

VENDIM
Nr. 135, datë 20.3.2019

**PËR MIRATIMIN E NOMENKLATURËS SË KLASIFIKIMIT NDËRKOMBËTAR TË
SËMUNDJEVE, ICD-10**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, dhe të pikës 5, të nenit 24, të ligjit nr. 17/2018, “Për statistikat zyrtare”, me propozimin e Kryeministrit, Këshilli i Ministrave

VENDO SI:

1. Miratimin e zbatimit të nomenklaturës së klasifikimit ndërkombëtar të sëmundjeve, ICD-10, të miratuar paraprakisht nga Komisioni Kombëtar për Nomenklaturën, sipas lidhjes 1, vëllimet 1 e 2, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

2. Nomenklatura e klasifikimit ndërkombëtar të sëmundjeve, ICD-10, zbatohet për mbledhjen, klasifikimin dhe publikimin e të dhënave statistikore zyrtare për llojet e sëmundjeve.

3. Instituti i Statistikave kryen përditësimin e informacionit statistikor zyrtar duke filluar nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi.

4. Ngarkohen Instituti i Statistikave, agjencitë statistikore, ministrinë e linjës dhe institucionet qendrore e vendore për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTRI
Erion Braçe

KLASIFIKIMI STATISTIKOR NDËRKOMBËTAR I SËMUNDJEVE DHE PROBLEMEVE TË LIDHURA ME SHËNDETIN

Revizioni i 10-të

Vëllimi 1

Lista tabelare

Manuali i instruksioneve

Botimi i pestë

2016

Hyrje

Një klasifikim i sëmundjeve [*diseases*] mund të përkufizohet si një sistem kategorish, të cilit, entitetet nozologjike (=entitetet e sëmundjeve) i bashkëngjiten sipas disa kritereve të caktuara. Ekzistojnë disa mënyra klasifikimi dhe përzgjedhja e asaj që do të përdoret mvaret nga përdorimi statistikor i saj. Një klasifikim statistikor i sëmundjeve duhet të përfshijë të gjithë diapazonin (gjaninë) e gjendjeve morboze (=gjendjeve të të qenurit i/e sëmurë) brënda një numri të administrueshëm kategorish.

Revizioni i 10-të i Klasifikimit Statistikor Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*] dhe Problemeve Shëndetësore që-Lidhen-me-Shëndetin është i fundit në serinë e vet, i cili pat qenë zyrtarizuar më 1893 si Klasifikimi i Bertillon-it apo Lista Ndërkombëtare e Shkaqeve të Vdekjes. Një vështrim i plotë i historikut të klasifikimit jepet në Vëllimin 2. Ndërkohë që titulli u ndryshua për të bërë më të qartë përmbajtjen dhe qëllimin dhe për të pasyruar shtrirjen (zgjerimin dhe rritjen) progresive të fushës së klasifikimit përtej sëmundjeve dhe traumave, shkurtimi (=akronimi) i mirënjohur "ICD" u ruajt. Në klasifikimin e përditësuar, gjendet morboze u grupuan në një mënyrë të tillë, për t'u ndjerë si më të përshtatshme për qëllimet e përgjithshme epidemiologjike dhe vlerësimit të kujdesit shëndetësor.

Puna për Revizionin e Dhjetë të ICD-së filloi më shtator 1983, pikërisht kur Mbledhja Përgatitore për ICD-10 u zhvillua në Gjenevë. Programi i punës u drejtua, në mbledhjet e rregullta periodike, nga Drejtuesit e Qendrave Bashkëpunuese të OBSH-së për Klasifikimin e Sëmundjeve. Udhëzimi politik u siguroi nga një numër mbledhjesh të veçanta, përfshirë ato të Komitetit të Eksperteve të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve të ICD-10, mbajtur më 1984 dhe 1987.

Krahas kontributeve teknike të siguruar nga shumë grupe specialistësh dhe ekspertë individualë, një numër i madh komentesh dhe sugjerimesh u morën nga Shtetet Anëtare të OBSH-së dhe Zyrat Rajonale të OBSH-së, si rezultat i një qarkullimi global të projekt-propozimeve për revizionin (rishikimin) më 1984 dhe 1986. Nga komentet e marra, u bë e qartë se shumë përdorues dëshironin që ICD-ja të përfshinte tipe të dhënash të tjera nga "informacioni diagnostik" (në kuptimin më të gjerë të fjalës) që ai kishte trajtuar më parë. Në mënyrë që të përshiheshin nevojat e këtyre përdoruesve, koncepti u ngrit në nivelin e "familjes" së klasifikimeve, përreth ICD-së tradicionale me formën dhe strukturën e saj. Vetë ICD-ja do të plotësonte kështu kërkesat e informacionit diagnostikues për qëllime të përgjithshme, ndërsa njëllojshmëria e klasifikimeve të tjera do të përdorej në lidhje të ngushtë me të dhe do të lidhej me aspekte të tjera (të ndryshme) të të njejtit informacion ose me informacione të ndryshme (kryesisht me procedurat mjekësore dhe kirurgjikale edhe paaftësinë).

Në vazhdim të sugjerimeve të bëra në kohën e përpunimit të Revizionit (Rishikimit) të Nëntë të klasifikimit se një strukturë bazë e ndryshme do t'i shërbente më mirë nevojave të përdoruesve të shumtë e të ndryshëm, u vlerësuan një sërë modelesh alternative. Ndërkaq, u bë e qartë se skicimi tradicional me akse-variabël-unik të klasifikimit, dhe aspektet e tjera të

strukturës së tij, që përtheksonin gjendjet morboze më të shpeshta, me kosto dhe rëndësi (impakt) në shëndet publik, i rezistoi provës së kohës dhe se shumë përdorues do të ishin të pakënaqur me ndonjë nga modelet që ishin propozuar për zëvendësim.

Për rrjedhojë, siç do ta tregonte studimi i Revizionit (Rishikimit) të 10-të, struktura tradicionale e ICD-së u ruajt, por skema e kodimit të mëparshëm numerik u zëvendësua nga një skemë e kodimit alfanumerik. Kjo siguron një diapazon më të gjerë kodimi dhe lë hapësirë për revizion (rishikim) në të ardhmen pa prishur sistemin e numërimit, siç kishte ndodhur në revizionet (rishikimet) e mëparshme.

Për të arritur një optimum përdorimi të hapësirës së disponueshme, disa çrregullime të mekanizmit të imunitetit janë të përfshira në sëmundjet e gjakut dhe të organeve të formimit të gjakut (Kapitulli III). U krijuan kapituj të rinj për sëmundjet e syrit dhe adneksëve (=kapakët e syrit, vetullat, aparati i lotimit) dhe sëmundjet e veshit dhe procesit mastoid. Klasifikimi suplementar i mëparshëm i shkaqeve të jashtme dhe i faktorëve që ndikojnë në gjendjen shëndetësore dhe kontakti me shërbimin shëndetësor janë tanimë pjesë e klasifikimit kryesor.

Sistemi dagger dhe asterisk i klasifikimit të dyfishtë për disa gjendje diagnostikuese, i përfshirë në Revizionin e Nëntë, u ruajt dhe madje u zgjerua, me akset asterisk të përfshira në kategoritë homojene në nivelin me tre-karakterë.

Përmbajtja e tre vëllimeve të ICD-10

Paraqitja e klasifikimit u ndryshua dhe tani ka 3 vëllime:

Vëllimi 1. Lista Tabelare. Ky vëllim përmban Raportin e Konferencës Ndërkombëtare për Revizionin (Rishikimin) e 10-të, klasifikimin me nivelet me tre- dhe katër-karakterë, klasifikimin e morfologjisë së neoplazmave (tumoreve), listat tabelare të posaçme për vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë, përkufizimet, dhe nomenklaturën e rregulloreve.

Vëllimi 2. Manuali i Udhëzimit. Këtu paraqiten së bashku shënimet mbi çertifikimin dhe klasifikimin, të përfshira më parë në Vëllimin 1, por tanimë me shtesa të dukshme të çështjeve të reja, së bashku me problemet e instruktimit dhe të udhëzimit të përdorura në Vëllimin 1, mbi tabelimet dhe mbi planifikimin e përdorimit të ICD-së, që kishin munguar në botimet e mëparshme. Në këtë vëllim përfshihen gjithashtu materialet historike, që janë paraqitur në pjesën e hyrjes së Vëllimit 1.

Vëllimi 3. Indeksi Alfabetik. Ky vëllim paraqet indeksin së bashku me hyrjen dhe udhëzimet e detajuara të përdorimit.

Klasifikimi u miratua nga Konferenca Ndërkombëtare për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*] më 1989 dhe u miratua nga Asambleja e 43-të e OBSH-së në rezolutën e mëposhtme:

Asambleja e 43-të e OBSH-së,

Duke pasur parasysh Raportin e Konferencës Ndërkombëtare për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*];

1. MIRATON sipas Rekomandimeve të Konferencës, si më poshtë:
 - (1) listën e detajuar të kategorive me tre-karakte, dhe, si opsion, nënkategoritë me katër-karakte, me Listat e Shkurtuara Tabelare për Vdekshmërinë dhe Sëmundshmërinë, që përbën Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë të Klasifikimit Statistikor Ndërkombëtar të Sëmundjeve dhe të Problemeve të-lidhura-me-Shëndetin, që do të hyjnë në fuqi më 1 Janar 1993;
 - (2) përkufizimet, standardet dhe kërkesat e raportimit lidhur me vdekshmërinë amëso, fetale, perinatale, neonatale dhe foshnjore;
 - (3) rregullat dhe udhëzimet për të nënvizuar kodimin e shkaqeve të vdekshmërisë dhe kushtet kryesore të kodimit të sëmundshmërisë;
2. I KËRKON Drejtorit-të-Përgjithshëm të botojë "Manualin e Klasifikimit Statistikor Ndërkombëtar të Sëmundjeve dhe të Problemeve të-lidhura-me-Shëndetin";
3. MBËSHTET rekomandimet e Konferencës lidhur me:
 - (1) konceptin dhe jetësimin (implementimin) e familjes të sëmundjes [disease] dhe klasifikimeve të-lidhura-me-shëndetin, duke përdorur Klasifikimin Statistikor Ndërkombëtar të Sëmundjeve dhe të Problemeve të-Lidhura-me-Shëndetin si klasifikimin bazë, shoqëruar me një numër klasifikimesh suplementare dhe me Nomenclaturën Ndërkombëtare të Sëmundjeve;
 - (2) vendosjen e një procesi përditësimi brënda një cikli revizioni (rishikimi) dhjetë-vjeçar.

FALENDERIME

Revizioni (rishikimi) periodik i ICD-së, qysh prej Botimit të Gjashtë më 1948, është koordinuar nga OBSH-ja. Me rritjen e përdorimit të klasifikimit, dhe kjo është e kuptueshme, u rrit dëshira midis përdoruesve për të kontribuar në procesin e revizionit (rishikimit). Revizioni i Dhjetë është produkt i një aktiviteti të gjerë ndërkombëtar, i bashkëpunimit dhe i kompromiseve. OBSH i është mirënjohëse kontributit të grupeve të specialistëve ndërkombëtare dhe lokale (kombëtarë), si dhe individëve të shumë vendeve.

OBSH falenderon me mirënjohje Qendren e Bashkëpunimit për Familjen e Klasifikimeve Ndërkombëtare që ndodhet pranë Institutit Gjerman për Informacionin dhe Dokumentacionin Mjekësor në Këln, Gjermani, dhe në veçanti Drejtorin e Qendrës Michael Schopen, për përditësimin e teksteve dhe për përgatitjen e dosjeve elektronike që u përdorën për këtë version të ICD-10.

Përmirësime

Përmirësimet zyrtare të vëllimeve të botuara të ICD-10 janë të gatshme si lista vjetore ndryshimesh në faqen e internetit të OBSH për klasifikimet.

<http://www.who.int/classifications>

Këto përmirësime janë miratuar çdo vit në mbledhjet e Rrjetit të OBSH-së për Familjen e Klasifikimeve Ndërkombëtare.

Listat tregojnë burimet e rekomandimeve dhe datat e zbatimit.

Data e miratimit është treguar për të gjitha ndryshimet, me përjashtim të listës së korrigjimeve të gabimeve.

Trajnimi

Materialet zyrtare për vetë-trajnimin për ICD-10 dhe nje forum mbështetës online mund të aksesohen tek

<http://www.who.int/classifications/icd/implementation/>

Nje version për perdorim offline mund të shkarkohet tek

[http://apps.who.int/classifications/apps/icd/ClassificationDownload/DLArea/OfflineTraining Package.zip](http://apps.who.int/classifications/apps/icd/ClassificationDownload/DLArea/OfflineTrainingPackage.zip)

ose mund të kërkohet si CD-ROM.

Qendrat Bashkëpunuese të OBSH-së për Familjen e Klasifikimeve Ndërkombëtare

Për të ndihmuar vendet që hasin probleme në zhvillimin dhe përdorimin e klasifikimeve dhe problemeve (ngjarjeve) të-lidhura-me-shëndetin, veçanërisht në përdorimin e ICD-së, OBSH-ja ka ngritur 13 Qendra Bashkëpunuese për Familjen e Klasifikimeve Ndërkombëtare.

Është e rëndësishme që çdo vend të verë në dijeni Qendrën përkatëse për çdo problem të rëndësishëm që mund të hasë gjatë përdorimit të ICD-së, dhe, veçanërisht, në rastet e sëmundjeve të reja, për të cilat ICD-ja nuk siguron një klasifikim të përshtatshëm. Deri tani, d.m.th. në Revizionet (Rishikimet) e mëparshme, pra deri në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, ICD-ja nuk ka qenë përditësuar përgjatë përdorimit të revizionit (rishikimit) të radhës, çka është propozuar të jetësohet (implementohet) përgjatë përdorimit të këtij Revizioni (Rishikimi), pra Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë (ICD-10), në kuptimin që, nëpërmjet Qendrave, të përdoret një mekanizëm për përdorimin e kodeve të përshtatshëm në rastin e sëmundjeve të reja, kur kjo është e arsyeshme.

Krahas Qendrave Bashkëpunuese zyrtare të OBSH-së, ekzistojnë një sërë qendrash kombëtare të referencës, të cilat duhet të konsultohen nga përdoruesit individualë; këta individë mund të kontaktojnë në zyrat kombëtare, në rastet kur ata ndeshen me probleme.

Ekzistojnë 3 Qendra për përdoruesit në gjuhën angleze.

Ju lutem kontrolloni online për listën më të fundit të qendrave të përcaktuara tek:

<http://www.who.int/classifications/network/collaborating>

Kërkesat duhet t'i drejtohen Kryesisë së Qendrës Bashkëpunuese të OBSH-së për Klasifikimin e Sëmundjeve në:

Australian Institute of Health and Welfare
(Instituti Australian i Shëndetit dhe Mirëqenies)
GPO Box 570
Canberra ACT 2601,
Australia

Health and Social Care Information Centre (HSCIC)
(Qendra e Informimit për Kujdesin Shëndetësor dhe Shoqëror)
Data and Information Service/Information Standards Delivery/Clinical
Classifications Service
Floor 2, Princes Exchange, Princes Square, LS1 4HY
West Yorkshire, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

National Center for Health Statistics
(Qendra Kombëtare e Statistikave të Shëndetit)

6525 Belcrest Road
Hyattsville, MD 20782
United States of America

Gjashtëmbëdhjetë Qendrat e tjera, secila bazuar në gjuhën individuale apo grup-gjuhësh, gjenden në institucionet në vijim:

School of Public Health of the University of Sao Paulo
Av Dr Arnaldo, 715
01246-904 Sao Paulo, Brasil

Peking Union Medical College (PUMC) Hospital
Chinese Academy of Medical Sciences (CAMS)
No1 Shuaifuyuan Hutong, Dondcheng District, Beijing 100730
People's Republic of China

INSERM-CépiDe
80 Rue du Général Leclerc
94270 Le Kremlin-Bicêtre Cedex, France

German Institute of Medical Documentation and Information (DIMDI)
Waisenhausgasse 36-38A, Köln 50676, Germany

Central Bureau of Health Intelligence (CBHI)
Directorate General of Health Services,
Ministry of Health & Family Welfare, New Delhi 110108, India

Direzione centrale salute integrazione sociosanitaria, politiche sociali e famiglia
Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia
Via Pozzuolo 330 33100 Udine, Italia

IDC Office
Policy Planning Division
Statistics and Information Department
Minister's Secretariat,
Ministry of Health, Labour and Welfare
1-2-2 Kasumigaseki, Chiyodaku, Tokyo, Japan

Korea Health and Welfare Information Service
Dae-Kyo building 5F, 1107 Ho Gyae-dong
Dongan-gu Anyang-Si, Gyeonggi-Do 431-080
Republic of Korea

Office of Statistics and Medical Records
Health Information and Medical Records
Ministry of Health, Kuwait

Dirección General de Información en Salud
Subsecretaría de Integración y Desarrollo del Sector Salud
Secretaría de Salud
Reforma No 450 – 11 vo. Piso
Col Juárez, México DF

National Institute of Public Health and the Environment (RIVM)
PO Box 1, 3720 BA Bilthoven, The Netherlands,

Nordic centre for Classification in Health Care
Norwegian Directorate of Health
PO Box 7000, St Olav's Pass
NO-0130 Oslo, Norway

National Research Institute for Public Health
12 Vorontsovo Pole 12/1, 105064 Moscow, Russian Federation

Informatics and Knowledge Management Directorate
South African Medical Research Council
PO Box 19070, Tygerberg,
South Africa 7505

Ministry of Public Health
Bureau of Policy and Strategy Office of the Permanent Secretary
Thai Health Standard Coding Center
Tiwanon Road Nonthaburi, 11000 Thailand

Centro Venezolano de Clasificación de Enfermedades
Centro Colaborador OPS/OMS para la CIE, en idioma español

Ministerio del Poder Popular para la Salud
Centro Simón Bolívar, Edif Sur, piso 3, Ofic.315
Ubr El Silencio, ZP: 1010, Caracas, DC
República Bolivariana de Venezuela

Raporti i Konferencës Ndërkombëtare për Revizionin e Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve

Konferenca Ndërkombëtare për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*] u organizua nga OBSH në Selinë e saj Qendrore në Gjenevë, nga 26 Shtator deri më 2 Tetor 1989. Në të morën pjesë delegatë nga 43 vende (shtete) anëtare:

- Angola	- Luxembourg
- Australia	- Madagascar
- Bahamas	- Mali
- Belgium	- Malta
- Brazil	- Mozambique
- Bulgaria	- Netherlands
- Burundi	- Niger
- Canada	- Portugal
- China	- Republic of Korea
- Cuba	- Senegal
- Cyprus	- Singapore
- Denmark	- Spain
- Finland	- Sweden
- France	- Switzerland
- German Democratic Republic	- Thailand
- Germany, Federal Republic of	- Uganda
- Hungary	- Union of Soviet Socialist Republics
- India	- United Arab Emirates
- Indonesia	- United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
- Israel	- United States of America
- Japan	- Venezuela
- Kuwait	

Kombet e Bashkuara, Organizata Ndërkombëtare e Punës dhe Zyrat Rajonale të OBSH-së dërguan përfaqësuesit e tyre në këtë Konferencë; të njëjtën gjë bëri edhe Këshilli i Organizatave Ndërkombëtare të Shkencave Mjekësore, si dhe 12 organizata të tjera jo-qeveritare, si e regjistrit të kancerit, shurdh-memecëve, epidemiologjisë, mjekësisë familjare, gjinekologjisë dhe obstetrikës, hipertensionit, dokumentacioneve të shëndetit, mjekësisë sociale, mjekësisë parandaluese, neurologjisë, psikiatrisë, rehabilitimit, sëmundjeve seksualisht të transmetueshme.

Konferenca u hap në emër të Drejtorit të Përgjithshëm, nga Dr J.- P. Jardel, Zv/Drejtor i Përgjithshëm. Dr. Jardeli foli mbi konsultimet e shumta dhe punën përgatitore që çuan në propozimet e revizionit (rishikimit) dhe që kërkuar një interval kohe më të madh se zakonisht midis dy revizioneve (rishikimeve). Ai vuri në dukje se Revizioni (Rishikimi) i Dhjetë do të kishte emërtim të ri, dhe konkretisht "Klasifikimi Statistikor Ndërkombëtar i Sëmundjeve [Diseases] dhe Problemeve të Lidhura-me-Shëndetin", për të nxjerrë në dukje qëllimin e tij statistikor dhe për të pasqyruar zgjerimin e fushës së tij. Ndërkohë që shkurtimi (=akronimi) i përshtatshëm ICD nuk do të ndryshonte, pra do të ruhej. Ai përmendi gjithashtu skemën e re të kodimit alfanumerik, që krijonte mundësi për një balancë më të mirë midis përmbajtjes dhe kapitujve, duke i rezervuar vend shtesave apo ndryshimeve në të ardhmen, si dhe synimit për të përgatitur dhe botuar një manual të ICD-së me kategori tre-karakterëshe me një indeks alfanumerik, i cili do të përdorej në rastet kur versioni më kompleks prej katër-karakterësh do të rezultonte i papërshtatshëm.

Konferenca zgjodhi këta përfaqësues:

Dr R.H.C. Wells, Australi (Kryetar)

Dr H. Bay-Nielsen, Danimarkë (Nën/Kryetar)

Dr R. Braun, Republika Demokratike Gjermane (Nën/Kryetar)

Mr R.A. Israel, Shtetet e Bashkuara të Amerikës (Nën/Kryetar)

Dr R. Laurenti, Brazil (Nën/Kryetar)

Dr P. Maguin, Francë (Raportues)

Ms E. Taylor, Kanada (Raportues)

Sekretariati i Konferencës përbëhej nga:

Dr J.- P. Jardel, Ndihmës Drejtor i Përgjithshëm i OBSH-së, Gjenevë, Zvicër

Dr H.R. Hapsara, Drejtor i Sektorit të Vrojtimit Epidemiologjik dhe Gjendjes Shëndetësore dhe Vlerësimit të Tendencave, OBSH, Gjenevë, Zvicër

Dr J.- C. Alary, Përgjegjës i Shërbimit Shëndetësor, Zhvillimi i Statistikave Epidemiologjike dhe Shëndetësore, OBSH, Gjenevë, Zvicër

Dr G.R. Brämer, Administrator Shëndetësor, Zhvillimi i Statistikave Epidemiologjike dhe Shëndetësore, OBSH, Gjenevë, Zvicër (Sekretar)

Mr A. L'Hours, Administrator Teknik, Zhvillimi i Statistikave Epidemiologjike dhe Shëndetësore, OBSH, Gjenevë, Zvicër

Professor W. Jänisch, Republika Demokratike Gjermane (Këshilltar i Përkohshëm)

Mr T. Kruse, Danimarkë (Këshilltar i Përkohshëm)

Dr K. Kupka, Francë (Këshilltar i Përkohshëm)

Dr J. Leowski, Poloni (Këshilltar i Përkohshëm)

Ms R.M. Loy, Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut (Këshilltar i Përkohshëm)

Mr R.H. Seeman, Shtetet e Bashkuara të Amerikës (Këshilltar i Përkohshëm)

Sekretariati i Konferencës përbëhej edhe nga përfaqësues të njësive të tjera teknike të Selisë Qendrore të OBSH-së.

Konferenca miratoi agjendën për përmbajtjen e propozuar të kapitujve të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë dhe për materialet e përfshira në manualin për publikim; procesin për paraqiten e tyre; dhe çështje të lidhura me familjen e klasifikimeve.

1. Historia dhe zhvillimi i përdorimeve të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve (ICD)

Në Konferencë u kujtua historia impresionante e klasifikimit statistikor që fillon që në shekullin e 18-të. Ndërsa revizionet (rishikimet) e para të klasifikimit trajtonin vetëm shkaqet e vdekjes, diapazoni i tij u zgjerua në Revizionin (Rishikimin) e 6-të më 1948, ku u përfshinë sëmundjet jo-fatale. Ky zgjerim vijoi përgjatë revizioneve (rishikimeve) të mëpasshme deri në Revizionin (Rishikimin) e 9-të, me disa përmirësime të bëra për t'ju përshtatur nevojave të organizatave me kërkesa të ndryshme. Për më tepër, në Konferencën Ndërkombëtare të Botimit të 9-të (Gjenevë, 1975) [1], u bënë dhe u miratuan rekomandime për publikim me qëllime vlerësimi (testimi) të klasifikimeve të procedurave shitesë në mjekësi dhe në fushat e dëmtimeve, paaftësisve dhe handikapeve.

2. Analiza e aktiviteteve për përgatitjen e propozimeve për revizionin e dhjetë të ICD

Propozimet përpara fillimit të Konferencës ishin produkt i një aktiviteti të gjerë të selisë qendrore të OBSH-së, si dhe në të gjithë botën. Programi i punës u udhëhoq nga mbledhje të rregullta të udhëheqjes së Qendrave Bashkëpunuese të OBSH-së për Klasifikimin e Sëmundjeve [*Diseases*]. Politika drejtuese u përcaktua nga një numër mbledhjesh speciale dhe nga Komiteti i Ekspertëve për Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*] (ICD) në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, që u mbajt më 1984 [2] dhe 1987 [3], për të vendosur mbi drejtimin e punës dhe propozimet përfundimtare.

Aktiviteti i gjerë përgatitor iu dedikua një rishikimi rrënjësor të përshtatshmërisë së ICD-së, kryesisht lidhur me klasifikimin statistikor të sëmundjeve dhe problemeve të tjera të shëndetit, dhe për t'i shërbyer një numri të madh kërkesash, të dhënave për vdekshmërinë dhe kujdesin shëndetësor. U investiguan rrugët e stabilizimit të sistemit të kodimit për të minimizuar çrregullimet që do të mund të lindin në revizionet (rishikimet) e ardhshme, sikundër u pa edhe mundësia për të siguruar një balancë më të mirë midis përmbajtjes së kapitujve të ndryshëm të ICD-së.

Pavarësisht nga struktura e re, ishte e qartë se një klasifikim nuk do të kënaqte të gjitha kërkesat. Prandaj u zhvillua koncepti i “familjes”, duke mbajtur ICD-në trungun kryesor si bazë, që do të mbulonte nevojat kryesore bazë të statistikave të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë tradicionale, ndërkohë që nevojat për klasifikimet më shumë ose më pak të detajuara, ose klasifikime të tjera me çështjet përkatëse, do të trajtoheshin nga anëtarët e tjerë të “familjes”.

Nga Qendra Bashkëpunuese u investiguan modele të ndryshme alternative për strukturën e ICD-së, por rezultoi se secila syresh kishte karakteristika të pakënaqshme, dhe asnjëra nuk kishte avantazhe të dukshme ndaj strukturës ekzistuese, për të justifikuar zëvendësimin e saj. Mbledhjet e veçanta për vlerësimin e Revizionit (Rishikimit) të Nëntë të ICD, konfirmuan se, megjithëse disa përdorues potencialë e vlerësonin strukturën e ICD-së si të papërshtatshme, kishte një shumicë përdoruesish të kënaqur, të bindur se kjo strukturë kishte avantazhe të brendshme (natyrale), megjithë mospërputhjet e dukshme, dhe dëshironin që të vazhdohej me formën ekzistuese.

U ekzaminuan skema të ndryshme të informacionit alfanumerik me qëllim krijimin e një platforme kodimi që do t'u siguronte kapitujve një balancë më të mirë dhe do të lejonte një hapësirë të mjaftueshme për shtesat dhe ndryshimet e së ardhmes, pa dëmtuar këto kode.

Vendimet e marra për çështjet e mësipërme shtruan rrugën për përgatitjen e drafteve të kapitujve të propozuar për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë. Të gjitha këto iu paraqiten dy herë Vendeve (Shteteve) Anëtare për komente, si dhe për rishikim, grupeve të tjera të interesuara, si mbledhjeve të Qendrës së Kryesisë dhe Komitetit të Ekspertëve. Një numër i madh shoqatash të profesionistëve ndërkombëtarë, specialistë individë dhe ekspertë, njësi të tjera të Selisë Qendrore të OBSH-së dhe zyrat rajonale ia paraqitën vërejtjet dhe udhëzimet e tyre njësisë përgjegjëse të OBSH-së për ICD-në si dhe Qendrave Bashkëpunuese të përgatitjes së propozimeve; për rrjedhojë, që materiali shoqëruar u paraqit përpara zhvillimit të Konferencës. OBSH-ja u është mirënjohëse për këtë asistencë.

3. Karakteristikat e përgjithshme dhe përmbajtja e revizionit të dhjetë të ICD

E reja kryesore në propozimet e Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë ishte përdorimi i skemës koduese alfanumerike me një gërmë (shkronjë) e ndjekur nga tre shifra, pra nivel katër-karakteresh. Efekti ishte më shumë se dyfishimi i skemës së kodimit në krahasim me Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, duke iu siguruar shumicës së kapitujve të përcaktosheshin me një gërmë të vetme ose grup gërmash, ku secili mund të garantonte 100 kategori tre-karakterëshe. Nga 26 gërma (shkronja) të vlefshme u përdorën 25 gërma (shkronja). Gërma (shkronja) “U” u la e lirë (vakante) për shtesa apo ndryshime në të ardhmen si dhe për klasifikime të mundshme të përkohshme, për të zgjidhur vështirësitë që mund të shfaqeshin në nivel kombëtar apo ndërkombëtar ndërmjet dy revizioneve (rishikimeve).

Për efekt strategjik, disa kategori tre-karakterëshe u lanë të lira (vakante) për zgjerim dhe revizion (rishikim) në të ardhmen, numri i të cilave varionte sipas kapitujve: për ata me aks primar anatomik u lanë më pak kategori vakante, pasi u gjykua se ndryshimet e së ardhmes në përmbajtjen e tyre do të ishin më të kufizuara, bazuar kjo në natyrën e tyre.

Revizioni (Rishikimi) i Nëntë përmbante 17 kapituj, plus dy klasifikime suplementare: Klasifikimi Suplementar i Shkaqeve të Jashtme të Traumave dhe Helmimeve (Kodi E) dhe Klasifikimi Suplementar i Faktorëve që Ndikojnë (Influencojnë) në Gjendjen Shëndetësore dhe Kontaktin me Shërbimet Shëndetësore (Kodi V). Ashtu siç u rekomandua nga Mbledhja Përgatitore e Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë (Gjenevë 1983) [4] dhe miratua nga mbledhjet vijuese, këta dy kapituj nuk u konsideruan më si suplementarë, por u përfshinë si pjesë përbërëse e klasifikimit bazë.

Renditja e hyrjes së kapitujve në propozimet për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, fillimisht ishte i njëjtë me atë të Revizionit (Rishikimit) të Nëntë. Megjithatë, për ta bërë më efektive hapësirën në dispozicion, çrregullimet e mekanizmit imunitar u përfshinë më pas në sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese, ndërkohë që në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë ato ishin të përfshira në sëmundjet endokrine, të të ushyerit dhe të metabolizmit. Kapitulli i ri “Sëmundjet e Gjakut dhe Organeve Gjak-formuese dhe disa Çrregullime të lidhura me Mekanizmin e Imunitetit” vijon pas Kapitullit “Neoplazmat (Tumoret)” dhe ndahen nga gërma D.

Gjatë përpunimit të drafteve fillestare të Kapitullit “Sëmundjet e Sistemit Nervor dhe Organeve të Shqisave”, u bë shpejt e qartë se do të ishte e pamundur përfshirja e të gjitha detajeve ndën vetëm një gërmë (shkronjë) në 100 kategoritë tre-karakterëshe. Rrjedhimisht u vendos krijimi i 3 kapitujve të veçantë, konkretisht Kapitulli “Sëmundjet e Sistemit Nervor” me gërmën G, dhe 2 Kapitujt “Sëmundjet e Syrit dhe Adneksëve (=kapakët e syrit, vetullat, aparati i lotimit)” dhe “Sëmundjet e Veshit dhe Proçesit Mastoid”, të cilët u përfshinë ndën të njëjtën gërmë – gërmën H.

Gjithashtu, Kapitujt “Sëmundjet e Sistemit Uro-Gjenital”, “Shtatzënia, Lindja dhe Lehonja”, “Disa Gjendje Morboze të Periudhës Perinatale” dhe “Këqformimet Kongjenitale, Deformimet dhe Çrregullimet (Abnormalitetet) Kromozomike”, u morën së bashku si kapituj në përbërje të përmbajtjes së vijueshmërisë ndërmjet Kapitujve nga XIV në XVII.

Me përfshirjen e klasifikimeve suplementare të mëparshme si pjesë e klasifikimit bazë dhe me krijimin e dy kapitujve të rinj, numri total i kapitujve në propozimin për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë arriti në 21. Titujt e disa kapitujve u ndryshuan për të pasqyruar më mirë përmbajtjen e tyre.

Aty ku pati propozime radikale për ndryshim në ICD, testimi në praktikë tregoi për vlefshmërinë dhe saktësinë e tyre. Ky ishte konkretisht rasti i kapitujve të mëposhtëm:

V. Çrregullimet mendore dhe të sjelljes.

XIX. Dëmtimet, helmimet dhe disa pasoja nga shkaqe të jashtme.

XX. Shkaqe të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë.

Kapitulli II, "Neoplazmat (Tumoret)", ishte po ashtu subjekt i një testimi në praktikë, rezultati i të cilit diktoi që ndryshimet në përmbajtjen e tij të ishin të një natyre thujtë të papërfillshme.

Disa nga veçoritë e reja të propozimeve të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë të ICD, ishin si vijon:

- Shënimet përjashtuese në fillim të çdo kapitulli u zgjeruan për të shpjeguar hierarkinë relative të kapitujve, dhe për të qartësuar se kapitujt e "grupeve speciale" kishin përparësi përcaktimi kundrejt kapitujve të sistemit apo të organeve, dhe, se brenda kapitujve të grupeve speciale, ata të "Shtatzënisë, Lindjes dhe Lehonisë" dhe të "Disa Gjendjeve Morboze të Periudhës Perinatale", kishin përparësi ndaj të tjerëve.
- Gjithashtu, në fillim të çdo kapitulli jepej një vështtrim i shkurtër i blloqeve të kategorive tre-karakterëshe, dhe, aty ku ishte e arsyeshme, kategoritë me *asterisk* (=të yllëzuara); duhet theksuar se kjo u bë për të qartësuar strukturën e kapitujve dhe për të lehtësuar përdorimin e kategorive me *asterisk* (=të yllëzuara (*)).
- Shënimet në listën tabelare aplikohen për të gjitha përdorimet e klasifikimit; nëse një shënim ishte i vlefshëm vetëm për sëmundshmërinë ose vetëm për vdekshmërinë, ai u përfshi në shënimet e veçanta që shoqëronin si rregullat e kodimit të sëmundshmërisë ashtu edhe ato të vdekshmërisë.
- Revizioni (Rishikimi) i Nëntë kishte identifikuar një numër të caktuar kushtesh (problemesh) shëndetësore si kushte apo probleme shëndetësore të induktuara (=prejadhura, origjinuara) nga përdorimi i barnave ["*drug-induced health-related conditions*"]. Ky përafrim vijoi edhe në hartimin e propozimeve për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, ku shumë kushte të tilla u identifikuan si të veçanta.

Një inovacion i rëndësishëm ishte krijimi në fund të disa kapitujve të veçantë i kategorive për

çrregullimet pas-proçeduriale. Këto identifikonin kushtet e rëndësishme që përbënin një problem të kujdesit shëndetësor në kuptimin e vërtetë të fjalës dhe përfshinin shembuj të tillë si sëmundjet endokrine dhe sëmundjet metabolike me pasojë çrregullimin e një organi dhe kushte të tjera specifike, të tilla si sindroma e heqjes e postgastrektomi-së. Kushtet pas-proçeduriale që nuk ishin specifike për një sistem trupor të veçantë, me pasojë komplikacione të menjëhershme, të tilla si emboliza dhe shoku postoperator, vazhduan të klasifikoheshin në kapitullin “Traumat, helmimet dhe disa pasoja të tjera nga shkaqet e jashtme”.

Një ndryshim tjetër ishte se në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, titujt katër-shifrorë shpesh duhet të lexoheshin në kombinim me titujt tre-shifrorë për të siguruar kuptimin e plotë dhe qëllimin e nënkategorisë, ndërkohë që në draftin e paraqitur në Konferencë, titujt ishin thujtë të pandryshuar, të plotë dhe mund të qendronin më vete.

Skema e klasifikimit të dyfishtë të etiologjisë dhe simptomave, e njohur si sistemi dagger (=simboli †) dhe asterisk (=simboli “yll” *), i futur në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, ka qenë subjekt i një kritike të vazhdueshme. Kjo lidhej kryesisht me faktin se klasifikimi shpesh përmbante një kombinim të simptomave me informacione të tjera në nivelet tre- dhe katër-shifror, me të njëjtën etiketë diagnostikimi, që shpesh çfaqej në të dy akset. Për më tepër, shumë e konsideronin atë si mjaft të pakuptueshëm. Për të kapërcyer këto probleme, në draftin e Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë, informacioni i yllëzuar (pra me asterisk), përmbahej në 82 kategori homogjene tre-karakterëshe për përdorim opsional. Kjo (për)qasje mundësonte raportet e diagnozës, të cilat përmbanin informacionin mbi procesin e sëmundjes bazë dhe një manifestim klinik apo ndërlikim (komplikacioni) klinik në një organ të veçantë, që të merrnin dy kode, duke lejuar rekuperimin apo tabelimin në përputhje me akset e tyre.

Këto karakteristika të propozuara për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë u pranuan nga Konferenca.

Secili kapitull u paraqit në Konferencë me një prezantim të ndryshimeve të adoptuara që nga Revizioni (Rishikimi) i Nëntë, së bashku me disa informacione sqaruese rreth përmirësimeve. Në Konferencë u diskutuan, disa çështje të lidhura me strukturën dhe përmbajtjen e kapitujve, dhe së fundi marrëveshja u arrit në Sekretariat.

4. Standardet dhe përkufizimet lidhur me shëndetin e nënës dhe fëmijës

Konferenca konsideroi me interes përcaktimet, standardet dhe kërkesat raportuese të rekomanduara për Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, lidhur me vdekshmërinë amësore si dhe me vdekshmërinë fetale, perinatale, neonatale dhe foshnjore. Këto rekomandime ishin rezultat i një sërë mbledhjesh speciale dhe konsultimesh dhe patën për qëllim përmirësimin e krahasueshmërisë së të dhënave.

Konferenca vendosi se ishte e dëshirueshme të ruheshin përkufizimet e “lindjes së gjallë” dhe “vdekjes fetale”, ashtu siç ishin në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë.

Pas disa diskutimesh, Konferenca ngriti një grup pune lidhur me vdekshmërinë amësore (të nënës), dhe mbështetur në rekomandimet e saj, vendosi gjithashtu të ruante përkufizimet e vdekshmërisë amëtare, ashtu siç ishin në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë.

Për të përmirësuar cilësinë e të dhënave rreth vdekshmërisë amëtare, dhe për të siguruar metoda alternative për mbledhjen e të dhënave mbi vdekjet gjatë shtatzënisë ose të lidhura me të, si dhe për të inkurajuar regjistrimet e vdekjeve nga shkaqet obstetrikale që ndodhin 42 ditë përpara mbarimit të shtatzënisë, nga grupi i punës u formuluan dy përcaktime shtesë për “vdekshmërinë e lidhur me shtatzëninë”.

Konferenca:

REKOMANDOI që vendet anëtare të mermin parasysh përfshirjen e çertifikatave të vdekjes të çështjeve që lidhen me shtatzëninë në momentin aktual të kohës dhe shtatzënisë brenda një viti përpara vdekjes në çdo rast konkret.

Konferenca vendosi që, pasi numri i lindjeve “të gjalla” ishte shumë më tepër i njohur universalisht se sa numri i “lindjeve totale” (lindjet “e gjalla” plus “vdekjet fetale”), kjo duhej përdorur si emërues i përbashkët në raportet që lidhen me vdekshmërinë amësore (të nënës) [siç përmendet në Vëllimin 2].

Lidhur me vdekshmërinë perinatale, neonatale dhe foshnjore, u rekomandua me forcë që nivelet e publikuara të bazuara në kohortet e lindjeve (=kohort-lindjet) duhej të identifikoheshin dhe të diferencoheshin në këtë mënyrë.

Konferenca konfirmoi praktikën e të shprehurit të moshës në njësi të plota të kohës, duke caktuar ditën e lindjes si ditën zero.

Konferenca

REKOMANDOI përfshirjen në manualin e Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë të ICD-së, të përkufizimeve, standardeve dhe kërkesave të raportimit që lidhen me vdekshmërinë amësore (të nënës) dhe vdekshmërisë fetale, perinatalë, neonatale dhe foshnjore.

5. Kodimi, rregullat e përzgjedhjes dhe listat tabelare

5.1. Rregullat e kodimit dhe të përzgjedhjes për vdekshmërinë

Konferenca u informua rreth procesit të rishikimit të rregullave të përzgjedhjes dhe modifikimit për shkaqet bazë të vdekjes dhe të shënimeve shoqëruese, ashtu siç ato ishin në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, çka rezultoi me disa ndryshime të rekomanduara në rregullat dhe me

ndryshime të ndjeshme në shënimet (sqarimet).

Konferenca

REKOMANDOI që rregullat e përzgjedhjes të shkaqeve të vdekjes për tabelimin e vdekshmërisë kryesore, ashtu siç paraqiteshin në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, të zëvendësoheshin në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë [me ato që përmbahen në Vëllimin 2].

Konferenca vuri në dijeni disa shënime shtesë për përdorimin në kodimin e shkaqeve bazë dhe në interpretimin e aplikimit të shkaqeve të vdekjes, të cilat u paraqitën si draft dhe u rishikuan. Meqënëse këto shënime kishin për qëllim përmirësimin e stabilitetit në kodim, Konferenca miratoi që ato të përfshiheshin në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë.

Konferenca vuri në dukje përdorimin e gjerë të kodimit të një shumatore ngjarjesh (konditash/kushtesh) shëndetësore dhe analizës për shkaqet e vdekjes. Ajo shprehu inkurajimin për aktivitete të tilla, por nuk rekomandoi që Revizioni (Rishikimi) i Dhjetë duhej të përmbante rregulla apo metoda të tjera që duheshin ndjekur në analizën e të dhënave.

Duke pasur parasysh Fomularin Ndërkombëtar të Çertifikatës Mjekësore të Vdekjes, Komiteti i Ekspertëve pranoi se situata e një popullate të moshuar me një proporcion më të madh të vdekjeve nga sëmundjet e shumëfishta dhe efektet e ndërhyrjeve terapeutike përkatëse, tentonte të rriste numrin e gjendjeve të mundshme midis shkakut bazë dhe shkakut të drejtpërdrejtë të vdekjes: kjo do të thoshte se një numër në rritje i kushteve kishin hyrë në Çertifikatat e Vdekjeve të shumë vendeve. Kjo gjë e detyroi Komitetin të rekomandonte përfshirjen e një linje shtesë (d) në Pjesën I të Çertifikatës.

Rrjedhimisht Konferenca:

REKOMANDOI që, me identifikimin e një nevoje, vendet anëtare të konsideronin mundësinë e përfshirjes së një linje (rreshti) shtesë (d) në Pjesën I të Çertifikatës mjekësore të Vdekjes.

5.2. Kodimi dhe rregullat e përzgjedhjes për sëmundshmërinë

Për herë të parë, Revizioni (Rishikimi) i Nëntë, përmbante udhëzues mbi regjistrimin dhe kodimin e sëmundshmërisë, dhe veçanërisht për përzgjedhjen e një kushti të vetëm për paraqitjen e statistikave të sëmundshmërisë. Eksperienca e fituar në përdorimin e përkufizimeve dhe rregullave të Revizionit (Rishikimit) të Nëntë provoi vlefshmërinë e tyre dhe gjeneroi kërkesa për sqarimin e tyre, për përpunim të mëtejshëm lidhur me regjistrimin e informacionit diagnostikues nga praktikantët e kujdesit shëndetësor, dhe për më shumë orientim në rastet e situatave problematike specifike.

Konferenca miratoi Rekomandimet e Konferencës së Revizionimit të vitit 1975 mbi konditat që duhej të përzgjidheshin për analizat një-konditëshe të episodeve të kujdesit shëndetësor, dhe parashtroi që, aty ku është i praktikueshëm, duhej ndërmarrë kodimi shumë-konditësh dhe analiza e tij për të plotësuar statistikën rutinë. U theksua se Revizioni (Rishikimi) i Dhjetë duhej ta bënte të qartë se shumica e udhëzuesëve ishte e përdorshme vetëm kur tabelimi i “konditës kryesore” për një episod ishte i përshtatshëm dhe kur koncepti i një “episodi” në vetvete ishte i

përputhshëm (relevant) me mënyrën se si mbledhja e të dhënave ishte organizuar.

Rrjedhimisht, Konferenca:

REKOMANDOI se në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë duheshin përfshirë udhëzues shtesë mbi regjistrimin dhe kodimin e sëmundshmërisë, dhe se përkufizimet e “konditës kryesore” dhe “konditave të tjera”, duhet të inkorporoheshin, së bashku me rregullat e modifikuara për të trajtuar ato që ishin evidentuar qartë në mënyrë jo korrekte si “kondita kryesore”. [Këto janë të përfshira në Vëllimin 2.]

Konferenca gjithashtu:

REKOMANDOI se, aty ku “kondita kryesore” është subjekt i sistemit të klasifikimit të dyfishtë në ICD, duhej të regjistroheshin si kodet “dagger” (me kryq) ashtu edhe ato “asterisk” (me yll), për të lejuar tabelimin alternativ të secilit prej tyre.

Konferenca pranoi se duhej të shtoheshin shënimet e zgjeruara dhe shembujt, për të siguruar asistencë të mëtejshme.

5.3. Lista e tabelimeve për vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë

Konferenca u informua rreth vështirësive që kishin lindur në përdorimin e Listës së Tabelimit Bazë të Revizionit (Rishikimit) të Nëntë dhe rreth aktiviteteve që ishin ndërmarrë, veçanërisht nga OBSH-ja, për zhvillimin e listave të reja për tabelimin dhe publikimin e të dhënave të vdekshmërisë. Në këtë proces u bë e qartë se në shumë vende vdekshmëria deri në moshën 5 vjeç ishte një tregues më i fortë se sa vdekshmëria foshnjore, dhe prandaj do të ishte e preferueshme prania e një liste që të përfshinte vdekjet foshnjore dhe vdekjet e fëmijëve deri në moshën 5 vjeç (=vdekjet fëmijënore).

Për t’u konsideruar e pëlqyeshme nga Konferenca, u përgatitën dy versione të listës së vdekshmërisë së përgjithëshme dhe listës së vdekshmërisë foshnjore dhe fëmijënore, ku në versionin e dytë përfshiheshin titujt e kapitujve dhe zërat mbetës për kapitujt.

Meqënëse u shprehën disa shqetësime lidhur me listat e vdekshmërisë, ashtu siç u paraqitën në raport, u krijua një grup i vogël pune për të bërë të mundur përfshirjen e disa zërave shtesë. Raporti i grupit të punës u pranua nga Konferenca dhe pasqyrimi i tij është në listat e vdekshmërisë.

Për çështjen e listave të tabelimit të sëmundshmërisë, Konferenca rishihi si listën e tabelimeve që u propozua, ashtu edhe listën e modelit të publikuar i bazuar në titujt e kapitujve, ku zërat e zgjedhur ishin përfshirë si shembuj nën secilin titull. Një shqetësim i konsiderueshëm u shpreh rreth përdorimit të listave të tilla të sëmundshmërisë në kuptimin më të gjerë të fjalës. U pranua njëzëri që listat që u paraqitën i përshtateshin më mirë sëmundshmërisë, madje u ndje nevoja e

përpyekjeve që duheshin bërë për zhvillimin e listave të përshtatshme edhe për aplikime të tjera të sëmundshmërisë, si dhe që të dyja listat e tabelimit të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë duhej të shoqëroheshin nga shpjegime dhe instruksione të përshtatshme përdorimi.

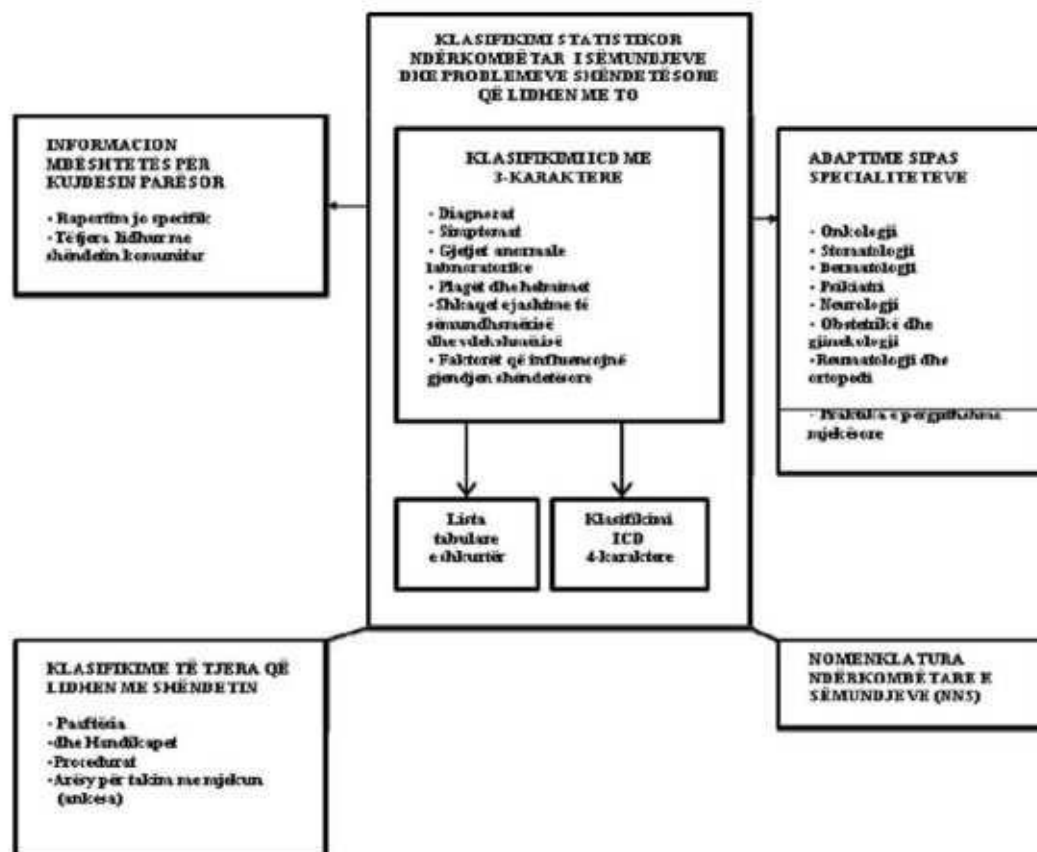
Nën dritën e shqetësimeve që u ngritën në Konferencë dhe konkluzioneve të grupit të punës, Konferenca pranoi se tabelimet dhe listat e publikimeve duhej të përfshiheshin në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, ndërkohë që duhej bërë përpjekje për t'i bërë më të qartë shumë tituj përshkrues për këto lista. Gjithashtu, u ra dakord, që për të lehtësuar tabelimin alternativ të kategorive me asterisk, duhej të zhvillohej një version i dytë i tabelimit të sëmundshmërisë, që të përfshinte kategoritë me asterisk.

6. Familjet e klasifikimeve

6.1 Koncepti i Familjes së Klasifikimeve

Gjatë përgatitjes së Revizionit (Rishikimit) të Nëntë, kishte qenë konstatuar se vetëm ICD-ja nuk do të mund të mbulonte të gjithë informacionin e kërkuar dhe se vetëm një “familje” e sëmundjes dhe klasifikimet përkatëse të shëndetit nuk do të mund të kënaqnin kërkesat e ndryshme të shëndetit publik. Rrjedhimisht, që nga fundi i viteve 1970, kishin qenë parashikuar zgjidhje të ndryshme, njëra prej të cilave kërkonte një klasifikim më rrënjësor të ICD-së, duke parashikuar një sërë modulesh, disa të lidhur në mënyrë hierarkike dhe të tjerët të një natyre suplementare.

Pas studimeve dhe diskutimeve, në bashkëpunim me Qendrat Bashkëpunuese, u përpunua koncepti i familjes së klasifikimeve të familjeve, i cili u rishikua hollësisht nga Komiteti i Ekspertëve më 1987, që rekomandoi skemën “Familja e sëmundjeve [*diseases*] dhe klasifikimi përkatës shëndetësor” të paraqitur më poshtë.

Konferenca

REKOMANDOI që koncepti i familjes së sëmundjes dhe klasifikimet përkatëse shëndetësore duhej të ndiqeshin (përpunoheshin) nga OBSH-ja.

Për të ruajtur integritetin e vetë ICD-së dhe të këtij koncepti të familjes, Konferenca:

REKOMANDOI që, në interes të krahasueshmërisë ndërkombëtare, pëmbajtja e kategorive tre-karakterëshe dhe nënkategorive katër-karakterëshe të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë në përgatitje e sipër për përshtatje, nuk do të pësonte ndryshim (siç tregohet nga titujt), veç rasteve kur do të autorizohet nga OBSH-ja. Sekretariati i OBSH-së është përgjegjës për ICD-në dhe vepron si një qendër autorizuese për çdo publikim (me përjashtim të publikimeve statistikore kombëtare) ose përkthim që varen prej tij. OBSH-ja duhet të njoftohet menjëherë mbi qëllimin e prodhimit të përkthimeve apo përshtatjeve ose të klasifikimeve të tjera që lidhen me ICD-në.

Konferenca pa me interes paraqitjen (prezantimin) e përdorimit dhe lidhjes së anëtarëve të ndryshëm të familjes ICD nën prizmin e vlerësimit mjekësor-shoqëror dhe multidimensional të moshës së tretë, jo vetëm lidhur me shëndetin por edhe me aktivitetet e jetës së përditshme, si dhe lidhur me mjedisin shoqëror e fizik. U demonstrua se informacioni efektiv mund të përftohej nga përdorimi i ICD-së dhe i Klasifikimit Ndërkombëtar të Dëmtimeve, Paaftësive dhe Handikapeve

(ICIDH – *International Classification of Impairments, Disabilities, and Handicaps*), dhe veçanërisht nëpërmjet përdorimit të kodeve të propozuara në Kapitullin XXI të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë.

6.2 Përshtatjet sipas subjekteve (apo bazuar-në-specialitete)

Konferenca u informua rreth planeve për zhvillimin e përshtatjeve të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë në fushën e programit të shëndetit mendor. Udhëzuesi klinik do të shoqëronte versionin e përdorur nga klinikistët që punojnë në fushën e psikiatrisë; kriteret e kërkimit do të propozoheshin për përdorim në hulumtimet e problemeve të shëndetit mendor; dhe, do të zhvilloheshin prezantimet multi-aksiale për përdorim në rastet e çrregullimeve fëmijënore dhe për klasifikimin e problemeve të të rriturve, sikundër edhe një version për përdorim nga praktikantët e përgjithshëm. Përpilimi (ndërtimi) i kodeve ICD të psikiatrisë dhe neurologjisë do të realizohej në përputhje po ashtu me publikimet e mëparshme mbi këtë subjekt.

Konferenca dëgjoi gjithashtu rreth metodave të përdorura për të siguruar që struktura bazë dhe funksioni i ICD-së të ruheshin gjatë zhvillimit fillestar të aplikimit për specialistët stomatologë (ICD-DA), si dhe u njoftua se një botim i ri i ICD-DA, që lidhej me Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, ishte në fazën finale të përgatitjes.

Një prezantim i veçantë u bë mbi Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve në fushën e Onkologjisë (ICD-O – *International Classification of Diseases for Oncology*), Botimi i Dytë, me klasifikim multi-aksial, përfshirë topografinë dhe morfologjinë e neoplazmave. Kodet e morfologjisë të ICD-O-së, që ishin përpunuar gjatë një periudhe të gjatë kohe, u rishikuan dhe u testuan gjerësisht në praktikë. Kodet topografikë të botimit të dytë do të bazoheshin në kategoritë C00-C80 të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë, ndërkohë që publikimi do të priste deri sa Asambleja Botërore e Shëndetit të miratonte Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë.

U arrit një marrëveshje mbi vlerën e një adaptimi në fushën e praktikës së përgjithshme mjekësore dhe Konferenca u informua mbi gatishmërinë e grupeve të punës në këtë fushë për të bashkëpunuar me OBSH-në. Lidhur me përshtatjet e tjera sipas subjekteve (apo bazuar-në-specialitete), që dukeshin se po bëheshin gjithnjë e më të shumta, roli autorizues i OBSH-së u konsiderua si shumë i rëndësishëm.

6.3 Mbështetja e informacionit ndaj shërbimit të kujdesit shëndetësor parësor

Në përputhje me rekomandimet e Konferencës së Revizionit (Rishikimit) të vitit 1975, më 1976 në Delhi u ngrit një grup pune për Azinë Jug-Lindore nga Zyra Rajonale e OBSH-së. U hartua një listë e detajuar e bashkësive të simptomave, prej nga ku, rrodhën dy lista të shkurtëra– njëra për shkaqet e vdekjes dhe tjetra për arsyet e kontaktit të shërbimeve shëndetësore. U krye prova në

praktikë për këtë sistem në vendet e rajonit dhe rezultati ishte revizioni (rishikimi) i listës së familje të simptomave dhe të formave të raportimit. Versioni i revizionuar (rishikuar) u botua nga OBSH-ja me 1978 në broshurën “*Raportimi jo-profesional i informacionit shëndetësor*”.

Strategjia Globale (Botërore) “Shëndet për të Gjithë në Vitin 2000”, e lançuar më 1978, rriti numrin e sfidave për zhvillimin e sistemeve të informacionit tek Vëndet Anëtare. Në Konferencën Ndërkombëtare mbi Statistikat Shëndetësore për Vitin 2000 (Bellagio, Itali, 1982), integrimi i informacionit të “raportit të papërpunuar profesionalisht” me informacione të tjera për t’u përdorur për qëllime administrimi të shëndetit, u identifikua si problemi kryesor që pengonte zbatimin më të gjerë të skemave të raportimit global. Konsultimi i Klasifikimit të Kujdesit Parësor (Gjenevë 1985) theksoi nevojën e një përafrimi, që do të mund të unifikonte suportin e informacionit, administrimin e kujdesit shëndetësor dhe shërbimet ndaj komunitetit nëpërmjet informacionit të bazuar në raportimin jo-profesional në kuptimin më të gjerë.

Konferenca u informua rreth eksperiencës së vendeve në zhvillim dhe në aplikimin e informacionit shëndetësor bazuar në komunitet, që mbulonte problemet dhe nevojat shëndetësore, faktorët e lidhur me riskun dhe burimet përkatëse. Konferenca mbështeti konceptin e zhvillimit të metodave jo-konvencionale në nivel komuniteti, si një metodë që mbushte boshllëkun e informacionit në vende të veçanta, duke forcuar sistemet e tyre të informacionit. U theksua se, si për vendet e zhvilluara ashtu edhe për ato në zhvillim, metoda apo sisteme të tilla duhej të zhvilloheshin bazuar në specifikat lokale, dhe se për shkak të faktorëve të tillë si modelet e sëmundshmërisë si dhe ndryshimet në gjuhë dhe kulturë, nuk duhej tentuar transferimi në zona apo vende të tjera.

6.4 Dëmtimet (Traumat), Paaftësitë dhe Handikapet

Klasifikimi Ndërkombëtar i Dëmtimeve (Traumave), Paaftësive dhe Handikapeve (ICIDH – *International Classification of Impairments, Disabilities, and Handicaps*) u botua nga OBSH-ja në anglisht më 1980 për qëllime testimi (prove), në përputhje me rekomandimet e Konferencës së Revizionimeve (Rishikimeve) të vitit 1975 dhe Rezolutës WHA29.35 të Asamblës Botërore të Shëndetit të vitit 1976. Që prej asaj kohe, kërkimi dhe zhvillimi i klasifikimit ka ndjekur një sërë rrugësh.

Përkufizimet kryesore të tre elementëve – dëmtimi (trauma), paaftësia dhe handikapi kanë qenë pa dyshim instrumenta të rëndësishëm për të ndryshuar qëndrimin ndaj paaftësisë. Përkufizimi i dëmtimit (traumës), një fushë ku ka pasur shumë mbivendosje me termat në ICD, u pranua gjerësisht. Përkufizimi i paaftësisë u përputh gjerësisht me provën në praktikë të grupeve dhe profesionistëve të rehabilitimit, ndonëse u ndie nevoja për t’i kushtuar më shumë vëmendje kodit shoqëruar të shkallëzimit të rëndësës (ashpërsisë, severitetit), që shpesh ishte si parathënës (diktues) i handikapit. Pati gjithashtu kërkesa në rritje për të rishikuar përkufizimin e handikapit, për të theksuar më shumë bashkëveprimin me ambientin.

Evolucioni i shpejtë i ideve dhe praktikave në administrimin e paaftësisë rezultoi në rishikimin e

ICIDH pikërisht në kohën që do t'i paraqitej Konferencës. U tha se publikimi i një version të ri ishte pak i mundur përpara jetësimit (implementimit) të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë.

6.5 Proçedurat në mjekësi

Klasifikimi Ndërkombëtar i Proçedurave në Mjekësi (ICPM – *International Classification of Procedures in Medicine*) u botua nga OBSH-ja më 1978 për qëllime testimi, në përputhje me rekomandimet e Konferencës së Revizionimeve të vitit 1975 dhe Rezolutës WHA29.35 të vitit 1976. Klasifikimi u adoptua nga pak vende dhe u përdor si bazë për klasifikimin kombëtar të operacioneve kirurgjikale nga një sërë vendesh të tjera.

Kryesitë e Qendrave Bashkëpunuese të OBSH-së për Klasifikimin e Sëmundjeve pranuan se proçesi i draftimit (skicimit) të propozimeve, përfundimit të komenteve, ridraftimit (riskicimit) dhe kërkit të komenteve të mëtejshme ndaj të cilave OBSH-ja duhej të reagoonte përpara finalizimit dhe publikimit, ishte i papërshtatshëm në një fushë të tillë që avanconte shumë shpejt, siq ishte ajo e proçedurave. Prandaj Kryesitë e Qendrave Bashkëpunuese të OBSH-së rekomanduan që ICPM-ja nuk do të pësonte asnjë ndryshim në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë të ICD-së.

Më 1987, Komiteti i Ekspertëve i kërkoj OBSH-së të merrte parasysh përditësimin në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, të paktën në përmbledhjen e Kapitullit të 5, "Proçedurat Kirurgjikale", të ICPM në provë (testim). Si përgjigje e kësaj kërkesë dhe si nevojë e shprehur nga shumë vende, u bë një përpjekje nga Sekretariati për të përgatitur një listë tabelare për proçedurat.

Kjo listë iu paraqit Kryesive të Qendrave Bashkëpunuese të OBSH-së në mbledhjen e tyre më 1989 dhe u ra dakord se ajo do të mund të shërbente si udhëzues për paraqitje ose botim statistikor kombëtar të proçedurave kirurgjikale dhe se do të lehtësonte krahasimin ndërmjet vendeve të ndryshme. Qëllimi i listës ishte të identifikonte proçedurat dhe grupet e proçedurave dhe t'i përcaktonte ato si bazë për zhvillimin e klasifikimeve kombëtare, duke përmirësuar kështu krahasueshmërinë e klasifikimeve.

Konferenca rezultoi se një listë e tillë ishte me vlerë dhe se puna duhej të vazhdonte me zhvillimin e saj, megjithëse çdo botim duhej të bëhej pas venies në jetë (implementimit) të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë.

6.6 Nomenklatura Ndërkombëtare e Sëmundjeve

Qysh prej vitit 1970, Këshilli i Organizatave Ndërkombëtare të Shkencave Mjekësore (CIOMS – *Council for International Organizations of Medical Sciences*) ka pas qenë përfshirë në përgatitjen e Nomenklaturës Botërore të Sëmundjeve (IND – *International Nomenclature of Diseases*), e cila shërben si një përplotësim i ICD-së.

Qëllimi kryesor i IND-së ishte të siguronte një emër të vetëm të rekomanduar për çdo entitet nozologjik (entitet sëmundje). Kriteri kryesor i zgjedhjes së këtij emri ishte se ai duhej të ishte

specifik, pa shprehje me dy kuptime, vetë-përshkrues dhe sa më i thjeshtë, dhe i bazuar në shkak aty ku ishte e mundur. Çdo sëmundje [*disease*] ose sindromë për të cilën rekomandohej emri, të përkufizohej pa ambiguitet (jo me dykuptimësi) dhe mundësisht sa më shkurt. Përbri çdo përkufizimi vendosej një listë sinonimesh.

Gjatë kohës së Konferencës kishin qenë botuar vëllimet e sëmundjeve të traktit (aparati) të poshtëm të frymëmarrjes, sëmundjeve infektive (virale, bakteriale, parazitare, mykotike) dhe sëmundjeve kardiale dhe vaskulare (sistemi kardiovaskular), ndërkohë që vazhdonte puna për vëllimet e sistemit tretës, sistemit urogjenital femëror, sistemit urogjenital mashkullor, sëmundjeve të metabolizmit dhe atyre endokrine, organeve të gjakut dhe gjak-formuese, sistemit imunitar, sistemit muskolor-skeletor dhe sistemit nervor. Subjektet e propozuara për vëllimet e ardhshme përfshinin sëmundjet psiqike, si dhe sëmundjet e lëkurës, veshit, hundës, grykës, syrit dhe adneksëve të tij (=kapakët e syrit, qepallat, vetullat, aparati i lotit).

Konferenca pranoi se përditësimi adekuat dhe nomenklatura botërore e sëmundjeve ishin të rëndësishëm në zhvillimin e ICD-së dhe në përmirësimin e krahasueshmërisë së informacionit shëndetësor. Prandaj Konferenca:

REKOMANDOI që OBSH-ja dhe CIOMS-i të inkurajoheshin për zbulimin e rrugëve më kosto-efektive (më efikiente) për të arritur kompletimin në kohë të një nomenklature të tillë.

7. Zbatimi i revizionit të dhjetë të ICD

Konferenca u njoh me synimin e OBSH-së për të publikuar versionin e detajuar katër-karakterësh të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë në tre Vëllime: Vëllimi i parë, që përmban Listën Tabelare, Vëllimi i dytë, që përmban të gjitha përkufizimet përkatëse, standardet, rregullat dhe udhëzimet, dhe Vëllimi i tretë, që përmban Indeksin Alfabetik.

Konferenca u informua më tej se versioni tre-karakterësh i Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë do të botohej në një vëllim të vetëm, i cili do të përmbante, në Listën Tabelare, të gjitha shënimet përfshirëse dhe përjashtuese. Ai gjithashtu do të përmbante të gjitha përkufizimet përkatëse, standardet, rregullat dhe udhëzimet, si dhe një Indeks Alfabetik të shkurtuar.

Vendet Anëtare, që kishin ndërmend të botonin versionin e Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë në gjuhët e tyre kombëtare, duhej të njoftonin OBSH-në për këtë veprim. Kopjet e drafteve të ICD-së në nivelet tre- dhe katër-karakterëshe do të bëheshin të disponueshme nga OBSH-ja, si në formë të printuar ashtu edhe elektronike.

Lidhur me paraqitjen fizike të faqeve dhe formatit të shtypjes, si për Listën Tabelare ashtu edhe për Indeksin Alfabetik, Konferenca u siguroi se do të merreshin parasysh rekomandimet e Kryesive të Qendrave Bashkëpunuese të OBSH-së dhe ankesat e koduesve, si dhe çdo përpjekje tjetër që do të bëhej për përmirësimin e këtyre aspekteve, në krahasim me Revizionin (Rishikimin) e Nëntë.

Sikundër edhe në Revizionin (Rishikimin) e Nëntë, u planifikua zhvillimi i materialeve për riorientimin e koduesve të trajnuar, kjo me ndihmën e Qendrave Bashkëpunuese. Kursët e trajnimit do të ishin nën përgjegjësinë e Zyrave Rajonale të OBSH-së dhe të vendeve të veçanta.

Ato do të zhvilloheshin prej fillimit të vitit 1991 deri në fund të vitit 1992, për t'u përfunduar përpara jetësimit (implementimit) të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë.

Materialet për trajnimin bazë të përdoruesve të rinj do të përgatiteshin nga OBSH-ja; megjithatë, asnjë kurs nuk u planifikua para vitit 1993.

Siç u theksua më sipër, OBSH-ja duhej të përgatitej për të nxjerrë Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë (si Listën Tabelare ashtu dhe Indeks in Alfabetik) në format elektronik. Në të ardhmen, me ndihmën e Qendrave Bashkëpunuese, do të mundësoheshin edhe *software*-e të tjera. Përpara implementimit të Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë duhej të ishte i disponueshëm një çelës për konvertim nga Revizioni (Rishikimi) i Nëntë në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë, dhe anasjelltas.

Meqënëse zhvillimi i aktiviteteve, që u morën përsipër nga Komiteti i Ekspertëve, ishte në përputhje me afatin kohor, Konferenca:

REKOMANDOI, që Revizioni (Rishikimi) i Dhjetë i Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve [Diseases] duhej të hynte në fuqi më 1 Janar 1993.

8. Revizioni i ardhshëm i ICD

Konferenca diskutoi vështirësitë e hasura gjatë periudhës së gjatë të përdorimit të Revizionit (Rishikimit) të Nëntë lidhur me shfaqjen e sëmundjeve të reja dhe mungesën e një mekanizmi përditësues për evidentimin e tyre.

U diskutuan sugjerime të ndryshme për mekanizmat për të kapërcyer vështirësitë dhe për të shmangur probleme të ngjashme në Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë. U ndje qartë se kishte nevojë për shkëmbim informacioni të vazhdueshëm për të standardizuar përdorimin e Revizionit (Rishikimit) të Dhjetë ndërmjet vendeve, por që çdo ndryshim gjatë "jetëgjatësisë" së përdorimit të tij duhej vlerësuar me shumë kujdes lidhur me impaktin e tij në analizat dhe trendet (tendencat). Pati diskutime lidhur me tipin e forumit, ku do të diskutoheshin ndryshime të tilla dhe përdorimi i mundshëm i gërmës vakante "U" në caktimet e reja apo të përkohshme të kodit. U ra dakord se nuk do të ishte praktike të mbaheshin Konferenca për Revizionime (Rishikime) të ICD-së më shpesh se një herë në 10 vjet.

Mbështetur në nevojat e shprehura, dhe fakti se do të ishte e papërshtatëshme të tentohej të vendosej apo përcaktohej procesi i saktë për përdorim,

Konferenca:

REKOMANDOI që Konferenca Ndërkombëtare e ardhshme e Revizionit (Rishikimit) të ICD-së do të mbahet pas 10 vjetësh, dhe se OBSH-ja duhet të sanksionojë konceptin e një procesi përditësues midis Revizionimeve (Rishikimeve) dhe të japë konsideratat e saj se si mund të ngrihet një mekanizëm efektiv përditësimi.

9. Adoptimi i revizionit të dhjetë të ICD

Konferenca bëri Rekomandimet e mëposhtëme:

Duke pasur parasysh propozimet e përgatitura nga Organizata, bazuar në rekomandimet e Komitetit të Ekspertëve mbi Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*] – Revizioni (Rishikimi) i Dhjetë,

Duke njohur nevojën për disa modifikime të mëtejshme të vogla për të pasqyruar komentet mbi pikat e detajeve dorëzuar nga Vendet Anëtare gjatë Konferencës,

REKOMANDOI që me Kapitujt e propozuar për rishikim, me kategoritë e tyre tre-karakterëshe dhe nënkategoritë katër-karakterëshe dhe Listën e Shkurtër Tabelare për Sëmundshmërinë dhe Vdekshmërinë, të konstituojë Revizionin (Rishikimin) e Dhjetë të Klasifikimit Statistikor Ndërkombëtar të Sëmundjeve [*Diseases*] dhe të Problemeve të Lidhura-me Shëndetin.

Referencat

1. Klasifikimi Ndërkombëtar i Sëmundjeve, 1975 Rishikim, Vëllimi 1. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1977, ff. xiii-xxiv.
2. Raporti i Komitetit të Ekspertëve për Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve - Botimi i 10-të: Mbledhja e Parë. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1984 (dokument i pabotuar DES/EC/ICD-10/84.34).
3. Raporti i Komitetit të Ekspertëve për Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve - Botimi i 10-të: Mbledhja e Dytë. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1987 (dokument i pabotuar WHO/DES/EC/ICD-10/87.38).
4. Raport i Mbledhjes Përgatitore të ICD-10. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1983 (dokument i pabotuar DES/ICD-10/83.19).
5. Klasifikimi Ndërkombëtar i Imunitetit, Paaftësisë dhe Handikapeve. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1980.
6. Raport paraprak mbi Informacionin Shëndetësor. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1978.
7. Strategjia Globale për Shëndet për të Gjithë deri në vitin 2000. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1981; (<http://whglibdoc.who.int/publications/9241800038.pdf>, aksesuar me 22 Maj 2015).
8. Konferenca Ndërkombëtare mbi Statistikat Shëndetësore të Vitit 2000. Budapest, Shtëpia Botuese e Statistikave, 1984.
9. Raport mbi Konsultimin e Klasifikimit të Kujdesit Parësor. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1985 (dokument i pabotuar DES/PHC/85.7).
10. Raporti Zyrtar i OBSH-së, No. 233, 1976, f. 18.
11. Klasifikimi Ndërkombëtar i Proçedurave në Mjekësi. Gjenevë, Organizata Botërore e Shëndetësisë, 1978.

Lista e kategorive me tre-karaktere

Kapitulli I

Disa sëmundje infektive e parazitare (A00–B99)

Sëmundjet infektive të traktit intestinal (të zorrëve) (A00–A09)

- A00 Kolera
- A01 Tifo e Paratifo (=Ethet tifoide e paratifoide) (=Tifo abdominale e Paratifo)
- A02 Infeksione të tjera nga salmonelat
- A03 Shigeloza
- A04 Infeksione të tjera bakteriale intestinale
- A05 Intoksikacione të tjera bakteriale me transmetim nëpërmjet-ushqimeve [*foodborne*]
- A06 Amebiaza
- A07 Sëmundje të tjera nga protozoarët e zorrëve
- A08 Infeksione virale dhe infeksione të tjera të specifikuar të zorrëve
- A09 Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive

Tuberkulozi (A15–A19)

- A15 Tuberkuloz i aparatit respirator, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
- A16 Tuberkuloz i aparatit respirator, i pakonfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
- A17† Tuberkuloz i sistemit nervor
- A18 Tuberkuloz i organeve të tjera
- A19 Tuberkuloz miliar

Disa zoonoza bakteriale (A20–A28)

- A20 Murtaja
- A21 Tularemia
- A22 Plasja (=Antraksi)
- A23 Bruceloza
- A24 Morva (=Malleus) dhe Melioidoza
- A25 Ethet nga kafshimi i miut
- A26 Erisipeloidi
- A27 Leptospiroza
- A28 Zoonoza të tjera bakteriale, të paklasifikuara diku tjetër

Sëmundje të tjera bakteriale (A30–A49)

- A30 Lebra (sëmundja e Hansen)
- A31 Infeksion nga mykobaktere të tjera

- A32 Listerioza
- A33 Tetanoz i të porsalindurve (=Tetanozi neonator)
- A34 Tetanoz obsetrikal
- A35 Tetanoze të tjerë
- A36 Difteri
- A37 Kollë e mirë (=Pertussis)
- A38 Skarlatina
- A39 Infeksion meningokoksik (=Infeksion nga meningokoku)
- A40 Septicemi streptokoksike
- A41 Septicemi të tjera
- A42 Aktinomykoza
- A43 Nokardioza
- A44 Bartoneloza
- A46 Erizipela
- A48 Sëmundje të tjera bakteriale, të paklasifikuara diku tjetër
- A49 Infeksion bakterial me lokalizim të papërcaktuar

Infeksione me mbizotërim të rrugës seksuale të transmetimit (A50–A64)

- A50 Sifilis i trashëguar (=kongjenital)
- A51 Sifilis i hershëm
- A52 Sifilis i vonshëm
- A53 Sifilis tjetër dhe i paspecifikuar
- A54 Infeksion gonokoksik
- A55 Limfogranulomë nga klamidiat (=Limfogranuloma venereum)
- A56 Sëmundje të tjera nga klamidiat (=Klamidiaza të tjera) seksualisht të transmetueshme
- A57 Shankroidi
- A58 Granuloma inguinale
- A59 Trikomoniaza
- A60 Infeksion viral herpetik (herpes-virus i thjeshtë) anogjenital
- A63 Sëmundje të tjera të transmetuara kryesisht në rrugë seksuale, të paklasifikuara diku tjetër
- A64 Sëmundje të paspecifikuara, të transmetueshme në rrugë seksuale

Sëmundje të tjera nga spiroketat (A65–A69)

- A65 Sifilis jovenerian
- A66 Frambezia (=Polipapiloma tropikale)
- A67 Pinta (karate)
- A68 Ethet rekurrente epidemike

A69 Infeksione të tjera nga spiroketat

Sëmundje të tjera të shkaktuara nga klamidiat (A70–A74)

A70 Infeksion nga Chlamydia psittaci

A71 Trakoma

A74 Sëmundje të tjera të shkaktuara nga klamidiat

Rikeciozat (A75–A79)

A75 Tifo ekzantematike (=Tifo e morrit)

A77 Ethet butonoze (=Rikecioza me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat))

A78 Ethet Q

A79 Rikecioza të tjera

Infeksione virale të sistemit nervor qendror (A80–A89)

A80 Poliomieliti akut (=Poliomieliti)

A81 Infeksione të sistemit nervor qendror nga viruse të ngadalshëm

A82 Tërbimi (=Rabies)

A83 Encefalit viral me-transmetim-nga-mushkonjat

A84 Encefalit viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

A85 Encefalit tjetër viral, i paklasifikuar diku tjetër

A86 Encefalit viral i paspecifikuar

A87 Meningit viral

A88 Infeksione të tjera virale të sistemit nervor qendror, të paklasifikuara diku tjetër

A89 Infeksione virale të paspecifikuara të sistemit nervor qendror

Ethet virale me-transmetim-nga-artropodët dhe ethet virale hemorragjike (A90–A99)

A92 Ethe të tjera virale me-transmetim-nga-mushkonjat

A93 Ethe të tjera virale me-transmetim-nga-artropodët, të paklasifikuara diku tjetër

A94 Ethe virale me-transmetim-nga-artropodët, e paspecifikuar

A95 Ethet e verdha

A96 Ethe hemorragjike nga arenoviruset

A97 Ethet Dengue (=Dengue)

A98 Ethe të tjera hemorragjike virale, të paklasifikuara diku tjetër

A99 Ethe hemorragjike virale e paspecifikuar

Infeksione virale të karakterizuara me dëmtime të lëkurës dhe të cipave mukoze (B00–B09)

- B00 Infeksione herpetike virale (=Herpes i thjeshtë)
- B01 Variçela (=Lija e dhenve)
- B02 Zoster (=Herpes zoster)
- B03 Lija
- B04 Lija e majmunëve
- B05 Fruthi
- B06 Rubeola
- B07 Kondilomat virale të lëkurës
- B08 Infeksione të tjera virale me dëmtime të lëkurës dhe të cipave mukoze, të paklasifikuara diku tjetër
- B09 Infeksione virale të paspecifikuara me dëmtime të lëkurës dhe të cipave mukoze

Hepatiti viral (B15–B19)

- B15 Hepatit viral akut A
- B16 Hepatit viral akut B
- B17 Hepatit tjetër viral akut
- B18 Hepatit viral kronik
- B19 Hepatit viral i specifikuar

HIV = Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV] (B20–B24)

- B20 Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në sëmundje infektive e parazitare
- B21 Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në tumore malinje
- B22 Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në sëmundje të tjera të specifikuara
- B23 Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në sëmundje apo kushte (kondita) shëndetësore të tjera
- B24 Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV] e paspecifikuar

Sëmundje të tjera virale (B25–B34)

- B25 Sëmundje nga Citomegaloviruset
- B26 Parotiti epidemik (=Shytat)
- B27 Mononukleozë infeksioze
- B30 Konjunktivit viral
- B33 Sëmundje tjetër virale, e paklasifikuar diku tjetër
- B34 Infeksion viral me lokalizim të paspecifikuar

Mykozat (B35–B49)

- B35 Dermatofitozë
- B36 Mykoza të tjera sipërfaqësore
- B37 Kandidiazë
- B38 Koksidioidomykozë
- B39 Histoplazmozë
- B40 Blastomykozë
- B41 Parakoksidioidomykozë
- B42 Sporotrikozë
- B43 Kromomykozë dhe absces feomykotik
- B44 Aspergilozë
- B45 Kriptokokozë
- B46 Zygomomykozë
- B47 Mycetomë
- B48 Mykoza të tjera, të paklasifikuara diku tjetër
- B49 Mykozë e paspecifikuar

Sëmundje nga protozoarët (B50–B64)

- B50 Malarie nga *Plasmodium falciparum*
- B51 Malarie nga *Plasmodium vivax*
- B52 Malarie nga *Plasmodium malariae*
- B53 Malarie tjetër e vërtetuar me analizë parazitologjike
- B54 Malarie e paspecifikuar
- B55 Leishmaniaza
- B56 Tripanozomiaza afrikane
- B57 Sëmundje e Chagas
- B58 Toksoplasmoza
- B59† Pneumocistoza (J17.3*)
- B60 Sëmundje të tjera nga protozoarët, të paklasifikuara diku tjetër
- B64 Sëmundje të tjera nga protozoarët, të paspecifikuara

Helmintiazat (B65–B83)

- B65 Scistosomiaza (=Bilharziaza)
- B66 Infeksione të tjera nga trematodët
- B67 Ekinokokoza
- B68 Teniaza
- B69 Cisticerkoza

- B70 Difilobotriaza dhe sparganoza
- B71 Infeksione të tjera nga cestodët
- B72 Drakunkuliaza
- B73 Onkocerkiaza
- B74 Filariaza
- B75 Trikineliaza
- B76 Sëmundje të shkaktuara nga nematodët
- B77 Askaridioza
- B78 Strongiloidiaza
- B79 Trikiuriaza
- B80 Enterobiaza
- B81 Helmintoza të tjera të zorrëve, të paklasifikuara diku tjetër
- B82 Parazitim i paspecifikuar i zorrëve.
- B83 Helmintiaza të tjera

Pedikuloza (morrat), akariaza (akariet) dhe infestime të tjera (B85–B89)

- B85 Pedikuloza dhe ftiriaza
- B86 Zgjebe (=Skabies)
- B87 Miaza
- B88 Infestime të tjera
- B89 Sëmundje parazitare e paspecifikuar

Pasoja (sekela [*sequelae*]) të sëmundjeve infektive e parazitare (B90–B94)

- B90 Pasoja të Tuberkulozit (TB)
- B91 Pasoja të PoliomiELITIT
- B92 Pasoja të Lebrozës
- B94 Pasoja të infeksioneve të tjera të paspecifikuara dhe sëmundjeve parazitare të tjera të tjera të paspecifikuara

Infeksione të tjera bakteriale e virale dhe nga agjentë të tjerë infektivë (infeksiozë) (B95–B97)

- B95 Streptokoku dhe stafilokoku si shkaqe të sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B96 Agjentë të tjerë bakterialë si shkaqe të sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B97 Agjentë virale si shkaqe të sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

Sëmundje të tjera infektive (B99)

- B99 Sëmundje infektive të tjera dhe të paspecifikuara

Kapitulli II

Neoplazmat

(C00–D48)

Neoplazmat malinje (C00–C97)

Neoplazmat malinje, të përcaktuara ose të menduara që janë primare, në zona të caktuara, me përjashtim të indeve limfoide, hematopojetike dhe të lidhura me to (C00–C75)

Neoplazmat malinje të buzës, hapësirës së gojës dhe faringut (C00–C14)

- C00 Neoplazëm malinje e buzës
- C01 Neoplazëm malinje e rrënjës së gjuhës
- C02 Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera të paspecifikuara të gjuhës
- C03 Neoplazëm malinje e gingivave
- C04 Neoplazëm malinje e dyshemesë së gojës
- C05 Neoplazëm malinje e palatumit të gojës
- C06 Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të gojës
- C07 Neoplazëm malinje e gjendrës parotide
- C08 Neoplazëm malinje e gjendrave të tjera dhe të paspecifikuara kryesore të pështymës
- C09 Neoplazëm malinje e tonsilës
- C10 Neoplazëm malinje e orofaringut
- C11 Neoplazëm malinje e nazofaringut
- C12 Neoplazëm malinje e sinusit piriform
- C13 Neoplazëm malinje e hipofaringut (=faringut të poshtëm)
- C14 Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera të paspecifikuara të buzës, kavitetit oral dhe faringut

Neoplazmat malinje të organeve të sistemit digjektiv (C15–C26)

- C15 Neoplazëm malinje e ezofagut
- C16 Neoplazëm malinje e stomakut
- C17 Neoplazëm malinje e zorrës së hollë
- C18 Neoplazëm malinje e zorrës së trashë
- C19 Neoplazëm malinje e zonës bashkuese rektosigmoidale
- C20 Neoplazëm malinje e rektumit
- C21 Neoplazëm malinje e anusit dhe kanalit anal
- C22 Neoplazëm malinje e heparit dhe kanaleve biliare intrahepatike
- C23 Neoplazëm malinje e vezikës së tëmthit
- C24 Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera të paspecifikuara të traktit biliar

- C25 Neoplazëm malinje e pankreasit
- C26 Neoplazëm malinje e organeve të tjera të traktit digjektiv (=tretës), të papërcaktuara mirë

Neoplazmat malinje të organeve të sistemit respirator dhe të atyre intratorakale (C30–C39)

- C30 Neoplazëm malinje e kavitetit nazal (=hapësirës së hundës) dhe e veshit të mesëm
- C31 Neoplazëm malinje e sinuseve ndihmëse
- C32 Neoplazëm malinje e laringut
- C33 Neoplazëm malinje e trakesë
- C34 Neoplazëm malinje e bronkut dhe mushkërisë (=bronkopulmonare)
- C37 Neoplazëm malinje e timusit
- C38 Neoplazëm malinje e zemrës, mediastinit, dhe pleurës
- C39 Neoplazëm malinje e vendeve të tjera të papërcaktuara të organeve të sistemit respirator dhe të atyre intratorakale

Neoplazmat malinje të kockës dhe kërcëve artikulare (C40–C41)

- C40 Neoplazëm malinje e kockës dhe kërcëve artikulare të gjymtyrëve
- C41 Neoplazëm malinje e kockës dhe kërcëve artikulare të vendeve të tjera dhe të papërcaktuara

Melanoma dhe neoplazma të tjera malinje të lëkurës (C43–C44)

- C43 Melanoma malinje e lëkurës
- C44 Neoplazma të tjera malinje të lëkurës

Neoplazma malinje të indit mezotelial dhe indit të butë (C45–C49)

- C45 Mezotelioma
- C46 Sarkoma e Kaposi (=Sarkoma Kaposi)
- C47 Neoplazëm malinje e nervave periferikë dhe të sistemit nervor autonom
- C48 Neoplazëm malinje e peritoneumit dhe i hapësirës retroperitoneale
- C49 Neoplazëm malinje e indit lidhor dhe indit të butë

Neoplazëm malinje e gjirit (C50)

- C50 Neoplazëm malinje e gjirit

Neoplazmat malinje të organeve gjenitale femërore (C51–C58)

- C51 Neoplazëm malinje e vulvës
- C52 Neoplazëm malinje e vaginës
- C53 Neoplazëm malinje e qafës së mitrës (=cervix uteri)
- C54 Neoplazëm malinje e trupit të mitrës (=corpus uteri)

- C55 Neoplazëm malinje e uterusit (=mitrës), pjesërisht e paspecifikuar
- C56 Neoplazëm malinje e ovarit
- C57 Neoplazëm malinje e organeve të tjera gjenitale femërore, e paspecifikuar
- C58 Neoplazëm malinje e placentës

Neoplazmat malinje të organeve gjenitale mashkullore (C60–C63)

- C60 Neoplazëm malinje e penisit
- C61 Neoplazëm malinje e prostatës
- C62 Neoplazëm malinje e testikutit
- C63 Neoplazëm malinje e organeve të tjera gjenitale mashkullore, e paspecifikuar

Neoplazmat malinje të traktit urinar (C64–C68)

- C64 Neoplazëm malinje e veshkës, me përjashtim të pelvisit renal (=legënit të veshkës)
- C65 Neoplazëm malinje e pelvisit renal (=legënit të veshkës)
- C66 Neoplazëm malinje e ureterit
- C67 Neoplazëm malinje e vezikës (fshikëzës) urinare
- C68 Neoplazëm malinje e organeve të tjera dhe të paspecifikuara urinare

Neoplazmat malinje të syrit, trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror (C69–C72)

- C69 Neoplazëm malinje e syrit dhe anekseve të tij (=kapakët e syrit, qepallat, kanali i lotëve, vetullat)
- C70 Neoplazëm malinje e meningeve
- C71 Neoplazëm malinje e trurit
- C72 Neoplazëm malinje e palcës kurrizore, nervave të kokës dhe të pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror

Neoplazmat malinje të tiroides dhe gjendrave të tjera endokrine (C73–C75)

- C73 Neoplazëm malinje e gjendrës tiroide
- C74 Neoplazëm malinje e gjendrës mbiveshkore (=suprarenale)
- C75 Neoplazëm malinje e gjendrave të tjera endokrine dhe strukturave të lidhura me to

Neoplazmat malinje të lokalizimeve (=zonave/siteve) sekondare dhe të keqpërcaktuara apo të paspecifikuara (C76–C80)

- C76 Neoplazëm malinje me lokalizim tjetër dhe të keqpërcaktuar
- C77 Neoplazëm malinje sekondare dhe e paspecifikuar e gjendrave limfatike
- C78 Neoplazëm malinje sekondare e organeve të frymëmarrjes (=respiratore) dhe atyre tretëse(=digjitive)
- C79 Neoplazëm malinje sekondare e lokalizimeve të tjera

C80 Neoplazëm malinje sekondare pa specifikim të lokalizimit

Neoplazmat malinje të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të lidhura me to (C81–C96)

C81 Sëmundja e Hoçkin [Hodgkin]

C82 Limfoma folikulare (nodulare) jo-Hoçkin

C83 Limfoma difuze (=e përhapur) jo-Hoçkin

C84 Limfomat me qeliza T periferike dhe të lëkurës (=kutane)

C85 Tipa të tjerë dhe të paspecifikuar të limfomës jo-Hoçkin

C88 Sëmundjet imunoproliferative malinje

C90 Mieloma multiple dhe neoplazmat malinje të qelizave plazmatike

C91 Leuçemi limfoide

C92 Leuçemi mieloide

C93 Leuçemi monocitare

C94 Leuçemi të tjera të llojeve të tjera të qelizave të specifikuar

C95 Leuçemi e qelizave të paspecifikuar

C96 Neoplazma të tjera dhe të paspecifikuara malinje, të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të lidhura me to

Neoplazmat malinje me lokalizime multiple të pavarura (primare) (C97)

C97 Neoplazma malinje me lokalizime multiple të pavarura (primare)

Neoplazmat in situ (D00–D09)

D00 Karcinoma *in situ* e hapësirës së gojës (=kavitetit oral), ezofagut dhe stomakut

D01 Karcinoma *in situ* e organeve të tjera dhe të paspecifikuar të traktit digjektiv

D02 Karcinoma *in situ* e veshit të mesëm dhe e organeve të sistemit respirator

D03 Melanoma *in situ*

D04 Karcinoma *in situ* e lëkurës

D05 Karcinoma *in situ* e gjirit

D06 Karcinoma *in situ* e qafës së mitrës (=cervix uteri)

D07 Karcinoma *in situ* e organeve të tjera dhe të paspecifikuar gjenitale

D09 Karcinoma *in situ* me lokalizime të tjera dhe të paspecifikuar

Neoplazmat (tumoret) beninje (D10–D36)

D10 Tumor beninj i gojës dhe faringut

- D11 Tumor beninj i gjendrave të mëdha të pështymës (=salivare)
- D12 Tumor beninj i kolonit, rektumit, anusit dhe kanalit anal
- D13 Tumor beninj i pjesëve të tjera dhe të papërcaktuara mirë të traktit digjektiv
- D14 Tumor beninj i veshit të mesëm dhe i sistemit respirator (=të frymëmarrjes)
- D15 Tumor beninj i organeve të tjera dhe të paspecifikuara intratorakale
- D16 Tumor beninj i kockës dhe i kërcit artikular (=kartilagos artikulare)
- D17 Tumor beninj lipomatoz
- D18 Hemangioma dhe limfangioma, e paspecifikuar (=e çdo lokalizimi)
- D19 Tumor beninj i indit mezotelial
- D20 Tumor beninj i indit të butë retroperitoneal dhe peritoneumit
- D21 Tumore të tjera beninje të indit lidhor dhe indit tjetër të butë
- D22 Nevuse melanocitare
- D23 Tumore të tjera beninje të lëkurës
- D24 Tumor beninj i gjirit
- D25 Leiomioma e mitrës (=uterusit)
- D26 Tumore të tjerë beninje të mitrës (=uterusit)
- D27 Tumor beninj i vezores (=ovarit)
- D28 Tumor beninj i organeve të tjera dhe të paspecifikuara gjenitale femërore
- D29 Tumor beninj i organeve gjenitale mashkullore
- D30 Tumor beninj i organeve urinare
- D31 Tumor beninj i syrit dhe anekseve (=kapakëve të syrit, qepallave, vetullave, aparatit lakrimal)
- D32 Tumor beninj i meningeve
- D33 Tumor beninj i trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror
- D34 Tumor beninj i gjendrës tiroide
- D35 Tumor beninj i gjendrave të tjera dhe të paspecifikuara endokrine
- D36 Tumor beninj me lokalizime të tjera, të paspecifikuara

Neoplazma me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur (D37–D48)

- D37 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e hapësirës së gojës dhe organeve të traktit digjektiv
- D38 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e veshit të mesëm dhe organeve të sistemit respirator dhe atyre intratorakale
- D39 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e organeve gjenitale femërore
- D40 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e organeve gjenitale mashkullore
- D39 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e organeve gjenitale femërore

- D40 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e organeve gjenitale mashkullore
- D41 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e organeve urinare
- D42 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e meningeve
- D43 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e trurit dhe sistemit nervor qendror
- D44 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur e gjendrave endokrine
- D45 Policitemi e vërtetë (=Polycythaemia vera)
- D46 Sindromat mielodisplastike
- D47 Neoplazma të tjera me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve që të lidhura me to
- D48 Neoplazëm me sjellje të papërcaktuar ose të panjohur me lokalizime të tjera të paspecifikuara

Kapitulli III

Sëmundjet e gjakut dhe të organeve gjak-formuese, dhe çrregullime të caktuara që kanë mekanizëm imunitar (D50–D89)

Anemitë e ushqyerjes (D50–D53)

- D50 Anemi nga pamjaftueshmëria e hekurit
- D51 Anemi nga pamjaftueshmëria e vitaminës B12
- D52 Anemi nga pamjaftueshmëria e folateve
- D53 Anemi të tjera të lidhura me ushqyerjen

Anemitë hemolitike (D55–D59)

- D55 Anemi nga çrregullime të enzimave
- D56 Talasemia
- D57 Çrregullime drepanocitare (=Anemia drepanocitare) (=Drepanocitoza)
- D58 Anemi të tjera hemolitike të trashëguara
- D59 Anemia hemolitike e fituar

Anemitë aplastike dhe anemi të tjera (D60–D64)

- D60 Aplazia eritrocitare e fituar (=Eritroblastopenia)
- D61 Anemi të tjera aplastike
- D62 Anemia akute post-hemorragjike
- D63* Anemia nga sëmundje kronike, e klasifikuar diku tjetër
- D64 Anemi të tjera

Defekte të koagulimit, purpura dhe gjendje të tjera hemorragjike (D65–D69)

- D65 Koagulum i përhapur intravazal (=Sindromi i defibrinimit)
- D66 Pamjaftueshmëria e trashëguar e faktorit VIII
- D67 Pamjaftueshmëria e trashëguar e faktorit IX
- D68 Defekte të tjera të koagulimit
- D69 Purpura dhe gjendje të tjera hemorragjike

Sëmundje të tjera të gjakut dhe organeve formuese (=prodhuuese) të tij (D70–D77)

- D70 Agranulocitoza
- D71 Çrregullime funksionale të neutrofileve polimorfonukleare
- D72 Çrregullime të tjera leukocitare

- D73 Sëmundjet e shpretkës (=lienit)
- D74 Metahemoglobinemia
- D75 Sëmundje të tjera të gjakut dhe të organeve formuese (=prodhuese) të tij
- D76 Disa sëmundje që interesojnë indin limforetikular dhe sistemin retikulohistocitar
- D77* Çrregullime të tjera të gjakut dhe të organeve formuese (=prodhuese) të tij nga sëmundjet e klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të tjera që përfshijnë mekanizmin imunitar (D80–D89)

- D80 Imunodeficienca me mbizotërim të defekteve të antikorpeve
- D81 Imunodeficienca të kombinuara
- D82 Imunodeficienca e shoqëruar me defekte të tjera të rëndësishme
- D83 Imunodeficienca e zakonshme variabël (=CVID – *Common variable immunodeficiency*)
- D84 Imunodeficienca të tjera
- D86 Sarkoidoza
- D89 Çrregullime të tjera që interesojnë mekanizmin imunitar, të paklasifikuara diku tjetër

Kapitulli IV

Sëmundjet endokrine, sëmundjet e të ushqyerit (=nutricionit) dhe sëmundjet metabolike (E00–E90)

Çrregullimet e gjendrës tiroide (E00–E07)

- E00 Sindromi i trashëguar (=kongjenital) i pamjaftueshmërisë së jodit
- E01 Çrregullime të tiroides të-lidhura-me-pamjaftueshmërinë-e-jodit dhe gjendje të ngjashme
- E02 Hipotiroidizëm pa shenja klinike (=subklinik) i pamjaftueshmërisë jodike
- E03 Hipotiroidizëm tjetër
- E04 Gushë (=Strumë) tjetër jotoksike
- E05 Tireotoksikoza (=Hipertiroidizëm)
- E06 Tiroidit
- E07 Çrregullime të tjera të tiroides

Diabeti i sheqerit (=Diabeti melitus) (E10–E14)

- E10 Diabeti insulino-mvartës i sheqerit (=Diabeti melitus insulino-mvartës)
- E11 Diabet jo-insulino-mvartës i sheqerit (=Diabeti melitus jo-insulino-mvartës)
- E12 Diabeti i sheqerit i-lidhur-me-kequshqyerjen (=Diabeti melitus i-lidhur-me-kequshqyerjen)
- E13 Diabet tjetër i specifikuar i sheqerit (=Diabet melitus tjetër i specifikuar)
- E14 Diabet sheqeri i paspecifikuar (=Diabet melitus i paspecifikuar)

Çrregullime të tjera të rregullimit të glukozës dhe të sekrecionit të brendshëm të pankreasit (E15–E16)

- E15 Koma hipoglicemike jodiabetike
- E16 Çrregullime të tjera të sekrecionit të brendshëm të pankreasit

Çrregullime të gjendrave të tjera endokrine (E20–E35)

- E20 Hipoparatiroidizëm
- E21 Hiperparatiroidizëm dhe çrregullime të tjera të gjendrës paratiroide
- E22 Hiperfunksion i gjendrës pituitare
- E23 Hipofunksion dhe çrregullime të tjera të gjendrës paratiroide
- E24 Sindroma e Kushing
- E25 Çrregullime adrenogjenitale
- E26 Hiperaldosteronizëm
- E27 Çrregullime të tjera të gjendrës adenale (=suprarenale) (=mbiveshkore)

- E28 Çrregullim i funksionit të vezores (=Disfunksion ovarial)
- E29 Çrregullim i funksionit testikular (=Disfunksion testikular)
- E30 Çrregullime të pubertetit, të paspecifikuara diku tjetër
- E31 Çrregullim funksional poliglandular (=shumëgjendror)
- E32 Sëmundjet e timus-it
- E34 Çrregullime endokrine të tjera
- E35* Çrregullime të gjendrave endokrine në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Malnutricioni (=Kequshqyerja) (E40–E46)

- E40 Kwashiorkor
- E41 Marazma e ushqyerjes (=Marazma nutricional)
- E42 Kwashiorkor marazmik
- E43 Malnutricion i rëndë nga pamjaftueshmëria proteinike, i paspecifikuar
- E44 Malnutricion i moderuar ose i lehtë nga pamjaftueshmëria proteinike
- E45 Zhvillim i vonuar nga malnutricioni proteinik
- E46 Malnutricion proteinik i paspecifikuar

Pamjaftueshmëri të tjera të ushqyerjes (E50–E64)

- E50 Pamjaftueshmëri e vitaminës A
- E51 Pamjaftueshmëri e tiaminës
- E52 Pamjaftueshmëri e niacinës (=Pelagra)
- E53 Pamjaftueshmëri e vitaminave të tjera të grupit B
- E54 Pamjaftueshmëri e acidit askorbik
- E55 Pamjaftueshmëri e vitaminës D
- E56 Pamjaftueshmëri të tjera vitaminike
- E58 Pamjaftueshmëri dietetike e kalçiumit
- E59 Pamjaftueshmëri dietetike e seleniumit
- E60 Pamjaftueshmëri dietetike e zinkut
- E61 Pamjaftueshmëri e elementeve të tjerë ushqyes (=nutritivë)
- E63 Pamjaftueshmëri të tjera të ushqyerjes (=nutritive)
- E64 Pasoja të malnutricionit dhe të pamjaftueshmërive të tjera të ushqyerjes (=nutritive)

Obeziteti dhe mbiushqyerje të tjera (E65–E68)

- E65 Adipozitet i lokalizuar
- E66 Obezitet
- E67 Mbiushqyerje tjetër
- E68 Pasoja (=Sekela) të mbiushqyerjes

Çrregullimet metabolike (E70–E90)

- E70 Çrregullime të metabolizmit të aminoacideve aromatike
- E71 Çrregullime të metabolizmit të aminoacideve me zinxhir të degëzuar dhe të metabolizmit të acideve yndyrore
- E72 Çrregullime të tjera të metabolizmit të aminoacideve
- E73 Intolerancë e laktozës
- E74 Çrregullime të tjera të metabolizmit të karbohidrateve
- E75 Çrregullime të metabolizmit sfingolipidik dhe çrregullime të tjera të depozitimit të lipideve
- E76 Çrregullime të metabolizmit të glukozaminoglukaneve (=mukopolisakarideve)
- E77 Çrregullime të metabolizmit të glukoproteinave
- E78 Çrregullime të metabolizmit të lipoproteinave dhe lipidemi të tjera
- E79 Çrregullime të metabolizmit të purinave dhe të pirimidinave
- E80 Çrregullime të metabolizmit të porfirinave dhe të bilirubinës
- E83 Çrregullime të metabolizmit të mineraleve
- E84 Fibroza cistike
- E85 Amiloidoza
- E86 Zvogëlim i volumit (=Reduktim i volumit të lëngjeve ekstraqelizore)
- E87 Çrregullime të tjera të metabolizmit të lëngjeve, elektroliteve dhe balancës acido-bazike (=ekuilibrit acido-bazik)
- E88 Çrregullime të tjera metabolike
- E89 Çrregullime endokrine dhe metabolike postprocedurale, të paklasifikuara diku tjetër
- E90* Çrregullime metabolike dhe nutricionale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Kapitulli V

Çrregullimet mendore dhe ato të sjelljes

(F00–F99)

Çrregullimet mendore organike, përfshirë ato simptomatike (F00–F09)

- F00* Demencia në sëmundjen e Alzheimer (G30.-†)
- F01 Demencia vaskulare
- F02* Demencia në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër
- F03 Demencie e paspecifikuar
- F04 Sindromi amnezik organik, jo i shkaktuar nga alkooli dhe lëndë të tjera psikoaktive
- F05 Delir, jo i shkaktuar nga alkooli dhe lëndë të tjera psikoaktive
- F06 Çrregullime të tjera mendore nga dëmtimi dhe disfunksioni i trurit dhe nga sëmundje fizike
- F07 Çrregullime të personalitetit dhe të sjelljes nga sëmundje, dëmtime dhe disfunksion i trurit
- F09 Çrregullim mendor i paspecifikuar organik ose simptomatik

Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10–F19)

- F10 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i alkoolit
- F11 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i opiateve
- F12 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i preparateve të kanabis
- F13 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i sedativëve ose hipnotikëve
- F14 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i kokainës
- F15 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i stimulantëve të tjerë, përfshirë kafeinën
- F16 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i haluçinogjenëve
- F17 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i duhanit
- F18 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i solventëve volatilë
- F19 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i medikamenteve të shumëllojshme dhe lëndëve të tjera psikoaktive

Skizofrenia, çrregullimet skizoide (=skizotipale) dhe çrregullimet deluzive (F20–F29)

- F20 Skizofreni
- F21 Çrregullim skizoid (=skizotipal)
- F22 Çrregullime deluzive persistente
- F23 Çrregullime psiqike (=psikotike) akute dhe kalimtare
- F24 Çrregullim deluziv i induktuar
- F25 Çrregullime skizoafektive
- F28 Çrregullime të tjera psiqike (=psikotike) jo-organike

F29 Psikozë jo-organike e paspecifikuar

Çrregullime të humorit (=Çrregullime afektive) (F30–F39)

F30 Episod maniakal

F31 Çrregullim afektiv bipolar

F32 Episod depresiv

F33 Çrregullim depresiv rekurrent

F34 Çrregullime persistente të humorit (=Çrregullime afektive persistente)

F38 Çrregullime të tjera të humorit (=Çrregullime afektive të tjera)

F39 Çrregullim i paspecifikuar i humorit (=Çrregullim afektiv i paspecifikuar)

Çrregullimet neurotike, ato të lidhura me stresin dhe ato somatoforme (F40–F48)

F40 Çrregullimet fobike të ankthit

F41 Çrregullime të tjera të ankthit

F42 Çrregullim obsesiv-kompulsiv

F43 Reaksion ndaj stresit të fortë dhe çrregullime të përshtatjes

F44 Çrregullime disociative (=konversionale)

F45 Çrregullime somatoforme

F48 Çrregullime neurotike të tjera

Sindroma të sjelljes të lidhura me turbullime fiziologjike dhe me faktorë fizike (F50–F59)

F50 Çrregullime të ngrënies

F51 Çrregullime jo-organike të gjumit

F52 Disfunksion seksual, i pashkaktuar nga ndonjë çrregullim organik ose sëmundje

F53 Çrregullime mendore dhe të sjelljes, të lidhura me lehoninë, të paklasifikuara diku tjetër

F54 Faktorë psikologjikë dhe të sjelljes të lidhur me çrregullime ose sëmundje të klasifikuara diku tjetër

F55 Abuzim me lëndë që nuk shkaktojnë dipendencë (=vartësi)

F59 Sindromë e paspecifikuar e sjelljes, e shoqëruar me turbullime fiziologjike dhe faktorë fizikë

Çrregullime të personalitetit dhe të sjelljes së të rriturve (F60–F69)

F60 Çrregullime specifike të personalitetit

F61 Çrregullime të tjera e të përziera të personalitetit

F62 Ndryshime të qëndrueshmërisë të personalitetit, të palidhura me dëmtim dhe/ose sëmundje të trurit

- F63 Çrregullime impulsive të sjelljes
- F64 Çrregullime të identitetit të gjinisë (=seksit)
- F65 Çrregullime të preferencës seksuale
- F66 Çrregullime psikologjike dhe të sjelljes të lidhura me zhvillimin dhe orientimin seksual
- F68 Çrregullime të tjera të personalitetit dhe të sjelljes së të rriturve
- F69 Çrregullim i paspecifikuar i personalitetit dhe sjelljes së të rriturve

Prapambetje e zhvillimit mendor (F70–F79)

- F70 Prapambetje e lehtë e zhvillimit mendor
- F71 Prapambetje e moderuar e zhvillimit mendor
- F72 Prapambetje e theksuar e zhvillimit mendor
- F73 Prapambetje e thellë e zhvillimit mendor
- F78 Prapambetje tjetër e zhvillimit mendor
- F79 Prapambetje e zhvillimit mendor, e paspecifikuar

Çrregullime të zhvillimit psikologjik (F80–F89)

- F80 Çrregullim zhvillimor specifik i të folurit dhe i gjuhës
- F81 Çrregullime zhvillimore specifike të aftësive të nxënies (=të mësimarrjes) (=skolastike)
- F82 Çrregullim zhvillimor specifik i funksionit motor
- F83 Çrregullime zhvillimore specifike të përziera
- F84 Çrregullime zhvillimore difuze
- F88 Çrregullime të tjera të zhvillimit psikologjik
- F89 Çrregullim i paspecifikuar i zhvillimit psikologjik

Çrregullime të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në fëmijëri dhe në adoleshencë (F90–F98)

- F90 Çrregullime hiperkinetike
- F91 Çrregullime të sjelljes
- F92 Çrregullime të përziera të sjelljes dhe emocionale
- F93 Çrregullime emocionale që shfaqen në mënyrë specifike në moshën e fëmijërisë
- F94 Çrregullime të funksionimit social që shfaqen në mënyrë specifike në moshën e fëmijërisë dhe atë të adoleshencës
- F95 Çrregullime me tike nervore
- F98 Çrregullime të tjera të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në fëmijëri dhe në adoleshencë

Çrregullim mendor i paspecifikuar (F99)

- F99 Çrregullim mendor, jo i përshkruar ndryshe

Kapitulli VI

Sëmundjet e sistemit nervor

(G00–G99)

Sëmundjet inflamatore të sistemit nervor (G00–G09)

- G00 Meningit bakterial i paklasifikuar diku tjetër
- G01* Meningit në sëmundje të tjera bakteriale të klasifikuara diku tjetër
- G02* Meningit në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare të klasifikuara diku tjetër
- G03 Meningit nga shkaqe të tjera dhe të paspecifikuara
- G04 Encefalit, mielit dhe encefalomieli
- G05* Encefalit, mielit dhe encefalomieli në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
- G06 Absces dhe granulomë intrakraniale dhe intraspinale
- G07* Absces dhe granulomë intrakraniale dhe intraspinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
- G08 Flebit dhe tromboflebit intrakranial dhe intraspinal
- G09 Sekela të sëmundjeve inflamatore të sistemit nervor qendror (SNQ)

Atrofitë sistemike që prekin më parë sistemin nervor qendror (SNQ) (G10–G13)

- G10 Sëmundja e Huntingtonit
- G11 Ataksia hereditare
- G12 Atrofi muskulare spinale dhe sindromet përkatëse
- G13.* Atrofi sistemike që prekin më parë SNQ, në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
- G14 Sindroma e Post-Poliomieli

Çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve (G20–G26)

- G20 Sëmundja e Parkinson
- G21 Parkinsonizëm sekondar
- G22* Parkinsonizëm në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
- G23 Sëmundje të tjera degjenerative të ganglioneve bazale
- G24 Distoni
- G25 Çrregullime të tjera ekstrapiramidale të lëvizjeve
- G26* Çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Sëmundje të tjera degjenerative të sistemit nervor (SNQ) (G30–G32)

- G30 Sëmundja e Alzheimer
- G31 Sëmundje të tjera degjenerative të sistemit nervor, të paklasifikuara diku tjetër
- G32* Çrregullime të tjera degjenerative të sistemit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Sëmundjet demielinizuese të sistemit nervor SNQ (G35–G37)

- G35 Skleroza multiple
- G36 Tjetër demielinizim i diseminuar akut
- G37 Sëmundje të tjera demielinizuese të SNQ

Çrregullime paroksizmale episodike (G40–G47)

- G40 Epilepsi
- G41 Status epileptik
- G43 Migrenë
- G44 Sindroma të tjera me dhimbje koke
- G45 Atake ishemike cerebrale kalimtare dhe sindroma që lidhen me to
- G46* Sindroma vaskulare të trurit në sëmundjet cerebrovaskulare (I60–I67†)
- G47 Çrregullime të gjumit

Çrregullime të nervave, të radikseve dhe të pleksuseve (G50–G59)

- G50 Çrregullime të nervit trigeminal
- G51 Çrregullime të nervit facial
- G52 Çrregullime të nervave të tjerë kranialë
- G53* Çrregullime të nervave kranialë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
- G54 Çrregullime të radikseve dhe të pleksuseve nervore
- G55* Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
- G56 Mononeuropati të gjymtyrës së sipërme
- G57 Mononeuropati të gjymtyrës së poshtme
- G58 Mononeuropati të formave të tjera
- G59* Mononeuropati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Polineuropatitë dhe çrregullime të tjera të sistemit nervor periferik (G60–G64)

- G60 Neuropati hereditare dhe idiopatike
- G61 Polineuropati inflamator
- G62 Polineuropati të tjera
- G63* Polineuropati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
- G64 Çrregullime të tjera të sistemit nervor periferik

Sëmundjet e lidhjeve neuromuskulare dhe të muskujve (G70–G73)

- G70 Miastenia gravis dhe çrregullime të tjera neuromuskulare
- G71 Çrregullim muskular primar
- G72 Miopati të tjera
- G73* Çrregullime të lidhjeve neuromuskulare dhe të muskujve në sëmundje të klasifikuara diku

tjetër

Paraliza cerebrale dhe sindroma të tjera paralitike (G80–G83)

- G80 Paraliza cerebrale
- G81 Hemiplegji
- G82 Paraplegji dhe tetraplegji
- G83 Sindroma të tjerë paralitike

Çrregullime të tjera të sistemit nervor (G90–G99)

- G90 Çrregullime të sistemit nervor autonom (=visceral) (=i pavullnetshëm)
- G91 Hidrocefali
- G92 Encefalopati toksike
- G93 Çrregullime të tjera të trurit
- G94* Çrregullime të tjera të trurit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
- G95 Sëmundje të tjera të medulës spinale
- G96 Çrregullime të tjera të SNQ
- G97 Çrregullime postprocedurale të sistemit nervor, të paklasifikuara diku tjetër
- G98 Çrregullime të tjera të sistemit nervor, të paklasifikuara diku tjetër
- G99* Çrregullime të tjera të sistemit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Kapitulli VII

Sëmundjet e syrit dhe anekseve të tij (H00–H59)

Çrregullime të palpebrës (=kapakut të syrit), sistemit lakrimal dhe orbitës (H00–H06)

- H00 Hordeolum dhe kalazion
- H01 Inflamacion tjetër i palpebrës
- H02 Çrregullime të tjera të palpebrës
- H03* Çrregullime të palpebrës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
- H04 Çrregullime të sistemit lakrimal
- H05 Çrregullime të orbitës
- H06* Çrregullime të orbitës dhe të sistemit lakrimal në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të konjunktivës (H10–H13)

- H10 Konjunktivit
- H11 Çrregullime të tjera të konjunktivës
- H13* Çrregullime të konjunktivës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të sklerës, kornesë, irisit dhe trupit ciliar (H15–H22)

- H15 Çrregullime të sklerës
- H16 Keratit
- H17 Cikatrice korneale dhe opacitete
- H18 Çrregullime të tjera të kornesë
- H19* Çrregullime të sklerës dhe të kornesë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
- H20 Iridociklit
- H21 Çrregullime të tjera të irisit dhe të trupit ciliar
- H22* Çrregullime të irisit dhe të trupit ciliar në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të kristalinit (=lentit kristalin) (H25–H28)

- H25 Katarakt senil
- H26 Formë tjetër e kataraktit
- H27 Çrregullime të tjera të kristalinit
- H28* Katarakt dhe çrregullime të tjera të kristalinit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime koroidale dhe të retinës (H30–H36)

- H30 Inflamacion korioretinal
- H31 Çrregullime të tjera koroidale

- H32* Çrregullime korioretinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
- H33 Shkëputje dhe çarje të retinës
- H34 Okluzione vaskulare të retinës
- H35 Çrregullime të tjera të retinës
- H36* Çrregullime të retinës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Glaukoma (H40–H42)

- H40 Glaukoma
- H42* Glaukomë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të trupit vitroz dhe të globit (H43–H45)

- H43 Çrregullime të trupit vitroz
- H44 Çrregullime të globit
- H45* Çrregullime të trupit vitroz dhe të globit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të nervit optik dhe rrugëve të shikimit (H46–H48)

- H46 Neurit optik
- H47 Çrregullime të tjera të nervit (2-të) optik dhe rrugëve të shikimit
- H48* Çrregullimet e nervit (2-të) optik dhe rrugëve të shikimit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime të muskujve okularë, lëvizjes binokulare, akomodimit dhe refraksionit (H49–H52)

- H49 Strabizëm paralitik
- H50 Strabizma të tjerë
- H51 Çrregullime të tjera të lëvizjes binokulare
- H52 Çrregullime të refraksionit dhe akomodimit

Turbullimet e pamjes dhe verbimi (H53–H54)

- H53 Turbullim i pamjes
- H54 Verbim dhe shikim i ulur (në një sy ose të dy sytë)

Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve (H55–H59)

- H55 Nistagmus dhe çrregullime të tjera të lëvizjeve të syrit
- H57 Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve
- H58* Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- H59 Çrregullimet postproceduriale të syrit dhe anekseve të paklasifikuara tjetërkund

Kapitulli VIII

Sëmundjet e veshit dhe procesit mastoid (H60–H95)

Sëmundjet e veshit të jashtëm (H60–H62)

H60 Otit i jashtëm (ekstern)

H61 Çrregullime të tjera të veshit të jashtëm

H62* Çrregullime të veshit të jashtëm në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e veshit të mesëm dhe mastoidit (H65–H75)

H65 Otitis media joqelbëzues (=jopurulent)

H66 Otitis media qelbëzues dhe i paspecifikuar

H67* Otitis media në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

H68 Salpingiti dhe obstrukcioni Eustakian

H69 Çrregullime të tjera të tubit të Eustakit

H70 Mastoidit dhe gjendje të lidhura me të

H71 Kolesteatoma e veshit të mesëm

H72 Perforacioni i membranës timpanike

H73 Çrregullime të tjera të membranës timpanike

H74 Çrregullime të tjera të veshit të mesëm dhe mastoidit

H75* Çrregullime të tjera të veshit të mesëm dhe mastoidit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e veshit të brendshëm (H80–H83)

H80 Otoskleroze

H81 Çrregullime të funksionit vestibular

H82* Sindroma vertiginoze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

H83 Sëmundje të tjera të veshit të brendshëm

Çrregullime të tjera të veshit (H90–H95)

H90 Humbje konduktive dhe neurosensoriale e dëgjimit

H91 Humbje të tjera të dëgjimit

H92 Otagji dhe efuzion i veshit

H93 Çrregullime të tjera të veshit të paklasifikuara tjetërkund

H94* Çrregullime të tjera të veshit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

H95 Çrregullime postproceduriale të veshit dhe procesit mastoid të paklasifikuara tjetërkund

Kapitulli IX

Sëmundjet e sistemit cirkulator

(I00–I99)

Ethja reumatizmale akute (I00–I02)

- I00 Ethja reumatizmale pa prekje të zemrës
- I01 Ethja reumatizmale me prekje të zemrës
- I02 Korea reumatizmale

Sëmundjet reumatizmale kronike të zemrës (I05–I09)

- I05 Sëmundjet reumatizmale të valvulës mitrale
- I06 Sëmundjet reumatizmale të valvulës aortale
- I07 Sëmundjet reumatizmale të valvulës trikuspidale
- I08 Sëmundjet multiple të valvulave
- I09 Sëmundje të tjera reumatizmale të zemrës

Sëmundjet hipertensive (I10–I15)

- I10 Hipertensioni esencial (primar)
- I11 Sëmundja hipertensive e zemrës
- I12 Sëmundja hipertensive renale
- I13 Sëmundja hipertensive e zemrës dhe hipertensive renale
- I15 Hipertensioni sekondar

Sëmundjet iskemike të zemrës (I20–I25)

- I20 Angina pectoris
- I21 Infarkti akut i miokardit
- I22 Infarkti i miokardit i përsëritur
- I23 Komplikacione të menjëhershme që pasojnë infarktin akut të miokardit
- I24 Sëmundje të tjera iskemike akute të zemrës
- I25 Sëmundja iskemike kronike e zemrës

Sëmundja pulmonare e zemrës (=Cor pulmonale) dhe sëmundjet e qarkullimit pulmonar (I26–I28)

- I26 Embolia pulmonare
- I27 Sëmundje të tjera pulmonare të zemrës
- I28 Sëmundje të tjera të vazave pulmonare

Forma të tjera të sëmundjeve të zemrës (I30–I52)

- I30 Perikarditi akut
- I31 Sëmundje të tjera të perikardit
- I32* Perikardit në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund
- I33 Endokarditi akut dhe subakut
- I34 Çrregullimet joreumatizmale të valvulës mitrale
- I35 Çrregullimet joreumatizmale të valvulës aortale
- I36 Çrregullimet joreumatizmale të valvulës trikuspidale
- I37 Çrregullimet e valvulës pulmonare
- I38 Endokarditi, valvula e papërcaktuar
- I39* Endokardit dhe çrregullime të valvulave të zemrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- I40 Miokarditi akut
- I41* Miokarditi në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- I42 Kardiomiopatia
- I43* Kardiomiopatia në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- I44 Blloku atrioventrikular dhe i gjysmëdegës së majtë
- I45 Çrregullime të tjera të përçueshmërisë
- I46 Arresti kardiak
- I47 Takikardia paroksizmale
- I48 Fibrilacioni dhe flateri atrial
- I49 Aritmi kardiake të tjera
- I50 Insuficienca kardiake
- I51 Komplikacionet dhe përshkrimet e keqpërcaktuara të sëmundjes së zemrës
- I52* Çrregullime të tjera të zemrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet cerebrovaskulare (I60–I69)

- I60 Hemorragjia subaraknoidale
- I61 Hemorragjia intracerebrale
- I62 Hemorragji intrakraniale të tjera jotraumatike
- I63 Infarkti cerebral
- I64 Insulti, i papërcaktuar si hemorragji apo infarkt
- I65 Bllokimi dhe stenoza e artereve precerebrale (=paracerebrale) që nuk japin infarkt cerebral
- I66 Bllokimi dhe stenoza e artereve cerebrale që nuk japin infarkt cerebral
- I67 Sëmundje të tjera cerebrovaskulare
- I68* Çrregullime cerebrovaskulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- I69 Pasojat e sëmundjes cerebrovaskulare

Sëmundjet e arterieve, arteriolave dhe kapilarëve (I70–I79)

- I70 Ateroskleroza
- I71 Aneurizma dhe diseksioni i aortës
- I72 Aneurizma të tjerë
- I73 Sëmundje të tjera vaskulare periferike
- I74 Embolia dhe tromboza arteriale
- I77 Çrregullime të tjera të arterieve dhe arteriolave
- I78 Sëmundjet e kapilarëve
- I79* Çrregullime të arterieve, arteriolave dhe kapilarëve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundje të venave, vazave limfatike dhe limfonodulave, të paklasifikuara tjetërkund (I80–I89)

- I80 Flebiti dhe tromboflebiti
- I81 Tromboza e venës portale
- I82 Emboli dhe trombozë venoze tjetër
- I83 Venat varikoze të ekstremiteteve të poshtëme
- I84 Hemorroidet
- I85 Variçet e ezofagut
- I86 Vena varikoze të lokalizimeve të tjera
- I87 Çrregullime të tjera të venave
- I88 Limfadeniti jospesifik
- I89 Çrregullime të tjera joinfektive të vazave limfatike dhe limfonodulave

Çrregullime të tjera të papërcaktuara të sistemit cirkulator (I95–I99)

- I95 Hypotensioni
- I97 Çrregullimet post-proceduriale të sistemit cirkulator, të pa klasifikuara tjetërkund
- I98* Çrregullime të tjera të sistemit cirkulator në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- I99 Çrregullime të tjera dhe të paspecifikuara të sistemit cirkulator

Kapitulli X

Sëmundjet e sistemit respirator

(J00–J99)

Infeksionet akute të sipërme respiratore (J00–J06)

- J00 Nazofaringiti akut [=common cold]
- J01 Sinuziti akut
- J02 Faringiti akut
- J03 Tonsiliti akut
- J04 Laringiti dhe trakeiti akut
- J05 Laringiti akut obstruktiv [=krupi] dhe epiglotiti
- J06 Infeksionet akute respiratore të sipërme me lokalizime të shumta dhe të paspecifikuara

Gripi dhe pneumonia (J09–J18)

- J09 Gripi i shkaktuar nga virusi i gripit pandemik ose zoonotik të identifikuar
- J10 Gripi i shkaktuar nga virusi i identifikuar i gripit
- J11 Gripi, virusi i paidentifikuar
- J12 Pneumoni virale e paklasifikuar tjetërkund
- J13 Pneumonia nga *Streptococcus pneumoniae*
- J14 Pneumonia nga *Haemophilus influenzae*
- J15 Pneumoni bakteriale e paklasifikuar tjetërkund
- J16 Pneumoni nga organizma të tjerë infeksioze, e paklasifikuar tjetërkund
- J17* Pneumoni në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- J18 Pneumoni, mikroorganizmi i paspecifikuar

Infeksione të tjera akute respiratore të poshtëme (J20–J22)

- J20 Bronkiti akut
- J21 Bronkioliti akut
- J22 Infeksione akute respiratore të poshtëme, të paspecifikuara

Sëmundje të tjera të traktit të sipërm respirator (J30–J39)

- J30 Riniti alergjik dhe vazomotor
- J31 Riniti, nazofaringiti dhe faringiti kronik
- J32 Sinuziti kronik
- J33 Polipi nazal
- J34 Çrregullime të tjera të hundës dhe sinuseve nazale
- J35 Sëmundje kronike të tonsilave dhe adenoideve

- J36 Abscesi peritonsilar
- J37 Laringiti dhe laringotrakeiti kronik
- J38 Sëmundje të kordave vokale dhe laringut, të paklasifikuara tjetërkund
- J39 Sëmundje të tjera të traktit të sipërm respirator

Sëmundje kronike respiratore të poshtëme (J40–J47)

- J40 Bronkiti, i paspecifikuar si akut apo kronik
- J41 Bronkiti kronik i thjeshtë dhe mukopurulent
- J42 Bronkiti kronik, i paspecifikuar
- J43 Emfizema
- J44 Sëmundje të tjera obstruktive kronike pulmonare
- J45 Astma
- J46 Statusi astmatik
- J47 Bronhektazia

Sëmundje të mushkërive nga shkaktarë të jashtëm (J60–J70)

- J60 Pneumokonioza e minatorit të qymyrgurit
- J61 Pneumokonioza nga asbestoza dhe nga fibra të tjera minerale
- J62 Pneumokonioza nga pluhuri i silicit
- J63 Pneumokonioza nga pluhur tjetër inorganik
- J64 Pneumokonioza e paspecifikuar
- J65 Pneumokonioza e shoqëruar me tuberkuloz
- J66 Sëmundje e rrugëve respiratore nga pluhur organik i specifikuar
- J67 Pneumonia (=pneumoniti, =pulmoniti) nga hipersensibiliteti ndaj pluhurit organik
- J68 Gjendje respiratore nga thithja e kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve
- J69 Pneumonia (=pneumoniti, =pulmoniti) nga materiale të ngurta dhe të lëngshme
- J70 Gjendje respiratore nga shkaktarë të tjerë të jashtëm

Sëmundje të tjera respiratore që prekin kryesisht intersticiumin (J80–J84)

- J80 Sindromi i distresit respirator të adultit
- J81 Edema pulmonare
- J82 Eozinofilia pulmonare e paklasifikuar tjetërkund
- J84 Sëmundje të tjera intersteciale pulmonare

Gjendje supurative dhe nekrotike të traktit të poshtëm respirator (J85–J86)

- J85 Abscesi i mushkërisë dhe i mediastinit
- J86 Pioraksia

Sëmundje të tjera të pleurës (J90–J94)

- J90 Efuzioni pleural i paklasifikuar tjetërkund
- J91* Efuzioni pleural në gjendje të klasifikuara tjetërkund
- J92 Pllaka pleurale
- J93 Pneumotoraksi
- J94 Gjendje të tjera pleurale

Sëmundje të tjera të sistemit respirator (J95–J99)

- J95 Çrregullime respiratore postproceduriale të paklasifikuara tjetërkund
- J96 Insuficienca respiratore e paklasifikuara tjetërkund
- J98 Çrregullime të tjera respiratore
- J99* Çrregullime respiratore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Kapitulli XI

Sëmundjet e sistemit tretës (digjestiv)

(K00–K93)

Sëmundjet e kavitetit oral, gjendrave salivare, dhe nofullës (K00–K14)

- K00 Çrregullimet e zhvillimit dhe daljes së dhëmbëve
- K01 Dhëmbët e ngulura e të ngjeshura
- K02 Kariesi dental
- K03 Sëmundje të tjera të indeve të forta të dhëmbit
- K04 Sëmundjet e pulpës dhe indeve periapikale
- K05 Gingiviti dhe sëmundjet periodontale
- K06 Çrregullime të tjera të gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar
- K07 Keqformimet dentofaciale (përfshirë keqokluzionin)
- K08 Çrregullime të tjera të dhëmbëve dhe strukturave mbështetëse
- K09 Ciste të regjionit oral të paklasifikuara tjetërkund
- K10 Sëmundje të tjera të nofullës
- K11 Sëmundjet e gjendrave të pështymës (salivare)
- K12 Stomatiti dhe lezionet shoqëruese
- K13 Sëmundje të tjera të buzës dhe mukozës orale
- K14 Sëmundjet e gjuhës

Sëmundje të ezofagut, stomakut dhe duodenit (K20–K31)

- K20 Ezofagiti
- K21 Sëmundja e refluksit gastro-ezofageal
- K22 Sëmundje të tjera të ezofagut
- K23* Çrregullime të ezofagut në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- K25 Ulçera gastrike
- K26 Ulçera duodenale
- K27 Ulçera peptike, vendi i paspecifikuar
- K28 Ulçera gastrojejunale
- K29 Gastrit dhe duodenit
- K30 Dispepsia
- K31 Sëmundje të tjera të stomakut dhe duodenit

Sëmundjet e apendiksit (K35–K38)

- K35 Apendisiti akut
- K36 Apendisite të tjera

- K37 Apendisit i specifikuar
- K38 Sëmundje të tjera të apendiksit

Hernia (K40–K46)

- K40 Hernia inguinale
- K41 Hernia femorale
- K42 Hernia umbilikale
- K43 Hernia ventrale
- K44 Hernia diafragmale
- K45 Hernie abdominale të tjera
- K46 Hernie abdominale e paspecifikuar

Enteriti dhe koliti jo-infektiv (K50–K52)

- K50 Sëmundja e Crohn [=enteritis regional]
- K51 Koliti ulçeroz
- K52 Gastroenterite dhe kolite të tjera jo-infektive

Sëmundje të tjera të intestinit (K55–K64)

- K55 Çrregullimet vaskulare të intestinit
- K56 Ileusi paralitik dhe obstruksioni intestinal pa hernie
- K57 Sëmundja e divertikutit të intestinit
- K58 Sindromi i zorrës së irrituar
- K59 Çrregullime të tjera intestinale funksionale
- K60 Fisura dhe fistula të regjioneve anale dhe rektale
- K61 Abses anal dhe rektal
- K62 Sëmundje të tjera të anusit dhe rektumit
- K63 Sëmundje të tjera të intestinit
- K64 Hemorroidet dhe tromboza venoze perianale

Sëmundjet e peritoneumit (K65–K67)

- K65 Peritoniti
- K66 Çrregullimet e tjera të peritoneumit
- K67* Çrregullime të peritoneumit në sëmundje infektive të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e mëlçisë (heparit) (K70–K77)

- K70 Sëmundja alkoolike e mëlçisë
- K71 Sëmundja toksike e mëlçisë

- K72 Insuficienca hepatike e paklasifikuar tjetërkund
- K73 Hepatiti kronik i paklasifikuar tjetërkund
- K74 Fibroza dhe cirroza e mëlçisë
- K75 Sëmundje të tjera inflamatore të mëlçisë
- K76 Sëmundje të tjera të mëlçisë
- K77* Çrregullime të mëlçisë në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime e kolecistës, traktit biliar dhe pankreasit (K80–K87)

- K80 Kolelitiaza
- K81 Kolecistiti
- K82 Sëmundje të tjera të kolecistës
- K83 Sëmundje të tjera të traktit biliar
- K85 Pankreatiti akut
- K86 Sëmundje të tjera të pankreasit
- K87* Çrregullime të kolecistës, traktit biliar dhe pankreasit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundje të tjera të sistemit (traktit) digjektiv (tretës) (K90–K93)

- K90 Malabsorbim intestinal
- K91 Çrregullime postproceduriale të traktit tretës të paklasifikuara tjetërkund
- K92 Sëmundje të tjera të traktit tretës
- K93* Çrregullime të organeve digjitive në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Kapitulli XII

Sëmundjet e lëkurës dhe indit subkutan (L00–L99)

Infeksione të lëkurës dhe indit subkutan (L00–L08)

- L00 Sindromi i lëkurës së inflamuar stafilokoksike
- L01 Impetigo
- L02 Absces kutan, furunkul dhe karbunkul
- L03 Celuliti
- L04 Limfadeniti akut
- L05 Cisti pilonidal
- L08 Infeksione të tjera lokale të lëkurës dhe indit subkutan

Çrregullimet buloze (L10–L14)

- L10 Pemfigus
- L11 Çrregullime të tjera akantolitike
- L12 Pemfigoidi
- L13 Çrregullime të tjera buloze
- L14* Çrregullimet buloze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Dermatiti dhe ekzema (L20–L30)

- L20 Dermatiti atopik
- L21 Dermatiti seborreik
- L22 Dermatiti i pelenave
- L23 Dermatiti alergjik i kontaktit
- L24 Dermatiti irritues i kontaktit
- L25 Dermatit i paspecifikuar i kontaktit
- L26 Dermatiti eksfoliativ
- L27 Dermatiti nga substanca të marra në brendësi
- L28 Likeni simpleks kronik dhe prurigo
- L29 Pruriti
- L30 Dermatit tjetër

Çrregullimet papuloskuamoze (L40–L45)

- L40 Psoriasis
- L41 Parapsoriasis
- L42 Pityriasis rosea

- L43 Liken planus (=Myshk i sheshtë)
- L44 Çrregullime të tjera papuloskuamoze
- L45* Çrregullime papuloskuamoze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Urtikaria dhe eritema (L50–L54)

- L50 Urtikaria
- L51 Eritema multiforme
- L52 Eritema nodoze
- L53 Gjendje të tjera eritematoze
- L54* Eritema në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi (L55–L59)

- L55 Diegja nga dielli
- L56 Ndryshime të tjera akute kutane nga rrezet ultraviolet
- L57 Ndryshime të lëkurës nga ekspozimi kronik në rrezatimin jo-jonizues
- L58 Radiodermatiti
- L59 Çrregullime të tjera të lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi

Çrregullimet e anekseve të lëkurës (L60–L75)

- L60 Çrregullimet e thoit
- L62* Çrregullimet e thoit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- L63 Alopecia areata
- L64 Alopecia androgjene
- L65 Humbje jockatriciale e flokëve
- L66 Alopecia cikatriciale
- L67 Çrregullime të ngjyrës dhe fijës së flokut
- L68 Hipertrikoza
- L70 Akne
- L71 Rosacea
- L72 Ciste folikulare të lëkurës dhe indit subkutan
- L73 Çrregullime të tjera folikulare
- L74 Çrregullime të gjendrave të djersës
- L75 Çrregullime të gjendrave apokrine

Çrregullime të tjera të lëkurës dhe indit subkutan (L80–L99)

- L80 Vitiligo
- L81 Çrregullime të tjera të pigmentimit
- L82 Keratoza seborreike

- L83 Akantoza nigrikans
- L84 Kallozitete
- L85 Trashje të tjera epidermale
- L86* Keratoderma në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- L87 Çrregullimet e eliminimit transepidermal
- L88 Pioderma gangrenoze
- L89 Ulçera dekubitale
- L90 Çrregullime atrofike të lëkurës
- L91 Çrregullime hipertrofike të lëkurës
- L92 Çrregullime granulomatoze të lëkurës dhe indit subkutan
- L93 Lupusi eritematoz
- L94 Çrregullime të tjera të lokalizuara të indit lidhor
- L95 Vaskuliti i kufizuar në lëkurë i paklasifikuar tjetërkund
- L97 Ulçer e gjymtyrës së poshtme e paklasifikuar tjetërkund
- L98 Çrregullime të tjera të lëkurës dhe indit subkutan të paklasifikuara tjetërkund
- L99* Çrregullime të tjera të lëkurës dhe indit subkutan në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Kapitulli XIII

Sëmundjet e sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor (M00–M99)

Artropatitë (M00–M25)

Artropatitë infektive (M00–M03)

M00 Artriti piogenik

M01* Infeksione direkte të kyçeve në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund

M02 Artropatitë reaktive

M03* Artropatitë reaktive dhe postinfektive në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Poliartropatitë inflamatorë (M05–M14)

M05 Artriti reumatoid seropozitiv

M06 Artrit reumatoid tjetër

M07* Artropatitë psoriatike dhe enteropatike

M08 Artriti juvenil (rinor)

M09* Artriti juvenil në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

M10 Guta

M11 Artropati të tjera kristalore

M12 Artropati të tjera specifike

M13 Artrit tjetër

M14* Artropati në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

Artrozat (M15–M19)

M15 Poliartroza

M16 Koksartroza

M17 Gonartroza

M18 Artroza e artikulationit karpometakarpal të parë

M19 Artroza të tjera

Çrregullime të tjera të artikulacioneve (M20–M25)

M20 Deformime të fituara të gishtave

M21 Deformime të tjera të fituara të anësive

M22 Çrregullime të patelës

M23 Çrregullime të brendshme të gjurit

M24 Çrregullime të tjera specifike të kyçeve

M25 Çrregullime të tjera të kyçit të paklasifikuara tjetërkund

Çrregullimet sistemike të indit lidhor (M30–M36)

- M30 Poliarteriti nodoz dhe gjendjet shoqëruese
- M31 Vaskulopati të tjera nekrotizuese
- M32 Lupusi eritematoz sistematik
- M33 Dermatopolimioziti
- M34 Skleroza sistemike
- M35 Prekje të tjera sistemike të indit lidhor
- M36* Çrregullime sistemike të indit lidhor në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Dorsopatitë (M40–M54)

Dorsopatitë deformuese (M40–M43)

- M40 Kifoza dhe lordoza
- M41 Skolioza
- M42 Osteokondroza spinale
- M43 Dorsopati të tjera deformuese

Spondilopatitë (M45–M49)

- M45 Spondiliti ankilozant
- M46 Spondilopati inflamatore të tjera
- M47 Spondiloza
- M48 Spondilopati të tjera
- M49* Spondilopati në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Dorsopati të tjera (M50–M54)

- M50 Çrregullimet e diskut cervikal
- M51 Çrregullim i diskut tjetër intervertebral
- M53 Dorsopati të tjera të paklasifikuara tjetërkund
- M54 Dorsalgjia

Çrregullime të indeve të buta (M60–M79)

Çrregullime të muskujve (M60–M63)

- M60 Mioziti
- M61 Kalçifikimi dhe osifikimi i muskulit
- M62 Çrregullime të tjera të muskulit

M63* Çrregullime të muskujve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime të sinoviumit dhe tendinit (M65–M68)

M65 Sinoviti dhe tendosinoviti

M66 Ruptura spontane e sinoviumit dhe tendinit

M67 Çrregullime të tjera të sinoviumit dhe tendinit

M68* Çrregullime të sinoviumit dhe tendinit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime të tjera të indeve të buta (M70–M79)

M70 Çrregullime të indeve të buta nga përdorimi, mbipërdorimi dhe presioni

M71 Bursopati të tjera

M72 Çrregullimet fibroblastike

M73* Çrregullime të indeve të buta në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

M75 Dëmtimet e supit

M76 Enthesopati të anësisë së poshtme, përjashtuar shputën e këmbës

M77 Enthesopati të tjera

M79 Çrregullime të tjera të indeve të buta të paklasifikuara tjetërkund

Osteopati të dhe kondropati të (M80–M94)

Çrregullimet e densitetit dhe strukturës kockore (M80–M85)

M80 Osteoporoza me frakturë patologjike

M81 Osteoporoza pa frakturë patologjike

M82* Osteoporoza në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

M83 Osteomalacia adulte

M84 Çrregullimet e vazhdimësisë së kockës

M85 Çrregullime të tjera të densitetit dhe strukturës kockore

Osteopati të tjera (M86–M90)

M86 Osteomieliti

M87 Osteonekroza

M88 Sëmundja Paget e kockës [osteiti derfomant]

M89 Çrregullime të tjera të kockës

M90* Osteopati të në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Kondropati të (M91–M94)

M91 Osteokondroza juvenile (rinore) e koksit dhe pelvisit

M92 Osteokondroza të tjera juvenile

M93 Osteokondropati të tjera

M94 Çrregullime të tjera të kartilagos

Çrregullime të tjera të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor (M95–M99)

M95 Deformime të fituara të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor

M96 Çrregullime muskuloskeletike postprocedurale të paklasifikuara tjetërkund

M99 Lezione biomekanike të paklasifikuara tjetërkund

Kapitulli XIV

Sëmundjet e sistemit uro-gjenital

(N00–N99)

Sëmundjet glomerulare (N00–N08)

- N00 Sindromi nefritik akut
- N01 Sindromi nefritik me përparim të shpejtë
- N02 Hematuria rekurente dhe persistente
- N03 Sindromi nefritik kronik
- N04 Sindromi nefrotik
- N05 Sindromi nefritik i paspecifikuar
- N06 Proteinuria e izoluar me lezione morfologjike specifike
- N07 Nefropatia hereditare e paklasifikuar tjetërkund
- N08* Çrregullimet glomerulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet renale tubulo-intersticiale (N10–N16)

- N10 Nefriti akut tubulo-intersticial
- N11 Nefriti kronik tubulo-intersticial
- N12 Nefriti tubulo-intersticial i paspecifikuar si akut apo kronik
- N13 Uropatia e refluksit dhe obstruksionit
- N14 Gjendje tubulare e tubulo-intersticiale nga barnat dhe metalet e rënda
- N15 Sëmundje të tjera renale tubulo-intersticiale
- N16* Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Insuficienca renale (N17–N19)

- N17 Insuficienca renale akute
- N18 Insuficienca renale kronike
- N19 Insuficiencë renale e paspecifikuar

Urolitiza (N20–N23)

- N20 Kalkuloza e veshkave dhe ureterit
- N21 Kalkuloza e traktit të poshtëm urinar
- N22* Kalkuloza e traktit urinar në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- N23 Kolika renale e paspecifikuar

Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit (N25–N29)

- N25 Çrregullime nga funksioni i ulur renal tubular

- N26 Kontrakturë e paspecifikuar e veshkës
- N27 Veshka e vogël me shkak të panjohur
- N28 Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit të paklasifikuara tjetërkund
- N29* Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e tjera të sistemit urinar (N30–N39)

- N30 Cistiti
- N31 Keqfunksion neuromuskular i vezikës urinare, i paklasifikuar tjetërkund
- N32 Çrregullime të tjera të vezikës urinare
- N33* Çrregullime të vezikës urinare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- N34 Uretriti dhe sindromi uretral
- N35 Striktura uretrale
- N36 Çrregullime të tjera të uretrës
- N37* Çrregullime të uretrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- N39 Çrregullime të tjera të sistemit urinar

Sëmundjet e organeve gjenitale mashkullore (N40–N51)

- N40 Hiperplazia e prostatës
- N41 Sëmundja inflamatore e prostatës
- N42 Çrregullime të tjera të prostatës
- N43 Hidrocela dhe spermatocele
- N44 Torsioni i testit
- N45 Orkiti dhe epididimiti
- N46 Infertiliteti mashkullor
- N47 Prepuçium i tepërt, fimoza e parafimoza
- N48 Çrregullime të tjera të penisit
- N49 Çrregullime inflamatore të organeve gjenitale mashkullore, të paklasifikuara tjetërkund
- N50 Çrregullime të tjera të organeve gjenitale mashkullore
- N51* Çrregullime të organeve gjenitale mashkullore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullimet e gjoksit (N60–N64)

- N60 Displazia mamare beninje
- N61 Çrregullimet inflamatore të gjoksit
- N62 Hipertrofia e gjoksit
- N63 Fryrje e paspecifikuar e gjoksit
- N64 Çrregullime të tjera të gjoksit

Sëmundjet inflamatore të organeve pelvike femërore (N70–N77)

- N70 Salpingiti dhe ooforiti
- N71 Sëmundja inflamatore e uterusit, përveç qafës së uterusit (=cerviksit)
- N72 Sëmundja inflamatore e qafës së uterusit
- N73 Sëmundja inflamatore pelvike femërore
- N74* Çrregullime inflamatore pelvike femërore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- N75 Sëmundjet e gjendrave të Bartholinit
- N76 Inflamacion tjetër i vaginës dhe vulvës
- N77* Ulçeracioni dhe inflamacioni vulvovaginal në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime joinflamatore të traktit gjenital femëror (N80–N98)

- N80 Endometrioza
- N81 Prolapsi gjenital femëror
- N82 Fistula e traktit gjenital femëror
- N83 Çrregullime joinflamatore të ovarit, tubit fallopian dhe ligamentit të gjerë
- N84 Polipi i traktit gjenital femëror
- N85 Çrregullime të tjera joinflamatore të uterusit, përveç qafës së uterusit (cerviksit)
- N86 Erozioni dhe ektopia e cerviks uteri
- N87 Displazia e cerviks uteri
- N88 Çrregullime të tjera joinflamatore të cerviks uteri
- N89 Çrregullime të tjera joinflamatore të vaginës
- N90 Çrregullime të tjera joinflamatore të vulvës dhe perineumit
- N91 Menstruacione të paplota, të rralla
- N92 Menstruacione të tepruara, të shpeshta dhe të parregullta
- N93 Hemorragji të tjera jonormale uterine dhe vaginale
- N94 Dhimbje dhe gjendje të tjera të lidhura me organet gjenitale dhe ciklin menstrual
- N95 Çrregullime të menopauzës dhe perimenopauzës
- N96 Aborti habitual
- N97 Infertiliteti femëror
- N98 Komplikacione të lidhura me fertilizimin artificial

Çrregullime të tjera të sistemit uro-gjenital (N99)

- N99 Çrregullime postprocedurale të sistemit uro-gjenital të paklasifikuara tjetërkund

Kapitulli XV

Barra (shtatzënia), lindja dhe periudha e paslindjes (O00–O99)

Barra me perfundim abortal (O00–O08)

- O00 Barra ektopike
- O01 Mola hidatiforme
- O02 Produkte të tjera jonormale të konceptimit
- O03 Aborti spontan
- O04 Aborti mjeksor
- O05 Abort tjetër
- O06 Abort i paspecifikuar
- O07 Aborti i tentuar i dështuar
- O08 Komplikacione pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike

Edema, proteinuria dhe çrregullimet hipertensive në barrë, lindje dhe paslindje (O10–O16)

- O10 Hipertension para-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen
- O11 Çrregullime hipertensive para-ekzistuese me mbivendosje proteinurie
- O12 Edema e barrës dhe proteinuria pa hipertension
- O13 Hipertensioni i barrës pa proteinuri të dukshme
- O14 Hipertensioni i barrës me proteinuri të dukshme
- O15 Eklampsia
- O16 Hipertensioni amëtar (=maternal) i paspecifikuar

Çrregullime të tjera amëtare (maternale) të lidhura kryesisht me barrën (O20–O29)

- O20 Hemorragjia në barrën e hershme
- O21 Hiperemize (=të vjella të theksuara) në barrë
- O22 Komplikacione venoze në barrë
- O23 Infeksione të traktit uro-gjenital në barrë
- O24 Diabeti melit në barrë
- O25 Malnutricioni (=kequshqyerja) në barrë
- O26 Kujdesi amëtar (=maternal) për gjendje të tjera që shfaqen gjatë barrës
- O28 Të dhëna jonormale në ekzaminimin para lindjes së nënës
- O29 Komplikacionet e anestezisë gjatë barrës

Kujdesi amëtar (=maternal, =amësor) lidhur me fetusin, kavitetin amniotik dhe

problemet e mundshme gjatë aktit të lindjes (O30–O48)

- O30 Barra multiple
- O31 Komplikacione specifike në barrën multiple
- O32 Kujdesi amëtar (=maternal) për keqprezantimin e njohur ose të dyshuar të fetusit
- O33 Kujdesi amëtar (=maternal) për disproporcione të njohura ose të dyshuara
- O34 Kujdesi amëtar (=maternal) për anomali të njohura ose të dyshuara të organeve pelvike
- O35 Kujdesi amëtar (=maternal) për anomali dhe dëmtim të njohur ose të dyshuar fetal
- O36 Kujdesi amëtar (=maternal) për probleme të tjera të njohura ose të dyshuara fetale
- O40 Polihidramnioni
- O41 Çrregullime të tjera të lëngut amniotik dhe membranave
- O42 Ruptura premature e membranave
- O43 Çrregullime placentare
- O44 Placenta praevia
- O45 Ndarja e parakohshme e placentës [*abruptio placentae*]
- O46 Hemorragjia e paralindjes e paklasifikuar tjetërkund
- O47 Dhimbje të rreme të lindjes
- O48 Barra e zgjatur

Ndërlikimet e aktivitetit të lindjes dhe lirimit (=aktit të lindjes) (O60–O75)

- O60 Lindje para kohe (lirimi preterm)
- O61 Dështimi i induktimit të aktivitetit të lindjes
- O62 Anomalitë e forcave të aktivitetit të lindjes
- O63 Lindje e zgjatur si aktivitet
- O64 Lindje e obstruktuar nga keqpozicionimi dhe keqprezantimi i fetusit
- O65 Lindje e obstruktuar nga anomali amëtare (=maternale) pelvike
- O66 Lindje tjetër e obstruktuar
- O67 Aktiviteti i lindjes dhe lirimi i ndërlikuar me hemorragji intrapartum, i paklasifikuar tjetërkund
- O68 Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me distres fetal
- O69 Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me komplikacione të kordonit umbilikal
- O70 Laçeracion perineal gjatë lindjes
- O71 Trauma të tjera obstetrikale
- O72 Hemorragji postpartum
- O73 Placenta dhe membranat e vonuara, pa hemorragji
- O74 Komplikacione të anestezisë gjatë aktivitetit të lindjes dhe lirimit
- O75 Komplikacione të tjera të anestezisë gjatë aktivitetit të lindjes dhe lirimit, të paklasifikuara tjetërkund

Lirimi (=Lindja, = Akti i lindjes) (O80–O84)

- O80 Lindje e thjeshtë spontane
- O81 Lindje e thjeshtë me forcepts dhe vakum ekstraktor
- O82 Lindje me seksio cesarea
- O83 Tjetër lindje e thjeshtë e asistuar
- O84 Lindje multiple

Ndërlikimet e lidhura kryesisht me paslindjen (=lehoninë, =puerperiumin) (O85–O92)

- O85 Sepsis puerperal
- O86 Infeksion tjetër puerperal
- O87 Komplikacione venoze gjatë lehonisë
- O88 Embolia obstetrikale
- O89 Komplikacionet nga anestezia gjatë lehonisë
- O90 Komplikacione gjatë lehonisë të paklasifikuara tjetërkund
- O91 Infeksionet e gjirit të lidhura me lindjen e fëmijës
- O92 Çrregullime të tjera të gjirit dhe laktacionit që lidhen me lindjen

Gjendje të tjera obstetrikale të paklasifikuara tjetërkund (O94–O99)

- O94 Pasojat e komplikacionit të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës pas lindjes
- O95 Vdekja obstetrikale me shkak të paspecifikuar
- O96 Vdekja nga çdo shkak obstetrikal pas 42 ditëve por më pak se një vit pas lindjes
- O97 Vdekja nga pasojat (=sekelat) e shkaqeve direkt obstetrikale
- O98 Infeksione amëtare (=maternale) dhe sëmundje parazitare të klasifikuara tjetërkund, që komplikojnë barrën, lindjen dhe paslindjen
- O99 Sëmundje të tjera amëtare (=maternale) të klasifikuara tjetërkund, që komplikojnë barrën lindjen dhe paslindjen

Kapitulli XVI

Gjendje të caktuara me origjinë nga periudha perinatale (P00–P96)

Fetus dhe i posalindur (=neonat) i prekur nga faktorë amëtarë (=maternalë) dhe komplikacione të barrës, lindjes dhe lirim. (=aktit të lindjes) (P00–P04)

- P00 Fetus dhe neonat i prekur nga gjendje amëtare (=maternale) që mund të lidhen me barrën aktuale
- P01 Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacionet amëtare (=maternale) të barrës
- P02 Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të placentës, kordonit e membranave
- P03 Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të tjera të aktivitetit të lindjes dhe lirim.
- P04 Fetus dhe neonat i prekur nga influenza (ndikime) dëmpurëse (të dëmshme), të transmetuara nëpërmjet placentës ose qumështit të gjirit

Çrregullime të lidhura me zgjatjen e barrës dhe rritjen fetale (P05–P08)

- P05 Rritje e pakët dhe kequshqim (=malnutricion) fetal
- P07 Çrregullime të lidhura me barrën e shkurtër si kohë-zgjatje dhe peshën e vogël në lindje, të paklasifikuara tjetërkund
- P08 Çrregullime të lidhura me barrën e zgjatur në kohë dhe peshën e madhe në lindje

Traumat në lindje (=gjatë aktit/proçesit të lindjes) (P10–P15)

- P10 Laçeracion intrakranial dhe hemorragji nga dëmtim në lindje (=gjatë aktit të lindjes)
- P11 Dëmtime të tjera në lindje në sistemin nervor qendror
- P12 Dëmtime në lindje në skalp
- P13 Dëmtime në lindje në skelet
- P14 Dëmtime në lindje në sistemin nervor periferik
- P15 Dëmtime të tjera në lindje

Çrregullime respiratore dhe kardiovaskulare specifike për periudhën perinatale (P20–P29)

- P20 Hipoksia intrauterine
- P21 Asfikisa e lindjes
- P22 Distresi respirator i të posalindurit (=neonatit)
- P23 Pneumonia kongjenitale
- P24 Sindromi i aspirimit neonatal
- P25 Emfizema intersteciale dhe gjendje të lidhura me të, me origjinë nga periudha perinatale
- P26 Hemorragji pulmonare me origjinë nga periudha perinatale

- P27 Sëmundja respiratore kronike me origjinë nga periudha perinatale
- P28 Gjendje të tjera respiratore me origjinë nga periudha perinatale
- P29 Çrregullime kardiovaskulare me origjinë nga periudha perinatale

Infeksione specifike të periudhës perinatale (P35–P39)

- P35 Sëmundjet kongjenitale virale
- P36 Sepsisi bakterial i të posalindurit (=neonatit)
- P37 Sëmundje të tjera infektive dhe parazitare kongjenitale
- P38 Omfaliti i të posalindurit (=neonatit) me ose pa hemorragji të lehtë
- P39 Infeksione të tjera specifike të periudhës perinatale

Çrregullime hemorragjike dhe hematologjike të fetusit dhe të posalindurit (=neonatit) (P50–P61)

- P50 Humbje e gjakut fetal
- P51 Hemorragjia umbilikale e të posalindurit (=neonatit)
- P52 Hemorragjia intrakraniale jo-traumatike e fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)
- P53 Sëmundja hemorragjike e fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)
- P54 Hemorragji të tjera neonatale
- P55 Sëmundja hemolitike e fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)
- P56 Hidropsi fetale nga sëmundja hemolitike
- P57 Kernikteri
- P58 Ikteri neonatal nga hemoliza eksese
- P59 Ikteri neonatal nga shkaqe të tjera e të paspecifikuara
- P60 Koagulimi intravakular i disseminuar i fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)
- P61 Çrregullime të tjera hematologjike perinatale

Çrregullime tranzitore endokrine dhe metabolike specifike për fetusin dhe të posalindurin (=neonatin) (P70–P74)

- P70 Çrregullime tranzitore të metabolizmit të karbohidrateve specifike për fetusin dhe të posalindurin (=neonatin)
- P71 Çrregullime tranzitore të metabolizmit të kalciumit dhe magnezit specifike për fetusin dhe të posalindurin (=neonatin)
- P72 Të tjera çrregullime endokrine tranzitore neonatale
- P74 Të tjera çrregullime tranzitore elektrolitike e metabolike neonatale

Çrregullime të sistemit digjektiv të fetusit dhe të posalindurit (=neonatit) (P75–P78)

- P75* Ileusi mekonial (E84.1†)
- P76 Obstruksione të tjera intestinale të të posalindurit (=neonatit)

- P77 Enterokoliti nekrotizues i fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)
- P78 Çrregullime të tjera perinatale të sistemit digjektiv

Gjendje që lidhen me integumentet (mbulesat) dhe termorregullimin e fetusit dhe të posalindurit (=neonatit) (P80–P83)

- P80 Hipotermia e të posalindurit (=neonatit)
- P81 Të tjera çrregullime të termorregullimit të të posalindurit (=neonatit)
- P83 Gjendje të tjera të integumenteve specifike ndaj fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)

Çrregullime të tjera me origjinë nga periudha perinatale (P90–P96)

- P90 Konvulsione të të posalindurit (=neonatit)
- P91 Turbullime të tjera të statusit cerebral të të posalindurit (=neonatit)
- P92 Probleme të ushqyerjes së të posalindurit (=neonatit)
- P93 Reaksione dhe intoksikacione nga barnat e dhëna fetusit dhe të posalindurit (=neonatit)
- P94 Çrregullimet e tonusit muskular të të posalindurit (=neonatit)
- P95 Vdekja fetale me shkak të paspecifikuar
- P96 Gjendje të tjera me origjinë nga periudha neonatale

Kapitulli XVII

Keqformimet kongjenitale, deformimet dhe anomalitë kromozomale (=Defektet e lindura) (Q00–Q99)

Keqformimet kongjenitale të sistemit nervor (Q00–Q07)

- Q00 Anencefalia dhe keqformimet e ngjashme
- Q01 Encefalocela
- Q02 Mikrocefalia
- Q03 Hidrocefalia kongjenitale
- Q04 Keqformime të tjera kongjenitale të trurit
- Q05 Spina bifida
- Q06 Keqformime të tjera kongjenitale të medulës spinale (shtyllës kurrizore)
- Q07 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit nervor

Keqformimet kongjenitale të syrit, veshit, fytyrës, dhe qafës (Q10–Q18)

- Q10 Keqformimet kongjenitale të kapakut të syrit, aparatit lakrimal dhe orbitës
- Q11 Anoftalmusi, mikroftalmusi dhe makroftalmusi
- Q12 Keqformimet kongjenitale të lentit kristalin (=kristalinit)
- Q13 Keqformimet kongjenitale të segmentit anterior të syrit
- Q14 Keqformimet kongjenitale të segmentit posterior të syrit
- Q15 Keqformime të tjera kongjenitale të syrit
- Q16 Keqformimet kongjenitale të veshit që shkaktojnë uljen e dëgjimit
- Q17 Keqformimet kongjenitale të tjera të veshit
- Q18 Keqformime të tjera kongjenitale të fytyrës dhe qafës

Keqformimet kongjenitale të sistemit cirkulator (Q20–Q28)

- Q20 Keqformimet kongjenitale të dhomave të zemrës (atriume, barkushe) dhe lidhjeve mes tyre
- Q21 Keqformimet kongjenitale të septumeve kardiake
- Q22 Keqformimet kongjenitale të valvulës pulmonare dhe asaj trikuspidale
- Q23 Keqformimet kongjenitale të valvulës aortale dhe asaj mitrale
- Q24 Keqformime të tjera kongjenitale të zemrës
- Q25 Keqformimet kongjenitale të arterieve të mëdha
- Q26 Keqformimet kongjenitale të venave të mëdha
- Q27 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit vaskular periferik
- Q28 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit cirkulator

Keqformimet kongjenitale të sistemit respirator (Q30–Q34)

- Q30 Keqformimet kongjenitale të hundës
- Q31 Keqformimet kongjenitale të laringut
- Q32 Keqformimet kongjenitale të trakesë dhe bronkeve
- Q33 Keqformimet kongjenitale të mushkërisë
- Q34 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit respirator

Buza e çarë dhe qiellëza e çarë (Q35–Q37)

- Q35 Qiellëza e çarë
- Q36 Buza e çarë
- Q37 Qiellëza e çarë me buzë të çarë

Çrregullime të tjera kongjenitale të sistemit digjektiv (Q38–Q45)

- Q38 Çrregullime të tjera kongjenitale të gjuhës, gojës dhe faringut
- Q39 Çrregullime kongjenitale të ezofagut
- Q40 Çrregullime të tjera kongjenitale të traktit të sipërm alimentar
- Q41 Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e zorrës së hollë
- Q42 Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e zorrës së trashë
- Q43 Keqformime të tjera kongjenitale të zorrës (=intestinit)
- Q44 Keqformime kongjenitale të fshikëzës së tëmthit, duktusit biliar dhe mëlçisë
- Q45 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit digjektiv

Keqformime kongjenitale të organeve gjenitale (Q50–Q56)

- Q50 Keqformime kongjenitale të ovarëve, tubave të Fallopit dhe ligamenteve të gjerë
- Q51 Keqformime kongjenitale të uterusit dhe cerviksit
- Q52 Keqformime të tjera kongjenitale të gjenitaleve femërore (=organeve gjenitale femërore)
- Q53 Moszbritja e testikutit
- Q54 Hypospaditë
- Q55 Keqformime të tjera kongjenitale të gjenitaleve mashkullore (=organeve gjenitale mashkullore)
- Q56 Seksi i padeterminuar (=papërcaktuar) dhe pseudohermafroditizmi

Keqformime kongjenitale të sistemit (=traktit) urinar (Q60–Q64)

- Q60 Agenezia renale dhe defekte të tjera reduktuese të veshkës
- Q61 Sëmundja cistike e veshkës
- Q62 Defekte kongjenitale obstruktive të pelvisit renal dhe keqformime kongjenitale të ureterit
- Q63 Keqformime të tjera kongjenitale të veshkës
- Q64 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit (=traktit) urinar

Keqformime dhe deformime kongjenitale të sistemit muskuloskeletik (Q65–Q79)

- Q65 Deformime kongjenitale të koksofemoralit
- Q66 Deformime kongjenitale të këmbës
- Q67 Deformime kongjenitale muskuloskeletike të kokës, fytyrës, kollonës dhe krahërorit
- Q68 Deformime të tjera kongjenitale të sistemit muskuloskeletik
- Q69 Polidaktilia
- Q70 Sindaktilia
- Q71 Defekte të reduktimit të gjymtyrës (=anësisë) së sipërme
- Q72 Defekte të reduktimit të gjymtyrës (=anësisë) së poshtme
- Q73 Defekte të reduktimit të gjymtyrës, të papërcaktuar (e sipërme apo e poshtme)
- Q74 Keqformime të tjera kongjenitale të gjymtyrës/ëve (anësisë/ve)
- Q75 Keqformime të tjera kongjenitale të kafkës dhe kockave të fytyrës
- Q76 Keqformime kongjenitale të shpinës dhe kockave torakale
- Q77 Osteokondrodisplazia me defekte të rritjes së kockave tubulare dhe kollonës
- Q78 Osteokondrodisplazi të tjera
- Q79 Keqformime kongjenitale të sistemit muskuloskeletik, të paklasifikuara tjetërkund

Keqformime të tjera kongjenitale (Q80–Q89)

- Q80 Iktioza kongjenitale
- Q81 Epidermoliza buloze
- Q82 Keqformime kongjenitale të tjera të lëkurës
- Q83 Keqformime kongjenitale të gjirit
- Q84 Keqformime të tjera kongjenitale të integumentit
- Q85 Fakomatozat, të paklasifikuara tjetërkund
- Q86 Sindroma të keqformimeve kongjenitale nga shkaqe të njohura ekzogjene, të paklasifikuara tjetërkund
- Q87 Sindroma të tjera të specifikuar të keqformimeve kongjenitale që prekin shumë sisteme
- Q89 Keqformime kongjenitale të tjera, të paklasifikuara tjetërkund

Anomali kromozomike, të paklasifikuara tjetërkund (Q90–Q99)

- Q90 Sindromi Down
- Q91 Sindrom Edward dhe sindromi Patau
- Q92 Trisomi të tjera dhe trisomi parciale të autozomeve, të paklasifikuara tjetërkund
- Q93 Monozomitë dhe delecione nga autozomet, të paklasifikuara tjetërkund
- Q95 Ri-rregullime të ballancuara dhe shenjues strukturorë, të paklasifikuara tjetërkund
- Q96 Sindromi Turner
- Q97 Anomali të tjera të kromozomeve seksuale, fenotipi femëror, të paklasifikuara tjetërkund
- Q98 Anomali të tjera të kromozomeve seksuale, fenotipi mashkullor, të paklasifikuara tjetërkund
- Q99 Anomali të tjera të kromozomeve, të paklasifikuara tjetërkund

Kapitulli XVIII

Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike jo-normale, të paklasifikuara tjetërkund (R00–R99)

Simptoma dhe shenja të sistemit cirkulator dhe sistemit respirator (R00–R09)

- R00 Çrregullime të ritmit të zemrës
- R01 Zhurma kardiake dhe tinguj të tjerë të zemrës
- R02 Gangrena, e paklasifikuara tjetërkund
- R03 Nivel jo-normal i presionit të gjakut, pa diagnozë
- R04 Hemorragji nga rrugët e frymëmarrjes
- R05 Kolla
- R06 Çrregullime të frymëmarrjes
- R07 Dhimbje në grykë dhe në krahëror
- R09 Të tjera simptome dhe shenja të sistemit cirkulator dhe atij të frymëmarrjes

Simptoma dhe shenja të traktit tretës (=sistemit digjektiv) dhe të barkut (R10–R19)

- R10 Dhimbje barku dhe të pelvisit (=legenit)
- R11 Nausea dhe vomitus (=të pështjella dhe të vjella)
- R12 Urthi
- R13 Disfagia (gëlltitje e vështirë)
- R14 Gazra të stomakut e të zorrëve (=flatulenca) dhe gjendje të lidhura me to
- R15 Defekim i pavullnetshëm
- R16 Hepatomegali (=zmadhim i mëlçisë) and splenomegali (=zmadhim i shpretkës), të paklasifikuara tjetërkund
- R17 Verdhëzë e paspecifikuar
- R18 Asciti (=grumbullimi i lëngut seroz në bark)
- R19 Simptoma dhe shenja të tjera të aparatit tretës dhe të barkut

Simptoma dhe shenja të lëkurës dhe të indit subkutan (R20–R23)

- R20 Turbullime të ndjeshmërisë së lëkurës
- R21 Rash (=ekzantemë) dhe erupsione të tjera të paspecifikuara të lëkurës
- R22 Tumor, masë dhe kokërr e lokalizuar në lëkurë dhe indin subkutan
- R23 Çrregullime të tjera të lëkurës

Simptoma dhe shenja të sistemit nervor dhe atij muskuloskeletik (R25–R29)

- R25 Lëvizje jo-normale të pavullnetshme

- R26 Çrregullime të ecjes dhe të lëvizjeve
- R27 Tjetër mungesë e koordinimit
- R29 Simptoma dhe shenja të tjera të sistemit nervor dhe atij muskuloskeletik

Simptoma dhe shenja të sistemit urinar (R30–R39)

- R30 Urinim me dhimbje
- R31 Hematuri e paspecifikuar
- R32 Urinim i pavullnetshëm i paspecifikuar
- R33 Retension i urinës
- R34 Anuri (=mosurinim) dhe oliguri (=urinim i pakët)
- R35 Poliuri (=urinim i shtuar)
- R36 Rrjedhje uretrale
- R39 Simptoma dhe shenja të tjera të sistemit urinar

Simptoma dhe shenja që lidhen me njohjen, perceptimin, gjendjen emocionale dhe sjelljen (R40–R46)

- R40 Somnolencë (=gjendje përgjumësie patologjike), stupor (=palëvizshmëri dhe mosndjeshmëri pa humbjen e vetëdijes) dhe koma
- R41 Simptoma dhe shenja të tjera që lidhen me funksionet njohëse dhe vetëdijen
- R42 Marrje mendsh dhe trallisje
- R43 Çrregullime të nuhatjes dhe shijes
- R44 Simptoma dhe shenjat të tjera që përfshijnë ndijimet e përgjithshme dhe perceptimet
- R45 Simptoma dhe shenja që përfshijnë gjendjen emocionale
- R46 Simptoma dhe shenja që përfshijnë aparencën (=pamjen e jashtme) dhe sjelljen

Simptoma dhe shenja që përfshijnë të folurin dhe zërin (R47–R49)

- R47 Çrregullime të të folurit, të paklasifikuara tjetërkund
- R48 Disleksi (=vështirësi në lexim) dhe çrregullime të tjera simbolike, të paklasifikuara tjetërkund
- R49 Çrregullime të zërit

Simptoma dhe shenja të përgjithshme (R50–R69)

- R50 Ethe me origjinë të panjohur
- R51 Dhimbje koke
- R52 Dhimbje e paklasifikuara tjetërkund
- R53 Shqetësim trupor dhe lodhje
- R54 Senilitet (=Pleqëri)
- R55 Sinkopa (=Të fikët) dhe kolapsi

- R56 Konvulsione të paklasifikuara tjetërkund
- R57 Gjendje shoku e paklasifikuara tjetërkund
- R58 Hemorragji e paklasifikuara tjetërkund
- R59 Zmadhim i gjendrave limfatike
- R60 Edemë e paklasifikuara tjetërkund
- R61 Hiperhidrozë (=djersitje e tepërt)
- R62 Mungesë/vonesë në zhvillimin e pritshëm normal fiziologjik
- R63 Simptoma dhe shenja që lidhen me marrjen e ushqimit dhe të lëngjeve
- R64 Kaheksi (=dobësim i jashtëzakonshëm i organizmit)
- R68 Simptoma dhe shenja të tjera të përgjithshme
- R69 Shkaqe të panjohura dhe të paspecifikuara të sëmundshmërisë

Gjetje jo-normale në ekzaminimin gjakut, pa diagnozë (R70–R79)

- R70 Nivel i lartë i eritrosedimentit dhe viskozitet jo-normal i plazmës
- R71 Jo-normalitet i qelizave të kuqe të gjakut
- R72 Jo-normalitet i qelizave të bardha të gjakut, i paklasifikuara tjetërkund
- R73 Nivel i ngritur i glukozës në gjak
- R74 Nivele jo-normale të enzimave të serumit
- R75 Evidencë laboratorike e virusit të imunodeficiencës humane [HIV]
- R76 Të dhëna të tjera imunologjike jo-normale në serum
- R77 Anomali të tjera të proteinave të plazmës
- R78 Gjetje e drogave dhe substancave të tjera që nuk gjenden normalisht në gjak
- R79 Gjetje të tjera kimike jo-normale në gjak

Gjetje jo-normale në ekzaminimin e urinës, pa diagnozë (R80–R82)

- R80 Proteinuri e izoluar
- R81 Glukozuri (=prani e glukozës në urinë)
- R82 Gjetje të tjera jo-normale në urinë

Gjetje jo-normale në ekzaminimin e lëngjeve të tjera të trupit, të substancave dhe indeve të tjera, pa diagnozë (R83–R89)

- R83 Gjetje jo-normale në lëngun cerebrospinal
- R84 Gjetje jo-normale në mostrat (kampionet) nga organet e frymëmarrjes dhe toraksi
- R85 Gjetje jo-normale në mostrat (kampionet) nga organet e tretjes dhe kaviteti abdominal
- R86 Gjetje jo-normale në mostrat (kampionet) nga organet gjenitale mashkullore
- R87 Gjetje jo-normale në mostrat (kampionet) nga organet gjenitale femërore
- R89 Gjetje jo-normale në mostrat (kampionet) nga organe, sisteme dhe inde të tjera

Gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike dhe në studimet funksionale, pa diagnozë (R90–R94)

- R90 Gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike të sistemit nervor qendror
- R91 Gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike të mushkërisë
- R92 Gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike të gjirit
- R93 Gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike të pjesëve (strukturave) të tjera të trupit
- R94 Rezultate jo-normale të studimeve funksionale

Shkaqe të keq-specifikuara (keq-përcaktuara) dhe të panjohura të vdekshmërisë (R95–R99)

- R95 Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes
- R96 Vdekje tjetër e papritur me shkak të panjohur
- R98 Vdekje e pandjekur (e pambikqyrur)
- R99 Shkaqe të tjera të keq-specifikuara apo krejt të paspecifikuara të vdekshmërisë

Kapitulli XIX

Dëmtime(plagë, lëndime), helmime dhe pasoja të tjera të përcaktuara të shkaqeve të jashtme (S00–T98)

Plagë të kokës (S00–S09)

- S00 Plagë sipërfaqësore e kokës
- S01 Plagë e hapur e kokës
- S02 Thyerje e kafkës dhe kockave të fytyrës
- S03 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të kokës
- S04 Dëmtim i nervave të kokës (=kranialë)
- S05 Dëmtim i syrit dhe orbitës
- S06 Traumë brenda kafkës (=intrakraniale)
- S07 Dërmim (=shembje e) i kokës
- S08 Amputacion traumatik i një pjese të kokës
- S09 Lëndime (dëmtime, plagë) të tjera dhe të paspecifikuara të kokës

Dëmtime të qafës (S10–S19)

- S10 Dëmtim (plagë) sipërfaqësor(e) e qafës
- S11 Plagë e hapur e qafës
- S12 Frakturë e qafës
- S13 Luksacion, spërdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve në nivelin e qafës
- S14 Dëmtim i nervave dhe palcës kurrizore në nivelin e qafës
- S15 Dëmtim i vazave të gjakut në nivelin e qafës
- S16 Dëmtim i një tendini dhe muskuli në nivelin e qafës
- S17 Dëmtim (shembje) e qafës
- S18 Amputim (cungim) traumatik në nivelin e qafës
- S19 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të qafës

Dëmtime të toraksit (=kafazit të krahërorit) (S20–S29)

- S20 Dëmtim sipërfaqësor i toraksit
- S21 Plagë e hapur e toraksit
- S22 Frakturë e një ose disa brinjëve, e sternumit dhe e pjesës torakale të shtyllës kurrizore
- S23 Luksacion, spërdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të toraksit
- S24 Dëmtim i nervave dhe i palcës së kurrizit në nivelin torakal
- S25 Dëmtim i vazave të gjakut të toraksit
- S26 Dëmtim i zemrës

- S27 Dëmtim i organeve të tjera e të paspecifikuara intratorakale
- S28 Dëmtim i toraksit dhe amputim traumatik e një pjese të toraksit
- S29 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të toraksit

Dëmtime të barkut (=abdomenit), pjesës së poshtme të kurrizit, pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit (=legenit) (S30–S39)

- S30 Dëmtim sipërfaqësor i barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit (=legenit)
- S31 Plagë e hapur e barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit (=legenit)
- S32 Frakturë e pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit (=legenit)
- S33 Luksacion, spërdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit (=legenit)
- S34 Dëmtim i nervave dhe palcës kurrizore lumbare në nivelin e barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit (=legenit)
- S35 Dëmtim i enëve të gjakut të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit (=legenit).
- S36 Dëmtim i organeve intra-abdominale
- S37 Dëmtim i organeve të pelvisit (=legenit)
- S38 Dëmtim dhe amputim traumatik i një pjese të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit (=legenit)
- S39 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit (=legenit)

Dëmtime në shpatull (sup) dhe në pjesën e sipërme të krahut (S40–S49)

- S40 Dëmtim sipërfaqësor i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S41 Plagë e hapur e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S42 Frakturë e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S43 Luksacion, spërdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të rrethit të supit
- S44 Dëmtim i nervave në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S45 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S46 Dëmtim muskuli dhe tendini në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S47 Goditje dëmtuese e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S48 Amputim traumatik i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S49 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Dëmtime të bërrylit dhe parakrahut (S50–S59)

- S50 Dëmtim sipërfaqësor i parakrahut
- S51 Plagë e hapur e parakrahut
- S52 Frakturë e parakrahut
- S53 Luksacion, spërdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve të bërrylit

- S54 Dëmtim i nervave në nivelin e parakrahut
- S55 Dëmtim i vazave të gjakut në nivelin e parakrahut
- S57 Dëmtim me thyerje të parakrahut
- S58 Amputim traumatik i parakrahut
- S59 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të parakrahut

Dëmtime të kyçit të dorës dhe dorës (S60–S69)

- S60 Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të dorës dhe dorës
- S61 Plagë e hapur e kyçit të dorës dhe dorës
- S62 Frakturë (thyerje) në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S63 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S64 Dëmtim i nervave në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S65 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S66 Dëmtim i një muskuli dhe tendini në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S67 Dëmtim me dërrmim i kyçit të dorës dhe dorës
- S68 Amputim traumatik i kyçit të dorës dhe dorës
- S69 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të kyçit të dorës dhe dorës

Dëmtime në ije (=këllk) dhe kofshë (S70–S79)

- S70 Dëmtim sipërfaqësor në ije (=këllk) dhe kofshë
- S71 Plagë e hapur në ije (=këllk) dhe kofshë
- S72 Frakturë e femurit
- S73 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacionit dhe ligamenteve të ijes
- S74 Dëmtim i nervave në nivelin e ijes dhe kofshës
- S75 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e ijes dhe kofshës
- S76 Dëmtim i një muskuli dhe tendini në nivelin e ijes dhe të kofshës
- S77 Dëmtim me dërrmim i ijes dhe kofshës
- S78 Amputim traumatik i ijes dhe kofshës
- S79 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të ijes dhe kofshës

Dëmtime të gjurit dhe kërcirit (S80–S89)

- S80 Dëmtim sipërfaqësor i kërcirit
- S81 Plagë e hapur e kërcirit
- S82 Frakturë e kërcirit , përfshirë kyçin (=nyjen) e këmbës
- S83 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve të gjurit
- S84 Dëmtim i nervave në nivelin e kërcirit
- S85 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e kërcirit

- S86 Dëmtim i një muskuli dhe tendini në nivelin e kërcirit
- S87 Dëmtim me dërrmim i kërcirit
- S88 Amputim traumatik i kërcirit
- S89 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të kërcirit

Dëmtime të kyçit të këmbës dhe këmbës (S90–S99)

- S90 Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të këmbës dhe këmbës
- S91 Plagë e hapur e kyçit të këmbës dhe këmbës
- S92 Frakturë e këmbës me përjashtim të kyçit të këmbës
- S93 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
- S94 Dëmtim i nervave në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
- S95 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
- S96 Dëmtim i muskulit dhe të tendinit në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
- S97 Dëmtim me dërrmim i kyçit të këmbës dhe këmbës
- S98 Amputim traumatik i kyçit të këmbës dhe këmbës
- S99 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të kyçit të këmbës dhe këmbës

Dëmtime që përfshijnë shumë zona të trupit (T00–T07)

- T00 Dëmtime sipërfaqësore që përfshijnë shumë zona të trupit
- T01 Plagë të hapura në shumë zona të trupit
- T02 Fraktura në më shumë zona të trupit
- T03 Luksacione, përdredhje dhe tendosje në shumë zona të trupit
- T04 Dëmtime me dërrmime në shumë zona të trupit
- T05 Amputime traumatike në shumë zona të trupit
- T06 Dëmtime të tjera në shumë zona të trupit, të paklasifikuara tjetërkund
- T07 Dëmtime të shumta të paspecifikuara

Dëmtime në një pjesë të paspecifikuar të trungut, gjymtyrës ose një zone (T08–T14)

- T08 Frakturë e shtyllës kurrizore, nivel i paspecifikuar
- T09 Dëmtime të tjera të shtyllës kurrizore dhe trungut, nivel i paspecifikuar
- T10 Frakturë e gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
- T11 Dëmtime të tjera të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
- T12 Frakturë e gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar
- T13 Dëmtime të tjera të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar
- T14 Dëmtim i një zone të pa paspecifikuar të trupit

Pasojat e një trupi të huaj që futet nëpërmjet një vrimë natyrale të organizmit

(T15–T19)

- T15 Trup i huaj në zonën e jashtme të syrit
- T16 Trup i huaj në vesh
- T17 Trup i huaj në traktin (aparatin) e frymëmarrjes
- T18 Trup i huaj në traktin (aparatin) tretës
- T19 Trup i huaj në traktin (aparatin) urogenital

Djegiet dhe gërryerjet (korrozionet) (T20–T32)

Djegiet dhe gërryerjet (korrozionet) e sipërfaqes së jashtme të trupit, specifikuar sipas vendit (T20–T25)

- T20 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të kokës dhe qafës
- T21 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të trungut
- T22 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës (pëllëmbës)
- T23 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të kyçit të dorës dhe dorës (pëllëmbës)
- T24 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të ijës dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
- T25 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të kyçit të këmbës dhe këmbës

Djegie dhe gërryerje (korrozione) të kufizuara të syrit dhe organeve të brendshme (T26–T28)

- T26 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të kufizuara në sy dhe anekset e tij
- T27 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të traktit të frymëmarrjes
- T28 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të organeve të brendshme

Djegie dhe gërryerje (korrozione) të zonave të shumta dhe të paspecifikuara të trupit (T29–T32)

- T29 Djegie dhe gërryerje (korrozione) të shumë zonave të trupit
- T30 Djegie dhe gërryerje (korrozione) në zonë të paspecifikuar të trupit
- T31 Djegie të klasifikuara sipas madhësisë (përmasës) së sipërfaqes trupore të përfshirë
- T32 Gërryerje (korrozione) të klasifikuara sipas madhësisë (përmasës) së sipërfaqes trupore të përfshirë

Ngrirje e trupit (nga të ftohtit) (T33–T35)

- T33 Ngrirje sipërfaqësore
- T34 Ngrirje me nekrozë të indeve
- T35 Ngrirje që përfshijnë shumë zona të trupit dhe ngrirje të paspecifikuara

Helmim nga barnat, medikamentet dhe substancat biologjike (T36–T50)

- T36 Helmim nga antibiotikët sistematikë
- T37 Helmim nga anti-infektivë sistematikë dhe antiparazitarë të tjerë
- T38 Helmim nga hormonet dhe zëvendësuesit e antagonistët e tyre sintetikë, të paklasifikuar

tjetërkund

- T39 Helmim nga analgjezikët jo-opioidë, antipiretikët dhe antireumatikët
- T40 Helmim nga narkotikët dhe psikodisleptikët [halucinogjenët]
- T41 Helmim me anestetikë dhe gaze terapeutikë
- T42 Helmim nga barnat atipiretikë, sedativë-hipnotikë dhe antiparkinsonikë
- T43 Helmim nga barna psikotrope, të paklasifikuara tjetërkund
- T44 Helmim me barna që në radhë të parë prekin sistemin nervor autonom
- T45 Helmim nga agjentë kryesisht sistematikë dhe hematologjikë, të paklasifikuar tjetërkund
- T46 Helmim nga agjentë që prekin kryesisht sistemin kardiovaskular
- T47 Helmim nga agjentë që prekin kryesisht sistemin gastrointestinal (traktin tretës)
- T48 Helmim nga agjentë që veprojnë kryesisht mbi muskulaturën e lëmuar dhe atë skeletikë dhe në sistemin respirator (traktin e frymëmarrjes)
- T49 Helmim nga barna për përdorim lokal që prekin kryesisht lëkurën dhe mukozën, si dhe nga barna që veprojnë në sy, veshë, hundë, laring dhe në stomatologji
- T50 Helmim nga diuretikët dhe barna, medikamente dhe substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara

Efektet toksike të substancave kryesisht jo-mjekësore sipas burimit (T51–T65)

- T51 Efekti toksik i alkoolit
- T52 Efekti toksik i tretësirave (solventëve) organike
- T53 Efekti toksik i derivateve halogjene të hidrokarbureve alifatike dhe aromatike
- T54 Efekti toksik i substancave korrozive (gërryese)
- T55 Efekti toksik i sapuneve dhe detergjentëve
- T56 Efekti toksik i metaleve
- T57 Efekti toksik i substancave të tjera inorganike
- T58 Efekti toksik i monoksidit të karbonit
- T59 Efekti toksik i gazeve, tymrave dhe avujve të tjerë
- T60 Efekti toksik i pesticideve
- T61 Efekti toksik i substancave të dëmshme të ngrëna si prodhime deti
- T62 Efekti toksik i substancave të tjera të dëmshme të ngrëna si ushqime deti
- T63 Efekti toksik i kontakteve me kafshë helmuese
- T64 Efekti toksik i ushqimeve të kontaminuara nga aflatoksina dhe mykotoksinat e tjera
- T65 Efekti toksik i substancave të tjera dhe të paspecifikuara

Efekte të tjera dhe të paspecifikuara të shkaqeve të jashtme (T66–T78)

- T66 Efekte të paspecifikuara të rrezatimit
- T67 Efektet e nxehtësisë dhe dritës
- T68 Hipotermia

- T69 Efekte të tjera të temperaturës së ulët
- T70 Efekte të presionit të ajrit dhe presionit të ujit
- T71 Asfiksia
- T73 Efektet e mungesave të tjera
- T74 Sindromat e keqtrajtimit
- T75 Efekte të shkaqeve të tjera të jashtme
- T78 Efekte anësore, të paklasifikuara tjetërkund

Komplikacione të hershme të përcaktuara të traumës (T79)

- T79 Komplikime të hershme të përcaktuara të traumës, të paklasifikuara tjetërkund

Komplikacionet e kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund (T80–T88)

- T80 Komplikacione që pasojnë infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike
- T81 Komplikacione të procedurave, të paklasifikuara tjetërkund
- T82 Komplikacione të aparateve proteze implantive dhe transplantive, kardiale dhe vaskulare
- T83 Komplikacione të protezave, implanteve dhe transplantive të traktit urogjenital
- T84 Komplikacione të protezave të brendshme, implanteve dhe transplantive ortopedike
- T85 Komplikacione të protezave, implanteve dhe transplantive të tjera të brendshme
- T86 Dështim dhe flakje (mospranim) e organeve dhe indeve të transplantuara
- T87 Komplikacione të veçanta nga ribashkimi dhe amputimi
- T88 Komplikacione të tjera të kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund

Pasoja të traumave, të helmimeve dhe të pasojave të tjera të shkaqeve të jashtme (T90–T98)

- T90 Pasoja që mbeten të dëmtimeve traumatike të kokës
- T91 Pasoja që mbeten nga dëmtimet e qafës dhe trungut
- T92 Pasoja që mbeten nga dëmtimet e gjymtyrës së sipërme
- T93 Pasoja që mbeten nga dëmtimet e gjymtyrës së poshtërme
- T94 Pasoja që mbeten nga dëmtime që përfshijnë zona të shumta e të paspecifikuara të trupit
- T95 Pasoja që mbeten nga djegiet, korrozionet (gërryerjet) dhe ngrirjet
- T96 Pasoja që mbeten nga helmimi me barnat, medikamentet dhe substancat biologjike
- T97 Pasoja që mbeten nga efektet toksike të substancave kryesisht jo-mjekësore sipas burimit
- T98 Pasoja që mbeten të efekteve të tjera e të paspecifikuara të shkaqeve të jashtme

Kapitulli XX

Shkaqe të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë (V01–Y98)

Aksidentet (V01–X59)

Aksidentet e transportit (V01–V99)

Këmbësor i dëmtuar në aksident transporti (V01–V09)

- V01 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me biçikletë
- V02 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me motor me 2 ose 3 rrota
- V03 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
- V04 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me automjet të rëndë transporti ose autobus
- V05 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë (ose metro)
- V06 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me mjete të tjera transporti pa motor
- V09 Këmbësor i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Çiklist i dëmtuar në aksident transporti (V10–V19)

- V10 Çiklist i dëmtuar në përplasje me këmbësorë ose kafshë
- V11 Çiklist i dëmtuar në përplasje me çiklist tjetër
- V12 Çiklist i dëmtuar në përplasje me motor me 2 ose 3 rrota
- V13 Çiklist i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
- V14 Çiklist i dëmtuar në përplasje me automjet të rëndë transporti ose autobus
- V15 Çiklist i dëmtuar në përplasje me transport me tren ose lokomotivë (metro)
- V16 Çiklist i dëmtuar në përplasje me mjete transporti të tjera pa motor
- V17 Çiklist i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
- V18 Çiklist i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
- V19 Çiklist i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Motoçiklist i dëmtuar në aksident transporti (V20–V29)

- V20 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
- V21 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me një çiklist
- V22 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me motor me 2 ose 3 rrota
- V23 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon

- V24 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me automjet të rëndë transporti ose autobus
- V25 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë (ose metro)
- V26 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me mjete transporti të tjera pa motor
- V27 Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me një objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
- V28 Motoçiklist i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
- V29 Motoçiklist i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në aksident transporti (V30–V39)

- V30 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
- V31 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me biçikletë
- V32 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota (triçikël tjetër)
- V33 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
- V34 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me automjet transporti të rëndë ose autobus
- V35 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë (metro)
- V36 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me mjete transporti të tjera pa motor
- V37 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
- V38 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
- V39 Person në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Person në veturë i dëmtuar në aksident transporti (V40–V49)

- V40 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
- V41 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me biçikletë
- V42 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota
- V43 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
- V44 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me automjet transporti të rëndë ose autobus
- V45 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë
- V46 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor
- V47 Person në veturë i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
- V48 Person në veturë i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
- V49 Person në veturë i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksident transporti (V50–V59)

- V50 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
- V51 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me biçikletë
- V52 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota
- V53 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
- V54 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobus
- V55 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë
- V56 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor
- V57 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
- V58 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
- V59 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në aksident transporti (V60–V69)

- V60 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
- V61 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me biçikletë
- V62 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota
- V63 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
- V64 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobus
- V65 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë
- V66 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor
- V67 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm
- V68 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
- V69 Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Person në autobus i dëmtuar në aksident transporti (V70–V79)

- V70 Person në autobus i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
- V71 Person në autobus i dëmtuar në përplasje me biçikletë
- V72 Person në autobus i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota
- V73 Person në autobus i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
- V74 Person në autobus i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobus
- V75 Person në autobus i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë
- V76 Person në autobus i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor

- V77 Person në autobus i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përherëshëm
- V78 Person në autobus i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje
- V79 Person në autobus i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

Aksidente të tjera të transportit tokësor (V80–V89)

- V80 Karroci ose personi në karrocë (të tërhequr nga kafshë) i dëmtuar në aksident transporti
- V81 Person në tren ose lokomotivë (metro) i dëmtuar në aksident transporti
- V82 Person në tramvaj i dëmtuar në aksident transporti
- V83 Person në automjet të veçantë, i përdorur kryesisht në ambiente industriale, i dëmtuar në aksident transporti
- V84 Person në automjet të veçantë, i përdorur kryesisht në bujqësi, i dëmtuar në aksident transporti
- V85 Person në automjet ndërtimi të veçantë i dëmtuar në aksident transporti
- V86 Person në automjet të veçantë për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë, i dëmtuar në aksident transporti
- V87 Aksident trafiku i një tipi të specifikuar, por lloji i transportit të viktimës i panjohur
- V88 Aksident jo trafiku i një tipi të specifikuar, por lloji i transportit të viktimës i panjohur
- V89 Aksident i mjetit me ose pa motor, tipi i mjetit i paspecifikuar

Aksidente të transportit ujor (V90–V94)

- V90 Aksident i një mjeti lundrues që shkakton mbytje dhe fundosje
- V91 Aksident i një mjeti lundrues që shkakton dëmtim tjetër
- V92 Mbytje dhe fundosje që ka lidhje me transportin ujor, pa aksident me mjet lundrues
- V93 Aksident në bordin e mjetit lundrues pa aksident të mjetit lundrues, pa shkaktuar mbytje dhe fundosje
- V94 Aksidente të transportit ujor të tjera e të paspecifikuara

Aksidente të transportit ajror dhe hapësinor (V95–V97)

- V95 Aksident i një aeroplani me motor, që shkakton dëmtim të personave në të (=pasagjerëve)
- V96 Aksident i një mjeti fluturues pa motor, që shkakton dëmtim të personave në të (=pasagjerëve)
- V97 Të tjera aksidente të specifikuara të transportit ajror

Aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara (V98–V99)

V98 Aksidente të tjera të specifikuara transporti

V99 Aksident transporti i paspecifikuar

Shkaqe të tjera të jashtme të dëmtimit aksidental (W00–X59)

Rënie (rrëzim aksidental) (W00–W19)

W00 Rrëzim në të njëjtin nivel shkaktuar nga akulli dhe bora

W01 Rrëzim në (ose mbi) të njëjtin nivel nga rrëshqitja, pengimi ose humbja e ekulibrit

W02 Rrëzim me patina akulli, ski, patina me rrota ose skateboards

W03 Rrëzim tjetër mbi të njëjtin nivel për shkak të përplasjes me, ose shtytjes nga një person tjetër

W04 Rrëzim gjatë të qenurit i mbartur nga ose i mbështetur tek persona të tjerë

W05 Rrëzim nga karrige invalidësh

W06 Rrëzim nga krevati

W07 Rrëzim nga karrigia

W08 Rrëzim nga pajisje (orendi) të tjera shtëpiake

W09 Rrëzim nga një pajisje e sheshit të lojrave

W10 Rrëzim në një shkallë ose nga një shkallë

W11 Rrëzim në një shkallë lëvizëse ose nga një shkallë lëvizëse

W12 Rrëzim në ose nga një skelë

W13 Rrëzim nga lartësia e një ndërtese ose strukture tjetër

W14 Rrëzim nga pema

W15 Rrëzim nga shkëmbi

W16 Zhytja ose kërcimi në ujë që shkakton dëmtim, por jo mbytje ose fundosje

W17 Rrëzim tjetër nga një nivel në një nivel tjetër

W18 Rrëzim tjetër mbi të njëjtin nivel

W19 Rrëzim i paspecifikuar

Ekspozim ndaj forcave mekanike jo-frymore (W20–W49)

W20 I goditur nga një objekt i hedhur, i lëshuar ose i rënë

W21 Gjuajtje kundër ose i goditur nga një pajisje sportive

W22 Gjuajtje kundër objekteve të tjera ose i goditur nga objekte të tjera

W23 I kapur, i shtypur, i bllokuar ose i shtrënguar në ose ndërmjet objekteve

W24 Kontakt me ashensorin dhe pajisjet e transmisionit, të paklasifikuara tjetërkund

W25 Kontakt me qelq të mprehtë

W26 Kontakt me thikë, shpatë ose kamë

- W27 Kontakt me vegla dore jo-elektrike
- W28 Kontakt me makinën elektrike për kositjen e barit
- W29 Kontakt me të tjera vegla dore elektrike dhe makineri shtëpiake
- W30 Kontakt me makineri bujqësore
- W31 Kontakt me makineri të tjera e të paspecifikuara
- W32 Shkrehje revolveri
- W33 Shkrehje pushke, shotgun ose një arme zjarri të paspecifikuar
- W34 Shkrehje nga armë zjarri të tjera e të papërcaktuara
- W35 Plasje dhe çarje e bolierit
- W36 Plasje dhe çarje e bombolës së gazit
- W37 Plasje dhe çarje e një gome makine, tubi ose zorre për vaditje, që janë nën presion (shpërthim)
- W38 Shpërthim dhe çarje e pajisjeve të tjera të specifikuara që janë nën presion
- W39 Shpërthim fishekzjarri
- W40 Shpërthim i materialeve të tjera
- W41 Goditje nga një rrymë uji me presion të lartë
- W42 Ekspozim ndaj zhurmës
- W43 Ekspozim ndaj dridhjeve (vibracionit)
- W44 Trup i huaj i futur në ose nëpërmjet syrit apo një vrime natyrale
- W45 Trup ose objekt i huaj i futur nëpërmjet lëkurës
- W49 Ekspozim ndaj forcave mekanike jo-frymore të tjera e të paspecifikuara

Ekspozim ndaj forcave mekanike të gjalla (W50–W64)

- W50 I goditur, i qëlluar, i shqelmuar, i ndrydhur, i kafshuar ose i gërvishtur nga një person tjetër
- W51 Duke qëlluar kundra ose i përplasur me një person tjetër
- W52 I shtypur, i shtyrë (përplasur) ose i shkelur nga një turmë njerëzish
- W53 I kafshuar nga miu
- W54 I kafshuar ose i sulmuar nga qeni
- W55 I kafshuar ose i sulmuar nga gjitarë të tjerë
- W56 Kontakt me një kafshë deti
- W57 I pickuar ose thumbuar nga një insekt jo-helmues dhe nga të tjerë artropodë jo-helmues
- W58 I kafshuar ose i sulmuar nga një krokodil ose aligator
- W59 I kafshuar ose i dërmuar (shtypur) nga zvarranikë të tjerë
- W60 Kontakt me bimë me gjëmba dhe me gjethe të mprehta (me majë të prehtë)
- W64 Ekspozim ndaj forcave mekanike të gjalla të tjera e të paspecifikuara

Mbytje dhe fundosje aksidentale (W65–W74)

- W65 Mbytje dhe fundosje gjatë larjes në vaskë
- W66 Mbytje dhe fundosje pas rrëzimit në vaskë
- W67 Mbytje dhe fundosje gjatë larjes në pishinë
- W68 Mbytje dhe fundosje pas rrëzimit në pishinë
- W69 Mbytje dhe fundosje gjatë qëndrimit në ujë natyral
- W70 Mbytje dhe fundosje pas rrëzimit në ujë natyral
- W73 Mbytje dhe fundosje tjetër, e paspecifikuar
- W74 Mbytje dhe fundosje e paspecifikuar

Të tjera rreziqe aksidentale për frymëmarrjen (W75–W84)

- W75 Mbytje aksidentale në krevat nga bllokimi i rrugëve të frymëmarrjes dhe nga shtrëngimi në qafë (grykë)
- W76 Të tjera varje ose mbytje aksidentale me lak
- W77 Rrezik për frymëmarrjen për shkak të futjes në shpellë, rënie dheu dhe substancave të tjera
- W78 Thithje e përmbajtjes së stomakut
- W79 Thithje dhe gëlltitje e ushqimit që shkakton bllokimin e traktit të frymëmarrjes
- W80 Thithje dhe gëlltitje e objekteve të tjera, duke shkaktuar bllokim të traktit të frymëmarrjes
- W81 I mbyllur ose i ngecur në një ambient me oksigjen të pakët
- W83 Rreziqe të tjera të specifikuara ndaj frymëmarrjes
- W84 Rrezik i paspecifikuar ndaj frymëmarrjes

Ekspozim ndaj rrymës elektrike, rrezatimit, temperaturave ekstreme dhe presionit ekstrem të ajrit të ambientit (W85–W99)

- W85 Ekspozim ndaj fijeve përcjellëse elektrike
- W86 Ekspozim ndaj një rryme tjetër elektrike të specifikuar
- W87 Ekspozim ndaj një rryme elektrike të paspecifikuar
- W88 Ekspozim në rrezatim jonizues
- W89 Ekspozim në dritë artificiale të dukshme dhe ultraviolet
- W90 Ekspozim në rrezatim tjetër jo-jonizues
- W91 Ekspozim në tip të paspecifikuar rrezatimi
- W92 Ekspozim në nxehtësi artificiale të tepërt
- W93 Ekspozim në të ftohtë artificial të madh
- W94 Ekspozim në presion të lartë e të ulët të ajrit dhe në ndryshime të presionit të ajrit
- W99 Ekspozim ndaj faktorëve artificialë të tjerë e të paspecifikuar të mjedisit

Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë (X00–X09)

- X00 Ekspozim në zjarr të pakontrolluar në ndërtesë ose godinë
- X01 Ekspozim në zjarr të pakontrolluar, jo në ndërtesë ose godinë
- X02 Ekspozim në zjarr të kontrolluar në ndërtesë ose godinë
- X03 Ekspozim në zjarr të kontrolluar, jo në ndërtesë ose godinë
- X04 Ekspozim në ndezje të një materiali shumë të djegshëm
- X05 Ekspozim në ndezje ose djegie të rrobave të natës
- X06 Ekspozim në ndezje ose djegie të rrobave ose veshjeve të tjera
- X08 Ekspozime në tym, zjarr dhe flakë të tjera të specifikuara
- X09 Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë të paspecifikuar

Kontakt me nxehtësi ose substanca të nxehta (X10–X19)

- X10 Kontakt me pije të nxehta, ushqim, yndyrna dhe vajra gatimi të nxehta
- X11 Kontakt me ujë rubineti të nxehtë
- X12 Kontakt me lëngje të tjera të nxehta
- X13 Kontakt me avuj të nxehtë
- X14 Kontakt me ajër dhe gaze të nxehtë
- X15 Kontakt me pajisje shtëpiake të nxehta
- X16 Kontakt me pajisje ngrohëse, radiatorë dhe tuba të nxehtë
- X17 Kontakt me makineri, mjete apo pajisje të tjera të nxehta
- X18 Kontakt me metale të tjera të nxehta
- X19 Kontakt me nxehtësi dhe substanca të tjera të nxehta e të paspecifikuara

Kontakt me kafshë dhe bimë helmuese (X20–X29)

- X20 Kontakt me gjarpërinj dhe hardhuca helmuese
- X21 Kontakt me merimanga helmuese
- X22 Kontakt me akrepa
- X23 Kontakt me grerëza të zakonshme, lloje të tjera grerëzash dhe me bletë
- X24 Kontakt me njëqindkëmbështa dhe shumëkëmbështa helmues (tropikalë)
- X25 Kontakt me artropodë të tjerë helmues të specifikuar
- X26 Kontakt me kafshë dhe bimë helmuese deti
- X27 Kontakt me kafshë të tjera helmuese të specifikuara
- X28 Kontakt me bimë të tjera helmuese të specifikuara

X29 Kontakt me kafshë ose bimë helmuese të paspecifikuara

Ekspozim ndaj forcave të natyrës (X30–X39)

- X30 Ekspozim ndaj të nxehtit të madh natyror
- X31 Ekspozim ndaj të ftohtit të madh natyror
- X32 Ekspozim ndaj dritës së diellit
- X33 Viktimë nga rrufeja
- X34 Viktimë nga tërmeti
- X35 Viktimë nga shpërthimi i vullkanit
- X36 Viktimë nga orteke, rrëshqitja dhe lëvizje të tjera të tokës
- X37 Viktimë e një stuhie kataklizmike
- X38 Viktim nga përmytja
- X39 Ekspozim ndaj forcave të tjera e të paspecifikuara të natyrës

Helmim aksidental nga substanca të dëmshme (X40–X49)

- X40 Helmim aksidental nga analgjezikët jo-opioidë, antipiretikët dhe antireumatikët
- X41 Helmim aksidental nga barnat antiepileptikë, sedativë-hypnotikë antiparkinsonikë, dhe ata psikotropë, të paklasifikuar tjetërkund
- X42 Helmim aksidental nga narkotikët dhe halucinogjenët, të paklasifikuar tjetërkund
- X43 Helmim aksidental nga barna të tjerë që veprojnë në sistemin nervor autonom
- X44 Helmim aksidental nga barna, medikamente dhe substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara
- X45 Helmim aksidental nga alkooli
- X46 Helmim aksidental nga solventë (tretës) organikë dhe hidrokarbure halogjene dhe avujt e tyre
- X47 Helmim aksidental me gaze dhe avuj të tjerë
- X48 Helmim aksidental me pesticide
- X49 Helmim aksidental me kimikate dhe substanca të dëmshme të tjera e të paspecifikuara

Mbilodhja, udhëtimi dhe privimi (mungesa) (X50–X57)

- X50 Mbilodhje dhe lëvizje të lodhshme ose të përsëritura
- X51 Udhëtim dhe lëvizje
- X52 Qëndrim i zgjatur në mjedis pa gravitet
- X53 Mungesë ushqimi

- X54 Mungesë uji
- X57 Privim (mungesë) e paspecifikuar

Ekspozim aksidental ndaj faktorëve të tjerë e të paspecifikuar (X58–X59)

- X58 Ekspozim ndaj faktorëve të tjerë të specifikuar
- X59 Ekspozim ndaj një faktori të paspecifikuar

Vetëdëmtim me qëllim (i qëllimshëm) (X60–X84)

- X60 Vetëhelmim i qëllimshëm me analgjezikë jo-opioidë, antipiretikë dhe antireumatikë
- X61 Vetëhelmim i qëllimshëm me barna antiepileptikë, sedativë-hypnotikë (= qetësues dhe përgjumë), antiparkinsonikë, dhe ata psikotropë, të paklasifikuara tjetërkund
- X62 Vetëhelmim i qëllimshëm me narkotikë dhe halucinogjenë, të paklasifikuara tjetërkund
- X63 Vetëhelmim i qëllimshëm nga barna të tjerë që veprojnë në sistemin nervor autonom
- X64 Vetëhelmim i qëllimshëm me barna të tjerë e të paspecifikuar, medikamente dhe substanca biologjike
- X65 Vetëhelmim i qëllimshëm me alkool
- X66 Vetëhelmim i qëllimshëm me tretësa organikë dhe hidrokarbure halogjene dhe avujt e tyre
- X67 Vetëhelmim i qëllimshëm me gaze dhe avujt të tjerë
- X68 Vetëhelmim i qëllimshëm me pesticide
- X69 Vetëhelmim i qëllimshëm me kimikate dhe substanca të dëmshme të tjera e të paspecifikuara
- X70 Vetëvrasje e qëllimshme me varje, mbytje me lak dhe bllokim të rrugëve të frymëmarrjes
- X71 Vetëvrasje e qëllimshme me mbytje në ujë
- X72 Vetëvrasje e qëllimshme me të shtënë revolveri
- X73 Vetëvrasje e qëllimshme me të shtënë pushke, shotgun dhe armë tjetër zjarri më të fuqishme
- X74 Vetëvrasje e qëllimshme me të shtënë të një arme zjarri tjetër e të paspecifikuar
- X75 Vetëvrasje e qëllimshme me material eksploziv
- X76 Vetëvrasje e qëllimshme me tym, zjarr dhe flakë
- X77 Vetëvrasje e qëllimshme nëpërmjet shpërthimit të avullit të nxehtë dhe objekteve të nxehta
- X78 Vetëvrasje e qëllimshme me objekte të mprehta
- X79 Vetëvrasje e qëllimshme me sipërfaqe jo të mprehtë
- X80 Vetëvrasje e qëllimshme me anë të hedhjes (kërcimit) nga një vend i lartë
- X81 Vetëvrasje e qëllimshme duke u hedhur ose duke u shtrirë përpara një objekti që lëviz
- X82 Vetëvrasje e qëllimshme me anë të përplasjes së automjetit
- X83 Vetëvrasje e qëllimshme me mënyra të tjera të specifikuara
- X84 Vetëvrasje e qëllimshme me mënyra të paspecifikuara

Atentat (=Dhunë =Sulm) (X85–Y09)

- X85 Atentat me barna, medikamente dhe substanca biologjike
- X86 Atentat me lëndë korrozive (gërryese)
- X87 Atentat me substanca pesticide
- X88 Atentat me gaze dhe avuj
- X89 Atentat me të tjera substanca të dëmshme dhe kimikatë të specifikuara
- X90 Atentat me substancë të dëmshme ose lëndë kimike të paspecifikuar
- X91 Atentat me varje, mbytje me lak dhe zënie mekanike e frymës
- X92 Atentat me zhytje dhe mbytje në ujë
- X93 Atentat me revolver
- X94 Atentat me pushkë, shotgun dhe armë zjarri më të fuqishme
- X95 Atentat me armë zjarri tjetër e të paspecifikuar
- X96 Atentat me lëndë plasëse
- X97 Atentat me tym, zjarr ose flakë
- X98 Atentat nëpërmjet shpërthimit të avullit, avujve të nxehtë ose objekteve të nxehta
- X99 Atentat me objekt të mprehtë
- Y00 Atentat me objekt me sipërfaqe jo të mprehtë
- Y01 Atentat me shtytje nga një vënd i lartë
- Y02 Atentat duke shtyrë ose vendosur viktimën përpara një objekti që lëviz
- Y03 Atentat me anë të përplasjes së automjetit
- Y04 Dhunë me forcë trupore
- Y05 Dhunë seksuale duke përdorur forcë trupore
- Y06 Lënie pas dore dhe braktisje
- Y07 Të tjera sindroma keqtrajtimi
- Y08 Atentat/Dhunë me mënyra të tjera të specifikuara
- Y09 Atentat/Dhunë me mënyra të paspecifikuara

Ngjarje me qëllim të papërcaktuar (Y10–Y34)

- Y10 Helmim me analgjezikë jo-opioidë, antipiretikë dhe antireumatikë, qëllim i papërcaktuar
- Y11 Helmim me barna antiepileptikë, barna qetësues dhe për gjumë, barna kundër parkinsonizmit dhe ato psikotrope, qëllim i papërcaktuar
- Y12 Helmim me narkotikë dhe haliçinogjenë, të paklasifikuara tjetërkund, qëllim i papërcaktuar
- Y13 Helmim me barna të tjerë që veprojnë në sistemin nervor autonom, qëllim i papërcaktuar
- Y14 Helmim me barna, medikamente e substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara, qëllim i papërcaktuar
- Y15 Helmim me alkool, qëllim i papërcaktuar

- Y16 Helmin me tretësa organikë dhe hidrokarbure halogjene e avujt e tyre, qëllim i papërcaktuar
- Y17 Helmin me gaze dhe avuj të tjerë, qëllim i papërcaktuar
- Y18 Helmin me pesticide, qëllim i papërcaktuar
- Y19 Helmin me lëndë kimike dhe substanca të dëmshme të tjera e të paspecifikuara, qëllim i papërcaktuar
- Y20 Varje, mbytje me lak dhe zënie mekanike e frymës, qëllim i papërcaktuar
- Y21 Mbytje dhe fundosje në ujë, qëllim i papërcaktuar
- Y22 Gjuajtje me rovole, qëllim i papërcaktuar
- Y23 Gjuajtje me pushkë, shotgun dhe armë zjarri më të fuqishme, qëllim i papërcaktuar
- Y24 Gjuajtje me armë zjarri tjetër e të paspecifikuara, qëllim i papërcaktuar
- Y25 Kontakt me lëndë plasëse, qëllim i papërcaktuar
- Y26 Ekspozim ndaj tymit, zjarrit dhe flakëve, qëllim i papërcaktuar
- Y27 Kontakt me shpërthim avulli, avuj të nxehtë dhe objekte të nxehta, qëllim i papërcaktuar
- Y28 Kontakt me objekt të mprehtë, qëllim i papërcaktuar
- Y29 Kontakt me objekt jo të mprehtë, qëllim i papërcaktuar
- Y30 Rrëzim, kërcim ose shtytje nga një vend i lartë, qëllim i papërcaktuar
- Y31 Rrëzim, shtrirje ose vrapim përpara një objekti që lëviz, qëllim i papërcaktuar
- Y32 Përplasje e automjetit, qëllim i papërcaktuar
- Y33 Ngjarje të tjera të specifikuara, qëllim i papërcaktuar
- Y34 Ngjarje e paspecifikuara, qëllim i papërcaktuar

Ndërhyrje dhe veprime ligjore të luftës (Y35–Y36)

- Y35 Ndërhyrje ligjore
- Y36 Veprime lufte

Komplikacione (ndërlikime) gjatë kujdesit mjekësor dhe kirurgjikal (Y40–Y84)

Barna, medikamente dhe substanca biologjike që shkaktojnë efekte të padëshiruara (= anësore) gjatë përdorimit mjekësor (Y40–Y59)

- Y40 Antibiotikë sistemikë
- Y41 Barna të tjerë sistemikë anti-infektivë dhe antiparazitarë
- Y42 Hormonet dhe zëvendësuesit sintetikë dhe antagonistët e tyre, të pa klasifikuar tjetërkund
- Y43 Barna (agjentë) kryesisht sistemikë
- Y44 Barna (agjentë) që prekin kryesisht përbërësit e gjakut
- Y45 Analgjezikët, antipiretikët dhe anti-inflamatorët

- Y46 Barnat antiepileptike dhe antiparkinsonikë
- Y47 Barna qetësues, hipnotikë dhe anksiolitikë
- Y48 Gaze terapeutike dhe anesteziqë
- Y49 Barnat psikotropë, të paklasifikuat tjetërkund
- Y50 Stimuluesit e sistemit nervor qendror, të paklasifikuat tjetërkund
- Y51 Barna që prekin kryesisht sistemin nervor autonom
- Y52 Barna (agjentë) që prekin kryesisht sistemin kardiovaskular
- Y53 Barna (agjentë) që prekin kryesisht sistemin tretës (gastrointestinal)
- Y54 Barna (agjentë) që prekin kryesisht ekuilibrin hidromineral dhe metabolizmin e acidit urik
- Y55 Barna (agjentë) që prekin kryesisht muskulaturën e lëmuar dhe atë skeletike dhe sistemin respirator
- Y56 Lëndë (agjentë) me përdorim lokal, që veprojnë kryesisht në lëkurë e mukozë, dhe barna që përdoren në mjekimin e syve, veshëve, hundës, laringut dhe dhëmbëve
- Y57 Barna dhe medikamentë të tjerë e të paspecifikuar
- Y58 Vaksinat bakteriale
- Y59 Të tjera vaksina dhe substanca biologjike të paspecifikuara

Aksidente dhe ndërlikime që ndodhin gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore (Y60–Y69)

- Y60 Prerje, shpim, çarje ose hemorragji aksidentale (jo e qëllimshme) gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore
- Y61 Trup i huaj i lënë aksidentalisht në trup gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore
- Y62 Asepsi e pamjaftueshme gjatë ndërhyrjeve kirurgjikale dhe mjekësore
- Y63 Gabim në dozimin e barnave gjatë ndërhyrjeve kirurgjikale dhe mjekësore
- Y64 Substanca mjekësore ose biologjike të kontaminuara (të infektuara)
- Y65 Të tjera aksidente dhe ndërlikime gjatë veprimeve mjekësore dhe kirurgjikale
- Y66 Mosdhënie e ndihmës mjekësore dhe kirurgjikale
- Y69 Aksidente të paspecifikuara gjatë ndihmës mjekësore dhe kirurgjikale

Pajisje mjekësore që shoqërohen me incidente të pafavorshme gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik (Y70–Y82)

- Y70 Pajisje anestezie që shoqërohen me incidente të pafavorshme
- Y71 Pajisje kardiovaskulare që shoqërohen me incidente të pafavorshme
- Y72 Pajisje otorinolaringologjike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
- Y73 Pajisje gastroenterologjike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
- Y74 Pajisje të përgjithshme spitalore dhe me përdorim vetjak që shoqërohen me incidente të pafavorshme

- Y75 Pajisje neurologjike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
- Y76 Pajisje obstetrikale dhe gjinekologjike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
- Y77 Pajisje oftalmike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
- Y78 Pajisje radiologjike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
- Y79 Pajisje ortopedike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
- Y80 Pajisje mjekësore që shoqërohen me incidente të pafavorshme
- Y81 Pajisje të kirurgjisë së përgjithshme dhe asaj plastike që shoqërohen me incidente të pafavorshme
- Y82 Pajisje mjekësore të tjera dhe të paspecifikuara që shoqërohen me incidente të pafavorshme

Procedura kirurgjikale dhe procedura të tjera mjekësore, përgjegjëse të reaksioneve jo-normale tek i sëmuri, pa përmendur aksidentet gjatë procedurës (Y83–Y84)

- Y83 Operacion ose procedurë tjetër kirurgjikale, që ka shkaktuar reaksion jo-normal ose ndërlikime të vonëshme tek i sëmuri, pa aksident gjatë ndërhyrjes apo në kohën e procedurës kirurgjikale
- Y84 Të tjera ndërhyrje, përgjegjëse të reaksioneve jonormale tek i sëmuri, ose të ndërlikimeve të mëvonshme, pa aksident gjatë ndërhyrjes

Pasoja që mbeten (=sekela) të shkaqeve të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë (Y85–Y89)

- Y85 Pasoja që mbeten të aksidenteve të transportit
- Y86 Pasoja që mbeten të aksidenteve të tjera
- Y87 Pasoja që mbeten të një vetëvrasje (vetëdëmtimi) të qëllimshëm, atentati dhe ngjarjeve me qëllim të papërcaktuar
- Y88 Pasoja që mbeten nga një shkak i jashtëm mjekësor dhe kirurgjikal
- Y89 Pasoja që mbeten nga shkaqe të tjera të jashtme

Faktorë të tjerë që lidhen me shkaqet e sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë, të klasifikuar në një vend tjetër (tjetërkund) (Y90–Y98)

- Y90 Evidencë (provë, dëshmi) e pranisë së alkoolit të përcaktuar nga niveli i alkoolit në gjak
- Y91 Evidencë (provë, dëshmi) e pranisë së alkoolit të përcaktuar nga niveli i intoksikimit
- Y95 Kushtet nozokomiale (=kushtet brendaspitalore)
- Y96 Kushtet e vendit të punës
- Y97 Kushte që lidhen me ndotjen e mjedisit
- Y98 Kushte që lidhen me mënyrën e jetesës

Kapitulli XXI

Faktorët që ndikojnë në gjendjen shëndetësore dhe lidhjen me shërbimet shëndetësore (Z00–Z99)

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për ekzaminime dhe hulumtime (analiza) (Z00–Z13)

- Z00 Ekzaminime të përgjithshme dhe hulumtime (analiza) të personave pa ankesa ose diagnoza të njohura
- Z01 Të tjera ekzaminime dhe hulumtime (analiza) të veçanta të personave pa ankesa ose diagnozë të njohur (në raste depistimi)
- Z02 Ekzaminime dhe takime (përpyetje) për qëllime administrative
- Z03 Mbikqyrje (observacion) dhe vlerësim mjekësor për sëmundje dhe gjendje të suspektuara
- Z04 Ekzaminim dhe mbikqyrje (observacion) për arsye të tjera
- Z08 Ekzaminim i mëtejshëm pas trajtimit (mjekimit) për neoplazma malinje
- Z09 Ekzaminim i mëtejshëm pas trajtimit (mjekimit) për gjendje të tjera nga neoplazma malinje
- Z10 Kontroll mjekësor (check-up) i përgjithshëm rutinë i një popullate të përcaktuar
- Z11 Ekzaminim i veçantë depistimi (skrinimi) për sëmundje infektive dhe parazitare
- Z12 Ekzaminim i veçantë depistimi (skrinimi) për neoplazmat
- Z13 Ekzaminim i veçantë depistimi (skrinimi) për sëmundje dhe çregullime të tjera

Persona me rreziqe të mundshme shëndetësore lidhur me sëmundjet infektive (Z20–Z29)

- Z20 Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj sëmundjeve infektive
- Z21 Gjendje infektimi jo-siptomatik nga virusi i imunodeficiencës humane [HIV]
- Z22 Person bartës i një sëmundje infektive
- Z23 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të përcaktuara bakteriale
- Z24 Nevojë për imunizim kundra disa sëmundjeve të përcaktuara virale
- Z25 Nevojë për imunizim kundra të tjera sëmundjeve të përcaktuara virale
- Z26 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të tjera të përcaktuara infektive
- Z27 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve infektive të kombinuara
- Z28 Imunizim i pakryer
- Z29 Nevojë për masa të tjera profilaktike

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana që lidhen me riprodhimin (shërbimi nëna dhe fëmija) (Z30–Z39)

- Z30 Menaxhim i kontraktivëve
- Z31 Menaxhim i riprodhimit
- Z32 Ekzaminime dhe testime (analiza) gjatë shtatzënisë
- Z33 Shtatzëni e papritur (e padëshiruar)
- Z34 Mbikqyrje e një shtatzënie normale
- Z35 Mbikqyrje e një shtatzënie me rrezik të lartë
- Z36 Depistim gjatë periudhës së paralindjes
- Z37 Përfundimi i lindjes
- Z38 Foshnje e lindur gjallë sipas vendit të lindjes
- Z39 Kujdesi dhe ekzaminime në periudhën pas lindjes

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për procedura të veçanta (specifike) dhe kujdes shëndetësor (Z40–Z54)

- Z40 Kirurgjia profilaktike (ndërhyrje kirurgjikale profilaktike)
- Z41 Procedura mjekësore pa shkak mjekësor
- Z42 Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike
- Z43 Kujdes (përkujdesje) pas ndërhyrjes për vrima artificiale
- Z44 Vendosje dhe përshtatje e pajisjeve të protezave të jashtme
- Z45 Vendosje dhe menaxhim i një pajisje të implantuar
- Z46 Vendosje dhe përshtatje e pajisjeve të tjera
- Z47 Të tjera mbikqyrje ortopedike
- Z48 Mbikqyrje tjetër kirurgjikale
- Z49 Mbikqyrje gjatë veprimit për dializë
- Z50 Kujdesi për procedura për riaftësim
- Z51 Tjetër kujdes mjekësor
- Z52 Dhurues të organeve dhe indeve
- Z53 Persona që kontaktojnë shërbime shëndetësore për procedura specifike të pakryera
- Z54 Konvaleshenca (periudha konvaleshente)

Persona me rreziqe të mundshme shëndetësore lidhur me kushtet social-ekonomike dhe psikosociale (Z55–Z65)

- Z55 Probleme që lidhen me arsimimin dhe mundësinë për shkrim dhe këndim
- Z56 Probleme që lidhen me punësimin dhe papunësinë
- Z57 Ekspozim profesional ndaj faktorëve risk
- Z58 Probleme që lidhen me mjedisin fizik

- Z59 Probleme lidhur me strehimin dhe kushtet ekonomike
- Z60 Probleme të lidhura me ambientin shoqëror
- Z61 Probleme që lidhen me ngjarje negative të fëmijërisë
- Z62 Probleme të tjera që lidhen me edukimin
- Z63 Probleme të tjera që lidhen me njerëzit më të afërm, përfshirë rrethanat familjare
- Z64 Probleme që lidhen me rrethana psikosociale të përcaktuara
- Z65 Probleme që lidhen me rrethana të tjera psikosociale

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana të tjera (Z70–Z76)

- Z70 Këshillim lidhur me pikëpamjen, sjelljen dhe orientimin seksual
- Z71 Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për këshillim mjekësor tjetër, të papërcaktuar
- Z72 Probleme që lidhen me mënyrën e jetesës
- Z73 Probleme që lidhen me vështirësi të menaxhimit të jetës
- Z74 Probleme që lidhen me vartësinë nga kujdestari
- Z75 Probleme që lidhen me lehtësira (kushte lehtësuese) mjekësore dhe kujdes tjetër shëndetësor
- Z76 Persona që kontaktojnë shërbimet mjekësore në rrethana të tjera

Persona me rreziqe shëndetësore të mundshme, që lidhen me anamnezë familjare e personale dhe kushte të caktuara, që influencojnë (ndikojnë) në gjendjen shëndetësore (Z80–Z99)

- Z80 Histori familjare për neoplazëm malinje
- Z81 Histori familjare për çrregullime mendore dhe të sjelljes
- Z82 Histori familjare për paafësi të përcaktuara dhe sëmundje kronike që të çojnë në paafësi
- Z83 Histori familjare për çrregullime të tjera të veçanta
- Z84 Histori familjare për gjendje të tjera
- Z85 Anamnezë (histori) personale për neoplazëm malinje
- Z86 Histori personale për sëmundje të tjera të përcaktuara
- Z87 Histori personale për sëmundje dhe gjendje të tjera
- Z88 Histori personale për alergji ndaj barnave, medikamenteve dhe substancave biologjike
- Z89 Mungesë e fituar e një gjymtyre
- Z90 Mungesë e fituar e organeve, e paklasifikuara tjetërkund
- Z91 Histori personale për faktorë risk, të paklasifikuara tjetërkund
- Z92 Histori personale për kurim (trajtim) mjekësor
- Z93 Gjendja e një vrime artificiale
- Z94 Gjendja e një organi ose indi të transplantuar
- Z95 Prania e implanteve dhe pjesëve të transplantuara kardike dhe vaskulare

- Z96 Prania e implanteve të tjera funksionale
- Z97 Prania e pajisjeve të tjera
- Z98 Gjendje të tjera pas ndërhyrjeve kirurgjikale
- Z99 Vartësi nga makinat dhe pajisjet aftësuese, të paklasifikuara tjetërkund

Kapitulli XXII

Kode për qëllime të veçanta (U00–U89)

Caktimi i përkohshëm për sëmundjet e reja me etiologji të pasigurtë (U00–U49)

- U04 Sindroma akute respiratore e rëndë [SARS]
- U06 Perdorim urgjent i U06
- U07 Perdorim urgjent i U07

Agjentë bakterialë rezistentë ndaj antibiotikëve (U82–U85)

- U82 Rezistencë ndaj antibiotikëve betalaktamikë
- U83 Rezistencë ndaj antibiotikëve të tjerë
- U84 Rezistencë ndaj barnave të tjerë antimikrobialë
- U85 Rezistencë ndaj barnave të tjerë antineoplastikë

Lista tabelare e inkluzioneve dhe nënkategorive katër-karakterëshe

KAPITULLI I

Disa sëmundje infektive e parazitare (A00–B99)

Përfshin: sëmundjet, të cilat në përgjithësi njihen si sëmundje të komunikueshme po të transmetueshme

Përdorni kodet shtesë (U82-U84), nëse dëshironi, për të identifikuar rezistencën ndaj barnave antimikrobiale.

Përfashton: bartësit apo bartësit e suspektuar të sëmundjeve infektive (Z22.–)
disa infeksione të lokalizuara – shih kapitujt lidhur me sistemin e organizmit (trupit)
sëmundjet infektive dhe parazitare në komplikacionet e shtatzënisë, lindjes së bebit, dhe fazës së puerperiumit (puerperale), [me përfashim të tetanozit obstetrikal] (O98.–)
sëmundjet specifike infektive dhe parazitare të periudhës perinatale [me përjashtim të tetanozit neonator, sifilizit kongjenital, infeksionit gonokoksik perinatal dhe sëmundjes perinatale të [HIV]] (P35–P39)
gripin dhe infeksionet e tjera respiratore akute (J00–J22)

Ky kapitull përmban blloqet e mëposhtëme:

A00–A09	Sëmundjet infektive intestinale
A15–A19	Tuberkulozi
A20–A28	Disa sëmundje bakteriale zoonotike
A30–A49	Sëmundje bakteriale të tjera
A50–A64	Infeksione të transmetuara kryesisht me rrugë seksuale
A65–A69	Sëmundje të tjera nga spiroketat
A70–A74	Sëmundje të tjera shkaktuar nga klamidiat
A75–A79	Rikeciziozat
A80–A89	Infeksione virale të sistemit nervor qendror
A90–A99	Ethet virale të transmetuara-nëpërmjet-artropodeve dhe ethet virale hemorragjike
B00–B09	Infeksione virale të karakterizuara nga lezionet e lëkurës dhe të membranave mukoze
B15–B19	Hepatiti viral
B20–B24	Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane [HIV]
B25–B34	Sëmundje virale të tjera
B35–B49	Mykozat
B50–B64	Sëmundjet nga protozoarët
B65–B83	Helmintiazat

B85–B89	Pedikuloza, akariaza dhe infestime të tjera
B90–B94	Sekela të infeksioneve dhe sëmundjeve parazitare
B95–B98	Agjentë bakterialë, viralë dhe agjentë të tjerë infeksiozë
B99–B99	Sëmundje të tjera infektive

Sëmundjet infektive të traktit intestinal (të zorrëve) (A00–A09)

A00 Kolera

A00.0 Kolera nga *Vibrio cholerae* 01, biovar cholerae

Kolera klasike

A00.1 Kolera nga *Vibrio cholerae* 01, biovar eltor

Kolera eltor

A00.9 Kolerë e paspecifikuar

A01 Ethet tifoide e paratifoide

A01.0 Ethe tifoide

Infeksion i shkaktuar nga *Salmonella typhi*

A01.1 Ethe paratifoide A

A01.2 Ethe paratifoide B

A01.3 Ethe paratifoide C

A01.4 Ethe paratifoide e paspecifikuar

Infeksion i shkaktuar nga *Salmonella paratyphi* NOS

A02 Infeksione nga *Salmonella* të tjera

Përfshin: infeksionet ose intoksikacionet/helmimet ushqimore të shkaktuara nga çdo specie *Salmonella*, të ndryshme nga *S. typhi* dhe *S. paratyphi*

A02.0 Enterit nga *Salmonella*

Salmonelozat

A02.1 Septicemi nga *Salmonella*

A02.2† Infeksione të lokalizuara nga *Salmonella*

Salmonela:

- Artriti† (M01.3*)
- Meningiti† (G01*)
- Osteomieliti† (M90.2*)

- Pneumonia† (J17.0*)
- Sëmundja renale tubulo-intersticiale† (N16.0*)

A02.8 Infeksione të tjera të specifikuara nga *Salmonella*

A02.9 Infeksion nga *Salmonella* i paspecifikuar

A03 Shigelozat

A03.0 Shigeloza nga *Shigella dysenteriae*

Shigelozat e Grupit A [Dizenteria Shiga-Kruse]

A03.1 Shigeloza nga *Shigella flexneri*

Shigelozat e Grupit B

A03.2 Shigeloza nga *Shigella boydii*

Shigelozat e Grupit C

A03.3 Shigeloza nga *Shigella sonnei*

Shigelozat e Grupit D

A03.8 Shigeloza të tjera

A03.9 Shigelozë e paspecifikuar

Dizenteria bacilare NOS

A04 Infeksione të tjera bakteriale intestinale

Përfshihen: Intoksikacionet ushqimore bakteriale të klasifikuara tjetërkund enteritin tuberkular (A18.3)

A04.0 Infeksion i zorrëve (=enteropatogjenik) nga *Escherichia coli*

A04.1 Infeksion toksik i zorrëve (=enterotoksigenik) nga *Escherichia coli*

A04.2 Infeksion invaziv i zorrëve (=enteroinvaziv) nga *Escherichia coli*

A04.3 Infeksion hemorragjik i zorrëve (enterohemorragjik) nga *Escherichia coli*

A04.4 Infeksione të tjera të zorrëve nga *Escherichia coli*

Enteriti nga *Escherichia coli* NOS

A04.5 Enterit nga *Campylobacter*

A04.6 Enterit nga *Yersinia enterocolitica*

Përfshihen: jersiniozat ekstra-intestinale (A.28.2)

A04.7 Enterokolit nga *Clostridium difficile*

Intoksikimet nëpërmjet ushqimeve nga *Clostridium difficile*

- Koliti pseudomembranoz
- A04.8** Infeksione të tjera specifike bakteriale intestinale (=të zorrëve)
- A04.9** Infeksion intestinal bakterial i paspecifikuar
- Enteriti bakterial NOS

A05 **Intoksikacione të tjera bakteriale të transmetuara me ushqime, të pa klasifikuara tjetërkund**

Përjashton: Intoksikacionet nëpërmjet ushqimeve dhe infeksionet nga *Clostridium difficile* (A04.7)
 infeksionet nga *Escherichia coli* (A04.0-A04.4)
 listeriozat (A32.-)
 intoksikimet dhe infeksionet ushqimore nga salmonelat (A02.-)
 efektet toksike nga ushqime të dëmshme (T61-T62)

- A05.0** Intoksikacione stafilokoksike të transmetuara me ushqime
- A05.1** Botulizëm
- Intoksikacioni/helmimi ushqimor klasik i shkaktuar nga *Clostridium botulinum*
- A05.2** Intoksikacion ushqimor nga *Clostridium perfringens* [*Clostridium welchii*]
- Enteriti nekrotizant
- Pig-bel
- A05.3** Intoksikacion ushqimor nga *Vibrio parahaemolyticus*
- A05.4** Intoksikacion ushqimor nga *Bacillus cereus*
- A05.8** Intoksikacione të tjera ushqimore bakteriale të specifikuara
- A05.9** Intoksikacion ushqimor bakterial i paspecifikuar

A06 **Amebiaza**

Përshin: infeksionet e shkaktuara nga *Entamoeba histolytica*

Përjashton: sëmundje të tjera të zorrëve nga protozoarët (A07.-)

- A06.0** Dizenteri amebike akute
- Amebiaza akute
- Amebiaza intestinale (=e zorrëve) NOS
- A06.1** Amebiaza kronike intestinale (=e zorrëve)
- A06.2** Kolit amebik jodizenterik

- A06.3** **Ameboma intestinale (=e zorrëve)**
 Ameboma NOS
- A06.4†** **Absces amebik i mëlçisë (K77.0*)**
 Amebiaza hepatike
- A06.5†** **Absces amebik i mushkërisë (J99.8*)**
 Absces amebik i mushkërisë (dhe i mëlçisë)
- A06.6†** **Absces amebik i trurit (G07*)**
 Absces amebik i trurit (dhe i mëlçisë) (dhe i mushkërisë)
- A06.7** **Amebiaza e lekurës**
- A06.8** **Infeksion amebik i organeve të tjera**
- Apendisit amebik
 - Balanit amebik† (N51.2*)
- A06.9** **Amebiazë e paspecifikuar**

A07 **Sëmundje të tjera nga protozoarët intestinalë**

- A07.0** **Balantidiazë**
 Dizenteria balantadiale
- A07.1** **Xhardiazë (lambliazë)**
- A07.2** **Kriptosporidiozë**
- A07.3** **Izosporiazë**
 Infeksion i shkaktuar nga *Isospora belli* dhe *Isospora hominis*
 Koksidioza intestinale (=e zorrëve)
 Izosporiazë
- A07.8** **Sëmundje të tjera nga protozoarë intestinalë të specifikuar**
 Trikomoniaza intestinale (=e zorrëve)
 Sarkocistoza
 Sarkosporidioza
- A07.9** **Sëmundje e zorrëve nga protozoarët, e paspecifikuar**
 Diarrea nga flagelatët
 Protozoarët:
- Koliti
 - Diarrea
 - Dizenteria

A08 **Infeksione virale dhe infeksione të tjera të specifikuara intestinale**

Përfashton: gripin me interesim të traktit gastrointestinal (J09, J10.8, J11.8)

- A08.0** Enterit nga Rotaviruset
A08.1 Gastroenteropati akute nga virusi Norwalk
Enterit nga një virus i vogël i rumbullakët
A08.2 Enterit Adenoviral
A08.3 Enterit tjetër viral
A08.4 Infeksion viral i zorrëve, i paspecifikuar
Viral:
• Enteriti viral NOS
• Gastroenteriti viral NOS
• Gastroenteropatia virale NOS
A08.5 Infeksione të tjera të specifikuara të zorrëve

A09 **Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive dhe të paspecifikuar**

Përfashton: atë për shkak të agjentëve të përcaktuar bakterialë, protozoalë, viralë dhe të tjerë (A00-A08)
diarre jo-infektive (K52.9)
diarre jo-infektive:
• neonatale (P78.3)

- A09.0** Gastroenterit tjetër i paspecifikuar dhe kolit me origjinë infeksioze
Katarr, enterik apo intestinal
Diarre:
• akute dhe me gjak
• akute dhe hemorragjike
• akute e ujshme
• dizenterike
• epidemike
Infeksioz ose septik:
kolit | NOS
enterit | hemorragjik
gastroenterit
Diarre infektive NOS

- A09.9** Enterit Gastroenteriti dhe koliti me origjinë të paspecifikuar

Tuberkulozi (A15–A19)

Përfshin: infeksione të shkaktuara nga *Mycobacterium tuberculosis* dhe *Mycobacterium bovis*

Përjashton: tuberkulozin kongjenital (P37.0)
imunodeficiencën humane (HIV) që shkakton tuberkulozin (B20.0)
pneumokoniozën e lidhur me tuberkulozin (J65)
sekela të tuberkulozit (B90.–) silikotuberkulosit (J65)

A15 Tuberkuloz i aparatit respirator, i konfirmuar bakterilogjikisht dhe histologjikisht

A15.0 Tuberkuloz i mushkërive, i vërtetuar me mikroskopi të sputumit me ose pa kulturë

Tuberkular/e:

• bronhektazi• fibroza e mushkërive• pneumoni• pneumotoraks		konfirmuar me mikroskopi të sputumit
me ose pa kulturë |
|--|--|---|

A15.1 Tuberkuloz i mushkërive, i konfirmuar vetëm me kulturë

Gjendje e listuar në A15.0, e konfirmuar vetëm nga kultura

A15.2 Tuberkuloz i mushkërive, i konfirmuar histologjikisht

Gjendje e listuar në A15.0, e konfirmuar me histologji

A15.3 Tuberkuloz i mushkërive, i konfirmuar me metoda jospecifike

Gjendje e listuar në A15.0, e konfirmuar porse me metoda jo-specifike bakterologjike apo histologjike

A15.4 Tuberkuloz i gjendrave limfatike të brendshme të gjoksit, konfirmuar bakterilogjikisht dhe histologjikisht

Tuberkuloz i gjendrave limfatike:

• hilare• mediastinale• trakeo-bronkiale		konfirmuar bakterilogjikisht dhe
histologjikisht |
|--|--|---|

Përjashton: të specifikuara si primare (parësore) (A15.7)

A15.5	Tuberkuloz i laringut, trakesë, bronkut, konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
Tuberkulozi i:	• bronkut • glotisit • laringut • trakesë konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
A15.6	Tuberkuloz i pleurës, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
Tuberkulozi i pleurës	konfirmuar bakteriologjikisht dhe
Empiema tuberkulare	histologjikisht
<i>Përfshihet:</i>	në tuberkulozin respirator primar, të konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht (A15.7)
A15.7	Tuberkuloz respirator primar, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
A15.8	Lloje të tjera të tuberkulozit respirator, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
Tuberkulozi mediastinal	konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
Tuberkulozi nasofaringeal	
Tuberkulozi i:	
• hundës • sinuseve [çdo pjese të hundës]	
A15.9	Tuberkuloz respirator i paspecifikuar, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
A16	Tuberkuloz i mushkërive, i pakonfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht
A16.0	Tuberkuloz i mushkërive, bakteriologjikisht dhe histologjikisht negativ
Tuberkular/e:	• bronhektazi • fibrozë e mushkërive • pneumoni • pneumotoraks bakteriologjikisht dhe histologjikisht negativ
• bronhektazi	
• fibrozë e mushkërive	
• pneumoni	
• pneumotoraks	
A16.1	Tuberkuloz i mushkërive, pa ekzaminim bakteriologjik dhe histologjik
Gjendje e listuar në A16.0, ekzaminimi bakteriologjik dhe histologjik nuk është	

	kryer	
A16.2	Tuberkuloz i mushkërive, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik	
	Tuberkuloz i mushkërive	
	Tuberkular/e:	
	• bronhektazi • fibrozë e mushkërive • pneumoni • pneumotoraks	NOS (ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik)
A16.3	Tuberkuloz i gjendrave të brendshme limfatike të gjoksit, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik dhe histologjik	
	Tuberkuloz i gjendrave limfatike:	
	• hilare • intratorakale • mediastinale • trakeo-bronkiale	NOS (ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik)
	<i>Përfshihet:</i> kur specifikohet si primar (A16.7)	
A16.4	Tuberkuloz i laringut, trakesë, bronkut, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik	
	Tuberkulozi i:	
	• bronkut • glottis • laringut • trakesë	NOS (ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik)
A16.5	Tuberkuloz i pleurës, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik	
	Tuberkulozi i pleurës	
	Tuberkular/e:	
	• empiema • pleurizia	NOS (ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik)
	<i>Përfshihet:</i> tuberkulozin respirator primar (A16.7)	
A16.7	Tuberkuloz respirator primar, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik	
	Primar:	
	• tuberkulozi respirator NOS • kompleksi tubercular	
A16.8	Tuberkuloz tjetër respirator, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik	

	Tuberkulozi mediastinal	
	Tuberkulozi nasofaringeal	
	Tuberkulozi i:	NOS (ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik)
	• hundës	
	• sinuseve [çdo pjese të hundës]	
A16.9	Tuberkuloz respirator i paspecifikuar, ku nuk përmendet konfirmimi bakteriologjik ose histologjik	
	Tuberkulozi respirator NOS	
	Tuberkulozi NOS	

A17† **Tuberkulozi i sistemit nervor**

A17.0 †	Meningit tuberkular (G01*)
	Tuberkulozi i meningeve (cerebral) (spinal)
	Leptomeningiti tuberkular
A17.1†	Tuberkuloma meningeale (G07*)
	Tuberkuloma e meningeve
A17.8 †	Tuberkuloz tjetër i sistemit nervor
	Tuberkuloma e trurit (G07*)
	Tuberkulozi i kordave spinale (G07*)
	Tuberkular/e:
	• absces i trurit (G07*)
	• meningoencefalit (G05.0*)
	• mielit (G05.0*)
	• polyneuropati (G63.0*)
A17.9 †	Tuberkuloz i sistemit nervor, i paspecifikuar (G99.8*)

A18 **Tuberkuloz i organeve të tjera**

A18.0†	Tuberkuloz i kockave e i kyçeve
	Tuberkuloz i:
	• legenit (M01.1*)
	• gjurit (M01.1*)
	• kolonës vertebrale (M49.0*)
	Tuberkular/e:
	• artrit (M01.1*)
	• mastoidit (H75.0*)

- nekrozë e kockave (M90.0*)
- osteit (M90.0*)
- osteomielit (M90.0*)
- sinovit (M68.0*)
- tenosinovit (M68.0*)

A18.1† Tuberkuloz i sistemit urogjenital

Tuberkulozi i:

- fshikëzës së urinës (N33.0*)
- cerviks (N74.0*)
- veshkave (N29.1*)
- organeve gjenitale mashkullore (N51.-*)
- ureterit (N29.1*)

Sëmundja inflamatore tuberkulare e pelvisit tek femrat (N74.1*)

A18.2 Limfadenopati tuberkulare periferike

Adeniti tuberkular

Përjashton: tuberkulozin e gjëndrave limfatike:

- intratorakale (A15.4, A16.3)
- mesenterike dhe retroperitoneale (A18.3)

adenopatinë trakeobronkiale tuberkulare (A15.4, A16.3)

A18.3 Tuberkuloz i zorrëve, peritoneumit dhe gjëndrave mesenterike

Tuberkulozi (i):

- anusit dhe rektumit† (K93.0*)
- zorrës (së trashë) (së hollë)† (K93.0*)
- retroperitoneal (gjëndrave limfatike)

Tuberkular/e:

- ascit
- enterit † (K93.0*)
- peritonit † (K67.3*)

A18.4 Tuberkuloz i lëkurës dhe indit subkutan

Erythema induratum, tuberkulare

Lupus:

- exedens
- vulgaris:
 - NOS
 - i qepallës † (H03.1*)

Scrofuloderma

Përjashton: lupusin erythematoz (L93.-)

- sistemik (M32.-)

A18.5 Tuberkuloz i syrit

Tuberkular/e:

- chorioretiniti † (H32.0*)
- episkleriti † (H19.0*)
- keratiti intersticial † (H19.2*)
- iridocikliti† (H22.0*)
- keratokonjunktiviti (intersticial) (fликтenular)† (H19.2*)

Përjashton: lupus vulgaris i qepallës (A18.4)

A18.6 Tuberkulozi i veshit

Tuberkulozi i otitis media† (H67.0*)

Përjashton: mastoiditin tuberkular (A18.0†)

A18.7 † Tuberkuloz i gjëndrave adrenale (E35.1*)

Sëmundja e Addison, tuberkulare

A18.8 Tuberkuloz i organeve të tjera të specifikuara

Tuberkulozi i:

- endokardit † (I39.8*)
- myokardit † (I41.0*)
- ezofagut† (K23.0*)
- perikardit† (I32.0*)
- gjendrave tiroide† (E35.0*)

Arteriti cerebral tuberkular † (I68.1*)

A19 Tuberkuloz miliar

Përfshin: tuberkulozin:

- e diseminuar
 - e gjeneralizuar
- poliscerozitin tuberkular

A19.0 Tuberkuloz miliar akut me një lokalizim të vetëm të specifikuar

A19.1 Tuberkuloz miliar akut me lokalizime të shumta

A19.2 Tuberkuloz miliar akut, i paspecifikuar

A19.8 Tuberkuloz miliar të tjerë

A19.9 Tuberkuloz miliar i paspecifikuar

Disa sëmundje zoonotike bakteriale (A20–A28)

A20

Murtaja (=Pestis)

Përfshin: infeksionin nga *Yersinia pestis*

- A20.0 Murtaja bubonike
- A20.1 Murtaja celulokutaneale
- A20.2 Murtaja pulmonare
- A20.3 Meningit nga murtaja
- A20.7 Murtajë septicemike
- A20.8 Forma të tjera të murtajës
 - Murtaja abortive
 - Murtaja josimptomatike
 - Pestis minor
- A20.9 Murtajë e paspecifikuar

A21

Tularemia

Përfshin: ethet nga miza e drerit [*Chrysops callidus*]
infeksionet nga *Francisella tularensis*
ethet e lepurit

- A21.0 Tularemia ulçeroglandulare
- A21.1 Tularemia okuloglandulare
 - Tularemia oftalmike
- A21.2 Tularemia pulmonare
- A21.3 Tularemia gastrointestinale
 - Tularemia abdominale
- A21.7 Tularemia e gjeneralizuar
- A21.8 Forma të tjera të tularemisë
- A21.9 Tularemi e paspecifikuar

A22

Plasja (=Antraksi)

Përfshin: infeksionet nga *Bacillus anthracis*

- A22.0 Plasja e lëkurës (=Antraksi kutaneal)**
 Malinje:
 • karbunkul
 • pustulë
- A22.1 Plasja e mushkërive (=Antraksi pulmonar)**
 Plasja (=Antraksi) nëpërmjet inhalacionit të *Bacillus anthracis*
 Sëmundja e Ragpicker
 Sëmundja e Woolsorter
- A22.2 Plasja e aparatit tretës (=Antraksi gastrointestinal)**
- A22.7 Septicemi nga plasja**
- A22.8 Forma të tjera të plasjes**
 Meningiti nga plasja† (G01*)
- A22.9 Plasje e paspecifikuar**

A23 Bruceloza

- Përfshin:** ethet e:
 • Maltës
 • mesdhetare
 • ondulante

- A23.0 Bruceloza nga *Brucella melitensis***
- A23.1 Bruceloza nga *Brucella abortus***
- A23.2 Bruceloza nga *Brucella suis***
- A23.3 Bruceloza nga *Brucella canis***
- A23.8 Brucelozë tjetër**
- A23.9 Brucelozë e paspecifikuar**

A24 Glanderioza (=maleus) dhe melioidoza

- A24.0 Glanderioza**
 Infeksionet nga *Pseudomonas mallei*
 Infeksionet nga *Burkholderia mallei*
 Maleus
- A24.1 Melioidoza akute dhe fulminante (e rrufeshme)**
 Melioidoza:
 • pneumoni

- sepsis
- A24.2 Melioidoza subakute dhe kronike
- A24.3 Melioidoza të tjera
- A24.4 Melioidoza, e paspecifikuar
 - Infeksionet nga *Pseudomonas mallei* NOS
 - Infeksionet nga *Burkholderia mallei* NOS
 - Sëmundja e Whitmore

A25 Ethet nga kafshimi i miut

- A25.0 Spiriloza
 - Sodoku
- A25.1 Streptobaciloza
 - Eritema artritike epidemike
 - Ethet Haverhill
 - Ethet streptobacilare nga kafshimi i miut
- A25.9 Ethe nga kafshimi i miut, e paspecifikuar

A26 Erisipeloidi

- A26.0 Erisipeloidi i lëkurës
 - Erythema migrans
- A26.7 Septicemia *erysipelothrix*
- A26.8 Forma të tjera të erisipeloidit
- A26.9 Erisipeloid i paspecifikuar

A27 Leptospiroza

- A27.0 Leptospiroza iktero-hemorragjike
 - Leptospirozë nga *Leptospira interrogans* serovar *icterohaemorrhagiae*
- A27.8 Leptospirozë e formave të tjera
- A27.9 Leptospirozë e paspecifikuar

A28 Sëmundje të tjera zoonotike bakteriale, të paklasifikuara diku tjetër

A28.0	Pastëriloza
A28.1	Sëmundja e gërvishtjes së maces Ethja e gërvishtjes së maces
A28.2	Jersinioza jashta-intestinale (=ekstraintestinale) <i>Përjashton:</i> Enteritin nga <i>Yersinia enterocolitica</i> (A04.6) Murtajën (A20.–)
A28.8	Sëmundje të tjera zoonotike specifike bakteriale, të paklasifikuara diku tjetër
A28.9	Sëmundje zoonotike bakteriale, e paspecifikuar

Sëmundje të tjera bakteriale (A30–A49)

A30	Lebra [Sëmundja e Hansen] <i>Përfshin:</i> infeksion nga <i>Mycobacterium leprae</i> <i>Përjashton:</i> pasojat e lebrozës (B92)
A30.0	Lebra e padeterminuar Lebra I
A30.1	Lebra tuberkuloide Lebra TT
A30.2	Lebra turbekuloide e zonës (vijës) kufizuese Lebra BT
A30.3	Lebra e zonës (vijës) kufizuese Lebra BB
A30.4	Lebra lebromatoze e zonës (vijës) kufizuese Lebra BL
A30.5	Lebra lebromatoze Lebra LL
A30.8	Forma të tjera të Lebrës
A30.9	Lebra, e paspecifikuar

A31	Infeksion nga mykobaktere të tjera <i>Përjashton:</i> lebrën (A30.–) tuberkulozin (A15–A19)
------------	--

A31.0 Infeksion mykobakterial i mushkërive

Infeksion nga *Mycobacterium*:

- *avium*
- brendaqelizor [bacili i Battey]
- *kansasii*

A31.1 Infeksion mykobakterial i lëkurës

Ulçera Buruli

Infeksion nga *Mycobacterium*:

- *marinum*
- *ulcerans*

A31.8 Infeksione të tjera mykobakteriale

A31.9 Infeksion mykobakterial i paspecifikuar

Infeksione mykobakteriale jotipike NOS

Mykobakterioza NOS

A32 Listerioza

Përfshin: infeksionin listerial të transmetuar-me-ushqime

Përjashton: listeriozën neonatale (të diseminuar) (P37.2)

A32.0 Listerioza e lëkurës

A32.† Meningiti dhe meningoencefaliti listerial

Listerial:

- meningiti (G01*)
- meningoencefaliti (G05.0*)

A32.7 Septicemia listeriale

A32.8 Të tjera forma të Listeriozës

Listerial:

- arteriti cerebral† (168.1*)
- endokarditi† (139.8*)

Listeriozë okulogandulare

A32.9 Listeriozë e paspecifikuar

A33 Tetanozi neonator (= i të porsalindurve)

A34 Tetanozi obstetrical

A35**Tetanoze të tjerë**

Tetanoz NOS

Përjashton: tetanozin:
• neonator (A33)
• obstetrikal (A34)

A36**Difteria****A36.0****Difteria e faringut (=Difteria faringeale)**

Angina membranoze difteritike

Difteria tonsilare

A36.1**Difteria e hundës-faringut (=Difteria nazo-faringeale)****A36.2****Difteria e laringut (=Difteria laringeale)**

Laringotrakeiti difteritik

A36.3**Difteria e lëkurës**

Përjashton: eritrazmën (L08.1)

A36.8**Difteri të tjera**

Difteritik:

- konjunktivit† (H13.1*)
- miokardit† (I41.0*)
- polineurit† (G63.0*)

A36.9**Difteri e paspecifikuar****A37****Pertusis (=Kolla e mirë)****A37.0**

Pertusis (=Kolla e mirë) nga *Bordetella pertussis*

A37.1

Pertusis (=Kolla e mirë) nga *Bordetella parapertussis*

A37.8

Pertusis (=Kolla e mirë) nga *Bordetella* të specieve të tjera

A37.9

Pertusis i paspecifikuar (=Kollë e mirë e paspecifikuar)

A38**Skarlatina**

Perfshin: Skarlatinën

Përjashton: acarimet e fytyrës nga streptokoku (J02.0)

A39**Infeksion nga meningokoku (=Infeksion meningokoksik)**

A39.0†	Meningiti meningokoksik (G01*)
A39.1†	Sindromi Waterhouse-Friderichsen (E35.1*) Adrenaliti meningokoksik hemorragjik Sindromi meningokoksik adrenal
A39.2	Meningokoksemia akute
A39.3	Meningokoksemia kronike
A39.4	Meningokoksemi e paspecifikuar Bakteremia meningokoksike (=nga meningokoku) NOS
A39.5†	Sëmundja meningokoksemike e zemrës Meningokoksik/e: • kardit NOS (I52.0*) • endokardit (I39.8*) • miokardit (I41.0*) • perikardit (I32.0*)
A39.8	Infeksione të tjera meningokoksike Meningokoksik/e: • artrit† (M01.0*) • konjunktivit† (H13.1*) • encefalit† (G05.0*) • neurit retrobulbar† (H48.1*) Artrit postmeningokoksik† (M03.0*)
A39.9	Infeksion meningokoksik i paspecifikuar Sëmundja meningokoksike NOS

A40

Septicemi streptokoksike

Përdorni kodin shtesë (R57.2) nëse dëshironi, për të identifikuar shokun septik.

Përjashton: atë të lidhur me lindjen (O75.3)

që pason:

- abort apo barrë molare ose ektopike (O03–O07, O08.0)
- imunizim (vaksinim) (T88.0)
- infuzion, transfuzion ose injeksion terapeutik (T80.2)

neonatoren (P36.0–P36.1)

postproceduralen (T81.4)

puerperalen (O85)

A40.0	Septicemi nga <i>streptokoku</i> i grupit A
A40.1	Septicemi nga <i>streptokoku</i> i grupit B

- A40.2 Septicemi nga *streptokoku* i grupit D
- A40.3 Septicemi nga *Streptococcus pneumoniae*
Septicemia pneumokoksike
- A40.8 Septicemi të tjera streptokoksike
- A40.9 Septicemi streptokoksike e paspecifikuar

A41

Septicemi të tjera

Përdorni kodin shtesë (R57.2) nëse dëshironi, për të identifikuar shokun septik.

Përjashton: bakteremine NOS (A49.9)

atë të lidhur me lindjen (O75.3)

që pason:

- abort apo barrë molare ose ektopike (O03–O07, O08.0)
- imunizim (vaksinim) (T88.0)
- infuzion, transfuzion ose injeksion terapeutik (T80.2)

sepsisin (shkaktuar nga):

- aktinomykoza (A42.7)
- antraksi (A22.7)
- kandida (B37.7)
- erizipelotriksi (A26.7)
- jersinoza ekstra-intestinale (A28.2)
- gonokoku (A54.8)
- virusi herpes (B00.7)
- listeria (A32.7)
- meningokoku (A39.2–A39.4)
- neonatal (P36.-)
- pas procedurave (T81.4)
- pas lindjes (O85)
- streptokoksik (A40.-)
- tularemik (A21.7)

septike:

- meloidozën (A24.1)
- murtajën (A20.7)

sindromën e shokut toksik (A48.3)

- A41.0 Septicemi nga *Staphylococcus aureus*
- A41.1 Septicemi nga të tjerë *Staphylococcus* të specifikuar
Septicemia nga stafilokok koagulazë-negativ
- A41.2 Septicemi nga stafilokok i paspecifikuar
- A41.3 Septicemi nga *Haemophilus influenzae*
- A41.4 Septicemi nga anaerobët

Përjashton: gangrenën gazoze (A48.0)

- A41.5** **Septicemi nga mikrobe të tjera Gram-negative**
 Septicemia Gram-negative NOS
- A41.8** **Septicemi tjetër e specifikuar**
- A41.9** **Septicemi e paspecifikuar**
 Shok septik

A42 **Aktinomykoza**

Përjashton: aktinomycetomën (B47.1)

- A42.0** **Aktinomykoza e mushkërive (=pulmonare)**
- A42.1** **Aktinomykoza e abdomenit (=abdominale)**
- A42.2** **Aktinomykoza e qafës dhe fytyrës (=cervikofaciale)**
- A42.7** **Septicemia nga antinomykoza (=aktinomykotike)**
- A42.8** **Aktinomykozë e formave të tjera**
- A42.9** **Aktinomykozë e paspecifikuar**

A43 **Nokardioza**

- A43.0** **Nokardioza e mushkërive (=pulmonare)**
- A43.1** **Nokardioza e lëkurës (=kutaneale)**
- A43.8** **Nokardiozë e formave të tjera**
- A43.9** **Nokardiozë e paspecifikuar**

A44 **Bartoneleza**

- A44.0** **Bartoneleza sistemike**
 Ethet Oroya
- A44.1** **Bartoneleza e lëkurës dhe e lëkurës-mukozave (=kutaneale dhe mukokutaneale)**
 Verruga peruane
- A44.8** **Bartonelezë e formave të tjera**
- A44.9** **Bartonelezë e paspecifikuar**

A46 **Erizipela**

Përjashton: erizipelën postpartum apo puerperale (O86.8)

A48**Sëmundje të tjera bakteriale, të paklasifikuara diku tjetër**

Përfshihet: aktinomycetomën (B47.1)

A48.0**Gangrena gazoze**

Klostridiale:

- celulit
- mionekrozë

A48.1**Legjioneloza****A48.2****Legjioneloza jo-pulmonare [Ethja Pontiac]****A48.3****Sindromi i shokut toksik**

Përfshihet: shokun endotoksik NOS (R57.8)
septiceminë NOS (A41.9)

A48.4**Ethja e purpurt braziliene**

Infeksioni sistemik nga *Haemophilus aegyptius*

A48.8**Sëmundje të tjera bakteriale të specifikuar****A49****Infeksion bakterial me lokalizim të paspecifikuar**

Përfshihet: agjentët bakterialë që janë shkaktarë të sëmundjeve të klasifikuara në

kapituj të tjerë (B95–B96)

infeksionin klamidial NOS (A79.4)

infeksionin meningokoksik NOS (A39.9)

infeksionin rikecial NOS (A79.9)

infeksionin spiroketal NOS (A69.9)

A49.0**Infeksion stafilokoksik i paspecifikuar****A49.1****Infeksion streptokoksik i paspecifikuar****A49.2****Infeksion nga *Haemophilus influenzae* i paspecifikuar****A49.3****Infeksion nga mykoplazma i paspecifikuar****A49.8****Infeksione të tjera bakteriale me lokalizim të paspecifikuar****A49.9****Infeksion bakterial i paspecifikuar**

Bakteremia NOS

Infeksione me mbizotërim të rrugës seksuale të transmetimit

(A50–A64)

Përfashton: sëmundjen nga virusi i imunodeficiencës humane (HIV) (B20–B24)
uretritit jo-spezifik dhe jo-gonokoksik (N34.1)
sëmundjen e Reiter (M02.3)

A50 Sifilis i trashëguar (=kongjenital)

A50.0 Sifilis i trashëguar (=kongjenital) i hershëm, simptomatik

Sifilis kongjenital i hershëm, dmth i manifestuar klinikisht më pak se dy vjet pas lindjes.

Sifilis kongjenital i hershëm:

- kutaneal
- mukokutaneal
- visceral

Sifilitik/e i/e hershëm/e kongjenital/e:

- laringit
- okulopati
- osteokondropati
- faringit
- pneumoni
- rhinit

A50.1 Sifilis i trashëguar (=kongjenital) i hershëm, i fshehtë (=latent)

Sifilis kongjenital pa manifestime klinike, me reaksion serologjik pozitiv dhe test negativ të lëngut cerebrospinal, më pak se dy vjet pas lindjes.

A50.2 Sifilis i trashëguar (=kongjenital) i hershëm, i paspecifikuar

Sifilis kongjenital NOS më pak se dy vjet pas lindjes.

A50.3 Okulopati sifilitike e trashëguar (=kongjenitale) e vonshme

Keratit intersticial sifilitik kongjenital i vonshëm† (H19.2*)

Okulopati sifilitike kongjenitale NEC e vonshme† (H58.8*)

Përfashton: triadën e Hutchinson (A50.5)

A50.4 Neurosifilis i trashëguar i vonshëm [neurosifilisi juvenil]

Dementia paralytica juvenilis

Juvenil/e:

- parezë e përgjithshme
- tabes dorsalis
- neurosifilis taboparetik

Sifilitik/e jogjenital/e i/e vonshëm/vonshme:

- encefalit† (G05.0*)
- meningit† (G01*)
- polineuropati† (G63.0*)

Përdorni kod shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar çrregullimet mendore të lidhura me të.

Përjashton: triadën e Hutchinson (A50.5)

A50.5 Sifilis tjetër i trashëguar (=kongjenital) i vonshëm, simptomatik

Sifilis kongjenital i vonshëm, dmth i manifestuar klinikisht dy vjet apo më tepër pas lindjes.

Artikulationet e Clutton† (M03.1*)

Hutchinson:

- dhëmbët
- triada

Sifilis kongjenital i vonshëm:

- sifilis kardiovaskular† (I98.0*)
- sifilitik/e:
 - artropati† (M03.1*)
 - ostokondropati† (M90.2*)

Sifiliz me hundën si shalë (kali)

A50.6 Sifilis i trashëguar (=kongjenital) i vonshëm, i fshehtë (=latent)

Sifilis kongjenital pa manifestime klinike, me reaksion serologjik pozitiv dhe test negativ të lëngut cerebrospinal, dy vjet apo më tepër pas lindjes

A50.7 Sifilis i trashëguar (=kongjenital) i vonshëm, i paspecifikuar

Sifilis kongjenital NOS dy vjet apo më tepër pas lindjes

A50.9 Sifilis i trashëguar, i paspecifikuar

A51 Sifilis i hershëm

A51.0 Sifilis primar gjenital

Shankri sifilitik NOS

A51.1 Sifilis primar i anusit

A51.2 Sifilis primar me lokalizime të tjera

A51.3 Sifilis sekondar i lëkurës dhe i mukozave

Condyloma latum

Sifilitik/e:

- alopecia† (L99.8*)
- leukoderma† (L99.8*)

	• arnë mukozale
A51.4	Sifilis tjetër sekondar Sifilitik/e sekondar/e: • sëmundja inflamatore pelvike e femrës† (N74.2*) • iridociklit† (H22.0*) • limfadenopati • meningit† (G01*) • miozit† (M63.0*) • okulopati NEC† (H58.8*) • periostit† (M90.1*)
A51.5	Sifilis i hershëm, latent Sifilis (i fituar) pa manifestime klinike, me reaksion serologjik pozitiv dhe test negativ të lëngut cerebrospinal, më pak se dy vjet pas infeksionit.
A51.9	Sifilis i hershëm i paspecifikuar
A52	Sifilis i vonshëm
A52.0†	Sifilis kardiovaskular Sifilis kardiovaskular NOS (I98.0*) Sifilitik/e: • aneurizëm i aortës (I79.0*) • inkompetencë aortike (I39.1*) • aortit (I79.1*) • arterit cerebral (I68.1*) • endokardit NOS (I39.8*) • miokardit (I41.0*) • perkardit (I32.0*) • refluks pulmonar (I39.3*)
A52.1	Neurosifilis simptomatik Artropatia Charcot Sifilitik/e i/e vonshëm/vonshme: • neurit akustik† (H49.0*) • encefalit† (G05.0*) • meningit† (G01*) • atrofi optike† (H48.0*) • polineuropati† (G63.0*) • neurit retrobulbar† (H48.1*)

	Parkinsonizëm sifilitik† (G22*)	
	Tabes dorsalis	
A52.2	Neurosifilis jo-simptomatik	
A52.3	Neurosifilis i paspecifikuar	
	Gumma (sifilitike)	
	Sifilis (i vonshëm)	e/i sistemit nervor qendror NOS
	Sifiloma	
A52.7	Sifilis tjetër i vonshëm simptomatik	
	Sëmundja glomerulare në sifilis† (N08.0*)	
	Gumma (sifilitike)	çdo vend, me përjashtim të atyre të
	Sifilis i vonshëm ose terciar	klasifikuar në A52.0–A52.3
	Sifilitik/e i/e vonshëm/vonshme:	
	• bursit† (M73.1*)	
	• korioretinit† (H32.0*)	
	• episklerit† (H19.0*)	
	• sëmundja inflamatore pelvike e femrës† (N74.2*)	
	• leukoderma† (L99.8*)	
	• okulopatia NEC† (H58.8*)	
	• peritonit† (K67.2*)	
	Sifilis (stad i paspecifikuar) i:	
	• kockës† (M90.2*)	
	• heparit† (K77.0*)	
	• mushkërisë† (J99.8*)	
	• muskulit† (M63.0*)	
	• sinoviumit† (M68.0*)	
A52.8	Sifilis i vonshëm latent	
	Sifilis (i fituar) pa manifestime klinike, me reaksion serologjik pozitiv dhe test negativ të lëngut cerebrospinal, dy vjet apo më tepër pas infeksionit.	
A52.9	Sifilis i vonshëm i paspecifikuar	
A53	Sifilis tjetër dhe i paspecifikuar	
A53.0	Sifilis latent i paspecifikuar si herët ose vonë	
	Sifilis latent NOS	
	Reaksion serologjik pozitiv për sifilis	
A53.9	Sifilis i paspecifikuar	
	Infeksion nga <i>Treponema pallidum</i> NOS	

Sifilis (i marrë/fitur) NOS

Përjashton: sifilisin NOS që shkakton vdekje në moshat nën dy vjeç (A50.2)

A54

Infeksion gonokoksik

A54.0 Infeksion gonokoksik i traktit (sistemit) të poshtëm urogjenital pa absces periuretral ose të gjendrave aksesore

Gonokoksik:

- cervicit NOS
- cistit NOS
- uretrit NOS
- vulvovaginit NOS

Përjashton: ato me:

- absces i gjendrës urogjenitale (A54.1)
- absces periuretral (A54.1)

A54.1 Infeksion gonokoksik i aparatit të poshtëm urogjenital me absces periuretral dhe të gjendrave aksesore

Absces gonokoksik i gjendrës Bartholini

A54.2† Pelvipertonit gonokoksik dhe infeksione të tjera gonokoksike urogjenitale

Gonokoksik/e:

- epididimit† (N51.1*)
- sëmundja inflamatorë pelvike e femrës† (N74.3*)
- orkit† (N51.1*)
- prostatit† (N51.0*)

Përjashton: peritonitin gonokoksik† (A54.8)

A54.3 Infeksion gonokoksik i syrit

Gonokoksik/e:

- konjunktivit† (H13.1*)
- iridociklit† (H22.0*)

Oftalmia neonatore nga gonokoku

A54.4† Infeksion gonokoksik i sistemit muskuloskeletik

Gonokoksik/e:

- artrit (M01.3*)
- bursit (M73.0*)
- osteomielit (M90.2*)
- sinovit (M68.0*)

- tenosinovit (M68.0*)
- A54.5 Faringit gonokoksik**
- A54.6 Infeksion gonokoksik i anusit dhe rektumit**
- A54.8 Infeksione të tjera gonokoksike**

Gonokoksik/e:

- absces i trurit† (G07*)
- endokardit† (I39.8*)
- meningit† (G01*)
- miokardit† (I41.0*)
- perikardit† (I32.0*)
- peritonit† (K67.1*)
- pneumoni† (J17.0*)
- septicemi
- lezione në lëkurë

Përfashton: pelvipertonitin gonokoksik (A54.2)

- A54.9 Infeksion gonokoksik i paspecifikuar**

A55 Limfogranuloma nga klamidiat (venereum)

Përfshin: bubonin klimatik ose tropikal
sëmundjen Durand-Nicolas-Favre
esthiomenën
limfogranulomën inguinale

A56 Sëmundje të tjera seksualisht të transmetueshme nga klamidiat

Përfshin: sëmundjet seksualisht të transmetueshme të shkaktuara nga *Chlamydia trachomatis*

Përfashton: klamidial/e (=nga klamidiat):

- limfogranulomën (A55)
- neonatal/e:
 - konjunktivit (P39.1)
 - pneumoninë (P23.1)

kushtet (kondicionet, ngjarjet) e klasifikuara në A74.–

A56.0 Infeksion nga klamidiat i traktit të poshtëm urogjenital

Klamidial (=nga klamidiat):

- cervicit
- cistit

	• uretrit • vulvovaginit
A56.1	Infeksion nga klamidiat i pelvipéritoneumit dhe organeve të tjera urogjenitale Klamidial/e (=nga klamidiat): • epididimit† (N51.1*) • sëmundja inflamatore pelvike e femrës† (N74.4*) • orkit† (N51.1*)
A56.2	Infeksion nga klamidiat i traktit urogjenital, i paspecifikuar
A56.3	Infeksion nga klamidiat i anusit dhe rektumit
A56.4	Infeksion nga klamidiat i faringut
A56.8	Infeksion klamidal i transmetuar në rrugë seksuale me lokalizime të tjera
A57	Shankroidi Ulcus molle
A58	Granuloma inguinale Donovanosis
A59	Trikomoniazë <i>Përjashton:</i> trikomoniazën intestinale (A07.8)
A59.0	Trikomoniazë urogjenitale Leukorrhea (vaginalis) shkaktuar nga <i>Trichomonas (vaginalis)</i> Prostatit† (N51.0*)
A59.8	Trikomoniazë me lokalizime të tjera
A59.9	Trikomoniazë e paspecifikuar
A60	Infeksion viral herpetik [herpes simplex] anogjenital
A60.0	Infeksion viral herpetik i organeve gjenitale dhe traktit urogjenital Infeksion viral herpetik i traktit gjenital: • femëror† (N77.0–N77.1*) • mashkullor† (N51, –*)
A60.1	Infeksion viral herpetik i lëkurës rreth anusit dhe i rektumit

A60.9 Infeksion viral herpetik anogjenital i paspecifikuar

A63 Sëmundje të tjera të transmetuara kryesisht në rrugë seksuale, të paklasifikuara diku tjetër

Përfshihet: molluscum contagiosum (B08.1)

Papilomën e qafës së mitrës (cerviksit) (D26.0)

A63.0 Lythe anogjenitale (veneriane)

A63.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të transmetueshme kryesisht në rrugë seksuale

A64 Sëmundje të paspecifikuara, të transmetueshme në rrugë seksuale

Përfshihet: sëmundjet veneriane NOS

Sëmundje të tjera nga spiroketat (=spiroketale)
(A65–A69)

Përfshihet: leptosirozën (A27.-)

sifilisin (A50-A53)

A65 Sifilis jo-venerian

bejel

sifilisi endemik

njovera

A66 Frambesia (=Polipapiloma tropikale)

Përfshihet: bouba

framboesia (tropica)

pian

A66.0 Dëmtime (lezione) fillestare të frambesisë

Shankri i frambesisë

Frambesia primare apo fillestare

Ulçera fillestare nga frambesia

Xhunga mëmë

A66.1	Papilomatozë dhe ulçeracione të njoma nga frambesia	
	Frambesioma	
	Pianoma	
	Papiloma palmare ose plantare e frambesisë	
A66.2	Dëmtime të tjera të hershme të lëkurës nga frambesia	
	Frambesia kutane më pak se pesë vjet pas infeksionit	
	Frambesia e hershme (kutane) (makulare) (makulopapulare) (mikropapulare) (papulare)	
	Frambeside të frambesisë së hershme	
A66.3	Hiperkeratozë nga frambesia	
	Dora e lugalit (vampirit)	
	Hiperkeratozë palmare ose plantare (e hershme) (e vonshme) nga frambesia	
	Shputa (të këmbëve) me xhunga si krimba të vegjëll	
A66.4	Gumata dhe ulçera nga frambesia	
	Frambesid gumatoz	
	Frambesë nodulare e vonshme (e ulçeruar)	
A66.5	Gangoza	
	Rhinopharyngitis mutilans	
A66.6	Dëmtime (lezione) të kockave dhe kyçeve nga frambesia	
	Ganglion	nga frambesia (i/e hershëm/-shme) (i/e vonshëm/-me)
	Hidartrozë	
	Osteit	
	Periostit (hipertrofik)	
	Goundou	nga frambesia (i/e vonshëm/-me)
	Gumma në kocka	
	Osteit apo periostit gummatoz	
A66.7	Manifestime të tjera të frambesisë	
	Nodule pranë artikulacioneve nga frambesia	
	Frambesia e mukozave (mukozale)	
A66.8	Frambesia latente (e fshehtë)	
	Frambesi pa manifestime klinike, me serologji pozitive	
A66.9	Frambesi e paspecifikuar	
A67	Pinta [karate]	
A67.0	Dëmtime (lezione) primare nga Pinta	

	Shankri (primar)	nga Pinta (karate)
	Papula (primare)	
A67.1	Dëmtime (lezione) të ndërmjetme nga Pinta	
	Pllaka eritematoze	
	Lezione hiperkromike	nga pinta (karate)
	Hiperkeratozë	
	Pintide	
A67.2	Dëmtime (lezione) latente (të fshehta) nga Pinta	
	Lezione kardiovaskulare† (I98.1*)	
	Lezione të lëkurës:	
	• akromike	
	• cikatriciale	nga pinta (karate)
	• diskromike	
A67.3	Dëmtime (lezione) të përziera nga Pinta	
	Lezione akromike përzier me hiperkromike të lëkurës nga pinta (karate)	
A67.9	Pinta e paspecifikuar	

A68 Ethet rekurrente epidemike

Përfshin: ethet rekurrente

Përfshihet: sëmundjen Lyme (A69.2)

A68.0	Ethet rekurrente epidemike me transmetim-nëpërmjet-morrave
	Ethet rekurrente epidemike të shkaktuara nga <i>Borrelia recurrentis</i>
A68.1	Ethet rekurrente epidemike me transmetim nëpërmjet rriqnave (këpushave)
	Ethet rekurrente epidemike të shkaktuara nga çdo specie e <i>Borrelia</i> , me përjashtim të <i>Borrelia recurrentis</i>
A68.9	Ethet rekurrente epidemike të paspecifikuara

A69 Infeksione të tjera nga spiroketat

A69.0	Stomatit ulçeroz nekrotik
	Cancrum oris
	Gangrena nga fusospiroketat (=fusospiroketale)
	Noma
	Stomatiti gangrenoz
A69.1	Infeksione të tjera të Vincent

Faringiti nga fusospiroketat (=fusospiroketal)

Ulqeroz nekrotik (akut):

- gingivit
- gingivostomatit

Stomatiti nga spiroketat (=spiroketal)

Stomatiti i llogores

Angina e Vincent apo gingiviti ulqeroz nekrotik akut

- angina
- gingiviti

A69.2 Sëmundja Lyme

Erythema chronicum migrans e shkaktuar nga *Borrelia burgdorferi*

A69.8 Infeksione të tjera të specifikuara nga spiroketat

A69.9 Infeksion nga spiroketat, i paspecifikuar

**Sëmundje të tjera të shkaktuara nga klamidiat
(A70–A74)**

A70 Infeksion nga *Chlamydia psittaci*

omitoza

ethet e papagallit

psitakoza

A71 Trakoma

Përjashton: sekelat e trakomës (B94.0)

A71.0 Trakoma e fazës fillestare

Trachoma dubium

A71.1 Trakoma e fazës aktive

Konjunktiviti granular (trakomatoz)

Trakomatoz:

- konjunktiviti folikular
- pannus

A71.9 Trakomë e paspecifikuar

A74**Sëmundje të tjera të shkaktuara nga klamidiat**

Përfashton: pneumoninë nga klamidiat (J16.0)
 klamidial/e (=nga klamidiat) neonatal/e:
 • konjunktivit (P39.1)
 • pneumoni (P23.1)
 sëmundjet nga klamidiat të transmetueshme seksualisht
 (A55–A56)

A74.0† Konjunktivit nga klamidiat (H13.1*)

Paratrachoma

A74.8 Sëmundje të tjera nga klamidiat

Peritoniti nga klamidiat† (K67.0*)

A74.9 Infeksion nga klamidiat, i pa specifikuar

Klamidiazë NOS

Rikeciozat

(A75–A79)

A75**Tifo ekzantematike (=Tifo e morrit) [=Ethet e tifos]**

Përfashton: rikeciozën e shkaktuar nga *Neorickettsia sennetsu*
 [*Ehrlichia sennetsu*] (A79.8)

A75.0 Tifo epidemike e morrit nga *Rickettsia prowazekii*

Tifo epidemike (e transmetuar-nëpërmjet-morrave)

Tifo klasike epidemike e morrit (=Ethet e tifos)

A75.1 Tifo rekurrente [Sëmundja e Brill]

Sëmundja Brill-Zinsser

A75.2 Ethet e tifos nga *Rickettsia typhi*

Tifo murine (e transmetuar-nëpërmjet-pleshtave)

A75.3 Ethet e tifos nga *Rickettsia tsutsugamushi*

Tifo e shkurreve nga akarinat-e-vogla (=trombikulidet)

Ethet tsutsugamushi

A75.9 Ethet e tifos, e paspecifikuar

Tifo (ethet e tifos) NOS

A77 **Ethet butonoze (=Rikecioza me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat))**

A77.0 **Ethet butonoze nga *Rickettsia rickettsii***

Ethet butonoze të Maleve Shkëmbore

Ethet Sao Paulo

A77.1 **Ethet butonoze nga *Rickettsia conorii***

Tifo afrikane me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

Ethet butonoze

Tifo e Indisë me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

Tifo e Kenias me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

Ethet e Marsejës

Ethet mesdhetare me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

A77.2 **Ethet butonoze nga *Rickettsia siberica***

Ethet e Azisë Veriore me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

Tifo siberiane me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

A77.3 **Ethet butonoze nga *Rickettsia australis***

Tifo e Queensland me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

A77.8 **Ethet të tjera butonoze**

A77.9 **Ethet butonoze, të paspecifikuara**

Tifo me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat) NOS

A78 **Ethet Q**

infeksion nga *Coxiella burnetii*

ethet "Nëntë Milje"

ethet kuadrilaterale

A79 **Rikecioza të tjera**

A79.0 **Ethet e llogoreve**

Ethet Quintan

Ethet Wolhynian

A79.1 **Rikecioza pustuloze nga *Rickettsia akari***

Ethet Kew Garden

Rikecioza vezikulare

A79.8 **Rikecioza të tjera të specifikuar**

	Rikecioza nga <i>Ehrlichia sennetsu</i>
A79.9	Rikeciozë e paspecifikuar
	Infeksion rikecial NOS

Infeksione virale të Sistemit Nervor Qendror (A80–A89)

Përjashton: sekelat e:

- poliomielitit (B91)
- encefalitit viral (B94.1)

A80 Poliomieliti akut (=Poliomieliti)

A80.0	Poliomieliti paralitik akut i lidhur me vaksinën
A80.1	Poliomieliti paralitik akut nga virusi i egër i importuar
A80.2	Poliomieliti paralitik nga virusi i egër indigjen
A80.3	Poliomieliti paralitik akut tjetër dhe i paspecifikuar
A80.4	Poliomieliti akut jo-paralitik
A80.9	Poliomieliti akut i paspecifikuar

A81 Infeksione të sistemit nervor qendror nga viruse të ngadalshëm

Përfshin: sëmundjet nga prione të sistemit nervor qendror

A81.0	Sëmundja e Creutzfeldt-Jakob Encefalopatia subakute spongiforme
A81.1	Panencefaliti subakut sklerozant Encefaliti Dawson Leukoencefalopatia sklerozante van Bogaert (=Encefaliti van Bogaert)
A81.2	Leukoencefalopatia progresive shumëvatrore Leukoencefalopatia shumëvatrore NOS
A81.8	Infeksione të tjera të sistemit nervor qendror nga viruse të ngadalshëm Kuru
A81.9	Infeksion i sistemit nervor qendror nga virus i ngadalshëm, i paspecifikuar

A82 **Tërbimi (=Rabies)**

A82.0 Tërbim (=Rabies) silvatic (ose i egër)

A82.1 Tërbim (=Rabies) urban

A82.9 Tërbim (=Rabies) i paspecifikuar

A83 **Encefaliti viral me-transmetim-nga-mushkonjat**

Përfshin: meningoencefalitin viral me-transmetim-nga-mushkonjat

Përfshihet: encefalitin venezuelian të kuajve (A92.2)

A83.0 Encefaliti japonez

A83.1 Encefaliti perëndimor i kuajve

A83.2 Encefaliti lindor i kuajve

A83.3 Encefaliti Sant Louis

A83.4 Encefaliti australian

Sëmundja nga virusi Kunjin

A83.5 Encefaliti i Kalifornisë

Meningoencefaliti i Kalifornisë

Encefaliti La Crosse

A83.6 Sëmundja nga virusi Rocio

A83.8 Encefalite të tjera virale me-transmetim-nga-mushkonjat

A83.9 Encefalit viral me-transmetim-nga-mushkonjat, i paspecifikuar

A84 **Encefaliti viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)**

Përfshin: meningoencefalitin viral me-transmetim-nga-këpushat
(rriqnat)

A84.0 Encefaliti viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat) i Lindjes së
Largët [Encefaliti rus i pranverë-verës]

A84.1 Encefaliti viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat) i Europës
Qendrore

A84.8 Encefalit tjetër viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)

Louping ill

Sëmundja nga virusi Powassan

A84.9 **Encefalit viral me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat), i paspecifikuar**

A85 **Encefalit tjetër viral, i paklasifikuar diku tjetër**

Përfshin: viral të specifikuar:

- encefalomyelitin NEC
- meningoencefalitin NEC

Përjashton: encefalomyelitin mialigjik benign (G93.3)

encefalitin e shkaktuar nga:

- herpesvirus [=virusi i herpes simplex] (B00.4)
- virusi i fruthit (B05.0)
- virusi i parotitit epidemik (B26.2)
- virusi i poliomyelitit (A80.-)
- virusi i zoster (B02.0)

koriomeningitin limfocitar (A87.2)

A85.0† **Encefaliti enteroviral (G05.1*)**

Encefalomyeliti enteroviral

A85.1† **Encefaliti adenoviral (G05.1*)**

Meningoencefaliti adenoviral

A85.2 **Encefalit viral i transmetuar-nga-artropodet, i paspecifikuar**

A85.8 **Encefalit tjetër viral i specifikuar**

Encefaliti letargjik

Sëmundja e von Economo-Cruchet

A86 **Encefalit viral i paspecifikuar**

Viral:

- encefalomyeliti NOS
- meningoencefaliti NOS

A87 **Meningit viral**

Përjashton: meningitin e shkaktuar nga:

- herpesvirus [=virusi i herpes simplex] (B00.3)
- virusi i fruthit (B05.1)
- virusi i parotitit epidemik (B26.1)
- virusi i poliomyelitit (A80.-)
- virusi i zoster (B02.1)

A87.0† **Meningiti enteroviral (G02.0*)**

Meningiti nga virus Cocksackie

	Meningiti nga virus Echo
A87.1†	Meningiti adenoviral (G02.0*)
A87.2	Koriomeningiti limfocitar
	Meningoencefaliti limfocitar
A87.8	Meningit viral tjetër
A87.9	Meningit viral i paspecifikuar

A88 **Infeksione të tjera virale të sistemit nervor qendror, të paklasifikuara diku tjetër**

- Përfshihet:* viral:
- encefalitin NOS (A86)
 - meningitin NOS (A87.9)

A88.0	Ethe ekzantematike enterovirale [Ekzantema e Bostonit]
A88.1	Vertigo epidemike
A88.8	Infeksione të tjera virale të specifikuara të sistemit nervor qendror

A89 **Infeksion viral i sistemit nervor qendror, i paspecifikuar**

Ethet virale me-transmetim-nga-artropodët
dhe ethet virale hemorragjike
(A92–A99)

A92 **Ethet të tjera virale me-transmetim-nga-mushkonjat**

Përfshihet: sëmundjen Ross River (B33.1)

A92.0	Sëmundja nga virusi Chikungunya
	Ethet (hemorragjike) Chikungunya
A92.1	Ethet O`nyong-nyong
A92.2	Ethet venezueliane të kuajve
	Venezuelian/e i/e kuajve:
	• encefaliti
	• encefalomyeliti viral
A92.3	Ethet e Nilit perëndimor
A92.4	Ethet e luginës Rift

- A92.8 Ethe të tjera virale të specifikuara me-transmetim-nga-mushkonjat
- A92.9 Ethe virale me-transmetim-nga-mushkonjat, të paspecifikuara

A93 Ethe të tjera virale me-transmetim-nga-artropodët, të paklasifikuara diku tjetër

- A93.0 Sëmundja nga virusi Oropouche
 - Ethet Oropouche
- A93.1 Ethet nga flebotomet
 - Ethet Pappataci
 - Ethet flebotomus
- A93.2 Ethet e Kolorados me-transmetim-nga-këpushat (rriqnat)
- A93.8 Ethe të tjera virale të specifikuara me-transmetim-nga-artropodët
 - Sëmundja e virusit Piri
 - Ethet e rënda me sindromën trombocitopenike
 - Sëmundja e virusit të stomatitit vezikular [Ethet Indiana]

A94 Ethe virale me-transmetim-nga-artropodët, e paspecifikuar

Përfshin: ethet arbovirale (=nga arboviruset) NOS
 infeksion nga arboviruset NOS

A95 Ethet e verdha

- A95.0 Ethet e verdha silvatike (ose e egër)
 - Ethet e verdha të xhunglës
- A95.1 Ethet e verdha urbane
- A95.9 Ethe e verdhë, e paspecifikuar

A96 Ethet hemorragjike nga arenoviruset

- A96.0 Ethet hemorragjike Junin
 - Ethet hemorragjike argjentinase
- A96.1 Ethet hemorragjike Machupo
 - Ethet hemorragjike boliviane
- A96.2 Ethet Lassa

- A96.8 Ethe të tjera hemorragjike nga arenoviruset
A96.9 Ethe hemorragjike nga arenoviruset, të paspecifikuara

A97

Ethet Dengue

Ethet Dengue është një sëmundje virale që transmetohet me pickimin e mushkonjave të infektuara me virusin e Dengue. Është një sëmundje e vetme (vetëm një entitet nozologjik), që paraqitet në mënyra të ndryshme klinike dhe shpesh ka një ecuri të paparashikueshme dhe përfundim të paparishikueshëm. Shumica e pacientëve përmirësohen pas një klinike jo të rëndë dhe të kalueshme me nauze, të vjella, puçrra, dhimbje, por një pjesë e vogël kalojnë një formë të rëndë, me rrjedhje plazme, me/ose pa hemorragji, ndonëse hemorragjitë e rënda mund të ndodhin me ose pa shokun nga Dengue.

A97.0 Dengue pa shenja paralajmëruese

Përfshin: ethet hemorragjike Dengue të shkallëve 1 dhe 2
ethet hemorragjike Dengue pa shenja paralajmëruese

A97.1 Dengue me shenja paralajmëruese

Shenjat paralajmëruese janë: dhimbje barku, hemorragji nga mukozat, letargji dhe/ose lëvizshmëri e lartë, rënie e shpejtë e numrit të trombociteve, rritje e hematokritit. Shenja të tjera mund të përfshijnë: të vjella të vazhdueshme, grumbullim të dukshëm të lëngut, rritje të mëlçisë në më shumë se 2 cm.

Përfshin: ethet hemorragjike Dengue me shenja paralajmëruese

A97.2 Dengue e rëndë

Shenjat klinike përfshijnë: 1. rrjedhje serioze e plazmës që mund të çojë në shok (Sindroma 'Shok nga Dengue') dhe/ose akumulim lëngjesh dhe distres respirator; 2. hemorragji serioze siç vlerësohet nga klinicisti; 3. përfshirje seroize e organeve: transaminaza aspartate e mëlçisë (AST) ose alaninë aminotransferaza (ALT) ≥ 1000 , SNQ: ndërgjegje e humbur (encefalit), përfshirje e organeve të tjera, si miokarditi ose nefriti.

Përfshin: ethet e rënda (serioze) Dengue
ethet hemorragjike të rënda (serioze) Dengue

A97.2 Dengue, e paspecifikuar

Përfshin: ethet Dengue NOS

A98

Ethe të tjera hemorragjike virale, të paklasifikuara diku tjetër

Përfshiton: ethet hemorragjike Chikungunya (A92.0)
ethet hemorragjike Dengue (A97.-)

A98.0 Ethet hemorragjike të Krime-Kongos

	Ethet hemorragjike të Azisë Qendrore
A98.1	Ethet hemorragjike të Omskut
A98.2	Ethet e pyllit Kyasanur
A98.3	Sëmundja e virusit Marburg
A98.4	Sëmundja e virusit Ebola
A98.5	Ethet hemorragjike me sindrom renal
	Ethet hemorragjike:
	• epidemike
	• koreane
	• ruse
	Sëmundja e virusit Hantaan
	Sëmundja e virusit Hantaan me prekje të veshkës
	Nefropatia epidemike
	<i>Përjashton:</i> sindromën (kardio-) pulmonare hantavirus (B33.4†, J17.1*)
A98.8	Ethe të tjera virale hemorragjike të specifikuar
A99	Ethe hemorragjike virale të paspecifikuara

Infeksione virale të karakterizuara me dëmtime të lëkurës
dhe të cipave mukoze
(B00–B09)

B00	Infeksione nga herpesvirusi [herpes simplex]
	<i>Përjashton:</i> infeksionin anogjenital nga herpesvirusi (A60.-)
	infeksionin kongjenital nga herpesvirusi (P35.2)
	mononukleozën gama-herpes-virale (B27.0.-)
	herpanginën (=anginën nga herpesvirusi) (B08.5)
B00.0	Ekzemë herpetike (=Eczema herpeticum)
	Shpërthimi variçeliform Kaposi
B00.1	Dermatit vezikular nga herpesvirusi
	Herpes simplex:
	• në fytyrë
	• në buzë

Dermatit vezikuar i:

- veshit | nga herpesvirusi human 2 (alfa)
- buzës

B00.2 **Gingivostomatit dhe faringotonsilit nga herpesvirusi**

Faringiti nga herpesvirusi

B00.3† **Meningit nga herpesvirusi (G02.0*)**

B00.4† **Encefalit nga herpesvirusi (G05.1*)**

Meningoencefaliti nga herpesvirusi

Sëmundja Simiane B

B00.5 **Sëmundje nga herpesvirusi e syrit**

Herpesviral

- Konjuktiviti† (H13.1*)
- Dermatiti i qepallës† (H03.1*)
- Iridocikliti† (H22.0*)
- Irititi† (H22.0*)
- Keratiti† (H19.1*)
- Keratokonjuktiviti† (H19.1*)
- Uveiti anterior† (H22.0*)

B00.7 **Sëmundje nga herpesvirusi e përhapur**

Sepsis nga virusi herpes

B00.8 **Forma të tjera të infeksionit nga herpesvirusi**

Herpesviral

- hepatiti† (K77.0*)
- whitlow† (L99.8*)

B00.9 **Infeksion nga herpesvirusi, i paspecifikuar**

Infeksion nga Herpes simplex NOS

B01 **Variçela (=Lija e dhenve)**

B01.0† **Meningit nga variçela (G02.0*)**

B01.1† **Encefalit nga variçela (G05.1*)**

Encefalit pas lijës së dhenve

Encefalomyelitis nga lija e dhenve

B01.2† **Pneumoni nga variçela (J17.1*)**

B01.8 **Variçela me komplikacione të tjera**

B01.9 **Variçelë pa komplikacione**

Variçela NOS

B02**Zoster (=Herpes zoster)**

Përfshin: shingels
zona

B02.0† Encefalit nga herpes zoster (G05.1*)

Meningoencefalit zoster

B02.1† Meningit nga herpes zoster (G02.0*)**B02.2† Zoster (=Herpes zoster) me përfshirje tjetër të sistemit nervor**

Postherpetik:

- ganglioniti genikulat (G53.0*)
- polineuropati (G63.0*)
- dhembja trigeminale (G53.0*)

B02.3 Sëmundja zoster e syrit

Zoster:

- blefariti † (H03.1*)
- konjuktiviti † (H13.1*)
- iridocikliti † (H22.0*)
- iriti † (H22.1*)
- keratokonjuktiviti † (H19.2*)
- skleriti † (H19.0*)

B02.7 Zoster i përhapur**B02.8 Zoster me komplikacione të tjera****B02.9 Zoster pa komplikacione**

Zoster NOS

B03**Lija¹****B04****Lija e majmunëve****B05****Fruthi**

Përfshin: morbilli

Përfshihet: panecefalitin subakut sklerotizant (A81.1)

¹ Asambleja e 33-të e OBSH-së deklaroi zhdukjen e lijes më 1980. Ky klasifikim ruhet vetëm për qëllime survejance.

- B05.0†** Fruth i komplikuar me encefalit (G05.1*)
Encefaliti pas fruthit
- B05.1†** Fruth i komplikuar me meningit (G02.0*)
Meningiti pas fruthit
- B05.2†** Fruth i komplikuar me pneumoni (J17.1*)
Pneumonia pas fruthit
- B05.3†** Fruth i komplikuar me infeksion të veshit të mesëm (H67.1*)
Infeksion i veshit të mesëm pas fruthit
- B05.4** Fruth me komplikacione të zorrëve
- B05.8** Fruth me komplikacione të tjera
Keratitis dhe keratokonjunktivit pas fruthit† (H19.2*)
- B05.9** Fruth pa komplikacione
Fruth NOS

B06 Rubeola

Përfshihet: Rubeolën kongjenitale (P35.0)

- B06.0†** Rubeolë me komplikacione neurologjike
Rubeolë:
- encefalit (G05.1*)
 - meningit (G02.0*)
 - meningoencefalit (G05.1*)
- B06.8** Rubeolë me komplikacione të tjera
Rubeolë:
- artriti† (M01.4*)
 - pneumoni† (J17.1*)
- B06.9** Rubeolë pa komplikacione
Rubeolë NOS

B07 Kondilomat virale të lëkurës

Përfshihet: verruket:

- simplex
- vulgaris

Përfshihet: lythet anogjenitale (veneriane) (A63.0)
papilomën e:

- fshikëzës urinare (D41.4)
- qafës së mitrës (D26.0)
- laringut (D14.1)

B08 Infeksione të tjera virale, të karakterizuara me leziona të lëkurës dhe membranave mukoze, të paklasifikuara diku tjetër

Përjashton: sëmundjen e stomatitit viral vezikular (A93.8)

B08.0 Infeksione të tjera viruse orthopox (=orthopoxvirus)

Lija e lopës

Sëmundja e virusit Orf

Pseudolija e lopës [nyja e mjelësit]

Vaksinia

Përjashton: lijëën e majmunit (B04)

B08.1 Molluscum contagiosum

B08.2 Exanthema subitum (Ekzantema subite) [=Sëmundja e gjashtë]

B08.3 Erythema infectiosum (Eritema infeksioze) [=Sëmundja e pestë]

B08.4 Stomatit enteroviral vezikular me ekzantemë

Sëmundja e dorës, këmbës dhe gojës

B08.5 Faringit enteroviral vezikular

Herpangina

B08.8 Infeksione të tjera virale të specifikuar, me leziona të lëkurës dhe membranave mukoze

Faringiti limfonodular enteroviral

Sëmundja e dorës, këmbës dhe gojës

Sëmundja e virusit tanapox

Sëmundja e virusit yaba pox

B09 Infeksione virale të paspecifikuara, të karakterizuara me leziona të lëkurës dhe membranave mukoze

Përfshin: virale:

- enantema NOS
- ekzantema NOS

Hepatiti viral

(B15–B19)

Përdorni kode shtesë (kapitulli XX) nëse dëshironi, për të indentifikuar barna, nëse bëhet fjalë për hepatit pas transfuzionit.

Përjashton: hepatitin nga cytomegalovirus (B25.1)
hepatitin herpesviral [nga herpes sipleks] (B00.8)
pasoja (sekela) të hepatitit viral (B94.2)

B15 Hepatit viral akut A

B15.0 Hepatit viral akut A me komë hepatike

B15.9 Hepatit viral akut A pa komë hepatike

Hepatit (viral) (akut) A NOS

B16 Hepatit viral akut B

B16.0 Hepatit viral akut B me delta-agjent (koinfeksion) me komë hepatike

B16.1 Hepatit viral akut B me delta-agjent (koinfeksion) pa komë hepatike

B16.2 Hepatit viral akut B pa delta-agjent me komë hepatike

B16.9 Hepatit viral akut B pa delta-agjent dhe pa komë hepatike

Hepatit (viral) (akut) B NOS

B17 Hepatit tjetër viral akut

B17.0 Delta-(super)infeksion akut i bartësit të hepatitit viral B

B17.1 Hepatit viral akut C

B17.2 Hepatit viral akut E

B17.8 Hepatit tjetër viral akut i specifikuar

Hepatit (viral) (akut) as A as B NEC

B17.9 Hepatit viral akut i paspecifikuar

Hepatit akut NOS

Hepatit akut infeksioz NOS

B18 Hepatit viral kronik

B18.0 Hepatit viral B kronik me delta-agjent

B18.1 Hepatit viral B kronik pa delta-agjent

Hepatit (viral) B NOS

B18.2 Hepatit viral kronik C

- B18.8 Hepatit tjetër viral kronik
- B18.9 Hepatit viral kronik i paspecifikuar

B19 Hepatit viral i paspecifikuar

- B19.0 Hepatit viral i paspecifikuar me komë hepatike
- B19.9 Hepatit viral i paspecifikuar pa komë hepatike
Hepatit viral NOS

Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV] (B20–B24)

Përjashton: gjendjen asimptomatike të një infeksioni nga virusi i imunodeficiencës humane [HIV] (Z21), që komplikon shtatzëninë, lindjen dhe periudhën pas lindjes (O98.7)

B20 Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në sëmundje infektive e parazitare

Përjashton: sindromin nga infeksioni akut nga HIV (B23.0)

- B20.0 Sëmundja HIV që përfundon në infeksion mykobakterial
Sëmundjen e HIV që rezulton në tuberkuloz
- B20.1 Sëmundja HIV që përfundon në infeksione të tjera bakteriale
- B20.2 Sëmundja HIV që përfundon në sëmundjen citomegalovirale
- B20.3 Sëmundja HIV që përfundon në infeksione të tjera virale
- B20.4 Sëmundja HIV që përfundon në kandidiazë
- B20.5 Sëmundja HIV që përfundon në mykoza të tjera
- B20.6 Sëmundja HIV që përfundon në pneumoninë nga *P. jirovecii*
Sëmundja e HIV që përfundon në pneumoninë nga *Pneumocystis carinii*
- B20.7 Sëmundja HIV që përfundon në infeksione të shumta
- B20.8 Sëmundja HIV që përfundon në sëmundje të tjera infektive e parazitare
- B20.9 Sëmundja HIV që përfundon në infeksione të paspecifikuara ose në sëmundje parazitare
Sëmundja e HIV që rezulton në infeksion NOS

- B21** Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në neoplazma malinje
- B21.0 Sëmundja HIV që përfundon në sarkomën e Kaposi
 - B21.1 Sëmundja HIV që përfundon në limfomën e Burkitt
 - B21.2 Sëmundja HIV që përfundon në tipa të tjerë të limfomës jo-Hoçkin
 - B21.3 Sëmundja HIV që përfundon në neoplazma të tjera malinje të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të tjera që lidhen me ta
 - B21.7 Sëmundja HIV që përfundon në neoplazma malinje multiple
 - B21.8 Sëmundja HIV që përfundon në neoplazma të tjera malinje
 - B21.9 Sëmundja HIV që përfundon në neoplazma malinje të paspecifikuara
- B22** Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në sëmundje të tjera të specifikuar
- B22.0 Sëmundja HIV që përfundon në encefalopati
Demencë për shkak të HIV
 - B22.1 Sëmundja HIV që përfundon në pneumoni limfoide intersticiale
 - B22.2 Sëmundja HIV që përfundon në sindromin e kaheksisë
Sëmundje HIV që përfundon me pamundësi për t'u rritur
Sëmundje e dobësisë
 - B22.7 Sëmundja HIV që përfundon në sëmundje të shumta, të klasifikuara diku tjetër
Shënim: Për këtë kategori duhen përdorur rregullat e kodimit të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë të dhëna në Vëllimin 2.
- B23** Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV] që përfundon në sëmundje apo kushte (kondita) shëndetësore të tjera
- B23.0 Sindrom i infeksionit HIV akut
 - B23.1 Sëmundja HIV që përfundon në limfadenopati (persistente) të gjeneralizuar
 - B23.2 Sëmundja HIV që përfundon në anomali hematologjike e imunologjike, të paklasifikuara diku tjetër
 - B23.8 Sëmundja HIV që përfundon në sëmundje të tjera të specifikuar

B24**Sëmundje e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV] e paspecifikuar**

Përfshin: sindromin e imunodeficiencës humane të fituar [AIDS] NOS
kompleksin e lidhur me AIDS [ARC] NOS

Sëmundje të tjera virale (B25–B34)

B25**Sëmundja nga Citomegaloviruset**

Përfshin: infeksionin kongjenital nga citomegalovirus (P35.1)
mononukleozën nga citomegalovirus (B7.1)

- B25.0† Pnemoni nga citomegaloviruset (J17.1*)
- B25.1† Hepatit nga citomegaloviruset (K77.0*)
- B25.2† Pankreatit nga citomegaloviruset (K87.1*)
- B25.8 Sëmundje të tjera nga citomegaloviruset
- B25.9 Sëmundje nga citomegaloviruset, e paspecifikuar

B26**Shytat (=Parotiti epidemik)**

Përfshin: parotitin:

- epidemik
- infektiv

- B26.0† Orkit nga shytat (N51.1*)
 - B26.1† Meningit nga shytat (G02.0*)
 - B26.2† Encefalit nga shytat (G05.1*)
 - B26.3† Pankreatit nga shytat (K87.1*)
 - B26.8 Shytat me komplikacione të tjera
- Shytat:
- artriti† (M01.5*)
 - miokarditi† (I41.1*)
 - nefriti† (N08.0*)
 - polinefriti† (K87.1*)

B26.9 Shytat pa komplikacione

Shytat:

- NOS
- parotiti NOS

B27 Mononukleoza infeksioze

Përfshin: ethe glandulare (gjendrore)
anginën monocitike
sëmundjen e Pfeiffer

B27.0 Mononukleoza gamaherpesvirale

Mononukleoza nga virusi Epstein-Barr

B27.1 Mononukleoza nga citomegaloviruset

B27.8 Infeksione të tjera mononukleotike

B27.9 Mononukleozë infeksioze e paspecifikuar

B30 Konjunktivit viral

Përfshijon: sëmundjen e syve

- herpesvirale [nga herpes simplex] (B00.5)
- zoster (B02.3)

B30.0† Keratokonjunktivit nga adenoviruset (H19.2*)

Keratokonjunktiviti epidemik

Syri i punëtorit të kantierit të ndërtimit të anijeve

B30.1† Konjunktivit nga adenoviruset (H13.1*)

Konjunktiviti folikular adenoviral akut

Konjunktiviti i pishinave të notit

B30.2 Faringokonjunktivit viral

B30.3† Konjunktivit akut hemorragjik epidemik (enteroviral) (H13.1*)

Konjunktivit i shkaktuar nga:

- virusi coxsackie 24
- enterovirusi 70

Konjunktiviti hemorragjik (akut) (epidemik)

B30.8† Konjunktivit tjetër viral (H13.1*)

Konjunktiviti i Newcastle

B30.9 Konjunktivit viral i paspecifikuar

B33 Sëmundje të tjera virale, të paklasifikuara diku tjetër

B33.0 Mialgjia epidemike

Sëmundja e Bornholm

B33.1 Sëmundja e Ross River (=lumi Ross)

Poliartriti dhe ekzantema epidemike

Ethja e lumi Ross

B33.2 Kardit viral (=Infeksion viral i zemrës)

B33.3 Infeksione nga retroviruset, të paklasifikuara diku tjetër

Infeksione nga retroviruset NOS

B33.4† Sindroma (kardio-)pulmonare e Hantaavirus (J17.1*)

Sëmundje nga Hantaavirus me manifestime pulmonare

Sëmundja nga virusi Sin Nombre

Përdorni kodin shtesë (N17.9), nëse dëshironi, për të identifikuar insuficiencën renale që shoqërohet me këtë sindromë dhe që shkaktohet nga hantaaviruset e Andeve, Bayou dhe Black Creek Canal.

Përfshihet: ethe hemorragjike me manifestim renal (A98.5)

B33.8 Sëmundje të tjera virale të specifikuar

B34 Infeksion viral me lokalizim të paspecifikuar

Përfshihet: sëmundjen nga citomegalovirus NOS (B25.9)

infeksionin nga herpesvirus [herpes simplex] NOS (B00.9)

infeksionin nga agjentët viralë retrovirus NOS (B33.3), si dhe shkaqet e sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë (B97.-)

B34.0 Infeksion nga adenoviruset, i paspecifikuar

B34.1 Infeksion nga enteroviruset, i paspecifikuar

Infeksion nga virus coxsackie NOS

Infeksion nga enterovirus NOS

B34.2 Infeksion nga koronaviruset, i paspecifikuar

Përfshihet: sindromën e rëndë respiratore akute [SARS] (U04.9)

B34.3 Infeksion nga parvoviruset, i paspecifikuar

B34.4 Infeksion nga papovaviruset, i paspecifikuar

B34.8 Infeksione të tjera virale me lokalizim të paspecifikuar

B34.9 Infeksion viral i paspecifikuar

Viremia NOS

Mykozat

(B35–B49)

Përjashton: pneumonitin nga mbindjeshmëria për shkak të pluhurit organik (J67.-)
mykozën fungoide (C84.0)

B35

Dermatofitoza

Përfshin: favus

infeksionet nga speciet e *Epidermophyton*, *Microsporum* dhe *Trichophyton* *tinea*, çdo lloj përveç atyre në B36.-

B35.0 Dermatoftia e mjekrës dhe sikoza e kokës (=Tinea barbae dhe tinea capitis)

Dermatoftia e mjekrës

Kerion

Dermatoftia e kokës

Sikoza, mykotike

B35.1 Dermatoftia e thonjve (=Tinea unguium) (=Onkomykoza)

Dermatoftia onikia (=Onikia dermatofitike)

Dermatoftia e thoit

Onikomykoza

Dermatoftia e thonjve

B35.2 Dermatoftia e duarve (=Tinea manuum)

Dermatofitoza e dorës

Dermatoftia e dorës

B35.3 Dermatoftia e këmbës (=Tinea pedis) (=Këmba e atletit)

Këmba e atletit

Dermatofitoza e këmbës

B35.4 Dermatoftia e trupit (=Tinea corporis)

Dermatoftia e trupit

B35.5 Dermatoftia imbricata (=Tinea imbricata)

Tokelau

B35.6 Dermatoftia inguinale (=Tinea cruris)

Kruatja e Dhobi

Dermatoftia inguinale

- Kruajtja e Jock
- B35.8** **Dermatofiti të tjera**
Dermatofitozat:
- e perhapura
 - granulomatoze
- B35.9** **Dermatofiti e paspecifikuar**
Dermatofiti NOS

B36 **Mykoza të tjera sipërfaqësore**

- B36.0** **Pityriasis versicolor**
Tinea:
- flava
 - versicolor
- B36.1** **Dermatofití gri (=Tinea nigra)**
Keratomycosis nigricans palmaris (=Keratomykoza nigrikans e pëllëmbës)
Mikrosporiasis nigra
Pityriasis nigra
- B36.2** **Piedra e bardhë (=Infeksion mykotik i qimeve të mjekrës, mustaqeve, sqetullës dhe organeve gjenitale)**
Tinea blanca
- B36.3** **Piedra e zezë (=Infeksion mykotik i qimeve të skalpit)**
- B36.8** **Mykoza të tjera sipërfaqësore të specifikuara**
- B36.9** **Mykozë sipërfaqësore e paspecifikuar**

B37 **Kandidiaza**

- Përfshin:* kandidozën
 moniliazën
- Përfshihet:* kandidiazën e të porsalindurit
- B37.0** **Stomatit nga kandida**
- B37.1** **Kandidiazë pulmonare**
- B37.2** **Kandidiazë e lëkurës dhe e thonjve**
Nga Kandida:
- onikia
 - paraonikia
- Përfshihet:* dermatitin nga pelenat (L22)

B37.3† Kandidiazë e vulvës dhe e vaginës (N77.1*)

Vulvovagini nga *Kandida*

Vulvovaginiti nga *Monilia*

B37.4† Kandidiazë e zonave të tjera uro-gjenitale

Kandidiazë:

- balanit† (N51.2)
- uretrit† (N37.0)

B37.5† Meningit nga kandida (G02.1*)

B37.6† Endokardit nga kandida (I39.8*)

B37.7 Septicemi nga kandida

B37.8 Kandidiazë me lokalizime të tjera

Kandidiazë:

- keilitis
- enteritis

B37.9 Kandidiazë e paspecifikuar

Kandidiazë NOS

B38 Koksidioidomykoza

B38.0 Koksidioidomykozë pulmonare akute

B38.1 Koksidioidomykozë pulmonare kronike

B38.2 Koksidioidomykozë pulmonare e paspecifikuar

B38.3 Koksidioidomykozë e lëkurës

B38.4† Meningit nga koksidioidomykoza (G02.1*)

B38.7 Koksidioidomykozë e përhapur

Koksidioidomykozë e gjeneralizuar

B38.8 Koksidioidomykozë e formave të tjera

B38.9 Koksidioidomykozë e paspecifikuar

B39 Histoplasmoza

B39.0 Histoplasmozë pulmonare akute nga *Histoplasma capsulatum*

B39.1 Histoplasmozë pulmonare kronike nga *Histoplasma capsulatum*

B39.2 Histoplasmozë pulmonare nga *Histoplasma capsulatum*, e paspecifikuar

B39.3 Histoplasmozë e përhapur nga *Histoplasma capsulatum*

Histoplasmozë e gjeneralizuar nga *Histoplasma capsulatum*

- B39.4 Histoplasmozë nga *Histoplasma capsulatum*, e paspecifikuar
Histoplasmoza amerikane
- B39.5 Histoplasmozë nga Histoplasmoza duboisii
Histoplasmoza afrikane
- B39.9 Histoplazmozë e paspecifikuar

B40 Blastomykoza

Përfshihet: blastomykozën braziliane (B41.-)
blastomykozën keloidale (B48.0)

- B40.0 Blastomykozë pulmonare akute
- B40.1 Blastomykozë pulmonare kronike
- B40.2 Blastomykozë pulmonare e paspecifikuar
- B40.3 Blastomykozë e lëkurës
- B40.7 Blastomykozë e përhapur
Blastomykozë e gjeneralizuar
- B40.8 Blastomykozë e formave të tjera
- B40.9 Blastomykozë e paspecifikuar

B41 Parakoksidoidomykoza

Përfshihet: blastomykozën braziliane
sëmundjen Lutz

- B41.0 Parakoksidoidomykozë pulmonare
- B41.7 Parakoksidoidomykozë e përhapur
Parakoksidoidomykozë e gjeneralizuar
- B41.8 Parakoksidoidomykozë e formave të tjera
- B41.9 Parakoksidoidomykozë e paspecifikuar

B42 Sporotrikoza

- B42.0† Sporotrikozë pulmonare (J99.8*)
- B42.1 Sporotrikozë limfokutane
- B42.7 Sporotrikozë e përhapur
Sporotrikozë e gjeneralizuar
- B42.8 Sporotrikozë e formave të tjera

B42.9 Sporotrikozë e paspecifikuar

B43 Kromomykozë dhe absces feomykotik

B43.0 Kromomykozë e lëkurës

Dermatit verrukozal

B43.1 Absces feomykotik i trurit

Kromomykozë e trurit

B43.2 Absces dhe cist feomykotik subkutan (i nënlëkurës)

B43.8 Kromomykozë e formave të tjera

B43.9 Kromomykozë e paspecifikuar

B44 Aspergiloza

Përfshin: aspergilomën

B44.0 Aspergilozë pulmonare invazive

B44.1 Aspergilozë tjetër pulmonare

B44.2 Aspergilozë tonsilare

B44.7 Aspergilozë e përhapur

Aspergilozë e gjeneralizuar

B44.8 Forma të tjera të aspergilozës

B44.9 Aspergilozë e paspecifikuar

B45 Kriptokokoza

B45.0 Kriptokokozë pulmonare

B45.1 Kriptokokozë e trurit

Meningiti kriptokokal† (G02.1*)

Kriptokokozë meningocerebrale

B45.2 Kriptokokozë e lëkurës

B45.3 Kriptokokozë e kockës

B45.7 Kriptokokozë e përhapur

Kriptokokozë e gjeneralizuar

B45.8 Kriptokokozë e formave të tjera

B45.9 Kriptokokozë e paspecifikuar

B46 **Zygomykoza**

- B46.0 Mukormykozë pulmonare
- B46.1 Mukormykozë e trurit
- B46.2 Mukormykozë gastrointestinale
- B46.3 Mukormykozë e lëkurës
Mukormykozë e nënlëkurës
- B46.4 Mukormykozë e përhapur
Mukormykozë e gjeneralizuar
- B46.5 Mukormykozë e paspecifikuar
- B46.8 Zygomykoza të tjera
Entomoforomykoza
- B46.9 Zygomykozë e paspecifikuar
Fykomykozë NOS

B47 **Mycetoma**

- B47.0 Eumycetomë
Këmba Madura, mykotike
Maduromykoza
- B47.1 Aktinomycetomë
- B47.9 Mycetomë e paspecifikuar
Këmba Madura, NOS

B48 **Mykoza të tjera, të paklasifikuara diku tjetër**

- B48.0 Lubomykozë
Blastomykoza keloidale
Sëmundja Lobo
- B48.1 Rinosporidiozë
- B48.2 Aleskeriazë
Infeksion nga *Pseudalleschera boydii*
Përfshihet: eumycetoma (B47.0)
- B48.3 Geotrikozë
Stomatiti geotrikozik
- B48.4 Penicilozë

B48.7 Mykoza oportunistike

Mykozat e shkaktuara nga myket me virulencë të ulët, që mund të shkaktojnë një infeksion vetëm si pasojë e faktorëve si ekzistenca e një sëmundje debilituese, ose administrimi i imunosupresorëve ose agjentëve të tjerë terapeutike, ose terapisë me radiacion. Shumica e mykeve shkaktare janë saprofite në tokë dhe në bimët në kalbje.

B48.8 Mykoza të tjera të specifikuara

Adiaspiromykosa

B49 Mykozë e paspecifikuar

Përfshin: fungeminë NOS

Sëmundje nga protozoarët

(B50–B64)

Përfshijon: amebiazën (A06.-)

sëmundje të tjera parazitare të zorrëve (A07.-)

B50 Malarie nga *Plasmodium falciparum*

Përfshin infeksionet e ndryshme nga *Plasmodium falciparum* së bashku me speciet e tjera të *Plasmodium*

B50.0 Malarie nga *Plasmodium falciparum* me komplikacione në tru

Malarie nga *Plasmodium falciparum* në tru NOS

B50.8 Malarie tjetër e rëndë dhe me komplikacione nga *Plasmodium falciparum*

Malarie e rëndë ose malarie me komplikacione nga *Plasmodium falciparum* NOS

B50.9 Malarie nga *Plasmodium falciparum*, e paspecifikuar

B51 Malarie nga *Plasmodium vivax*

Përfshin: infeksione të ndryshme të *Plasmodium vivax* me të tjera specie të *Plasmodium*, përveç *Plasmodium falciparum*

Përfshijon: kur përfshihet me *Plasmodium falciparum* (B50.-)

B51.0 Malarie nga *Plasmodium vivax* me rupturë të shpretkës

B51.8 Malarie nga *Plasmodium vivax* me komplikacione të tjera

B51.9 Malarie nga *Plasmodium vivax* pa komplikacione

Malarie nga *Plasmodium vivax* NOS

B52

Malarie nga *Plasmodium malariae*

Përfshin: infeksione të ndryshme të *Plasmodium malariae* me të tjera specie të *Plasmodium*, përveç *Plasmodium falciparum* dhe *Plasmodium vivax*

Përfshihet: kur përfshihet me *Plasmodium*

- *falciparum* (B50.-)
- *vivax* (B51.-)

B52.0

Malarie nga *Plasmodium malariae* me nefropati

B52.8

Malarie nga *Plasmodium malariae* me komplikacione të tjera

B52.9

Malarie nga *Plasmodium malariae* pa komplikacione

Malarie nga *Plasmodium malariae* NOS

B53

Malarie tjetër e vërtetuar me analizë parazitologjike

B53.0

Malarie nga *Plasmodium ovale*

Përfshihet: kur përfshihet me *Plasmodium*

- *falciparum* (B50.-)
- *malariae* (B52.-)
- *vivax* (B51.-)

B53.1

Malarie nga Plasmodiet simiane (=Plasmodiumet e majmunit)

Përfshihet: kur përfshihet me *Plasmodium*

- *falciparum* (B50.-)
- *malariae* (B52.-)
- *ovale* (B53.0)
- *vivax* (B51.-)

B53.8

Malarie tjetër e konfirmuar me analizë parazitologjike, e paklasifikuar diku tjetër

Malarie e konfirmuar me analizë parazitologjike NOS

B54

Malarie, e paspecifikuar

Përfshin: malarien e diagnostikuar klinikisht pa konfirmim parazitologjik

B55

Leishmaniaza

- B55.0** Leishmaniazë viscerale (=e organeve)
Kala-azar
Leishmaniazë dermale post-kala-azar
- B55.1** Leishmaniazë kutane (=e lëkurës)
- B55.2** Leishmaniazë mukokutane (=e mukozave dhe e lëkurës)
- B55.9** Leishmaniazë e paspecifikuar

B56 Tripanozomiaza afrikane

- B56.0** Tripanozomiaza gambiense (e Gambias)
Infeksione nga *Trypanosoma brucei gambiense*
Sëmundja e gjumit e Afrikës Perëndimore
- B56.1** Tripanozomiaza rodeziane (e Rodezisë)
Sëmundja e gjumit e Afrikës Lindore
Infeksione nga *Trypanosoma brucei rhodesiense*
- B56.9** Tripanozomiazë afrikane e paspecifikuar
Sëmundja e gjumit, NOS
Tripanozomiaza NOS, në vende në Afrikë ku është e përhapur

B57 Sëmundje e Chagas

Përfshin: Tripanozomiazën Amerikane
infeksione nga *Trypanosoma cruzi*

- B57.0†** Sëmundje akute e Chagas me interesim të zemrës (I41.2*; I98.1*)
Sëmundje akute e Chagas me:
 - prekje të zemrës dhe vazave NEC (I98.1*)
 - miokardit (I41.2*)
- B57.1** Sëmundje akute e Chagas pa interesim të zemrës
Sëmundje akute e Chagas, NOS
- B57.2†** Sëmundje (kronike) e Chagas me interesim të zemrës (I42.2*; I98.1*)
Tripanozomiaza amerikane NOS
Sëmundja (kronike) e Chagas
 - NOS
 - prekje të zemrës dhe vazave NEC (I98.1*)
 - miokardit (I41.2*)

Tripanozomiaza NOS, në zona ku Chagas është prevalente

- B57.3 Sëmundje (kronike) e Chagas me interesim të sistemit të tretjes
B57.4 Sëmundje (kronike) e Chagas me interesim të sistemit nervor
B57.5 Sëmundje (kronike) e Chagas me interesim të organeve të tjera

B58 Toksoplasmoza

Përfshin: infeksion nga *Toxoplasma gondii*

Përfshihet: toksoplazmozën kongjenitale (P37.1)

- B58.0† Okulopati nga toksoplasmoza
Korioretiniti toksoplazmik (H32.0*)
B58.1† Hepatit nga toksoplasma (K77.0*)
B58.2† Meningoencefalit nga toksoplasma (G05.2*)
B58.3† Toksoplazmozë e mushkërive (J17.3*)
B58.8 Toksoplazmozë me interesim të organeve të tjera
• Miokardit† (I41.2*)
• Miosit † (M63.1*)
B58.9 Toksoplazmozë e paspecifikuar

B59† Pneumocistoza (J17.3*)

Pneumonia nga

- *Pneumocystis carinii*
- *Pneumocystis jirovecii*

B60 Sëmundje të tjera nga protozoarët, të paklasifikuara diku tjetër

Përfshihet: kriptosporidiozën (A07.2)
mikrosporidiozën intestinale (A07.8)
isosporiazën (A07.3)

- B60.0 Babesioza
Piroplazmoza
B60.1 Akantamebiaza
Konjunktiviti nga *Acanthamoeba*† (H13.1*)
Keratokonjunktiviti nga *Acanthamoeba*† (H19.2*)
B60.2 Negleriaza

- Meningoencefaliti parësor nga ameba† (G05.2*)
- B60.8** Sëmundje të tjera të specifikuara nga protozoarët
Mikrosporidioza
- B64** Sëmundje nga protozoarët, të paspecifikuara

Helmintiazat (B65–B83)

- B65** Scistosomiaza [Bilhariaza]
Përfshin: ethet nga kërmijtë
- B65.0** Scistosomiaza nga *Schistosoma haematobium* [Scistosomiaza urinare]
- B65.1** Scistosomiaza nga *Schistosoma mansoni* [Scistosomiaza intestinale]
- B65.2** Scistosomiaza nga *Schistosoma japonicum*
Scistosomiaza aziatike
- B65.3** Dermatiti cerkarial
Kruarja e notarit
- B65.8** Scistosomiaza të tjera
Infeksione nga *Schistosoma*:
 - *intercalatum*
 - *mattheei*
 - *mekongi*
- B65.9** Scistosomiazë e paspecifikuar
- B66** Infeksione të tjera nga trematodët
- B66.0** Opistorkiaza
Infeksione nga
 - trematodët në mëlqinë e maces
 - *Opisthorchis (felineus)(viverrini)*
- B66.1** Klonorkiaza
Infeksione nga

	• trematodët në mëlqinë kineze • <i>Clonorchis sinensis</i> • trematodët në mëlqinë lindore
B66.2	Dikroceliaza Infeksione nga • <i>Dicrocoelium dendriticum</i> • Trematodët Lancet
B66.3	Fashioliaza Infeksione nga <i>Fasciola</i> : • <i>gigantica</i> • <i>hepatica</i> • <i>indica</i> trematodët në mëlqinë e deles
B66.4	Paragonimiaza Infeksione nga <i>Paragonimus</i> trematodët në mushkëri distomiaza në mushkëri
B66.5	Fashiolopsiaza Infeksione nga <i>Fasciolopsis buski</i> distomiaza në zorrë
B66.8	Infeksione të tjera të specifikuara nga trematodët Ekinostomiaza Heterofiaza Metagonimiaza Nanofitiaza Watsoniaza
B66.9	Infeksion nga trematodët, i paspecifikuar
B67	Ekinokokoza <i>Përfshin:</i> hidatidozën
B67.0	Infeksion nga <i>Echinococcus granulosus</i> i mëlqisë
B67.1	Infeksion nga <i>Echinococcus granulosus</i> i mushkërisë
B67.2	Infeksion nga <i>Echinococcus granulosus</i> i kockës
B67.3	Infeksion tjetër nga <i>Echinococcus granulosus</i> , me shumë lokalizime
B67.4	Infeksion nga <i>Echinococcus granulosus</i> , i paspecifikuar

- krimbi i qenit (infeksion nga)
- B67.5** Infeksion nga *Echinococcus multilocularis* i mëlçisë
- B67.6** Infeksion tjetër nga *Echinococcus multilocularis*, me shumë lokalizime
- B67.7** Infeksion nga *Echinococcus multilocularis*, i paspecifikuar
- B67.8** Ekinokokozë e paspecifikuar e mëlçisë
- B67.9** Ekinokokozë tjetër dhe e paspecifikuar
Ekinokokoza NOS

B68 Teniaza

Përjashton: cisticerkozën (B69.-)

- B68.0** Teniazë nga *Taenia solium*
krimbi i derrat (infeksion nga)
- B68.1** Teniazë nga *Taenia saginata*
krimbi i kaut (infeksion nga)
Infeksion nga krimbi i rritur *Taenia saginata*
- B68.9** Teniazë, e paspecifikuar

B69 Cisticerkoza

Përfshin: infeksionin cisticerkozë nga larvat e *Taenia solium*

- B69.0** Cisticerkozë e sistemit nervor qendror
- B69.1** Cisticerkozë e syrit
- B69.8** Cisticerkozë me lokalizime të tjera
- B69.9** Cisticerkozë e paspecifikuar

B70 Difilobotriaza dhe sparganoza

- B70.0** Difilobotriaza
Infeksion nga *Diphyllobothrium* (adult)(~~latum~~)(~~pacificum~~)
krimbi i peshkut (infeksion nga)
Përjashton: Difilobotriazën nga larvat (B70.1)
- B70.1** Sparganoza
Infeksion nga:
- *Sparganum (mansoni)(proliferum)*
 - *Spirometra* (larva)

Difilobotriaza nga larvat
Spirometroza

B71 Infeksione të tjera nga cestodët

- B71.0** Himenolepiaza
krimbi xhuxh (infeksion nga)
krimbi i miut (infeksion nga)
- B71.1** Dipilidiaza
- B71.8** Infeksione të tjera të specifikuara nga cestodët
Coenuroza
- B71.9** Infeksion nga cestodët, i paspecifikuar
Infeksion nga krimbi NOS

B72 Drakunkuliaza

Përfshin: infeksionin nga krimbi i Guinesë
infeksionin nga *Dracunculus medinensis*

B73 Onkocerkiaza

Përfshin: infeksionin nga *Onchocerca volvulus*
onkocerkozën
verbimin e lumit

B74 Filariaza

Përfshin: onkoçerkiazën (B73)
eozinofilinë tropikale (pulmonare) NOS (J82)

B74.0 Filariazë nga *Wuchereria bancrofti*

Bankoftiane:

- elefantiaza
- filariaza

B74.1 Filariazë nga *Brugia malayi*

B74.2 Filariazë nga *Brugia timori*

B74.3 Loiaza

Enjtja Kalabar

Sëmundja e krimbit të syrit në Afrikë

	Infeksioni <i>Loa loa</i>
B74.4	Mansoneliaza Infeksione nga <i>Mansonella</i> : • <i>ozzardi</i> • <i>perstans</i> • <i>streptocerca</i>
B74.8	Filariaza të tjera Dirofilariaza
B74.9	Filariazë e paspecifikuar
B75	Trikineloza <i>Përfshin:</i> infeksione nga speciet e <i>Trichinella</i> trikiniazën
B76	Sëmundje të shkaktuara nga nematodët <i>Përfshin:</i> uncinariazën
B76.0	Ankilostomiaza Infeksione nga speciet e <i>Ancylostoma</i>
B76.1	Nekatoriaza Infeksione nga <i>Necator americanus</i>
B76.8	Sëmundje të tjera të shkaktuara nga nematodët
B76.9	Sëmundje nga nematodët, e paspecifikuar Larvat kutane migrante NOS
B77	Askariaza <i>Përfshin:</i> askaridiazën infeksionin nga krimbi i rrumbullakët
B77.0	Askariazë me komplikacione të zorrëve
B77.8	Askariazë me komplikacione të tjera
B77.9	Askariazë e paspecifikuar
B78	Strongiloidiaza <i>Përfshihet:</i> trikostrongiliazën (B81.2)

- B78.0 Strongiloidiazë e zorrëve
- B78.1 Strongiloidiazë e lëkurës
- B78.7 Strongiloidiazë e përhapur
- B78.9 Strongiloidiazë e paspecifikuar

B79 Trikuriaza

Përfshin: trikocefaliazën
krimbi kamzhik (sëmundjen nga)(infeksionin nga)

B80 Enterobiaza

Përfshin: oksiuriazën
infeksion nga krimbi gjilpërë
infeksionin nga krimbi pe

B81 Helmintiaza të tjera të zorrëve (intestinale), të paklasifikuara diku tjetër

Përfshihet: angiostrongiliazën nga

- *Angiostrongylus costaricensis* (B83.2)
- *Parastrongylus costaricensis* (B83.2)

B81.0 Anisakiaza

Infeksion nga larvat e *Anisakis*

B81.1 Kapilariaza e zorrëve

Kapilariaza NOS

Infeksion nga *Capillaria philippinensis*

Përfshihet: kapilariazën hepatike (B83.8)

B81.2 Trikostrongiliaza

B81.3 Angiostrongiliaza e zorrëve

Angiostrongiliaza nga:

- *Angiostrongylus costaricensis*
- *Parastrongylus costaricensis*

B81.4 Helmintiazat e përziera të zorrëve

Infeksione për shkak të helmintëve të zorrëve që mund të klasifikohen në më shumë se një kategori B65.0-B81.3 dhe B81.8

Helmintiazat e ndryshme NOS

B81.8 Helmintiaza të tjera të specifikuar të zorrëve

Infeksion nga:

- speciet e *Oesophagostomum* [ezofagostomiazë]
- *Ternidens deminutus* [ternidensiazë]
- *Ternidens diminutus* [ternidensiazë]

B82 Parazitizëm i specifikuar i zorrëve

B82.0 Helmintiazë e zorrëve, e paspecifikuar

B82.9 Parazitizëm i zorrëve, i paspecifikuar

B83 Helmintiaza të tjera

Përjashton: kapiliariazën:

- NOS (B81.1)
- e zorrëve (B81.1)

B83.0 Larva migruese e organeve të brendshme

Toksokariaza

B83.1 Gnatostomiaza

Enjtjet e lëvizshme

B83.2 Angiostrongiliaza nga *Parastrongylus cantonensis*

Angiostrongiliaza nga *Angiostrongylus cantonensis*

Meningoencefaliti eozinofilik† (G05.2*)

Përjashton: angiostrongiliazën intestinale (B81.3)

B83.3 Singamiaza

Singamoza

B83.4 Hirudiniaza e brendshme

Përjashton: hirudiniazën e jashtme (B88.3)

B83.8 Helmintiaza të tjera të specifikuara

Akantocefaliaza

Gongilonemiaza

Kapilariaza hepatike

Metastrongiliaza

Telaziaza

B83.9 Helmintiazë e paspecifikuar

Krimbat NOS

Përjashton: helmintiazën e zorrëve (intestinale) NOS (B82.0)

Pedikuloza, akariaza dhe infestime të tjera (B85–B89)

B85 Pedikuloza dhe ftiriaza

B85.0 Pedikuloza nga *Pediculus humanus capitis*

Pedikuloza nga morri i kokës të njeriut

B85.1 Pedikuloza nga *Pediculus humanus corporis*

Pedikuloza nga morri i trupit të njeriut

B85.2 Pedikulozë e paspecifikuar

B85.3 Ftiriaza (nga *Phthirus pubis*)

Infestim nga:

- morri-gaforre
- *Phthirus pubis*

B85.4 Pedikulozë dhe ftiriazë së bashku

Infestim i klasifikueshëm në më shumë se një kategori B85.0-B85.3

B86 Skabies (=Zgjedja)

Përfshin: kruajtjen sarkoptike

B87 Miaza

Përfshin: infestimin nga larva mizash

B87.0 Miaza e lëkurës

Miaza zvarritëse

B87.1 Miaza e plagëve

Miaza traumatike

B87.2 Miaza e syrit (=Miaza okulare)

B87.3 Miaza e faringut dhe hundës (=Miaza nazofaringeale)

Miaza laringeale

B87.4 Miaza e veshit

B87.8 Miaza në vende të tjera

Miaza gjenitourinare

Miaza intestinale

B87.9 Miazë e paspecifikuar

B88 Infestime të tjera

B88.0 Akariaza të tjera

Dermatiti akarin

Dermatiti nga:

- Speciet e *Demodex*
- *Dermanyssus gallinae*
- *Liponyssoides sanguineus*

Trombikuloza

Përjashton: zgjeben (B86)

B88.1 Tungiaza (infestim nga pleshti i rërës)

B88.2 Infestime nga artropodë të tjerë

Skarabiaza

B88.3 Hirudiniaza e jashtme

Infestimet e pleshtit NOS

Përjashton: hirudiniazën e brendshme (B83.4)

B88.8 Infestime të tjera të specifikuara

Iktioparazitizëm nga *Vandellia cirrhosa*

Linguatulozë

Porocefaliazë

B88.9 Infestim i paspecifikuar

Infestim (lëkurë) NOS

Infestim nga mitet NOS

Parazitët e lëkurës

B89 Sëmundje parazitare e paspecifikuar

Pasojat e sëmundjeve infektive e parazitare
(B90–B94)

Shënim: Kategoritë B90-B94 përdoren për të treguar gjendje në kategoritë A00-B89 që vijnë si shkak i këtyre pasojave, të cilat në vetvete janë të klasifikuara diku tjetër. 'Pasojat' përfshijnë gjendje të përcaktuara si të tilla; ato gjithashtu

përfshijnë efekte të vonshme të sëmundjes të klasifikueshme në kategoritë më sipër, nëse ka fakte që sëmundja nuk është më e pranishme. Përdorimi i këtyre kategorive duhet të lidhet me rregullat dhe protokollet e kodimit për sëmundshmërinë dhe vdekshmërinë në Vëllimin 2.

Nuk duhen përdorur për infeksionet kronike. Kodoni infeksionet aktuale si kronike ose sëmundje infektive aktive sipas situatës.

B90 Pajoja [sekela] të tuberkulozit

B90.0 Pajoja [sekela] të tuberkulozit në sistemin nervor qendror

B90.1 Pajoja [sekela] të tuberkulozit në organet urogjenitale

B90.2 Pajoja [sekela] të tuberkulozit në kocka e në kyçe

B90.8 Pajoja [sekela] të tuberkulozit në organe të tjera

B90.9 Pajoja [sekela] të tuberkulozit në traktin respirator dhe tuberkulozit të paspecifikuar

Pajoja [sekela] të tuberkulozit NOS

B91 Pajoja [sekela] të poliomielitit

Përfshijon: sindromën pas polios (G14)

B92 Pajoja [sekela] të lebrës

B94 Pajoja [sekela] të sëmundjeve të tjera dhe të paspecifikuara infektive dhe parazitare

B94.0 Pajoja [sekela] të trakomës

B94.1 Pajoja [sekela] të encefalitit viral

B94.2 Pajoja [sekela] të hepatitit viral

B94.8 Pajoja [sekela] të sëmundjeve të tjera të specifikuar infektive dhe parazitare

B94.9 Pajoja [sekela] të sëmundjeve të paspecifikuara infektive ose parazitare

Infeksione të tjera bakteriale e virale dhe nga agjentë të tjerë infektivë (infeksiozë)

(B95–B97)

Shënim: Këto kategori nuk duhen përdorur kurrë ne kodimin primar. Këto kode jepen për përdorim si kode shtesë atëherë kur dëshirohet të identifikohen agjentë infeksioze të sëmundjeve të klasifikuara tjetërkund.

B95 ***Streptokoku dhe Stafilokoku* si shkaqe të sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë**

- B95.0 *Streptokoku* i grupit A, si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B95.1 *Streptokoku* i grupit B, si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B95.2 *Streptokoku* i grupit D, si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B95.3 *Streptococcus pneumoniae*, si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B95.4 *Streptokok* tjetër si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B95.5 *Streptokok* i paspecifikuar si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B95.6 *Staphylococcus aureus* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B95.7 *Stafilokok* tjetër si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B95.8 *Stafilokok* i paspecifikuar si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B96 **Agjentë të tjerë bakteriale si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë**

- B96.0 *Mycoplasma pneumoniae* [*M. pneumoniae*] si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
Pleuro-pneumonia-like-organism (PPL.O)
- B96.1 *Klebsiella pneumoniae* [*K. Pneumoniae*] si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B96.2 *Escherichia coli* [*E. Coli*] si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B96.3 *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*] si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B96.4 *Proteus (mirabilis)(morganii)* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

- B96.5 *Pseudomonas (aeruginosa)(mallei)(pseudomallei)* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B96.6 *Bacillus fragilis [B fragilis]* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B96.7 *Clostridium perfringens [C. perfringens]* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B96.8 Agjentë të tjerë bakteriale të specifikuar si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

B97 Agjentë virale si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

- B97.0 Adenoviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B97.1 Enteroviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
 - Virus Cocksackie
 - Virus Echo
- B97.2 Koronaviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B97.3 Retroviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
 - Lentivirus
 - Oncovirus
- B97.4 Virusi respirator sincial si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B97.5 Reoviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B97.6 Parvoviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B97.7 Papilomaviruset si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B97.8 Agjentë të tjerë viral si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
 - Metapneumovirusi njerëzor

B98 Agjentë të tjerë infeksiozë si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

- B98.0 *Helicobacter pylori* [*H.pylori*] si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë
- B98.1 *Vibrio vulnificus* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë

Sëmundje infektive të tjera
(B99)

B99 Sëmundje infektive të tjera dhe të paspecifikuara

KAPITULLI II

Neoplazmat (C00–D48)

Ky kapitull përmban blloqet si vijon:

C00–C97	Neoplazmat malinje
C00–C75	Neoplazmat malinje, të vërtetuara ose të dyshuara, në zona të përcaktuara, përveç indit limfoid, hematopojetik ose të lidhura me to
C00–C14	Neoplazmat malinje të buzës, hapësirës së gojës dhe faringut
C15–C26	Neoplazmat malinje të organeve të sistemit digjektiv
C30–C39	Neoplazmat malinje të organeve të sistemit respirator dhe të atyre intratorakale
C40–C41	Neoplazmat malinje të kockës dhe kërcëve artikulare
C43–C44	Melanoma dhe neoplazma të tjera malinje të lëkurës
C45–C49	Neoplazma malinje të indit mezotelial dhe indit të butë
C50–C50	Neoplazëm malinje e gjirit
C51–C58	Neoplazmat malinje të organeve gjenitale femërore
C60–C63	Neoplazmat malinje të organeve gjenitale mashkullore
C64–C68	Neoplazmat malinje të traktit urinar
C69–C72	Neoplazmat malinje të syrit, trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror
C73–C75	Neoplazmat malinje të tiroides dhe gjendrave të tjera endokrine
C76–C80	Neoplazma malinje të lokalizimeve sekondare dhe të keqspecifikuara apo të paspecifikuara
C81–C96	Neoplazmat malinje të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të lidhura me to
C97	Neoplazmat malinje me lokalizime multiple të pavarura
D00–D09	Neoplazmat in situ
D10–D36	Neoplazmat beninje
D37–D48	Neoplazmat e papërcaktuara ose me sjellje të panjohur

Shënime

1. Zonat primare, të keqpërcaktuara, sekondare dhe të papërcaktuara të neoplazmave malinje

Kategoritë C76-C80 përfshijnë neoplazma malinje, për të cilat nuk ka një tregues të qartë të zonës fillestare të kancerit, ose kanceri përcaktohet të jetë i 'përhapur', 'shpërndarë' ose 'i shtrirë' pa përmendur zonën fillestare. Në të dyja rastet, zona primare është e panjohur.

2. Aktiviteti funksional

Te gjitha neoplazmat janë klasifikuar në këtë kapitull, edhe nëse janë aktive nga ana funksionale ose jo. Një kod shtesë nga Kapitulli IV mund të përdoret, nëse dëshirohet, për të identifikuar aktivitetin funksional të lidhur me neoplazmën në fjalë. Për shembull, feokromocitoma malinje e gjendrës mbiveshkore (suprarenale), që prodhon katekolamina, duhet të kodohet si C74 me kodin shtesë E27.5; adenoma bazofile e hipofizës me sindromën Cushing duhet të kodohet D35.2 me kodin shtesë E24.0.

3. Morfologjia

Ka një numër të madh grupesh morfologjike (histologjike) të neoplazmave malinje: karcinomat përfshijnë ato të qelizave skuamoze dhe adenokarcinomat, sarkomat, dhe tumore të tjera të indeve të buta, përfshirë mezoteliomat, limfomat (Hoçkin ose jo); leuçemitë; lloje të tjera specifike ose me vendosje të përcaktuar, dhe kancere të papërcaktuar. Kancer është një term i përgjithshëm dhe mund të përdoret për secilin nga grupet e mësipërme, megjithëse përdoret rrallë për indet limfatike, hematopojetike ose ato të lidhura me to. 'Karcinoma' përdoret shpesh në mënyrë jo korrekte si sinonim i 'kancer'.

Në Kapitullin II, neoplazmat janë klasifikuar kryesisht sipas vend-ndodhjes brenda grupeve madhore lidhur me sjelljen. Në disa raste të veçanta, morfologjia përmendet brenda titujve të kategorisë ose nënkategorisë.

Për ata që duan të identifikojnë llojin histologjik të neoplazmës, lista e kodeve të morfologjisë sipas ICD-O është e mundur të shkarkohet në mënyrë të veçantë online. Kjo listë dikur përfshihej në ICD-10, por që tashmë është e vjetër, pasi ishte një derivat i botimit të dytë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve në Onkologji (ICD-O). ICD-O është një klasifikim me dy akse kryesore, që përdor sisteme klasifikimi të pavarur, bazuar në topografinë dhe morfologjinë. Morfologjia përdor kode 6-shifrore: katër të parët identifikojnë llojin histologjik; i pesti është kodi i sjelljes (malinj primar, malinj sekondar (metastatik), in situ, beninj, i paqartë nëse beninj ose malinj); dhe i gjashti është kodi i gradës (diferencimit) për tumoret solide, i cili gjithashtu përdoret si një kod i veçantë për limfomat dhe leuçemitë.

Lista e ICD-O mund të shkarkohet nga faqja në internet e OBSH-së për klasifikimet (www.who.int/classifications).

4. Përdorimi i nënkategorive në Kapitullin II

Vëmendje kërkohet në përdorimin e veçantë të nënkategorisë .8 në këtë kapitull [shih shënimin 5]. Atje

ku kërkohet të jepen nënkategori për 'tjetër', ato janë klasifikuar më së shumti si nënkategori .7.

5. Mbivendosja e kufinjve të neoplazmave malinje dhe perdorimi i nënkategorisë 8 (lezionet e mbivendosura)

Kategoritë C00-C75 klasifikojnë neoplazitë malinje primare sipas pikës së tyre të origjinës. Shumë kategori tre-shifrore ndahen më tej dhe emërtohen si pjesë ose nënkategori të organit në fjalë. Një neoplazëm që i mbivendoset dy ose më shumë vendeve brenda të njëjtës kategori tre-shifrore, pika e origjinës të së cilës nuk mund të përcaktohet, duhet të klasifikohet në nënkategorinë .8 ('lezione të mbivendosura'), përveçse atëherë kur ky kombinim është indeksuar diku tjetër. Për shembull, karcinoma e ezofagut dhe e stomakut është indeksuar në mënyrë specifike në C16.0 (kardia), ndërkohë që karcinoma e majës dhe pjesës së brendshme të gjuhës duhet koduar si C02.8. Nga ana tjetër, karcinoma e majës së gjuhës, që shtrihet dhe përfshin pjesën e brendshme të gjuhës, duhet koduar si C02.1 për shkak se pika e origjinës – maja e gjuhës – është e njohur. 'Mbivendosje' do të thotë që zonat e prekura shtrihen pranë njëra-tjetrës. Nënkategoritë e njëpasnjëshme janë shpesh herë pranë njëra-tjetrës anatomikisht, por jo gjithmonë (p.sh. fshikëza e urinës C.67.-), dhe koduesit do t'i duhet të konsultojë tekste anatomie për të përcaktuar marrëdhëniet topografike.

Shpesh një neoplazëm mbivendoset në kufinj të kategorive tre-karakterëshe brenda një sistemi të caktuar. Për të rregulluar këtë, janë parashikuar nënkategoritë e mëposhtme:

C02.8	Lezion i gjerë (i shtrirë) i gjuhës
C08.8	Lezion i shtrirë i gjendrave kryesore të pështymës
C14.8	Lezion i shtrirë i buzës, kavitetit oral dhe faringut
C21.8	Lezion i shtrirë i rektumit, anusit dhe kanalit anal
C24.8	Lezion i shtrirë i traktit biliar
C26.8	Lezion i shtrirë i sistemit tretës
C39.8	Lezion i shtrirë i organeve respiratore dhe i atyre intratorakale
C41.8	Lezion i shtrirë i kockës dhe kërceve (kartilagove) artikulare
C49.8	Lezion i shtrirë i indit lidhor dhe i indit të butë
C57.8	Lezion i shtrirë i organeve gjentile femërore
C63.8	Lezion i shtrirë i organeve gjentile mashkullore.
C68.8	Lezion i shtrirë i organeve urinare
C72.8	Lezion i shtrirë i trurit dhe i pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror

Një shembull për këtë është karcinoma e stomakut dhe e zorrës së hollë, që duhet të kodohen C26.8 (lezione të mbivendosura të sistemit digjektiv).

6. Neoplazmat malinje të indit ektopik

Neoplazmat malinje në inde ektopike duhen koduar sipas vendit ku gjenden, p.sh. neoplazma malinje e pankreasit ektopike në ovarë duhet koduar si ovarë (C56).

7. Perdorimi i indeksit alfabetik për kodimin e neoplazmave

Përveç zonës, për kodimin e neoplazmave duhen marrë në konsideratë dhe morfologjia dhe sjellja, dhe i duhet referuar së pari termit të indeksit alfabetik për përshkrimin morfologjik.

Faqet hyrëse të Vëllimit 3 përfshijnë instruksione të përgjithshme mbi përdorimin korrekt të indeksit alfabetik. Instruksionet specifike dhe shembujt lidhur me neoplazmat mund të konsultohen për të siguruar përdorim korrekt të kategorive dhe nënkategorive në Kapitullin II.

8. Përdorimi i klasifikimit ndërkombëtar të sëmundjeve onkologjike (ICD-O)

Për disa lloje morfologjike të veçantë, Kapitulli II jep ose një klasifikim strikt topografik, ose asgjë fare. Kodet topografike të ICD-O përdoren për të gjitha neoplazmat, veçanërisht për kategoritë me tre ose katër karaktere që përdor Kapitulli II për neoplazmat malinje (C00-C77, C80), duke rritur kështu specificitetin për zonën për neoplazmat e tjera (malinje sekondare (metastatike), beninje, in situ, dhe të papërcaktuara dhe të panjohura).

Rekomandohet në këtë mënyrë që agjensitë e interesuara në identifikimin si të zonës por dhe të morfologjisë së tumorit, p.sh. regjistrat e kancereve, spitalet onkologjike, departamentet e anatomisë patologjike, si dhe agjensitë e tjera të specializuara mbi kanceret, të përdorin ICD-O.

Neoplazmat malinje

(C00–C97)

Përdorni kodin shtesë (U85), nëse dëshironi, për të identifikuar rezistencë, mos-përgjigje dhe refraktaritet të neoplazmës ndaj barnave anti-neoplastike.

Neoplazmat malinje, të vërtetuara ose të dyshuara, në zona të përcaktuara, përveç indit limfoid, hematopojetik ose atij të lidhur me ta

(C00–C75)

Neoplazmat malinje të buzës, hapësirës së gojës dhe faringut

(C00–C14)

C00 Neoplazëm malinje e buzës

Përjashton: lëkurën e buzës (C43.0, C44.0)

C00.0 Anët e jashtme të buzës së sipërme

Buza e sipërme:

- NOS
- zona e buzëkuqit
- kufiri i vermilion

C00.1 Anët e jashtme të buzës së poshtëme

Buza e poshtëme:

- NOS
- zona e buzëkuqit
- kufiri i vermilion

C00.2 Anët e jashtme të buzës, pa specifikuar (e sipërme apo e poshtëme)

Kufiri i vermilion NOS

C00.3 Buza e sipërme, aspekti i brendshëm

Buza e sipërme:

- pjesa e faqes
- frenulum
- mukoza

- pjesa e gojës
- C00.4** **Buza e poshtëme, aspekti i brendshëm**
Buza e poshtëme:
 - pjesa e faqes
 - frenulum
 - mukoza
 - pjesa e gojës
- C00.5** **Buza, aspekt i brendshëm, i paspecifikuar**
Buza, e paspecifikuar si e sipërme apo e poshtëme:
 - pjesa e faqes
 - frenulum
 - mukoza
 - pjesa e gojës
- C00.6** **Këndi i buzës**
- C00.8** **Lezion i gjerë (i shtrirë) i buzës**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C00.9** **Buzë, pa specifikuar zonën**

C01 **Neoplazëm malinje e rrënjës së gjuhës**
Përfshin: pjesën e kurrizit të bazës së gjuhës
 pjesën e palëvizshme të gjuhës NOS
 një të tretën e pasme të gjuhës

C02 **Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të gjuhës**

- C02.0** **Sipërfaqja e sipërme (shpinore) e gjuhës**
Dy të tretat e përparme të gjuhës, pjesa e sipërme
Përfshihet: pjesën e sipërme të bazës së gjuhës (C01)
- C02.1** **Maja e gjuhës**
Maja e gjuhës
- C02.2** **Sipërfaqja ventrale e gjuhës**
Dy të tretat e përparme të gjuhës, pjesa e poshtëme
 Frenulum linguae
- C02.3** **Gjuha, dy-të-tretat e përparme, pjesë e paspecifikuar**
 Një-e-treta e mesme e gjuhës NOS
 Pjesa e lëvizshme e gjuhës NOS

- C02.4** **Tonsilet e gjuhës (në bazën e saj)**
Përjashton: tonsilet NOS (C09.9)
- C02.8** **Lezion i mbivendosur (i shtrirë) i gjuhës**
 [shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
 Neoplazëm malinje e gjuhës, pika e origjinës të së cilës nuk mund të
 përkohet në asnjë nga kategoritë C01-C02.4
- C02.9** **Gjuhë, pa specifikuar zonën e saj**

C03 **Neoplazëm malinje e gingivave (=mishit të dhëmbëve)**

- Përfshin:* mukozën alveolare
 mishin e dhëmbëve
- Përjashton:* neoplazmat malinje odontogjenike (C41.0-C41.1)

- C03.0** **Gingivat e sipërme (=pjesës së sipërme)**
- C03.1** **Gingivat e poshtëme (=pjesës së poshtëme)**
- C03.9** **Gingivat, pa specifikuar pjesë e sipërme apo e poshtëme**

C04 **Neoplazëm malinje e dyshemesë së gojës**

- C04.0** **Dyshemeja e përparme e gojës**
 Para bashkimit premolar-kanin
- C04.1** **Dyshemeja anësore (laterale) e gojës**
- C04.8** **Lezion i shtrirë i dyshemesë së gojës**
 [shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C04.9** **Dysheme e gojës, e paspecifikuar**

C05 **Neoplazëm malinje e palatumit të gojës**

- C05.0** **Palatum i ashpër**
- C05.1** **Palatum i butë**
Përjashton: sipërfaqen nazofaringeale të qiellzës së butë (C11.3)
- C05.2** **Uvula**
- C05.8** **Lezion i mbivendosur i palatumit**
 [shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C05.9** **Palatum, i paspecifikuar**
 Çatia e gojës

C06 **Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të gojës**

C06.0 **Mukoza e faqes**
Mukoza e faqes NOS
Faqja e brendshme

C06.1 **Vestibuli i gojës**
Sulkusi i gojës (i sipërmi) (i poshtëmi)
Sulkusi i buzës (i sipërmi) (i poshtëmi)

C06.2 **Zona retromolare**

C06.8 **Lezion i mbivendosur i pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të gojës**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C06.9 **Goja, e paspecifikuar**
Gjendër pështyme e vogël, zonë e papërcaktuar
Kaviteti oral NOS

C07 **Neoplazëm malinje e gjendrës parotide**

C08 **Neoplazëm malinje e gjendrave të tjera dhe të paspecifikuara kryesore të pështymës**

Përjashton: neoplazmat malinje të gjendrave të caktuara të vogla të pështymës, të cilat janë klasifikuar sipas vend-ndodhjes së tyre anatomike; neoplazma malinje të gjendrave të vogla të pështymës NOS (C06.9)
gjendra parotide (C07)

C08.0 **Gjendra submandibulare (=ndën nofullën e poshtëme)**
Gjendra nën-maksilë

C08.1 **Gjendra sublinguale (=poshtë gjuhës)**

C08.8 **Lezion i mbivendosur i gjendrave kryesore të pështymës**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
Neoplazëm malinje e gjendrave kryesore të pështymës, origjina e të cilave nuk mund të përcaktohet në ndonjë nga kategoritë C07-C08.1

C08.9 **Gjendra kryesore e pështymës, e paspecifikuar**
Gjendra kryesore e pështymës NOS

C09**Neoplazëm malinje e tonsilës (=bajames)**

Përjashton: tonsilet e gjuhës (C02.4)
tonsilet faringeale (C11.1)

C09.0**Fosa tonsilare****C09.1****Harku tonsilar (i përparmë) (i pasëm)****C09.8****Lezion i mbivendosur i tonsilës**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C09.9**Tonsila, e paspecifikuar**

Tonsila:

- NOS
- fauciale
- palatine

C10**Neoplazëm malinje e orofaringut**

Përjashton: tonsilën (C09.-)

C10.0**Valekula (=Valekula epiglotike)****C10.1****Sipërfaqja e përparme e epiglotisit**

Epiglottis, buza e lirë [kufiri]

Pala(t) glosopiglotike

Përjashton: epiglotën, pjesa suprahyoide NOS (C32.1)

C10.2**Muri anësor (lateral) i orofaringut****C10.3****Muri i pasëm (posterior) i orofaringut****C10.4****Hapja (çarja) brankiale**

Cisti brankial [vend i neoplazisë]

C10.8**Lezion i mbivendosur i orofaringut**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

Rajoni ngjitur me orofaringun

C10.9**Orofaring, i paspecifikuar****C11****Neoplazëm malinje e nazofaringut****C11.0****Muri i sipërm (superior) i nazofaringut**

Çatia e nazofaringut

C11.1**Muri i pasëm (posterior) i nazofaringut**

Adenoidi

- Tonsili faringeal
- C11.2 Muri anësor (lateral) i nazofaringut**
Fossa e Rosenmüller
Hapja e tubit të dëgjimit
Recesi faringeal
- C11.3 Muri i përparmë (anterior) i nazofaringut**
Dyshemeja e nazofaringut
Sipërfaqja (anteriore) (posteriore) nazofaringeale e qiellzës së butë
Kufiri i pasëm i hundës
- koana
 - septumi
- C11.8 Lezion i mbivendosur i nazofaringut**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C11.9 Nazofaring, i paspecifikuar**
Muri i nazofaringut NOS

C12 Neoplazëm malinje e sinusit piriform

Përfshin: fosën piriforme

C13 Neoplazëm malinje e hipofaringut (=faringut të poshtëm)

Përfshihet: sinusin piriform (C12)

- C13.0 Zona postkrikoidale**
- C13.1 Pala ariepiglotike, aspekti i faringut të poshtëm**

Pala ariepiglotike

- NOS
- Zona kufitare

Përfshihet: palën ariepiglotike, aspekti anësor (C32.1)

- C13.2 Muri i pasëm (posterior) i faringut të poshtëm**

- C13.8 Lezion i mbivendosur i faringut të poshtëm**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

- C13.9 Faring i poshtëm, i paspecifikuar**

Muri i faringut të poshtëm NOS

C14 Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera të paspecifikuara të buzës, kavitetit oral dhe faringut

Përfshihet: kavitetin e gojës NOS (C06.9)

- C14.0 Faring, i paspecifikuar
- C14.1 Laringofaring
- C14.2 Rrethi i Waldeyer-it
- C14.8 Lezion i mbivendosur i buzës, kavitetit oral (hapësirës së gojës) dhe faringut
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
Neoplazëm malinje e buzës, kavitetit të gojës dhe faringut, pika e origjinës të së cilës nuk mund të përcaktohet në kategoritë C00-C14.2

Neoplazmat malinje të organeve të sistemit digjestiv (C15–C26)

C15 Neoplazëm malinje e ezofagut

Shënim: Jepen dy nënklasifikime alternative:

.0-.2 sipas përshkrimit anatomik

.3-.5 sipas një-të-tretave

Ky largim nga parimi që kategoritë duhet të jenë përjashtuese me njëra-tjetrën është i qëllimtë, pasi të dy format e terminologjisë janë në përdorim, por ndarjet anatomike që rezultojnë nuk janë analoge.

- C15.0 Ezofag, pjesa cervikale (=e qafës)
- C15.1 Ezofag, pjesa torakale (=e gjoksit)
- C15.2 Ezofag, pjesa abdominale (=e barkut)
- C15.3 Ezofag, 1/3 e sipërme
- C15.4 Ezofag, 1/3 e mesme
- C15.5 Ezofag, 1/3 e poshtëme
- C15.8 Lezion i mbivendosur i ezofagut
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C15.9 Ezofag, i paspecifikuar

C16 Neoplazëm malinje e stomakut

- C16.0 Kardia (pjesa e kardias)
Hapja e kardias

	Kufiri kardio-ezofageal
	Kufiri gastro-ezofageal
	Ezofagu dhe stomaku
C16.1	Fundus i stomakut
C16.2	Trupi i stomakut
C16.3	Hyrje e pilorit
	Antrum i stomakut (antrumi gastrik)
C16.4	Pilor
	Pre-pilori
	Kanali pilorik
C16.5	Kurvatura e vogël e stomakut, e paspecifikuar
	Kurvatura e vogël e stomakut, e paklasifikuar në C16.1-C16.4
C16.6	Kurvatura e madhe e stomakut, e paspecifikuar
	Kurvatura e madhe e stomakut, e paklasifikuar në C16.0-C16.4
C16.8	Lezion i mbivendosur i stomakut
	[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
C16.9	Stomak, i paspecifikuar
	Kancer i stomakut NOS

C17 Neoplazëm malinje e zorrës së hollë

C17.0	Duoden
C17.1	Jejunum
C17.2	Ileum
	<i>Përfshihet:</i> valvulën ileocecale (C18.0)
C17.3	Divertikuli i Meckel
C17.8	Lezion i mbivendosur i zorrës së hollë
	[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
C17.9	Zorrë e hollë, e paspecifikuar

C18 Neoplazëm malinje e zorrës së trashë (=kolonit)

C18.0	Caecum
	Valvula ileocecale
C18.1	Apendiks
C18.2	Zorrë e trashë, pjesa ngjitëse

C18.3	Fleksura hepatiche
C18.4	Zorrë e trashë, pjesa transversale
C18.5	Fleksura splenike
C18.6	Zorrë e trashë, pjesa zbritëse
C18.7	Zorrë e trashë, pjesa sigmoidale Sigmoidi (fleksura) <i>Përjashton:</i> kufirin rekto-sigmoid (C19)
C18.8	Lezion i mbivendosur i zorrës së trashë [shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
C18.9	Zorra e trashë, e paspecifikuar Zorra e trashë NOS
C19	Neoplazëm malinje e zonës bashkuese rektosigmoidale <i>Përshin:</i> Kolonin dhe rektumin Rekto-sigmoiden (kolonin)
C20	Neoplazëm malinje e rektumit <i>Përshin:</i> Ampulën rektale
C21	Neoplazëm malinje e anusit dhe kanalit anal
C21.0	Anus, i paspecifikuar <i>Përjashton:</i> Anal/e: • kufirin (C43.5, C44.5) • lëkurën (C43.5, C44.5) Lëkurën perianale (C43.5, C44.5)
C21.1	Kanali i anusit Sfinkteri anal
C21.2	Zona kloakogjene
C21.8	Lezion i mbivendosur i rektumit, anusit dhe kanalit anal [shih shënimin 5 në fillim të kapitullit] Kufiri anorektal Anorektumi Neoplazmat malinje të rektumit, anusit dhe kanalit anal, pika e origjinës të të cilave nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C20-C21.2

C22 **Neoplazëm malinje e heparit dhe kanaleve biliare intrahepatike**

Përjashton: traktin biliar NOS (C24.9)
 neoplazmat malinje sekondare të mëlçisë (C78.7)

C22.0 **Karcinoma e qelizave hepatike**

Karcinoma hepatocelulare
Hepatoma

C22.1 **Karcinoma e kanaleve biliare intrahepatike**

Kolangiokarcinoma

C22.2 **Hepatoblastoma**

C22.3 **Angiosarkoma e heparit**

Sarkoma e qelizave Kupffer

C22.4 **Sarkoma të tjera të heparit**

C22.7 **Karcinoma të tjera të specifikuara**

C22.9 **Hepar, i paspecifikuar**

C23 **Neoplazëm malinje e vezikës (=fshikëzës) së tëmthit**

C24 **Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera të paspecifikuara të traktit biliar**

Përjashton: duktusin biliar intrahepatik

C24.0 **Kanali biliar (=duktusi biliar) ekstrahepatik**

Duktusi ose kalimi biliar NOS
Duktusi biliar i përbashkët
Duktusi cistik
Duktusi hepatic

C24.1 **Ampula e Vaterit**

C24.8 **Lezion i mbibendosur i traktit biliar**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

Neoplazëm malinje që prek si duktusin biliar hepatic edhe atë ekstrahepatik

Neoplazëm malinje e traktit biliar, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C22.0-C24.1

C24.9 **Trakt biliar, i paspecifikuar**

C25 **Neoplazëm malinje e pankreasit**

- C25.0 Koka e pankreasit
- C25.1 Trupi i pankreasit
- C25.2 Bishti i pankreasit
- C25.3 Kanali (=duktusi) i pankreasit
- C25.4 Pankreas endokrin (pjesa endokrine)
Ishujt e Langerhans
- C25.7 Pjesë të tjera të pankreasit
Qafa e pankreasit
- C25.8 Lezion i mbivendosur i pankreasit
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C25.9 Pankreas, i paspecifikuar

C26 **Neoplazëm malinje e organeve të tjera të traktit digjektiv, të paspecifikuara mirë**

Përjashton: peritoneumin dhe retroperitoneumin (C48.-)

- C26.0 Trakti intestinal, pjesë e paspecifikuar
Zorrët NOS
- C26.1 Shpretka
Përjashton: limfomën folikulare (C82.-)
limfomën Hoçkin [Hodgkin] (C81.-)
limfomën me qeliza të maturuara T/vrasëse natyrore (C84.-)
limfomën jofolikulare (C83.-)
limfomën jo-Hoçkin, dhe lloje të tjera të paspecifikuara (C85.-)
- C26.8 Lezion i mbivendosur i sistemit tretës
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
Neoplazëm malinje e organeve digjective, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet në asnjë nga kategoritë C15-C26.1
Përjashton: kufiri kardio-ezofageal (C16.0)
- C26.9 Lokalizime të keqspecifikuara të sistemit tretës
Kanali ose trakti alimentar NOS
Trati gastro-intestinal NOS

Neoplazmat malinje të organeve të sistemit respirator dhe të atyre intratorakale

(C30–C39)

Përfshin: veshin e mesëm

Përjashton: mezoteliomën (C45.-)

C30 Neoplazëm malinje e kavitetit nazal dhe e veshit të mesëm

C30.0 Hapësira e hundës

Kartilago e hundës

Konkat, e hundës

Hunda e brendshme

Septumi i hundës

Vestibuli i hundës

Përjashton: kockën e hundës (C41.0)

hundën NOS (C76.0)

bulbin olfaktor (C72.2)

kufirin e pasëm të septit të hundës dhe koanës (C11.3)

lëkurën e hundës (C43.3, C44.3)

C30.1 Veshi i mesëm

Tubi i Eustakit

Veshi i brendshëm

Qelizat e ajrit në mastoid

Përjashton: kanalin e jashtëm të veshit (C43.2, C44.2)

kockën e veshit (meatus) (C41.0)

kartilagon e veshit (C49.0)

lëkurën e veshit (të jashtëm) (C43.2, C44.2)

C31 Neoplazëm malinje e sinuseve aksesore

C31.0 Sinus maksilar

Antrum (Highmore) (maksilar)

C31.1 Sinus etmoidal

C31.2 Sinus frontal

C31.3 Sinus sfenoidal

- C31.8 Lezion i mbivendosur i sinuseve ndihmëse (aksesore)
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C31.9 Sinus ndihmës, i paspecifikuar

C32 Neoplazëm malinje e laringut

- C32.0 **Glottis**
Laringu i brendshëm
Kordat e zërit (të vërtetat) NOS
- C32.1 **Supraglottis**
Palat ariepiglottiale, aspekti laringeal
Epiglota (pjesa suprahyoide) NOS
Laringu i jashtëm
Kordat false të zërit
Sipërfaqja (laringeale) e pasme e epiglotës
Bandat ventrikulare
Përfshihet: sipërfaqen e përparme të epiglotës (C10.1)
palatën ariepiglottiale:
 - NOS (C13.1)
 - aspektin nënfaringeal (C13.1)
 - zonën kufitare (C13.1)
- C32.2 **Subglottis**
- C32.3 **Kërcki (kartilagu) i laringut**
- C32.8 Lezion i mbivendosur i laringut
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C32.9 Laring, i paspecifikuar

C33 Neoplazëm malinje e trakesë

C34 Neoplazëm malinje e bronkut dhe mushkërisë

- C34.0 **Bronku kryesor**
Carina
Hilus (i mushkërisë)
- C34.1 **Lobi i sipërm, bronku ose mushkëria**
- C34.2 **Lobi i mesëm, bronku ose mushkëria**

- C34.3 Lobi i poshtëm, bronku ose mushkëria
- C34.8 Lezion i mbivendosur i bronkut ose mushkërisë
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C34.9 Bronk ose mushkëri, e paspecifikuar

C37 Neoplazëm malinje e timusit

C38 Neoplazëm malinje e zemrës, mediastinit, dhe pleurës

Përjashton: mezoteliomën (C45.-)

- C38.0 Zemra
Perikardiumi
Përjashton: vazat e mëdha (C49.3)
- C38.1 Mediastini i përparshëm (anterior)
- C38.2 Mediastini i pasëm (posterior)
- C38.3 Mediastin, pjesë e paspecifikuar
- C38.4 Pleura
- C38.8 Lezion i mbivendosur i zemrës, mediastinit dhe pleurës
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C39 Neoplazëm malinje e zonave të tjera të paspecifikuara të organeve të sistemit traktit respirator dhe të atyre intratorakale

Përjashton: intratorakalet NOS (C76.1)
torakalet NOS (C76.1)

- C39.0 Trakti i sipërm respirator, pjesë e paspecifikuar
- C39.8 Lezion i mbivendosur i organeve respiratore dhe atyre intratorakale
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
Neoplazëm malinje e organeve respiratore dhe intratorakale, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C30-C39.0
- C39.9 Lokalizime të paspecifikuara mirë brenda sistemit respirator
Trakti respirator NOS

Neoplazmat malinje të kockës dhe kërceve artikulare

(C40–C41)

Përjashton: palcën e kockave (C96.7)
synoviat (C49.-)

C40 Neoplazëm malinje e kockës dhe kërceve artikulare të gjymtyrëve

- C40.0 Shpatulla dhe kockat e gjata të gjymtyrës së sipërme
C40.1 Kockat e shkurtëra të gjymtyrës së sipërme
C40.2 Kockat e gjata të gjymtyrës së poshtëme
C40.3 Kockat e shkurtëra të gjymtyrës së poshtëme
C40.8 Lezion i mbivendosur i kockave dhe i kërceve të artikulacioneve të gjymtyrëve
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
C40.9 Kockë dhe kërc i (kartilago e) artikulacionit të gjymtyrës, i paspecifikuar

C41 Neoplazëm malinje e kockës dhe kërceve artikulare të zonave të tjera dhe të paspecifikuara

Përjashton: kockat e gjymtyrëve (C40.-)

kartilagot e:

- veshit (C49.0)
- laringut (C32.3)
- gjymtyrëve (C40.0)
- hundës (C30.0)

C41.0 Kockat e kafkës dhe të fytyrës

Maksila (superiore)

Kocka orbitale

Përjashton: karcinomën, e çdo lloji përveç intraoseus ose odontogjenike të:

- sinusit maksilar (C31.0)
- nofullës së sipërme (C03.0)
- kockës së nofullës (të poshtëme) C(41.1)

C41.1 Mandibula

Kocka e nofullës së poshtëme

Përjashton: karcinomën, e çdo lloji përveç intraoseus ose odontogjenike të:

- nofullës NOS (C03.9)

- nofullës NOS
 - të poshtëme (C03.1)
- kockës së nofullës të sipërme (C41.0)
- C41.2 Shtylla (kolona) vertebrore**
Përjashton: sakrumin dhe koksiksin (C41.4)
- C41.3 Brinjë, sternum dhe klavikul**
- C41.4 Kocka të baçinit (pelvisit), sakrumi dhe koksiksi**
- C41.8 Lezion i mbivendosur i kockës dhe kërceve (kartilagove) artikulare**
 [shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
 Neoplazëm malinje e kockës dhe kartilagove artikulare, pika e origjinës të të cilave nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C40-C41.4
- C41.9 Kockë dhe kartilago e artikulacionit, e paspecifikuar**

Melanoma dhe neoplazma të tjera malinje të lëkurës (C43–C44)

- C43 Melanoma malinje e lëkurës**
Përjashton: melanomën malinje të lëkurës së organeve gjenitale (C51-C52, C60.-, C63.-)
- C43.0 Melanoma malinje e buzës**
Përjashton: kufirin e buzës me vermillion (C00.0-C00.2)
- C43.1 Melanoma malinje e kapakut të syrit, përfshirë kanthus-in**
- C43.2 Melanoma malinje e veshit dhe e kanalit të jashtëm të tij**
- C43.3 Melanoma malinje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të fytyrës**
- C43.4 Melanoma malinje e skalpit dhe e qafës**
- C43.5 Melanoma malinje e trungut**
 Anal/e:
 • kufiri
 • lëkura
 Lëkura perianale
 Lëkura e gjoksit
Përjashton: anusin NOS (C21.0)
- C43.6 Melanoma malinje e gjymtyrës së sipërme, përfshirë shpatullën**

- C43.7 Melanoma malinje e gjymtyrës së poshtëme, përfshirë kofshën
- C43.8 Melanoma malinje e mbivendosur e lëkurës
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C43.9 Melanoma malinje e lëkurës, e paspecifikuar
Melanoma (malinje) NOS

C44 Neoplazma të tjera malinje të lëkurës

Përfshin: neoplazmën malinje të:

- gjendrave të sebumit (=gjendrave sebace)
- gjendrave të djersës

Përjashton: sarkomën Kaposi (C46.-)

melanomën malinje të lëkurës (C43.-)

lëkurën e organeve gjenitale (C51-C52, C60.-, C63.-)

- C44.0 Lëkura e buzës
Karcinoma bazalo-qelizore e buzës
Përjashton: neoplazmën malinje të buzës
- C44.1 Lëkura e kapakut të syrit, përfshirë kanthus-in
Përjashton: indin lidhor të qepallës (C49.0)
- C44.2 Lëkura e veshit dhe e kanalit të jashtëm të tij
Përjashton: indin lidhor të veshit (C49.0)
- C44.3 Lëkura e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të fytyrës
- C44.4 Lëkura e skalpit dhe e qafës
- C44.5 Lëkura e trungut
Anal/e:
• kufiri
• lëkura
Lëkura perianale
Lëkura e gjoksit
Përjashton: anusin NOS (C21.0)
- C44.6 Lëkura e gjymtyrës së sipërme, përfshirë shpatullën
- C44.7 Lëkura e gjymtyrës së poshtëme, përfshirë kofshën
- C44.8 Lezion i mbivendosur (i përhapur) i lëkurës
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C44.9 Neoplazëm malinje e lëkurës, e paspecifikuar

Neoplazma malinje të indit mezotelial dhe indit të butë (C45–C49)

C45 Mezotelioma

C45.0 Mezoteliomë e pleurës

Përjashton: neoplazma të tjera malinje të pleurës (C38.4)

C45.1 Mezoteliomë e peritoneumit

Mezenteri

Mezokoloni

Omentumi

Peritoneumi (parietal)(pelvik)

Përjashton: neoplazma të tjera malinje të peritoneumit (C48.-)

C45.2 Mezoteliomë e perikardit

Përjashton: neoplazma të tjera malinje të perikardit (C38.0)

C45.7 Mezoteliomë me lokalizime të tjera

C45.9 Mezoteliomë, e paspecifikuar

C46 Sarkoma e Kaposi (=Sarkoma Kaposi)

C46.0 Sarkoma Kaposi e lëkurës

C46.1 Sarkoma Kaposi e indit të butë

C46.2 Sarkoma Kaposi e palatumit të gojës

C46.3 Sarkoma Kaposi e gjendrave limfatike (limfonoduleve)

C46.7 Sarkoma Kaposi me lokalizime të tjera

C46.8 Sarkoma Kaposi e shumë organeve

C46.9 Sarkoma Kaposi e paspecifikuar

C47 Neoplazëm malinje e nervave periferikë dhe e sistemit nervor autonom

Përfshin: ganglionet dhe nervat simpatikë dhe parasimpatikë

C47.0 Nervat periferikë të kokës, fytyrës dhe qafës

Përjashton: nervat periferikë të orbitës (C69.6)

C47.1 Nervat periferikë të gjymtyrës së sipërme, përfshirë shpatullën

C47.2 Nervat periferikë të gjymtyrës së poshtme, përfshirë kofshën

- C47.3 Nervat periferikë të toraksit (gjoksit)
- C47.4 Nervat periferikë të abdomenit (barkut)
- C47.5 Nervat periferikë të pelvisit (legenit)
- C47.6 Nervat periferikë të trungut, të paspecifikuar
- C47.8 Lezion i mbivendosur i nervave periferikë dhe sistemit nervor autonom
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C47.9 Nervat periferikë dhe sistemi nervor autonom, pa specifikim

C48 Neoplazëm malinje e peritoneumit dhe e hapësirës retroperitoneale

Përjashton: sarkomën Kaposi (C46.1)
mezoteliomën (C45.-)

- C48.0 Hapësira retroperitoneale (=Retroperitoneumi)
- C48.1 Pjesë të specifikuara të peritoneumit
 - Mezenteri
 - Mezokoloni
 - Omentumi
 - Peritoneumi
 - parietal
 - pelvik
- C48.2 Peritoneum, pjesë e paspecifikuar
- C48.8 Lezion i mbivendosur i peritoneumit dhe i hapësirës retroperitoneale
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C49 Neoplazëm malinje e indit lidhor dhe indit të butë

Përfshin: enët e gjakut
bursën
kartilagon
fascian
dhjamin
ligamentet, përveç atij uterin
enët limfatike
muskujt
sinovian

tendinët (këllëfët)

Përjashton: kartilagon (e):

- artikulare (C40-C41)
- laringut (C32.3)
- hundës (C30.0)

indin lidhor të gjoksit (C50.-)

sarkomën Kaposi (C46.-)

mezoteliomën (C45.-)

sistemin nervor autonom dhe nervat periferikë (C47.-)

peritoneumin (C48.-)

retroperitoneumin (C48.0)

C49.0 Ind lidhor dhe ind i butë i kokës, i fytyrës dhe i qafës

Ind lidhor i:

- syrit
- qepallës

Përjashton: indin lidhor të orbitës (C69.9)

C49.1 Ind lidhor dhe ind i butë i gjymtyrës së sipërme, përfshirë shpatullën

C49.2 Ind lidhor dhe ind i butë i gjymtyrës së poshtëme, përfshirë kofshën

C49.3 Ind lidhor dhe ind i butë i toraksit (gjoksit)

Aksila

Diafragma

Enët e mëdha

Përjashton: gjoksin (C50.-)

zembrën (C38.0)

mediastinumit (C38.1-C38.3)

timusin (C37)

C49.4 Ind lidhor dhe ind i butë i abdomenit (barkut)

Muri i barkut

Hipokondriumit

C49.5 Ind lidhor dhe ind i butë i pelvisit (legënit)

Fundshpina

Fundbarku

Perineumi

C49.6 Ind lidhor dhe ind i butë i trungut, i paspecifikuar

Kurrizi NOS

- C49.8** **Lezion i mbivendosur i indit lidhor dhe i indit të butë**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
Neoplazëm malinje e indit lidhor dhe të butë, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C47-C49.6
- C49.9** **Ind lidhor dhe ind i butë, të paspecifikuar**

Neoplazëm malinje e gjirit (C50)

C50 **Neoplazëm malinje e gjirit**

Përfshin: indin lidhor të gjoksit

Përfshihet: lëkurën e gjoksit (C43.5, C44.5)

- C50.0** **Thumbi i gjirit dhe zona rreth tij (areola)**
- C50.1** **Pjesa qendrore e gjirit**
- C50.2** **Kuadranti i sipërm-i brendshëm i gjirit**
- C50.3** **Kuadranti i poshtëm-i brendshëm i gjirit**
- C50.4** **Kuadranti i sipërm-i jashtëm i gjirit**
- C50.5** **Kuadranti i poshtëm-i jashtëm i gjirit**
- C50.6** **Bishti (zgjatimi) aksilar i gjirit**
- C50.8** **Lezion i mbivendosur i gjirit**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C50.9** **Gjiri, i paspecifikuar**

Neoplazmat malinje të organeve gjenitale femërore (C51–C58)

Përfshin: lëkurën e organeve gjenitale femërore

C51 **Neoplazëm malinje e vulvës**

- C51.0** **Buza e madhe**
Gjendrat e Bartolinit [vestibulare të mëdha]

- C51.1 Buza e vogël
- C51.2 Klitori
- C51.8 Lezion i mbivendosur i vulvës
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C51.9 Vulvë, e paspecifikuar
Organet e jashtme gjenitale femërore NOS
Pudendumi

C52 Neoplazëm malinje e vaginës

C53 Neoplazëm malinje e qafës së mitrës (=cervix uteri)

- C53.0 Pjesa e brendshme e qafës së mitrës (=endocerviks)
- C53.1 Pjesa e jashtme e qafës së mitrës (=ekzocerviks)
- C53.8 Lezion i mbivendosur i qafës së mitrës
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C53.9 Qafa e mitrës, e paspecifikuar

C54 Neoplazëm malinje e trupit të mitrës (=corpus uteri)

- C54.0 Isthmus uteri
Segmenti i poshtëm uterin
- C54.1 Endometrium
- C54.2 Miometrium
- C54.3 Fundus uteri
- C54.8 Lezion i mbivendosur i trupit të mitrës (corpus uteri)
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
- C54.9 Trup i mitrës (corpus uteri), i paspecifikuar

C55 Neoplazëm malinje e uterusit (=mitrës), pjesërisht e paspecifikuar

C56 Neoplazëm malinje e ovarit

C57 Neoplazëm malinje e organeve të tjera gjenitale femërore, e paspecifikuar

- C57.0** **Tubi i Fallopit**
 Ovidukti
 Tubi uterin
- C57.1** **Ligamenti i gjerë**
- C57.2** **Ligamenti i rumbullakët**
- C57.3** **Parametrium**
 Ligamenti uterin NOS
- C57.4** **Anekse të mitrës, të paspecifikuara**
- C57.7** **Organe të tjera të specifikuara gjenitale femërore**
 Trupi apo duktusi Wolffian
- C57.8** **Lezion i mbivendosur i organeve gjenitale femërore**
 [shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
 Neoplazëm malinje e organeve gjenitale femërore, pika e origjinës të së cilës
 nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C51-C57.7, C58
 Tubo-ovarian
 Utero-ovarian
- C57.9** **Organ gjenital femëror, zonë e paspecifikuar**
 Trakti genitourinar femëror NOS

C58 **Neoplazëm malinje e placentës**

- Përfshin:* koriokarcinomën NOS
 korionepiteliomën NOS
- Përfshihet:* korioadenomën (destruens) (D32.2)
 molën hidatidiforme:
 • NOS (O01.9)
 • invazive (D39.2)
 • malinje (D39.2)

Neoplazmat malinje të organeve gjenitale mashkullore (C60–C63)

- Përfshin:* lëkurën e organeve gjenitale mashkullore

C60 **Neoplazëm malinje e penisit**

C60.0	Prepuciumi Lafsha
C60.1	Glans penis (=Koka e penisit)
C60.2	Trupi i penisit Corpus cavernosum
C60.8	Lezion i mbivendosur i penisit [shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
C60.9	Penis, i paspecifikuar Lëkura e penisit NOS

C61 Neoplazëm malinje e prostatës

C62 Neoplazëm malinje e testikutit

C62.0	Testikul i pazbritur plotësisht Testikul ektopik [vendi i neoplazmës] Testikul i pazbritur [vendi i neoplazmës]
C62.1	Testikul i zbritur Testikul në skrotum
C62.9	Testikul, i paspecifikuar

C63 Neoplazëm malinje e organeve të tjera gjenitale mashkullore, e paspecifikuar

C63.0	Epididimis
C63.1	Tubi spermatik
C63.2	Skrotum Lëkura e skrotumit
C63.7	Organe të tjera të specikuara gjenitale mashkullore Vezika seminale Tunica vaginalis
C63.8	Lezion i mbivendosur i organeve gjenitale mashkullore [shih shënimin 5 në fillim të kapitullit] Neoplazëm malinje e organeve gjenitale mashkullore, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C60-C63.7
C63.9	Organ gjenital mashkullor, zonë e paspecifikuar Trakti gjenitourinar mashkullor NOS

Neoplazmat malinje të traktit urinar (C64–C68)

C64 Neoplazëm malinje e veshkës, me përjashtim të pelvisit renal

- Përjashton:* renal/e:
- kalicet (C65)
 - pelvisin (C65)

C65 Neoplazëm malinje e pelvisit renal (=legenit të veshkës)

- Përfshin:* kufirin pelviko-ureterik
kalicet renale

C66 Neoplazëm malinje e ureterit

- Përjashton:* daljet e ureterëve në vezikën urinare

C67 Neoplazëm malinje e vezikës (fshikëzës) urinare

- C67.0 Trekëndësh i vezikës urinare
C67.1 Kubeja e vezikës urinare
C67.2 Muri i anëshëm (lateral) vezikës urinare
C67.3 Muri i përparmë (anterior) i vezikës urinare
C67.4 Muri i pasëm (posterior) i vezikës urinare
C67.5 Qafa e vezikës urinare
Hapja e brendshme e ureterit
C67.6 Dalja e ureterit
C67.7 Urachus
C67.8 Lezion i mbivendosur i vezikës urinare
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
C67.9 Vezikë urinare, e paspecifikuar

C68 Neoplazëm malinje e organeve të tjera dhe të paspecifikuar urinare

Përjashton: traktin gjenitourinar NOS:

- femëror (C57.9)
- mashkullor (C63.9)

C68.0 Uretra

Përjashton: hapjen e jashtme të ureterit (orificin uretral) në fshikëz (C67.5)

C68.1 Gjendra parauretrale

C68.8 Lezion i mbivendosur i organeve urinare

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

Neoplazëm malinje e organeve urinare, pika e origjinës të së cilës nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C64-C68.1

C68.9 Organ urinar, i paspecifikuar

Sistemi urinar NOS

Neoplazmat malinje të syrit, trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror
(C69–C72)

C69 Neoplazëm malinje e syrit dhe anekseve të tij

Përjashton: indin lidhor të qepallës (C49.0)

qepallën (lëkurën) (C43.1, C44.1)

nervin optik (C72.3)

C69.0 Konjunktiva

C69.1 Kornea

C69.2 Retina

C69.3 Koroida

C69.4 Trupi ciliar

C69.5 Gjendra dhe kanali i lotëve (lakrimal)

Gjendra e lotit

Duktusi nazolakrimal

C69.6 Orbita

Indi lidhor i orbitës

Mukujt ekstra-okularë

Nervat periferikë të orbitës

Indi retro-bulbar

Indi retro-okular

Përjashton: kockën e orbitës (C41.0)

C69.8 **Lezion i mbivendosur i syrit dhe i anekseve**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C69.9 **Sy, i paspecifikuar**
Kokërdhoku

C70 **Neoplazëm malinje e meningeve**

C70.0 **Meninget e trurit**

C70.1 **Meninget e medulës spinale**

C70.9 **Meninge, të paspecifikuara**

C71 **Neoplazëm malinje e trurit**

Përjashton: nervat kranialë (C72.2-C72.5)
 indin retro-bulbar (C69.9)

C71.0 **Truri, me përjashtim të lobeve dhe barkusheve të tij**
Supratentorial NOS

C71.1 **Lobi frontal**

C71.2 **Lobi temporal**

C71.3 **Lobi parietal**

C71.4 **Lobi oksipital**

C71.5 **Barkushja e trurit (ventrikuli cerebral)**

Përjashton: ventrikulin e katërt (C71.7)

C71.6 **Truri i vogël**

C71.7 **Medula oblongata**

Ventrikuli i katërt

Infratentorial NOS

C71.8 **Lezion i mbivendosur i trurit**

[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C71.9 **Truri, i paspecifikuar**

C72 **Neoplazëm malinje e palcës kurrizore, nervave të kokës dhe të pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror**

Përjashton: meninget (C70.-)
 sistemin nervor autonom dhe nervat periferikë (C47.-)

- C72.0** Korda spinale
- C72.1** Bishti i palcës kurrizore (=Cauda equina)
- C72.2** Nervi i nuhatjes (=Nervi olfaktor)
Bulbi olfaktor
- C72.3** Nervi i të parit (=Nervi optik)
- C72.4** Nervi i dëgjimit (=Nervi akustik)
- C72.5** Nerva të tjerë dhe të paspecifikuar të kokës
Nervat kranialë NOS
- C72.8** Lezion i mbivendosur i trurit dhe i pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]
Neoplazëm malinje e trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror, pika e origjinës e të së cilës nuk mund të klasifikohet në ndonjë nga kategoritë C70-C72.5
- C72.9** Sistemi nervor qendror, i paspecifikuar
Sistemi nervor NOS

Neoplazmat malinje të tiroides dhe gjendrave të tjera endokrine
(C73–C75)

C73 Neoplazëm malinje e gjendrës tiroide

C74 Neoplazëm malinje e gjendrës mbiveshkore (=adrenale)

C74.0 Korja e (korteksi i) gjendrës mbiveshkore

C74.1 Palca e gjendrës mbiveshkore

C74.9 Gjendra mbiveshkore, e paspecifikuar

C75 Neoplazëm malinje e gjendrave të tjera endokrine dhe strukturave të lidhura me to

Përjashton: gjendrat mbiveshkore (C74.-)
pankreasin endokrin (C25.4)
ovaret (C56)
testikujt (C62.-)
timusin (C37)

gjendrën tiroide (C73)

C75.0	Gjendra paratiroide
C75.1	Gjendra pituitare
C75.2	Kanali (duktusi) kraniofaringeal
C75.3	Gjendra pineale
C75.4	Trupi karotid
C75.5	Trupi aortik dhe paraganglionet e tjera
C75.8	Interesim shumëgjendror, i paspecifikuar <i>Shënim:</i> Nëse zonat e shumta të përfshirjes janë të identifikuara, ato duhet të kodohen veçmas.
C75.9	Gjendër endokrine, e paspecifikuar

Neoplazma malinje të zonave sekondare dhe të keqspecifikuara apo të paspecifikuara (C76–C80)

C76 Neoplazëm malinje me lokalizim tjetër dhe të keqspecifikuar

Përjashton: neoplazmat malinje të:

- traktit gjenitourinar NOS
 - femëror (C57.9)
 - mashkullor (C63.9)
- indet limfoide, hematopojetike dhe të lidhura me to (C81-C96)
- zona të paspecifikuara (C80.-)
-

C76.0	Kokë, fytyrë, qafë Faqe NOS Hundë NOS
C76.1	Gjoks (Toraks) Aksila NOS Intratorakal/e NOS Torakal/e NOS
C76.2	Bark (Abdomen)

- C76.3** **Legen (Pelvis)**
Fundbarku NOS
Zonat ku mbivendosen sisteme brenda pelvisit, si:
- retrovagial (septumi)
 - retrovezikal (septumi)
- C76.4** **Gjymtyra e sipërme**
C76.5 **Gjymtyra e poshtëme**
C76.7 **Lokalizime të tjera të keqspecifikuara**
C76.8 **Lezion i shtrirë i lokalizimeve të tjera dhe të keqspecifikuara**
[shih shënimin 5 në fillim të kapitullit]

C77 **Neoplazëm malinje sekondare dhe e paspecifikuar e gjendrave limfatike**

Përjashton: neoplazmën malinje të limfonodulave, të përcaktuar si primare (C81-C86, C96.-)

- C77.0** **Gjendra limfatike të kokës, fytyrës dhe qafës**
Limfonodulat supraklavikulare
- C77.1** **Gjendra limfatike të brendshme të gjoksit (=intratorakale)**
C77.2 **Gjendra limfatike të brendshme të barkut (=intra-abdominale)**
C77.3 **Gjendra limfatike aksilare dhe të gjymtyrës së sipërme**
Limfonodulat pektorale
- C77.4** **Gjendra limfatike inguinale dhe të gjymtyrës së poshtëme**
C77.5 **Gjendra limfatike të brendshme të legenit (=intrapelvike)**
C77.8 **Gjendra limfatike të shumë zonave**
C77.9 **Gjendër limfatike, e paspecifikuar**

C78 **Neoplazëm malinje sekondare e organeve të frymëmarrjes respiratore dhe atyre tretëse**

- C78.0** **Neoplazëm malinje sekondare e mushkërisë**
C78.1 **Neoplazëm malinje sekondare e mediastinit**
C78.2 **Neoplazëm malinje sekondare e pleurës**
Efuzion pleural malinj NOS
- C78.3** **Neoplazëm malinje sekondare e organeve të tjera dhe të paspecifikuara respiratore**
C78.4 **Neoplazëm malinje sekondare e zorrës së hollë**

- C78.5 Neoplazëm malinje sekondare e zorrës së trashë dhe rektumit
- C78.6 Neoplazëm malinje sekondare e peritoneumit dhe hapësirës retroperitoneale
Ascitet malinje NOS
- C78.7 Neoplazëm malinje sekondare e mëlçisë
- C78.8 Neoplazëm malinje sekondare e organeve të tjera dhe të paspecifikuara tretëse

C79 Neoplazëm malinje sekondare e lokalizimeve të tjera

- C79.0 Neoplazëm malinje sekondare e veshkës dhe legenit të saj
- C79.1 Neoplazëm malinje sekondare e vezikës dhe organeve të tjera të paspecifikuara urinare
- C79.2 Neoplazëm malinje sekondare e lëkurës
- C79.3 Neoplazëm malinje sekondare e trurit dhe meningeve trunore
- C79.4 Neoplazëm malinje sekondare e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të sistemit nervor qendror
- C79.5 Neoplazëm malinje sekondare e kockës dhe palcës kockore
- C79.6 Neoplazëm malinje sekondare e vezores
- C79.7 Neoplazëm malinje sekondare e gjendrës mbiveshkore
- C79.8 Neoplazëm malinje sekondare e lokalizimeve të tjera
- C79.9 Neoplazëm malinje sekondare, zona e paspecifikuar
Karcinomatozë (sekondare)
I përhapur (sekondar):
- kancer NOS
 - malinjitet NOS
- i gjeneralizuar (sekondar):
- kancer NOS
 - malinjitet NOS
- Kancer i shumëfishtë malinj NOS
Sarkomatozë (sekondare) NOS

C80 Neoplazëm malinje sekondare pa specifikim të lokalizimit

- C80.0 Neoplazëm malinje, e përcaktuar me zonë parësore të panjohur
Zona parësore e panjohur
- C80.9 Neoplazëm malinje, me zonë parësore të paspecifikuar

Kancer NOS
Karcinoma NOS
Malinjitet NOS
Kaheksi malinje NOS
Kancer i shumëfishtë NOS

Përjashton: kancerin sekondar të shumëfishtë NOS (C79.9)
neoplazmën malinje sekondare, zonë e paspecifikuar (C79.9)

Neoplazmat malinje të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të lidhura me to

(C81–C96)

Përjashton: neoplazmat sekondare të paspecifikuara të limfonodulave (C77.-)

C81 Sëmundja e Hoçkin [Hodgkin]

C81.0 Mbizotërim limfocitar
C81.1 Sklerozë nodulare
C81.2 Qeliza të përziera
C81.3 Shkatërrim i limfociteve
C81.4 Të pasur në limfocite

Përjashton: limfomën Hoçkin nodulare me mbizotërim limfocitar (C81.0)

C81.7 Sëmundje tjetër e tipit Hoçkin
Limfoma klasike Hoçkin, lloji i paspecifikuar
C81.9 Sëmundje Hoçkin e paspecifikuar

C82 Limfoma folikulare (nodulare) jo-Hoçkin

Përfshin: limfomën folikulare me zona të difuzuara ose jo

Përjashton: limfomën me qeliza të maturuara T/vrasëse natyrore

C82.0 Limfoma folikulare grada I
C82.1 Limfoma folikulare grada II
C82.2 Limfoma folikulare grada III, e paspecifikuar
C82.3 Limfoma folikulare grada IIIa
C82.4 Limfoma folikulare grada IIIb
C82.5 Limfoma me qendër folikuli të difuzuar

- C82.5 Limfoma me qendër folikuli kutane
- C82.7 Lloje të tjera të limfomës folikulare
- C82.9 Limfomë folikulare e paspecifikuar
- Limfoma nodulare NOS

C83 Limfoma jo-folikulare

- C83.0 **Me qeliza të vogla (difuze)**
 - Limfoma limfoplazmatike
 - Limfoma nodale e zonës marginale
 - Varianti jo leuçemik i Limfomës Limfocitare Kronike
 - Limfoma e zonës marginale të shpretkës
 - Përjashton:* leuçeminë limfocitike kronike (C91.1)
 - makroglobulineminë Waldenström (C88.0)
 - limfomat e qelizave të maturuara T/vrasëse natyrore (C84.-)
- C83.1 **Limfoma e qelizave të Mantelit**
 - Limfoma centrocitike
 - Polipoza limfomatoze malinje
- C83.3 **Limfoma me qeliza B të mëdha difuze**

- Anaplastike - CD-30 pozitive - Centroblastike - Plazmablastike - Imunoblastike - Nën-lloji i paspecifikuar - E pasur me qeliza T		Limfoma me qeliza B të mëdha difuze
--	--	-------------------------------------

 - Përjashton:* limfomën me qeliza B të mëdha mediastinale (timike) (C85.2)
 - limfomat e qelizave të maturuara T/vrasëse natyrore (C84.-)
- C83.5 **Limfoma limfoblastike (difuze)**
 - Limfoma me prekursorë të qelizës B
 - Limfoma limfoblastike të qelizës B
 - Limfoma limfoblastike NOS
 - Limfoma limfoblastike të qelizës T
 - Limfoma me prekursorë të qelizës T
- C83.7 **Limfoma e Burkitt**
 - Limfoma atipike e Burkitt
 - Limfoma e 'ngjajshme me të Burkitt'

- Përjashton:* leuçeminë e qelizave të maturuara të llojit Burkitt
- C83.8 Lloje të tjera të limfomës jo-folikulare**
 Limfoma primare me efuzion të qelizave B
 Limfoma intra-vaskulare me qeliza të mëdha B
 Granulomatoza limfoide
Përjashton: limfomën mediastinale (timike) me qeliza B të mëdha (C85.2)
 limfomën e qelizave T të pasur me qeliza B (C83.3)
- C83.9 Limfomë jofolikulare e përhapur, e paspecifikuar**
- C84 Limfomat me qeliza T dhe Vrasëse Natyrore [Natural Killers]**
- C84.0 Mykoza fungoide**
- C84.1 Sëmundja e Sézary-t**
- C84.4 Limfoma e qelizave T periferike, e paklasifikuar tjetërkund**
 Limfoma e Lennert
 Limfoma limfoepitelioidë
- C84.5 Limfoma të tjera dhe me qeliza T/Vrasëse Natyrore të maturuara**
Shënim: Nëse përmendet linja e qelizave T ose një përfshirje së bashku me një limfomë të caktuar, kodoni përshkrimin më specifik.
Përjashton: limfomat e qelizave T angio-imunoblastike (C86.5)
 limfomat blastike të qelizave Vrasëse Natyrore (C86.4)
 limfomat e qelizave T të llojit enteropatik (C86.2)
 limfomat ekstranodulare të qelizave Vrasëse Natyrore, lloji nazal (C86.0)
 limfomën e qelizave T hepato-splenike (C86.1)
 proliferimet e qelizave T - CD30 pozitive kryesisht në lëkurë (C86.6)
 limfomën e qelizave T subkutane të ngjajshme me panikulitin (C86.3)
 leuçeminë e qelizave T (C91.-)
- C84.5 Limfoma anaplastike e qelizave të mëdha, ALK-pozitive**
 Limfoma anaplastike me qeliza të mëdha, CD30-pozitive
- C84.6 Limfoma anaplastike e qelizave të mëdha, ALK-negative**
Përjashton: proliferimet kutane primare të qelizave T, CD30-pozitive
- C84.8 Limfoma kutane e qelizave T, e paspecifikuar**
- C84.9 Limfoma me qeliza T/Vrasëse Natyrore të maturuara, të paspecifikuara**

Limfomat me qeliza T/Vrasëse Natyrore NOS

Përfshihet: limfomën me qeliza T të maturuara, të paklasifikuara tjetërkund (C84.4)

C85

Tipa të tjerë dhe të paspecifikuar të limfomës jo-Hoçkin

C85.1 Limfoma me qeliza B, e paspecifikuar

Shënim: Nëse përmendet linja e qelizave B ose një përfshirje së bashku me një limfomë të caktuar, kodoni përshkrimin më specifik.

C85.2 Limfoma mediastinale (timike) me qeliza B të mëdha, e paspecifikuar

C85.7 Tipa të tjerë të limfomës jo-Hoçkin, të specifikuar

C85.9 Limfoma jo-Hoçkin, tip i paspecifikuar

Limfoma NOS

Limfoma malinje NOS

Limfoma jo-Hoçkin NOS

C86

Tipa të tjerë të limfomës me qeliza T/Vrasëse Natyrore

Përfshihet: limfoma anaplastike me qeliza të mëdha, ALK-negative (C84.7)

limfoma anaplastike me qeliza të mëdha, ALK-pozitive (C84.6)

C86.0 Limfoma me qeliza T/Vrasëse Natyrore ekstranodale, e llojit nazal

C86.1 Limfoma me qeliza T hepato-splenike

Llojet alfa-beta dhe gama-delta

C86.2 Limfoma me qeliza T enteropatike (intestinale)

Limfoma e qelizave T e shoqëruar me enteropati

C86.3 Limfoma subkutane me qeliza T e ngjajshme me panikulitin

C86.4 Limfoma me qeliza Vrasëse Natyrore blastike

C86.5 Limfoma me qeliza T angio-imunoblastike

Limfadenopatia angioimunoblastike me disproteinemi [LAID]

C86.6 Proliferime primare kutane me qeliza T CD30-pozitive

Papuloza limfomatoide

Limfoma anaplastike primare kutane me qeliza të mëdha

Limfoma primare kutane e qelizave të mëdha T, CD30-pozitive

C88

Sëmundjet imunoproliferative malinje

- C88.0 Makroglobulinemia e Waldenström**
 Limfoma limfoplazmatike me prodhim të IgM
 Makroglobulinemia (primare) (idiopatike)
Përjashton: limfomën e qelizave të vogla B (C83.0)
- C88.2 Sëmundje të tjera të zinxhirit të rëndë**
 Sëmundja e Franklin
 Sëmundje të zinxhirit të rëndë gama
 Sëmundje të zinxhirit të rëndë Mu (μ)
- C88.3 Sëmundja imunoproliferative e zorrës së hollë**
 Sëmundje e zinxhirit të rëndë alfa
 Limfoma mesdhetare
- C88.4 Limfoma e qelizave B të zonës marginale ekstranodale të mukozës – në indin limfoid të mukozës [MALT-limfoma]**
Shënim: Përdorni kodin shtesë (C83.3) nëse dëshironi, për të specifikuar tranzicionin në limfomën me malinjitet të lartë (me qeliza të mëdha difuze).
 Limfoma e indit limfoid të lëkurës (SALT-limfoma)
 Limfoma e indit limfoid të bronkut (BALT-limfoma)
- C88.7 Sëmundje tjetër imunoproliferative malinje**
- C88.9 Sëmundje malinje imunoproliferative e paspecifikuar**
 Sëmundje imunoproliferative NOS
- C90 Mieloma multiple dhe neoplazmat malinje të qelizave plazmatike**
- C90.0 Mieloma multiple**
 Sëmundja e Kahler
 Plazmacitoma medulare
 Mielomatoza
 Mieloma e qelizave plazëm
Përjashton: plazmacitomën solitare (C90.3)
- C90.1 Leuqemia e qelizave plazmatike**
 Leuqemia plazmatike
- C90.2 Plazmacitoma ekstramedulare**
- C90.3 Plazmacitoma solitare**
 Tumor malinj i lokalizuar i qelizave plazëm NOS

Plazmacitoma NOS
Mieloma solitare

C91 **Leuçemi limfoide**

C91.0 **Leuçemia limfoblastike akute**

Shënim: Ky kod duhet përdorur vetëm për leuçemitë e prekursorëve të qelizave T dhe B.

C91.1 **Leuçemia limfocitare kronike**

Leuçemia limfoplazmatike

Sindroma e Richter

Përjashton: limfomën limfoplazmatike (C83.0)

C91.3 **Leuçemia prolimfocitare e qelizave B**

C91.4 **Leuçemia e qelizave të fijëzuara**

Retikuloendotelioza leuçemike

C91.5 **Leuçemia e qelizave T të pjekura (adulte) [e lidhur me HTLV-1]**

Akute

Kronike

Limfomatoide

Me ecuri të ngadaltë

variant i limfomës/leuçemisë së qelizave T
adulte

C91.5 **Leuçemia e qelizave T prolimfocitike**

C91.7 **Leuçemi tjetër limfoide**

Leuçemia limfocitike granulare e qelizave T të mëdha (e shoqëruar me artritin reumatoid)

C91.8 **Leuçemi e qelizave të maturuara B e llojit Burkitt**

Përjashton: limfomën Burkitt me pak ose pa infiltrim të palcës së kockave (C83.7)

C91.9 **Leuçemi limfoide e paspecifikuar**

C92 **Leuçemi mieloide**

Përfshin: leuçeminë:

- granulocitike
- mielogenoze

C92.0 **Leuçemia mieloblastike akute**

Leuçemia mieloblastike akute, diferencim minimal

Leuçemia mieloblastike akute (e maturuar)

	AML1/ETO
	AML M0
	AML M1
	AML M2
	AML me translokacionin t(8;21)
	AML (pa klasifikimin FAB) NOS
	Anemia refraktare me shumicë blastesh në transformim
	<i>Përjashton:</i> përkeqësimet akute të leuçemisë mieloide kronike
C92.1	Leuçemia mieloide kronike, BCR/ABL-pozitive
	Leuçemia mieloide kronike:
	• Kromozomi Filadelfia (Ph1) pozitiv
	• Translokacioni t(9;22) (q34;q11)
	• me krizë të qelizave blast
	<i>Përjashton:</i> leuçeminë mieloide kronike atipike, BCR/ABL-negative (C92.2)
	leuçeminë mielomonocitike kronike (C93.1)
	sëmundjen mieloproliferative të paklasifikuar (D47.1)
C92.2	Leuçemia mieloide kronike atipike, BCR/ABL-negative
C92.3	Sarkoma mieloide
	<i>Shënim:</i> Një tumor i qelizave mieloide të papjekura.
	Kloroma
	Sarkoma granulocitike
C92.4	Leuçemia promielocitare akute
	AML M3
	AML Me me t(15;17) dhe variantet e saj
C92.5	Leuçemia mielomonocitare akute
	AML M4
	AML M4 Eo me inv(16) ose t(16;16)
C92.6	Leuçemia mieloide akute me abnormalitetin e 11q23
	Leuçemia mieloide akute me variacion të gjenit MLL
C92.7	Leuçemi tjetër mieloide
	<i>Përjashton:</i> leuçeminë cozinofilike kronike [sindromi hipereozinofilik] (D47.5)
C92.8	Leuçemi mieloide akute me displazi të shumë linjave qelizore
	<i>Shënim:</i> Leuçemi mieloide akute me displazi të hematopojezës së mbetur dhe/ose me histori sëmundje mielodisplastike
C92.9	Leuçemi mieloide e paspecifikuar

C93**Leuçemi monocitare**

Përfaqshin: Leuçeminë monocitoide

C93.0**Leuçemia monocitare/monoblastike akute**

AML M5a

AML M5b

AML M5

C93.1**Leuçemia monocitare kronike**

Leuçemia monocitare kronike

CMML-1

CMML-2

CMML me eozinofili

C93.3**Leuçemia mielomonocitare juvenile****C93.7****Leuçemi tjetër monocitare****C93.9****Leuçemi monocitare e paspecifikuar****C94****Leuçemi të tjera të llojeve të tjera të qelizave të specifikuara**

Përjashton: retikuendoteliözën leuçemike (C91.4)

leuçeminë e qelizave plazëm (C90.1)

C94.0**Leuçemia eritroide akute**

Leuçemia mieloide akute M6 (a) (b)

Eritroleuçemia

C94.2**Luçemia megakarioblastike akute**

Leuçemia mieloide akute, M7

Luçemia megakarioblastike akute

C94.3**Leuçemia mastocitare****C94.4****Panmieloza akute me mielofibrozę**

Mielofibroza akute

C94.6**Sëmundje mielodisplastike dhe mieloproliferative, të paklasifikuara tjetërkund****C94.7****Leuçemi të tjera të specifikuara**

Leuçemia agresive e qelizave Vrasëse Natyrore

Leuçemia bazofilike akute

C95**Leuçemi e qelizave të paspecifikuara****C95.0****Leuçemi akute e qelizave të paspecifikuara**

Leuçemi bilineale akute

Leuçemi e linjave të përziera akute

Leuçemi akute bi-fenotipike

Leuçemi e qelizave mëmë me linjë të paqartë

Përjashton: përkeqësimet akute të leuçemisë kronike të paspecifikuara

C95.1**Leuçemi kronike e qelizave të paspecifikuara****C95.7****Leuçemi tjetër e qelizave të paspecifikuara****C95.9****Leuçemi e paspecifikuara****C96****Neoplazma të tjera dhe të paspecifikuara malinje, të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të lidhura me to****C96.0****Histiocitoza multi-fokale dhe multi-sistemike e qelizave Langerhans (e përhapur) [Sëmundje e Letterer-Siwe]**

Histiocitoza X, multisistemike

C96.2**Tumor malinj i mastociteve**

Mastocitozë sistemike agresive

Sarkoma e mastociteve

Përjashton: mastocitozën indolente (D47.0)

leuçeminë mastocitare (C94.3)

mastocitozën (kongjenitale) (kutane) (Q82.2)

C96.4**Sarkoma e qelizave dendritike (qelizave aksesore)**

Sarkoma e qelizave dendritike të ndërthurura

Sarkoma e qelizave të Langerhans

Sarkoma e qelizave dendritike folikulare

C96.5**Histiocitoza multifokale unisistemike e qelizave të Langerhans**

Sëmundja Hand-Schüller-Christian

Histiocitoza X, multifokale

C96.6**Histiocitoza unifokale e qelizave të Langerhans**

Granuloma eozinoflike

Histiocitoza X, unifokale

Histiocitoza X NOS

Histiocitoza e qelizave të Langerhans NOS

- C96.7 Neoplazma të tjera malinje, të specifikuara, të indit limfoid, indit hematopojetik dhe indeve të lidhura me to
- C96.8 Sarkoma histiocitike
Histiocitoza malinje
- C96.9 Neoplazëm malinje e indit limfoid, indit hematopojetik dhe indeve të lidhura me to, e paspecifikuar

Neoplazmat malinje me lokalizime multiple të pavarura (primare) (C97)

C97 Neoplazma malinje me lokalizime multiple të pavarura (primare)

Shënim: Përdorimi i kësaj kategorie kërkon të kihet parasysh udhëzuesit dhe rregullat e kodimit të përshkruar në Vëllimin 2.

Neoplazmat in situ (D00–D09)

Shënim: Shumë neoplazma in situ konsiderohen si të lokalizuara brenda një vazhdimësie ndryshimesh morfologjike, që variojnë nga displazia deri tek kanceri invaziv. Për shembull, neoplazia intraepiteliale e qafës së mitrës (CIN [cervical intraepithelial neoplasia]) ka tre grada që njihen, e treta e të cilave (CIN III) përfshin si displazinë e rëndë dhe karcinomën in situ. Ky sistem gradimi është shtrirë dhe në organe të tjera, si vulva dhe vagina. Përshkrimet e neoplazisë intraepiteliale të gradës së III-të, me përmendje ose jo të displazisë së rëndë, i janë besuar këtij seksioni; gradat I dhe II janë klasifikuar si displazi të sistemeve dhe organeve të prekura dhe duhen koduar sipas kapitullit të organit ose sistemit përkatës.

Përfshin: Sëmundjen e Bowen
eritroplazinë
eritroplazinë Queyrat

D00 Karcinoma in situ e hapësirës së gojës, ezofagut dhe stomakut

Përfshihet: melanomën in situ (D03.-)

- D00.0** **Buza, hapësira e gojës (=kaviteti oral) dhe faringu**
Pala arieplogotite:
 - NOS
 - aspekti hipofaringeal
 - zona marginale
 - kufiri i buzës me vermilion*Përjashton:* palën arieplogotite, aspekti laringeal (D02.0)
epiglotën:
 - NOS (D02.0)
 - pjesën suprahioide (D02.0)
 - lëkurën e buzës (D03.0, D04.0)

- D00.1** **Ezofagu**
D00.2 **Stomaku**

D01 **Karcinoma in situ e organeve të tjera dhe të paspecifikuara të traktit digjestiv**

Përjashton: melanomën in situ (D03.0)

- D01.0** **Koloni**
Përjashton: kufirin rekto-sigmoidal (D01.1)
- D01.1** **Bashkimi rektosigmoidal**
- D01.2** **Rektumi**
- D01.3** **Anusi dhe kanali anal**
Përjashton: anal/e:
 - kufirin (D03.5, D04.5)
 - lëkurën (D03.5, D04.5)
lëkurën perianale (D03.5, D04.5)
- D01.4** **Pjesë të tjera dhe të paspecifikuara të zorrës**
Përjashton: ampulën e Vater (D01.5)
- D01.5** **Mëlçia, fshikëza e tëmthit dhe kanalet e tëmthit**
Ampula e Vater
- D01.7** **Organe të tjera të specifikuar digjестive (të tretjes)**
Pankreas
- D01.9** **Organ digjестiv (=i tretjes), i paspecifikuar**

D02 **Karcinoma in situ e veshit të mesëm dhe e organeve të sistemit respirator**

Përfashton: melanomën in situ (D03.-)

D02.0 Laringu

Pala arieplogotite, aspekti laringeal:

Epiglotis (pjesa suprafaringeale)

Përfashton: palën arieplogotite
epiglotën:

- NOS (D00.0)
- aspektin infrafaringeal (D00.0)
- zonën marginale (D00.0)

D02.1 Trakea

D02.2 Bronku dhe mushkëria

D02.3 Pjesë të tjera të sistemit respirator

Sinuset aksesore

Veshi i mesëm

Kavitetet nazale

Përfashton: veshin (e jashtëm) (lëkurën) (D03.2, D04.2)

hundën:

- NOS (D09.7)
- lëkurën (D03.3, D04.3)

D02.4 Sistemi respirator, i paspecifikuar

D03 Melanoma in situ

D03.0 Melanoma in situ e buzës

D03.1 Melanoma in situ e qepallës, përfshi kanthusin

D03.2 Melanoma in situ e veshit dhe kanalit të tij të jashtëm

D03.3 Melanoma in situ e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të fytyrës

D03.4 Melanoma in situ e lëkurës së kokës (=skalpit) dhe qafës

D03.5 Melanoma in situ e trungut

Anal/c:

- margin
- lëkurë

Gji (lëkurë) (ind i butë)

Lëkura perianale

D03.6 Melanoma in situ e gjymtyrës së sipërme, përfshi shpatullën

- D03.7 Melanoma in situ e gjymtyrës së poshtëme, përfshi artikulationin koksofemoral
- D03.8 Melanoma in situ e lokalizuar në vende të tjera
- D03.9 Melanoma in situ e paspecifikuar

D04 Karcinoma in situ e lëkurës

Përjashton: eritroplazinë e Queyrat (penisit) NOS (D07.4)
melanomën in situ (D03.-)

- D04.0 Lëkura e buzës
Përjashton: kufirin e buzës me vermilion (D00.0)
- D04.1 Lëkura e qepallës, përfshi kanthusin
- D04.2 Lëkura e veshit dhe e kanalit të tij të jashtëm
- D04.3 Lëkura e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të fytyrës
- D04.4 Lëkura e kokës (=skalpit) dhe e qafës
- D04.5 Lëkura e trungut
Anal/c:
 - margin
 - lëkurë
Lëkura perianale
Lëkura e gjirit
Përjashton: anusin NOS (D01.3)
lëkurën e organeve gjenitale (D07.0)
- D04.6 Lëkura e gjymtyrës së sipërme, përfshi shpatullën
- D04.7 Lëkura e gjymtyrës së poshtëme, përfshi artikulationin koksofemoral
- D04.8 Lëkura në vende të tjera
- D04.9 Lëkurë, e paspecifikuar

D05 Karcinoma in situ e gjirit

Përjashton: karcinomën in situ të lëkurës së gjirit (D01.3)
melanomën in situ të gjirit (lëkurës) (D03.5)

- D05.0 Karcinoma lobulare in situ
- D05.1 Karcinoma brenda kanalit (=intraduktale) in situ
- D05.7 Karcinoma tjetër in situ e gjirit
- D05.9 Karcinoma in situ e gjirit, e paspecifikuar

D06**Karcinoma in situ e qafës së mitrës (=cervix uteri)**

Përfshin: neoplazinë intraepiteliale të qafës së mitrës [CIN], grada III, me ose pa përmendje të displazisë së rëndë

Përfshihet: melanomën in situ të qafës së mitrës (D03.5)
displazinë e rëndë të qafës së mitrës NOS (N87.2)

D06.0 Pjesa e brendshme e qafës së mitrës (=endocerviks)

D06.1 Pjesa e jashtme e qafës së mitrës (=ekzocerviks)

D06.7 Pjesë të tjera të qafës së mitrës

D06.9 Qafë e mitrës, e paspecifikuar

D07**Karcinoma in situ e organeve të tjera dhe të paspecifikuara gjenitale**

Përfshihet: melanomën in situ (D03.5)

D07.0 Endometrium

D07.1 Vulva

Neoplazia intraepiteliale e vulvës [*Vulvar intraepithelial neoplasia* - VIN], grada III, me ose pa përmendje të displazisë së rëndë

Përfshihet: displazinë e rëndë të vulvës NOS (N90.2)

D07.2 Vagina

Neoplazia intraepiteliale e vaginës [*Vaginal intraepithelial neoplasia* - VAIN], grada III, me ose pa përmendje të displazisë së rëndë

Përfshihet: displazinë e rëndë të vaginës NOS (N89.2)

D07.3 Organe të tjera dhe të paspecifikuara gjenitale të femrës

D07.4 Penisi

Eritroplazia e Queyrat NOS

D07.5 Prostata

Përfshihet: displazinë e gradës së ulët të prostatës (N42.3)

D07.6 Organe të tjera dhe të paspecifikuara gjenitale të mashkullit

D09**Karcinoma in situ me lokalizime të tjera dhe të paspecifikuara**

Përfshihet: melanomën in situ (N03.-)

D09.0 Vezika urinare

D09.1	Organe të tjera dhe të paspecifikuara urinare
D09.2	Syri
	<i>Përjashton:</i> lëkurën e qepallës (N04.1)
D09.3	Tiroidja dhe gjendra të tjera endokrine
	<i>Përjashton:</i> pankreasin endokrin (D01.7)
	ovaret (D07.3)
	testikujt (D07.6)
D09.7	Karcinoma in situ e lokalizimeve të tjera të specifikuara
D09.9	Karcinoma in situ e paspecifikuar

Neoplazmat beninje (D10–D36)

D10 Tumor beninj i gojës dhe i faringut

D10.0	Buza
	Buza (frenulum) (aspekti i brendshëm) (mukoza) (kufiri i vermilion)
	<i>Përjashton:</i> lëkurën e buzës (D22.0, D23.0)
D10.1	Gjuha
	Tonsilet linguale
D10.2	Dysheme e gojës
D10.3	Pjesë të tjera dhe të paspecifikuara të gojës
	Gjendrat e vogla të pështymës NOS
	<i>Përjashton:</i> neoplazmën odontogjenike beninje (D16.4, D16.5)
	mukozën e buzës (D10.0)
	sipërfaqen nazofaringeale të qiellzës së butë (D10.6)
D10.4	Tonsilat
	Tonsilat (fauciale) (palatine)
	<i>Përjashton:</i> tonsilat linguale (D10.1)
	tonsilat faringeale (D10.6)
	tonsilare:
	• fossa (D10.5)
	• shtyllat (D10.5)
D10.5	Pjesë të tjera të orofaringut
	Epiglota, aspekti anterior

Tonsilare

- fossa
- shtyllat

Valekula

Përjashton: epiglotisin:

- NOS (D14.1)
- pjesa suprahyoide (D14.1)

D10.6

Nazofaringu

Tonsilat faringeale

Kufiri i pasëm i septumit dhe koanave

D10.7

Hipofaringu

D10.9

Faring, i paspecifikuar

D11

Tumor beninj i gjendrave të mëdha të pështymës

Përjashton: neoplazmat beninje të gjendrave të mëdha të pështymës, të cilat klasifikohen sipas vend-ndodhjes anatomike
neoplazmat beninje të gjendrave të vogla të pështymës NOS (D10.3)

D11.0

Gjendra parotis

D11.7

Gjendra të tjera të mëdha salivare (=të pështymës)

Sublinguale

Submandibulare

D11.9

Gjendra e madhe salivare (=e pështymës), e paspecifikuar

D12

Tumor beninj i kolonit, rektumit, anusit dhe kanalit anal

D12.0

Cekumi

Valvula ileocecale

D12.1

Apendiksi

D12.2

Koloni ascendent

D12.3

Koloni transversal

Fleksura hepatike

Fleksura splenike

D12.4

Koloni descendent

D12.5

Koloni sigmoidal

D12.6

Kolon, i paspecifikuar

	Adenomatoza e kolonit
	Zorra e trashë NOS
	Polipoza (e trashëguar) e kolonit
D12.7	Vendbashkimi rektosigmoidal
D12.8	Rektumi
D12.9	Anusi dhe kanali anal
	<i>Përjashton:</i> anal/e
	• margin (D22.5, D23.5)
	• lëkurën (D22.5, D23.5)
	lëkurën perianale (D22.5, D23.5)
D13	Tumor benignj i pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara mirë të traktit digjektiv
D13.0	Ezofagu
D13.1	Stomaku
D13.2	Duodeni
D13.3	Pjesë të tjera dhe të paspecifikuara të zorrës së hollë
D13.4	Hepari
	Duktuset biliare intrahepatike
D13.5	Kanalet biliare ekstrahepatike
D13.6	Pankreasi
	<i>Përjashton:</i> pankreasin endokrin (D13.7)
D13.7	Pankreasi me sekrecion të brendshëm (=Pankreasi endokrin)
	Tumoret e qelizave ishull
	Ishujt e Langerhansit
D13.9	Lokalizime të paspecifikuara mirë të sistemit tretës
	Sistemi digjektiv NOS
	Zorrët NOS
	Shpretkat
D14	Tumor benignj i veshit të mesëm dhe i sistemit respirator
D14.0	Veshi i mesëm, hapësira e hundës dhe sinuset ndihmëse
	Kartilago e hundës
	<i>Përjashton:</i> kanalën aurikular (të jashtëm) (D22.2, D23.2)
	kockën e:

- veshit (D16.4)
 - hundës (D16.4)
- kartilagon e veshit (D21.0)
- veshin (e jashtëm) (lëkurën) (D22.2, D23.2)
- hundën:
- NOS (D36.7)
 - lëkurën (D22.2, D23.2)
- bulbin olfaktor (D33.3)
- polipet e:
- sinusit aksesori (J33.8)
 - veshit (të mesëm) (H74.4)
 - kavitetit nazal (J33.-)
- kufirin e pasëm të septumit dhe koanave (D10.6)

D14.1 Laringu

Epiglota (pjesa suprahyoide)

Përjashton: epiglotisin, aspekti anterior (D10.5)
polipin e kordave vokale dhe laringut (J38.1)

D14.2 Trakea

D14.3 Bronk dhe mushkëri

D14.4 Sistemi respirator, i paspecifikuar

D15 Tumor benign i organeve të tjera dhe të paspecifikuara intratorakale

Përjashton: indin mezotelial (D19.-)

D15.0 Timusi

D15.1 Zemra

Përjashton: vazat e mëdha (D21.3)

D15.2 Mediastini

D15.7 Organe të tjera të specifikuara intratorakale

D15.9 Organ intratorakal, i paspecifikuar

D16 Tumor benign i kockës dhe i kartilagos artikulare

Përjashton: indin lidhor të:

- veshit (D21.0)
- qepallës (D21.0)
- laringut (D14.1)

- hundës (D14.0)
- sinovias (D21.-)

D16.0	Shpatulla dhe kockat e gjata të gjymtyrës së sipërme
D16.1	Kockat e shkurtëra të gjymtyrës së sipërme
D16.2	Kockat e gjata të gjymtyrës së poshtëme
D16.3	Kockat e shkurtëra të gjymtyrës së poshtëme
D16.4	Kocka e kafkës dhe fytyrës Maksila (superiore) Kocka orbitale <i>Përjashton:</i> kockën e nofullës së poshtëme (D16.5)
D16.5	Kocka e nofullës së poshtëme
D16.6	Kolona vertebrale <i>Përjashton:</i> sakrumin dhe koksiksin (D16.8)
D16.7	Brinja, sternumi dhe klavikula
D16.8	Kockat e baçinit (=pelvisit), sakrumi dhe koksiksi
D16.9	Kockë dhe kërc artikular, i paspecifikuar

D17 Tumor beninj lipomatoz

D17.0	Tumor beninj lipomatoz i lëkurës dhe i indit subkutan të kokës, fytyrës dhe qafës
D17.1	Tumor beninj lipomatoz i lëkurës dhe i indit subkutan të trungut
D17.2	Tumor beninj lipomatoz i lëkurës dhe i indit subkutan të gjymtyrëve
D17.3	Tumor beninj lipomatoz i lëkurës dhe i indit subkutan të lokalizimeve të tjera dhe të paspecifikuara
D17.4	Tumor beninj lipomatoz i organeve intratorakale
D17.5	Tumor beninj lipomatoz i organeve intra-abdominale <i>Përjashton:</i> peritoneumin dhe retroperitoneumin (D17.7)
D17.6	Tumor beninj lipomatoz i kordës spermatike
D17.7	Tumor beninj lipomatoz me lokalizime të tjera Peritoneumi Retroperitoneumi
D17.9	Tumor beninj lipomatoz, i paspecifikuar Lipoma NOS

D18 Hemangioma dhe limfangioma, e çdo zone

Përjashton: nevuset e pigmentuar ose blu (D22.-)

D18.0 Hemangioma, çdo lokalizim

Angioma NOS

D18.1 Limfangioma, çdo lokalizim

D19 Tumor beninj i indit mezotelial

D19.0 Indi mezotelial i pleurës

D19.1 Indi mezotelial i peritoneumit

D19.7 Indi mezotelial me lokalizime të tjera

D19.9 Indi mezotelial, i paspecifikuar

Mezitelioma beninje NOS

D20 Tumor beninj i indit të butë retroperitoneal dhe peritoneumit

Përjashton: neoplazmat lipotamoze beninje të peritoneumit dhe retroperitoneumit (D17.7)
indit mezotelial (D19.-)

D20.0 Retroperitoneumi

D20.1 Peritoneumi

D21 Tumore të tjera beninje të indit lidhor dhe indit tjetër të butë

Përfshin: enët e gjakut
bursën
kartilagon
fascian
dhjamin
ligamentet, përveç atij uterin
kanalin limfatik
muskujt
sinovian
tendinët (këllëfët)

Përjashton: kartilagon (e):

- artikulare (D16.-)
- laringut (D14.1)
- hundës (D14.0)

indin lidhor të gjirit (D24)

hemangiomën (d18.0)

neoplazmën lipomatoze (d17.-)

limfangiomën (D18.1)

sistemin nervor autonom dhe nervat periferikë (D36.1)

peritoneumin (D20.1)

retroperitoneumin (D20.0)

uterin/e:

- leiomiomën (D25.-)
- ligamentet (D28.2)
- indin vaskular (D18.-)

D21.0 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i kokës, fytyrës dhe qafës

Indi lidhor i

- Syrit
- Qepallës

Përjashton: indin lidhor të orbitës (D31.6)

D21.1 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i gjymtyrës së sipërme, përfshirë shpatullën

D21.2 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i gjymtyrës së poshtëme, përfshirë artikulacionin koksofemoral

D21.3 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i toraksit (gjoksit)

Aksila

Diafragma

Vazat e mëdha

Përjashton: zemrën (D15.1)

mediastinum (D15.2)

timusin (D15.0)

D21.4 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i abdomenit (barkut)

D21.5 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i pelvisit (baçinit)

Përjashton: uterine

- leiomiomën (D25.-)
- ligamentet (D28.2)

D21.6 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë i trungut, i paspecifikuar

Kurrizi NOS
D21.9 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë, i paspecifikuar

D22 Nevuse melanocitare

Nevusi:

- NOS
- Blu
- Me qime
- I pigmentuar

D22.0 Nevuse melanocitare të buzës

D22.1 Nevuse melanocitare të kapakut të syrit, përfshi kanthusin

D22.2 Nevuse melanocitare të veshit dhe kanalit të tij të jashtëm

D22.3 Nevuse melanocitare të pjesëve të tjera të fytyrës, të paspecifikuara

D22.4 Nevuse melanocitare të lëkurës së kokës dhe qafës

D22.5 Nevuse melanocitare të trungut

Anal/e:

- margin
- lëkura

Lëkura perianale

Lëkura e gjirit

D22.6 Nevuse melanocitare të gjymtyrës së sipërme, përfshirë shpatullën

D22.7 Nevuse melanocitare të gjymtyrës së poshtëme, përfshirë artikulationin koksofemoral

D22.9 Nevuse melanocitare të paspecifikuara

D23 Tumore të tjera beninje të lëkurës

Përfshin: neoplazmat beninje të:

- rrënjës së flokut
- gjendrave të sebumit (=gjendrave sebace)
- gjendrave të djersës

Përfshiton: neoplazmat beninje lipomatoze (D17.0-D17.3)
nevusin melanocitik (D22.-)

D23.0 Lëkura e buzës

Përjashton: kufirin e buzës me vermilion (D10.0)

- D23.1 Lëkura e kapakut të syrit, përfshi kanthusin
- D23.2 Lëkura e veshit dhe e kanalit të jashtëm të tij
- D23.3 Lëkura e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të fytyrës
- D23.4 Lëkura e kokës (=skalpit) dhe e qafës
- D23.5 Lëkura e trungut

Anal/e:

- margin
- lëkura

Lëkura perianale

Lëkura e gjirit

Përjashton: anusin NOS (D12.9)

lëkurën e organeve gjenitale (D28-D29)

- D23.6 Lëkura e gjymtyrës së sipërme, përfshi shpatullën
- D23.7 Lëkura e gjymtyrës së poshtme, përfshi artikulacionin koksofemoral
- D23.9 Lëkura, e paspecifikuar

D24 Tumor benign i gjirit

Përfshin: gjirin

- indin lidhor
- pjesët e buta

Përjashton: displazinë mamare beninje (N60.-)

lëkurën e gjirit (D22.5, D23.5)

D25 Leiomioma e mitrës (=uterusit)

Fibromioma e mitrës

- D25.0 Leiomioma submukoze e mitrës
- D25.1 Leiomioma intramurale e mitrës
- D25.2 Leiomioma e shtresës subserotike të mitrës
- D25.9 Leiomioma e mitrës, e paspecifikuar

D26 Tumore të tjerë beninje të mitrës (=uterusit)

- D26.0 Qafa e mitrës (=Cervix uteri)
- D26.1 Trupi i mitrës (=Corpus uteri)

D26.7 Pjesë të tjera të mitrës
D26.9 Mitër, e paspecifikuar

D27 Tumor beninj i ovarit

D28 Tumor beninj i organeve të tjera dhe të paspecifikuara gjenitale femërore

Përfshin: polipin adenomatoz
lëkurën e organeve gjenitale femërore

D28.0 Vulva
D28.1 Vagina
D28.2 Tubat dhe ligamentet uterine

Tubat e Fallopit
Ligamenti uterin (i gjerë) (i rrumbullakët)

D28.7 Organe të tjera të specifikuara gjenitale femërore
D28.9 Organ gjenital femëror, i paspecifikuar

D29 Tumor beninj i organeve gjenitale mashkullore

Përfshin: lëkurën e organeve gjenitale mashkullore

D29.0 Penisi
D29.1 Prostata

Përfshihet: hiperplazinë (adenomatoze) të prostatës (N40)
prostatik/e:
• zmadhimin (N40)
• hipertrofinë (N40)

D29.2 Testikuli
D29.3 Epididimis
D29.4 Skrotumi

Lëkura e skrotumit

D29.7 Organe të tjera gjenitale mashkullore

Vezika seminale
Korda spermatike
Tunika vaginale

D29.9 Organ gjenital mashkullor, i paspecifikuar

D30**Tumor benignj i organeve urinare****D30.0****Veshka***Përjashton:* renal/e:

- kalicet (D30.1)
- pelvisin (D30.1)

D30.1**Pelvisi renal (=Legeni i veshkës)****D30.2****Ureteri***Përjashton:* hapjen e ureterit (orificin ureterik) në vezikën urinare (D30.3)**D30.3****Vezika urinare**

Hapja në vezikën urinare:

- e uretrës
- e ureterit

D30.4**Uretra***Përjashton:* hapjen e uretrës (orificin uretral) në vezikën urinare (D30.3)**D30.7****Organe të tjera urinare**

Gjendrat parauretrale

D30.9**Organ urinar, i paspecifikuar**

Sistemi urinar NOS

D31**Tumor benignj i syrit dhe anekseve (=kapakëve të syrit, qepallave, vetullave, aparatit lakrimal)***Përjashton:* indin lidhor të qepallës (D21.0)

nervin optik (D33.3)

lëkurën e qepallës (D22.1, D23.1)

D31.0**Konjunktiva****D31.1****Kornea****D31.2****Retina****D31.3****Koroidi****D31.4****Trupi ciliar****D31.5****Gjendra dhe kanali i lotëve**

Gjendra e lotit

Kanali i lotit

D31.6**Orbita, e paspecifikuar**

Indi lidhor i orbitës

Muskujt ekstra-okularë
 Nervat periferikë të orbitës
 Indi retro-bulbar
 Indi retro-okular
Përjashton: kockën orbitale (D16.4)

D31.9 Syri, i paspecifikuar
 Kokërdhoku

D32 Tumor benign i meningeve

D32.0 Meninget trunore
D32.1 Meninget e palcës kurrizore
D32.9 Meninge, të paspecifikuara
 Meningioma NOS

D33 Tumor benign i trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror

Përjashton: angiomën (D18.0)
 meningjet (D32.-)
 sistemin nervor autonom dhe nervat periferike (D36.1)
 indin retro-okular (D31.6)

D33.0 Tru, supratentorial

Ventrikujt cerebralë
 Cerebrum
 Frontal
 Oksipital
 Parietal
 Temporal

Lobi

Përjashton: ventrikulin e katërt (D33.1)

D33.1 Tru, infratentorial

Medula oblongata
 Cerebellum
 Ventrikuli i katërt

D33.2 Tru, i paspecifikuar

D33.3 Nervat e kokës

Bulbi olfaktor

- D33.4 Korda spinale
- D33.7 Pjesë të tjera të specifikuara të sistemit nervor qendror
- D33.9 Sistemi nervor qendror, i paspecifikuar
Sistemi nervor (qendror) NOS

D34 Tumor benign i gjendrës tiroide

D35 Tumor benign i gjendrave të tjera dhe të paspecifikuara endokrine

Përjashton: pankreasin endokrin (D13.7)
ovaret (D27)
testikujt (D29.2)
timusin (D15.0)

- D35.0 Gjendra adrenale (=mbiveshkore)
- D35.1 Gjendra paratiroide
- D35.2 Gjendra pituitare
- D35.3 Kanali kraniofaringeal
- D35.4 Gjendra pineale
- D35.5 Trupi karotid
- D35.6 Trupi i aortës dhe paraganglione të tjera
- D35.7 Gjendra të tjera të specifikuara endokrine
- D35.8 Interesim pluriglandular
- D35.9 Gjendër endokrine e paspecifikuar

D36 Tumor benign me lokalizime të tjera, të paspecifikuara

- D36.0 Gjendrat limfatike
- D36.1 Nervat periferikë dhe sistemi nervor autonom
Përjashton: nervat periferikë të orbitës
- D36.7 Lokalizime të tjera të specifikuara
Hunda NOS
- D36.9 Tumor benign me lokalizim të paspecifikuar

Neoplazma me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur

(D37–D48)

Shënim: Kategoritë D37-D48 klasifikohen sipas vendit të neoplazmës, me sjellje të paqartë ose të panjohur, p.sh. kur ka dyshim nëse neoplazma është malinje ose beninje.

D37 Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e hapësirës së gojës dhe organeve të traktit digjektiv

D37.0 Buza, hapësira e gojës (=kaviteti oral) dhe faringu

Pala ariepiglotike:

- NOS
- Aspekti hipofaringeal
- Zona margjinale

Gjendrat e mëdha dhe të vogla të pështymës

Kufiri i buzës me vermilion

Përjashton: palën ariepiglotike, aspekti laringeal (D38.0)

epiglotisin:

- NOS (D38.0)
- pjesa suprahyoide (D38.0)

lëkurën e buzës (D48.5)

D37.1 Stomaku

D37.2 Zorrë e hollë

D37.3 Apendiksi

D37.4 Koloni

D37.5 Rektumi

Kufiri rekto-sigmoid

D37.6 Hepari, vezika biliare dhe kanalet biliare

Ampula e Vater

D37.7 Organe të tjera tretëse

D37.9 Organ tretës, i paspecifikuar

Anal:

- kanali
- sfinkteri

Anus NOS

Zorra NOS

Ezofagu

Pankreasi

Përjashton: anal/e:

- marginin (D48.5)
- lëkurën (D48.5)

Lëkurën perianale (D48.5)

D38 **Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e veshit të mesëm dhe organeve të sistemit dhe atyre intratorakale**

Përjashton: zemrën (D48.7)

D38.0 **Laringu**

Pala ariepiglotike, aspekti laringeal

Epiglota (pjesa suprahyoide)

Përjashton: palën ariepiglotike

- NOS (D37.0)
- aspekti infrafaringeal (D37.0)
- zona marginale (D37.0)

D38.1 **Trake, bronk dhe mushkëri**

D38.2 **Pleura**

D38.3 **Mediastini**

D38.4 **Timusi**

D38.5 **Organe të tjera respiratore**

Sinuset aksesore

Kartilago e hundës

Veshi i mesëm

Kavitetet nazale

Përjashton: veshin (e jashtëm) (lëkurën) (D48.5)

hundën:

- NOS (D48.7)
- lëkurën (D48.5)

D38.6 **Organ respirator, i paspecifikuar**

D39 **Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e organeve gjenitale femërore**

D39.0 **Uterusi**

D39.1 **Ovari**

D39.2 **Placenta**

Koriadenoma destruens

Mola hidatidiforme

- invazive
- malinje

Përjashton: molën hidatidiforme NOS (O01.9)

D39.7 Organe të tjera gjentiale femërore

Lëkura e organeve gjentiale femërore

D39.9 Organ gjental femëror, i paspecifikuar

D40 Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e organeve gjentiale mashkullore

D40.0 Prostata

D40.1 Testikuli

D40.7 Organe të tjera gjentiale mashkullore

Lëkura e organeve gjentiale mashkullore

D40.9 Organ gjental mashkullor, i paspecifikuar

D41 Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e organeve urinare

D41.0 Veshka

Përjashton: pelvisin renal (D41.1)

D41.1 Pelvisi renal

D41.2 Ureter

D41.3 Uretra

D41.4 Vezika urinare

D41.7 Organe të tjera urinare

D41.9 Organ urinar i paspecifikuar

D42 Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e meningeve

D42.0 Meninge trunore

D42.1 Meninge të medulës spinale

D42.9 Meninge, të paspecifikuara

D43**Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e trurit dhe sistemit nervor qendror**

Përjashton: sistemin nervor autonom dhe nervat periferikë (D48.2)

D43.0**Tru, supratentorial**

Ventrikujt cerebralë

Cerebrum

Frontal

Oksipital

Parietal

Temporal

Lobi

Përjashton: ventrikulin e katërt (D43.1)

D43.1**Tru, infratentorial**

Medula oblongata

Cerebellum

Ventrikuli i katërt

D43.2**Tru, i paspecifikuar****D43.3****Nervat e kokës****D43.4****Medula spinale****D43.7****Pjesë të tjera të sistemit nervor qendror****D43.9****Sistemi nervor qendror, i paspecifikuar**

Sistemi nervor (qendror) NOS

D44**Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur e gjendrave endokrine**

Përjashton: pankreasin endokrin (D37.7)

ovaret (D39.1)

testikujt (D40.1)

timusi (D38.4)

D44.0**Gjendra tiroide****D44.1****Gjendra suprarenale (=mbiveshkore) (=adrenale)****D44.2****Gjendra paratiroide****D44.3****Gjendra pituitare****D44.4****Kanali kraniofaringeal****D44.5****Gjendra pineale****D44.6****Trupi karotid**

- D44.7 Trupi i aortës dhe paraganglione të tjera
- D44.8 Interesim pluriglandular
 - Andenomatozë endokrine multiple
- D44.9 Gjendër endokrine, e paspecifikuar

D45 Policitemi e vërtetë (=Polycythaemia vera)

Shënim: Polycythaemia vera është riklasifikuar në botimin e tretë të ICD-O me një kod malinj. Kodi D45 do të vazhdojë të përdoret, pavarësisht se është vendosur në kapitullin e neoplazmave me sjellje të paqartë dhe të panjohur. Modifikimi i këtij klasifikimi është lënë për rishikimin e ardhshëm të ICD.

D46 Sindromat mielodisplastike

Përfshin: sindromën mielodisplastike nga agjentët alkilizantë
 sindromën mielodisplastike nga epipodofilotoksina
Përfshihet: aneminë aplastike të shkaktuar nga barnat (D61.1)

- D46.0 Anemi refraktare pa sideroblaste
 - Shënim:* pa sideroblaste, pa shumicë të blasteve
- D46.1 Anemi refraktare me sideroblaste
- D46.2 Anemi refraktare me tepricë të blasteve
 - Shënim:* Anemi refraktare me tepricë të blasteve I
 - Anemi refraktare me tepricë të blasteve II
- D46.3 Anemi refraktare me tepricë të blasteve me transformim
- D46.4 Anemi refraktare e paspecifikuar
- D46.5 Anemi refraktare me displazi të shumë linjave qelizore
- D46.6 Sindroma displazike me abnormalitet kromozomal del5q të izoluar
 - Sindroma 5q-minus
- D46.7 Sindroma të tjera mielodisplastike
 - Përfshihet:* leuçeminë mielomonocitike kronike (C93.1)
- D46.9 Sindrom mielodisplastik i paspecifikuar
 - Mielodisplazia NOS
 - (Sindroma) preleuçemike NOS

- D47** **Neoplazma të tjera me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur të indit limfoid, indit hematopojetik, dhe indeve të lidhura me ta**
- D47.0** **Tumore histiocitare dhe mastocitare me sjellje të paspecifikuar e të panjohur**
Mastocitoza sitematike indolente
Tumor i mastociteve NOS
Mastocitoma NOS
Mastocitozë sistemike, e shoqëruar me sëmundjen hematopoetike jo-mastocitare klonike
Përjashton: mastocitozën (kongjenitale)(kutane) (Q82.2)
- D47.1** **Sëmundja kronike mieloproliferative**
Leucemia neutrofilike kronike
Sëmundja mieloproliferative, e paspecifikuar
Përjashton: leuçeminë mieloide kronike atipike, BCR/ABL-negative (C92.2)
 leuçeminë mieloide kronike, BCR/ABL-pozitive (C92.2)
- D47.2** **Gamopatia monoklonale**
- D47.3** **Trobocitemia esenciale (hemorragjike)**
Trobocitemia hemorragjike idiopatike
- D47.4** **Osteomielofibroza**
Mielofibroza kronike idiopatike
Mielofibroza (idiopatike)(me displazi mieloide)
Mieloskleroza (megakariocitare) me metaplazi mieloide
Mielofibroza sekondare në sëmundjen mieloproliferative
Përjashton: mielofibrozën akute (C94.4)
- D47.5** **Leucemia eozinofilike kronike [sindromi hipereozinofilik]**
- D47.7** **Tumore të tjerë të paspecifikuar, me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur, të indit limfoid, indit hematopojetik dhe indeve të lidhura me ta**
Tumore histiocitike me sjellje të panjohur dhe të paqartë
- D47.9** **Tumore me sjellje të panjohur ose të paspecifikuar të indit limfoid, indit hematopojetik dhe indeve të lidhura me ta, të paspecifikuar**
Sëmundja limfoproliferative NOS
- D48** **Neoplazëm me sjellje të paspecifikuar ose të panjohur me lokalizime të tjera të paspecifikuara**

Përjashton: neurofibromatozën (jomalinje) (Q85.0)

D48.0 Kocka dhe kartilago artikulare

Përjashton: kartilagon e:

- veshit (D48.1)
- laringut (D38.0)
- hundës (D38.5)

indin lidhor të qepallës (D48.1)

sinovian (D48.1)

D48.1 Indi lidhor dhe indi tjetër i butë

Indi lidhor i:

veshit

qepallës

Përjashton: kartilagon (e):

- artikulare (D48.0)
- laringut (D38.0)
- hundës (D38.5)

indin lidhor të gjirit (D48.6)

D48.2 Nervat periferikë dhe sistemi nervor autonom

Përjashton: nervat periferikë të orbitës (D48.7)

D48.3 Retroperitoneumi

D48.4 Peritoneumi

D48.5 Lëkura

Anal/e:

- margin
- lëkura

Lëkura perianale

Lëkura e gjirit

Përjashton: anusin NOS (D37.7)

lëkurën e organeve gjenitale (D39.7, D40.7)

kufirin e buzës me vermillion (D37.0)

D48.6 Gjiri

Indi lidhor i gjirit

Cistosarkoma filodes

Përjashton: lëkurën e gjirit (D48.5)

D48.7 Lokalizime të tjera të specifikuara

Syri

Zemra

Nervat periferikë të orbitës

Përjashton: indin lidhor (D48.1)

lëkurën e qepallës (D48.5)

D48.9

Tumor me sjellje të paspecifikuar e të panjohur, i paspecifikuar

‘Rritje’ NOS

Neoplazëm NOS

Rritje e re NOS

Tumor NOS

KAPITULLI III

Sëmundjet e gjakut dhe të organeve gjak-formuese dhe çrregullime të caktuara që kanë mekanizëm imunitar (D50–D89)

Përjashton:

sëmundjet (e sistemit) imunitar(e) NOS (M35.9)
gjendje të caktuara të periudhës perinatale (P00-P96)
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës pas lindjes (O00-O99)
keqformimet e lindura, deformimet dhe abnormalitetet kromozomale (Q00-Q99)
sëmundjet endokrine, të ushqyerjes, dhe ato metabolike (E00-E90)
sëmundjen e virusit të imunodeficiencës njerëzore [HIV] (B20-B24)
dëmtimet, helmimet, dhe pasoja të tjera të shkaqeve të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptomat, shenjat dhe gjetjet anormale klinike ose laboratorike, të paklasifikuara tjetërkund (R00-R99)

Ky kapitull ka blloqet e mëposhtëme:

D50–D53	Anemitë e ushqyerjes
D55–D59	Anemitë hemolitike
D60–D64	Anemitë aplastike dhe anemi të tjera
D65–D69	Defekte të koagulimit, purpura dhe gjendje të tjera hemorragjike
D70–D77	Sëmundje të tjera të gjakut dhe organeve formuese (=prodhuese) të tij
D80–D89	Çrregullime të tjera që përfshijnë mekanizmin imunitar

Kategoritë me yll në këtë kapitull janë si vijon:

D63*	Anemia nga sëmundje kronike, e klasifikuar diku tjetër
D77*	Çrregullime të tjera të gjakut dhe të organeve formuese (=prodhuese) të tij nga sëmundjet e klasifikuara diku tjetër

Anemitë e ushqyerjes (D50–D53)

D50 Anemi nga pamjaftushmëria e hekurit

- Përfshin:* aneminë:
- asiderotike
 - hipokromike

D50.0 Anemi nga pamjaftushmëria e hekurit pas humbjes së gjakut (kronike)

Anemia post-hemorragjike (kronike)

- Përjashton:* aneminë post-hemorragjike akute (D62)
aneminë kongjenitale nga humbja e gjakut fetal (P61.3)

D50.1 Disfagia sideropenike

Sindroma Kelly–Paterson

Sindroma Plummer–Vinson

D50.8 Anemi të tjera nga pamjaftushmëria e hekurit

D50.9 Anemi nga pamjaftushmëria e hekurit, e paspecifikuar

D51 Anemi nga pamjaftushmëria e vitaminës B12

- Përjashton:* pamjaftushmërinë e vitaminës B12 (E53.8)

D51.0 Anemi nga pamjaftushmëria e vitaminës B12, e lidhur me pamjaftushmërinë e faktorit intrisek

Anemia:

- Addison
- Biermer
- pernicioze (kongjenitale)

Pamjaftushmëria e lindur e faktorit intrisek

D51.1 Anemi nga pamjaftushmëria e vitaminës B12, për shkak të keqthithjes selektive të vitaminës B12, me proteinuri

Sindroma Imerslund(-Gräsbeck)

Anemia megaloblastike e trashëguar

D51.2 Pamjaftushmëri e transkobalaminës II

D51.3 Anemi të tjera nga pamjaftushmëria dietetike e vitaminës B12

D51.8 Anemi të tjera nga pamjaftushmëria e vitaminës B12

Anemia Vegan

D51.9 Anemi nga pamjaftushmëria e vitaminës B12, e paspecifikuar

D52 Anemi nga pamjaftushmëria e folateve

D52.0 Anemi nga pamjaftushmëria dietetike e folateve

Anemia megaloblastike dietetike

D52.1 Anemi nga pamjaftushmëria e folateve e shkaktuar nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

D52.8 Anemi të tjera nga pamjaftushmëria e folateve

D52.9 Anemi nga pamjaftushmëria e folateve, e paspecifikuar

Anemi nga pamjaftushmëria e folateve, NOS

D53 Anemi të tjera të lidhura me ushqyerjen

Përfshijnë: aneminë megaloblastike që nuk reagon ndaj vitaminës B12 ose folateve

D53.0 Anemi nga pamjaftushmëria e proteinave

Anemi nga pamjaftushmëria e aminoacideve

Anemia e oroacidurik-ut

Përfshijon: sindromën Lesch-Nyhan (E79.1)

D53.1 Anemi të tjera megaloblastike, të paklasifikuara diku tjetër

Anemia megaloblastike NOS

Përfshijon: sëmundjen e Di Guglielmo (C94.0)

D53.2 Anemi skorbitike

Përfshijon: skorbutin (E54)

D53.8 Anemi të tjera të specifikuara të lidhura me ushqyerjen

Anemi të shoqëruara me mungesën e

- bakrit
- molibdenit
- zinkut

Përfshijon: deficiencat (mungesat) ushqimore, pa përmendje të anemisë, të tilla si:

- mungesa e bakrit (E61.0)
- mungesa e molibdenit (E61.5)

- mungesa e zinkut (E60)

D53.9 **Anemi e lidhur me ushqyerjen, e paspecifikuar**
 Anemia kronike e thjeshtë
Përjashton: aneminë NOS (D64.9)

Anemitë hemolitike (D55–D59)

D55 **Anemi nga çrregullime të enzimave**

Përjashton: anemitë nga deficiencat enzimatike të shkaktuara nga barnat

D55.0 **Anemi nga pamjaftueshmëria e glukozë-6-fosfat dehidrogenazës (G6FD)**

Favizmi

Anemia nga mungesa e Glc-6-F-Dehidrogjenazës (G6FD)

D55.1 **Anemi të tjera nga çrregullimi i metabolizmit të glutacionit**

Anemia (për shkak të):

- mungesës enzimatike, me përjashtim të G6FD, nga shunti i heksozë monofosfatit
- hemolitike jo-sferocitare (e trashëguar), e llojit I

D55.2 **Anemi nga çrregullimi i fermenteve glikolitike**

Anemia:

- hemolitike jo-sferocitare (e trashëguar), e llojit II
- mungesa e heksokinazës
- mungesa e piruvat kinazës [PK]
- mungesa e izomerazës triozë-fosfat

D55.3 **Anemi nga çrregullime të metabolizmit të nukleotideve**

D55.8 **Anemi të tjera nga çrregullimet e fermenteve**

D55.9 **Anemi nga çrregullime të fermenteve, të paspecifikuara**

D56 **Talasemia**

D56.0 **Alfatałasemia**

Përjashton: hidropsinë fetale (hydrops fetalis) nga anemia hemolitike (P56.-)

- D56.1 Betatalasemia**
 Anemia Cooley
 Talasemia beta e rëndë
 Talasemia:
 • e ndërmjetme
 • e rëndë
- D56.2 Delta-beta talasemia**
- D56.3 Talasemi e trashëguar tipike**
- D56.4 Prania e trashëguar e hemoglobinës fetale**
- D56.8 Talasemi të tjera**
- D56.9 Talasemi e paspecifikuar**
 Anemia mesdhetare (me hemoglobinopati të tjera)
 Talasemia (minor)(e përzier)(me hemoglobinopati të tjera)

D57 Çrregullime drepanocitare

Përfashton: hemoglobinopatitë e tjera (D58.-)

- D57.0 Anemi drepanocitare me krizë**
 Sëmundja e hemoglobinës SS me krizë
- D57.1 Anemi drepanocitare pa krizë**
 Drepanocitar/e:
 anemia
 sëmundja
 çrregullimi
 |
 NOS
- D57.2 Çrregullime drepanocitare heterozigote të dyfishta**
 Sëmundjet
 • Hb-SC
 • Hb-SD
 • Hb-SE
 • Talasemia drepanocitare
- D57.3 Drepanocitoza e trashëguar**
 • Hb-S
 • Hemoglobina heterozigote S [HbAS]
- D57.8 Çrregullime të tjera drepanocitare**

D58 Anemi të tjera hemolitike të trashëguara

- D58.0 Sferocitoza e trashëguar**
Ikteri akolurik (familjar)
Ikteri hemolitik (sferocitik) kongjenital
Sindroma Minkowskii-Chauffard
- D58.1 Eliptocitoza e trashëguar**
Eliptocitoza (kongjenitale)
Ovalocitoza (kongjenitale) (e trashëguar)
- D58.2 Hemoglobinopati të tjera**
Hemoglobina anormale NOS
Anemia kongjenitale e trupave të Heinz
Sëmundjet:
 - Hb-C
 - Hb-D
 - Hb-E
Hemoglobinopatia NOS
Sëmundja hemolitike e hemoglobinës së paqëndrueshme
Përfshihet: policiteminë familjare (D75.0)
sëmundjen Hb-M (D74.0)
hemoglobinën fetale persistente, e trashëguar (D56.4)
policiteminë e lartësive të mëdha (D75.1)
methemoglobineminë (D74.-)
- D58.8 Anemi të tjera hemolitike të trashëguara të specifikuar**
Stomacitoza
- D58.9 Anemi hemolitike e trashëguar e paspecifikuar**

D59 Anemia hemolitike e fituar

- D59.0 Anemi hemolitike autoimune e shkaktuar nga medikamentet**
Përdorni kodet shprehëse të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat
- D59.1 Anemi të tjera hemolitike autoimune**
Sëmundja hemolitike autoimune (e llojit të ftohtë) (e llojit të nxehtë)
Sëmundja kronike e hemaglutininave të ftohta
Aglutininat e ftohta:
 - sëmundja
 - hematoglobinuria

Anemia hemolitike:

- e llojit të flohtë (sekondare) (asimptomatike)
- e llojit të nxehtë (sekondare) (asimptomatike)

Përjashton: sindromën Evans (D69.3)

sëmundjen hemolitike të fetusit dhe të porsalindurit (P55.-)

hemoglobinurinë e flohtë paroksizmale (D59.6)

D59.2 Anemi hemolitike jo-autoimune e shkaktuar nga medikamentet

Anemia nga mungesa e enzimës të shkaktuar nga barnat

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat

D59.3 Sindromi hemolitik uremik

D59.4 Anemi të tjera hemolitike joautoimune

Anemia hemolitike:

- mekanike
- mikroangiopatike
- toksike

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat

Përjashton: hemoglobinurinë NOS (R82.3)

D59.5 Hemoglobinuria paroksizmale e natës (Marchiafava-Micheli)

D59.6 Hemoglobinuria nga hemoliza e lidhur me shkaqe të tjera të jashtme

D59.8 Anemi të tjera hemolitike të fituara

D59.9 Anemi hemolitike e fituar e paspecifikuar

Anemia hemolitike idiopatike kronike

Anemitë aplastike dhe anemi të tjera (D60–D64)

D60 Aplazia eritrocitare e fituar (=eritroblastopenia)

Përfshin: aplazinë e qelizave të kuqe (të fituar) (adult) (me timomë)

D60.0 Aplazia e thjeshtë eritrocitare kronike e fituar

D60.1 Aplazia e thjeshtë eritrocitare kalimtare e fituar

D60.8 Aplazi të tjera të thjeshta eritrocitare të fituara

D60.9 Aplazi e thjeshtë eritrocitare e paspecifikuar

D61 Anemi të tjera aplastike

Përjashton: agranulocitozën (D70)

D61.0 Anemi aplastike konstitucionale

Aplazi, (e pastër) e qelizave të kuqe (të):

- lindur
- infantile
- primare

Sindroma Blackfan-Diamond

Anemia hipoplastike familjare

Anemia Fanconi

Pancitopenia me keqformime

D61.1 Anemi aplastike e shkaktuar nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat

D61.2 Anemi aplastike e shkaktuar nga agjentë të tjerë të jashtëm

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat

D61.3 Anemi aplastike idiopatike

D61.8 Anemi të tjera aplastike të specifikuara

D61.9 Anemi aplastike e paspecifikuar

Anemia hipoplastike NOS

Hipoplazia medulare

Panmyelofthsis

D62 Anemia akute post-hemorragjike

Përjashton: anemia kongjenitale nga humbja e gjakut fetal (P61.3)

D63* Anemia nga sëmundje kronike, e klasifikuar diku tjetër

D63.0* Anemi nga sëmundjet tumorale (C00-D48†)

D63.8* Anemi nga sëmundje të tjera kronike, të klasifikuara diku tjetër

Anemia në sëmundjet kronike të veshkave me stad më të lartë se 3 (N18.3-N18.9†)

D64**Anemi të tjera**

Përjashton: Aneminë refraktare

- NOS (D46.4)
- me shumicë blastesh (D46.2)
- me shumicë blastesh
 - me transformim (C92.0)
- me sideroblaste (D46.1)
- pa sideroblaste (D46.0)

D64.0**Anemi e trashëguar sideroblastike**

Anemia sideroblastike hipokromike e lidhur me gjininë

D64.1**Anemi sideroblastike sekondare nga sëmundja**

Përdorni kodet shtesë, nëse doni, të identifikoni sëmundjen

D64.2**Anemi sideroblastike sekondare nga medikamentet dhe helmet**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat

D64.3**Anemi të tjera sideroblastike**

Anemia sideroblastike:

- NOS
- që përgjigjet ndaj piridoksinës NEC

D64.4**Anemi diseritropojetike e trashëguar**

Anemi diseritropojetike (kongnitale)

Përjashton: sindromën Blackfan-Diamond (D61.0)
sëmundjen e Di Guglielmo (C94.0)

D64.8**Anemi të tjera të specifikuara**

Pseudoleucemia infantile

Anemia leukoeritroblastike

D64.9**Anemi e paspecifikuar**

Defekte të koagulimit, purpura dhe gjendje të tjera hemorragjike (D65–D69)

D65**Koagulim i përhapur intravazal [Sindromi i defibrinimit]**

Përfshin: afibrinogeminë, e trashëguar
koagulopatinë e konsumimit

koagulimin intravaskular të përhapur
hemorragjinë fibrinolitike, të fituar
purpurat:

- fibrinolitike
- fulminante

Perjashton: ato (që komplikojnë):

- abortin, shtatzëninë ektopike ose atë molare (O00-O07, O08.1)
- shtatzëninë, lindjen dhe periudhën pas lindjes (O45.0, O46.0, O67.0, O72.3)

në të porsalindurit (P60)

D66

Pamjaftueshmëria e trashëguar e faktorit VIII

Përfshin: mungesën e faktorit VIII (defekt funksional)
hemofilinë:

- NOS
- A
- klasike

Përfshihet: mungesën e faktorit VIII me defekt vaskular (D68.0)

D67

Pamjaftueshmëria e trashëguar e faktorit IX

Përfshin: sëmundjen e Christmas
mungesat e:

- faktorit IX (defekt funksional)
- komponentit tromboplastin të plazmës

hemofilinë B

D68

Defekte të tjera të koagulimit

Përfshihet: ato (që komplikojnë):

- abortin, shtatzëninë ektopike ose atë molare (O00-O07, O08.1)
- shtatzëninë, lindjen dhe periudhën pas lindjes (O45.0, O46.0, O67.0, O72.3)

D68.0

Sëmundja e Von Willebrand

Angiohemofilia

Mungesa e faktorit të VIII me defekt vaskular

Hemofilinë vaskulare

Përjashton: dobësinë e kapilarëve (e trashëguar) (D69.8)
mungesën e faktorit VIII:
• NOS (D66)
• me defekt funksional (D66)

D68.1 Pamjaftushmëri e faktorit IX të trashëguar

Hemofilia C

Mungesa e tromboplastinës së plazmës (antecedente)

D68.2 Pamjaftushmëri e faktorëve të tjerë koagulues

Afibrinogjenemia kongjenitale

Mungesat e:

- globulinës AC
- proakselerinës

Mungesat e faktorit:

- I [fibrinogjen]
- II [protrombin]
- V [labil]
- VII [stabil]
- X [Stuart-Power]
- XII [Hageman]
- XIII [stabilizues i fibrinës]

Disfibrinogjenemia (kongjenitale)

Hipoprokonvertinemia

Sëmundja Owen

D68.3 Çrregullime të tjera hemorragjike nga qarkullimi i antikoagulantëve

Hemorragji gjatë përdorimit afatgjatë të antikoagulantëve

Hiperheparinemia

Rritje e:

antitrombinës

anti-VIIIa

anti-IXa

anti-Xa

anti-Xia

Përdorni kodet shitesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, të identifikoni anti-koagulantët e administruar.

Përjashton: Përdorimin afatgjatë të antikoagulantëve pa hemorragji (Z92.1)

D68.4 Pamjaftushmëri e fituar e faktorit koagulues

Mungesat e faktorit të koagulimit për shkak të:

- sëmundjes së mëlçisë
- mungesës së vitaminës K

Përjashton: mungesën e vitaminës K në të posalindurin (P53)

D68.5 Trombofilia primare

Rezistencë ndaj proteinës C të aktivizuar [mutacion i faktorit V Leiden]

Mungesë e:

- antitrombinës
- proteinës C
- proteinës S

Mutacion i gjenit të protrombinës

D68.6 Trombofili të tjera

Sindroma anti-kardiolipin

Sindroma anti-fosfolipid

Prania e antikoagulantit të lupusit

Përjashton: koagulimin intravaskular të përhapur
hiperhomocisteineminë (E72.1)

D68.8 Defekte të tjera të specifikuara të koagulimit

D68.9 Defekt koagulimi i paspecifikuar

D69 Purpura dhe gjendje të tjera hemorragjike

Përjashton: purpurën hipergamaglobulinemike beninje (D89.9)
purpurën krioglobulinemike (D89.1)
trombociteminë (hemorragjike) esenciale (D47.3)
purpurën fulminante (D65)
purpurën trombovitopenike trombotike (M31.1)

D69.0 Purpura alergjike

Purpura:

- anafilaktoide
- Henoch-Schönlein
- jo-trombocitopenike
 - hemorragjike
 - idiopatiike
- vaskulare

Vaskuliti, alergik

- D69.1 Defekte cilësore të trombociteve**
 Sindromi Bernard-Soulier [me qeliza gjigante]
 Sëmundja Glanzmann
 Tromboastenia (hemorragjike)(e trashëguar)
 Trombocitopatia
Përjashton: Sëmundjen e von Willebrand (D68.0)
- D69.2 Purpur tjetër, jotrombocitopenike**
 Purpura:
 • NOS
 • senile
 • simplex
- D69.3 Purpura trombocitopenike idiopatike**
 Sindroma Evans
- D69.4 Trombocitopeni tjetër primare**
Përjashton: trombocitopeninë me rreze të munguar (Q87.2)
 trombocitopeninë neonatale tranziente (P61.0)
 sindromën Wiskott-Aldrich (D82.0)
- D69.5 Trombocitopeni sekondare**
 Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, të identifikoni shkaqet.
- D69.6 Trombocitopeni, e paspecifikuar**
- D69.8 Gjendje të tjera hemorragjike të specifikuara**
 Dobësia e kapilarëve (e trashëguar)
 Pseudohemofilia vaskulare
- D69.9 Gjendje hemorragjike e paspecifikuar**

Sëmundje të tjera të gjakut dhe organeve formuese të tij
 (D70–D77)

- D70 Agranulocitoza**
Përfshin: anginën agranulocitike
 agranulozën gjenetike infantile
 sëmundjen e Kostmann
 neutropeninë
 • NOS

- kongjenitale
- ciklike
- të shkaktuar nga barnat
- periodike
- splenike (primare)
- toksike

splénomegalinë neutropenike

sëmundjen Werner-Schultz

Përdorni kodet shpesh të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, të identifikoni barnat, nëse është shkaktuar nga barnat.

Përjashton: neutropeninë neonatale tranziente (P61.5)

D71

Çrregullime funksionale të neutrofileve polimorfonukleare

Përfshin: defektin e kompleksit receptor Membranë qelizore [CR3]
sëmundjen granulomatoze (të fëmijërisë) (kronike)
disfagocitozën kongjenitale
granulomatozën septike progresive

D72

Çrregullime të tjera leukocitare

Përjashton: bazofilinë (D75.8)
çrregullimet e imunitetit (D80-D89)
neutropeninë (D70)
qelizat e bardha jo-normale (numër) (R72)
preleuqëminë (sindroma) (D46.9)

D72.0

Anomalitë gjenetike të leukociteve

Anomalitë ose sindroma (granulimit) (granuloziteve)

- Alder
- May-Hegglin
- Pelger-Huët

E trashëguar:

- leukocitare:
 - e hipersegmentur
 - e hiposegmentuar
- leukomelanopati

Përjashton: sindromën Chediak(-Steinbrinck)-Higashi (E70.3)

D72.1

Eozinofili

Eozinofili:

- alergjike
- e trashëguar

D72.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të leukociteve

Reaksioni leukaemoid:

- limfocitik
- monocitik
- mielocitik
- leucitozë
- leucitozë (simptomatike)
- monocitozë (simptomatike)
- plazmacitozë

D72.9 Çrregullime të leukociteve, të paspecifikuara

D73 Sëmundjet e shpretkës

D73.0 Hiposplenizmi

Asplenia, kirurgjikale

Atrofi e shpretkës

Përjashton: aspleninë (kongjenitale) (Q89.0)

D73.1 Hipersplenizmi

Përjashton: splenomegalinë

- NOS (R16.1)
- (kongjenitale) (Q89.0)

D73.2 Splenomegalia kongjестive kronike

D73.3 Abscesi i lienit

D73.4 Cist i lienit

D73.5 Infarkt i lienit

Çarje, jo-traumatike

Përdredhje

Përjashton: çarjen traumatike (S36.0)

D73.8 Sëmundje të tjera të lienit

Fibrozë e lienit NOS

Perisplenit

Splenit NOS

D73.9 Sëmundje e lienit e paspecifikuar

D74**Metahemoglobinemia****D74.0****Metahemoglobinemi e trashëguar**

Mungesa e lindur e reduktazës NADH-Metahemoglobin

Sëmundja e hemoglobinës-M [Hb-M]

Metahemoglobinemia, e trashëguar

D74.8**Metahemoglobinemi të tjera**

Metahemoglobinemia, e fituar (me sulfahemoglobinemi)

Metahemoglobinemia toksike

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, të identifikoni shkaqet.

D74.9**Metahemoglobinemi e paspecifikuar****D75****Sëmundje të tjera të gjakut dhe të organeve formuese të tij**

Përfshihet: limfonodulat e zmadhuar (R59,-)
hipergamaglobulineminë NOS (D89.2)
limfadenitin:
• NOS (I88.9)
• akut (L04,-)
• kronik (I88.1)
• mezenterik (akut) (kronik) (I88.0)

D75.0**Eritrocitoza familiare**

Policitemia:

- beninje
- familiare

Përfshihet: ovalocitozën e trashëguar (D58.1)

D75.1**Policitemi sekondare**

Eritrocitoza NOS

Policitemia:

- NOS
- e fituar
- për shkak të:
 - eritropojetinës
 - rënies së vëllimit (volumit) të plazmës
 - lartësive të mëdha
 - stresit

- emocionale
- hipoksemike
- nefrogjenike
- relative

Përfshihet: policiteminë:

- neonatore (P61.1)
- vera (=e vërtetë) (D45)

D75.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të gjakut dhe të organeve prodhuese të tij

Bazofilia

D75.9 Sëmundje e organeve prodhuese të gjakut, e paspecifikuar

D76 Disa sëmundje që interesojnë indin limforetikular dhe sistemin retikulohistocitar

Përfshihet: sëmundjen (Abt-)Letterer-Siwe (C96.0)

granulomën eozinofilike (C96.6)

sëmundjen Hand-Schüller-Christian (C96.5)

sarkomën histiocitike (C96.5)

histiocitozën X, multifokale (C96.5)

histiocitozën X, unifokale (C96.6)

histiocitozën e qelizave Langerhans, multifokale (C96.5)

histiocitozën e qelizave Langerhans, unifokale (C96.6)

histiocitozën malinje (C96.8)

retikuloendoteliozën:

- leuçemike (C91.4)

- jo-lipidike (C96.0)

retikulozën:

- histiocitike medulare (C96.8)

- lipomelanotike (I89.8)

- malinje NOS (C86.0)

D76.1 Limfocitocitoza hemofagocitike

Retikuloza hemofagocitike familjare

Histiocitozat e fagociteve mononukleare

D76.2 Sindrom hemofagocitik i lidhur me infeksionin

Përdorni kodet shprehëse, nëse doni, të identifikoni agjentët infeksiozë ose sëmundjet.

D76.3 **Sindroma të tjera të histiocitozës**
Retikulohistiocitoma (qeliza gjigante)
Histiocitoza sinusale me limfadenopati masive
Ksantogranuloma

D77* **Çrregullime të tjera të gjakut dhe të organeve formuese të tij nga sëmundjet e klasifikuara diku tjetër**

Përfshin: fibrozën e lienit në shistosomiazë [bilharziazë] (B65.-†)

Çrregullime të tjera që përfshijnë mekanizmin imunitar (D80–D89)

Përfshin: defekte të sistemit të komplementit
çrregullime të imunodeficiencës, përveç sëmundjes së virusit të imunodeficiencës humane [HIV]
sarkoidozën

Përfshihet: sëmundjet autoimmune (sistemike) NOS (M35.9)
çrregullimet funksionale të neutrofilëve polimorfonuklearë (D71)
sëmundjen e virusit të imunodeficiencës humane [HIV] (B20-B24)
sëmundjen e virusit të imunodeficiencës humane [HIV] që komplikon shtatzëninë, lindjen dhe periudhën pas lindjes (O98.7)

D80 **Imunodeficienca me mbizotërim të defekteve të antikorpeve**

D80.0 **Hipogamaglobulinemia e trashëguar**
Agamaglobulinemia autosomale reçesive (lloji zviceran)
Agamaglobulinemia [Bruton] e lidhur me kromozomin X (me mangësi të hormonit të rritjes)

D80.1 **Hipogamaglobulinemia jo-familjare**
Agamaglobulinemia me limfocite B që mbajnë imunoglobulina
Agamaglobulinemia e zakonitë e ndryshueshme
Hipogamaglobulinemia NOS

D80.2 **Pamjaftueshmëri selektive e imunoglobulinës A (IgA)**

D80.3 **Pamjaftueshmëri selektive e imunoglobulinës G (IgG)**

D80.4 **Pamjaftueshmëri selektive e imunoglobulinës M (IgM)**

- D80.5 Pamjaftueshmëri imunitare me imunoglobulinë M (IgM) të rritur
- D80.6 Pamjaftueshmëri e antikorpeve me imunoglobulina thuajse normale ose me hiperimunoglobulinemi
- D80.7 Hipogamaglobulinemia kalimtare e foshnjërisë
- D80.8 Immunodeficienca të tjera me defekte kryesisht të antikorpeve
Mangësia e zinxhirëve të lehtë kappa
- D80.9 Immunodeficienca të tjera me defekte kryesisht të antikorpeve, të paspecifikuara

D81 Immunodeficienca të kombinuara

Përjashton: agamaglobulineminë autosomale reçesive (lloji zviceran) (D80.0)

- D81.0 Immunodeficienca e kombinuar e rëndë me disgjenezë retikulare
- D81.1 Immunodeficienca e kombinuar e rëndë me numër të vogël të qelizave B dhe T
- D81.2 Immunodeficienca e kombinuar e rëndë me numër të ulët ose normal të qelizave B
- D81.3 Pamjaftueshmëri e adenozinë deaminazës (PAD)
- D81.4 Sindromi Nezelof
- D81.5 Pamjaftueshmëri e purinë nukleozid fosforilazës (PNF)
- D81.6 Deficiencë e histokompatibilitetit kompleks të klasit të I-rë
Sindroma e limfociteve të zhveshur
- D81.7 Deficiencë e histokompatibilitetit kompleks të klasit të II-të
- D81.8 Immunodeficienca të tjera të kombinuara
Mangësi e karboksilazës së varur nga biotina
- D81.9 Immunodeficiencë e kombinuar, e paspecifikuar
Çrregullimi i rëndë i imunodeficiencës së kombinuar NOS

D82 Immunodeficienca e shoqëruar me defekte të tjera të rëndësishme

Përjashton: ataksinë telangiektazike [Louis-Bar] (G11.3)

- D82.0 Sindromi Wiskott-Aldrich
Imunodeficienca me trombocitopeni dhe ekzemë
- D82.1 Sindromi Di George
Sindroma e xhepit faringeal
Timike;

- alimfoplazi
- aplazi ose hipoplazi me imunodeficiencë

- D82.2 Imunodeficiencia me rritje të pamjaftueshme të gjymtyrëve
- D82.3 Imunodeficiencia pas përgjigjes së trashëguar të mangët ndaj virusit Epstein-Barr
Sëmundja limfoproliferative e lidhur me kromozomin X
- D82.4 Sindromi i hiperimunoglobulinës E (IgE)
- D82.8 Imunodeficiencia e lidhur me defekte të tjera të specifikuar e të rëndësishme
- D82.9 Imunodeficiencia e lidhur me defekt të rëndësishëm, e paspecifikuar

D83 Imunodeficiencia e zakonshme variabël

- D83.0 Imunodeficiencia e zakonshme variabël me mbizotërim të anormale të numrit dhe funksionit të qelizave B
- D83.1 Imunodeficiencia e zakonshme variabël me mbizotërim të çrregullimeve imunoregullatore të qelizave T
- D83.2 Imunodeficiencia e zakonshme variabël me autoantikorpë ndaj qelizave B ose T
- D83.8 Imunodeficiencia të tjera të zakonshme variabël
- D83.9 Imunodeficiencia e zakonshme variabël, e paspecifikuar

D84 Imunodeficiencia të tjera

- D84.0 Defekt i funksionit antigen-1 të limfociteve
- D84.1 Defekte në sistemin e komplementit
Mangësi e inhibitorit të esterazës së C1
- D84.8 Imunodeficiencia të tjera të specifikuar
- D84.9 Imunodeficiencia e paspecifikuar

D86 Sarkoidoza

- D86.0 Sarkoidoza e mushkërisë
- D86.1 Sarkoidoza e gjendrave limfatike
- D86.2 Sarkoidoza e mushkërisë me sarkoidozë të gjendrave limfatike
- D86.3 Sarkoidoza e lëkurës
- D86.8 Sarkoidoza me lokalizime të tjera e të kombinuara

Iridociklit në sarkoidozë† (H22.1*)

Paraliza të shumta të nervave kranialë në sarkoidozë† (G53.2*)

Sarkoid/e:

- artropatia† (M14.8*)
- miokarditi† (I41.8*)
- mioziti† (M63.3*)

Ethja uveoparotide [Heerfordt]

D86.9 Sarkoidozë e paspecifikuar

D89 **Çrregullime të tjera që interesojnë mekanizmin imunitar, të paklasifikuara diku tjetër**

Përjashton: hiperglobulineminë NOS (R77.1)

gamopatinë monoklonale me rëndësi të papërcaktuar (D47.2)

dështimin ose flakjen e transplantit (T86.-)

D89.0 Hipergamaglobulinemia poliklonale

Purpura hipergamaglobulinemike beninje

Gamopatia poliklonale NOS

D89.1 Krioglobulinemia

Krioglobulinemia:

- esenciale
- idiopatike
- e përzier
- primare
- sekondare

Krioglobulinemik/e:

- purpura
- vaskuliti

D89.2 Hipergamaglobulinemi e paspecifikuar

D89.3 Sindroma e rikonstitucionit imunitar

Sindroma inflamatore e rikonstitucionit imunitar

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, për të identifikuar barnat.

D89.8 Çrregullime të tjera të specifikuara që interesojnë mekanizmin imun, të paklasifikuara diku tjetër

D89.9 Çrregullime që interesojnë mekanizmin imun, të paspecifikuara
Sëmundjet imunitare NOS

KAPITULLI IV

Sëmundjet endokrine, e nutricionit dhe metabolike (E00–E90)

Shënim: Të gjitha neoplazmat, aktive nga ana funksionale ose jo, janë klasifikuar në Kapitullin II. Kodet e duhura në këtë kapitull (p.sh. E05.8, E07.0, E16-E31, E34.-) mund të përdoren nëse dëshirohet, si kode shtesë për të treguar ose aktivitetin funksional të neoplazmes, indit endokrin ektopik, ose hiperfunksionin ose hipofunksionin e gjendrave endokrine të shoqëruara me neoplazmat dhe gjendjet e tjera të klasifikuara gjatë.

Përjashton: Komplikacionet dhe simptomat e shtatzënisë, lindjes dhe periudhës së pas-lindjes (O00-O99), shenjat dhe gjetjet anormale të gjetjeve laboratorike dhe klinike, të paklasifikuara tjetërkund.
Çrregullime tranzitore endokrine ose metabolike të fetusit ose të të porsalindurit (P70-P74)

Ky kapitull permban blloqet si vijon:

E00–E07	Çrregullimet e gjendrës tiroide
E10–E14	Diabeti i sheqerit (=Diabeti melitus)
E15–E16	Çrregullime të tjera të rregullimit të glukozës dhe të sekrecionit të brendshëm të pankreasit
E20–E35	Çrregullime të gjendrave të tjera endokrine
E40–E46	Malnutricioni
E50–E64	Pamjaftueshmëri të tjera të ushqyerjes
E65–E68	Obeziteti dhe mbiushqyerje të tjera
E70–E90	Çrregullimet metabolike

Kodet me yll për këtë kapitull janë si vijon:

- E90* Çrregullime metabolike dhe nutricionale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
E35* Çrregullime të gjendrave endokrine në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullimet e gjendrës tiroide (E00–E07)

E00

Sindromi i kongjenital i pamjaftueshmërisë së jodit

Përfshin: gjendjet endemike të shoqëruara me mungesë ambientale të jodit ose direkt si sipasojë e mungesës së jodit tek nëna. Disa nga gjendjet nuk kanë hipotiroidizëm, por janë si pasojë e prodhimit të pamjaftueshëm të hormonit të tiroides në fetusin në zhvillim. Mund të kenë rol dhe goitrogjenet ambientale.

Përdorni kodet shtesë (F70-79), nëse dëshironi, për të identifikuar zhvillimin e prapambetur mendor të lidhur me të.

Përjashton: hipotiroidizmin subklinik nga mungesa e jodit (E02)

E00.0 Sindrom i trashëguar i pamjaftueshmërisë së jodit, tipi neurologjik

Kretinizmi endemik, tipi neurologjik

E00.1 Sindrom i trashëguar i pamjaftueshmërisë së jodit, tipi miksedematoz

Kretinizmi endemik:

- hypotiroidit
- miksedematoz

E00.2 Sindrom i trashëguar i pamjaftueshmërisë së jodit, tipi i përzier

Kretinizmi endemik, i përzier

E00.9 Sindrom i trashëguar i pamjaftueshmërisë së jodit, i paspecifikuar

Hipotiroidizmi i lindur i pamjaftueshmërisë së jodit NOS

Kretinizmi endemik NOS

E01

Çrregullime të tiroides të lidhura me pamjaftueshmërinë e jodit dhe gjendje të ngjashme

Përjashton: Hipotiroidizmin e lindur të pamjaftueshmërisë së jodit (E0.-)

Hipotiroidizmin subklinik nga mungesa e jodit (E02)

E01.0 Gusha (endemike) difuze e lidhur me pamjaftueshmërinë e jodit

E01.1 Gusha (endemike) multinodulare e lidhur me pamjaftueshmërinë e jodit

Gusha (endemike) nodulare e lidhur me pamjaftueshmërinë e jodit

E01.2 Gusha (endemike) e lidhur me pamjaftueshmërinë e jodit, e paspecifikuar

- Gusha endemike NOS
- E01.8** **Çrregullime të tjera të tiroides të lidhura me pamjaftueshmërinë e jodit dhe gjendje të ngjashme**
 Hipotiroidizmi i fituar i pamjaftueshmërisë së jodit
- E02** **Hipotiroidizëm pa shenja klinike (=subklinik) i pamjaftueshmërisë jodike**
- E03** **Hipotiroidizëm tjetër**
Përjashton: hipotiroidizmin e lidhur me pamjaftueshmërinë e jodit (E00-E02)
 Hipotiroidizmin post-procedural (E89.0)
- E03.0** **Hipotiroidizëm i trashëguar me gushë të përhapur**
 Gusha (jotoksike) e lindur:
 • NOS
 • parenkimatoze
Përjashton: gushën e lindur tranzitore me funksion normal (P72.0)
- E03.1** **Hipotiroidizëm i trashëguar, pa gushë**
 Aplazia e tiroides (me miksedemë)
 Kongjenital/e:
 • atrofia e tiroides
 • hipotiroidizmi NOS
- E03.2** **Hipotiroidizëm nga medikamentet dhe lëndë të tjera të jashtme**
 Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, për të identifikuar arsyen.
- E03.3** **Hipotiroidizëm postinfeksioz**
- E03.4** **Atrofi e tiroides (e fituar)**
Përjashton: atrofinë kongjenitale të tiroides (E03.1)
- E03.5** **Koma miksedematoze**
- E03.8** **Hipotiroidizëm tjetër, i specifikuar**
- E03.9** **Hipotiroidizëm, i paspecifikuar**
 Miksedema NOS
- E04** **Gushë (=Strumë) tjetër jotoksike**
Përjashton: gushën kongjenitale:
 • NOS (E03.3)

- difuze (E03.3)
 - parenkimatoze (E03.3)
- gushën nga mungesa e jodit (E00-E02)

E04.0 Gushë jotoksike e përhapur

Gushë jotoksike:

- difuze (koloidale)
- e thjeshtë

E04.1 Nodus i vetëm jotoksik i tiroides

Nodul koloidal (cistik) (tiroid)

Gushë uninodulare jotoksike

Nodul tiroidal (cistik) NOS

E04.2 Gushë shumënodulare jotoksike

Gushë cistike NOS

Gushë shumënodulare (cistike) NOS

E04.8 Gushë tjetër jotoksike, e specifikuar

E04.9 Gushë jotoksike, e paspecifikuar

Gushë jotoksike

Gushë nodulare (jotoksike) NOS

E05 Tirotoksikoza [hipertiroidizmi]

Përfshihet: tiroiditin kronik me tirotoksikozë tranziente (E06.2)
tirotoksikozën neonatale (P72.1)

E05.0 Tirotoksikozë me gushë të përhapur

Gushë toksike ose ekzoftalmike NOS

Sëmundja e Graves

Gushë toksike difuze

E05.1 Tirotoksikozë me një nodus të vetëm toksik

Tirotoksikozë me gushë me një nodus të vetëm toksik

E05.2 Tirotoksikozë me gushë shumënodulare toksike

Gushë nodulare toksike

E05.3 Tirotoksikozë nga indi tiroidien ektopik (i vendosur diku tjetër)

E05.4 Tirotoksikozë nga mbidozimi i medikamenteve

E05.5 Kriza ose stuhia e tiroides

E05.8 Tirotoksikozë tjetër

Mbiprodhim i hormonit stimulues të tiroides

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, për të identifikuar shkakun.

- E05.9** **Tirotoksikozë e paspecifikuar**
Hipertiroidizëm NOS
Sëmundja tirotoksike e zemrës† (I43.8*)

E06 **Tiroidit**

Përfashton: tiroiditin pas lindjes (O90.5)

- E06.0** **Tiroidit i akut**
Absces i tiroides
Tiroiditi:

- piogjenik
- supurativ

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse doni të identifikoni agjentët infeksiozë.

- E06.1** **Tiroidit subakut**
Tiroiditi:

- de Quervain
- qelizë gjigante
- granulomatoz
- jo-supurativ

Përfashton: tiroiditin autoimun (E06.3)

- E06.2** **Tiroidit kronik me tirotoksikozë kalimtare**
Përfashton: tiroiditin autoimun (E06.3)

- E06.3** **Tiroidit autoimun**

Tiroiditi Hashimoto
Hashitoksikoza (tranziente)
Gusha limfadenoidë
Tiroiditi limfocitik
Struma limfomatoze

- E06.4** **Tiroidit i shkaktuar nga medikamentet**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni, të identifikoni shkakun.

- E06.5** **Tiroidit tjetër kronik**
Tiroiditi:
 - kronik
 - NOS

- fibroz
- linjoz
- Riedel

E06.9 Tiroidit i paspecifikuar

E07 Çrregullime të tjera të tiroides

E07.0 Superprodhim i kalçitoninës

Hiperplazia e qelizave C të tiroides

Hipersetekretim i tirokalcitoninës

E07.1 Gushta dis-hormogenetike

Gushta dis-hormogjenetike familjare

Sindroma Pendred

Përjashton: gushën e lindur tranzitore me funksion normal (P72.0)

E07.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të tiroides

Anomali e globulinës që lidh tiroksinën

Hemorragji | e/i tiroides

Infarkt

Sindroma e sëmundjes eutiroidike

E07.9 Çrregullim i tiroides, i paspecifikuar

Diabeti melitus

(E10–E14)

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni bamat.

Në vijim janë kodet katër-shifrore që mund të përdoren me kategoritë E10-E14:

.0 me koma

Diabetike

- koma me ose jo ketoacidozë
- koma hiperosmolarë
- koma hipoglicemike

Koma hiperglicemike NOS

.1 me ketoacidozë

Diabetike:

- koma me ose jo ketoacidozë

- acidozë
 - ketoacidozë
- pa përmendje të komës
- .2† me komplikacione renale**
- Nefropati diabetike (N08.3*)
- Glomerulonefrozë intrakapilare (N08.3*)
- Sindroma Kimmelstiel-Wilson (N08.3*)
- .3† me komplikacione oftalmike**
- Diabetik/e:
- katarakt (H28.0*)
 - retinopati (H36.0*)
- .4† me komplikacione neurologjike**
- Diabetike:
- amiotrofi (G73.0*)
 - neuropati autonomike (G99.0*)
 - mononeuropati (G59.0*)
 - polineuropati (G63.2*)
 - autonomike (G99.0*)
- .5† me komplikacione të vazave periferike**
- Diabetike:
- gangrena
 - angiopati periferike† (I79.2*)
 - ulcer
- .6† me komplikacione të tjera**
- Artropati diabetike† (M14.2*)
- Artropati diabetike neuropatike† (M14.6*)
- .7† me komplikacione të shumta**
- .8† me komplikacione të papërcaktuara**
- .9† pa komplikacione**

E10

Diabeti melitus i tipit 1

[shih para E10 për nën-ndarjet]

Përfshin: diabetin (melitus)

- delikat
- të moshës së re
- të prirur për ketozë

Përjashton: diabetin (melitus)

- të lidhur me kequshqyerjen (E12.-)

- të të porsalindurit (P70.2)
 - të shtatzënisë, lindjes dhe të periudhës së pas lindjes (O24.-)
- glikozurinë:
- NOS (R81)
 - renale (E74.8)
- testin jo-normal të tolerancës së glukozës (R73.0)
- hipoinsulineminë post-kirurgjikale (E89.1)

E11

Diabeti melitus i tipit 2

[shih para E10 për nën-ndarjet]

Përfshin: diabetin (melitus) (jo-obez) (obez)

- të të rriturit
- të moshës së madhe
- jo-ketotik
- stabël

diabetin jo-insulinovartës të të riut

Përfshin: diabetin (melitus)

- të lidhur me kequshqyerjen (E12.-)
 - të të porsalindurit (P70.2)
 - të shtatzënisë, lindjes dhe të periudhës së pas lindjes (O24.-)
- glikozurinë:
- NOS (R81)
 - renale (E74.8)
- testin jonormal të tolerancës së glukozës (R73.0)
- hipoinsulineminë post-kirurgjikale (E89.1)

E12

Diabeti melitus i lidhur me kequshqyerjen

[shih para E10 për nën-ndarjet]

Përfshin: diabetin melitus i-lidhur-me-kequshqyerjen

- të tipit 1
- të tipit 2

Përfshin: diabetin melitus në shtatzëni, lindje dhe në periudhën e pas lindjes (O24.-)

glikozurinë:

- NOS (R81)
- renale (E74.8)

testin jonormal të tolerancës së glukozës (R73.0)

diabetin melitus të të porsalindurit (P70.2)
hipoinsulineminë post-kirurgjikale (E89.1)

E13

Diabet melitus tjetër i specifikuar

[shih para E10 për nën-ndarjet]

Përjashton: diabetin melitus:

- të lidhur-me-kequshqyerjen (E12.-)
- të të porsalindurit (P70.2)
- të shtatzënisë, lindjes dhe të periudhës së pas lindjes (O24.-)
- të tipit 1 (E10.-)
- të tipi 2 (E11.-)

glikozurinë:

- NOS (R81)
- renale (E74.8)

testin jonormal të tolerancës së glukozës (R73.0)

hipoinsulineminë post-kirurgjikale (E89.1)

E14

Diabet melitus i paspecifikuar

[shih para E10 për nën-ndarjet]

Përfshin: diabetin NOS

Përjashton: diabetin melitus:

- të lidhur-me-kequshqyerjen (E12.-)
- të të porsalindurit (P70.2)
- të shtatzënisë, lindjes dhe të periudhës së pas lindjes (O24.-)
- të tipit 1 (E10.-)
- të tipi 2 (E11.-)

glikozurinë:

- NOS (R81)
- renale (E74.8)

testin jonormal të tolerancës së glukozës (R73.0)

hipoinsulineminë post-kirurgjikale (E89.1)

Çrregullime të tjera të rregullimit të glukozës dhe të sekrecionit të brendshëm të pankreasit

(E15–E16)

E15 Koma hipoglicemike jodiabetike

Përfshin: komën insulinike të shkaktuar nga barnat tek jodiabetikët
hiperinsulinizmin me komë hipoglicemike
komën hipoglicemike NOS

Përdorni kodet shpesh të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E16 Çrregullime të tjera të sekrecionit të brendshëm të pankreasit

E16.0 Hipoglicemi e shkaktuar nga ilaçet, pa koma

Përdorni kodet shpesh të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E16.1 Hipoglicemi tjetër

Hipoglicemia johiperinsulinemike funksionale

Hiperinsulinemizmi:

- NOS
- funksional

Hiperplazia e ishujve beta të pankreasit NOS

Koma encefalopatike post-hipoglicemike

E16.2 Hipoglicemi, e paspecifikuar

E16.3 Sekretim i rritur i glukagonit

Hiperplazia e qelizave endokrine të pankreasit me tepriç të glukagonit

E16.3 Sekretim anormal i gastrinës

Hipergastrinemia

Sindroma Zollinger-Ellison

E16.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të sekrecionit të brendshëm pankreatik

Sekretim i rritur i qelizave endokrine të pankreasit nga:

- hormoni nxitës i hormonit të rritjes
- polipeptidet pankreatike
- somatostatina
- polipeptidi intestinal-vazoaktiv

E16.9 Çrregullime të tjera të sekrecionit pankreatik, të paspecifikuara

Hiperplazia e qelizave ishull NOS

Çrregullime të gjendrave të tjera endokrine (E20–E35)

Përjashton: galaktorrenë (N64.3)
gjinekomastinë (N62)

E20 Hipoparatiroidizëm

Përjashton: sindromën e DiGeorge (D82.1)
hipoparatiroidizmin mbas-proçedurave IE89.2)
tetaninë NOS (R29.0)
hipoparatiroidizmin neonatal tranzitor (P71.4)

- E20.0 Hipoparatiroidizëm idiopatik
- E20.1 Pseudohipoparatiroidizëm
- E20.8 Hipoparatiroidizëm tjetër
- E20.9 Hipoparatiroidizëm i paspecifikuar
Tetania paratiroidike

E21 Hiperparatiroidizëm dhe çrregullime të tjera të gjendrës paratiroide

Përjashton: osteomalacinë:

- adulte (M83.-)
- infantile dhe juvenile (E55.0)

- E21.0 Hiperparatiroidizëm parësor
Hiperplazia e paratiroides
Osteiti fibroz cistik i gjeneralizuar [Sëmundja von Recklinghausen e kockës]
- E21.1 Hiperparatiroidizëm dytësor
Përjashton: hiperparatiroidizmin dytësor për shkak të veshkave (N25.8)
- E21.2 Hiperparatiroidizëm tjetër
Hiperparatiroidizmi terciar
Përjashton: hiperkalceminë hipokalcemike familjare (E83.5)
- E21.3 Hiperparatiroidizëm i paspecifikuar
- E21.4 Çrregullime të tjera specifike të gjendrës paratiroide

E21.5 **Çrregullim i gjendrës paratiroide, i paspecifikuar**

E22 **Hiperfunksion i gjendrës pituitare**

Përjashton: sindromën Cushing (E24.-)
 sindromën Nelson (E24.1)
 mbiprodhimin e:
 • ACTH jo të lidhur me sëmundjen Cushing (E27.0)
 • ACTH pituitar (E24.0)
 • hormonit tiroid-stimulues (E05.8)

E22.0 **Akromegali dhe gjigantizëm pituitar**

Artropatia e lidhur me akromegalinë[†] (M14.5*)

Mbiprodhim i hormonit

Përjashton: konstitucional:
 • gjigantizmin (E34.4)
 • shtatin e lartë (E34.4)
 sekretimin e shtuar nga pankreasi endokrin të hormonit-lëshues
 të hormonit të rritjes (E16.8)

E22.1 **Hiperprolaktinemi**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E22.2 **Sindrom i prodhimit të papërshtatshëm të hormonit antidiuretik**

E22.8 **Hiperfunksion tjetër i gjendrës pituitare**

Puberteti i parakohshëm me origjinë qëndrore

E22.9 **Hiperfunksion i gjendrës pituitare, i paspecifikuar**

E23 **Hipofunksion dhe çrregullime të tjera të gjendrës pituitare**

Përfshin: gjendjet e listuara pavarësisht nëse gjendja është në hipofizë apo hipotalam

Përjashton: hipopituitarizmin mbas-procedurave (E89.3)

E23.0 **Hipopituitarizëm**

Sindroma e eunukut pjellor

Hipogonadizmi hipogonadotropik

Mangësia idiopatike e hormonit të rritjes

Mungesat e izoluara të:

- gonadotropinave

- hormonit të rritjes

- hormonit pituitar

Sindroma Kallman

Shtati i shkurtër i Lorain-Levi

Nekroza pas-lindjes e gjendrës pituitare

Panhipopituitarizmi

Putuitar/e:

- kaheksia

- insuficiencia NOS

- shtati i shkurtër

Sindroma Sheehan

Sëmundja e Simmonds

E23.1 Hipopituitarizëm i shkaktuar nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E23.2 Diabet insipid

Përfshihet: diabetin insipid nefrogjenik (N25.1)

E23.3 Çrregullim i funksionit hipotalamik, i paklasifikuar diku tjetër

Përfshihet: sindromën Prader-Willi (Q87.1)

sindromën Russell-Silver (Q87.1)

E23.6 Çrregullime të tjera të gjendrës pituitare

Absces i hipofizës

Distrofia adipozogjenitale

E23.7 Çrregullim i gjendrës pituitare, i paspecifikuar

E24 Sindroma Kushing

E24.0 Sëmundja pituitaro-vartëse Kushing

Mbiprodhimi i ACTH

Hiperadrenokorticismi i varur nga hipofiza

E24.1 Sindroma Nelson

E24.2 Sindroma Kushing e shkaktuar nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E24.3 Sindroma ektopike ACTH

E24.4 Sindroma pseudo-Kushing e shkaktuar nga alkooli

E24.8 Sindromë tjetër Kushing

E24.9 Sindromë Kushing, e paspecifikuar

E25 Çrregullime adrenogjenitale

Përfshin: sindromën adrenogjenitale, virilizimin ose femininizimin, të fituar ose për shkak të hiperplazisë nga defektet e lindura të sintezës së hormonit

femëror:

- pseudohermafroditizmi
- pseudopuberteti i hershëm heteroseksual

mashkullor/e:

- pseudopuberteti i parakohshëm izoseksual
- makrogenitosomia praecox (=e parakohëshme)
- zhvillim i parakohshëm seksual me virilizim (femrat) nga hiperplazia adrenale

E25.0 Çrregullime adrenogjenitale të trashëguara të lidhura me pamjaftueshmërinë enzimatike

Hiperplazia adrenale kongjenitale

Mungesa e 21-hidroksilazës

Hiperplazia adrenale kongjenitale me humbje të kripës

E25.8 Çrregullime të tjera adrenogjenitale

Çrregullimi adrenogjenital idiopatik

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E25.9 Çrregullim adrenogjenital i paspecifikuar

Sindroma adrenogjenitale NOS

E26 Hiperaldosteronizëm

E26.0 Hiperaldosteronizëm parësor

Sindroma Conn

Aldosteronizmi primar për shkak të hiperplazisë (bilaterale) adrenale

E26.1 Hiperaldosteronizëm dytësor

E26.8 Hiperaldosteronizëm tjetër

Sindroma Bartter

E26.9 Hiperaldosteronizëm i paspecifikuar

E27 Çrregullime të tjera të gjendrës adrenale

- E27.0 Hiperaktivitet tjetër adrenokortikal**
Mbiprodhim i ACTH, i pa shoqëruar me sëmundjen e Cushing
Adrenarka e parakohshme
Përjashton: Sindromën Cushing (E24.-)
- E27.1 Pamjaftushmëri adrenokortikale primare**
Sëmundja e Addison
Adrenaliti autoimun
Përjashton: amiloidozën (E85.-)
sëmundjen Addison tuberkulare (A18.7)
sindromën Water-House-Friderichsen (A39.1)
- E27.2 Kriza e Addisonit**
Kriza adrenale
Kriza adrenokortikale
- E27.3 Pamjaftushmëri adrenokortikale e shkaktuar nga medikamentet**
Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.
- E27.4 Pamjaftushmëri adrenokortikale tjetër dhe e paspecifikuar**
Adrenal/e:
 - hemorragji
 - infarkt
Insuficiencë adrenokortikale NOS
Hipoaldosteronizëm
Përjashton: adrenoleukodistrofinë [Addison-Schilder] (E71.3)
Sindromën Water-House-Friderichsen (A39.1)
- E27.5 Hiperfunksion adrenomedular**
Hiperplazia adrenomedulare
Prodhimi i shtuar i katekolaminave
- E27.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të gjendrës mbiveshkore**
Abnormalitet (=jonormalitet) i globulinës-që-lidh kortizolin
- E27.9 Çrregullim i gjendrës mbiveshkore, i paspecifikuar**
- E28 Çrregullim i funksionit të ovarit**
Përjashton: mungesën e izoluar të gonadotropinave (E23.0)
insuficiencën e ovareve mbas-proçedurave (E89.4)
- E28.0 Tepriçë estrogeni**

E28.1

E28.2

E28.3

E28.8

E28.9

E29

E29.0

E29.1

E29.8

E29.9

Çrregullim testikular, i paspecifikuar

E30 **Çrregullime të pubertetit, të paspecifikuara diku tjetër**

E30.0 **Pubertet i vonuar**

Pubertet i vonuar konstitucional

Zhvillim i vonuar seksual

E30.1 **Pubertet i parakohshëm**

Menstruacione të parakohshme

Përjashton: Sindromën Albright(-McCune)(-Sternberg) (Q78.1)
 Pubertetin e parakohshëm me origjinë qëndrore (E22.8)
 Hiperplazia adrenale kongjenitale (E25.0)
 Pseudopuberteti i parakohshëm heteroseksual femëror (E25.-)
 Pseudopuberteti i parakohshëm izoseksual mashkullor (E25.-)

E30.8 **Çrregullime të tjera të pubertetit**

Telarka e parakohshme

E30.9 **Çrregullim i pubertetit, i paspecifikuar**

E31 **Çrregullim funksional poliglandular (=shumëgjendror)**

Përjashton: ataksinë telangiektazike [Louis-Bar] (G11.3)
 distrofinë miotonike [Steinert] (G71.1)
 pseudohipoparatiroidizmin (E20.1)

E31.0 **Pamjaftushmëri shumëgjendrore autoimune**

Sindroma e Schmidt

E31.1 **Hiperfunksion shumëgjendror**

Përjashton: adenomatozën endokrine të shumëfishtë (D44.8)

E31.8 **Çrregullim tjetër funksional shumëgjendror**

E31.9 **Çrregullim shumëgjendror, i paspecifikuar**

E32 **Sëmundjet e timus-it**

Përjashton: aplazinë ose hipoplazinë me imunodeficiencë (D82.1)
 miasteninë gravis (G70.0)

E32.0 **Hiperplazia persistente e timusit**

Hipertrofi e timusit

E32.1 **Abscesi i timusit**

- E32.8 Sëmundje të tjera të timusit
E32.9 Sëmundje të timusit, të paspecifikuara

E34 Çrregullime endokrine të tjera

Përjashton: pseudhipoparatiroidizmin (E20.1)

E34.0 Sindromi karcinoid

Shënim: Mund të përdoren kode shtesë për të identifikuar aktivitetin funksional të lidhur me tumorin karcinoid.

E34.1 Hipersekrecion tjetër i hormoneve të zorrës

E34.2 Sekrecion hormonal ektopik, i paklasifikuar diku tjetër

E34.3 Nanizëm (shtatshkurtësi) i paklasifikuar diku tjetër

Shtat i shkurtër:

- NOS
- konstitucional
- i tipit Laron
- psikosocial

Përjashton: progerinë (E34.8)
sindromën Russel-Silver (Q87.1)
staturën me gjymtyrë të shkurtëra me imunodeficiencë (D82.2)
shtat i shkurtër:

- akondropalastik (Q77.4)
- hipokondroplastik (q77.4)
- në sindroma disformike të caktuara – kodoni sindromën – shih indeksin alfabetik
- ushqimor (=nutricional) (E45)
- pituitar (E23.0)
- renal (N25.0)

E34.4 Shtatlartësi konstitucionale

Gjigantizëm konstitucional

E34.5 Sindrom androgjen i rezistencës

Pseudohermafrodizëm mashkullor me rezistencë ndaj endrogjenëve

Çrregullime periferike të receptorit hormonal

Sindroma Reifenstein

Feminizimi testikular (sindroma)

E34.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të sekrecionit të brendshëm

Disfunksion i gjendres pineale

- Progeria
- E34.9** **Çrregullim i sekrecionit të brendshëm, i paspecifikuar**
 Çrregullime
 • endokrine NOS
 • hormonale NOS
- E35*** **Çrregullime të gjendrave endokrine në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**
- E35.0*** **Çrregullime të gjendrës tiroide të klasifikuara diku tjetër**
 Tuberkuloz i gjendrës tiroide (A18.8†)
- E35.1*** **Çrregullime të gjendrave mbiveshkore në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**
 Sëmundja tuberkulare Addison (A18.7†)
 Sindroma Water-House-Friderichsen (meningeale) (A39.1†)
- E35.8*** **Çrregullime të gjendrave të tjera me sekrecion të brendshëm në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Kequshqyerja (E40–E46)

Shënim: Shkalla e kequshqyerjes matet zakonisht në terma të peshës, të shprehur në deviacione standarde nga mesatarja e popullatës në fjalë. Kur një nga matjet e mëparëshme është e mundur të gjehet, mungesa e rritjes tek fëmijët, ose humbja e peshës tek fëmijët dhe të rriturit është zakonisht shenjë e kequshqyerjes. Kur vetëm një matje është e gjetshme, diagnoza bazohet në probabilitete dhe nuk është përfundimtare pa bërë dhe vlerësimet klinike dhe laboratorike. Në raste të veçanta, kur nuk ka asnjë matje të gjetshme, duhet të bazohemi mbi gjetjet klinike.

Nëse një peshë e matur del nën mesataren e popullatës në fjalë, probabiliteti është i lartë për kequshqyerje të thellë, kur kjo vlerë e matur është 3 deviacione standard nën mesataren e popullatës; probabilitet i lartë për kequshqyerje të moderuar kur vlera është më pak se 3 dhe më shumë se 2 nën mesataren e popullatës; dhe probabilitet i lartë për kequshqyerje të lehtë kur vlera e matjes është midis 1 dhe 2 deviacione standard nën mesataren e popullatës.

Përfashton: kequshqyerjen intestinale (K90.-)
 anemitë nutricionale (D50-D53)
 pasojat e kequshqyerjes proteinike-kalorike
 sëmundjen e dobësimit (B22.2)

urinë e stërzgatur (T73.0)

E40

Kwashiorkor (Distrofia)

Kequshqyerje e thellë me edemë nutricionalë dhe dispigmenti të lëkurës dhe flokëve,

Përfshihet: kwashiorkorin marazmik (E42)

E41

Marazma e ushqyerjes (=Marazma nutricionalë)

Përfshihet: kequshqimin e thellë me marazmë

Përfshihet: kwashiorkorin marazmik (E42)

E42

Kwashiorkor marazmik

Përfshihet: kequshqyerjen e thellë proteinike-energjitike [si në E43]:
formën e ndërmjetme
me shenja si të kwashiorkorit ashtu dhe marazmës

E43

Malnutricion i rëndë nga pamjaftueshmëria proteinike, i paspecifikuar

Humbja e madhe e peshës tek fëmijët dhe të rriturit, ose mos-shtimi në peshë, që çon në një peshë që është të paktën 3 deviacione standard nën mesataren e peshës në popullatë, (ose humbje e ngjashme që shprehet me qasje të tjera statistikore). Kur vetëm një matje është e gjatshme, atëherë ka një probabilitet të lartë për humbje të theksuar në peshë, kur pesha e matur është nën 3 deviacione standard nga mesatarja e peshës në popullatë.

Përfshihet: edemën nga uria e tejzgatur

E44

Malnutricion i moderuar ose i lehtë nga pamjaftueshmëria proteinike

E44.0

Malnutricion i moderuar nga pamjaftueshmëria proteinike

Humbja e peshës tek fëmijët dhe të rriturit, ose mos-shtimi në peshë, që çon në një peshë që është të paktën 3 deviacione standard nën mesataren e peshës në popullatë, (ose humbje e ngjashme që shprehet me qasje të tjera statistikore). Kur vetëm një matje është e gjatshme, atëherë ka një probabilitet të lartë për humbje të theksuar në peshë, kur pesha e matur është nën 3 deviacione standard nga mesatarja e peshës në popullatë.

E44.1

Malnutricion i lehtë nga pamjaftueshmëria proteinike

Humbja e peshës tek fëmijët dhe të rriturit, ose mos-shtimi në peshë, që çon në një peshë që është të paktën 3 deviacione standard nën mesataren e peshës në popullatë, (ose humbje e ngjashme që shprehet me qasje të tjera statistikore). Kur vetëm një

matje është e gjetshme, atëherë ka një probabilitet të lartë për humbje të theksuar në peshë, kur pesha e matur është nën 3 deviacione standard nga mesatarja e peshës në popullatë.

E45

Zhvillimi i vonuar nga malnutricioni proteinik

Përfshin: nutricional/e:
 • shtatin e shkurtër
 • mos-zgjatjen
zhvillimin e vonuar fizik për shkak të kequshqyerjes

E46

Malnutricion proteinik i paspecifikuar

Përfshin: kequshqyerjen NOS
 disbalancën proteinë-energji NOS

Pamjaftueshmëri të tjera të ushqyerjes (E50–E64)

Përfshihet: anemitë nutricionalë (D50-D53)

E50

Pamjaftueshmëri e vitaminës A

Përfshihet: pasoja të mungesës së vitaminës A (E64.1)

- E50.0 Pamjaftueshmëri e Vitaminës A me tharje (=kserozë) të konjunktivave
- E50.1 Pamjaftueshmëri e Vitaminës A me njollë Bitot dhe tharje të konjunktivave
 Njolla Bitot tek fëmijët e vegjël
- E50.2 Pamjaftueshmëri e vitaminës A me tharje të kornesë
- E50.3 Pamjaftueshmëri e vitaminës A me ulçer dhe tharje të kornesë
- E50.4 Pamjaftueshmëri e vitaminës A me keratomalaci
- E50.5 Pamjaftueshmëri e vitaminës A me hemeralopi
- E50.6 Pamjaftueshmëri e vitaminës A me gjurmë kseroftalmie të kornesë
- E50.7 Manifestime të tjera okulare të pamjaftueshmërisë së vitaminës A
 Kseroftalmia NOS
- E50.8 Manifestime të tjera të pamjaftueshmërisë së vitaminës A
 Keratoza folikulare | për shkak të mungesës vitaminës A† (L86*)
 Kseroderma

E50.9 **Pamjaftushmëri e vitaminës A, e paspecifikuar**
Hipovitaminoza A NOS

E51 **Pamjaftushmëri e tiaminës**

Përfshihet: pasojat e mungesës së tiaminës (E64.8)

E51.1 **Beriberi**

Beriberi:

- e thatë
- e njomë† (I98.8*)

E51.2 **Encefalopatia e Wernicke**

E51.8 **Manifestime të tjera të pamjaftushmërisë së tiaminës**

E52 **Pamjaftushmëri e niacinës [Pelagra]**

Përfshihet: mungesën e:

- niacinës (triptofanit)
 - nikotinamidit
- pelagrën (alkolike)

Përfshihet: pasojat e mungesës së tiaminës (E64.8)

E53 **Pamjaftushmëri e vitaminave të tjera të grupit B**

Përfshihet: pasojat e mungesës së vitaminës B (E64.8)

aneminë nga mungesa e vitaminë B12 (D51.-)

E53.0 **Pamjaftushmëri e riboflavinës**

Ariboflavinosë

E53.1 **Pamjaftushmëri e piridoksinës**

Mungesa e vitaminë B6

Përfshihet: aneminë sideroblastike që i përgjigjet piridoksinës (D64.3)

E53.8 **Pamjaftushmëri e vitaminave të tjera të specifikuara të grupit B**

Mungesat në:

- biotinë
- cianokobolaminë
- folate
- acid folik
- acid pantotenik

- vitaminë B12
- E53.9 Pamjaftushmëri e vitaminës B, e paspecifikuar**
- E54 Pamjaftushmëri e acidit askorbik**
- Përfshin:* mungesën e vitaminës C
skorbutin
- Përfshihet:* aneminë nga skorbuti (D53.2)
pasojat (=sekelat) e mungesës së vitaminës C (E64.2)
- E55 Pamjaftushmëri e vitaminës D**
- Përfshihet:* osteomalacinë e të rriturit (M83.-)
osteoporozën (M80-M81)
pasojat (=sekelat) e rakitizmit (E64.3)
- E55.0 Rakitizëm aktiv**
- Osteomalacia:
- infantile
 - juvenile
- Përfshihet:* rakitizmin:
- celiak (K90.0)
 - Crohn (K50.-)
 - inaktiv (E64.3)
 - renal (N25.0)
 - rezistent ndaj vitaminës D (E83.3)
- E55.9 Pamjaftushmëri e vitaminës D, e paspecifikuar**
- Avitaminoza D
- E56 Pamjaftushmëri të tjera vitaminike**
- Përfshihet:* pasojat e avitaminozave të tjera (E64.8)
- E56.0 Pamjaftushmëri e vitaminës E**
- E56.1 Pamjaftushmëri e vitaminës K**
- Përfshihet:* mungesën e faktoreve të koagulimit nga mungesën e vitaminës K (D68.4)
mungesën e vitaminës K tek të porsalindurit (P53)
- E56.8 Pamjaftushmëri e vitaminave të tjera**

E56.9 Pamjaftushmëri vitaminike, e paspecifikuar

E58 Pamjaftushmëri dietetike e kalciumit

Përfshihet: çrregullimet e metabolizmit të kalciumit (E83.5)
pasojat (=sekelat) e mungesës së kalciumit (E64.8)

E59 Pamjaftushmëri dietetike e seleniumit

Përfshihet: Sëmundjen Keshan
Përfshihet: pasojat (=sekelat) e mungesës së seleniumit (E64.8)

E60 Pamjaftushmëri dietetike e zinkut

E61 Pamjaftushmëri e elementeve të tjerë ushqyes

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat nëse janë shkaktarë.

Përfshihet: çrregullimet e metabolizmit të mineraleve (E83.-)
çrregullimet e tiroides të lidhura me mungesën e jodit (E00-E02)
pasojat e mungesave ushqimore dhe kequshqyerjes (E64.-)

E61.0 Pamjaftushmëri e bakrit

E61.1 Pamjaftushmëri e hekurit

Përfshihet: aneminë nga mungesa e hekurit (D50.-)

E61.2 Pamjaftushmëri e magneziumit

E61.3 Pamjaftushmëri e manganit

E61.4 Pamjaftushmëri e kromit

E61.5 Pamjaftushmëri e molibdenit

E61.6 Pamjaftushmëri e vanadiumit

E61.7 Pamjaftushmëri e shumë elementeve nutritivë

E61.8 Pamjaftushmëri e elementëve të tjerë nutritivë, të specifikuar

E61.9 Pamjaftushmëri e një elementi nutritiv, e paspecifikuar

E63 Pamjaftushmëri të tjera nutritive

Përfshihet: dehidratimin (E86)
moszhvillimin (R62.8)
problemet e ushqyerjes tek të porsalindurit (P92.-)

pasoja e kequshqyerjes dhe mungesa të tjera të ushqyerjes
(E64.-)

- E63.0 Pamjaftushmëri e acideve yndyrore të domosdoshëm
- E63.1 Çrregullim i balancit të përbërësve të ushqimit të marrur
- E63.8 Pamjaftushmëri të tjera nutritive, të specifikuara
- E63.9 Pamjaftushmëri nutritive, e paspecifikuar
Kardiomiopatia ushqimore NOS† (I43.2*)

E64 Pasoja (sekela) të malnutricionit dhe të pamjaftushmërive të tjera nutritive

Shënim: Të mos përdoret për kequshqyerjen kronike nga mungesat ushqimore.
Kodoni këto në vendet e mungesave ushqimore ose kequshqimit.

- E64.0 Pasoja të kequshqyerjes të lidhur me energjinë proteinike
Përfshihet: zhvillimin e vonuar nga kequshqyerja proteiniko-energjitike
- E64.1 Pasoja nga pamjaftushmëria e vitaminës A
- E64.2 Pasoja nga pamjaftushmëria e vitaminës C
- E64.3 Pasoja të rakitit
Përdorni kodet shtesë (M40.1, M41.5), nëse dëshirohet, për të identifikuar deformitetet e kollonës.
- E64.8 Pasoja nga pamjaftushmëritë e tjera nutritive
- E64.9 Pasoja nga pamjaftushmëria nutritive, e paspecifikuar

Obeziteti dhe mbiushqyerje të tjera (E65–E68)

E65 Adipozitet i lokalizuar

Përfshihet: shtresën dhjamore

E66 Obezitet

Përfshihet: distrofinë adipozogjenitale (E23.6)
lipomatozën

- NOS (E88.2)
 - dolorosa [Dercum] (E88.2)
- sindromën Prader-Willi (Q87.1)

E66.0 Obezitet nga teprica e kalorive

E66.1 Obezitet i shkaktuar nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

E66.2 Obezitet i jashtëzakonshëm me hipoventilacion alveolar

Sindroma e hipoventilimit nga obeziteti

Sindroma Pickwickian

E66.8 Obezitet tjetër

Obeziteti morbid

E66.9 Obezitet, i paspecifikuar

Obezitet i thjeshtë NOS

E67 Mbiushqyerje tjetër

Përfshihet: mbiushqyerjen NOS (R63.2)

pasoja të mbiushqyerjes (E68)

E67.0 Hipervit aminoza A

E67.1 Hiperkarotenemia

E67.2 Sindromi i megavitaminës B6

E67.3 Hipervit aminoza D

E67.8 Mbiushqyerje tjetër, e specifikuar

E68 Pasoja (sekelat) e mbiushqyerjes

Shënim: Të mos përdoren për mbiushqyerjen kronike. Kodojini këto në mbiushqyerjen aktuale.

Çrregullimet metabolike

(E70–E90)

Përfshihet: sindromën e rezistencës ndaj androgjenëve (E34.5)

hiperplazinë adrenale kongjenitale (E25.0)

sindromën Ehlers-Danlos (Q79.6)

aneminë hemolitike nda çrregullimet enzimatike (D55.-)
sindromën Marfan (Q87.4)
mungesën e 5-alfa-reduktazës (E29.1)

E70

Çrregullime të metabolizmit të aminoacideve aromatike

E70.0 Fenilketonuria klasike

E70.1 Hiperfenilalaninemi të tjera

E70.2 Çrregullim i metabolizmit të tireozinës

Alkaptonuria

Hipertirozinemia

Okronoza

Tirozinemia

Tirozinoza

E70.3 Albinizëm

Albinizmi:

- okular
- okulokutan

Sindroma:

- Chediak(-Steinbrinck)-Higashi
- Cross
- Hermansky-Pudlak

E70.8 Çrregullime të tjera të metabolizmit të aminoacideve të tjera aromatike

Çrregullime të:

- metabolizmit të histidinës
- metabolizmit të triptofanit

E70.9 Çrregullim i metabolizmit të aminoacideve aromatike, i paspecifikuar

E71

Çrregullime të metabolizmit të aminoacideve me zinxhir të degëzuar dhe të metabolizmit të acideve yndyrore

E71.0 Sëmundje që karakterizohet me urinim me ngjyrën e lëngut të kuq të panjës

E71.1 Çrregullime të tjera të metabolizmit të aminoacideve me zinxhir të degëzuar

Hiperleucinë-izoleucinemia

- Hipervalinemia
 Acidemia izovalerike
 Acidemia metilmalonike
 Acidemia proprionike
- E71.2** **Çrregullim i metabolizmit të aminoacideve me zinxhir të degëzuar, i paspecifikuar**
- E71.3** **Çrregullim i metabolizmit të acideve yndyrore**
 Adrenoleukodistrofia [Addison-Schilder]
 Mungesa e karnitinë-palmitil-transferazës në muskul
 Mungesa e dehidrogjenazës të vargjeve shumë të gjata të Acil-CoA
Përjashton: sëmundjen e Schilder (G37.0)

E72 **Çrregullime të tjera të metabolizmit të aminoacideve**

- Përjashton:* gjetjet anormale por pa shfaqje të sëmundjes (R70-R89)
 çrregullimet e:
- metabolizmit të aminoacideve aromatike (E70.-)
 - metabolizmit të aminoacideve të degëzuara (E71.0-E71.2)
 - metabolizmit të acideve yndyrorë (E71.2)
 - metabolizmit të purinave dhe pirimidinave (E79.-)
- gutën (M10)
- E72.0** **Çrregullime të transportit të aminoacideve**
 Sëmundja e depozitimit të cisteinës† (N29.8*)
 Cistinoza
 Cistinuria
 Sindroma Fanconi(-de Toni)(-Debré)
 Sëmundja Hurtnup
 Sindroma Lowe
Përjashton: çrregullimet e metabolizmit të triptofanit (E70.8)
- E72.1** **Çrregullime të metabolizmit të aminoacideve bartëse të sqfurit**
 Cistationuria
 Homocistonuria
 Metioninemia
 Mungesa e oksidazës së sulfiteve
Përjashton: mungesën e transkobalaminës II
- E72.2** **Çrregullime të metabolizmit të ciklit të uresë**
 Argininemia

Aciduria arginino-suksinike

Citrulinemia

Hiperamonemia

Përjashton: çrregullimet e metabolizmit të ornitinës (E72.4)

E72.3 Çrregullime të metabolizmit të lizinës dhe hidroksilizinës

Aciduria glutarike

Hidroksilisinemia

Hiperlizinemia

Përjashton: sëmundjen Refsum (G60.1)
sindromën Zellweger (Q87.8)

E72.4 Çrregullime të metabolizmit të ornitinës

Oritinemia (llojet I dhe II)

E72.5 Çrregullime të metabolizmit të glicinës

Hiperhidroksiprolinemia

Hiperprolinemia (llojet I dhe II)

Hiperglicemia jo-ketotike

Sarkozinemia

E72.8 Çrregullime të tjera të metabolizmit të aminoacideve, të specifikuara

Çrregullime të:

- metabolizmit të beta aminoacideve
- ciklit të gama-glutamilit

E72.9 Çrregullim i metabolizmit të aminoacideve, i paspecifikuar

E73 Intolerancë e laktozës

E73.0 Pamjaftushmëri kongjenitale e laktozës

E73.1 Pamjaftushmëri sekondare e laktozës

E73.8 Intolerancë tjetër ndaj laktozës

E73.9 Intolerancë ndaj laktozës, e paspecifikuar

E74 Çrregullime të tjera të metabolizmit të karbohidrateve

Përjashton: prodhimin e shtuar të glukagonit (E16.3)
diabetin melitus (E10-E14)
hipogliceminë NOS (E16.2)
mukopolisaharidozat (E76.0-E76.3)

- E74.0** **Çrregullim i depozitimit të glikogjenit**
 Glikogjenoza kardiake
 Sëmundjet:
- Andersen
 - Cori
 - Forbes
 - Hers
 - McArdle
 - Pompe
 - Tarui
 - Tauri
 - von Gierke
- Mungesa e fosforilazës në mëlçi
- E74.1** **Çrregullime të metabolizmit të fruktozës**
 Fruktozuria esenciale
 Mungesa e fruktozë-1,6-difosfatazës
- E74.2** **Çrregullime të metabolizmit të galaktozës**
 Mungesa e galaktokinazës
 Galaktozemia
- E74.3** **Çrregullime të tjera të absorbimit intestinal të karbohidrateve**
 Keqpërthithja e glukozë-galaktozës
 Mungesa e sukrozës
Përfshihet: intolerancën nga laktoza (E73.-)
- E74.4** **Çrregullime të metabolizmit të pirivateve dhe të glukoneogenezës**
 Mungesa e:
- fosfoenolpiruvat karboksikinazës
 - piruvat:
 - karboksilazës
 - dehidrogjenazës
- Përfshihet:* me anemi (D55.-)
- E74.8** **Çrregullime të tjera të specifikuar të metabolizmit të karbohidrateve**
 Pentozuria esenciale
 Oksaloza
 Oksaluria
 Glukozuria renale

E74.9 Çrregullime të tjera të metabolizmit të karbohidrateve, të paspecifikuara

E75 **Çrregullime të metabolizmit sfingolipidik dhe çrregullime të tjera të depozitimit të lipideve**

Përjashton: mukolipidozat, llojet I-III (E77.0-E77.1)
 sëmundjen Refsum (G60.1)

E75.0 **Gangliosidozë GM₂**

Sëmundja:

- Sandhoff
- Tay-Sachs

Gangliosidoza GM₂:

- NOS
- adulte
- juvenile

E75.1 **Gangliosidozë tjetër**

Gangliosidozat:

- NOS
- GM1
- GM3

Mukolipidoza IV

E75.2 **Sfingolipidozë tjetër**

Sëmundja:

- Fabry(-Anderson)
- Gaucher
- Krabbe
- Niemann-Pick

Sindroma Farber

Leukodistrofia metakromatike

Mungesa e sulfatazës

Përjashton: adrenoleukodistrofinë [Addison-Schilder] (E71.3)

E75.3 **Sfingolipidozë, e paspecifikuar**

E75.4 **Lipofuskinozë ceroide e neuroneve**

Sëmundja:

- Batten
- Bielschowsky-Jansky

- Kufs
- Spielmeyer-Vogt

E75.5 **Çrregullime të tjera të depozitimit të lipideve**
Kolesterozja cerebrotendinoze [van Bogaert-Scherer-Epstein]
Sëmundja Wolman

E75.6 **Çrregullim i depozitimit të lipideve, i paspecifikuar**

E76 **Çrregullime të metabolizmit të glukozaminoglu Kaneve**

E76.0 **Mukopolisaharidioza, tipi I**

Sindroma:

- Hurler
- Hurler-Scheie
- Scheie

E76.1 **Mukopolisaharidoza, tipi II**

Sindroma Hunter

E76.2 **Mukopolisaharidozë tjetër**

Mungesa e beta-glukoronilidazës

Mukopolisaharidoza, llojet III, IV, VI, VII

Sindroma:

- Maroteaux-Lamy (e moderuar) (e rëndë)
- Morquio (klasike)
- Sanfilippo (lloji B)(lloji C)(lloji D)

E76.3 **Mukopolisaharidozë, e paspecifikuar**

E76.8 **Çrregullime të tjera të metabolizmit glukozaminoglukanik**

E76.9 **Çrregullim i metabolizmit glukozaminoglukanik, i paspecifikuar**

E77 **Çrregullime të metabolizmit të glukoproteinave**

E77.0 **Defekte të modifikimit pas-konvertues të enzimave lizomale**

Mukolipidoza II [Sëmundja e qelizave I]

Mukolipidoza III [polidistrofia pseudo-Hurler]

E77.1 **Defekte në degradimin e glukoproteinave**

Aspartilglukozaminuria

Fukosidoza

Manosidoza

Sialidoza [Mukolipidoza I]

E77.8 **Çrregullime të tjera të metabolizmit të glukoproteinave**

E77.9 **Çrregullim i metabolizmit të glukoproteinave, i paspecifikuar**

E78 **Çrregullime të metabolizmit të lipoproteinave dhe lipidemi të tjera**

Përjashton: sfingolipidozën (E75.0-E75.3)

E78.0 **Hiperkolesterolemi e pastër**

Hiperkolesterolemia familjare

Hiperlipoproteinemia Fredrickson, lloji IIa

Hiperbetalipoproteinemia

Hiperlipidemia, grupi A

Hiperlipoproteinemia me densitet të ulët [LDL]

E78.1 **Hipergliceridemi e pastër**

Hipergliceridemia endogjene

Hiperlipoproteinemia Fredrickson, lloji IV

Hiperlipidemia, grupi B

Hiperprebetalipoproteinemia

Hiperlipoproteinemia me densitet shumë të ulët [VLDL]

E78.2 **Hiperlipidemi e përzier**

Betalipoproteinemia e gjerë ose pluskuese

Hiperlipoproteinemia Fredrickson, lloji IIb ose III

Hiperbetalipoproteinemia me prebetalipoproteinemi

Hiperkolesterolemia me hipergliceridemi endogjene

Hiperlipidemia, grupi C

Ksantoma tubero-eruptive

Ksantoma tuberale

Përjashton: kolesterozën cerebrotendinoze [van Bogaert-Scherer-Epstein] (E75.5)

E78.3 **Hiperkilomikronemi**

Hiperlipoproteinemia Fredrickson, lloji I ose V

Hiperlipidemia, grupi D

Hipergliceridemia e përzier

E78.4 **Hiperlipidemi tjetër**

Hiperlipidemia familjare e kombinuar

E78.5 **Hiperlipidemi, e paspecifikuar**

- E78.6 Pamjaftushmëri lipoproteinike**
 Abetalipoproteinemia
 Mungesa e lipoproteinave me densitet të lartë
 Hipoalfalipoproteinemia
 Hipobetalipoproteinemia (familjare)
 Mungesa e lecitin-kolesterol acil-transferazës
 Sëmundja Tangier
- E78.8 Çrregullime të tjera të metabolizmit të lipoproteinave**
- E78.9 Çrregullim i metabolizmit të lipoproteinave, i paspecifikuar**

E79 Çrregullime të metabolizmit të purinave dhe të pirimidinave

Përjashton: gurët e veshkës (N20.0)
 çrregullimet e kombinuara të imunodeficiencës (D81.-)
 gutën (M10.-)
 aneminë orotacidurike (D53.0)
 kserodermën pigmentoze (Q82.1)

- E79.0 Hiperuricemi pa shenja të artritit inflamator dhe të sëmundjes tofaceozë (=tofaceike)**
 Hiperuricemi pa shenja
- E79.1 Sindromi Lesch-Nyhan**
- E79.8 Çrregullime të tjera të metabolizmit të purinave dhe të pirimidinave**
 Ksantinuria e trashëguar
- E79.9 Çrregullim i metabolizmit të purinave dhe pirimidinave, i paspecifikuar**

E80 Çrregullime të metabolizmit të porfirinave dhe të bilirubinës

Përjashton: defektet e katalazës dhe peroksidazës

- E80.0 Porfiria eritropojetike e trashëguar**
 Porfiria eritropojetike kongjenitale
 Porfiria eritropojetike
- E80.1 Porfiria e vonëshme e lëkurës**
- E80.2 Porfiri tjetër**

Koproporfiria e trashëguar

Porfiria:

- NOS
- akute intermitente (hepatike)

Përdorni kodet shitesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni shkakun.

E80.3 Defekte të katalazës dhe peroksidazës

Akatalazia [Takahara]

E80.4 Sindromi i Gilbert

E80.5 Sindromi Crigler-Najjar

E80.6 Çrregullime të tjera të metabolizmit të bilirubinës

Sindroma Dubin-Johnson

Sindroma Rotor

E80.7 Çrregullim i metabolizmit të bilirubinës, i paspecifikuar

E83 Çrregullime të metabolizmit të mineraleve

Përjashton: mungesat ushqimore të mineraleve (E58-E61)
çrregullimet e paratiroides (E20-E21)
mungesën e vitaminës D (E55.-)

E83.0 Çrregullime të metabolizmit të bakrit

Sëmundja Menkes (flokë të imët)(flokë çeliku)

Sëmundja Wilson

E83.1 Çrregullime të metabolizmit të hekurit

Hemokromatoza

Përjashton: aneminë:
• nga mungesa e hekurit
• sideroblastike (D64.0-D64.3)

E83.2 Çrregullime të metabolizmit të zinkut

Akrodermatiti enteropatik

E83.3 Çrregullime të metabolizmit të fosforit

Mungesa e fosfatazës acide

Hipofosfatemia familjare

Hipofosfatazia

Rezistent/e ndaj vitaminës D:

- osteomalacia
- rakiti

Përfashton: osteomalacinë e adultëve (M83)
osteoporozën (M80-M81)

E83.4 Çrregullime të metabolizmit të magneziumit

Hipermagnezemia

Hipomagnezemia

E83.5 Çrregullime të metabolizmit të kalciumit

Hiperkalcemia hipokalurike familjare

Hiperkalcuria idiopatike

Përfashton: kondrokalcinozën (M11-M11.2)

hiperparatiroidizmin (E21.0-E21.3)

E83.8 Çrregullime të tjera të metabolizmit të mineraleve

E83.9 Çrregullim i metabolizmit të mineraleve, i paspecifikuar

E84 Fibroza cistike

Përfshin: mukoviscidozën

E84.0 Fibroza cistike me manifestime pulmonare

E84.1 Fibroza cistike me manifestime intestinale

Sindroma e bllokimit distal të zorrëve

Ileus nga mekoniumi në fibrozën cistike † (P75*)

Përfashton: ileusin nga mekoniumi në rastet kur është e ditur që fibroza cistike nuk është prezente (P76.0)

E84.8 Fibroza cistike me manifestime të tjera

E84.9 Fibrozë cistike e paspecifikuar

E85 Amiloidoza

Përfashton: sëmundjen e Alzheimer (G30.-)

E85.0 Amiloidoza familiare hereditare jo-neuropatike

Ethet mesdhetare familjare

Nefropatia amiloide e trashëguar

E85.1 Amiloidoza familiare hereditare neuropatike

Polineuropatia amiloide (portugeze)

E85.2 Amiloidoza familiare hereditare, e paspecifikuar

E85.3 Amiloidoza sistemike sekondare

Amiloidoza nga hemodializa

E85.4 Amiloidoza e kufizuar në një organ

- E85.8 Amiloidoza e kufizuar
Amiloidozë tjetër
E85.9 Amiloidozë e paspecifikuar

E86 **Zvogëlim i volumit**

- Përfshin:* dehidratimin
uljen e volumit të plazmës ose lëngut jashtë-qelizor
hipovoleminë
Përjashton: dehidratimin e të porsalindurit (P74.1)
shokun hipovolemik:
• NOS (R57.1)
• post-operator (T81.1)
• traumatik (T79.4)

E87 **Çrregullime të tjera të metabolizmit të lëngjeve, elektroliteve dhe ekuilibrit acido-bazik**

E87.0 Hiperosmolaritet dhe hipernatremi

- Tepriçë e natriumit [Na]
Mbingarkesë e natriumit [Na]

E87.1 Hipo-osmolaritet dhe hiponatremi

- Mungesë e natriumit [Na]
Përjashton: sindromën e prodhimit të papërshtatshëm të hormonit antidiuretik (E22.2)

E87.2 Acidoza

- Acidoza:
• NOS
• laktike
• metabolike
• respiratore
Përjashton: acidozën diabetike (E10-E14 me karakter të katërt të përbashkët .1)

E87.3 Alkalozia

- Alkalozia
• NOS
• metabolike
• respiratore

- E87.4** **Çrregullim i përzier i ekuilibrit acido-bazik**
- E87.5** **Hiperkalemi**
 Tepriçë e Kaliumit [K]
 Mbingarkesë e Kaliumit [K]
- E87.6** **Hipokalemi**
 Mungesë e Kaliumit [K]
- E87.7** **Mbingarkesë me lëngje**
 Përjashton: edemën (R60.-)
- E87.8** **Çrregullime të tjera të metabolizmit të lëngjeve dhe të elektroliteve, të paklasifikuara diku tjetër**
 Disbalanca elektrolitike NOS
 Hiperkloremia
 Hipokloremia

E88 **Çrregullime të tjera metabolike**

Përdorni kodet shtesë të shkaqeve të jashtme (Kapitulli XX), nëse doni të identifikoni barnat.

Përjashton: histiocitozën X (kronike) (C96.6)

- E88.0** **Çrregullime të metabolizmit të proteinave plazmatike, të paklasifikuara diku tjetër**
 Mungesa e alfa-1-antitripsinës
 Bisalbuminemia
 Përjashton: çrregullimin e metabolizmit të lipoproteinave gamapatinë monoklonale me sinjifikancë të papërcaktuar (D47.2)
 hipergamaglobulineminë poliklonale (D89.0)
 makroglobulineminë Waldenström (C88.0)
- E88.1** **Lipodistrofi, e paklasifikuar diku tjetër**
 Lipodistrofia NOS
 Përjashton: sëmundjen e Whipple (K90.8)
- E88.2** **Lipomatoza, e paklasifikuar diku tjetër**
 Lipomatoza:
 • NOS
 • dolorosa [Dercum]
- E88.3** **Sindroma e shkrirjes së tumorit**
 Shkrirja e tumorit (pas marrjes së barnave antineoplastike)(spontane)

E88.8 **Çrregullime të tjera metabolike, të specifikuara**

Adenolipomatoza Launois-Bensaude

Trimetilaminuria

E88.9 **Çrregullim metabolik i paspecifikuar**

E89 **Çrregullime endokrine dhe metabolike postprocedurale, të paklasifikuara diku tjetër**

E89.0 **Hipotiroidizëm postprocedural**

Hipotiroidizëm pas rrezatimit

Hipotiroidizëm pas kirurgjisë

E89.1 **Hipoinsulinemi postprocedurale**

Hiperglicemia pas pankrektomisë

Hipoinsulinemia pas kirurgjisë

E89.2 **Hipoparatiroidizëm postprocedural**

Tetania paratiroprive

E89.3 **Hipopituitarizëm postprocedural**

Hipopituitarizëm pas rrezatimit

E89.4 **Hipofunksion ovarial postprocedural**

E89.5 **Hipofunksion testikular postprocedural**

E89.6 **Hipofunksion adrenokortikal (medular) postprocedural**

E89.8 **Çrregullime të tjera endokrine dhe metabolike postprocedurale**

E89.9 **Çrregullim endokrin dhe metabolik postprocedural, i paspecifikuar**

E90* **Çrregullime metabolike dhe nutriceionale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

KAPITULLI V

Çrregullimet mendore dhe ato të sjelljes (F00–F99)

Përfshin: çrregullimet e zhvillimit psikologjik

Përfshihet: simptomat, shenjat dhe gjetjet anormale klinike dhe laboratorike, të paklasifikuara tjetërkund

Ky kapitull përmban blloqet si vijon:

F00–F09	Çrregullimet mendore organike, përfshirë ato simptomatike
F10–F19	Çrregullimet mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i substancave psikoaktive
F20–F29	Skizofrenia, çrregullimet skizoide (=skizotipale) dhe çrregullimet deluzive
F30–F39	Çrregullime të humorit (=Çrregullime afektive)
F40–F48	Çrregullimet neurotike, ato të lidhura me stresin dhe ato somatoforme
F50–F59	Sindroma të sjelljes të lidhura me turbullime fiziologjike dhe me faktorë fizike
F60–F69	Çrregullime të personalitetit dhe të sjelljes së të rriturve
F70–F79	Prapambetje e zhvillimit mendor
F80–F89	Çrregullime të zhvillimit psikologjik
F90–F98	Çrregullime të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në fëmijëri dhe në adoleshencë
F99	Çrregullim mendor i paspecifikuar

Kategoritë me yll për këtë kapitull janë:

F00*	Demencia në sëmundjen e Alzheimer
F02*	Demencia në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

Çrregullimet mendore organike, përfshirë ato simptomatike (F00–F09)

Ky bllok përmbledh një diapazon çrregullimesh mendore të grupuara së bashku në bazë të demonstrimit të etiologjisë së sëmundjes cerebrale, dëmtimit të trurit, ose të insultit që rezulton në disfunkcion të trurit. Ky disfunkcion mund të jetë primar, si në sëmundje, dëmtime, dhe insulte që e prekin trurin në mënyre direkte dhe selektive; ose sekondar, si në rastin e sëmundjeve sistematike që sulmojnë trurin vetëm si një nga shumë organet e tjera që preken.

Demencia (F00-F03) është një sindromë e sëmundjes së trurit, zakonisht me progres kronik, e cila ka çrregullime të funksioneve të larta kortikale të shumëfishta, që përfshijnë memorien, të menduarit, orientimin, të kuptuarit, përlllogaritjet, aftësinë për të mësuar, gjuhën dhe gjykimin. Ndërgjegjja nuk është e prekur. Prekja e funksioneve konjitive shoqërohet shpesh, dhe zakonisht paraprihet, nga përkeqësimi i kontrollit emocional, sjelljes shoqërore dhe motivimit. Kjo sindromë ndodh në sëmundjen e Alzheimer, në sëmundjen cerebrovaskulare, dhe në gjendje të tjera primare ose sekondare që prekin trurin.

Perdorni kodet shtesë, nëse dëshirohet, për të identifikuar sëmundjet bazë.

F00*

Demencia në sëmundjen e Alzheimer (G30.- †)

Alzheimer është një sëmundje primare degjenerative e trurit me etiologji të panjohur me karakteristika neuropatologjike dhe neurokimike. Çrregullimi është zakonisht i fshehtë në fillim dhe zhvillohet gradualisht përgjate një periudhe disa vjeçare.

F00.0*

Demencia e sëmundjes së Alzheimer, me shfaqje të herëshme (G30.0†)

Demencia në sëmundjen e Alzheimer me fillim para moshës 65 vjeç, me dekurs përkeqësimi relativisht të shpejtë dhe me çrregullime të shumta në funksionet më të larta kortikale.

Sëmundja e Alzheimer, lloji 2

Demencia presenile, e llojit Alzheimer

Demencia degjenerative primare e llojit Alzheimer, me fillim presenil

F00.1*

Demencia e sëmundjes së Alzheimer, me shfaqje të vonëshme (G30.1†)

Demencia në sëmundjen e Alzheimer me fillim pas moshës 65 vjeç, zakonisht në fund të të 70-tave, me progres të ngadaltë, dhe me prekje të memories si shenjë kryesore.

Sëmundja e Alzheimer, lloji 1

Demencia degjenerative primare e llojit Alzheimer, me fillim senil

Demencia senile, lloji Alzheimer

F00.2* **Demencia e sëmundjes së Alzheimer, e formës atipike ose të përzier (G30.8†)**

Demencia atipike, lloji Alzheimer

F00.9* **Demencia e sëmundjes së Alzheimer, e paspecifikuar (G30.9†)**

F01 **Demencia vaskulare**

Demencia vaskulare është rezultat i infarktit të trurit për shkak të sëmundjes vaskulare, përfshirë sëmundjen e hipertensionit cerebrovaskular. Infarktet janë zakonisht të vegjël por kumulativë në efektin e tyre. Zakonisht fillojnë vonë në jetë.

Përfshin: demencian arteriosklerotike

F01.0 **Demencia vaskulare me shfaqje akute**

Zakonisht zhvillohet pas një serie goditjesh cerebrale nga tromboza, embolizmi apo hemorragjia. Në raste të veçanta, një infarkt i vetëm i madh mund të jetë shkaktari.

F01.1 **Demencia nga multi infarktet**

Zakonisht graduale në fillim, pason në numër episodesh ishemike tranziente që prodhojnë akumulimin e infarkteve në parenkimën cerebrale.

Predominante në zonën kortikale.

F01.2 **Demencia vaskulare subkortikale**

Përfshin rastet me histori hipertensioni dhe vatra shkatërrimesh ishemike në brendësi të pjesës së bardhë të hemisferave të trurit. Korteksi cerebral zakonisht ruhet i paprekur dhe kjo është në kontrast me pamjen klinike, e cila i ngjan shumë asaj të sëmundjes së Alzheimer.

F01.3 **Demencia vaskulare e përzier kortikale dhe subkortikale**

F01.8 **Demencia të tjera vaskulare**

F01.9 **Demencia vaskulare, e paspecifikuar**

F02* **Demencia në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

Rastet e demencias të shkaktuara, ose të menduara që shkaktohen nga shkaqe të tjera nga sëmundja e Alzheimer ose sëmundjet cerebrovaskulare. Mund të fillojë në çdo kohë, megjithëse rrallë në pleqëri.

F02.0* **Demencia në sëmundjen e Pick (G31.0†)**

Një demencie progresive, që fillon në mes të jetës, karakterizohet nga një fillim i hershëm me progres të ngadaltë ndryshimesh të karakterit, përkeqësimit shoqëror, të pasuar nga prekje e intelektit, kujtesës dhe funksioneve të gjuhës, me apati, eufori dhe zakonisht me fenomene ekstrapiramidale.

F02.1* **Demencia në sëmundjen Creutzfeld-Jakob (A81.0†)**

Një demencie progresive me shenja të shumta neurologjike, nga ndryshimet neuropatologjike specifike që mendohet të jenë si pasojë e agjentit të transmetueshëm.

Fillimi është zakonisht në mes ose në fund të jetës, por mund të ndodhë në çdo kohë gjatë jetës së adultit. Ecuria është subakute, çon në vdekje brenda një ose dy vjetësh.

F02.2* **Demencia në sëmundjen e Huntingtonit (G10†)**

Një demencie që ndodh si pjesë e një degjenerimi masiv të trurit. Çrregullimi transmetohet nga një gjen i vetëm dominant autosomal. Simptomat dalin tipikisht në dekadën e tretë ose të katërt. Progresi është i ngadaltë, që çon në vdekje, zakonisht brenda 10-15 vitesh.

Demencia në korean (=chorea) e Huntington.

F02.3* **Demencia në sëmundjen e Parkinsonit (G20†)**

Një demencie që zhvillohet në praninë e sëmundjes së Parkinsonit. Nuk ka asnjë veçori dalluese klinike.

Demencia në:

- Paralizën agitans
- Parkinsonizëm

F02.4* **Demencia në sëmundjen HIV (B22.0†)**

Demencia zhvillohet përgjatë sëmundjes HIV, në mungesë të një sëmundje tjetër konkurruese (përveç HIV) që të shpjegojë shenjat klinike.

F02.8* **Demencia në sëmundje të tjera të specifikuara, të klasifikuara diku tjetër**

Demencia në:

- lipidozën cerebrale (E75.-†)
- epilepsi (G40.-†)
- degjenerimin hepatolentikular (E83.0†)
- hiperkalcemia (E83.5†)
- hipotiroidizmin, e fituar (E01.- †, E03.-†)
- intoksikimet (T36-T65†)
- trupat e Lewis (sëmundja) (G31.8†)
- sklerozën multiple (G35†)
- neurosifilis (A52.1†)
- mungesën e niacinës (pelagra) (A52†)
- poliarteritin nodoz (M30.0†)
- lupusin sistemik eritematoz (M32.-†)
- tripanosomiazë (B56.- †, B57.-†)
- uremi (N18.5-†)
- mungesën e vitaminës B12 (E53.8†)

F03 **Demencie e paspecifikuar**

Përfshin: presenile:

- demencia NOS

- psikoza NOS
- demencien degjenerative primare NOS
- senile:
- demencia:
 - NOS
 - deprese ose paranoide
 - psikoza NOS
- Përjashton:* demencien senile me delirium ose gjendje konfuzimi akut (F05.1)
- senilitetin NOS (R54)

F04

Sindromi amnezik organik, jo i shkaktuar nga alkooli dhe lëndë të tjera psikoaktive

Një sindromë me prekje të dukshme të memories së hershme dhe të vonshme, me ruajtje të memories së tanishme, me aftësi të reduktuara të të mësuarit e materialeve të reja dhe disorientim në kohë. Konfabulimi mund të jetë një veçori e dukshme, por perceptimi dhe funksionet e tjera konjitive, përfshirë dhe intelektin, janë zakonisht të paprekura. Prognoza varet nga ecuria e lezionit kryesor.

Përfshin: sindromën ose psikozën Korsakov, jo-alkoolike

Përjashton: amnezinë:

- NOS
- anterograde
- disociative
- retrograde

sindromën Korsakov:

- e shkaktuar nga alkooli ose e papërcaktuar.
- e shkaktuar nga substanca psikoaktive (F11-F19 me karakter të katërt të përbashkët .6)

F05

Delir, jo i shkaktuar nga alkooli dhe lëndë të tjera psikoaktive

Një sindromë organike cerebrale jospesifike me origjinë të panjohur, që karakterizohet nga çrregullime të ndërgjegjes dhe të vëmendjes, perceptimit, të të menduarit, memorjes, sjelljes psikomotore, emocioneve dhe orarit të gjumit-zgjimit. Kohëzgjatja është e ndryshueshme dhe shkalla e dëmtimit varion nga mesatare në shumë të rëndë.

Përfshin.: akut/e ose subakut/e:

- sindromën e trurit
- gjendjen të konfuzuara (jo-alkoolike)
- psikozën infektive

- reaksionin organik
- sindromën psiko-organike

Përjashton: deliriumin tremens, të shkaktuar nga alkooli ose të paspecifikuar (F10.4).

F05.0 Delir jo i mbivendosur mbi demencien, i përshkruar si i tillë

F05.1 Delir i mbivendosur mbi demencien

Kushtet që plotësojnë kriteret e mësipërme mund të zhvillohen përgjatë ecurisë së demencies (F00-F03).

F05.8 Delir tjetër

Delirium i përzier

Delirium post-operativ

F05.9 Delir i paspecifikuar

F06 Çrregullime të tjera mendore nga dëmtimi i trurit dhe disfunkcion nga sëmundjet fizike

Përfshijnë gjendje të ndryshme zakonisht të shkaktuara dhe të lidhura me sëmundje parësore të trurit, nga sëmundje sistemike që prekin më pas trurin, substanca të jashtme, toksina ose hormone, çrregullime endokrine ose sëmundje të tjera.

Përjashton: të lidhura me:

- deliriumin
- demencian e klasifikuar në F00-F03
- nga alkooli ose substanca të tjera psikoaktive (F10-F19)

F06.0 Haluçinacione organike

Një çrregullim i haluçinacioneve të vazhdueshme, zakonisht vizuale ose auditive, që ndodhin me ndërgjegje të qartë dhe që mund ose jo të kuptohen nga subjekti si të tilla. Mund të pasojnë elaborime deluzionale, por ato nuk janë dominante të situatës; aftësia për të kuptuar mund të jetë e ruajtur.

Gjendje halucinante organike (jo-alkoolike)

Përjashton: haluçinacionet alkoolike (F10.5)
skizofreninë (F20.-)

F06.1 Çrregullim katatonik organik

Një çrregullim me aktivitet psikomotor të ulur (stupor) ose të rritur (eksitim) të shoqëruar me simptoma katatonike. Të dy ekstremet e çrregullimeve psikomotorre mund të alternohen.

Përjashton: skizofreninë katatonike (F20.2)

stuporin:

- NOS (R40.1)

- disociativ (F44.2)

F06.2 Çrregullim organik deluzional (skizoid)

Një çrregullim ku deluzionet persistojnë tablonë klinike. Deluzionet mund të shoqërohen nga haluçinacionet. Disa veçori sugjerojnë skizofreni, si haluçinacionet bizare ose çrregullimet e mendimit, kur janë prezent.

Gjendjet organike paranoide dhe paranoide-halucinante.

Psikoza si në skizofreni, e epilepsisë.

Përjashton: çrregullimet:

- psikotike akute dhe tranziente (F23.-)
- deluzionet persistente (F22.-)
- skizofreninë (F20.-) e shkaktuar nga barnat psikotike (F11-F19 me karakterin e katërt të përbashkët .5)

F06.3 Çrregullime organike të gjendjes shpirtërore (afektive)

Çrregullime që karakterizohen nga një ndryshim i humorit ose ndjenjës, shoqëruar zakonisht me ndryshime të përgjithshme të aktivitetit, depresive, hypomaniakale, manik ose bipolar (shih F30-F38), por që vijnë si pasojë e një çrregullimi organik.

Përjashton: çrregullimet e humorit, jo-organike ose të paspecifikuara (F30-F39)

F06.4 Çrregullim anksoz organik

Një çrregullim që karakterizohet nga shenjat e ankthit të gjeneralizuar (F41.1), ose panikut (F41.0) ose një kombinim i të dyjave, por që ka në bazë një çrregullim organik.

Përjashton: çrregullimet e ankthit, jo-organike ose të paspecifikuara (F41.-)

F06.5 Çrregullim disociativ organik

Një çrregullim që karakterizohet nga humbja e plotë ose e pjesshme e integritetit të kujtesës së hershme, identitetit dhe ndjesive të momentit, dhe kontrollit të lëvizjeve të trupit (shih F44.-), por që janë si pasojë e një çrregullimi organik.

Përjashton: çrregullime disociative, jo-organike dhe të paspecifikuara (F44.-)

F06.6 Çrregullim emocional labil organik (asthenik)

Një çrregullim që karakterizohet nga paqëndrueshmëri emocionale, lodhje dhe ndjesi fizike të pakëndshme, dhimbje, por që kanë bazë një çrregullim organik.

Përjashton: çrregullimet somatoforme, jo-organike të paspecifikuara (F45.-)

F06.7 Çrregullim i lehtë konjitiv

Një çrregullim me humbje të memories, ulje të aftësisë për të mësuar dhe për t'u përqendruar në një detyrë në një kohë të caktuar. Ka ndjesinë e lodhjes mendore, kur synohen të kryhen detyra mendore; veçanërisht ka vështirësi në mësimin e gjërave të reja, edhe kur kjo arrihet me sukses. Asnjë nga keto simptoma nuk është aq i rëndësishëm sa të vihet diagnoza e demencias (F00-F03) ose e deliriumit (F05.-). Kjo diagnozë duhet të vihet vetëm në lidhje me një çrregullim fizik të caktuar dhe jo në praninë e

çrregullimeve mendore ose të sjelljes së përshkruar në F10-F99. Çrregullimi mund të paraprijë, shoqërojë ose pasojë një seri infeksionesh ose çrregullimesh fizike, cerebrale ose sistemike, por faktet që tregojnë prekjen e trurit nuk janë gjithnjë të pranishme. Duhet të diferencohet nga sindroma postencefalike (F07.1) dhe sindroma postkontuzionale (F07.2) nga etiologjia e ndryshme, dhe spektri më i ngushtë i simptomave të moderuara dhe në kohë më të shkurtër.

F06.8 Çrregullime të tjera mendore të specifikuara nga dëmtimi i trurit dhe nga sëmundjet fizike

Psikoza epileptike NOS

F06.9 Çrregullim i paspecifikuar mendor nga dëmtimi i trurit dhe nga sëmundjet fizike

Organik/e:

- sindroma e trurit NOS
- çrregullimi mendor NOS

F07 Çrregullime të personalitetit dhe të sjelljes nga sëmundjet e trurit, nga dëmtimet dhe nga disfunksioni

Alterimi i personalitetit dhe sjelljes mund të jetë si pasojë e një sëmundje, dëmtimi ose disfunksioni të trurit.

F07.0 Çrregullim organik i personalitetit

Një çrregullim me ndryshim të madh të zakoneve të sjelljes, që shfaqen nga subjekti para sëmundjes, që prek shprehjen e emocioneve, nevojave dhe impulseve. Prekja e funksioneve konjitive dhe të mendimit ose ndryshimit të seksualitetit janë gjithashtu pjesë e tablosë klinike.

Organik:

- personalitet pseudopsikopatik
- personalitet pseudoretard

sindroma:

- e lobit frontal
- e personalitetit limbik të epilepsisë
- e lobotomisë
- e postleukotomisë

Përfshihet: ndryshime të qëndrueshme të personalitetit mbas:

- eksperiencave katastrofike (F62.0)
- sëmundjeve psikiatrike (F62.1)
- sindromën postkontuzionale (F07.2)
- sindromën postencefalit (F07.1)
- çrregullimin e personalitetit (F60.-)

F07.1 Sindrom postencefalitik

Ndryshim rezidual jospesifik i sjelljes pas një encefaliti viral ose bakterial. Dallimi kryesor me çrregullimet organike të personalitetit është se ky është i rikthyeshem.

Përjashton: çrregullimet organike të personalitetit (F07.0)

F07.2

Sindrom postkontuzional

Sindromë që ndodh pas traumave të kokës (që mund të lënë me humbje të ndërgjegjes) dhe që ka një numër simptomash si dhimbje koke, marrje mendsh, lodhje, irritueshmëri, vështirësi në përqendrim dhe kryerjen e detyrave mendore, prekje të memories, pagjumësi dhe tolerancë të ulët ndaj stresit, eksitimit emocional dhe alkoolit.

Sindroma postkontuzionale (encefalopati)

Sindroma post-traumatike, jo-psikotike

Përjashton: kontuzionin aktual, trurin (S06.0)

F07.8

Çrregullime të tjera organike të personalitetit dhe të sjelljes nga sëmundje të trurit, nga dëmtimi dhe nga disfunksioni

Çrregullim organik afektiv i hemisferës së djathtë.

F07.9

Çrregullim i paspecifikuar organik i personalitetit dhe i sjelljes nga sëmundje e trurit, nga dëmtimi dhe nga disfunksioni

Psikosindroma organike

F09

Çrregullim mendor i paspecifikuar, organik ose simptomatik

Përfshin: psikozën:

- organike NOS
- simptomatike NOS

Përjashton: psikozën NOS (F29)

Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10–F19)

Ky bllok përmban shumë çrregullime, që ndryshojnë në rëndësi dhe formë klinike, por që shkaktohen nga përdorimi i substancave psikoaktive, të lëshuara me recetë ose jo. Karakteri i tretë i kodit përcakton substancën në fjalë, ndërsa kodi i katërt përcakton gjendjen klinike. Kodet duhen përdorur siç kërkohet për çdo substancë të përdorur, por duhet pasur parasysh se jo të gjitha kodet 4-shifrore janë të përdorshme për të gjitha substancat.

Identifikimi i substancave psikoaktive duhet bazuar në një numër sa më të madh që të jetë e mundur të burimeve të informacionit. Këtu përfshihen të dhënat e vetëraportuara, analizat e

gjakut dhe lëngjeve trupore, karakteristikat fizike dhe simptomat psikologjike, shenjat klinike dhe të sjelljes, si dhe të dhëna lidhur me drogat që mund të merren nga palë të treta. Shumë përdorues drogash përdorin më shumë se një lloj droge. Diagnoza kryesore duhet, sa herë të jetë e mundur, të klasifikohet sipas substancës ose llojit të substancës që ka shkaktuar sindromën klinike. Diagnoza të tjera duhen koduar, kur substanca të tjera janë marrë në doza intoksikimi (me karakter të përbashkët të katërt .0), ose që mund të shkaktojnë dëmtim (karakter i katërt .1), varësi (karakter i katërt .2) ose çrregullime të tjera (karakter i katërt .3-.9).

Vetëm në rastet kur zakonet e marrjes së substancave janë kaotike dhe jo të rregullta, ose kur ka fakte që efektet e substancave të ndryshme janë përzier, atëherë mund të përdoren diagnozat për gjendjet që vijnë nga përdorimi i shumë substancave njëkohësisht (F19.-)

Përjashton: abuzimin e substancave që nuk shkaktojnë varësi (F55).

Në vijim janë nën-ndarjet e katër karaktereve të përdorur në kategoritë F10-F19.

.0 Intoksikacion akut

Një gjendje që pason administrimin e një substance psikoaktive, që çon në çrregullime të ndërgjegjes, njohjes, perceptimit, ndjesisë ose sjelljes, ose përgjigjeve apo funksioneve psiko-psikologjike. Çrregullimet janë direkt të lidhura me efektet farmakologjike akute të substancës dhe përmirësohen me kalimin e kohës, me shërim të plotë, përveç rasteve kur ka dëmtim të indeve ose komplikacione të tjera. Komplikacionet përfshijnë trauma, inhalim të të vjellave, delirium, koma, konvulsione, dhe komplikacione të tjera. Natyra e këtyre komplikacioneve varet nga klasa farmakologjike e substancës dhe mënyrës së administrimit.

Dehja akute (alkoolike)

‘udhëtime të këqija’ (drogat)

Dehja NOS

Intoksikacioni patologjik

Gjendje transi dhe posedimi nga intoksikimi i substancave psikoaktive (T36-T50)

Përjashton: intoksikimet që synojnë helmimin (T36-T50)

.1 Përdorimi i dëmshëm

Një seri substancash psikoaktive që mund të dëmtojnë shëndetin. Dëmtimi mund të jetë fizik (si në rastin e hepatitit nga injektimi i substancave psikoaktive), ose mendor (episodet depresive nga konsumimi i tepërt i alkolit).

Abuzim me substancat psikoaktive

.2 Sindroma e vartësisë

Një grup fenomenesh të sjelljes, njohjes dhe fiziologjisë që zhvillohet pas marrjes së përsëritur të substancave dhe që në mënyrë tipike përfshin dëshirën për të marrë drogën, vështirësi në kontrollin e përdorimit të saj, përdorim të vazhduar pavarësisht pasojave negative, dhënia prioritet marrjes së përsëritur të drogës sesa veprimeve dhe detyrimeve të tjera, tolerancë e rritur, si dhe ndonjëherë gjendje abstinence.

Sindroma e varësisë mund të jetë prezent për një sërë substanash të caktuara (duhani, alkooli, diazepam), ose për klasa substancash (psh drogat opioide), ose për një sërë substancash psikoaktive farmakologjike.

Alkoolizmi kronik

Dipsomania

Varësia nga drogat

.3 Gjendja e abstinencës

Një grup simptomash që ndryshojnë grupim dhe rëndësi, që ndodhin në një abstinencë absolute ose relative ndaj një substance psikoaktive dhe që persistojnë pas saj. Fillimi i abstinencës ndryshon dhe zgjat në varësi të llojit të substancës dhe dozës së saj. Është një gjendje që mund të komplikohet me konvulsione.

.4 Gjendja e abstinencës me delirium

Një gjendje, ku abstinencia përcaktohet me karakterin e katërt .3, komplikuar me delirium siç përcaktohet në F05.-. Mund të ndodhin gjithashtu konvulsione. Kur mendohet që faktorë organikë luajnë një rol në etiologji, gjendja duhet të klasifikohet si F05.8.

Delirium tremens (për shkak të alkoolit)

.5 Çrregullimet psikotike

Një grup fenomenesh psikotike që ndodh gjatë ose pas përdorimit të substancave psikoaktive, por që nuk shpjegohet në bazë të intoksikimit akut dhe nuk është pjesë e gjendjes së abstinencës. Çrregullimi karakterizohet nga halucinacione (tipike auditive, por shpesh dhe me më shumë se një sens i përfshirë), shtrembërime të perceptimit, deluzione (shpesh të natyrës persekutive ose paranoike), çrregullime psikomotorë (eksitim ose stupor) dhe një ndjenjë anormale, që varion nga frikë intensive deri në ekstazë. Sensoriumi është deri diku i qartë, por mund të jenë prezent disa shkallë të turbullimit të ndërgjegjes, veçse jo konfuzion i rëndë.

Alkooli:

- halucinacione
- xheloz
- paranojë
- psikozë NOS

Përjashton: çrregullimet psikotike me fillim të vonë, të shkaktuara nga alkooli ose substancat psikoaktive (F10-19 me karakterin e katërt .7)

.6 Sindroma amnezike

Një sindromë e shoqëruar me keqësim të dukshëm kronik të memories së hershme dhe të vonë. Kujtesa e momentit është shpesh e ruajtur dhe memoria e vonët preket më shumë se ajo e hershme. Çrregullimet e orientimit në kohë dhe të sekuencës së ngjarjeve janë të dukshme, ashtu si dhe vështirësia për të mësuar materiale të reja. Konfabulimi është i dukshëm, por jo gjithnjë prezent. Funksionet e tjera konjitive janë të ruajtura relativisht mirë dhe defektet amnezike janë në shpërpjestim me çrregullimet e tjera.

Çrregullimi amnezik, nga alkooli ose drogat

Sindroma ose psikoza e Korsakov, nga alkooli ose substanca psikoaktive

Përdorni kodet shitesë (E53.8†), nëse dëshironi, kur shoqërohet me sindromën ose sëmundjen Korsakov.

Përjashton: sindromën ose psikozën Korsakov jo-alkoolike (F04)

.7 Çrregullimi psikotik i vonshëm dhe rezidual

Një çrregullim, në të cilin alkooli ose substancat psikoaktive ndryshojnë njohjen, ndjenjën, personalitetin, ose sjelljen, përtej një periudhe kohe, kur mendohet që do zgjaste efekti i alkoolit ose substancës. Fillimi i çrregullimit është i lidhur me momentin e fillimit të substancës psikoaktive. Rastet kur fillimi i çrregullimit është më vonë se fillimi i substancës duhen koduar këtu vetëm kur ka fakte të forta që ja atribuojnë çrregullimin substancës psikoaktive. Kujtimet mund të dallohen nga gjendja psikotike pjesërisht nga natyra e tyre episodike, me kohëzgjatje të shkurtër dhe nga mbivendosja e tyre me eksperiencë të mëparshme me alkoolin dhe substancat psikoaktive.

Demencia e alkoolit NOS

Sindroma e trurit alkoolik kronik

Demencia dhe forma me të buta të prekjes së funksioneve konjitive

Kujtime

Çrregullim psikotik me fillim të vonët nga substancat psikoaktive

Çrregullim i perceptimit post-haluçinogjenik

Rezidual:

- çrregullim afektiv
- çrregullim i personalitetit dhe sjelljes

Përjashton: të shkaktuara nga alkooli ose substancat psikoaktive:

- sindroma Korsakov (F10-F19 me shifër të katërt .6)
- gjendje psikotike (F10-F19 me shifër të katërt .5)

.8 Çrregullime të tjera mendore dhe të sjelljes

.9 Çrregullime mendore dhe të sjelljes, të paspecifikuara

F10 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i alkoolit

[shih para F10 për nën-ndarjet]

F11 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i opiateve

[shih para F10 për nën-ndarjet]

F12 Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i preparateve të kanabis

[shih para F10 për nën-ndarjet]

- F13** **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i sedativëve ose i hipnotikëve**
[shih para F10 për nën-ndarjet]
- F14** **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i kokainës**
[shih para F10 për nën-ndarjet]
- F15** **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i stimulantëve, përfshi kafeinën**
[shih para F10 për nën-ndarjet]
- F16** **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i halucinogjenëve**
[shih para F10 për nën-ndarjet]
- F17** **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i duhanit**
[shih para F10 për nën-ndarjet]
- F18** **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i solventëve volatilë**
[shih para F10 për nën-ndarjet]
- F19** **Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i medikamenteve të shumëllojshme dhe i lëndëve të tjera psikoaktive**

[shih para F10 për nën-ndarjet]

Kjo kategori duhet përdorur kur dy ose më shumë substanca psikoaktive janë të të përfshira, por kur nuk dihet cila nga substancat kontribuon më shumë në çrregullim. Duhet përdorur gjithashtu edhe kur nuk dihet me saktësi identiteti i substancave të përdorura, pasi edhe vetë përdoruesit e drogave nuk i dinë detajet e të gjithë drogave që përdorin.

Përfshin: keqpërdorimin e drogave NOS

Skizofrenia, çrregullimet skizotipike dhe çrregullimet deluzive (F20–F29)

Ky bllok bën bashkë skizofreninë, si anëtar i më i rëndësishëm i grupit, çrregullimin skizotipik, çrregullimet deluzionale persistente, dhe një grup më të madh të çrregullimeve psikotike tranziente. Çrregullimet skizoafektive janë mbajtur këtu pavarësisht natyrës së tyre kontroverdale.

F20

Skizofreni

Çrregullimet skizofrenike karakterizohen në përgjithësi nga shtrembërime karakteristike themelore të të menduarit dhe të perceptimit, me ndjenja që janë të papërshtatshme ose të mpira. Kapaciteti intelektual dhe ndërgjegjësia ruhen zakonisht të qartë, megjithëse disa aspekte konjitive mund të preken me kalimin e kohës. Fenomeni më i rëndësishëm psikopatologjik është eko-ja e mendimit; futja e mendimeve ose tërheqja; transmetimi i mendimeve; perceptimet delusive dhe deluzionet e kontrollit; influencë ose pasivitet; zëra halucinantë që komentojnë ose diskutojnë jetën e personit në vetë të tretë; çrregullime të mendimit; dhe simptoma negative.

Çrregullimet mund të kenë ecuri të vazhduar, ose episodike, me deficiet progresiv ose stabël, ose mund të ketë disa episode me shërim të plotë ose të pjesshëm. Diagnoza e skizofrenisë nuk duhet vënë në prani të simptomave depresive ose manike të mëdha, përveçse në rastet kur është e qartë se skizofrenia ka qene e pranishme më parë se simptomat në fjalë. Skizofrenia nuk duhet të diagnostikohet as në praninë e sëmundjeve të fshehta të trurit, ose gjatë periudhave të intoksikacionit ose të abstinencës. Çrregullime të ngjashme që ndodhin në prani të epilepsisë ose të sëmundjeve të tjera të trurit duhen klasifikuar në F10-F19 me karakterin e katërt të përbashkët 5.

Përjashton: Skizofreninë:

- akute (të pa diferencuar) (F23.2)
- ciklike (F25.2)

Reaksionin skizofreni (F23.2.)

Çrregullimin skizotipik (F21)

F20.0

Skizofreni paranoide

Një formë skizofrenie, ku ndryshimet afektive janë të dukshme, deluzionet dhe halucinacionet janë fragmentare, sjellja është e papërgjegjshme dhe e paparashikueshme, dhe manierizmat janë të pranishme. Humori është i cekët dhe i papërshtatshëm, mendimi është i çrregulluar, zakonisht i shoqëruar me halucinacione auditive dhe çrregullime të perceptimit. Çrregullimet prekin edhe ndjenjën, dëshirën dhe ligjërimin, dhe simptomat katatonike mungojnë ose janë pothuaj të padukshme.

Skizofreni parafrenike

Përjashton: Gjendjen paranoide të pavullnetshme (F22.8)

Paranojën (F22.0)

F20.1

Skizofreni hebefrenike

Një formë skizofrenie, ku ndryshimet afektive janë të dukshme, deluzionet dhe haluçinacionet janë fragmentare, sjellja është e papërgjegjshme dhe e paparashikueshme, dhe manierizmat janë të pranishme. Ka tendencë për izolim. Prognoza është e keqe për shkak të zhvillimit të menjëhershëm të simptomave negative, veçanërisht sheshimi i ndenjave dhe humbja e dëshirës. Mund të diagnostikohet kryesisht në të rinjtë dhe adoleshentët.

Skizofrenia e çorganizuar

Hebefrenia

F20.2

Skizofreni katatonike

Skizofrenia katatonike dominohet nga çrregullime psikomotorë të dukshme, që mund të alternohen midis ekstremeve, si hiperkinezë dhe stupor, një bindje automatike dhe negativizëm. Qëndrimet dhe posturat e shtrënguara mund të mbahen për një kohë të gjatë. Episode të eksitimit të dhunshëm mund të jenë veçori e dukshme e çrregullimit. Fenomeni katatonik mund të kombinohet me një gjendje si në ëndërr (oneroide) dhe që shoqërohet me haluçinacione skenike të gjalla.

Stupor katatonik

Skizofrenik/e:

- katalipsinë
- katatoninë
- flexibilitas cerea

F20.3

Skizofreni e padiferencuar

Është një episod depresiv që i plotëson të gjitha kushtet për diagnozën e skizofrenisë, por jo ato të nën-tipeve të saj (F20.0-2), ose që ka shumë shfaqje të nën-tipeve të saj, por kur asnjë nga to nuk është dominante.

Përjashton: Çrregullimin psikot akut të ngjashëm me skizofreninë (F23.2)

Skizofreninë kronike të padiferencuar (F20.5)

Depresionin post-skizofrenik (F20.4)

F20.4

Depresion postskizofrenik

Një episod depresiv, që mund të zgjatet, që del pas një sëmundje skizofrenike. Disa simptoma skizofrenike, 'pozitive' ose 'negative', duhet të jenë prezent, por jo që të dominojnë tablonë klinike. Këto gjendje depresive shoqërohen me rrezik të lartë për vetëvrasje. Nëse pacienti nuk ka më simptoma skizofrenike, atëherë duhet diagnostikuar për episod depresiv (F32.-). Nëse simptomat skizofrenike janë ende floride dhe prominente, diagnoza duhet të mbetet ajo e nën-llojit të duhur skizofrenik (F20.0-F20.3).

F20.5

Skizofreni reziduale

Një fazë kronike e zhvillimit të sëmundjes skizofrenike, në të cilën ka një progres të qartë nga një fazë e hershme në atë të vonshme, shpesh me kohëzgjatje të madhe, por jo domosdoshmërisht të kthyeshme, me simptoma 'negative', p.sh. ngadalësim psikomotorr, ulje të aktivitetit, mpirje të ndenjave, pasivitet dhe mungesë iniciative, sasi dhe cilësi të ulët të shprehisë, komunikime të varfra verbale dhe me gjeste të fytyrës, kontaktit me sytë, ndryshimeve të zërit dhe qëndrimit, mungesë kujdesi personal dhe sjelljes shoqërore.

Skizofrenia kronike e padiferencuar

Restzustand (skizofrenike)

Gjendje reziduale skizofrenike

F20.6

Skizofreni e thjeshtë

Një çrregullim, në të cilin ka një progres të fshehtë por të sigurtë të çrregullimeve të sjelljes, paaflesisë për të përmbushur detyrimet shoqërore, dhe përkeqësim të ecurisë në përgjithësi. Veçoritë negative të skizofrenisë reziduale (mpirja e ndjenjave dhe humbja e dëshirës) zhvillohen pa u paraprirë nga simptoma psikotike të dukshme.

F20.8

Skizofreni tjetër

Skizofrenia cenestopatike

Skizofreniforme:

- çrregullime NOS
- psikozë NOS

Përfashton: çrregullime të shkurtëra skizofreniforme (F23.2)

F20.9

Skizofreni e paspecifikuar

F21

Çrregullim skizotipik

Një çrregullim, që karakterizohet nga sjellje ekscentrike dhe anomali të të menduarit dhe ndjenjës që ngjajnë me skizofreninë, megjithëse anomali skizofrenike të përcaktuara mund të ndodhin në çdo fazë. Simptomat përfshijnë një ndjenjë të ftohtë ose të papërshtatshme; anhedoni; sjellje ekscentrike dhe të çuditshme, një tendencë për tërheqje nga shoqëria, ide të çuditshme ose që nuk arrijnë në deluzione; çrregullime të mendimit dhe shqetësime të përhershme; gjendje tranziente me episode pothuaj-psikotike me iluzione të forta, haluçinacione dhe ide pothuaj si deluzione, që zakonisht ndodhin pa provokim të jashtëm. Nuk ka një fillim të qartë dhe ecuria dhe zhvillimi janë ato të një çrregullimi personaliteti.

Përfshin: reaksionin skizofrenik latent

skizofreninë:

- kufitare
- latente
- prepsikotike
- prodromale
- pseudoneurotike
- pseudopsikopatike

çrregullim personaliteti skizoid

Përfashton: sindromën Asperger (F84.5)

F22

Çrregullime deluzive persistente

Përfshin një seri çrregullimesh, që kanë si karakteristikë të vetme deluzionet e qendrueshme, të cilat nuk mund të klasifikohen si organike, skizofrenike ose afektive. Çrregullimet deluzionale, që kanë zgjatur për më pak se disa muaj, duhen klasifikuar, të pakten përkohësisht, tek F23.-.

F22.0**Çrregullim deluziv**

Një çrregullim karakterizohet nga një deluzion i vetëm ose nga një seri deluzionesh që zgjatin tërë jetën. Përmbajtja e tyre është e ndryshueshme. Haluçinacionet e qarta auditive, simptoma skizofrenike si deluzione të kontrollit dhe të mpirjes së ndjenjave, apo tregues të sëmundjes së trurit janë të papërputhshëm me këtë diagnozë. Megjithatë, prania e haluçinacioneve të përkohshme auditive, veçanërisht në pacientë të moshës së thyer, nuk e përjashton këtë diagnozë, me kusht që ato të jenë jo-skizofrenike dhe të mos dominojnë tablonë klinike.

Paranoja

Paranoide:

- psikoza
- gjendja

Parafrenia

Sensitiver beziehungswahn

Përjashton: paranoid/e:

- çrregullimet e personalitetit (F60.0)
- psikozat psikogjenike (F23.3)
- reaksionin (F23.3)
- skizofreninë (F20.0)

F22.8**Çrregullim tjetër deluziv persistent**

Çrregullime, në të cilat deluzionet shoqërohen nga haluçinacione zanore ose simptoma skizofrenie, që nuk justifikojnë diagnozën e skizofrenisë (F20.-).

Dismorfofobia deluzionale

Gjendje paranoide involucionale

Paranoia querulans

F22.9**Çrregullim deluziv persistent i paspecifikuar****F23****Çrregullime psikotike akute dhe kalimtare**

Një grup heterogjen çrregullimesh, që karakterizohen nga shfaqja akute e simptomave skizofrenike si deluzione, haluçinacione dhe çrregullime të perceptimit, dhe nga ndërprerja e funksionimit normal. Fillimi akut përkufizohet si zhvillim në ngjitje e tablosë anormale klinike në dy ose më pak javë. Për këto çrregullime nuk ka fakte të shkaqeve organike. Konfuzioni dhe çudia janë shpesh të pranishëm, por çorientimi në lidhje me kohën, vendin dhe personat nuk është i qëndrueshëm dhe i mjaftueshëm për të justifikuar diagnozën e një deliriumi me bazë organike.

F23.0**Çrregullim psikotik polimorf akut, pa simptoma të skizofrenisë**

Një çrregullim akut psikotik, në të cilin haluçinacionet, deluzionet ose çrregullimet e perceptimit janë gjerësisht të ndryshme, që ndryshojnë nga dita në ditë, madje dhe nga ora në orë. Stuhitë emocionale me ndjesi të paqëndrueshme lumturie ose ekstaze, ose

ankthi dhe irritimi, janë shpesh të pranishme. Polimorfizmi dhe paqendrueshmeria janë karakteristikë e një tabloje klinike dhe veçoritë psikotike nuk justifikojnë diagnozën e skizofrenisë (F20.-). Këto çrregullime kanë shpesh një fillim të shpejtë, zhvillohen me shpejtësi për disa ditë, dhe kanë një rezolucion të shpejtë dhe nuk përsëriten. Nëse simptomat persistojnë, diagnoza duhet ndryshuar në çrregullim deluzional (F22.-).

Bouffée délirante pa simptoma skizofrenie ose e paspecifikuar

Psikozë cikloide pa simptoma skizofrenie ose e paspecifikuar

F23.1 Çrregullim psikotik polimorf akut, me simptoma të skizofrenisë

Një çrregullim psikotik akut shumë-formësh dhe me tablo klinike të paqendrueshme, siç është prezantuar në F23.0; megjithatë, pavarësisht kësaj paqendrueshmërie, disa simptoma tipike të skizofrenisë janë prezente gjatë shumicës së kohës. Nëse simptomat e skizofrenisë persistojnë, diagnoza duhet ndryshuar në skizofreni (F20.-).

Bouffée délirante me simptoma skizofrenie

Psikozë cikloide me simptoma skizofrenie

F23.2 Çrregullim psikotik skizoid akut

Çrregullim psikotik akut, ku simptomat psikotike janë relativisht më të qendrueshme dhe justifikojnë diagnozën e skizofrenisë, por që kanë zgjatur me pak së një muaj; veçoritë polimorfike të paqendrueshme, siç paraqitet në F23.0, mungojnë. Nëse simptomat skizofrenike persistojnë, diagnoza mund të ndryshohet në skizofreni (F20.-).

Skizofreni akute (e padiferencuar)

I/E shkurtër dhe skizofreniform/e:

- çrregullim
- psikozë

Oneirofreni

Reaksion skizofrenik

Përfashton: çrregullimet deluzionale organike [si skizofrenike] (F06.2)

çrregullimet skizofreniforme NOS (F20.8)

F23.3 Çrregullime të tjera psikotike, kryesisht iluzive

Çrregullime psikotike akute, në të cilat deluzionet dhe halucinacionet e qendrueshme janë veçoria kryesore, por që nuk justifikojnë diagnozën e skizofrenisë (F20.-). Nëse deluzioni persiston, diagnoza duhet ndryshuar në çrregullim deluzional (F22.-).

Reaksion paranoid

Psikozë psikogjenike paranoide

F23.8 Çrregullim tjetër psikotik akut e kalimtar

Çdo çrregullim tjetër akut psikotik, për të cilin nuk ka fakte të shkakësisë organike dhe që nuk justifikon klasifikimin në F23.0-F23.3.

F23.9 Çrregullim tjetër psikotik akut e kalimtar, i paspecifikuar

Psikoza reaktive e shkurtër NOS

Psikoza reaktive

F24**Çrregullim deluziv i induktuar**

Një çrregullim deluzional, që ndahet nga dy ose më shumë njerëz me lidhje të ngushtë emocionale. Një nga njerëzit vuan një çrregullim psikotik të mirëfilltë; deluzionet induktohen tek tjetri dhe zakonisht zhduken, kur njerëzit ndahen nga njeri tjetri.

Përfshin: Folie à deux

I induktuar:

- çrregullim paranoid
- çrregullim psikotik

F25**Çrregullime skizoafektive**

Çrregullime episodike, në të cilat si simptomat afektive ashtu dhe ato skizofrenike janë të dukshme, por që nuk justifikojnë as diagnozën e skizofrenisë, as atë të episodeve depresivo-maniakale. Gjendje të tjera, në të cilat simptomat afektive u mbivendosen sëmundjeve ekzistuese skizofrenike ose bashkëjetojnë me çrregullimet deluzionale të çdo lloji, klasifikohen në F20-F29. Simptoma psikotike të fokusuara tek humori në çrregullimet afektive nuk justifikojnë një diagnozë çrregullimesh skizoafektive.

F25.0**Çrregullim skizoafektiv, tip maniakal**

Një çrregullim, në të cilin edhe simptomat skizofrenike dhe ato maniakale janë prominente, por që episodet e sëmundjes nuk e justifikojnë diagnozën as të skizofrenisë e as të episodit maniakal. Kjo kategori duhet të përdoret si për një episod të vetëm, ashtu dhe për çrregullime të përsëritura, në të cilat shumica e episodeve janë skizoafektive të llojit maniakal.

Psikozë skizoafektive, e llojit maniakal

Psikozë skizofreniforme, e llojit maniakal

F25.1**Çrregullim skizoafektiv, tip depresiv**

Një çrregullim, në të cilin edhe simptomat skizofrenike dhe ato maniakale janë prominente, por që episodet e sëmundjes nuk e justifikojnë diagnozën as të skizofrenisë e as të episodit depresiv. Kjo kategori duhet të përdoret si për një episod të vetëm, ashtu dhe për çrregullime të përsëritura, në të cilat shumica e episodeve janë skizoafektive të llojit depresiv.

Psikozë skizoafektive, e llojit depresiv

Psikozë skizofreniforme, e llojit depresiv

F25.2**Çrregullim skizoafektiv, tip i përzier**

Skizofreni ciklike

Psikozë afektive dhe skizofrenike e përzier

F25.8**Çrregullime të tjera psikoafektive****F25.9****Çrregullim skizoafektiv i paspecifikuar**

Psikozë skizoafektive NOS

F28**Çrregullime të tjera psikotike jo-organike**

Çrregullime deluzionale ose halucinante që nuk justifikojnë diagnozën e skizofrenisë (F20.-), çrregullime deluzionale persistente (F22.-), çrregullime psikotike akute dhe tranziente (F23.-), lloje psikotike të episodeve maniakale (F30.2) ose episode depresive të rënda (F32.3).

Përfshin: psikozën halucinante kronike

F29**Psikozë jo-organike e paspecifikuar**

Përfshin: psikozën NOS (F99)

Përfshihet: çrregullimet mendore NOS (F99)

psikozën organike ose simptomatike NOS (F99)

Çrregullime të humorit [afektive] (F30–F39)

Ky bllok përmban çrregullime, në të cilat çrregullimi themelor është ndryshimi i humorit, në depresion (me ose pa anktë shoqëruar) ose në ngjitje. Ndryshimi i humorit është shpesh i shoqëruar me ndryshim në nivelin e përgjithshëm të aktivitetit; shumica e simptomave të tjera janë sekondare, ose kuptohen lehtësisht në kontekstin e ndryshimit të humorit dhe aktivitetit. Shumica e këtyre çrregullimeve kanë tendencën të jenë të përsëritshme dhe fillimi i episodeve individuale mund të jetë relativisht i lidhur me situata ose ngjarje stresante.

F30**Episod manjakal**

Çdo çrregullim i kësaj kategorie duhet të përdoret vetëm për një episod të vetëm. Episodet hipomanike ose maniake në individë që kanë pasur një ose më shumë episode afektive (depressive, hipomaniakale, maniakale ose të përziera) duhet të kodohen si çrregullim afektiv bipolar (F31.-).

Përfshin: çrregullimin bipolar, episod maniakal i vetëm

F30.0**Hipomani**

Një çrregullim, që karakterizohet me një ngritje të vogël të qendrueshme të humorit, energjisë dhe aktivitetit, dhe me ndjesi të mira të qenies dhe të efikasitetit mendor dhe fizik. Ka një rritje të shoqërueshmërisë, të të folurit, mbi-familjaritetit, energjisë seksuale dhe ulje të nevojës për gjumë, por jo aq sa të çojë në ndërprerje të rëndë të punës apo përjashtim shoqëror. Irritimi, mendjemadhësia dhe arroganca mund të zëvendësojnë shoqërueshmërinë zakonisht euforike. Çrregullimet e sjelljes dhe të humorit nuk shoqërohen me halucinacone dhe deluzione.

F30.1**Mani pa simptoma psikotike**

Humori është ngritur dhe pa lidhje me situatat e pacientit, dhe mund të luhatet nga jeta e çlirët pa shpërfillje deri në eksitim të pakontrolluar. Ngritja shoqërohet me energji të rritur, që jep aktivitet të rritur, fjalime të zgjatura dhe ulje të nevojës për gjumë. Vemendja nuk mund të ruhet, dhe shpërqendrimi është i rritur. Ka rritje të vetëvlerësimit, me ide të mëdha dhe mbikonditë. Humbja e frenimeve të zakonshme shoqërore mund të çojë në sjellje të rrezikshme, të papërgjegjshme dhe jashtë karakterit.

F30.2 Mani me simptoma psikotike

Përveç tablosë klinike të përshkruar në F30.1, deluzionet (zakonisht të madhësisë) ose halucinacionet (zëra që i flasin direkt pacientit) janë shpesh prezente, ose eksitimi, shtimi i aktivitetit motorik, apo idetë fluturuese janë aq ekstreme, sa subjekti është i pakuptueshëm dhe i paarritshëm në komunikim.

Mani me:

- simptoma psikotike në përputhje me humorin
- simptoma psikotike jo në përputhje me humorin

Stupor maniakal

F30.8 Episode të tjera maniakale

F30.9 Episod maniakal i paspecifikuar

Mania NOS

F31

Çrregullim afektiv bipolar

Një çrregullim i karakterizuar nga dy ose me shumë episode, në të cilat humori i pacientit dhe nivelet e aktivitetit janë të prekura dukshëm dhe ky çrregullim koïncidon me raste të ngritjes së humorit dhe të nivelit të energjisë dhe aktivitetit (hipomani ose mani) apo përkundrazi me raste të rënies së humorit, energjisë dhe aktivitetit (depresion). Episodet e përsëritura të hipomanisë dhe të manisë klasifikohen vetëm si bipolare.

Përfshin: depresionin maniakal
maniakalo-depresiv/e:

- sëmundje
- psikozë
- reaksion

Përfshihet: çrregullimet bipolare, episodet e vetme maniakale (F30.-)
ciklotiminë (F34.0)

F31.0 Çrregullim afektiv bipolar, episod hipomaniakal i tanishëm (aktual)

Pacienti është për momentin hipomaniakal dhe ka pasur të paktën një episod tjetër afektiv (hipomaniakal, maniakal, depresiv ose të përzier) në të kaluarën.

F31.1 Çrregullim afektiv bipolar, episod hipomaniakal i tanishëm (aktual) pa simptoma psikotike

Pacienti është për momentin maniakal, pa simptoma psikotike (si në F30.1) dhe ka pasur të paktën një episod tjetër afektiv (hipomaniakal, maniakal, depresiv ose të përzier) në të kaluarën.

F31.2 Çrregullim afektiv bipolar, episod hipomaniakal i tanishëm (aktual) me simptoma psikotike

Pacienti është për momentin maniakal, me simptoma psikotike (si në F30.2) dhe ka pasur të paktën një episod tjetër afektiv (hipomaniakal, maniakal, depresiv ose të përzier) në të kaluarën.

F31.3 Çrregullim afektiv bipolar, episod i tanishëm (aktual) i lehtë ose i moderuar i depresionit

Pacienti është për momentin depresiv, si në një episod depresiv të lehtë ose mesatar (F32.0 ose F32.1), dhe ka pasur të paktën një episod të provuar të hipomanisë, manisë, ose afektiv të përzier në të kaluarën.

F31.4 Çrregullim afektiv bipolar me episod depresiv të rëndë, i tanishëm (aktual), pa simptoma psikotike

Pacienti është për momentin depresiv, si në një episod depresiv të rëndë pa simptoma psikotike (F32.2), dhe ka pasur të paktën një episod të provuar të hipomanisë, manisë, ose afektiv të përzier në të kaluarën.

F31.5 Çrregullim afektiv bipolar me episod depresiv të rëndë, i tanishëm (aktual), me simptoma psikotike

Pacienti është për momentin depresiv, si në një episod depresiv të rëndë me simptoma psikotike (F32.3), dhe ka pasur të paktën një episod të provuar të hipomanisë, manisë, ose afektiv të përzier në të kaluarën.

F31.6 Çrregullim afektiv bipolar, episod i tanishëm (aktual) i përzier

Pacienti ka pasur të paktën një episod të provuar të hipomanisë, manisë, ose afektiv të përzier në të kaluarën, dhe për momentin tregon simptoma të përziera ose të ndryshueshme të manisë ose depresionit.

Përfundim: episodin afektiv të vetëm të përzier (F38.0)

F31.7 Çrregullim afektiv bipolar, aktualisht në remision

Pacienti ka pasur të paktën një episod të provuar të hipomanisë, manisë, ose afektiv të përzier në të kaluarën, ose të paktën një episod tjetër afektiv (të hipomanisë, manisë, ose afektiv të përzier), por që për momentin nuk vuan nga çrregullime të humorit, të paktën për disa muaj. Periudhat e përmirësimit gjatë trajtimit profilaktik duhen koduar këtu.

F31.8 Çrregullime të tjera afektive bipolare

Çrregullimi bipolar II

Episodet maniakale të përsëritshme NOS

F31.9 Çrregullim afektiv bipolar i paspecifikuar

Depresion maniakal NOS

F32 Episod depresiv

Në episodet tipike të lehta, mesatare ose të rënda, pacienti vuan nga ulje e humorit, energjisë dhe aktivitetit. Ulet gjithashtu aftësia për t'u kënaqur, interesi dhe

përqendrimi, ka lodhje të theksuar edhe pas sforcimeve minimale. Gjumi zakonisht çrregullohet dhe oreksi ulet. Vetëvlerësimi dhe vetëbesimi ulen gjithnjë edhe në format e lehta dhe ka gjithnjë një ndjenjë faji dhe të ndierit i pavlerë. Humori i ulur ndryshon pak nga dita në ditë, pacienti nuk u përgjigjet rrethanave dhe mund të shoqërohet nga simptomat e ashtuquajtura "somatike", si humbja e interesit dhe ndjesive pozitive, zgjim në mëngjes disa orë më parë se koha e zakonshme, depresion më të rëndë në mëngjes, ngadalësim psikomotor, agjitim, humbje oreksi, humbje në peshë, dhe rënie të libidos. Në varësi të numrit dhe rëndësisë së simptomave, një episod depresiv mund të klasifikohet si i lehtë, mesatar dhe i rëndë.

Përfshin: episode të vetme të:

- reaksionit depresiv
- depresionit psikogjenik
- depresionit reaktiv

Përjashton: çrregullimet e përshtatjes (F43.2)

çrregullimin depresiv të përsëritshëm (F33.-)

kur shoqërohet me çrregullime të sjelljes në F91.- (F92.0)

F32.0 Episod depresiv i lehtë

Dy ose tre nga simptomat e mësipërme janë zakonisht të pranishme. Pacienti është zakonisht i stresuar, por që vazhdon me aktivitetet normale.

F32.1 Episod depresiv i moderuar

Katër ose më shumë nga simptomat e mësipërme janë zakonisht të pranishme dhe pacienti ka vështirësi të madhe në kryerjen e aktiviteteve normale.

F32.2 Episod depresiv i rëndë, pa simptoma psikotike

Një episod depresioni, në të cilin disa nga simptomat e mësipërme janë të theksuara dhe stresante, veçanërisht humbja e vetëvlerësimit dhe ndjesia e të qenit i pavlerë ose fajtor. Mendimet vetëvrasëse janë të zakonshme dhe një numër simptomash 'somatike' janë zakonisht të pranishme.

Depresion i agjituar

Depresion madhor

Depresion jetësor

një episod i vetëm pa simptoma
psikotike

F32.3 Episod depresiv i rëndë, me simptoma psikotike

Një episod depresioni i përshkruar si në F32.2, por me praninë e haluçinacioneve, deluzioneve, ngadalësimit psikomotor ose stupor, aq të thella, sa aktiviteti social i zakonshëm është i pamundur; ka rrezik për vetëvrasje, dehidratim ose uri të tejzgjatur. Haluçinacionet dhe deluzionet mund ose jo të jenë në përputhje me humorin.

Episode të vetme të:

- Depresionit madhor me simptoma psikotike
- Psikozë depressive psikogjenike
- Depresion psikotik
- Psikozë depressive reaktive

F32.8 Episode të tjera depressive

Depresion atipik

Episod i vetëm i depresionit të 'maskuar' NOS

F32.9

Episod depresiv i paspecifikuar

Depresion NOS

Çrregullim depresiv NOS

F33

Çrregullim depresiv rekurrent

Një çrregullim i karakterizuar nga episode të përsëritura depresioni siç përshkruhet në episodet depresive në (F32.-), pa histori episodesh të vetme të rritjes së humorit të energjisë (maniakale). Por mund të ketë episode të shkurtër të ngritjes së vogël të humorit dhe të aktivitetit (hipomani) menjëherë pas një gjendje depresive, zakonisht pas marrjes së antidepressantëve. Format më të rënda të çrregullimit depresiv të përsëritur (F33.2 dhe F33.3) kanë më shumë të përbashkët me koncepte të mëparshme si depresioni maniako-depresiv, melankolia, depresioni jetësor, dhe depresioni endogjen. Episodi i parë mund të ndodhë në çdo moshë nga fëmijëria në moshë të thyer, fillimi mund të jetë akut ose i fshehtë, dhe kohëzgjatja varion nga javë deri në muaj. Rreziku që një pacient me çrregullime depresive të përsëritura do të ketë një episod manie nuk zhduket kurrë, ndonëse shumë episode depresive kanë ndodhur. Nëse një episod i tillë ndodh, diagnoza duhet ndërruar në çrregullim afektiv bipoar (F31.-).

Përfshin: episode të përsëritur të:

- reaksionit depresiv
- depresionit psikogjenik
- depresionit reaktiv

çrregullimin depresiv sezonal

Përfshijon: episode depresive të shkurta të përsëritura (F38.1)

F33.0

Çrregullim depresiv rekurrent, me episod të lehtë të tanishëm (aktual)

Një çrregullim i karakterizuar nga episode të përsëritura depresioni, episodi aktual është i lehtë, si në F32.0, dhe pa histori manie.

F33.1

Çrregullim depresiv rekurrent, me episod të moderuar të tanishëm (aktual)

Një çrregullim i karakterizuar nga episode të përsëritura depresioni, episodi aktual është mesatar, si në F32.1, dhe pa histori manie.

F33.2

Çrregullim depresiv rekurrent, me episod të rënde të tanishëm (aktual), pa simptoma psikotike

Një çrregullim i karakterizuar nga episode të përsëritura depresioni, episodi aktual është i rëndë, si në F32.2, dhe pa histori manie.

Depresion endogjen pa simptoma psikotike

Depresion madhor, pa simptoma psikotike të përsëritura

Psikozë maniako-depresive, e llojit depresiv, pa simptoma psikotike

- Depresion jetësor, pa simptoma psikotike të përsëritura
- F33.3** **Çrregullim depresiv rekurrent, me episod të rëndë të tanishëm (aktual), me simptoma psikotike**
 Një çrregullim që karakterizohet nga episode të përsëritura depresioni, ku episodi aktual është me simptoma të rënda psikotike, si në F32.3, dhe pa episode të mëparshme manie.
 Depresion endogjen me simptoma psikotike
 Psikozë depressive psikogjenike
 Episode të rënda të përsëritura të:
- depresionit psikotik
 - psikozës depressive psikogjenike
 - depresionit psikotik
 - psikozës depressive reaktive
- F33.4** **Çrregullim depresiv rekurrent, aktualisht në remisio**
 Pacienti ka pasur dy ose më shumë episode depressive si tek F33.0-F33.3 në të kaluarën, por nuk ka pasur më simptoma depressive prej disa muajsh.
- F33.8** **Çrregullime të tjera depressive rekurre**
- F33.9** **Çrregullim depresiv rekurrent i paspecifikuar**
 Depresioni monopolar NOS

F34 **Çrregullime persistente të humorit [afektive]**
 Çrregullime të përsëritura dhe të ndryshueshme të humorit, në të cilat shumica e episodeve individuale nuk janë mjaftueshëm të rënda për t'u përshkruar si episode hipomanike ose depressive të lehta. Duke qenë që zgjasin për vite të tërë, dhe ndonjëherë për pjesën më të madhe të jetës së njeriut, ato shkaktojnë stres dhe paafësi të madhe. Në disa raste mund të mbivendoset dhe një episod i vetëm maniakal ose depresiv mbi çrregullimin afektiv të përsëritur.

F34.0 **Ciklotimia**
 Një paqëndrueshmëri e (instabilitet i) gjatë i humorit, që përfshin shumë episode depressive dhe ngritje të vogla, asnjë prej të cilave nuk është mjaftueshëm i rëndë ose i gjatë për të justifikuar diagnozën e çrregullimit afektiv bipolar (F31.-) ose çrregullimit depresiv të përsëritur (F33.-). Ky çrregullim haset zakonisht tek të afërmit e pacientëve me çrregullim afektiv bipolar. Disa pacientë me ciklotimi mund të zhvillojnë çrregullim afektiv bipolar.
 Çrregullim afektiv i personalitetit
 Personalitet cikloid
 Personalitet ciklotimik

F34.1 **Distimia**
 Një gjendje depressive kronike, që zgjat disa vjet, jo mjaftueshëm e rëndë, ku episodet individuale nuk janë të zgjatur mjaftueshëm për të justifikuar një diagnozë

çrregullimi të rëndë, mesatar ose të lehtë të çrregullimit depresiv të përsëritur si tek (F33.-).

Depresiv/e:

- neuroza
- çrregullimi i personalitetit

Depresioni neurotik

Depresioni me ankth të vazhdueshëm

Përjashton: ankthin e depresionit (të lehtë ose jo të përsëritur) (F41.2)

F34.8 Çrregullime të tjera persistente të gjendjes shpirtërore (afektive)

F34.9 Çrregullim persistent i gjendjes shpirtërore (afektive), i paspecifikuar

F38 Çrregullime të tjera të humorit [afektive]

Çdo çrregullim tjetër humori që nuk justifikon klasifikimin në F30-F34, sepse nuk kanë kohëzgjatje ose rëndësi të mjaftueshme.

F38.0 Çrregullime të tjera të vetme të gjendjes shpirtërore (afektive)

Episode afektive të përziera

F38.1 Çrregullime të tjera rekurente të gjendjes shpirtërore (afektive)

Episode depressive të shkurtëra të përsëritura

F38.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të gjendjes shpirtërore (afektive)

F39 Çrregullim i paspecifikuar i humorit [afektiv]

Përfshin: psikozën afektive NOS

Çrregullimet neurotike, ato të lidhura me stresin dhe ato somatoforme (F40–F48)

Përjashton: kur shoqërohen me çrregullime të sjelljes F91.-(F92.8)

F40 Çrregullimet fobike të ankthit

Një grup çrregullimesh, në të cilat ankthi del në pah në situata të mirëpërcaktuara, që zakonisht nuk janë të rrezikshme. Si rezultat, këto situata evitohen ose përjetohen me tmerr. Shqetësimi i pacientit mund të fokusohet në simptomat individuale si palpitacionet ose ndjesitë e të fiktit dhe ndjesi të tjera të frikës nga vdekja, humbjes së kontrollit, ose e të çmendurit. Thjesht mendimi i afrimit të situatës së fobisë shkakton zakonisht ankth anticipator. Ankthi i fobisë dhe i depresionit shpesh bashkëjetojnë. Nëse nevojiten të dy diagnozat – ankthi i fobisë dhe episodi depresiv, ose vetëm njera,

kjo përcaktohet nga kohëzgjatja e dy gjendjeve dhe vlerësimet terapeutike në kohën e konsultës.

F40.0

Agorafobia

Një grup fobish të mirëpërcaktuara, që përmbledh frikën e daljes nga shtëpia, hyrjes në dyqane, turma dhe vende publike, udhëtimi vetëm në tren, autobus ose avion. Çrregullimi i panikut është me natyrë të shpeshtë dhe me episode të vjetra dhe të reja. Simptomat e depresionit dhe të obsesionit, fobisë shoqërore janë shpesh të pranishme si veçori që kalojnë. Shmangia nga situatat e fobisë është e dukshme, dhe disa agorafobë kanë dhe pak ankth sepse janë në gjendje t'u shmangen situatave të tyre të fobisë.

Agorafobi pa histori çrregullimi të panikut

Çrregullim paniku me agorafobi

F40.1

Fobia sociale

Frika e vlerësimit nga të tjerët çon në shmangie të situatave shoqërore. Fobitë shoqërore më pervazive shoqërohen zakonisht me ulje të vetëvlerësimit dhe frikë nga kritika. Kjo mund të shoqërohet me skuqje në fytyrë, dridhje të duarve, të përziera ose ndjesi urinimi, dhe shpesh pacienti bindet se këto simptoma janë problemi kryesor. Simptomat mund të avancojnë në atake të panikut.

Antrofobia

Neuroza shoqërore

F40.2

Fobi specifike (e izoluar)

Fobi të kufizuara në situata shumë shpécifike si afërsia me kafshët, lartësitë, gjënimet, errësira, vendet e mbyllura, urinimi ose defekimi në tualete publike, ngrënia e disa ushqimeve, dentisti ose pamjet e gjakut apo dëmtimeve. Megjithëse shkaku është i përcaktuar, kontakti me të mund të nxisë panikun si në agorafobinë ose fobitë shoqërore.

Akrofobia

Fobitë ndaj kafsheve

Klaustrofobia

Fobia e thjeshtë

Përfashton: dismorfofobinë (jo-deluzionale) (F45.2)

nozofobinë (F45.2)

F40.8

Çrregullime të tjera anksoze fobike

F40.9

Çrregullim anksoz fobik i paspecifikuar

Fobia NOS

Gjendjet e fobisë NOS

F41

Çrregullime të tjera të ankthit

Çrregullime, në të cilat manifestimi i ankthit është simptoma kryesore dhe jo e kufizuar në ndonjë situatë të caktuar ambientale. Simptomat depresive dhe

obsesionale, dhe madje dhe disa elemente të ankthit të fobisë, mund të jenë prezent, nëse ato janë qartësisht sekondare dhe më pak të rënda.

F41.0

Çrregullimi i panikut [ankth episodik paroksizmal]

Veçoria themelore janë sulmet e përsëritura të ankthit të rëndë (panikut), që nuk kufizohen në ndonjë situatë të caktuar dhe që janë kështu të paparashikueshëm. Edhe si në rastin e çrregullimeve të ankthit, simptoma dominante përfshin fillimin e menjëhershëm të palpitacioneve, dhimbjes së gjoksit, ndjesisë së mbytjes, marrjen mendsh dhe ndjesinë e mungesës së realitetit (depersonalizim ose derealizim). Ka shpesh një frikë sekondare nga vdekja, humbja e kontrollit ose të behesh i çmendur. Çrregullimet e panikut nuk mund të vihen si shkaqet kryesore të diagnozës, nëse pacienti e ka një çrregullim depresiv në kohën kur fillojnë sulmet; në këto kushte, sulmet e panikut janë sekondare nga depresioni.

Paniku:

- sulme
- gjendje

Përjashton: çrregullime paniku me agorafobi (F40.0)

F41.1

Çrregullim ansioz i gjeneralizuar

Ankth që është i gjeneralizuar dhe persistent, por që nuk kufizohet me, apo madje mbizotëron fuqishëm, në ndonjë rrethanë të caktuar (d.m.th. që është “pluskim i lirë”). Simptomat dominante janë të ndryshme, por përfshijnë ankesa të një gjendje nervoziteti të vazhduar, dridhje, tension muskular, djersitje, marrje mendsh, palpitacione, dhe parehati epigastrike. Shprehet shpesh frika së mos pacienti ose një i afërm do të sëmuret ose pësojë aksident.

Ankthi:

- neurozë
- reaksion
- gjendje

Përjashton: neuroasteninë (F48.0)

F41.2

Çrregullim i përzier ansioz dhe depresiv

Kjo kategori duhet përdorur kur simptomat e ankthit dhe depresionit janë të dyja të pranishme, por asnjëra nuk është qartësisht dominante, ose në atë mase sa të justifikojë diagnozat veç e veç. Kur të dyja simptomat e ankthit dhe depresionit janë të pranishme dhe serioze, mjaftueshmërisht për të justifikuar secilën nga diagnozat, të dyja diagnozat duhen shënuar dhe kjo kategori nuk duhet përdorur.

Depresion ansioz (i lehtë ose jo i vazhduar)

F41.3

Çrregullime të tjera ansioze të përziara

Simptomat e ankthit të përzier me veçori të çrregullimeve të tjera si në F42-F48. Asnjë lloj simptome nuk është serioze aq sa të justifikojë diagnozën nëse vlerësohet veçmas.

F41.8

Çrregullime të tjera ansioze të specifikuara

Histeria e ankthit

F41.9

Çrregullim ansioz i paspecifikuar

Ankthi NOS

F42**Çrregullim obsesiv-kompulsiv**

Veçoria themelore janë mendimet e vazhduara obsesive ose veprimet kompulsive. Mendimet obsesive janë ide, imazhe ose impulse që i hyjnë pacientit në mendje sërish dhe sërish në një formë stereotipike. Janë pothuaj gjithnjë me natyrë stresante dhe shpesh pacienti përpiqet pa rezultat t'u rezistojë. Megjithatë, ato njihen si mendime të tij/saj, edhe pse janë të pavullnetshme dhe shpesh të pështira. Veprimet kompulsive ose ritualet janë sjellje stereotipike që përsëriten sërish dhe sërish. Nuk janë të pëlqyeshme dhe as nuk çojnë në përfundimin e detyrave të dobishme. Funkcioni i tyre është që të parandalojë pacientin të kryejë akte të dëmshme, që ai/ajo ka frikë se mund të ndodhin. Zakonisht kjo sjellje njihet nga pacientët si e pavlerë dhe joefektive dhe përpjekje të vazhdueshme bëhen për t'i ndaluar. Ankthi është pothuaj gjithnjë i pranishëm. Nëse u rezistohet akteve kompulsive, ankthi bëhet më i rëndë.

Përfshin: neurozën anankastike
neurozën obsesive-kompulsive

Përjashton: (çrregullimin) e personalitetit obsesivo-kompulsiv (F60.5)

F42.0**Mendime kryesisht obsesionale ose zhytje në mendime**

Këto mund të marrin formën e ideve, imazheve mendore ose impulseve për të vepruar, që gjithnjë janë stresante për subjektin. Shpesh idetë janë të pavendosura, vlerësim i pafund i alternativave, shoqëruar me paafësi për të marrë vendime të vogla por të rëndësishme për jetën e përditshme. Marrëdhënia midis zhytjes në mendime dhe depresionit është shumë e ngushtë dhe diagnoza e një çrregullimi obsesiv-kompulsiv duhet të preferohet vetëm nëse ato janë në mungesë të episodit depresiv.

F42.1**Veprime kryesisht kompulsive (rituale obsesionale)**

Shumica e veprimeve kompulsive kanë të bëjnë me pastrimin (veçanërisht larjen e duarve), kontrollin e herëpashershëm që një situatë e rrezikshme nuk lejohet të ndodhë, pastërtinë dhe rregullin. Nën këtë sjellje të dukshme qendron frika, kryesisht për diçka që mund t'i ndodhë ose të shkaktojë pacienti, dhe rituali i veprimeve është një përpjekje simbolike për të shmangur këtë rrezik.

F42.2**Veprime dhe mendime të përziera obsesionale****F42.8****Çrregullime të tjera obsesive-kompulsive****F42.9****Çrregullim obsesiv-kompulsiv i paspecifikuar****F43****Reaksion ndaj stresit të fortë dhe çrregullime të përshtatjes**

Kjo kategori ndryshon nga të tjerat, në atë që përfshin çrregullime të identifikueshme në bazë jo vetëm të simptomave por dhe të një ose dy influencave shkakësore: një ngjarje veçanërisht stresante në jetë që prodhon një reaksion stresant, ose një ndryshim i rëndësishëm i jetës që sjell pasojë të papëlqyeshme që kanë si pasojë një çrregullim përshtatjeje. Megjithëse stresi psikosocial jo shumë i rëndë ('ngjarjet e jetës') mund të precipitojnë fillimin ose të kontribuojnë në një prezantim me një gamë të gjerë çrregullimesh të klasifikuara gjetkë në këtë kapitull, rëndësia etiologjike nuk është shpesh e qartë dhe çdo rast varet nga individ, shpesh idiosinkratik, nga vulnerabiliteti, p.sh. ngjarjet e jetës as të nevojshme por as të mjaftueshme për të shpjeguar ngjarjen.

dhe formën e çrregullimit. Në kontrast me këtë, çrregullimet e grupuara këtu mendohet që vijnë gjithnjë si një pasojë direkte e një stresi akut të rëndë ose një traume të vazhduar. Ngjarjet stresante ose pasojat e vazhdueshme të pakëndshme janë faktori kryesor që shkakton çrregullimin, i cili nuk do të kishte ndodhur pa impaktin e faktorit. Çrregullimet në këtë seksion mund të konsiderohen si përgjigje e keqadaptimit ndaj një stresi të rëndë ose të vazhduar dhe ndaj çon në probleme me funksionimin shoqëror.

F43.0

Reaksion stresant akut

Një çrregullim i përkohshëm, që zhvillohet në një individ pa ndonjë çrregullim tjetër mendor, si përgjigje e një stresi mendor dhe fizik, që në përgjithësi zhduket brenda pak ditësh ose orësh. Vulnerabiliteti individual dhe aftësia për ta menaxhuar atë luajnë një rol në shfaqjen dhe seriozitetin e reaksionit stresant akut. Simptomat flasin për një tablo zakonisht në ndryshim, mikste, që përfshin një fazë fillestare 'hutimi', me disa kufizime në fushën e ndërgjegjes dhe ngushtimit të vëmendjes, pa aftësi për të kuptuar stimujt, dhe disorientim. Kjo gjendje mund të pasohet nga ose tërheqje nga situata rrethuese (deri në stupor asociativ – F44.2), ose me agjitim dhe rritje të aktivitetit (reaksion i kjeje ose fuge). Shenjat autonome të ankthit të panikut (takikardi, djersitje, zjarrmi) janë gjithnjë të pranishme. Simptomat zakonisht shfaqen brenda pak minutash pas stimulit ose ngjarjes stresante dhe zhduken brenda dy ose tre ditësh (shpesh brenda pak orësh). Amnezi e pjesshme ose e plotë (F44.0) mbi episodin mund të jetë gjithnjë e pranishme. Nëse simptomat persistojnë, duhet konsideruar (bërë) një ndryshim në diagnozë.

Akute:

- reaksion i krizës
- reaksion ndaj stresit

Lodhje nga luftimi (përleshja)

Gjendje krize

Shok psikik

F43.1

Çrregullim stresant post-traumatik

Vjen si një përgjigje e vonuar ose e tërhequr ndaj një ngjarje ose situatë stresante (të shkurtër ose të gjatë), e një natyre jashtëzakonisht kërcënuese ose katastrofike, e cila ka gjasa që të shkaktojë distres përvaziv tek thuhetse çdokush. Faktorë predispozues, si vecoritë e personalitetit (psh, kompulsiv, astenik), ose histori sëmundjesh neurotike, mund ta ulin pragun për ndodhjen e kësaj sindrome ose ta përkeqësojnë ecurinë e saj, por ato nuk janë as të nevojshme por as të mjaftueshme për të shpjeguar shfaqjen e saj. Shenja tipike janë episode të rijetimit të traumave si kujtime intrusive, ëndrra ose makthe që ndodhin në sfondin e një ndjesie mpirjeje emocionale, largim nga njerëzit, mospërgjigje ndaj ambientit, anhedoni, si dhe shmangie nga aktivitetet dhe situatat që u kujtojnë traumat. Ka zakonisht një gjendje autonome hipervigjilente, me reaksion të lartë trembjeje dhe pagjumësi. Ankthi dhe depresioni janë gjithë të shoqëruar me shenjat dhe simptomat e mësipërme dhe ideja e vetëvrasjes nuk është e rrallë. Fillimi i sëmundjes pason traumën pas një periudhe latente prej pak javësh ose muajsh. Ecuria është me luhajtje, por shërimi vjen në shumicën e rasteve. Në një numër të vogël të tyre, gjendja mund të vijoje një ecuri kronike për disa vite, me përfundim zakonisht në një ndryshim të qëndrueshëm personaliteti (F62.0).

Neurozë traumatike

F43.2**Çrregullime të përshtatjes**

Gjendje distresi subjektiv dhe çrregullimi emocional, që zakonisht interferon me funksionimin shoqëror dhe performancën, që lind në një periudhë adaptimi me një ndryshim të rëndësishëm në jetë ose një ngjarje stresante. Stresori mund të ketë prekur integritetin e rrjetit shoqëror të individit (periudhë zije, ndarjet, etj), ose sistemin më të gjerë të vlerave dhe mbështetjes shoqërore (migrimin, statusin e refugjatit), ose të përfaqësojë një krizë ose tranzicion zhvillimor (vajtja në shkollë, bërja prind, dështim në arritjen e një qëllimi personal, dalja në pension). Predispozicioni ose ndjeshmëria e individit luajnë një rol në rrezikun e shfaqjes dhe formës së manifestimeve të çrregullimit, por gjithsesi mendohet që gjendja nuk do ishte shfaqur pa një stresor. Manifestimet variojnë dhe përfshijnë një gjendje të depresuar, ankth ose shqetësim (ose një përzierje e të dyjave) si dhe ndjenjën e pamundësisë për të përballuar, planifikuar në avancë ose vazhduar në situatën aktuale, si dhe me disa gradë paaftësie në kryerjen e aktiviteteve të përditshme. Çrregullimet e sjelljes mund të jenë një veçori shoqëruese, veçanërisht tek adoleshentët. Veçoria mbizotëruese mund të jetë një reaksion depresiv i shkurtër ose i gjatë, ose një shqetësim i emocioneve të tjera ose sjelljes.

Shok kulturor

Reaksion i zisë

Hospitalizimi i fëmijëve

Përfshihet: ankthin e ndarjes në fëmijëri (F93.0)

F43.8**Reaksione të tjera ndaj stresit të fortë****F43.9****Reaksion ndaj stresit të fortë, i paspecifikuar****F44****Çrregullime disociative [konversionale]**

Temat kryesore që janë të përbashkëta midis çrregullimeve disociative dhe të konversionit janë ato të humbjes së plotë ose të pjesshme të integritetit të kujtesës së hershme me atë të re, ndërgjegjshmëria për identitetin dhe ndjesitë imediate, dhe kontrollin e lëvizjeve të trupit. Të gjitha llojet e çrregullimeve disociative tentojnë të zhduken pas pak javësh ose muajsh, veçanërisht nëse fillimi i tyre ishte i lidhur me një ngjarje traumatike në jetë. Shumë çrregullime kronike, veçanërisht paralizat dhe anestezitë, mund të zhvillohen nëse fillimi ishte i shoqëruar me probleme pa zgjidhje dhe vështirësi ndërpersonale. Këto çrregullime janë klasifikuar me parë si lloje të ndryshe të 'histerisë së konversionit'. Mendohet të jenë me origjinë psikogjenike, që shoqërohen ngushtësisht në kohë me ngjarje traumatike, probleme pa zgjidhje ose marrëdhënie problematike. Simptomat shpesh përfaqësojnë konceptin e pacientit se si do të manifestohet sëmundja fizike. Vizitat mjekësore nuk gjejnë praninë e ndonjë çrregullimi neurologjik të njohur fizik. Për më tepër, ka fakte që humbja e funksionit është një shprehje e konfliktit emocional ose të nevojave. Simptomat mund të zhvillohen në marrëdhënie të ngushtë me stresin psikologjik dhe shpesh ndodhin papritur. Vetëm çrregullimet e funksioneve fizike zakonisht nën kontroll të vullnetshëm dhe humbja e ndjeshmërisë, përfshihen këtu. Çrregullimet që përfshijnë dhimbjen dhe ndjesi të tjera komplekse fizike, të përcjella nga sistemi nervor autonom, klasifikohen si çrregullime të somatizimit (F45.0). Mundësia e shfaqjes së fundmi e çrregullimeve serioze fizike ose psikiatrike duhet të kihet gjithnjë parasysh.

Përfshihet: e konversionit:

- histerinë
 - reaksionin
- histerinë
psikozën histerike

Përjashton: malingeringun [simulimin e vetëdijshëm] (Z76.5)

F44.0 Amnezi disociative

Veçoria kryesore është humbja e kujtesës, zakonisht për ngjarje të fundme të rëndësishme, që nuk shkaktohen nga çrregullime mendore organike, dhe që është shumë e madhe për tu shpjeguar me harresë të zakonshme ose lodhje. Amnezia është e përqendruar në ngjarje traumatike, si aksidentet ose mbajtja e një zie të pazakontë, dhe është zakonisht e pjeshme dhe selektive. Amnezia e përgjithshme dhe e plotë është e pazakontë, dhe është zakonisht pjesë e fugës (F44.1). Nëse kjo është e tillë, çrregullimi kodohet si i tillë. Diagnoza nuk duhet të vihet në praninë e çrregullimeve organike të trurit, intoksikimit ose lodhjes së tejshkajshme.

Përjashton: amnezinë nga alkooli ose substancat psikoaktive (F10-F119 me karakter të katërt .6)

amnezinë;

- NOS (R41.2)
- anterograde (R41.1)
- retrograde (R41.2)

sindromën amnezike organike jo-alkoolike (F04)

amnezinë pas ictusit në epilepsi (G40.-)

F44.1 Fuga disociative

Fuga disociative ka të gjitha veçoritë e amnezisë disociative, si dhe udhëtim të qëllimshëm përtej diapazonit të përditshëm. Megjithatë ka amnezi për periudhën e fugës, sjellja e pacientit gjatë kësaj kohe mund të duket komplet normale prej vëzhguesve të jashtëm.

Përjashton: fugën post-iktale në epilepsi (G40.-)

F44.2 Stupor disociativ

Stupori disociativ diagnostikohet në bazë të një zvogëlimi të madh ose mungese të lëvizjeve të vullnetshme dhe përgjigjes normale ndaj stimuljeve të jashtëm si drita, zhurma dhe prekja, por ekzaminimi dhe hetimi nuk tregojnë ndonjë fakt të një shkakut fizik. Për më tepër, ka një tregues pozitiv për një shkak psikogjenik në formën e një ngjarjeje të vonë stresante ose problemi.

Përjashton: çrregullimin katatonik organik (F06.1)

stupor;

- NOS (R40.1)
- katatonik (F20.2)
- depresiv (F31-F33)
- manik (F30.2)

F44.3 Ekstaza dhe çregullimet posesive

Çrregullim, në të cilin ka një humbje të përkohshme të sensit të identitetit personal dhe ndërgjegjshmërisë së plotë të ambientit. Përfshini këtu vetëm gjendjet në trans, që janë të pavullnetshme dhe të dëshiruara, që ndodhin jashtë situatave të pranueshme kulturore ose fetare.

Përjashton: gjendjet e shoqëruara me:

- çrregullime psikotike akute dhe të përkohshme (F23.-)
- çrregullime organike të personalitetit (F07.0)
- sindromën postkontuzionale (F07.2)
- intoksikim me substanca psikoaktive (F10-F19 me karakter të katërt .0)
- skizofreninë (F22.-)

F44.4 Çrregullime motore disociative

Në llojet me të zakonshme ka një humbje të aftësisë për të lëvizur një ose disa gjymtyrë në mënyrë të pjesshme ose të plotë. Mund të ketë ngjashmëri të madhe me çdo lloj ataksie, apraksie, akinezie, afonie, disatrie, diskinezie, shkarkese në tru ose paralize.

Psikogjenike:

- afoni
- disfoni

F44.5 Konvulsione disociative

Konvulsionet disociative mund të kopjojnë shkarkesat në tru nga epilepsia në lidhje me lëvizjen, kafshimin e gjuhës, gërvishtjen nga rënia, inkontinencën urinare, dhe më rrallë ndërgjegja zëvendësohet me një gjendje stupor ose transi.

F44.6 Anestezia disociative dhe humbja e ndjeshmërisë

Zonat anestetike të lëkurës shpesh kanë kufinj që e tregojnë qartë që janë të shoqëruar me idenë e pacientit për funksionet trupore, sesa nga njohuria mjekësore. Mund të ketë një humbje diferenciale midis modaliteteve sensoriale që nuk mund të jenë për shkak lezimeve neurologjike. Humbja sensoriale mund të shoqërohet me ankesa të parestezisë. Humbja e shikimit ose dëgjimit janë rrallë të plota në çrregullimet disociative.

Shurdhëria psikogjenike

F44.7 Çrregullime të përziera disociative [konversionale]

Çrregullimet e kombinuara të specifikuara në F44.0-F44.6

F44.8 Çrregullime të tjera disociative [konversionale]

Sindroma Ganser

Personalitet i shumëfishtë

Psikogjenike

- konfuzion
- gjendje mugëtire

F44.9 Çrregullim disociativ (konversional), i paspecifikuar

F45**Çrregullime somatoforme**

Veçoria kryesore është prezantimi i përsëritur i simptomave fizike, së bashku me kërkesat e vazhduara për kontrolle mjekësore, pavarësisht nga gjetjet negative dhe sigurimit nga mjekët se simptomat nuk kanë një bazë fizike. Nëse ndonjë çrregullim fizik është i pranishëm, ai nuk shpjegon natyrën dhe shtrirjen e simptomave ose stresin dhe preokupimin e pacientit.

Përjashton: çrregullimet disociative (F44.-)
 shkuljen e leshrave (F98.4)
 të qenit thuthuq (F80.8)
 kafshimin e thonjve (98.8)
 faktorët psikologjike ose të sjelljes që janë të shoqëruar me çrregullime të klasifikuara tjetërkund (F54)
 disfunksionin seksual, të pashkaktuar nga sëmundje organike (F52.-)
 thithjen e gishtit (F98.8)
 çrregullimet e tikut (në fëmijëri dhe në adoleshencë) (F95.-)
 sindromën Tourette (F95.2)
 trikotilomaninë (F63.3)

F45.0**Çrregullim i somatizimit**

Veçori kryesore janë simptoma fizike të shumta, të përsëritura dhe shpesh të ndryshueshme për të paktën dy vjet. Shumica e pacientëve kanë një histori të gjatë kontaktesh me shërbimet mjekësore si parësore dhe të specializuara, gjatë të cilave janë kryer shumë kontrolle ose vizita eksplorative. Simptomat mund të referohen në çdo pjesë të trupit. Ecuria e sëmundjes është kronike dhe me luhatje, dhe shpesh shoqërohet me ndërprerje të sjelljes shoqërore, familjare dhe ndërpersonale. Simptomat e shkurtëra (më pak se dy vjet) dhe disa lloje simptomash duhet të klasifikohen nën çrregullimet somatoforme të padiferencuara (F45.1).

Çrregullimi Briquet

Çrregullimi psikomatik i shumëfishtë

Përjashton: malingering [simulimin e ndërgjegjshëm] (Z76.5)

F45.1**Çrregullim somatoform i padiferencuar**

Kur ankesat somatoforme janë të shumëfishta, të ndryshueshme dhe persistente, por që tabloja tipike dhe e plotë e somatizimit nuk përmbushet, duhet të konsiderohet (të merret për bazë) diagnoza e çrregullimit somatoform të padiferencuar.

Çrregullimi psikomatik i padiferencuar

F45.2**Çrregullim hipokondriakal**

Veçoria kryesore është preokupimi i vazhduar me mundësinë e pasjes së një ose me shumë çrregullimesh fizike progresive. Pacienti manifeston me ankesa somatike persistente dhe me shqetësim të vazhduar për paraqitjen e tyre fizike. Ndjesitë e zakonshme dhe paraqitja normale shpesh interpretohen nga pacienti si anormale dhe

stresante, dhe vëmendja zakonisht fokusohet mbi një ose dy organe/sisteme të trupit. Depresioni dhe ankthi i shtuar janë prezent, dhe mund të justifikojnë diagnoza shtesë.

Çrregullimi dismorfik i trupit

Dismorfofobia (jodeluzionale)

Neuroza hipokondrike

Hipokondriaza

Nosofobia

Përjashton: dismorfofobinë deluzionale (F22.8)

deluzionet fikse për format ose funksionet e trupit (F22.-)

F45.3

Disfunksion somatoform automatik

Simptomat paraqiten nga pacienti si të ishin për shkak të një çrregullimi fizik i një sistemi ose organi që është me së shumti ose plotësisht nën involuntaritet dhe kontrollin e sistemit nervor autonom, p.sh., sistemin kardiovaskular, gastrointestinal, respirator dhe urogjenital. Simptomat janë zakonisht dy llojëshe, asnjë prej të cilave nuk flet për një çrregullim fizik ose prekje të një organi ose sistemi. Së pari, ka ankesa bazuar mbi shenja objektive të zgjimit autonomik, si palpitacione, djersitje, zjarrmi të brendshme, dridhje dhe shprehje frikë dhe stresi mbi mundësinë e pasjes së një sëmundjeje. Së dyti, ka ankesa subjektive të një natyre jospesifikë dhe të ndryshueshme, si dhimbje të përkohshme, ndjesi djegieje, rendim i përgjithshëm, shtrëngesë ose ndjesi të të qenit i fryrë, të cilat referohen nga pacienti në një organ ose sistem specifik.

Neurozë kardiake

Sindroma Da Costa

Neurozë gastrike

Asteni neurocirkulatore

Format psikogjenike të:

- aerofagisë
- kollës
- diarresë
- dispepsisë
- dizurisë
- flatulencës
- lemezës
- hiperventilimit
- rritjes së shpeshtësisë të urinimit
- sindromës të zorrës së irrituar
- spazmës së pilorit

Përjashton: faktorët psikologjikë dhe të sjelljes të lidhur me çrregullime ose sëmundje të klasifikuara tjetërkund (F54)

F45.4

Dhimbje somatoforme persistente

Ankesa kryesore është një dhimbje e fortë persistente dhe stresante, që nuk mund të shpjegohet plotësisht nga një proces fiziologjik ose një çrregullim fizik dhe që ndodh në bashkëpunim me një konflikt emocional ose psikosocial, që janë të mjaftueshëm për të dalë në konkluzionin se ata janë shkaktarët kryesorë. Rezultati është zakonisht një mbështetje dhe vëmendje e rritur, qoftë personale, qoftë mjekësore. Dhembja e menduar psikogjenike në origjinë, që ndodh gjatë ecurisë së çrregullimeve depressive ose skizofrenisë, nuk duhet përfshirë këtu.

Psikalgjia

Psikogjenike:

- dhembja e shpinës
- dhembja e kokës

Çrregullimi somatoform i dhimbjes

Përjashton: dhimbjen e shpinës (M54.9)

dhimbjen:

- NOS (R52.9)
- akute (R52.0)
- kronike (R52.2)
- të padurueshme (R52.1)

dhimbjen e kokës nga tensioni (G44.2)

F45.8

Çrregullim tjetër somatoform

Çdo çrregullim tjetër i ndjesive, funksionit ose sjelljes, që nuk është për shkak të çrregullimeve fizike, që nuk janë të transmetuara me anë të sistemit nervor autonom, që janë të kufizuara në pjesë ose sisteme specifike dhe që janë të shoqëruara ngushtësisht në kohë me probleme ose ngjarje stresante.

Psikogjenik/e:

- dismenorrea
- disfagia, që përfshin 'globus hystericus'
- pruritus
- torticollis

Kërcitja e dhëmbëve

F45.9.

Çrregullim somatoform, i paspecifikuar

Çrregullimet psikomatike NOS

F48

Çrregullime neurotike të tjera

F48.0

Neurasteni

Variacione kulturore të konsiderueshme ndodhin në prani të këtij çrregullimi, dhe janë dy tipa kryesorë që ndodhin, me një mbivendoje të konsiderueshme. Në njërin lloj, veçoria kryesore është një ankesë për një lodhje të madhe pas një sforcimi mendor, shpesh e shoqëruar me një ulje të performancës profesionale ose përballimit me

eficiencë të detyrave të përditshme. Lodhja mendore shpjegohet në mënyrë tipike si një ndërhyrje e papëlqyeshme e asociacioneve hutuese ose kujtesave, vështirësisë në përqendrim, dhe në përgjithësi të menduar jo eficient. Në llojin tjetër, theksi është tek ndjesia e një dobësie trupore ose fizike, lodhje pas një pune me përpjekje minimale, të shoqëruar me ndjesinë e dhimbjeve muskulare dhe të pamundësisë për t'u relaksuar. Në të dyja llojet, është e shprehur një lloj ndjesie e një pakënaqësie fizike, si dhe marrje mendsh, dhimbje koke nga tensioni dhe ndjesi e një paqendrueshmërie të përgjithshme. Shqetësimi për përkeqësim mendor dhe fizik, irritabilitet, anhedoni dhe në shkallë të vogël edhe depresion dhe ankth, janë të pranishëm. Gjumi është i shqetësuar në fazën e fillimit dhe të mesme, por hipersomnia mund të jetë gjithashtu e pranishme.

Sindroma e lodhjes

Përdorni kod shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar sëmundjet e mëparshme.

Përjashton: asteninë NOS (R53)
 rraskapitje (Z73.0)
 të ndjerit keq dhe lodhjen (R53)
 sindromën e lodhjes postvirale (G93.3)
 psikasteninë (F48.8)

F48.1 Sindrom i depersonalizim-derealizimit

Një çrregullim i rrallë, në të cilin pacienti ankohet në mënyrë spontane që aktiviteti mendor i tij/saj, trupi dhe ambienti kanë ndryshuar në cilësinë e tyre, duke u bërë jo-realë, të largët dhe të automatizuar. Ndërmjet fenomeneve të ndryshëm të këtij sindromi, pacientët ankohen me së shumti për humbje të emocioneve dhe ndjesisë së prishjes dhe largimit nga të menduarit e tyre, trupit të tyre ose botës reale. Pavarësisht nga natyra dramatike e kësaj eksperience, pacienti është i ndërgjegjshëm ndaj të qenit jo-real të këtij ndryshimi. Sensoriumi është normal dhe kapaciteti për shprehje emocionale është i paprekur. Simptomat e depersonalizimit-derealizimit mund të ndodhin si pjesë e çrregullimeve të një skizofrenie të diagnostikueshme, depressive, fobike ose obsesivo-kompulsive. Në këto kushte, diagnoza duhet të jetë ajo e çrregullimit kryesor.

F48.8 Çrregullime të tjera nervore, të specifikuara

Sindroma Dhat

Neuroza okupacionale, që përfshin ngërçin e shkrimtarit

Psikastenia

Neuroza psikastenike

Sinkopi psikogjenik

F48.9 Çrregullim nervor, i paspecifikuar

Neuroza NOS

Sindroma të sjelljes të lidhura me turbullime fiziologjike dhe me faktorë fizikë (F50–F59)

F50

Çrregullime të ngrënies

Përjashton: anoreksinë NOS (R63.0)

të ushqyerit:

- vështirësitë dhe keqmenaxhimi
 - çrregullimet në foshnjëri apo fëmijëri (F98.2)
- polifaginë (R63.2)

F50.0

Anoreksi nervore

Një çrregullim, që karakterizohet me humbje të qëllimshme në peshë, e shkaktuar ose e mbajtur me qëllim nga pacienti. Ndodh më së shumti tek vajzat adoleshente dhe tek gratë e reja, por mund të preken dhe djemtë adoleshentë dhe burrat e rinj, si dhe fëmijë në afërsi të pubertetit dhe gra më të moshuara deri në menopauzë. Çrregullimi shoqërohet me një psikopatologji, ku tmerri i dhjamosjes së trupit është një ide e mbivlerësuar intrusive që persiston, dhe pacienti më pas i nënshtrohet një pragu të ri me të ulët të peshës së tij. Zakonisht ka kequshqyerje me shkallë të ndryshme rëndësie, me ndryshime dytësore endokrine dhe metabolike, dhe me çrregullime të funksioneve të trupit. Simptomat përfshijnë kufizimin e ushqimit me anë të dietës, stërvitje të tepruar, provokim të vjellash dhe nxjerrje ushqimi, si dhe përdorimin e frenuesve të oreksit dhe diuretikëve.

Përjashton: humbjen e oreksit (R63.0)

humbjen e oreksit

- psikogjenik (F50.8)

F50.1

Anoreksi nervore atipike

Çrregullim, që përmbush disa nga cilësitë e anoreksisë nervore, por në të cilin tabloja e përgjithshme klinike nuk e justifikon diagnozën. Për shembull, një nga simptomat kryesore, si amenorrea ose tmerri i të qenit i/e shëndoshë, mund të mungojë, në prani të humbjes së madhe në peshë dhe sjelljes që synon rënien në peshë. Diagnoza nuk duhet të bëhet në prani të një çrregullimi fizik të njohur të shoqëruar me humbje peshe.

F50.2

Bulimi nervore

Një sindromë, që karakterizohet nga shpërthime të përsëritura të tejngrënies dhe një preokupim i tepërt për kontrollin e peshës së trupit, që çon në një shabllon të tejngrënies dhe me pas të të vjellit ose nxjerrjes së ushqimit. Ky çrregullim ka shumë veçori psikologjike të përbashkëta me anoreksinë nervore, përfshirë dhe një shqetësim me formën e trupit dhe peshën. Të vjellat e përsëritura çojnë në rritje të çrregullimeve të elektroliteve dhe të komplikacioneve fizike. Shpesh ka, por jo gjithnjë, një histori të një episodi të mëparshëm të anoreksisë nervore, me një interval që varion nga disa muaj deri në disa vite.

Bulimia NOS

Hiperoksia nervosa

F50.3 Bulimi nervore atipike

Çrregullime, që përmbushin disa nga veçoritë e bulimisë nervore, por në të cilat tabloja e përgjithshme klinike nuk e justifikon diagnozën. Për shembull, mund të ketë disa shpërthime të tejngrënies dhe mbipërdorimit të purgativëve pa ndonjë ndryshim të madh në peshë, ose mbishqetësimi tipik për formën e trupit dhe peshën mund të mungojë.

F50.4 Mbingrënie e lidhur me turbullime të tjera fiziologjike

Mbingrënie për shkak të ngjarjeve stresante, si zija, aksidentet, lindjet, etj

Mbingrënie psikogjenike

Përjashton: obezitetin (E66.-)

F50.5 Të vjella të lidhura me turbullime të tjera fiziologjike

Vjellje të përsëritura, që ndodhin në çrregullime disociative (F44.-) dhe hipokondriale (F45.2), dhe që nuk janë vetëm për shkak të gjendjeve të klasifikuara jashtë këtij kapitulli. Kjo nënkategori mund të përdoret gjithashtu si shtesë e O21.- (të vjellat e shtuara gjatë shtatzënisë), kur faktorët emocionalë janë predominantë në shkaktimin e të përzierave dhe të vjellave të herëpashershme gjatë shtatzënisë.

E vjella psikogjenike

Përjashton: të përzierat (R11)

të vjellat NOS (R11)

F50.8 Çrregullime të tjera të ngrënies

Ngrënia e gjithçkaje tek të rriturit

Humbja psikogjenike e urisë

Përjashton: ngrënien e gjithçkaje në foshnjëri dhe fëmijëri (F98.3)

F50.9 Çrregullim i ngrënies, i paspecifikuar

F51 Çrregullime jo-organike të gjumit

Në shumë raste, një çrregullim i gjumit është një simptomë e një çrregullimi tjetër, mendor ose fizik. Nëse çrregullimi tjetër në një pacient të caktuar është një gjendje e pavarur ose thjesht një nga veçoritë e një çrregullimi tjetër të klasifikuar tjetërkund, ose në këtë kapitull ose diku tjetër, atëherë kjo duhet të përcaktohet në bazë të paraqitjes dhe ecures klinike, si dhe të vlerësimeve terapeutike dhe prioriteve në kohën e konsultës. Në përgjithësi, nëse çrregullimi i gjumit është një nga ankesat kryesore dhe perceptohet si një gjendje në vetvete, kodi aktual duhet të përdoret së bashku me diagnozat e tjera që përshkruajnë psikopatologjinë dhe patofiziologjinë e përfshirë në një rast të caktuar. Kjo kategori përfshin vetëm ato çrregullime të gjumit në të cilat shkaqet emocionale konsiderohet të jenë një faktor primar, dhe që nuk janë për shkak të çrregullimeve fizike të identifikuara të klasifikuara tjetërkund.

Përjashton: çrregullimet e gjumit (organike) (G47.-)

F51.0 Insomni jo-organike

Një gjendje e një sasi ose cilësie të pakënaqshme të gjumit, që persiston për një periudhë të konsiderueshme kohe, përfshirë vështirësinë për të rënë në gjumë, atë të të qenit në gjumë, ose zgjimin e parakohshëm. Pagjumësia është një simptomë e përbashkët e shumë çrregullimeve fizike dhe mendore, dhe duhet të klasifikohet këtu si shtesë e çrregullimit bazë vetëm nëse e dominon tablonë klinike.

Përjashton: pagjumësinë (organike) (G47.0)

F51.1

Hipersomni jo-organike

Hipersomnia përcaktohet si një çrregullim ose i fjetjes shumë gjatë ditës dhe sulme gjumi (të papërllogaritura dhe me një sasi të pamjaftueshme gjumi), ose me një tranzicion të zgjatur deri në zgjimin e plotë. Në mungesë të një faktori organik për hasjen e hipersomnisë, kjo gjendje zakonisht shoqërohet me çrregullime mendore.

Përjashton: hipersomninë (organike) (G47.1)
narkolepsinë (G47.4)

F51.2

Çrregullim jo-organik i regjimit të gjumit

Një mungesë sinkronizimi midis orarit zgjuar-fjetur dhe orarit të dëshiruar zgjuar-fjetur për ambientin e individit që çon në një ankesë ose të pagjumësisë ose të hipersomnisë.

Invertimi psikogjenik:

• cirkadian	ritmi
• niktohemeral	
• i gjumit	

Përjashton: çrregullimet e orarit zgjuar-fjetur (organike) (G47.2)

F51.3

Somnambulizëm

Një gjendje e ndërgjegjes së alteruar, në të cilën kombinohen fenomene të gjumit dhe të qenit zgjuar. Gjatë një episodi të ecjes në gjumë, individ i ngrihet nga krevati, zakonisht gjatë një të tretës së parë të gjumit të natës, dhe ecën kuturu, duke shfaqur nivele të ulët ndërgjegjeje, reaktiviteti dhe aftësish motore. Sapo zgjohet, individ zakonisht nuk mban mend asgjë nga çka ka ndodhur.

F51.4

Terror i gjumit (terror i natës)

Episode gjatë natës me terror ekstrem dhe panik, që shoqërohet me vokalizime intense, lëvizshmëri dhe nivele të larta shkarkesash autonome. Individ zgjohet/ngrihet, zakonisht gjatë një të tretës së parë të natës, me ulërima paniku. Shumë shpesh, ai/ajo shkon me vrap tek dera në përpjekje për të shpëtuar, megjithëse shumë rrallë del nga dhoma. Mbatja mend e episodit ndodh rrallë (zakonisht një ose dy fragmente imazhesh mendore).

F51.4

Ankthi i natës

Eksperiencia ëndrrash të mbushura me ankth dhe frikë. Ka një kujtesë të ruajtur në detaje të përmbajtjes së ëndrrës. Eksperiencia e ëndrrës është shumë e gjallë dhe zakonisht përfshin tema që kanë të bëjnë me kërcënime ndaj jetës, sigurisë ose vetëvlerësimit. Shumë shpesh, ka një përsëritje të së njëjtës temë makthi frikësues ose të ngjashëm. Gjatë një episodi tipik, ka një shkallë shkarkimi autonom, por nuk ka vokalizim ose lëvizje trupi të dukshme. Në zgjim, individ bëhet me shpejtësi alert dhe i orientuar.

Çrregullim ankthi i ëndrrës

- F51.8** **Çrregullime të tjera jo-organike të gjumit**
F51.9 **Çrregullim jo-organik i gjumit, i paspecifikuar**
Çrregullime emocionale të gjumit NOS

F52 **Disfunksion seksual, i pashkaktuar nga ndonjë çrregullim organik ose sëmundje**

Disfunksion seksual, që përfshin momentet e ndryshme në të cilat një individ është i paafte për të marrë pjesë në një marrëdhënie seksuale siç do të dëshironte. Përgjigja seksuale është një proces psikosomatik dhe të dy proceset somatike dhe psikologjike janë të përfshira si shkaktarë të disfunksionit seksual.

Përjashton: sindromën Dhat (F48.8)

F52.0 **Ulje ose humbje e dëshirës seksuale**

Humbja e dëshirës seksuale është problemi kryesor dhe jo sekondar nga çrregullime të tjera seksuale, si insuficienca erektile apo dispareunia.

Frigjediteti

Çrregullimi i dëshirës seksuale hipoaktive

F52.1 **Neveri seksuale dhe mungesë e kënaqësisë seksuale**

Ose mundësia e kryerjes së aktit seksual që shkakton frikë dhe ankth, që çon në evitim të aktivitetit seksual (aversion seksual), ose përgjigjet seksuale ndodhin normalisht dhe orgazma arrihet, por ka një mungesë kënaqësie të përshtatshme (mungesë e kënaqësisë seksuale).

Anhedoni (seksuale)

F52.2 **Pamjaftueshmëri e përgjigjes seksuale**

Problemi kryesor tek burrat është disfunksioni erektil (vështirësi në pasjen ose mbajtjen e një ereksioni të përshtatshëm për marrëdhënien seksuale). Tek femrat problemi është mungesa e lubrifikimit ose e thatësisë së vaginës.

Çrregullim i eksitimit seksual femëror

Çrregullim erektil mashkullor

Impotencë psikogjenike

Përjashton: impotencën me origjinë organike (N48.4)

F52.3 **Disfunksion i orgazmës**

Orgazma ose nuk ndodh ose vonohet në mënyrë të ndjeshme.

Orgazëm e penguar (mashkullore) (femërore)

Anorgazmia psikogjenike

F52.4 **Ejakulacion i parakohshëm**

Paaftësia për të kontrolluar në mënyrë të mjaftueshme ejakulimin, në mënyrë që të dy partnerët të shijojnë bashkëveprimin seksual.

F52.5 **Vaginizëm jo-organik**

Spazëm e muskujve të dyshemesë së pelvisit që rrethonjnë vaginën, duke shkaktuar një bllokim të hapjes së vaginës. Hyrja e penisit është e pamundur ose shumë e dhimbshme.

Vaginizmi psikogjenik

Përjashton: vaginizmin (organik) (N94.2)

F52.6 Dispareunia jo-organike

Dispareunia (ose dhimbje gjatë marrëdhënies seksuale) ndodh si në femrat ashtu dhe në meshkujt. Mund t'i atribuohet patologjive lokale dhe duhet të karakterizohet saktë nën gjendjen patologjike. Kjo kategori duhet përdorur vetëm nëse nuk ka një disfunkcion seksual jo-organik parësor (p.sh vaginizëm ose tharje të vaginës).

Dispareunia psikogjenike

Përjashton: dispareuninë (organike) (N94.1)

F52.7 Nxitje seksuale e tepruar

Nimfomania

Satiriazia

F52.8 Disfunkcion tjetër seksual, jo i shkaktuar nga dëmtime organike ose sëmundje

F52.9 Disfunkcion seksual i paspecifikuar, jo i shkaktuar nga dëmtime organike ose sëmundje

F53 Çrregullime mendore dhe të sjelljes, të lidhura me lehoninë (=puerperiumin), të paklasifikuara diku tjetër

Kjo kategori përfshin jo vetëm çrregullimet mendore të lidhura me periudhën pas lindjes (që fillojnë brenda 6 javëve pas lindjes), që nuk plotësojnë kriteret për çrregullimet e klasifikuara tjetërkund në këtë kapitull, ose sepse nuk ka informacion të mjaftueshëm, ose sepse konsiderohet si një veçori klinike shtesë që shfaqet dhe e bën të papërshtatshëm klasifikimin tjetërkund të tyre.

F53.0 Çrregullime të lehta mendore e të sjelljes, të lidhura me lehoninë, të paklasifikuara diku tjetër

Depresioni:

- postnatal NOS
- postpartum NOS

F53.1 Çrregullime të rënda mendore e të sjelljes, të lidhura me lehoninë, të paklasifikuara diku tjetër

Psikoza puerperale (=e paslindjes) NOS

F53.8 Çrregullime të tjera mendore e të sjelljes, të lidhura me lehoninë, të paklasifikuara diku tjetër

F53.9 Çrregullim mendor puerperal, i paspecifikuar

F54**Faktorë psikologjikë dhe të sjelljes të lidhur me çrregullime ose sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Kjo kategori duhet të përdoret për të regjistruar pranimë e influencave psikologjike dhe të sjelljes, që mendohet se kanë luajtur një rol të madh në etiologjinë e çrregullimeve fizike që mund të klasifikohen në kapituj të tjerë. Çdo çrregullim mendor që pason është zakonisht i lehtë dhe shpesh i zgjatur (si shqetësim, konflikt emocional, dhe frikë për ndodhira të kota), dhe nuk e justifikon përdorimin e kategorive në këtë kapitull.

Përfshin: faktorët psikologjike që prekin gjendjen fizike

shembuj të përdorimit të kësaj kategorie janë:

- astma F54 dhe J45.-
- dermatiti F 54 dhe L23-L25
- ulcera gastrike F54 dhe K25.-
- sindroma e zorres së irritueshme F54 dhe K58.-
- koliti ulçeroz F54 dhe K51.-
- urtikaria F54 dhe L50.-

Përdorni kode shtesë, nëse dëshirohet, për të identifikuar çrregullimet fizike shoqëruese.

Përfshihet: dhimbjen e kokës nga tensioni (G44.2)

F55**Abuzim me lëndë që nuk shkaktojnë vartësi**

Mund të përfshihen një gamë e gjerë medikamentesh dhe mjekimesh popullore, por grupet më të rëndësishme janë: (a) barnat psikotrope që nuk shkaktojnë vartësi, si antidepressantët, (b) laksativët, dhe (c) analgjezikët që mund të blihen pa recetë, si aspirina dhe paracetamoli.

Përdorimi i vazhdueshëm i këtyre substancave shpesh përfshin kontakte të padëshiruara me staf mjekësor profesional ose mbështetës, dhe shpesh mund të shoqërohet me efekte fizike të dëmshme të substancës. Përpjekje për të ndaluar ose ndërprerë me forcë këto substanca, has në kundërshti; për laksativët dhe analgjezikët kjo mund të ndodhë edhe pas këshillimit ndaj (ose shfaqjes së) dëmtimit fizik, si humbja e funksionit renal ose çrregullime elektrolitesh. Megjithatë, është e qartë që edhe pse pacienti ka një motivim të fortë për të marrë substancën, simptomat e vartësisë ose abstinencës nuk zhvillohen si në rastin e substancave psikoaktive të specifikuar në F10-F19.

Përfshin: abuzimin me:

- antacide
- mjekime popullore ose me bazë bimore
- steroide dhe hormone
- vitamina
- laksativët

Përfshihet: abuzimin me substancat psikoaktive (F10-F19)

F59**Sindroma të paspecifikuar të sjelljes të shoqëruar me turbullime fiziologjike dhe faktorë fizikë***Përfshin:* Disfunksionin fiziologjik psikogjenik NOS**Çrregullime të personalitetit dhe të sjelljes së të rriturve (F60–F69)**

Ky bllok përfshin një gamë gjendjesh dhe sjelljesh me rëndësi klinike, që kanë tendencën për të qenë të vazhduara dhe që duket të jenë shprehje e veçorive individuale të stilit të jetesës dhe mënyrës së reagimit ndaj vetes dhe të tjerëve. Disa nga këto gjendje dhe mënyra të sjelljes dalin herët në procesin e zhvillimit individual, si rezultat i faktorëve konstitucionalë dhe eksperiencës shoqërore, ndërsa të tjerë fitohen më vonë në jetë. Çrregullime të caktuara të personalitetit (F60.-), të përziera ose të tjera (F61.) dhe të qendrueshme (F62.-) janë të gdhendura thellë në mënyrat e sjelljes që manifestojnë si një përgjigje jofleksibël ndaj një game të gjerë situatash shoqërore dhe personale. Ato përfaqësojnë një devijim ekstrem ose të rëndësishëm nga mënyra se si një individ i zakonshëm në një kulturë të caktuar percepton, mendon, ndien dhe, sidomos, sillet me të tjerët. Tendencat e tilla sjelljeje janë të qendrueshme dhe përfshijnë shumë domene të funksionimit psikologjik dhe të sjelljes. Ato janë në mënyrë të shpeshtë, por jo gjithnjë, të shoqëruara me shkallë të ndryshme stresi dhe problemesh në performancën shoqërore.

F60**Çrregullime specifike të personalitetit**

Janë disa çrregullime në personalitetin dhe tendencat e sjelljes së individit; të rezultuara jo drejtpërdrejt për shkak të sëmundjeve, dëmtimeve ose insultit të trurit, apo nga çrregullim tjetër psikiatrik; përfshijnë zakonisht disa zona të personalitetit; pothuaj të tëra të shoqëruara me një stres personal të konsiderueshëm dhe shprehje shoqërore; dhe zakonisht manifestohen që në fëmijëri ose adoleshencë dhe vazhdojnë në moshë të rritur.

F60.0**Çrregullim paranojak i personalitetit**

Çrregullime të personalitetit të karakterizuara me ndjeshmëri të rritur ndaj kujtimeve; mosfalje e poshtërimeve; dyshueshmëri e madhe dhe një tendencë për të shtrembëruar veprimet neutrale dhe miqësore të të tjerëve, si veprime armiqësore dhe të qëllimshme; dyshime të vazhduara, pa justifikim, lidhur me besnikërinë seksuale të partnerit/es seksual/e ose bashkëshortit/es; dhe një natyrë luftarake dhe këmbëngulëse për të drejtat personale. Mund të ketë një vetëvlerësim të madh dhe shpesh mbështetje e rritur tek forcat e veta.

Personalitet (çrregullim):

- paranoid ekspanziv
- fanatik
- lehtësisht i prekshëm

- paranojak
- paranojak i ndjeshëm

Përfashton: paranojën (F22.0)
 paranojën e prekshme lehtë (F22.8)
 paranoide:
 • psikozën (F22.0)
 • skizofreninë (F22.0)
 • gjendjen (F22.0)

F60.1 Çrregullim skizoid i personalitetit

Një çrregullim personaliteti i karakterizuar nga tërheqja nga kontaktet e ndjeshme, shoqërore e të tjera, me preferencë për fantazi, aktivitete të vetmuara dhe introspeksion. Ka një aftësi të kufizuar për të shprehur ndjenjat dhe përjetuar kënaqësi.

Përfashton: sindromën Asperger (F84.5)
 çrregullimin deluzional (F22.0)
 çrregullimin skizoid të fëmijërisë (F84.5)
 skizofreninë (F20.-)
 çrregullimet skizotipike (F21)

F60.2 Çrregullim dissocial i personalitetit

Çrregullime të personalitetit, që karakterizohen nga mospërfillje ndaj detyrimeve shoqërore dhe pandjeshmeri për ndjenjat e të tjerëve. Ka një mospërputhje të madhe midis sjelljes dhe normave shoqërore. Sjellja nuk është lehtësisht e modifikueshme me eksperiencën të ndryshme, përfshirë dhe ndëshkimin. Ka një tolerancë të ulur ndaj frustrimit dhe shkarkimit të agresionit, përfshirë dhunën; ka një tendencë për të fajësuar të tjerët, ose për të afruar racionalizime të pranueshme për sjelljen, që e shpëton pacientin në përplasje me shoqërinë.

Personalitet (çrregullim):

- amoral
- antisocial
- asocial
- psikopatik
- sociopatik

Përfashton: çrregullimet e sjelljes (F91.-)
 çrregullimet e personalitetit emocional të paqëndrueshëm (F60.3)

F60.3 Çrregullim i personalitetit emocionalisht i paqëndrueshëm

Çrregullim i personalitetit, i karakterizuar nga një tendencë e përhershme për të vepruar në mënyrë impulsive dhe pa menduar për pasojat, humori është i paparashikueshëm dhe kapriçioz. Ka shpërthime emocionale dhe paafësi për të kontrolluar shpërthimet emocionale. Ka një tendencë për sjellje të sherrshme dhe konfliktuale me të tjerët, sidomos kur aktet impulsive shmangen ose censurohen. Dy lloje mund të dallohen: lloji impulsiv, që ka kryesisht instabilitet emocional dhe

mungesë të kontrollit të impulseve, dhe lloji kufitar, që karakterizohet nga çrregullime të imazhit për veten, të qëllimeve dhe preferencave të brendshme, dhe një tendencë për sjellje vetëshkatërruese që përfshin vetëvrasjen dhe tentativat e saj.

Personalitet (çrregullim):

- agresiv
- kufitar
- eksploziv

Përjashton: çrregullimin dissocial të personalitetit (F60.2)

F60.4

Çrregullim teatral (=histrionik) i personalitetit

Çrregullim i personalitetit, që karakterizohet nga ndjenja të cekëta dhe të paqëndrueshme, vetëdramatizim, teatrikalitet, ekzagjerim i shprehjes së emocioneve, sugjestionim, egocentricitet, vetëkënaqësi, mungesë e konsideratës për të tjerët, prekje e lehtë, dhe kërkim i vazhduar i vlerësimit, eksitimit dhe vëmendjes.

Personalitet (çrregullim):

- histerik
- psikoinfantil

F60.5

Çrregullim anankastik i personalitetit

Çrregullim i personalitetit, që karakterizohet nga ndjesia e dyshimit, perfeksionizmit, ndërgjegjshmërisë të tepruar, kontrollit dhe preokupimit për detajet, kokëfortësi, kujdes dhe ngirje. Mund të ketë mendime këmbëngulëse dhe të pamirëpritura ose impulse që nuk arrijnë lartësinë e çrregullimeve obsesive-kompulsive.

Personalitet (çrregullim):

- kompulsiv
- obsesiv
- obsesiv-kompulsiv

Përjashton: çrregullimet obsesive-kompulsive (F42.-)

F60.6

Çrregullim ansioz (shmangës) i personalitetit

Çrregullim i personalitetit, që karakterizohet nga ndjesia e tensionit dhe ajo se diçka e keqe do ndodhë, pasiguri dhe inferioritet. Ka një dëshirë të vazhduar për të qenë i pëlqyer dhe i pranuar, një mbindjeshmëri ndaj mospranimit dhe kritikizmit, me kufizim të tërheqjeve personale, dhe një tendencë për të shmangur disa aktiviteteve të caktuara, me ekzagjerim të madh të rreziqeve potenciale ose dëmtimeve në situatat e përditshme.

F60.7

Çrregullim dependent i personalitetit

Çrregullim i personalitetit, që karakterizohet nga një vartësi pasive e vazhduar ndaj njerëzve të tjerë për të marrë vendime të mëdha ose të vogla; frikë e madhe ndaj braktisjes, ndjesi e paaftësisë dhe pafuqisë, përputhje pasive me dëshirat e me të mëdhenjve dhe të tjerëve, dhe një përgjigje e dobët ndaj kërkesave të jetës së përditshme. Mungesë fuqie mund të tregohet në çdo sferë intelektuale apo emocionale; ka një tendencë për të transferuar përgjegjësinë tek të tjerët.

Personalitet (çrregullim):

- astenik

- i papërshtatshëm
- pasiv
- vetësabotues

F60.8 Të tjera çrregullime specifike të personalitetit

Personalitet (çrregullim):

- ekscentrik
- i llojit 'haltlose'
- i papjekur
- narcistik*
- pasiv-agresiv
- psikoneurotik

F60.9 Çrregullim personaliteti, i paspecifikuar

Neurozë e karakterit NOS

Personalitet patologjik NOS

F61

Çrregullime të tjera e të përziera të personalitetit

Kjo kategori është e planifikuar për çrregullimet e personalitetit që janë shpesh shqetësuese, por nuk shfaqin mënyrën specifike të çrregullimeve të përmendura në F60.-. Si rezultat, ato janë më shumë të vështira për t'u diagnostikuar se ato në F60.-.

Shembuj ilustrues:

- Çrregullime të personalitetit, të përziera me veçori të disa prej çrregullimeve në F60.-, por pa dominimin e grupit të simptomave që do të lejonin një diagnozë më specifike.
- Ndryshime problematike të personalitetit, të paklasifikuara në F60.- ose F62.-, dhe që vlerësohen si dytësore pas një diagnoze kryesore ose një çrregullimi ankthi ose afektivi ekzistues.

Përjashton: personalitetin me natyrë të theksuar (Z73.1)

F62

Ndryshime të qëndrueshmërisë së personalitetit, të palidhura me dëmtim dhe/ose sëmundje të trurit

Çrregullime të personalitetit të të rriturit dhe sjelljes, që janë zhvilluar në persona që nuk kanë çrregullime personaliteti të mëparshëm, që pasojnë ekspozim ndaj një stresi të madh të zgjatur ose katastrofi, ose që pasojnë një sëmundje psikiatrike të rëndë. Këto diagnoza duhet të vihen vetëm kur ka fakte të një ndryshimi përfundimtar dhe të qëndrueshëm në një person, në mënyrën se si perceptohet ambienti dhe vetëvetja. Ndryshimi i personalitetit duhet të jetë sinjifikant dhe i shoqëruar me sjellje joflexibël dhe të keqpërshtatur, por jo më parë së eksperiencës patogjenike. Ndryshimi nuk duhet të jetë një manifestim direkt i një çrregullimi tjetër mendor ose një simptomë reziduale e një çrregullimi mendor paraprës.

Përjashton: çrregullimet e personalitetit dhe sjelljes për shkak të sëmundjes, dëmtimit ose disfunksionit të trurit (F07.-)

F62.0 **Ndryshime të qëndrueshmërisë së personalitetit, pas një katastrofe**

Një ndryshim i qëndrueshëm personaliteti, i pranishëm për të paktën dy vjet, që pason ekspozimin ndaj një stresi katastrofik. Stresi duhet të jetë aq shumë ekstrem, sa të mos jetë i nevojshëm të konsiderohet vulnerabiliteti personal që të shpjegohet efekti i madh në personalitet. Çrregullimi karakterizohet nga një qëndrim armiqësor dhe mosbesues ndaj botës, tërheqje shoqërore, ndjesi boshllëku dhe paafësie, një ndjesi kronike e 'të qenit në të' si të ishte i kërcënuar në mënyrë konstante, dhe jomiqësore në shoqëri. Çrregullimi i stresit post-traumatik (F43.1) mund ta paraprijë këtë lloj ndryshimi të personalitetit.

Ndryshim i personalitetit pas:

- eksperiencave në kampet e përqendrimit
- katastrofave natyrore
- të tejzgjatura:
 - heqje lirie me një mundësi të menjëhershme për t'u vlarë
 - ekspozim ndaj situatave kërcënuese për jetën, si p.sh. viktimit e një akti terrorist
 - torturë

Përfshihet: çrregullimin e stresit post-traumatik (F43.1)

F62.1 **Ndryshime të qëndrueshmërisë së personalitetit pas një sëmundje psiqike**

Ndryshim personaliteti, që zgjat të paktën 2 vjet, që i atribuohet një eksperience traumatike të vuajtjes nga një sëmundje psikiatrike e rëndë. Ndryshimi nuk mund të shpjegohet nga një çrregullim i personalitetit të mëparshëm dhe duhet të dallohet nga skizofrenia reziduale dhe gjendje të tjera të mos-shërimit të plotë nga një çrregullim mendor i mëparshëm. Ky çrregullim karakterizohet nga një vartësi e shtuar dhe kërkesa maksimale ndaj të tjerëve; bindja se sëmundja e ka ndryshuar ose stigmatizuar, që çon në një paafësi për të formuar dhe mbajtur marrëdhënie të besueshme dhe të afërta dhe në izolim shoqëror, pasivitet, interesa të ulura, dhe përfshirje të ulur në aktivitete që sjellin kënaqësi; ankesa permanente të të qenit 'sëmurë', që mund të shoqërohen me ankesa hipokondriake dhe sjellje të sëmurë; me disfori ose humor të luhatshëm, por jo për shkak të pranisë së çrregullimit mendor aktual ose çrregullimit mendor pararendës me simptoma afektive reziduale; si dhe probleme të pazgjidhura në funksionimin shoqëror dhe profesional.

F62.8 **Ndryshime të tjera të qëndrueshmërisë së personalitetit**

Sindroma e personalitetit me dhimbje kronike

F62.9 **Ndryshim i qëndrueshmërisë së personalitetit, i paspecifikuar**

F63 **Çrregullime impulsive të sjelljes**

Kjo kategori përfshin disa çrregullime të sjelljes që nuk janë të klasifikueshme nën kategoritë e tjera. Ato karakterizohen nga akte të përsëritura, që nuk kanë një motiv real të qartë, që nuk mund të kontrollohen, dhe që në përgjithësi dëmtojnë interesat e vetë pacientit dhe të personave të tjerë. Pacienti raporton që sjellja është e lidhur me impulset për të vepruar. Shkaku i këtyre çrregullimeve nuk kuptohet mirë dhe ato

grupohen së bashku për shkak të ngjashmerive përshkuese të përgjithshme, por jo sepse ato ndajnë veçori kryesore të njëjta.

Përjashton: përdorimin e tepruar i alkoolit ose substancave psikoaktive (F10-F19)

çrregullime të sjelljes dhe impulse që prekin sjelljen seksuale (F65.-)

F63.0 Dëshirë patologjike për të rrezikuar në kumar (bixhoz)

Çrregullimi përbëhet nga episode të përsëritura të shpeshta të angazhimit në kumar, që dominojnë jetën e pacientit dhe çojnë në përqendrim të vlerave dhe angazhimeve shoqërore, profesionale, materiale dhe familjare.

Angazhimi kompulsiv në kumar

Përjashton: bixhozin e tepruar nga pacientë maniakë (F30.-)

bixhozin dhe bastet NOS (Z72.6)

bixhozin në çrregullimin e personalitetit dissociat (F60.2)

F63.1 Piromani (dëshirë patologjike për zjarrvënie)

Ky çrregullim karakterizohet nga akte të shumta, përpjekje, për t'i vënë zjarrin pronës ose objekteve të tjera, pa një motiv të dukshëm, dhe nga një preokupim i vazhduar me subjekte të lidhura me zjarrin dhe djegien. Kjo sjellje shpesh shoqërohet me ndjenja të rritjes së tensionit para aktit, dhe me eksitim intens menjëherë pas tij.

Përjashton: Zjarrvënia (nga)(në)

- të rritur me çrregullim personaliteti dissociat (F62.0)
- intoksikimi me alkool dhe substanca psikoaktive (F10-F19, me karakter të përbashkët të katërt .0)
- si një arsye për observimin e çrregullimit mendor të dyshuar (Z03.2)
- çrregullimet e sjelljes (F91.-)
- çrregullimet mendore organike (F00-F09)
- skizofrenia (F20.-)

F63.2 Kleptomani (vjedhje patologjike)

Çrregullim, që karakterizohet nga dështim i përsëritur për t'i rezistuar impulseve për të vjedhur objekte që nuk përbëjnë një përfitim personal ose monetar. Këto objekte mund të përdoren më pas për t'u hedhur, falur ose grumbulluar. Kjo sjellje shoqërohet zakonisht me një tension para, dhe një ndjesi kënaqjeje gjatë dhe menjëherë pas aktit.

Përjashton: çrregullimet depresive me vjedhje (F31-F33)

çrregullimet mendore organike (F00-F09)

vjedhjet në dyqane si një arsye për observimin e çrregullimit mendor të dyshuar (Z03.2)

F63.3 Trichotillomania (=Trikotilomani)

Një çrregullim i karakterizuar nga humbje leshrash për shkak të dështimit për t'i rezistuar impulsit të shkuljes së leshrave. Shkulja e leshrave zakonisht paraprihet nga

një tension i rritur dhe pasohet nga një sens çlirimi ose kënaqësie. Diagnoza nuk duhet të vihet nëse ka një inflamacion ekzistues të lëkurës, ose nëse shkulja e leshrave është si përgjigje ndaj deluzioneve ose haluçinacioneve.

Përjashton: çrregullimin e levizes stereotipike me shkulje leshrash (F98.4)

F63.8

Çrregullime të tjera impulsive të zakoneve

Të tjera sjellje keqpërshtatjeje të përsëritura dhe të vazhdueshme, që nuk janë si pasojë e një sindrome psikiatrike të njohur dhe në të cilën duket që pacienti në mënyrë të përsëritur po dështon t'u rezistojë impulseve për të kryer sjelljen. Ka një periudhë prodromale tensioni, me një ndjesi çlirimi në kohën e kryerjes së aktit.

Çrregullime eksplozive të herëpashershme

F63.9

Çrregullim impulsiv i zakoneve, i paspecifikuar

F64

Çrregullime të identitetit të gjinisë

F64.0

Transseksualizëm

Një dëshirë për të jetuar dhe qenë i pranuar si anëtar i seksit të kundërt, zakonisht i shoqëruar nga një ndjesi përrëptësie, ose papërshtatshmërie me seksin e vet, dhe një dëshirë për të bërë një kirurgji dhe trajtim hormonal që ta bëjë trupin e vet të pajtueshëm me seksin e vet të preferuar.

F64.1

Transvestizëm me rol të dyzuar

Veshja e rrobave të seksit të kundërt për një kohë të ekzistencës së individit, me qëllim për të shijuar, si një eksperiencë e përkohshme, anëtarësinë tek seksi tjetër, por pa dëshirë për ndryshim përfundimtar të seksit ose kirurgji për përcaktimin e seksit, dhe pa eksitim seksual në veshjen e rrobave të seksit të kundërt.

Çrregullime të identitetit të gjinisë të adoleshencës ose të të rriturit, lloji jotransseksual

Përjashton: transvestizmin fetishist (F65.1)

F64.2

Çrregullim i identitetit të seksit i fëmijërisë

Një çrregullim, që zakonisht del në fillim në fëmijërinë e hershme (gjithnjë para pubertetit), që karakterizohet nga një stres i vazhduar dhe intens lidhur me seksin që ka, së bashku me dëshirën për të qenë (ose insistimin që është) i seksit tjetër. Ka një preokupim të vazhduar me veshjen dhe aktivitetet e seksit tjetër dhe mospëlqimin e seksit të vet. Diagnoza kërkon një çrregullim të thellë të identitetit të gjinisë normale; thjesht sjelljet prej djali tek vajzat e reja dhe sjelljet si vajzë tek djemtë e rinj nuk janë të mjaftueshme. Çrregullimet e identitetit të gjinisë në individë që e kanë arritur ose kanë hyrë në pubertet nuk duhet të klasifikohen këtu, por në F66.-.

Përjashton: orientimin seksual egodistonik (F66.1)

çrregullimin e maturimit seksual (F66.0)

F64.8

Çrregullime të tjera të identitetit të seksit

F64.9

Çrregullim i identitetit të seksit, i paspecifikuar

Çrregullim i rolit të gjinise NOS

F65**Çrregullime të preferencës seksuale**

Përfshin: parafililitë

F65.0**Fetishizëm**

Varësia mbi një objekt jo të gjallë si një stimul për eksitim dhe kënaqesi seksuale. Shumë fetishizma janë si zgjatje e trupit të njeriut, si veshje ose mbathje. Shembuj të tjerë janë ata që kanë një përbërje të caktuar si gomë, plastikë ose lekurë. Objektet e fetishit ndyshojnë në rëndësinë që kanë për individin. Në disa raste, ato thjesht shërbejnë për të rritur kënaqësitë seksuale në mënyra të ndryshme (p.sh. kur partneri vishet me një veshje të caktuar).

F65.1**Transvestizëm i fetishizuar**

Veshja e rrobave të seksit të kundërt kryesisht për të shkaktuar eksitim seksual dhe për të krijuar pamjen e një personi të seksit të kundërt. Transvestizmi i fetishizuar dallohet nga transvestizmi transseksual nga lidhja e tij e qartë me eksitim seksual dhe dëshirën për të hequr rrobat pas arritjes së orgazmës dhe uljes së eksitimit seksual. Gjithashtu mund të ndodhë në një fazë me të hershme të zhvillimit të transseksualizmit.

Fetishizmi transvestik

F65.2**Ekzibicionizëm**

Një tendencë e përsëritur dhe e vazhduar për t'ua treguar organet gjenitale personave të panjohur (zakonisht të seksit të kundërt) ose njerëzve në vende publike, pa i ftuar ose dëshiruar kontakt më të afërt. Ka zakonisht, por jo në mënyrë të pandryshuar, eksitim seksual në kohën e ekspozimit dhe akti pasohet me masturbim.

F65.3**Voyeurizëm**

Një tendencë e përsëritur dhe e vazhdueshme për të parë njerëzit që angazhohen në akte seksuale ose intime (si zhveshja). Kur kjo ndodh, njerëzit që vëzhgohen nuk janë të ndërgjegjshëm për këtë, dhe zakonisht çon në eksitim seksual dhe masturbim.

F65.4**Pedofili**

Një preferencë seksuale për fëmijë, djem dhe vajza ose të dy, zakonisht të moshës prepubertale ose pubertale të hershme.

F65.5**Sadomazokizëm**

Një preferencë për aktivitet seksual, që përfshin shkaktimin e dhimbjes dhe poshtërimit. Nëse subjekti preferon të jetë pritës i një stimuli të tillë quhet mazokizëm; nëse është shkaktues quhet sadizëm. Shpesh individi merr eksitim seksual si nga sadizmi ashtu dhe mazokizmi.

Mazokizëm

Sadizëm

F65.6**Çrregullime multiple të preferencës seksuale**

Një seri sjelljesh me preferencë dhe aktivitet seksual në një person ku asnjë nga ato nuk është e para. Kombinimi me i shpeshtë është fetishizmi, transvestizmi dhe sadomazokizmi.

F65.8**Çrregullime të tjera të preferencës seksuale**

Një seri aktivitetesh dhe preferencash seksuale, që përfshijnë bërje e telefonave me fjalë të pista, fërkimi ndaj njerëzve për të arritur stimulim seksual në vende publike dhe të mbipopulluara, aktivitet seksual me kafshë, dhe përdorimi i mbytjes me duar në fytin e partnerit/es seksual/e apo anoksisë për rritjen e eksitimit seksual.

Frotteurism

Nekrofilia

F65.9 **Çrregullim i preferencës seksuale, i paspecifikuar**
Deviacion seksual NOS

F66 **Çrregullime psikologjike dhe të sjelljes të lidhura me zhvillimin dhe orientimin seksual**

Shënim: Orientimi seksual në vetvete nuk mund të konsiderohet si çrregullim.

F66.0 **Çrregullim i pjekurisë seksuale**

Pacienti vuan nga një pasiguri lidhur me gjininë e vet ose orientimin seksual, gjë që shkakton ankth dhe depresion. Me së shumti kjo ndodh tek adoleshentët që nuk janë të qartë nëse janë homoseksualë, heteroseksualë ose biseksualë (shpesh në një marrëdhënie të gjatë), të cilët vënë re që orientimi i tyre seksual po ndryshon.

F66.1 **Orientim seksual egodistonik**

Identiteti i gjinisë ose preferenca seksuale (heteroseksual, homoseksual, biseksual ose prepubertal) nuk është në dyshim, por individi dëshiron të ishte ndryshe për shkak të çrregullimeve të sjelljes dhe psikologjike, dhe mund të kërkojë ndihmë për ta ndryshuar atë.

F66.2 **Çrregullim i marrëdhënieve seksuale**

Identiteti i gjinisë ose preferenca seksuale (heteroseksual, homoseksual, biseksual) është përgjegjës për vështirësitë në formimin dhe mbajtjen e një marrëdhënie me partnerin seksual.

F66.8 **Çrregullime të tjera të zhvillimit psikosocial**

F66.9 **Çrregullim i zhvillimit psikosocial, i paspecifikuar**

F68 **Çrregullime të tjera të personalitetit dhe të sjelljes së të rriturve**

F68.0 **Përpunimi i simptomave fizike për motive psikologjike**

Simptomat fizike të përputhshme me dhe origjinalisht nga një çrregullim fizik të konfirmuar, sëmundje ose paaftësi, bëhen të ekzagjeruara dhe të tejzgjatura, për shkak të gjendjes psikologjike të pacientit. Pacienti është i stresuar nga dhembja ose nga paaftësia, dhe është i preokupuar me shqetësime, të cilat mund të jenë të justifikuara, mbi mundësinë e tejzgjatjes së dhimbjes ose paaftësisë progresive.

Neuroza e kompensimit

- F68.1** **Prodhim i qëllimshëm ose simulim i simptomave ose i pamundësive fizike apo psikologjike [çrregullim artificial]**
- Pacienti i simulon simptomat në mënyrë të përsëritur për asnjë arsye reale dhe mund edhe të vetëdëmtohet me qëllim që të prodhojë shenja ose simptoma. Motivimi është i paqartë dhe mendohet i brendshëm me qëllimin e luajtjes së rolit të të sëmurit. Çrregullimi kombinohet shpesh me çrregullime të mëdha të personalitetit dhe marrëdhënieve.
- Sindroma e vizituesit të spitaleve
Sindroma Münchhausen
Pacienti peregrinues
- Përjashton:* dermatitin fakticial (L98.1)
 personat që shtiren si të sëmurë (me motivim të qartë) (Z76.5)
- F68.8** **Çrregullim tjetër i personalitetit dhe i sjelljes së moshës madhore**
- Çrregullimet e karakterit NOS
Çrregullimet e marrëdhënies NOS
- F69** **Çrregullim i paspecifikuar i personalitetit dhe sjelljes së të rriturve**

Prapambetje e zhvillimit mendor (F70–F79)

Një gjendje e zhvillimit të paplotë ose të ndaluar të mendjes, që karakterizohet në mënyrë të veçantë nga perkeqësimi i aftësive të manifestuara gjatë periudhës së zhvillimit, aftësi të cilat kontribuojnë në nivelin e përgjithshëm të inteligjencës, psh. aftësive konjitive, të gjuhës, motore dhe shoqërore. Prapambetja mund të ndodhë me ose pa gjendje fizike ose mendore të tjera.

Shkallët e prapambetjes mendore vlerësohen me testet e standardizuara të inteligjencës. Këto mund të shtohen me shkallë që masin adoptimin shoqëror në një mjedis të caktuar. Këto masa sigurojnë një përafrim tek shkalla e prapambetjes mendore. Diagnoza do të varet nga vlerësimi i përgjithshëm i funksionimit intelektual nga një diagnostikues i aftë.

Aftësitë intelektuale dhe përshtatja shoqërore mund të ndryshojnë me kalimin e kohës, dhe, megjithëse të varfëra, mund të përmirësohen si rezultat i trajnimit ose rehabilitimit. Diagnoza duhet të bazohet në nivelet aktuale të funksionimit.

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar gjendje si autizmi, ose çrregullime të zhvillimit, epilepsinë ose handicapet fizikë të rënduar.

Në vijim janë nën-ndarjet e karakterit të katërt, që përdoren në kategoritë F70-F79 për të identifikuar shtrirjen e dëmtimit të sjelljes:

- .0 me përcaktimin e asnjë çrregullimi, ose çrregullim minimal të sjelljes**
- .1 çrregullim i konsiderueshëm i sjelljes që kërkon vëmendje dhe trajtim**

- .8 **çrregullime të tjera të sjelljes**
.9 **pa përmendur çrregullim të sjelljes**

F70 Prapambetje e lehtë e zhvillimit mendor

[shih para F70 për nën-ndarjet]

Intervali i Koeficientit të Inteligjencës (KI) është 50-69 (tek të rriturit, mosha mendore (=mentale) nga 9 deri nën 12 vjeç). Ka gjasa që të kenë vështirësi në shkollë. Shumë të rritur mund të punojnë dhe të ruajnë një marrëdhënie të mirë shoqërore dhe të kontribuojnë në shoqëri.

Përfshin: mendje-dobëtit
 nën-normalitet mendor i lehtë

F71 Prapambetje e moderuar e zhvillimit mendor

[shih para F70 për nën-ndarjet]

Intervali i Koeficientit të Inteligjencës është 35-49 (tek të rriturit, mosha mendore (=mentale) nga 6 deri nën 9 vjeç). Ka gjasa që të kenë vonesa të mëdha në fëmijëri, por shumica arrijnë të mësojnë të zhvillojnë një farë pavarësie në kujdesin për veten dhe aftësi të mira komunikimi dhe akademie. Të rriturve do t' u nevojitet një ndihmë për të jetuar dhe punuar në shoqëri.

Përfshin: nën-normalitet mendor të moderuar

F72 Prapambetje e theksuar e zhvillimit mendor

[shih para F70 për nën-ndarjet]

Intervali i Koeficientit të Inteligjencës është 20-34 (tek të rriturit, mosha mendore (=mentale) nga 3 deri nën 6 vjeç). Ka gjasa të kërkojnë një mbështetje të vazhdueshme.

Përfshin: nën-normalitet mendor të rëndë

F73 Prapambetje e thellë e zhvillimit mendor

[shih para F70 për nën-ndarjet]

Intervali i Koeficientit të Inteligjencës është nën 20 (tek të rriturit, mosha mendore (=mentale) nën 3 vjeç). Rezulton në kufizime të rënda në kujdesin për veten, nevojat, komunikimin dhe lëvizshmërinë.

Përfshin: nën-normalitet mendor të thellë

F78 Prapambetje tjetër e zhvillimit mendor

[shih para F70 për nën-ndarjet]

F79 Prapambetje e zhvillimit mendor, e paspecifikuar

[shih para F70 për nën-ndarjet]

Përfshin: mendor/e:

- deficiencën NOS
- nën-normalitetin

Çrregullime të zhvillimit psikologjik (F80–F89)

Këto çrregullime, të përfshira në këtë bllok, kanë të përbashkët: (a) fillimin gjithnjë tek fëmijëria e hershme; (b) çrregullim ose vonesë të zhvillimit të funksioneve që janë të lidhura me maturimin biologjik të sistemit nervor qendror; dhe (c) një ecuri e qendrueshme pa përmirësime dhe përsëritje. Në shumicën e rasteve, funksionet e prekura përfshijnë gjuhën, aftësitë vizive dhe spaciale dhe koordinimin motor. Zakonisht, vonesa ose çrregullimi ka qenë i pranishëm që nga kur të mund të kapej dhe do të zvogëlohet me kalimin e kohës dhe me rritjen e fëmijës, ndonëse defiqite më të buta shpesh ngelen dhe në moshë madhore.

F80

Çrregullim zhvillimor specifik i të folurit dhe i gjuhës

Çrregullime, në të cilat modelet normale të zotërimit të gjuhës janë të çrregulluara që në fazat e hershme të zhvillimit. Gjendjet nuk i atribuohen direkt anormaliteteve neurologjike ose mekanizmit të ligjëratës, çrregullimeve të shqisave, prapambetjes mendore apo faktorëve ambientale. Çrregullime specifike të zhvillimit të ligjëratës dhe gjuhës ndiqen shpesh nga probleme të lidhura me to, si vështirësi në lexim dhe gërmëzim, anomali në marrëdhëniet personale, emocionale dhe të sjelljes.

F80.0

Çrregullim specifik i artikulimit të të folurit

Një çrregullim specifik i zhvillimit, në të cilin përdorimi nga fëmija i tingujve të ligjëratës është nën nivelin e duhur për moshën mendore, por që ruhet një nivel normal i gjuhës.

Zhvillimore:

- çrregullime fonetike
- çrregullime të artikulimit të ligjëratës

Dislali

Çrregullim i artikulimit të ligjëratës funksionale

Lalling-u (=Lalimi)

Përjashton: çrregullimet e artikulimit të ligjëratës (për shkak të):

- afazisë NOS (R47.0)
- apraksisë (R48.2)
- humbjes së dëgjimit (H90-H91)
- me çrregullim të zhvillimit të gjuhës:
 - ekspresiv (F80.1)

- receptiv (F80.2)

F80.1 Çrregullim gjuhësor ekspresiv

Një çrregullim zhvillimor, në të cilin aftësia e fëmijës për të përdorur gjuhë të folur shprehëse është shumë nën nivelin e duhur për moshën mendore, por në të cilin kuptimi i gjuhës është brenda kufinjve normalë. Mund të ketë ose jo anomali në artikullim.

Disfazi ose afazi zhvillimore, lloji ekspresiv

Përjashton: afazinë e fituar me epilepsi [Landau-Kleffner] (F80.3)

disfazinë ose afazinë:

- NOS (R47.0)
- zhvillimore, lloji receptiv (F80.2)

mutizmin elektiv (F94.0)

prapambetjen mendore (F70-F79)

çrregullimet zhvillimore pervazive (F84.-)

F80.2 Çrregullim gjuhësor receptiv

Një çrregullim zhvillimor specifik, në të cilin kuptimi i gjuhës së fëmijës është nën nivelin e duhur për moshën mendore. Pothuaj në të gjitha rastet, gjuha ekspresive do të jetë e prekur dhe anomalitë në shqiptimin e tingujve-fjalëve janë të pranishme.

Mosperceptimi auditor i lindur

Zhvillimor:

- disfazi ose afazi, lloji receptiv
- afazia Wernicke

Shurdhëri e fjalës

Përjashton: afazinë e fituar me epilepsi

autizmin (F84.0-F84.1)

disfazinë dhe afazinë:

- NOS (R47.0)
- zhvillimore, lloji ekspresiv (F80.1)

mutizmin elektiv (F94.0)

vonesën e gjuhës për shkak të shurdhërisë (H90-H91)

prapambetjen mendore (F70-F79)

F80.3 Afazi e fituar me epilepsi (Landau-Kleffner)

Një çrregullim, në të cilin fëmija, që ka pasur me parë një progres normal të zhvillimit të gjuhës, humbet si aftësitë receptive ashtu dhe ato ekspresive, por mban inteligjencën e përgjithshme; fillimi shoqërohet me anormalitete paroksizmale në EEG, dhe në shumicën e rasteve edhe nga kriza epileptike. Zakonisht fillimi i çrregullimit është midis 3 dhe 7 vjeç, me aftësitë që humben brenda pak ditësh ose javësh. Lidhja e përkohshme midis fillimit të krizave dhe humbjes së gjuhës është e ndryshueshme, me njerën që i paraprin tjetrës me nga pak muaj deri në 2 vjet. Një proces encefaliti inflamator është sugjeruar si një shkak i mundshëm i këtij deficiti. Rreth dy të tretat (2/3) e pacientëve mbeten me një deficit receptiv të gjuhës pak a shumë të rëndë.

Përjashton: afazinë (nga):

- NOS (R47.0)
- autizmi (F84.0-F84.1)
- çrregullimet disintegrative të fëmijërisë (F84.2-F84.3)

F80.8 Çrregullim tjetër zhvillimor i të folurit e i gjuhës

Thuthuqët

F80.9 Çrregullim zhvillimor i të folurit e i gjuhës, i paspecifikuar

Çrregullimet e gjuhës NOS

F81

Çrregullime zhvillimore specifike të aftësive skolare

Çrregullime, të cilat modelet normale të marrjes së aftësive janë të çrregulluara që në fazat e hershme të zhvillimit. Kjo nuk është thjesht si një pasojë e mungesës së mundësisë për të mësuar, nuk është vetëm një rezultat i prapambetjes mendore, dhe nuk është për shkak të asnjë forme traume ose sëmundje të trurit.

F81.0 Çrregullim specifik i të lexuarit

Veçoria kryesore është një çrregullim i dukshëm në zhvillimin e aftësive të leximit, që nuk është vetëm i dukshëm në krahasim me moshën mendore, probleme të mprehtësisë së shikimit ose shkollimin. Aftësitë e kuptimit të leximit, njohja e fjalës së lexuar, aftësitë e leximit oral dhe kryerjes së detyrave që kërkojnë lexim janë të gjitha të prekura. Vështirësitë në gërmëzim shoqërohen me vështirësi në të lexuar dhe këto mbeten deri në adoleshencë, edhe pas një farë progresi në lexim. Çrregullime specifike të zhvillimit të leximit shpesh paraprihen prej një çrregullimi të zhvillimit të ligjëratës ose të gjuhës. Çrregullime shtesë emocionale ose të sjelljes janë të zakonshme në periudhën e moshës shkollore.

‘Leximi mbrapsht’

Disleksia zhvillimore

Prapambetja specifike e leximit

Përjashton: aleksinë NOS (R48.0)

disleksinë (R48.0)

probleme në lexim si pasojë e çrregullimeve emocionale (F93.-)

F81.1 Çrregullim specifik i shqiptimit të tingujve

Veçoria kryesore është çrregullimi i dukshëm dhe specifik në zhvillimin e aftësive të gërmëzimit, në mungesë të një historie të çrregullimeve specifike të leximit, i cili nuk shpjegohet vetëm nga mosha e ulët mendore, por dhe nga probleme me mprehtësinë e shikimit dhe probleme në shkolle. Aftësitë për të gërmëzuar me gojë dhe shkrimi korrekt i fjalëve janë të dyja të prekura.

Prapambetja specifike e gërmëzimit (R48.8)

Përjashton: agrafinë NOS (48.8)

vështirësi në gërmëzim:

- të lidhura me çrregullime të leximit (F81.0)
- të lidhura me mësim-dhënien jo të duhur (Z55.8)

F81.2

Çrregullim specifik i aftësive aritmetike

Përfshin një çrregullim specifik të aftësive aritmetikore, që nuk shpjegohet vetëm me prapambetjen mendore të përgjithshme ose me problemet në shkollë. Defiçiti ka të bëjë më shumë me zotërimin e aftësive bazë të përlogaritjes – mbledhjen, zbritjen, shumëzimin, pjesëtimin, sesa me ndonjë nga aftësitë më abstrakte në algjebër, trigonometri, gjeometri ose kalkulus.

Zhvillimor/e:

- akalkulia
- çrregullim aritmetikor
- sindroma Gerstmann

Përjashton: akalkulinë NOS (R48.8)

vështirësi në aritmetikë:

- të shoqëruara me çrregullime leximi ose gërmëzimi (F81.3)
- për shkak të mësim-dhënies jo të duhur (Z55.8)

F81.3

Çrregullim i përzier i aftësive skolare

Një kategori reziduale e keqpërcaktuar, në të cilën si aftësitë e leximit ashtu dhe ato të aritmetikës ose të gërmëzimit janë të prekura shumë, por ku çrregullimi nuk është i shpjegueshëm vetëm nga prapambetja e madhe mendore e përgjithshme ose nga problemet në shkollë. Duhet përdorur për çrregullimet që plotësojnë kriteret si të F81.2 dhe të F81.0 ose të F81.1.

Përjashton: specifik/e:

- çrregullimet e aftësive aritmetike (F81.2)
- çrregullimet e leximit (F81.0)
- çrregullimet e gërmëzimit (F81.1)

F81.8

Çrregullime të tjera zhvillimore të aftësive skolare

Çrregullime të shkrimit ekspresiv zhvillimor

F81.9

Çrregullim zhvillimor i aftësive skolare, i paspecifikuar

Paaftësi për marrjen e njohurive NOS

I/E të mësuarit:

- paaftësia NOS
- çrregullimi NOS

F82

Çrregullim zhvillimor specifik i funksionit motor

Një çrregullim, në të cilin veçoria kryesore është një prekje e zhvillimit të koordinimit motor, që nuk shpjegohet vetëm me prapambetjen e përgjithshme intelektuale ose ndonjë çrregullim neurologjik të fituar apo të lindur. Megjithatë, në shumicën e rasteve, një ekzaminim klinik i kujdesshëm tregon papjekuri neurozhvillimore, si lëvizje koreiforme të gjymtyrëve të pambështetura dhe veçori të tjera motore, si dhe shenja të prekjes së koordinimit motor të madh dhe atij fin.

- Përfshin:** sindromën e fëmijës së ngathët
zhvillimor/e:
- çrregullimin e koordinimit
 - dispraksinë
- Përjashton:** anomalitë e cejes dhe lëvizshmërisë (R26.-)
mungesën e koordinimit (R27.-)
mungesën e koordinimit
- sekondare, për shkak të prapambetjes mendore (F70-F79)

F83

Çrregullime zhvillimore specifike të përziera

Një kategori reziduale, në të cilën ka një përzierje të çrregullimeve specifike zhvillimore të gjuhës, aftësive skolare, dhe funksioneve motore, por ku asnjë prej tyre nuk është dominante mjaftueshëm që të jetë diagnoza e parë. Kjo kategori mikste duhet të përdoret vetëm kur të ketë një mbivendosje të madhe midis secilës prej këtyre çrregullimeve. Çrregullimet janë zakonisht, por jo gjithnjë, të shoqëruara me disa prekje të funksioneve konjitive. Kështu, kjo kategori duhet të përdoret vetëm kur ka çrregullime që prekin dy ose me shumë nga F80.-, F81.- dhe F82.

F84

Çrregullime zhvillimore difuze

Një grup çrregullimesh, që karakterizohen nga anomali në ndërveprimet reciproke shoqërore dhe në modelet e komunikimit, dhe nga një repertor i kufizuar, stereotipik, interesash dhe aktiviteteve. Këto anomali cilësore janë një veçori e përhapur në funksionimin individual në të gjitha situatat.

Përdorni kodin shtesë, nëse dëshirohet, për të identifikuar ndonjë gjendje mjekësore të lidhur me të dhe prapambetjen mendore.

F84.0

Autizëm i fëmijërisë

Një çrregullim zhvillimor i vazhduar, që përcaktohet nga: (a) prania e një zhvillimi të vonuar që manifestohet para moshës 3 vjeç, dhe (b) një karakteristikë funksionimi anormal në të tre zonat e psikopatologjisë: ndërveprimi shoqëror reciprok, komunikimi dhe një sjellje e kufizuar stereotipike e përsëritur. Si shtesë e këtyre veçorive diagnostike, janë të pranishme një sërë problemesh të tjera jospesifikë, si fobitë, çrregullime të ngrënies dhe të fjetjes, shpërthime temperamentale dhe agresion (i drejtuar nga vetja).

Çrregullim autistik

Infantil:

- autizëm
- psikozë

Sindroma Kanner

Përjashton: psikopatinë autistike (F84.5)

F84.1

Autizëm atipik

Një lloj çrregullimi zhvillimor i vazhduar, që ndryshon nga autizmi i fëmijërisë ose nga mosha e shfaqjes ose në dështimin për të përmbushur të tre kriteret diagnostike. Kjo nën-kategori duhet të përdoret kur ka një zhvillim anormal, që është i pranishëm pas moshës 3 vjeçare, dhe ka një anomali që nuk demonstron mjaftueshëm në një ose dy zonat e psikopatologjisë që kerkohen për diagnozën e autizmit (d.m.th. ndërveprimi shoqëror reciprok, komunikimi, dhe një sjellje e kufizuar stereotipike e përsëritur) pavarësisht karakteristikave anormale në zonat e tjera. Autizmi atipik ngrihet më së shumti në individët e prapambetur, individët me një çrregullim zhvillimor specifik të rëndë dhe individët me çrregullim zhvillimor specifik të gjuhës receptivë.

Psikoza atipike e fëmijërisë

Prapambetje mendore me veçori autistike

Përdorni kodet shtesë (F70-F79), nëse dëshirohet, për të treguar prapambetjen mendore.

F84.2

Sindromi i Rett

Një gjendje, deri tani e hasur tek vajzat, në të cilën një zhvillim i hershëm, në dukje normal, pasohet nga humbje e plotë ose e pjeshme e të folurit dhe aftësive lokomotore dhe përdorim të duarve, së bashku me ndalim të rritjes së kokës, me fillimin zakonisht në moshën nga 7 deri 24 muaj. Ka një humbje të lëvizjeve të qëllimta të duarve, lëvizje stereotipike të tyre, dhe hiperventilim. Zhvillimi shoqëror dhe loja janë të ndaluara, por interesi shoqëror duket i ruajtur. Ataksia dhe apraksia e trungut fillon të zhvillohet rreth moshës 4 vjeç dhe lëvizjet koreoathetoide pasojnë shumë shpejt. Prapambetja e thellë mendore është një rezultat i pashmangshëm.

F84.3

Çrregullim tjetër dezintegrues i fëmijërisë

Një çrregullim zhvillimor i qendrueshëm, që përcaktohet nga një periudhë zhvillimi tërësisht normal para fillimit të çrregullimit, pasuar me një humbje të zhvillimit të bërë në disa fusha zhvillimore në harkun e pak muajve. Kjo shoqërohet me një humbje të përgjithshme interesi ndaj ambientit, me manierizma motore të përsëritura stereotipike, dhe nga anomali autistike në ndërveprimin shoqëror dhe komunikim. Në disa raste, çrregullimi mund të tregohet se vjen për shkak të ndonjë encefalopatie shoqëruese, por diagnoza duhet të vihet mbi veçoritë e sjelljes.

Demencia infantile

Psikozë disintegrative

Sindroma Heller

Psikoza simbiotike

Përdorni kode shtesë, nëse dëshirohet, për të identifikuar gjendjen neurologjike shoqëruese.

Përfashton: sindromën Rett (F84.2)

F84.4

Çrregullim me superaktivitet, i shoqëruar me prapambetje të zhvillimit mendor dhe lëvizje stereotipike

Një çrregullim i keqpërcaktuar, me një vlefshmëri nozologjike të paqartë. Kategoria është menduar për një grup fëmijësh me prapambetje të rëndë mendore (KI nën 35), që shfaqin probleme të mëdha në hiperaktivitet dhe në vëmendje, si dhe sjellje stereotipike. Ata duket se nuk përfitojnë nga barnat stimuluese (si përkundër ata me KI normal) dhe mund të shfaqin një reaksion disforik të rëndë (disa herë me prapambetje psikomotorë) kur u jepen stimulantë. Në adoleshencë, rritja e aktivitetit

zëvendësohet me një ulje të tij (një model që nuk është i zakonit në fëmijë hiperkinetike me inteligjencë normale). Ky sindrom shpesh shoqërohet me një sërë vonesash në zhvillim, qoftë specifike qoftë globale. Gjania e shtrirjes, se deri ku ky model sjelljeje është një funksion i KI të ulët ose i një dëmtimi organik të trurit, nuk është e njohur.

F84.5 Sindroma Asperger

Një çrregullim me vlefshmëri nozologjike të paqartë, që karakterizohet nga anomali cilësore të të njëjtit tip, si ndërveprimi shoqëror reciprok i autizmit, së bashku me një repertor të kufizuar dhe përsëritës interesash dhe aktivitetesh. Ndryshon nga autizmi primar nga fakti që nuk ka vonesë të përgjithshme ose prapambetje në gjuhë apo zhvillim konjitiv. Ky çrregullim shoqërohet shpesh me ngathtësi të dukshme. Ka një tendencë të fortë që anomali të vazhdojnë deri në adoleshencë ose moshë të rritur. Episodet psikotike zakonisht ndodhin në fillim të moshës së rritur.

Psikopatia autistike

Çrregullimi skizoid i fëmijërisë

F84.8 Çrregullime të tjera zhvillimore pervasive

F84.9 Çrregullim zhvillimor pervasiv, i paspecifikuar

F88 Çrregullime të tjera të zhvillimit psikologjik

Përfshin: agnozinë zhvillimore

F89 Çrregullim i paspecifikuar i zhvillimit psikologjik

Përfshin: çrregullime zhvillimore NOS

Çrregullime të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në fëmijëri dhe në adoleshencë (F90–F98)

F90 Çrregullime hiperkinetike

Një grup çrregullimesh, që karakterizohen nga një fillim i hershëm (zakonisht në 5 vitet e para të jetës), mungesë të vazhdueshmërisë në aktivitete që kërkojnë përfshirje konjitive, dhe një tendencë për të lëvizur nga një aktivitet në një tjetër, pa i mbaruar ato me parë, së bashku me një aktivitet të çorganizuar, të keqregulluar dhe të tepërt. Shumë anomali të tjera janë shoqëruese. Fëmijët hiperaktive janë shpesh të pakujdesshem, impulsivë ose të prirur për aksidente, dhe shpesh bien pre e problemeve të disiplinës për shkak të shkeljes së pamenduar të rregullave sesa të shkeljes së tyre të qëllimtë. Marrëdhënia e tyre me të rriturit është e shpenguar, me një mungesë kujdesi dhe rezerve. Ata janë jopopullorë me fëmijët e tjerë dhe mund të bëhen të izoluar. Prekja e funksioneve konjitive nuk është e shpeshtë; vonesat në zhvillimin motor dhe të gjuhës janë të shpeshta në mënyrë joproporcionale.

Përfundim: çrregullimet e ankthit (F41.-)
çrregullimet e humorit [afektive] (F30-F39)
çrregullimet zhvillimore të vazhduara (F84.-)
skizofreninë (F20.-)

Përfundim: çrregullimin hiperkinetik të shoqëruar me çrregullime të sjelljes (F90.1)

Çrregullim hiperkinetik i shoqëruar me çrregullime të sjelljes

Reakcioni hiperkinetik i fēnijerisē ose adoleshencēs NOS
Sindroma hiper-reaktive NOS

Çrregullime që karakterizohen nga modele të përsëritura dhe persistente disociale, agresive ose sfiduese. Këto sjellje duhet të arrijnë deri tek shkeljet e pritshmërive shoqërore të përshtatshme për moshën; duhet pra të jenë me të rënda se gabimet fëmijërore ose rebelimi i adoleshencës dhe duhet të flasin për një model të qëndrueshëm sjelljeje (6 muaj ose më tepër). Veçoritë e çrregullimit të sjelljes mund të jenë shenja të sëmundjeve (konditave) të tjera, ku duhet përcaktuar diagnoza e sëmundjes bazë.

Shembuj të sjelljeve, në të cilat bazohet diagnoza, përfshijnë nivele të rritura luftimi ose ngacmimi, dhunë ndaj njerëzve ose kafshëve, dëmtime të rënda ndaj pronës, zjarrvënje, vjedhje, mungesa në shkollë, largim nga shtëpia, zakonisht shpërthime të pakontrolluara dhe mosbindje. Çdonjë nga këto sjellje, nëse janë të dukshme, është e mjaftueshme për diagnozën, por jo veprimet disociale të izoluara.

Përjashton: humorin [afektiv] (F30-F39)
 çrregullimet zhvillimore të vazhduara (F84.-)
 skizofreninë (F20.-)
 kur shoqërohet me:

- çrregullime emocionale (F92.-)
- çrregullime hiperkinetike (F90.1)

F91.0 Çrregullim i sjelljes i mbyllur në kontekstin familjar

Çrregullime të sjelljes, që përfshijnë sjellje dissociiale ose agresive (dhe jo thjesht kundërshtuese, sfiduese ose ndërprerëse), në të cilat sjellja anormale është tërësisht e lokalizuar në shtëpi dhe me ndërveprimet e anëtarëve të familjes së afërt ose brenda banesës. Çrregullimi kërkon që kriteret e përgjithshme të F91.- të plotësohen; edhe marrëdhëniet prind-fëmijë të prekura rëndë nuk janë të mjaftueshme për vënien e diagnozës.

F91.1 Çrregullim i pasocializuar i sjelljes

Çrregullim i karakterizuar nga kombinimi i vazhduar i sjelljeve agresive dhe dissociiale (që plotëson kriteret e përgjithshme të F91.- dhe jo thjesht sjelljet kundërshtuese, sfiduese ose ndërprerëse) me anomali të rëndësishme të vazhduara në marrëdhënien e individit me fëmijë të tjerë.

Çrregullim i sjelljes, lloji solitar agresiv

Çrregullim agresiv jo i shoqërueshëm

F91.2 Çrregullim i socializuar i sjelljes

Çrregullimi përfshin sjellje dissociiale ose agresive (që plotëson kriteret e përgjithshme të F91.- dhe jo vetëm sjelljet kundërshtuese, sfiduese ose ndërprerëse) që ndodhin në individë që janë përgjithësisht të integruar mirë në grupin e tyre shoqëror.

Çrregullim i sjelljes, lloji i grupit

Keqbehërje në grup

Cënime në kontekstin e anëtarësisë në një bandë

Vjedhje në bashkëpunim me të tjerë

Braktisje e shkollës

F91.3 Çrregullim opozitar provokues

Çrregullim i sjelljes, që zakonisht haset tek fëmijët e vegjël, që karakterizohet së pari nga një sjellje dukshëm sfiduese, e pabindur dhe ndërprerëse që nuk ka qëllim keqbërës, ose format ekstreme të çrregullimeve të sjelljes dissociiale dhe agresive. Çrregullimi kërkon përmbushjen e kriterëve të përgjithshme të F91.-; edhe vetë sjelljet e rënda çapkëne ose të këqija nuk janë të mjaftueshme për të vënë diagnozën. Kujdes duhet bërë para se të përdoret kjo kategori, veçanërisht me fëmijë pak të rritur, sepse çrregullimet e dukshme të sjelljes shoqërohen shpesh me sjellje agresive ose dissociiale që shkon përtej sfidimit, mosbindjes apo ndërprerjes.

F91.8 Çrregullime të tjera të sjelljes

F91.9 Çrregullim i sjelljes, i paspecifikuar

Të fëmijërisë:

- çrregullim i sjelljes NOS
- çrregullim i qendrimit NOS

F92 Çrregullime të përziera të sjelljes dhe emocionale

Një grup çrregullimesh, që karakterizohen nga kombinimi i sjelljeve dissociiale ose të mosbindjes, agresive dhe të vazhduara, me simptoma të dukshme të depresionit,

ankthit ose shqetësimeve të tjera emocionale. Duhet plotësuar kriteri për të dy çrregullimet e sjelljes së fëmijërisë (F91.-) dhe çrregullimeve emocionale të fëmijërisë (F93.-), ose diagnoza neurotike e të rriturit (F40-F48), ose e çrregullimit të humorit (F30-F39).

F92.0 Çrregullim depresiv i sjelljes

Kjo kategori kërkon kombinimin e çrregullimeve të sjelljes (F91.-) me humor dukshëm të depresuar (F32.-) në mënyrë të vazhduar, sikurse demonstrohet nga simptomat si gjendje e dëshpëruar, humbje e interesit dhe kënaqësisë në aktivitetet e zakonshme, vetëfajësimi dhe mungesa e shpresës; çrregullimet e gjumit ose të oreksit mund të jenë po ashtu të pranishme.

Çrregullime të sjelljes në F91.- të shoqëruara me çrregullime depresive në F32.-

F92.8 Të tjera çrregullime të përziera të sjelljes dhe emocionale

Kjo kategori kërkon kombinimin e çrregullimeve të sjelljes (F91.-) me simptoma emocionale të dukshme, si ankth, obsesion dhe kompulsion, depersonalizim ose derealizim, fobi ose hipokondriazë.

Çrregullime të sjelljes në F91.- të shoqëruara me:

- çrregullime emocionale në F93.-
- çrregullime neurotike në F40-F48

F92.9 Çrregullime të përziera të sjelljes emocionale, të paspecifikuara

F93

Çrregullime emocionale që shfaqen në mënyrë specifike në moshën e fëmijërisë

Kryesisht ekzagjerime në tendencat normale të zhvillimit sesa fenomene që janë cilësisht anormale në vetvete. Përshtatshmëria zhvillimore është përdorur si një veçori kryesore diagnostike në përcaktimin e dallimeve midis çrregullimeve emocionale, që fillojnë në fëmijëri, me çrregullime neurotike (F40-F48).

Përfshihet: kur shoqërohen me çrregullime të sjelljes (F92.-)

F93.0 Çrregullim anksoz i ndarjes (veçimit) i moshës së fëmijërisë

Duhet vënë si diagnozë kur frika e ndarjes përbën fokusin e ankthit dhe kur një diagnozë e tillë ngrihet gjatë viteve të hershme të fëmijërisë. Dallon nga forma normale e ankthit nga ndarja, kur është e një shkalle (rëndese, severiteti) statistikisht të pazakontë (që përfshin një zgjatje jonormale përtej periudhes së zakonshme moshore) dhe kur është e shoqëruar me probleme të rëndësishme në funksionimin shoqëror.

Përfshihet: çrregullimet e humorit [afektive] (F30-F39)
çrregullimet neurotike (F40-F48)
çrregullimin e ankthit fobik të fëmijërisë (F93.1)
çrregullimin e ankthit shoqëror të fëmijërisë (F93.2)

F93.1 Çrregullim anksoz fobik i moshës së fëmijërisë

Frikërat në fëmijëri, që tregojnë një specificitet për fazën e zhvillimit dhe rritje (deri diku) në shumicën e fëmijëve, por që deri diku janë anormale. Frikëra të tjera që dalin në fëmijëri, por që nuk janë pjesë normale e zhvillimit psikosocial (p.sh. agorafobia), duhet të kodohen nën kategorinë e duhur tek F40-F48.

Përjashton: çrregullimin e ankthit të gjeneralizuar (F41.1)

F93.2 Çrregullim anksoz social i moshës së fëmijërisë

Në këtë çrregullim ka një lodhje me të huajt dhe frikë sociale ose ankth kur takohen situata të reja, të çuditshme ose kërcënuese. Kjo kategori duhet të përdoret vetëm kur frikëra të tilla shfaqen qysh në vitet e hershme dhe janë të pazakonta si në shkallë ashtu dhe në problemet e funksionimit shoqëror.

Çrregullim i shmangies në fëmijëri ose adoleshencë

F93.3 Çrregullime rivaliteti me të afërmit

Disa gradë të çrregullimit emocional, që pasojnë lindjen e një të afërmi më të ri që tregohet nga shumica e fëmijëve të vegjël. Rivaliteti me të afërmit duhet të diagnostikohet vetëm nëse ka një vazhdueshmëri të çrregullimit, që është statistikisht i pazakontë dhe shoqërohet me anomali të ndërveprimit shoqëror.

Xhelozia e të afërmit

F93.8 Të tjera çrregullime emocionale të moshës së fëmijërisë

Çrregullime të identitetit

Çrregullime të ankthit me të lartë

Përjashton: çrregullim të identitetit gjinor të fëmijërisë (F64.2)

F93.9 Çrregullim emocional i moshës së fëmijërisë, i paspecifikuar

F94

Çrregullime të funksionimit social që shfaqen në mënyrë specifike në moshën e fëmijërisë dhe atë të adoleshencës

Një grup deri diku heterogjen sëmundjesh, që kanë të përbashkët anomali në funksionimin shoqëror, që fillojnë në periudhën e zhvillimit, por që (në dallim nga çrregullimet zhvillimore të qëndrueshme) nuk karakterizohen më së pari nga një paafësi shoqërore konstitucionale e dukshme apo një deficiet që mbizotëron të gjitha fushat e funksionimit. Në shumë raste, shtrembërimet ose privacionet ambientale të rënda luajnë një rol të rëndësishëm në etiologji.

F94.0 Mutizëm elektiv

Karakterizohet nga një selektivitet i përcaktuar në të folur, i tillë që fëmija demonstroi një kompetencë gjuhe në disa situata, por dështon të flasë në situata të tjera. Çrregullimi është zakonisht i shoqëruar me veçori të dukshme personaliteti, që përfshijnë ankth, tërheqje, sensitivitet ose rezistencë.

Mutizëm selektiv

Përjashton: çrregullime zhvillimore të vazhduara (F84.-)

skizofreninë (F20.-)

çrregullime zhvillimore specifike të të ligjëratës dhe gjuhës (F80.-)

mutizmin e përkohshëm si pjesë e ankthit të ndarjes tek fëmijët e vegjël (F93.0)

F94.1

Çrregullim reaktiv i dashurisë (lidhjes) i moshës së fëmijërisë

Fillon në 5 vitet e para të jetës dhe karakterizohet nga anomali të qëndrueshme në modelin e marrëdhënieve shoqërore të fëmijës që shoqërohen me çrregullime shoqërore dhe që janë reaktive ndaj ndryshimeve në rrethanat ambientale (p.sh. frikë dhe hipervigjilencë, ndërveprim shoqëror i varfër me shokët, agresion ndaj vetes dhe të tjerëve, dëshpërim, dhe mungesë rritje në shumë raste). Sindroma ndodh si një rezultat direkt i një neglijence prindërore, abuzimi ose keqkujdesje të rëndë.

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi për të identifikuar dështimin e rritjes ose zhvillimit.

Përfshihet: sindromën Asperger (F84.5)
çrregullimin e të bashkangjiturit të pafrenuar në fëmijëri (F94.2)
sindromat e keqtrajtimit (T74.-)
variacionet normale në modelet e bashkangjities selektive
abuzimin seksual ose fizik në fëmijëri, që shpie në probleme psikosociale (Z61.4-Z61.6)

F94.2 Çrregullim i papërmbajtur i dashurisë (lidhjes) i moshës së fëmijërisë

Një model i funksionimit shoqëror anormal, që shfaqet në 5 vitet e para të jetës dhe, që ka tendencë të vazhdojë, pavarësisht ndryshimeve të dukshme në rrethanat ambientale, p.sh. sjellje joselektive të bashkangjities së fokusuar, sjellje që kërkon vemendje dhe është shumë miqësore pa dallim, ndërveprim i keqregulluar me shokët, dhe në vartësi të rrethanave mund të ketë çrregullime shoqërore të emocioneve ose sjelljes.

Psikopatia me mungesë ndjenjash

Sindroma institucionale

Përfshihet: sindromën Asperger (F84.5)
hospitalizimin e fëmijëve (F43.2)
çrregullimet hiperkinetike (F90.-)
çrregullimin e bashkangjities reaktive tek fëmijët (F94.1)

F94.8

Të tjera çrregullime të funksionimit social të moshës së fëmijërisë

F94.9

Çrregullim i funksionimit social i moshës së fëmijërisë, i paspecifikuar

F95

Çrregullime me tike nervore

Sindroma, në të cilat manifestimi kryesor është tiku. Një tik është një lëvizje motore e pavullnetshme, e shpejtë, e përsëritur, jo ritmike (që zakonisht përfshin një grup muskujsh të përcaktuar) ose vokalizime që janë të papritura dhe pas asnjë qëllimi të caktuar. Tiket manifestohen si të parëzistueshëm, por zakonisht mund të supresohen për periudha të caktuara kohe, keqsohen nga stresi dhe zhduken gjatë gjumit. Tiket motore më të përhapur janë rrahja e qepallave, lëvizjet e qafës, lëvizjet e shpatullave dhe shtrembërimet e fytyrës. Tike vokale të thjeshta përfshijnë pastrimin e grykës,

lehjen, marrjen erë dhe fishkëllimin. Tiket e zakonshme komplekse përfshijnë goditjen e vetes, kërcimin, kërcimin pupthi. Tiket vokale komplekse përfshijnë përsëritjen e fjalëve të caktuara dhe disa herë përdorimin e përsëritur të fjalëve të veçanta, dhe shpeshherë të papranueshme shoqërisht (fjalë të pista) (koprolali) ose përsëritjen e fjalëve të veta apo tingujve të vet (palilali).

F95.0 Tik kalimtar

Përbush kriteret e përgjithshme të çrregullimit të tikut, por nuk zgjat me shumë së 12 muaj. Tiku është në formën e rrahjes së qepallave, shenjave me fytyrë ose lëvizjeve të kokës.

F95.1 Tik motor ose vokal kronik

Përbush kriteret e përgjithshme të çrregullimit të tikut, në të cilin ka tike motore ose vokale (por jo në të njëjtën kohë), që mund të jenë të vetëm ose të shumtë (por më tepër të shumtë) dhe që zgjasin më shumë së 12 muaj.

F95.2 Tik i kombinuar vokal dhe motorik multipël (de la Tourette)

Një formë çrregullimi tiku, në të cilin ka pasur një ose shumë tike motore ose vokale, të cilët nuk kanë ndodhur në të njëjtën kohë. Çrregullimi zakonisht përkeqësohet gjatë adoleshencës dhe vazhdon deri në moshë të rritur. Tiket vokale janë të shumtë, me shpërthime vokale të përsëritura, pastrim të grykës ose hungërima, dhe mund të ketë përmendje të fjalëve ose shprehjeve të pista. Disa herë ka një ekopraksi të gjezteve, e cila mund të jetë e natyrës së fjalëve të pista (kopropaksi).

F95.8 Të tjera tike

F95.9 Tik, i paspecifikuar

Tiku NOS

F98 Çrregullime të tjera të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në fëmijëri dhe në adoleshencë

Një grup heterogjen çrregullimesh, që ndajnë karakteristikat e një fillimi në fëmijëri, por që ndryshojnë në shumë aspekte. Disa nga këto gjendje përfaqësojnë sindroma të mirëpërcaktuara, ndërkohë që të tjerat nuk janë më tepër se simptoma komplekse, që kanë nevojë të përfshihen për shkak të frekuencës së tyre dhe lidhjes me problemet psikosociale, si dhe sepse ato nuk mund ta kenë këtë përfshirje në sindroma të tjera.

Përfshihet: momentet e mbajtjes së frymës (R06.8)
çrregullimet e identitetit të gjinisë të fëmijërisë (F64.2)
sindromën Kleine-Levin (G47.8)
çrregullimet obsesivo-kompulsive (F42.-)
çrregullimet e gjumit për shkaqe emocionale (F51.-)

F98.0 Enurezë jo-organike

Një çrregullim, që karakterizohet nga bërja e urinës ditën ose natën, që është anormale në lidhje me moshën mendore të individit, dhe që nuk është pasojë e humbjes së kontrollit të fshikëzës urinare ose e ndonjë çrregullimi tjetër neurologjik, si krizat epileptike, apo anomalitë strukturore të traktit urinar. Eneureza mund të jetë e

pranishme qysh nga lindja ose mund të vijë si pasojë e një periudhe kontrolli të fituar të fshikëzës. Eneureza mund ose jo të jetë e shoqëruar me një çrregullim më të gjerë emocional ose të sjelljes.

Eneureza (primare)(sekondare) me origjinë jo-organike

Eneureza funksionale

Eneureza psikogjenike

Inkontinenca urinare me origjinë jo-organike

***Përfashton:* eneurezën NOS (R32)**

F98.1

Enkoprezë jo-organike

Dalje e përsëritur e vullnetshme ose jo e feçeve, zakonisht me konsistencë normale ose të përafërt, në vende jo të përshtatshme për këtë qëllim në ambientin e vet socio-kulturor të individit. Gjendja mund të paraqitet si një vazhdim i një inkontinence infantile normale, mund të ketë një humbje të kontinencës, që pason një lëvizje të zorrëve, ose mund të ketë një depozitim të qëllimshëm të feçeve në vende të papërshtatshme, pavarësisht një kontrolli normal fiziologjik të zorrëve. Gjendja mund të ndodhë si një çrregullim monosimptomatik, ose mund të jetë pjesë e një çrregullimi më të gjerë, veçanërisht një çrregullimi emocional (F93.-) ose një çrregullimi të sjelljes (F91.-).

Enkoprezë funksionale

Inkontinencë e feçeve me origjinë jo-organike

Enkoprezë psikogjenike

Përdorni kode shtesë, nëse dëshirohet, për të identifikuar shkaqet nëse ka një konstipacion bashkë-ekzistues

***Përfashton:* enkoprezën NOS (R15)**

F98.2

Çrregullim i të ushqyerit i periudhës infantile e i moshës së fëmijërisë

Një çrregullim i të ushqyerit, me manifestime të ndryshme, zakonisht specifike në periudhën e foshnjërisë dhe fëmijërisë së hershme. Përfshin zakonisht refuzimin e ushqimit ose trille (naze) ndaj një ushqimi të mjaftueshëm, një kujdestari kompetent, në kuadrin e mungesës të një sëmundje organike. Mund të ketë ose jo fiksime tek nxjerrja (nxjerrje e vazhdueshme pa nauze apo sëmundje gastro-intestinale).

Çrregullimi i nxjerrjes së ushqimit tek fëmijët e vegjël

***Përfashton:* anoreksinë nervore dhe çrregullime të tjera të ngrënies (F50.-) të ushqimit (të të ushqyerit):**

- vështirësi dhe keqmenaxhim (R63.3)
- probleme me të porsalindurin (P92.-)

Pika-n infantile (=foshnjore) ose të fëmijërisë (F98.3)

F98.3 Pica (pika) e periudhës foshnjore dhe e moshës së fëmijërisë

Ngrënia e vazhduar e substancave jo-ushqimore (si dhë, copa boje nga muri, etj). Mund të ndodhë si një nga shumë simptomat e një çrregullimi psikiatrik të gjerë (si autizmi), ose si një sjellje psikopatologjike relativisht të izoluar; vetëm kjo e fundit është klasifikuar këtu. Fenomeni është më i shpeshtë në fëmijët e sëmurë mendorë, dhe

nëse prapambetja mendore është gjithashtu e pranishme, F70-F79 duhet të perzgjodhet si diagnoza kryesore.

F98.4 Çrregullime stereotipike të lëvizjeve

Lëvizje të vullnetshme, të përsëritura, stereotipike, jofunksionale (dhe shpesh ritmike), që nuk formojnë një pjesë të një gjendje psikiatrike ose neurologjike të njohur. Kur lëvizje të tilla ndodhin si simptoma të një çrregullimi tjetër, vetëm çrregullimi i përgjithshëm duhet koduar. Lëvizjet që janë të një varieteti jo-vetë-dëmtues përfshijnë: lëvizjen e trupit, lëvizjen e kokës, shkuljen e leshrave, manierizmat me lëvizje të gishtave, dhe përplasjet e duarve. Sjellja stereotipike e vetëdëmtimit përfshin goditjet e kokës, qëllimin e fytyrës, goditjen e syve dhe kafshimin e duarve, buzëve dhe pjesëve të tjera të trupit. Të gjitha çrregullimet e lëvizjeve stereotipike ndodhin më së shumti në lidhje me prapambetjen mendore (kur ndodh kështu, të dyja duhen regjistruar). Nëse goditja e syve ndodh në fëmijë me probleme të shikimit, të dyja duhen koduar: goditja e syve nën këtë kategori dhe problemet e shikimit nën kodin e duhur somatik.

Çrregullim i zakonit/stereotipik

Përjashton: lëvizje të pavullnetshme jonormale (R25.-)
çrregullime të lëvizjes me origjinë organike (G20-G25)
kafshim të thonjve (F98.8)
pastrimin e hundëve (F98.9)
stereotipi, që janë pjesë e një gjendje psikiatrike më të gjerë (F00-F95)
thithjen e gishtit (F98.8)
çrregullime të tikut (F95.-)
trikotilomaninë (F63.3)

F98.5 Belbëzim

Ligjeratë që karakterizohet nga përsëritja e shpeshtë apo zgjatja e tingujve ose zanoreve ose fjalëve, ose me hezitime të shpeshta apo pauza që ndërpresin rrjedhën ritmike të ligjeratës. Duhet të klasifikohet si një çrregullim vetëm në rast se serioziteti i saj është i rritur mjaftueshëm sa ndërpret rrjedhën ritmike të ligjeratës.

Përjashton: copëzimin e ligjeratës (F98.6)
çrregullimet e tikut (F95.-)

F98.6 Copëzim i (thyerje e) ligjeratës (të ligjëruarit, ligjërimin)

Një ritëm i lartë i të ligjëruarit (folurit) me thyerje të rrjedhshmërisë, por pa hezitime ose përsëritje, me një rëndesë (severitet, ashpersi) që çon në ulje të kuptimit të ligjeratës. Ligjërata është e copëtuar dhe disritmike, me shpërthime të shpejta, që përgjithësisht përfundojnë me modele zakonisht të gabuara të frazeologjisë.

Përjashton: mbatjen e gojës (F98.5)
çrregullime të tikut (F95)

F98.8 Të tjera çrregullime të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në moshën e fëmijërisë dhe të adoleshencës

Çrregullime të mungesës së përqendrimit pa hiperaktivitet
Masturbim i tepërt

Kafshim i thonjve

Pastrimi i hundëve

Thithja e gishtit

F98.9 Çrregullime të paspecifikuara të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në moshën e fëmijërisë dhe të adoleshencës

Çrregullim mendor i paspecifikuar
(F99)

F99 Çrregullim mendor, jo i përshkruar ndryshe

Përfshin: sëmundjet mendore NOS

Përjashton: çrregullimet mendore organike NOS (F06.9)

KAPITULLI VI

Sëmundjet e Sistemit Nervor (G00–G99)

Përjashton: gjendje të caktuara që vijnë nga periudha perinatale (P00-P96)
disa sëmundje infeksioze dhe parazitare (A00-B99)
komplikime të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës pas lindjes (O00-O99)
keqformime të lindura, deformime dhe anomali të kromozomeve (Q00-Q99)
sëmundje endokrine, nutricionale, dhe metabolike (E00-E09)
dëmtime, helmime dhe pasoja të caktuara nga shkaqe të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptomat, shenjat dhe gjetjet klinike dhe laboratorike anormale, jo të klasifikuara tjetërkund (R00-R99)

Ky kapitull përmbledh blloqet e mëposhtëme:

G00–G09	Sëmundjet inflamatore të sistemit nervor
G10–G13	Atrofitë sistemike që prekin më parë sistemin nervor qendror (SNQ)
G20–G26	Çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve
G30–G32	Sëmundje të tjera degjenerative të sistemit nervor
G35–G37	Sëmundjet demielinizuese të SNQ
G40–G47	Çrregullime paroksizmale episodike
G50–G59	Çrregullime të nervave, të radikseve dhe të pleksuseve
G60–G64	Polineuropatitë dhe çrregullime të tjera të sistemit nervor periferik
G70–G73	Sëmundjet e lidhjeve neuromuskulare dhe të muskujve
G80–G83	Paraliza cerebrale dhe sindroma të tjera paralitike
G90–G99	Çrregullime të tjera të sistemit nervor

Kategoritë me yll për këtë kapitull janë si vijon:

G01 *	Meningit në sëmundje të tjera bakteriale të klasifikuara diku tjetër
G02 *	Meningit në sëmundje të tjera infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër
G05 *	Encefalit, mielit dhe encefalomyelit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

G07*	Absces dhe granulomë intrakraniale dhe intraspinalë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G13*	Atrofi sistematike që prekin më parë SNQ, në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G22*	Parkinsonizëm në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G26*	Çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G32*	Çrregullime të tjera degjenerative të sistemit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G46*	Sindroma vaskulare të trurit në sëmundjet cerebrovaskulare (I60–I67†)
G53*	Çrregullime të nervave kranialë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G55*	Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G59*	Mononeuropati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G63*	Polineuropati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G73*	Çrregullime të lidhjeve neuromuskulare dhe të muskujve në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G94*	Çrregullime të tjera të trurit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
G99*	Çrregullime të tjera të sistemit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Sëmundjet inflamatore të sistemit nervor (G00–G09)

G00

Meningit bakterial i paklasifikuar diku tjetër

Përfshin: araknoiditin
leptomeningitin
meningitin
pakimeningitin

	bakterial
--	-----------

Përjashton: bakterial:
• meningoencefalitin (G04.2)
• meningomielitin (G04.2)

G00.0

Meningit nga hemofilus

Meningit nga *Haemophilus influenzae*

G00.1

Meningit nga pneumokoku

G00.2

Meningit nga streptokoku

G00.3

Meningit nga stafilokoku

G00.8

Tjetër meningit bakterial

Meningit nga:

- *Escherichia coli*
- bacili Friedländer
- *Klebsiella*

G00.9

Meningit bakterial i paspecifikuar

Meningit:

- purulent NOS
- piogjenik NOS
- supurativ NOS
-

G01*

Meningit në sëmundje të tjera bakteriale të klasifikuara diku tjetër

Përfshin: meningitin (në):

- antraks (A22.8†)
- gonokokal (A58.8†)
- leptospirozë (A27.-†)
- listerial (A32.†)
- sëmundjen Lyme (A69.2†)

- meningokokal (A39.0†)
- neurosifiliz (A53.1†)
- infeksione nga *Salmonella* (A02.2†)
- sifilis:
 - kongjenital (A50.4†)
 - sekondar (A51.4†)
- tuberkuloz (A17.0†)
- ethe tifoide (A01.0†)

Përjashton: meningoencefalitin dhe meningomielitin në sëmundjet bakteriale të klasifikuara tjetërkund (G05.0*)

G02*

Meningit në sëmundje të tjera infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër

Përjashton: meningoencefalitin dhe meningomielitin në infeksione të tjera dhe sëmundje parazitike të klasifikuara tjetërkund (G05.1-G05.2*)

G02.0*Meningit në sëmundje virale të klasifikuara diku tjetër

Meningit (nga):

- adenoviral (A87.1†)
- enteroviral (A87.0†)
- herpesviral [herpes simplex] (B00.3†)
- mononukleozë infektive (B27.-†)
- fruthi (B05.0†)
- shytat (=parotiti epidemik) (B26.1†)
- rubeola (B06.0†)
- varicela (B01.0†)
- zoster (B02.0†)

G02.1*

Meningit në mukozë

Meningit (në):

- nga *Candida* (B37.5†)
- koksidiomykozë (B38.4†)
- kriptokoksik (B45.4†)

G02.8*

Meningit në sëmundje të tjera të specifikuar infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër

Meningit:

- nga tripanosomiaza afrikane (B56.-†)
- në sëmundjen Chagas (kronike) (B57.4†)

G03**Meningit nga shkaqe të tjera dhe të paspecifikuara**

Përfshin: araknoiditin
leptomeningitin
meningitin
pakimeningitin

nga shkaqe të tjera
dhe të paspecifikuara

Përfshihet: meningoencefalitin (G04.-)
meningomielitin (G04.-)

G03.0**Meningit jo-piogenik**

Meningiti jo-bakterial

G03.1**Meningit kronik****G03.2****Meningiti rrekurent beninj****G03.8****Meningit nga shkaqe të tjera të specifikuara****G03.9****Meningit, i paspecifikuar**

Araknoiditi (spinal) NOS

G04**Encefalit, mielit dhe encefalomielit**

Përfshin: mielitin ngjitës (=ascendent) akut
meningoencefalitin
meningomielitin

Përfshihet: encefalomielitin mialgjik beninj (G93.3)
encefalopatinë:

- NOS (93.4)
- alkoolike (G31.2)
- toksike (G92)

sklerozën multiple (G35)
mielitin:

- transvers akut (G37.3)
- subakut nekrotizant (G37.4)

G04.0**Encefalit i desiminuar akut**

Encefaliti	pas
Encefalomieliti	immunizimit

Përdorni kodet shitesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar vaksinën.

G04.1**Paraplegji spastike tropikale**

- G04.2** **Meningoencefalit dhe meningomielit, i paklasifikuar diku tjetër**
- G04.8** **Tjetër encefalit, mielit dhe encefalomielit**
 Encefalit postinfeksioz dhe encefalomielit NOS
 Përdorni kodet shitesë, nese deshironi, për të identifikuar kriza epileptike të asocijuara (G40.-)
- G04.9** **Encefalit, mielit dhe encefalomielit, i paspecifikuar**
 Ventrikuliti (cerebral) NOS

G05* **Encefalit, mielit dhe encefalomielit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Përfshin: meningoencefalitin dhe meningomielitin në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

G05.0* **Encefalit, mielit dhe encefalomielit në sëmundje bakteriale të klasifikuara diku tjetër**

Encefaliti, mieliti ose encefalomieliti:

- listerial (A32.1†)
- meningokokal (A39.8†)
- sifilitik
 - kongjenital (A50.4†)
 - i vonë (A52.1†)
- tuberkular (A17.8†)

G05.1* **Encefalit, mielit dhe encefalomielit në sëmundje virale të klasifikuara diku tjetër**

Encefaliti, mieliti ose encefalomieliti (nga):

- adenoviral (A85.1†)
- citomegaloviral (B25.8†)
- enteroviral (A85.0†)
- herpesviral [herpes simplex] (B00.4†)
- gripi
 - virusi sezonal i identifikuar i gripit (J10.8†)
 - Virus i paidentifikuar i gripit (J11.8†)
 - virusi zoonotik ose pandemik i identifikuar i gripit (J09†)
- fruthi (B05.0†)
- shytat (=parotiti epidemik) (B26.2†)
- pas lijës së dhenve (=varicela) (B01.1†)
- rubeola (B06.0†)
- zoster (B02.0†)

G05.2* Encefalit, mielit dhe encefalomielit në sëmundje infektive e parazitare, të klasifikuara diku tjetër

Encefaliti, mieliti ose encefalomieliti (nga):

- tripanosomiaza afrikane (B56.-†)
- sëmundja Chagas (kronike) (B57.4†)
- neglariaza (B60.2†)
- toksoplazmoza (B58.2†)

Meningoencefaliti eozinofilik (B83.2†)

G05.8* Encefalit, mielit dhe encefalomielit në sëmundje të tjera, të klasifikuara diku tjetër

Encefaliti ne lupusin eritematoz sistemik (M32.1†)

G06 Absces dhe granulomë intrakraniale dhe intraspinale

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshirohet, për të identifikuar agjentët infektivë.

G06.0 Absces dhe granulomë intrakraniale

Absesi (embolik) (i):

- trurit (çdo pjesë)
- cerebellar
- cerebral
- otogjenik

Abscesi intrakranial ose granuloma

- epidurale
- ekstradurale
- subdurale

G06.1 Absces dhe granulomë intraspinale

Abscesi (embolik) i shtyllës kurrizore [çdo pjesë]:

Abscesi intrakranial ose granuloma

- epidurale
- ekstradurale
- subdurale

G06.2 Absces ekstradural dhe subdural, i paspecifikuar

G07* Absces dhe granulomë intrakraniale dhe intraspinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Përfshin: abscesin e trurit:

- amebik (A06.60†)
- gonokoksik (A54.8†)
- tuberkular (A17.8†)

shistosomiazën granulare të trurit (B65.- †)

tuberkuloma e:

- trurit (A17.8†)
- meningeve (A17.1†)

G08

Flebit dhe tromboflebit intrakranial dhe intraspinal

Përfshin: septik/e:

- embolizmin
- endoflebitin
- flebitin
- tromboflebitin
- trombozën

Përfshihet: flebitin dhe tromboflebitin intrakranial

- që komplikojnë:
 - abortin, shtatzënine molare dhe ektopike (O00-O07, O08.7)
 - shtatzëninë, lindjen dhe periudhën pas lindjes (O22.5, O87.3)
 - jopiogjenik në natyrë (I67.6)
- flebitin dhe tromboflebitin jopiogjenik intraspinal (G95.1)

G09

Sekela të sëmundjeve inflamatore të sistemit nervor qendror

Shënim: Kategoria G09 përdoret për të treguar gjendje, klasifikimi primar i të cilave është tek G00-G08 (d.m.th. duke përjashtuar ato që kanë një yll (*)) si shkak të pasojave që klasifikohen tjetërkund. Këto ‘pasoja’ përfshijnë gjendje, të cilat janë të përcaktuara si efekte të vona, ose që janë të pranishme për një vit ose më shumë pas shfaqjes së gjendjes shkaktare. Për përdorimin e kësaj kategorie, iu duhet referuar udhëzuesve dhe rregullave të kodimit të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në Vëllimin 2.

Nuk është për t’u përdorur për sëmundjet inflamatore kronike të sistemit nervor qendror. I kodoni ato në sëmundjet inflamatore aktuale të sistemit nervor qendror.

Atrofitë sistemike që prekin më parë sistemin nervor
qendror
(G10–G13)

G10 Sëmundje e Huntington

Përfshin: korean Huntington

G11 Ataksia hereditare

Përjashton: paralizën cerebrale (G80.-)
neuropatinë idiopatike dhe hereditare (G60.-)
çrregullimet metabolike (E70-E90)

G11.0 Ataksia kongjenitale joprogresive

G11.1 Ataksia cerebelare e hershme

Shënim: Fillimi është zakonisht para moshës 20 vjeç.

Fillim i hershem i ataksisë cerebelare me:

- dridhje esenciale
- mioclonus [ataksia Hunt]
- reflekse të ruajtura tendinare

Ataksia Friedrich (autozomale recesive)

Ataksia spinocerebelare recesive e lidhur me kromozomin X

G11.2 Ataksia cerebelare e vonëshme

Shënim: Fillimi është zakonisht pas moshës 20 vjeç.

G11.3 Ataksia cerebelare me rigjenerim të mangët të AND

Ataksia telangiëktazia [Louis-Bar]

Përjashton: sindromën Cockayne (Q87.1)
kserodermën pigmentoze (Q82.1)

G11.4 Paraplegjia spastike hereditare

G11.8 Tjetër ataksi hereditare

G11.9 Ataksi hereditare e paspecifikuar

Hereditar/e cerebelar/e:

- ataksia NOS
- degjenerimi
- sëmundja
- sindroma

G12**Atrofi muskulare spinale dhe sindromat përkatës****G12.0****Atrofi muskulare spinale infantile, tipi I (Werdnig-Hoffman)****G12.1****Tjetër atrofi muskulare spinale e trashëguar**

Paraliza bulbare progresive e fëmijërisë [Fazio-Londe]

Atrofia muskulare spinale:

- forma e të rriturit
- forma e fëmijërisë, lloji II
- distale
- forma juvenile, lloji III [Kugelberg-Welander]
- forma skapuloperoneale

G12.2**Sëmundje e neuroneve motore**

Sëmundja e neuronit motor familjar

Skleroza laterale:

- amiotrofike
- primare

Progresive:

- paraliza bulbare
- atrofia muskulare spinale

G12.8**Të tjera atrofi muskulare spinale dhe sindromat përkatës****G12.9****Atrofi muskulare spinale e paspecifikuar****G13*****Atrofi sistemike që prekin më parë SNQ, në sëmundje të paklasifikuara diku tjetër****G13.0*****Neuromiopati dhe neuropati paraneoplastike**

Neuromiopatia karcinomatoze (C00-C97†)

Neuropatia paraneoplastike sensoriale [Denny-Brown] (C00-D48†)

G13.1***Atrofi tjetër sistemike që prek më parë SNQ, në sëmundje neoplastike**

Neuropatia paraneoplastike limbike (C00-D48†)

G13.2***Atrofi sistemike që prek më parë SNQ, në miksedomë (E00.1†, E03.– †)****G13.8*****Atrofi sistemike që prek më parë SNQ, në sëmundje të klasifikuara diku tjetër****G14****Sindroma post-polio**

Përfshin: sindromën mielitike post-polio
Përjashton: pasojat (sekelat) e poliomyelitit (G91)

Çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve (G20–G26)

G20

Sëmundja e Parkinson

Përfshin: hemiparkinsonizmin
paralizën agitans
parkinsonizmin ose sëmundjen e Parkinsonit:

- NOS
- idiopatik
- primar

G21

Parkinsonizëm sekondar

G21.0

Sindrom neuroleptik malinj

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G21.1

Tjetër sindrom parkinsonik sekondar i shkaktuar nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G21.2

Parkinsonizëm sekondar nga agjentë të tjerë të jashtëm

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G21.3

Parkinsonizëm postencefalitik

G21.4

Parkinsonizëm vaskular

G21.8

Tjetër parkinsonizëm sekondar

G21.9

Parkinsonizëm sekondar, i paspecifikuar

G22*

Parkinsonizëm në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Përfshin: parkinsonizmin sifilitik (A52.1†)

G23

Sëmundje të tjera degjenerative të ganglioneve bazale

- G23.0** Sëmundja e Hallervorden-Spatz
Degjenerimi palidal pigmentar
- G23.1** Oftalmoplegjia supranukleare progresive
(Steele-Richardson-Olszewski)
Paraliza supranukleare progresive
- G23.2** Atrofi sistemike e shumëfishtë, lloji parkinsonian [MSA-P]
- G23.3** Atrofi sistemike e shumëfishtë, lloji cerebelar [MSA-C]
- G23.8** Të tjera sëmundje degjenerative të paspecifikuara të ganglioneve bazale
Kalcifikimi i ganglioneve bazale
Hipotensioni ortostatik neurogjenik [Shy-Drager]
Përjashton: hipotensionin ortostatik NOS (I95.1)
- G23.9** Sëmundje degjenerative të paspecifikuara të ganglioneve bazale

G24 Distoni

- Përfshin:* dikinezinë
Përjashton: paralizën cerebrale athetoide (G80.3)
- G24.0** Distoni e shkaktuar nga medikamentet
Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.
- G24.1** Distoni idiopatike familiar
Distonia idiopatike NOS
- G24.2** Distoni idiopatike jofamilare
- G24.3** Tortikolis spazmatik
Përjashton: tortikolis NOS (M43.6)
- G24.4** Distoni orofaciale idiopatike
Diskinezia orofaciale
- G24.5** Blefarospazëm
- G24.8** Distoni të tjera
- G24.9** Distoni e paspecifikuar
Diskinezia NOS

G25 Çrregullime të tjera ekstrapiramidale të lëvizjeve

- G25.0** Tremor esencial

- Tremori familjar
Përfshihet: tremorin NOS (R25.1)
- G25.1 Tremor nga medikamentet**
 Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.
- G25.2 Forma të tjera të specifikuar të tremorit**
 Tremori intencional
- G25.3 Mioklonus**
 Mioklonus nga barnat
 Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.
Përfshihet: miokiminë faciale (G51.4)
 epilepsinë mioklonike (G40.-)
- G25.4 Korea nga medikamentet**
 Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.
- G25.5 Formë tjetër e Koreas**
 Korea NOS
Përfshihet: korea NOS me përfshirje të zemres (I02.0)
 korea Huntington (G10)
 korea reumatike (I02.-)
 korea Sydenham (I02.0)
- G25.6 Tike nga medikamentet dhe tike të tjera me origjinë organike**
 Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.
Përfshihet: sindromën Tourette (F95.2)
 tikun NOS (F95.9)
- G25.8 Të tjera çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve, të specifikuar**
 Akatizia (nga barnat) (nga trajtimi)
 Sindroma e këmbës së lëvizshme
 Sindrom Stiff-man
 Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.
- G25.9 Çrregullim ekstrapiramidal i lëvizjeve, i paspecifikuar**
- G26*** **Çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Sëmundje të tjera degjenerative të sistemit nervor (G30–G32)

G30 Sëmundja e Alzheimer (=Sëmundja Alzheimer)

Përfshin: format senile dhe presenile

Përjashton: senil/e:

- degjenerimin e trurit NEC (G31.1)
- demencien NOS (F03)
- senilitetin NOS (R54)

G30.0 Sëmundje Alzheimer me shfaqje të hershme

Shenim: fillimi para moshës 65 vjeç

G30.1 Sëmundje Alzheimer me shfaqje të vonshme

Shenim: fillimi pas moshës 65 vjeç

G30.8 Tjetër sëmundje e Alzheimer

G30.9 Sëmundje e Alzheimer, e paspecifikuar

G31 Sëmundje të tjera degjenerative të sistemit nervor, të paklasifikuara diku tjetër

Përjashton: sindromën Reye (G93.7)

G31.0 Atrofi në formë rrethore

Demencia frontotemporale

Sëmundja e Pick

Afazia progresive e izoluar

G31.1 Degjenerim senil i trurit, i paklasifikuar diku tjetër

Përjashton: sëmundjen Alzheimer (G30.-)

senilitetin NOS (54)

G31.2 Degjenerim i sistemit nervor nga alkooli

Alkoolik/e:

- cerbelar
 - ataksia
 - degjenerimi
- degjenerimi cerebral
- encefalopatia

- Disfunksioni i sistemit nervor autonom nga alkooli
- G31.8** **Të tjera sëmundje degjenerative të sistemit nervor, të specifikuara**
 Degjenerimi i materies gri [Alpers]
 Trupat e Lewis (demencia)(sëmundja) (F02.9*)
 Encefalopatia nekrotizante subakute [Leigh]
- G31.9** **Sëmundje degjenerative e sistemit nervor, e paspecifikuar**

G32* **Çrregullime të tjera degjenerative të sistemit nervor, në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

- G32.0*** **Degjenerim subakut i kombinuar i medulës spinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**
Përjashton: degjenerimin subakut të shtyllës kurrizore në defiçiençën e vitaminës B12 (E53.8†)
- G32.8*** **Të tjera çrregullime degjenerative të specifikuara të sistemit nervor, në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Sëmundjet demielinizuese të SNQ
(G35–G37)

G35 **Skleroza multiple**

- Përfshin:* sklerozën multiple (të):
- NOS
 - medulës oblongate
 - kordës
 - përhapur
 - gjeneralizuar

G36 **Tjetër demielinizim i diseminuar akut**

- Përjashton:* encefalitin postinfeksion dhe encefalomyelitin NOS (G04.8)

- G36.0** **Neuromielit optik (Devic)**
 Demielinimi në neuritin optik
Përjashton: neuritin optik NOS (H46)

G36.1	Leukoencefalit hemorragjik akut dhe subakut
G36.8	Tjetër demielinizim i diseminuar akut, i specifikuar
G36.9	Demielinizim i diseminuar akut, i paspecifikuar
G37	Sëmundje të tjera demielinizuese të SNQ
G37.0	Sklerozë difuze Encefaliti periaksial Sëmundja Schilder <i>Përjashton:</i> adrenoleukodistrofinë [Addison-Schilder] (E71.3)
G37.1	Demielinizim qendror i korpusit kalloz
G37.2	Mielinolizë pontine qendrore
G37.3	Mielit transversal akut në sëmundje demielinizuese të SNQ Mieliti transvers akut NOS <i>Përjashton:</i> sklerozën multiple (G35) neuromielitin optik [Devic] (G36.0)
G37.4	Mielit nekrotizant subakut
G37.5	Sklerozë koncentrike (Balo)
G37.8	Të tjera sëmundje demielinizuese të SNQ
G37.9	Sëmundje tjetër demielinizuese e SNQ, e paspecifikuar

Çrregullime paroksizmale episodike (G40–G47)

G40	Epilepsi <i>Përjashton:</i> sindromën Landau-Kleffner (F80.3) krizën (epiletike) NOS (R56.8) gjendja epileptike paralizën e Todd
G40.0	Epilepsi idiopatike e lidhur me lokalizimin (fokal) (parcial) dhe sindroma epileptike me përfshirje të shfaqjes së lokalizuar Epilepsia beninje e fëmijërisë me rritje në EEG centrotemporale Epilepsia e fëmijërisë me paroksizma në EEG oksipitale

- G40.1 Epilepsi simptomatike e lidhur me lokalizimin (fokal) (parcial) dhe sindroma epileptike me përfshirje parciale të thjeshta**
 Sulme pa ndryshime në ndërgjegje
 Atake të thjeshta të pjesshme që përfundojnë në kriza sekondare të përgjithësuara
- G40.2 Epilepsi idiopatike e lidhur me lokalizimin (fokal) (parcial) dhe sindroma epileptike me përfshirje parciale komplekse**
 Sulme me ndryshime të ndërgjegjes, shpesh me automizma
 Atake komplekse të pjesshme që përfundojnë në kriza sekondare të përgjithësuara
- G40.3 Epilepsi idiopatike e gjeneralizuar dhe sindroma epileptike**
 Beninje:
 • epilepsi mioklonike në fëmijërinë e hershme
 • konvulsionet neonatale (familjare)
 Epilepsia absente e fëmijërisë [piknolesi]
 Epilepsi me kriza grand mal në zgjim
 Juvenile:
 • epilepsia absente
 • epilepsia mioklonike [petit mal impulsiv]
 Kriza epileptike jospecifike:
 • atonike
 • klonike
 • mioklonike
 • tonike
 • toniko-klonike
- G40.4 Tjetër epilepsi e gjeneralizuar dhe sindromë epileptike**
 Epilepsi me:
 • mungesë mioklonike
 • kriza epileptike mioklonike-astatike
 Spazma infantile
 Sindroma Lennox-Gastaut
 Sulmet e Salaam
 Encefalopatia mioklonike e hershme simptomatike
 Sindroma West
- G40.5 Sindromë epileptike speciale**
 Epilepsi parciale e vazhduar [Kozhevnikof]
 Krizat epileptike të lidhura me:
 • alkoolin

- drogat
- ndryshimet hormonale
- mungesën e gjumit
- stresin

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G40.6 **Grand mal, i paspecifikuar (me ose pa petit mal)**

G40.7 **Petit mal, pa grand mal, i paspecifikuar**

G40.8 **Tjetër formë e epilepsisë**

Epilepsitë dhe sindromat epileptike të papërcaktuara nëse janë fokale apo të gjeneralizuara

G40.9 **Epilepsi, e paspecifikuar**

Epileptike:

- konvulsionet NOS
- fitet NOS
- krizat NOS

G41 **Status epilepticus**

G41.0 **Grand mal status epilepticus**

Statusi epileptik tonik-klonik

Përjashton: epilepsinë parciale të vazhduar [Kozhevnikof] (G40.5)

G41.1 **Petit mal status epilepticus**

Status epileptik absent

G41.2 **Status epilepticus kompleks i pjesshëm**

G41.8 **Tjetër status epilepticus**

G41.9 **Status epilepticus, i paspecifikuar**

G43 **Migrena**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

Përjashton: dhimbjen e kokës NOS (R51)

G43.0 **Migrenë pa aura (migrenë e zakonshme)**

G43.1 **Migrenë me aura (migrenë klasike)**

Migrenë:

- aura pa dhimbje koke

- bazilare
- ekuivalente
- hemiplegjike familjare
- me:
 - aura të fillimit akut
 - aura të zgjatur
 - aura tipike

G43.2 Status migrenosus

G43.3 Migrenë e komplikuar

G43.8 Tjetër formë e migrenës

Migrena oftalmoplegjike

Migrena retinale

G43.9 Migrenë, e paspecifikuar

G44 Sidroma të tjerë me dhimbje koke

Përjashton: dhimbjen atipike të fytyrës (G50.1)
dhimbjen e kokës NOS (R51)
neuralgjinë trigeminale (G50.0)

G44.0 Sindrom i grupuar i dhimbjes së kokës

Hemikrania paroksizmale kronike

Dhimbje të grupuara të kokës

- kronike
- episodike

G44.1 Dhimbje koke vaskulare, e paklasifikuar diku tjetër

Dhimbje koke vaskulare NOS

G44.2 Dhimbje koke e tipit të tensionit

Dhimbje koke e tipit të tensionit

Dhimbje koke episodike të tensionit

Dhimbje koke të tensionit NOS

G44.3 Dhimbje koke post-traumatike kronike

G44.4 Dhimbje koke nga medikamentet, e paklasifikuar diku tjetër

G44.8 Të tjerë sindroma me dhimbje koke, të paspecifikuar

G45 Atake ishemike cerebrale kalimtare dhe sindroma që lidhen me to

Përjashton: isheminë cerebrale neonatale (G91.0)

- G45.0 Sindromi arterial vertebro-bazilar
- G45.1 Sindromi i arteries karotis (hemisferik)
- G45.2 Sindroma multiple dhe të arteries precerebrale bilaterale
- G45.3 Amaurosis fugax
- G45.4 Amnezia globale kalimtare
Përjashton: amnezinë NOS (R41.3)
- G45.8 Të tjera atake ishemike cerebrale kalimtare dhe sindrom të lidhur me to
- G45.9 Atak ishemik cerebral kalimtar, i paspecifikuar
 Spazëm e arteries cerebrale
 Ishemia cerebrale tranziente NOS

G46* Sindroma vaskularë të trurit në sëmundjet cerebrovaskulare (I60–I67†)

- G46.0* Sindrom i arteries cerebrale mediale (I66.0†)
- G46.1* Sindrom i arteries cerebrale anteriore (I66.1†)
- G46.2* Sindrom i arteries cerebrale posteriore (I66.2†)
- G46.3* Sindrom i goditjes i medula oblongata (I60–I67†)
 Sindroma:
 • Benedikt
 • Claude
 • Foville
 • Millard-Gubler
 • Wallenburg
 • Weber
- G46.4* Sindrom i goditjes cerebelare (I60–I67†)
- G46.5* Sindrom lakunar i thjeshtë motor (I60–I67†)
- G46.6* Sindrom lakunar i thjeshtë sensor (I60–I67†)
- G46.7* Sindroma të tjerë lakunarë (I60–I67†)
- G46.8* Të tjerë sindroma vaskularë të trurit në sëmundjet cerebrovaskulare (I60–I67†)

G47 Çrregullime të gjumit

- Përjashton:* makthet (R51.5)
 çrregullimet organike të gjumit (F51.-)

terroret e gjumit (F51.4)

cejen në gjumë (F51.3)

- G47.0** **Çrregullime të fillimit dhe të vazhimit të gjumit (insomnitë)**
- G47.1** **Somnolencë e tepruar (hipersomni)**
- G47.2** **Çrregullime të orarit të fjetjes dhe të zgjimit**
Sindroma e vonësës së fazës së gjumit
Modeli zgjuar-fjetur i çrregullt
- G47.3** **Apnea e gjumit**
Apnea e gjumit:
• qendrore
• obstruktive
Përjashton: sindromën pickwickiane (E66.2)
 apnenë e gjumit të të porsalindurit (P28.3)
- G47.4** **Narkolepsi dhe katalepsi**
- G47.8** **Çrregullime të tjera të gjumit**
Sindroma Kleine-Levin
- G47.9** **Çrregullim i gjumit, i paspecifikuar**

Çrregullime të nervave, të radiksve dhe të pleksuseve (G50–G59)

Përjashton: çrregullimet aktuale traumatike të nervit, rrënjës së nervit dhe pleksusit –
 shihni dëmtimet nervore sipas rajoneve të trupit
 neuralgjinë | NOS (M79.2)
 neuritin
 neuritin periferik në shtatzëni (O26.8)
 Radikulitin NOS (M54.1)

G50 **Çrregullime të nervit trigeminal**

Përfshin: çrregullimet e nervit të 5-të kranial

- G50.0** **Neuralgia trigeminale**
Sindroma e dhimbjes paroksizmale të fytyrës
Tiku doloroz (=Tiku dhimbjedhënës)
- G50.1** **Dhimbje faciale jotipike**

- G50.8 Të tjera çrregullime të nervit trigeminal
G50.9 Çrregullim i nervit trigeminal, i paspecifikuar

G51 Çrregullime të nervit facial

Përfshin: çrregullimet e nervit të 7-të kranial

- G51.0 Paraliza e Bell
Paraliza faciale
G51.1 Ganglioniti genikulat
Përfshiton: ganglionitin genikulat postherpetik (B02.2)
G51.2 Sindroma Melkersson
Sindroma Melkersson-Rosenthal
G51.3 Spazmë hemifaciale kronike
G51.4 Myokymia faciale
G51.8 Çrregullime të tjera të nervit facial
G51.9 Çrregullim i nervit facial, i paspecifikuar

G52 Çrregullime të nervave të tjerë kranialë

Përfshiton: çrregullime të:

- nervit [të 8-të] akustik (H93.3)
- nervit [të 2-të] optik (H46, H47.0)

strabizmin paralitik për shkak të paralizës nervore (H49.0-H49.2)

- G52.0 Çrregullime të nervit olfaktor
Çrregullime të nervit të 1-rë kranial
G52.1 Çrregullime të nervit glosofaringeal
Çrregullime të nervit të 9-të kranial
Neuralgjia glosofaringeale
G52.2 Çrregullime të nervit vagus
Çrregullime të nervit pneumogastrik [të 10-të] kranial
G52.3 Çrregullime të nervit hipoglosus
Çrregullime të nervit të 12-të kranial
G52.7 Çrregullime multiple të nervave kranialë
Polineuriti kranial
G52.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të nervave kranialë
G52.9 Çrregullim i një nervi kranial, i paspecifikuar

G53***Çrregullime të nervave kranialë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër****G53.0*****Neuralgjia postzoster (B02.2†)**

Postherpetik:

- ganglioniti genikulat
- neuralgia trigeminalë

G53.1***Paraliza multiple të nervave kranialë në sëmundjet infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër (A00-B099†)****G53.2****Paraliza multiple të nervave kraniale në sarkoidozë (D86.8†)****G53.3*****Paraliza multiple të nervave kraniale në sëmundjet neoplastike (C00–D48†)****G53.8****Të tjera paraliza të nervave kraniale në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër****G54****Çrregullime të radikseve dhe të pleksuseve nervore**

Përfshihet: dëmtime të tanishme traumatike të rrënjës së nervit dhe çrregullimet e pleksusit – shih dëmtimet e nervave sipas rajoneve të trupit

çrregullimet e diskut ndërvertebral (M50-M51)

neuralgjinë ose neuritin NOS (M79.2)

neuritin ose radikulitin:

- brakial NOS (M54.1)
- lumbar NOS (M54.1)
- lumbosakral NOS (M54.1)
- torakal NOS (M54.1)

radikulitin NOS (M54.1)

radikulopatinë NOS (M54.1)

spondilozitin (M47.-)

G54.0**Çrregullime të pleksit brakial**

Sindroma e daljes torakale

G54.1**Çrregullime të pleksit lumbosakral****G54.2****Çrregullime të radikseve cervikale, të paklasifikuara diku tjetër****G54.3****Çrregullime të radikseve torakale, të paklasifikuara diku tjetër****G54.4****Çrregullime të radikseve lumbosakrale, të paklasifikuara diku tjetër**

- G54.5** **Amiotrofi neuralgjike**
 Sindroma e Parsonage-Aldren-Turner
 Neuriti i grupit të shpatullës
- G54.6** **Sindrom fantom i gjymtyrës me dhimbje**
- G54.7** **Sindrom fantom i gjymtyrës pa dhimbje**
 Sindroma e gjymtyrës fantazëm NOS
- G54.8** **Çrregullime të tjera të radikseve e të plekseve nervore**
- G54.9** **Çrregullim i radikseve e i plekseve nervore, i paspecifikuar**

G55* **Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

- G55.0*** Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në sëmundje neoplastike
 (C00–D48†)
- G55.1*** Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në çrregullime të diskut intervertebral (M50–M51†)
- G52.2*** Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në spondilozë (M47.–†)
- G55.3*** Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në dorsopati të tjera (M45–M46†, M48.–†, M53–M54†)
- G55.8*** Komprimime të radiksit dhe të pleksusit nervor në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

G56 **Mononeuropati të gjymtyrës së sipërme**

Përjashton: çrregullime të tanishme traumatike të nervit –shih dëmtimin e nervit sipas rajonit të trupit

- G56.0** **Sindromi tunelor karpal**
- G56.1** **Lezione të tjera të nervit median**
- G56.2** **Lezion i nervit ulnar**
 Paraliza e vonë e nervit ulnar
- G56.3** **Lezion i nervit radial**
- G56.4** **Causalgia**
- G56.8** **Mononeuropati të tjera të gjymtyrës së sipërme**
 Neuroma ndërgjishtore (=interdigjitale) e gjymtyrës së sipërme
- G56.9** **Mononeuropati e gjymtyrës së sipërme, e paspecifikuar**

G57**Mononeuropati të gjymtyrës së poshtëme**

Përjashton: Çrregullime të tanishme traumatike të nervit –shih dëmtimin e nervit sipas rajonit të trupit

G57.0**Lezion i nervit shiatic**

Përjashton: shiatic;

- NOS (M54.3)
- nga çrregullimi i diskut ndervertebral (M51.1)

G57.1**Meralgja parestezike**

Sindroma e nervit latero-kutan të kofshës

G57.2**Lezion i nervit femoral****G57.3****Lezion i nervit popliteal lateral**

Paraliza e nervit peroneal

G57.4**Lezion i nervit popliteal medial****G57.5****Sindrom tunelor tarsal****G57.6****Lezion i nervit plantar**

Metatarsalgja Morton

G57.8**Mononeuropati tjetër e gjymtyrës së poshtëme**

Neuroma ndërgjishore (=interdigjitale) e gjymtyrës së poshtëme

G57.9**Mononeuropati e gjymtyrës së poshtëme, e paspecifikuar****G58****Mononeuropati të formave të tjera****G58.0****Neuropati interkostale****G58.7****Mononeurit multipleks****G58.8****Mononeuropati të tjera, të specifikuara****G58.9****Mononeuropati, e paspecifikuar****G59*****Mononeuropati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër****G59.0***

Mononeuropati diabetike (E10–E14† me karakter të zakonshëm e grupit të katërt .4)

G59.8*

Mononeuropati të tjera në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Polineuropatitë dhe çrregullime të tjera të sistemit nervor periferik

(G60–G64)

Përfshihen: neuralgjinë NOS (M79.2)
neuritin NOS (M79.2)
neuritin periferik të shtatzënisë (O26.8)
radikulitin NOS (M54.1)

G60

Neuropati hereditare dhe idiopatike

G60.0

Neuropati hereditare motore e sensore

Sëmundjet:

- Charcot-Marie-Tooth
- Dejerine-Sottas

Neuropatia motore dhe sensore e trashëguar, llojet I-IV

Atrofia muskulare peroneale (lloji aksonal)(lloji hipertrofik)

Sindroma Roussy-Levy

G60.1

Sëmundja e Refsum

G60.2

Neuropati e shoqëruar me ataksi hereditare

G60.3

Neuropati idiopatike progresive

G60.8

Neuropati të tjera hereditare dhe idiopatike

Sëmundja Morvan

Sindroma Nclaton

Neuropatia sensoriale:

- e trashëguar në mënyrë dominante
- e trashëguar në mënyrë recesive

G60.9

Neuropati hereditare dhe idiopatike, e paspecifikuar

G61

Polineuropati inflamatore

G61.0

Sindroma Guillain-Barré

Polineuriti akut (post-)infeksioz

Sindroma Miller-Fisher

G61.1

Neuropati e serumit

Përdorni kodet shitesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

- G61.8 Tjetër polineuropati inflamatore
G61.9 Polineuropati inflamatore, e paspecifikuar

G62 Polineuropati të tjera

G62.0 Polineuropati nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G62.1 Polineuropati alkoolike

G62.2 Polineuropati nga agjentë të tjerë toksikë

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G62.8 Polineuropati të tjera, të specifikuara

Polineuropatia nga rrezatimi

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G62.9 Polineuropati, e paspecifikuar

Neuropatia NOS

G63* Polineuropati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

G63.0* Polineuropati në sëmundjet infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër

polineuropati (në):

- difteri (A36.8†)
- mononukleozë infektive (B27.-†)
- lebrën (A30.-†)
- sëmundjen Lyme (A69.2†)
- shytat (=parotitin epidemik) (B26.8†)
- postherpetik (B02.2†)
- sifilisin, e vonë (A52.1†)
- sifilisin kongjenital, të vonë (A50.4†)
- tuberkuloz (A17.8†)

G63.1* Polineuropati në sëmundje neoplastike (C00 – D48†)

G63.2* Polineuropati diabetike (E10–E14† me karakter të zakonshëm e grupit të katërt .4)

G63.3* Polineuropati në sëmundje të tjera endokrine dhe metabolike (E00–E07†, E15–E16†, E20–E34, E70–E89†)

- G63.4* Polineuropati me deficiencë nutricionale (E40–E64†)
- G63.5* Polineuropati me çrregullime sistemike të indit lidhor (M30–M35†)
- G63.6* Polineuropati me çrregullime të tjera muskuloskeletike (M00–M25†, M40–M96†)
- G63.8* Polineuropati në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër
Neuropatia uremike (N18.5†)

G64 Çrregullime të tjera të sistemit nervor periferik

Përfshin: çrregullimet të sistemit nervor periferik NOS

Sëmundjet e lidhjeve neuromuskulare dhe të muskujve (G70–G73)

G70 Miastenia gravis dhe çrregullime të tjera neuromuskulare

Përfshihet: botulizmin (A05.1)
miasteninë gravis neonatale tranziente (P94.0)

- G70.0 **Miastenia gravis**
Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.
- G70.1 **Çrregullimet neuromuskulare toksike**
Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët toksike.
- G70.2 **Miastenia kongjenitale dhe ajo e zhvillimit**
- G70.8 **Çrregullime të tjera neuromuskulare, të specifikuara**
- G70.9 **Çrregullim neuromuskular, i paspecifikuar**

G71 Çrregullim muskular primar

Përfshihet: artrogripozën multiple kongjenitale (Q74.3)
çrregullimet metabolike (E70–E90)
miozitin (M60.-)

- G71.0 **Distrofi muskulare**
Distrofia muskulare:
- autozomale recesive, e fëmijërisë, që ngjan me Duchenne ose Becker

- beninje [Becker]
- beninje skapuloperoneale me kontraktura të hershme [Emery-Dreifuss]
- distale
- facioskapulohumerale
- të grupit të gjymtyrës
- okulare
- okulofaringeale
- skapuloperoneale
- e rëndë [Duchenne]

Përjashton: distrofinë muskulare kongjenitale

- NOS (G71.2)
- me anomali morfologjike të veçanta të fibrave muskulare (G71.2)

G71.1

Çrregullime miotonike

Distrofia miotonike [Steinert]

Miotonia:

- kondrodistrofike
- nga barnat
- simptomatike

Miotonike kongjenitale:

- NOS
- dominante [Thomsen]
- recesive [Becker]

Neuromiotonia [Isaacs]

Paramiotonia kongjenitale

Pseudomiotonia

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G71.2

Miopati kongjenitale

Distrofia muskulare kongjenitale:

- NOS
- me anomali morfologjike specifike të fibrës së muskulit

Sëmundja:

- e bërthamës qendrore
- e minibërthamës
- shumë-bërthamore

Mospërputhjet e llojeve të fibrave

Miopatia:

- miotubulare (centronukleare)
- nemaline

G71.3 Miopati mitokondriale, e paklasifikuar diku tjetër

G71.8 Çrregullime të tjera primare të muskujve

G71.9 Çrregullim primar i muskujve, i paspecifikuar

Miopatia hereditare NOS

G72 Miopati të tjera

Përjashton: artrogripozën multiple kongjenitale (Q74.3)
dermatopolimiozitin (M33.-)
infarktin ishemic të muskulit (M62.2)
miozitin (M60.-)
polimiozitin (M33.2)

G72.0 Miopati nga medikamentet

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

G72.1 Miopati alkoolike

G72.2 Miopati nga agjentë të tjerë toksike

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët toksike.

G72.3 Paralizë periodike

Paralizë periodike (familjare):

- hiperkalemike
- hipokalemike
- miotonike
- normokalemike

G72.4 Miopati inflamatore, e paklasifikuar diku tjetër

G72.8 Miopati të tjera, të specifikuara

G72.9 Miopati e paspecifikuar

G73* Çrregullime të lidhjeve neuromuskulare dhe të muskujve në sëmundje të paklasifikuara diku tjetër

G73.0* Sindroma miastenike në sëmundjet endokrine

Sindroma miastenike në:

- amiotrofinë diabetike (E10-E14 me karakter të përbashkët .4†)
- tirotoksikozën [hipertiroidizmin] (E05.-†)

G73.1* **Sindroma Eaton-Lambert (C80†)**

G73.2* **Sindroma të tjerë miastenikë në sëmundjet neoplastike (C00–D48†)**

G73.3* **Sindroma miastenikë në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

G73.4* **Miopati në sëmundjet infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër**

G73.5* **Miopati në sëmundjet endokrine**

Miopati në:

- hiperparatiroidizëm (E21.0-E21.3†)
- hipoparatiroidizëm (E20.- †)

Miopatinë tirotoksike (E05.-†)

G73.6* **Miopati në sëmundjet metabolike**

Miopati në:

- sëmundjet e depozitimit të glikogjenit (E74.0†)
- sëmundjet e depozitimit të lipideve (E75.-†)

G73.7* **Miopati në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

Miopati në:

- artritin reumatoid (M06-M06†)
- sklerodermë (M34.8†)
- sindromën e thatë [Sjorgen] (M35.0†)
- lupusin sistemik eritematoz (M32.1†)

Paraliza cerebrale dhe sindroma të tjera paralitike (G80–G83)

G80 **Paraliza cerebrale infantile**

Përjashton: paraplegjinë spastike të trashëguar (G11.4)

G80.0 **Paraliza cerebrale spastike**

Paraliza cerebrale spastike tetraplegjike

G80.1 **Diplegjia spastike**

- Paraliza (cerebrale) spastike kongjenitale
- Paraliza cerebrale spastike NOS
- G80.2 Hemiplegjia infantile**
- G80.3 Paraliza cerebrale diskinetike**
 - Paraliza cerebrale atetoide
 - Paraliza cerebrale distonike
- G80.4 Paraliza cerebrale ataksike**
- G80.8 Paraliza të tjera cerebrale**
 - Sindroma të paralizës cerebrale të përzier
- G80.9 Paralizë cerebrale, e paspecifikuar**
 - Paralizë cerebrale NOS

G81 Hemiplegji

Shënim: Për kodimin primar, kjo kategori duhet të përdoret vetëm kur hemiplegjia (e plotë) (e paplotë) raportohet pa shumë specifikime, ose kur thuhet që është e vjetër por pa një shkak specifik. Kategoria përdoret gjithashtu për kodime të shumëfishta për të identifikuar ato lloje hemiplegjie që vijnë nga çdo shkak.

Përfshihet: paralizën cerebrale kongjenitale (G80.-)

- G81.0 Hemiplegji flakside**
- G81.1 Hemiplegji spastike**
- G81.9 Hemiplegji, e paspecifikuar**

G82 Paraplegji dhe tetraplegji

Shënim: Për kodimin primar, kjo kategori duhet të përdoret vetëm kur gjendjet raportohen pa shumë specifikime, ose kur thuhet që janë të vjetra por pa një shkak specifik. Kategoria përdoret gjithashtu për kodime të shumëfishta për të identifikuar ato lloje hemiplegjie që vijnë nga çdo shkak.

Përfshihet: paralizën cerebrale kongjenitale (G80.-)

- G82.0 Paraplegji flakside**
- G82.1 Paraplegji spastike**
- G82.2 Paraplegji, e paspecifikuar**
 - Paraplegjia e të dy gjymtyrëve të poshtëme NOS
 - Paraplegjia (e poshtëme) NOS
- G82.3 Tetraplegji flakside**

- G82.4 Tetraplegji spastike
 G82.5 Tetraplegji, e paspecifikuar
 Kuadriplegjia (e poshtëme) NOS

G83 Sindroma të tjerë paralitike

Shënim: Për kodimin primar, kjo kategori duhet të përdoret vetëm kur gjendjet raportohen pa shumë specifikime, ose kur thuhet që janë të vjetra por pa një shkak specifik. Kategoria përdoret gjithashtu për kodime të shumëfishta për të identifikuar ato lloje hemiplegjie që vijnë nga çdo shkak.

Përjashton: paralizën (e plotë) (e paplotë), përveç se në G80-G82

- G83.0 Diplegji e gjymtyrëve të sipërme
 Diplegjia (e sipërme)
 Paralizë e të dy gjymtyrëve të sipërme
 G83.1 Monoplegji e gjymtyrës së poshtëme
 Paralizë e të dy gjymtyrëve të poshtëme
 G83.2 Monoplegji e gjymtyrës së sipërme
 Paralizë e gjymtyrës së sipërme
 G83.3 Monoplegji, e paspecifikuar
 G83.4 Sindrom i cauda equine
 Fshikëz neurogjenike nga sindroma e cauda equina
Përjashton: fshikëzën e kordës NOS (G95.8)
 G83.5 Sindroma e mbylljes brenda (vetvetes)
 G83.8 Sindroma të tjerë paralitike, të specifikuar
 Paraliza e Todd (postepileptike)
 G83.9 Sindrom paralik, i paspecifikuar

Çrregullime të tjera të sistemit nervor (G90–G99)

G90 Çrregullime të sistemit nervor autonom

Përjashton: disfunkcionin e sistemit nervor autonom nga alkooli (G31.2)

- G90.0 Neuropati idiopatike automatike periferike

	Sinkopi i sinusit karotid
G90.1	Disautonomi familjare (Riley-Day)
G90.2	Sindroma Horner
	Sindroma Bernard(-Horner)
G90.3	Degjenerim multisistemik
G90.8	Çrregullime të tjera të sistemit nervor autonomik
G90.9	Çrregullim i sistemit nervor autonomik, i paspecifikuar

G91 Hidrocefali

Përfshin: hidrocefalinë e fituar

Përfshihet: hidrocefalinë:

- e fituar, të të porsalindurit (P91.7)
- kongjenitale (Q03.-)
- nga toksoplazmoza kongjenitale (P37.1)

G91.0	Hidrocefali komunikuese
G91.1	Hidrocefali obstruktive
G91.2	Hidrocefali me presion normal
G91.3	Hidrocefali post-traumatike, e paspecifikuar
G91.8	Formë tjetër e hidrocefalisë
G91.9	Hidrocefali, e paspecifikuar

G92 Encefalopati toksike

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët toksike.

G93 Çrregullime të tjera të trurit

G93.0	Ciste cerebrale
	Cistet araknoidale
	Cisti porencefalik, i fituar
	<i>Përfshihet:</i> cistet perventrikulare të fituara të të porsalindurit (P91.1)
	cistet cerebrale kongjenitale (Q04.6)
G93.1	Dëmtim i trurit nga anoksia, i paklasifikuar diku tjetër
	<i>Përfshihet:</i> që komplikon :
	• abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)

- shtatzëninë, lindjen (O29.2, O74.3, O89.2)
 - kujdesin kirurgjikal ose mjekësor (T80-T88)
- anoksinë neonatale (P21.9)

G93.2 Hipertension intrakranial beninj

Përjashton: encefalopatinë hipertensive (I67.4)

G93.3 Sindrom postviral i lodhjes

Encefalomyeliti mialgjik beninj

G93.4 Encefalopati, e paspecifikuar

Përjashton: encefalopati të:

- alkoolike (G31.2)
- toksike (G92)

G93.5 Komprimim i trurit

Komprimim | i/c medullës

Hernie | oblongata

Përjashton: komprimimin traumatik (difuz) të trurit (S06.2)

komprimimin traumatik (difuz) të trurit

- fokal (S06.1)

G93.6 Edemë cerebrale

Përjashton: edemën cerebrale

- për shkak të dëmtimit gjatë lindjes (P11.0)
- traumatike (S06.1)

G93.7 Sindroma Reye

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.

G93.8 Çrregullime të tjera të trurit, të specifikuara

Encefalopatia pas-rrezatimit

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.

G93.9 Çrregullim i trurit, i paspecifikuar

G94* Çrregullime të tjera të trurit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

G94.0* Hidrocefali në sëmundjet infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër(A00–B99†)

G94.1* Hidrocefali në sëmundjet neoplastike (C00–D48†)

G94.2* Hidrocefali në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

G94.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të trurit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

G95 **Sëmundje të tjera të medulës spinale**

Përjashton: mielitin (G04.-)

G95.0 **Siringomielia dhe siringobulbia**

G95.1 **Mielopatië vaskulare**

Infarkti akut i medulës spinale (embolik)(jo-embolik)

Tromboza arteriale e medulës spinale

Hematomielia

Flebiti dhe tromboflebiti intraspinal jopiogjenik

Edema e medulës spinale

Micopatia nekrotike subakute

Përjashton: flebitin dhe tromboflebitin, përveç atij jopiogjenik (G08)

G95.2 **Komprimim i medulës spinale, i paspecifikuar**

G95.8 **Sëmundje të tjera të medulës spinale, të specifikuara**

Fshikëza e medulës NOS

Mielopatia:

- nga barnat
- nga rrezatimi

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.

Përjashton: fshikëzën neurogjenike:

- NOS (N31.9)
- për shkak të sindromës së cauda equina (G83.4)
disfunksionin neuromuskular të fshikëzës pa përmendje të
lezioneve të medulës spinale (N31.-)

G95.9 **Sëmundje e medulës spinale, e paspecifikuar**

Mielopatia NOS

G96 **Çrregullime të tjera të SNQ**

G96.0 **Rrjedhje e lëngut cerebrospinal**

Përjashton: nga shpimet spinale (G97.0)

G96.1 **Çrregullime të meningeve, të paklasifikuara diku tjetër**

Adezionet meningeale (cerebrale)(spinale)

G96.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të SNQ

G96.9 Çrregullim i SNQ, i paspecifikuar

G97 **Çrregullime postprocedurale të sistemit nervor, të paklasifikuara diku tjetër**

G97.0 Rrjedhje e lëngut cerebrospinal nga punkcioni spinal

G97.1 Reaksion tjetër nga punkcioni spinal e ai lumbar

G97.2 Hipotension intraventrikular pas shuntit ventrikular

G97.8 Çrregullime të tjera postprocedurale të sistemit nervor

G97.9 Çrregullime postprocedural i sistemit nervor, i paspecifikuar

G98 **Çrregullime të tjera të sistemit nervor, të paklasifikuara diku tjetër**

Përfshin: çrregullimet e sistemit nervor NOS

G99* **Çrregullime të tjera të sistemit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

G99.0* **Neuropati të sistemit nervor autonom në sëmundjet endokrine dhe ato metabolike**

Neuropatia autonome amiloide (E85.-†)

Neuropatia autonome diabetike (E10–E14 me kod të katërt të përbashkët .4†)

G99.1* **Çrregullime të tjera të sistemit nervor autonom në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër**

G99.2* **Mielopati në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Sindromat e komprimimit të arterieve spinale anteriore dhe vertebrale (M47.0†)

Mielopati në:

- çrregullimet e diskut intervertebral (M50.0†, M51.0†)
- sëmundjet neoplazike (C00-D48†)
- spondilozën (M47.- †)

G99.8* **Çrregullime të tjera të specifikuara të sistemit nervor në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Paraliza uremike (N18.5†)

KAPITULLI VII

Sëmundjet e syrit dhe anekseve të tij (H00–H59)

Përjashton: gjendje të caktuara të periudhes perinatale (P00-P96)
sëmundje të caktuara infektive dhe parazitare (A00-B99)
komplikime të shtatzënisë, lindjes dhe pas lindjes (O00-O99)
keqformimet e lindura, deformimet dhe anomalitë kromozomale (Q00-Q99)
sëmundjet endokrine, nutricionale dhe metabolike (E00-E90)
dëmtime, helmime dhe pasoja të tjera nga shkaqe të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptomat, shenjat dhe gjetjet jonormale klinike e laboratorike, jo të klasifikuara tjetërkund (R00-R99)

Ky kapitull përmban blloqet e mëposhtëme:

H00–H06	Çrregullime të palpebrës, sistemit lakrimal dhe orbitës
H10–H13	Çrregullime të konjunktivës
H15–H22	Çrregullime të sklerës, kornesë, irisit dhe trupit ciliar
H25–H28	Çrregullime të kristalinit
H30–H36	Çrregullime koroidale dhe të retinës
H40–H42	Glaukoma
H43–H45	Çrregullime të trupit vitroz dhe të globit
H46–H48	Çrregullime të nervit optik dhe rrugëve të shikimit
H49–H52	Çrregullime të muskujve okularë, lëvizjes binokulare, akomodimit dhe refraksionit
H53–H54	Turbullimet e pamjes dhe verbimi
H55–H59	Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve

Kategoritë me yll për këtë kapitull jepen si me poshtë:

H03*	Çrregullime të palpebrës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H06*	Çrregullime të orbitës dhe të sistemit lakrimal në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H13*	Çrregullime të konjunktivës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H19*	Çrregullime të sklerës dhe të kornesë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H22*	Çrregullime të irisit dhe të trupit ciliar në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H28*	Katarakt dhe çrregullime të tjera të kristalinit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H32*	Çrregullime korioretinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H36*	Çrregullime të retinës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H42*	Glaukomë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H45*	Çrregullime të trupit vitroz dhe të globit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H48*	Çrregullimet e nervit optik (2-të) dhe rrugëve të shikimit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H58*	Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime të qepallës, sistemit lakrimal dhe orbitës (H00–H06)

H00

Hordeolum dhe kalazion

H00.0

Hordeolum dhe infeksione të tjera të thella të palpebrës

Absces

Furunkul

Infeksion

i qepallës

H00.1

Kalazion

H01

Inflamacion tjetër i palpebrës

H01.0

Blefarit

Përjashton: blefarokonjuktivitin (H10.5)

H01.1

Dermatozë jo-infektive e palpebrës

Dermatiti:

- alergjik

- i kontaktit

- ekzematoz

i/e qepallës

Lupusi diskoid eritematoz

kseroderma

H01.8

Inflamacione të tjera të specifikuara të palpebrës

H01.9

Inflamacion i palpebrës, i paspecifikuar

H02

Çrregullime të tjera të palpebrës

Përjashton: keqformimet e lindura të qepallës (Q10.0-Q10.3)

H02.0

Entropion dhe trikiazë e palpebrës

H02.1

Ektropion i palpebrës

H02.2

Lagoftalmus

H02.3

Blefarokalazis

H02.4

Ptozë e palpebrës

H02.5

Çrregullime të tjera që prekin funksionin e palpebrës

Ankiloblefaron (G24.5)

Blefarofimozë

Tërheqje e qepallës

Përjashton: blefarospazmën (G24.5)
tikun (psikogjenik) (F95.-)
tikun (psikogjenik)
• organik

H02.6 Ksantelazma e palpebrës

H02.7 Çrregullime të tjera degjenerative të palpebrës dhe të zonës periokulare

Kloazma	e qepallës
Madaroza	
Vitiligo	

H02.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të palpebrës

Hipertrikoza e qepallës

Trup i huaj i mbetur në qepallë

H02.9 Çrregullim i palpebrës, i paspecifikuar

H03* Çrregullime të palpebrës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H03.0* Infestim parazitar i palpebrës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Dermatit i qepallës për shkak të specieve *Demodex* (B88.0†)

Sëmundje parazitare të qepallës:

- leshmaniazë (B55.-†)
- lioazë (B74.3†)
- onkocerkiazë (B73†)
- ftiriazë (B85.3†)

H03.1* Interesim i palpebrës në sëmundje të tjera infektive të klasifikuara diku tjetër

Prekje të qepallës nga:

- infeksioni herpesviral [herpes simplex] (B00.5†)
- lebroza (A30.- †)
- molluscum contagiosum (B08.1†)
- tuberkulozi (A18.4†)
- yaws (=lythe) (A66.-†)
- zoster (B02.3†)

H03.8* Interesim i palpebrës në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

H04

Çrregullime të sistemit lakrimal

Perjashton: keqformimet e lindura të sistemit të lotimit (Q10.4-Q10.6)

H04.0 Dakrioadenit

Zmadhim kronik i gjendrës së lotit

H04.1 Çrregullime të tjera të gjendrës lakrimale

Dakriops

Sindroma e syrit të thatë

Të lotit:

- cist
- atrofi e gjendrës

H04.2 Epifora

H04.3 Inflamacion akut dhe i paspecifikuar i kanaleve të lotëve

Dakriocistit (flegmatik)

Dakriopricistit

Kanakulit lakrimal

akut, subakut ose i papërcaktuar

Përjashton: dakriocistitin neonatal (P39.1)

H04.4 Inflamacion kronik i kanaleve të lotëve

Dakriocistit

Të lotit (=Lakrimal/e):

- kanalikulit
- mukocelë

kronik/e

H04.5 Stenozë dhe insuficiencë e kanaleve të lotëve

Dakriolit

Eversion i punktumit lakrimal

Stenozë e (lakrimal/e):

- kalikulit
- duktusit
- qeses (=sakusit)

H04.6 Ndryshime të tjera në kanalin e lotëve

Fistula lakrimale

H04.8 Çrregullime të tjera të sistemit lakrimal

H04.9 Çrregullim i sistemit lakrimal, i paspecifikuar

H05**Çrregullime të orbitës**

Përjashton: keqformimin e lindur të orbitës (Q10.7)

H05.0**Inflamacion akut i orbitës**

Abscesi		i orbitës
Celuliti		
Osteomieliti		
Periostiti		
Tenoniti		

H05.1**Çrregullime inflamatore kronike të orbitës**

Granuloma e orbitës

H05.2**Gjendje ekzoftalmie**

Çvendosje e globit (lateral) NOS		e orbitës
Hemorragji		
Edemë		

H05.3**Deformim i orbitës**

Atrofi		e orbitës
Ekzostozë		

H05.4**Enoftalmi****H05.5****Trup i huaj (i vjetër) pas një plaje depërtuese në orbitë**

Trup i huaj retrobulbar

H05.8**Çrregullime të tjera të orbitës**

Cist i orbitës

H05.9**Çrregullim i orbitës, i paspecifikuar****H06*****Çrregullime të orbitës dhe të sistemit lakrimal në sëmundje të klasifikuara diku tjetër****H06.0*****Çrregullime të sistemit lakrimal në sëmundje të klasifikuara diku tjetër****H06.1*****Infestim parazitar i orbitës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Infeksion i orbitës nga ekinokoku (B67.-†)

Miaza e orbitës (B87.2†)

H06.2***Ekzoftalmi distiroidike (E05, -†)****H06.3*****Çrregullime të orbitës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër**

Çrregullime të konjunktivës (H10–H13)

H10

Konjunktivit

Përjashton: keratokonjunktivitin (H16.2)

H10.0 Konjunktivit mukopurulent

H10.1 Konjunktivit atopik akut

H10.2 Formë tjetër e konjunktivitit akut

H10.3 Konjunktivit akut, i paspecifikuar

Përjashton: oftalminë neonatorum NOS (P39.1)

H10.4 Konjunktivit kronik

H10.5 Blefarokonjunktivit

H10.8 Formë tjetër e konjunktivitit

H10.9 Konjunktivit i paspecifikuar

H11

Çrregullime të tjera të konjunktivës

Përjashton: keratokonjunktivitin (H16.2)

H11.0 Pterigium

Përjashton: pseudopterigium (H11.8)

H11.1 Degjenerime dhe depozitime konjunktivale

Konjuktival/e:

- argiroza [argiria]
- konkrecione
- pigmentim
- kserozë NOS

H11.2 Cikatrice të konjunktivës

Simblerafon

H11.3 Hemoragji e konjunktivës

Hemorragji subkonjuktivale

H11.4 Çrregullime të tjera vaskulare të konjunktivës dhe ciste

Konjuktivale:

- Aneurizëm
- Hiperemi
- Edemë

- H11.8 Çrregullime të tjera të konjunktivës, të specifikuara
H11.9 Çrregullim i konjunktivës, i specifikuar

H13* Çrregullime të konjunktivës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H13.0* Infeksion filarioz i konjunktivës (B74.-†)

H13.1* Konjunktivit në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër

Konjuktiviti (nga):

- *Acanthamoeba* (B60.1†)
- adenoviral folikular (akut) (B30.1†)
- klamidial (A74.0†)
- difteritik (A36.8†)
- gonokokal (A54.3†)
- hemorragjik (akut)(epidemik) (B30.3†)
- herpersviral [herpes simplex] (B00.5†)
- meningokokal (AA39.8†)
- Newcastle (B30.8†)
- zoster (B02.3†)

H13.2* Konjunktivit në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

H13.3* Pemfigoid okular (L12.-†)

H13.8* Çrregullime të tjera të konjunktivës në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të sklerës, kornesë, irisit dhe trupit ciliar
(H15–H22)

H15 Çrregullime të sklerës

H15.0 Sklerit

H15.1 Episklerit

H15.8 Çrregullime të tjera të sklerës

Stafiloma ekuatoriale

Ektazia e sklerës

H15.9 *Perjashton:* miopinë degjenerative (H44.2)
Çrregullim i sklerës, i paspecifikuar

H16 Keratit

H16.0 Ulçer korneale

Ulcera:

- korneale:
 - NOS
 - centrale
 - marginale
 - e perforuar
 - në formë unaze
 - me hipopion
- Mooren

H16.1 Keratit tjetër superficial pa konjuktivit

Keratiti:

- areolar
- filamentar
- nummular
- stelar
- striat
- sipërfaqësor pikësor

Fotokeratiti

Verbimi i dëborës

H16.2 Keratokonjuktivit

Keratokonjuktiviti:

- NOS
- i ekspozimit
- neurotrofik
- fliktenular

Oftalmia nodoze

Keratiti sipërfaqësor me konjuktivit

H16.3 Keratit intersticial dhe i thellë

H16.4 Neovaskularizim korneal

Vaza fantazëm (korneale)

Pannus (korneal)

- H16.8 Formë tjetër e keratitit
H16.9 Keratit, i paspecifikuar

H17 Cikatrice korneale dhe opacitete

- H17.0 Leukoma aderente
H17.1 Tjetër opacitet korneal central
H17.8 Të tjera cikatrice dhe opacitete korneale
H17.9 Cikatrice dhe opacitet korneal, i paspecifikuar

H18 Çrregullime të tjera të kornesë

- H18.0 Pigmentime dhe depozitime korneale
Hematokornea
Unazat Kayser-Fleischer
Boshti Skrukenberg
Vija Staehli
Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat, nëse janë shkaktuar prej tyre.
- H18.1 **Keratopati buloze**
- H18.2 **Edemë tjetër e kornesë**
- H18.3 **Ndryshime në membranat korneale**

Palosjet		në membranën e
Çarjet		Descemet
- H18.4 **Degjenerim korneal**
Harku senil
Keratopatia Band
Përfshihet: ulçerën Mooren (H16.0)
- H18.5 **Distrofi korneale hereditare**
Distrofia:
 - Korneale
 - epiteliale
 - granulare
 - lattice
 - makulare
 - Fusch
- H18.6 **Keratokonius**

H18.7 Deformacione të tjera korneale

Korneale

- ektazia
- stafiloma

Descemetocela

Përjashton: keqformimet e lindura të kornesë (Q13.3-Q13.4)

H18.8 Çrregullime të tjera të kornesë, të specifikuara

Anestezia

Hipestezia

Erozioni i herëpashershëm

e/i kornesë

H18.9 Çrregullim i kornesë, i paspecifikuar

H19* Çrregullime të sklerës dhe të kornesë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H19.0* Sklerit dhe episklerit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Episkleriti sifilitik (A52.7†)

Episkleriti tuberkular (A18.5†)

Skleriti zoster (B02.3†)

H19.1* Keratit dhe keratokonjuktivit nga herpesvirus (B00.5†)

Keratiti denditrik dhe disciform

H19.2* Keratit dhe keratokonjuktivit në sëmundje të tjera infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër

Keratokonjuktiviti epidemik (B30.0†)

Keratiti dhe keratokonjuktiviti (intersticial) në:

- akantomebiazë (B60.1†)
- fruth (B05.8†)
- sifilis (A50.3†)
- tuberkuloz (A18.5†)
- zoster (B02.3†)

H19.3* Keratit dhe keratokonjuktivit në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

Keratokonjuktiviti i thatë (M35.0†)

H19.8* Çrregullime të tjera të sklerës dhe të kornesë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Keratokoni në sindromën Down (Q90.-†)

H20**Iridociklit****H20.0****Iridociklit akut e subakut**

Uveit anterior

Ciklitit

Iritit

akut, i herëpashershëm ose subakut i komesë

H20.1**Iridociklit kronik****H20.2****Iridociklit nga lentet****H20.8****Formë tjetër e iridociklitit****H20.9****Iridociklit i paspecifikuar****H21****Çrregullime të tjera të irisit dhe të trupit ciliar***Përjashton:* uveitin simpatik (H44.1)**H21.0****Hyphaema***Përjashton:* hifemën traumatike (S05.1)**H21.1****Çrregullime të tjera vaskulare të irisit dhe të trupit ciliar**

Neovaskularizim i irisit ose trupit ciliar

Rubeozë e irisit

H21.2**Degjenerim i irisit dhe i trupit ciliar**

Degjenerim (i):

- irisit (pigmentar)
- pupilar marginal

Iridoskizis

Atrofi e irisit (esenciale)(progresive)

Cisti pupilar miotik

Iris translucënt

H21.3**Cist i irisit, i trupit ciliar dhe i dhomës së përparme**

Cist i irisit, trupit ciliar dhe dhomës anteriore:

- NOS
- eksudativ
- i implantimit
- parazitik

Përjashton: cistin pupilar miotik**H21.4****Membranat pupilare**

Iris bombé

	Pupilar:
	• okluzion
	• sekluzion
H21.5	Adezione dhe çarje të irisit dhe të trupit ciliar
	Goniosinekie
	Iridodializë
	Recesion, këndi i dhomës:
	• NOS
	• anterior
	• posterior
	<i>Përjashton:</i> korektopinë (Q13.2)
H21.8	Çrregullime të tjera të irisit dhe të trupit ciliar, të specifikuara
H21.9	Çrregullime të irisit dhe të trupit ciliar, të paspecifikuara
H22*	Çrregullime të irisit dhe të trupit ciliar në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H22.0*	Iridociklit në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër
	Iridociklit në:
	• infeksionin gonokoksik (A54.3†)
	• infeksionin herpesviral [herpes simplex] (B00.5†)
	• sifilis (sekondar) (A51.4†)
	• tuberkuloz (A18.5†)
	• zoster (B02.3†)
H22.1*	Iridociklit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
	Iridociklit në:
	• spondilitin ankilozant (M45†)
	• sarkoidozë (D86.8†)
H22.8*	Çrregullime të tjera të irisit dhe të trupit ciliar në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të kristalinit (=lentit kristalin)
(H25–H28)

H25**Katarakt senil**

Përjashton: glaukomën kapsulare me pseudoeksfoliacion të lentes (H40.1)

H25.0**Katarakt senil incipient**

Katarakt senil:

- koronar
- kortikal
- pikësor

Katarakt senil polar subkortikal (anterior)(posterior)

Xhepat e Water

H25.1**Katarakt senil nuclear**

Cataracta brunescens

Katarakti nuklear sklerozant

H25.2**Katarakt senil, tip morgagnian**

Katarakt senil i hiperaturuar

H25.8**Formë tjetër e kataraktit senil**

Forma të kombinuara të kataraktit senil

H25.9**Katarakt senil i paspecifikuar****H26****Formë tjetër e kataraktit**

Përjashton: kataraktin kongjenital (Q12.0)

H26.0**Katarakt infantil, juvenil dhe presenil****H26.1****Katarakt traumatik**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar shkaqet.

H26.2**Katarakt i komplikuar**

- Katarakt në iridociklitin kronik
- Katarakt sekondar në çrregullimet okulare
- Pikëzat glaukوماتoze (subkapsulare)

H26.3**Katarakt nga medikamentet**

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

H26.4**Gjendje pas kataraktit**

- Katarakt sekondar
- Unazat e Soemmerring

H26.8**Katarakt tjetër, i specifikuar**

H26.9 Katarakt i paspecifikuar

H27 Çrregullime të tjera të kristalinit

Përjashton: keqformime kongjenitale të lentes (Q12.-)
komplikacione mekanike të lentes intraokulare (T85.2)
pseudofakia (Z96.1)

H27.0 Afakia

H27.1 Dislokacion i kristalinit

H27.8 Çrregullime të tjera të kristalinit, të specifikuara

H27.9 Çrregullime të kristalinit, të paspecifikuara

H28* Katarakt dhe çrregullime të tjera të kristalinit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

H28.0* Katarakt diabetik (E10–E14† me karakter të zakonshëm i grupit të katërt .3)

H28.1* Katarakt në sëmundje të tjera endokrine, nutricionale dhe metabolike

Katarakt në hipoparatiroidizëm (E20.-†)

Katarakti i keqshqyerjes-dehidratimit (E40–E46†)

H28.2 Katarakt në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

Katarakti miotonik (G71.1†)

H28.8* Çrregullime të tjera të kristalinit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime koroidale dhe të retinës (H30–H36)

H30 Inflamacion korioretinal

H30.0 Inflamacion korioretinal fokal

Fokal:

- korioretinit
- koroidit

	• retinit • retinokoroidit
H30.1	Inflamacion korioretinal i diseminuar I diseminuar: • korioretinit • koroidit • retinit • retinokoroidit <i>Përjashton:</i> retinopatinë eksudative (H35.0)
H30.2	Ciklit posterior Pars planitis
H30.8	Inflamacione të tjera retinal Sëmundja Harada
H30.9	Inflamacion korioretinal i paspecifikuar Korioretinit Koroidit Retinit Retinokoroidit

NOS

H31 **Çrregullime të tjera koroidale**

H31.0	Cikatrice korioretinale Cikatrice të makulës së polit posterior (post-inflamator)(post-traumatik) Retinopatia diellore
H31.1	Degjenerim koroidal Atrofi Sklerozë

koroidale

Përjashton: vijëzat angioide (H35.3)

H31.2	Distrofi koroidale hereditare Koroidemia Distrofi, koroidale (areolare centrale) (e gjeneralizuar)(peripapilare) Atrofi spirale, koroide <i>Përjashton:</i> oriniteminë (E72.4)
H31.3	Hemorragji dhe rupturë koroidale Hemorragji koroidale:

- NOS
- ekspulsive

H31.4	Shkëputje koroidale
H31.8	Çrregullime të tjera koroidale, të specifikuara Neovaskularizim koroidal
H31.9	Çrregullim koroidal i paspecifikuar
H32*	Çrregullime korioretinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H32.0*	Inflamacion korioretinal në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara diku tjetër Korioretinit (në): • sifilitik, i vonë (A52.7†) • toksoplasma (B58.0†) • tuberkuloz (A18.5†)
H32.8*	Çrregullime të tjera korioretinale në sëmundje të klasifikuara diku tjetër Retiniti albuminurik (N18.5†) Retiniti renal (N18.5†)
H33	Shkëputje dhe çarje të retinës <i>Përfshihet:</i> shkëputjen e epitelit pigmentar të retinës (H35.7)
H33.0	Shkëputje e retinës me çarje të saj Shkëputje regmatogjenoze e retinës
H33.1	Retinoskizis dhe ciste retinale Cisti i ‘ora serrata’ Cisti parazitarr i retinës NOS Pseudocisti i retinës <i>Përfshihet:</i> retinoskizën kongjenitale (Q14.1) degjenerimin mikrocistoid të retinës (H35.4)
H33.2	Shkëputje seroze e retinës Shkëputje e retinës: • NOS • pa çarje të retinës <i>Përfshihet:</i> korioretinopatinë centrale seroze (H35.7)
H33.3	Çarje e retinës pa shkëputje të saj Çarje në formë patkoi

Vrimë e rrumbullakët i/e retinës

Operkulum

Çarje e retinës NOS

Përjashton: cikatricet e retinës pas kirurgjisë së shkëputjes (H59.8)
degradim retinal periferik pa çarje (H35.4)

H33.4 Shkëputje e retinës nga tërheqja

Vitreo-retinopati proliferative me shkëputje të retinës

H33.5 Shkëputje të tjera të retinës

H34 Okluzione vaskulare të retinës

Përjashton: amaurozën fugaks (G45.3)

H34.0 Okluzion kalimtar i arteries retinale

H34.1 Okluzion i arteries retinale centrale

H34.2 Okluzione të arterieve të tjera retinale

Pllaka e Hollenhorst

Retinal/e:

- Okluzion i arteries:

- të degës

- të pjesshme

- Mikroembolizëm

H34.8 Okluzione të tjera vaskulare të retinës

Okluzion i venës retinale:

- centrale

- insipiente

- të pjesshme

- tributare

H34.9 Okluzion vaskular i retinës, i paspecifikuar

H35 Çrregullime të tjera të retinës

H35.0 Retinopatia bazë dhe ndryshime vaskulare të retinës

Ndryshime në pamjen vaskulare të retinës

Retinale:

- mikro-aneurizma

- neovaskularizime

- perivaskulite
- variçe
- këllëfë vaskularë
- vaskulite

Retinopati:

- NOS
- në sfond NOS
- Coats
- eksudative
- hipertensive

H35.1 Retinopati e prematurancës

Fibroplazia retrolentale

H35.2 Tjetër retinopati proliferative

Vitreo-retinopati proliferative

Përfshihet: vitreo-retinopatinë proliferative me shkëputje retinale (H33.4)

H35.3 Degjenerim i makulës dhe i polt posterior

Vijëzat angioide

Cist

Drusen (degjenerativ)

Hole

Puckering

Degjenerimi Kuhnt-Junius

Degjenerimi makular senil (atrofik)(eksudativ)

Makulopatia toksike

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.

i/e makulës

H35.4 Degjenerim periferik i retinës

Degjenerimi, retinal:

- NOS
- lattice
- mikrocistoid
- palisade
- gur kalldrëmi
- retikular

Përfshihet: me çarje retinale (H33.3)

H35.5 Distrofi hereditare e retinës

Distrofi:

	• retinale (albipunktate)(pigmentare)(viteliforme) • tapetoretinale • vitreoretinale
	Retiniti pigmentoz
	Sëmundja e Stargardt
H35.6	Hemorragji e retinës
H35.7	Ndarje e shtresave të retinës
	Korioretinopatia seroze centrale
	Shkëputje e epitelit pigmental të retinës
H35.8	Çrregullime të tjera të retinës, të specifikuara
H35.9	Çrregullim i retinës, i paspecifikuar
H36*	Çrregullime të retinës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H36.0*	Retinopati diabetike (E10–E14† me karakter të zakonshëm e grupit të katërt .3)
H36.8*	Çrregullime të tjera të retinës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
	Retinopatia aterosklerotike (I70.8†)
	Retinopatia drepanocitare proliferative (D57.-†)
	Distrofi retinale në çrregullimet e depozitimit të lipideve (E75.-†)

Glaukoma (H40–H42)

H40	Glaukoma
	<i>Përjashton:</i> - glaukomën absolute (H44.5) - glaukomën kongjenitale (Q15.0) - glaukomën traumatike të dëmtimit gjatë lindjes (P15.3)
H40.0	Suspekt glaukoma
	Hipertensioni okular
H40.1	Glaukomë primare me kënd të hapur
	Glaukoma (primare)(faze reziduale):

	• kapsulare me pseudoeksfolacion të lentes • kronike e thjeshtë • me tension të ulët • pigmentare
H40.2	Glaukomë primare me kënd të mbyllur Glaukoma me kënd të mbyllur (primare)(fazë reziduale): • akute • kronike • e herëpashershme
H40.3	Glaukomë sekondare në trauma të syrit Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.
H40.4	Glaukomë sekondare në inflamacione të syrit Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.
H40.5	Glaukomë sekondare në çrregullime të syrit tjetër Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.
H40.6	Glaukomë sekondare nga medikamentet Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat.
H40.8	Glaukomë tjetër
H40.9	Glaukomë e paspecifikuar
H42*	Glaukomë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H42.0*	Glaukomë në sëmundjet endokrine, nutricionale dhe ato metabolike Glaukoma në: • amiloidozë (E85.-†) • sindromën Lowe (E72.0†)
H42.8*	Glaukomë në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër Glaukoma në onkocerkiazë (B73†)

Çrregullime të trupit vitroz dhe të globit (H43–H45)

H43 Çrregullime të trupit vitroz

- H43.0 Prolaps vitroz**
Përjashton: sindromën vitroze pas kirurgjisë së kataraktit (H59.0)
- H43.1 Hemorragji vitroze**
- H43.2 Depozitime të kristalinit në trupin vitroz**
- H43.3 Opacitete të tjera vitroze**
 Membranat dhe vijëzimet vitroze
- H43.8 Çrregullime të tjera të trupit vitroz**
 Vitroz:
 • degjenerimi
 • shkëputja
Përjashton: vitro-retinopatinë proliferative me shkëputje të retinës (H33.4)
- H43.9 Çrregullim i trupit vitroz, i paspecifikuar**

H44 Çrregullime të globit

Përjashton: çrregullime që prekin shumë struktura të syrit

- H44.0 Endoftalmit purulent**
 Panoftalmiti
 Abscesi vitroz
- H44.1 Formë tjetër e endoftalmitit**
 Endoftalmiti parazitar NOS
 Uveiti simpatik
- H44.2 Miopi degenerative**
- H44.3 Çrregullime të tjera të globit**
 Kalkosis
 Sideroza e syrit
- H44.4 Hipotoni e syrit**
- H44.5 Degjenerim i globit**
 Glaukoma akute
 Atrofi e globit
 Ftisis bulbi
- H44.6 Trup i huaj intraokular i vjetër, magnetik**
 Trup i huaj magnetik (i vjetër) i mbetur në:
 • dhomën anteriore
 • trupin ciliar
 • iris

	• lente • murin e pasëm të globit • trupin vitroz
H44.7	Trup i huaj intraokular i vjetër, jomagnetik Trup i huaj jomagnetik (i vjetër) i mbetur në: • dhomën anteriore • trupin ciliar • iris • lente • murin e pasëm të globit • trupin vitroz
H44.8	Çrregullime të tjera të globit Hemofthalmos Luksacion i globit
H44.9	Çrregullim i globit, i paspecifikuar
H45*	Çrregullime të trupit vitroz dhe të globit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H45.0*	Hemorragji vitroze në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
H45.1*	Endoftalmit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër Endoftalmiti në: • cistocirkozë (B69.1†) • onkocerkiazë (B73†) • toksokariazë (B83.0†)
H45.8*	Çrregullime të tjera të trupit vitroz dhe të globit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Çrregullime të nervit optik dhe rrugëve të shikimit (H46–H48)

H46	Neuriti optik
<i>Përfshin:</i>	optike: • neuropatinë, përveç asaj ishemike • papilitin

neuritin retrobulbar NOS

Përfashton: neuropatinë ishemike optike (H47.0)

neuromielitin optik [Devic] (G36.0)

H47 **Çrregullime të tjera të nervit (2-të) optik dhe rrugëve të shikimit**

H47.0 **Çrregullimet e nervit optik të paklasifikuara tjetërkund**

Komprimimi i nervit optik

Hemorragji në këllëfin e nervit optik

Neuropati optike ishemike

H47.1 **Papiloedema, e paspecifikuar**

H47.2 **Atrofia optike**

Zbehje e përkohshme e diskut optik

H47.3 **Çrregullime të tjera të diskut optik**

Zverdhje e diskut optik

Pseudopapiloedemë

H47.4 **Çrregullime të kiazmës optike**

H47.5 **Çrregullime të tjera të rrugëve të shikimit**

Çrregullime të traktit optik, bërthamave genikulate dhe radiacioneve optike

H47.6 **Çrregullimet e korteksit vizual**

H47.7 **Çrregullimet e rrugëve të shikimit, të paspecifikuara**

H48* **Çrregullimet e nervit optik (2-të) dhe rrugëve të shikimit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

H48.0* **Atrofia optike në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund**

Atropi optike në sifilisin e vonë

H48.1* **Neurit retrobulbar në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund**

Neuriti retrobulbar në:

- sifilisin e vonë (A52.1†)
- infeksioni meningokoksik (A39.8†)
- sklerozën multiple (G35†)

H48.8* **Çrregullime të tjera të nervit optik dhe rrugëve të shikimit në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund**

Çrregullime të muskujve okularë, lëvizjes binokulare, akomodimit dhe refraksionit

(H49–H52)

Përfshihet: nistagmus dhe lëvizje të çrregullta të syve (H55)

H49

Strabizëm paralitik

Përfshihet: oftalmoplegjinë:

- e brendshme (H52.5)
- internukleare (H51.2)
- supranukleare progresive (G23.1)

H49.0 Paraliza e nervit të tretë (okulomotor)

H49.1 Paraliza e nervit të katërt (troklear)

H49.2 Paraliza e nervit të gjashtë (abducent)

H49.3 Oftalmoplegjia totale (eksterne)†

H49.4 Oftalmoplegjia progresive eksterne

H49.8 Strabizmat e tjerë paralitikë

Oftalmoplegjia e jashtme NOS

Sindroma Kearns-Sayre

H49.9 Strabizmi paralitik i paspecifikuar

H50

Strabizma të tjerë

H50.0 Strabizmi konkomitant konvergjent

Ezotropia (alternuese)(monokulare), përveç asaj përsëritëse (intermitente)

H50.1 Strabizmi konkomitant divergjent

Ekzotropia (alternuese)(monokulare), përveç asaj përsëritëse (intermitente)

H50.2 Strabizmi vertikal

Hipertropia

Hipotropia

H50.3 Heterotropia intermitente

Intermitente:

• ezotropia• ekzotropia	(alternante)(mononukleare)

H50.4 Heterotropi të tjera të paspecifikuara

	Strabizmi konkomitant NOS
	Ciklotropia
	Mikrotropia
	Sindroma e monofiksimit
H50.5	Heteroforia
	Hiperforia alternante
	Ezoforia
	Ekzoforia
H50.6	Strabizmi mekanik
	Sindroma e këllëfit të Brown
	Strabizmi për shkak të adezioneve
	Kufizimet traumatike në dukسیونin e muskulit të syrit
H50.8	Strabizma të tjerë të paspecifikuar
	Sindroma Duane
H50.9	Strabizmi, i paspecifikuar
H51	Çrregullime të tjera të lëvizjes binokulare
H51.0	Paraliza e shikimit të konjuguar
H51.1	Insuficiencia e konvergjencës dhe tejkalimit
H51.2	Oftalmoplegjia internukleare
H51.8	Çrregullime të tjera të specifikuara të lëvizjes binokulare
H51.9	Çrregullime të lëvizjes binokulare të paspecifikuara
H52	Çrregullimet të refraksionit dhe akomodimit
H52.0	Hipermetropia
H52.1	Miopia
	<i>Përjashton:</i> miopinë degjenerative (H44.2)
H52.2	Astigmatizmi
H52.3	Anizometropia dhe anizikonia
H52.4	Presbiopia
H52.5	Çrregullimet e akomodimit
	Oftalmoplegjia interne (e plotë)(totale)
	Pareza
	Spazmi
	i/e akomodimit

H52.6	Çrregullime të tjera të refraksionit
H52.7	Çrregullimi i refraksionit i paspecifikuar

Turbullimet e pamjes dhe verbimi (H53–H54)

H53 **Turbullimi i pamjes**

H53.0 **Ambliopia nga anopsia**

Ambliopia:

- anizometropike
- e deprivimit
- e strabizmit

H53.1 **Turbullimet subjektive të pamjes**

Astenopia

Verbimi i ditës

Hemeralopia

Metamorfopsia

Skotoma shintilante

Humbje e menjëhershme e shikimit

Halot e shikimit

Përjashton: haluçinacionet vizive (R44.1)

H53.2 **Diplopia**

Shikim i dyfishtë

H53.3 **Çrregullime të tjera të pamjes binokulare**

Korespondencë anormale e retinës

Fuzion me strereopsi difektive

Perceptim viziv simultan pa fusion

Suprimim i vizionit binokular

H53.4 **Defektet e fushës vizive**

Pikë e verbër e zmadhuar

Kontraktim i përgjithësuar i fushës së shikimit

Hemianopsia (heteronime)(homonime)

Anopsia quadratike

Skotoma:

- arkuate
- Bjerrum
- centrale
- unazore

H53.5 Defiçitet e shikimit të ngjyrave

Akromatopsia

Defiçiençë e fituar e shikimit me ngjyra

Verbëria e ngjyrave

Deuteroanomalia

Deuteroanopia

Protanomalia

Protaopia

Tiritanomalia

Tritanopia

Përfashton: verbimi i ditës (H53.1)

H53.6 Verbimi i natës

Përfashton: për shkak të deficiencës së vitaminës A (E50.5)

H53.8 Turbullime të tjera të pamjes

H53.9 Turbullimi i pamjes, i paspecifikuar

H54 Verbimi dhe shikimi i ulur

Shënim: Për përkufizimin e kategorive të çrregullimeve të shikimit shihni tabelën e mëposhtme.

Përfashton: amaurozën fugaks (G45.3)

H54.0 Verbimi i të dy syve

Kategoritë 3, 4, 5 të çrregullimit të shikimit në të dy sytë

H54.1 Pamje e ulur e rëndë në të dy sytë

Kategoria 2 e çrregullimit të shikimit

H54.2 Shikimi i ulur i moderuar i të dy syve

Kategoria 1 e çrregullimit të shikimit

H54.3 Humbje e lehtë ose fare e pamjes në të dy sytë

Kategoria 0 e çrregullimit të shikimit

H54.4 Verbimi i një syri

Kategoritë 3, 4, 5 të çrregullimit të shikimit në një sy dhe kategoritë 0, 1, 2 ose 9 në syrin tjetër

H54.5	Ulje e rëndë e shikimit në një sy Kategoria 2 e çrregullimit të shikimit në një sy dhe kategoritë 0 ose 9 në syrin tjetër
H54.6	Ulje e moderuar e shikimit në një sy Kategoria 1 e çrregullimit të shikimit në një sy dhe kategoritë 0 ose 9 në syrin tjetër
H54.9	Humbje e paspecifikuar e shikimit në të dy sytë Kategoria 9 e çrregullimit të shikimit

Tabela e mëposhtme jep klasifikimin e rëndesës (=severitetit) të çrregullimit të shikimit të rekomanduar nga Rezoluta e Këshillit Ndërkombëtar të Oftalmologjisë në vitin 2002 dhe rekomandimet e OBSH-së mbi “Zhvillimin e Standardeve për Karakterizimin e Humbjes së Shikimit dhe Funksionimit Vizual” (Shtator 2003).

Për karakterizimin e çrregullimit vizual për kodet H54.0-H54.3, mprehtësia vizuale duhet të matet me të dy sytë hapur dhe të bëhen korrigjimet nëse ka nevojë. Për karakterizimin e çrregullimit vizual për kodet H54.4-H54.6, mprehtësia vizuale duhet të matet me një sy dhe të bëhen korrigjimet nëse duhet.

Nëse merret parasysh dhe shtrirja e fushës së shikimit, pacientët me një fushë shikimi të njërët sy me rreze jo me të madhe së 10° rreth fiksimit qendror duhet të vendosen në kategorinë 3. Për verbimin monokular (H54.4), kjo shkallë e humbjes së fushës së shikimi duhet t’i aplikohet syrit të prekur.

Kategoria	Distanca kur vihet re mprehtësia vizuale është	
	më keq se:	e barabarte ose më mirë se:
0 Çrregullim vizual i lehtë ose aspak		6/18
		3/10 (0,3)
		20/70
1 Çrregullim vizual i moderuar	6/18	6/60
	3/10 (0,3)	1/10 (0,1)
	20/70	20/200
2 Çrregullim vizual i rëndë	6/60	3/60
	1/10 (0,1)	1/20 (0,05)
	20/200	20/400
3 Verbim	3/60	1/60*
	1/20 (0,05)	1/50 (0,02)
	20/400	5/300 (20/1200)
4 Verbim	1/60*	Perceptim i dritës

	1/50 (0,02)
	5/300 (20/1200)
5 Verbim	Nuk ka perceptim të dritës
9	I papërcaktuar ose i paspecifikuar
* Numëron gishtat (CF) në distancën 1 m	

Shënim: Termi çrregullim vizual në kategorinë H54 përfshin kategorinë 0 për çrregullime vizuale të lehta ose aspak, kategorinë 1 për çrregullimet vizuale të moderuara, kategorinë 2 për çrregullime vizuale të rënda, kategoritë 3, 4 dhe 5 për verbimin, dhe kategorinë 9 për çrregullime vizuale të papërcaktuara. Termi 'shikim i ulur' në revizionet e mëparshme është zëvendësuar me kategoritë 1 dhe 2 për të shmangur konfuzionin me ato që kërkojnë kujdes për shikimin e ulur.

Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve (H55–H59)

H55 Nistagmusi dhe çrregullime të tjera të lëvizjeve të syrit

Përfshin: nistagmusin:

- NOS
- kongjenital
- e deprivimit
- disociuar
- latent

H57 Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve

H57.0 Anomalitë e funksionit të pupilës

H57.1 Dhembja e syrit

H57.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të syrit dhe anekseve

H57.9 Çrregullimet e syrit dhe anekseve, të paspecifikuara

H58* **Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

H58.0* Anomalitë e funksionit pupilar në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Pupila ose fenomeni Argyll Robertson, sifilitike (A52.1†)

H58.1* Turbullimet e shikimit në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund

H58.8* Çrregullimet e tjera specifike të syrit dhe anekseve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Okulopatia sifilitike NEC:

- kongjenitale
 - e hershme (A50.0†)
 - e vonë (A50.3†)
- e hershme (sekondare) (A51.4†)
- e vonë (A52.7†)

H59 **Çrregullimet postprocedurale të syrit dhe anekseve të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: komplikimin mekanik të:

- lentes intraokulare (T85.2)
 - pajisjeve ose protezave të tjera okulare, implanteve dhe transplanteve (T85.3)
- pseudofakinë (Z96.1)

H59.0 Keratopatia (buloze afakike) pas kirurgjisë së kataraktit

Sindroma vitreoze (në prekje)

Sindroma vitreale korneale

H59.8 Çrregullime të tjera postprocedurale të syrit dhe anekseve

Endoftalmiti i shoqëruar me bleb

Cikatrice korioretinale pas kirurgjisë për kirurgjimin e shkëputjes

Inflamacion (infeksion) ose bleb (=fshikëz, vesikë), pas procedurës

Blebit post-procedural

H59.9 Çrregullimi postprocedural i syrit dhe anekseve, i paspecifikuar

KAPITULLI VIII

Sëmundjet e veshit dhe proçesit mastoid (H60–H95)

Përjashton: gjendje të caktuara që fillojnë në periudhën perinatale (P00-P96)
gjendje të caktuara infektive dhe parazitare (A00-B99)
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe pas lindjes (O00-O99)
keqformimet e lindura, deformimet dhe anomalitë kromozomale (E00-E90)
dëmtime, helmime dhe pasoja të tjera nga shkaqe të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptoma, shenja dhe gjetje anormale klinike dhe laboratorike, të paklasifikuara tjetërkund (R00-R99)

Ky kapitull përfshin blloqet e mëposhtëm:

H60–H62	Sëmundjet e veshit të jashtëm
H65–H75	Sëmundjet e veshit të mesëm dhe mastoidit
H80–H83	Sëmundjet e veshit të brendshëm
H90–H95	Çrregullime të tjera të veshit

Kategoritë me yll në këtë kapitull jepen si më poshtë:

H62*	Çrregullime të veshit të jashtëm në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H67*	Otitis media në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H75*	Çrregullime të tjera të veshit të mesëm dhe mastoidit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H82*	Sindromat vertiginoze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
H94*	Çrregullime të tjera të veshit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e veshit të jashtëm (H60–H62)

H60

Otiti i jashtëm (ekstern)

H60.0

Abscesi i veshit të jashtëm

Puçërr

Karbunkul

Furunkul

i/c aurikulës ose kanalit të jashtëm auditiv

H60.1

Celuliti i veshit të jashtëm

Celulit i:

- aurikulës
- kanalit të jashtëm auditiv

H60.2

Otiti ekstern malinj

H60.3

Otite eksterne infektive të tjera

Otiti ekstern:

- difuz
- hemorragjik

Veshi i notarit

H60.4

Kolesteatoma e veshit të jashtëm

Keratozë bllokuese e veshit të jashtëm (kanalit)

H60.5

Otiti ekstern akut jo-infektiv

Otiti ekstern akut:

- NOS
- aktinik
- kimik
- i kontaktit
- ekzematoid
- reaktiv

H60.8

Otite eksterne të tjera

Otiti ekstern kronik OK

H60.9

Otit ekstern i paspecifikuar

H61

Çrregullime të tjera të veshit të jashtëm

- H61.0 Perikondriti i veshit të jashtëm**
Kondrodermatiti nodular kronik i heliksit
Perikondriti i:
- aurikulës
 - pinës
- H61.1 Çrregullime joinfektive të pinës (majës)**
Deformiteti i fituar i:
- aurikulës
 - pinës
- Përjashton:* veshin lulëlakër (M95.1)
- H61.2 Dylli i ngjeshur**
Dyll në vesh
- H61.3 Stenoza e fituar e kanalit të veshit të jashtëm**
Kolaps i kanalit të veshit të jashtëm
- H61.8 Çrregullime të tjera specifike të veshit të jashtëm**
Eksostoze e veshit të jashtëm
- H61.9 Çrregullimet e veshit të jashtëm, të paspecifikuara**

H62* **Çrregullime të veshit të jashtëm në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

- H62.0*** **Otiti ekstern në sëmundjet bakteriale të klasifikuara tjetërkund**
Otiti ekstern në erizipelë (A46†)
- H62.1*** **Otiti ekstern në sëmundjet virale të klasifikuara tjetërkund**
Otiti ekstern në:
- infeksionet herpervirale [herpes simplex] (B00.1†)
 - zZoster (B02.8†)
- H62.2*** **Otiti ekstern në mykozat**
Otiti ekstern në:
- aspergilozë (B44.8†)
 - kandidiazë (B37.2†)
- Otomykoza NOS (B36.9†)
- H62.3*** **Otiti ekstern në sëmundjet e tjera infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund**
- H62.4*** **Otiti ekstern në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**
Otiti ekstern në impetigo (L01.- †)

H62.8* Çrregullime të tjera të veshit të jashtëm në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e veshit të mesëm dhe mastoidit (H65–H75)

H65 Otitis media joqelbëzues

Përfshin: me miringit

Përdorni kodet shitesë (H72.-), nëse dëshironi, për të identifikuar praninë e membranës timpanike të shpuar.

H65.0 Otitis media akut seroz

Otiti media sekretor akut ose subakut

H65.1 Otitis media akut joqelbëzues tjetër

Otiti media, akut dhe subakut:

- alergjik (mukoid)(sanguin)(seroz)
- mukoid
- joqelbëzuese NOS
- sanguin
- seromucinoz

Përfshihet: barotraumën otitike (T70.0)
otitin media (akut) NOS (H66.9)

H65.2 Otitis media kronik seroz

Katarri tubotimpanik kronik

H65.3 Otitis media kronik mukoid

Vinovil në vesh

Otitis media, kronik:

- mucinoz
- sekretor
- transudativ

Përfshihet: sëmundjen adezive të veshit të mesëm (H74.1)

H65.4 Otitis media kronik joqelbëzues tjetër

Otiti media, kronik:

- alergjik
- eksudativ

- joqelbëzuese NOS
- seromucinoz
- me efuzion (jopurulent)

H65.9 Otitis media joqelbëzues i paspecifikuar

Otitis media:

- alergjik
- kataral
- eksudativ
- mukoid
- sekretor
- seromucinoze
- seroz
- transudativ
- me efuzion (jopurulent)

H66 Otitis media qelbëzues (=purulent) dhe i paspecifikuar

Përfshin: me miringit

Përdorni kodet shitesë (H72.-), nëse dëshironi, për të identifikuar praninë e membranës timpanike të shpuar.

H66.0 Otitis media akut qelbëzues

H66.1 Otitis media tubotimpanik kronik qelbëzues

Otitis media qelbëzues kronik beninj

Sëmundja tubotimpanike kronike

H66.2 Otitis media atikoantral kronik qelbëzues

Sëmundja atikoantrale kronike

H66.3 Otitis media kronik qelbëzues tjetër

Otitis media qelbëzues kronik NOS

H66.4 Otitis media qelbëzues i paspecifikuar

Otitis media qelbëzues NOS

H66.9 Otitis media i paspecifikuar

Otitis media:

- NOS
- akut NOS
- kronik NOS

H67* Otitis media në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

- H67.0*** Otitis media në sëmundjet bakteriale të klasifikuara tjetërkund
Otitis media në:
- ethet nga skarlatina (A38†)
 - tuberkuloz (A18.6†)
- H67.1*** Otitis media në sëmundjet virale të klasifikuara tjetërkund
Otitis media në:
- grip
 - virus sezonal i identifikuar i gripit (J10.8†)
 - virus i paidentifikuar i gripit (J11.8†)
 - virus i identifikuar i gripit zoonotik ose epidemik (J09†)
 - fruth (B05.3†)
- H67.8*** Otitis media në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

H68 Salpingiti dhe obstrukcioni Eustakian

H68.0 Salpingiti Eustakian

H68.1 Bllokimi (obstrukcioni) i tubit të Eustakit

Komprimim

Stenozë

Strikturë

e tubit të Eustakit

H69 Çrregullime të tjera të tubit të Eustakit

H69.0 Tubi patuloz i Eustakit

H69.8 Çrregullime të tjera specifike të tubit të Eustakit

H69.9 Çrregullime të paspecifikuara të tubit të Eustakit

H70 Mastoiditi dhe gjendje të lidhura me të

H70.0 Mastoiditi akut

Abscesi

Empiema

e mastoidit

H70.1 Mastoiditi kronik

Karies

Fistula

e mastoidit

- H70.2 **Petroziti**
Inflamacion i kockës petroze (akute)(kronike)
- H70.8 **Mastoidit tjetër dhe gjendje që lidhen me të**
- H70.9 **Mastoidit i paspecifikuar**

H71 Kolesteatoma e veshit të mesëm

- Përfshin:* kolesteatomën e timpanit
- Përfshihet:* kolesteatomën e veshit të jashtëm (H60.4)
kolesteatomën e përsëritur të kavitetit pas mastoidektomisë

H72 Perforacioni i membranës timpanike

- Përfshin:* perforacionin e daulles së veshit:
- të vazhduar post-traumatike
 - post-inflamatore
- Përfshihet:* perforacionin traumatik të daulles së veshit (S09.2)

- H72.0 **Perforacioni qendror i membranës timpanike**
- H72.1 **Perforacioni atik i membranës timpanike**
Perforacion i pjesës flakside
- H72.2 **Perforacione të tjera marginale të membranës timpanike**
- H72.8 **Perforacione të tjera të membranës timpanike**
Perforacion :
• i shumëfishtë		i membranës
• total		timpanike
- H72.9 **Perforacioni i membranës timpanike, i paspecifikuar**

H73 Çrregullime të tjera të membranës timpanike

- H73.0 **Miringiti (myringitis) akut**
Timpaniti akut
Miringiti buloz
Përfshihet: me otitin media (H65-H66)
- H73.1 **Miringiti kronik**
Timpaniti kronik
Përfshihet: me otitin media (H65-H66)
- H73.8 **Çrregullime të tjera specifike të membranës timpanike**

- H73.9 Çrregullime të membranës timpanike, të paspecifikuara
- H74** Çrregullime të tjera të veshit të mesëm dhe mastoidit
- H74.0 Timpanoskleroza
- H74.1 Sëmundja e adezionit të veshit të mesëm
Otitis adhesiva
Përjashton: vinovil në vesh (H65.3)
- H74.2 Diskontinuiteti dhe luksacioni i kockave të vogla të veshit
- H74.3 Çrregullime të tjera të fituara të kockave të vogla të veshit
Ankilozë | e kockave të veshit
Humbje e pjesshme
- H74.4 Polipet e veshit të mesëm
- H74.8 Çrregullime të tjera specifike të veshit të mesëm dhe mastoidit
- H74.9 Çrregullime të veshit të mesëm dhe mastoidit, të paspecifikuara

H75* Çrregullime të tjera të veshit të mesëm dhe mastoidit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

- H75.0* Mastoiditi në sëmundjet infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund
Mastoiditi tuberkular (A18.0†)
- H75.8* Çrregullime të tjera specifike të veshit të mesëm dhe mastoidit në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e veshit të brendshëm
(H80–H83)

H80 Otoskleroza

Përfshin: otospongiozën

- H80.0 Otoskleroza që prek dritaren ovale, jo-obliteruese
- H80.1 Otoskleroza që prek dritaren ovale, obliteruese
- H80.2 Otoskleroza kokleare
Otoskleroza që përfshin:

- kapsulën otike
 - dritaren e rrumbullakët
- H80.8 Otoskleroza të tjera
- H80.9 Otoskleroza të paspecifikuara

H81 Çrregullime të funksionit vestibular

Përjashton: vertigo:

- NOS
- epidemike

- H81.0 Sëmundja e Ménière
- Hidropsin e labirithit
- Vertigon ose sindromën Ménière
- H81.1 Vertigo paroksizmale beninje
- H81.2 Neuroniti vestibular
- H81.3 Vertigo tjetër periferike

Sindroma Lermoyez

Vertigo:

- aurale
- otogjenike
- periferike NOS

- H81.4 Vertigo me origjinë qendrore

Nistagmus pozicional central

- H81.8 Çrregullime të tjera të funksionit vestibular
- H81.9 Çrregullime të funksionit vestibular, të paspecifikuara
- Sindroma vertiginoze NOS

H82* Sindromat vertiginoze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

H83 Sëmundje të tjera të veshit të brendshëm

- H83.0 Labirintiti
- H83.1 Fistula labirintine
- H83.2 Disfunksioni labirintin
Hipersensitiviteti	
Hipofunksioni	të labirinthit

	Humbja e funksionit
H83.3	Efekte zhurmuese të veshit të brendshëm
	Trauma akustike
	Humbje dëgjimi nga zhurmat
H83.8	Sëmundje të tjera specifike të veshit të brendshëm
H83.9	Sëmundje të veshit të brendshëm, të paspecifikuara

Çrregullime të tjera të veshit (H90–H95)

H90 Humbja konduktive dhe neurosensoriale e dëgjimit

Përjashton: shurdhërinë e lindur

Përjashton: shurdh-memecërinë NEC (H91.3)

shurdhërinë NOS (H91.9)

humbje dëgjimi:

- NOS (H91.9)
- nga zhurmat (H83.3)
- ototoksike (H91.0)
- e menjëhershme (idiopatike) (H91.2)

H90.0	Humbja konduktive e dëgjimit, e dyanëshme (bilaterale)		
H90.1	Humbja konduktive e dëgjimit, unilaterale me dëgjim të paprekur në anën tjetër		
H90.2	Humbja konduktive e dëgjimit, e paspecifikuar		
	Shurdhëri konduktive NOS		
H90.3	Humbja neurosensoriale e dëgjimit, bilaterale		
H90.4	Humbja neurosensoriale e dëgjimit, unilaterale me dëgjim të paprekur në anën tjetër		
H90.5	Humbja neurosensoriale e dëgjimit, e paspecifikuar		
	Shurdhëri kongjenitale NOS		
	Humbje dëgjimi:		
	<table> <tr> <td> • qendrore • neurale • perceptive • sensoriale </td> <td>NOS</td> </tr> </table>	• qendrore • neurale • perceptive • sensoriale	NOS
• qendrore • neurale • perceptive • sensoriale	NOS		

Shurdhëri sensoneurale

- H90.6 Humbja e përzier konduktive dhe neurosensoriale e dëgjimit, bilaterale
- H90.7 Humbja e përzier konduktive dhe neurosensoriale e dëgjimit, unilaterale me dëgjim të paprekur në anën tjetër
- H90.8 Humbje e përzier konduktive dhe neurosensoriale e dëgjimit, e paspecifikuar

H91

Humbje të tjera të dëgjimit

Përjashton: perceptim auditiv anormal (H93.2)
humbje dëgjimi e klasifikuar në H90.-
cerumen i prekur (H61.2)
humbje dëgjimi nga zhurmat (H83.3)
shurdhëri psikogjenike (F44.6)
shurdhëri ishemike tranziente (H93.0)

- H91.0 **Humbje ototoksike e dëgjimit**
Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentin toksik.
- H91.1 **Presbycusis (=Presbikuzia)**
Presbiakuzia
- H91.2 **Humbja e menjëhershme idiopatike e dëgjimit**
Humbje e papritur e dëgjimit NOS
- H91.3 **Shurdhmemecëria, e paklasifikuar tjetërkund**
- H91.8 **Humbje të tjera të specifikuara të dëgjimit**
- H91.9 **Humbje e dëgjimit, e paspecifikuar**
Shurdhëri:
 - NOS
 - frekuencë e lartë
 - frekuencë e ulët

H92

Otagjia dhe efuzioni i veshit

- H92.0 **Otagjia**
- H92.1 **Rjedhje nga veshi (Otorrhea)**
Përjashton: rrjedhjen nga veshi të lëngut truno-shpinor (G96.0)
- H92.2 **Otorragjia**

Përjashton: otorragjinë traumatike – kodoni sipas llojit të dëmtimit

H93 **Çrregullime të tjera të veshit të paklasifikuara tjetërkund**

H93.0 **Çrregullime degjenerative dhe vaskulare të veshit**

Shurdhëri ishemike tranziente

Përjashton: presbikusinë (H91.1)

H93.1 **Tinnitusi**

H93.2 **Perceptime anormale të tjera dëgjimore**

Rekrutimi auditor

Diplakusia

Hiperakusia

Ndryshim i përkohshëm i pragut akustik

Përjashton: haluçinacione auditive (R44.0)

H93.3 **Çrregullime të nervit akustik**

Çrregullime të nervit të 8-të kranial

H93.8 **Çrregullime të tjera specifike të veshit**

H93.9 **Çrregullime të veshit, të paspecifikuara**

H94* **Çrregullime të tjera të veshit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

H94.0* **Neuriti akustik në sëmundjet infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund**

Neuriti akustik në sifilis (A52.1†)

H94.8* **Çrregullime të tjera specifike të veshit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

H95 **Çrregullime postprocedurale të veshit dhe procesit mastoid të paklasifikuara tjetërkund**

H95.0 **Kolesteatoma rekurrenente e kavitetit postmastoidektomik**

H95.1 **Çrregullime të tjera që pasojnë mastoidektominë**

Inflamacion kronik

Granulim

Cist mukozal

| i kavitetit postmastoidektomik

- H95.8 Çrregullime të tjera postprocedurale të veshit dhe proçesit mastoid
- H95.9 Çrregullime postprocedurale të veshit dhe proçesit mastoid, të paspecifikuara

KAPITULLI IX

Sëmundjet e sistemit cirkulator (I00–I99)

Përjashton: gjendje të caktuara që rrjedhin prej periudhës perinatale (P00-P96)
gjendje të caktuara infektive dhe parazitare (A00-B99)
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe pas lindjes (O00-O99)
keqformimet kongjenitale, deformimet dhe anomalitë kromozomale (Q00-Q99)
sëmundjet endokrine, nutricionale dhe metabolike (E00-E90)
dëmtime, helmime dhe pasoja të caktuara nga shkaqe të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptoma, shenja dhe gjetje anormale klinike dhe laboratorike, të paklasifikuara tjetërkund (R00-R99)
çrregullime sistemike të indit lidhor (M30-M36)
sulme ishemike tranziente dhe sindromat e lidhura me to (G45.-)

Ky kapitull përmban blloqet e mëposhtëme:

I00–I02	Ethja reumatizmale akute
I05–I09	Sëmundjet reumatizmale kronike të zemrës
I10–I15	Sëmundjet hipertensive
I20–I25	Sëmundjet iskemike të zemrës
I26–I28	Sëmundja pulmonare e zemrës dhe sëmundjet e qarkullimit pulmonar
I30–I52	Forma të tjera të sëmundjeve të zemrës
I60–I69	Sëmundjet cerebrovaskulare
I70–I79	Sëmundjet e arterieve, arteriolave dhe kapilarëve
I80–I89	Sëmundje të venave, vazave limfatike dhe limfonodulave, të paklasifikuara tjetërkund
I95–I99	Çrregullime të tjera të paspecifikuara të sistemit cirkulator

Kategoritë me yll për këtë kapitull jepen si me poshtë:

I32*	Perikarditi në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund
I39*	Endokarditi dhe çrregullimet e valvulave të zemrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

I41*	Miokarditi në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I43*	Kardiomiopatia në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I52*	Çrregullime të tjera të zemrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I68*	Çrregullime cerebrovaskulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
I79*	Çrregullime të arterieve, arteriolave dhe kapilarëve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund.
I98*	Çrregullime të tjera të sistemit cirkulator

Ethja reumatizmale akute (I00–I02)

I00 **Ethja reumatizmale pa prekje të zemrës**

Përfshin: artritin, reumatizmal, akut ose subakut

I01 **Ethja reumatizmale me prekje të zemrës**

Përfshin: sëmundjet kronike me origjinë reumatike (I05-I09) përveçse kur ethja reumatizmale është gjithashtu e pranishme ose ka fakte për riaktivizim të procesit reumatik. Për rastet kur ka mëdyshje për aktivitet reumatik në kohën e vdekjes, referojuni udhëzimeve dhe rregullave të kodimit në Vëllimin 2.

I01.0 **Perikarditi reumatizmal akut**

Çdo gjendje në I00 me perikardit

Perikarditi reumatizmal (akut)

Përfshihet: kur nuk specifikohet si reumatizmal (I30.-)

I01.1 **Endokarditi reumatizmal akut**

Çdo gjendje në I00 me endokardit ose valvulit

Valvuliti reumatizmal akut

I01.2 **Miokarditi reumatizmal akut**

Çdo gjendje në I00 me miokardit

I01.8 **Të tjera sëmundje akute reumatizmale të zemrës**

Çdo gjendje në I00 me prekje tjetër (një ose të shumëfishtë) të zemrës

Pankarditi reumatizmal akut

I01.9 **Sëmundja reumatizmale akute e zemrës, e paspecifikuar**

Çdo gjendje në I00 me prekje të paspecifikuar të zemrës

Reumatizmale:

- karditi, akut
- sëmundje e zemrës, aktive ose akute

I02 **Korea reumatizmale**

Përfshin: korean Sydenham

Përfshihet: korean:

- NOS (G25.5)

- Huntington (G10)

- I02.0** **Korea reumatizmale me prekje të zemrës**
 Korea NOS me prekje të zemrës
 Korea reumatizmale me prekje të zemrës të çdo tipi nën I01.-
- I02.9** **Korea reumatizmale pa prekje të zemrës**
 Korea reumatizmale NOS

Sëmundjet reumatizmale kronike të zemrës (I05–I09)

I05 **Sëmundjet reumatizmale të valvulës mitrale**

Përfshin: gjendjet e klasifikuara në (I05.0) dhe (I05.2-I05.9), pavarësisht nëse janë të specifikuara si reumatizmale apo jo

Përjashton: kur janë të specifikuara si jo-reumatizmale (I34.-)

- I05.0** **Stenoza mitrale**
 Bllokim (reumatizmal) i valvulës mitrale
- I05.1** **Insuficienca mitrale reumatizmale**
 Mitrale reumatizmale:
- inkompetencë
 - regurgitacion
- I05.2** **Stenoza mitrale me insuficiencë**
 Stenozë mitrale me insuficiencë ose regurgitacion
- I05.8** **Sëmundje të tjera të valvulës mitrale**
 Dështim i valvulës mitrale
- I05.9** **Sëmundje e valvulës mitrale, e paspecifikuar**
 Çrregullim i valvulës mitrale (kronik) NOS

I06 **Sëmundjet reumatizmale të valvulës aortale (aortike)**

Përjashton: kur nuk janë të specifikuara si reumatizmale (I35.-)

- I06.0** **Stenoza aortale reumatizmale**
 Bllokim reumatizmal i valvulës aortale
- I06.1** **Insuficienca aortale reumatizmale**

Aortale reumatizmale:

- inkompetencë
- regurgitacion

I06.2 Stenozë aortale reumatizmale me insuficiencë

Stenozë aortale reumatizmale me inkompetencë ose regurgitacion

I06.8 Sëmundje të tjera reumatizmale të valvulës aortale

I06.9 Sëmundja reumatizmale e valvulës aortale, e paspecifikuar

Sëmundja reumatizmale e valvulës aortale NOS

I07 Sëmundjet reumatizmale të valvulës trikuspidale

Përfshin: pavarësisht nëse janë të specifikuara si reumatizmale apo të panjohura

Përjashton: kur janë të specifikuara si jo-reumatizmale (I36.-)

I07.0 Stenoza trikuspidale

Bllokim (reumatizmal) i valvulës trikuspidale

I07.1 Insuficienca trikuspidale

Insuficienca (reumatizmale) e valvulës trikuspidale

I07.2 Stenoza trikuspidale me insuficiencë

I07.8 Sëmundjet e tjera të valvulës trikuspidale

Çrregullime të valvulës trikuspidale NOS

I08 Sëmundjet multiple të valvulave

Përfshin: pavarësisht nëse janë të specifikuara si reumatizmale apo të panjohura

Përjashton: endokarditin, valvula e paspecifikuar (I38.-)
sëmundje multivalvulare me origjinë joreumatizmale të zemrës; përdorni kodet e duhura në (I34-I38, Q22-Q23, Q24.8)
sëmundjet reumatizmale të endokardiumit, valvula e paspecifikuar (I09.1)

I08.0 Çrregullime të valvulës mitrale dhe aortale së bashku

Përfshirje të të dy valvulave mitrale dhe aortale të specifikuara si reumatizmale ose me origjinë të paspecifikuarjo

I08.1 Çrregullime të valvulës mitrale dhe trikuspidale së bashku

I08.2 Çrregullime të valvulës aortale dhe trikuspidale së bashku

I08.3 Çrregullime të kombinuara të valvulës mitrale, aortale dhe trikuspidale

- I08.8 Sëmundje të tjera multiple të valvulave
I08.9 Sëmundja multiple e valvulës, e paspecifikuar

I09 Sëmundje të tjera reumatizmale të zemrës

I09.0 Miokarditi reumatizmal

Përjashton: miokarditin të specifikuar si jo-reumatizmal (I51.4)

I09.1 Sëmundja reumatizmale e endokardiumit, valvula e paspecifikuar

Reumatizmal:

- endokardit (kronik)
- valvulit (kronik)

Përjashton: endokarditin, valvula e specifikuar (I38)

I09.2 Perikarditi kronik reumatizmal

Perikardit adherent, reumatizmal

Reumatizmal kronik:

- mediastinoperikardit
- mioperikardit

Përjashton: kur nuk specifikohet si reumatizmal (I31.-)

I09.8 Sëmundjet e tjera të specifikuara reumatizmale të zemrës

Sëmundje reumatizmale të valvulës pulmonare

I09.9 Sëmundja reumatizmale e zemrës, e paspecifikuar

Reumatizmale:

- karditi
- insuficiencë kardiake

Përjashton: karditin reumatizmal (M05.3)

Sëmundjet hipertensive

(I10–I15)

Përjashton: që komplikon shtatzëninë, lindjen dhe pas lindjen (O10-O11, O13-O16)

që përfshin vazat koronare (I20-I25)

hipertensionin neonatal (P29.2)

hipertensionin pulmonar (I27.0)

I10 Hipertensioni esencial (primar)

Përfshin: presionin e lartë të gjakut

hipertensionin
(arterial)(beninj)(esencial)(malinj)(primar)(sistemik)

Përjashton: që prek vazat e:
• trurit (I60-I69)
• syrit (H35.0)
•

I11

Sëmundja hipertensive e zemrës

Përfshin: çdo gjendje në I50.-, I51.4-I51.9 për shkak të hipertensionit

I11.0

Sëmundja hipertensive e zemrës me insuficiencë kardiake kongjестive

Insuficiencia kardiake hipertensive

I11.9

Sëmundja hipertensive e zemrës pa insuficiencë kardiake kongjестive

Sëmundja hipertensive e zemrës NOS

I12

Sëmundja hipertensive renale

Përfshin: çdo gjendje në N00-N07, N18.-, N19 ose N26 për shkak të hipertensionit
arteriosklerozën e veshkës
nefritin arteriosklerotik (kronik)(intersticial)
nefropatinë hipertensive
nefrosklerozën

Përjashton: hipertensionin sekondar (I15.-)

I12.0

Sëmundja hipertensive renale me insuficiencë renale

Insuficiencia renale hipertensive

I12.9

Sëmundja hipertensive renale pa insuficiencë renale

Sëmundja hipertensive renale NOS

I13

Zemra hipertensive dhe sëmundja renale

Përfshin: çdo gjendje në I11.- me çdo gjendje në I12.- sëmundje:
• kardiorenale
• renale kardiovaskulare

I13.0	Zemra hipertensive dhe sëmundja renale me insuficiencë kardiake kongjестive
I13.1	Zemra hipertensive dhe sëmundja renale me insuficiencë renale
I13.2	Zemra hipertensive dhe sëmundja renale me insuficiencë kardiake kongjестive dhe insuficiencë renale
I13.9	Zemra hipertensive dhe sëmundja renale, e paspecifikuar

I15 Hipertensioni sekondar

Përjashton: që përfshin vazat e:

- trurit (I60-I69)
- syrit (H35.0)

I15.0	Hipertensioni renovaskular
I15.1	Hipertensioni sekondar nga çrregullime të tjera renale
I15.2	Hipertensioni sekondar nga çrregullime endokrine
I15.8	Hipertension tjetër sekondar
I15.9	Hipertension sekondar, i paspecifikuar

Sëmundjet iskemike të zemrës (I20–I25)

Shënim: Për sëmundshmërinë, kohëzgjatja siç përdoret në kategoritë I21, I22, I24 dhe I25, i referohet intervalit midis fillimit të episodit ishemik dhe marrjes së kujdesit mjekësor. Për vdekshmërinë, kohëzgjatja i referohet intervalit nga fillimi deri në vdekje.

Përfshin: me përmendje të hipertensionit (I10-I15).

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar praninë e hipertensionit.

I20 Angina pectoris

I20.0	Angina e paqendrueshme
	Angina:
	• kreshente
	• de novo, nga përpjekja
	• përkeqësuese, nga përpjekja

Sindroma koronare e menjëhershme

Sindroma pre-infarkt

I20.1 Angina pectoris me spazëm të dokumentuar

Angina:

- angiospastike
- Prinzmetal
- e shkaktuar nga spazma
- e ndryshueshme

I20.8 Forma të tjera të angina pectoris

Angina e lodhjes

Sindroma e rrjedhjes së ulët koronare

Angina stabël

Stenokardia

I20.9 Angina pectoris, e paspecifikuar

Angina:

- NOS
- kardiake

Sindroma e anginës

Dhimbje gjoksi ishemike

I21

Infarkti akut i miokardit

Përfshin: infarktin e miokardit të përcaktuar si akut dhe me kohëzgjatje nga 4 javë (28 ditë) ose më pak që nga fillimi

Përfshihet: disa komplikacione që pasojnë infarktin akut të miokardit (I23.-)

infarktin e miokardit:

- të vjetër (I25.2)
- të specifikuar si kronik ose me kohëzgjatje më shumë se 4 javë (më shumë se 29 ditë) nga fillimi (I25.8)
- pasues (I22.-)

sindromën e pas infarktit të miokardit (I24.1)

I21.0 Infarkti akut miokardial transmural i murit anterior

Infarkt (akut) transmural (i):

- (murit) anterior NOS
- anteroapikal
- anterolateral

- anteroseptal
 - I21.1 Infarkti akut miokardial transmural i murit inferior**
Infarkt (akut) transmural (i):
 - murit diafragmatik
 - (murit) inferior NOS
 - inferolateral
 - inferoposterior
 - I21.2 Infarkti akut miokardial transmural në vende të tjera**
Infarkt (akut) transmural (i):
 - apikalo-lateral
 - bazalo-lateral
 - lateral i lartë
 - (murit) lateral NOS
 - posterior (i vërtetë)
 - postero-bazal
 - postero-lateral
 - postero-septal
 - septal NOS
 - I21.3 Infarkti akut miokardial transmural në vende të paspecifikuara**
Infarkt transmural i miokardit
 - I21.4 Infarkti akut miokardial subendokardial**
Infarkt i miokardit pa ngritje në-ST
Infarkt transmural i miokardit NOS
 - I21.9 Infarkti akut i miokardit, i paspecifikuar**
Infarkt (akut) i miokardit NOS
- I22 Infarkti i miokardit i përsëritur**
- Shënim:** Për kodimin e sëmundshmërisë, kjo kategori duhet përdorur për infarktin e çdo zone të miokardit.
- Përfshin:** infarktin e miokardit:
 - të gjerë
 - të shpeshtë
 - ri-infarktin
- Përfashton:** specifikuar si kronik ose me kohëzgjatje në më shumë se 4 javë (28 ditë) nga fillimi (I25.8)
- I22.0 Infarkti miokardial i përsëritur i murit anterior**

Infarkti miokardial i përsëritur (akut)(i):

- (murit) anterior NOS
- anteroapikal
- anterolateral
- anteroseptal

I22.1 Infarkti miokardial i përsëritur i murit inferior

Infarkti miokardial i përsëritur (akut)(i):

- murit diafragmatik
- (murit) inferior NOS
- inferolateral
- inferoposterior

I22.8 Infarkti miokardial i përsëritur në vende të tjera

Infarkti miokardial i përsëritur (akut)(i):

- apikalo-lateral
- bazalo-lateral
- lateral i lartë
- (murit) lateral NOS
- posterior (i vërtetë)
- postero-bazal
- postero-lateral
- postero-septal
- septal NOS

I22.9 Infarkti miokardial i përsëritur në vende të paspecifikuara

I23 Komplikacione të hershme që pasojnë infarktin akut të miokardit

Përjashton: Gjendjet e listuara si më poshtë, kur:

- Janë të njëkohëshme me infarktin akut të miokardit (I21-I22)
- Nuk specifikohen si komplikacione aktuale që pasojnë një infarkt akut të miokardit (I31.-, I51.-)

I23.0 Hemoperikardi si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit

I23.1 Defekti septal atrial si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit

I23.2 Defekti septal ventrikular si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit

I23.3 Ruptura e murit kardiak pa hemoperikard si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit

Përjashton: me hemoperikardium (I23.0)

- I23.4 Ruptura e kordave tendinoze si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit
- I23.5 Ruptura e muskulit papilar si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit
- I23.6 Tromboza e atriumit, apendazhit (shtojcës) aurikular dhe ventrikulit si komplikacion akut pas infarktit akut të miokardit
- I23.8 Komplikacione të tjera akute pas infarktit akut të miokardit

I24

Sëmundje të tjera iskemike akute të zemrës

Përjashton: anginën pectoris (I20.-)

isheminë tranziente të miokardit tek i porsalinduri (P29.4)

- I24.0 Tromboza koronare që nuk shkakton infarkt akut të miokardit

Koronare (arterie)(venë)

• embolizëm• okluzion• tromboembolizëm		jo si rezultat
i infarktit të
miokardit |
|--|--|---|

Përjashton: specifikuar si kronik ose me kohëzgjatje mbi 4 javë (28 ditë) nga fillimi (I25.8)

- I24.1 Sindromi Dressler

Sindromi pas infarktit miokardial

- I24.8 Forma të tjera të sëmundjes iskemike akute të zemrës

Koronar/e:

- dështim
- insuficiencë

- I24.9 Sëmundja iskemike akute e zemrës, e paspecifikuar

Përjashton: sëmundjen ishemike të zemrës (kronike) NOS (I25.9)

I25

Sëmundja iskemike kronike e zemrës

Përjashton: sëmundjen kardiovaskulare NOS (I51.6)

- I25.0 Sëmundja atherosklerotike kardiovaskulare, kështu e përshkruar

- I25.1 Sëmundja atherosklerotike e zemrës

Koronare (arteria):

- ateroma
- ateroskleroza

- sëmundja
 - skleroza
- I25.2 Infarkti i vjetër i miokardit**
 Infarkt i shëruar i miokardit
 Infarkt i vjetër i miokardit i diagnostikuar me EKG ose mjete të tjera, por pa simptoma aktuale
- I25.3 Aneurizma e zemrës**
 Aneurizma:
- murale
 - ventrikulare
- I25.4 Aneurizma e arteries koronare**
 Fistula arteriovenoze koronare, e fituar
Përjashton: aneurizmin (arterial) koronar kongjenital (Q24.5)
- I25.4 Kardiomiopatia iskemike**
- I25.6 Iskemia e heshtur e miokardit**
- I25.8 Forma të tjera të sëmundjes iskemike kronike të zemrës**
 Çdo gjendje në I21-I22 dhe I24.- specifikuar si kronike dhe me një kohëzgjatje më shumë se 4 javë (28 ditë) nga fillimi
- I25.9 Sëmundja iskemike kronike e zemrës, e paspecifikuar**
 Sëmundja ishemike e zemrës (kronike) NOS

Sëmundja pulmonare e zemrës dhe sëmundjet e qarkullimit pulmonar (I26–I28)

I26

Embolia pulmonare

Përfshin: pulmonar (arterien)(venën):

- infarktin
- tromboembolinë
- trombozën

Përjashton: që komplikojnë:

- abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.2)
- shtatzëninë, lindjen dhe pas lindjen (O88.-)

- I26.0 Embolia pulmonare me zemër mushkërore (cor pulmonale) acute
Cor pulmonale acute NOS
- I26.9 Embolia pulmonare pa zemër mushkërore (cor pulmonale) acute
Emboli pulmonare NOS

I27 Sëmundje të tjera të zemrës mushkërore

- I27.0 Hipertensioni pulmonar primar
- I27.1 Sëmundja kifoskoliotike e zemrës
- I27.2 Hipertension pulmonar sekondar tjetër
Përdorni kode shtesë, nëse dëshirohet, për të identifikuar shkakun.
- I27.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të zemrës mushkërore
Përfshihet: defektin Eisenmenger (Q21.8)
- I27.9 Sëmundja e zemrës mushkërore, e paspecifikuar
Sëmundja kardiopulmonare kronike
Cor pulmonale (kronike) NOS

I28 Sëmundje të tjera të vazave pulmonare

- I28.0 Fistula arteriovenoze e vazave pulmonare
- I28.1 Aneurizma e arteries pulmonare
- I28.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të vazave pulmonare

Rupturë	të vazës pulmonare
Stenozë	
Strikturë	
- I28.9 Sëmundja e vazave pulmonare, e paspecifikuar

Forma të tjera të sëmundjeve të zemrës (I30–I52)

I30 Perikarditi akut

- Përfshihet:* efuzionin perikardial akut
- Përfshihet:* perikarditin reumatizmal (akut) (I01.0)

I30.0 Perikarditi akut idiopatik i paspecifikuar

I30.1 Perikarditi infektiv

Perikarditi:

- pneumokoksik
- purulent
- stafilokoksik
- streptokoksik
- viral

Pioperikarditi

Përdorni kodet shitesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentin infeksioz.

I30.8 Forma të tjera të perikarditit akut

I30.9 Perikardit akut i paspecifikuar

I31 Sëmundje të tjera të perikardit

Përjashton: komplikacionet aktuale që pasojnë infarktin akut të miokardit (I23.-)

sindromën post-kardiotomi (I97.0)

traumën (S26.-)

kur specifikohet si reumatizmale (I09.2)

I31.1 Perikarditi kronik adeziv

Acretio cordis

Perikardiumi adherens

Mediastinoperikarditi adeziv

I31.1 Perikarditi kronik konstriktiv

Concretio cordis

Kalcifikime perikardiale

I31.2 Hemoperikardi, i paklasifikuar tjetërkund

I31.3 Efuzioni perikardial (jo inflamator)

Kiloperikardium

I31.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të perikardit

Pllaka epikardiale

Adezione perikardiale fokale

I31.9 Sëmundja e perikardit, e paspecifikuar

Tamponada e zemrës

Perikarditi (kronik) NOS

I32***Perikarditi në sëmundjet e klasifikuara tjetërkund****I32.0*****Perikarditi në sëmundjet bakteriale e klasifikuara tjetërkund**

Perikarditi:

- gonokoksik (A54.8†)
- meningokoksik (A39.5†)
- sifilitik (A52.0†)
- tuberkular (A18.8†)

I32.1***Perikarditi në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund****I32.8*****Perikarditi në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Perikarditi në:

- reumatoid (M05.3†)
- lupus sistemik eritematoz (M32.1†)
- uremik (N18.5†)

I33**Endokarditi akut dhe subakut**

Përjashton: endokarditin reumatizmal akut (I01.1)
endokarditin NOS (I38)

I33.0**Endokarditi infektiv akut dhe subakut**

Endokarditi (akut)(subakut):

- bakterial
- infektiv NOS
- lenta
- malinj
- septik
- ulcerativ

Përdorni kodet shitesë (B95-B98), nëse dëshirohet, për të identifikuar agjentët infeksioze.

I33.9**Endokarditi akut, i paspecifikuar**

Endokarditi

Mioendokarditi

Periendokarditi

akut ose subakut

I34**Çrregullimet joreumatizmale të valvulës mitrale**

Përfashton: mitrale (valvulës):

- sëmundje (I05.9)
- dështim (I05.8)
- stenoze (I05.0)

kur ka shkak të papërcaktuar pa përmendje të:

- sëmundjeve të valvulës aortike (I08.0)
- stenoze ose bllokimit të valvulës mitrale (I05.0)

kur përcaktohet si kongjenitale (Q23.2, Q23.9)

kur specifikohet si reumatizmale (I05.-)

I34.0 Insuficiencia e valvulës mitrale

Mitral (valvula)

• inkompetencë	NOS ose shkak i përcaktuar, përveç
• regurgitim	reumatizmal

I34.1 Prolapsi i valvulës mitrale

Sindroma e valvulës mitrale të ngathët

Përfashton: sindromën Marfan (Q87.4)

I34.2 Stenoza mitrale jo-reumatizmale

I34.8 Çrregullime të tjera jo-reumatizmale të valvulës mitrale

I34.9 Çrregullim jo-reumatizmal i valvulës mitrale, i paspecifikuar

I35 Çrregullimet jo-reumatizmale të valvulës aortale

Përfashton: stenozen subaortike hipertrofike (I42.1)

kur ka shkak të papërcaktuar, por me përmendje të sëmundjes së valvulës mitrale (I08.0)

kur specifikohet si kongjenitale (Q23.0, Q23.1, Q23.4-Q23.9)

kur specifikohet si reumatizmale (I06.-)

I35.0 Stenoza aortale

I35.1 Insuficiencia aortal

Aortike (valvula)

• inkompetencë	NOS ose shkak i përcaktuar, përveç
• regurgitim	reumatizmal

I35.2 Stenoza aortale me insuficiencë

I35.8 Çrregullime të tjera të valvulës aortale

I35.9 Çrregullim i valvulës aortale, i paspecifikuar

I36**Çrregullimet jo-reumatizmale të valvulës trikuspidale**

Përjashton: kur shkaku është i papërcaktuar (I07.0)
 kur specifikohet si kongjenitale (Q22.4, Q22.8, Q22.9)
 kur specifikohet si reumatizmale (I07.-)

I36.0

Stenoza trikuspidale jo-reumatizmale

I36.1

Insuficiencia trikuspidale jo-reumatizmale

Trikuspidale (valvula)

• inkompetencë • regurgitim		NOS ose shkak i përcaktuar, përveç reumatizmal

I36.2

Stenoza trikuspidale jo-reumatizmale me insuficiencë

I36.8

Çrregullime të tjera jo-reumatizmale të valvulës trikuspidale

I36.9

Çrregullim jo-reumatizmal i valvulës trikuspidale, i paspecifikuar**I37****Çrregullimet e valvulës pulmonare**

Përjashton: kur specifikohet si kongjenitale (Q22.4, Q22.8, Q22.9)
 kur specifikohet si reumatizmale (I09.8)

I37.0

Stenoza e valvulës pulmonare

I37.1

Insuficiencia e valvulës pulmonare

Pulmonare (valvula)

• inkompetencë • regurgitim		NOS ose shkak i përcaktuar, përveç reumatizmal

I37.2

Stenoza e valvulës pulmonare me insuficiencë

I37.8

Çrregullime të tjera të valvulës pulmonare

I37.9

Çrregullimi i valvulës pulmonare, i paspecifikuar**I38****Endokarditi, valvula e paspecifikuar***Përfshin:* endokarditin (kronik) NOS

valvular:

• inkompetencë • insuficiencë • regurgitim • stenoze		valvula e papërcaktuar		NOS ose shkak i përcaktuar, përveç reumatizmal ose kongjenital

valvulit (kronik)

Përjashton: insuficiencën kongjenitale të valvulës kardiake NOS (Q24.8)

stenozën kongjenitale të valvulës kardiace NOS (Q24.8)
fibroclastozën endokardiale (I42.4)
kur specifikohet si reumatizmale (I09.1)

I39*

Endokarditi dhe çrregullimet e valvulave të zemrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Përfshin:

përfshirjen e endokarditit në:

- infeksionin nga kandida (B37.6†)
- infeksionin gonokoksik (A54.8†)
- sëmundjen Libman-Sacks (M32.1†)
- infeksionin meningokoksik (A39.5†)
- artritin reumatoid (M05.3†)
- sifiliz (A52.0†)
- tuberkuloz (A18.8†)
- ethe e tifos (A01.0†)

- I39.0* Çrregullimet e valvulës mitrale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- I39.1* Çrregullimet e valvulës aortale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- I39.2* Çrregullimet e valvulës trikuspidale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- I39.3* Çrregullimet e valvulës pulmonare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- I39.4* Çrregullimet multiple të valvulave në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
- I39.8* Endokarditi, valvula e paspecifikuar në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

I40

Miokarditi akut

- I40.0 **Miokarditi infektiv**
Miokarditi septik
Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse doni, për të identifikuar agjentin infeksioz.
- I40.1 **Miokarditi i izoluar (veçuar)**
- I40.8 **Miokardit akut tjetër**
- I40.9 **Miokardit akut i paspecifikuar**

I41***Miokarditi në sëmundje të klasifikuara tjetërkund****I41.0*****Miokarditi në sëmundjet bakteriale të klasifikuara tjetërkund**

Miokarditi:

- difteritik (A36.8†)
- gonokoksik (A54.8†)
- meningokoksik (A39.5†)
- sifilitik (A52.0†)
- tuberkular (A18.8†)

I41.1***Miokarditi në sëmundjet virale të klasifikuara tjetërkund**

Miokarditi (akut) nga gripit:

- virusi sezonal i identifikuar i gripit (J10.8†)
- virusi jo i identifikuar i gripit (J11.8†)
- virusi i gripit zoonitik ose epidemik i identifikuar (J09†)

Miokarditi nga shytat (=parotiti epidemik) (B26.8†)

I41.2***Miokarditi në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund**

Miokarditi (në):

- sëmundjen e Chagas (kronike) (B57.2†)
- akut (B57.0†)
- toksoplazmozë (B58.8†)

I41.8***Miokarditi në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Miokarditi reumatoid (M05.3†)

Miokarditi sarkoidik (D86.8†)

I42**Kardiomiopatia**

Përjashton: kardiomiopatinë që komplikon:

- shtatzëninë (O99.4)
- pas lindjen (O90.3)

kardiomiopatinë ishemike (I25.5)

I42.0**Kardiomiopatia e dilatuar**

Kardiomiopatia kongjестive

I42.1**Kardiomiopatia obstruktive hipertrofike**

Stenoza subaortike hipertrofike

I42.2**Kardiomiopatia hipertrofike tjetër**

Kardiomiopatia hipertrofike jo-obstruktive

I42.3**Sëmundja endomiokardiale (eozinofilike)**

- Fibroza endomiokardiale (tropikale)
Endokarditi Löffler
- I42.4 Fibroelastoza endokardiale**
Kardiomiopatia kongjenitale
- I42.5 Kardiomiopatia restriktive tjetër**
Kardiomiopatia konstrikitive NOS
- I42.6 Kardiomiopatia alkoolike**
- I42.7 Kardiomiopatia nga barnat dhe agjentët e tjerë të jashtëm**
Përdorni kodet shtesë (kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar shkakun.
- I42.8 Kardiomiopati të tjera**
- I42.9 Kardiomiopati e paspecifikuar**
Kardiomiopatia (primare)(sekondare) NOS

I43* Kardiomiopatia në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

- I43.0* Kardiomiopatia në sëmundjet infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund**
Kardiomiopatia në difteri (A36.8†)
- I43.1* Kardiomiopatia në sëmundjet metabolike**
Amiloidoza kardiake (E85.-†)
- I43.2* Kardiomiopatia në sëmundjet nutricionale**
Kardiomiopatia nutricionale NOS (E63.9†)
- I43.8* Kardiomiopatia në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**
Tofet Gouty të zemrës (M10.0†)
Sëmundja tirotoksike e zemrës (E05.9†)

I44 Blloku atrioventrikular dhe i gjysëmdegës së majtë

- I44.0 Blloku atrioventrikular, grada e parë**
- I44.1 Blloku atrioventrikular, grada e dytë**
Blloku atrioventrikular, lloji II dhe II
Blloku Möbitz, lloji II dhe II
Bllok i gradës së dytë, lloji I dhe II
Blloku Wenckebach
- I44.2 Blloku atrioventrikular, i plotë**
Blloku i plotë i zemrës

- Bloku i gradës së tretë
- I44.3 Bllok atrioventrikular tjetër dhe i paspecifikuar**
 Blloku atrioventrikular NOS
- I44.4 Blloku fashikular anterior i majtë**
- I44.5 Bloku fashikular posterior i majtë**
- I44.6 Blloku fashikular tjetër dhe i paspecifikuar**
 Gjysëm-bloku i gjysëmdegës së majtë NOS
- I44.7 Blloku i gjysëmdegës së majtë, i paspecifikuar**

I45 Çrregullime të tjera të përçueshmërisë

- I45.0 Blloku fashikular i djathtë**
- I45.1 Gjysëmbloku i degës së djathtë tjetër dhe i paspecifikuar**
 Bllok i gjysëmdegës së djathtë NOS
- I45.2 Blloku bifashikular**
- I45.3 Blloku trifashikular**
- I45.4 Blloku intraventricular i paspecifikuar**
 Bllok i degës NOS
- I45.5 Billoqe të tjera të specifikuar**
 Blloku sinoatrial
 Blloku sinoaurikular
Përfshihet: bllokun e zemrës NOS (I45.9)
- I45.6 Sindromi i preeksitimit**
 Eksitim atrioventrikular anomal
 Përçim atrioventrikular:
- i përshpejtuar
 - aksesor
 - pre-eksitacional
- Sindroma Lown–Ganong–Levine
 Sindroma Wolff–Parkinson–White
- I45.8 Çrregullime të tjera të specifikuar të përçueshmërisë**
 Disocacioni atrioventrikular [AV]
 Disocacioni i interferencës
Përfshihet: zgjatja e intervalit QT (R94.3)
- I45.9 Çrregullimi i përçueshmërisë, i paspecifikuar**
 Bllok i zemrës NOS
 Sindroma Stoke-Adams

I46**Arresti kardiak**

Përjashton: shokun kardiogjenik (R57.0)

që komplikon:

- abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.0)
- procedurat dhe kirurgjinë obstetrike (O75.4)

I46.0

Arresti kardiak me reanimim të suksesshëm

I46.1

Vdekje e menjëhershme nga zemra, e përshkruar kështu

Përjashton: vdekjen e menjëhershme:

- NOS
- me:
 - çrregullim përçimi (I44-I45)
 - infarkt i miokardit (I21-I22)

I46.9

Arrest kardiak i paspecifikuar

I47**Takikardia paroksizmale**

Përjashton: që komplikon:

- abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
- procedurat ose kirurgjinë obstetrike (O75.4)

takikardinë :

- NOS (R00.0)
- sinoatriale NOS (R00.0)
- sinusale NOS (R00.0)

I47.0

Aritmia ventrikulare rihyrëse

I47.1

Takikardia supraventrikulare

Takiakardia (paroksizmale)

- atriale
- atrioventrikulare [AV]:
 - NOS
 - ri-hyrëse (nodale)
- junktionale
- nodale

I47.2

Takikardia ventrikulare

I47.9 Takardia paroksizmale e papërcakuar
Sindroma Bouveret(-Hoffmann)

I48 Fibrilacioni dhe flateri atrial

I48.0 Fibrilacioni atrial paroksizmal

I48.1 Fibrilacioni atrial persistent

I48.2 Fibrilacioni atrial kronik

I48.3 Flateri atrial tipik

Flater atrial I llojit I

I48.4 Flateri atrial atipik

Flater atrial I llojit II

I48.9 Fibrilacioni atrial dhe flateri atrial, I papërcaktuar

I49 Aritmi kardiake të tjera

Përjashton: bradikardinë:

- NOS (R0.01)
- sinoatriale (R0.01)
- sinusale (R0.01)
- vagale (R0.01)

që komplikon:

- abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
 - procedurat ose kirurgjinë obstetrike (O75.4)
- disritminë kardiake neonatale (P29.1)

I49.0 Fibrilacioni dhe flateri ventrikular

I49.1 Depolarizimi i parakohshëm atrial

Rrahje atriale të parakohshme

I49.2 Depolarizimi i parakohshëm junksional

I49.3 Depolarizimi i parakohshëm ventrikular

I49.4 Depolarizimi i parakohshëm tjetër dhe i paspecifikuar

Rrahje ektopike

Ekstrasistola

Aritmi ekstrasistolike

Premature:

- rrahje NOS

• kontraktime

I49.5 Sindromi i sinusit të sëmurë
Sindroma takikardi-bradikardi

I49.8 Aritmi kardiake të tjera të specifikuara

Sindroma Brugada
Sindroma e QT-së së gjatë
Çrregullim i ritmit:

- sinusit koronar
- ektopik
- nodal

I49.9 Aritmi kardiake të paspecifikuara
Aritmia (kardiake) NOS

I50 Insuficiencia kardiake

Përjashton: që komplikon:

- abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
- procedurat ose kirurgjinë obstetrike (O75.4)

për shkak të hipertensionit (I11.0):

- me sëmundje renale (I13.-)

që pason kirurgjinë kardiake për shkak të pranisë së protezës kardiake (I97.1)

insuficiencën kardiake të neonatit (P29.0)

I50.0 Insuficiencia kardiake kongjестive

Sëmundje kardiake kongjестive

Insuficiencë e ventrikulit të djathtë (për shkak të insuficiencës së majtë)

I50.1 Insuficiencia e ventrikulit të majtë

Astma kardiake

Insuficiencia e majtë e zemrës

Edema e mushkërive

| me përmendje të sëmundjes së zemrës

Edema pulmonare

| së majtë NOS ose insuficiencë të zemrës

I50.9 Insuficiencë kardiake e paspecifikuar

Insuficiencë kardiake, e zemrës ose miokardit NOS

I51 Komplikacionet dhe përshkrimet e keqspecifikuara të sëmundjes së zemrës

Përjashton: çdo gjendje në I51.4-I51.9 nga hipertensioni (I11.-)
 çdo gjendje në I51.4-I51.9 nga hipertensioni (I11.-):
 • me sëmundje renale (I13.-)
 komplikacione që pasojnë infarktin miokardial (I23.-)
 kur specifikohen si reumatizmale (I00-I09)

I51.0 Defekti septal kardiak, i fituar

Defekt septal i fituar (i vjetër):

- atrial
- aurikular
- ventrikular

I51.1 Ruptura e kordave tendinoze të paklasifikuara tjetërkund

I51.2 Ruptura e muskulit papilar i paklasifikuar tjetërkund

I51.3 Tromboza intrakardiake e paklasifikuar tjetërkund

Trombozë e vjetër:

- apikale
- atriale
- aurikulare
- ventrikulare

I51.4 Miokarditi, i paspecifikuar

Fibrozë miokardiale

Miokardit:

- NOS
- kronik (intersticial)

I51.5 Degjenerimi miokardial

Degjenerim i zemrës ose miokardit:

- dhjamosje
- senil

Sëmundje miokardiale

I51.6 Sëmundja kardiovaskulare, e paspecifikuar

Aksident kardiovaskular NOS

Përjashton: sëmundjen kardiovaskulare aterosklerotike, të përshkruar të tillë (I25.0)

I51.7 Kardiomegalia

Kardiake:

- dilatacioni
- hipertrofia

- Dilatacioni ventrikular
- I51.8** Sëmundje të tjera të keqspecifikuara të zemrës
Karditi (akut)(kronik)
Pankarditi (akut)(kronik)
- I51.9** Sëmundje e zemrës, e paspecifikuar
- I52*** **Çrregullime të tjera të zemrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**
Përjashton: sëmundjen kardiovaskulare NOS në sëmundje të klasifikuara tjetërkund (I98.0*)
- I52.0*** Çrregullime të tjera të zemrës në sëmundje bakteriale të klasifikuara tjetërkund
Karditi meningokoksik NEC (A39.5†)
- I52.1*** Çrregullime të tjera të zemrës në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund
Sëmundja pulmonare e zemrës në shistosomiazë (B65.-†)
- I52.8*** Çrregullime të tjera të zemrës në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund
Karditi reumatoid (M05.3†)

Sëmundjet cerebrovaskulare

(I60–I69)

Përfshin: me përmendje të hipertensionit (gjendjet në I10 dhe I15.-)

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar praninë e hipertensionit.

Përjashton: sulme ishemike kardiake tranziente dhe sindromat e lidhura me to (G45.-)
hemorragji intrakraniale traumatike (S06.-)
demencien vaskulare (F01.-)

I60 Hemorragjia subaraknoidale

- I60.0** Hemorragjia subaraknoidale nga sifoni dhe bifurkacioni karotid
- I60.1** Hemorragjia subaraknoidale nga arteria media cerebri
- I60.2** Hemorragjia subaraknoidale nga arteria comunicans anterior
- I60.3** Hemorragjia subaraknoidale nga arteria comunicans posterior
- I60.4** Hemorragjia subaraknoidale nga arteria bazilare

- I60.5 Hemorragjia subaraknoidale nga arteria vertebrale**
- I60.6 Hemorragjia subaraknoidale nga arterie të tjera intrakraniale**
Prekje të disa arterieve intrakraniale
- I60.7 Hemorragjia subaraknoidale nga arterie intrakraniale, e paspecifikuar**
Rupturë e aneurizmës Berry (kongjenitale) NOS
Hemorragji subaraknoidale nga:
• cerebrale		arteria NOS
• komunikuese		
- I60.8 Hemorragji subaraknoidale tjetër**
Hemorragji meningcale
Rupturë e keqformimit arterio-venoz cerebral
- I60.9 Hemorragji subaraknoidale e paspecifikuar**

I61 Hemorragji intracerebrale

Përjashton: pasojat e hemorragjisë intracerebrale (I69.1)

- I61.0 Hemorragji intracerebrale në hemisferë, subkortikale**
Hemorragji intracerebrale e thellë
- I61.1 Hemorragji intracerebrale në hemisferë, kortikale**
Hemorragji e lobit cerebral
Hemorragji intracerebrale superficiale
- I61.2 Hemorragji intracerebrale në hemisferë, e paspecifikuar**
- I61.3 Hemorragji intracerebrale në truncus cerebri**
- I61.4 Hemorragji intracerebrale në cerebelum**
- I61.5 Hemorragji intracerebrale intraventrikulare**
- I61.6 Hemorragji intracerebrale me lokalizim të shumfishtë**
- I61.8 Hemorragji intracerebrale të tjera**
- I61.9 Hemorragji intracerebrale, e paspecifikuar**

I62 Hemorragji intrakraniale të tjera jotraumatike

Përjashton: pasojat e hemorragjisë intracerebrale (I69.2)

- I62.0 Hemorragji subdurale akute jotraumatike**
- I62.1 Hemorragji ekstradurale jotraumatike**
Hemorragji epidurale jotraumatike
- I62.9 Hemorragji intrakraniale e paspecifikuar**

I63**Infarkti cerebral**

Përfshin: bllokim dhe stenoze cerebrale të arterieve precerebrale (përfshirë dhe trugun brakiocefalik), që çon në infarkt cerebral

Përfshihet: pasojat e infarktit cerebral (I69.3)

- I63.0 Infarkti cerebral nga tromboza e arterieve precerebrale
- I63.1 Infarkti cerebral nga embolia e arterieve precerebrale
- I63.2 Infarkti cerebral nga bllokimi ose stenoza e paspecifikuar e arterieve precerebrale
- I63.3 Infarkti cerebral nga tromboza e arterieve cerebrale
- I63.4 Infarkti cerebral nga embolia e arterieve cerebrale
- I63.5 Infarkti cerebral nga bllokimi ose stenoza e paspecifikuar e arterieve cerebrale
- I63.6 Infarkti cerebral nga tromboza venoze jopijogjene
- I63.8 Infarkt cerebral tjetër
- I63.9 Infarkt cerebral, i paspecifikuar

I64**Insulti, i paspecifikuar si hemorragji apo infarkt**

Përfshin: aksidentin cerebrovaskular NOS

Përfshihet: pasojat e insultit (I69.4)

I65**Bllokimi dhe stenoza e arterive precerebrale që nuk jep infarkt cerebral**

<i>Përfshin:</i>	embolizmin ngushtimin bllokimin (plotë)(pjesëshëm) trombozën	i/e arterieve bazilare, karotide ose vertebrale, por që nuk çon në infarkt cerebral
------------------	---	---

Përfshihet: kur shkakton infarkt cerebral (I63.-)

- I65.0 Bllokimi dhe stenoza e arteries vertebrale
- I65.1 Bllokimi dhe stenoza e arteries baziliare
- I65.2 Bllokimi dhe stenoza e arteries karotide
- I65.3 Bllokimi dhe stenoza e arterieve multiple dhe bilaterale precerebrale
- I65.8 Bllokimi dhe stenoza e arterieve të tjera precerebrale
- I65.9 Bllokimi dhe stenoza e arteries precerebrale, e paspecifikuar

I66

Bllokimi dhe stenoza e arterieve cerebrale që nuk japin infarkt cerebral

<i>Përfshin:</i>	embolizmin	i/e arterieve cerebrale mesme,
	ngushtimin	anteriore dhe posteriore, atyre
	bllokimin (plotë)(pjesëshëm)	cerebelare, që nuk çojnë në
	trombozen	infarkt cerebral
<i>Përfshihet:</i>	kur shkakton infarkt cerebral (I63.-)	

- I66.0 Bllokimi dhe stenoza e arteries media cerebri
- I66.1 Bllokimi dhe stenoza e arteries anteriore cerebri
- I66.2 Bllokimi dhe stenoza e arteries posteriore cerebri
- I66.3 Bllokimi dhe stenoza e arterieve cerebelare
- I66.4 Bllokimi dhe stenoza e arterieve cerebrale multiple dhe bilaterale
- I66.8 Bllokimi dhe stenoza e arteries cerebrale tjetër
- Bllokimi dhe stenoza e arterieve perforante
- I66.9 Bllokimi dhe stenoza e arteries cerebrale, e paspecifikuar

I67

Sëmundje të tjera cerebrovaskulare

Përfshihet: pasojat (sekelat) e listuara në gjendjet (I69.8)

- I67.0 Diseksioni i arterieve cerebrale, të paruptuara
- Përfshihet:* arteriet cerebrale të çara (I60.7)
- I67.1 Aneurizmi cerebral, i paruptuar
- Cerebrale:
 - aneurizmi NOS
 - fistula arteriovenoze, e fituar
- Përfshihet:* aneurizmin cerebral kongjenital, të paçarë (Q28.-)
- aneurizmin cerebral të çarë (I60.-)
- I67.2 Ateroskleroza cerebrale
- Ateroma e arterieve cerebrale
- I67.3 Leukoencefalopatia progresive vaskulare
- Sëmundja Binswanger
- Përfshihet:* demencien vaskulare subkortikale (F01.2)
- I67.4 Encefalopatia hipertensive
- I67.5 Sëmundja Moyamoya

I67.6 Tromboza jopiogjene e sistemit venoz intrakranial

Tromboza jo-piogjenike e:

- venave cerebrale
- sinusit venos intrakranial

Përjashton: kur shkakton infarkt (I63.6)

I67.7 Arteriti cerebral i paklasifikuar tjetërkund

I67.8 Sëmundje cerebrovaskulare tjetër e specifikuar

Insuficienca kardiovaskulare akute NOS

Ishemia cerebrale (kronike)

I67.9 Sëmundje cerebrovaskulare, e paspecifikuar

I68* Çrregulime cerebrovaskulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

I68.0* Angiopatia amiloide cerebrale (E85.-†)

I68.1* Arteriti cerebral në sëmundjet infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund

Arteriti cerebral:

- listerial (A32.8†)
- sifilitik (A52.0†)
- tuberkular (A18.8†)

I68.2* Arteriti cerebral në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

Arteriti cerebral në lupusin eritematoz sistemik (M32.1†)

I68.8* Çrregullime të tjera cerebrovaskulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Apopleksia uremike në sëmundjen kronike të veshkës (N18.5†)

I69 Pasojat e sëmundjes cerebrovaskulare

Shënim: Kategoria I69 duhet përdorur për të treguar gjendjet në I60-I67.1 dhe I67.4-I67.9 si dhe pasojat (sekelat) e tyre, të klasifikuara tjetërkund. 'Pasojat' ('sekelat') përfshijnë gjendje të specifikuar si të tilla ose si efekte të vona, ose ato që shfaqen një vit apo më shumë pas shfaqjes së gjendjes shkaktare.

Nuk duhet përdorur për sëmundjet kardiovaskulare kronike. I kodoni këto në I60-I67.

I69.0 Pasojat e hemorragjisë subaraknoidale

I69.1	Pasojat e hemorragjisë intracerebrale
I69.2	Pasojat e hemorragjisë intrakraniale tjetër jotraumatike
I69.3	Pasojat e infarktit cerebral
I69.4	Pasojat e insultit të paspecifikuar si hemorragji apo infarkt
I69.8	Pasojat e sëmundjeve të tjera dhe të paspecifikuara cerebrovaskulare

Sëmundjet e arterieve, arteriolave dhe kapilarëve (I70–I79)

I70

Ateroskleroza

<i>Përfshin:</i>	arteriolosklerozen arteriosklerozen sëmundjen vaskulare arteriosklerotike ateromën degjenerimin: • arterial • arteriovaskular • vaskular endarteritin deformans ose obliterans senil: • arteritin • endarteritin
<i>Përfshihet:</i>	cerebrale (I67.2) koronare (I25.1) mezenterike (K55.1) pulmonare (I27.0)

Klasifikimi shtesë i mëposhtëm, që tregon praninë ose jo të gangrenës, është për përdorim me nënkategoritë në I70.

0	pa gangrenë
1	me gangrenë

I70.0	Ateroskleroza e aortës
I70.1	Ateroskleroza e arteries renale Veshka Goldblatt

Përfshin: aterosklerozën e arteriolave renale (I12.-)

I70.2 Ateroskleroza e arterieve të ekstremiteteve

Gangrena aterosklerotike

Skleroza (mediale) e Mönckeberg

I70.8 Ateroskleroza e arterieve të tjera

I70.9 Ateroskleroza e gjeneralizuar dhe e paspecifikuar

I71 Aneurizma dhe diseksioni i aortës

I71.0 Diseksioni i aortës (i çdo pjese)

Aneurizma e disekuar e aortës (e çarë) [çdo pjesë]

I71.1 Aneurizma e aortës toracike, e rupturuar

I71.2 Aneurizma e aortës toracike, pa përmendur rupturë

I71.3 Aneurizma e aortës abdominale, e rupturuar

I71.4 Aneurizma e aortës abdominale, pa përmendur rupturë

I71.5 Aneurizma e aortës torakoabdominale, e rupturuar

I71.6 Aneurizma e aortës torakoabdominale, pa përmendur rupturë

I71.8 Aneurizma e aortës me lokalizim të paspecifikuar, e rupturuar

Rupturë e aortës NOS

I71.9 Aneurizma e aortës me lokalizim të paspecifikuar, pa përmendur rupturë

Aneurizëm

Dilatacion

Nekroze hialine

i/e aortës

I72 Aneurizma dhe diseksione të tjera

Përfshin: aneurizmën (cirsoide)(false)(e çarë)

Përfshin: aneurizmën (e):

- aortës (I71.-)
- arteriovenoze NOS (Q27.3)
- arteriovenoze të fituar (I77.0)
- cerebrale (të paçarë) (I67.1)
- cerebrale të çarë (I60.-)
- koronare (I25.4)
- të zemrës (I25.3)
- arteries pulmonare (I28.1)
- retinale (H35.0)

- varikoze (I77.0)

diseksionin e:

- arteries koronare (I25.4)
- arteries precerebrale, kongjenitale (të paçarë) (Q28.1)

- I72.0** Aneurizëm dhe diseksion i arteries karotide
- I72.1** Aneurizëm dhe diseksion i arterieve të anësive superiore.
- I72.2** Aneurizëm dhe diseksion i arteries renale
- I72.3** Aneurizëm dhe diseksion i arteries iliake
- I72.4** Aneurizëm dhe diseksion i arterieve të anësive inferiore
- I72.5** Aneurizëm dhe diseksion arterieve të tjera cerebrale
Aneurizëm dhe diseksion i (trungut) të arteries bazilare
Përfshihet: aneurizëm dhe diseksionin e:
 - arteries karotide (I72.0)
 - arteries vertebrale (I72.6)
- I72.6** Aneurizëm dhe diseksion i arteries vertebrale
- I72.8** Aneurizëm dhe diseksion i arterieve të tjera të specifikuara
- I72.9** Aneurizëm dhe diseksion me lokalizim të paspecifikuar

I73

Sëmundje të tjera vaskulare periferike

Përfshihet: enjtjet nga të ftohtit e gjymtyrëve (T69.1)
dëmtimet nga ngrirja (T33–T35)
imersionin e dorës ose këmbës (T69.0)
spazma të arteries cerebrale (G45.9)

- I73.0** **Sindromi Raynaud**
Raynaud;
 - sëmundja
 - gangrena
 - fenomeni (sekondar)
- I73.1** **Tromboangiti obliterant (Buerger)**
- I73.8** **Sëmundje të tjera të specifikuara vaskulare periferike**
Akrocianoza
Akroparestezia;
 - e thjeshtë [e llojit Schultze]
 - vazomotore [e llojit Nothnagel]
Eritrocianoza

- I73.9** Eritromelalgia
Sëmundje vaskulare periferike të paspecifikuara
Klaudikimi intermitent
Spazma e arteries

I74 Embolia dhe tromboza arteriale

- Përfshin:* infarktin:
- embolik
 - trombotik
- bllokimin:
- embolik
 - Trombotik
- Përjashton:* embolizmin dhe trombozën:
- bazilare (I63.0–I63.2, I65.1)
 - karotide (I63.0–I63.2, I65.2)
 - cerebrale (I63.3–I63.5, I66.9)
 - që komplikon:
 - abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00–O07, O08.8)
 - shtatzëninë, lindjen ose pas lindjen (O88.-)
 - koronare (I21–I25)
 - mezenterike (K55.0)
 - precerebrale (I63.0–I63.2, I65.9)
 - pulmonare (I26.-)
 - renale (N28.0)
 - retinale (H34.-)
 - vertebrale (I63.0–I63.2, I65.0)

I74.0 Embolia dhe tromboza e aortës abdominale

Sindroma e bifurkacionit aortik

Sindroma Leriche

I74.1 Embolia dhe tromboza në pjesë të tjera të paspecifikuara të aortës

I74.2 Embolia dhe tromboza e arterieve të ekstremiteteve superiore

I74.3 Embolia dhe tromboza e arterieve të ekstremiteteve inferiore

I74.4 Embolia dhe tromboza e arterieve të ekstremiteteve, e paspecifikuar

Embolizmi arterial periferik

- I74.5 Embolia dhe tromboza e arteries iliake
 I74.8 Embolia dhe tromboza e arterieve të tjera
 I74.9 Embolia dhe tromboza e arterieve, të paspecifikuara

I77

Çrregullime të tjera të arterieve dhe arteriolave

Përjashton: sëmundjet (vaskulare) të kolagjenit (M30-M36)
 angjitin hipersensitiv (M31.0)
 arterien pulmonare (I28.-)

I77.0 Fistula arteriovenoze, e fituar

Variksi aneurizmal

Aneurizmi arteriovenoz, i fituar

Përjashton: aneurizmin arteriovenoz NOS (Q27.3)
 cerebral (I67.1)
 koronar (I25.4)
 traumatik – shih dëmtimet e enëve të gjakut sipas rajoneve

I77.1 Striktura arteriale

I77.2 Ruptura arteriale

Fistula e arteries

Përjashton: çarjen traumatike të arteries -- shih dëmtimet e enëve të gjakut sipas rajoneve

I77.3 Displazia arteriale fibromuskulare

I77.4 Sindromi i kompresionit të arteries celiake

I77.5 Nekroza e arteries

I77.6 Arteriti, i paspecifikuar

Aortiti NOS

Endarteriti NOS

Përjashton: arteritin ose endarteritin:

- e harkut aortik [Takayasu] (M31.4)
- cerebral NEC (I67.7)
- koronar (I25.8)
- deformans (I70.-)
- me qeliza gjigante (M31.5–M31.6)
- obliterans (I70.-)
- senil (I70.-)

I77.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të arterieve dhe arteriolave

Erozion | i/e arteries

Ulçer
I77.9 Çrregullime të arterieve dhe arteriolave, të paspecifikuara

I78 Sëmundjet e kapilarëve

I78.0 Teleangiektazia hemorragjike hereditare

Sëmundja Rendu-Osler-Weber

I78.1 Nevusi, jo neoplastik

Nevus:

- araneus
- merimange
- stellar

Përjashton: nevusin:

- NOS (D22.-)
- blu (D22.-)
- në formë flake (Q82.5)
- me qime (D22.-)
- melanocitik (D22.-)
- të pigmentuar (D22.-)
- portwine (Q82.5)
- sanguinoz (Q82.5)
- luleshtrydhe (Q82.5)
- vaskular NOS (Q82.5)
- verrukoz (Q82.5)

I78.8 Sëmundje të tjera të kapilarëve

I78.9 Sëmundje të kapilarëve, të paspecifikuara

I79* Çrregullime të arterieve, arteriolave dhe kapilarëve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

I79.0* Aneurizma e aortës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Aneurizma sifilitike e aortës (A52.0†)

I79.1* Aortiti në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Aortiti sifilitik (A52.0†)

I79.2* Angiopatia periferike në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Angiopatia diabetike periferike (E10-E14 me karakter të katërt .5†)

I79.8* Çrregullime të tjera të arterieve, arteriolave dhe kapilareve në
sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundje të venave, vazave limfatike dhe limfonodulave, të
paklasifikuara tjetërkund
(I80–I89)

I80 **Flebiti dhe tromboflebiti**

Përfshin: endoflebitin
 inflamacionin, e venës
 periflebitin
 flebitin supurativ

Përdorni kodet shtesë (kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat,
nëse janë shkaktare.

Përjashton: flebitin dhe tromboflebitin (e):

- që komplikon
 - abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
 - shtatzëninë, lindjen ose pas lindjen (O88.-)
- intrakranial dhe intraspinal, septik ose NOS (G08)
- intrakranial, jopiogjenik (I67.6)
- intraspinal, jopiogjenik (G95.1)
- portal (vena) (K75.1)

sindromën postflebitike (I87.0)
tromboflebitin migrans (I82.1)

- I80.0** **Flebiti dhe tromboflebiti i venave superficiale të ekstremiteteve
inferiore**
- I80.1** **Flebiti dhe tromboflebiti i venës femorale**
- I80.2** **Flebiti dhe tromboflebiti i venave të tjera të thella të
ekstremiteteve inferiore**
Trombozë e venës së thellë NOS
- I80.3** **Flebiti dhe tromboflebiti i ekstremiteteve inferiore, i paspecifikuar**
Embolizëm ose trombozë e ekstremiteteve të poshtëme NOS
- I80.8** **Flebiti dhe tromboflebiti me lokalizim tjetër**
- I80.9** **Flebiti dhe tromboflebiti me lokalizim të paspecifikuar**

I81**Tromboza e venës portale**

Përfshin: bllokimin e (venës) portale

Përjashton: flebitin e venës portale (K75.1)

I82**Emboli dhe trombozë venoze tjetër**

Përjashton: embolizmin dhe trombozën venoze:

- cerebrale (I63.6, I67.6)
- që komplikon:
 - abortin ose shtatzëninë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
 - shtatzëninë, lindjen ose pas lindjen (O88.-)
- koronare (I21-I25)
- intrakraniale dhe intraspinale, septike ose NOS (G08)
- intrakraniale, jopiogjenike (I67.6)
- intraspinale, jopiogjenike (G95.1)
- të ekstremiteteve të poshtëme (I80.-)
- mezenterike (K55.0)
- portale (vena) (K75.1)
- pulmonare (I26.-)

I82.0

Sindroma Budd-Chiari

I82.1

Tromboflebiti migrues (=migrans)

I82.2

Embolia dhe tromboza e vena cava

I82.3

Embolia dhe tromboza e venës renale

I82.8

Embolia dhe tromboza e venave të tjera të specifikuar

I82.9

Embolia dhe tromboza venoze, e paspecifikuar

Embolia venoze NOS

Tromboza (venoze) NOS

I83**Venat varikoze të ekstremiteteve inferiore**

Përjashton: që komplikojnë:

- shtatzëninë (O22.0)
- pas lindjen (O87.8)

I83.0

Venat varikoze të ekstremiteteve inferiore, me ulcer

Çdo gjendje në I83.9 me ulçer, e specifikuar si e ulçeruar

Ulçerat varikoze (gjymtyrët e poshtëme, çdo pjesë)

I83.1 Venat varikoze të ekstremiteteve inferiore, me inflamacion

Çdo gjendje në I83.9 me inflamacion ose e specifikuar si dermatit i stazës NOS

I83.2 Venat varikoze të ekstremiteteve inferiore, me inflamacion dhe ulçer së bashku

Çdo gjendje në I83.9 me ulçer dhe inflamacion

I83.9 Venat varikoze të ekstremiteteve inferiore, pa inflamacion ose ulcer

Flebektazi

Vena varikoze

Variks

e gjymtyrëve të poshtëme [çdo pjesë] ose
zonë e papërcaktuar

I85 Variçet e ezofagut

I85.0 Variçet e ezofagut me hemorragji

I85.9 Variçet e ezofagut pa hemorragji

Variçet e ezofagut NOS

I86 Vena varikoze të lokalizimeve të tjera

Përjashton: variçet retinale (H35.0)

venat varikoze në zonë të paspecifikuar (I83.9)

I86.0 Variçet sublinguale

I86.1 Variçet skrotale

Varikocelat

I86.2 Variçet pelvike

I86.3 Variçet vulvare

Përjashton: eë komplikojnë:

- lindjen dhe pas lindjen (O87.8)
- shtatzëninë (O22.0)

I86.4 Variçet gastrike

I86.8 Venat varikoze me lokalizime të tjera të specifikuara

Ulçerat varikoze të septumit nazal

I87 Çrregullime të tjera të venave

I87.0 Sindromi post-trombotik

- Sindromi post-flebitik
- I87.1 Komprimimi i venave**
Striktura e venave
Sindroma e vena cava (inferiore)(superiore)
Përjashton: pulmonare (I28.8)
- I87.2 Insuficienca venoze (kronike) (periferike)**
- I87.8 Çregullime të tjera të specifikuara të venave**
- I87.9 Çrregullime të venave, të paspecifikuara**

I88

Limfadeniti jospecifik

Përjashton: limfadenitin akut, përveç atij mezenterik (L04.-)
sëmundjen e HIV që çon në limfadenopati të gjeneralizuar (B23.1)

- I88.0 Limfadeniti jospecifik mezenterik**
Limfadeniti mezenterik (akut)(kronik)
- I88.1 Limfadenit kronik, përjashtuar ai mezenterik**
Adeniti		kronik, çdo limfonodul përveç atyre
Limfadeniti		mezenterike
- I88.8 Limfadenit jospecifik tjetër**
- I88.9 Limfadenit jospecifik, i paspecifikuar**
Limfadenit NOS

I89

Çrregullime të tjera joinfektive të vazave limfatike dhe limfonodulave

Përjashton: kilocelën:

- filariale (B74.-)
- tunica vaginalis (jo filariale) NOS (N50.8)

limfonodulat e rritura NOS (R59.-)
limfoedemën e trashëguar (Q82.0)
limfoedema pas mastektomisë (I97.2)

- I89.0 Limfoedema, e paklasifikuar tjetërkund**
Limfangiektazi
- I89.1 Limfangiti**
limfanginit:
- NOS

- kronik
- subakut

Përjashton: limfanginitin akut (L03.-)

I89.8 Çrregullime të tjera joinfektive të specifikuara të vazave limfatike dhe limfonodulave

Kilocela (jo-filariale)

Retikuloza lipomelanocitike

I89.9 Çrregullime joinfektive të vazave limfatike dhe limfonodulave, të paspecifikuara

Sëmundje e vazave limfatike NOS

Çrregullime të tjera të paspecifikuara të sistemit cirkulator (I95–I99)

I95 Hipotensioni

Përjashton: kolapsin kardiovaskular (R57.9)

sindromën e hipotensionit të nënës (O26.5)

leximin e ulët të presionit të gjakur – jospecifik NOS (R03.1)

I95.0 Hipotensioni idiopatik

I95.1 Hipotensioni ortostatik

Hipotension, nga qëndrimi

Përjashton: hipotensionin ortostatik neurogjenik [Shy-Drager] (G23.8)

I95.2 Hipotensioni nga barnat

Përdorni kodet shtesë (kapitulli XX), nëse dëshironi, për të identifikuar barnat, nëse janë shkaktare.

I95.8 Hipotension tjetër

Hipotensioni kronik

I95.9 Hipotension i paspecifikuar

I97 Çrregullimet post-procedurale të sistemit cirkulator të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: shokun post-operator (T81.1)

I97.0 Sindromi postkardiotomik

- I97.1** Shqetësime të tjera funksionale që pasojnë kirurgjine kardiake
 insuficiencë kardiake | që pason kirurgjinë kardiake, si pasojë
 dështim i zemrës | e pranisë së protezës kardiake
- I97.2** Sindromi limfoedematoz post-mastektomik
 elefantiazë | si pasojë e mastektomisë
 obliterim i enëve limfatike
- I97.8** Çrregullime të tjera post-procedurale të sistemit cirkulator, të paklasifikuara tjetërkund
- I97.9** Çrregullime post-procedurale të sistemit cirkulator, të paspecifikuara

I98*

Çrregullime të tjera të sistemit cirkulator

Përfshihet: çrregullime të klasifikuara në kategoritë e tjera me yll, brenda këtij kapitulli

- I98.0*** Sifilisi kardiovaskular
 Sifilisi kardiovaskular:
 • NOS (A52.0†)
 • kongjenital, i vonë (A52.0†)
- I98.1*** Çrregullime kardiovaskulare në sëmundje të tjera infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund
 Kardiovaskular:
 • përfshirje NEC, në sëmundjen Chagas (kronike) (B57.2†)
 • lezionet e pintës [carate] (A67.2†)
- I98.2*** Variçet ezofageale pa hemorragji në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
 Variçet ezofageale pa hemorragji:
 • çrregullimet e mëlçisë (K70–K71†, K74.-†)
 • shistosomiazë (B65.-†)
- I98.3*** Variçet ezofageale me hemorragji në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
 Variçet ezofageale me hemorragji:
 • çrregullimet e mëlçisë (K70–K71†, K74.-†)
 • shistosomiazë (B65.-†)
- I98.8*** Çrregullime të tjera të specifikuara të sistemit cirkulator në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

KAPITULLI X

Sëmundjet e sistemit respirator (J00–J99)

Shënim: Kur një gjendje respiratore përshkruhet sikur ndodh në më shumë se një vend dhe nuk është e indeksuar në mënyrë specifike, duhet të klasifikohet në zonën me të ulët anatomike (p.sh. trakeobronkiti si bronkit në J40)

Përjashton: gjendje të caktuara, që fillojnë në periudhën perinatale (P00-P96)
sëmundje parazitare dhe infektive të caktuara (A00-B99)
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes (O00-O99)
keqformime të lindura, deformime dhe anomali kromozomale (Q00-Q99)
sëmundje endokrine, nutricionale dhe metabolike (E00-E90)
dëmtime, helmime dhe gjendje të caktuara nga shkaqe të jashtme (S00-T98)
neoplazma (C00-D48)
simptoma, shenja dhe gjetje anormale klinike dhe laboratorike, të paklasifikuara tjetërkund (R00-R99)

Ky kapitull përmban blloqet e mëposhtëme:

J00–J06	Infeksionet akute respiratore të sipërme
J10–J18	Gripi dhe pneumonia
J20–J22	Infeksione të tjera akute respiratore të poshtëme
J30–J39	Sëmundje të tjera të traktit të sipërm respirator
J40–J47	Sëmundje kronike respiratore të poshtëme
J60–J70	Sëmundje të mushkërive nga shkaktarë të jashtëm
J80–J84	Sëmundje të tjera respiratore që prekin kryesisht intersticiumin
J85–J86	Gjendje supurative dhe nekrotike të traktit të poshtëm respirator
J90–J94	Sëmundje të tjera të pleurës
J95–J99	Sëmundje të tjera të sistemit respirator

Kategoritë me yll në këtë kapitull jepen si më poshtë:

J17*	Pneumonia në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
J91*	Efuzioni pleural në gjendje të klasifikuara tjetërkund
J99*	Çrregullime respiratore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Infeksionet akute respiratore të sipërme (J00–J06)

Përjashton: sëmundjen pulmonare obstruktive kronike me përkeqësime akute NOS (J44.1)

J00

Nazofaringiti akut (ftohja e zakonshme)

Përfshin: korizën (akute)
katarrin nazal, akut
nazofaringitin:

- NOS
- infektiv NOS

rinitin:

- akut
- infektiv

Përjashton: nazofaringitin, kronik (J31.1)

faringitin:

- NOS (J02.9)
- akut (J02.-)
- kronik (J13.2)

rinitin:

- NOS (J31.0)
- alergjik (J31.0-J34.0)
- kronik (J31.0)
- vazomotor (J30.0)

grykën e acaruar:

- NOS (J02.9)
- akute (J02.-)
- kronike (J31.2)

J01

Sinuziti akut

Përfshin: abscesin
empiemën
infeksionin
inflamacionin
qelbëzimin

akut, të sinusit (aksesor)(kanal)

Përdorni kodet shitesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

Përfshihet: sinuzitin, kronik ose NOS (J32.-)

J01.0 Sinuziti akut maksilar

Antriti akut

J01.1 Sinuziti akut frontal

J01.2 Sinuziti akut etmoidal

J01.3 Sinuziti akut sfenoidal

J01.4 Parasinuziti akut

J01.8 Sinuzit akut tjetër

Sinuzit akut, që prek më shumë se një sinus, por jo pansinuset.

J01.9 Sinuzit akut i paspecifikuar

J02 Faringit akut

Përfshihet: grykën e acaruar, akute

Përfshihet: abscesin:

- peritonsilar (J36)
- faringeal (J39.1)
- retrofaringeal (J39.0)

laringofaringitin akut (J06.0)

faringitin kronik (J31.2)

J02.0 Faringiti streptokoksik

Gryka e acaruar streptokoksike

Përfshihet: skarlatinën (A38)

J02.8 Faringit akut nga mikroorganizma të tjerë të specifikuar

Përdorni kodet shitesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

Përfshihet: faringitin (nga, në):

- enteroviral vezikular (B08.5)
- herpesviral [herpes simpleks] (B00.2)
- mononukleozën infektive (B27.-)
- virusi i gripit:
 - i identifikuar (J09, J10.1)
 - i papëreaktuar (J11.1)

J02.9 Faringit akut i paspecifikuar

J03**Tonsilit akut**

Përjashton: abscesin peritonsilar;
grykën e acaruar:
• NOS (J02.9)
• akute (J02.-)
• streptokoksike (J02.0)

J03.0**Tonsiliti streptokoksik****J03.8****Tonsiliti akut nga mikroorganizma të tjerë të specifikuar**

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektive.

Përjashton: faringotonsilitin herpesviral [herpes simplex] (B00.2)

J03.9**Tonsilit akut i paspecifikuar**

Tonsilit (akut):

- NOS
- folikular
- gangrenoz
- infektiv
- ulçerativ

J04**Laringit akut dhe trakeit**

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

Përjashton: laringitin obstruktiv akut [krupi] dhe epiglotitin (J05.-)
laringismus (stridulus) (J38.5)

J04.0**Laringiti akut**

Laringiti (akut):

- NOS
- edematoz
- subglotit
- qelbëzues
- ulçerativ

Përjashton: laringitin kronik (J37.0)
laringitin nga gripi, virusi i gripit:
• i identifikuar (J09, J10.1)

		• i papërcaktuar (J11.1)
J04.1	Trakeiti akut	
	Trakeiti (akut):	
	• NOS	
	• katarral	
	<i>Përjashton:</i>	trakeitin kronik (J42)
J04.2	Laringotrakeiti akut	
	Laringotrakeiti NOS	
	Trakeiti (akut) me laringit (akut)	
	<i>Përjashton:</i>	laringotrakeitin kronik (J37.1)
J05	Laringiti akut obstruktiv (krupi) dhe epiglotiti	
	Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.	
J05.0	Laringiti akut obstruktiv (krupi)	
	Laringiti obstruktiv NOS	
J05.1	Epiglotiti akut	
	Epiglotiti NOS	
J06	Infeksionet akute respiratore të sipërme me lokalizime të shumta dhe të paspecifikuara	
	<i>Përjashton:</i>	infeksionin respirator akut NOS (J22)
		Virusin e gripit:
		• i identifikuar (J09, J10.1)
		• i papërcaktuar (J11.1)
J06.0	Laringofaringiti akut	
J06.8	Infeksione të tjera akute respiratore të sipërme me lokalizime të shumta	
J06.9	Infeksione akute respiratore të sipërme, të paspecifikuara	
	Respirator i sipërm:	
	• sëmundje, akute	
	• infeksion NOS	

Gripi dhe pneumonia

(J10–J18)

J09

Gripit i shkaktuar nga virusi i gripit zoonotik ose pandemik i identifikuar

Shënim: Për përdorim në këtë kategori, duhet refereruar me udhëzuesit e Programi Global të Gripit (PGI, www.who.int/grip/) të OBSH-së.

Gripit i shkaktuar nga shtamet e virusit të gripit që kanë një rëndësi epidemiologjike me transmetim kafshë-njeri ose njeri-njeri.

Përdorni kodet shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar pneumoninë ose manifestimet e tjera.

Përjashton: *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*]

J10

Gripit i shkaktuar nga virusi i identifikuar i gripit

Përfshin: Gripin nga viruset B ose C të gripit të identifikuar

Përjashton: *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*]

- infeksion NOS (A49.2)
- meningit (G00.0)
- pneumoni (J14)

gripin nga virusi sezonal i gripit i identifikuar (J09)

J10.0

Gripit me pneumoni, virusi i gripit i identifikuar

(Bronko)pneumoni nga gripit me virus zoonotik ose pandemik të identifikuar

J10.1

Gripit me manifestime të tjera respiratore, virusi i gripit i identifikuar

Gripit

Nga gripit:

- infeksion respirator akut i sipërm
- laringiti
- faringiti
- efuzion pleural

virusi sezonal i
gripit i
identifikuar

J10.8

Gripit me manifestime të tjera, virusi i gripit i identifikuar

Encefalopati nga gripit:

gripit

- gastroenterit
- miokardit (akut)

virusi sezonal i
gripit i
identifikuar

J11**Gripi, virusi i gripit i paidentifikuar**

Përfshin: gripin | virusi sezonal i
gjendjen gripale | gripit
i paidentifikuar

Përjashton: *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*]
Infeksion NOS (A49.2)
Meningit (G00.0)
Pneumoni (J14)

J11.0**Gripi me pneumoni, virusi i gripit i paidentifikuar**

(Bronko)pneumoni me virus të paidentifikuar ose të papërcaktuar

J11.1**Gripi me manifestime të tjera respiratore, virusi i gripit i paidentifikuar**

Gripi NOS

Nga gripi:

- infeksion respirator akut i sipërm
- faringiti
- efuzion pleural

virusi i papërcaktuar
ose i paidentifikuar

J11.8**Gripi me manifestime të tjera, virusi i gripit i paidentifikuar**

Encefalopati nga gripi:

Gripi

- gastroenterit
- miokardit (akut)

virusi i papërcaktuar
ose i paidentifikuar

J12**Pneumoni virale e paklasifikuar tjetërkund**

Përfshin: bronkopneumoninë nga viruse të ndryshme nga ai i gripit

Përjashton: pneumoninë kongjenitale nga rubeola
pneumoninë:

- e aspirimit (nga):
 - NOS (J69.0)
 - anestezia gjatë:
 - lindjes (O74.0)
 - shtatzënisë (O29.0)
 - paslindjes (O89.0)
- neonatale (P24.9)
- solide dhe likide (J69.-)

- në grip (J09, J10.0, J11.0)
 - interstiale NOS (J84.9)
 - lipide (J69.1)
 - virale, kongjenitale (P23.0)
- sindromën respiratore akute të rëndë [SARS] (U04.0)

J12.0	Pneumonia adenovirale
J12.1	Pneumonia nga virusi respirator sincicial
J12.2	Pneumonia nga virusi i parainflucës
J12.3	Pneumonia nga metapneumovirusi njerëzor (=human)
J12.8	Pneumoni virale tjetër
J12.9	Pneumoni virale e paspecifikuar

J13 Pneumonia nga *Streptococcus pneumoniae*

- Përfshin:** bronkopneumoninë nga *Streptococcus pneumoniae*
- Përfshihet:** pneumoninë kongjenitale *Streptococcus pneumoniae* (P23.6)
Pneumoninë nga të tjerë streptokokë (J15.3-J15.4)

J14 Pneumonia nga *Haemophilus influenzae*

- Përfshin:** Bronkopneumoninë nga *Haemophilus influenzae*
- Përfshihet:** pneumoninë kongjenitale *Haemophilus influenzae* (P23.6)

J15 Pneumoni bakteriale e paklasifikuar tjetërkund

- Përfshin:** bronkopneumoninë nga bakterie të ndryshme nga
S. pneumoniae dhe *H. influenzae*
- Përfshihet:** pneumoninë nga klamidia (J16.0)
pneumoninë kongjenitale (P23.-)
sëmundjen e Legionnaire (A48.1)

J15.0	Pneumonia nga <i>Klebsiella pneumoniae</i>
J15.1	Pneumonia nga <i>Pseudomonas</i>
J15.2	Pneumonia nga <i>stafilokoku</i>
J15.3	Pneumonia nga <i>streptokoku</i> , grupi B
J15.4	Pneumonia nga <i>streptokokë</i> të tjerë
	Përfshihet: pneumoninë nga: <i>Streptococcus</i> , Grupi B (J15.3)

Streptococcus pneumoniae (J13)

- J15.5 **Pneumonia nga *Escherichia coli***
- J15.6 **Pneumonia nga baktere të tjerë aerobike, Gram-negativë**
Pneumonia nga:
• baktere (aerobe) gram-negative NOS
• *Serratia marcescens*
- J15.7 **Pneumonia nga *Mycoplasma pneumoniae***
- J15.8 **Pneumoni bakteriale tjetër**
- J15.9 **Pneumoni bakteriale e paspecifikuar**

J16 Pneumoni nga mikroorganizma të tjerë infeksiozë e paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: ormitozën (A70)
 pneumocistozën (B59)
 pneumoninë:
 • NOS (J18.9)
 • kongjenitale (P23.-)

- J16.0 **Pneumoni nga Klamidia**
- J16.8 **Pneumoni nga mikroorganizma të tjerë infeksiozë të specifikuar**

J17* Pneumoni në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

J17.0* Pneumoni në sëmundje bakteriale të klasifikuara tjetërkund

Pneumonia nga:
• aktinomikoza (A42.0†)
• antraksi (A22.1†)
• gonoreja (A54.8†)
• nokardioza (A43.0†)
• infeksioni me *Salmonelë* (A02.2†)
• tularemia (A21.2†)
• ethja tifoide (A01.0†)
• kolla e mirë (perstussis) (A37.- †)

J17.1* Pneumoni në sëmundje virale të klasifikuara tjetërkund

Pneumonia nga:
• sëmundja nga citomegalovirusi (B25.0†)
• fruthi (B05.2†)

- rubeola (B06.8†)
- varicela (B01.2†)

J17.2*

Pneumoni në mykozat

Pneumonia në:

- aspergilozë (B44.0-B44.1†)
- kandidadiazë (B37.1†)
- koksidioidomykozë (B38.0-B32.2†)
- histoplazmozë (B39. †)

J17.3*

Pneumoni në sëmundjet parazitare

Pneumonia në:

- askariazë (B77.8†)
- shistosomiazë (B65.-†)
- toksoplazmozë (B58.3†)

J17.8*

Pneumoni në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

Pneumonia në:

- ornitozë (A70†)
- ethet Q (A78†)
- ethe reumatizmale (I00†)
- spiroketat, të paklasifikuara tjetërkund (A69.8†)

J18

Pneumoni, mikroorganizmi i paspecifikuar

Përfshihet: abscesin e mushkërisë me pneumoni (J85.1)
 çrregullimet intestinale të mushkërisë nga barnat (J70.2-J70.4)
 pneumoninë:
 • e aspirimit (nga):
 - NOS (J69.0)
 - anestezia gjatë:
 - lindjes (O74.0)
 - shtatzënisë (O29.0)
 - pas lindjes (O89.0)
 • neonatale (P24.9)
 • solide dhe likide (J69.-)
 • kongjenitale (P23.9)
 • intersticiale NOS (J84.9)
 • lipide (J69.1)
 • zakonisht intersticiale (J84.1)
 pneumonitin nga agjentë të jashtëm (J67-J70)

J18.0	Bronkopneumonia, e paspecifikuar <i>Përjashton:</i> bronkiolitin (J21.-)
J18.1	Pneumonia lobare, e paspecifikuar
J18.2	Pneumonia hypostatike, e paspecifikuar
J18.8	Pneumoni tjetër, mikroorganizmi i paspecifikuar
J18.9	Pneumoni, e paspecifikuar

Infeksione të tjera akute respiratore të poshtëme (J20–J22)

Përjashton: sëmundjen pulmonare obstruktive kronike me akutizim:

- përkeqësim NOS (J44.1)
- infeksion respirator të poshtëm (J44.0)

J20

Bronkiti akut

Përfshin: bronkitin:

- NOS, në ata nën 15 vjeç
- akut dhe subakut (me):
 - bronkospazëm
 - fibrinoz
 - membranoz
 - purulent
 - septik
 - trakeit

trakeobronkitin, akut

Përjashton: bronkitin

- NOS, në ata 15 vjeç e lart (J40)
- alergjik NOS (J45.0)
- kronik:
 - NOS (J42)
 - mukopurulent (J41.1)
 - obstruktiv (J44.-)
 - e thjeshtë (J41.0)

trakeobronkitin:

- NOS (J40)

- kronik (J42)
- kronik obstruktiv (J44.-)

J20.0	Bronkiti akut nga <i>Mycoplasma pneumoniae</i>
J20.1	Bronkiti akut nga <i>Haemophilus influenzae</i>
J20.2	Bronkiti akut nga streptokoku
J20.3	Bronkiti akut nga virusi Cocksackie
J20.4	Bronkiti akut nga virusi i parainflucës
J20.5	Bronkiti akut nga virusi respirator sincial
J20.6	Bronkiti akut nga rinovirusi
J20.7	Bronkiti akut nga (echovirusi) ekovirusi
J20.8	Bronkiti akut nga mikroorganizma të tjerë të specifikuar
J20.9	Bronkiti akut, i paspecifikuar

J21 Bronkioliti akut

Përfshin: me bronkospazëm

J21.0	Bronkioliti akut nga virusi respirator sincial
J21.8	Bronkioliti akut nga mikroorganizma të tjerë të specifikuar
J21.9	Bronkioliti akut, i paspecifikuar

Bronkioliti (akut)

J22 Infeksione akute respiratore të poshtëme, të paspecifikuara

Përfshin: infeksione akute të traktit të poshtëm respirator NOS

Përfshihet: infeksione akute të traktit të sipërm respirator (J06.9)

Sëmundje të tjera të traktit të sipërm respirator (J30–J39)

J30 Riniti alergjik dhe vazomotor

Përfshin: rinorrenë spazmodike

Përfshihet: rinitin alergjik me astmën (J45.0)

rinitin NOS (J31.0)

J30.0	Riniti vazomotor
J30.1	Riniti alergjik nga poleni
	Alergji NOS nga poleni
	Ethet e kashtës
	Polinozë
J30.2	Rinite të tjera alergjike sezonale
J30.3	Rinite të tjera alergjike
	Riniti alergjik nga bimët
J30.4	Rinit alergjik i paspecifikuar

J31 Riniti kronik, nazofaringiti kronik, dhe faringiti kronik

J31.0	Riniti kronik
	Ozena
	Riniti (kronik):
	• NOS • atrofik • granulomatoz • hipertrofik • obstruktiv • purulent • ulçerativ
	<i>Përjashton:</i> rinitin:
	• alergjik (J30.1-J30.4) • vazomotor (J30.0)
J31.1	Nazofaringiti kronik
	<i>Përjashton:</i> nazofaringitin, akut ose NOS (J00)
J31.2	Faringiti kronik
	Gryka e acaruar kronike
	Faringiti (kronik):
	• atrofik • granular • hipertrofik
	<i>Përjashton:</i> faringitin, akut ose NOS (J02.9)

J32 Sinuziti kronik

Përfshin:	abscesin empiemën infeksionin qelbëzimin	kronik, të sinusit (aksesor)(nazal)
------------------	---	-------------------------------------

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

Përjashton: sinuzitin akut (J01.-)

- J32.0 Sinuziti kronik maksilar**
Antriti (kronik)
Sinuziti maksilar NOS
- J32.1 Sinuziti kronik frontal**
Sinuziti frontal NOS
- J32.2 Sinuziti kronik etmoidal**
Sinuziti etmoidal NOS
- J32.3 Sinuziti kronik sfenoidal**
Sinuziti sfenoidal NOS
- J32.4 Parasinuziti kronik**
Parasinuziti NOS
- J32.8 Sinuzit kronik, tjetër**
Sinuzit (kronik) që prek më shumë së një sinus, por jo pansinuzit
- J32.9 Sinuzit kronik, i paspecifikuar**
Sinuziti (kronik) NOS

J33 Polipi nazal

Përjashton: polipet adenomatoze (D14.0)

- J33.0 Polip i kavitetit nazal**
Polip:
 - koanal
 - nazofaringeal
- J33.1 Degjenerimi polipoid i sinusit**
Sindroma Woakes ose etmoidit
- J33.8 Polipi tjetër i sinusit**
Polip i sinusit:
 - aksesor
 - etmoidal

- maksilar
- sfenoidal

J33.9 Polip nazal, i paspecifikuar

J34 Çrregullime të tjera të hundës dhe sinuseve nazale

Përfshihet: ulcerat varikoze të septumit nazal (I86.8)

J34.0 Abscesi, furunkula dhe karbunkula e hundës

Celuliti

Nekroza

Ulçeracioni

i/c septumit nazal

J34.1 Cisti dhe mukocela e sinusit nazal

J34.2 Deviacioni i septumit nazal

Defleksion ose deviacion i septumit (nazal)(i fituar)

J34.3 Hipertrofia e koanëve nazale

J34.8 Çrregullime të tjera të hundës dhe sinuseve nazale, të specifikuara

Perforacion i septumit nazal NOS

Rinolith

J35 Sëmundje kronike të tonsilave dhe adenoideve

J35.0 Tonsiliti kronik

Përfshihet: tonsilitin:

- NOS (J03.9)
- Akut (J03.-)

J35.1 Hipertrofia e tonsilave

Zmadhim i tonsilave

J35.2 Hipertrofia e adenoideve

Zmadhim i adenoideve

J35.3 Hipertrofia e tonsilave me hipertrofi të adenoideve

J35.8 Sëmundje të tjera kronike të tonsilave dhe adenoideve

Vegjetacionet adenoide

Amigdalolithi

Cikatriks i tonsilave (dhe adenoidit)

Shenjimi tonsilar

Ulçer e tonsilës

J35.9 Sëmundje kronike të tonsilave dhe adenoideve, të paspecifikuara
Sëmundje (kronike) të tonsilave dhe adenoideve NOS

J36 **Abscesi peritonsilar**

Përfshin: abscesin e tonsilës
celulitin peritonsilar
Quinsy

Përdorni kodet shitesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

Përjashton: abscesin retrofaringeal (J39.0)
tonsilitin:
• NOS (J03.9)
• akut (J03.-)
• kronik (J35.0)

J37 **Laringiti dhe laringotrakeiti kronik**

Përdorni kodet shitesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infektivë.

J37.0 **Laringiti kronik**

Laringiti
• katarral
• hipertrofik
• i thatë

Përjashton: laringitin
• NOS (J04.0)
• akut (J04.0)
• obstruktiv (akut) (J05.0)

J37.1 **Laringotrakeiti kronik**

Laringiti, kronik, me trakeit (kronik)
Trakeiti, kronik, me laringit

Përjashton: laringotrakeitin:
• NOS (J04.2)
• akut (J04.2)
trakeitin:
• NOS (J04.1)
• akut (J04.1)

- kronik (J42)

J38

Sëmundje të kordave vokale dhe laringut, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: laringitin:

- obstruktiv (akut)(J05.0)
- ulcerativ (J04.0)

stenozen subglotite postprocedurale (J95.5)

zhurmën në frymëmarrje:

- laringeale kongjenitale NOS (P28.9)
- NOS (R06.1)

J38.0 Paraliza e kordave vokale dhe laringut

Laringoplegja

Paralizë e glotis

J38.1 Polipi i kordave vokale dhe laringut

Përjashton: polipin adenomatoz (D14.1)

J38.2 Nodulat e kordave vokale

Kordit (fibrinoz)(nodoz)(tuberoz)

Noduli i i këngëtarit

Noduli i mësuesit

J38.3 Sëmundje të tjera të kordave vokale

Abscesi

Celuliti

Granuloma

Leukokeratoza

Leukoplakia

i/e kordave vokale

J38.4 Edema e laringut

Edema (e):

- glotis
- subglotike
- supraglotike

Përjashton: laringitin:

- akut obstruktiv [krupi] (J05.0)
- edematoz (J04.0)

J38.5 Spazma laringeale

Laringismus (stridulus)

J38.6	Stenoza e laringut	
J38.7	Sëmundje të tjera të laringut	
	Abscesi	 i/e laringut
	Celuliti	
	Sëmundje NOS	
	Nekroza	
	Pakiderma	
	Perikondriti	
	Ulçer	

J39 Sëmundje të tjera të traktit të sipërm respirator

Përjashton: infeksionet respiratore akute NOS (J22)
infeksionet respiratore akute NOS:
• të sipërme (J06.9)
inflamacione të rrugëve të sipërme nga kimikatet, gazet, tymrat ose avujt (J68.2)

J39.0 Abscesi retrofaringeal dhe parafaringeal

Abscesi perifaringeal

Përjashton: abscesin peritonsilar (J36)

J39.1 Abscese të tjere të faringut

Celuliti i faringut

Abscesi nazofaringeal

J39.2 Sëmundje të tjera të faringut

Cist	e faringut
Edemë	ose nazofaringut

Përjashton: faringitin (J31.2)
• kronik (J31.2)
• ulçerativ (J02.9)

J39.3 Reaksione hipersensibiliteti të traktit të sipërm respirator, lokalizimi i paspecifikuar

J39.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të traktit të sipërm respirator

J39.9 Sëmundje të traktit të sipërm respirator, të paspecifikuara

Sëmundje kronike respiratore të poshtëme

(J40–J47)

Përfshihet: fibrozën cistike (E84.-)

J40

Bronkiti, i paspecifikuar si akut apo kronik

Shënim: Bronkiti i paspecifikuar si kronik apo akut në ata që janë nën 15 vjeç mund të mendohet si i natyrës akute dhe duhet të klasifikohet në J20.-.

Përfshihet: bronkitin:

- NOS
- katarral
- me trakeit NOS

trakeobronkitin NOS

Përfshihet: bronkitin:

- alergjik NOS (J45.0)
- astmatik NOS (J45.9)
- kimik (akut) (J68.0)

J41

Bronkiti kronik i thjeshtë dhe mukopurulent

Përfshihet: bronkitin kronik:

- NOS (J42)
- obstruktiv (J44.-)

J41.0

Bronkiti kronik i thjeshtë

J41.1

Bronkiti kronik mukopurulent

J41.8

Bronkiti kronik i përzier, i thjeshtë dhe mukopurulent

J42

Bronkiti kronik, i paspecifikuar

Përfshihet: kronik:

- bronkitin NOS
- trakeitin
- trakeobronkitin

Përfshihet: kronik:

- bronkitin astmatik (J44.-)
- bronkitin:
 - e thjeshtë dhe mukopurulent (J41.-)
 - me bllokim të rrugëve të frymëmarrjes (J44.-)

- bronkitin emfizematoz (J44.-)
- sëmundjen pulmonare obstruktive (J44.9)

J43

Emfizema

Përjashton:

emfizemën:

- kompensatore (J98.3)
- për shkak të nuhatjes së kimikateve, gazeve, tymrave ose avujve (J68.4)
- intersticiale (J98.2)
- intersticiale:
 - neonatale (P25.0)
- mediastinale (J98.2)
- kirurgjikale (subkutane) (T81.8)
- traumatike subkutane (T79.7)
- me bronkit (obstruktiv) kronik (J44.-)
- bronkitin (obstruktiv) emfizematoz (J44.-)

J43.0

Sindromi i MacLeod

Unilateral:

- emfizema
- transparencë e mushkërisë

J43.1

Emfizema panlobulare

Emfizema panacinare

J43.2

Emfizema centrilobulare

J43.8

Emfizemë tjetër

J43.9

Emfizema, e paspecifikuar

Emfizema (e mushkërisë)(pulmonare):

- NOS
- buloze
- vezikulare

Blebi emfizematoz

J44

Sëmundje të tjera obstruktive kronike pulmonare

Përfshin:

kronike:

- bronkitin:
 - astmatik (obstruktiv)
 - emfizematoz

- me:
 - bllokim të rrugëve të frymëmarrjes
 - emfizemë

- obstruktiv:
 - astmën
 - bronkitin
 - trakeobronkitin

Përjashton: astmën:
 bronkitin astmatik NOS (J45.9)
 bronkoektazinë (J47)
 kronik:
 • bronkitin:

- NOS (J42)
- të thjeshtë dhe mukopurulent (J41.-)

 • trakeitin (J42)
 • trakeobronkitin (J42)
 emfizemën (J43.-)
 sëmundjet e mushkërive nga agjentët e jashtëm (J60-J70)

J44.0 Sëmundje obstruktive kronike pulmonare me infeksion akut respirator të poshtëm

Përjashton: me gripin (J09-J11)

J44.1 Sëmundje obstruktive kronike pulmonare me ekzacerbim akut, të paspecifikuara

J44.8 Sëmundje të tjera obstruktive kronike pulmonare, të specifikuara

Bronkiti kronik:

- astmatik (obstruktiv) NOS
- emfizematoz NOS
- obstruktiv NOS

Përjashton: me përkeqësime akute (J44.1)
 me infeksione respiratore akute të poshtëme (J44.0)

J44.9 Sëmundje obstruktive kronike pulmonare, të paspecifikuara

Ostruktive kronike:

- sëmundje të rrugëve të frymëmarrjes NOS
- sëmundje të mushkërive NOS

J45

Astma

Përjashton: astmën akute të rëndë (J46)
bronkitin astmatik (obstruktiv) kronik (J44.-)
astmën eozinofilike (J82)
sëmundjet e mushkërive nga agjentë të jashtëm (J60-J70)
statusin astmatik (J46)

J45.0 Astma me predominim alergjik

Alergjik:

- bronkiti NOS
- riniti me astmë

Astma atopike

Astma alergjike ekstrinsike

Astma me ethet nga kashta

J45.1 Astma joalergjike

Astma idiosinkratike

Astma joalergjike intrinsike

J45.8 Astma e përzier

Kombinim i kushteve të listuara në J45.0 dhe J45.1

J45.9 Astma e paspecifikuar

Bronkiti astmatik NOS

Astma me fillim të vonuar

J46 Statusi astmatik

Përjashton: astmën akute të rëndë

J47 Bronkiektazia

Përjashton: bronkiektazinë

Përjashton: bronkiektazinë tuberkulare (sëmundje aktuale) (A15-A16)

**Sëmundje të mushkërive nga shkaktarë të jashtëm
(J60–J70)**

Përjashton: astmën e klasifikuar në J45.-

J60**Pneumokonioza e minatorit të qymyrit**

Përfshin: antrakosilikozën
antrakozën
mushkërinë e minatorit

Përfshihet: me tuberkuloz në A15-A16 (J65)

J61**Pneumokonioza nga asbestoza dhe nga fibra të tjera minerale**

Përfshin: asbestozën

Përfshihet: me tuberkuloz në A15-A16 (J65)

J62**Pneumokonioza nga pluhuri i silicit**

Përfshin: fibrozën silikotike të mushkërisë

Përfshihet: pneumokoniozën me tuberkuloz në A15-A16 (J65)

J62.0

Pneumokonioza nga pluhuri i shkumësit

J62.8

Pneumokonioza nga pluhura të tjerë me silic

Silikoze NOS

J63**Pneumokonioza nga pluhur tjetër inorganik**

Përfshihet: me tuberkuloz në A15-A16 (J65)

J63.0

Aluminoza e pulmoneve

J63.1

Fibroza nga boksitet e pulmoneve

J63.2

Berilioza

J63.3

Fibroza nga grafiti

J63.4

Sideroza

J63.5

Stanoza

J63.8

Pneumokonioza nga pluhur tjetër i specifikuar inorganik

J64**Pneumokonioza e paspecifikuar**

Përfshihet: me tuberkuloz në A15-A16 (J65)

J65**Pneumokonioza e shoqëruar me tuberkuloz**

Përfshihet: çdo gjendje në J60-J64 me tuberkuloz, çdo lloj në A15-A16

J66**Sëmundje e rrugëve respiratore nga pluhur organik i specifikuar**

Përjashton: bagasozën (J67.1)
 mushkërinë e fermerit (J67.0)
 pneumonitin hipersensitiv nga pluhuri organik (J67.-)
 sindroma e disfunkcionit reaktiv të rrugëve të frymëmarrjes (J68.3)

J66.0**Bisinoza**

Sëmundje e rrugëve të frymëmarrjes nga pluhuri i pambukut

J66.1**Sëmundja e veshjeve të linjta****J66.2****Kanabinoza****J66.8****Sëmundje të rrugëve respiratore nga pluhura të tjerë organike të specifikuar****J67****Pneumonia nga hipersensibiliteti i pluhurit organik**

Përfshin: Alveolitën dhe pneumonitin alergjik nga inhalimi i pluhurit organik dhe pjesëzave fungale, aktinomicetike dhe të tjera

Përjashton: Pneumonitin alergjik nga inhalimi i kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve (J68.0)

J67.0**Mushkëria e bujkut**

Mushkëria e korrësit

Mushkëria e mbledhësit të kashtës

Sëmundja e kashtës së mykur

J67.1**Bagasozë**

Bagasozë:

- sëmundja
- pneumoniti

J67.2**Mushkëria e rritësit të zogjve**

Sëmundja ose mushkëria e rritësit të papagajve të vegjël

Sëmundja ose mushkëria e rritësit të pëllumbave

J67.3**Suberoza**

Sëmundja ose mushkëria e përdoruesit të tapave

Sëmundja ose mushkëria e punonjësit të tapave

J67.4**Mushkëria e prodhuesit të birrës**

Alveolit nga *Aspergillus clavatus*

J67.5**Mushkëria e rritësit të kërpudhave**

J67.6	Mushkëria e rrjepësit të lëkurës së panjës Alveolit nga <i>Cryptostroma corticale</i> Kriptostromoza
J67.7	Mushkëria e kondicionerit dhe lagështuesit Alveoliti alergjik për shkak të fungeve, aktinomiceteve termofilike dhe organizmave të tjere që rriten në sistemet e ventilimi [ajrit të kondicionuar]
J67.8	Pneumonia nga hipersensibiliteti i pluhurave të tjerë organikë Mushkëria e larësit të djathit Mushkëria e punëtorit të kafes Mushkëria e punëtorit të peshkut Mushkëria Furrier Sekujoza
J67.9	Pneumonia nga hipersensibiliteti i pluhurave të tjerë organikë, të paspecifikuar Alveoliti alergjik (ekstrinsik) NOS Pneumoniti hipersensitiv NOS
J68	Gjendje respiratore nga thithja e kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshirohet, për të identifikuar shkaqet.
J68.0	Bronkiti dhe pneumonia prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve Bronkiti kimik (akut)
J68.1	Edema pulmonare akute prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve Edema pulmonare kimike (akute)
J68.2	Inflamacioni i rrugëve të sipërme respiratore prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve të paklasifikuara tjetërkund
J68.3	Gjendje të tjera respiratore akute e subakute prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve Sindroma e disfeksionit reaktiv të rrugëve të frymëmarrjes
J68.4	Gjendje respiratore kronike prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve Emfizema (difuze)(kronike) Bronkioliti obliterativ (kronik) (subakut) Fibroza pulmonare (kronike)

për shkak të inhalimit të kimikateve,
gazeve, tymrave dhe avujve

- J68.8 Gjendje të tjera respiratore prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve
- J68.9 Gjendje të paspecifikuara respiratore prej kimikateve, gazeve, tymrave dhe avujve

J69 Pneumonia nga materiale të ngurta dhe të lëngshme

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshirohet, për të identifikuar shkaqet.

Përfshihet: sindromën e aspirimit neonatal (P24.-)

J69.0 Pneumonia nga ushqimi dhe të vjellat

Pneumonia e aspirimit (nga):

- NOS
- ushqimi (i rigurgituar)
- sekrecionet e stomakut
- qumështi
- të vjellat

Përfshihet: sindromën Mendelson (J95.4)

J69.1 Pneumonia nga vajrat dhe esencat

Pneumonia lipide

J69.8 Pneumonia nga materiale të tjera të ngurta dhe të lëngshme

Pneumonia nga aspirimi i gjakut

J70 Gjendje respiratore nga shkaktarë të tjerë të jashtëm

Përdorni kodet shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshirohet, për të identifikuar shkaqet.

J70.0 Manifestime akute pulmonare nga rrezatimi

Pneumonia nga rrezatimi

J70.1 Manifestime kronike dhe të tjera pulmonare nga rrezatimi

Fibrozë e mushkërisë pas rrezatimit

J70.2 Çrregullime akute pulmonare intersticiale nga barnat

J70.3 Çrregullime kronike pulmonare intersticiale nga barnat

J70.4 Çrregullime pulmonare intersticiale nga barnat, të paspecifikuara

J70.8 Gjendje respiratore nga shkaktarë të tjerë të specifikuar të jashtëm

J70.9 Gjendje respiratore nga shkaktarë të jashtëm të paspecifikuar

Sëmundje të tjera respiratore që prekin kryesisht intersticiumin (J80–J84)

J80

Sindromi i distresit respirator të adultit

Përfshin: sëmundjen e membranës hialine tek i rrituri

J81

Edema pulmonare

Përfshin: edemën akute të mushkërisë
kongestionin (pasiv) të mushkërisë

Përfshihet: pneumoninë hipostatike (J18.2)
edemën pulmonare:

- kimike (akute) (J18.2)
- nga shkaktarë të jashtëm (J60-J70)
- me përmendje të sëmundjes së zemrës NOS ose insuficiencës të zemrës (I50.1)

J82

Eozinofilia pulmonare e paklasifikuar tjetërkund

Përfshin: astmën eozinofilike
pneumoninë Löffler
eozinofilinë (pulmonare) tropikale NOS

Përfshihet: për shkak të:

- aspergilozës (B44.-)
- barnave (J70.2-J70.4)
- infeksioneve parazitike të përcaktuara (B50-B83)
- çrregullimeve sistemike të indit lidhor (M30-M36)

J84

Sëmundje të tjera intersticiale pulmonare

Përfshihet: çrregullimet intersticiale të mushkërisë nga barnat (J70.2-J70.4)
emfizemën intersticiale (J98.2)
sëmundje të mushkërive nga shkaktarë të jashtëm (J60-J70)
pneumonitin intersticial limfoid si pasojë e sëmundjes së HIV (B22.1)

J84.0	Gjendje alveolare dhe parietoalveolare Proteinoza alveolare Mikrolitiaza alveolare pulmonare
J84.1	Të tjera sëmundje pulmonare intersticiale me fibrozë Fibroza pulmonare difuze Alveoliti fibrozant (kriptogjenik) Sindroma Hamman-Rich Fibroza pulmonare idiopatike Pneumonia intersticiale e zakonshme <i>Përfshihet:</i> fibrozën pulmonare (kronike): - nga inhalimi i kimikateve, gazeve, tymrave ose avujve (J68.4) - që pason rrezatimin (J70.1)
J84.8	Të tjera sëmundje pulmonare intersticiale të specifikuara
J84.9	Sëmundje intersticiale pulmonare, të paspecifikuara Pneumonia intersticiale NOS

Gjendje supurative dhe nekrotike të traktit të poshtëm respirator
(J85–J86)

J85 **Abscesi i mushkërisë dhe i mediastinit**

J85.0	Gangrena dhe nekroza e mushkërisë
J85.1	Abscesi i mushkërisë me pneumoni <i>Përfshihet:</i> me pneumoni për shkak të organizmit të përcaktuar (J09-J16)
J85.2	Abscesi i mushkërisë pa pneumoni Abscesi i mushkërisë NOS
J85.3	Abscesi i mediastinit

J86 **Piotoraksi**

Përfshihet: abscesin e:

- pleurës
- toraksit

empiemën

piopneumotoraksin

Përdorni kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshironi, për të identifikuar agjentët infeksiozë.

Përjashton: për shkak të tuberkulozit (A15-A16)

J86.0 Pitoraksi me fistul

J86.9 Pitoraksi pa fistul

Sëmundje të tjera të pleurës

(J90–J94)

J90 Efuzioni pleural i paklasifikuar tjetërkund

Përfshin: pleuritin me efuzion

Përjashton: efuzionin (pleural) kiloz (J94.0)
tuberkular (A15-AQ16)

J91* Efuzioni pleural në gjendje të klasifikuara tjetërkund

J92 Pllaka pleurale

Përfshin: trashjen e pleurës

J92.0 Pllaka pleurale me asbestozë

J92.9 Pllaka pleurale pa asbestozë

Pllaka pleurale NOS

J93 Pneumotoraksi

Përjashton: pneumotoraksin:

- kongjenital ose perinatal (P25.1)
 - traumatik (S27.0)
 - tuberkular (sëmundja aktuale) (A15-A16)
- piopneumotoraksin (J86.-)

J93.0 Pneumotoraksi spontan valvular

J93.1 Pneumotoraksi spontan tjetër

J93.8 Pneumotoraksi, tjetër

J93.9 Pneumotoraks i paspecifikuar

J94 Gjendje të tjera pleurale

Përjashton: pleuritit NOS (R09.1)
 traumatik (S27.0)
 • hemopneumotoraksin (S27.2)
 • hemotoraksin (S27.1)
 gjendjet tuberkulare të pleurës (sëmundja aktuale) (A15-A16)

J94.0 Efuzionet kiloze
 Efuzionet kiloforme

J94.1 Fibrotoraksi

J94.2 Hemotoraksi
 Hemopneumotoraks

J94.8 Gjendje të tjera pleurale të specifikuara
 Hidrotoraks

J94.9 Gjendje të tjera pleurale, të paspecifikuara

Sëmundje të tjera të sistemit respirator
(J95–J99)

J95 Çrregullime respiratore postprocedurale të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: emfizemën (subkutane) nga procedurat (T81.8)
 manifestimet pulmonare nga rrezatimi (J70.0-J70.1)

J95.0 Keqfunksioni i trakeostomisë
 Hemorragji nga stoma e trakeostomisë
 Obstruksion i rrugës së frymëmarrjes në trakeostomi
 Fistula trakeo-ezofageale që pason trakeostominë

J95.1 Insuficienca pulmonare akute pas kirurgjisë torakale

J95.2 Insuficienca pulmonare akute pas kirurgjisë jotorakale

J95.3 Insuficienca pulmonare kronike pas kirurgjisë

J95.4 Sindromi Mendelson

Pneumoniti kimik nga aspirimi gjatë anestezisë

- Përfashton:* që komplikon:
- lindjen (O74.0)
 - shtatzëninë (O29.0)
 - pas lindjen (O89.0)

- J95.5 Stenoza subglotike postprocedurale
J95.8 Çrregullime respiratore postprocedurale të tjera
J95.9 Çrregullime respiratore postprocedurale, të paspecifikuara

J96 Insuficiencia respiratore të paklasifikuara tjetërkund

- Përfashton:* insuficiencën kardiorespiratore (R09.2);
insuficiencën respiratore postprocedurale (J95.-)
respirator:
- arrestin (R09.2)
 - distresin:
 - sindromë e të rriturit (J80)
 - tek i porsalinduri (P22.-)

Kategoritë shtesë të mëposhtëme jepen për përdorim të mundshëm me nënkategoritë në J96:

- 0 Tipi I [hipoksik]
1 Tipi II [hiperkapnik]
9 Tip i papërcaktuar

- J96.0 Insuficiencia respiratore akute
J96.1 Insuficiencia respiratore kronike
J96.9 Insuficiencia respiratore e paspecifikuar

J98 Çrregullime respiratore të tjera

- Përfashton:* apnë:
- NOS (R06.8)
 - të të porsalindurit (P28.4)
 - të gjumit (G47.3)
 - të gjumit:
 - të të porsalindurit (P28.3)

- J98.0 Sëmundjet e bronkeve të paklasifikuara tjetërkund
Bronkolitiazë

	Kalcifikim Stenozë Ulçer Trakeobronkial/e: • kolaps • diskinezi	i/e bronkut
J98.1	Kolapsi pulmonar Atelektaza Kolaps i mushkërisë <i>Përjashton:</i> atelektazën: • e të porsalindurit (P28.0-P28.1) • tuberkulare (sëmundja aktuale) (A15-A16)	
J98.2	Emfizema intersticiale Emfizema intersticiale <i>Përjashton:</i> emfizemën: • NOS • tek fetusit dhe i porsalinduri • kirurgjikale (subkutane) (T81.8) • traumatike subkutane (T79.7)	
J98.3	Emfizema kompensatore	
J98.4	Çrregullime të tjera të mushkërive Kalcifikime të mushkërisë Sëmundja (e fituar) cistike e mushkërisë Sëmundja e mushkërisë NOS Pulmolitiaza	
J98.5	Sëmundjet e mediastinit të paklasifikuara tjetërkund Bronkolitiaza Fibroza Hernia Tërheqje Mediastinit <i>Përjashton:</i> abscesin e mediastinit (J85.3)	e mediastinit
J98.6	Çrregullimet e diafragmës Diafragmatit Paralizë e diafragmës Relaksim i diafragmës <i>Përjashton:</i> keqformim kongjenital të diafragmës NEC (Q97.1)	

hernien diaframatike (K44.-)

hernien diaframatike:

- kongjenitale (Q79.0)

J98.8 **Çrregullime respiratore të tjera të specifikuara**

J98.9 **Çrregullim respirator, i paspecifikuara**

Sëmundja (kronike) respiratore NOS

J99* **Çrregullime respiratore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

J99.0* **Sëmundja pulmonare reumatizmale**

J99.1* **Çrregullime respiratore në çrregullime të tjera difuze të indit lidhor**

Çrregullime respiratore (në):

- dermatomiozit (M33.0-M33.1†)
- polimiozit (M33.2†)
- sindromën e thatë [Sjörgen] (M35.0†)
- sistemike:
 - lupusi eritematoz (M32.1†)
 - sklerozë (M34.8†)
- granulomatozën e Wegener (M31.3†)

J99.8* **Çrregullime respiratore në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Çrregullime respiratore në:

- amebiazë (A06.5†)
- spondilitin ankilozant (M45†)
- krioglobulinemi (D89.1†)
- sporotrikozë (B42.0†)
- sifilis (A52.7†)

KAPITULLI XI

Sëmundjet e sistemit digjestiv (K00–K93)

Përjashton: disa gjendje që e kanë filluesin në periudhën perinatale (P00–P96);
disa sëmundje infektive dhe parazitare (A00–B99);
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës puerperale (O00–O99);
keqformime të lindura, deformime dhe anomali kromozomike (Q00–Q99);
sëmundje endokrine, të ushqyerjes dhe metabolike (E00–E90);
plagë, helmime dhe disa pasoja të shkaqeve të jashtme (S00–T98);
neoplazmat (C00–D48);
simptoma, shenja, dhe gjetje klinike dhe laboratorike anormale, të paklasifikuara diku tjetër (R00–R99).

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

K00-K14	Sëmundjet e kavitetit oral, gjendrave salivare, nofullës
K20-K31	Sëmundje të ezofagut, stomakut dhe duodenit
K35-K38	Sëmundjet e apendiksit
K40-K46	Hernia
K50-K52	Enteriti dhe koliti joinfektiv
K55-K63	Sëmundje të tjera të intestinit
K65-K67	Sëmundjet e peritoneumit
K70-K77	Sëmundjet e mëlçisë
K80-K87	Çrregullime të kolecistës, traktit biliar dhe pankreasit
K90-K93	Sëmundje të tjera të traktit tretës

Kategoritë me yll për këtë kapitull jepen si më poshtë:

K23*	Çrregullime të ezofagut në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
K67*	Çrregullime të peritoneumit në sëmundje infektive të klasifikuara diku tjetër
K77*	Sëmundje të mëlçisë në sëmundje të klasifikuara në vend tjetër
K87*	Çrregullime të kolecistës, traktit biliar dhe pankreasit në sëmundje të klasifikuara diku tjetër
K93*	Çrregullime të organeve të sistemit tretës në sëmundje të klasifikuara diku tjetër

Sëmundjet e kavitetit oral, gjendrave salivare, dhe nofullës (K00–K14)

K00

Çrregullimet e zhvillimit dhe të daljes së dhëmbëve

Përjashton: dhëmbët e mbjellur dhe të ngjeshur (K01. –)

K00.0

Anodontia

Hipodontia

Oligodontia

K00.1

Dhëmbët supranumeralë

Pa molarin e tretë

Molari i katërt

Mesiodens

Paramolar

Dhëmb suplementar

K00.2

Keqformimet e madhësisë dhe formës së dhëmbëve

Konkreshencë

Fuzionim

Geminacion

i dhëmbëve

Dhëmb:

- i evaginuuar
- në dhëmb
- i invaginuuar

Perla të enamelit

Makrodoncia

Mikrodoncia

Dhëmb në formë pyke [konik]

Taurodontizëm

Ngritje paramolare

Përjashton: tuberkulum Carabelli, që konsiderohet si variacion i normës dhe nuk duhet koduar

K00.3

Dhëmbët e njollosur

Fluoroza e dhëmbëve

Njolllosje e enamelit

Kompaktësime jofluoride të enamelit

	<i>Përjashton:</i> depozitime [rritje] në dhëmb (K03.6)
K00.4	Turbullimet e formimit të dhëmbit Aplazi dhe hipoplazi e cementit Dilaceracion i dhëmbit Hipoplazi e enamelit (e të porsalindurit)(postnatal)(prenatal) Odontodisplazia regjionale Dhëmbi i Turner <i>Përjashton:</i> dhëmbin e Hutchinson dhe molarët në formë mani në sifilizin e kongjenital (A50.5) dhëmbët e njollosur (K00.3)
K00.5	Turbullimet e trashëguara të strukturës së dhëmbit të paklasifikuara diku tjetër Amelogjenezë Dentinogjenezë Odontogjenezë Displazi e dentinës Dhëmb në formë guacke
K00.6	Turbullimet e daljes së dhëmbëve Dhëmbë të parakohshëm i të porsalindurit i neonatit E parakohshme: • dalje e dhëmbit • dalje e dhëmbit primar [të qumështit] Dhëmb qumështi i ruajtur [i përhershëm]
K00.7	Sindromi i dhëmbëve
K00.8	Çrregullime të tjera të zhvillimit të dhëmbëve Ndryshim i ngjyrës gjatë formimit të dhëmbit Ngjyrosje intrinseke e dhëmbit NOS
K00.9	Çrregullime të zhvillimit të dhëmbëve, të paspecifikuara Çrregullime të odontogjenezës NOS
K01	Dhëmbët e ngulur dhe të ngjeshur <i>Përjashton:</i> dhëmbët e ngulur dhe të ngjeshur me vendosje jonormale të këtyre dhëmbëve apo të dhëmbëve pranë tyre (K07.3)
K01.0	Dhëmbët e ngulur

Dhëmb i ngulur është ai dhëmb, që nuk ka arritur të dalë, ndonëse pa u penguar nga një dhëmb tjetër.

K01.1 Dhëmbët e ngjeshur

Dhëmb i ngjeshur është ai dhëmb, që nuk ka arritur të dalë, pasi është penguar nga një dhëmb tjetër.

K02 Kariesi dental

K02.0 Karies i kufizuar në enamel

Dëmtime në formë njolle të bardhë [karies fillestar]

K02.1 Kariesi i dentinës

K02.2 Karies i cementumit

K02.3 Karies dental i ndalur

K02.4 Odontoklasia

Melanodontia e fëmijërisë

Melanodontoklasia

K02.8 Kariesi dental tjetër

K02.9 Kariesi dental, i paspecifikuar

K03 Sëmundje të tjera të indeve të forta të dhëmbit

Përjashton: bruksizmin (F45.8)

kariesin e dhëmbëve (K02.-)

përplasjen e dhëmbëve NOS (F45.8)

K03.0 Konsumimi i tepruar i dhëmbit

Konsumim:

• aproksimal• mbyllës		i dhëmbit

K03.1 Abrazioni i dhëmbëve

Abrazion:

• nga pasta e dhëmbëve• nga zakoni• nga profesioni• nga ritet• nga tradita		i dhëmbit

Defekt në formë pyke NOS

K03.2 Erozioni i dhëmbëve

Erozioni i dhëmbëve:

- NOS
- shkaktuar nga:
 - dieta
 - barnat dhe mjekimet
 - të vjella të vazhdueshme
- idiopatike
- nga profesioni

K03.3 Rezorbimi patologjik i dhëmbëve

Granuloma e brendshme e pulpës
Rezorbim i dhëmbit (i brendshëm)

K03.4 Hiper cementoza

Hiperplazi e cementit

K03.5 Ankiloza e dhëmbëve

K03.6 Depozitimet [rritjet] e dhëmbëve

Gur i dhëmbit:

- poshtë gingivës
- sipër gingivës

Depozitimet [rritjet] e dhëmbëve:

- betel
- e zezë
- jeshile
- masë e zbardhur
- portokalli
- duhani

Nxirje e dhëmbit:

- NOS
- e jashtme NOS

K03.7 Ndryshimet e ngjyrës të pasdaljes të indeve të forta

Përfshihet: depozitimet [rritjet] e dhëmbëve (K03.6)

K03.8 Të tjera sëmundje të specifikuara të indeve të forta të dhëmbit

Enamel i rrezatuar

Mbindjeshmëri e dentinës

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e rrezatimit, nëse është shkaktuar nga rrezatimi.

K03.9 Sëmundje të indeve të forta të dhëmbit, të paspecifikuara

K04**Sëmundjet e pulpës dhe indeve periapikale****K04.0****Pulpiti**

I pulpës:

- absces
- polip

Pulpit:

- akut
- kronik (hiperplastik)(ulçerativ)
- supurativ

K04.1**Nekroza e pulpës**

Gangrenë e pulpës

K04.2**Degjenerim i pulpës**

Dhëmbëzime

Të pulpës:

- kalçifikime
- gurë

K04.3**Formimi jonormal i indeve të forta të pulpës**

Dentinë sekondare ose e parregullt

K04.4**Periodontiti apikal akut me origjinë pulpale**

Periodontiti apikal akut NOS

K04.5**Periodontiti apikal kronik**

Granuloma apikale ose periapikale

Periodontiti apikal NOS

K04.6**Abscesi periapikal me sinus**

I dhëmbit | me sinus

I dhëmbit dhe alveolave

K04.7**Absesi periapikal pa sinus**

I dhëmbit

I dhëmbit dhe alveolave | absces NOS

Periapikal

K04.8**Cisti radikular**

Cist:

- apikal (periodontal)
- periapikal
- rezidual i rrënjës

Përfshihet: cistin lateral periodontal (K09.0)

K04.9 Sëmundje të tjera dhe të paspecifikuara të pulpës dhe indeve periapikale

K05 Gingiviti dhe sëmundjet periodontale

K05.0 Gingiviti akut

Përjashton: gingivitin akut nekrotizues (A69.1)

gingivostomatitin herpetik viral [herpes simplex] (B00.2)

K05.1 Gingiviti kronik

Gingiviti (kronik):

- NOS
- deskuamativ
- hiperplastik
- marginal i thjeshtë
- ulçerativ

K05.2 Periodontiti akut

Periodontit akut

Absces parodontal

Absces periodontal

Përjashton: periodontitin akut apikal (K04.4)

abscesin periapikal (K04.7)

abscesin periapikal me sinus (K04.6)

K05.3 Periodontiti kronik

Perikoronit kronik

Periodontit:

- NOS
- kompleks
- i thjeshtë

K05.4 Periodontoza

Periodontoza juvenile

K05.5 Sëmundje periodontale të tjera

K05.6 Sëmundje periodontale, e paspecifikuar

K06 Çrregullime të tjera të gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar

Përjashton: atrofinë e edentulozës e vargut alveolar (K08.2)

gingivitin:

- NOS (K05.1)
- akut (K05.0)
- kronik (K05.1)

K06.0 Tërheqja gingivale

Tërheqja gingivale (e gjeneralizuar) (e lokalizuar) (postinfektive) (postoperative)

K06.1 Zmadhimi gingival

Fibromatoza e gingivave

K06.2 Lezionet e gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar të shoqëruara me traumë

Hiperplazia e irrituar dhe edentulozë e vargut alveolar [hiperplazi e harkut]

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e rastit.

K06.8 Çrregullime të tjera të gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar, të specifikuara

Cist mucinoz fibroz

Degëzim fibrotik i mandibulës

Cist mucinoz me qeliza gjigante

Granuloma periferike me qeliza gjigante

Granuloma e qelbëzuar e gingivës

K06.9 Çrregullime të tjera të gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar, të paspecifikuara

K07 Keqformimet dentofaciale

Përjashton: atrofinë ose hipertrofinë hemifaciale (Q67.4)

hiperplazinë ose hipoplazinë kondilare unilaterale (K10.8)

K07.0 Keqformimet madhore të madhësisë së nofullës

Hiperplazi, hipoplazi:

- mandibulare
- maksilare

Makrognatizëm (mandibular)(maksilar)

Mikrognatizëm (mandibular)(maksilar)

Përjashton: akromegalinë (E22.0)

sindromën Robin (Q87.0)

K07.1 Keqformimet e ndërlihdjes nofull-baza e kafkës

Asimetrinë e nofullës

	Prognatizëm (mandibular)(maksilar)	
	Retrognatizëm (mandibular)(maksilar)	
K07.2	Keqformimet e ndërlidhjes së harkut dental	
	Kafshim i kryqëzuar (i përparmë)(i pasëm)	
	Disto-okluzion	
	Mesio-okluzion	
	Deviacion i vijës së mesit të harkut dental	
	Kafshim i hapur (i përparmë)(i pasëm)	
	Mbikafshim (eksesiv):	
	• i thellë	
	• horizontal	
	• vertikal	
	Okluzion lingual i pasëm i dhëmbit mandibular	
K07.3	Keqformimet e vendosjes së dhëmbëve	
	Grumbullim	
	Diastema	
	Zhvendosje	i/e dhëmbit ose i/e dhëmbëve
	Rrotullim	
	Largësi anormale	
	Mbivendosje	
	Dhëmbët e mbjellur dhe të ngjeshur me vendosje anormale të këtij dhëmbi apo të dhëmbëve pranë	
	<i>Përfshihet:</i> dhëmbët e mbjellur dhe të ngjeshur pa vendosje anormale (K01.-)	
K07.4	Malokluzioni, i paspecifikuar	
K07.5	Çrregullimet e funksionit dentofacial	
	Mbyllje anormale e nofullës	
	Keqmbyllje e shkaktuar nga:	
	• gëlltitje anormale	
	• frymëmarrje me gojë	
	• sjelljet e fituara të gjuhës, buzës ose gishtave	
	<i>Përfshihet:</i> bruksizmin (F45.8)	
	përplasjen e dhëmbëve NOS (F45.8)	
K07.6	Çrregullimet e artikulacionit temporomandibular	
	Sindroma ose kompleksi Costen	
	Çekuilibrim i artikulacionit temporomandibular	
	Nofull që kërcet	

Sindroma e artikulacionit të dhimbshëm temporomandibular

Përjashton: artikulacionin temporomandibular:

- zhvendosje (S03.0)
- tërheqje (S03.4)

K07.8 Keqformimet dentofaciale të tjera

K07.9 Keqformim dentofacial, i paspecifikuar

K08 **Çrregullime të tjera të dhëmbëve dhe strukturave mbështetëse**

K08.0 Zhveshja e dhëmbëve nga shkaqe sistemike

K08.1 Humbja e dhëmbëve nga aksidenti, shkulja ose sëmundja lokale periodontale

K08.2 Atrofia e edentulozës e vargut alveolar

K08.3 Ngelja e rrënjës së dhëmbit

K08.8 Çrregullime të tjera të dhëmbëve dhe strukturave mbështetëse, të specifikuara

Zgjerim i vargut alveolar NOS

Proces i parregullt alveolar

Dhimbe dhëmbi NOS

K08.9 Çrregullime të tjera të dhëmbëve dhe strukturave mbështetëse, të paspecifikuara

K09 **Cistet e regjionit oral të paklasifikuara tjetërkund**

Përfshin: lezione që shfaqin karakteristikat histologjike të cistit aneurizmal dhe të një lezioni tjetër fibro-kockor

Përjashton: cistin radikular (K04.8)

K09.0 Cistet odontogjene të zhvillimit

Cist (i):

- nazolabial [nazoalveolar]
- duktit nazopalatin [kanalit inçiziv]

K09.1 Cistet (jo odontogjene) të zhvillimit të regjionit oral

Cist (i):

- nazolabial [nazoalveolar]
- duktit nazopalatin [kanalit inçiziv]

K09.2 Cistet të tjera të nofullës

Cist i nofullës:

- NOS
- aneurizmal
- hemorragjik
- traumatik

Përjashton: cistin latent i kockës së nofullës (K10.0)

cistin e Stafne (K10.0)

K09.8

Cistet të tjera të regjionit oral të paklasifikuara tjetërkund

Cist dermoid

Cist epidermoid

Cist limfoepitelial

Perla e Epstein

Cist nazoalveolar

Cist nazolabial

i/e gojës

K09.9

Cist i regjionit oral, i paspecifikuar

K10

Sëmundje të tjera të nofullës

K10.0

Çrregullimet e zhvillimit të nofullës

Cist latent i kockës së nofullës

Cisti i Stafne

Torus:

- mandibular
- palatin

K10.1

Granuloma gjigantocelulare centrale

Granuloma me qeliza gjigante NOS

Përjashton: granulomën periferike me qeliza gjigante (K06.8)

K10.2

Gjendjet inflamatore të nofullës

Osteit

Osteomielit (i të porsalindurit)

Osteonekrozë (nga barnat)(nga rrezatimi)

Osteoradionekrozë

Periostit

Sekuestër e kockës së nofullës

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e rrezatimit, nëse është shkaktuar nga rrezatimi.

i/e nofullës (akut/e)(kronik/e)
(e qelbëzuar)

K10.3

Alveolit i nofullës

Ostetit alveolar

Me fole të thatë

K10.8 Sëmundje të tjera të nofullës, të specifikuara

Kerubizëm

Ekzostozë

Displazi fibrozë

i/e nofullës

Kondilar i njëanshëm:

- hiperplazi
- hipoplazi

K10.9 Sëmundje të tjera të nofullës, të paspecifikuara

K11 Sëmundjet e gjendrave të pështymës

K11.0 Atrofia e gjendrave të pështymës

K11.1 Hipertrofia e gjendrave të pështymës

K11.2 Sialoadeniti

Përjashton: parotitin epidemik (B26.-)

ethet nga uveoparotidi [Heerfordt] (D86.8)

K11.3 Abscesi i gjendrave të pështymës

K11.4 Fistula e gjendrave të pështymës

Përjashton: fistulën kongjenitale të gjendrës së pështymës (Q38.4)

K11.5 Sialolitiaza

Kalkul

i gjendrës së pështymës ose kanalit

Gur

K11.6 Mukocela e gjendrave të pështymës

Mukoz:

- cist i ekstravazuar
 - cist i futur përbrenda
- i gjendrës së pështymës

Ranula

K11.7 Turbullimet e gjendrave të pështymës

Hipoptializëm

Ptializëm

Kserostomi

Përjashton: gojën e thatë NOS (R68.2)

K11.8 Të tjera sëmundje të gjendrave të pështymës

Lezion beninj limfoepitelial i gjendrës së pështymës

Sëmundja e Mikulicz

Sialometaplazia nekrotizuese

Sialektazia

Stenozë

Strikturë

e gjendrës së pështymës

Përjashton: sindromën e gojës së thatë [Sjögren] (M35.0)

K11.9

Të tjera sëmundje të gjendrave të pështymës, të paspecifikuara

Sialoadenopati NOS

K12

Stomatiti dhe lezionet shoqëruese

Përjashton: tumor malinj të gojës (A69.0)

keilitin (K13.0)

stomatitin gangrenoz (A69.0)

gingivostomatitin nga virusi i herpes [herpes simplex] (B00.2)

noma-n [stomatitin gangrenoz] (A69.0)

K12.0

Afta rekurrente orale

Stomatiti aftoz (major)(minor)

Afta e Bednar

Periadeniti mukoz nekrotik rekurrent

Ulqer rekurrente aftoze

Stomatiti herpetiform

K12.1

Forma të tjera të stomatitit

Stomatiti:

- NOS
- i protezës
- ulqerativ
- vezikular

K12.2

Celuliti dhe abscesi i gojës

Celulit i gojës (dyshemesë)

Absces submandibular

Përjashton: abscesin(e):

- periapikal (K04.6-K04.7)
- periodontal (K05.2)
- peritonsilar (J36)
- gjendrës së pështymës (K11.3)
- gjuhës (K14.0)

K12.3

Mukoziti i oral (ulcerativ)

Mukoziti (oral) (orofaringeal):

- NOS
- nga barnat
- nga rrezatimi
- viral

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit të jashtëm.

K13

Sëmundje të tjera të buzës dhe mukozës orale

Përfshin: çrregullimet epiteliale të gjuhës

Përjashton: disa çrregullime të gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar (K05-K06)

cistin e hapësirës së gojës (K09.-)

sëmundjet e gjuhës (K14.-)

stomatitin dhe dëmtime që lidhen me të (K12.-)

K13.0

Sëmundjet e buzëve

Keiliti:

- NOS
- angular
- eksfoliativ
- glandular

Keilodinia

Keiloza

Perlèche NEC

Përjashton: ariboflavinozën (E53.0)

keilitin nga sëmundje të shkaktuara nga rrezatime (L55-L59)

perlèche shkaktuar nga:

- kandidiaza (B37.8)
- mungesa e riboflavinës (E53.0)

K13.1

Kafshimi i faqes dhe i buzës

K13.2

Leukoplakia dhe turbullimet e tjera të epitelit oral dhe gjuhës

Eritroplakia

Leukoedema

Leukokeratoza e qiellzës nga nikotina

Qiellza e duhanxhiut

Përjashton: leukoplakinë në formë floku (K13.3)

e epitelit oral,

përfshi edhe gjuhën

K13.3	Leukoplakia në formë floku	
K13.4	Granuloma dhe lezionet e ngjashme me të mukozës orale	
	Granuloma eozinofilike	e mukozës së gojës
	Granuloma piogjenike	
	Xsantoma verrukoze	
K13.5	Fibroza orale submukozë	
	Fibroza submukoze e gjuhës	
K13.6	Hiperplazia irritative e mukozës orale	
	<i>Përjashton:</i> hiperplazinë e irrituar e edentulozës e vargut alveolar [hiperplazia e protezave] (K06.2)	
K13.7	Lezione të tjera dhe të paspecifikuara të mukozës orale	
	Mucinoza fokale e gojës	

K14

Sëmundjet e gjuhës

<i>Përjashton:</i>	eritroplakinë	e gjuhës (K13.2)
	hiperplazinë fokalepiteliale	
	leukodermën	
	leukoplakinë	
	leukoplakinë në formë floku (K13.3)	
	makroglosinë (kongjenitale) (Q38.2)	
	fibrozën submukoze të gjuhës (K13.5)	

K14.0	Glositi	i gjuhës
	Absces	
	Ulçeracion (traumatik)	
	<i>Përjashton:</i> glositin atrofik (K14.4)	
K14.1	Gjuha gjeografike	
	Glosit benign migrator	
	Glosit gjeografik eksfoliativ	
K14.2	Glositi median romboid	
K14.3	Hipertrofia e papilave të gjuhës	
	Gjuhë e veshur me qime të zeza	
	Gjuhë e veshur	
	Hipertrofi e papilave foliate	
	Gjuhë me vile të zeza	
K14.4	Atrofia e papilave të gjuhës	
	Glosit atrofik	

K14.5	Gjuha e palosur	
	E fisuruar	
	E rrudhur	gjuhë
	Skrotale	
	<i>Përjashton:</i>	gjuhën e fisuruar, kongjenitale (Q38.3)
K14.6	Glosodinia	
	Glosopirozë	
	Gjuhë e dhembshme	
K14.8	Sëmundje të tjera të gjuhës	
	Atrofi	
	Tërheqje (rrudhje)	(e) gjuhës
	Zmadhim	
	Hipertrofi	
K14.9	Sëmundje të tjera të gjuhës të paspecifikuara	
	Glosopati NOS	

Sëmundje të ezofagut, stomakut dhe duodenit (K20–K31)

Përjashton: hernien hiatale (K44.-)

Nën-ndarjet me karakterin e katërt si me poshtë, janë për përdorim me kategoritë K25-K28:

- .0** **akute me hemorragji**
- .1** **akute me perforim**
- .2** **akute me hemorragji dhe perforim**
- .3** **akute pa hemorragji ose perforim**
- .4** **kronike ose e paspecifikuar me hemorragji**
- .5** **kronike ose e paspecifikuar me perforim**
- .6** **kronike ose e paspecifikuar me hemorragji dhe perforim**
- .7** **kronike pa hemorragji ose perforim**
- .9** **e paspecifikuar si akute ose kronike, pa hemorragji ose perforim**

K20**Ezofagiti**

Përfshin: absces të ezofagut

ezofagitin:

- NOS
- kimik
- peptik

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e shkakut.

Përfshihet: erozionin e ezofagut (K22.1)

ezofagitin nga refluksi (K21.0)

shoqëruar me sëmundjen e refluksit gastro-ezofageal (K21.0)

K21**Sëmundja e refluksit gastro-ezofageal**

K21.0

Sëmundja e refluksit gastro-ezofageal me ezofagit

Ezofagiti nga refluksi

K21.9

Sëmundja e refluksit gastro-ezofageal pa ezofagit

Refluks gastro-ezofageal NOS

K22**Sëmundje të tjera të ezofagut**

Përfshihet: variçet e ezofagut (I85.-)

K22.0

Akalazia e kardias

Akalazia NOS

Kardiospazma

Përfshihet: kardiospazmën e kongjenitale (Q39.5)

K22.1

Ulçera të ezofagut

Erozion i ezofagut

Ulçera të ezofagut:

- NOS
- shkaktuar nga gëlltitjet:
 - kimike
 - barna dhe medikamente
- fungale
- peptike

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për të identifikuar shkakun.

K22.2 Obstruksioni i ezofagut

Shtypje

Konstriksion

Stenozë

Strikturë

e ezofagut

Përjashton: stenozën ose strikturën kongjenitale të ezofagut (Q39.3)

K22.3 Perforacioni i ezofagut

Rupturë e ezofagut

Përjashton: perforacionin traumatik të ezofagut (torakal) (S27.8)

K22.4 Diskinezia e ezofagut

Ezofagu në formë tyrjele

Spazëm difuze e ezofagut

Spazëm e ezofagut

Përjashton: kardiospazmën (K22.0)

K22.5 Divertikuli i ezofagut, i fituar

Xhepëzim i ezofagut, i fituar

Përjashton: divertikulin e ezofagut (kongjenital) (Q39.6)

K22.6 Sindromi laçerativo-hemorragjik gastro-ezofageal

Sindroma e Mallory-Weiss

K22.7 Ezofagu i Barrett

Barrett:

- sëmundja e
- sindroma e

Përjashton: ulçerën e Barrett (K22.1)

K22.8 Sëmundje të tjera të ezofagut, të specifikuara

Hemorragji e ezofagut NOS

K22.9 Sëmundje tjeër e ezofagut, e paspecifikuar

K23* Çrregullimet e ezofagut në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

K23.0* Ezofagiti tuberkular

K23.1* Megaezofagu në sëmundjen Chagas

K23.8* Çrregullimet e ezofagut në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

K25**Ulçera gastrike**

[Shih në fillim të këtij blloku për nën-ndarje]

Përfshin: erozionin (akut) të stomakut
ulçerën (peptike):

- pilori
- stomaku

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

Përfshihet: gastritin eroziv hemorragjik akut (K29.0)
ulçerën peptike NOS (K27.-)

K26**Ulçera duodenale**

[Shih në fillim të këtij blloku për nën-ndarje]

Përfshin: erozionin (akut) të duodenit
ulçerën (peptike):

- duodenale
- postpilorike

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

Përfshihet: ulçerën peptike NOS (K27.-)

K27**Ulçera peptike, vendi i paspecifikuar**

[Shih në fillim të këtij blloku për nën-ndarje]

Përfshin: ulçerën gastroduodenale NOS
ulçerën peptike NOS

Përfshihet: ulçerën peptike të të porsalindurit (P78.8)

K28**Ulçera gastrojejunale**

[Shih në fillim të këtij blloku për nën-ndarje]

Përfshin: ulçerën (peptike) ose erozionin:

- e anastomozës
- gastrokolike
- gastrointestinale
- gastrojejunale
- jejunale
- marginale

- stomale

Përfshihet: ulçerën parësore të zorrës së hollë (K63.3)

K29

Gastriti dhe duodeniti

Përfshihet: gastritin ose gastroenteritin eozinofilik (K52.8)
sindromën Zollinger-Ellison (E16.4)

K29.0

Gastrit akut hemorragjik

Gastrit (eroziv) akut me hemorragji

Përfshihet: erozionin (akut) të stomakut (K25.-)

K29.1

Gastrit akut tjetër

K29.2

Gastrit alkoolik

K29.3

Gastrit kronik superficial

K29.4

Gastrit kronik atrofik

Atrofi gastrike

K29.5

Gastrit kronik, i paspecifikuar

Gastrit kronik:

- antral
- fundal

K29.6

Gastrit tjetër

Gastriti hipertrofik gjigant

Gastriti granulomatoz

Sëmundja e Ménétrier

Përfshihet: me sëmundjen e refluksit gastro-ezofageal (K21.-)
me gastritin kronik të shkaktuar nga *Helicobacter pylori*
(K29.5)

K29.7

Gastrit, i paspecifikuar

K29.8

Duodenit

K29.9

Gastroduodenit i paspecifikuar

K30

Dispepsia funksionale

Përfshihet: indigestionin

Përfshihet: dispepsinë:

- nervore (F45.3)
- neurotike (F45.3)
- psikogjenike (F45.3)
- urthin (R12)

K31**Sëmundje të tjera të stomakut dhe duodenit***Përfshin:* çrregullimet funksionale të stomakut*Përfshihet:* divertikulin e duodenit (K57.0-K57.1)

hemorragjinë gastrointestinale (K92.0-K92.2)

K31.0 Dilatacioni akut i stomakut

Dilatacioni akut i stomakut

K31.1 Stenoza hipertrofiqe e pilorit tek adultët

Stenoza e pilorit NOS

Përfshihet: stenozen pilorike kongjenital ose infantile (Q40.0)**K31.2 Striktura si sahat rëre dhe stenoza e stomakut***Përfshihet:* stomakun si sahat rëre (Q40.2)

kontraksione si sahat rëre të stomakut (K31.8)

K31.3 Pilorospazma e paklasifikuar tjetërkund*Përfshihet:* pilorospazmën:

- kongjenitale ose infantile (Q40.0)
- neurotike (F45.3)
- psikogjenike (F45.3)

K31.4 Divertikuli gastrik*Përfshihet:* divertikulin kongjenital të stomakut (Q40.2)**K31.5 Obstruksioni i duodenit**

Konstriksion

Stenozë

Strikturë

i/e duodenit

Ileus duodenal (kronik)

Përfshihet: stenozen kongjenitale të duodenit (Q41.0)**K31.6 Fistula e stomakut dhe e duodenit**

Fistula gastrokolike

Fistula gastrojejuneokolike

K31.7 Polipi i stomakut dhe duodenit*Përfshihet:* polipin adenomatoz të stomakut (D13.1)**K31.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të stomakut dhe duodenit**

Aklorhidria

Gastroptoza

Kontraksione si sahat rëre të stomakut

K31.9 Sëmundje të stomakut dhe duodenit, të paspecifikuara

Sëmundjet e apendiksit (K35–K38)

K35 Apendiciti akut

K35.2 Apendicit akut me peritonit të gjeneralizuar

Apendiciti (akut) me peritonit (të gjeneralizuar) që pason rupturën ose perforacionin

K35.3 Apendicit akut me peritonit të lokalizuar

Apendiciti (akut) (me ose pa perforim ose rupturë) me peritonit:

NOS

I lokalizuar

Apendiciti akut me absces peritoneal

K35.8 Apendicit akut, tjetër ose i paspecifikuar

Apendiciti akut pa përmendje të peritonitit të lokalizuar ose gjeneralizuar

K36 Apendicite të tjera

Përfshin: apendicitin:

- kronik
- rekurrent

K37 Apendicit i paspecifikuar

K38 Sëmundje të tjera të apendiksit

K38.0 Hiperplazia e apendiksit

K38.1 Grumbullimet apendikulare

Fekalit | i apendiksit

Sterkolit

K38.2 Divertikuli i apendiksit

K38.3 Fistula e apendiksit

K38.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të apendiksit

Intususepsion i apendiksit

K38.9 Sëmundje të tjera të paspecifikuara të apendiksit

Hernia (K40–K46)

Shënim: Hernia me gangrenë dhe obstruksion klasifikohet si hernie me gangrenë.

Përfshin: hernien:

- e fituar
- kongjenitale [përveç diafragmatike ose hiatale]
- rekurrente

K40 **Hernia inguinale**

Përfshin: bubonocelën
hernien inguinale:

- NOS
- direkte
- të dyfishtë
- indirekte
- oblike

hernien skrotale

K40.0 **Hernia inguinale bilaterale, me obstruksion, pa gangrenë**

K40.1 **Hernia inguinale bilaterale, me gangrenë**

K40.2 **Hernia inguinale bilaterale, pa obstruksion ose gangrenë**

Hernia inguinale bilaterale NOS

K40.3 **Hernia inguinale unilaterale ose e paspecifikuar, me obstruksion pa gangrenë**

Hernia inguinale (unilaterale):

• që shkakton obstruksion • e inkarceruar • e pareponueshme • e stranguluar	pa gangrenë
---	-------------

K40.4 **Hernia inguinale unilaterale ose e paspecifikuar, me gangrenë**

Hernia inguinale NOS me gangrenë

K40.9 **Hernia inguinale unilaterale ose e paspecifikuar, me obstruksion ose gangrenë**

Hernia inguinale (unilaterale) NOS

K41

Hernia femorale

K41.0 Hernia femorale bilaterale, me obstruktion, pa gangrenë

K41.1 Hernia femorale bilaterale, me gangrenë

K41.2 Hernia femorale bilaterale, pa obstruktion ose gangrenë

Hernia femorale bilaterale NOS

K41.3 Hernia femorale unilaterale ose e paspecifikuar, me obstruktion, pa gangrenë

Hernia femorale (unilaterale):

• që shkakton obstruktion• e inkarceruar• e pareponueshme• e stranguluar	pa gangrenë

K41.4 Hernia femorale unilaterale ose e paspecifikuar, me gangrenë

K41.9 Hernia femorale unilaterale ose e paspecifikuar, me obstruktion ose gangrenë

Hernia femorale (unilaterale) NOS

K42

Hernia umbilikale

Përfshin: hernien paraumbilikale

Përjashton: omfalocelën (Q79.2)

K42.0 Hernia umbilikale, me obstruktion, pa gangrenë

Hernia umbilikale:

• që shkakton obstruktion• e inkarceruar• e pareponueshme• e stranguluar	pa gangrenë

K42.1 Hernia umbilikale, me gangrenë

Hernia umbilikale me gangrenë

K42.9 Hernia umbilikale, pa obstruktion ose gangrenë

Hernia umbilikale NOS

K43

Hernia ventrale

K43.0	Hernia incizionale, me obstrukcion, pa gangrenë Hernia incizionale: • që shkakton obstrukcion • e inkarceruar • e pareponueshme • e stranguluar	pa gangrenë
K43.1	Hernia incizionale, me gangrenë Hernia incizionale me gangrenë	
K43.2	Hernia incizionale, pa obstrukcion ose gangrenë Hernia incizionale NOS	
K43.3	Hernia parastomale, me obstrukcion, pa gangrenë Hernia parastomale: • që shkakton obstrukcion • e inkarceruar • e pareponueshme • e stranguluar	pa gangrenë
K43.4	Hernia parastomale, me gangrenë Hernia parastomale gangrenoze	
K43.5	Hernia parastomale pa obstrukcion ose gangrenë Hernia parastomale NOS	
K43.6	Hernia ventrale tjetër, e paspecifikuar, me obstrukcion pa gangrenë Hernia: • epigastrike • hipogastrike • në vijën e mesme • spigeliene • subksifoide Çdo gjendje e listuar nën K43.6 • që shkakton bllokim • e inkarceruar • e pareponueshme • e stranguluar	pa gangrenë
K43.7	Hernia ventrale tjetër dhe e papercaktuar me gangrenë Çdo gjendje e listuar nën K43.6 e përcaktuar si gangrenoze	
K43.9	Hernia ventrale tjetër dhe e paspecifikuar, pa obstrukcion ose gangrenë	

K44

Hernia diafragmale

Përfshin: hernien hiatale (ezofageale)(të rrëshqitëshme)
hernien paraezofageale

Përfshihet: hernien kongjenitale:
• diafragmatike (Q79.0)
• hiatale (Q40.1)

K44.0

Hernia diafragmale, me obstrukcion, pa gangrenë

Hernia diafragmatike:

• që shkakton obstrukcion• e inkarceruar• e pareponueshme• e stranguluar	pa gangrenë

K44.1

Hernia diafragmale, me gangrenë

Hernia diafragmale me gangrenë

K44.9

Hernia diafragmale, pa obstrukcion ose gangrenë

Hernia diafragmatike NOS

K45

Hernie abdominale të tjera

Përfshin: hernien:
• abdominale, me vend të specifikuar NEC
• lumbare
• obturatore
• pudendale
• retroperitoneale
• shiatike

K45.0

Hernie abdominale të tjera, të specifikuara, me obstrukcion, pa gangrenë

Çdo konditë e listuar nën K45:

• që shkakton obstrukcion• e inkarceruar• e pareponueshme• e stranguluar	pa gangrenë

K45.1

Hernie abdominale të tjera, të specifikuara, me gangrenë

K45.8 Çdo konditë e listuar nën K45 të specifikuara me gangrenë
Hernie abdominale tjetër, e specifikuar, pa obstruksion ose gangrenë

K46 **Hernie abdominale e paspecifikuar**

Përfshin: enterocelën
 epiplocelën
 hernien:
 • NOS
 • intersticiale
 • intestinale
 • intra-abdominale

Përfshihet: enterocelën vaginale (N81.5)

K46.0 **Hernie abdominale e paspecifikuar, me obstruksion, pa gangrenë**

Çdo konditë e listuar nën K46:

• që shkakton obstruksion• e inkarceruar• e pareponueshme• e stranguluar		pa gangrenë

K46.1 **Hernie abdominale e paspecifikuar, me gangrenë**

Çdo konditë e listuar nën K45 të paspecifikuara me gangrenë

H46.9 **Hernie abdominale e paspecifikuar, pa obstruksion ose gangrenë**
Hernia abdominale NOS

Enteriti dhe koliti jo-infektiv
(K50-K52)

Përfshin: sëmundjen inflamatorë joinfektive të zorrës

Përfshihet: sëmundjen e zorrës së irritueshme (K58.-)
 megakolonin (K59.3)

K50 **Sëmundja Crohn [Enteriti regional]**

Përfshin: enteritin granulomatoz

Përfshihet: kolitin ulçerativ (K51.-)

K50.0	Sëmundja Crohn e zorrës së hollë Sëmundja Crohn [enterit regional] i: • duodenumit • ileumit • jejunumit Ileiti: • regional • terminal <i>Përjashton:</i> me sëmundjen Crohn të zorrës së trashë (K50.8)
K50.1	Sëmundja Crohn e zorrës së trashë Koliti • granulomatoz • regional Sëmundja Crohn [enterit regional] e: • kolonit • zorrës së trashë • rektumit <i>Përjashton:</i> me sëmundjen Crohn të zorrës së hollë (K50.8)
K50.8	Sëmundja Crohn tjetër Sëmundja Crohn i të dyja, zorrës së hollë dhe të trashë
K50.9	Sëmundja Crohn e paspecifikuar Sëmundja Crohn NOS Enteriti regional NOS

K51

Koliti ulçeroz

K51.0	Pankolit ulçeroz (kronik) Ileiti nga rrjedhja mbrapsht
K51.2	Proktit ulçeroz (kronik)
K51.3	Rektosigmoidit ulçeroz (kronik)
K51.4	Polipe inflamatore
K51.5	Kolit i anës së majtë Hemokoliti i majtë
K51.8	Kolit ulçeroz, tjetër
K51.9	Kolit ulçeroz, i paspecifikuar

K52**Gastroenterite dhe kolite të tjera joinfektive****K52.0** Gastroenterite dhe kolite nga rrezatimi**K52.1** Gastroenterite dhe kolite toksike

Gastroenterit dhe kolit nga barnat

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit toksik.

K52.2 Gastroenterite dhe kolite alergjike dhe dietetike

Gastroenterite ose kolite nga mbindjeshmëria ndaj ushqimit

K52.3 Kolit i papërcaktuar**K52.8** Gastroenterite dhe kolite të tjera joinfektive të specifikuara

Koliti eozinofilik

Gastriti ose gastroenteriti eozinofilik

Koliti limfocitik

Koliti mikroskopik (koliti kolagjenoz ose koliti limfocitik)

K52.9 Gastroenterite dhe kolite të tjera joinfektive të paspecifikuara

Diarre

Enterit

Ileit

Jejunit

Sigmoidit

specifikuar si joinfektive

Përjashton: kolitin, diarrenë, enteritin, gastroenteritin:

- infektiv (A09)
- të paspecifikuar, në vende ku kjo konditë mund të presupozohet të jetë me origjinë infektive(A09)

diarrenë funksionale (K59.1)

diarrenë e të posalindurit (jo infektive) (P78.3)

diarrenë psikogjene (F45.3)

Sëmundje të tjera të intestinit**(K55–K63)****K55****Çrregullimet vaskulare të intestinit****Përjashton:** enterokolitin nekrotizues të fetusit ose të posalindurit (P77)

K55.0 **Çrregullimet vaskulare akute të intestinit**

Akute:

- koliti ishemik fulminant
- infarkti intestinal
- ishemi e zorrës së hollë

Mesenterike (arteria) (vena):

- embolizëm
- infarkt
- trombozë

Kolit ishemik subakut

K55.1 **Çrregullimet vaskulare kronike të intestinit**

Kronik ishemik:

- kolit
- enterit
- enterokolit

Ngushtimi ishemik i zorrës

Mesenterike:

- aterosklerozë
- pamjaftueshmëri vaskulare

K55.2 **Angiodisplazia e kolonit**

K55.8 **Çrregullime vaskulare të tjera të intestinit**

K55.9 **Çrregullim vaskular i intestinit, i paspecifikuar**

Ishemik:

• kolit• enterit• enterokolit		NOS

K56 **Ileusi paralitik dhe obstruksioni intestinal pa hernie**

Përfashton: strikturën ose stenozen kongjenitale të intestinit (Q41-Q42)
 strikturën ishemike të intestinit (K55.1)
 ileusin mekonial (E84.1)
 obstruksionin e duodenit (K31.5)
 obstruksionin intestinal postoperativ (K91.3)
 stenozen e anusit ose rektumit (K62.4)
 me hernie (K40-K46)

K56.0 **Ileusi paralitik**

Paralizë e:

- zorrës
- kolonit
- intestinit

Përjashton: ileusin nga gurët e fshikëzës së tëmthit (K56.3)

ileusin NOS (K56.7)

ileusin obstruktiv NOS (K56.6)

K56.1 Intususpeksioni

Intususpeksioni ose invaginimi i:

- zorrës
- kolonit
- intestinit
- rektumit

Përjashton: intususpeksionin e apendiksit (K38.8)

K56.2 Volvulusi

Strangulim

Torsion

Përdredhje

i/e kolonit ose zorrës së hollë

K56.3 Ileusi i kolelitiazës

Obstruksion i intestinit nga gurët e fshikëzës së tëmthit

K56.4 Impaksion tjetër i intestinit

Enterolit

Impaksioni (i):

- kolonit
- fekal

K56.5 Adezionet intestinale me obstruksion

Adezione peritoneale [strie] me obstruksion intestinal

K56.6 Obstruksioni tjetër dhe i paspecifikuar intestinal

Enterostenoza

Ileus obstruktiv NOS

Okluzion

Stenozë

Strikturë

e kolonit dhe zorrës së hollë

Përjashton: obstruksione të tjera të porsalindurit të paspecifikuara të klasifikueshme në P76.8, P76.9

K56.7 Ileus, i paspecifikuar

K57**Sëmundja e divertikulit të intestinit**

- Përfshin:* divertikulitin
divertikulozën e zorrës (së hollë)(së trashë)
divertikulin
- Përfshihet:* divertikulin kongjenital të intestinit (Q43.8)
divertikulin e apendiksit (K38.2)
divertikulin e Meckel (Q43.0)

- K57.0 Sëmundja e divertikulit të zorrës së hollë me perforacion dhe absces**
Sëmundja divertikulare e zorrës së hollë me peritonit
Përfshihet: sëmundjen divertikulare të zorrës së hollë dhe të trashë me perforacion dhe absces (K57.4)
- K57.1 Sëmundja e divertikulit të zorrës së hollë pa perforacion ose absces**
Sëmundja divertikulare e zorrës së hollë NOS
Përfshihet: sëmundjen divertikulare të zorrës së hollë dhe të trashë pa perforacion dhe absces (K57.5)
- K57.2 Sëmundja e divertikulit të zorrës së trashë me perforacion dhe absces**
Sëmundja divertikulare e zorrës së hollë me peritonit
Përfshihet: sëmundjen divertikulare të zorrës së hollë dhe të trashë me perforacion dhe absces (K57.4)
- K57.3 Sëmundja e divertikulit të zorrës së trashë pa perforacion ose absces**
Sëmundja e divertikulit të kolonit NOS
Përfshihet: sëmundjen e divertikulit të të dyjave, zorrës së hollë dhe të trashë, pa perforacion ose absces (K57.5)
- K57.4 Sëmundja e divertikulit të zorrës së hollë dhe të trashë me perforacion dhe absces**
Sëmundja e divertikulit të dyjave, zorrës së hollë dhe të trashë, me perforacion
- K57.5 Sëmundja e divertikulit të zorrës së hollë dhe të trashë pa perforacion ose absces**
Sëmundja e divertikulit të të dyjave, zorrës së hollë dhe të trashë, NOS
- K57.8 Sëmundja e divertikulit të zorrës pjesërisht e paspecifikuar me perforacion dhe absces**
Sëmundja e divertikulit të intestinit NOS me peritonit
- K57.9 Sëmundja e divertikulit të zorrës pjesërisht e paspecifikuar pa perforacion ose absces**

Sëmundja e divertikulit të intestinit NOS

K58

Sindromi i zorrës së irrituar

Përfshin: kolonin e irritueshëm

K58.0

Sindromi i zorrës së irrituar me diarre

K58.9

Sindromi i zorrës së irrituar pa diarre

Sindromi i zorrës së irrituar NOS

K59

Çrregullime të tjera intestinale funksionale

Përfshihet: ndryshimet e të të dalurit jashtë NOS (R19.4)
çrregullimet funksionale të stomakut (K31.-)
malabsorbimin intestinal (K90.-)
çrregullimet intestinale psikogjene (F45.3)

K59.0

Konstipacion

K59.1

Diarreja funksionale

K59.2

Zorra neurogjene, e paklasifikuar tjetërkund

K59.3

Megakolon i paklasifikuar tjetërkund

Dilatimi i kolonit

Megakoloni toksik

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit toksik.

Përfshihet: megakolonin (në):

- sëmundjen e Chagas (B57.3)
- *Clostridium difficile* (A04.7)
- kongjenital (aganglionik) (Q43.1)
- sëmundjen e Hirschsprung (Q43.1)

K59.4

Spazma anale

Proktalgjia fugax

K59.8

Çrregullime të tjera intestinale funksionale të specifikuara

Atonia e kolonit

K59.9

Çrregullim tjetër intestinal funksional, i paspecifikuar

K60

Fisura dhe fistula e regjioneve anale dhe rektale

Përfshihet: me absces ose celulit (K61.-)

- K60.0 Fisura anale akute
- K60.1 Fisura anale kronike
- K60.2 Fisurë anale, e paspecifikuar
- K60.3 Fistula anale
- K60.4 Fistula rektale

Fistula e rektumit në lëkurë

Përjashton: fistulat:

- rektovaginale (N82.3)
- vezikorektale (N32.1)

- K60.5 Fistula ano-rektale

K61 Abscesi anal dhe rektal

Përfshin: abscesin e zonave anale dhe rektale
celulitin me ose pa fistula

- K61.0 Abscesi anal

Absces perianal

Përjashton: abscesin intrasfinkterik (K61.4)

- K61.1 Abscesi rektal

Absces perirektal

Përjashton: abscesin iskiorektal (K61.3)

- K61.2 Abscesi analrektal

- K61.3 Abscesi iskiorektal

Absces i gropës iskiorektale

- K61.4 Abscesi intrasfinkterik

K62 Sëmundje të tjera të anusit dhe rektumit

Përfshin: kanalin anal

Përjashton: keqfunksionimin e kolostomisë dhe enterostomisë (K91.4)
mosmbajtjen e feçeve (R15)
haemorroidet (I84.-)
proktitin ulçerative (K51.2)

- K62.0 Polipi anal

- K62.1 Polipi rektal

Përjashton: polipin adenomatoz (D12.8)

K62.2	Prolapsi anal Prolapsi i kanalit anal
K62.3	Prolapsi rektal Prolapsi i mukozës rektale
K62.4	Stenoza e anusit dhe e rektumit Striktura e anusit (sfinkterit)
K62.5	Hemorragjia e anusit dhe e rektumit <i>Përjashton:</i> hemorragjitë rektale të të posalindurit (P54.2)
K62.6	Ulçera e anusit dhe e rektumit Ulçera: • solitare • sterkorale <i>Përjashton:</i> fisurën dhe fistulën e anusit dhe rektumit (K60.-) në kolin ulçeroz (K51.-)
K62.7	Proktiti nga rrezatimi
K62.8	Sëmundje të tjera të anusit dhe rektumit të specifikuara Proktiti NOS
K62.9	Sëmundje e anusit dhe rektumit, e paspecifikuar
K63	Sëmundje të tjera të intestinit
K63.0	Abscesi i intestinit <i>Përjashton:</i> abscesin e: • zonave anale dhe rektale (K61.-) • apendiksit (K35.1) me sëmundje divertikulare (K57.-)
K63.1	Perforacioni i intestinit (jotraumatik) <i>Përjashton:</i> perforacionin (jotraumatik) të: • apendiksit (K35.0) • duodenumit (K26.-) me sëmundje divertikulare (K57.-)
K63.2	Fistula e intestinit <i>Përjashton:</i> fistulën (e): • zonave anale dhe rektale (K60.-) • apendiksit (K38.3) • duodenumit (K31.6) • gjenito-intestinale, femrat (N82.2-N82.4)

- vezikointestinale (N32.1)

K63.3

Ulçera e intestinit

Ulqer parësore e zorrës së hollë

Përjashton: ulqerën (e):

- anusit ose rektumit (K62.6)
- duodenale (K26.-)
- gastrointestinale (K28.-)
- gastrojejunale (K28.-)
- jejunale (K28.-)
- peptike, vend-ndodhje e paspecifikuar (K27.-)
- kolitin ulqerativ (K51.-)

K63.4

Enteroptoza

K63.5

Polip i kolonit

Përjashton: polipin adenomatoz të kolonit (D12.6)
polipozën e kolonit (D12.6)

K63.8

Sëmundje të tjera të specifikuara të intestinit

K63.9

Sëmundje e intestinit, e paspecifikuar

K64

Hemorroidet dhe tromboza venoze perianale

Përfshin: pilat

Përjashton: që komplikojnë:

- lindjen dhe pas lindjen (O97.2)
- shtatzëninë (O22.4)

K64.0

Hemorroidet e gradës së parë

Hemorroidet e gradës/shkallës së I-rë

Hemorroidet (me gjakderdhje), por pa dalje jashtë kanalit anal

K64.1

Hemorroidet e gradës së dytë

Hemorroidet e gradës/shkallës së II-të

Hemorroidet (me gjakderdhje), që dalin pas sforcimit, por që tërhiqen më pas

K64.2

Hemorroidet e gradës së tretë

Hemorroidet e gradës/shkallës së III-të

Hemorroidet (me gjakderdhje), që dalin pas sforcimit, dhe që kërkojnë futje manuale brenda kanalit anal

K64.3

Hemorroidet e gradës së katërt

Hemorroidet e gradës/shkallës së IV-t

	Hemorroidet (me gjakderdhje), me ind të prolapsuar që nuk mund të futet manualisht
K64.4	Shenja hemorroidale reziduale të lëkurës Shenja hemorroidale të lëkurës
K64.5	Trombozë venoze perinale Hematomë perianale
K64.8	Hemorroide të tjera të përcaktuara
K64.9	Hemorroide, të papërcaktuara Hemorroide (me gjakderdhje): • NOS • Pa përmendje të gradës/shkallës

Sëmundjet e peritoneumit (K65–K67)

K65

Peritoniti

- Përjashton:* peritonitin:
- aseptik (T81.6)
 - paroksismal beninj (E85.0)
 - kimik (T81.6)
 - shkaktuar nga talku ose substance të tjera të jashtme (T81.6)
 - neonatal (P78.0-P78.1)
 - pelvik, femrat (N73.3-N73.5)
 - periodik familjar (E85.0)
 - e lehonisë (O85)
 - me ose që pason:
 - abort ose barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.0)
 - apendicit (K35.-)
 - sëmundje divertikulare të intestinit (K57.-)

K65.0

Peritoniti akut

- Absces (i):
- abdominopelvik
 - mesenterik
 - omentumit

- peritoneumit
- retrocekal
- retroperitoneal
- subdiaframatik
- subhepatik
- subfrenik

Peritonit (akut) (i):

- përgjithësuar
- pelvisit, meshkujt
- subfrenik
- qelbëzuar

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

K65.8

Peritoniti tjetër

Peritoniti kronik proliferativ

Mesenterik:

- me nekrozë yndyrore
- me sapunifikim

Peritoniti i shkaktuar nga:

- bila
- urina

K65.9

Peritoniti i paspecifikuar

K66

Çrregullimet e tjera të peritoneumit

Përjashton: ascitin (R18)

K66.0

Aderencat e peritoneumit

Aderenca (të):

- barkut (murit)
- diafragmës
- intestinit
- pelvisit mashkullor
- mesenterit
- omentumit
- stomakut

Strie adezive

Përjashton: adherenca [strie] (të):

- pelvisit femëror (N73.6)
- me obstrukcion intestinal (K56.5)

K66.1	Hemoperitoneumi
	<i>Përjashton:</i> hemoperitoneumin traumatik (S36.8)
K66.8	Çrregullimet të tjera të specifikuara të peritoneumit
K66.9	Çrregullim i peritoneumit, i paspecifikuar

K67* Çrregullime të peritoneumit në sëmundje infektive të klasifikuara tjetërkund

K67.0*	Peritoniti klamidial (A74.8†)
K67.1*	Peritoniti gonokoksik (A54.8†)
K67.2*	Peritoniti sifilitik (A52.7†)
K67.3*	Peritoniti tuberkular (A18.3†)
K67.8*	Çrregullime të tjera të peritoneumit në sëmundje infektive të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet e mëlçisë (K70–K77)

Përjashton: hemokromatozën (E83.1)
verdhëzën NOS (R17)
sindromën e Reye (G93.7)
hepatitin viral (B15-B19)
sëmundjen e Wilson (E83.0)

K70 Sëmundja alkoolike e mëlçisë

K70.0	Mëlçia yndyrore alkoolike
K70.1	Hepatiti alkoolik
K70.2	Fibroza dhe skleroza alkoolike e mëlçisë
K70.3	Cirroza alkoolike e mëlçisë
	Cirroza alkoolike NOS
K70.4	Insuficienca alkoolike e mëlçisë
	Insuficienca alkoolike e mëlçisë:

- NOS
- akute
- kronike
- subakute
- me ose pa komë hepatike

K70.9 Sëmundja alkoolike e mëlçisë, e paspecifikuar

K71 Sëmundja toksike e mëlçisë

Përfshin: shkaktuar nga barnat:

- sëmundjen e mëlçisë, idiosinkratike (e paparashikushme)
- sëmundjen e mëlçisë, toksike (e parashikushme)

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit toksik.

Përjashton: sëmundjen alkoolike të mëlçisë (K70.-)
sindromën Budd-Chiari (I82.0)

K71.0 Sëmundja toksike e mëlçisë me kolestazë

Kolestazë me dëmtim të hepatociteve

Kolestazë "e pastër"

K71.1 Sëmundja toksike e mëlçisë me nekrozë hepatike

Insuficienca e mëlçisë (akute)(kronike) shkaktuar nga barnat

K71.2 Sëmundja toksike e mëlçisë me hepatit akut

K71.3 Sëmundja toksike e mëlçisë me hepatit kronik persistent

K71.4 Sëmundja toksike e mëlçisë me hepatit kronik lobular

K71.5 Sëmundja toksike e mëlçisë me hepatit kronik aktiv

Sëmundja toksike e mëlçisë me hepatit lupoid

K71.6 Sëmundja toksike e mëlçisë me hepatit, e paklasifikuara tjetërkund

K71.7 Sëmundja toksike e mëlçisë me cirrozë dhe fibrozë të mëlçisë

K71.8 Sëmundja toksike e mëlçisë me çregullime të tjera

Sëmundja toksike e mëlçisë:

- hiperplazia fokale dhe nodulare
- granulomat e mëlçisë
- pelioza e mëlçisë
- sëmundja veno-okluzive e mëlçisë

K71.9 Sëmundja toksike e mëlçisë, e paspecifikuar

K72**Insuficienca hepatike e paklasifikuar tjetërkund***Përfshin:*

e mëlqisë:

- koma NOS
- encefalopatinë NOS

hepatit:

- akut
- fulminant
- malinj

| NEC, me insuficiencë të mëlqisë

nekrozën e mëlqisë (qelizave) me insuficiencë të mëlqisë
atrofinë ose distrofinë e verdhë të mëlqisë

Përjashton:

insuficiencën alkoolike të mëlqisë (K70.4)

insuficiencën e mëlqisë të komplikuar me:

- abort ose barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
- shtatzëni, lindje dhe lehoni (O26.6)

ikterin e fetusit ose të posalindurit (P55-P59)

hepatitin viral (B15-B19)

me sëmundje toksike të mëlqisë (K71.1)

K72.0**Insuficienca hepatike akute dhe subakute**

Hepatiti akut joviral NOS

K72.1**Insuficienca hepatike kronike****K72.9****Insuficienca hepatike e paspecifikuar****K73****Hepatiti kronik i paklasifikuar tjetërkund***Përjashton:*

hepatitin (kronik):

- alkoolik (K70.1)
- shkaktuar nga barnat (K71.-)
- granulomatoz NEC (K75.3)
- reaktiv, jospecifik (K75.2)
- viral (B15-B19)

K73.0**Hepatit kronik persistent, i paklasifikuar tjetërkund****K73.1****Hepatit kronik lobular, i paklasifikuar tjetërkund****K73.2****Hepatit kronik aktiv, i paklasifikuar tjetërkund****K73.8****Hepatit kronik tjetër, i paklasifikuar tjetërkund****K73.9****Hepatit kronik, i paspecifikuar**

K74**Fibroza dhe cirroza e mëlçisë**

Përfshihet: fibrozën alkoolike të mëlçisë (K70.2)
sklerozën (K76.1)
cirrozën (e mëlçisë):
• alkoolike (K70.3)
• kongjenitale (P78.8)
me sëmundje toksike të mëlçisë (K71.7)

K74.0**Fibroza hepatike****K74.1****Skleroza hepatike****K74.2****Fibroza hepatike me sklerozë hepatike****K74.3****Cirroza biliare primare**

Kolangiti josupurativ kronik destruktiv

K74.4**Cirroza biliare sekondare****K74.5****Cirroze biliare, e paspecifikuar****K74.6****Cirroze tjetër, e paspecifikuar e mëlçisë**

Cirrozë (e mëlçisë):

- NOS
- kriptogjenike
- makronodulare
- mikronodulare
- tipi i përzier
- portale
- postnekrotike

K75**Sëmundje të tjera inflamatorë të mëlçisë**

Përfshihet: hepatitin kronik NEC (K73.-)
hepatitin:
• akut ose subakut (K72.0)
• viral (B15-B19)
sëmundjen toksike të mëlçisë (K71.-)

K75.0**Abscesi i mëlçisë**

Abscesi i mëlçisë:

- NOS
- nga kolangiti

- hematogjenik
- limfogjenik
- pileflebitik

Përjashton: abscesin amebik të mëlçisë (A06.4)
 kolangitin pa absces të mëlçisë (K83.0)
 flebitin pa absces të mëlçisë (K75.1)

K75.1 Flebiti i venës porta

Pileflebitis

Përjashton: abscesin pileflebitik të mëlçisë (K75.0)

K75.2 Hepatiti reaktiv jospecifik

K75.3 Hepatiti granulomatoz i paklasifikuar tjetërkund

K75.4 Hepatiti autoimun

Hepatiti lupoid NEC

K75.8 Sëmundje të tjera inflamatore të specifikuara të mëlçisë

Steatohepatiti joalkolik NEC

K75.9 Sëmundje inflamatore e mëlçisë, e paspecifikuar

Hepatiti NOS

K76 Sëmundje të tjera të mëlçisë

Përjashton: sëmundjen alkoolike të mëlçisë (K70.-)
 degjenerimin amiloid të mëlçisë (E85.-)
 sëmundjen cistike të mëlçisë (kongjenitale) (Q44.6)
 trombozën e venave të mëlçisë (I82.0)
 hepatomegalinë NOS (R16.0)
 trombozën e venës porta (I81)
 sëmundjen toksike të mëlçisë (K71.-)

K76.0 Mëlçia yndyrore, e paklasifikuar tjetërkund

Sëmundja e mëlçisë yndyrore joalkoolike [SMYJA]

K76.1 Kongjestioni pasiv kronik i mëlçisë

Kardiake:

• cirrozë (e ashtuquajtur)	e mëlçisë
• sklerozë	

K76.2 Nekroza hemorragjike centrale e mëlçisë

Përjashton: nekrozën e mëlçisë me insuficiencë hepatike (K72.-)

K76.3 Infarkti i mëlçisë

K76.4 Pelioza hepatike

	Angiomatoza e mëlçisë
K76.5	Sëmundja venookluzive hepatike <i>Përjashton:</i> sindromën Budd-Chiari (I82.0)
K76.6	Hipertensioni portal
K76.7	Sindromi hepatorenal <i>Përjashton:</i> pas dhimbjeve të lindjes (O90.4)
K76.8	Sëmundje të tjera të specifikuara të mëlçisë Cist i thjeshtë i mëlçisë Hiperplazia fokale nodular e mëlçisë Hepatoptozë
K76.9	Sëmundje e mëlçisë, e paspecifikuar
K77*	Çrregullime të mëlçisë në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
K77.0*	Çrregullime të mëlçisë në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund Abscesi amebik i mëlçisë (A06.4†) Hepatiti: • citomegaloviral (B25.1†) • herpesviral [herpes simplex] (B00.8†) • toksoplazmatik (B58.1†) Shistomiazë hepatosplenike (B65.-†) Hipertension portal në shistomiazë (B65.-†) Sëmundja sifilitike e mëlçisë (A52.7†)
K77.8*	Çrregullime të mëlçisë në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund Granuloma e mëlçisë në: • beriliozë (J63.2†) • sarkoidozë (D86.8†)

Çrregullime e kolecistës, traktit biliar dhe pankreasit (K80–K87)

K80 Kolelitiaza

K80.0	Kalkul i kolecistës me kolecistit akut Çdo konditë e listuar nën K80.2 me kolecistit akut	
K80.1	Kalkul i kolecistës me kolecistit tjetër Çdo konditë e listuar nën K80.2 me kolecistit (kronik) Kolecistit me kolelitiazë NOS	
K80.2	Kalkul i kolecistës pa kolecistit Kolecistolitiazë Kolelitiazë Kolikë (rekurrente) e kolecistës Gurë në tëmth (impaktuar) i • duktusit cistik • fshikëzës së tëmthit	i/e paspecifikuar ose pa kolecistit
K80.3	Kalkul i duktit biliar me kolangit Çdo konditë e listuar nën K80.5 me kolangit	
K80.4	Kalkul i duktit biliar me kolecistit Çdo konditë e listuar nën K80.5 me kolecistit (me kolangit)	
K80.5	Kalkul i duktit biliar pa kolecistit ose kolangit Koledokolitiazë Gurë në tëmth (impaktuar) i: • duktusit biliar NOS • duktusit të përbashkët • duktusit hepatic E mëlçisë: • kolelitiazë • kolikë (rekurrente)	i/e paspecifikuar ose pa kolangit ose kolecistit
K80.8	Kolelitiazë tjetër	
K81	Kolecistiti <i>Përfshihet:</i> me kolelitiazë (K80.-)	
K81.0	Kolecistit akut Absces i fshikëzës së tëmthit Angiokolecistit Kolecistit: • emfizematoz (akut) • gangrenoz	pa kalkul

- supurativ

Empiema e fshikëzës së thëmithit

Gangrenë e fshikëzës së thëmithit

K81.1 Kolecistit kronik

K81.8 Kolecistit tjetër

K81.9 Kolecistit, i paspecifikuar

K82

Sëmundje të tjera të kolecistës

Përjashton: mosvizualizimin e fshikëzës së thëmithit (R93.2)

sindromën e poskolecistektomisë (K91.5)

K82.0 Obstruksioni i kolecistës

Okluzion

Stenozë

Strikturë

e duktusit cistik ose fshikëzës së thëmithit pa

kalkul

Përjashton: me kolelitiazë (K80.-)

K82.1 Hidrops i kolecistës

Mukocelë e fshikëzës së thëmithit

K82.2 Perforacion i kolecistës

Rupturë e duktusit cistik ose fshikëzës së thëmithit

K82.3 Fistula e kolecistës

Kolecistokolike

fistula

Kolecistoduodenale

K82.4 Kolesteroloza e kolecistës

Fshikëza e thëmithit si luleshtrydhe

K82.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të kolecistës

Atrofi

Cist

Diskinezi

Hipertrofi

Mosfunksionim

i/e duktusit cistik ose fshikëzës së thëmithit

Ulçer

K82.9 Sëmundje e kolecistës, e paspecifikuar

K83

Sëmundje të tjera të traktit biliar

Përjashton: gjendjet e listuara që përfshijnë:

- duktusin cistik (K81-K82)
 - fshikëzën e thëmtit (K81-K82)
- sindromën e postkolecistektomisë (K91.5)

K83.0 Kolangit

Kolangiti:

- NOS
- infektiv
- parësor
- rekurrent
- sklerotizues
- dytësor
- stenozyes
- supurativ

Përjashton: abscesin kolangitik të mëlqisë (K75.0)
kolangitin me kolodokolitiazë (K80.3-K80.4)
kolangitin kronik josupurativ destruktiv (K74.3)

K83.1 Bllokim i duktit biliar

Okluzion

Stenoze

Strikturë

i/e duktusit biliar pa kalkul

Përjashton: me kolelitiazë (K80.-)

K83.2 Perforacion i duktit biliar

Rupturë e duktusit biliar

K83.3 Fistula e duktit biliar

Fistula koledokoduodenale

K83.4 Spazma e sfinkter Oddi

K83.5 Cisti biliar

K83.8 Sëmundje të tjera të traktit biliar, të specifikuara

Adezion

Atrofi

Hipertrofi

Ulçer

i/e duktusit biliar

K83.9 Sëmundje e traktit biliar, e paspecifikuar

K85 Pankreatiti akut

Absces i pankreasit

Nekrozë e pankreasit:

- akute
- infektive

Pankreatit:

- NOS
- akut (rekurrent)
- hemorragjike
- subakut
- supurativ

K85.0 Pankreatiti akut idiopatik

K85.1 Pankreatiti akut biliar

Pankreatiti nga gurët e tëmthit

K85.2 Pankreatiti akut shkaktuar nga alkooli

K85.3 Pankreatiti akut shkaktuar nga barnat

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit

K85.8 Pankreatit tjetër akut

K85.9 Pankreatit akut, i paspecifikuar

K86

Sëmundje të tjera të pankreasit

Përjashton: sëmundjen fibrocistike të pankreasit (E84.-)
tumorin e qelizave ishullore (të pankreasit) (D13.7)
steatorrenë pankreatike (K90.3)

K86.0 Pankreatiti kronik alkoolik

K86.1 Pankreatit kronik, tjetër

Pankreatiti kronik:

- NOS
- infektiv
- rekurrent
- me relapse

K86.2 Cisti i pankreasit

K86.3 Pseudocisti i pankreasit

K86.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të pankreasit

Atrofi

Kalkul

i/e pankreasit

Cirrozë

Fibrozë

I pankreasit:

- infantilizëm
- nekrozë:
 - NOS
 - aseptike
 - yndyrore

K86.9 Sëmundje e pankreasit, e paspecifikuar

K87* Çrregullimet e kolecistës, traktit biliar dhe pankreasit në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

K87.0* Çrregullime të kolecistës, traktit biliar dhe në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

K87.1* Çrregullimet e pankreasit në sëmundje të tjera të klasifikuara diku tjetër

Pankreatiti nga citomegalovirusi (B25.2†)

Pankreatiti nga shytat (=parotiti epidemik) (B26.3†)

Sëmundje të tjera të sistemit digjestiv (K90–K93)

K90 Malabsorbimi intestinal (=Keqpërthitja intestinale)

Përfashton: pas kirurgjisë gastrointestinale (K91.2)

K90.0 Sëmundja celiake

Enteropatia me mbindjeshmëri nga gluteni

Steatorrea idiopatike

Sprue jotropikale

K90.1 Sprue tropikale

Sprue NOS

Steatorrea tropikale

K90.2 Sindromi i lakut të verbër i paklasifikuar tjetërkund

Sindromi i lakut të verbër NOS

Përjashton: sindromin e lakut të verbër:

- kongjenital (Q43.8)
- postkirurgjikal (K91.2)

K90.3 Steatorrea pankreatike

K90.4 Malabsorbimi nga intoleranca, i paklasifikuar tjetërkund

Malabsorbimi nga intoleranca ndaj:

- karbohidrateve
- yndyrnave
- proteinave
- niseshtes

Përjashton: enteropatinë me mbindjeshmëri nga gluteni (K90.0)
intolerancën ndaj laktozës (E73.-)

K90.8 Malabsorbim tjetër intestinal

Sëmundja e Whipple't (M14.8*)

K90.9 Malabsorbim intestinal, i paspecifikuar

K91 Çrregullime postprocedurale të traktit tretës të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: ulçerën gastrojejunale (K28.-)
të irraduar:

- kolit (K52.0)
- gastroenterit (K52.0)
- proktit (K62.7)

K91.0 Të vjella pas kirurgjisë gastro-intestinale

K91.1 Sindromat e kirurgjisë postgastrike

Sindroma e :

- dumping
- postgastroektomisë
- postvagotomisë

K91.2 Malabsorbimi postkirurgjikal i paklasifikuara tjetërkund

Sindroma paskirurgjikale e lakut të verbër

Përjashton: malabsorbimin:

- osteomalacinë tek të rriturit (M83.2)
- osteoporozen, postkirurgjikale (M81.3)

K91.3 Obstruksioni intestinal postoperativ

K91.4 Keqfunksioni i kolostomisë dhe enterostomisë

- K91.5 Sindromi i postkolecistektomisë
- K91.8 Çrregullime të tjera postprocedurale të traktit tretës, të paklasifikuara tjetërkund
- K91.9 Çrregullim postprocedural i traktit tretës, i paspecifikuar

K92 Sëmundje të tjera të traktit tretës

Përjashton: hemorragjinë gastrointestinale të posalindurit (P54.0-P54.3)

K92.0 Hematemeza

K92.1 Melena

Përjashton: gjakun okult në feçe (P54.0-P54.3)

K92.2 Hemorragji gastro-intestinale e paspecifikuar

Hemorragji:

- gastrike NOS
- intestinale NOS

Përjashton: gastritin akut hemorrajik (K29.0)
hemorragjinë e anusit dhe rektumit (K62.5)
me ulçera peptike (K25-K28)

K92.8 Sëmundje të tjera të specifikuara të traktit tretës

K92.9 Sëmundje e traktit tretës, e paspecifikuar

K93* Çrregullime të organeve digjестive të tjera në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

K93.0* Çrregullime tuberkulare të zorrëve peritoneumit dhe gjendrave mezenteriale (A18.3+)

Përjashton: peritonitin tuberkular (K67.3*)

K93.1* Megakoloni në sëmundjen Chagas (B57.3†)

K93.8* Çrregullime të organeve të tjera të specifikuara në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

KAPITULLI XII

Sëmundjet e lëkurës dhe indit subkutan (L00–L99)

Përjashton: disa gjendje që e kanë fillimin në periudhën perinatale (P00-P96)
disa sëmundje infektive dhe parazitare (A00-B99)
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës puerperale (O00-O99)
keqformime të lindura, deformime dhe anomali kromozomike (Q00-Q99)
sëmundje endokrine, të ushqyerjes dhe metabolike (E00-E90)
plagë, helmime dhe disa pasoja të shkaqeve të jashtme (S00-T98)
retikuloza lipomelanotike (I89.8)
neoplazmat (C00-D48)
simptoma, shenja, dhe gjetje klinike dhe laboratorike anormale, të paklasifikuara diku tjetër (R00-R99)
çrregullimet sistemike të indit lidhës (M30-M36)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

L00-L08	Infeksione të lëkurës dhe indit subkutan
L10-L14	Çrregullimet buloze
L20-L30	Dermatiti dhe ekzema
L40-L45	Çrregullimet papuloskuamoze
L50-L54	Urtikaria dhe eritema
L55-L59	Çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi
L60-L75	Çrregullimet e anekseve të lëkurës
L80-L99	Çrregullime të tjera të lëkurës dhe subkutisit

Kategoritë me yll për këtë kapitull jepen si më poshtë:

L14*	Çrregullimet buloze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
L45*	Çrregullime papuloskuamoze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
L54*	Eritema në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
L62*	Çrregullimet e thoit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
L86*	Keratoderma në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund
L99*	Çrregullime të tjera të lëkurës dhe të nënlëkurës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Infeksione të lëkurës dhe indit subkutan (L00–L08)

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

- Përjashton:** hordeolum (H00.0)
dermatitin infektiv (L30.3)
infeksionet e lokalizuara të lëkurës, klasifikuar në Kapitullin I, të tilla si:
- erizipela (A46)
 - erizipeloidi (A26.-)
 - infeksioni nga virusi i herpesit [herpes simplex] (B00.-)
 - infeksioni nga virusi i herpesit [herpes simplex]:
 - anogjenital (A60.-)
 - molluscum contagiosum (=molusku ngjitës) (B08.1)
 - mykozat (B35-B49)
 - pedikuloza, akariaza dhe infeksione të tjera (B85-B89)
 - kondiloma virale e lëkurës (B07)
- panikulitin (nga):
- NOS (M79.3)
 - lupusi (L93.2)
 - qafa dhe shpina (M54.0)
 - relaps i [Weber-Christian] (M35.6)
- çarjen (keilitin) e këndit të gojës (shkaktuar nga):
- NOS (K13.0)
 - kandidiaza (B37.-)
 - pamjaftueshmëria e riboflavinës (E53.0)
- granulomën piogjenike (L98.0)
zoster (B02.-)

L00

Sindromi i lëkurës së njollosur stafilokoksike

Përfshin: pemfigusin e të porsalindurit
sëmundjen e Ritter

Përjashton: nekrolizën toksike epidermale [Lyell] (L51.2)

L01**Impetigo****L01.0****Impetigo nga [çdo organizëm] [bakter]**

Përfashton: impetigon herpetiforme (L40.1)
pemfigusin e të porsalindurit (L00)

L01.1**Impetiginizimi i dermatozave të tjera****L02****Abscesi kutan, furunkula e karbunkula**

Përfshin: çibanët
furunkulozën

Përfashton: zonat anale dhe rektale (K61.-)
organet gjenitale (të jashtme):

- femër (N76.4)
- mashkull (N48.2, N49.-)

L02.0**Abscesi kutan, furunkula e karbunkula e fytyrës**

Përfashton: veshin e jashtëm (H60.0)
kapakun e syrit (H00.0)
kokën [çdo pjesë, përveç fytyrës] (L02.8)
i/e lotit:

- gjendra (H04.0)
- kanalet (H04.3)

gojën (K12.2)
hundën (J34.0)
gropën e syrit (H05.0)
submandibularin (K12.2)

L02.1**Abscesi kutan, furunkula e karbunkula e qafës****L02.2****Abscesi kutan, furunkula e karbunkula e trupit**

Muri i barkut

Shpina [çdo pjesë, përveç të ndenjurave]

Muri i gjoksit

Zona inguinale

Perineum

Kërthiza

Përfashton: gjoksin (N61)
ijën (L02.4)

omfalitin e të porsalindurit (P38)

- L02.3 Abscesi kutan, furunkula e karbunkula e glutealeve**
Zona gluteale
Përjashton: cistin pilonidal me absces (L05.0)
- L02.4 Abscesi kutan, furunkula e karbunkula e anësive**
Sqetull
Ijë
Shpatull
- L02.8 Abscesi kutan, furunkula e karbunkula i/e zonave të tjera**
Kokë [çdo pjesë, përveç fytyrës]
Skalp
- L02.9 Absces kutan, furunkulë e karbunkulë, i/e paspecifikuar**
Furunkuloza NOS

L03

Celuliti

Përfshin: limfangitin akut

Përjashton: celulitin e:

- zonës anale dhe rektale (K61.-)
- kanalit të jashtme të dëgjimit (H60.1)
- organeve gjenitale të jashtme:
 - femër (N76.4)
 - mashkull (N48.2, N49.-)
- kapakut të syrit (H00.0)
- aparatit të lotit (H04.3)
- gojës (K12.2)
- hundës (J34.0)

celulitin eozinofilik [Wells] (L98.3)

dermatozën febrile neutrofilike [Sweet] (L98.2)

limfangitin (kronik)(subakut) (I89.1)

- L03.0 Celulit i gishtave**
Infeksion i thonjve
Onikia
Paronikia
Perionikia
- L03.1 Celulit i gjymtyrëve**
Sqetull

	Ijë
	Shpatull
L03.2	Celulit i fytyrës
L03.3	Celulit i trupit
	Muri i barkut
	Shpina [çdo pjesë]
	Muri i gjoksit
	Zona inguinale
	Perineum
	Kërthiza
	<i>Përjashton:</i> omfalitin e të porsalindurit (P38)
L03.8	Celulit tjetër
	Kokë [çdo pjesë, përveç fytyrës]
	Skalp
L03.9	Celulit, i paspecifikuar

L04

Limfadeniti akut

Përfshin: abscesin (akut) | çdo limfonodul,
limphadenitin, akut | përveç mesenterike

Përjashton: limfonodulat e zmadhuara (R59.-)
sëmundjen e shkaktuar nga virusi i imunodeficiencës njerëzore
[HIV] që rezulton me limfadenopati të gjeneralizuar (B23.1)
limfadenitin:

- NOS (I88.9)
- kronik ose subakut, përveç mesenterik (I88.1)
- mesenterik, jo specifik (I88.0)

L04.0	Limfadenit akut i fytyrës, kokës dhe qafës
L04.1	Limfadenit akut i trupit
L04.2	Limfadenit akut i krahëve
	Sqetull
	Shpatull
L04.3	Limfadenit akut i këmbëve
	Ijë
L04.8	Limfadenit akut në tjetër vend
L04.9	Limfadenit akut, i paspecifikuar

L05**Cisti pilonidal**

Përfshin: fistulën
sinusin

koksigeal/e ose pilonidal/e

L05.0 Cist pilonidal me absces

L05.9 Cist pilonidal pa absces

Cisti pilonidal NOS

L08**Infeksione të tjera lokale të lëkurës dhe indit subkutan**

L08.0 Pioderma

Dermatiti:

- purulent
- septik
- supurativ

Përfshihet: piodermën gangrenoze (L88)

L08.1 Erithrasma

L08.8 Infeksione të tjera lokale të lëkurës dhe indit subkutan, të specifikuara

L08.9 Infeksion lokal i lëkurës dhe indit subkutan, i paspecifikuar

Çrregullimet buloze

(L10–L14)

Përfshihet: pemfigusin beninj familjar [Hailey-Hailey] (Q82.8)
sindromën e lëkurës stafilokoksike të djegur (L00)
nekrolizën toksike epidermale [Lyell] (L51.2)

L10**Pemfigus**

Përfshihet: pemfigusin e të porsalindurit (L00)

L10.0 Pemfigus vulgaris

L10.1 Pemfigus vegetans

L10.2 Pemfigus foliaceus

L10.3 Pemfigus brazilian (forma e egër)

- L10.4 Pemfigus eritematoz
Sindroma Sencar-Usher
- L10.5 Pemfigus nga ilaçet
Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.
- L10.8 Pemfigus tjetër
- L10.9 Pemfigus i paspecifikuar

L11 Çrregullime të tjera akantolitike

- L11.0 Keratoza folikulare e fituar
Përfshihet: keratozën folikulare (kongjenitale) [Darier-White] (Q82.8)
- L11.1 Dermatoza akantolitike kalimtare
- L11.8 Çrregullime të tjera akantolitike të specifikuara
- L11.9 Çrregullime të tjera akantolitike të paspecifikuara

L12 Pemfigoidi

- Përfshihet:* herpes gestationis (O26.4)
impetigon herpetiforme (L40.1)
- L12.0 Pemfigoidi buloz
- L12.1 Pemfigoidi cikatricial
Pemfigoidi beninj mukoz membranoz
- L12.2 Sëmundja buloze kronike e fëmijërisë
Dermatiti juvenil herpetiform
- L12.3 Epidermoliza buloze e fituar
Përfshihet: epidermolizën buloze (kongjenitale) (Q81.-)
- L12.8 Pemfigoid tjetër
- L12.9 Pemfigoid i paspecifikuar

L13 Çrregullimet buloze të tjera

- L13.0 Dermatiti herpetiform
Sëmundja e Duhring
- L13.1 Dermatiti pustular subkorneal
Sëmundja e Sneddon-Wilkinson
- L13.8 Çrregullime buloze të tjera të specifikuara

L13.9 Çrregullime buloze të paspecifikuara

L14* Çrregullimet buloze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Dermatiti dhe ekzema (L20–L30)

Shënim: Në këtë bllok, termat dermatit dhe ekzemë përdoren si sinonime dhe mund të këmbëjnë njëri tjetrin.

Përjashton: sëmundjen granulomatoze kronike (të fëmijërisë) (D71)

dermatitin (e):

- me lëkurë të thatë (L85.3)
- vetëshkaktuar (L98.1)
- gangrenoz (L88)
- herpetiform (L13.0)
- perioral (L71.0)
- stazës (I83.1-I83.2)

çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi (L55-L59)

L20 **Dermatiti atopik**

Përjashton: neurodermatitin e kufizuar (L28.0)

L20.0 **Prurigo e Besnier-it**

L20.8 **Dermatiti atopik tjetër**

Ekzema:

- e fleksurave NEC jo e klasifikuar tjetërkund
- e fëmijërisë (akute)(kronike)
- intrinseke (alergjike)

Neurodermatiti:

- atopik
- difuz

L20.9 **Dermatit atopik i paspecifikuar**

L21 **Dermatiti seborreik**

Përjashton: dermatitin infektiv (L30.3)

- L21.0** **Seborrea e kokës**
Korja e qumështit
- L21.1** **Dermatiti seborreik infantil**
- L21.8** **Dermatit seborreik tjetër**
- L21.9** **Dermatit seborreik, i paspecifikuar**

L22 **Dermatiti i pelenave**

I/E pelenave:

- eritema
- rashi

Rashi psoriaziform i pelenave

L23 **Dermatiti alergjik i kontaktit**

Përshin: ekzemën alergjike të kontaktit

Përjashton: alergjinë NOS (T78.4)

dermatitin (e):

- NOS (L30.9)
- kontaktit NOS (L25.9)
- pelenave [pecetave] (L22)
- shkaktuar nga substance të marra me rrugë parenterale (L27.-)
- kapakut të syrit (H01.1)
- kontaktit irritues (L24.-)
- perioral (L71.0)

ekzemën e veshit të jashtëm (H60.5)

çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi (L55-L59)

L23.0 **Dermatiti alergjik i kontaktit nga metalet**

Krom

Nikel

L23.1 **Dermatiti alergjik i kontaktit nga ngjitësat**

L23.2 **Dermatiti alergjik i kontaktit nga kozmetikat**

L23.3 **Dermatiti alergjik i kontaktit nga barnat**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

Përjashton: reaksionin alergjik NOS shkaktuar nga barnat (T88.7)

dermatitin e shkaktuar nga gëlltitja e barnave dhe medikamenteve (L27.0-L27.1)

- L23.4** Dermatiti alergjik i kontaktit nga manikyrat
- L23.5** Dermatiti alergjik i kontaktit nga produkte kimike të tjera
 Çimento
 Insekticide
 Plastikë
 Gomë
- L23.6** Dermatiti alergjik i kontaktit nga ushqimet në lëkurë
Përjashton: dermatitin e shkaktuar nga qëllitja e ushqimeve (L27.2)
- L23.7** Dermatiti alergjik i kontaktit nga bimët, veç (me përjashtim të) ushqimit
- L23.8** Dermatit alergjik i kontaktit nga shkaktarë të tjerë
- L23.9** Dermatit alergjik i kontaktit, shkaku i paspecifikuar
 Ekzema alergjike e kontaktit NOS

L24

Dermatiti irritues i kontaktit

Përfshin: ekzemën irrituese të kontaktit

Përjashton: alergjik NOS (T78.4)

dermatitin (e):

- NOS (L30.9)
- alergjik të kontaktit (L23.-)
- kontaktit NOS (L25.9)
- pelenave [pecetave] (L22)
- shkaktuar nga substance të marra me rrugë parenterale (L27.-)
- kapakut të syrit (H01.1)
- perioral (L71.0)

ekzemën e veshit të jashtëm (H60.5)

çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi (L55-L59)

- L24.0** Dermatiti irritues i kontaktit nga detergjentët
- L24.1** Dermatiti irritues i kontaktit nga vajrat dhe grasot
- L24.2** Dermatiti irritues i kontaktit nga solventët

Solventët:

- me përbërës klorin
- cikloheksan
- ester

- glikol
- hidrokarbon
- ketone

L24.3 Dermatiti irritues i kontaktit nga kozmetika

L24.4 Dermatiti irritues i kontaktit nga barnat në lëkurë

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

Përfshihet: reaksionin alergjik NOS shkaktuar nga barnat (T88.7)
dermatitin e shkaktuar nga gëlltitja e barnave dhe medikamenteve (L27.0-L27.1)

L24.5 Dermatiti irritues i kontaktit nga produkte kimike

Çimento

Insekticide

L24.6 Dermatiti irritues i kontaktit nga ushqimi në lëkurë

Përfshihet: dermatitin e shkaktuar nga ushqimet e gëlltitura (L27.2)

L24.7 Dermatiti irritues i kontaktit nga bimët veç ushqimit

L24.8 Dermatiti irritues i kontaktit nga shkaktare të tjerë

Ngjyruarit

L24.9 Dermatiti irritues i kontaktit i paspecifikuar

Ekzema irrituese e kontaktit NOS

L25

Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit

Përfshihet: ekzemën irrituese të paspecifikuar

Përfshihet: alergjinë NOS (T78.4)

dermatitin (e):

- NOS (L30.9)
- alergjik të kontaktit (L23.-)
- shkaktuar nga substanca të marra me rrugë parenterale (L27.-)
- kapakut të syrit (H01.1)
- irritues të kontaktit (L24.-)
- perioral (L71.0)

ekzemën e veshit të jashtëm (H60.5)

çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi (L55-L59)

L25.0 Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit nga kozmetika

- L25.1** **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit nga barnat në lëkurë**
Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.
Përjashton: reaksionin alergjik NOS shkaktuar nga barnat (T88.7)
 dermatitin e shkaktuar nga gëlltitja e barnave dhe medikamenteve (L27.0-L27.1)
- L25.2** **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit nga manikyri**
- L25.3** **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit nga produkte kimike**
Çimento
Insekticide
- L25.4** **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit nga ushqimi, në lëkurë**
Përjashton: dermatitin e shkaktuar nga gëlltitja e ushqimit (L27.2)
- L25.5** **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit nga bimët, veç ushqimit**
- L25.8** **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit, nga shkaktarë të tjerë**
- L25.9** **Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit i paspecifikuar**
Kontakti:
• dermatit (profesional) NOS
• ekzema (profesionale) NOS
- L26** **Dermatiti eksfoliativ**
Përfshin: pitirizën e Hebra
Përjashton: sëmundjen e Ritter (L00)
- L27** **Dermatiti nga substanca të marra në brendësi**
Përjashton: anësore:
 • efektet NOS të barnave (T88.7)
 • reaksionet nga ushqimi, përveç dermatit (T78.0-T78.1)
 alergjinë NOS (T78.4)
 dermatitin e kontaktit (L23-L25)
 të barit:
 • përgjigjet fotoalergjike (L56.1)
 • përgjigjet fototoksike (L56.0)
 urtikariën (L50.-)
- L27.0** **Erupsioni i përhapur i lëkurës nga barnat**
Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit

- L27.1** **Erupsioni i lokalizuar i lëkurës nga barnat**
Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.
- L27.2** **Dermatiti nga ngrënia e ushqimit**
Përjashton: dermatitin e shkaktuar nga kontakti i ushqimit me lëkurën (L23.6, L24.6, L25.4)
- L27.8** **Dermatiti nga substanca të tjera të futura në brendësi**
- L27.9** **Dermatiti nga substanca të paspecifikuara të futura në brendësi**

L28 **Likeni simpleks kronik dhe prurigo**

- L28.0** **Liken simpleks kronik**
Neurodermatiti në formë rrethore
Liken NOS
- L28.1** **Prurigo nodulare**
- L28.2** **Prurigo tjetër**
Prurigo:
 - NOS
 - Hebra
 - mitis
Urtikaria papuloza

L29 **Pruriti**

- Përjashton:* rrjepjen [ekskoriationin] neurotik (L98.1)
pruritit psikogjen (F45.8)
- L29.0** **Prurit anal**
- L29.1** **Prurit skrotal**
- L29.2** **Prurit vulval**
- L29.3** **Prurit anogjenital, i paspecifikuar**
- L29.8** **Prurit tjetër**
- L29.9** **Prurit, i paspecifikuar**
Kruarje NOS

L30 **Dermatiti tjetër**

- Përjashton:* dermatitin:
 - e kontaktit (L23-L25)

- të lëkurës së thatë (L85.3)
- psoriazën me pllaka të vogla (L41.3)
- dermatitin stazik (I83.1-I83.2)

L30.0	Dermatiti numular
L30.1	Dishidroza [pomfoliksi]
L30.2	Autosensibilizimi kutan
	Kandidi [levuridi]
	Dermatofitid
	Ekzematoz
L30.3	Dermatiti infektiv
	Infectious eczematoid dermatitis (=Dermatiti ekzematoid infeksioz)
L30.4	Eritema intertrigo
L30.5	Pitiriasis alba
L30.8	Dermatit tjetër i specifikuar
L30.9	Dermatit, i paspecifikuar
	Ekzema NOS

Çrregullimet papuloskuamoze (L40–L45)

L40	Psoriaza
L40.0	Psoriaza vulgare
	Psoriaza numulare [ekzema diskoide]
	Psoriaza me pllaka
L40.1	Psoriaza pustulare e përhapur
	Impetigo herpetiform
	Sëmundja e Von Zumbusch's
L40.2	Akrodermatiti i vazhduar
L40.3	Pustuloza palmare dhe plantare
L40.4	Psoriaza gutate
L40.5†	Psoriaza artropatike (M07.0-M07.3*, M09.0*)
L40.8	Psoriazë tjetër
	Psoriaza e fleksurave

L40.9 Psoriazë, e paspecifikuar

L41 Parapsoriaza

Përjashton: poikilodermën vaskulare atrofike (L94.5)

L41.0 Pitiriazia likenoide dhe varioliforme akute

Sëmundja e Mucha-Habermann

L41.1 Pitiriazia likenoid kronik

L41.2 Papuloza limfomatoide

L41.3 Parapsoriaza me pllaka të vogla

L41.4 Parapsoriaza me pllaka të mëdha

L41.5 Parapsoriaza retiforme

L41.8 Parapsoriazë tjetër

L41.9 Parapsoriazë, e paspecifikuar

L42 Pitiriazia rosea (trëndafil)

L43 Liken planus (myshk i sheshtë)

Përjashton: likenin planopilar (L66.1)

L43.0 Liken planus (myshk i sheshtë) hipertrofik

L43.1 Liken planus (myshk i sheshtë) buloz

L43.2 Reaksioni likenoid i barnave

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

L43.3 Liken planus (myshk i sheshtë) subakut (aktiv)

Liken planus tropikal

L43.8 Liken planus (myshk i sheshtë) tjetër

L43.9 Liken planus (myshk i sheshtë), i paspecifikuar

L44 Çrregullime të tjera papuloskuamozë

L44.0 Pitiriazia rubra pilaris

L44.1 Liken (myshk) nitidus

L44.2 Liken (myshk i vijëzuar) striatus

L44.3 Liken rubber (myshk gome) moniliformis

- L44.4 Akrodermatiti infantil papular
- L44.8 Çrregullime të tjera papuloskuamoze të specifikuara
- L44.9 Çrregullim papuloskuamoz tjetër, i paspecifikuar
- L45*** Çrregullime papuloskuamoze në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Urtikaria dhe eritema (L50–L54)

Përjashton: sëmundjen e Lyme (A69.2)
rozacea (L71.-)

L50 Urtikaria

L50.0 Urtikaria alergjike

Përjashton: dermatitin alergjik të kontaktit(L23.-)
edemën angioneurotike (T78.3)
angioedemën e trashëguar (E84.1)
edemën e Quincke (T78.3)
urtikarien:

- gjigante (T78.3)
- e të porsalindurit (P83.8)
- papuloze (L28.2)
- pigmentoze (Q82.2)
- nga serum (T80.6)
- nga dielli (L56.3)

L50.1 Urtikaria idiopatike

L50.2 Urtikaria nga i ftohti dhe i nxehti

L50.3 Urtikaria dermatografike

L50.4 Urtikaria vibratore

L50.5 Urtikaria kolinergjike

L50.6 Urtikaria e kontaktit

L50.8 Të tjera urtikarie

Urtikaria:

- kronike
 - rekurrente periodike
- L50.9 Urtikarie, e paspecifikuar

L51 Eritema multiforme

- L51.0 Eritema multiforme jobuloze
- L51.1 Eritema multiforme buloze
Sindroma Stevens-Johnson
- L51.2 Nekroliza epidermale toksike
- L51.8 Eritemë multiforme tjetër
- L51.9 Eritemë multiforme, e paspecifikuar

L52 Eritema nodoze

L53 Gjendje të tjera eritematoze

- Përjashton:* eritemën:
- ab igne (L59.0)
 - shkaktuar nga agjentë të jashtëm në kontakt me lëkurën (L23-L25)
 - intertrigo (L30.4)

- L53.0 Eritema toksike
Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit të jashtëm.
Përjashton: eritemën toksike të porsalindurit (P83.1)
- L53.1 Eritema anulare centrifugale
- L53.2 Eritema marginale
- L53.3 Të tjera eritema kronike në formë harku
- L53.8 Gjendje të tjera eritematoze të specifikuara
- L53.9 Gjendje eritematoze, e paspecifikuar
Eritema NOS
Eritroderma NOS

L54* Eritema në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

- L54.0* Eritema marginale në ethen reumatizmale akute

L54.8* Eritema në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

Çrregullimet e lëkurës dhe indit subkutan nga rrezatimi (L55–L59)

L55 Diegia e diellit

L55.0 Diegie e diellit e gradës së parë

L55.1 Diegie e diellit e gradës së dytë

L55.3 Diegie e diellit e gradës së tretë

L55.8 Diegie e diellit, tjetër

L55.9 Diegie e diellit, e paspecifikuar

L56 Ndryshime të tjera akute kutane nga rrezet ultraviolet

L56.0 Përgjigjia fototoksike nga barnat

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

L56.1 Përgjigjia fotoalergjike nga barnat

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

L56.2 Dermatiti i fotokontaktit [dermatiti berlokue]

L56.3 Urtikaria e diellit

L56.4 Erupsioni polimorf nga drita

L56.8 Ndryshime të tjera akute kutane nga rrezet ultraviolet, të specifikuara

L56.9 Ndryshime të tjera akute kutane nga rrezet ultraviolet, të paspecifikuara

L57 Ndryshime të lëkurës nga ekspozimi kronik ne rrezatimin jo-jonizues

L57.0 Keratoza aktinike

Keratoza:

- NOS

	• senile • nga dielli
L57.1	Retikuloiodi aktinik
L57.2	Kutis romboidalis nukae [=Cutis rhomboidalis nuchae]
L57.3	Poikiloderma e Civatte
L57.4	Kutis laksa senilis [=Cutis laxa senilis]
	Elastoza senile
L57.5	Granuloma aktinike
L57.8	Ndryshime të tjera të lëkurës nga ekspozimi kronik në rrezatimin jo-jonizues
	Lëkura e Farmer
	Lëkura e Sailor
	Dermatiti nga dielli
L57.9	Ndryshim i lëkurës nga ekspozimi kronik në rrezatimin jo-jonizuese, i paspecifikuar
L58	Radiodermatiti
L58.0	Radiodermatiti akut
L58.1	Radiodermatiti kronik
L58.9	Radiodermatit, i paspecifikuar
L59	Çrregullime të tjera të lëkurës dhe subkutisit nga rrezatimi
L59.0	Eritema ab igne (dermatiti si vullkan)
L59.8	Çrregullime të tjera të specifikuara të lëkurës dhe subkutisit nga rrezatimi
L59.9	Çrregullime i lëkurës dhe subkutisit nga rrezatimi, i paspecifikuar

Çrregullimet e anekseve të lëkurës (L60–L75)

Përfshihet: keqformimet kongjenitale të lëkurës (Q84.-)

L60	Çrregullimet e thoit
	<i>Përfshihet:</i> gishta në formë tamburi (R68.3)

onikian dhe paronikian (L03.0)

- L60.0 Thoi me rritje të brendshme
- L60.1 Onikoliza
- L60.2 Onikogripoza
- L60.3 Distrofia e thoit
- L60.4 Linjat e favoritit (Beau's lines)
- L60.5 Sindromi i thoit të verdhë
- L60.8 Të tjera çrregullime të thoit
- L60.9 Çrregullim i thoit, i paspecifikuar

L62* Çrregullimet e thoit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

- L62.0* Pakidermoperiostoza e thoit të cunguar (M89.4†)
- L62.8* Çrregullimet e thoit në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

L63 Alopecia areata

- L63.0 Alopecia e përgjithshme (totale)
- L63.1 Alopecia universale
- L63.2 Ofiaza
- L63.8 Të tjera alopeci areata
- L63.9 Alopecia areata, e paspecifikuar

L64 Alopecia androgjene

Përfshin: alopecinë tek meshkujt

- L64.0 Alopeci androgjene nga barnat
Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.
- L64.8 Alopeci androgjene tjetër
- L64.9 Alopeci androgjene, e paspecifikuar

L65 Humbje e flokëve jocikatriciale

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

Përfshihet: trikotilomaninë (F63.3)

L65.0	Telogen effluvium
L65.1	Anagen effluvium
L65.2	Alopecia mucinosa
L65.8	Humbje tjetër e specifikuar e flokëve jocikatriciale
L65.9	Humbje e flokëve jocikatriciale, e papërcaktuar
	Alopecia NOS

L66 Alopecia cikatriciale

L66.0	Pseudopelade
L66.1	Liken planopilaris
	Liken planus folikular
L66.2	Folliculitis decalvans]
L66.3	Perifolliculitis capitis abscedens (i pjesës zbritëse të kokës)
L66.4	Folliculitis ulerythematosia reticulata
L66.8	Tjetër alopeci cikatriciale
L66.9	Alopeci cikatriciale, e paspecifikuar

L67 Çrregullime të ngjyrës dhe fijes së flokut

Përjashton: moniletriaksin [flokun në formën e tespive] (Q84.1)
flokun unazor (Q84.1)
telogen effluvium (L65.0)

L67.0	Trichorrhesis nodosa
L67.1	Ndryshimet në ngjyrën e flokut
	Çngjyrosje e flokut
	Zbardhje, e flokut (e parakohshme)
	Heterokromia e flokëve
	Polioza:
	• NOS
	• rrethore, e fituar
L67.8	Çrregullime të tjetra të ngjyrës dhe fijes së flokut
	Fije floku e thyeshme
L67.9	Çrregullim jonormal i ngjyrës dhe fijes së flokut, i paspecifikuar

L68**Hipertrikoza**

Përfshin: shumë flokë

Përjashton: hipertrikozën kongjenitale (Q84.2)

lanugo-n persistente (Q84.2)

L68.0**Hirsutizmi**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

L68.1**Hipertrikoza lanuginoze e fituar**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

L68.2**Hipertrikoza e kufizuar (lokalizuar)****L68.3****Politrikia****L68.8****Të tjera hipertrikoza****L68.9****Hipertrikozë, e paspecifikuar****L70****Akne**

Përjashton: aknen keloide (L73.0)

L70.0**Akne vulgaris****L70.1****Akne konglobata****L70.2****Akne varioliformis**

Akne nekrotike miliare

L70.3**Akne tropikale****L70.4****Akne infantile****L70.5****Akne ekskorie**

Akne ekskorie tek vajzat e reja

L70.8**Të tjera akne****L70.9****Akne, e paspecifikuar****L71****Rozacea****L71.0****Dermatiti perioral**

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

L71.1**Rinofima****L71.8****Tjetër rozacea**

L71.9 Rosacea, e paspecifikuar

L72 Cisti folikular i lëkurës dhe i indit subkutan

L72.0 Cisti epidermal

L72.1 Cisti trikilemal

Cist pilar

Cist yndyror

L72.2 Steatocistoma multiple

L70.8 Të tjerë ciste folikulare të lëkurës dhe të indit subkutan

L72.9 Cist folikular i lëkurës dhe i indit subkutan, i paspecifikuar

L73 Çrregullime të tjera folikulare

L73.0 Akne keloide

L73.1 Pseudofolikuliti i mjekrës

L73.2 Hidradeniti supurativ

L73.8 Çrregullime të tjera folikulare të specifikuara

Inflamacion i rrënjës së qimes të mjekrës

L73.9 Çrregullim folikular, i paspecifikuar

L74 Çrregullime të gjendrave të djersës

Përjashton: hiperhidrozën (R61.-)

L74.0 Miliaria rubra

L74.1 Miliaria kristalina

L74.2 Miliaria profunda

Miliaria tropikale

L74.3 Miliaria, e paspecifikuar

L74.4 Anhidroza

Hipohidroza

L74.8 Çrregullime të tjera të gjendrave të djersës

L74.9 Çrregullim i gjendrave të djersës, i paspecifikuar

Çrregullim i gjendrave të djersës NOS

L75 Çrregullime të gjendrave apokrine

Përjashton: dishidrozen [pomfoliks] (L30.1)
hidradenitin supurativ (L73.2)

- L75.0 Bromhidroza
- L75.1 Kromhidroza
- L75.2 Miliaria apokrine
Sëmundja e Fox-Fordyce
- L75.8 Çrregullime të tjera të gjendrave apokrine
- L75.9 Çrregullim i gjendrave apokrine, i paspecifikuar

Çrregullime të tjera të lëkurës dhe indit subkutan (L80–L99)

L80 Vitiligo

L81 Çrregullime të tjera të pigmentimit

Përjashton: shenjat personale të lindura NOS (Q82.5)
nevusin – shih Indeksin Alfabetik
sindromën Peutz-Jeghers (Q85.8)

- L81.0 Hiperpigmentimi postinflamator
- L81.1 Kloazma
- L81.2 Frekla (qukat)
- L81.3 Njollat kafe-qumësht
- L81.4 Hiperpigmentim tjetër i melaninës
Lentigo
- L81.5 Leukoderma, e paklasifikuar tjetërkund
- L81.6 Çrregullime të tjera të uljes së formimit të melaninës
- L81.7 Dermatoza purpurike e pigmentuar
Angioma serpiginoze
- L81.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të pigmentimit
Pigmentim nga hekuri
Pigmentim nga tatuazhet
- L81.9 Çrregullime të tjera të pigmentimit, të paspecifikuara

L82**Keratoza seborreike**

Përfshin: papilomën e qelizës bazale
dermatozën papuloze nigra
sëmundjen e Leser-Trélat

L83**Akantoza nigrikans**

Përfshin: papilomatozën konfluente dhe retikulare

L84**Kallozitetet**

Përfshin: kallus
klavus

L85**Trashje të tjera epidermale**

Përfshihet: çrregullimet hipertrofike të lëkurës (L91.-)

L85.0**Iktioza e fituar**

Përfshihet: iktiozën kongjenitale (Q80.-)

L85.1**Keratoza e fituar palmare e plantare [keratoderma]**

Përfshin: keratozën e trashëguar të shputave të duarve dhe të këmbëve
(Q82.8)

L85.2**Keratoza punktata palmare e plantare****L85.3****Kseroza e lëkurës**

Dermatiti i lëkurës së thatë

L85.8**Trashje të tjera të specifikuara epidermale**

Briri i lëkurës

L85.9**Trashje të tjera epidermale, të paspecifikuara****L86*****Keratoderma në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Keratoza folikulara

Kseroderma

shkaktuar nga mungesa e

vitaminës A (E50.8†)

L87**Çrregullimet e eliminimit transepidermal**

Përfshihet: granulomën anulare (perforuese) (L92.0)

- L90.0** **Liken skleroz dhe atrofik**
Përjashton: likenin skleroz të organeve gjenitale të jashtme:
 • femër (N90.4)
 • mashkull (N48.0)
- L90.1** **Anetoderma e Schweninger-Buzzi**
- L90.2** **Anetoderma e Jadassohn-Pellizzari**
- L90.3** **Atrofoderma e Pasini dhe Pierini**
- L90.4** **Akrodermatiti kronik atrofik**
- L90.5** **Gjendje cikatriceale e fibrozës së lëkurës**
 Cikatrice aderente (e lëkurës)
 Cikatrice
 Shformësimi i shkaktuar nga cikatriceja
 Shenjë plage NOS
Përjashton: shenjën e plagës, hipertrofike (L91.0)
 shenjën e plagës, keloide (L91.0)
- L90.6** **Strie atrofike**
- L90.8** **Çrregullime të tjera atrofike të lëkurës**
- L90.9** **Çrregullim atrofik i lëkurës, i paspecifikuar**

L91 **Çrregullime hipertrofike të lëkurës**

- L91.0** **Shenjë plage hipertrofike**
 Shenjë plage hipertrofike
 Keloid
Përjashton: aknen keloide (L73.0)
 shenjën e plagës NOS (L90.5)
- L91.8** **Çrregullime të tjera hipertrofike të lëkurës**
- L91.9** **Çrregullim hipertrofik i lëkurës, i paspecifikuar**

L92 **Çrregullime granulomatoze të lëkurës dhe nënlëkurës**

- Përjashton:* granulomën aktinike (L57.5)
- L92.0** **Granuloma anulare (unazore)**
 Granuloma anulare perforuese
- L92.1** **Nekrobioza lipidike, e paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: atë që shoqërohet me diabet mellitus (E10-E14)

- L92.2 Granuloma faciale [granuloma eozinofilike e lëkurës]
- L92.3 Granuloma e trupit të huaj në lëkurë dhe nënlëkurë
- L92.8 Çrregullime të tjera të indeve të lëkurës dhe nënlëkurës
- L92.9 Çrregullim granulomatoz i lëkurës dhe nënlëkurës, i paspecifikuar

L93

Lupusi eritematoz

Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

Përjashton: lupusin:

- ekxedens (A18.4)
- vulgaris (A18.4)
- sklerodermën (M34.-)
- lupusin eritematoz sistemik (M32.-)

- L93.0 Lupusi eritematoz diskoid
Lupus eritematoz NOS
- L93.1 Lupusi eritematoz subakut kutan
- L93.2 Të tjera lokalizime të lupusi eritematoz
Lupus:
 - eritematoz i thellë
 - panikulit

L94

Çrregullime të tjera të lokalizuara të indit lidhor

Përjashton: çrregullimet sistemike të indit lidhës (M30-M36)

- L94.0 Skleroderma e lokalizuar (morfea)
Skleroderma e kufizuar
- L94.1 Skleroderma lineare
En coup de sabre lesion [=lezion në formë goditje shpate]
- L94.2 Kalçinoza e lëkurës
- L94.3 Sklerodaktilia
- L94.4 Papulat e Gottron
- L94.5 Poikiloderma vaskulare atrofike
- L94.6 Ainhum
- L94.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të lokalizuara të indit lidhor
- L94.9 Çrregullim i indit lidhor i lokalizuara, i paspecifikuara

L95**Vaskuliti i kufizuar në lëkurë i paklasifikuar tjetërkund**

Përfshihet: angiomën serpiginoze (L81.7)
 purpurën e Henoch(-Schönlein) (D69.0)
 angitin nga mbindjeshmëria (M31.0)
 panikulitin (e):
 • NOS (M79.3)
 • lupusit (L93.2)
 • qafës dhe shpinës (M54.0)
 • me relapse [Weber-Christian] (M35.6)
 poliarteritin nodoz (M30.0)
 vaskulitin reumatoid (M05.2)
 sëmundjen e serumit (T80.6)
 urtikarien (L50.-)
 granulomatozën e Wegener (M31.3)

L95.0**Vaskuliti livedoid**

Atrofia e bardhë (en plaque)

L95.1**Eritema elevatum diutinum****L95.8****Vaskulite të tjera të kufizuara në lëkurë****L95.9****Vaskulit i kufizuar në lëkurë, i paspecifikuar****L97****Ulçerat e gjymtyrës së poshëtme të paklasifikuara tjetërkund**

Përfshihet: ulçerat nga dekubituset (L89)
 gangrenën (R02)
 infeksionet e lëkurës (L00-L08)
 infeksione specifike klasifikuar në A00-B99
 ulçerat varikoze (I83.0, I83.2)

L98**Çrregullime të tjera të lëkurës dhe nënlëkurës të paklasifikuara tjetërkund****L98.0****Granuloma piogjenike****L98.1****Dermatiti fakticial**

Shkolitja neurotike

L98.2**Dermatoza febrile neutrofilike [Sweet]****L98.3****Celuliti eozinofilik [Wells]**

L98.4	Ulçera kronike e lëkurës e paklasifikuar tjetërkund Ulçera kronike e lëkurës NOS Ulçera tropikale NOS Ulçera e lëkurës NOS <i>Përjashton:</i> ulçerat [e trysnisë] dhe zonat e presionit nga dekubituset (L89.-) gangrenën (R02) infeksionet e lëkurës (L00-L08) infeksione specifike klasifikuar në A00-B99 ulçerën e gjymtyrëve të poshtme NEC (L97) ulçerat varikoze (I83.0, I83.2)
L98.5	Mucinoza e lëkurës Mucinoza fokale Likeni miksedematoz Mucinoza eritematoze retikulare <i>Përjashton:</i> mucinozën fokale të gojës (K13.7) miksedemën (E03.9)
L98.6	Çrregullime të tjera infiltrative të lëkurës dhe nënlëkurës <i>Përjashton:</i> hyalinozën e lëkurës dhe mukozave (E78.8)
L98.7	Lëkurë dhe ind subkutan i bollshëm dhe i tepërt Lëkurë e varur ose e lirshme: • NOS • që pason humbjen në peshë (kirurgjinë bariatrike)(dietetike) <i>Përjashton:</i> lëkurën e bollshme dhe të tepërt të qepallës: • e fituar (H02.3) • kongjenitale (Q10.3) ndryshime të lëkurës nga ekspozimi kronik ndaj rrezatimit jo-jonizues (L57.-)
L98.8	Çrregullime të tjera të specifikuara të lëkurës dhe nënlëkurës
L98.9	Çrregullim i lëkurës dhe nënlëkurës, i paspecifikuar
L99*	Çrregullime të tjera të lëkurës dhe nënlëkurës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
L99.0*	Amiloidoza e lëkurës (E 85.- †) Amiloidoza nga likenet

Amiloidoza makulare

L99.8*

Çrregullime të tjera të specifikuara të lëkurës dhe nënlëkurës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sifilitike:

- alopecia (A51.3†)
- leukoderma (A51.3†, A52.7†)

KAPITULLI XIII

Sëmundjet e sistemit muskuloskeletik dhe Indit lidhor (M00–M99)

Përjashton: disa gjendje që e kanë filluesin në periudhën perinatale (P00-P96)
disa çrregullime të artikulacionit temporomandibular (K07.6)
disa sëmundje infektive dhe parazitare (A00-B99)
sindroma e kompartmentit (T79.6)
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës puerperale (O00-O99)
keqformime të lindura, deformime dhe anomali kromozomike (Q00-Q99)
sëmundje endokrine, të ushqyerjes dhe metabolike (E00-E90)
plagë, helmime dhe disa pasoja të shkaqeve të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptoma, shenja, dhe gjetje klinike dhe laboratorike anormale, të paklasifikuara diku tjetër (R00-R99)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

M00-M25	Artropatitë
M00-M03	Artropatitë infektive
M05-M14	Poliartropatitë inflamatore
M15-M19	Artrozat
M20-M25	Çrregullime të tjera të artikulacioneve
M30-M36	Çrregullimet sistemike të indit lidhor
M40-M54	Dorsopatitë
M40-M43	Dorsopatitë deformuese
M45-M49	Spondilopatitë
M50-M54	Dorsopati të tjera
M60-M79	Çrregullime të indeve të buta
M60-M63	Çrregullime të muskujve
M65-M68	Çrregullime të sinoviumit dhe tendinit

	M70-M79	Çrregullime të tjera të indeve të buta
M80-M94	Osteopati dhe kondropati	
	M80-M85	Çrregullimet e densitetit dhe strukturës kockore
	M86-M90	Osteopati e tjera
	M91-M94	Kondropati
M95-M99	Çrregullime të tjera të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor	

Kategoritë me yll për këtë kapitull jepen si më poshtë:

M01 *	Infeksione direkte të kyçeve në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund
M03 *	Artropati reaktive dhe postinfektive në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M07 *	Artropati psoriatike dhe enteropatike
M09 *	Artriti juvenil në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M14 *	Artropati në sëmundje të tjera të paklasifikuara tjetërkund
M36 *	Çrregullimet sistematike të indit lidhor në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M49 *	Spondilopati të tjera të specifikuar në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M63 *	Çrregullime të muskujve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M68 *	Çrregullime të sinoviumit dhe tendinit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M73 *	Çrregullime të indeve të buta në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M82 *	Osteoporoza në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M90 *	Osteopati në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Vendi i përfshirjes muskuloskeletore

Nënklasifikimi në vazhdim tregon vendin e përfshirjes dhe ofrohet për përdorim opsional me kategoritë e duhura në Kapitullin e XIII. Meqë zgjatësat lokale ose adaptimet sipas specialiteteve mund të ndryshojnë në numrin e karaktereve të përdorura, sugjerohet që nënklasifikimi suplementar sipas vendit të përfshirjes të shënohet në një pozicion të ndarë dhe të identifikueshëm (p.sh., në një kuti shtesë). Nënklasifikime të tjera për përdorim së bashku me çekuilibrim të gjurit, dorsopati, dhe dëmtime biomekanike të paklasifikuara diku tjetër jepen në M23, para M40 dhe në M99, përkatësisht.

0 Në shumë vende

1 Rajoni i shpatullave

klavikula

shpatulla

	akromioklavikular	artikulationet
	glenohumeral	
	sternoklavikular	
2	Krahu	
	humerusi	
	artikulationi i bërrylit	
3	Parakrahu	
	radiusi	
	ulna	
	kyçi i dorës	
4	Dora	
	karpet	
	gishtat	
	metakarpet	
	artikulationet ndërmjet këtyre kockave	
5	Rajoni pelvik dhe kofsha	
	të ndenjurat	
	femuri	
	pelvisi	
	artikulationi koksofemoral	
	artikulationi sakroiliak	
6	Kërciri	
	fibula	
	artikulationi i gjurit	
	tibia	
7	Nyja e këmbës dhe këmba	
	metatarset	
	tarset	
	gishtat e këmbës	
	artikulationi i nyjes së këmbës	
	artikulationet e tjera të këmbës	

8 Të tjera

kokë

qafë

brinjë

kafkë

trung

kolona vertebrale

9 Vend i paspecifikuar

Artropatitë (M00–M25)

Përfshin: çrregullime që prekin më tepër artikulacionet periferike (gjymtyrët)

Artropatitë infektive (M00–M03)

Shënim: Ky bllok përmban artropatitë e shkaktuara nga agjentë mikrobikë. Dallimi është bërë ndërmjet tipave të lidhjeve etiologjike në vazhdim:
(a) infektim i drejtpërdrejtë i artikulacionit, kur mikroorganizmat pushtojnë indin sinovial dhe antigjeni mikrobik gjendet në artikulacion;
(b) infektim jo i drejtpërdrejtë, që mund të jetë dy llojesh: një artropati reaktive, kur infeksioni mikrobik i trupit është i instaluar, por as mikroorganizma dhe as antigjenë nuk mund të identifikohen në artikulacion, dhe, një artropati postinfektive, kur gjendet antigjeni mikrobik, por zbulimi i mikroorganizmit është jo i vazhdueshëm dhe mungon evidenca e shumëzimit të tij lokalisht.

M00 Artriti piogjenik

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: reaksionin inflamator dhe infektiv si pasojë e protezës së brendshme të artikulacionit

M00.0 Artriti dhe poliartriti stafilokoksik

M00.1 Artriti dhe poliartriti pneumokoksik

M00.2 Artrite dhe poliartrite të tjera streptokoksike

M00.8 Artriti dhe poliartriti nga agjentë të tjerë bakteriale të specifikuar
Përdor kod shtesë (B95-B96), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit bakterial.

M00.9 Artrit piogjenik, i paspecifikuar

Artrit infektiv NOS

M01* Infeksione direkte të kyçeve në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: artropatinë në sarkoidozë (M14.8*)

artropatinë postinfektive dhe reaktive (M03.-*)

- M01.0*** **Artriti meningokoksik (A39.8†)**
Përjashton: artritit postmeningokoksik (M03.0*)
- M01.1*** **Artriti tuberkular (A18.0†)**
Përjashton: i shtyllës kurrizore (M49.0*)
- M01.2*** **Artriti në sëmundjen Lyme (A69.2†)**
- M01.3*** **Artriti në sëmundje infektive të klasifikuara tjetërkund**
Artriti në:
• lebra [sëmundja e Hansen] (A30.-†)
• infeksion nga *Salmonella* i lokalizuar (A02.2†)
• ethe tifoide ose paratifoide (A01.-†)
• artriti nga gonokoku (A54.4†)
- M01.4*** **Artriti nga rubeola (B06.8†)**
- M01.5*** **Artriti në sëmundje infektive të klasifikuara tjetërkund**
Artriti në:
• parotitin epidemik (B26.8†)
• ethet O'nyong-nyong (A92.1†)
- M01.6*** **Artriti në mykozat (B35-B49†)**
- M01.8*** **Artriti në sëmundje të tjera infektive e virale të klasifikuara tjetërkund**

M02 **Artropatitë reaktive**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: sëmundjen e Behçet (M35.2)
 ethe reumatizmale (I00)

- M02.0** **Artropatia që pason baipasin (kalimin përreth) intestinal**
- M02.1** **Artropatia pasdizenteritike**
- M02.2** **Artropatia pas-imunizimit**
- M02.3** **Sëmundja Reiter**
- M02.8** **Artropati të tjera reaktive**
- M02.9** **Artropati reaktive, e paspecifikuara**

M03* **Artropatitë reaktive dhe postinfektive në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: infeksionet direkte të kyçeve në sëmundjet infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund (M01.-*)

M03.0* Artriti postmeningokoksik (A39.8†)

Përjashton: artritin meningokoksik (M01.0*)

M03.1* Artropatia postinfektive në sifiliz

Artikulacioni i Clutton (A50.5†)

Përjashton: artropatinë e Charcot ose tabetike (M14.6*)

M03.2* Artropati të tjera postinfektive në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Artropatia postinfektive në:

- enteritin e shkaktuar nga *Yersinia enterocolitica* (A04.6†)
- hepatitin viral (B15-B19†)

Përjashton: artropatitë virale (M01.4-M01.5*)

M03.6* Artropatitë reaktive në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

Artropatitë në endokarditin infektiv (I33.0†)

Poliartropatitë inflamatore
(M05–M14)

M05 Artriti reumatoid seropozitiv

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: ethe reumatizmale (I00)

artritin reumatoid (të):

- juvenil (M08.-)
- shtyllës kurrizore (M45)

M05.0 Sindroma Felty

Artriti reumatoid me splenoadenomegali dhe leukopeni

M05.1† Sëmundja reumatoide e mushkërisë (J99.0*)

M05.2 Vaskuliti reumatoid

M05.3† Artriti reumatoid me interesim të organeve dhe sistemeve të tjera

Reumatoid:

- i karditit (I52.8*)
- i endokarditit (I39.-*)
- i miokarditit (I41.8*)

- i miopatisë (G73.7*)
- i perikarditit (I32.8*)
- i polineuropatisë (G63.6*)

M05.8 Artrit reumatoid seropozitiv tjetër
M05.9 Artrit reumatoid seropozitiv, i paspecifikuar

M06 Artriti reumatoid tjetër

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M06.0 Artriti reumatoid seronegativ
M06.1 Sëmundja Still tek adultët
Përfshihet: sëmundjen e Still NOS (M08.2)
M06.2 Bursiti reumatoid
M06.3 Noduli reumatoid
M06.4 Poliartropatia inflamatore
Përfshihet: poliartritin NOS (M13.0)
M06.8 Artrit reumatoid tjetër i specifikuar
M06.9 Artrit reumatoid, i paspecifikuar

M07* Artropatitë psoriatike dhe enteropatike

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përfshihet: artropatitë juvenile psoriatike dhe enteropatike (M09.-*)

M07.0* Artropatia psoriatike interfalangeale distale (L40.5†)
M07.1* Artriti mutilant (L40.5†)
M07.2* Spondiliti psoriatik (L40.5†)
M07.3* Artropatitë e tjera psoriatike (L40.5†)
M07.4* Artropatitë në sëmundjen Crohn (K50.- †)
M07.5* Artropatitë në kolitin ulçeröz [enteriti rajonal] (K51.- †)
M07.6* Artropati të tjera enteropatike

M08 Artriti juvenil

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përfshihet: artritin në fëmijët që fillon para ditëlindjes së 16-të dhe zgjat më shumë se 3 muaj

Përfshihet: sindromën e Felty's (M05.0)
dermatomiozitin juvenil (M33.0)

- M08.0** **Artriti reumatoid juvenil**
Artriti reumatoid juvenil me ose pa faktor reumatoid
- M08.1** **Spondiliti ankilozant juvenil**
Përfashton: spondilitin ankilozant të të rriturve (M45)
- M08.2** **Artriti juvenil me prekje sistemike**
Sëmundjen e Still NOS
Përfashton: sëmundjen e Still me fillim në moshë të rritur (M06.1)
- M08.3** **Poliartriti juvenil (seronegativ)**
Poliartriti juvenil kronik
- M08.4** **Artriti juvenil pauciartrikular**
- M08.8** **Artrit juvenil tjetër**
- M08.9** **Artrit juvenil, i paspecifikuar**

M09* **Artriti juvenil në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përfashton: artropatinë në sëmundjen e Whipple (M14.8*)

- M09.0*** **Artriti juvenil në psoriazis (L40.5†)**
- M09.1*** **Artriti juvenil në sëmundjen Crohn (K50.- †)**
- M09.2*** **Artriti juvenil në kolitin ulçeröz [enteriti rajonal] (K51.- †)**
- M09.8*** **Artriti juvenil në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

M10 **Guta**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

- M10.0** **Guta idiopatike**
Bursiti i shkaktuar nga guta
Guta parësore
Guta uremike e zemrës† (I43.8*)
- M10.1** **Guta nga plumbi**
- M10.2** **Guta nga medikamentet**
Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.
- M10.3** **Guta nga dëmtimi i funksionit renal**
Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e prekses nga sëmundja e veshkës (N17-N19).
- M10.4** **Guta sekondare tjetër**

M10.9 Guta, e paspecifikuar

M11 **Artropati të tjera kristalore**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M11.0 Sëmundja e depozitimeve hidroksiapatite

M11.1 Kondrokalçinozat familiare

M11.2 Kondrokalçinozat e tjera

Kondrokalçinozë NOS

M11.8 Artropati të tjera kristalore të specifikuara

M11.9 Artropati kristalore, e paspecifikuar

M12 **Artropati të tjera specifike**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: artropatitë NOS (M13.9)

artrozat (M15-M19)

artropatinë krikoaritenoide (J38.7)

M12.0 Artropatia kronike postraumatike [Jaccoud]

M12.1 Sëmundja Kaschin-Beck

M12.2 Sinoviti pigmentoz vilonodular

M12.3 Reumatizmi palindromik

M12.4 Hidrartroza intermitente

M12.5 Artropatia traumatike

Përjashton: artrozën post-traumatike (të):

- NOS (M19.1)
- artikulationit të parë karpometakarpal (M18.2-M18.3)
- këllqeve (M16.4-M16.5)
- gjurit (M17.2-M17.3)
- artikulacione të tjera teke (M19.1)

M12.8 Artropati të tjera specifike të paklasifikuara tjetërkund

Artropati tranzitore

M13 **Artrit tjetër**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: artrozën (M15-M19)

- M13.0 Poliartrit, i paspecifikuar
M13.1 Monoartriti i paklasifikuar tjetërkund
M13.8 Artrit tjetër i specifikuar
Artriti alergjik
M13.9 Artrit, i paspecifikuar
Artropati NOS

M14* Artropati në sëmundje të tjera të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: artropatinë në:

- sëmundjet e gjakut (M36.2-M36.3*)
 - reaksionet nga mbindjeshmëria (M36.4*)
 - sëmundjet neoplastike (M36.1*)
- spondilopatinë neuropatike (M49.4*)
artropatitë psoriatike dhe enteropatike (M07.-*)
artropatitë psoriatike dhe enteropatike:
• juvenile (M09.-*)

M14.0* Artropatia gutike nga defekte enzimatike dhe çrregullime të tjera të trashëguara

Artropati nga guta në:

- sindromën Lesch-Nyhan (E79.1†)
- drepanocitozë (D57.-†)

M14.1* Artropatia kristalore në çrregullime të tjera metabolike

Artropatia me kristale në hiperparatiroidizëm (E21.-†)

M14.2* Artropatia diabetike (E10-E14 † me katër karaktere .6)

Përjashton: artropatinë neuropatike diabetike (M14.6*)

M14.3* Dermatoartriti lipoid (E78.8†)

M14.4* Artropatia në amiloidozë (E85.- †)

M14.5* Artropatia në çrregullime të tjera endokrine, metabolike dhe nutriceionale

Artropati në:

- akromegalinë dhe gjigantizmin pituitar (E22.0†)
- hemokromatozë (E83.1†)
- hipotiroidizëm (E00-E03†)
- tireotoksikozë [hipertiroidizëm] (E05.-†)

- M14.6*** **Artropatia neuropatike**
 Artropatia e Charcot's ose tabetike (A52.1†)
 Artropatia neuropatike diabetike (E10-E14† me një karakter të katërt shtesë .6)
- M14.8*** **Artropatia në sëmundje të tjera të specifikuara të klasifikuara tjetërkund**
 Artropati në:
- eritema:
 - multiforme (L51.-†)
 - nodoze (L52†)
 - sarkoidozë (D86.8†)
 - sëmundjen e Whipple (K90.8†)

Artroza (M15–M19)

Shënim: Në këtë bllok, termi osteoarthritis përdoret si sinonim për artrozën ose osteoartrozën. Fillimisht ky term është përdorur me kuptimin e tij të zakonshëm klinik si një konditë e identifikuar si e paspecifikuar.

Përfshihet: osteoartritin e shtyllës kurrizore (M47.-)

M15 **Poliartroza**

Përfshihet: artrozën që përfshihet më shumë se një vend

Përfshihet: përfshirjen e dyanëshme të vetëm një artikulationi (M16-M19)

M15.0 **Osteoartroza primare e gjeneralizuar**

M15.1 **Noduset Heberden (me artropati)**

M15.2 **Noduset Bouchard (me artropati)**

M15.3 **Artroza multiple sekondare**

Poliartroza post-traumatike

M15.4 **Osteoartroza erozive**

M15.8 **Poliartroza të tjera**

M15.9 **Poliartrozë, e paspecifikuar**

Osteoartrit i gjeneralizuar NOS

M16 **Koksartroza [Artroza koksofemorale]**

M16.0 **Koksartroza primare bilaterale**

- M16.1 Koksartroza të tjera primare**
Koksartrozë parësore:
- NOS
 - e njëanëshme
- M16.2 Koksartroza nga displazia bilaterale**
- M16.3 Koksartrozat e tjera displazike**
Koksartrozë displastike:
- NOS
 - e njëanëshme
- M16.4 Koksartroza post-traumatike bilaterale**
- M16.5 Koksartroza post-traumatike tjetër**
Koksartrozë post-traumatike:
- NOS
 - e njëanëshme
- M16.6 Koksartroza të tjera bilaterale sekondare**
- M16.7 Koksartroza të tjera sekondare**
Koksartrozë dytësore:
- NOS
 - e njëanëshme
- M16.9 Koksartrozë, e paspecifikuar**

M17 Gonartroza [artroza e gjurit]

- M17.0 Gonartroza primare bilaterale**
- M17.1 Gonartroza primare të tjera**
Gonartrozë parësore:
- NOS
 - e njëanëshme
- M17.2 Gonartroza post-traumatike bilaterale**
- M17.3 Gonartroza post-traumatike të tjera**
Gonartrozë post-traumatike:
- NOS
 - e njëanëshme
- M17.4 Gonartroza të tjera bilaterale sekondare**
- M17.5 Gonartroza të tjera sekondare**
Gonartrozë dytësore:
- NOS

• e njëanëshme
M17.9 **Gonartrozë, e paspecifikuar**

M18 **Artroza e artikulationit karpometakarpal të parë**

M18.0 **Artroza e artikulationit karpometakarpal të parë, primare bilaterale**

M18.1 **Artroza primare të tjera të artikulationit karpometakarpal të parë**
Artrozë parësore e artikulationit të parë karpometakarpal:
• NOS
• e njëanëshme

M18.2 **Artroza post-traumatike e artikulationit karpometakarpal të parë bilateral**

M18.3 **Artroza post-traumatike të tjera të artikulationit karpometakarpal të parë**
Artrozë post-traumatike e artikulationit të parë karpometakarpal:
• NOS
• e njëanëshme

M18.4 **Artroza të tjera sekondare të artikulationit karpometakarpal të parë bilateral**

M18.5 **Artroza të tjera sekondare të artikulationit karpometakarpal të parë**
Artrozë dytësore e artikulationit të parë karpometakarpal:
• NOS
• e njëanëshme

M18.9 **Artroza të artikulationit karpometakarpal të parë, të paspecifikuara**

M19 **Artroza të tjera**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përfshihet: artrozën e shtyllës kurrizore (M47.-)
 haluksin e ngurtësuar (=hallux rigidus) (M20.2)
 poliartrozën (M15.-)

M19.0 **Artroza primare e artikulacioneve të tjera**

Artrozë parësore NOS

M19.1 **Artroza post-traumatike e artikulacioneve të tjera**

Artrozë post-traumatike NOS

M19.2	Artroza të tjera sekondare Artrozë dytësore NOS
M19.8	Artroza të tjera të specifikuara
M19.9	Artrozë, e paspecifikuar

Çrregullime të tjera të artikulacioneve (M20–M25)

Përjashton: artikulationet e shtyllës kurrizore (M40-M54)

M20 Deformimet e fituara të gishtave

Përjashton: mungesën e fituar e gishtave të duarve dhe të këmbëve (Z89.-) kongjenitale:

- mungesën e gishtave të duarve dhe të këmbëve (Q71.3, Q72.3)
- deformime dhe keqformime të gishtave të duarve dhe të këmbëve (Q66.-, Q68-Q70, Q74.-)

M20.0 Deformimi i gishtave

Deformime të tipit boutonnière dhe qafë e mjellmës

Përjashton: gishtat si shkopinj tamburi (R68.3)
fibromatozën fasciale të pëllëmbëve [Dupuytren] (M72.0)
gishtin e këmbëzës (M65.3)

M20.1 Haluks valgus (i fituar)

Bunion

M20.2 Haluks rigidus

M20.3 Deformime të tjera të fituara të haluksit

Haluks i drejtuar brenda qendrës së trupit

M20.4 Deformimi në formë çekiçi i gishtit/ave të tjerë (i fituar)

M20.5 Deformime të tjera të fituara të gishtit/ave

M20.6 Deformime të fituara të gishtit/ave, të paspecifikuara

M21 Deformime të tjera të fituara të anësive

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: mungesën e fituar të anësisë (Z89.-)
mungesën e fituar e gishtave të duarve dhe të këmbëve (M20.-) kongjenitale:

- mungesën e anësisë (Q71-Q73)
 - deformimet dhe keqformimet e gjymtyrëve (Q65-Q66, Q68-Q74)
- mungesën e lindur të artikulacionit kokso-femoral (M91.2)

M21.0	Deformimi valgus i paklasifikuar tjetërkund <i>Përjashton:</i> metatarsus valgus (Q66.6) talipes calcaneovalgus (Q66.4)
M21.1	Deformimi varus i paklasifikuar tjetërkund <i>Përjashton:</i> metatarsin varus (Q66.2) tibien vara (M92.5)
M21.2	Deformimi flektor
M21.3	Dora ose këmba e varur, (e fituar)
M21.4	Pes planus i fituar <i>Përjashton:</i> pes planus kongjenital (Q66.5)
M21.5	Manus varus, dora në formë kthetë, pes kavus dhe pes ekuinovarus, të fituar <i>Përjashton:</i> këmbën si shkop golfi [këmbë e kthyer brenda dhe poshtë], e paspecifikuar siq kërkohet (Q66.8)
M21.6	Deformime të tjera të fituara të talokruralit dhe këmbës <i>Përjashton:</i> deformimet e gishtit të këmbës (të fituara) (M20.1-M20.6)
M21.7	Gjatësia e pabarabartë e anësive, e fituar
M21.8	Deformime të tjera të fituara të anësive të specifikuara
M21.9	Deformim i fituar të anësive, i paspecifikuar

M22 **Çrregullimet e patelës** *Përjashton:* zhvendosjen e patelës (S83.0)

M22.0	Dislokacioni rekurrent i patelës
M22.1	Subluksacioni rekurrent i patelës
M22.2	Çrregullimet patelofemorale
M22.3	Parregullsi të tjera të patelës
M22.4	Kondromalacia e patelës
M22.8	Çrregullime të tjera të patelës
M22.9	Çrregullim i patelës, i paspecifikuar

M23 **Çrregullime të brendshme të gjurit**

Përjashton: ankilozën (M24.6)
 plagë të tanishme – shih plagët e gjurit dhe këmbës (S80-S89)
 deformimin e gjurit (M21.-)
 çrregullimet e patelës (M22.-)
 osteokondritin disekans (M93.2)
 zhvendosjen ose subluksacionin rekurrent (M24.4)
 zhvendosjen ose subluksacionin rekurrent

- patela (M22.0-M22.1)

Nënklasifikimi në vazhdim tregon vendin e përfshirjes dhe ofrohet për përdorim, nëse dëshirohet, së bashku me nënkategoritë e duhura në M23.-; shih gjithashtu shënimin në fillim të këtij kapitulli.

- 0 Në shumë vende
- 1 Ligamenti anterior i kryqëzuar ose briri anterior i meniskut medial
- 2 Ligamenti posterior i kryqëzuar ose briri posterior i meniskut medial
- 3 Ligamenti kolateral medial ose tjetër dhe i meniskut mjekësor të paspecifikuar
- 4 Ligamenti kolateral lateral ose briri anterior i meniskut lateral
- 5 Briri posterior i meniskut lateral
- 6 Tjetër dhe i meniskut lateral të paspecifikuar
- 7 Ligamenti kapsular
- 9 Ligament i paspecifikuar ose i meniskut të paspecifikuar

M23.0	Cisti i meniskut (=Menisku cistik)	
M23.1	Menisku diskoid (i lindur)	
M23.2	Çrregullime të meniskut nga ruptura ose dëmtime të vjetra	
	Si çarje e dorezës së vjetër të kovës	
M23.3	Çrregullime të meniskut të tjera	
	Degjenerim	e meniskut
	Shkolitje	
	Mbledhje [tërheqje]	
M23.4	Trup i lirë artikular në gju	
M23.5	Instabilitet kronik i gjurit	
M23.6	Ruptura të tjera spontane e ligamenteve të gjurit	
M23.8	Çrregullime të tjera të meniskut, të brendshme	
	Lëshim i ligamentit të gjurit	

	Gjuri që kërcet
M23.9	Çrregullim i brendshëm i meniskut, i paspecifikuar
M24	Çrregullime të tjera specifike të kyçeve [Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]
	<i>Përfshihet:</i> plagët e tanishme – shih plagët e artikulacioneve sipas zonave në trup ganglionin (M67.4) gjurin që kërcet (M23.8) çrregullimet e artikulacionit temporomandibular (K07.6)
M24.0	Trup i lirë artikular në kyçe <i>Përfshihet:</i> trupin e lirë artikular në gju (M23.4)
M24.1	Çrregullime të kartilagor artikulare tjetër <i>Përfshihet:</i> kondrokalçinozën (M11.1-M11.2) çekuilibrimin e brendshëm të gjurit (M23.-) kalçifikimin metastatik (E83.5) okronozën (E70.2)
M24.2	Çrregullime të ligamentit Humbje e qendrueshmërisë nga dëmtimi i vjetër i ligamentit Lëshim i ligamentit NOS <i>Përfshihet:</i> lëshimin e ligamentit, familjar (M35.7) gjurin (M23.5-M23.8)
M24.3	Luksacion dhe subluksacion patologjik i kyçit i paklasifikuar tjetërkund <i>Përfshihet:</i> dislokacionin ose zhvendosjen e artikulacionit: • kongjenital – shih keqformimet dhe deformimet e sistemit muskuloskeletor (Q65-Q79) • plagë e tanishme – shih plagët e artikulacioneve sipas zonave në trup • rekurrent (M24.4)
M24.4	Luksacion dhe subluksacion recidivant i kyçit <i>Përfshihet:</i> patelën (M22.0-M22.1) subluksacionin e vertebrës (M43.3-M43.5)
M24.5	Kontraktura e kyçit <i>Përfshihet:</i> deformimet e fituara të gjymtyrëve (M20-M21) kontrakturën e tendinit (millit) pa kontrakturë të artikulacionit (M67.1)

- kontrakturën e Dupuytren (M72.0)
- M24.6** **Ankiloza e kyçit**
Përjashton: shtyllën kurrizore (M43.2)
 ngirjen artikulacionit pa ankilozë (M25.6)
- M24.7** **Protruzioni acetabular**
- M24.8** **Degjenerime të tjera specifike të kyçit të paklasifikuara tjetërkund**
 Këllku i irritueshëm
Përjashton: sindromën iliotibiale në formë brezi (bande) (M76.3)
- M24.9** **Degjenerim i kyçit, i paspecifikuar**

M25 **Çrregullime të tjera të kyçit të paklasifikuara tjetërkund**

[Shih kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

- Përjashton:* anomalitë e ekuilibrit dhe lëvizshmërisë (R26.-)
 kalçifikimin e:
 • bursës (M71.4)
 • shpatullës (artikulationit) (M75.3)
 • tendinit (M65.2)
 deformime të klasifikuara në M20-M21
 vështirësi në ecje (R26.2)
- M25.0** **Hemartroza**
Përjashton: plagët e tanishme – shih plagët e artikulacioneve sipas zonave në trup
- M25.1** **Fistula e kyçit**
- M25.2** **Kyçi valëvitës**
- M25.3** **Instabilitet tjetër i gjurit**
Përjashton: paqendrueshmërinë e artikulationit nga:
 • dëmtim i vjetër i ligamentit (M24.2)
 • heqje e protezës së ligamentit (M96.8)
- M25.4** **Efuzioni i kyçit**
Përjashton: hidrartrozën nga framebiaza (A66.6)
- M25.5** **Dhembja e kyçit**
- M25.6** **Ngirja e kyçit e paklasifikuar tjetërkund**
- M25.7** **Osteofitet**
- M25.8** **Çrregullime të tjera të kyçit të specifikuara**
- M25.9** **Çrregullime të tjera të kyçit, të paspecifikuara**

Çrregullimet sistemike të indit lidhor (M30–M36)

- Përfshin:** sëmundjet autoimune:
- NOS
 - sistemike
- sëmundjet e kolagjenit (vaskulare):
- NOS
 - sistemike

Përfshihet: sëmundjet autoimune, një organ i vetëm ose një lloj i vetëm qelize,
(kodoje tek kategoria e duhur për këtë konditë)

M30 Poliarteriti nodoz dhe gjendjet shoqëruese

- M30.0** Poliarteriti nodoz
- M30.1** Poliarteriti nodoz me prekje pulmonare [Churg-Strauss]
Angiti alergjik granulomatoz
- M30.2** Poliarteriti juvenil
- M30.3** Sindromi i limfonodulit mukokutan [Kawasaki]
- M30.8** Gjendje të tjera të lidhura me poliarteritin nodoz
Sindroma e poliangitit të mbivendosur

M31 Vaskulopatitë nekrotizuese të tjera

- M31.0** Angiiti nga hipersensibiliteti
Sindroma Goodpasture
- M31.1** Mikroangiopatia trombotike
Purpura trombotike trombocitopenike
- M31.2** Granuloma letale e mesme
- M31.3** Granulomatoza Wegener
Granulomatoza respiratore nekrotike
- M31.4** Sindromi i harkut aortik (Takayasu)
- M31.5** Arteriti gjigantocelular me polimialgji reumatike
- M31.6** Arteriti gjigantocelular tjetër
- M31.7** Poliangiti mikroskopik
Poliartriti mikroskopik

- Përjashton:* poliartritin nodoz (M30.0)
- M31.8** Vaskulopati nekrotizuese të tjera të specifikuar
Vaskuliti hipokomplementemik
- M31.9** Vaskulopati nekrotizuese të tjera, të paspecifikuara

M32 Lupusi eritematoz sistemik

- Përjashton:* lupusin eritematoz (diskoid) (NOS) (L93.0)
- M32.0** Lupusi eritematoz sistemik nga barnat
Përdor kod shtesë për shkaqe të jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.
- M32.1†** Lupusi eritematoz sistemik me prekje organesh ose sistemesh
Sëmundja e Libman-Sacks (I39.*)
Lupus me perikardit (I32.8*)
Lupus eritematoz sistemik me:
- përfshirje të veshkave (N08.5*, N16.4*)
 - përfshirje të mushkërive (J99.1*)
- M32.8** Lupusi eritematoz sistemik në forma të tjera
- M32.9** Lupus eritematoz sistemik, i paspecifikuar

M33 Dermatopolimioziti

- M33.0** Dermatomioziti juvenil (rinor)
- M33.1** Dermatomioziti tjetër
- M33.2** Polimioziti
- M33.9** Dermatopolimioziti, i paspecifikuar

M34 Skleroza sistemike

- Përfshin:* sklerodermën
- Përjashton:* sklerodermën:
- e kufizuar (L94.0)
 - e të porsalindurit (P83.8)
- M34.0** Skleroza sistemike progresive
- M34.1** Sindroma CR(E)ST
Kombinim i kalçinozës, fenomenit Raynaud, disfunkcionit ezofageal, sklerodaktilisë, telangioektazisë

M34.2	Skleroza sistemike nga barnat dhe kimikatat Përdor kod shtesë për shkaqe të jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e shkakut.
M34.8	Skleroza sistemike në forma të tjera Sklerozë sistemike me: • përfshirje të mushkërive† (J99.1*) • miopati† (G73.7*)
M34.9	Skleroza sistemike e paspecifikuar
M35	Prekje të tjera sistemike të indit lidhor <i>Përfshihet:</i> kolagjenozën reaktive perforative (L87.1)
M35.0	Sindroma Sjogren Sindroma e Sjögren me: • keratokonjunktivit† (H19.3*) • përfshirje të mushkërive† (J99.1*) • miopati† (G73.7*) • çrregullime renale tubulo-intersticiale† (N16.4*)
M35.1	Sindroma të tjera të mbivendosura Sëmundje e përzier e indit lidhor <i>Përfshihet:</i> sindromën e poliangitit të mbivendosur (M30.8)
M35.2	Sëmundja Behçet
M35.3	Polimialgia reumatike <i>Përfshihet:</i> polimialgjinë reumatike me arteritin me qeliza gjigante (M31.5)
M35.4	Fasciti (eozinofilik) difuz
M35.5	Fibroskleroza multifokale
M35.6	Panikuliti i përsëritur [Weber-Christian] <i>Përfshihet:</i> panikulitin: • NOS (M79.3) • lupus (L93.2)
M35.7	Sindroma e hipermbilitetit Lëshim i ligamentit, familjar <i>Përfshihet:</i> sindromën e Ehlers-Danlos (Q79.6) lëshimin e ligamentit NOS (M24.2)
M35.8	Prekje të tjera të specifikuara sistemike të indit lidhor
M35.9	Prekje të tjera sistemike të indit lidhor, të paspecifikuara

Sëmundje autoimune (sistemike) NOS

Sëmundje e kolagjenit (vaskulare) NOS

M36*

Çrregullime sistemike të indit lidhor në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Përjashton: artropatitë në sëmundje të klasifikuara diku tjetër (M14.-*)

M36.0* Dermatopolimioziti në neoplazi (C00-D48†)

M36.1* Artropatia në neoplazi (C00-D48†)

Artropati në:

- leuçemi (C91-C95†)
- histiocitozë malinje (C96.1†)
- mielomë multiple (C90.0†)

M36.2* Artropatia hemofilike (D66-D68†)

M36.3* Artropatia në çrregullime të tjera të gjakut (D50-D76†)

Përjashton: artropatinë në purpurën e Henoch(-Schönlein) (M36.4*)

M36.4* Artropatia në reaksione hipersensibiliteti të klasifikuara tjetërkund

Artropati në purpurën e Henoch(-Schönlein)

M36.8* Çrregullime të tjera sistemike të indit lidhor në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet sistemike të indit lidhës në:

- hipogamaglobulinemi (D80.-†)
- okronozë (E70.2†)

Dorsopatitë

(M40–M54)

Nënklasifikimi në vazhdim tregon vendin e përfshirjes dhe ofrohet për përdorim, nëse dëshirohet, së bashku me kategoritë e duhura në bllokun e dorsopative, përveç kategorive M50 dhe M51; shih gjithashtu edhe shënimin në fillim të këtij kapitulli.

0 Në shumë vende të kolonës vertebrale

1 Rajoni oksipito-atlanto-aksial

2 Rajoni cervikal

3 Rajoni cervikotorakal

- 4 Rajoni torakal
- 5 Rajoni torakolumbar
- 6 Rajoni lumbar
- 7 Rajoni lumbosakral
- 8 Rajoni sakral dhe sakrokoksigeal
- 9 Vend i paspecifikuar

Dorsopatitë deformuese (M40–M43)

M40

Kifoza dhe lordoza

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përjashton: kifoskoliozën (M41.-)
kifozën dhe lordozën:

- kongjenitale (Q76.4)
- pas ndërhyrjes (M96.-)

M40.0

Kifoza posturale

Përjashton: osteokondrozën e shtyllës kurrizore (M42.-)

M40.1

Kifozë sekondare tjetër

M40.2

Kifozë tjetër, e paspecifikuar

M40.3

Sindromi i shpinës së sheshtë

M40.4

Lordozë tjetër

Lordozë:

- e fituar
- posturale

K40.5

Lordozë, e paspecifikuar

M41

Skolioza

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përfshin: kifoskoliozën

Përjashton: skoliozën kongjenitale:

- NOS (Q67.5)
- nga keqformimet kockore (Q76.3)

- posturale (Q67.5)

kifoskoliozën nga sëmundjet e zemrës (I27.1)
pas ndërhyrjes (M96.-)

M41.0 Skolioza idiopatike infantile

M41.1 Skolioza idiopatike juvenile

Skolioza tek adoleshentët

M41.2 Skoliozë idiopatike tjetër

M41.3 Skolioza torakogjene

M41.4 Skolioza neuromuskulare

Skolioza pas paralizës cerebrale, ataksisë së Friedreich, poliomyelitit, dhe sëmundjeve të tjera neuromuskulare

M41.5 Skoliozë sekondare tjetër

M41.8 Skolioza në forma të tjera

M41.9 Skoliozë, e paspecifikuar

M42 Osteokondroza spinale

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përjashton: kifozën e qendrimit (M40.0)

M42.0 Osteokondroza spinale juvenile

- Sëmundja e Calvé
- Sëmundja e Scheuermann

Përjashton: kifozën e qendrimit (M40.0)

M42.1 Osteokondroza spinale adulte

M44.9 Osteokondrozë spinale, e paspecifikuar

M43 Dorsopati të tjera deformuese

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përjashton: spondilolizën dhe spondilolistezën kongjenitale (Q76.2)

hemivertebrën (Q76.3-Q76.4)

sindromën e Klippel-Feil (Q76.1)

lumbarizimin dhe sakralizimin (Q76.4)

platispondilozën (Q76.4)

spinën bifida të fshehtë (Q76.0)

përkuljen e shtyllës kurrizore në:

- osteoporozë (M80-M81)

- sëmundjen kockore të Paget [osteitis deformans] (M88.-)

M43.0	Spondiloliza
M43.1	Spondilolisteza
M43.2	Fuzion tjetër i shpinës Ankiloza e artikulationit të shtyllës kurrizore <i>Përjashton:</i> spondilitin ankilozant (M45) artrodezën (Z98.1) pseudoartritin pas fuzionimit ose artrodezës (M96.0)
M43.3	Subluksacioni atlanto-aksial rekurrent me mielopati
M43.4	Subluksacioni atlanto-aksial rekurrent tjetër
M43.5	Subluksacioni vertebral rekurrent tjetër <i>Përjashton:</i> lezionet biomekanike NEC (M99.-)
M43.6	Tortikoli <i>Përjashton:</i> tortikolin: • kongjenital (sternomastoid) (Q68.0) • plagën e tanishme – shih plagët e shtyllës kurrizore sipas rajoneve të trupit • shkaktuar nga dëmtimet në lindje (P15.2) • psikogjen (F45.8) • spazmodik (G24.3)
M43.8	Dorsopati të tjera deformuese të specifikuara <i>Përjashton:</i> kifozën dhe lordozën (M40.-) skoliozën (M41.-)
M43.9	Dorsopati deformuese, e paspecifikuar Përkulje e shtyllës kurrizore NOS

Spondilopatitë

(M45–M49)

M45	Spondiliti ankilozant [Shih kodet e vendeve para M40] <i>Përfshin:</i> artritin reumatoid të shtyllës kurrizore <i>Përjashton:</i> artropatinë në sëmundjen e Reiter (M02.3) sëmundjen e Behçet (M35.2) spondilitin juvenil (ankilozant) (M08.1)
------------	--

M46**Spondilopati inflamatore të tjera**

[Shih kodet e vendeve para M40]

M46.0**Enthesopatia spinale**

Çrregullimet e ligamenteve ose lidhjeve muskulore në shtyllën kurrizore

M46.1**Sakroiliiti i paklasifikuar tjetërkund****M46.2****Osteomieliti i vertebrës****M46.3****Infeksioni i diskut intervertebral (piogjenik)**

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

M46.4**Diskit, i paspecifikuar****M46.5****Spondilopati të tjera infektive****M46.8****Spondilopatitë inflamatore të tjera të specifikuara****M46.9****Spondilopati inflamatore, e paspecifikuar****M47****Spondiloza**

[Shih kodet e vendeve para M40]

Përfshin: artrozën ose osteoartritin e shtyllës kurrizore
degjenerimin e sipërfaqeve të artikulacioneve**M47.0†****Sindromat e kompresionit të arterieve spinale anteriore dhe vertebrale (G99.2*)****M47.1****Spondiloza tjetër me mielopati**

Shtypje spondilogjene e shtyllës kurrizore† (G99.2*)

Përfshihet: subluksacionin vertebral (M43.3-M43.5)**M47.2****Spondiloza tjetër me radikulopati****M47.8****Spondilozë tjetër**

Spondiloza e qafës

Spondiloza lumbosakrale

Spondiloza torakale

pa mielopati ose radikulopati

M47.9**Spondilozë, e paspecifikuar****M48****Spondilopati të tjera**

[Shih kodet e vendeve para M40]

M48.0**Stenoza spinale**

	Stenoza kaudale
M48.1	Hiperostoza ankilozante Hiperostoza e difuze idiopatike e skeletit [HDIS]
M48.2	Kolona puthëse
M48.3	Spondilopatia traumatike
M48.4	Fraktura e lodhjes e vertebrës Fraktura e stresit e vertebrës
M48.5	Kolapsi i vertebrës i paklasifikuar tjetërkund Kolaps i vertebrës NOS Pykëzim i vertebrës NOS <i>Përjashton:</i> kolapsin e vertebrës në osteoporozë (M80.-) plagën e tanishme – shih plagët e shtyllës kurrizore sipas rajoneve të trupit
M48.8	Spondilopati tjetër e specifikuar Osifikimi i ligamentit longitudinal posterior
M48.9	Spondilopati, e paspecifikuar
M49*	Spondilopati të tjera të specifikuara në sëmundje të klasifikuara tjetërkund [Shih kodet e vendeve para M40] <i>Përjashton:</i> artropatitë psoriatike dhe enteropatike (M07.-*, M09.-*)
M49.0*	Tuberkulozi i kolonës (A18.0†) Kurvatura e Pott
M49.1*	Spondiliti brucelar (A23.-†)
M49.2*	Spondiliti enterobakterial (A01-A04†)
M49.3*	Spondiliti në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare klasifikuara tjetërkund <i>Përjashton:</i> spondilopatinë neurotike në tabes dorsalis (M49.4*)
M49.4*	Spondiliti neuropatik Spondiliti neuropatik në: • siringomieli dhe siringobulbi (G95.0†) • tabes dorsalis (A52.1†)
M49.5*	Kolapsi i vertebrës në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund Fraktura metastatike e vertebrës (C79.5†)
M49.8*	Spondilopati të tjera në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Dorsopati të tjera (M50–M54)

Përjashton: plagë e tanishme – shih plagët e shtyllës kurrizore sipas rajoneve të trupit
diskiti NOS (M46.4)

M50 **Çrregullimet e diskut cervical**

Përfshin: çrregullimet e diskut cervical me cervikalgi
 çrregullimet e disqeve cervikotorakale

M50.0† **Çrregullimet e diskut cervical me mielopati (G99.2*)**

M50.1 **Çrregullimet e diskut cervical me radikulopati**

Përjashton: radikulitin brakial NOS (M54.1)

M50.2 **Zhvendosje tjetër e diskut cervical**

M50.3 **Degjenerim tjetër i diskut cervical**

M50.8 **Çrregullim tjetër i diskut cervical**

M50.9 **Çrregullim i diskut cervical, i paspecifikuar**

M51 **Çrregullime të tjera të diskut intervertebral**

Përfshin: çrregullimet torakale, torakolumbare dhe lumbosakrale të
 disqeve intervertebrale

M51.0† **Çrregullime të tjera lumbare të disqeve me mielopati (G99.2*)**

M51.1† **Çrregullime të tjera lumbare të disqeve me radikulopati (G55.1*)**

Shiatik i shkaktuar nga çrregullimet e disqeve intervertebral

Përjashton: radikulitin lumbar NOS (M54.1)

M51.2 **Zhvendosje tjetër e diskut intervertebral e specifikuar**

Lumbago e shkaktuar nga zhvendosja e disqeve intervertebrale

M51.3 **Degjenerim tjetër i diskut intervertebral i specifikuar**

M51.4 **Nyjet e Schmorl**

M51.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të diskut intervertebral**

M51.9 **Çrregullimi diskut intervertebral, i paspecifikuar**

M53 **Dorsopati të tjera të paklasifikuara tjetërkund**

[Shih kodet e vendeve para M40]

M53.0	Sindromi cervikokranial Sindroma cervikale simpatike posteriore
M53.1	Sindromi cervikobrakial <i>Përjashton:</i> çrregullimet e disqeve cervikale (M50.-) panikulitin e regjionit të qafës dhe shpinës [thoracic outlet syndrome] (G54.0)
M53.2	Instabiliteti spinal
M53.3	Çrregullime sakrokoksigeale të paklasifikuara tjetërkund Koksigodinia
M53.8	Dorsopati të tjera të specifikuara
M53.9	Dorsopati, e paspecifikuar
M54	Dorsalgjia [Shih kodet e vendeve para M40] <i>Përjashton:</i> dorsalgjinë psikogjenike (F45.4)
M54.0	Panikuliti i regjionit të qafës dhe shpinës <i>Përjashton:</i> panikulitin: • NOS (M79.3) • në lupus (L93.2) • me relapse [Weber-Christian] (M35.6)
M54.1	Rradikulopatia Neurit ose radikulit: • brakial NOS • lumbar NOS • lumbosakral NOS • torakal NOS Radikulit NOS <i>Përjashton:</i> neuralgjinë dhe neuritin NOS (M79.2) radikulopatinë me: • çrregullimet e disqeve cervikale (M50.1) • çrregullimet e disqeve lumbare dhe të tjera intervertebrale (M51.1) • spondilozë (M47.2)
M54.2	Cervikalgjia <i>Përjashton:</i> cervikalgjinë e shkaktuar nga çrregullimet e disqeve intervertebrale cervikale (M50.-)

M54.3	Shiatika <i>Përjashton:</i> dëmtimet e nervit shiatik (G57.0) shiatika: • shkaktuar nga çrregullimet e disqeve intervertebrale (M51.1) • me lumbago (M54.4)
M54.4	Lumbago me shiatika <i>Përjashton:</i> atë të shkaktuar nga çrregullimet e disqeve intervertebrale (M51.1)
M54.5	Dhembja e mesit Dhimbje në rajonin gjenital Dhimbje në fundshpinë Lumbago NOS <i>Përjashton:</i> lumbagon: • shkaktuar nga zhvendosja e disqeve intervertebrale (M51.2) • me shiatik (M54.4)
M54.6	Dhembja në kolonën torakale <i>Përjashton:</i> atë të shkaktuar nga çrregullimet e disqeve intervertebrale (M51.1)
M54.8	Dorsalgji tjetër
M54.9	Dorsalgji, e paspecifikuar Dhimbje shpine NOS

Çrregullime të indeve të buta (M60–M79)

Çrregullime të muskujve (M60–M63)

<i>Përjashton:</i>	dermatopolimiozitin (M33.-) distrofitë muskulare dhe miopati (G71-G72) miopati në: • amiloidozë (E85.-) • poliarterit nodoz (M30.0)
--------------------	---

- artrit reumatoid (M05.3)
- sklerodermë (M34.-)
- sindromën Sjögren (M35.0)
- lupusin eritematoz sistemik (M32.-)

M60

Mioziti

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M60.0

Mioziti infektiv

Piomiozit tropikal

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

M60.1

Mioziti intersticial

M60.2

Granuloma e trupit të huaj e paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: granulomën nga trupi i huaj në lëkurë dhe indin e nënlëkurës (L92.3)

M60.8

Miozit tjetër

M60.9

Miozit, i paspecifikuar

M61

Kalçifikimi dhe osifikimi i muskulit

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M61.0

Mioziti osifikant traumatik

M61.1

Mioziti osifikant progresiv

Fibrodisplazia osifikante progresive

M61.2

Kalçifikimi dhe osifikimi i muskulit paralitik

Mioziti osifikant shoqëruar me kuadriplegji ose paraplegji

M61.3

Kalçifikimi dhe osifikimi i muskulit nga djegia

Mioziti osifikant shoqëruar me djegie

M61.4

Kalçifikimi i muskulit tjetër

Përjashton: tendinitin kalçifikues (M65.2)

tendinitin kalçifikues

- të shpatullës (M75.3)

M61.5

Osifikimi i muskulit tjetër

M61.9

Kalçifikim dhe osifikim i muskulit, i paspecifikuar

M62

Çrregullime të tjera të muskujve

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: krampet dhe spazmat (R25.2)
mialgjitë (M79.1)
miopati të:
• nga alkoli (G72.1)
• nga barnat (G72.0)
çrregullime ekstrapiramidale të lëvizjeve, të specifikuara
[stiff-man syndrome] (G25.8)

M62.0 Diastaza e muskulit

M62.1 Ruptura jotraummatike e muskulit

Përjashton: rupturën e tendinit (M66.-)
rupturën traumatike të muskulit – shih plagët e muskujve sipas
rajoneve të trupit

M62.2 Infarkti iskemik i muskulit

Sindroma e kompartmentit, jotraummatike

Përjashton: sindromën e kompartmentit, traumatike (T79.6)
iskeminë traumatike të muskulit (T79.6)
kontrakturën iskemike të Volkmann (T79.6)

M62.3 Sindromi imobilizues (paraplegjik)

M62.4 Kontraktura e muskulit

Përjashton: kontrakturën e artikulacionit (M24.5)

M62.5 Dobësia dhe atrofia e muskulit e paklasifikuar tjetërkund

Atrofi nga mospërdorimi NEC

M62.6 Tërheqja e muskulit

Përjashton: plagën e tanishme – shih plagët e muskujve sipas rajoneve të
trupit

M62.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të muskujve

Hernia e muskulit (millit)

M62.9 Çrregullim i muskulit, i paspecifikuar

M63* Çrregullime të muskujve në sëmundje të klasifikuara
tjetërkund

Përjashton: miopatinë në:
• sëmundje endokrine (G73.5*)
• sëmundje metabolike (G73.6*)

M63.0*	Mioziti në sëmundjet bakteriale të klasifikuar tjetërkund Miozit në: • lebrozë [sëmundja e Hansen] (A30.-†) • sifilis (A51.4†, A52.7†)
M63.1*	Mioziti në sëmundjet parazitare e protozoare të klasifikuar tjetërkund Miozit në: • cisticerkozë (B69.8†) • shistosomiazë [bilharciozë] (B65.-†) • toksoplazmozë (B58.8†) • trikinelozë (B75†)
M63.2*	Mioziti në sëmundje të tjera infektive të klasifikuar tjetërkund Miozit në mykoza (B35-B49†)
M63.3*	Mioziti në sarkoidozë (D86.8†)
M63.8*	Çrregullime të tjera të muskujve në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime të sinovium dhe tendinit (M65–M68)

M65

Sinoviti dhe tenosinoviti

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: sinovitin kronik kërcitës të dorës dhe kyçit të dorës (M70.0)
 plagën e tanishme – shih plagët e tendineve sipas rajoneve të trupit
 çrregullimet e indit të butë që lidhen me përdorimin, mbipërdorimin dhe shtypjen (M70.-)

M65.0	Abscesi i këllëfit tendinoz Përdor kod shtesë (B95-B96), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit bakterial.
M65.1	Tenosinoviti tjetër infektiv
M65.2	Tendiniti kalçifikues <i>Përjashton:</i> të shpatullës (M75.3) tendinitin specifik (M75-M77)
M65.3	Gishti i këmbëzës Sëmundja nodulare e tendinit

- M65.4 Tenosinoviti radial stiloid [de Quervain]
 M65.8 Të tjera sinovite dhe tenosinovite
 Kofsha e irritueshme
 M65.9 Sinovit dhe tenosinovit, i paspecifikuar

M66 Ruptura spontane e sinoviumit dhe tendinit

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

- Përfshin:* rupturën që ndodh kur një forcë normale ushtrohet në inde që kanë forcë të konsideruar më pak se normalja
Përfshihet: sindromin e manshetës rotatore [rotator cuff syndrome] (M75.1)
 rupturën që ndodh kur një forcë anormale ushtrohet në inde - shih plagët e tendineve sipas rajoneve të trupit

- M66.0 Ruptura e cistit popliteal
 M66.1 Ruptura e sinoviumit
 Ruptura e cistit sinovial
Përfshihet: rupturën e cistit popliteal (M66.0)
 M66.2 Ruptura spontane e tendineve ekstensore
 M66.3 Ruptura spontane e tendineve fleksore
 M66.4 Ruptura spontane e tendineve të tjerë
 M66.5 Ruptura spontane e tendineve, e paspecifikuar
 Rupturë në nyjën muskulotendinoze, jotraumatike

M67 Çrregullime të tjera të sinoviumit e tendinit

- Përfshihet:* fibromatozën palmarë [Dupuytren] (M72.0)
 tendinitin NOS (M77.9)
 ksantomatozën e lokalizuar në tendine (E78.2)

- M67.0 Tendini i Akilit i shkurtër (i fituar)
 M67.1 Kontrakturë tjetër e tendineve
Përfshihet: me kontrakturë të artikulacionit (M24.5)
 M67.2 Hipertrofia sinoviale e paklasifikuar tjetërkund
Përfshihet: sinovitin vilonodular (i pigmentuar) (M12.2)
 M67.3 Sinoviti tranzitor
 Sinoviti toksik
Përfshihet: reumatizmin palindromik (M12.3)

M67.4	Ganglioni Ganglioni i artikulacionit ose tendinit (millit) <i>Përjashton:</i> cistin e: • bursës (M71.2-M71.3) • sinoviumit (M71.2-M71.3) ganglionin në frambëiazë (A66.6)
M67.8	Çrregullime të tjera të specifikuara të sinoviumit dhe tendinit
M67.9	Çrregullime të sinoviumit dhe tendinit, i paspecifikuar
M68*	Çrregullime të sinoviumit dhe tendinit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
M68.0*	Sinoviti dhe tenosinoviti në sëmundjet bakteriale të klasifikuara tjetërkund Sinoviti ose tenosinoviti në: • gonorre (A54.4†) • sifilis (A52.7†) • tuberkuloz (A18.0†)
M68.8*	Çrregullime të tjera të sinoviumit dhe tendinit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Çrregullime të tjera të indeve të buta (M70–M79)

M70	Çrregullime të indeve të buta nga përdorimi, mbipërdorimi dhe presioni [Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit] <i>Përfshin:</i> çrregullimet e indit të butë me origjinë profesionale <i>Përjashton:</i> bursitin (e): • NOS (M71.9) • shpatullës (M75.5) ulçerën dekubitale dhe zonën e presionit (L89.-) entezopati të (M76-M77)
M70.0	Sinoviti kronik krepitant i dorës dhe kyçit
M70.1	Bursiti i dorës

M70.2	Bursiti i olekranit
M70.3	Bursit tjetër i bërrylit
M70.4	Bursiti prepatelar
M70.5	Bursiti tjetër i gjurit
M70.6	Bursiti trokanterik Tendiniti trokanterik
M70.7	Bursiti tjetër i koksit Bursiti ishiatik
M70.8	Çrregullime të tjera të indeve të buta nga përdorimi, mbipërdorimi dhe presioni
M70.9	Çrregullime të indeve të buta nga përdorimi, mbipërdorimi dhe presioni, të paspecifikuara

M71

Bursopati të tjera

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: bunionin (M20.1)
bursitin e shkaktuar nga përdorimi, mbipërdorimi dhe shtypja (M70.-)
entezopati (M76-M77)

M71.0	Absces i bursës
M71.1	Bursit tjetër infektiv
M71.2	Cist sinovial i hapësirës popliteale [Baker] <i>Përjashton:</i> me rupturë (M66.0)
M71.3	Ciste të tjera bursale Cist sinovial NOS <i>Përjashton:</i> cistin sinovial me rupturë (M66.1)
M71.4	Depozitimi i kalçiumit në bursë <i>Përjashton:</i> të shpatullës (M75.3)
M71.5	Bursiti tjetër i paklasifikuar tjetërkund <i>Përjashton:</i> bursitin (e): • NOS (M71.9) • shpatullës (M75.5) • kolateral të tibias [Pellegrini-Stieda] (M76.4)
M71.8	Bursopati të tjera të specifikuara
M71.9	Bursopati, e paspecifikuar Bursiti NOS

M72**Çrregullimet fibroblastike**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: fibromatozën retroperitoneale (D48.3)

M72.0 Fibromatoza fasciale palmare [Dupuytren]

M72.1 Gungat fibroze

M72.2 Fibromatoza fasciale plantare

Fasciiti plantar

M72.3 Fasciiti nodular

M72.4 Fibroma pseudosarkomatoze

Fasciti nodular

M72.6 Fasciiti nekrotizues

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

M72.8 Çrregullime fibroblastike të tjera

Absces i fasciave

Përjashton: fasciitin:

- difuz (eozinofilik) (M35.4)
- nekrotizues (M72.6)
- nodular (M72.4)
- perirenal:
 - NOS (N13.5)
 - me infeksion (N13.6)
- plantar (M72.2)

M72.9 Çrregullim fibroblastik, i paspecifikuar

Fasciiti NOS

Fibromatoza NOS

M73***Çrregullime të indeve të buta në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M73.0* Bursiti gonokoksik (A54.4†)

M73.1* Bursiti sifilitik (A52.7†)

M73.8* Çrregullime të tjera të indeve të buta në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

M75**Dëmtimet e supit**

Përjashton: sindromën shpatull-dorë (M89.0)

M75.0**Kapsuliti adeziv i supit**

Shpatulla e ngrirë

Periartriti i shpatullës

M75.1**Sindroma i manshetës rrotore**

Sindroma e manshetës rrotore ose supraspinatusit me fryrje ose rupturë (e plotë) (jo e plotë), e paspecifikuar si traumatike

Sindroma e muskulit supraspinatus

M75.2**Tendiniti bicipital****M75.3****Tendiniti kalçifikues i supit**

Bursa e kalçifikuar e shpatullës

M75.4**Sindromi i pengimit të supit****M75.5****Bursiti i supit****M75.8****Dëmtimet e tjera të supit****M75.9****Dëmtimi supit, i paspecifikuar****M76****Entezopatitë e anësisë së poshtëme, përjashtuar këmbën**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Shënim:

Termat specifike si bursit, kapsulit dhe tendinit përdoren në mënyrë rutinë për disa çrregullime të lidhjeve periferike ligamentare dhe muskulare; shumica e këtyre gjendjeve janë prezantuar së bashku si entezopati, që është edhe termi i përgjithshëm për dëmtimet në këto vende.

Përjashton:

bursitin e shkaktuar nga përdorimi, mbipërdorimi dhe shtypja (M70.-)

M76.0**Tendiniti gluteal****M76.1****Tendiniti i psoas****M76.2****Mamuzja e kreshtës iliake****M76.3****Sindromi i bandës iliotibiale****M76.4****Bursiti kolateral tibial [Pellegrini-Stieda]****M76.5****Tendiniti patelar****M76.6****Tendiniti i Akilit**

Bursiti i tendinit të Akilit

M76.7**Tendiniti peroneal****M76.8****Entezopati të tjera të anësisë së poshtëme, përjashtuar këmbën**

Sindroma anteriore tibiale

Tendiniti posterior tibial

M76.9 **Enthesopati e anësisë së poshtëme, përjashtuar këmbën, e paspecifikuar**

M77 **Entezopati të tjera**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: bursitin:

- NOS (M71.9)
- e shkaktuar nga përdorimi, mbipërdorimi dhe shtypja (M70.-)

osteofitet (M25.7)

entezopatinë spinale (M46.0)

M77.0 **Epikondiliti medial**

M77.1 **Epikondiliti lateral**

Bërryli i tenisistit

M77.2 **Periartiti i kyçit të dorës**

M77.3 **Spuri kalkaneal**

M77.4 **Metatarsalgjia**

Përjashton: metatarsalgjinë e Morton (G57.6)

M77.5 **Entezopati të tjera të këmbës**

M77.8 **Entezopati të tjera të paklasifikuara tjetërkund**

M77.9 **Entezopati, e paspecifikuar**

Dalje kockore NOS

Kapsuliti NOS

Periartriti NOS

Tendiniti NOS

M79 **Çrregullime të tjera të indeve të buta të paklasifikuara tjetërkund**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: dhimbjet e indit të butë, psikogjene (F45.4)

M79.0 **Reumatizmi i paspecifikuar**

Përjashton: fibromialgjinë (M79.7)

reumatizmin palindromik (M12.3)

M79.1	Mialgjia <i>Përjashton:</i> miozitin (M60.-)
M79.2	Neurit dhe neuralgji, të paspecifikuar <i>Përjashton:</i> mononeuropatitë (G56-G58) radikulitin: • NOS • brakial NOS (M54.1) • lumbosakral NOS shiatik (M54.3-M54.4)
M79.3	Panikulit, i paspecifikuar <i>Përjashton:</i> panikulitin: • në lupus (L93.2) • e qafës dhe shpinës (M54.0) • me relapse [Weber-Christian] (M35.6)
M79.4	Hipertrofia e dhjavit infrapatelar
M79.5	Trupi i huaj rezidual në indet e buta <i>Përjashton:</i> granulomën e trupit të huaj në: • lëkurë dhe indin e nënlëkurës (L92.3) • indin e butë (M60.2)
M79.6	Dhimbje në gjymtyrë
M79.7	Fibromialgjia Fibromioziti Fibroziti Miofibroziti
M79.8	Çrregullime të tjera të specifikuara të indeve të buta
M79.9	Çrregullim i indeve të buta, i paspecifikuar

Osteopatitë dhe kondropatitë (M80–M94)

Çrregullimet e densitetit dhe strukturës kockore (M80–M85)

M80 Osteoporoza me frakturë patologjike

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përfshin: shembjen dhe përkuljen osteoporotike të vertebrës

Përfshihet: vertebrën e shembur NOS (M48.5)

frakturën patologjike NOS (M84.4)

përkuljen e vertebrës NOS (M48.5)

M80.0 Osteoporoza me frakturë patologjike e postmenopauzës

M80.1 Osteoporoza me frakturë patologjike e postovarektomisë

M80.2 Osteoporoza me frakturë patologjike e mospërdorimit

M80.3 Osteoporoza me frakturë patologjike e keqabsorbimit postkirurgjikal

M80.4 Osteoporoza me frakturë patologjike nga barnat

Përdor kod shtesë për shkaqe të jashtme (Chapter XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

M80.5 Osteoporoza idiopatike me frakturë patologjike

M80.8 Osteoporoza tjetër me frakturë patologjike

M80.9 Osteoporoza me frakturë patologjike, e paspecifikuar

M81 Osteoporoza pa frakturë patologjike

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përfshihet: osteoporoza me frakturë patologjike (M80.-)

M81.0 Osteoporoza e postmenopauzës

M81.1 Osteoporoza e postovarektomisë

M81.2 Osteoporoza e keqpërdorimit

Përfshihet: atrofinë e Sudeck (M89.0)

M81.3 Osteoporoza e keqabsorbimit postkirurgjikal

M81.4 Osteoporoza nga barnat

Përdor kod shtesë për shkaqe të jashtme (Chapter XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

M81.5 Osteoporoza idiopatike

M81.6 Osteoporoza e lokalizuar [Lequesne]

Përfshihet: atrofinë e Sudeck (M89.0)

M81.8 Osteoporoza të tjera

Osteoporoza senile

M81.9 Osteoporoza, e paspecifikuar

M82***Osteoporoza në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M82.0*

Osteoporoza në mielomën multiple

M82.1*

Osteoporoza në çrregullime endokrine

M82.8*

Osteoporoza në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund

M83**Osteomalacia adulte**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: osteomalacinë;

- infantile dhe juvenile (E55.0)
- rezistente ndaj vitaminës D (E83.3)
- osteodistrofinë renale (N25.0)
- rakitizmin (aktiv) (E55.0)
- sekela (E64.3)
- rezistent ndaj vitaminës D (E83.3)

M83.0

Osteomalacia puerperale

M83.1

Osteomalacia senile

M83.2

Osteomalacia adulte nga malabsorbimi

Osteomalacia nga malabsorbimi pas procedurave kirurgjikale tek i rrituri

M83.3

Osteomalacia adulte nga malnutricioni

M83.4

Sëmundja kockore e aluminit

M83.5

Osteomalaci të tjera adulte nga ilaçet

Përdor kod shtesë për shkaqe të jashtme (Chapter XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

M83.8

Osteomalaci të tjera adulte

M83.9

Osteomalaci adulte, e paspecifikuar

M84**Çrregullimet e vazhdimësisë kockore**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M84.0

Keqbashkimi i frakturës

M84.1

Mosbashkimi i frakturës [pseudoartroza]

Përjashton: pseudoartrozën pas fuzionimit ose artrodezës (M96.0)

M84.2

Konsolidimi i vonuar

M84.3

Fraktura e stresit, e paklasifikuar tjetërkund

	Fraktura e stresit NOS
	<i>Përjashton:</i> frakturën e stresit të vertebrës (M48.4)
M84.4	Fraktura patologjike, e paklasifikuar tjetërkund
	Fraktura patologjike NOS
	<i>Përjashton:</i> kolapsin e vertebrës NEC (M48.5)
	frakturën patologjike në osteoporozë (M80.-)
M84.8	Çrregullime të tjera të vazhdimësisë kockore
M84.9	Çrregullimet e vazhdimësisë kockore, të paspecifikuara
M85	Çrregullime të tjera të densitetit dhe strukturës kockore
	[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]
	<i>Përjashton:</i> osteogjenezën imperfekte (Q78.0)
	osteopetrozën (Q78.2)
	osteopoikilozën (Q78.8)
	displazinë fibrotike poliototike (Q78.1)
M85.0	Displazia fibroze monostotike
	<i>Përjashton:</i> displazinë fibroze të nofullës (K10.8)
M85.1	Fluoroza skeletike
M85.2	Hiperostoza e kafkës
M85.3	Osteiti kondensans
M85.4	Cisti kockor solitar (i vetëm)
	<i>Përjashton:</i> cistin solitar të nofullës (K09.1-K09.2)
M85.5	Cisti kockor aneurizmal
	<i>Përjashton:</i> cistin aneurizmal të nofullës (K09.2)
M85.6	Cisti tjetër kockor
	<i>Përjashton:</i> cistin e nofullës NEC (K09.1-K09.2)
	osteitin fibroz cistik të gjeneralizuar [sëmundja von Recklinghausen e kockës] (E21.0)
M85.8	Çrregullime të tjera të specifikuara të densitetit dhe strukturës kockore
	Hiperostozë e kockave, përveç kafkës
	Osteosklerozë, e fituar
	<i>Përjashton:</i> Hiperostozën difuze idiopatike të skeletit [HDIS] (M48.1)
	Osteosklerozën:
	• Kongjenitale (Q77.4)
	• Mielofibrozën (D75.8)

M85.9 Çrregullime i densitetit dhe strukturës kockore, i paspecifikuar

Osteopati të tjera

(M86–M90)

Përjashton: osteopati pasprocedurale (M96.-)

M86

Osteomieliti

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: osteomielitin (e):

- shkaktuar nga salmonela (A01-A02)
- nofullës (K10.2)
- vertebrës (M46.2)

M86.0 Osteomieliti akut hematogjen

M86.1 Osteomieliti tjetër akut

M86.2 Osteomieliti subakut

M86.3 Osteomieliti kronik multifokal

M86.4 Osteomieliti kronik me sinuse drenuese

M86.5 Osteomieliti tjetër kronik hematogjen

M86.6 Osteomieliti tjetër kronik

M86.8 Osteomieliti tjetër

Absesi Brodie

M86.9 Osteomieliti, i paspecifikuar

Infeksion i kockave NOS

Periostiti pa venie në dukje të osteomielitit

M87

Osteonekroza

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përfshin: nekrozën jovaskulare të kockës

Përjashton: osteokondropati të (M91-M93)

osteonekrozën e nofullës (nga barnat) (nga rrezatimi) (K10.2)

M87.0 Nekroza aseptike idiopatike e kockës

M87.1 Osteonekroza nga barnat

Përdor kod shtesë për shkaqe të jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

M87.2 Osteonekroza nga trauma e mëparshme

M87.3 Osteonekroza tjetër sekondare

M87.8 Osteonekrozë tjetër

M87.9 Osteonekrozë, e paspecifikuar

M88 Sëmundja Paget e kockës [osteiti deformans]

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M88.0 Sëmundja Paget e kafkës

M88.8 Sëmundja Paget e kockave të tjera

M88.9 Sëmundja Paget e kockës, e paspecifikuar

M89 Çrregullime të tjera të kockës

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M89.0 Algoneurodistrofia

Sindroma shpatull-dorë

Atrofia e Sudeck

Distrofia e refleksit simpatik

M89.1 Arresti epifizal

M89.2 Çrregullime të tjera të kockës në rritje dhe zhvillim

M89.3 Hipertrofia e kockës

M89.4 Osteoartropatia tjetër hipertrofike e kockës

Sëmundja e Marie-Bamberger

Pakidermoperiostoza

M89.5 Osteoliza

M89.6 Osteopatia pas poliomielitit

Përdor kod shtesë (B91), nëse dëshiron, për identifikimin e poliomielitit të mëparshëm.

Përfshihet: sindromën post-polio (G14)

M89.8 Çrregullime të tjera të specifikuara të kockës

Hiperoostoza kortikale infantile

Osifikimi subperiostal post-traumatik

M89.9 Çrregullim i kockës, i paspecifikuar

M90***Osteopati të sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M90.0***Tuberkulozi i kockës (A18.0†)**

Përjashton: tuberkulozin e shtyllës kurrizore (M49.0*)

M90.1***Periostiti në sëmundje të tjera infektive, të klasifikuara tjetërkund**

Periostiti sifilitik dytësor (A51.4†)

M90.2***Osteopatia në sëmundje të tjera infektive, të klasifikuara tjetërkund**

Osteomieliti nga:

- ekinokoku (B67.2†)
- gonokoku (A54.4†)
- salmonela (A02.2†)

Osteopatia ose osteokondropatia sifilitike (A50.5†, A52.7†)

M90.3***Osteonekroza në sëmundjen e zhytësve (T70.3†)****M90.4*****Osteonekroza në hemoglobinopati (D50-D64†)****M90.5*****Osteonekroza në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund****M90.6*****Osteiti deformans në neoplazi (C00-D48†)**

Osteiti deformans në neoplazinë malinje të kockës (C40-C41†)

M90.7***Frakturat e kockave në neoplazi (C00-D48†)**

Përjashton: kolapsin e vertebrës në sëmundjet neoplazike (M49.5*)

M90.8***Osteopatia në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Osteopatia në osteodistrofinë renale (N25.0†)

Kondropatitë**(M91–M94)**

Përjashton: kondropatitë postprocedurale (M96.-)

M91**Osteokondroza juvenile (rinore) e koksit dhe pelvisit**

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

Përjashton: rrëshqitjen e epifizës së sipërme femorale (jotraumatike) (M93.0)

M91.0**Osteokondroza juvenile e pelvisit**

Osteokondroza (juvenile) e:

- acetabulumit

- krestës iliake [Buchanan]
 - sinkondrozës iskiopubike [van Neck]
 - simfizës pubike [Pierson]
- M91.1 Osteokondroza juvenile e kokës së femurit [Legg-Calv-Perthes]**
- M91.2 Koksa plana**
Deformim i këllkut shkaktuar nga osteokondroza e mëparshme juvenile
- M91.3 Pseudokoksalgjia**
- M91.8 Osteokondroza juvenile të tjera të koksit dhe pelvisit**
Osteokondroza juvenile pas riparimit të zhvendosjes kongjenitale të këllkut
- M91.9 Osteokondroza juvenile e koksit dhe pelvisit, e paspecifikuar**

M92 Osteokondroza të tjera juvenile

- M92.0 Osteokondroza juvenile e humerusit**
Osteokondroza (juvenile) e:
- kapitulumit të humerusit [Panner]
 - kokës së humerusit [Haas]
- M92.1 Osteokondroza juvenile e radiusit dhe e ulnës**
Osteokondroza (juvenile) e:
- ulnës së poshtme [Burns]
 - kokës së radiusit [Brailsford]
- M92.2 Osteokondroza juvenile e dorës**
Osteokondroza (juvenile) e:
- kockës karpale lunate [Kienböck]
 - kokave të metakarpeve [Mauclaire]
- M92.3 Osteokondroza juvenile të tjera të anësive të sipërme**
- M92.4 Osteokondroza juvenile e patelës**
Osteokondroza (juvenile) e:
- qendrës parësore të patelës [Köhler]
 - qendrës dytësore të patelës [Sinding-Larsen]
- M92.5 Osteokondroza juvenile e tibies dhe fibulës**
Osteokondroza (juvenile) e:
- tibias proksimale [Blount]
 - tuberkulumit tibial [Osgood-Schlatter]
- Tibia vara
- M92.6 Osteokondroza juvenile e tarseve**
Osteokondroza (juvenile) e:

- kalkaneusit [Sever]
- kockës tibiale eksteme [Haglund]
- talusit [Diaz]
- tarsale navikulare [Köhler]

M92.7 Osteokondroza juvenile e metatarseve

Osteokondroza (juvenile) e:

- metatarsit të pestë [Iselin]
- metatarsit të dytë [Freiberg]

M92.8 Osteokondroza të tjera juvenile të specifikuara

Apofiziti kalkaneal

M92.9 Osteokondroza të tjera juvenile, të paspecifikuara

Apofiziti

Epifiziti

Osteokondriti

Osteokondroza

specifikuar si juvenil/e,

me vend-ndodhje të paspecifikuara

M93 Osteokondropati të tjera

Përfshihet: osteokondrozën e shtyllës kurrizore (M42.-)

M93.0 Epifizioliza e sipërme femorale (jotraumatike)

M93.1 Sëmundja Kienböck në adultë

Osteokondroza adulte e kockës karpale lunare

M93.2 Osteokondriti dissekant

M93.8 Osteokondropati të tjera të specifikuara

M93.9 Osteokondropati, të paspecifikuara

Apofiziti

Epifiziti

Osteokondriti

Osteokondroza

i/e paspecifikuar si juvenil/e apo e të rriturit,

me vend-ndodhje të paspecifikuara

M94 Çrregullime të tjera të kartilagos

[Shih faqet me kodet e vendeve në fillim të kapitullit]

M94.0 Sindromi i funksionit kondrokostal [Tietze]

Kostokondrit

M94.1 Polikondriti rikthyes

M94.2	Kondromalacia
	<i>Përjashton:</i> kondromalacinë e patelës (M22.4)
M94.3	Kondroliza
M94.8	Çrregullime të tjera të specifikuara të kartilagosit
M94.9	Çrregullimi i kartilagosit, i paspecifikuar

Çrregullime të tjera të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor (M95–M99)

M95 Deformime të fituara të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor

Përjashton: e fituar:

- mungesën e gjymtyrëve dhe organeve (Z89-Z90)
- deformimet e gjymtyrëve (M20-M21)

keqformimet kongjenitale dhe deformimet e sistemit muskuloskeletik (Q65-Q79)

dorsopatitë deformuese (M40-M43)

anomalitë dentofaciale [përfshirë malokluzionin] (K07.-)

çrregullimet muskuloskeletike postprocedurale (M96.-)

M95.0	Deformimi i fituar i hundës
	<i>Përjashton:</i> deviacionin e septumit nazal (J34.2)
M95.1	Veshi i lulëlakrës
	<i>Përjashton:</i> deformimet e tjera, të fituara, të veshit (H61.1)
M95.2	Deformim tjetër i fituar i kokës
M95.3	Deformimi i fituar i qafës
M95.4	Deformimi i fituar i gjoksit dhe brinjës
M95.5	Deformimi i fituar i baçinit (pelvisit)
	<i>Përjashton:</i> kujdesin amëtar për disproporcion të njohur ose të fituar (O33.-)
M95.8	Deformimi i fituar i specifikuar i sistemit muskuloskeletik
M95.9	Deformimi i fituar i sistemit muskuloskeletik, i paspecifikuar

M96**Çrregullime muskuloskeletike postprocedurale të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: artropatinë pas bypass-it intestinal (M02.0)
 çrregullime të shoqëruara me osteoporozë (M80-M81)
 praninë e implanteve funksionale dhe pajisjeve të tjera (Z95-Z97)

- M96.0 Pseudoartroza pas fuzionit ose artrodezës
- M96.1 Sindromi i postlaminektomisë i paklasifikuar tjetërkund
- M96.2 Kifoza pas rrezatimit
- M96.3 Kifoza postlaminektomike
- M96.4 Lordoza postkirurgjikale
- M96.5 Skolioza pas rrezatimit
- M96.6 Fraktura e kockës pas futjes së implanteve ortopedike, protezës së artikulacionit, ose pjatës kockore
Përjashton: komplikacionet e pajisjeve ortopedike, implanteve ose grafteve (T84.-)
- M96.8 Çrregullime të tjera muskuloskeletike postprocedurale
 Humbje e stabilitetit të artikulacionit pas heqjes së protezës artikulare
- M96.9 Çrregullim muskuloskeletik postprocedural, i paspecifikuar

M99**Lezione biomekanike të paklasifikuara tjetërkund**

Shënim: Kjo kategori nuk duhet përdorur nëse gjendjet mund të klasifikohet diku tjetër.

Nënklasifikimi suplementar në vazhdim, që tregon vendin e dëmtimit, ofrohet për përdorim, nëse dëshirohet, së bashku me nënkategoritë e duhura në M99.-; shih gjithashtu shënimin në fillim të kapitullit.

- 0 Rajoni i kokës**
oksipitocervikal
- 1 Rajoni cervical**
Cervikotorakal
- 2 Rajoni torakal**
torakolumbar
- 3 Rajoni lumbar**
lumbosakral

- 4 Rajoni sakral**
sakrokoksigeal
sakroiliak
- 5 Rajoni pelvik**
këllqet
pubis
- 6 Ekstremitetet e poshtëme**
- 7 Ekstremitetet e sipërme**
akromioklavikular
sternoklavikular
- 8 Kafazi i krahërorit**
kostokondral
kostovertebral
sternokondral
- 9 Abdomeni dhe të tjerat**

M99.0	Disfunksion segmental dhe somatik
M99.1	Subluksim kompleks (vertebral)
M99.2	Stenoza nga subluksimi i kanalit neural
M99.3	Stenoza nga kocka e kanalit neural
M99.4	Stenoza nga indi lidhor i kanalit neural
M99.5	Stenoza nga disku intervertebral i kanalit neural
M99.6	Stenoza nga kocka dhe subluksimi i foramina intervertebrale
M99.7	Stenoza nga indi lidhor dhe disku i foramina intervertebrale
M99.8	Lezione biomekanike të tjera
M99.9	Lezion biomekanik, i paspecifikuar

KAPITULLI XIV

Sëmundjet e sistemit uro-gjenital (N00–N99)

Përjashton: disa gjendje që e kanë filluesën në periudhën perinatale (P00-P96)
disa sëmundje infektive dhe parazitare (A00-B99)
komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe periudhës puerperale (O00-O99)
keqformime të lindura, deformime dhe anomali kromozomike (Q00-Q99)
sëmundje endokrine, të ushqyerjes dhe metabolike (E00-E90)
plagë, helmime dhe disa pasoja të shkaqeve të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
simptoma, shenja, dhe gjetje klinike dhe laboratorike anormale, të paklasifikuara diku tjetër (R00-R99)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

N00-N08	Sëmundjet glomerulare
N10-N16	Sëmundjet renale tubulo-intersticiale
N17-N19	Insuficienca renale
N20-N23	Urolitiza
N25-N29	Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit
N30-N39	Sëmundjet e tjera të sistemit urinar
N40-N51	Sëmundjet e organeve gjenitale mashkullore
N60-N64	Çrregullimet e gjoksit
N70-N77	Sëmundjet inflamatorë të organeve pelvike femërore
N80-N98	Çrregullime jo-inflamatorë të traktit gjenital femëror
N99	Çrregullime të tjera të sistemit gjenito-urinar

Kategoritë me yll për këtë kapitull jepen si më poshtë:

N08*	Çrregullimet glomerulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N16*	Çrregullime renale tubulointersticiale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N22*	Kalkuloza e traktit urinar në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N29*	Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

N33*	Çrregullime të vezikës urinare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N37*	Çrregullime të uretrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N51*	Çrregullime të organeve gjenitale mashkullore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N74*	Çrregullime inflamatore pelvike tek femrat, në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N77*	Ulçeracioni dhe inflamacioni vulvovaginal në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Sëmundjet glomerulare (N00–N08)

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për të identifikuar insuficiencën renale shoqëruese (N18.-).

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për të identifikuar shkaqet e jashtme (Kapitulli XX) ose praninë e insuficiencës renale, akute (N17.-) ose të papëreaktuar (N19).

Përjashton: sëmundjen hipertensive renale (I12.-)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim klasifikojnë ndryshimet morfologjike dhe përdoren për kategoritë N00-N07. Nën-ndarjet .0-.8 zakonisht nuk duhen përdorur, përveç rasteve kur tregohet në mënyrë specifike (p.sh. biopsi renale ose autopsi). Kategoritë me tre karaktere ju referohen sindromave klinike.

.0 Çrregullime glomerulare të vogla

Dëmtime me ndryshime minimale

.1 Çrregullime glomerulare fokale dhe segmentare

Fokale dhe segmentare:

- hialinoza
- skleroza

Glomerulonefriti fokal

.2 Glomerulonefrit membranoz difuz

.3 Glomerulonefrit mezangial proliferativ difuz

.4 Glomerulonefrit endokapilar proliferativ difuz

.5 Glomerulonefrit mezangiokapilar difuz

Glomerulonefriti membranoproliferativ, tipi 1 dhe 3, ose NOS

.6 Sëmundja me depozitime dense

Glomerulonefriti membranoproliferativ, tipi 2

.7 Glomerulonefrit rritës (kreshent) difuz
Glomerulonefriti ekstrakapilar

.8 Të tjera
Glomerulonefriti proliferativ NOS

.9 I paspecifikuar

N00

Sindromi nefritik akut

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: akut/e:

- sëmundjen glomerulare
- glomerulonefritin
- nefritin
- sëmundjen renale NOS

Përfshihet: nefritin tubulo-intersticial infektiv akut (N10)
sindromin nefritik NOS (N05.-)

N01

Sindromi nefritik me përparim të shpejtë

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: me progresion të shpejtë:

- sëmundjen glomerulare
- glomerulonefritin
- nefritin

Përfshihet: sindromin nefritik NOS (N05.-)

N02

Hematuria rekurrente persistente

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: hematurinë:

- beninje (familjare)(të fëmijërisë)
- me dëmtime morfologjike të specifikuara në .0-.8 para N00.-

Përfshihet: haematurinë NOS (R31)

N03**Sindromi nefritik kronik**

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: kronik/e:

- sëmundjen glomerulare
- glomerulonefritin
- nefritin
- sëmundjen renale NOS

Përfshihet: nefritin kronik tubulo-intersticial (N11.-)
glomerulonefritin difuz sklerotizues (N18.-)
sindromin nefritik NOS (N05.-)

N04**Sindromi nefrotik**

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: sindromin nefrotik kongjenital
nefrozën lipode

N05**Sindromi nefritik, i paspecifikuar**

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

<i>Përfshin:</i>	sëmundjen glomerulare glomerulonefritin nefritin	NOS
	nefropatinë NOS dhe sëmundjen renale NOS me dëmtime morfologjike të specifikuara në .0-.8 para N00.-2	
<i>Përfshihet:</i>	nefropatinë NOS pa dëmtime morfologjike të specifikuara (N28.9)	
	sëmundjen renale NOS pa dëmtime morfologjike të specifikuara (N28.9)	
	nefritin tubulo-intersticial NOS (N12)	

N06**Proteinuria e izoluar me lezione morfologjike specifike**

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përfshin: proteinurinë (e izoluar)(ortostatike)(persistente) me dëmtime morfologjike, specifikuar në .0-.8 para N00.-

Përfshihet: proteinurinë:

- NOS (R80)
- Bence Jones (R80)
- gestacionale (O12.1)

- e izoluar NOS (R80)
- ortostatike NOS (N39.2)
- persistente NOS (N39.1)

N07

Nefropatia hereditare e paklasifikuar tjetërkund

[Shih para N00 për nën-ndarjen]

Përjashton: sindromën e Alport (Q87.8)
 nefropatinë amiloide të trashëguar (E85.0)
 sindromën e thonjve-patelave (Q87.2)
 amiloidozën jo-neuropatike heredofamiljare (E85.0)

N08*

Çrregullimet glomerulare në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Përfshin: nefropatinë në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Përjashton: çrregullimet renale tubulo-intersticiale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund (N16.-*)

N08.0*

Çrregullimet glomerulare në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund

Çrregullimet glomerulare në:

- malarien nga *Plasmodium malariae* (B52.0†)
- shytat (B26.8†)
- shistozomiazë [bilharcirozë] (B65.-†)
- septicemi (A40-A41†)
- strongiloidiazë (B78.-†)
- sifiliz (A52.7†)

N08.1*

Çrregullimet glomerulare në neoplazma

Çrregullimet glomerulare në:

- mielomën multiple (C90.0†)
- makroglobulineminë e Waldenström (C88.0†)

N08.2*

Çrregullimet glomerulare në sëmundje të gjakut dhe mekanizma imunitare

Çrregullimet glomerulare në:

- krioglobulinemi (D89.1†)
- koagulimin intravaskular të diseminuar [sindroma e defibrinimit] (D65†)
- sindromën haemolitike-uremike (D59.3†)
- purpurën e Henoch(-Schönlein) (D69.0†)
- çrregullimet në drepanocitozë (D57.-†)

- N08.3*** **Çrregullimet glomerulare në diabet melitus (E10-E14 me karakter të katërt të përbashkët .2†)**
- N08.4*** **Çrregullimet glomerulare në sëmundje endokrine, nutricionale, dhe metabolike**
 Çrregullimet glomerulare në:
- amiloidozë (E85.-†)
 - sëmundjen e Fabry(-Anderson) (E75.2†)
 - deficiencën e lecithin kolesterol acetiltransferazës (E78.6†)
- N08.5*** **Çrregullimet glomerulare në çrregullimet e indit lidhor sistemik**
 Çrregullimet glomerulare në:
- sindromën e Goodpasture (M31.0†)
 - poliangitin mikroskopik (M31.7†)
 - lupusin eritematoz sistemik (M32.1†)
 - purpurën trombocitopenike trombotike (M31.1†)
 - granulomatozën e Wegener (M31.3†)
- N08.8*** **Çrregullimet glomerulare në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**
 Çrregullimet glomerulare në endokarditin bakterial subakut (I33.0†)

Sëmundjet renale tubulo-intersticiale (N10–N16)

Përfshin: pielonefritin

Përdorni kod shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar sëmundjen shoqëruese kronike të veshkave (N18.-).

Përjashton: pielonefritin cistik (N28.8)

N10 **Nefriti akut tubulo-intersticial**

Akut:

- nefriti intersticial infektiv
- pieliti
- pielonefriti

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N11 **Nefriti kronik tubulo-intersticial**

Përfshin: kronik:

- nefritin intersticial infektiv
- pielitin
- pielonefritin

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N11.0 Pielonefriti kronik jo-obstruktiv nga refluksi

Pielonefriti (kronik) shoqëruar me refluks (vezikouretral)

Përjashton: refluksin vezikouretral NOS (N13.7)

N11.1 Pielonefriti kronik obstruktiv

Pielonefriti (kronik) shoqëruar me:

• anomali		junksionit pelviureterik	
• përdredhje		të	junksionit pieloureterik
• obstrukcion			ureterit
• strikturë			

Përjashton: pielonefritin kalkuloz (N20.9)

uropatinë obstruktive (N13.-)

N11.8 Nefriti kronik tubulo-intersticial tjetër

Pielonefriti kronik jo-obstruktiv NOS

N11.9 Nefrit kronik tubulo-intersticial, i paspecifikuar

Kronik:

- nefriti intersticial NOS
- pieliti NOS
- pielonefriti NOS

N12 Nefriti tubulo-intersticial as akut as kronik

Përfshin: nefritin intersticial NOS

pielitin NOS

pielonefritin NOS

Përjashton: pielonefritin kalkuloz (N20.9)

N13 Uropatia e refluksit dhe obstrukcionit

Përjashton: gurët në veshka dhe ureter pa hidronefroze (N20.-)

defektet obstruktive kongjenitale të pelvisit renal dhe ureterit
(Q62.0-Q62.3)

pielonefritin obstruktiv (N11.1)

- N13.0** Hidronefroza me obstrukcion të junkcionit uretero-pelvik
Përjashton: me infeksion (N13.6)
- N13.1** Hidronefroza me strikturë ureteri e paklasifikuar tjetërkund
Përjashton: me infeksion (N13.6)
- N13.2** Hidronefroza me kalkul bllokues renal dhe ureteral
Përjashton: me infeksion (N13.6)
- N13.3** Hidronefroza tjetër e paspecifikuar
Përjashton: me infeksion (N13.6)
- N13.4** Hidroureteri
Përjashton: me infeksion (N13.6)
- N13.5** Striktura dhe përkulja e ureterit pa hidronefrozë
Përjashton: me infeksion (N13.6)
- N13.6** Pionefroza
Gjendje në N13.0-N13.5 me infeksion
Uropati obstruktive me infeksion
Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.
- N13.7** Uropatia nga refluksi veziko-ureteral
Refluks vezikouretral:
• NOS
• me cikatrice
Përjashton: pielonefritin e shoqëruar me refluks (N11.0)
- N13.8** Uropatia tjetër nga refluksi dhe obstrukcioni
- N13.9** Uropati nga refluksi dhe obstrukcioni, e paspecifikuar
Ngushtim i traktit urinar NOS

N14 Gjendje tubulare e tubulo-intersticiale nga barnat dhe metalet e rënda

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit toksik.

- N14.0** Nefropatia nga analgjezikët
- N14.1** Nefropatia nga barna, medikamente e substanca të tjera
- N14.2** Nefropatia nga barna, medikamente e substanca të tjera, të paspecifikuara
- N14.3** Nefropatia nga metale të rënda
- N14.4** Nefropatia toksike e paklasifikuar tjetërkund

N15**Sëmundje të tjera renale tubulo-intersticiale****N15.0****Nefropatia ballkanike**

Nefropatia ballkanike endemike

N15.1**Abscesi renal dhe perinefrik****N15.8****Sëmundje të tjera renale tubulo-intersticiale të specifikuar****N15.9****Sëmundje renale tubulo-intersticiale, e paspecifikuar**

Infeksioni i veshkave NOS

Përfshihet: infeksionin e traktit urinar NOS (N59.0)

N16***Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundje të klasifikuara tjetërkund****N16.0*****Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundje infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund**

Çrregullime renale tubulo-intersticiale (nga)(në):

- brucelozë (A23.-†)
- difteri (A36.8†)
- infeksion nga salmonela (A02.2†)
- septicemi (A40-A41†)
- toksoplazmozë (B58.8†)

N16.1***Çrregullime renale tubulo-intersticiale në neoplazi**

Çrregullime renale tubulointersticiale në:

- leuçemi (C91-C95†)
- limfomë (C81-C85†, C96.-†)
- mielomën multiple (C90.0†)

N16.2***Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundjet e gjakut dhe sistemit imunitar**

Çrregullime renale tubulo-intersticiale në:

- krioglobulineminë mikse (D89.1†)
- sarkoidozën (D86.-†)

N16.3***Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundjet metabolike**

Çrregullime renale tubulo-intersticiale në:

- cistinozë (E72.0†)
- sëmundjen me depozitim të glikogjenit (E74.0†)
- sëmundjen e Wilson (E83.0†)

- N16.4*** **Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundjet e indit lidhor**
 Çrregullime renale tubulo-intersticiale në:
- sindromën e gojës së tharë [Sjögren] (M35.0†)
 - lupusin eritematoz sistemik (M32.1†)
- N16.5*** **Çrregullime renale tubulo-intersticiale në flakjen e transplantit (T86.-†)**
- N16.8*** **Çrregullime renale tubulo-intersticiale në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**

Insuficiencia renale

(N17–N19)

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit të jashtëm.

- Përfshihet:** insuficiencën renale kongjenitale (P96.0)
- gjendje tubulo-intersticiale dhe tubulare të shkaktuara nga barnat dhe metalet e rënda (N14.-)
- ureminë eksterne (R39.2)
- sindromën hemolitike-uremike (D59.3)
- sindromën hepatorenale (K76.7)
- pas lindjes (O90.4)
- ureminë prerrenale (R39.2)
- insuficiencën renale:
- si komplikim i abortit ose barrës ektopike ose molarë (O00-O07, O08.4)
 - gjatë dhe pas lindjes (O90.4)
 - pas ndërhyrjes kirurgjikale (N99.0)

N17 **Insuficiencia renale akute**

Përfshihet: çrregullimin renal akut

N17.0 **Insuficiencia renale akute me nekrozë tubulare**

Nekrozë tubulare:

- NOS
- akute
- renale

N17.1 **Insuficiencia renale akute me nekrozë kortikale akute**

Nekrozë kortikale:

- NOS
- akute
- renale

N17.2 Insuficiencia renale akute me nekrozë medulare

Nekrozë medulare [papilare]:

- NOS
- akute
- renale

N17.8 Insuficiencia renale akute tjetër

N17.9 Insuficiencia renale akute me nekrozë, e paspecifikuar

N18 Insuficiencia renale kronike

Përfshin: insuficiencën renale kronike

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për të identifikuar sëmundjen kryesore.

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për të identifikuar praninë e hipertensionit.

Përjashton: insuficiencën renale kronike me hipertension (I12.0)

N18.1 Sëmundja renale kronike, faza 1

Dëmtim i veshkave me RFG (≥ 90 mL/min)

N18.2 Sëmundja renale kronike, faza 2

Dëmtim i veshkave me RFG (60-89 mL/min)

N18.3 Sëmundja renale kronike, faza 3

Dëmtim i veshkave me RFG (30-59 mL/min)

N18.4 Sëmundja renale kronike, faza 4

Dëmtim i veshkave me RFG (15-29 mL/min)

N18.5 Sëmundja renale kronike, faza 5

Sëmundje terminale e veshkave:

- në dështimin e allografit
- NOS
- në dializë
- pa dializë ose transplant

Retiniti renal (H32.8*)

Uremik/e:

- apopleksi† (I68.8*)
- demencë† (F02.8*)
- neuropati† (G63.8*)
- paralizë† (G99.8*)

- perikardit† (I32.8*)
- N18.9** **Insuficienca renale kronike, e paspecifikuar**
 Uremia kronike NOS
 Çrregullimi renal kronik
 Glomerulonefriti sklerozant difuz NOS

- N19** **Insuficienca renale, e paspecifikuar**
Përfshin: insuficiencën renale NOS
 ureminë NOS
Përjashton: insuficiencën renale kronike me hipertension (I12.0)
 ureminë e të porsalindurit (P96.0)

Urolitiazë (N20–N23)

- N20** **Kalkuloza e veshkave dhe ureterit**
Përfshin: pielonefritin me kalkul
Përjashton: me hidronefroze (N13.2)

- N20.0** **Kalkuloza e veshkës**
 Nefrolitiazë NOS
 Kalkul ose gur renal
 Kalkuli si bri dreri
 Gurë në veshka
- N20.1** **Kalkuloza e ureterit**
 Gurë në ureter
- N20.2** **Kalkuloza e veshkës me kalkulozë të ureterit**
- N20.9** **Kalkuloza urinare, e paspecifikuar**

- N21** **Kalkuloza e traktit të poshtëm urinar**
Përfshin: me cistit dhe uretrit

- N21.0** **Kalkuloza e fshikëzës së urinës (vezikës urinare)**
 Kalkul në divertikulumin e fshikëzës së urinës

	Gurë në fshikëzën e urinës
	<i>Përjashton:</i> kalkulini si bri dreri (N20.0)
N21.1	Kalkuloza e uretrës
N21.8	Kalkuloza e traktit të poshtëm urinar tjetër
N21.9	Kalkuloza e traktit të poshtëm urinar, e paspecifikuar
N22*	Kalkuloza e traktit urinar në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N22.0*	Kalkuloza urinare në shistosomiazë [bilharziazë] (B65.+)
N22.8*	Kalkuloza e traktit urinar në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund
N23	Kolika renale e paspecifikuar

Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit (N25–N29)

Përjashton: me urolitiazë (N20–N23)

N25	Çrregullime nga funksioni i ulur renal tubular
	<i>Përjashton:</i> çrregullimet metabolike të klasifikuara në E70–E90
N25.0	Osteodistrofia renale Osteodistrofia azotemike Çrregullimet tubulare me humbje të fosfateve Renal: • rakitizmi • trup i shkurtër
N25.1	Diabeti insipid nefrogjen
N25.8	Çrregullime të tjera nga funksioni i ulur renal tubular Sindroma Lightwood-Albright Acidoza tubulare renale NOS Hiperparatiroidizëm dytësor me origjinë renale
N25.9	Çrregullime nga funksioni i ulur renal tubular, të paspecifikuara

N26**Kontraktura e veshkës, e paspecifikuar**

Atrofi e veshkës (terminale)

Sklerozë renale NOS

Përjashton: kontrakturën e veshkës me hipertension (I12.-)
glomerulonefritin sklerotizues difuz (N18.-)
nefrosklerozën hipertensive (arteriolare) (arteriosklerotike)
(I12.-)
veshkën e vogël me shkak të panjohur (N27.-)

N27**Veshka e vogël me shkak të panjohur**

N27.0

Veshka e vogël unilaterale

N27.1

Veshka e vogël bilaterale

N27.9

Veshka e vogël, e paspecifikuar

N28**Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: hidroureterin (N13.4)
sëmundjet e veshkave:
• akute NOS (N00.9)
• kronike NOS (N03.9)
përdredhjen dhe strikturën ureterike:
• me hidronefroze (N13.1)
• pa hidronefroze (N13.5)

N28.0

Ishemia dhe infarkti i veshkës

I arteries renale:

- embolizëm
- obstrukcion
- okluzion
- trombozë

Infarkti renal

Përjashton: veshkën e Goldblatt (I70.1)
arterien renale (pjesa e jashtme):
• aterosklerozë (I70.1)
• stenozen kongjenitale (Q27.1)

- N28.1 Cisti i veshkës**
Cist (i shumëfishtë) (i vetmuar) i veshkës, i fituar
Përjashton: sëmundjen cistike të veshkës (kongjenitale) (Q61.-)
- N28.8 Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit të specifikuara**
Hipertrofi e veshkës
Megaloureter
Nefroptozë
Pielit
Pieloureterit
Ureterit
Ureterocelë
- N28.9 Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit, të paspecifikuara**
Nefropati NOS
Sëmundje renale NOS
Përjashton: nefropatinë NOS dhe sëmundjen renale NOS me dëmtime morfologjike, specifikuar në .0-.8 para N00.- (N05.-)
- N29*** **Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**
- N29.0*** **Sifilisi i vonuar i veshkës (A52.7†)**
- N29.1*** **Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit në sëmundje infektive dhe parazitare të klasifikuara tjetërkund**
Çrregullime të veshkës dhe ureterit në:
• shistozomiazë [bilharziazë] (B65.-†)
• tuberkuloz (A18.1†)
- N29.8*** **Çrregullime të tjera të veshkës dhe ureterit në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund**
Sëmundja e depozitimit të cistinës (E72.0†)

Sëmundjet e tjera të sistemit urinar (N30–N39)

- Përjashton:* infeksionin urinar (si komplikim i):
- abortit dhe barrës ektopike ose molare (O00-O07, O08.8)
 - shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes (O23.-, O75.3, O86.2)

- me urolitiazë (N20-N23)

N30

Cistiti

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv (B95-B98) ose agjentit përgjegjës të jashtëm (Kapitulli XX).

Përjashton: prostatocistitin (N41.3)

N30.0

Cistiti akut

Përjashton: cistitin nga rrezatimi (N30.4)
trigonitin (N30.3)

N30.1

Cistiti kronik intersticial

N30.2

Cistiti tjetër kronik

N30.3

Trigoniti

Uretrotrigoniti

N30.4

Cistiti nga rrezatimi

N30.8

Cistiti tjetër

Abses i fshikëzës së urinës

N30.9

Cistiti, i paspecifikuar

N31

Keqfunksion neuromuskular i vezikës urinare, i paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: nga dëmtimi i plotë i shtyllës kurrizore 'cord bladder' NOS (G95.8)
shkaktuar nga dëmtimi i palcës së shtyllës kurrizore (G95.8)
vezikën neurogjenike të shkaktuar nga sindroma e cauda equina (G83.4)
incontinencën e urinës:
• NOS (R32)
• e specifikuar (N39.3-N39.4)

N31.0

Vezika e pafrenuar neuropatike, e paklasifikuar tjetërkund

N31.1

Vezika reflektore neuropatike, e paklasifikuar tjetërkund

N31.2

Vezika flakside neuropatike, e paklasifikuar tjetërkund

Vezika neuropatike:

- atonike (motore)(sensore)
- autonome
- pa reflekse

- N31.8** Keqfunksion tjetër neuromuskular i vezikës
N31.9 Keqfunksion neuromuskular i vezikës, i paspecifikuar
 Keqfunksionim neurogjenik i vezikës NOS

N32 **Çrregullime të tjera të vezikës**

Përjashton: kalkulë në vezikë (N21.0)
 cistocelën (N81.1)
 hernien ose prolapsin e vezikës, tek femrat (N81.1)

N32.0 **Bllokimi i qafës së vezikës**

Stenoza e qafës së vezikës (e fituar)

N32.1 **Fistula veziko-intestinale**

Fistula vezikorektale

N32.2 **Fistula vezikale e paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: fistulën ndërmjet vezikës dhe traktit gjenital femëror
 (N82.0-N82.1)

N32.3 **Divertikuli i vezikës**

Divertikuliti i vezikës

Përjashton: kalkulë në divertikulin e vezikës (N21.0)

N32.4 **Ruptura jotraumatike e vezikës**

N32.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të vezikës**

Vezika:

- e kalçifikuar
- e kontraktuar
- hiper-reaktive

N32.9 **Çrregullim i vezikës, i paspecifikuar**

N33* **Çrregullime të vezikës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

N33.0* **Cistiti tuberkular (A18.1+)**

N33.8* **Çrregullime të vezikës në sëmundje të klasifikuar tjetërkund**

Çrregullime të vezikës në shistosomiazë [bilharziazë] (B65.-†)

N34 **Uretriti dhe sindromi uretral**

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: sëmundjen e Reiter (M02.3)

uretritit në sëmundjet me predominim të mënyrës seksuale të transmetimit (A50-A64)

uretrotrigonitit (N30.3)

N34.0 Abscesi uretral

Absces (i):

- gjendrës së Cowper
- gjendrës së Littre
- periuretral
- uretrale (i gjendrës)

Përjashton: karunkulin uretral (N36.2)

N34.1 Uretriti jo specifik

Uretriti:

- jogonokoksik
- jovenerian

N34.2 Uretriti tjetër

Meatit, uretral

Ulçer e uretrës (meatusit)

Uretrit:

- NOS
- pas menopauzës

N34.3 Sindrom uretral, i paspecifikuar

N35 Striktura uretrale

Përjashton: strikturën uretrale pas procedurave kirurgjikale (N99.1)

N35.0 Striktura uretrale post-traumatike

Striktura e uretrës si sekëlë e:

- lindjes së fëmijës
- plagëve

N35.1 Striktura uretrale postinfektive e paklasifikuar tjetërkund

N35.8 Striktura uretrale tjetër

N35.9 Strikturë uretrale, e paspecifikuar

Hapje e vogël e meatusit NOS

N36 Çrregullime të tjera të uretrës

N36.0 Fistula uretrale

Kalim uretral falls

Fistula:

- uretroperineale
- uretrorektale
- urinare NOS

Përjashton: fistulën:

- uretroskrotale (N50.8)
- uretrovaginale (N82.1)

N36.1

Divertikuli uretral

N36.2

Karunkula uretrale

N36.3

Prolapsi i mukozës uretrale

Prolaps i uretrës

Uretrocela, tek mashkulli

Përjashton: uretrocelën:

- e lindur (Q64.7)
- tek femra (N81.0)

N36.8

Çrregullime të tjera të specifikuara të uretrës

N36.9

Çrregullim uretral, i paspecifikuar

N37*

Çrregullime të uretrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

N37.0*

Uretriti në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Uretriti nga kandida (B37.4†)

N37.8*

Çrregullime të tjera të uretrës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

N39

Çrregullime të tjera të sistemit urinar

Përjashton: hematurinë:

- NOS (R31)
 - rekurrente dhe persistente (N02.-)
 - me dëmtim të specifikuar morfologjik (N02.-)
- proteinurinë NOS (R80)

N39.0

Infeksioni i traktit urinar, vendi i paspecifikuar

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N39.1	Proteinuria persistente e paspecifikuar <i>Përjashton:</i> si komplikacion i barrës, lindjes dhe paslindjes (O11-O15) me dëmtime morfologjike specifike (N06.-)
N39.2	Proteinuria ortostatike e paspecifikuar <i>Përjashton:</i> me dëmtime morfologjike specifike (N06.-)
N39.3	Inkontinenca e stresit Përdor kod shtesë (N32.8), nëse dëshiron, për identifikimin e hiperaktivitetit të muskulit destrusor ose vezikës.
N39.4	Inkontinenca tjetër urinare e specifikuar Rrjedhje Refleks Nxitje inkontinencë Përdor kod shtesë (N32.8), nëse dëshiron, për identifikimin e hiperaktivitetit të muskulit destrusor ose vezikës. <i>Përjashton:</i> enurezën NOS (R32) inkontinencë urine: • NOS (R32) • me origjinë jo-organike (F98.0)
N39.8	Çrregullime të tjera të specifikuara të sistemit urinar
N39.9	Çrregullim i sistemit urinar, i paspecifikuar

Sëmundjet e organeve gjenitale mashkullore (N40–N51)

N40	Hiperplazia e prostatës <i>Përfshin:</i> hipertrofinë adenofibromatoze zmadhim (beninj) hipertrofia (beninje) medium bar (e prostatës) obstruksionin prostatik NOS <i>Përjashton:</i> neoplazmën beninje, përveç adenomës, fibromës dhe miomës së prostatës (D29.1) e prostatës
------------	--

N41	Sëmundja inflamatore e prostatës Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.
------------	---

N41.0	Prostatiti akut
N41.1	Prostatiti kronik
N41.2	Abscesi i prostatës
N41.3	Prostatocistiti
N41.8	Sëmundje tjetër inflamatore e prostatës
N41.9	Sëmundja inflamatore e prostatës, e paspecifikuar Prostatiti NOS

N42 Çrregullime të tjera të prostatës

N42.0	Kalkuloza e prostatës Gurë në prostatë
N42.1	Kongjestioni dhe hemorragjia e prostatës
N42.2	Atrofia e prostatës
N42.3	Displazia e prostatës Displazi e gradës së ulët <i>Përjashton:</i> displazi e gradës së lartë të prostatës (D07.5)
N42.8	Çrregullime të tjera të specifikuara të prostatës
N42.9	Çrregullim i prostatës, i paspecifikuar

N43 Hidrocela dhe spermatocela

Përfshin: hidrocelën e kordonit spermatik, testisit ose tunikës vaginale
Përjashton: hidrocelën kongjenitale (P83.5)

N43.0	Hidrocela e incistuar
N43.1	Hidrocela e infektuar Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.
N43.2	Hidrocelë tjetër
N43.3	Hidrocelë, e paspecifikuar
N43.4	Spermatocela

N44 Torsioni i testit

Torsion i:

- epididimis
- kordonit spermatik

- testikulit

N45

Orkiti dhe epididimiti

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N45.0

Orkiti, epididimiti dhe epididimo-orkiti me absces

Absces i epididimitis ose e testit

N45.9

Orkiti, epididimiti dhe epididimo-orkiti pa absces

Epididimiti NOS

Orkiti NOS

N46

Infertiliteti mashkullor

Përfshin: azosperminë NOS

oligosperminë NOS

N47

Prepucium i tepërt, fimozja dhe parafimozja

Përfshin: prepuciumin e ngjitur

Forcimin e lafshës

N48

Çrregullime të tjera të penisit

N48.0

Leukoplakia e penisit

Balaniti kserotik obliterans

Kraurozë e penisit

Përfshin: karcinomën in situ të penisit (D07.4)

N48.1

Balanopostiti

Balaniti

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N48.2

Çrregullime inflamatore të tjera të penisit

Absces

Çiban

Karbunkul

Celulit

Kavernit (i penisit)

i trupit kavernoze dhe penisit

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N48.3 Priapizmi

Ereksion i dhimbshëm

N48.4 Impotenca me origjinë organike

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e shkakut.

Përjashton: impotencën psikogjene (F52.2)

N48.5 Ulçera e penisit

N48.6 Balaniti kserotik obliterans

Sëmundja e Peyronie

Fortësimi plastik i penisit

N48.8 Çrregullime specifike të tjera të penisit

Atrofi

Hipertrofi

Trombozë

i/e trupit kavernoza dhe penisit

N48.9 Çrregullim i penisit, i paspecifikuar

N49 Çrregullime inflamatore të organeve gjenitale mashkullore, të paklasifikuara tjetërkund

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: inflamacionin e penisit (N48.1-N48.2)
orkitin dhe epididimitin (N45.-)

N49.0 Çrregullime inflamatore të vezikulave seminale

Vezikuliti NOS

N49.1 Çrregullime inflamatore të kordës spermatike, tunika vaginale, vas deferens

Vaziti

N49.2 Çrregullime inflamatore të skrotumit

N49.8 Çrregullime të tjera inflamatore të specifikuar të organeve gjenitale mashkullore

Inflamacion në shumë vende i organeve gjenitale mashkullore

N49.9 Çrregullime të tjera inflamatore të organeve gjenitale mashkullore, të paspecifikuara

Absces

Çiban

Karbunkul

i organit gjenital mashkullor, i paspecifikuar

Celulit

N50 **Çrregullime të tjera të organeve gjenitale mashkullore**

Përjashton: torsionin e testit (N44)

N50.0 **Atrofia e testit**

N50.1 **Çrregullime vaskulare të organeve gjenitale mashkullore**

Hematocelë NOS

Hemorragji

Trombozë

e organeve gjenitale mashkullore

N50.8 **Çrregullime të tjera të specifikuara të organeve gjenitale mashkullore**

Atrofi

Hipertrofi

Edemë

Ulçer

e skrotumit, vezikës seminale,

kordonit spermatik, testisit

[përveç atrofisë],

tunikës vaginale dhe vas deferens

Kilocela, tunika vaginale (jofilariale) NOS

Fistula, ureterskrotale

Strikturë e:

- kordonit spermatik
- tunikës vaginale
- vas deferens

N50.9 **Çrregullime të tjera të paspecifikuara të organeve gjenitale mashkullore**

N51* **Çrregullime të organeve gjenitale mashkullore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

N51.0* **Çrregullime të prostatës në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Prostatiti:

- gonokoksik (A54.2†)
- trikomonal (A59.0†)
- tuberkular (A18.1†)

N51.1* **Çrregullime të testit dhe epididimit në sëmundje të klasifikuara tjetërkund**

Klamidial:

- epididimiti (A56.1†)
- orkiti (A56.1†)

Gonokoksik:

- epididimiti (A54.2†)
- orkiti (A54.2†)

Orkiti i Parotitit Epidemik (B26.0†)

Tuberkular :

- epididimiti (A18.1†)
- testiti (A18.1†)

N51.2* Balaniti në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Balaniti:

- amebik (A06.8†)
- kandidoz (B37.4†)

N51.8* Çrregullime të tjera të organeve gjenitale mashkullore në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

Kilocela filariale, tunika vaginale (B74.-†)

Nga infeksioni me virusin e herpesit [herpes simplex] të traktit gjenital mashkullor (A60.0†)

Tuberkulozi i vezikës seminale (A18.1†)

Çrregullimet e gjoksit

(N60–N64)

Përjashton: çrregullimet e gjoksit shoqëruar me lindjen e fëmijës (O91-O92)

N60 Displazia mamare beninje

Përfshin: mastopatinë fibrocistike

N60.0 Cisti solitar i gjoksit

Cist i gjoksit

N60.1 Mastopatia cistike difuze

Gjoksi cistik

Përjashton: me proliferim epitelial (N60.3)

N60.2 Fibroadenoza e gjoksit

Përjashton: fibroadenomën e gjoksit (D24)

N60.3 Fibroskleroza e gjoksit

Mastopatia cistike me proliferim epitelial

N60.4 Ektazia e duktit mamar

- N60.8 Displazia tjetër mamare beninje
N60.9 Displazia mamare beninje, e paspecifikuar

N61 **Çrregullimet inflamatore të gjoksit**

Absces (akut) (kronik) (jopuerperal) i:

- areolës
- gjoksit

Karbunkul e gjoksit

Mastiti (akut) (kronik) (jopuerperal):

- NOS
- infektiv

Përjashton: mastitin infektiv e të porsalindurit (P39.0)

N62 **Hipertrofia e gjoksit**

Gjinekomastia

Hipertrofi e gjoksit:

- NOS
- masive e pubertetit

N63 **Fryrje e paspecifikuar e gjoksit**

Nodul (j) NOS në gjoks

N64 **Çrregullime të tjera të gjoksit**

N64.0 Fisura dhe fistula e thithit

N64.1 Nekroza dhjamore të gjoksit

Nekrozë yndyrore (e segmentuar) e gjoksit

N64.2 Atrofia e gjoksit

N64.3 Galaktorrea e pashoqëruar me lindje

N64.4 Mastodinia

N64.5 Shenja dhe simptoma të tjera në gjoks

Ngurtësim i gjoksit

Shkarkim nga thithi

Tërheqje e thithit

N64.8 Çrregullime të tjera të gjoksit të specifikuara

Galaktocelë

Subinvolucion i gjoksit (pas laktacionit)
N64.9 Çrregullime të tjera të gjoksit, të paspecifikuara

Sëmundjet inflamatore të organeve pelvike femërore (N70–N77)

Përjashton: ato të komplikuara me:

- abort ose barrë ektopike apo molare (O00-O07, O08.0)
- shtatzëni, lindje dhe periudha pas lindjes (O23.-, O75.3, O85, O86.-)

N70 Salpingiti dhe ooforiti

Përfshin: abscesin (e):

- tubit fallopian
- ovarit
- tubo-ovarian

piosalpinksin
salpingo-ooforitin
sëmundjen inflamatore tubo-ovariante

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N70.0 Salpingiti dhe ooforiti akut
N70.1 Salpingiti dhe ooforiti kronik
Hidrosalpinksi
N70.9 Salpingit dhe ooforit, i paspecifikuar

N71 Sëmundja inflamatore e uterusit, përveç qafës

Përfshin: endo(mio)metritin

- metritin
- miometritin
- piometrën
- abscesin uterin

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N71.0 Sëmundja inflamatore akute e uterusit

- N71.1 Sëmundja inflamatore kronike e uterusit
 N71.9 Sëmundja inflamatore e uterusit, e paspecifikuar

N72 Sëmundja inflamatore e qafës së uterusit

Cerviciti	me ose pa erozion ose ektropion
Endocerviciti	
Ekzocerviciti	

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: erozionin dhe ektropionin e cerviksit pa cervicit (N86)

N73 Sëmundja inflamatore pelvike femërore

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

N73.0 Parametriti akut dhe celuliti pelvik

Absces i:	specifikuar si akut
• ligamentit të gjerë	
• parametriumit	

Celuliti pelvik, femrat

N73.1 Parametriti kronik dhe celuliti pelvik

Çdo konditë në N73.0 e specifikuar si kronike

N73.2 Parametriti i paspecifikuar dhe celuliti pelvik

Çdo konditë në N73.0 e paspecifikuar si akute apo kronike

N73.3 Peritoniti pelvik akut femëror

N73.4 Peritoniti pelvik kronik femëror

N73.5 Peritoniti i paspecifikuar pelvik femëror

N73.6 Aderencat pelvike peritoneale femërore

Përjashton: adezionin pelvik peritoneal pas procedureave kirurgjikale (N99.4)

N73.8 Sëmundje të tjera të specifikuara inflamatore pelvike femërore

N73.9 Sëmundja inflamatore pelvike femërore, e paspecifikuar

Infeksion ose inflamacion i pelvisit femëror NOS

N74* Çrregullime inflamatore pelvike në sëmundje të klasifikuara tjetërkund

N74.0*	Infeksioni tuberkular i qafës së uterusit (A18.1+)
N74.1*	Sëmundja inflamatore pelvike femërore tuberkulare (A18.1+) Endometriti tuberkular
N74.2*	Sëmundja inflamatore pelvike femërore sifilitike (A54.2+, A52.7+)
N74.3*	Sëmundja inflamatore pelvike femërore gonokoksike (A54.2+)
N74.4*	Sëmundja inflamatore pelvike femërore klamidiale (A56.1+)
N74.8*	Çrregullime inflamatore pelvike femërore në sëmundje të tjera, të klasifikuara tjetërkund

N75 Sëmundjet e gjendrave të Bartolinit

N75.0	Cisti i gjendrave të Bartolinit
N75.1	Abscesi i gjendrave të Bartolinit
N75.8	Sëmundje të tjera të gjendrave të Bartolinit Bartoliniti
N75.9	Sëmundje të gjendrave të Bartolinit, të paspecifikuara

N76 Inflamacion tjetër i vaginës dhe vulvës

Përdor kod shtesë (B95-B97), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përjashton: vaginitin senil (atrofik) (N95.2)

N76.0	Vaginiti akut Vaginiti NOS Vulvovaginiti: • NOS • akut
N76.1	Vaginiti subakut dhe kronik Vulvovaginiti: • kronik • subakut
N76.2	Vulviti akut Vulviti NOS
N76.3	Vulviti subakut dhe kronik
N76.4	Abscesi i vulvës Furunkula e vulvës
N76.5	Ulçeracioni i vaginës

N76.6	Ulçeracioni i vulvës
N76.8	Inflamacion tjetër i specifikuar i vaginës dhe vulvës
N77*	Ulçeracioni dhe inflamacioni vulvovaginal në sëmundje të klasifikuara tjetërkund
N77.0*	Ulçeracioni i vulvës në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund Ulçeracioni i vulvës në: • infeksionin nga virusi i herpes [herpes simplex](A60.0†) • tuberkuloz (A18.1†)
N77.1*	Vaginiti, vulviti dhe vulvovaginiti në sëmundje infektive e parazitare të klasifikuara tjetërkund Vaginiti, vulviti dhe vulvovaginiti në: • kandidiazë (B37.3†) • infeksionin nga virusi i herpes [herpes simplex](A60.0†) • enterobiazë (B80†)
N77.8*	Ulçeracioni dhe inflamacioni vulvovaginal në sëmundje të tjera të klasifikuara tjetërkund Ulçera e vulvës në sëmundjen e Behçet (M35.2†)

Çrregullime jo-inflamatore të traktit gjenital femëror (N80–N98)

N80	Endometrioza
N80.0	Endometrioza e uterusit Adenomioza
N80.1	Endometrioza e ovarit
N80.2	Endometrioza e tubit fallopian
N80.3	Endometrioza e peritoneumit pelvik
N80.4	Endometrioza e septumit rektovaginal dhe vaginës
N80.5	Endometrioza e intestinit
N80.6	Endometrioza e cikatrices kutane
N80.8	Endometrioze tjetër

	Endometrioza e toraksit
N80.9	Endometrioze, e paspecifikuar
N81	Prolapsi gjenital femëror
	<i>Përjashton:</i> prolapsin gjenital si komplikacion të barrës, lindjes ose paslindjes (O34.5)
	prolapsin dhe hernien e ovareve dhe tubit fallopian (N83.4)
	prolapsin e vaginës pas histerektomisë (N99.3)
N81.0	Uretrocela femërore
	<i>Përjashton:</i> uretrocelën me:
	• cistocelë (N81.1)
	• prolaps të uterusit (N81.2-N81.4)
N81.1	Cistocela
	Cistocelë me uretrocelë
	Prolaps (i murit) vaginal (anterior) NOS
	<i>Përjashton:</i> cistocelën me prolaps të uterusit (N81.2-N81.4)
N81.2	Prolapsi uterovaginal jo i plotë
	Prolaps i cerviksit NOS
	Prolaps i uterusit:
	• shkalla e parë
	• shkalla e dytë
N81.3	Prolapsi uterovaginal i plotë
	Procidentia (uteri) NOS
	Prolaps i uterusit i shkallës së tretë
N81.4	Prolapsi uterovaginal, i paspecifikuar
	Prolaps i uterusit NOS
N81.5	Enterocela vaginale
	<i>Përjashton:</i> enterocelën me prolaps të uterusit (N81.2-N81.4)
N81.6	Rektocela
	Prolaps i murit të pasëm të vaginës
	<i>Përjashton:</i> prolapsin rektal (K62.3)
	rektocelën me prolaps të uterusit (N81.2-N81.4)
N81.8	Prolaps gjenital femëror tjetër
	Perineumi jofunksional
	Lacerim i vjetër i muskulaturës së dyshemesë të pelvisit
N81.9	Prolaps gjenital femëror, i paspecifikuar

N82**Fistula e traktit gjenital femëror***Përjashton:* fistulën vezikointestinale (N32.1)**N82.0****Fistula vezikovaginale****N82.1****Fistula të tjera të traktit gjenital femëror**

- cervikovezikale
- ureterovaginale
- uretrovaginale
- uteroureterike
- uterovezikale

N82.2**Fistula e vaginës me zorrën e hollë****N82.3****Fistula e vaginës me zorrën e trashë**

Fistula rektovaginale

N82.4**Fistula të tjera të traktit gjenital-intestinal****N82.5****Fistula e traktit gjenital femëror në lëkurë**

Fistula:

- nga uterus i në murin abdominal
- vaginoperineale

N82.8**Fistula të tjera të specifikuar të traktit gjenital femëror****N82.9****Fistulë e traktit gjenital femëror, e paspecifikuar****N83****Çrregullime jo-inflamatore të ovarit, tubit fallopian dhe ligamentit të gjerë***Përjashton:* hidrosalpinksin (N70.1)**N83.0****Cisti folikular i ovarit**

Cist i folikulit graafian

Cist folikular hemorragjik (i ovarit)

N83.1**Cisti i korpus luteum**

Cist hemorragjik i corpus luteum

N83.2**Ciste të tjera dhe të papërcaktuar të ovarit**

Retension | i ovarit

Cist i thjeshtë

Përjashton: cistin e ovarit:

- të zhvillimit (Q50.1)
- neoplastik (D27)

sindromën e ovarit policistik (E28.2)

N83.3 Atrofia e ovarit dhe tubit fallopian të fituar

N83.4 Prolapsi dhe hernia e ovarit dhe tubit fallopian

N83.5 Torsioni i pedikulit ovarian, ovarit dhe tubit fallopian

Torsioni (i):

- tubit aksesor
- hydatid i Morgagni

N83.6 Hematosalpingsi

Përfashton: haematosalpinsin me:

- hematokolp (N89.7)
- haematometra (N85.7)

N83.7 Hematoma e ligamentit të gjerë

N83.8 Çrregullime të tjera jo-inflamatore të ovarit, tubit fallopian dhe ligamentit të gjerë

Sindroma e laceracionit të ligamentit të gjerë [Allen-Masters]

N83.9 Çrregullime të paspecifikuara jo-inflamatore të ovarit, tubit fallopian dhe ligamentit të gjerë

N84 Polipi i traktit gjenital femëror

Përfashton: polipin adenomatoz (D28.-)

polipin placentar (O90.8)

N84.0 Polipi i trupit të uterusit (korpus uteri)

Polip i:

- endometriumit
- uterusit NOS

Përfashton: hiperplazinë polipoide endometriale (N85.0)

N84.1 Polipi i qafës së uterusit (cerviks uteri)

Polip mukoz i cerviksit

N84.2 Polipi i vaginës

N84.3 Polipi i vulvës

Polip i labias

N84.8 Polipe në pjesë të tjera të traktit gjenital femëror

N84.9 Polip i traktit gjenital femëror, i paspecifikuar

N85 Çrregullime të tjera jo-inflamatore të uterusit, përveç qafës

Përfashton: endometriozen (N80.-)

sëmundjet inflamatore të uterusit (N71.-)

çrregullimet jo-inflamatorë të cerviksit me përjashtim të keqpozicionimit (N86-N88)

polipin e trupit të uterusit (N84.0)

prolapsin e uterusit (N81.-)

N85.0 Hiperplazia e gjendrave endometriale

Hiperplazi e endometrit:

- NOS
- cistike
- glandulare-cistike
- polipoide

N85.1 Hiperplazia adenomatoze endometriale

Hiperplazi e endometrit, atipike (adenomatoze)

N85.2 Hipertrofia e uterusit

Uterus i zmadhuar ose masiv

Përjashton: hipertrofinë puerperale të uterusit (O90.8)

N85.3 Subinvolucionin e uterusit

Përjashton: subinvolucionin puerperal të uterusit (O90.8)

N85.4 Malpozicionin e uterusit

Anteversión

Retrofleksion

Retroversion

i uterusit

Përjashton: atë, si komplikacion i barrës, para lindjes ose lindjes (O34.5, O65.5)

N85.5 Inversionin e uterusit

Përjashton: traumën obstetrikale të tanishme (O71.2)

inversionin e paslindjes të uterusit (O71.2)

N85.6 Sinekie intrauterine

N85.7 Hematometra

Hematosalpinksi me hematometra

Përjashton: hematometra me hematokolp (N89.7)

N85.8 Çrregullime të tjera jo-inflamatorë të specifikuara të uterusit

Atrofi e uterusit, e fituar

Fibrozë e uterusit NOS

N85.9 Çrregullime të tjera jo-inflamatorë të uterusit, të paspecifikuara

Çrregullime të uterusit NOS

N86**Erozioni dhe ektropia e cerviks uteri**

Përfshin: ulqer nga dekubitusi (trofike) | i/e cerviksit
 eversionin

Përjashton: me cervicit (N72)

N87**Displazia e cerviks uteri**

Përjashton: karcinomën in situ të cerviksit (D06.-)

N87.0**Displazia e lehtë cervikale**

Neoplazia cervikale intraepiteliale [CIN], shkalla I
 Lezion skuamoz intraepitelial i gradës së ulët (LSIU)

N87.1**Displazia e moderuar cervikale**

Neoplazia cervikale intraepiteliale [CIN], shkalla II

N87.2**Displazia e rëndë cervikale, e paklasifikuar tjetërkund**

Displazi e rëndë cervikale NOS
Përjashton: neoplazinë cervikale intraepiteliale [CIN], shkalla III, me ose pa përmendje të displazisë së rëndë (D06.-)

N87.9**Displazi e cerviks uteri, e paspecifikuar****N88****Çrregullime të tjera jo-inflamatore të cerviks uteri (qafës së mitrës)**

Përjashton: sëmundjen inflamatorë të cerviksit (N72)
 polipin e cerviksit (N84.1)

N88.0**Leukoplakia e cerviks uteri****N88.1****Lacerimi i vjetër i cerviks uteri**

Adezion i cerviksit
Përjashton: traumën obstetrikale të tanishme (O71.3)

N88.2**Striktura dhe stenoza e cerviks uteri**

Përjashton: komplikacionet e paralindjes (O65.5)

N88.3**Inkompetenca (paaftësi) e cerviks uteri**

Investigimi dhe menaxhimi i inkompetencës cervikale (të dyshuar) në një grua joshatzënë
Përjashton: prekjen e fetusit dhe të porsalindurit (P01.0)
 komplikacionet e shtatzënisë (O34.3)

N88.4**Zgjatja hipertrofike e cerviks uteri**

- N88.8** **Çrregullime të tjera joinflamatore, të specifikuara, të cerviks uteri**
Përjashton: traumën obstetrikale të atij momenti (O71.3)
- N88.9** **Çrregullime të tjera jo-inflamatore, të paspecifikuara, të cerviks uteri**
- N89** **Çrregullime të tjera joinflamatore të vaginës**
Përjashton: karcinomën in situ të vaginës (D07.2)
 inflamacionin e vaginës (N76.-)
 vaginitin senil (atrofik) (N95.2)
 leukorrenë trikomonale (A59.0)
- N89.0** **Displazia vaginale e lehtë**
 Neoplazia vaginale intraepiteliale [VAIN], shkalla I
- N89.1** **Displazia vaginale e moderuar**
 Neoplazia vaginale intraepiteliale [VAIN], shkalla II
- N89.2** **Displazia vaginale e rëndë e paklasifikuar tjetërkund**
 Displazia vaginale e rëndë NOS
Përjashton: neoplazinë vaginale intraepiteliale [VAIN], shkalla III, me ose pa përmendje të displazisë së rëndë (D07.2)
- N89.3** **Displazia vaginale, e paspecifikuar**
- N89.4** **Leukoplakia e vaginës**
- N89.5** **Striktura dhe atrezia e vaginës**
 Vaginale:
 • adezionet
 • stenoza
Përjashton: adezionet postoperative të vaginës (N99.2)
- N89.6** **Unaza e ngushtë himenale**
 Fortësim i himenit
 Hyrje e ngurtësuar
Përjashton: himenin e paperforuar (Q52.3)
- N89.7** **Hematokolpi**
 Haematokolp me hematometër ose hematosalpinks
- N89.8** **Çrregullime të tjera jo-inflamatore të specifikuara të vaginës**
 Leukorre NOS
 Laceracion i vjetër i vaginës
 Ulçeracion pesar i vaginës
Përjashton: traumën obstetrikale të tanishme (O70.-, O71.4, O71.7-O71.8)

N89.9 Çrregullime të tjera jo-inflamatore të vaginës, të paspecifikuara

Çrregullime të tjera jo-inflamatore të vulvës dhe

N91.0 Amenorrea primare

- Dështim i fillimit të menstruacioneve në pubertet
- N91.1 Amenorrea sekondare**
Mungesa e menstruacioneve tek një grua që ka pasur menstruacione më parë
- N91.2 Amenorrea e paspecifikuar**
Mungesa e menstruacioneve NOS
- N91.3 Oligomenorrea primare**
Menstruacione të pakta dhe të rralla që nga fillimi
- N91.4 Oligomenorrea sekondare**
Menstruacione të pakta dhe të rralla tek një grua me perioda normale të mëparëshme
- N91.5 Oligomenorrea e paspecifikuar**
Hipomenorrea NOS

N92 Menstruacione të tepruara, të shpeshta dhe të parregullta

Përjashton: hemorragjinë postmenopauzale (N95.0)

- N92.0 Menstruacione të tepruara, të shpeshta me cikël të rregullt**
Perioda ekscesive NOS
Menorragji NOS
Polimenorre
- N92.1 Menstruacione të tepruara, të shpeshta me cikël të parregullt**
Gjakosje të çrregullta ndërmjet cikleve
Intervale të shkurtuara ndërmjet gjakrrjedhjeve menstruale
Menometrorragjia
Metrorragjia
- N92.2 Menstruacione të tepruara në pubertet**
Gjakrrjedhje ekscesive e shoqëruar me fillimin e periodave menstruale
Menorragji pubertale
Gjakrrjedhje pubertale
- N92.3 Hemorragji në ovulacion**
Gjakrrjedhje e rregullt ndërmenstruale (ndërmjet menstruacioneve)
- N92.4 Hemorragji e shtuar në periudhën premenopauzës**
Menorargjia ose metrorragjia:
- klimakterike
 - menopauzale
 - preklmakterike
 - premenopauzale

- N92.5** Menstruacione të tjera të parregullta, të specifikuara
- N92.6** Menstruacione të parregullta, të paspecifikuara
- E parregullt:
- gjakosje NOS
 - perioda NOS
- Përjashton:* menstruacionet e parregullta me:
- intervale të zgjatura ose gjakosje të pakët (N91.3-N91.5)
 - intervale të shkurtuara ose gjakosje ekscesive (N92.1)

N93 Hemorragji të tjera uterine dhe vaginale jo-normale

- Përjashton:* hemorragjinë vaginale të të porsalindurit (P54.6)
pseudomenses (P54.6)
- N93.0** Hemorragji postkoitale dhe e kontaktit
- N93.8** Hemorragji të tjera uterine dhe vaginale jo-normale, të specifikuara
- Gjakrrjedhje uterine ose vaginale disfunktionale ose funksionale NOS
- N93.9** Hemorragji të tjera uterine dhe vaginale jo-normale, të paspecifikuara

N94 Dhimbje dhe gjendje të tjera të shoqëruara me organet gjenitale dhe ciklin menstrual

- N94.0** Mittelschmerz
- N94.1** Dispareunia
- Përjashton:* dispaureninë psikogjene (F52.6)
- N94.2** Vaginizmi
- Përjashton:* vaginizmin psikogjenik (F52.5)
- N94.3** Sindromi i tensionit premenstrual
- N94.4** Dismenorrea primare
- N94.5** Dismenorrea sekondare
- N94.6** Dismenorre, e paspecifikuar
- N94.8** Gjendje të tjera të shoqëruara me organet gjenitale dhe ciklin menstrual, të specifikuara
- N94.9** Gjendje të tjera të shoqëruara me organet gjenitale dhe ciklin menstrual, të paspecifikuara

N95**Çrregullime të menopauzës dhe perimenopauzës**

Përjashton: gjakosjen ekscesive në periudhën premenopauzale (N92.4)

postmenopauzale:

- osteoporoza (M81.0)
- osteoporoza
 - me frakturë patologjike (M80.0)
- uretriti (N34.2)

menopauzën e parakohshme NOS (E28.3)

N95.0**Hemorragjia e postmenopauzës**

Përjashton: ato që shoqërohen me menopauzë artificiale (N95.3)

N95.1**Gjendje të menopauzës dhe klimaksit femëror**

Simptoma si skuqje e fytyrës, pagjumësi, dhimbje koke, humbje përqendrimi, shoqëruar me menopauzë

Përjashton: ato që shoqërohen me menopauzë artificiale (N95.3)

N95.2**Vaginiti atrofik i postmenopauzës**

Vaginiti senil (atrofik)

Përjashton: atë që shoqërohet me menopauzë artificiale (N95.3)

N95.3**Gjendje të shoqëruara me menopauzë artificiale**

Sindroma e menopauzës post-artificiale

N95.8**Çrregullime të tjera të specifikuara të menopauzës dhe perimenopauzës****N95.9****Çrregullime të tjera të paspecifikuara të menopauzës dhe perimenopauzës****N96****Abortuese habituale**

Përfshin: investigimin ose përkujdesjen tek një grua joshatzënë infertilitetin relativ

Përjashton: shtatzëninë aktuale (O26.2)
me abortim të tanishëm (O03-O06)

N97**Infertiliteti femëror**

Përfshin: pamundësi për të ngelur shtatzënë
sterilitet femëror NOS

Përjashton: infertilitetin relativ (N96)

N97.0**Infertiliteti femëror i shoqëruar me anovulacion**

- N97.1** **Infertiliteti femëror me origjinë tubare**
 Shoqëruar me anomali kongjenitale të tubit
 Tubar/e:
- bllok
 - okluzion
 - stenoze
- N97.2** **Infertiliteti femëror me origjinë uterine**
 Shoqëruar me anomali kongjenitale të uterusit
 Mosimplantim i vezës
- N97.3** **Infertiliteti femëror me origjinë cervikale**
- N97.4** **Infertiliteti femëror i shoqëruar me faktorë mashkullorë**
- N97.8** **Infertiliteti femëror me origjinë tjetër**
- N97.9** **Infertiliteti femëror i paspecifikuar**

N98 **Komplikacione të shoqëruara me fertilizimin artificial**

- N98.0** **Infeksioni i shoqëruar me inseminimin artificial**
- N98.1** **Hiperstimulimi i ovareve**
 Hiperstimulimi i ovareve:
- NOS
 - shoqëruar me ovulacion të induktuar
- N98.2** **Komplikacione nga përpjekje e futjes së vezës së fertilizuar pas fertilizimit in vitro**
- N98.3** **Komplikacione nga përpjekje të futjes së embrionit në transferimin embrional**
- N98.8** **Komplikacione të tjera të shoqëruara me fertilizimin artificial**
 Komplikacione të inseminimit artificial nga:
- dhuruesi
 - bashkëshorti
- N98.9** **Komplikacione të shoqëruara me fertilitetin artificial, të paspecifikuara**

Çrregullime të tjera të sistemit uro-gjenital
 (N99)

N99**Çrregullime postprocedurale të sistemit uro-gjenital të paklasifikuara tjetërkund**

Përjashton: cistitin nga rrezatimi (N30.4)
osteoporozën pas ooforektomisë (M81.1)
• me frakturë patologjike (M80.1)
gjendje të shoqëruara me menopauzë artificiale (N95.3)

N99.0 Insuficienca renale postprocedurale

N99.1 Striktura uretrale postprocedurale

Strikturë uretrale pas kateterizimit

N99.2 Adezionet postoperative të vaginës

N99.3 Prolapsi i vaginës pas histerektomisë

N99.4 Adezione pelvike peritoneale postprocedurale

N99.5 Keqfunksioni i stomës së jashtme të traktit urinar

N99.8 Çrregullime të tjera postprocedurale të sistemit uro-gjenital

Sindroma e ovarit rezidual

N99.9 Çrregullime postprocedurale të sistemit uro-gjenital, të paspecifikuara

Kapitulli XV

Shtatzënia, lindja dhe periudha e paslindjes (O00–O99)

Kodet e përfshira në këtë kapitull duhen përdorur për gjendjet që lidhen ose përkeqësohen nga shtatzënia, lindja dhe pas lindja (shkaqe amtare ose obstetrike).

Përjashton: sëmundje të caktuara ose dëmtime që komplikojnë shtatzëninë, lindjen dhe pas lindjen të klasifikuara tjetërkund

shkaqe të jashtme (për vdekshmërinë) (V01-Y89)

plagë, helmime dhe disa pasoja të shkaqeve të jashtme (S00-T88.1, T88.6-T98)

çrregullime mendore dhe të sjelljes që lidhen me periudhën menjëherë pas lindjes (F53.-)

tetanozin obstetrikal (A34)

nekrozën pas lindje të gjendrës pituitare (E23.0)

osteomalacinë në periudhën menjëherë pas lindjes (M83.0)

mbikqyrjen e:

- shtatzënisë me risk të lartë (Z35.-)
- shtatzënisë normale (Z34.-)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

O00-O08	Barra me ecure abortale
O10-O16	Edema, proteinuria dhe çrregullimet hipertensive në barrë, lindje e paslindje
O20-O29	Çrregullime të tjera amësore (maternale) të lidhura kryesisht me barrën
O30-O48	Kujdesi amësor (maternal) lidhur me fetusin, kavitetin amniotik dhe problemet e mundshme gjatë barrës
O60-O75	Ndërlikimet e aktivitetit të lindjes dhe lirim
O80-O84	Lindje (akti i lindjes)
O85-O92	Ndërlikimet e lidhura kryesisht me lehoninë
O94-O99	Gjendje të tjera obstetrikale të paklasifikuara tjetërkund

Barra me rezultat abortiv

(O00-O08)

Përjashton: vazhdimin e shtatzënisë në barrat e shumëfishta pas abortimit të një ose më shumë fetuseve (O31.1)

O00

Barra ektopike

Përfshin: shtatzëninë ektopike të rupturuar

Përdor kod shtesë nga kategoria O08.-, nëse dëshiron, për identifikimin e komplikacionit shoqërues.

O00.0

Barra abdominale

Përjashton: lindjen e fetusit të jetueshëm, në gravidancën abdominale (O83.3)

kujdesin maternal për fetusin e aftë për t'u zhvilluar në barrën abdominale (O36.7)

O00.1

Barra tubale

Shtatzëni fallopiane

Çarje e tubit (fallopian) nga shtatzënia

Abort tubal

O00.2

Barra ovariane

O00.8

Barra ektopike tjetër

Shtatzëni:

- cervikale
- kornuale
- intraligamentoze
- murale

O00.9

Barra ektopike, e paspecifikuar

O01

Mola hidatidiforme

Përdor kod shtesë nga kategoria O08.-, nëse dëshironi, për identifikimin e çfarëdo komplikacioni shoqërues.

Përjashton: molën hidatidiforme malinje (D39.2)

O01.0

Mola hidatidiforme klasike

Mola hidatiforme e plotë

O01.1 Mola hidatidiforme jo e plotë dhe e pjesshme

O01.9 Mola hidatidiforme e paspecifikuar

Sëmundja trofoblastike NOS

Mola vezikulare NOS

O02 **Produkte të tjera jonormale të konceptimit**

Përdor kod shtesë nga kategoria O08.-, nëse dëshiron, për identifikimin e çfarëdo komplikacioni shoqërues.

Përjashton: fetusin papiraceuz (O31.0)

O02.0 Mola johidatidiforme

Molë:

- karnoze
- mishtore
- intrauterine NOS

Vezë patologjike

O02.1 Aborti i pakryer

Vdekje e hershme fetale me mbajtje të fetusit të vdekur

Përjashton: abortin e pakryer me:

- dështim të hershëm (O02.0)
- molë:
 - hidatidiforme (O01.-)
 - johidatidiforme (O02.0)

O02.8 Produkte të tjera jonormale të konceptimit, të specifikuara

Përjashton: ato që shoqërohen me:

- dështim të hershëm (O02.0)
- molë:
 - hidatidiforme (O01.-)
 - johidatidiforme (O02.0)

O02.9 Produkte të tjera jonormale të konceptimit, të paspecifikuara

Nën-ndarja me katër karaktere në vazhdim është për përdorim me kategoritë O03-O06:

Shënim: Aborti i paplotë përfshin mbajtjen e mbetjeve të konceptimit pas abortit.

.0 I paplotë, i komplikuar me infeksion të traktit gjenital dhe infeksion pelvik

Me gjendje në O08.0

- .1 I paplotë, i komplikuar me hemorragji të vonshme dhe ekscesive**
Me gjendje në O08.1
- .2 I paplotë, i komplikuar me embolizëm**
Me gjendje në O08.2
- .3 I paplotë, me komplikacione të tjera dhe të paspecifikuara**
Me gjendje në O08.3-O08.9
- .4 I paplotë, pa komplikacione**
- .5 I plotë ose i paspecifikuar, i komplikuar me infeksion të traktit gjenital dhe infeksion pelvik**
Me gjendje në O08.0
- .6 I plotë ose i paspecifikuar, i komplikuar me hemorragji të vonëshme dhe ekscesive**
Me gjendje në O08.1
- .7 I plotë ose i paspecifikuar, i komplikuar me embolizëm**
Me gjendje në O08.2
- .8 I plotë ose i paspecifikuar, me komplikacione të tjera dhe të paspecifikuara**
Me gjendje në O08.3-O08.9
- .9 I plotë ose i paspecifikuar, pa komplikacione**

O03 Aborti spontan

[Shih para O03 për nën-ndarje]

Përfshin: abortin

O04 Aborti mjekësor

[Shih para O03 për nën-ndarje]

Përfshin: ndërprerjen e shtatzënisë:

- ligjore
 - terapeutike
- abortin terapeutik

O05 Aborti tjetër

[Shih para O03 për nën-ndarje]

O06 Aborti i paspecifikuar

[Shih para O03 për nën-ndarje]

Përfshin: abortimin e provokuar NOS

O07**Aborti i tentuar i dështuar**

Përfshin: dështimin e tentativës për abort të provokuar

Përfshihet: abortin e paplotë (O03-O06)

- O07.0** **Aborti mjekësor i dështuar, i komplikuar nga infeksione gjenitale dhe pelvike**
Me gjendjet në O08.0
- O07.1** **Aborti mjekësor i dështuar, i komplikuar nga hemorragji e shtuar ose e vonuar**
Me gjendjet në O08.1
- O07.2** **Aborti mjekësor i dështuar, i komplikuar nga embolia**
Me gjendjet në O08.2
- O07.3** **Aborti mjekësor i dështuar me komplikacione të tjera, të paspecifikuara**
Me gjendjet në O08.3-O08.9
- O07.4** **Aborti mjekësor i dështuar, pa komplikacione**
Aborti mjekësor i dështuar NOS
- O07.5** **Aborti i tentuar i dështuar, tjetër dhe i paspecifikuar, i komplikuar nga infeksione gjenitale dhe pelvike**
Me gjendjet në O08.0
- O07.6** **Aborti i tentuar, i dështuar, tjetër dhe i paspecifikuar, i komplikuar nga hemorragji e shtuar ose e vonuar**
Me gjendjet në O08.1
- O07.7** **Aborti i tentuar i dështuar, tjetër dhe i paspecifikuar, i komplikuar nga embolia**
Me gjendjet në O08.2
- O07.8** **Aborti i tentuar i dështuar, tjetër dhe i paspecifikuar, me komplikacione të tjera, të paspecifikuara**
Me gjendjet në O08.3-O08.9
- O07.9** **Aborti i tentuar i dështuar, tjetër dhe i paspecifikuar, pa komplikacione**
Aborti i tentuar i dështuar NOS

O08**Komplikacione pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike**

Shënim: Ky kod ofrohet në radhë të parë për kodifikim të sëmundshmërisë. Për përdorimin e kësaj kategorie iu duhet referuar rregullave dhe udhëzimeve të kodifikimit të sëmundshmërisë në Vëllimin 2.

O08.0	Infeksione gjenitale dhe pelvike pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike	
	Endometriti	
	Ooforiti	pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07
	Parametriti	
	Peritoniti pelvik	
	Salpingiti	
	Salpingo-ooforiti	
	Sepsisi	
	Shoku septik	
	Septicemia	
	Përdorni kodin shtesë (R57.2), nëse dëshironi, për të identifikuar shokun septik.	
	<i>Përjashton:</i> embolizmin septik ose septikopiemik (O08.2) infeksionin e traktit urinar (O08.8)	
O08.1	Hemorragji e shtuar ose e vonuar pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike	
	Afibrinogjenemia	pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07
	Sindroma e defibrinimit	
	Koagulimi intravaskular	
O08.2	Embolia pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike	
	Emboli:	
	• NOS	pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07
	• ajrore	
	• e lëngut amniotik	
	• e mpiksjes së gjakut	
	• pulmonare	
	• piemike	
	• septike ose septikopiemike	
	• nga solucionet me sapun	
O08.3	Shoku pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike	
	Kolaps cirkulator	pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07
	Shok (postoperativ)	
	<i>Përjashton:</i> shokun septik (O08.0)	
O08.4	Insuficienca renale pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike	
	Oliguria	
	Renale:	

	• insuficienca (akute) • rënie • nekroza tubulare	pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07
	Uraemia	
O08.5	Çrregullime metabolike pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike	
	Prishje e ekuilibrit të elektroliteve pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07	
O08.6	Dëmtime të organeve dhe indeve pelvike pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike	
	Lacerim, perforacion, enjtje ose dëmtim kimik i:	
	• fshikës së urinës • zorrës • ligamentit të gjerë • cerviksit • indit periuretral • uterusit	pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07
O08.7	Komplikacione të tjera venoze pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike	
O08.8	Komplikacione të tjera pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike	
	Arrest kardiak	pas gjendjeve të klasifikuara në O00-O07
	Infeksion i traktit urinar	
O08.9	Komplikacione të paspecifikuara pas abortit dhe barrës molare dhe ektopike	
	Komplikacione të paspecifikuara pas Gjendjeve të klasifikuara në O00-O07	

Edema, proteinuria dhe çrregullimet hipertensive në barrë, lindje dhe paslindje
(O10–O16)

O10 Hipertension pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen

Përfshin: gjendjet e listuara me proteinuri para-ekzistuese

Përjashton: atë me proteinuri të rritur ose të mbivendosur (O11)

- O10.0** **Hipertension primar pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen**
 Çdo konditë në I10 specifikuar si arsye për kujdes obstetrikal gjatë shtatzënisë, lindjes së fëmijës dhe lehonisë
- O10.1** **Hipertension kardiak pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen**
 Çdo konditë në I11.- specifikuar si arsye për kujdes obstetrikal gjatë shtatzënisë, lindjes së fëmijës dhe lehonisë
- O10.2** **Hipertension renal pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen**
 Çdo konditë në I12.- specifikuar si arsye për kujdes obstetrikal gjatë shtatzënisë, lindjes së fëmijës dhe lehonisë
- O10.3** **Hipertension renal dhe kardiak pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen**
 Çdo konditë në I13.- specifikuar si arsye për kujdes obstetrikal gjatë shtatzënisë, lindjes së fëmijës dhe lehonisë
- O10.4** **Hipertension sekondar pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen**
 Çdo konditë në I15.- specifikuar si arsye për kujdes obstetrikal gjatë shtatzënisë, lindjes së fëmijës dhe lehonisë
- O10.9** **Hipertension i paspecifikuar pre-ekzistues që komplikon barrën, lindjen dhe paslindjen**

- O11** **Pre-eklamsi e mbivendosur hipertensionit kronik**
 Gjendje në O10.- komplikuar me pre-eklamsi
 Pre-eklamsi e mbivendosur mbi:
- hipertension NOS
 - hipertension pre-ekzistues

- O12** **Edema gestionale [nga barra] dhe proteinuria pa hipertension**
- O12.0** **Edema e barrës**
- O12.1** **Proteinuria e barrës**
- O12.2** **Edema e barrës me proteinuri**

- O13** **Hipertensioni gestacional [nga barra]**
- Përfshin:*
gestacional	hipertensionin NOS
nga barra	
pre-eklampsinë kalimtare të barrës	

O14**Pre-eklampsia**

Përjashton: pre-eklampsinë e mbivendosur (O11)

O14.0

Pre-eklampsia e lehtë deri e moderuar

O14.1

Pre-eklampsia e rëndë

O14.2

Sindroma HELLP

Kombinim i hemolizës, enzimës hepatike të rritur dhe numër i ulur i trombociteve

O14.9

Pre-eklampsia e paspecifikuar**O15****Eklampsia**

Përfshin: konvulsione pas gjendjeve në O10-O14 dhe O16
eklampi me hipertension të shkaktuar nga shtatzënia ose
para-ekzistues

O15.0

Eklampsia në shtatzëni (barrë)

O15.1

Eklampsia në lindje

O15.2

Eklampsia në lehoní (puerperium)

O15.9

Eklampsia e paspecifikuar lidhur me periudhën e kohës kur haset

Eklampsia NOS

O16**Hipertensioni amëtar i paspecifikuar**

Çrregullime të tjera amëtare të lidhura kryesisht me barrën (O20–O29)

Shënim:

Kategoritë O24,- dhe O25 përfshijnë ‘Gjendjet e listuara’ edhe nëse ndodhin gjatë lindjes së fëmijës ose lehonisë.

Përjashton:

amëtar:

- kujdesin që lidhet me fetusin dhe kavitetin amniotik dhe probleme të mundshme të lindjes (O30-O48)
- sëmundjet që klasifikohen diku tjetër por që e komplikojnë shtatzëninë, dhimbjet e lindjes, lindjen dhe lehoninë (O98-O99)

O20**Hemorragjia në barrën e hershme**

Përjashton: shtatzëninë me përfundim abortin (O00-O08)

- O20.0** **Aborti i kërcënuar**
Hemorragji e specifikuar si e shkaktuar nga aborti kërcënues (riskant)
- O20.8** **Hemorragji të tjera në barrën e hershme**
- O20.9** **Hemorragjia në barrën e hershme, e paspecifikuar**

O21 **Të vjella të theksuara në barrë**

- O21.0** **Hiperemezë e lehtë e barrës**
Hyperemesis gravidarum, e lehtë ose e paspecifikuar, që fillon para javës 22 të barrës
- O21.1** **Hiperemeza e barrës me turbullime metabolike**
Hyperemesis gravidarum që fillon para javës 22 të barrës, me çrregullime metabolike si:
- humbje të karbohidrateve
 - dehidrim
 - prishje të balances elektrolitike
- O21.2** **Të vjellat e vona të barrës**
Të vjella ekseseve që fillojnë pas plotësimit të 22 javëve të barrës
- O21.8** **Të vjella të tjera të barrës**
Të vjella të shkaktuara nga sëmundje të klasifikuara dikund tjetër, që komplikojnë shtatzëninë
Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e shkakut.
- O21.9** **Të vjella të barrës, të paspecifikuara**

O22 **Komplikacione venoze në barrë**

Përjashton: embolinë pulmonare obstetrikale (O88.-)
gjendjet e listuara si komplikacion i:

- abortit ose barrës molare ose ektopike (O00-O07, O08.7)
- lindjes së fëmijës dhe lehonisë (O87.-)

- O22.0** **Venat varikoze të anësive të poshtëme, në barrë**
Vena varikoze NOS në shtatzëni
- O22.1** **Varikozat gjenitale në barrë**
Perineale
Vaginale
- variçe në shtatzëni

Vulvare

O22.2 Tromboflebiti superficial në barrë

Tromboflebit i këmbëve në shtatzëni

O22.3 Tromboflebiti i thellë në barrë

Trombozë e thellë e venave, para lindjes

O22.4 Hemorroidet në barrë

O22.5 Tromboza venoze cerebrale në barrë

Trombozë e sinusit cerebrovenoz në shtatzëni

O22.8 Komplikacione venoze të tjera në barrë

O22.9 Komplikacione venoze në barrë, të paspecifikuara

I barrës:

- flebiti NOS
- flebopatia NOS
- tromboza NOS

O23

Infeksione të traktit uro-gjenital në barrë

Përfshihet: infeksionet gonokoksike (O98.2)
infeksionet me mënyrë transmetimi kryesisht seksuale NOS (O98.3)
sifilisin (O98.1)
tuberkulozin e sistemit gjenitourinar (O98.0)
sëmundjet veneriane NOS (O98.3)

O23.0 Infeksione të veshkave në barrë

O23.1 Infeksione të vezikës urinare në barrë

O23.2 Infeksione të uretrës në barrë

O23.3 Infeksione të pjesëve të tjera të traktit urinar në barrë

O23.4 Infeksione të paspecifikuara të traktit uro-gjenital në barrë

O23.5 Infeksione të traktit gjenital në barrë

O23.9 Infeksione të tjera të traktit uro-gjenital në barrë, të paspecifikuara

Infeksionet e traktit uro-gjenital në shtatzëni NOS

O24

Diabeti melitus në barrë

Përfshihet: në lindje dhe lehonit

O24.0 Diabeti melitus pre-ekzistues insulinovartës

O24.1 Diabeti melitus pre-ekzistues jo-insulinovartës

- O24.2 Diabeti melitus pre-ekzistues i lidhur me nutricionin
- O24.3 Diabeti melitus pre-ekzistues i paspecifikuar
- O24.4 Diabeti melitus i shfaqur në barrë
Diabeti melitus i barrës NOS
- O24.9 Diabeti melitus në barrë, i paspecifikuar

O25 Kequshqyerja në barrë

Përfshin: kequshqyerjen në lindje dhe lehoni

O26 Kujdesi amëtar për gjendje të tjera që shfaqen kryesisht gjatë barrës

Përfshihet: edemën e barrës (O12.0, O12.2)

- O26.0 Peshë e shtuar e marrë në barrë
Përfshihet: edemen gestacionale (O12.0, O12.2)
- O26.1 Peshë e ulur e marrë në barrë
- O26.2 Kujdesi i barrës në rastin e një abortuese habituale
Përfshihet: abortuesen habituale:
 - me aktualisht duke abortuar (O03-O06)
 - aktualisht jo-shtatzënë (N96)
- O26.3 Kontraceptiv intrauterin i ngelur në barrë
- O26.4 Herpesi gjestacional
- O26.5 Sindromi hipotensiv maternal
Sindroma e shtypjes autokavale
- O26.6 Çrregullimet e mëlçisë në barrë, lindje e paslindje
Përfshihet: sindromën hepatorenale pas dhimbjeve të lindjes dhe lindjes (O90.4)
- O26.7 Subluksacioni i simfizës pubike në barrë, lindje e paslindje
Përfshihet: ndarjen traumatike të simfizës (pubisit) gjatë lindjes së fëmijës (O71.6)
- O26.8 Gjendje të tjera specifike të lidhura me lindjen

Lodhje dhe këputje		që lidhet me shtatzëninë
Neuriti periferik		
Sëmundje renale		
- O26.9 Gjendje të tjera jospecifike të lidhura me lindjen

O28 Të dhëna jonormale në ekzaminimin para lindjes së nënës

Përfshihet: gjetjet diagnostike të klasifikuara diku tjetër - shih Indeksin Alfabetik
 kujdesin ndaj nënës që lidhet me fetusin dhe kavitetin amniotik dhe probleme të mundshme të lindjes (O30-O48)

- O28.0 Të dhëna jonormale hematologjike në ekzaminimin para lindjes të nënës
- O28.1 Të dhëna jonormale biokimike në ekzaminimin para lindjes të nënës
- O28.2 Të dhëna jonormale citologjike në ekzaminimin para lindjes të nënës
- O28.3 Të dhëna jonormale ekografike në ekzaminimin para lindjes të nënës
- O28.4 Të dhëna jonormale radiologjike në ekzaminimin para lindjes të nënës
- O28.5 Të dhëna jonormale kromozomale e gjenetike në ekzaminimin para lindjes të nënës
- O28.8 Të dhëna jonormale të tjera në ekzaminimin para lindjes të nënës
- O28.9 Të dhëna jonormale në ekzaminimin para lindjes të nënës, të paspecifikuara

O29 Komplikacionet e anestezisë gjatë barrës

Përfshihet: komplikacione të nënës me fillësë nga administrimi i një anestetiku lokal apo të përgjithshëm, analgjeziku ose sedativi gjatë shtatzënisë

Përfshihet: komplikacione të anestezisë gjatë:

- abortit ose barrës ektopike ose molare (O00-O08)
- dhimbjeve të lindjes dhe lindjes (O74.-)
- lehonisë (O89.-)

O29.0 Komplikacionet pulmonare të anestezisë gjatë barrës

Pneumoni nga aspiracioni

Pneumoniti kimik nga aspirimi

Inhalim i përmbajtjes ose sekrecioneve të stomakut NOS

Sindroma e Mendelson

Kolapsi i mushkërisë nga presioni

nga anestezia gjatë shtatzënisë

O29.1 Komplikacionet kardiake të anestezisë gjatë barrës

Kardiake:

	• arrest	nga anestezia
	• insuficiencë	gjatë shtatzënisë
O29.2	Komplikacionet e anestezisë gjatë barrës të sistemit nervor	
	Anoksi cerebrale të shkaktuar nga anestezia gjatë shtatzënisë	
O29.3	Reaksionet toksike të anestezisë lokale gjatë barrës	
O29.4	Cefaleja nga anestezia spinale dhe epidurale gjatë barrës	
O29.5	Komplikacione të tjera nga anestezia spinale dhe epidurale gjatë barrës	
O29.6	Intubimi i vështirë ose i pamundur gjatë barrës	
O29.8	Komplikacione të tjera të anestezisë gjatë barrës	
O29.9	Komplikacione të anestezisë gjatë barrës, të paspecifikuara	

Kujdesi amëtar lidhur me fetusin, kavitetin amniotik dhe problemet e mundshme gjatë lindjes
(O30–O48)

O30

Barra multiple

Përfashton: komplikacionet specifike të barrës multiple (O31.-)

O30.0	Barra binjake
O30.1	Barra trinjake
O30.2	Barra kuatrinjake
O30.8	Barra multiple të tjera
O30.9	Barra multiple, të paspecifikuara
	Shtatzëni e shumëfishtë NOS

O31

Komplikacione specifike në barrën multiple

Përfashton: binjakët e bashkuar që shkaktojnë disproporcionim (O33.7)
lindjen e vonuar të binjakut të dytë, të të tretit, etj. (O63.2)
keqprezantimin e një ose më shumë fetuseve (O32.5)
lindjen e obstruktuar (O64-O66)

O31.0	Fetusi papiraceouz
	Fetus i shtypur
O31.1	Vazhdimi i barrës pas abortit të një ose më shumë fetuseve

- O31.2 Vazhdimi i barrës pas vdekjes intrauterine të një ose më shumë fetuseve
- O31.8 Komplikacione të specifikuar të tjera të lidhura me barrën multiple

O32 Kujdesi amëtar për keqprezantimin e njohur ose të dyshuar të fetusit

Përfshin: gjendjet e listuara si arsye për observacion, hospitalizim apo kujdes tjetër për nënën, ose për seksio cezarea para fillimit të dhimbjeve të lindjes

Përjashton: gjendjet e listuara me lindje të obstruktuar (O64,-)

- O32.0 Kujdesi maternal për qëndrimin jostabël
- O32.1 Kujdesi maternal për prezantimin podalik
- O32.2 Kujdesi maternal për pozicionin oblik dhe horizontal

Prezantimi:

- oblik
- horizontal

- O32.3 Kujdesi maternal për paraqitjen me fytyrë, ballë e mjekër
- O32.4 Kujdesi maternal për kokën e lartë, në term
Dështim i kokës për të hyrë në pelvis
- O32.5 Kujdesi maternal për barrën multiple me keqprezantim të një ose më shumë fetuseve
- O32.6 Kujdesi maternal për paraqitjen e përzier
- O32.8 Kujdesi maternal për keqprezantimin tjetër të fetusit
- O32.9 Kujdesi maternal për keqprezantimin e paspecifikuar të fetusit

O33 Kujdesi amëtar për disproporcione të njohura ose të dyshuara

Përfshin: gjendjet e listuara si arsye për observacion, hospitalizim apo kujdes tjetër për nënën, ose për seksio cezarea para fillimit të dhimbjeve të lindjes

Përjashton: gjendjet e listuara me lindje të obstruktuar (O65-O66)

- O33.0 Kujdesi maternal për disproporcione nga deformimi i kockave pelvike
Deformim i pelvisit që shkakton disproporcion NOS
- O33.1 Kujdesi maternal për disproporcione nga pelvisi i kontraktuar
Pelvis i kontraktuar NOS që shkakton disproporcion

- O33.2** Kujdesi maternal për disproporcione nga kontraksioni i brendshëm i pelvisi
Kontraksioni i brendshëm (i pelvisit) që shkakton disproporcion
- O33.3** Kujdesi maternal për disproporcione nga kontraksioni i jashtëm i pelvisit
Kontraksioni i kavitetit të mesëm (i pelvisit) | që shkakton disproporcion
Kontraksioni i jashtëm (i pelvisit)
- O33.4** Kujdesi maternal për disproporcione me origjinë fetale dhe maternale
- O33.5** Kujdesi maternal për disproporcione nga fetus tepër i madh
Disproporcion me origjinë fetale me fetus të formuar normalisht
Disproporcion fetal NOS
- O33.6** Kujdesi maternal për disproporcione nga fetus hidrocefalik
- O33.7** Kujdesi maternal për disproporcione nga deformime të tjera fetale
Binjakë të bashkuar
Fetal/e:
 - ascit
 - hidrops
 - meniongomielocelë
 - teratomë sakrale
 - tumor
që shkakton disproporcion
- O33.8** Kujdesi maternal për disproporcione nga origjinë tjetër
- O33.9** Kujdesi maternal për disproporcione, të paspecifikuara
Disproporcion cefalopelvik NOS
Disproporcion fetopelvik NOS

O34 Kujdesi amëtar për anomali të njohura ose të dyshuara të organeve pelvike

Përfshin: gjendjet e listuara si arsye për observacion, hospitalizim apo kujdes tjetër për nënën, ose për seksio cezarea para fillimit të dhimbjeve të lindjes

Përfshijon: gjendjet e listuara me lindje të obstruktuar (O65-O66)

- O34.0** Kujdesi maternal për anomali kongjenitale të uterusit
Kujdesi maternal për:
 - uterusin e dyfishtë
 - uterusin bikorn
- O34.1** Kujdesi maternal për tumor të korpus (trupit) uteri

Kujdesi maternal për:

- polipin e trupt të uterusit
- fibroidin e uterusit

Përjashton: kujdesin maternal për tumorin e cerviksit (O34.4)

O34.2 Kujdesi maternal për cikatrice uterine nga kirurgji të vjetra

Kujdesi maternal për cikatrice uterine nga kirurgji të vjetra

Përjashton: lindjen vaginale pas seksio cezarea të mëparshme NOS (O75.7)

O34.3 Kujdesi maternal për inkompetencë cervikale

Kujdesi maternal për:

• serklazh• suturën e Shirodkar		me ose pa përmendje të inkompetencës cervikale

O34.4 Kujdesi maternal për anomali të tjera cervikale

Kujdesi maternal për:

- polipin e cerviksit
- kirurgjinë e mëparshme të cerviksit
- strikturën apo stenozen e cerviksit
- tumorin e cerviksit

O34.5 Kujdesi maternal për anomali të tjera të uterusit gravid

Kujdesi maternal për:

• inkarcërim• prolaps• retroversion		të uterusit gravid

O34.6 Kujdesi maternal për anomali të vaginës

Kujdesi maternal për:

- kirurgji të mëparshme të vaginës
- vaginë septate
- stenoze të vaginës (të fituar)(kongjenitale)
- strikturë të vaginës
- tumor të vaginës

Përjashton: kujdesin maternal për variçet vaginale të shtatzënisë (O22.1)

O34.7 Kujdesi maternal për anomali të vulvës e perineumit

Kujdesi maternal për:

- fibrozën e perineumit
- kirurgji të mëparshme të perineumit ose vulvës
- perineumin e ngurtësuar
- tumorin e vulvës

	<i>Përjashton:</i> kujdesin maternal për variçet vaginale të shtatzënisë (O22.1)
O34.8	Kujdesi maternal për anomali të tjera pelvike Kujdesi maternal për: • cistocelën • riparimin e dyshemisë pelvike (të mëparshme) • abdomenin e pastabilizuar • rektocelën • dysheminë pelvike të ngurtësuar
O34.9	Kujdesi maternal për anomali pelvike të paspecifikuara
O35	Kujdesi amëtar për anomali dhe dëmtim të njohur ose të dyshuar fetal <i>Përfshin:</i> gjendjet e listuara si arsye për observacion, hospitalizim apo kujdes tjetër për nënën, ose për ndërprerjen e shtatzënisë <i>Përjashton:</i> kujdesin ndaj nënës për disproporcion të njohur ose të dyshuar (O33.-)
O35.0	Kujdesi maternal për anomali (të dyshuara) të sistemit nervor qendror Kujdesi maternal për (të dyshuar) fetale: • anencefali • spina bifida <i>Përjashton:</i> anomalitë kromozomike të fetusit (O35.1)
O35.1	Kujdesi maternal për anomali (të dyshuara) kromozomale
O35.2	Kujdesi maternal për sëmundje hereditare të dyshuara <i>Përjashton:</i> anomalitë kromozomike të fetusit (O35.1)
O35.3	Kujdesi maternal për dëmtim (të dyshuar) të fetusit nga viroza të nënës Kujdesi maternal për dëmtim (të dyshuar) të fetusit nga, të nënës: • infeksion nga citomegalovirus • rubeola
O35.4	Kujdesi maternal për dëmtim (të dyshuar) të fetusit nga alkooli
O35.5	Kujdesi maternal për dëmtim (të dyshuar) të fetusit nga barnat Kujdesi maternal për (të dyshuar) dëmtim të fetusit nga varësitë <i>Përjashton:</i> distresin fetal gjatë dhimbjeve të lindjes të shkaktuar nga administrimi i barnave (O68.-)
O35.6	Kujdesi maternal për dëmtim (të dyshuar) të fetusit nga rrezatimi

- O35.7 Kujdesi maternal për dëmtim të dyshuar të fetusit nga procedura të tjera mjekësore**
 Kujdesi maternal për (të dyshuar) dëmtim të fetusit nga:
- amniocenteza
 - procedurat e biopsisë
 - investigimet hematologjike
 - dispozitiv kontraceptiv intrauterin
 - kirurgji intrauterine
- O35.8 Kujdesi maternal për anomali të tjera e dëmtim të dyshuar të fetusit**
 Kujdesi maternal për (të dyshuar) dëmtim të fetusit nga, e nënës:
- listeriozë
 - toksoplazmozë
- O35.9 Kujdesi maternal për anomali të tjera e dëmtim të dyshuar të fetusit, të paspecifikuar**
- O36 Kujdesi amëtar për probleme të tjera të njohura ose të dyshuara fetale**
- Përfshin:* gjendjet e listuara si arsye për observacion, hospitalizim apo kujdes tjetër për nënën, ose për ndërprerjen e shtatzënisë
- Përfshihet:* dhimbjet e lindjes dhe lindjen të komplikuar nga stresi fetal [distresi] (O68.-)
 sindromën e transfuzionit placentar (O43.0)
- O36.0 Kujdesi maternal për izoimunizimin Rhesus**
 Antikorp Anti-D [Rh]
 Mospërputhshmëri Rh (me hidrops fetal)
- O36.1 Kujdesi maternal për izoimunizimin tjetër**
 Izoimunizim ABO
 Izoimunizim NOS (me hidrops fetal)
- O36.2 Kujdesi maternal për hidropsin fetal**
 Hidrops fetal:
- NOS
 - i pashoqëruar me izoimunizim
- O36.3 Kujdesi maternal për shenjat e hipoksisë fetale**
- O36.4 Kujdesi maternal për vdekjen intrauterine**
Përfshihet: abortin e pakryer (O02.1)
- O36.5 Kujdesi maternal për prapambetjen në zhvillim të fetusit**

Kujdesi maternal për të njohur ose të dyshuar:

- nënpeshë por të shëndetshëm
- insuficiencë placentare
- të vegjël por të shëndetshëm

O36.6 Kujdesi maternal për zhvillimin e tepruar të fetusit

Kujdesi maternal për fetus të njohur ose të dyshuar për mbipeshë por të shëndetshëm

O36.7 Kujdesi maternal për fetusin e aftë për t'u zhvilluar në barrën abdominale

O36.8 Kujdesi maternal për probleme të tjera fetale të specifikuar

O36.9 Kujdesi maternal për probleme fetale, të paspecifikuar

O40 Polihidramnioni

Përfshin: hidramnion

O41 Çrregullime të tjera të lëngut amniotik dhe membranave

Përfshihet: çarjen e parakohshme të membranave (O42.-)

O41.0 Oligohidramnioni

Oligohidramnioni pa përmendje apo çarje të membranave

O41.1 Infeksioni i membranës dhe sakusit amniotik

Amnioniti

Korioamnioniti

Membraniti

Placentiti

O41.8 Çrregullime të tjera të specifikuar të lëngut amniotik dhe membranave

O41.9 Çrregullime të lëngut amniotik dhe membranave, të paspecifikuar

O42 Ruptura premature e membranave

O42.0 Ruptura premature e membranave, fillimi i lindjes brenda 24 orëve

O42.1 Ruptura premature e membranave, fillimi i lindjes pas 24 orëve

Përfshihet: me dhimbje lindje të vonuara nga terapia (O42.2)

O42.2 Ruptura premature e membranave, lindja e vonuar nga terapia

O42.9 Ruptura premature e membranave, e paspecifikuar

O43**Çrregullime placentare**

Përjashton: kujdesin maternal për prapambetje të rritjes së fetusit shkaktuar nga insuficienca placentare (O36.5)
 placentën praevia (O44.-)
 ndarjen e parakohshme të placentës [abruptio placentae] (O45.-)

O43.0**Sindromet transfuzionale placentare**

Transfuzion:

- fetomaternal
- maternofetal
- binjaku tek binjaku

O43.1**Keqformimet e placentës**

Placentë anormale NOS

Placenta cirkumvalate

O43.2**Placentë adherente e sëmurë**

Placenta:

- akreta
- inkreta
- perkreta

Përdorni kod shtesë, nëse dëshironi, për të identifikuar:

- hemorragjinë pas lindje, faza e tretë O72.0
- placentë e mbetur pa hemorragji O73.0

O43.8**Çrregullime placentare të tjera**

Placentar:

- disfunkcion
- infarkt

O43.9**Çrregullime placentare të paspecifikuara****O44****Placenta praevia****O44.0****Placenta praevia e specifikuar si pa hemorragji**

Implantim i ulët i placentës i specifikuar si pa hemorragji

O44.1**Placenta praevia me hemorragji**

Implantim i ulët i placentës, NOS ose me hemorragji

Placenta praevia:

|

- marginale
- parciale NOS ose me hemorragji
- totale

Përfshihet: dhimbjet e lindjes dhe lindjen e komplikuar me hemorragji nga vasa praevia (O69.4)

O45 Ndarja e parakohshme e placentës [abruptio placentae]

O45.0 Ndarja e parakohshme e placentës me defekt të koagulimit

Çkollitje placentare (ekscesive) me hemorragji, shoqëruar me:

- afibrinogjenemi
- koagulum intravaskular të disseminuar
- hiperfibrinolizë
- hipofibrinogjenemi

O45.8 Ndarje të tjera të parakohshme të placentës

O45.9 Ndarje e parakohshme e placentës, e paspecifikuar

Çkollitje placentare NOS

O46 Hemorragjia e paralindjes e paklasifikuar tjetërkund

Përfshihet: hemorragjinë në fillim të shtatzënisë (O20.-)

hemorragjinë gjatë lindjes NEC (O67.-)

placenta praevia (O44.-)

ndarjen e parakohshme të placentës [abruptio placentae] (O45.-)

O46.0 Hemorragjia e paralindjes me defekt të koagulimit

Hemorragji para lindjes (ekscesive) shoqëruar me:

- afibrinogjenemi
- koagulum intravaskular të disseminuar
- hiperfibrinolizë
- hipofibrinogjenemi

O46.8 Hemorragji të tjera të paralindjes

O46.9 Hemorragji e paralindjes, e paspecifikuar

O47 Dhimbje të rreme të lindjes

O47.0 Dhimbje të rreme të lindjes para javës së 37 të barrës

- O47.1 Dhimbje të rreme të lindjes gjatë ose pas javës së 37 të barrës
O47.9 Dhimbje të rreme të lindjes, të paspecifikuara

O48 Barra e zgjatur

Përfshin: pas datë së pritshme
 post-term

Ndërlikimet e aktivitetit të lindjes dhe lirit
(O60–O75)

O60 Lindje para kohe (lirimi preterm)

Fillim (spontan) i lindjes para 37 javëve të shtatzënisë

O60.0 Shtërzim para kohe pa lindje

Shtërzim para kohe:

- i nxitur
- spontan

O60.1 Shtërzim spontan para kohe me lindje të parakohshme

Shtërzim spontan para kohe me lindje NOS

Shtërzim spontan para kohe me lindje të parakohshme cezariane

O60.2 Shtërzim spontan para kohe me lindje në kohë

Shtërzim spontan para kohe me lindje cezariane në kohë

O60.3 Lindje para kohe pa shtërzim spontan

Lindje para kohe me:

- seksion cezarian, pa shtërzim spontan
- i nxitur

O61 Dështimi i induktimit të aktivitetit të lindjes

O61.0 Dështimi i induktimit medikamentoz të aktivitetit të lindjes

Dështim i provokimit (të dhimbjeve të lindjes) nga:

- oksitocina
- prostaglandinat

O61.1 Dështimi i induktimit instrumental të aktivitetit të lindjes

Dështim i provokimit (të dhimbjeve të lindjes):

- mekanik
- kirurgjikal

O61.8 Dështime të tjera të induktimit të aktivitetit të lindjes

O61.9 Dështim i induktimit të aktivitetit të lindjes, i paspecifikuar

O62 Anomalitë e forcave të aktivitetit të lindjes

O62.0 Kontraksione primare inadequate

Dështim i dilatacionit cervical

Disfunksion parësor hipotonik uterin

Inerci uterine gjatë fazës latente të lindjes

O62.1 Inercia sekondare uterine

Ndalim i fazës aktive të lindjes

Disfunksion dytësor hipotonik uterin

O62.2 Inerci të tjera uterine

Atoni e uterusit

Dhimbje lindje të çrregullta

Disfunksion hipotonik uterin NOS

Shtërzime të çrregullta

Kontraksione të dobëta

Inerci uterine NOS

O62.3 Lindja e përshpejtuar (precipitoze)

O62.4 Kontraksione uterine hipertoniqe, të pakoordinuara dhe të zgjatura

Kontraksionet unazore distocike

Dhimbje lindje të pakoordinuara

Kontraksione uterine në formë të orës me rërë

Disfunksin uterin hipertonic

Aktivitet uterin i çorganizuar

Kontraksione tetanike

Distoci uterine NOS

Përjashton: distocinë (fetale)(maternale) NOS (O66.9)

O62.8 Anomali të tjera të forcave të aktivitetit të lindjes

O62.9 Anomali të forcave të aktivitetit të lindjes, të paspecifikuara

O63 Lindje e zgjatur

- O63.0 Zgjatje e fazës së parë të lindjes
 - O63.1 Zgjatje e fazës së dytë të lindjes
 - O63.2 Lindje e vonuar e binjakut të dytë, të tretë, etj.
 - O63.9 Lindja e zgjatur, e paspecifikuar
- Dhimbje lindje të zgjatura NOS

O64 Lindje e obstruktuar nga keqpozicionimi dhe keqprezantimi i fetusit

- O64.0 Lindje e obstruktuar nga rrotullimi jo i plotë i kokës fetale
 - Ndalim i thellë transvers
 - Lindje e obstruktuar shkaktuar nga i vazhdueshëm (pozicioni):
 - oksipitoiliak
 - oksipitoposterior
 - oksipitosakral
 - oksipitotransversal
- O64.1 Lindje e obstruktuar nga prezantimi podalik
- O64.2 Lindje e obstruktuar nga prezantimi me fytyrë
 - Lindje e obstruktuar nga prezantimi me faqe
- O64.3 Lindje e obstruktuar nga prezantimi me ballë
- O64.4 Lindje e obstruktuar nga prezantimi me sup
 - Prolaps i krahut
 - Përfshihet:* shpatullat e impaktuara (O66.0)
 - distocinë e shpatullës (O66.0)
- O64.5 Lindje e obstruktuar nga prezantimi i përbërë
- O64.8 Lindje e obstruktuar nga keqpozicionim dhe keqprezantim tjetër
- O64.9 Lindje e obstruktuar nga keqpozicionim dhe keqprezantim, të paspecifikuar

O65 Lindje e obstruktuar nga anomali amëtare pelvike

- O65.0 Lindje e obstruktuar nga deformime pelvike
- O65.1 Lindje e obstruktuar nga pelvis i kontraktuar në përgjithësi
- O65.2 Lindje e obstruktuar nga kontraksioni i brendshëm i pelvisit
- O65.3 Lindje e obstruktuar nga kontraksioni i jashtëm dhe i mesëm i pelvisit

- O65.4** **Lindje e obstruktuar nga disproporcioni feto-pelvik, i paspecifikuar**
Përjashton: distocinë e shkaktuar nga anomalitë fetale (O66.2-O66.3)
- O65.5** **Lindje e obstruktuar nga organe pelvike maternale anormale**
 Lindje e obstruktuar e shkaktuar nga gjendje të listuara në O34.-
- O65.8** **Lindje e obstruktuar nga anomali të tjera pelvike maternale**
- O65.9** **Lindje e obstruktuar nga anomali pelvike maternale të paspecifikuara**

O66 **Lindje tjetër e obstruktuar**

- O66.0** **Lindje e obstruktuar nga distocia e supit**
 Shpatullat e impaktuara
- O66.1** **Lindje e obstruktuar nga binjakët e bllokuar**
- O66.2** **Lindje e obstruktuar nga fetusi jashtëzakonisht i madh**
- O66.3** **Lindje e obstruktuar nga anomali fetale të tjera**
 Distocia nga:
- binjakët e ngjitur
 - fetal/e:
 - a) ascit
 - b) hidropsi
 - c) meningomielocelë
 - d) teratoma sakrale
 - e) tumor
 - fetus hidrocefalik
- O66.4** **Dështimi i provës së lindjes, i paspecifikuar**
 Dështimi i provës së lindjes me vazhdim të lindjes nëpërmjet seksio caesarea
- O66.5** **Dështimi i aplikimit të forcepsit dhe ekstraktorit me vakum, i paspecifikuar**
 Dështim i përdorimit të ventuzës dhe forcepsit, me vazhdim të lindjes nëpërmjet forcepsit ose seksio caesarea
- O66.8** **Lindje e obstruktuar tjetër, e specifikuar**
- O66.9** **Lindje e obstruktuar, e paspecifikuar**
 Distocia:
- NOS
 - fetale NOS
 - maternale NOS

O67**Aktiviteti i lindjes dhe lirimi i ndërlikuar me hemorragji intrapartum, i paklasifikuar tjetërkund**

Përjashton: hemorragjinë para lindjes NEC (O46.-)
placenta praevia (O44.-)
hemorragjinë pas lindjes (O72.-)
ndarjen e parakohshme të placentës [abruptio placentae] (O45.-)

O67.0**Hemorragjia gjatë lindjes me defekt të koagulimit**

Hemorragji gjatë lindjes (eksesive) shoqëruar me:

- afibrinogjenemi
- koagulim intravaskular i diseminuar
- hiperfibrinolizë
- hipofibrinogjenemi

O67.8**Hemorragjia gjatë lindjes, tjetër**

Hemorragji ekscsive gjatë lindjes

O67.9**Hemorragji gjatë lindjes, e paspecifikuar****O68****Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me distres fetal**

Përfshin: distresin fetal gjatë dhimbjeve të lindjes, shkaktuar nga administrimi i barnave

O68.0**Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me anomali të rrahjeve të zemrës fetale**

Fetal/e:

- bradikardi
- çrregullim i ritmit të zemrës
- takikardi

Përjashton: me mekonium në lëngun amniotik (O68.2)

O68.1**Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me mekonium në lëngun amniotik**

Përjashton: me anomali të ritmit të zemrës tek fetusit (O68.2)

O68.2**Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me anomali të rrahjeve të zemrës fetale dhe mekonium në lëngun amniotik****O68.3****Lindja dhe lirimi i ndërlikuar me gjetje biokimike të vuajtjes fetale**

Fetal/e anormal/e:

- acidemi
- ekuilibër acido-bazik

- O68.8** **Lindja dhe lirim i ndërlikuar me gjetje të tjera të vuajtjes fetale**
 Provë e distreasisit fetal:
 • elektrokardiografik
 • ultratinguj
- O68.9** **Lindja dhe lirim i ndërlikuar me vuajtje fetale, të paspecifikuara**
- O69** **Lindja dhe lirim i ndërlikuar me komplikacione të kordonit umbilikal**
- O69.0** **Lindja dhe lirim i ndërlikuar me prolaps të kordonit**
- O69.1** **Lindja dhe lirim i ndërlikuar me kordon rreth qafës, me komprimim**
- O69.2** **Lindja dhe lirim i ndërlikuar me vendosje të tjera të kordonit, me komprimim**
 Komprimim i kordonit NOS
 Ngatërrim i kordoneve të binjakëve në sakusin monoamniotik
 Nyje e kordonit
- O69.3** **Lindja dhe lirim i ndërlikuar me kordon të shkurtër**
- O69.4** **Lindja dhe lirim i ndërlikuar me vasa praevia**
 Hemorragji nga vasa previa
- O69.5** **Lindja dhe lirim i ndërlikuar me lezione vaskulare të kordonit**
 Kordonit (e):
 • shtypja
 • haematoma
 Trombozë e vazave umbilikale
- O69.8** **Lindja dhe lirim i ndërlikuar me komplikacione të tjera të kordonit umbilikal**
 Kordë rreth qafës pa komprimim
- O69.9** **Lindja dhe lirim i ndërlikuar me komplikacione të kordonit umbilikal, të paspecifikuara**
- O70** **Laçeracioni perineal gjatë lindjes**
Përfshin: epiziotominë e zgjeruar nga lacerimi
Përfshihet: laceracionin obstetrikal të lartë vaginal të veçuar (O71.4)
 Laceracionin e sulkusit vaginal (O71.4)
- O70.0** **Laçeracioni perineal gjatë lindjes, grada e parë**
 Laçeracioni perineal, çarje apo ënjtje (përfshin):

• bifurkacionin • labian • lëkurën • e lehtë • vaginën, poshtë • vulvën	gjatë lindjes
--	---------------

Përjashton: laceracionin periuretral që përfshin uretrën (O71.5)

me laceracion të:

- murit të lartë vaginal (mesëm) (një të tretën e sipërme të murit vaginal) (O71.4)
- sulkusin vaginal (O71.4)

O70.1 Laçeracioni perineal gjatë lindjes, grada e dytë

Laçeracioni perineal, çarje apo ënjtje si në O70.0, që gjithashtu përfshin:

• dyshemënë pelvike • muskujt perinealë • muskujt vaginalë	gjatë lindjes
--	---------------

Përjashton: atë që përfshin sfinkterin anal (O70.2)

O70.2 Laçeracioni perineal gjatë lindjes, grada e tretë

Laçeracioni perineal, çarje apo ënjtje si në O70.0, që gjithashtu përfshin:

• sfinkterin anal • septumin rektovaginal • sfinkterin NOS	gjatë lindjes
--	---------------

Përjashton: atë që përfshin mukozën anale ose rektale (O70.3)

O70.3 Laçeracioni perineal gjatë lindjes, grada e katërt

Laçeracioni perineal, çarje apo ënjtje si në O70.0, që gjithashtu përfshin:

• mukozën anale • mukozën rektale	gjatë lindjes
--	---------------

O70.9 Laçeracioni perineal gjatë lindjes, i paspecifikuar

O71 Trauma të tjera obstetrikale

Përfshin: dëmtimin nga instrumentet

O71.0 Ruptura e uterusit para fillimit të lindjes

O71.1 Ruptura e uterusit gjatë lindjes

	Ruptura e uterusit e papërmendur që ka ndodhur para fillimit të dhimbjeve të lindjes	
O71.2	Inversioni i uterusit postpartum	
O71.3	Laçerimi obstetrikal i cerviksit Çkollitja unazore e cerviksit	
O71.4	Laçerimi i lartë vaginal obstetrikal i izoluar Laçerimi i: • një të tretës së mesme të murit vaginal • sulkusit vaginal <i>Përjashton:</i> laceracionin e pjesës së poshtme të vaginës (O70.-)	
O71.5	Tjetër dëmtim obstetrikal në organet pelvike Dëmtim obstetrik i: • fshikës së urinës • uretrës <i>Përjashton:</i> laceracionin (minor) që prek vetëm indin periuretral (O70.0)	
O71.6	Dëmtim obstetrikal në ligamentet dhe artikulacionet pelvike Shkëputje e kartilagos së brendshme të simfizës Dëmtim koksigeal Ndarje traumatike e simfizës (pubisit)	obstetrikal/e
O71.7	Hematoma obstetrikale e pelvisit Hematoma obstetrikale e: • perineumit • vaginës • vulvës	
O71.8	Trauma të tjera obstetrikale	
O71.9	Traumë obstetrikale e paspecifikuar	
O72	Hemorragjia postpartum <i>Përfshin:</i> hemorragjinë pas lindjes së fetusit apo fëmijës	
O72.0	Hemorragjia e stadit të tretë Hemorragji e shoqëruar me placentë të mbajtur, të zënë apo të ngjitur Placenta e mbajtur NOS	
O72.1	Hemorragjia postpartum imediate tjetër Hemorragji pas daljes së placentës Hemorragji pas lindjes (atonike) NOS	

O72.2	Hemorragjia postpartum sekondare dhe e vonuar Hemorragji e shoqëruar me pjesë të mbajtura të placentës apo membranave Mbajtje e produkteve të konceptimit NOS, pas lindjes
O72.3	Defekte të koagulimit postpartum Pas lindjes: • afibrinogjenemia • fibrinoliza
O73	Placenta dhe membranat e vonuara pa hemorragji
O73.0	Placenta e vonuar pa hemorragji Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për të identifikuar ndonjë placentë adherente të sëmurë O43.2
O73.1	Pjesë të mbetura të placentës dhe membranave, pa hemorragji Mbajtje e produkteve të konceptimit pas lindjes, pa hemorragji
O74	Komplikacione të anestezisë gjatë aktivitetit të lindjes dhe lirit
	<i>Përfshin:</i> komplikacione të nënës me fillesë nga administrimi i një anestetiku lokal ose të përgjithshëm, analgjeziku ose sedativi tjetër gjatë dhimbjeve të lindjes dhe lindjes
O74.0	Pneumonia aspirative nga anestezia gjatë lindjes dhe lirit Pneumoni kimik nga aspirimi Inhalacion i përmbajtjes ose sekrecioneve të stomakut NOS Sindroma e Mendelson shkaktuar nga anestezia gjatë lindjes dhe lirit
O74.1	Të tjera komplikacione pulmonare të anestezisë gjatë lindjes dhe lirit Kolaps i mushkërisë nga presioni shkaktuar nga anestezia, dhimbjeve të lindjes dhe lindjes
O74.2	Komplikacione kardiake të anestezisë gjatë lindjes dhe lirit Kardiake: • arrest • insuficiencë shkaktuar nga anestezia gjatë lindjes dhe lirit
O74.3	Komplikacione të sistemit nervor qendror, të anestezisë gjatë lindjes dhe lirit

- Anoksi cerebrale shkaktuar nga anestezia gjatë lindjes dhe lirim
- O74.4** Reaksione toksike të anestezisë lokale gjatë lindjes dhe lirim
- O74.5** Cefalea e induktuar nga anestezia spinale dhe epidurale gjatë lindjes dhe lirim
- O74.6** Komplikacione të tjera nga anestezia spinale dhe epidurale gjatë lindjes dhe lirim
- O74.7** Intubimi i vështirë ose i dështuar gjatë lindjes dhe lirim
- O74.8** Komplikacione të tjera të anestezisë gjatë lindjes dhe lirim
- O74.9** Komplikacione të anestezisë gjatë lindjes dhe lirim, të paspecifikuara

O75 Komplikacione të tjera të anestezisë gjatë aktivitetit të lindjes dhe lirim, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: të lehonisë:

- infeksion (O86.-)
- sepsis (O85)

- O75.0** Vuajtja amtare gjatë lindjes dhe lirim
- O75.1** Shoku gjatë ose pas lindjes dhe lirim
Shok obstetrikal
- O75.2** Pireksia gjatë lindjes, e paklasifikuar tjetërkund
- O75.3** Të tjera infeksione gjatë lindjes
Septicemi gjatë dhimbjeve të lindjes
- O75.4** Të tjera komplikacione të kirurgjisë dhe procedurave obstetrikale
Kardiak/e:
- arrest pas kirurgjisë cezariene ose procedurave
 - insuficiencë obstetrikale, përfshirë lindjen, NOS
- Anoksi cerebrale
- Përjashton:* komplikacione të anestezisë gjatë dhimbjeve të lindjes dhe lindjes (O74.-)
- plagët obstetrike (kirurgjikale):
- e çarë (O90.0-O90.1)
 - me hematomë (O90.2)
 - e infektuar (O86.0)
- O75.5** Lindje e vonuar pas rupturës artificiale të membranave
- O75.6** Lindje e vonuar pas rupturës spontane ose të paspecifikuar të membranave
- Përjashton:* çarjen spontane të parakohshme të membranave (O42.-)

O75.7	Lindja vaginale pas seksio caesarea të mëparëshme
O75.8	Ndërlikime të tjera të specifikuara të lindjes dhe lirimit
O75.9	Ndërlikime të paspecifikuara të lindjes dhe lirimit

Lindja

(O80–O84)

Shënim: Për përdorimin e këtyre kategorive iu duhet referuar rregullave dhe udhëzimeve për kodifikimin e sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në Vëllimin 2.

O80 Lindje e thjeshtë spontane

Përfshin: rastet me asistencë minimale ose pa asistencë, me ose pa epiziotomi në një lindje në rast krejtësisht normal

O80.0	Lindje spontane me kokë
O80.1	Lindje spontane podalike
O80.8	Lindje të tjera të thjeshta spontane
O80.9	Lindje spontane e thjeshtë, e paspecifikuar
	Lindje spontane NOS

O81 Lindje e thjeshtë me forceps dhe vakum ekstraktor

Përfshihet: dështimin në përdorimin e ekstraktorit ose forcepsit me vakum (O66.5)

O81.0	Lindje me forceps i ulët
O81.1	Lindje me forceps me kavitet të mesëm
O81.2	Lindje me forceps me kavitet të mesëm, me rotacion
O81.3	Lindje tjetër me forceps, i paspecifikuar
O81.4	Lindje me vakum ekstraktor
	Lindje me ventuzë
O81.5	Lindje me kombinim të forcepsit me vakum ekstraktor
	Lindje me ventuzë dhe forceps

O82 Lindje me seksio caesarea

- O82.0** Lindje me seksio caesarea elektive
Seksio caesarea e përsëritur NOS
- O82.1** Lindje me seksio caesarea të urgjencës
- O82.2** Lindje me histerektomi caesariane
- O82.8** Lindje tjetër e thjeshtë me seksio caesarea
- O82.9** Lindje me seksio caesarea, e paspecifikuar

O83 Tjetër lindje e thjeshtë e asistuar

- O83.0** Ekstraksioni podalik
- O83.1** Lindje tjetër e asistuar podalike
Lindje podalike NOS
- O83.2** Lindje tjetër e asistuar me manipulim
Version me ekstraksion
- O83.3** Lindje e fetusit të jetueshëm, në gravidancën abdominale
- O83.4** Operacioni destruktiv për lindje
Kleidotomi
Kraniotomi
Embriotomi
për lehtësimin e lindjes
- O83.8** Tjetër lindje e thjeshtë e asistuar, e specifikuar
- O83.9** Lindje e thjeshtë e asistuar, e paspecifikuar
Lindje e asistuar NOS

O84 Lindje multiple

Përdor kod shtesë (O80-O83), nëse dëshiron, për të treguar mënyrën e lindjes të çdo fetusit dhe fëmijë.

- O84.0** Lindje multiple tërësisht spontane
- O84.1** Lindje multiple tërësisht me forceps dhe ekstraktor
- O84.2** Lindje multiple tërësisht me seksio cesarea
- O84.8** Të tjera lindje multiple
Lindje e shumëfishtë me kombinim metodash
- O84.9** Lindje multiple e paspecifikuar

Ndërlikimet e lidhura kryesisht me paslindjen

(O85–O92)

Shënim: Kategoritë O88.-, O91.- dhe O92.- përfshijnë gjendjet e listuara edhe nëse ndodhin gjatë shtatzënisë dhe lindjes.

Përfshihet: çrregullimet mendore dhe të sjelljes që shoqërojnë lehoninë (F53.-)
tetanozin obstetrikal (A34)
osteomalacinë e lehonisë (M83.0)

O85

Sepsis puerperal

Përfshihet: i (e) lehonisë:

- endometrit
- ethe
- peritonit
- septicemi

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përfshihet: embolizmin obstetrikal piemik dhe septik (O88.3)
septiceminë gjatë dhimbjeve të lindjes (O75.3)

O86

Infeksion tjetër puerperal

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infektiv.

Përfshihet: infeksionin gjatë dhimbjeve të lindjes (O75.3)

O86.0

Infeksion i plagës operatorie obstetrikale

I infektuar:

• plagë e prerjes cezariane		pas lindjes
• riparim i perineumit		

O86.1

Tjetër infeksion i traktit gjenital pas lindjes

Cerviciti		pas lindjes
Vaginiti		

O86.2

Infeksion i traktit urinar pas lindjes

Gjendje në N10-N12, N15.-, N30.-, N34.-, N39.0 pas lindjes

O86.3

Tjetër infeksion i traktit urogjenital pas lindjes

Infeksion i traktit urogjenital në lehonitë NOS

O86.4

Pireksia me origjinë të panjohur pas lindjes

I/E lehonisë:

- infeksion NOS

- pireksi NOS

Përfshihet: ethet e lehonisë (O85)

pireksinë gjatë dhimbjeve të lindjes (O75.2)

O86.8 Infeksion tjetër puerperal, i specifikuar

O87 Komplikacione venoze gjatë lehonisë

Përfshihet: në dhimbjet e lindjes, lindje dhe lehoni

Përfshihet: embolizmin obstetrikal (O88.-)

komplikacionet venoze në shtatzëni (O22.-)

O87.0 Tromboflebiti superficial në lehoni

O87.1 Tromboflebiti i thellë në lehoni

Trombozë e venave të thella, pas lindjes

Tromboflebit pelvik, pas lindjes

O87.2 Hemorroidet në lehoni

O87.3 Tromboza venoze cerebrale në lehoni

Trombozë e sinusit cerebrovenoz në lehoni

O87.8 Komplikacione të tjera venoze gjatë lehonisë

Variçe gjenitale në lehoni

O87.9 Komplikacione venoze gjatë lehonisë, të paspecifikuara

I/E lehonisë:

- flebit NOS
- flebopati NOS
- trombozë NOS

O88 Embolia obstetrikale

Përfshihet: embolinë pulmonare në shtatzëni, lindje dhe lehoni

Përfshihet: embolizmin si komplikacion i abortit ose barrës ektopike ose molarë (O00-O07, O08.2)

O88.0 Embolia obstetrikale gazore (me ajër)

O88.1 Embolia obstetrikale amniotike

Sindroma anafilaktoide e shtatzënisë

O88.2 Embolia obstetrikale nga koagulat e gjakut

Emboli (pulmonare) obstetrikale NOS

Emboli (pulmonare) në lehoni NOS

O88.3 Embolia obstetrikale septike dhe piemike

O88.8 Emboli obstetrikale tjetër

Emboli yndyore obstetrikale

O89 Komplikacionet nga anestezia gjatë lehonisë

Përfshin: komplikacione të nënës me fillesë nga administrimi i një anestetiku lokal ose të përgjithshëm, analgjeziku ose sedativi tjetër gjatë lehonisë

O89.0 Komplikacionet pulmonare nga anestezia gjatë lehonisë

Pneumoni aspirative

Pneumonit kimik nga aspirimi

Inhalacion i përmbajtjes ose sekrecioneve

të stomakut NOS

Sindroma e Mendelson

Kolapsi i mushkërisë nga presioni

nga anestezia
gjatë
lehonisë

O89.1 Komplikacionet kardiake nga anestezia gjatë lehonisë

Kardiak/e:

- arrest

- insuficiencë

nga anestezia gjatë lehonisë

O89.2 Komplikacionet në sistemin nervor nga anestezia gjatë lehonisë

Anoksi cerebrale shkaktuar nga anestezia gjatë lehonisë

O89.3 Reaksionet toksike nga anestezia lokale gjatë lehonisë

O89.4 Cefalea nga anestezia spinale dhe epidurale gjatë lehonisë

O89.5 Komplikacione të tjera nga anestezia spinale dhe epidurale gjatë lehonisë

O89.6 Intubimi i vështirë ose i dështuar gjatë lehonisë

O89.8 Komplikacione të tjera nga anestezia gjatë lehonisë

O89.9 Komplikacionet nga anestezia gjatë lehonisë, të paspecifikuara

O90 Komplikacionet gjatë lehonisë të paklasifikuara tjetërkund

O90.0 Hapja e plagës së seksios

O90.1 Hapja e plagës perineale obstetrikale

Hapja e plagës së:

- epiziotomisë

- laceracion perineal

Ënjtje perineale dytësore

- O90.2 Hematoma e plagës obstetrikale
- O90.3 Kardiomiopatia në lehon
Gjendje në I42.-
- O90.4 Insuficienca renale akute postpartum
Sindroma hepatorenale pas dhimbjeve të lindjes dhe lindjes
- O90.5 Tiroiditi postpartum
- O90.8 Komplikacione të tjera gjatë lehonisë të paklasifikuara tjetërkund
Polip i placentës
- O90.9 Komplikacione gjatë lehonisë, të paspecifikuara

O91 Infeksionet e gjirit që shoqërojnë lindjen e fëmijës

Përfshin: gjendjet e listuara gjatë shtatzënisë, lehonisë dhe laktacionit

- O91.0 Infeksioni i thithkës që shoqëron lindjen
Absces i thithkës:
 - i shtatzënisë
 - i lehonisë
- O91.1 Absesi i gjirit që shoqëron lindjen
Absces mamar
Mastit purulent
Absces subareolar

i shtatzënisë ose i lehonisë
- O91.2 Mastiti jopurulent që shoqëron lindjen
Limfangiti i gjirit
Mastiti:
 - NOS
 - intersticial
 - parenkimatoz

i shtatzënisë ose i lehonisë

O92 Çrregullime të tjera të gjirit dhe laktacionit që shoqërojnë lindjen

Përfshin: gjendjet e listuara gjatë shtatzënisë, lehonisë dhe laktacionit

- O92.0 Thithka e retraktuar që shoqëron lindjen
- O92.1 Thithka e çarë që shoqëron lindjen
Fisurë e thithkës, e shtatzënisë ose e lehonisë
- O92.2 Çrregullime të tjera të gjirit që shoqërojnë lindjen, të paspecifikuara

O92.3	Agalaksia Agalaksia parësore
O92.4	Hipogalaksia
O92.5	Laktacioni i suprimuar Agalaksia: • elektive • dytësore • terapeutike
O92.6	Galaktorrea <i>Përjashton:</i> galaktorrenë e pashoqëruar me lindjen e fëmijës (N64.3)
O92.7	Çrregullime të tjera të paspecifikuara të laktacionit Çrregullime të laktacionit në lehonë

Gjendje të tjera obstetrikale të paklasifikuara tjetërkund (O94–O99)

Shënim: Për përdorimin e kategorive O95-O97 iu duhet referuar rregullave dhe udhëzimeve për kodifikimin e vdekshmërisë në Vëllimin 2.

O94 Sekela të komplikacioneve të shtatzënisë, lindjes së fëmijës dhe lehonisë

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur për kodifikim të sëmundshmërisë vetëm për të treguar gjendje në kategoritë O00-O75 dhe O85-O92 si shkak të sekela, të cilat në vetvete janë klasifikuar diku tjetër. ‘Sekelat’ përfshijnë gjendje të specifikuara si pasoja apo efekte të vonëshme, ose ato që shfaqen një vit ose më tepër pas konditës shkaktare.

Të mos përdoren për komplikacionet kronike të shtatzënisë, lindjes apo pas lindjes. Kodoni këto në O00-O75 dhe O85-O92.

Përjashton: atë që përfundon me vdekje (O96, O97)

O95 Vdekja obstetrikale me shkak të paspecifikuar

Përfshin: vdekjen e nënës nga shkak i paspecifikuar, që ndodh gjatë barrës, paralindjes, lindjes dhe periudhës puerperale.

O96**Vdekja nga çdo shkak obstetrikal pas 42 ditëve por më pak se një vit pas lindjes**

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur për të treguar vdekjet nga çdo shkak obstetrikal (gjendjet në kategoritë O00-O75, O85-O92 dhe O98-O99, që ndodhin më shumë se 42 ditë por më pak se një vit pas lindjes).

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e shkakut (direkt ose indirekt) obstetrikal të vdekjes.

Përfshihet: vdekjen nga gjendje të specifikuara si pasoja ose efekte të vona me shkak obstetrik (O97.-)

gjendje të specifikuara si pasoja ose efekte të vona nga shkaqe obstetrike që nuk rezultojnë në vdekje (O94).

O96.0 Vdekje nga shkaqe direkt obstetrikale që ndodhin më shumë se 42 ditë por më pak se një vit pas lindjes

O96.1 Vdekje nga shkaqe indirekt obstetrikale që ndodhin më shumë se 42 ditë por më pak se një vit pas lindjes

O96.2 Vdekje nga shkaqe të papërcaktuara obstetrikale që ndodhin më shumë se 42 ditë por më pak se një vit pas lindjes

O97**Vdekja nga pasojat (sekelat) e shkaqeve obstetrikale**

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur për të treguar vdekjet nga pasojat e shkakut obstetrikal (gjendjet në kategoritë O00-O75, O85-O92 dhe O98-O99, që ndodhin më shumë se një vit pas lindjes).

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e shkakut (direkt ose indirekt) obstetrikal.

Përfshihet: gjendje të specifikuara si pasoja ose efekte të vona nga shkaqe obstetrike që nuk rezultojnë në vdekje (O94).

O97.0 Vdekja nga pasojat direkte të shkaqeve obstetrikale

O97.1 Vdekja nga pasojat indirekte të shkaqeve obstetrikale

O97.2 Vdekja nga pasojat e shkaqeve obstetrikale, të papërcaktuara

O98**Infeksione amëtare dhe sëmundje parazitare të klasifikuara tjetërkund, që komplikojnë barrën, lindjen dhe paslindjen**

Përfshihet: gjendjet e listuara, kur janë komplikacion i shtatzënisë, kur rëndohen nga shtatzënia, ose si arsye për kujdes obstetrikal

Përdor kod shtesë (Kapitulli I), nëse dëshiron, për identifikimin e konditës specifike.

Përfashton: gjendjet nga infeksion asimptomatik nga virusi i imunodeficiencës humane [HIV] (Z21)
sëmundje nga virusi i imunodeficiencës humane [HIV] (B20-B24)
evidencën laboratorike të virusit të imunodeficiencës humane [HIV] (R75)
tetanozin obstetrikal (A34)
të lehonisë:
• infeksion (O86.-)
• sepsis (O85)
kur arsyeja e kujdesit ndaj nënës është që sëmundja dihet ose dyshohet të ketë prekur fetusin (O35-O36)

- O98.0** **Tuberkulozi që komplikon barrën, lindjen e paslindjen**
Gjendje në A15-A19
- O98.1** **Sifilisi që komplikon barrën, lindjen e paslindjen**
Gjendje në A50-A53
- O98.2** **Gonorrëa që komplikon barrën, lindjen e paslindjen**
Gjendje në A54.-
- O98.3** **Infeksionet e tjera me transmetim kryesisht seksual që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen**
Gjendje në A55-A64
- O98.4** **Hepatiti viral që komplikon barrën, lindjen e paslindjen**
Gjendje në B15-B19
- O98.5** **Sëmundje të tjera virale që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen**
Gjendje në A80-B09, B25-B34
- O98.6** **Sëmundje protozoare që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen**
Gjendje në B50-B64
- O98.7** **Sëmundje e virusit të imunodeficiencës humane [HIV] që komplikon barrën, lindjen e paslindjen**
Gjendje në B20-B24
- O98.8** **Infeksion maternal dhe sëmundje parazitare që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen**
- O98.9** **Infeksion maternal dhe sëmundje parazitare që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen, të paspecifikuara**

O99**Sëmundje të tjera amëtare të klasifikuara tjetërkund, që komplikojnë barrën, lindjen dhe paslindjen**

Shënim: Kjo kategori përfshin gjendje që komplikojnë shtatzëninë, rëndohen nga shtatzënia ose janë arsye kryesore për kujdes obstetrikal, dhe, për të cilat, Indeksi Alfabetik nuk tregon ndonjë rubrikë specifike në Kapitullin XV.

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e konditës specifike.

Përfshihet: sëmundjet infektive dhe parazitare (O98.-)
plagët, helmimet dhe konsekuencat e tjera të shkaqeve të jashtme (S00-T98)
kur arsyeja e kujdesit ndaj nënës është që sëmundja dihet ose dyshohet të ketë prekur fetusin (O35-O36)

O99.0 Anemia që komplikon barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në D50-D64

O99.1 Sëmundje të tjera të gjakut dhe organeve hematopojetike, dhe çrregullime të tjera që prekin sistemin imun, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në D65-D89

Përfshihet: hemorragjitë me deficiencat e koagulimit (O46.0, O67.0, O72.3)

O99.2 Sëmundje endokrine, nutricionale dhe metabolike, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në E00-E90

Përfshihet: diabetes mellitus (O24.-)
kequshqyerjen (O25)
tiroiditin e paslindjes (O90.5)

O99.3 Çrregullime mendore dhe sëmundje të sistemit nervor, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në F00-F99 dhe G00-G99

Përfshihet: depresionin pas lindjes (F53.0)
neuritin periferik të lidhur me shtatzëninë (O26.8)
psikozën pas lindjes (F53.1)

O99.4 Sëmundje të sistemit cirkulator, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në I00-I99

Përfshihet: kardiomiopatinë në lehonë (O90.3)
çrregullimet hipertensive (O10-O16)
embolizmin obstetrikal (O88.-)

komplikacionet venoze dhe trombozën e sinusit cerebrovenoz në:

- dhimbjet e lindjes, lindjen e fëmijës dhe lehoni (O87.-)
- shtatzëni (O22.-)

O99.5 Sëmundje të sistemit respirator, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në J00-J99

O99.6 Sëmundje të sistemit digjestiv, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në K00-K93

Përfshihet: hemorroidet në shtatzëni (O22.4)

çrregullimet e mëlçisë në shtatzëni, lindjen e fëmijës dhe lehoni (O26.6)

O99.7 Sëmundje të lëkurës dhe indit subkutan, që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Gjendje në L00-L99

Përfshihet: herpesin e shtatzënisë (O26.4)

pruritit në shtatzëni (O26.8)

O99.8 Sëmundje të tjera të specifikuara që komplikojnë barrën, lindjen e paslindjen

Kombinim i gjendjeve të klasifikuara në O99.0-O99.7

Gjendje në C00-D48, H00-H95, M00-M99, N00-N99, dhe Q00-Q99

Përfshihet: infeksionin e traktit gjenitourinar në shtatzëni (O23.-)

infeksionin e traktit gjenitourinar pas lindjes (O86.0-O86.3)

kujdesin ndaj nënës, anomali të njohur ose të dyshuar të organeve pelvike të nënës (O34.-)

insuficiencën renale akute të paslindjes (O90.4)

nefritin pas lindjes (O90.8)

KAPITULLI XVI

Gjendje të caktuara me origjinë nga periudha perinatale (P00–P96)

Përfshin: gjendje që e kanë origjinën në periudhën perinatale edhe nëse vdekja ose sëmundshmëria mund të ndodhin më vonë

Përfshihet: keqformime të lindura, deformime dhe anomali kromozomike (Q00-Q99)
sëmundje endokrine, të ushqyerjes dhe metabolike (E00-E90)
plagë, helmime dhe disa pasoja të shkaqeve të jashtme (S00-T98)
neoplazmat (C00-D48)
tetanozin e të porsalindurit (A33)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

P00-P04	Fetus dhe neonat i prekur nga faktorë maternale dhe komplikacione të barrës, lindjes dhe lirim
P05-P08	Çrregullime të lidhura me zgjatjen e barrës dhe rritjen fetale
P10-P15	Trauma e lindjes
P20-P29	Çrregullimet respiratore e kardiovaskulare nga periudha perinatale
P35-P39	Infeksione specifike të periudhës perinatale
P50-P61	Çrregullime hemorragjike dhe hematologjike të fetusit e neonatit
P70-P74	Çrregullime tranzitore endokrine dhe metabolike specifike për fetusin dhe neonatin
P75-P78	Çrregullime të sistemit digjektiv të fetusit dhe neonatit
P80-P83	Gjendje që lidhen me integumentet dhe termorregullimin e fetusit dhe neonatit
P90-P96	Çrregullime të tjera me origjinë nga periudha perinatale

Një kategori me yll për këtë kapitull jepet në vazhdim:

P75*	Ileus mekonial në fibrozën cistike
------	------------------------------------

Fetus dhe i posalindur i prekur nga faktorë amëtarë dhe komplikacione të barrës, lindjes dhe lirimimit (P00–P04)

Përfshin: gjendjet e listuara të nënës vetëm kur specifikohen si shkak i vdekshmërisë ose sëmundshmërisë tek fetusin ose i posalinduri

P00 Fetus dhe neonat i prekur nga gjendje amëtare që mund të lidhen me barrën aktuale

Përjashton: fetusin dhe të posalindurin e prekur nga:

- komplikacionet e nënës në shtatzëni (P01.-)
- çrregullimet metabolike dhe endokrine të nënës (P70-P74)
- influencat e dëmshme të transmetuara nëpërmjet placentës ose qumështit të gjirit (P04.-)

P00.0 Fetus dhe neonat i prekur nga çrregullime hipertensive maternale
Fetusi dhe i posalinduri i prekur nga gjendjet e nënës të klasifikuara në O10-O11, O13-O16

P00.1 Fetus dhe neonat i prekur nga sëmundje të traktit renal dhe urinar
Fetusi dhe i posalinduri i prekur nga gjendjet e nënës të klasifikuara në N00-N39

P00.2 Fetus dhe neonat i prekur nga sëmundje infektive dhe parazitare të nënës

Fetusi dhe i posalinduri i prekur nga sëmundjet infektive të nënës të klasifikuara në A00-B99 dhe J10-J11, por që ata vetë nuk janë duke manifestuar sëmundjen.

Përjashton: infeksionet specifike të periudhës perinatale (P35-P39)
infeksionet e lokalizuara në traktin gjenital dhe të tjera të nënës (P00.8)

P00.3 Fetus dhe neonat i prekur nga sëmundje cirkulatore dhe respiratore

Fetusi dhe i posalinduri i prekur nga gjendjet e nënës të klasifikuara në I00-I99, J00-J99, Q20-Q34, dhe jo të përfshira në P00.0, P00.2

P00.4 Fetus dhe neonat i prekur nga çrregullime nutricionalë të nënës

Fetusi dhe i posalinduri i prekur nga çrregullimet e nënës të klasifikuara në E40-E64

Kequshqyerja e nënës NOS

P00.5 Fetus dhe neonat i prekur nga dëmtime të nënës

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga gjendjet e nënës të klasifikuara në S00-T79

P00.6 Fetus dhe neonat i prekur nga procedurat kirurgjikale të nënës

Përjashton: seksio caesarea për lindje të tanishme (P03.4)
dëmtimin e placentës nga amniocenteza, seksio caesarea ose induktimin kirurgjikal (P02.1)
kirurgjinë e mëparëshme të uterusit ose të organeve pelvike (P03.8)
përfundimin e shtatzënisë, fetus (P96.4)

P00.7 Fetus dhe neonat i prekur nga procedura mjekësore të nënës të paklasifikuara tjetërkund

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga radiologjia tek nëna

Përjashton: dëmtimin e placentës nga amniocenteza, seksio caesarea ose induktimi kirurgjikal (P02.1)
fetusin dhe të porsalindurin e prekur nga komplikacion të tjera të dhimbjeve të lindjes dhe lindjen (P03.-)

P00.8 Fetus dhe neonat i prekur nga gjendje të tjera të nënës

Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga:

- gjendje të klasifikuara në T80-T88
- infeksione të lokalizuara në traktin gjenital dhe të tjera të nënës
- lupus eritematoz sistematik i nënës

Përjashton: çrregullimet kalimtare endokrine dhe metabolike të porsalindurit (P70-P74)

P00.9 Fetus dhe neonat i prekur nga gjendje të paspecifikuara të nënës

P01 Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacionet amëtare të barrës

P01.0 Fetus dhe neonat i prekur nga inkompetenca e cerviksit

P01.1 Fetus dhe neonat i prekur nga rupturat premature të membranës

P01.2 Fetus dhe neonat i prekur nga oligohidramnioni

Përjashton: kur shkaktohet nga çarja e parakohshme e membranave (P01.1)

P01.3 Fetus dhe neonat i prekur nga polihidramnioni

Hidramnion

P01.4 Fetus dhe neonat i prekur nga barra ektopike

Shtatzëni abdominal

P01.5 Fetus dhe neonat i prekur nga barra multiple

Trinjakë (shtatzëni)

	Binjakë (shtatzëni)	
P01.6	Fetus dhe neonat i prekur nga vdekja e nënës	
P01.7	Fetus dhe neonat i prekur nga keqprezantimi para lindjes	
	Prezantim podalik	para dhimbjeve të lindjes
	Varianti eksternal	
	Prezantim me fytyrë	
	Prezantim transversal	
	Vendosje e pastabilizuar	
P01.8	Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacine të tjera të barrës	
	Abort spontan, fetus	
P01.9	Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të tjera të barrës, të paspecifikuara	
P02	Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të placentës, kordonit dhe membranave	
P02.0	Fetus dhe neonat i prekur nga placenta praevia	
P02.1	Fetus dhe neonat i prekur nga forma të tjera të ndarjes së placentës dhe hemorragjia	
	Çkollitje e parakohshme e placentës	
	Hemorragji aksidentale	
	Hemorragji para lindjes	
	Dëmtim i placentës nga amniocenteza, seksio cesarea ose inductimi kirurgjikal	
	Humbje e gjakut të nënës	
P02.2	Fetus dhe neonat i prekur nga anomali të tjera të paspecifikuara funksionale dhe morfologjike të placentës	
	Placentare:	
	• disfunkcion	
	• infarkt	
	• insuficiencë	
P02.3	Fetus dhe neonat i prekur nga sindromi i transfuzionit placentar	
	Anomali të kordonit dhe të placentës të shkaktuar nga transfuzioni nga binjaku tek binjaku ose transfuzione të tjera transplacentare	
	Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për të treguar gjendjet shtesë tek fetusi ose i porsalinduri.	
P02.4	Fetus dhe neonat i prekur nga kordoni i prolabuar	
P02.5	Fetus dhe neonat i prekur nga kompresion tjetër i kordonit umbilikal	

	Kordon (i shtrënguar) rreth qafës
	Zmadhim i kordonit
	Nyjë e kordonit
P02.6	Fetus dhe neonat i prekur nga gjendje të tjera e të paspecifikuara të kordonit umbilikal
	Kordon i shkurtër
	Vasa praevia
	<i>Përjashton:</i> arterien umbilikale të vetme (Q27.0)
P02.7	Fetus dhe neonat i prekur nga korioamnioniti
	Amnioniti
	Membraniti
	Placentiti
P02.8	Fetus dhe neonat i prekur nga anomali të tjera të membranës
P02.9	Fetus dhe neonat i prekur nga anomali të paspecifikuara të membranës
P03	Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të tjera të aktivitetit të lindjes dhe lirit
P03.0	Fetus dhe neonat i prekur nga lindja podalike dhe ekspulsioni
P03.1	Fetus dhe neonat i prekur nga keqprezantimi, keqpozicionimi, disproporcioni gjatë lindjes dhe lirit
	Pelvis i kontraktuar
	Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga gjendje të klasifikuara në O64-O66
	Oksipitoposterior i vazhdueshëm
	Prezantim transversal
P03.2	Fetus dhe neonat i prekur nga lindja me forceps
P03.3	Fetus dhe neonat i prekur nga lindja me ekstraktor me vakuum [ventuzë]
P03.4	Fetus dhe neonat i prekur nga lindja cesariane
P03.5	Fetus dhe neonat i prekur nga lindja me precipitim
	Fazë e dytë e shpejtuar
P03.6	Fetus dhe neonat i prekur nga kontraksione anormale uterine
	Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga gjendje të klasifikuara në O62.-, përveç O62.3
	Dhimbje lindje hipertoniqe
	Inerci uterine

- P03.8 Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të tjera të specifikuara të lindjes dhe lirim**
 Anomali të indit të butë të nënës
 Veprime dëmtuese në aktivitet për të lehtësuar lindjen
 Fetusi dhe i porsalinduri i prekur nga gjendje të klasifikuara në O60-O75 dhe nga procedurat e përdorura gjatë lindjes që nuk përfshihen në P02.- dhe P03.0-P03.6
 Induktim i dhimbjeve të lindjes
- P03.9 Fetus dhe neonat i prekur nga komplikacione të tjera të paspecifikuara të lindjes dhe lirim**
- P04 Fetus dhe neonat i prekur nga influenza dëmprurëse të transmetuara nëpërmjet placentës ose qumështit të gjirit**
Përfshin: efektet joteratogjenike të substancave të transmetuara nëpërmjet placentës
Përfshihet: keqformimet e lindura (Q00-Q99)
 verdhëzën e të porsalindurit nga hemoliza ekscesive e shkaktuar nga barnat ose toksinat e transmetuara nga nëna (P58.4)
- P04.0 Fetus dhe neonat i prekur nga anestezia e analgjezia e nënës në barrë, lindje e lirim**
 Reaksione dhe intoksikime nga opiatet dhe qetësuesit, të administruara nënës gjatë dhimbjeve të lindjes dhe lindjes
- P04.1 Fetus dhe neonat i prekur nga mjekimi i nënës**
 Kimioterapi në tumore
 Barna citotoksike
Përfshihet: dismorfizmin e shkaktuar nga varfarina (Q86.2)
 sindromën fetale të hidantoinës (Q86.1)
 përdorimin nga nëna të barnave dhe varësive (P04.4)
- P04.2 Fetus dhe neonat i prekur nga duhanpirja e nënës**
- P04.3 Fetus dhe neonat i prekur nga alkoolpirja e nënës**
Përfshihet: sindromën fetale alkoolike (Q86.0)
- P04.4 Fetus dhe neonat i prekur nga abuzimet me barna të nënës**
Përfshihet: analgjezinë dhe anestezinë e nënës (P04.0)
 simptomat e zvjerdhjes nga përdorimi i barnave dhe varësive tek nëna (P96.1)
- P04.5 Fetus dhe neonat i prekur nga substancat kimike nutricionalë të nënës**

P04.6	Fetus dhe neonat i prekur nga ekspozimi kimik ambiental i nënës
P04.8	Fetus dhe neonat i prekur nga agjentë të tjerë dëmtues të nënës
P04.9	Fetus dhe neonat i prekur nga agjentë të tjerë dëmtues të nënës, të paspecifikuar

Çrregullime të lidhura me zgjatjen e barrës dhe rritjen fetale (P05–P08)

P05 Rritje e pakët dhe kequshqim fetal

P05.0	Peshë e lehtë për moshën e barrës Zakonisht të referuar si poshtë peshës por me gjatësi mbi centilen e 10-të të moshës së konceptimit. Nënpeshë, por të shëndetshëm
P05.1	Peshë e vogël për moshën e barrës Zakonisht të referuar si poshtë peshës dhe gjatësisë së centiles së 10-të të moshës së konceptimit. Të vegjël, por të shëndetshëm Të vegjël dhe nën peshë, por të shëndetshëm
P05.2	Malnutricion fetal i patheksuar si i lehtë ose i vogël për moshën e barrës Bebe, as nën peshë dhe as nën gjatësi për moshën, por që tregon shenja të kequshqyerjes fetale, të tilla si lëkurë e thatë dhe humbje e indit të nënlëkurës. <i>Përfshihet:</i> Kequshqyerjen fetale me përmendje të: • peshës së lehtë për moshën e barrës (P05.0) • gjatësisë të vogël për moshën e barrës (P05.1)
P05.9	Rritje e ngadaltë fetale, e paspecifikuar Vonesë e rritjes fetale NOS

P07 Çrregullime të lidhura me barrën e shkurtër si kohë-zgjatje dhe peshën e vogël në lindje, të paklasifikuara tjetërkund

<i>Shënim:</i>	Kur pesha në lindje dhe moshë e barrës dihen, duhet t'i jepet përparësi peshës në lindje.
<i>Përfshihet:</i>	gjendjet e listuara, pa specifikime të tjera si shkaqe vdekshmërie, sëmundshmërie, ose kujdesi tjetër shtesë tek i porsalinduri

Përfashton: peshën e vogël në lindje, të shkaktuar nga rritja e ngadalshme fetale dhe kequshqyerja fetale (P05.-)

P07.0 Peshë shumë e vogël në lindje

Pesha në lindje 999 gr ose më pak.

P07.1 Peshë tjetër e vogël në lindje

Pesha në lindje 1000-2499 gr.

P07.2 Papjekuria ekstreme

Më pak se 28 javë të plotësuara (më pak se 196 ditë të plotësuara) të barrës.

P07.3 Të tjerë bebe preterm

28 javë të plotësuara ose më shumë, por më pak se 37 javë të plotësuara (196 ditë të plotësuara por më pak se 259 ditë të plotësuara) të barrës.

Prematuritet NOS

P08 Çrregullime të lidhura me barrën e zgjatur në kohë dhe peshën e madhe në lindje

Shënim: Kur pesha në lindje dhe mosha e barrës dihen, duhet t'i jepet përparësi peshës në lindje.

Përfshin: gjendjet e listuara, pa specifikime të tjera, si shkaqe vdekshmërie, sëmundshmërie, ose kujdesi tjetër shtesë tek fetusit ose i porsalinduri.

P08.0 Bebe shumë të mëdha

Zakonisht merr në konsideratë peshë në lindje prej 4500 gr ose më tepër.

Përfashton: sindromën e:

- bebes (foshnjës) nga nënë diabetike (P70.1)
- bebes (foshnjës) nga një nënë me diabet gjatë barrës (P70.0)

P08.1 Bebe të tjera të mëdha për moshën e barrës

Zakonisht merr në konsideratë peshë në lindje më të madhe se percentili i 90-të për moshën e barrës ose 4000 gr ose më shumë në kohë.

Fetus ose bebe tjetër mbi peshë ose më të gjatë për moshën e barrës pavarësisht nga periudha e shtatzënisë.

Përfashton: sindromën e:

- bebes (foshnjës) nga nënë diabetike (P70.1)
- bebes (foshnjës) nga një nënë me diabet gjatë barrës (P70.0)
- moshë në lindje prej 4500 gr ose më shumë (P08.0)

P08.2 Bebe post-term jo të rëndë për moshën e barrës

Fetus ose bebe me periudhë barre 42 javë të plotësuara ose më shumë (294 ditë ose më shumë), jo mbi peshë ose më të gjatë për moshën e barrës.

Traumat në lindje (P10–P15)

P10 Laçeracion intrakranial dhe hemorragji nga dëmtim në lindje

Përjashton: hemorragjinë intrakraniale të fetusit ose të porsalindurit:

- NOS (P52.9)
- shkaktuar nga anoksia ose hipoksia (P52.-)

P10.0 Hemorragji subdurale nga dëmtimi në lindje

Hemorragji subdurale (e lokalizuar) shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes

Përjashton: hemorragjinë subdurale që shoqëron çarjen tentoriale (P10.4)

P10.1 Hemorragji cerebrale nga dëmtimi në lindje

P10.2 Hemorragji intraventriculare nga dëmtimi në lindje

P10.3 Hemorragji subaraknoidale nga dëmtimi në lindje

P10.4 Çarje tentoriale nga dëmtimi në lindje

P10.8 Laçerim dhe hemorragji të tjera nga dëmtimi në lindje

P10.9 Laçerim dhe hemorragji nga dëmtimi në lindje, të paspecifikuara

P11 Dëmtime të tjera në lindje në sistemin nervor qendror

P11.0 Edema cerebrale nga dëmtimi në lindje

P11.1 Dëmtim tjetër i specifikuar i trurit nga dëmtimi në lindje

P11.2 Dëmtim tjetër i paspecifikuar i trurit nga dëmtimi në lindje

P11.3 Dëmtim në lindje në nervin facial

Paralizë faciale e shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes

P11.4 Dëmtim në lindjes në nerva të tjerë kraniale

P11.5 Dëmtim në lindje në kolonë dhe medulë

Frakturë e kolonës vertebrale shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes

P11.9 Dëmtime të tjera në lindje në sistemin nervor qendror, të paspecifikuara

P12 Dëmtime në lindje në skalp

- P12.0 Cefalohematoma nga dëmtimi në lindje
- P12.1 Chignon-i nga dëmtimi në lindje
- P12.2 Hemorragjia epikraniale subaponeurotike nga dëmtimi në lindje
- P12.3 Dërmishjet (shtypje) e skalpit nga dëmtimi në lindje
- P12.4 Dëmtimet monitorizuese të skalpit tek i porsalinduri (neonati)
 - Incizion për marrje mostre
 - Dëmtim i skalpit nga klipi (elektroda)
- P12.8 Dëmtime të tjera në lindje në skalp
- P12.9 Dëmtime të lindjes në skalp, të paspecifikuara

P13 Dëmtime në lindje në skelet

Përfshihet: dëmtimin e kolonës vertebrale gjatë lindjes (P11.5)

- P13.0 Fraktura e kafkës nga dëmtimi në lindje
- P13.1 Dëmtime të tjera të kafkës në lindje
 - Përfshihet:* cefalohematomën (P12.0)
- P13.2 Dëmtime në lindje në femur
- P13.3 Dëmtime në lindje në kockat e tjera të gjata
- P13.4 Frakturat e klavikulës nga dëmtimi në lindje
- P13.8 Dëmtime në lindje në pjesë të tjera të skeletit
- P13.9 Dëmtime të tjera në lindje në skelet

P14 Dëmtime në lindje në sistemin nervor periferik

- P14.0 Paraliza e Erb nga dëmtimi në lindje
- P14.1 Paraliza e Klumpke nga dëmtimi në lindje
- P14.2 Paraliza e nervit frenik nga dëmtimi në lindje
- P14.3 Dëmtime të tjera të pleksit brakial
- P14.8 Dëmtime në lindje në pjesë të tjera të sistemit nervor periferik
- P14.9 Dëmtime në lindje në pjesë të tjera të sistemit nervor periferik, të paspecifikuara

P15 Dëmtime të tjera në lindje

- P15.0 Dëmtime në lindje në mëlçi
 - Rupturë e mëlqisë e shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes

P15.1	Dëmtime në lindje në shpretkë	
	Rupturë e shpretkës e shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes	
P15.2	Dëmtime në lindje në sternokleidomastoid	
P15.3	Dëmtime në lindje në sy	
	Hemorragji subkonjunktivale	shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes
	Glaukoma traumatike	
P15.4	Dëmtime në lindje në fytyrë	
	Kongestionim i fytyrës i shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes	
P15.5	Dëmtime në lindje në gjenitalet e jashtme	
P15.6	Nekroza e dhjamit subkutan nga dëmtimi në lindje	
P15.8	Dëmtime të tjera të specifikuara në lindje	
P15.9	Dëmtime në lindje, të paspecifikuara	

Çrregullime respiratore dhe kardiovaskulare specifike për periudhën perinatale (P20–P29)

P20

Hipoksia intrauterine

Përfshin: rrahjet anormale të zemrës së fetusit ose intrauterine:

- acidozë
- anoksi
- asfiksi
- distres
- hipoksi

mekoniumin në lëngun amniotik

kalimin e mekoniumit

Përfshihet: hemorragjinë intrakraniale të shkaktuar nga anoksia dhe hipoksia (P52.-)

P20.0	Hipoksia intrauterine e dalluar para fillimit të lindjes
P20.1	Hipoksia intrauterine e dalluar gjatë lindjes e lirimit
P20.9	Hipoksia intrauterine, e paspecifikuar

P21

Asfiksia e lindjes

Shënim: Kjo kategori nuk duhet përdorur për pikaverazh të ulët të Apgar pa përmendje të asfiksionit ose problemeve të tjera respiratore.

Përfshihet: Hipoksia ose asfiksia intrauterine (P20.-)

P21.0 Asfiksia e lindjes, e rëndë

Rrahjet e zemrës më pak se 100 në minutë dhe në rënje ose qëndrueshëm, mungesë respiracioni ose që realizohet me vështirësi, ngjyrë e dobët (e zbehtë), mungesë tonusi.

Asfiksia me 1-minutë Apgar me pikaverazh 0-3

Asfiksia e bardhë

P21.1 Asfiksia e lindjes, e lehtë dhe e moderuar

Mosvendosje e respiracionit normal brenda një minute, por rrahjet e zemrës 100 ose më tepër, pak tonus muskular, pak përgjigje ndaj stimulimit.

Asfiksia me 1-minutë Apgar me pikaverazh 4-7

Asfiksia blu

P21.9 Asfiksia e lindjes, e paspecifikuar

Anoksi

Asfiksi

Hipoksi

NOS

P22 Distresi respirator i të posalindurit

Përfshihet: insuficiencën respiratore të të posalindurit (P28.5)

P22.0 Sindromi i distresit respirator të neonatit

Sëmundja e membranave hialine

P22.1 Takipnea tranzitore e neonatit

P22.8 Distresi tjetër respirator i neonatit

P22.9 Distresi respirator i neonatit, i paspecifikuar

P23 Pneumonia kongjenitale

Përfshihet: pneumoninë infektive të fituar in utero ose gjatë lindjes

Përfshihet: pneumoninë e të posalindurit e shkaktuar nga aspirimi (P24.-)

P23.0 Pneumonia kongjenitale nga agjentë virale

Përfshihet: pneumoninë e shkaktuar nga rubeola kongjenitale (P35.0)

P23.1 Pneumonia kongjenitale nga *Klamidia*

P23.2 Pneumonia kongjenitale nga *Stafilokoku*

- P23.3 Pneumonia kongjenitale nga *Streptokoku B*
- P23.4 Pneumonia kongjenitale nga *Escherichia coli*
- P23.5 Pneumonia kongjenitale nga *Pseudomonas*
- P23.6 Pneumonia kongjenitale të tjera nga bakterie
Haemophilus influenzae
Klebsiella pneumoniae
Mycoplasma
Streptococcus, përveç grupit B
- P23.8 Pneumonia kongjenitale nga mikroorganizma të tjerë
- P23.9 Pneumoni kongjenitale e paspecifikuar

P24 Sindromi i aspirimit neonatal

Përfshin: pneumoninë e të porsalindurit të shkaktuar nga aspirimi

- P24.0 Aspirimi neonatal i mekoniumit
- P24.1 Aspirimi neonatal i likidit amniotik e mukosit
Aspirimi i likidit (amniotik)
- P24.2 Aspirimi neonatal i gjakut
- P24.3 Aspirimi neonatal i qumështit dhe ushqimit
- P24.8 Sindroma të tjerë të aspirimit neonatal
- P24.9 Sindromi i aspirimit neonatal, i paspecifikuar
Pneumonia nga aspirimi i të porsalindurit NOS

P25 Emfizema intersticiale dhe gjendje të lidhura me të, me origjinë nga periudha perinatale

- P25.0 Emfizema intersticiale me origjinë nga periudha perinatale
- P25.1 Pneumotoraksi me origjinë nga periudha perinatale
- P25.2 Pneumomediastini me origjinë nga periudha perinatale
- P25.3 Pneumoperikardi me origjinë nga periudha perinatale
- P25.8 Gjendje të lidhura me emfizemën intersticiale me origjinë nga periudha perinatale

P26 Hemorragji pulmonare me origjinë nga periudha perinatale

- P26.0 Hemorragji trakeobronkiale me origjinë nga periudha perinatale
- P26.1 Hemorragji pulmonare masive me origjinë nga periudha perinatale

- P26.8 Hemorragji të tjera pulmonare me origjinë nga periudha perinatale
- P26.9 Hemorragji pulmonare me origjinë nga periudha perinatale, e paspecifikuar

P27 Sëmundja respiratore kronike me origjinë nga periudha perinatale

- P27.0 Sindromi Willson-Mikity
Papjekuri mushkërore
- P27.1 Displazia bronkopulmonare me origjinë nga periudha perinatale
- P27.8 Sëmundje të tjera respiratore kronike me origjinë nga periudha perinatale
Fibroza pulmonare kongjenitale
Mushkëria e ventiluar e të porsalindurit
- P27.9 Sëmundja respiratore kronike me origjinë nga periudha perinatale, e paspecifikuar

P28 Gjendje të tjera respiratore me origjinë nga periudha perinatale

Përfashton: keqformimet kongjenitale të sistemit të frymëmarrjes (Q30-Q34)

- P28.0 Atelektaza e neonatit, primare
Dështim parësor për hapjen e njësive respiratore terminale
Pulmonare:
- hipoplazi e shoqëruar me shtatzëni kohë-shkurtër
 - papjekuri NOS

P28.1 Atelektazë tjetër e neonatit, e paspecifikuar

Atelektaza:

- NOS
- e pjesshme
- dytësore

Atelektaza përthithëse pa sindromën e distresit respirator

P28.2 Ataket cianotike

Përfashton: apnenë e të porsalindurit (P28.3-28.4)

P28.3 Apnea primare e gjumit e neonatit

Apnea e gjumit e të porsalindurit:

- centrale

- NOS
 - obstruktive
- P28.4 Apnea të tjera të neonatit**
 Apnea (e):
- të porsalindurit, obstruktive
 - premature
- Përfshihet:* apnean obstruktive të gjumit të të porsalindurit (P28.3)
- P28.5 Insuficienca respiratore e neonatit**
- P28.8 Gjendje të tjera respiratore të specifikuar të neonatit**
 Stridori kongjenital (laringeal) NOS
 Shfryrja në frymëmarrje të të porsalindurit
Përfshihet: rinitin e hershëm sifilitik kongjenital (A50.0)
- P28.9 Gjendje të tjera respiratore të neonatit, të paspecifikuara**
- P29 Çregullime kardiovaskulare me origjinë nga periudha perinatale**
Përfshihet: keqformimet kongjenitale të sistemit të qarkullimit të gjakut (Q20-Q28)
- P29.0 Insuficienca kardiake e neonatit**
- P29.1 Disritmia kardiake e neonatit**
- P29.2 Hipertensioni i neonatit**
- P29.3 Qarkullimi fetal persistent**
 Mbyllje e vonuar e duktusit arterial
 (E përherëshme) Hipertensioni pulmonar i të porsalindurit
- P29.4 Iskemia miokardiale tranzitore e neonatit**
- P29.8 Çregullime të tjera kardiovaskulare me origjinë nga periudha perinatale**
- P29.9 Çregullime kardiovaskulare me origjinë nga periudha perinatale, të paspecifikuara**

Infeksione specifike të periudhës perinatale (P35–P39)

Përfshihet: infeksionet e fituara in utero ose gjatë lindjes

Përfshihet: gjendjen e infeksionit asimptomatik nga virusi i imunodeficiencës humane [HIV] (Z21)

kongjenital/e:

- infeksionin gonokoksik (A54.-)
- pneumoninë (P23.-)
- sifilizin (A50.-)

sëmundjen nga virusi i imunodeficiencës humane [HIV] (B20-B24)

sëmundjet infektive të fituara pas lindjes (A00-B99, J10-J11)

sëmundjet infektive intestinale (A00-A09)

evidentimin laboratorik të virusit të imunodeficiencës humane [HIV] (R75)

sëmundjet infektive të nënës si shkak i vdekshmërisë ose sëmundshmërisë tek fëmijë ose i porsalindur që nuk manifestojnë sëmundjen në vetvete (P00.2)

tetanozin e të porsalindurit (A33)

P35 Sëmundjet kongjenitale virale

- P35.0** Sindromi i rubeolës kongjenitale
Pneumonia kongjenitale nga rubeola
- P35.1** Infeksioni citomegaloviral kongjenital
- P35.2** Infeksioni herpesviral kongjenital
- P35.3** Hepatiti viral kongjenital
- P35.8** Sëmundjet të tjera kongjenitale virale
Varicela [lija e dhëve] kongjenitale
- P35.9** Sëmundje kongjenitale virale, e paspecifikuar

P36 Sepsisi bakterial i neonatit

Përfshihet: septiceminë kongjenitale

- P36.0** Sepsisi bakterial i neonatit nga *streptokoku B*
- P36.1** Sepsisi bakterial i neonatit nga *streptokoku*, i paspecifikuar
- P36.2** Sepsisi i neonatit nga *Staphylococcus aureus*
- P36.3** Sepsisi i neonatit nga stafilokokë të tjerë, të paspecifikuar
- P36.4** Sepsisi i neonatit nga *Escherichia coli*
- P36.5** Sepsisi i neonatit nga anaerobët
- P36.8** Sepsisi i neonatit nga baktere të tjera
- P36.9** Sepsisi i neonatit nga baktere, i paspecifikuar

P37**Sëmundje të tjera infektive dhe parazitare kongjenitale**

Përjashton: sifilizin kongjenital (A50.-)

enterokolitin nekrotizues të fetusit ose të neonatit (të porsalindurit) (P77)

diarrenë e neonatit:

- infektive (A00-A09)
- joinfektive (P78.3)

oftalminë e neonatit të shkaktuar nga gonokoku (A54.3)

tetanozin e neonatit (A33)

P37.0

Tuberkulozi kongjenital

P37.1

Toksoplasmoza kongjenitale

Hidrocefalia e shkaktuar nga toksoplasmoza kongjenitale

P37.2

Listerioza neonatale e diseminuar

P37.3

Malaria falciparum kongjenitale

P37.4

Malaria tjetër kongjenitale

P37.5

Kandidiaza neonatale

P37.8

Sëmundje të tjera të specifikuara infektive dhe parazitare kongjenitale

P37.9

Sëmundje të tjera infektive dhe parazitare kongjenitale, të paspecifikuara

P38**Omfaliti i neonatit me ose pa hemorragji të lehtë****P39****Infeksione të tjera të specifikuara të periudhës perinatale**

P39.0

Mastiti infektiv neonatal

Përjashton: bllokimin e gjirit të neonatalit (P83.4)

mastitin joinfektiv të neonatalit (P83.4)

P39.1

Konjunktiviti dhe dakriocistiti neonatal

Konjunktiviti klamidial i neonatit

Oftalmia e neonatit NOS

Përjashton: konjunktivitin gonokoksik (A54.3)

P39.2

Infeksioni intraamniotik i fetusit i paklasifikuar tjetërkund

P39.3

Infeksioni i traktit urinar neonatal

P39.4

Infeksioni i lëkurës neonatal

Pioderma në sindromën e të porsalindurit

Përfashton: pemfigusin e të posalindurit (L00)
sindromën e lëkurës së djegur nga stafilokoku (L00)

P39.8 Infeksione specifike të specifikuara të periudhës perinatale

P39.9 Infeksione specifike të paspecifikuara të periudhës perinatale

Çrregullime hemorragjike dhe hematologjike të fetusit dhe të posalindurit (P50–P61)

Përfashton: stenozen dhe strikturën kongjenitale të duktusit biliar (Q44.3)
sindromën e Crigler-Najjar (E80.5)
sindromën e Dubin-Johnson (E80.6)
sindromën e Gilbert (E80.4)
aneminë hemolitike të trashëguar (D55-D58)

P50 Humbja e gjakut fetal

Përfashton: aneminë kongjenitale nga humbja e gjakut fetal (P61.3)

P50.0 Humbja e gjakut fetal nga vasa previa

P50.1 Humbja e gjakut fetal nga ruptura e kordonit

P50.2 Humbja e gjakut fetal nga placenta

P50.3 Hemorragji në bashkëbinjakë

P50.4 Hemorragji në qarkullimin e nënës

P50.5 Humbja e gjakut fetal nga prerja e kordonit të binjakut tjetër

P50.8 Humbje të tjera të gjakut fetal

P50.9 Humbje e gjakut fetal, e paspecifikuar

Hemorragji fetale NOS

P51 Hemorragjia umbilikale e neonatit

Përfashton: omfalitin me hemorragji mesatare (P38)

P51.0 Hemorragjia umbilikale masive e neonatit

P51.8 Hemorragji të tjera umbilikale të neonatit

Rrëshqitje e ligatures umbilikale NOS

P51.9 Hemorragji umbilikale e neonatit, e paspecifikuar

P52**Hemorragjia intrakraniale jotraumatike e fetusit dhe neonatit**

Përfshin: hemorragjinë intrakraniale të shkaktuar nga anoksia dhe hipoksia

Përfshihet: hemorragjinë intrakraniale të shkaktuar nga dëmtimi:

- gjatë lindjes (P10.-)
- i nënës (P00.5)
- të tjera (S06.-)

P52.0 Hemorragjia intraventriculare (jotraumatike) e fetusit dhe neonatit, grada 1

Hemorragji subependimale (pa përhapje intraventriculare)

P52.1 Hemorragjia intraventriculare (jotraumatike) e fetusit dhe neonatit, grada 2

Hemorragji subependimale me përhapje intraventriculare

P52.2 Hemorragjia intraventriculare (jotraumatike) e fetusit dhe neonatit, grada 3 dhe grada 4

Hemorragji subependimale me përhapje intraventriculare dhe intracerebrale

P52.3 Hemorragjia intraventriculare (jotraumatike) e fetusit dhe neonatit, e paspecifikuar

P52.4 Hemorragjia intracerebrale (jotraumatike) e fetusit dhe neonatit

P52.5 Hemorragjia subaraknoidale (jotraumatike) e fetusit dhe neonatit

P52.6 Hemorragjia cerebelare dhe e fosa posterior, (jotraumatike), e fetusit dhe neonatit

P52.8 Hemorragji tjetër intrakraniale jotraumatike e fetusit dhe neonatit

P52.9 Hemorragji intrakraniale jotraumatike e fetusit dhe neonatit, e paspecifikuar

P53**Sëmundja hemorragjike e fetusit dhe neonatit**

Përfshin: mungesën e vitaminës K tek i porsalinduri

P54**Hemorragji neonatale të tjera**

Përfshihet: humbjen e gjakut fetal (P50.-)

hemorragjinë pulmonare me fillesë në periudhën perinatale (P26.-)

P54.0 Hematemeza neonatale

	<i>Përfashton:</i>	atë të shkaktuar nga gëlltitja e gjakut të nënës (P78.2)
P54.1	Melena neonatale	
	<i>Përfashton:</i>	atë të shkaktuar nga gëlltitja e gjakut të nënës (P78.2)
P54.2	Hemorragjia rektale neonatale	
P54.3	Hemorragji tjetër neonatele gastrointestinale	
P54.4	Hemorragjia neonatale adrenale	
P54.5	Hemorragjia neonatale kutane	
	Nxirje	tek fetusit dhe neonati (i porsalinduri)
	Ekimozë	
	Petëkë	
	Hematomë sipërfaqësore	
	<i>Përfashton:</i>	nxirjen e skalpit shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes (P12.3) cefalohematomën e shkaktuar nga dëmtimi gjatë lindjes (P12.0)
P54.6	Hemorragjia neonatale vaginale	
	Pseudomenses	
P54.8	Hemorragji neonatale tjetër e specifikuar	
P54.9	Hemorragji neonatale, e paspecifikuar	
P55	Sëmundja hemolitike e fetusit dhe neonatit	
P55.0	Izoimunizimi rhesus i neonatit dhe fetusit	
P55.1	Izoimunizimi ABO i fetusit dhe neonatit	
P55.8	Sëmundje të tjera hemolitike të fetusit dhe neonatit	
P55.9	Sëmundja hemolitike e fetusit dhe neonatit, e paspecifikuar	
P56	Hidropsi fetal nga sëmundja hemolitike	
	<i>Përfashton:</i>	hidropsinë fetale NOS (P83.2) hidropsinë fetale NOS • jo të shkaktuar nga sëmundje hemolitike (P83.2)
P56.0	Hidropsi fetal nga izoimunizimi	
P56.9	Hidropsi fetal nga sëmundje hemolitike të tjera dhe të paspecifikuara	
P57	Kernikteri	

- P57.0 Kernikteri nga izoimunizimi
- P57.8 Kernikter tjetër i specifikuar
- Përfashton:* sindromën e Crigler-Najjar (E80.5)
- P57.9 Kernikter, i paspecifikuar

P58 Ikteri neonatal nga hemoliza ekscesive

Përfashton: verdhëzën e shkaktuar nga izoimunizimi (P55-P57)

- P58.0 Ikteri neonatal nga dërmishja
- P58.1 Ikteri neonatal nga hemorragjia
- P58.2 Ikteri neonatal nga infeksioni
- P58.3 Ikteri neonatal nga policitemia
- P58.4 Ikteri neonatal nga medikamente ose toksina të transmetuara nga nëna ose të dhëna neonatit
- Përdor kod të jashtëm shtesë (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga bari.
- P58.5 Ikteri neonatal nga gëlltitja e gjakut amëtar
- P58.8 Ikter tjetër neonatal nga hemoliza ekscesive e specifikuar
- P58.9 Ikter neonatal nga hemoliza ekscesive, e paspecifikuar

P59 Ikteri neonatal nga shkaqe të tjera e të paspecifikuara

Përfashton: shkaktuar nga gabimet kongjenitale të metabolizmit (E70-E90) kernikter (P57.-)

- P59.0 Ikteri neonatal i shoqëruar me lindje (lirim) preterm
- Hiperbilirubinemia e prematuritetit
- Verdhëza e shkaktuar nga konjugimi i vonuar i shoqëruar me lindje preterm
- P59.1 Sindromi i bilës së inspisuar
- P59.2 Ikteri neonatal nga dëmtimi hepatocelular tjetër dhe i paspecifikuar
- Hepatiti fetal ose neonatal me qeliza gjigante
- Hepatiti fetal ose neonatal (idiopatik)
- Përfashton:* hepatitin viral kongjenital (P35.3)
- P59.3 Ikteri neonatal nga inhibitorët e qumështit të gjirit
- P59.8 Ikteri neonatal nga shkaqe të tjera të specifikuara
- P59.9 Ikter neonatal, i paspecifikuar
- Verdhëzë fiziologjike (intense)(e zgjatur) NOS

P60 Koagulimi intravaskular i diseminuar i fetusit dhe neonatit

Përfshin: sindromën e defibrinimit e fetusit ose e të porsalindurit

P61 Çrregullime të tjera perinatale hematologjike

Përfshihet: hipogamaglobulinemi tranzitore të fëmijërisë (D80.7)

P61.0 Trombocitopenia neonatale tranzitore

Trombocitopenia e të porsalindurit e shkaktuar nga:

- shkëmbimi transfuzional
- trombocitopenia idiopatike e nënës
- izoimunizimi

P61.1 Policitemia e neonatit

P61.2 Anemia e prematuritetit

P61.3 Anemia kongjenitale nga humbja e gjakut fetal

P61.4 Anemi të tjera kongjenitale të paklasifikuara tjetërkund

Anemia kongjenitale NOS

P61.5 Neutropenia tranzitore neonatale

P61.6 Çrregullime të tjera neonatale të koagulimit

P61.8 Çrregullime të tjera perinatale hematologjike të specifikuar

P61.9 Çrregullim perinatal hematologjik, i paspecifikuar

Çrregullime tranzitore endokrine dhe metabolike specifike për fetusin dhe të posalindurin

(P70–P74)

Përfshin: çrregullimet tranzitore metabolike endokrine të shkaktuara nga përgjigja e fëmijës ndaj faktorëve metabolikë endokrinë të nënës, ose përshtatjes së tij në ekzistencën ekstrauterine

P70 Çrregullime tranzitore të metabolizmit të karbohidrateve, specifike për fetusin dhe neonatin

P70.0 Sindromi i foshnjes nga nëna me diabet gjatë barrës

Fetusi ose i porsalinduri (me hipoglicemi) që preket nga diabetes mellitus i nënës

- P70.1** **Sindromi i foshnjes nga nëna diabetike**
Diabetes mellitus (parackzistues) i nënës që prek fetusin ose të porsalindurit (me hipoglicemi)
- P70.2** **Diabeti melitus neonatal**
- P70.3** **Hipoglicemia neonatale jatrogjenike**
- P70.4** **Hipoglicemia tjetër neonatale**
Hipoglicemia tranzitore e të porsalindurit
- P70.8** **Çrregullime të tjera tranzitore të metabolizmit të karbohidrateve, specifike për fetusin dhe neonatin**
- P70.9** **Çrregullime tranzitore të metabolizmit të karbohidrateve, specifike për fetusin dhe neonatin, të paspecifikuara**

P71 **Çrregullime tranzitore të metabolizmit të kalciumit dhe magnezit, specifike për fetusin dhe neonatin**

- P71.0** **Hipokalçemia e qumështit të lopës tek neonati**
- P71.1** **Tjetër hipokalçemi neonatale**
Përfshihet: hipoparatiroidizmin e të porsalindurit (P71.4)
- P71.2** **Hipomagnezemia neonatale**
- P71.3** **Tetania neonatale pa defiçit të kalçiumit ose magnezit**
Tetania e të porsalindurit NOS
- P71.4** **Hipoparatiroidizmi neonatal tranzitor**
- P71.8** **Çrregullime të tjera tranzitore neonatale të metabolizmit të kalçiumit dhe magnezit**
- P71.9** **Çrregullime tranzitore neonatale të metabolizmit të kalçiumit dhe magnezit, të paspecifikuara**

P72 **Të tjera çrregullime endokrine tranzitore neonatale**

Përfshihet: hipotiroidizmin kongjenital me ose pa strumë (E03.0-E03.1)
 strumën dis-hormogjenetike (E07.1)
 sindromën e Pendred (E07.1)

- P72.0** **Struma neonatale, e paklasifikuar tjetërkund**
Struma tranzitore kongjenitale me funksionim normal
- P72.1** **Hipertiroidizmi tranzitor neonatal**
Tirotoksikoza e të porsalindurit
- P72.2** **Të tjera çrregullime tranzitore neonatale të funksionit të tiroides të paklasifikuara tjetërkund**

	Hipotiroidizmi tranzitor i të posalindurit
P72.8	Të tjera çrregullime endokrine tranzitore neonatale, të specifikuara
P72.9	Çrregullime endokrine tranzitore neonatale, të paspecifikuara
P74	Të tjera çrregullime tranzitore neonatale elektrolitike e metabolike
P74.0	Acidoza metabolike e vonuar e neonatit
P74.1	Dehidrimi i neonatit
P74.2	Çrregullimi i balancit të natriumit të neonatit
P74.3	Çrregullimi i balancit të kaliumit të neonatit
P74.4	Të tjera çrregullime tranzitore neonatale elektrolitike
P74.5	Tirozinemia tranzitore e neonatit
P74.8	Të tjera çrregullime tranzitore metabolike neonatale
P74.9	Çrregullime tranzitore metabolike neonatale, të paspecifikuara

Çrregullime të sistemit digjektiv të fetusit dhe të posalindurit (P75–P78)

P75*	Ileusi mekonial (E84.1†)
P76	Obstruksione të tjera intestinale të neonatit
P76.0	Sindromi i tapës mekoniale
P76.1	Ileusi tranzitor i neonatit <i>Përfshihet:</i> sëmundjen e Hirschsprung (Q43.1)
P76.2	Obstruksioni intestinal nga qumështi i inspishuar
P76.8	Obstruksione të tjera intestinale të neonatit, të specifikuara <i>Përfshihet:</i> obstruksionin intestinal të klasifikuar në K56.0-K56.5
P76.9	Obstruksion intestinal i neonatit, i paspecifikuar
P77	Enterokoliti nekrotizues i fetusit dhe neonatit
P78	Çrregullime të tjera perinatale digjестive

Përjashton: hemorragjinë gastrointestinale të neonatit (P54.0-P54.3)

- P78.0** **Perforacioni intestinal perinatal**
Peritoniti mekonial
- P78.1** **Peritoniti neonatal tjetër**
Peritoniti i neonatit NOS
- P78.2** **Hematemeza dhe melena neonatale nga gëlltitja e gjakut amëtar**
- P78.3** **Diarrea neonatale joinfektive**
Diarrea e neonatit NOS
Përjashton: diarrenë e neonatit:
 • NOS (A09.9)
 • infektive (A09.9)
- P78.8** **Çrregullime të tjera perinatale digjестive, të specifikuara**
Cirroza kongjenitale (e mëlçisë)
Ulçera peptike e neonatit
- P78.9** **Çrregullime të tjera perinatale digjестive, të paspecifikuara**

Gjendje që lidhen me integumentin dhe termorregullimin e fetusit dhe të posalindurit
(P80–P83)

P80 **Hipotermia e neonatit**

- P80.0** **Sindromi i dëmtimit nga të ftohtit**
Hipotermi e rëndë dhe zakonisht kronike, shoqëruar me paraqitje rozë të ndezur, edema dhe anomali neurologjike dhe biokimike
Përjashton: hipoterminë e lehtë të neonatit (P80.8)
- P80.8** **Tjetër hipotermi e neonatit**
Hipotermia e lehtë e neonatit
- P80.9** **Hipotermi e neonatit, e paspecifikuar**

P81 **Të tjera çrregullime të termorregullimit të neonatit**

- P81.0** **Hipotermia mjedisore e neonatit**
- P81.8** **Të tjera çrregullime të termorregullimit të neonatit, të specifikuara**

P81.9 **Çrregullime të termorregullimit të neonatit, të paspecifikuara**
Ethet e neonatit NOS

P83 **Gjendje të tjera të integumenteve specifike ndaj fetusit dhe neonatit**

Përjashton: keqformimet e lindura të lëkurës dhe integumenteve (Q80-Q84)
seborrenë e kokës (L21.0)
dermatitin e pelenave [pecetave] (L22)
hidropsinë fetale të shkaktuar nga sëmundjet hemolitike (P56.-)
infeksionet e lëkurës të neonatit (P39.4)
sindromën e lëkurës së djegur nga stafilokoku (L00)

P83.0 **Sklerema e neonatit**

P83.1 **Eritema toksike e neonatit**

P83.2 **Hidropsi fetal jo nga sëmundje hemolitike**

Hidropsi fetal NOS

P83.3 **Edema të tjera dhe të paspecifikuara ndaj fetusit dhe neonatit**

P83.4 **Engorgementi i gjoksit të neonatit**

Mastiti joinfektiv i neonatit

P83.5 **Hidrocela kongjenitale**

P83.6 **Polipi umbilikal i neonatit**

P83.8 **Gjendje të tjera të specifikuara të integumenteve specifike ndaj fetusit dhe neonatit**

Sindroma e foshnjës së bronzte

Skleroderma e të porsalindurit

Urtikaria e të porsalindurit

P83.9 **Gjendje të tjera të paspecifikuara të integumenteve specifike ndaj fetusit dhe neonatit**

Çrregullime të tjera me origjinë nga periudha perinatale (P90–P96)

P90 **Konvulsione të neonatit**

Përjashton: konvulsionet beninje të neonatit (familjare) (G40.3)

P91**Turbullime të tjera të statusit cerebral të neonatit**

- P91.0 Iskemia cerebrale e neonatit
- P91.1 Cistet periventrikulare të fituara të neonatit
- P91.2 Leukomalacia cerebrale e neonatit
- P91.3 Irritabiliteti cerebral i neonatit
- P91.4 Depresioni cerebral i neonatit
- P91.5 Koma e neonatit
- P91.6 Encefalopatia ishemike hipoksike e të porsalindurit
- P91.7 Hidrocefalia e fituar e të porsalindurit
Hidrocefalia posthemorragjike e të porsalindurit
- P91.8 Turbullime të tjera të statusit cerebral të neonatit, të specifikuara
- P91.9 Turbullime të tjera të statusit cerebral të neonatit, të paspecifikuara

P92**Probleme të ushqyerjes së neonatit**

- P92.0 Vjellja e neonatit
- P92.1 Regurgitacioni dhe gurgullimat e neonatit
- P92.2 Ushqyerja e ngadaltë e neonatit
- P92.3 Nënushqyerja e neonatit
- P92.4 Mbiushqyerja e neonatit
- P92.5 Vështirësia e neonatit në ushqimin me gji
- P92.8 Probleme të tjera të ushqyerjes së neonatit
- P92.9 Probleme të ushqyerjes së neonatit, të paspecifikuara

P93**Reaksione dhe intoksikacione nga barnat e dhëna fetusit e neonatit**

Përfshin: sindromën e foshnjës gri nga administrimi i kloramfenikolit tek i porsalinduri

Përfshijon: verdhëzën e shkaktuar nga barnat ose toksinat e transmetuara nga nëna ose të dhëna tek neonati (P58.4)

reaksionet dhe helmimet nga opiatet e nënës, qetësuesit dhe barna të tjera (P04.0-P04.1, P04.4)

simptomat e zvjerdhjes nga:

- përdorimi nga nëna i barnave që shkaktojnë varësi (P96.1)

- përdorimi terapeutik i barnave tek neonati (P96.2)

P94 **Çrregullimet e tonusit muskular të neonatit**

P94.0 **Miastenia gravis tranzitore e neonatit**

Përjashton: miastenia gravis (G70.0)

P94.1 **Hipertonia kongjenitale**

P94.2 **Hipotonia kongjenitale**

Sindroma e bebes fletë jospecifike

P94.8 **Çrregullime të tjera të tonusit muskular të neonatit**

P94.9 **Çrregullimet e tonusit muskular të neonatit, të paspecifikuara**

P95 **Vdekja fetale me shkak të paspecifikuar**

Përfshin: fetusin e lindur i vdekur NOS

fetusin e vdekur pas 28 javësh shtatzëni NOS

P96 **Gjendje të tjera me origjinë nga periudha neonatale**

P96.0 **Insuficienca renale kongjenitale**

Uremia e neonatit

P96.1 **Simptomat neonatale të ndërprerjes nga përdorimi maternal i drogave të vartësisë**

Sindroma e relapsit nga droga tek foshnja ose nëna me vartësi

Përjashton: reaksionet dhe helmimet nga opiatet dhe qetësuesit e nënës, të administruara gjatë dhimbjeve të lindjes dhe lindjes (P04.0)

P96.2 **Simptomat neonatale të ndërprerjes nga përdorimi mjekësor i barnave**

P96.3 **Sutura të gjera kraniale të neonatit**

Kraniotabes (zbutje e kockave të kafkës)

P96.4 **Përfundimi i barrës, që prek (afekton) fetusin dhe neonatin**

Përjashton: ndërprerjen e barrës (nëna) (O04.-)

P96.5 **Komplikacionet e procedurave intrauterine, të paklasifikuara tjetërkund**

P96.8 **Gjendje të tjera me origjinë nga periudha perinatale, të specifikuara**

P96.9 **Gjendje të tjera me origjinë nga periudha perinatale, të paspecifikuara**

Debilitet kongjenital NOS

KAPITULLI XVII

Keqformimet kongjenitale, deformimet dhe anomalitë kromozomale (Q00–Q99)

Përjashton: çrregullimet metabolike të lindura (E70-E90)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

Q00-Q07	Keqformimet kongjenitale të sistemit nervor
Q10-Q18	Keqformimet e lindura të syrit, veshit, fytyrës dhe qafës
Q20-Q28	Keqformimet kongjenitale të sistemit qarkullues
Q30-Q34	Keqformimet kongjenitale të sistemit respirator
Q35-Q37	Buza e çarë dhe qiellëza e çarë
Q38-Q45	Çrregullime të tjera kongjenitale të sistemit digjektiv
Q50-Q56	Keqformime kongjenitale të organeve gjenitale
Q60-Q64	Keqformime kongjenitale të sistemit urinar
Q65-Q79	Keqformimet dhe deformimet kongjenitale të sistemit muskulöskeletal
Q80-Q89	Keqformime kongjenitale të tjera
Q90-Q99	Anomali kromozomale, të paklasifikuara tjetërkund

Keqformimet kongjenitale të sistemit nervor (Q00–Q07)

Q00 Anencefalia dhe keqformimet e ngjashme

Q00.0 Anencefalia

Acefalia

Akrania

Amielencefalia

Hemianencefalia

Hemicefalia

Q00.1 Kraniorakiskiza

Q00.2 Iniencefalia

Q01 Encefalocela

Përfshin: encefalomielocelën
hidroencefalocelën
hidromeningocelën, kraniale
meningocelën, cerebrale
meningoencefalocelën

Përfshihet: sindromën e Meckel-Gruber (Q61.9)

Q01.0 Encefalocela frontale

Q01.1 Encefalocela nazofrontale

Q01.2 Encefalocela oksipitale

Q01.8 Encefalocela në vende të tjera

Q01.9 Encefalocelë, e paspecifikuar

Q02 Mikrocefalia

Hidromikrocefalia

Microencefalon

Përfshihet: sindromën e Meckel-Gruber (Q61.9)

Q03 Hidrocefalia kongjenitale

Përfshin: hidrocefalinë tek i porsalinduri

- Përjashton:* sindromën Arnold-Chiari (Q07.0)
 hidrocefalinë:
 • e fituar NOS (G91.-)
 • e fituar e të porsalindurit (P91.7)
 • shkaktuar nga toksoplasmoza kongjenitale (P37.1)
 • me spina bifida (Q05.0-Q05.4)

Q03.0 Keqformimet e akuaduktit të Sylvius

Akuadukti i Sylvius:

- anomali
- obstruktion, kongjenital
- stenoze

Q03.1 Atrezia e foraminave të Magendie dhe Luschka

Sindroma e Dandy-Walker

Q03.8 Hidrocefali të tjera kongjenitale

Q03.9 Hidrocefali kongjenitale, e paspecifikuar

Q04 Keqformimet kongjenitale të tjera të trurit

- Përjashton:* ciklopinë (Q87.0)
 makrocefalinë (Q75.3)

Q04.0 Keqformimet kongjenitale të korpus kallozum

Agjenezi e korpus kalloz

Q04.1 Arhinencefalia

Q04.2 Holoprosencefalia

Q04.3 Deformime të tjera reduktuese të trurit

Mungesë

Agjenezi

Aplazi

Hipoplazi

Agjiri

Hidranencefali

Lizencefali

Mikrogjiri

Pakigjiri

e një pjese të trurit

- Përjashton:* keqformimet kongjenitale të korpus kalloz (Q04.0)

Q04.4 Displazia septo-optike

Q04.5	Megalencefalia	
Q04.6	Cistet cerebrale kongjenitale	
	Porencefalia	
	Skizencefalia	
	<i>Përfashton:</i>	cistin e fituar porencefalik (G93.0)
Q04.8	Keqformimet kongjenitale të tjera të trurit, të specifikuara	
	Macrogyria	
Q04.9	Keqformimet kongjenitale të tjera të trurit, të paspecifikuara	
	Kongjenital/e:	
	- anomali	NOS të trurit
	- deformim	
	- sëmundje ose dëmtim	
	- anomali të shumëfishta	

Q05

Spina bifida

<i>Përfshin:</i>	hidromeningocelën (spinale)
	meningocelën (spinale)
	meningomielocelën
	mielocelën
	mielomeningocelën
	rakiskizën
	spina bifida (e hapur)(cistike)
	siringomielocelën
<i>Përfashton:</i>	sindromën Arnold-Chiari (Q07.0)
	spina bifida occulta (Q76.0)

Q05.0	Spina bifida cervikale me hidrocefali	
Q05.1	Spina bifida torakale me hidrocefali	
	Spina bifida:	me hidrocefali
	- dorsale	
	- torakolumbare	
Q05.2	Spina bifida lumbare me hidrocefali	
	Spina bifida lumbosakrale me hidrocefali	
Q05.3	Spina bifida sakrale me hidrocefali	
Q05.4	Spina bifida me hidrocefali, e paspecifikuar	
Q05.5	Spina bifida cervikale pa hidrocefali	

Q05.6 Spina bifida torakale pa hidrocefali

Spina bifida:

- dorsale NOS
- torakolumbare NOS

Q05.7 Spina bifida lumbare pa hidrocefali

Spina bifida lumbosakrale NOS

Q05.8 Spina bifida sakrale pa hidrocefali

Q05.9 Spina bifida, e paspecifikuar

Q06 Keqformimet kongjenitale të tjera të medulës spinale

Q06.0 Amielia

Q06.1 Hipoplazia dhe displazia e medulës spinale

Atelomielia

Mielatelia

Mielodisplazia e palcës së kurrizit

Q06.2 Diastematomielia

Q06.3 Çrregullime të tjera kongjenitale të kauda ekuina

Q06.4 Hidromielia

Hidrorakia

Q06.8 Keqformimet kongjenitale të tjera të medulës spinale, të specifikuara

Q06.9 Keqformimet kongjenitale të tjera të medulës spinale, të paspecifikuara

Kongjenital/e:

- anomali- deformim- sëmundje ose dëmtim	NOS e palcës së kurrizit ose meningeve

Q07 Keqformime kongjenitale të tjera të sistemit nervor

Përfshihen: dizautonominë familjare [Riley-Day] (G90.1)
neurofibromatozën (jo malinje) (Q85.0)

Q07.0 Sindromi Arnold-Chiari

Q07.8 Keqformimet kongjenitale të tjera të sistemit nervor, të specifikuara

Agjenezi e nervit

Zhvendosje e pleksit brakial

Sindroma Jaw-winking

Sindroma e Marcus Gunn

Q07.9 Keqformimet kongjenitale të tjera të sistemit nervor, të paspecifikuara

Kongjenital/e:

- anomali- deformim- sëmundje ose dëmtim		NOS e sistemit nervor

Keqformimet kongjenitale të syrit, veshit, fytyrës, dhe qafës (Q10–Q18)

Përjashton: buzën e çarë dhe qiellzën e çarë (Q35-Q37)

keqformimin e lindur të:

- vertebrave të qafës (Q05.0, Q05.5, Q67.5, Q76.0-Q76.4)
- laringsit (Q31.-)
- buzës NEC (Q38.0)
- hundës (Q30.-)
- gjendrës paratiroide (Q89.2)
- gjendrës tiroide (Q89.2)

Q10 Keqformimet kongjenitale të kapakut të syrit, aparatit lakrimal dhe orbitës

Përjashton: kriptoftalminë:

- NOS (Q11.2)
- sindomën (Q87.0)

Q10.0 Ptoza kongjenitale

Q10.1 Ektropioni kongjenital

Q10.2 Entropioni kongjenital

Q10.3 Keqformimet kongjenitale të kapakut të syrit, të tjera

Ablefari

Mungesë ose agjenezi e:

- qerpikëve
- kapakut të syrit

Aneksë:

- kapaku i syrit
- muskujt e syrit

Blefarofimozë, kongjenitale

Koloboma e kapakut të syrit

Qeqformimi i lindur i kapakut të syrit NOS

Q10.4 Mungesa dhe agjenezia e aparatit lakrimal

Mungesë e pikës së lotimit

Q10.5 Stenoza dhe striktura kongjenitale e kanalit lakrimal

Q10.6 Qeqformimet kongjenitale të tjera të aparatit lakrimal

Qeqformimi i lindur i aparatit lakrimal NOS

Q10.7 Qeqformimet kongjenitale të orbitës

Q11 Anoftalmusi, mikroftalmusi dhe makroftalmusi

Q11.0 Kokërdhoku cistik

Q11.1 Anoftalmus tjetër

Agjenezi | e syrit
Aplazi

Q11.2 Mikroftalmusi

Kriptoftalmi NOS

Displazi e syrit

Hipoplazi e syrit

Sy rudimentar

Përfshihet: sindromën e kryptoftalmisë (Q87.0)

Q11.3 Makroftalmusi

Përfshihet: makroftalminë e glaukomës kongjenitale (Q15.0)

Q12 Qeqformimet kongjenitale të lentes

Q12.0 Katarrakti kongjenital

Q12.1 Lente kongjenitale e zhvendosur

Q12.2 Koloboma e lentes

Q12.3 Afakia kongjenitale

Q12.4 Sferofakia

Q12.8 Qeqformimet kongjenitale të tjera të lentes

Q12.9 **Keqformime kongjenitale të lentes, të paspecifikuara**

Q13 **Keqformimet kongjenitale të segmentit anterior të syrit**

Q13.0 **Koloboma e irisit**

Koloboma NOS

Q13.1 **Mungesa e irisit**

Aniridi

Q13.2 **Keqformimet kongjenitale të tjera të irisit**

Anizokori, kongjenitale

Atrezi e pupilës

Keqformimi i lindur i irisit NOS

Korektopia

Q13.3 **Opaciteti kongjenital korneal**

Q13.4 **Keqformimet kongjenitale të tjera të kornesë**

Keqformimi i lindur i kornesë NOS

Mikrokornea

Anomalia e Peter

Q13.5 **Sklera blu**

Q13.8 **Keqformimet kongjenitale të tjera të segmentit anterior të syrit**

Anomalia e Rieger

Q13.9 **Keqformimet kongjenitale të segmentit anterior të syrit, të paspecifikuara**

Q14 **Keqformimet kongjenitale të segmentit posterior të syrit**

Q14.0 **Keqformimet kongjenitale të lëngut vitroz**

Opacitet kongjenital i lëngut vitroz

Q14.1 **Keqformimet kongjenitale të retinës**

Aneurizëm kongjenital i retinës

Q14.2 **Keqformimet kongjenitale të diskut optik**

Koloboma e diskut optik

Q14.3 **Keqformimet kongjenitale të koroidit**

Q14.8 **Keqformimet kongjenitale të tjera të segmentit posterior të syrit**

Koloboma e fundusit

Q14.9 **Keqformime kongjenitale të segmentit posterior të syrit, të paspecifikuara**

Q15**Keqformimet kongjenitale të tjera të syrit**

Përfshihen: nistagmën kongjenitale (H55)
 albinizmin okular (E70.3)
 retinitin pigmentoz (H35.5)

Q15.0**Glaukoma kongjenitale**

Buftalmos
 Glaukoma e të porsalindurit
 Hidroftalmos
 Keratoglobus, kongjenital, me glaukomë
 Makrokornea me glaukomë
 Makroftalmos në glaukomën kongjenitale
 Megalokornea me glaukomë

Q15.8**Keqformimet kongjenitale të tjera të syrit, të specifikuara****Q15.9****Keqformime kongjenitale të syrit, të paspecifikuara**

Kongjenital/e:

- anomali - deformim		NOS i syrit

Q16**Keqformimet kongjenitale të veshit që shkaktojnë uljen e dëgjimit**

Përfshihen: shurdhësinë kongjenitale (H90.-)

Q16.0**Mungesa kongjenitale e llapës së veshit****Q16.1****Mungesa kongjenitale, atrezia dhe striktura e kanalit të jashtëm**

Atrezi ose strikturë e kanalit kockor

Q16.2**Mungesa e tubit të Eustakit****Q16.3****Keqformim kongjenital i kockave të veshit**

Fuzionim i kockave të veshit

Q16.4**Keqformim kongjenital i veshit të mesëm**

Keqformimin e lindur të veshit të mesëm NOS

Q16.5**Keqformim kongjenital i veshit të brendshëm**

Anomali:

- labirinti membranoz
- organi i Corti

Q16.9**Keqformime kongjenitale të veshit që shkaktojnë uljen e dëgjimit, të paspecifikuara**

Mungesë kongjenitale e veshit NOS

Q17 **Keqformime të tjera kongjenitale të veshit**

Përjashton: sinusin preaurikular (Q18.1)

Q17.0 **Veshi aksesor**

Tragus aksesor

Polioti

Varje preaurikulare

Mbi numrin normal:

- vesh

- lobe

Q17.1 **Makrotia**

Q17.2 **Mikrotia**

Q17.3 **Deformimet e tjera të veshit**

Vesh me majë

Q17.4 **Keqvendosje e veshit**

Vesh i vendosur poshtë

Përjashton: veshin cervical (Q18.2)

Q17.5 **Veshi prominent**

Vesh si i lakuriqit të natës

Q17.8 **Keqformimet e tjera të specifikuara të veshit**

Mungesën kongjenitale e lobit të veshit

Q17.9 **Keqformime të paspecifikuara të veshit**

Anomali kongjenitale e veshit NOS

Q18 **Keqformime të tjera kongjenitale të fytyrës dhe qafës**

Përjashton: çarjen e buzës dhe çarjen e qiellzës (Q35-Q37)

gjendje të klasifikuara në Q67.0-Q67.4

keqformimet kongjenitale të kockave të kafkës dhe fytyrës (Q75.-)

ciklopinë (Q87.0)

anomalitë dentofaciale [përfshirë malokluzionin] (K07.-)

sindromat keqformuese që prekin dukjen e fytyrës (Q87.0)

duktusin tiroglosal persistent (Q89.2)

Q18.0 **Sinusi, fistula dhe cisti i çarjes së degës**

	Çarje e degës
Q18.1	Sinusi dhe cisti preaurikular
	Fistula (e):
	- veshit të jashtëm, kongjenitale
	- cervikoaurale
	Sinusi dhe cisti pretragial
Q18.2	Keqformime të tjera të çarjes së degës
	Keqformim i çarjes së degës NOS
	Vesh cervical
	Otocefali
Q18.3	Palëzimi i qafës
	Pterygium colli
Q18.4	Makrostomia
Q18.5	Mikrostomia
Q18.6	Makrokeilia
	Hipertrofi e buzës, kongjenitale
Q18.7	Mikrokeilia
Q18.8	Keqformime kongjenitale të tjera të fytyrës dhe qafës, të specifikuara
	Medial:
	- cist
	- fistul
	- sinus
	i fytyrës dhe qafës
Q18.9	Keqformime kongjenitale të fytyrës dhe qafës, të paspecifikuara
	Anomali kongjenitale të fytyrës dhe qafës NOS

Keqformimet kongjenitale të sistemit cirkulator (Q20–Q28)

Q20	Keqformimet kongjenitale të dhomave të zemrës dhe lidhjeve mes tyre
	<i>Përfshihet:</i> dekstrokardinë me situs inversus (Q89.3)
	vendosjen e pasqyruar të atriumit me situs inversus (Q89.3)
Q20.0	Trungu arterial i përbashkët
	Trungu arterial i përhershëm

- Q20.1** **Hapje dyshe e ventrikulit të djathtë**
Sindroma e Taussig-Bing
- Q20.2** **Hapje dyshe e ventrikulit të majtë**
- Q20.3** **Lidhje diskordante ventrikulo-arteriale**
Dekstrapozicion i aortës
Transpozicion i enëve të mëdha të gjakut (e plotë)
- Q20.4** **Ventrikul i dyfishuar brenda**
Ventrikul i përbashkët
Zemër trilokulare biatriale
Ventrikul tek
- Q20.5** **Lidhje diskordante atrio-ventrikulare**
Transpozicion i riparuar
Levotranspozicin
Inversion ventrikular
- Q20.6** **Izomerizmi i anekseve atriale**
Izomerizmi i anekseve atriale me aspleni ose polispleni
- Q20.8** **Keqformime kongjenitale të tjera të kamerave dhe lidhjeve kardiake**
- Q20.9** **Keqformim kongjenital i kamerave dhe lidhjeve kardiake, i paspecifikuar**

Q21 **Keqformimet kongjenitale të septumeve kardiake**

Përjashton: defektin kardiak septal të fituar (I51.0)

- Q21.0** **Defekt septal ventrikular**
- Q21.1** **Defekt septal atrial**
Defekt i sinusit koronar
I/E pambyllur ose persistent/e:
• foramen ovale
• defekt i ostium secundum (tipi II)
Defekt i sinusit venoz
- Q21.2** **Defekt septal atrio-ventrikular**
Kanal i përbashkët atrioventrikular
Defekt i jastëkut endokardial
Defekt atrial septal i ostium primum (tipi I)
- Q21.3** **Tetrada e Fallot**

Defekt ventricular septal me stenoze pulmonare ose atrezi, dekstrapozim i aortës dhe hipertrofi e ventrikulit të djathtë

Q21.4 Defekt septal aorto-pulmonar

Defek septal i aortës

Dritare aortopulmonare

Q21.8 Keqformimet kongjenitale të tjera të septumit kardiak

Defekti i Eisenmenger

Pentalogjia e Fallot

Përfshihet: të Eisenmenger:

- kompleksin (I27.8)
- sindromën (I27.8)

Q21.9 Keqformime kongjenitale të septumit kardiak, të paspecifikuara

Defekt septal (i zemrës) NOS

Q22 Keqformimet kongjenitale të valvulës pulmonare dhe asaj trikuspidale

Q22.0 Atrezia e valvulës pulmonare

Q22.1 Stenoza kongjenitale e valvulës pulmonare

Q22.2 Insuficienca kongjenitale e valvulës pulmonare

Regurgitim kongjenital i valvulës pulmonare

Q22.3 Keqformimet kongjenitale të tjera të valvulës pulmonare

Keqformimi i lindur i valvulës pulmonare NOS

Q22.4 Stenoza kongjenitale trikuspidale

Atrezia trikuspidale

Q22.5 Anomalia Ebstein

Q22.6 Sindromi i zemrës së djathtë hipoplazike

Q22.8 Keqformimet kongjenitale të tjera të valvulës trikuspidale

Q22.9 Keqformime kongjenitale të valvulës trikuspidale, të paspecifikuara

Q23 Keqformimet kongjenitale të valvulës aortale dhe asaj mitrale

Q23.0 Stenoza kongjenitale e valvulës aortale

Kongjenitale, e aortës:

- atrezia

- stenoza

Përfashton: stenozen kongjenitale subaortike (Q24.4)

atë në sindromën hipoplastike të zemrës së majtë (Q23.4)

Q23.1 Insuficienca kongjenitale e valvulës aortale

Valvulë bikuspidale e aortës

Insuficiençë kongjenitale e aortës

Q23.2 Stenoza kongjenitale e valvulës mitrale

Atrezia mitrale kongjenitale

Q23.3 Insuficienca kongjenitale e valvulës mitrale

Q23.4 Sindromi i zemrës së majtë hipoplazike

Atrezi, ose hipoplazi e theksuar e orificiumit aortik ose valvulës, me hipoplazi të aortës ascendente dhe zhvillim difektoz të ventrikulit të majtë (me stenoze ose atrezi të valvulës mitrale)

Q23.8 Keqformimet kongjenitale të tjera të valvulës aortale dhe asaj mitrale

Q23.9 Keqformimet kongjenitale të valvulës aortale dhe asaj mitrale, të paspecifikuara

Q24 Keqformime të tjera kongjenitale të zemrës

Përfashton: fibroelastozën endokardiale (I42.4)

Q24.0 Dekstrokardia

Përfashton: dekstrokardinë me situs inversus (Q89.3)

izomerizmin e anekseve atriale me aspleni ose polispleni (Q20.6)

vendosjen e pasqyruar të atriumit me situs inversus (Q89.3)

Q24.1 Levokardia

Vendosja e zemrës në hemitoraksin e majtë me majën të drejtuar majtas, por me situs inversus të organeve të tjera dhe defekte të zemrës, ose transpozicion të korigjuar të enëve të mëdha të gjakut.

Q24.2 Zemra triatriale

Q24.3 Stenoza infundibulare pulmonare

Q24.4 Stenoza kongjenitale subaortike

Q24.5 Keqformimi i enëve koronare

Aneurizëm kongjenital (i arteries) koronare

Q24.6 Blloku kongjenital i zemrës

Q24.8 Keqformime kongjenitale të tjera të zemrës, të specifikuar

Kongjenital/e:

- divertikulum i ventrikulit të majtë

• keqformim i:

- miokardit
- perikardit

Keqpozicionim i zemrës

Sëmundja e Uhl

Q24.9 **Keqformimet kongjenitale të tjera të zemrës, të paspecifikuara**

Kongjenital/e:

• anomali		NOS e zemrës
• sëmundje		

Q25 **Keqformimet kongjenitale të arterieve të mëdha**

Q25.0 **Duktusi arterioz persistent**

Duktus Botallo i pambyllur

Duktus arterial persistent

Q25.1 **Koarktacioni i aortës**

Koarktacioni i aortës (preduktal)(postduktal)

Q25.2 **Atrezia e aortës**

Q25.3 **Stenoza e aortës**

Stenoza e aortës supravavulare

Përjashton: stenozen e kongjenital të aortës (Q23.0)

Q25.4 **Keqformimet kongjenitale të tjera të aortës**

Mungesë

Aplazi

Kongjenital/e:

• aneurizëm		e aortës
• dilatacion		

Aneurizëm i sinusit të Valsalva (të rupturuar)

Hark i dyfishtë i aortës [unazë vaskulare e aortës]

Hipoplazi e aortës

Persistent:

- konvolucion i harkut të aortës
- hark aortik i djathtë

Përjashton: hipoplazinë e aortës në sindromën hipoplastike të zemrës së majtë (Q23.4)

Q25.5 **Atrezia e arteries pulmonare**

Q25.6 **Stenoza e arteries pulmonar**

- Q25.7** **Keqformime kongjenitale të tjera të arteries pulmonare**
 Arterie pulmonare aberrante
 Agjenezi
 Aneurizëm, kongjenital
 Anomali
 Hipoplazi
 Aneurizëm arteriovenoz pulmonar
- Q25.8** **Keqformime kongjenitale të tjera të arterieve të mëdha**
- Q25.9** **Keqformime kongjenitale të arterieve të mëdha, të paspecifikuara**

Q26 **Keqformimet kongjenitale të venave të mëdha**

- Q26.0** **Stenoza kongjenitale e vena kava**
 Stenozë e kongjenital e venës kava (inferiore)(superiore)
- Q26.1** **Persistenca e vena kava superior të majtë**
- Q26.2** **Anomali totale e lidhjeve venoze pulmonare**
- Q26.3** **Anomali parciale e lidhjeve venoze pulmonare**
- Q26.4** **Anomali e lidhjeve venoze pulmonare, e paspecifikuar**
- Q26.5** **Anomali e lidhjeve të venës porta**
- Q26.6** **Fistula mes arteries hepatike e vena porta**
- Q26.8** **Keqformimet kongjenitale të tjera të venave të mëdha**
 Mungesë e venës kava (inferiore)(superiore)
 Vazhdimi azigomatik i venës kava inferiore
 Vena kardinale posteriore e majtë persistente
 Sindroma e shpatës (sindroma venolobare pulmonare)
- Q26.9** **Keqformimet kongjenitale të venave të mëdha, të paspecifikuara**
 Anomali e venës kava (inferiore)(superiore) NOS

Q27 **Keqformimet kongjenitale të tjera të sistemit vaskular periferik**

- Përjashton:* anomalitë e:
- vazave cerebrale dhe precerebrale (Q28.0-Q28.3)
 - vazave koronare (Q24.5)
 - arteries pulmonare (Q25.5-Q25.7)
- aneurizmin kongjenital të retinës (Q14.1)
 haemangiomën dhe limfangiomën (D18.-)

- Q27.0 Mungesa dhe hipoplazia kongjenitale e arteries umbilikale**
Arterie umbilikale teke
- Q27.1 Stenoza kongjenitale e arteries renale**
- Q27.2 Anomali kongjenitale tjetër e arteries renale**
Keqformimi i lindur i arteries renale NOS
Arterie të shumëfishta renale
- Q27.3 Keqformimi periferik arteriovenoz**
Aneurizëm arteriovenoz
Përjashton: aneurizmin arteriovenoz të fituar (I77.0)
- Q27.4 Flebektazia kongjenitale**
- Q27.8 Keqformime kongjenitale të tjera të sistemit vaskular periferik, të specifikuara**
Arteria subklavia aberrante
Mungesë | e arteries ose e venës NEC
Atrezi
Kongjenital/e:
 - aneurizëm (periferik)
 - strikturë e arteries
 - variçe
- Q27.9 Keqformime kongjenitale të sistemit vaskular periferik, të paspecifikuara**
Anomali e arteries ose e venës NOS

Q28 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit cirkulator

Përjashton: aneurizmën kongjenitale:

- NOS (Q27.8)
- koronare (Q24.5)
- periferike (Q27.8)
- pulmonare (Q25.7)
- retinale (Q14.1)

të rupturuar:

- keqformim arteriovenoz cerebral (I60.8)
- keqformim i enëve të gjakut precerebrale (I72.-)

- Q28.0 Keqformime arteriovenoze të vazave precerebrale**
Aneurizma arteriovenoze kongjenitale precerebrale (jo e rupturuar)
- Q28.1 Keqformime të tjera të vazave precerebrale**

	Kongjenital/e:
	• keqformim i enëve të gjakut precerebrale NOS • aneurizma precerebrale (jo e rupturuar)
Q28.2	Keqformime arteriovenoze të vazave cerebrale
	Keqformim arteriovenoz në tru NOS
	Aneurizma arteriovenoze kongjenitale cerebrale (jo e rupturuar)
Q28.3	Keqformime të tjera të vazave cerebrale
	Kongjenital/e:
	• aneurizma cerebrale (jo e rupturuar) • keqformim i enëve të gjakut cerebrale NOS
Q28.8	Keqformime kongjenitale të tjera të sistemit qarkullues, të specifikuara
	Aneurizëm kongjenital, vendosje e specifikuar NEC
Q28.9	Keqformime kongjenitale të sistemit qarkullues, të paspecifikuara

Keqformimet kongjenitale të sistemit respirator (Q30–Q34)

Q30	Keqformimet kongjenitale të hundës
	<i>Përjashton:</i> deviacionin kongjenital të septumit nazal (Q67.4)
Q30.0	Atrezia e koaneve
	Mungesë
	Stenozë kongjenitale
	e nariçeve (anteriore)(posteriore)
Q30.1	Agjenezia dhe nënzhvillimi i hundës
	Mungesa e bashkëlindur e hundës
Q30.2	Hundë e çarë, e krisur dhe e shtypur
Q30.3	Septum nazal kongjenital i perforuar
Q30.8	Keqformime kongjenitale të tjera të hundës
	Hundë aksesore
	Anomali kongjenitale e sinusit të murit të hundës
Q30.9	Keqformime kongjenitale të hundës, të paspecifikuara
Q31	Keqformimet kongjenitale të laringut
	<i>Përjashton:</i> stridorin laringeal kongjenital NOS (P28.8)

Q31.0	Shtypja e laringsit Rrjeta e larinksit: - NOS - glotike - subglotike
Q31.1	Stenoza kongjenitale subglotike
Q31.2	Hipoplazia laringeale
Q31.3	Laringocela
Q31.5	Laringomalacia kongjenitale
Q31.8	Keqformime kongjenitale të tjera të laringsit Mungesë Agjenezi Atrezi Çarje e kartilagos tiroidiene Stenoza kongjenitale e laringsit NEC Fisura e epiglottis Çarje e pasme e kartilagos krikoide
Q31.9	Keqformime kongjenitale të laringsit, të paspecifikuara e kartilagos krikoide, epiglottis, glottis, laringut ose kartilagos së tiroides
Q32	Keqformimet kongjenitale të trakesë dhe bronkeve <i>Përfshihet:</i> bronkoektazinë kongjenitale (Q33.4)
Q32.0	Trakeomalacia kongjenitale
Q32.1	Keqformime kongjenitale të tjera të trakesë Anomali të kartilagos trakeale Atrezi e trakesë Kongjenital/e: • dilatacion • keqformim • stenoze trakeocelë kongjenitale
Q32.2	Bronkomalacia kongjenitale
Q32.3	Stenoza kongjenitale e bronkut
Q32.4	Keqformime kongjenitale të tjera të bronkut Mungesë Agjenezi

Atrezi
i/e bronkut
Keqformim i lindur NOS
Divertikulum

Q33 **Keqformimet kongjenitale të mushkërisë**

Q33.0 **Cisti kongjenital i mushkërisë**

Kongjenital/e:

- fibrozë cistike (mushkëri me hoje)
- sëmundja e mushkërisë:
 - cistike
 - policistike

Përjashton: sëmundjen cistike të mushkërisë, të fituar ose të paspecifikuar (J98.4)

Q33.1 **Lobi aksesor i mushkërisë**

Q33.2 **Sekuestrimi i mushkërisë**

Q33.3 **Agjenezia e mushkërisë**

Mungesë e mushkërisë (lobit)

Q33.4 **Bronkiektazia kongjenitale**

Q33.5 **Indi ektopik në mushkëri**

Q33.6 **Hipoplazia dhe displazia e mushkërisë**

Përjashton: hipoplazinë e mushkërisë të shoqëruar me shtatzëni të shkurtër (P28.0)

Q33.8 **Keqformimet kongjenitale të tjera të mushkërisë**

Q33.9 **Keqformime kongjenitale të mushkërisë, të paspecifikuara**

Q34 **Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit respirator**

Q34.0 **Anomalia e pleurës**

Q34.1 **Cisti kongjenital i mediastinit**

Q34.8 **Keqformime kongjenitale të sistemit respirator të tjera, të specifikuara**

Atrezi e nazofaringsit

Q34.9 **Keqformime kongjenitale të sistemit respirator, të paspecifikuara**

Kongjenitale:

• mungesë• anomali NOS	e organit respirator

Buza e çarë dhe qiellza e çarë (Q35–Q37)

Përdor kod shtesë (Q30.2), nëse dëshiron, për identifikimin e keqformimeve shoqëruese të hundës.

Përjashton: sindromën e Robin (Q87.0)

Q35 Qiellëza e çarë

Përfshin: çarjen e qiellzës
palatoskizis

Përjashton: çarjen e qiellzës me çarje buze (Q37.-)

- Q35.1 Çarje e qiellzës së fortë, unilaterale
- Q35.3 Çarje e qiellzës së butë, unilaterale
- Q35.5 Çarje e qiellzës së fortë me çarje të qiellzës së butë, unilaterale
- Q35.7 Çarje e uvulës
- Q35.9 Çarje e qiellzës, e paspecifikuar, unilaterale

Q36 Buza e çarë

Përfshin: keiloskizis
fisurën kongjenitale të buzës
buzëlepur
labium leporinum

Përjashton: çarjen e buzës me çarje qiellze (Q37.-)

- Q36.0 Buza e çarë, bilaterale
- Q36.1 Buza e çarë, mediale
- Q36.9 Buza e çarë, unilaterale
- Buza e çarë NOS

Q37 Qiellza e çarë me buzë të çarë

- Q37.0 Çarje e qiellzës së fortë me çarje të buzës, bilaterale
- Q37.1 Çarje e qiellzës së fortë me çarje të buzës, unilaterale

	Çarje e qiellzës së fortë me çarje të buzës NOS
Q37.2	Çarje e qiellzës së butë me çarje të buzës, bilaterale
Q37.3	Çarje e qiellzës së butë me çarje të buzës, unilaterale
	Çarje e qiellzës së butë me çarje të buzës NOS
Q37.4	Çarje e qiellzës së fortë dhe të butë me çarje të buzës, bilaterale
Q37.5	Çarje e qiellzës së fortë dhe të butë me çarje të buzës, unilaterale
	Çarje e qiellzës së fortë dhe të butë me çarje të buzës NOS
Q37.8	Çarje e qiellzës me çarje të buzës, bilaterale, e paspecifikuar
Q37.9	Çarje e qiellzës me çarje të buzës, unilaterale, e paspecifikuar
	Çarje e qiellzës me çarje të buzës NOS

Çrregullime të tjera kongjenitale të sistemit digjektiv (Q38-Q45)

Q38 Çrregullime të tjera kongjenitale të gjuhës, gojës dhe faringut

Përjashton: makrostominë (Q18.4)
mikrostominë (Q18.5)

Q38.0 Çrregullime kongjenitale të buzëve, të paklasifikuara tjetërkund

Kongjenital/e:

- fistula e buzës
- keqformim i buzës NOS

Sindroma e Van der Woude

Përjashton: çarjen e buzës (Q36.-)
çarjen e buzës
• me çarje të qiellzës (Q37.-)
makrokeilinë (Q18.6)
mikrokeilinë (Q18.7)

Q38.1 Ankiloglosia

Gjuha e ngjitur

Q38.2 Makroglosia

Q38.3 Çrregullime kongjenitale të tjera të gjuhës

Aglosia

Gjuha bifide

	Kongjenital/e	
	• adezion	i/e gjuhës
	• fisurë	
	• keqformim NOS	
	Hipoglosia	
	Hipoplazia e gjuhës	
	Mikroglosia	
Q38.4	Çrregullime kongjenitale të gjendrave dhe duktuseve salivare	
	Mungesë	
	Aksesore	(e) gjëndrave dhe duktusit të pështymës
	Atrezi	
	Fistula kongjenitale e gjendrave të pështymës	
Q38.5	Çrregullime kongjenitale të qiellzës, të paklasifikuara tjetërkund	
	Mungesë e uvulës	
	Keqformim i lindur i qiellzës NOS	
	Qiellza e harkuar lart	
	<i>Përjashton:</i> qiellzën e çarë (Q35.-)	
	qiellzën e çarë:	
	• me buzë të çarë (Q37.-)	
Q38.6	Çrregullime kongjenitale të tjera të gojës	
	Keqformimi i lindur i gojës NOS	
Q38.7	Qesja faringeale	
	Divertikulum i faringut	
	<i>Përjashton:</i> sindromën e xhepit faringeal (D82.1)	
Q38.8	Çrregullime kongjenitale të tjera të faringut	
	Keqformimi i lindur i faringut NOS	
Q39	Çrregullime kongjenitale të ezofagut	
	Atrezi e ezofagut NOS	
Q39.0	Atrezia e ezofagut pa fistula	
Q39.1	Atrezia e ezofagut me fistulë trakeo-ezofageale	
	Atrezi e ezofagut me fistulë bronko-ezofageale	
Q39.2	Fistula kongjenitale trakeo-ezofageale pa atrezi	
	Fistula kongjenitale trakeo-ezofageale NOS	
Q39.3	Stenoza dhe striktura kongjenitale e ezofagut	
Q39.4	Membrana ezofageale	

- Q39.5 Dilatacioni kongjenital i ezofagut
- Q39.6 Divertikuli i ezofagut
Xhep në ezofag
- Q39.8 Çrregullime të tjera kongjenitale të ezofagut
Mungesë
Zhvendosje kongjenitale (i/e) ezofagut
Dublikim
- Q39.9 Çrregullime kongjenitale të ezofagut, të paspecifikuara

Q40 Çrregullime të tjera kongjenitale të traktit të sipërm alimentar

- Q40.0 Stenoza hipertrofike kongjenitale e pilorit
Kongjenitale/e ose foshnjor/e:
 - konstiksion
 - hipertrofi
 - spazëm
 - stenoze
 - strikturë
i/e pilorit
- Q40.1 Hernia hiatale kongjenitale
Zhvendosje e kardias përgjatë hiatusit ezofageal
Përjashton: hernien diafragmale kongjenitale (Q79.0)
- Q40.2 Çrregullime të tjera kongjenitale të specifikuara të stomakut
Kongjenital/e:
 - zhvendosja e stomakut
 - divertikulumi i stomakut
 - stomaku në formën e orës me rërë
Dublikimi i stomakut
Megalogastria
Mikrogastria
- Q40.3 Çrregullime kongjenitale të paspecifikuara të stomakut
- Q40.8 Çrregullime të tjera kongjenitale të traktit të sipërm alimentar, të specifikuara
- Q40.9 Çrregullime kongjenitale të traktit të sipërm alimentar, të paspecifikuara
Kongjenital/e:
 - anomali

- deformim NOS i traktit të sipërm të ushqyerjes

Q41

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e zorrës së hollë

Përfshin: obstrukcionin kongjenital, okluzionin dhe strikturën e zorrës së hollë ose të zorrëve NOS

Përjashton: ileusin mekonial (E84.1)

Q41.0

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e duodenit

Q41.1

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e jejunumit

Sindroma e lëkurës së mollës

Jejunumi i imperforuar

Q41.2

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e ileumit

Q41.8

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e pjesëve të tjera të specifikuar të zorrës së hollë

Q41.9

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e pjesëve të paspecifikuara të zorrës së hollë

Mungesë, atrezi dhe stenoze kongjenitale e zorrëve NOS

Q42

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e zorrës së trashë

Përfshin: obstrukcionin kongjenital, okluzionin dhe strikturën e zorrës së trashë

Q42.0

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e rektumit me fistula

Q42.1

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e rektumit pa fistula

Rektumi i imperforuar

Q42.2

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e anusit me fistula

Q42.3

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e anusit pa fistula

Anusi i imperforuar

Q42.8

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e pjesëve të tjera të zorrës së trashë

Q42.9

Mungesa kongjenitale, atrezia dhe stenoza e pjesëve të paspecifikuara të zorrës së trashë

Q43

Keqformime të tjera kongjenitale të zorrës

Q43.0

Divertikuli i Meckel

Persistent:

- dukt omfalomezenterik
- dukt vitelin

Q43.1 Sëmundja e Hirschprung

Aganglionozi

Megakolon kongjenital (aganglionik)

Q43.2 Çrregullime të tjera funksionale kongjenitale të kolonit

Dilatacion kongjenital i kolonit

Q43.3 Keqformime kongjenitale të fiksimit intestinal

Adezione kongjenitale [banda]:

- omentale, anormale
- peritoneale

Membrana e Jackson

Keqrrrotullim i kolonit

Rrotullim:

• i dështuar• i paplotë• i pamjaftueshëm	i cekumit dhe kolonit

Mezenter universal

Q43.4 Dublikatura e intestinit

Q43.5 Anusi ektopik

Q43.6 Fistula kongjenitale e anusit dhe rektumit

Përjashton: fistulën kongjenitale:

- rektovaginale (Q52.2)
- uretrorektale (Q64.7)

fistulën ose sinusin pilonidal (L05.-)

me mungesë, atrezi dhe stenozë (Q42.0, Q42.2)

Q43.7 Kloaka persistente

Kloaka NOS

Q43.8 Keqformime të tjera kongjenitale të intestinit, të specifikuara

Kongjenital/e:

- sindroma e zorrës së hollë të anashkaluar
- divertikulit, i kolonit
- divertikulum, i zorrës së hollë

Dolikokolon

Megaloapendiks

Megaloduoden

Mikrokolon

Transpozim i:

- apendiksit
- kolonit
- intestinit

Q43.9 Keqformime kongjenitale të intestinit, të paspecifikuara

Q44 Keqformime kongjenitale të fshikëzës së tëmthit, duktusit biliar dhe mëlçisë

Q44.0 Agjenezia, aplazia dhe hipoplazia e fshikëzës së tëmthit

Mungesë kongjenitale e fshikëzës së tëmthit

Q44.1 Keqformime të tjera kongjenitale të fshikëzës së tëmthit

Keqformim i lindur i fshikëzës së tëmthit NOS

Fshikëza e tëmthit intrahepatike

Q44.2 Atrezia e duktusit biliar

Q44.3 Stenoza kongjenitale dhe striktura e duktusit biliar

Q44.4 Cisti i koledokut

Q44.5 Keqformime të tjera kongjenitale të duktusit biliar

Keqformim i lindur i duktusit biliar NOS

Dublikim:

- i duktusit biliar
- i duktusit cistik

Q44.6 Sëmundja cistike e mëlçisë

Sëmundja fibrocistike e mëlçisë

Q44.7 Keqformime të tjera kongjenitale të mëlçisë

Mëlçia aksesore

Sindroma e Alagille

Kongjenital/e:

- mungesa e mëlçisë
- hepatomegalia
- keqformim i mëlçisë NOS

Q45 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit digjektiv

Përjashton: kongjenitale:

- hernien diafragmatike (Q79.0)
- hernien hiatale (Q40.1)

Q45.0	Agjenezia, aplazia dhe hipoplazia e pankreasit Mungesa kongjenitale e pankreasit
Q45.1	Pankreasi anular
Q45.2	Cisti kongjenital i pankreasit
Q45.3	Keqformime të tjera kongjenitale të pankreasit dhe duktusit pankreatik Pankreasi aksesori Keqformim i lindur i pankreasit ose duktusit pankreatik NOS <i>Përjashton:</i> diabetes mellitus: • kongjenital (E10.-) • i të porsalindurit (P70.2) sëmundjen fibrocistike të pankreasit (E84.-)
Q45.8	Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit digjestiv, të specifikuara Mungesë (e plotë)(e pjesshme) e traktit të ushqyerjes NOS Dublikim i/c organeve të tretjes NOS Keqvendosje, kongjenitale
Q45.9	Keqformime kongjenitale të sistemit digjestiv, të paspecifikuara Kongjenital/e: • anomali NOS të sistemit të tretjes • deformim

Keqformime kongjenitale të organeve gjentile (Q50–Q56)

Përjashton: sindromën e rezistencës ndaj androgjenëve (E34.5)
sindroma të shoqëruara me anomali në numrin dhe formën e kromozomeve (Q90-Q99)
sindromën e feminizimit testikular (E34.5)

Q50 **Keqformime kongjenitale të ovareve, tubave të Fallopit dhe ligamentit të gjerë**

Q50.0 **Mungesa kongjenitale e ovarit**
Përjashton: sindromën e Turner (Q96.-)

- Q50.1** Cisti i zhvilluar i ovarit
- Q50.2** Torsioni kongjenital i ovarit
- Q50.3** Keqformime kongjenitale të tjera të ovareve
Ovari aksesor
Keqformim i lindur i ovarit NOS
Dell ovarian
- Q50.4** Cisti embrionik i tubit fallopian
Cisti fimbrial
- Q50.5** Cisti embrionik i ligamentit të gjerë
Cisti:
- epooforon
 - duktusi i Gartner
 - parovarian
- Q50.6** Keqformime kongjenitale të tjera të tubave të Fallopit dhe ligamentit të gjerë
Mungesë
Aksesorë (të) tubit fallopian ose ligamentit të gjerë
Atrezi
Keqformimi i lindur i tubit fallopian ose ligamentit të gjerë NOS

Q51 Keqformime kongjenitale të uterusit dhe cerviksit

- Q51.0** Agjenezia dhe aplazia e uterusit
Mungesa kongjenitale e uterusit
- Q51.1** Dublimi i uterusit me dublim të cerviksit dhe vaginës
- Q51.2** Dublimi tjetër i uterusit
Dublimi i uterusit NOS
- Q51.3** Uterusi bikorn
- Q51.4** Uterusi unikorn
- Q51.5** Agjenezia dhe aplazia e cerviksit
Mungesa kongjenitale e cerviksit
- Q51.6** Cisti embrionik i cerviksit
- Q51.7** Fistula kongjenitale midis uterusit dhe traktit digjestiv dhe urinar
- Q51.8** Keqformime kongjenitale të tjera të uterusit dhe cerviksit
Hipoplazia e uterusit dhe cerviksit
- Q51.9** Keqformime kongjenitale të uterusit dhe cerviksit, të paspecifikuara

Q52	Keqformime të tjera kongjenitale të gjenitaleve femërore		
Q52.0	Mungesa kongjenitale e vaginës		
Q52.1	Dublimi i vaginës Vagina septate <i>Përjashton:</i> dublimin e vaginës me dublim të uterusit dhe cerviksit (Q51.1)		
Q52.2	Fistula rektovaginale kongjenitale <i>Përjashton:</i> kloakën (Q43.7)		
Q52.3	Himeni i paperforuar		
Q52.4	Keqformime kongjenitale të tjera të vaginës Keqformimi i lindur i vaginës NOS Cist: • kanal i Nuck, kongjenital • embrionik vaginal		
Q52.5	Fuzioni i labiumeve		
Q52.6	Keqformim kongjenital i klitorisit		
Q52.7	Keqformime kongjenitale të tjera të vulvës Kongjenital/e: <table> <tr> <td> • mungesë • cist • keqformim NOS </td> <td> i/c vulvës</td> </tr> </table>	• mungesë • cist • keqformim NOS	i/c vulvës
• mungesë • cist • keqformim NOS	i/c vulvës		
Q52.8	Keqformime kongjenitale të tjera të gjenitaleve femërore, të specifikuara		
Q52.9	Keqformime kongjenitale të gjenitaleve femërore, të paspecifikuara		

Q53 Moszbritja e testikutit

Q53.0	Testi ektopik Test ektopik unilateral ose bilateral
Q53.1	Moszbritja e testikutit, unilateral
Q53.2	Moszbritja e testikutit, bilateral
Q53.9	Moszbritja e testikutit, e paspecifikuar Kriptorkizëm NOS

Q54 Hipospaditë

Përjashton: epispadinë (Q64.0)

- Q54.0** **Hipospaditë, balanike**
Hipospadi:
• koronale
• glandulare
- Q54.1** **Hipospaditë, penile**
- Q54.2** **Hipospaditë, penoskrotale**
- Q54.3** **Hipospaditë, perineale**
- Q54.4** **Korda kongjenitale**
- Q54.8** **Hipospadi, të tjera**
- Q54.9** **Hipospadi, e paspecifikuar**

Q55 **Keqformime të tjera kongjenitale të gjenitaleve mashkullore**

Përjashton: hidrocelën kongjenitale (P83.5)
 hipospaditë (Q54.-)

- Q55.0** **Mungesa kongjenitale dhe aplazia e testit**
Monorkizëm
- Q55.1** **Hipoplazia e testit dhe skrotumit**
Fuzionim i testeve
- Q55.2** **Keqformime kongjenitale të tjera të testit dhe skrotumit**
Keqformim i lindur i testit ose skrotumit NOS
Poliorkizëm
Testi retraktil
Testi migrant
- Q55.3** **Atrezia e vas deferens**
- Q55.4** **Keqformime kongjenitale të tjera të vas deferens, epididimis, vezikulave seminale dhe prostatës**
Mungesë ose aplazi e:
• prostatës
• kordonit spermatic
Keqformim i lindur i vas deferens, epididymisit, vezikulave seminale ose prostatës NOS
- Q55.5** **Mungesa kongjenitale dhe aplazia e penisit**
- Q55.6** **Keqformime kongjenitale të tjera të penisit**

Keqformim i lindur i penisit NOS

Kurvaturë e penisit (laterale)

Hipoplazi e penisit

Q55.8 Keqformime kongjenitale të tjera të gjenitaleve mashkullore, të specifikuara

Q55.9 Keqformime kongjenitale të gjenitaleve mashkullore, të paspecifikuara

Kongjenital/e:

- anomali

- deformim

NOS i organit gjenital mashkullor

Q56

Seksi i papërcaktuar dhe pseudohermafroditizmi

Përfshihet: pseudohermafroditizmin:

- femëror, me çrregullime adenokortikale (E25.-)
- mashkullor, me rezistencë ndaj androgjenit (E34.5)
- me anomali kromozomike specifike (Q96-Q99)

Q56.0 Hermafroditizmi, i paklasifikuar tjetërkund

Ovotesti

Q56.1 Pseudohermafroditizmi mashkullor, i paklasifikuar tjetërkund

Pseudohermafroditizmi mashkullor NOS

Q56.2 Pseudohermafroditizmi femëror, i paklasifikuar tjetërkund

Pseudohermafroditizmi femëror NOS

Q56.3 Pseudohermafroditizmi, i paspecifikuar

Q56.4 Seksi i padeterminuar, i paspecifikuar

Gjenitale të paspecifikuara

Keqformime kongjenitale të sistemit urinar (Q60–Q64)

Q60

Agjenezia renale dhe defekte të tjera reduktuese të veshkës

Përfshihet: atrofinë e veshkës:

- kongjenitale
- foshnjore

mungesën kongjenitale të veshkës

- Q60.0 Agjenezia renale, unilaterale
- Q60.1 Agjenezia renale, bilaterale
- Q60.2 Agjenezia renale, e paspecifikuar
- Q60.3 Hipoplazia renale, unilaterale
- Q60.4 Hipoplazia renale, bilaterale
- Q60.5 Hipoplazia renale, e paspecifikuar
- Q60.6 Sindromi Potter

Q61 Sëmundja cistike e veshkës

Përfshihet: cistin e fituar të veshkës (N28.1)
sindromën e Potter (Q60.6)

- Q61.0 Cisti renal kongjenital i vetëm
Cist kongjenital i veshkës (tek)
- Q61.1 Veshka policistike, recesive autozomale
Veshka policistike, lloji infantil
- Q61.2 Veshka policistike, dominante autozomale
Veshka policistike, lloji adult
- Q61.3 Veshka policistike, e paspecifikuar
- Q61.4 Displazia renale
- Q61.5 Veshka cistike medulare
Veshka sfungjerore NOS
- Q61.8 Sëmundje të tjera cistike të veshkës
Fibrocistik/e:
 - veshka
 - degjenerim i ose sëmundje e veshkës
- Q61.9 Sëmundja cistike e veshkës, e paspecifikuar
Sindroma e Meckel-Gruber

Q62 Defekte kongjenitale obstruktive të pelvisit renal dhe keqformime kongjenitale të ureterit

- Q62.0 Hidronefroza kongjenitale
- Q62.1 Atrezia dhe stenoza e ureterit
Okluzion kongjenital i:
 - ureterit

- junksionit ureteropelvik
- orificiumit ureterovezikal

Ureter i pakalueshëm

Q62.2 Megaloureteri kongjenital

Dilatacion kongjenital i ureterit

Q62.3 Defekte të tjera obstruktive të pelvisit renal dhe ureterit

Ureterocelë kongjenitale

Q62.4 Agenezia e ureterit

Mungesë e ureterit

Q62.5 Dublikimi i ureterit

Aksesor		ureter
I dubluar		

Q62.6 Keqpozicionim i ureterit

Deviacion

Zhvendosje

Ektopi

Implantim, anormal

(i/e) ureterit ose orificiumit uretral

Q62.7 Refluksi kongjenital veziko-uretero-renal

Q62.8 Të tjera keqformime kongjenitale të ureterit

Anomali e ureterit NOS

Q63 Të tjera keqformime kongjenitale të veshkës

Përjashton: sindromën nefrotike kongjenitale (N04.-)

Q63.0 Veshka aksesore

Q63.1 Veshka e lobuluar, e fuzionuar dhe në formë patkoi

Q63.2 Veshka ektopike

Veshka e zhvendosur kongjenitale

Keqrotullim i veshkës

Q63.3 Veshka hiperplastike dhe gjigante

Q63.8 Të tjera malformime kongjenitale të veshkës, të specifikuar

Gurë në veshka, kongjenitalë

Q63.9 Malformime kongjenitale të veshkës, të paspecifikuara

Q64 Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit urinar

Q64.0	Epispaditë <i>Përjashton:</i> hipospaditë (Q54.-)
Q64.1	Ekstrofia e vezikës urinare Vezikë ektopike Ekstroversion i vezikës urinare
Q64.2	Valvulat kongjenitale uretrale posteriore
Q64.3	Tjetër atrezi dhe stenozë e uretrës dhe qafës së vezikës urinare Kongjenital/e: • ngushtim i qafës së vezikës urinare • strikturë e: - uretrës - meatusit urinar - orificiumit vezikouretral Uretra e pakalueshme
Q64.4	Keqformime të urakusit Cist i urakusit Urakus i pambyllur Prolaps i urakusit
Q64.5	Mungesa kongjenitale e uretrës dhe vezikës urinare
Q64.6	Divertikuli kongjenital i vezikës urinare
Q64.7	Të tjera malformime kongjenitale të uretrës dhe vezikës urinare Aksesore: • vezika urinare • uretra Kongjenital/e: • hernia e vezikës urinare • keqformim i vezikës urinare ose uretrës NOS • prolaps i: - vezikës urinare (mukozës) - uretrës - meatusit urinar • fistula uretrorektale Dublim i: • urethrës • meatusit urinar
Q64.8	Të tjera malformime kongjenitale të sistemit urinar, të specifikuara
Q64.9	Malformime kongjenitale të sistemit urinar, të paspecifikuara

Kongjenital/e:

- anomali
- deformim

NOS të sistemit urinar

Keqformime dhe deformime kongjenitale të sistemit muskuloskeletik (Q65–Q79)

Q65

Deformime kongjenitale të koksofemoralit

Përjashton: këllkun që kërcet (R29.4)

- Q65.0 Luksacioni kongjenital i koksofemoralit, unilateral
- Q65.1 Luksacioni kongjenital i koksofemoralit, bilateral
- Q65.2 Luksacioni kongjenital i koksofemoralit, i paspecifikuar
- Q65.3 Subluksacioni kongjenital i koksofemoralit, unilateral
- Q65.4 Subluksacioni kongjenital i koksofemoralit, bilateral
- Q65.5 Subluksacioni kongjenital i koksofemoralit, i paspecifikuar
- Q65.6 Koksofemorali jostabël (i luksueshëm)
Këllk i zhvendosshëm
Këllk subluksues
- Q65.8 Deformime kongjenitale të tjera të koksofemoralit
Anteversion i qafës së femurit
Displazia acetabulare kongjenitale
Koksa (kongjenitale):
 - valga
 - vara
- Q65.9 Deformime kongjenitale të koksofemoralit, të paspecifikuara

Q66

Deformime kongjenitale të këmbës

Përjashton: reduktimin e defekteve të këmbës (Q72.-)
deformimet valgus (të fituara) (M21.0)
deformimet varus (të fituara) (M21.1)

- Q66.0 Pes ekuinovarus kongjenital

- Q66.1 Kalkaneovarus kongjenital
- Q66.2 Metatarsus varus
- Q66.3 Deformime kongjenitale në varus të këmbës
Hallux varus, kongjenital
- Q66.4 Kalkaneovalgus kongjenital
- Q66.5 Pes planus kongjenital
Këmbë e sheshtë:
 - kongjenitale
 - rigide
 - spastike (e kthyer mbrapsht)
- Q66.6 Deformime kongjenitale të tjera në valgus të këmbës
Metatarsus valgus
- Q66.7 Pes kavus
- Q66.8 Deformime të tjera kongjenitale të këmbës
Këmba si shkop golfi NOS
Hammer toe (gishti si çekiq), kongjenitale
Talipes:
 - NOS
 - asimetrik
Koalicion tarsal
Talus vertikal
- Q66.9 Deformime kongjenitale të këmbës, të paspecifikuara

Q67 Deformime kongjenitale muskuloskeletike të kokës, fytyrës, kollonës dhe krahërorit

Përjashton: sindromat e keqformimeve të kongjenitale të klasifikuara në Q87.-
sindromën e Potter (Q60.6)

- Q67.0 Asimetria faciale (fytyrës)
- Q67.1 Facies (fytyrë) e komprimuar
- Q67.2 Dolikocefalia
- Q67.3 Plagiocefalia
- Q67.4 Deformime të tjera kongjenitale të kafkës, fytyrës dhe nofullës
Kafkë e shtypur
Deviation i septumit nazal, kongjenital
Atrofi ose hipertrofi hemicefale

Hundë e shtypur dhe si sqep, kongjenitale

Përjashton: anomalitë dentofaciale [përfshirë malokluzionin] (K07.-)
hundën sifilitike në formë shalë kali (A50.5)

Q67.5 Deformime kongjenitale të kollonës

Skoliozë kongjenitale:

- NOS
- posturale

Përjashton: skoliozën idiopatike infantile (M41.0)
skoliozën e shkaktuar nga keqformimet kongjenitale të kockës (Q76.3)

Q67.6 Pektus ekskavatum

Gjoks i futur kongjenital

Q67.7 Pektus karinatum

Gjoks pëllumbi kongjenital

Q67.8 Deformime të tjera kongjenitale të krahërorit

Deformim i kongjenital i murit të gjoksit NOS

Q68 Deformime të tjera kongjenitale të sistemit muskuloskeletik

Përjashton: defektet reduktuese të gjymtyrë(ve) (Q71-Q73)

Q68.0 Deformime kongjenitale të muskulit sternokleidomastoid

Tortikoli kongjenital (sternomastoid)

Kontrakturë e sternokleidomastoidit (muskulit)

Tumor i sternomastoidit (kongjenital)

Q68.1 Deformime kongjenitale të dorës

Gishta në formë tamburi, kongjenitale

Dora si lopatë (kongjenitale)

Q68.2 Deformime kongjenitale të gjurit

Kongjenital/e:

- zhvendosje e gjurit
- genu recurvatum

Q68.3 Harkimi kongjenital i femurit

Përjashton: anteversionin e femurit (qafës) (Q65.8)

Q68.4 Harkimi kongjenital i tibies dhe fibulës

Q68.5 Harkimi kongjenital i kockave të gjata të anësisë inferiore, të paspecifikuara

Q68.8 Deformime të tjera kongjenitale të sistemit muskuloskeletik, të specifikuara

Kongjenital/e:

- deformim i:
 - klavikulës
 - bërrylit
 - parakrahut
 - shpatullës
- zhvendosje e :
 - bërrylit
 - shpatullës

Q69 Polidaktilia

Q69.0 Gishtat aksesorë të dorës

Q69.1 Gishti i madh aksesor (i dorës)

Q69.2 Gishtat aksesorë të këmbës

Gishti i madh aksesor (i këmbës)

Q69.9 Polidaktilia, e paspecifikuar

Gisht(a) mbi numër NOS

Q70 Sindaktilia

Q70.0 Gishtat e dorës të fuzionuar

Gisht(a) mbi numër NOS

Q70.1 Gishtat e dorës me membrana

Sindaktili e thjeshtë e gishtave pa sinostozë

Q70.2 Gishtat e këmbës të fuzionuar

Sindaktili komplekse e gishtave të mëdhenj të këmbës me sinostozë

Q70.3 Gishtat e këmbës me membrana

Sindaktili e thjeshtë e gishtave të këmbës pa sinostozë

Q70.4 Polisindaktilia

Q70.9 Sindaktilia, e paspecifikuar

Simfalangi NOS

Q71 Defekte të reduktimit të gjymtyrës së sipërme

- Q71.0** Mungesa e plotë kongjenitale e anësisë së sipërme
- Q71.1** Mungesa kongjenitale e pjesës së sipërme të krahut dhe parakrahut me dorën prezente
- Q71.2** Mungesa kongjenitale e parakrahut me dorën së bashku
- Q71.3** Mungesa kongjenitale e dorës dhe gishtave
- Q71.4** Defekti longitudinal reduktues i radiusit
Dora si shkop golfi (kongjenitale)
Dora si shkop golfi radiale
- Q71.5** Defekti longitudinal reduktues i ulnës
- Q71.6** Dora e kthetrës së karavidhes
- Q71.8** Defektet reduktuese të tjera të anësisë së sipërme
Shkurtim i kongjenital i gjymtyrës(ve) të sipërme
- Q71.9** Defektet reduktuese të anësisë së sipërme, të paspecifikuara

Q72 Defekte të reduktimit të gjymtyrës së poshtëme

- Q72.0** Mungesa e plotë kongjenitale e anësisë së poshtëme
- Q72.1** Mungesa kongjenitale e kofshës dhe kërcirit me këmbën prezente
- Q72.2** Mungesa kongjenitale e kërcirit dhe këmbës së bashku
- Q72.3** Mungesa kongjenitale e këmbës dhe gishtave
- Q72.4** Defekti longitudinal reduktues i femurit
Deficienca proksimale femorale fokale
- Q72.5** Defekti longitudinal reduktues i tibies
- Q72.6** Defekti longitudinal reduktues i fibulës
- Q72.7** Këmba e ndarë
- Q72.8** Defektet reduktuese të tjera të anësisë së poshtëme
Shkurtim kongjenital i gjymtyrës/ve të poshtëme
- Q72.9** Defektet reduktuese të anësisë së poshtëme, të paspecifikuara

Q73 Defekte të reduktimit të gjymtyrës, të papërcaktuar

- Q73.0** Mungesa kongjenitale e anësive, e paspecifikuar
Amelia NOS
- Q73.1** Fokomelia, anësia e paspecifikuar
Fokomelia NOS
- Q73.8** Defektet të tjera reduktuese të anësive, të paspecifikuara
Reduktim longitudinal deformues i gjymtyrës/ve të paspecifikuar

Ektromelia NOS
Hemimelia NOS
Defekt reduktues

i/e gjymtyrës/ve NOS

Q74

Keqformime të tjera kongjenitale të gjymtyrës/ëve

Përjashton: polidaktilinë (Q69.-)
defektin reduktues të gjymtyrës (Q71-Q73)
sindaktilinë (Q70.-)

Q74.0

Të tjera keqformime kongjenitale të anësive të sipërme përfshi rrethin e shpatullës

Kocka karpale mbi numër
Disostozë kleidokraniale
Pseudoartrozë kongjenitale e klavikulës
Makrodaktilia (gishtat)
Deformimi i Madelung
Sinostoza radioulnare
Deformimi i Sprengel
Gisht i madh i dorës me trefalangeal

Q74.1

Keqformime kongjenitale të gjurit

Kongjenital/e:

- mungesë e patelës
- dislokacion i patelës
- gju:
 - valgum
 - varum

Patela rudimentare

Përjashton: kongjenital:

- dislokacionin e gjurit (Q68.2)
 - gju i përkulur (Q68.2)
- sindromën e thoit dhe patelës (Q87.2)

Q74.2

Të tjera keqformime kongjenitale të anësive të poshtëme përfshi unazën pelvike

Kongjenital/e:

- fuzionim i artikulacionit sakroiliak
- keqformimi (i):
 - kaviljes (artikulacionit)

- sakroiliak (artikulationit)

Përjashton: anteversionin e femurit (kokës) (Q65.8)

Q74.3

Artrogripoza kongjenitale multiple

Q74.8

Të tjera keqformime kongjenitale të anësive

Q74.9

Keqformime kongjenitale të anësive, të paspecifikuara

Anomali kongjenitale e gjymtyrës(ve) NOS

Q75

Keqformime të tjera kongjenitale të kafkës dhe kockave të fytyrës

Përjashton: keqformimin e lindur të fytyrës NOS(Q18.-)

sindromat keqformuese kongjenitale klasifikuar në Q87.-

anomalitë dentofaciale [përfshirë malokluzionin] (K07.-)

keqformimet muskuloskeletike deformuese të kokës dhe fytyrës (Q67.0-Q67.4)

defektet e kafkës të shoqëruara me anomali kongjenitale të trurit si:

- anencefalinë (Q00.0)
- encefalocelën (Q01.-)
- hidrocefalinë (Q03.-)
- mikrocefalinë (Q02)

Q75.0

Kraniosinostoza

Akrocefali

Fuzionim imperfekt i kafkës

Oksicefali

Trigonocefali

Q75.1

Disostoza kraniofaciale

Sëmundja e Crouzon

Q75.2

Hipertelorizmi

Q75.3

Makrocefalia

Q75.4

Disostoza mandibulofaciale

Sindroma:

- Franceschetti
- Treacher-Collins

Q75.5

Disostoza okulomandibulare

Q75.8

Të tjera keqformime kongjenitale të kafkës dhe kockave të fytyrës, të specifikuara

Mungesë e kockave të kafkës, kongjenitale

Deformim kongjenital i ballit

Platibazia

Q75.9 Malformime kongjenitale të kafkës dhe kockave të fytyrës, të paspecifikuara

Anomali kongjenitale e:

- kockave të fytyrës NOS
- kafkës NOS

Q76

Keqformime kongjenitale të shpinës dhe kockave torakale

Përjashton: deformimet kongjenitale të shtyllës kurrizore dhe gjoksit (Q67.5-Q67.8)

Q76.0 Spina bifida okulta

Përjashton: meningocelën (spinale) (Q05.-)

spina bifida (e hapur)(cistike) (Q05.-)

Q76.1 Sindroma Klippel-Feil

Sindroma e fuzionit cervical

Q76.2 Spondilolisteza kongjenitale

Spondiloliza kongjenitale

Përjashton: spondilolistezën (e fituar) (M43.1)

spondilolizën (e fituar) (M43.0)

Q76.3 Skolioza kongjenitale nga malformime kongjenitale të kockave

Fuzionim i hemivertebrës ose dështim i segmentimit me skoliozë

Q76.4 Keqformime të tjera kongjenitale të shpinës, të pashoqëruara me skoliozë

Kongjenital/e:

- mungesa e vertebrës
- fuzionimi i kolonës vertebrale
- kifoza
- lordoza
- keqformim lumbosakral

Hemivertebra

Keqformim i shtyllës kurrizore

Platispondiliti

Vertebra mbi numër

i/e paspecifikuar ose

i/e pashoqëruar me skoliozë

Q76.5 Brinja cervikale

	Brinjë mbi numër në regjionin cervical
Q76.6	Malformime të tjera kongjenitale të brinjëve Brinjë aksesore Kongjenital/e: • mungesa e brinjës • fuzionimi i brinjës • keqformim i brinjëve NOS <i>Përjashton:</i> sindromën e brinjës së shkurtër (Q77.2)
Q76.7	Keqformime kongjenitale të sternumit Mungesa kongjenitale e sternumit Sternum bifidum
Q76.8	Keqformime kongjenitale të tjera të kockave torakale
Q76.9	Keqformime kongjenitale të kockave torakale, të paspecifikuara
Q77	Osteokondrodisplazia me defekte të rritjes së kockave tubulare dhe kollonës <i>Përjashton:</i> mukopolisakaridozën (E76.0-E76.3)
Q77.0	Akondrogjeneza Hipokondrogjeneza
Q77.1	Statura e shkurtër vdekjeprurëse
Q77.2	Sindromi i brinjës së shkurtër Displazi torakale asfiksuese [Jeune]
Q77.3	Kondrodisplazia punktata
Q77.4	Akondroplazia Hipokondroplazia
Q77.5	Displazia distrofike
Q77.6	Displazia kondroektodermale Sindroma e Ellis-van Creveld
Q77.7	Displazia spondiloepifizeale
Q77.8	Osteokondrodisplazi të tjera me defekte të rritjes së kockave tubulare dhe kollonës
Q77.9	Osteokondrodisplazia me defekte të rritjes së kockave tubulare dhe kollonës, të paspecifikuara
Q78	Osteokondrodisplazi të tjera

- Q78.0 Osteogjeneza imperfekte**
Kocka fragile
Osteopsatroza
- Q78.1 Displazia fibroze poliostotike**
Sindroma e Albright(-McCune)(-Sternberg)
- Q78.2 Osteopetroza**
Sindroma e Albers-Schönberg
- Q78.3 Displazia diafizare progresive**
Sindroma e Camurati-Engelmann
- Q78.4 Enkondromatoza**
Sindroma e Maffucci
Sëmundja e Ollier
- Q78.5 Displazia metafizare**
Sindroma e Pyle
- Q78.6 Eksostoza multiple kongjenitale**
Aklazi diafizale
- Q78.8 Osteokondrodisplazi të tjera, të specifikuara**
Osteopoikilozë
- Q78.9 Osteokondrodisplazi, të paspecifikuara**
Kondrodistrofi NOS
Osteodistrofi NOS

Q79 Keqformime kongjenitale të sistemit muskuloskeletik, të paklasifikuara tjetërkund

Përfashton: tortikolin kongjenital (sternomastoid) (Q68.0)

- Q79.0 Hernia diafragmale kongjenitale**
Përfashton: hernien hiatale kongjenitale (Q40.1)
- Q79.1 Keqformime kongjenitale të tjera të diafragmës**
Mungesë e diafragmës
Keqformim i lindur i diafragmës NOS
Eventrikulim i diafragmës
- Q79.2 Eksomfalos**
Omfalocelë
Përfashton: hernien umbilikale (K42.-)
- Q79.3 Gastroskizis**
- Q79.4 Sindromi i barkut të krasitur**

Q79.5	Keqformime kongjenitale të tjera të paretit abdominal <i>Përjashton:</i> hernien umbilikale (K42.-)
Q79.6	Sindromi Ehlers-Danlos
Q79.8	Malformime kongjenitale të tjera të sistemit muskuloskeletal Mungesë e: • muskulit • tendinit Muskuli aksesori Amiotrofia kongjenitale Kongjenital/e: • bandat shtrënguese • shkurtimi i tendinit Sindroma e Poland
Q79.9	Keqformime kongjenitale të sistemit muskuloskeletal, të paspecifikuara Kongjenital/e: • anomali NOS • deformim NOS të sistemit muskuloskeletal NOS

Keqformime të tjera kongjenitale (Q80–Q89)

Q80	Iktioza kongjenitale <i>Përjashton:</i> sëmundjen e Refsum (G60.1)
Q80.0	Iktioza vulgare
Q80.1	Iktioza e lidhur me kromozomin X
Q80.2	Iktioza lamelare Lindur me këmishë
Q80.3	Eritroderma iktioziforme buloze kongjenitale
Q80.4	Fetusi arlekin
Q80.8	Iktioza të tjera kongjenitale
Q80.9	Iktiozë kongjenitale, e paspecifikuar
Q81	Epidermoliza buloze

- Q81.0** **Epidermoliza buloze simpleks**
Përjashton: sindromën e Cockayne (Q87.1)
- Q81.1** **Epidermoliza buloze letale**
 Sindroma e Herlitz
- Q81.2** **Epidermoliza buloze distrofike**
- Q81.8** **Epidermoliza të tjera buloze**
- Q81.9** **Epidermolizë buloze, e paspecifikuar**

Q82 **Keqformime kongjenitale të tjera të lëkurës**

Përjashton: akrodermatitin enteropatik (E83.2)
 porfirinë kongjenitale eritropojetike (E80.0)
 cistin pilonidal të sinusit (L05.-)
 sindromën e Sturge-Weber(-Dimitri) (Q85.8)

- Q82.0** **Limfedema hereditare**
- Q82.1** **Kseroedema pigmentoze**
- Q82.2** **Mastocitoza**
 Urtikaria pigmentoze
Përjashton: mastocitozën malinje (C96.2)
- Q82.3** **Inkontinencia pigmenti**
- Q82.4** **Displazia ektodermale anhidrotike**
Përjashton: sindromën Ellis-van Creveld (Q77.6)
- Q82.5** **Nevusi kongjenital joneoplastik**
 Nevusi kongjenital NOS
 Nevus:
- flameus
 - portwine
 - sanguinoz
 - manaferrë
 - vaskular NOS
 - verrukoz
- Përjashton:* njollat café au lait (L81.3)
 lentigo (L81.4)
 nevus:
- NOS (D22.-)
 - araneus (I78.1)

- melanocitik (D22.-)
- pigmentuar (D22.-)
- merimangë (I78.1)
- stelar (I78.1)

Q82.8 Keqformime kongjenitale të tjera të lëkurës, të specifikuara

Rrudha palmare anormale

Shenja shtesë në lëkurë

Pemfigusi familjar benign [Hailey-Hailey]

Lëkurë e lëshuar (hiperelastike)

Anomali dermatoglifike

Keratozë e trashëguar palmare dhe plantare

Keratoza folikulare [Darier-White]

Përjashton: sindromën e Ehlers-Danlos (Q79.6)

Q82.9 Keqformime kongjenitale të lëkurës, të paspecifikuara

Q83 Keqformime kongjenitale të gjirit

Përjashton: mungesën e muskulit pectoral (Q79.8)

Q83.0 Mungesa kongjenitale e gjirit me mungese të thithkës

Q83.1 Gjiri aksesor

Gjinj mbi numër

Q83.2 Mungesa e thithkës

Q83.3 Thithka aksesore

Thithka mbi numër

Q83.8 Malformime kongjenitale të gjirit, të tjera

Hipoplazi e gjirit

Q83.9 Keqformime kongjenitale të gjirit, të paspecifikuara

Q84 Keqformime kongjenitale të tjera të integumentit

Q84.0 Alopecia kongjenitale

Atrikoza kongjenitale

Q84.1 Çrregullime morfologjike kongjenitale të flokëve, të paklasifikuara tjetërkund

Flokë si tespithe

Moniletrijs

Qime unazore

- Përrjashton:* sindromën e flokëve të çuditshëm Menkes (E83.0)
- Q84.2** **Çrregullime të tjera kongjenitale të flokëve**
 Kongjenital/e:
 • hipertrikozë
 • keqformim i flokëve NOS
 Lanugo persistente
- Q84.3** **Anonychia**
Përrjashton: sindromën e thoit dhe patelës (Q87.2)
- Q84.4** **Leukonykia kongjenitale**
- Q84.5** **Thonj të zgjeruar dhe hipertrofikë**
 Trashja kongjenitale e thoit
 Pakionikia
- Q84.6** **Keqformime kongjenitale të tjera të thonjve**
 Kongjenital/e:
 • si shkop tamburi
 • koilonikia
 • keqformim i thoit NOS
- Q84.8** **Keqformime kongjenitale të tjera të integumentit, të specifikuara**
 Aplazi kongjenitale e lëkurës
- Q84.9** **Malformime kongjenitale të integumentit, të paspecifikuara**
 Kongjenital/e:
 • anomali NOS
 • deformim NOS
- i/e integumentit NOS
- Q85** **Fakomatozat, të paklasifikuara tjetërkund**
Përrjashton: ataksinë telangiektazike [Louis-Bar] (G11.3)
 dizautonominë familjare [Riley-Day] (G90.1)
- Q85.0** **Neurofibromatoza jomalinje**
 Sëmundja e Von Recklinghausen
- Q85.1** **Skleroza tuberoze**
 Sëmundja e Bourneville
 Epiloia
- Q85.8** **Fakomatoza të tjera, të paklasifikuara tjetërkund**
 Sindroma:
 • Peutz-Jeghers
 • Sturge-Weber(-Dimitri)

- von Hippel-Lindau

Përjashton: sindromën e Meckel-Gruber (Q61.9)

Q85.9 **Fakomatoza, të paspecifikuara**
Hamartosis NOS

Q86

Sindroma të keqformimeve kongjenitale nga shkaqe të njohura ekzogjene, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: hipotiroidizmin e shkaktuar nga deficienca e jodit (E00-E02)

efektet joteratogjenike të substancave të transmetuara nëpërmjet placentës ose qumështit të gjirit (P04.-)

Q86.0 **Sindromi dismorfik fetal alkoolik**

Q86.1 **Sindromi hidantoinik fetal**

Sindroma e Meadow

Q86.2 **Dismorfizmi nga varfarina**

Q86.8 **Sindroma të tjerë të keqformimeve kongjenitale nga shkaqe të njohura ekzogjene**

Q87

Sindroma të tjera të specifikuara të keqformimeve kongjenitale që prekin shumë sisteme

Q87.0 **Sindroma të keqformimeve kongjenitale që prekin kryesisht pamjen e fytyrës**

Akrocefalopolisindaktili

Akrocefalosindaktili [Apert]

Sindroma kriptoftalmike

Ciklopi

Sindroma:

- Goldenhar
- Moebius
- oro-faciale-dixhitale
- Robin

Fytyra e Whistling

Q87.1 **Sindroma të keqformimeve kongjenitale që shoqërojnë kryesisht staturën e shkurtër**

Sindroma:

- Aarskog

- Cockayne
- De Lange
- Dubowitz
- Noonan
- Prader-Willi
- Robinow-Silverman-Smith
- Russell-Silver
- Seckel
- Smith-Lemli-Opitz

Përfundim: sindromën Ellis-van Creveld (Q77.6)

Q87.2 Sindroma të keqformimeve kongjenitale që prekin kryesisht gjymtyrët

Sindroma:

- Holt-Oram
- Klippel-Trénaunay-Weber
- thonj patelë
- Rubinstein-Taybi
- sirenomelike
- trombocitopenike me mungesë të radiusit [TAR]
- VATER

Q87.3 Sindroma të keqformimeve kongjenitale që interesojnë mbi-rritjen e hershme

Sindroma:

- Beckwith-Wiedemann
- Sotos
- Weaver

Q87.4 Sindroma Marfan

Q87.5 Sindroma të tjera të keqformimeve kongjenitale me ndryshime të tjera skeletike

Q87.8 Sindroma të tjera të keqformimeve kongjenitale të specifikuara, të paklasifikuara tjetërkund

Sindroma:

- Alport
- Laurence-Moon(-Bardet)-Biedl
- Zellweger

Q89 Keqformime kongjenitale të tjera, të paklasifikuara tjetërkund

- Q89.0 Keqformime kongjenitale të shpretkës**
 Asplenia (e kongjenital)
 Splenomegali kongjenitale
Përjashton: isomcrizimin e apendikseve atriale (me aspleni ose polispleni) (Q20.6)
- Q89.1 Keqformime kongjenitale të gjendrës adrenale**
Përjashton: hiperplazinë kongjenitale adrenale (E25.0)
- Q89.2 Keqformime kongjenitale të gjendrave të tjera endokrine**
 Keqformimi i lindur i gjendrave paratiroide dhe tiroide
 Dukt persistent tireoglos
 Cist tireoglos
- Q89.3 Situs inversus**
 Dekstrokardia me situs inversus
 Vendosje e pasqyruar atriale me situs inversus
 Situs inversus ose transversus:
 • abdominal
 • torakal
 Transpozimi i organeve:
 • abdominale
 • torakale
Përjashton: dekstrokardinë NOS(Q24.0)
 laevokardinë (Q24.1)
- Q89.4 Binjakë të bashkuar**
 Kraniofagë
 Dicefali
 Binjakë siamezë
 Pigopagus
 Torakofagus
- Q89.7 Çrregullime kongjenitale multiple, të paklasifikuara tjetërkund**
 Monstër NOS
 E shumëfishtë, kongjenital/e:
 • anomali NOS
 • deformime NOS
Përjashton: sindromën e keqformimit kongjenital që prek shumë sisteme (Q87.-)
- Q89.8 Keqformime kongjenitale të tjera, të specifikuara**

Q89.9 **Keqformime kongjenitale, të paspecifikuara**
 Kongjenital/e:
 anomali NOS
 deformim NOS

Anomali kromozomike, të paklasifikuara tjetërkund (Q90–Q99)

Q90 **Sindromi Down**

Q90.0 **Trisomia 21, jodisjunksioni mejotik**
Q90.1 **Trisomia 21, mozaicizmi**
Q90.2 **Trisomia 21, translokacioni**
Q90.9 **Sindromi Down, i paspecifikuar**
 Trisomia 21 NOS

Q91 **Sindromi Edwards dhe sindromi Patau**

Q91.0 **Trisomia18, jo-disjunksioni mejotik**
Q91.1 **Trisomia18, mozaicizmi**
Q91.2 **Trisomia18, translokacioni**
Q91.3 **Sindrom Edwards, i paspecifikuar**
Q91.4 **Trisomia 13, jo-disjunksioni mejotik**
Q91.5 **Trisomia 13, mozaicizmi**
Q91.6 **Trisomia 13, translokacioni**
Q91.7 **Sindromi Patau, i paspecifikuar**

Q92 **Trisomi të tjera dhe trisomi parciale të autozomeve, të paklasifikuara tjetërkund**

Përfshin: translokacionin e paballancuar dhe inserimet
Përjashton: trizomitë kromozomale 13, 18, 21 (Q90-Q91)

Q92.0 **Trisomia totale kromozomike, mosdisjunksioni mejotik**
Q92.1 **Trisomia totale kromozomike, mozaicizmi**
Q92.2 **Trisomia parciale madhore**

- I gjithë krahë ose më tepër i dublikuar
- Q92.3** Trisomia parciale minore
- Më pak se i gjithë krahë i dublikuar
- Q92.4** Dyfishimi i parë vetëm në prometafazë
- Q92.5** Dyfishimi me ri-rregullime të tjera komplekse
- Q92.6** Kromozome të jashtëshënuar
- Q92.7** Triploidia dhe poliploidia
- Q92.8** Trisomi të tjera dhe trisomi parciale të autozomeve, të specifikuara
- Q92.9** Trisomi dhe trisomi parciale të autozomeve, të paspecifikuara

Q93 **Monozomitë dhe delecionet nga autozomet, të paklasifikuara tjetërkund**

- Q93.0** Monozomi totale kromozomike, jo-disjunksioni meiotik
- Q93.1** Monozomi totale kromozomike, mozaicizmi
- Q93.2** Zëvendësimi i kromozomeve me unazë ose discentrike
- Q93.3** Delecioni i krahut të shkurtër të kromozomit 4
Sindroma e Wolff-Hirschhorn
- Q93.4** Delecioni i krahut të shkurtër të kromozomit 5
Sindroma e Cri-du-chat
- Q93.5** Delecione të tjera të pjesëve kromozomale
Sindroma e Angelman
- Q93.6** Delecione të para vetëm në prometafazë
- Q93.7** Delecione me komplekse të tjera ri-rregulluese
- Q93.8** Delecione të tjera nga autozomet
- Q93.9** Delecione nga autozomet, të paspecifikuara

Q95 **Ri-rregullime të ballancuara dhe shënjes strukturorë, të paklasifikuara tjetërkund**

Përfshin: ato Robertsoniane dhe translokimin reciprok të ballancuar dhe dhe inserimet

- Q95.0** Translokacioni i ballancuar dhe inserimi në individë normale
- Q95.1** Inversione kromozomike në individe normale
- Q95.2** Ri-rregullime të ballancuara autozomale në individë jonormale
- Q95.3** Ri-rregullime të ballancuara seks/autozomale në individë normale

- Q95.4 Individe me shenjues heterokromatine
- Q95.5 Individe me situse autozomale fraxhile
- Q95.8 Të tjera ri-rregullime të ballancuara dhe shenjues strukturorë
- Q95.9 Ri-rregullime të ballancuara dhe shenjues strukturorë, të paspecifikuar

Q96 Sindromi Turner

Përfshihet: sindromën e Noonan (Q87.1)

- Q96.0 Kariotipi 45,X
- Q96.1 Kariotipi 46,X izo (Xq)
- Q96.2 Kariotipi 46,X me kromosome seksuale jonormale, përveç izo (Xq)
- Q96.3 Mozaicizmi, 45,X / 46,XX ose XY
- Q96.4 Mozaicizmi, 45,X / linja të tjera qelizore me kromosome seksuale jonormale
- Q96.8 Sindromi Turner, variante të tjera
- Q96.9 Sindromi Turner, i paspecifikuar

Q97 Anomali të tjera të kromosomeve seksuale, fenotipi femëror, të paklasifikuara tjetërkund

Përfshihet: sindromën e Turner (Q96.-)

- Q97.0 Kariotipi 47, XXX
- Q97.1 Femra me më shumë se tre kromosome X
- Q97.2 Mozaicizmi, linja me numra të ndryshëm të kromosomeve X
- Q97.3 Femra me kariotip 46, XY
- Q97.8 Anomali të tjera të kromosomeve seksuale, fenotipi femëror, të specifikuara
- Q97.9 Anomali të kromosomeve seksuale, fenotipi femëror, të paspecifikuara

Q98 Anomali të tjera të kromosomeve seksuale, fenotipi mashkullor, të paklasifikuara tjetërkund

- Q98.0 Sindromi Klinefelter, kariotipi 47, XXY
- Q98.1 Sindromi Klinefelter, meshkuj me më shumë se dy kromosome X
- Q98.2 Sindromi Klinefelter, meshkuj me kariotip 46, XX
- Q98.3 Meshkuj të tjerë me kariotip 46, XX

- Q98.4 Sindromi Klinefelter, i paspecifikuar
- Q98.5 Kariotipi 47, XYY
- Q98.6 Meshkuj me anomali strukturore të kromozomeve seksuale
- Q98.7 Meshkuj me mozaicizëm të kromozomeve seksuale
- Q98.8 Anomali të tjera të kromozomeve seksuale, fenotipi mashkullor, të specifikuar
- Q98.9 Anomali të kromozomeve seksuale, fenotipi mashkullor, të paspecifikuar

Q99 **Anomali të tjera të kromozomeve, të paklasifikuara tjetërkund**

- Q99.0 **Kimera 46, XX / 46, XY**
Kimera 46, XX/46, XY hermafrodit i vërtetë
- Q99.1 **46, XX hermafroditë të vërtetë**
46, XX me gonade me dell
46, XY me gonade me dell
Disgjenezi e plotë e gonadeve
- Q99.2 **Kromozome X fraxhile**
Sindroma e X fraxhil
- Q99.8 **Anomali të tjera të kromozomeve, të specifikuara**
- Q99.9 **Anomali të tjera të kromozomeve, të paspecifikuara**

KAPITULLI XVIII

Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike jonormale, të paklasifikuara tjetërkund (R00–R99)

Ky kapitull përfshin simptoma, shenja, rezultate anormale të procedurave klinike dhe investiguese, dhe gjendje të paspecifikuara mirë, në lidhje me të cilat nuk gjendet diagnozë e klasifikuar dikund tjetër.

Shenjat dhe simptomat, që tregojnë në mënyrë të specifikuar një diagnozë, janë futur në një nga kategoritë e kapitujve të tjerë të klasifikimit. Si rregull i përgjithshëm, kategoritë e këtij kapitulli përfshijnë gjendjet dhe simptomat e paspecifikuara mirë, të cilat duke mos mundur ta analizojnë përfundimisht rastin, çojnë në të paktën dy diagnoza ose në më shumë se një prej sistemeve të trupit. Praktikisht, të gjitha kategoritë në këtë kapitull mund të quhen “të paklasifikuara diku tjetër”, “etiologji e panjohur” ose “kalimtare”. Indeksi Alfabetik duhet të konsultohet për të specifikuar cilat simptoma dhe shenja duhen klasifikuar këtu dhe të tjerat në kapitujt e tjerë. Kategoritë e mbetura me numërtim .8, përgjithësisht ofrohen për simptoma të tjera të rëndësishme që nuk mund të radhiten dikund tjetër në klasifikim.

Gjendjet dhe shenjat ose simptomat e përfshira në kategoritë R00-R99 konsistojnë në:

- a) raste, për të cilat nuk mund të bëhet diagnozë më specifike edhe pas studimit të fakteve specifike që kanë të bëjnë me rastin;
- b) shenjat ose simptomat që janë hasur fillimisht dhe kanë qenë kalimtare, shkaku i të cilave nuk është mundur të gjendet;
- c) diagnoza të përkohshme të pacientëve që nuk janë rikthyer për ekzaminime të tjera dhe për të marrë shërbim;
- d) raste të referuara diku tjetër për ekzaminime dhe diagnostikim;
- e) raste, për të cilat një diagnozë më e saktë nuk ka qenë e mundur për çfarëdo arsye tjetër;
- f) disa simptoma, për të cilat ka informacion shtesë, dhe paraqesin në vetvete problematikë të rëndësishme për kujdesin shëndetësor.

Përfshihet: të dhëna jonormale në ekzaminimin para lindjes, të nënës (O28.-)
disa gjendje që e kanë filluesën në periudhën perinatale (P00-P96)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

R00-R09	Simptoma dhe shenja të sistemit të qarkullimit të gjakut dhe sistemit respirator
R10-R19	Simptoma dhe shenja të sistemit digjestiv dhe të barkut
R20-R23	Simptoma dhe shenja të lëkurës dhe të indit nënlëkurë
R25-R29	Simptoma dhe shenja të sistemit nervor dhe muskuloskeletik
R30-R39	Simptoma dhe shenja të sistemit urinar
R40-R46	Simptoma dhe shenja që lidhen me njohjen, perceptimin, gjendjen emocionale dhe sjelljen
R47-R49	Simptoma dhe shenja ku përfshihen e folura dhe zëri
R50-R69	Simptoma dhe shenja të përgjithshme
R70-R79	Të dhëna jonormale në ekzaminimet e gjakut, pa diagnozë
R80-R82	Të dhëna jonormale gjatë ekzaminimit të urinës, pa diagnozë
R83-R89	Gjetje jonormale në ekzaminimin e lëngjeve të tjera të trupit, të substancave dhe indeve të tjera, pa diagnozë
R90-R94	Të dhëna jonormale gjatë imazherisë diagnostike dhe në studimet funksionale, pa diagnozë
R95-R99	Shkaqe vdekje të paspecifikuara mirë dhe të panjohura

Simptoma dhe shenja të sistemit cirkulator dhe sistemit respirator

(R00–R09)

R00 Çrregullime të ritmit të zemrës

Përjashton: anomalitë me origjinë në periudhën perinatale (P29.1)
aritmitë specifike (I47-I49)

R00.0 Takikardia, e paspecifikuar

Rrahje të shpejta të zemrës

Takikardi:

- sinoaurikulare NOS
- sinusale [nga sinusi] NOS

R00.1 Bradikardia, e paspecifikuar

Bradikardi:

- sinoatriale
- sinusale
- vagale

Rrahje të ngadalshme të zemrës

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit, nëse është shkaktuar nga barnat.

R00.2 Palpitationet (rrahje e zemrës)

Të rrahura zemre që perceptohen nga i sëmuri

R00.8 Çrregullime të tjera e të paspecifikuara të ritmit të zemrës

R01 Zhurma kardiake dhe tinguj të tjerë të zemrës

Përjashton: me origjinë në periudhën perinatale (P29.8)

R01.0 Zhurmat kardiake funksionale

Zhurmat kardiake funksionale

R01.1 Zhurmë kardiake, e paspecifikuar

Zhurme kardiake NOS

Murmur sistolik NOS

R01.2 Të tjerë tinguj kardiakë

Zhurme kardiake e mbytur, e rritur ose e zvogëluar

Fërkim prekordial

R02**Gangrena, të paklasifikuara tjetërkund**

Përfshihet: gangrenën në:

- ateroskleroze (I70.2)
- diabet mellitus (E10-E14 me karakter të përbashkët .5)
- sëmundje të tjera periferike vaskulare (I73.-)

gangrenën në disa vende të specifikuara – shih Indeksin Alfabetik

gangrenën gazoze (A48.0)

piodermën gangrenoze (L88)

R03**Nivel jo-normal i presionit të gjakut, pa diagnozë****R03.0****Nivel i lartë i presionit të gjakut, pa diagnozën e hipertensionit**

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur për regjistrimin e një episodi hipertensiv në një pacient pa diagnozë formale hipertensionit, ose si një gjetje e izoluar aksidentale.

R03.1**Nivel i ulët jospecifik i presionit të gjakut**

Përfshihet: hipotensionin (I95.-)

sindromin hipotensiv maternal (O26.5)

hipotensionin neurojenik ortostatik (G90.3)

R04**Hemorragji nga rrugët e frymëmarrjes****R04.0****Epistaksis**

Hemorragji nga hunda

Rrjedhje gjaku nga hunda

R04.1**Hemorragji nga gryka**

Përfshihet: hemoptizinë (R04.2)

R04.2**Hemoptizis**

Sputum me rrema gjaku

Kollë me hemorragji

R04.8**Hemorragji nga pjesë të tjera të rrugëve të frymëmarrjes**

Hemorragji nga mushkëritë NOS

Përfshihet: hemorragjinë pulmonare neonatale (P26.-)

R04.9**Hemorragji nga rrugët e frymëmarrjes, e paspecifikuar**

R05**Kolla**

Përfashton: kollën me hemorragji (R04.2)
kollën psikogjene (F45.3)

R06**Çrregullime të frymëmarrjes**

Përfashton: respirator:

- arrestin (R09.2)
- distresin (sindroma)(e):
 - adultit (J80)
 - të porsalindurit (P22.-)
- insuficiencën (J96.-)
- insuficiencën
 - e të porsalindurit (P28.5)

R06.0**Dispnea**

Ortopne

Frymëmarrje e vështirësuar

Përfashton: takipnenë kalimtare të të porsalindurit (P22.1)

R06.1**Stridor – Frymëmarrje fishkëlluese**

Përfashton: stridorin laringeal kongjenital (P28.8)
laringizmin (stridulus) (J38.5)

R06.2**Frymëmarrje e rëndë me fishkëllima****R06.3****Frymëmarrje periodike**

Frymëmarrja Cheyne-Stokes

R06.4**Hiperventilim**

Përfashton: hiperventilimin psikogjen (F45.3)

R06.5**Frymëmarrja me gojë**

Gërhitja

Përfashton: gojën e thatë NOS (R68.2)

R06.6**Lemza**

Përfashton: lemozën psikogjene (F45.3)

R06.7**Teshtitja****R06.8****Çrregullime të tjera e të paspecifikuara të frymëmarrjes**

Mbajtje fryme

Ndjesi të mbyturi

Psherëtim

- Përjashton:* apnenë (e):
- të porsalindurit (P28.4)
 - gjumit (G47.3)
 - gjumit
 - e të porsalindurit (parësore) (P28.3)

R07

Dhimbje në grykë dhe në krahëror

- Përjashton:* disfaginë (R13)
- mialgjinë epidemike (B33.0)
- dhimbje në:
- gjoks (N64.4)
 - qafë (M54.2)
- dhimbje gryke (akute) NOS (J02.9)

R07.0

Dhimbje në grykë

R07.1

Dhimbje krahërori në frymëmarrje

Frymëmarrje e dhimbshme

R07.2

Dhimbje prekordiale

R07.3

Tjetër dhimbje krahërori

Dhimbje e murit të përparshëm të gjoksit NOS

R07.4

Dhimbje krahërori, e paspecifikuar

R09

Të tjera simptoma dhe shenja të sistemit cirkulator dhe atij të frymëmarrjes

- Përjashton:* respirator:
- distresin (sindroma)(e):
 - adultit (J80)
 - të porsalindurit (P22.-)
 - insuficiencën (J96.-)
 - insuficiencën
 - e të porsalindurit (P28.5)

R09.0

Asfiksia

Përjashton: asfiksionë (shkaktuar nga):

- lindja (P21.-)
- monoksidi i karbonit (T58)
- trup i huaj në rrugët e frymëmarrjes (T17.-)

	• intrauterine (P20.-) • traumatike (T71)			
R09.1	Pleuriti <i>Përjashton:</i> pleurezinë me efuzion (J90)			
R09.2	Ndalimi i frymëmarrjes Insuficiencë kardiorespiratore			
R09.3	Gëllezë anormale Anormale: <table><tr><td> • sasi • ngjyrë • erë </td><td> </td><td>(e) pështymës</td></tr></table> Ekscesive <i>Përjashton:</i> sputum me rremba gjaku (R04.2)	• sasi • ngjyrë • erë		(e) pështymës
• sasi • ngjyrë • erë		(e) pështymës		
R09.8	Të tjera simptoma dhe shenja të specifikuara të aparatit të qarkullimit dhe atij të frymëmarrjes Zhurmë (arteriale) Gjoks: • perkusion anormal • tinguj fërkimi • zhurmë timpanike Rale Puls i dobët			

Simptoma dhe shenja të sistemit digjestiv dhe të barkut (R10–R19)

<i>Përjashton:</i>	hemorragjinë gastrointestinale (K92.0-K92.2)
	hemorragjinë gastrointestinale
	• e të porsalindurit (P54.0-P54.3)
	obstruksionin intestinal (K56.-)
	obstruksionin intestinal
	• e të porsalindurit (P76.-)
	pilorospazmën (K31.3)
	pilorospazmën
	• kongjenitale ose infantile (Q40.0)
	simptoma dhe shenja që përfshijnë sistemin urinar (R30-R39)

simtoma që i referohen organeve gjenitale:

- femërore (N94.-)
- mashkullore (N48-N50)

R10

Dhimbje barku dhe të pelvisit (legenit)

Përjashton: dorsalgjitë (M54.-)

gazrat e stomakut dhe gjendjet që lidhen me të (R14)

kolikat renale (N23)

R10.0

Dhimbje barku e mprehtë (akute)

Dhimbje barku e fortë (e gjeneralizuar)(e lokalizuar)(me ngurtësim abdominal)

R10.1

Dhimbje e lokalizuar në pjesën e sipërme të barkut

Dhimbje epigastrike

R10.2

Dhimbje pelvike dhe e perineumit

R10.3

Dhimbje në vende të tjera të pjesës së poshtme të barkut

R10.4

Dhimbje barku, e paspecifikuar

Squllje e barkut NOS

Kolikë:

- NOS
- infantile

R11

Nauzea dhe të vjella

Përjashton: haematemezën (K92.0)

haematemezën

- neonatale (P54.0)

të vjellat (e):

- ekscesive, në shtatzëni (O21.-)
- pas kirurgjisë gastrointestinale (K91.0)
- neonatale (P92.0)
- psikogjene (F50.5)

R12

Urthi

Përjashton: dispepsinë:

- NOS (R10.1)
- funksionale (K30)

R13**Disfagia**

Përfshin: Vështirësi në gëlltitje

**R14
to****Gazra të stomakut e të zorrëve dhe gjendje të lidhura me**

Përfshin: fryrje barku (nga gazrat)

flatulencë

gogësim

dhimbje nga gazrat

zhurma timpanike (abdominale)(intestinale)

Përfshihet: acrofaginë psikogjene (F45.3)

R15**Defekim i pavullnetshëm**

Përfshin: enkoprezën NOS

Përfshihet: atë me origjinë jo-organike (F98.1)

R16**Hepatomegali dhe splenomegali, të paklasifikuara tjetërkund****R16.0****Hepatomegali, e paklasifikuar tjetërkund**

Hepatomegali NOS

R16.1**Splenomegali, e paklasifikuar tjetërkund**

Splenomegali NOS

R16.2**Hepatomegali me splenomegali, të paklasifikuara tjetërkund**

Hepatosplenomegali NOS

R17**Verdhëza e paspecifikuar**

Përfshihet: verdhëzën e të porsalindurit (P55, P57-P59)

R18**Asciti**

Lëng në kavitetin peritoneal

R19**Simptoma dhe shenja të tjera të aparatit tretës dhe të barkut**

Përfshihet: abdomenin akut (R10.0)

- R19.0** **Tumor, masë dhe kokërr brenda në bark dhe në pelvis**
 Ënjtje difuze ose e gjeneralizuar ose masë:
 • intra-abdominale NOS
 • pelvike NOS
 • umbilikale
Përfshihet: distensionin abdominal (nga gazrat) (R14)
 ascitin (R18)
- R19.1** **Tinguj (zhurma) anormale të zorrës**
 Mungesë e zhurmave të zorrëve
 Hiperaktivitet i zhurmave të zorrëve
- R19.2** **Peristaltikë e dukshme**
 Hiperperistaltikë
- R19.3** **Rigiditeti i (ngurtësim) i barkut**
Përfshihet: atë që shoqërohet me dhimbje të forta barku (R10.0)
- R19.4** **Çrregullime të normalitetit të zorrëve**
Përfshihet: konstipacionin (K59.0)
 diarrenë funksionale (K59.1)
- R19.5** **Të tjera çrregullime të fekaleve**
 Ngjyrosje anormale e feçeve
 Feçe në sasi të madhe
 Mukus në feçe
Përfshihet: melenën (K92.1)
 melenën:
 • e të porsalindurit (P54.1)
- R19.6** **Frymëmarrje me erë të keqe (=Halitosis) (=Fetor oris)**
- R19.8** **Simptoma dhe shenja të tjera të specifikuara të aparatit tretës dhe të barkut**

Simptoma dhe shënja të lëkurës dhe të indit subkutan (R20–R23)

- R20** **Turbullime të ndjeshmërisë së lëkurës**
Përfshihet: anestezië disociative dhe humbjen e ndjenjave (F44.6)
 çrregullimet psikogjene (F45.8)

R20.0	Humbje e ndjeshmërisë së lëkurës
R20.1	Ulje e ndjeshmërisë së lëkurës
R20.2	Ndjeshmëri anormale (patologjike) e lëkurës
	Miza në lëkurë
	Gjembja dhe gjilpëra
	Pickime në lëkurë
	<i>Përjashton:</i> akroparestezinë (I73.8)
R20.3	Ndjeshmëri e rritur e lëkurës
R20.8	Turbullime të tjera e të paspecifikuara të ndjeshmërisë së lëkurës

R21 Ekzantemë dhe erupsione të tjera të paspecifikuara të lëkurës

R22 Tumor, masë dhe kokër e lokalizuar në lëkurë dhe indin subkutan

- Përfshin:* nodujt subkutanë (të lokalizuar)(sipërfaqësorë)
- Përjashton:* gjetje anormale në imazherinë diagnostikuese (R90-R93)
- limfonoduj të zmadhuar (R59.-)
- adipozitetin e lokalizuar (E65)
- masën dhe fryrjen (në):
- gjoks (N63)
 - intraabdominale ose pelvike (R19.0)
- edemën (R60.-)
- ënjtjen (e):
- intraabdominale ose pelvike (R19.0)
 - artikulationit (M25.4)

R22.0	Tumor, masë dhe kokër e lokalizuar në kokë
R22.1	Tumor, masë dhe kokër e lokalizuar në qafë
R22.2	Tumor, masë dhe kokër e lokalizuar në trup
R22.3	Tumor, masë dhe kokër e lokalizuar në një gjymtyrë të sipërme
R22.4	Tumor, masë dhe kokër e lokalizuar në një gjymtyrë të poshtëme
R22.7	Tumor, masë dhe kokër e lokalizuar në vende të shumta
R22.9	Tumor, masë dhe kokër e lokalizuar, e paspecifikuar

R23 Çrregullime të tjera të lëkurës

R23.0	Cianoza <i>Përjashton:</i> akrocianozën (I73.8) krizat cianotike të të porsalindurit (P28.2)	
R23.1	Zbehja Lëkurë e flohtë dhe e lagësht	
R23.2	Skuqja Skuqje ekscesive në formë afshi <i>Përjashton:</i> gjendje menopauzale dhe të klimaksit tek femrat (N95.1)	
R23.3	Ekimoza spontane Petekie <i>Përjashton:</i> ekimozat tek fetusit dhe i porsalindurit (P54.5) purpurat (D69.-)	
R23.4	Çrregullime në ndërtimin e lëkurës Çkollitje Fortësim Shkallëzim <i>Përjashton:</i> trashjen epidermale NOS (L85.9)	i/e lëkurës
R23.8	Çrregullime të tjera të lëkurës, të paspecifikuara	

Simptoma dhe shenja të sistemit nervor dhe atij muskuloskeletik
(R25–R29)

R25	Lëvizje jonormale të pavullnetshme <i>Përjashton:</i> sëmundjet specifike të lëvizjes (G20-G26) sëmundjet stereotipike të lëvizjes (F98.4) sëmundjet që shoqërohen me tike (F95.-)
R25.0	Lëvizje jonormale e kokës
R25.1	Dridhje të pavullnetshme (tremor), të paspecifikuara <i>Përjashton:</i> korean NOS (G25.5) tremorin: • esencial (G25.0) • histerik (F44.4)

- i qëllimshëm (G25.2)
- R25.2 Ngërçi dhe spazma**
Përjashton: spazmat karpopedale (R29.0)
 spazmat infantile (G40.4)
- R25.3 Fashikulim**
 Fashikulim NOS
- R25.8 Lëvizje të tjera jonormale të pavullnetshme, të paspecifikuara**

R26 Çrregullime të ecjes dhe të lëvizjeve

- Përjashton:* ataksinë:
- NOS (R27.0)
 - e trashëguar (G11.-)
 - lokomotore (sifilitike) (A52.1)
 - sindromën e palëvizshmërisë (paraplegjike) (M62.3)
- R26.0 Ecje ataksike (moskoordinim i lëvizjeve gjatë ecjes)**
 Qëndrim skenik
 - R26.1 Ecje paralitike**
 Qëndrim spastik
 - R26.2 Vështirësi në ecje, e paklasifikuar tjetërkund**
 - R26.3 Palëvizshmëri**
 Në shtrat
 Në karrike
 - R26.8 Çrregullime të tjera të ecjes dhe lëvizjes, të paspecifikuara**
 Humbje ekuilibri në këmbë NOS

R27 Tjetër mungesë e koordinimit

- Përjashton:* ecjen ataksike (R26.0)
 ataksinë e trashëguar (G11.-)
 vertigon NOS (R42)
- R27.0 Ataksia, e paspecifikuar**
 - R27.8 Mungesë tjetër e koordinimit, e paspecifikuar**

R29 Simptoma dhe shenja të tjera të sistemit nervor dhe muskuloskeletik

R29.0	Tetania Spazma karpopedale <i>Përjashton:</i> tetaninë: • histerike (F44.5) • e të porsalindurit (P71.3) • paratiroide (E20.9) • pas tiroidektomisë (E89.2)
R29.1	Meningjizmi (pseudomenigiti)
R29.2	Reflekse jonormale <i>Përjashton:</i> refleksin anormal pupilar (H57.0) refleksi gag hiperaktiv (J39.2) kundërpërgjigjen ose sinkopin vazovagal (R55)
R29.3	Qëndrim (pozicion) jonormal
R29.4	Kërcitja e këllkut <i>Përjashton:</i> deformimet kongjenitale të këllkut (Q65.-)
R29.6	Tendencë për t'u rrëzuar, e paklasifikuar tjetërkund Tendencë për t'u rrëzuar për shkak të moshës së vjetër ose probleme të tjera të paqarta shëndetësore <i>Përjashton:</i> aksidentet (X59) vështirësitë në ecje (R26.2) marje mendsh ose humbje ekuilibri (R42) rrëzimet që shkaktojnë plagë (W00-W19) rrëzimet të shkaktuara nga sëmundje të klasifikuara dikund tjetër sinkopin dhe kolapsin (R55)
R29.8	Simptoma dhe shenja të tjera të sistemit nervor dhe muskuloskeletik, të paspecifikuara

Simptoma dhe shenja të sistemit urinar (R30–R39)

R30	Urinim me dhimbje <i>Përjashton:</i> dhimbjen psikogjenike (F45.3)
R30.0	Dizuria (urinim me vështirësi e me dhimbje) Stranguri

R30.1 Urinim jo i plotë i vezikës urinare (tenezmë vezikale)
R30.9 Urinim i dhembshëm, i paspecifikuar
Urinim i dhembshëm NOS

R31 Hematuria, e paspecifikuar
Përjashton: hematurinë rekurrente ose e përhershme (N02.-)

R32 Urinim i pavullnetshëm, i paspecifikuar
Enurezë NOS
Përjashton: enurezën jo-organike (F98.0)
inkontinencën nga stresi dhe inkontinenca të tjera të specifikuara urine (N39.3-N39.4)

R33 Retension i urinës

R34 Anuri dhe oliguri
Përjashton: atë që komplikohet me:

- abort ose barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.4)
- shtatzëni, lindje dhe periudha pas lindjes (O26.8, O90.4)

R35 Poliuri
Mikturim i shpeshtë
Nokturi
Përjashton: poliurinë psikogjene (F45.3)

R36 Rrjedhje uretrale
Rrjedhje penile
Uretrorre

R39 Simptoma dhe shenja të tjera të sistemit urinar

R39.0 Rrjedhje e urinës nga rrugët urinare në inde
R39.1 Vështirësi të tjera gjatë urinimit
Hezitim për të urinuar
Sistem urinar i dobët
Ndarje e çurkut të urinës

R39.2	Uremia ekstrarenale Uremia prerenale
R39.8	Simptoma dhe shenja të tjera të aparatit urinar, të paspecifikuara

Simptoma dhe shenja që lidhen me njohjen, perceptimin, gjendjen emocionale dhe sjelljen

(R40–R46)

Përjashton: ato që bëjnë pjesë ose janë karakteristike për sëmundjet mendore (F00-F99)

R40 Somnolencë, stupor dhe koma

Përjashton: komën:

- diabetike (E10-E14 me karakter të katërt të përbashkët .0)
- hepatike (K72.-)
- hipoglicemike (jodiabetike) (E15)
- e të porsalindurit (P91.5)
- uremike (N19)

R40.0 Somnolenca

Përgjumje

R40.1 Stupor

Gjysëmkomë

Përjashton: stuporin:

- katatonik (F20.2)
- depresiv (F31-F33)
- disociativ (F44.2)
- maniakal (F30.2)

R40.2 Koma, e paspecifikuar

Humbje e ndërgjegjes NOS

R41 Simptoma dhe shenja të tjera që lidhen me funksionet njohëse dhe vetëdijen

Përjashton: çrregullimet disociative [të konversionit] (F44.-)

R41.0 Çorientimi, i paspecifikuar

Konfuzion NOS

Përjashton: çorientimin psikogjenik (F44.8)

R41.1

Amnezia anterograde

R41.2

Amnezia retrograde

R41.3

Amnezi të tjera

Amnezia NOS

Përjashton: sindromën amnestike:

- shkaktuar nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10-F19 me karakter të katërt të përbashkët .6)

- organike (F04)

amnezinë kalimtare të përgjithshme (G45.4)

R41.8

Simptoma dhe shenja të tjera, ku përfshihen funksionet njohëse dhe vetëdija, të paspecifikuara

R42

Marrje mendsh dhe trallisje

Humbje ekuilibri

Vertigo NOS

Përjashton: sindromën vertiginoze (H81.-)

R43

Çrregullime të nuhatjes dhe shijes

R43.0

Anozmia (mungesë e ndijes së nuhatjes)

R43.1

Parozmia (perversion i ndijes së nuhatjes)

R43.2

Parageuzia (perversion i shqisës së shijimit)

R43.8

Çrregullime të tjera të nuhatjes dhe shijes, të paspecifikuara

Çrregullim i përzier i nuhatjes dhe shijes

R44

Simptoma dhe shenjat të tjera që përfshijnë ndijimet e përgjithshme dhe perceptimet

Përjashton: çrregullime të ndjeshmërisë së lëkurës (R20.-)

R44.0

Haluçinacionet e dëgjimit (dëgjimore)

R44.1

Haluçinacionet e pamjes (pamore)

R44.2

Haluçinacione të tjera

R44.3

Haluçinacione, të paspecifikuara

R44.8

Simptoma dhe shenja të tjera ku përfshihen ndijimet dhe perceptimet e përgjithshme, të paspecifikuara

R45 **Simptoma dhe shenja që përfshijnë gjendjen emocionale**

- R45.0 **Nervozizmi**
Tension nervor
- R45.1 **Hiperaktiviteti dhe agjitimi**
- R45.2 **Mërzitja**
Mërzia NOS
- R45.3 **Demoralizimi dhe apatia**
- R45.4 **Irritimi dhe zemërimi**
- R45.5 **Armiqësia**
- R45.6 **Dhuna fizike**
- R45.7 **Gjendje e shokut dhe stresit emocional, e paspecifikuar**
- R45.8 **Simptoma dhe shenja të tjera, ku përfshihen gjendjet emocionale**
Ideim vetëvrasjeje (tendencë)
Përfshihet: ideimin vetëvrasës si pjesë e një sëmundje mendore (F00-F99)

R46 **Simptoma dhe shenja që përfshijnë pamjen e jashtme dhe sjelljen**

- R46.0 **Nivel shumë i ulët i higjienës vetiake**
- R46.1 **Pamje e jashtme vetiake e çuditshme**
- R46.2 **Sjellje e çuditshme dhe e pashpjegueshme**
- R46.3 **Hiperaktivitet**
- R46.4 **Apati dhe reagim i dobët**
Përfshihet: stuporin (R40.1)
- R46.5 **Mosbesim dhe shmangie e theksuar**
- R46.6 **Përkujdesje dhe preokupim i tepruar në ngjarje stresante**
- R46.7 **Gjuhë verbale e tepruar (logorre) me detaje të hollësishme që errëson shkakun e takimit**
- R46.8 **Simptoma dhe shenja të tjera ku përfshihet paraqitja e jashtme dhe sjellja**
Neglizhim i vetvetes NOS
Përfshihet: marrjen e pamjaftueshme të ushqimit dhe ujit nga neglizhimi i vetvetes (R63.6)

Simptoma dhe shenja që përfshijnë të folurën dhe zërin (R47–R49)

R47 Çrregullime të të folurit, të paklasifikuara tjetërkund

Përfshihet: autizmin (F84.0-F84.1)
mbajtjen e gojës (F98.6)
çrregullimin specifik të sëmundjeve të zhvillimit të të folurit
dhe gjuhës (F80-)
belbëzimin [bërbëlitjen] (F98.5)

R47.0 Disfazia (=paftësia për të lidhur fjalët në fjali) dhe afazia (=humbja e aftësisë për të folur)

Përfshihet: afazinë progresive të izoluar (G31.0)

R47.1 Dizartria (=çrregullim në artikullimin e fjalëve) dhe anartria (=paftësi e plotë për të artikuluar fjalët)

R47.8 Çrregullime të tjera të të folurit, të paspecifikuara

R48 Disleksia (=vështirësia në lexim) dhe çrregullime të tjera simbolike, të paklasifikuara tjetërkund

Përfshihet: çrregullimet specifike të zhvillimit të aftësive shkollore (F81.-)

R48.0 Disleksia dhe aleksia (=paftësi për të lexuar)

R48.1 Agnozia (=paftësi për të dalluar ngacimet e shqisave)

R48.2 Apraksia (=humbje e aftësisë për të kryer lëvizje të zakonshme)

R48.8 Çrregullime të tjera simbolike, të paspecifikuara

Akalkuli

Agrafi

R49 Çrregullime të zërit

Përfshihet: çrregullimet psikogjene të zërit (F44.4)

R49.0 Disfonia (=prishje e zërit)

Ngjirje

R49.1 Afonia (=mungesa e zërit)

Humbje zëri

R49.2 Shtim i tingujve hundorë dhe pakësim i tingujve hundorë

R49.8 **Çrregullime të tjera të zërit, të paspecifikuara**
Ndryshim zëri NOS

Simptoma dhe shenja të përgjithshme (R50–R69)

R50 **Ethe me origjinë të panjohur**

Përjashton: ethet me origjinë të panjohur (gjatë)(në):

- lindje (O75.2)
- e të porsalindurit (P81.9)
- pireksinë puerperale NOS (O86.4)

R50.0 **Ethe me rrufë (të ftohtë)**

R50.1 **Ethe të vazhdueshme**

R50.2 **Ethe e shkaktuar nga barnat**

Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e barit.

R50.8 **Ethe të tjera të specifikuara**

Ethe me të dridhura

Ethe me ngrirje (rigor)

Ethe e vazhdueshme

R50.9 **Ethe, e paspecifikuar**

Hiperpireksi NOS

Pireksi NOS

R51 **Dhimbje koke**

Përfshin: dhimbje fytyre NOS

Përjashton: dhimbjen atipike të fytyrës (G50.1)

migrenën dhe sindromën me dhimbje koke të tjera (G43-G44)

neuralgjinë trigeminale (G50.0)

R52 **Dhimbje, të paklasifikuara tjetërkund**

Përfshin: dhimbje që nuk i referohet asnjë organi apo pjese të caktuar të trupit

Përjashton: sindromën e personalitetit me dhimbje kronike (F62.8)

dhimbje koke (R51)

dhimbje (në):

- bark (R10.-)
- shpinë (M54.9)
- gji (N64.4)
- gjoks (R07.1-R07.4)
- vesh (H92.0)
- sy (H57.1)
- artikulation (M25.5)
- gjymtyrë (M79.6)
- rajonin lumbar (M54.5)
- pelvike dhe perineale (R10.2)
- psikogjene (F45.4)
- shpatull (M75.8)
- kolonën vertebrale (M54.-)
- grykë (R07.0)
- gjuhë (K14.6)
- dhëmb (K08.8)

kolikë renale (N23)

- R52.0 Dhimbje akute
R52.1 Dhimbje kronike e padominueshme
R52.2 Dhimbje kronike, të tjera
R52.9 Dhimbje, e paspecifikuar

R53 **Shqetësim trupor dhe lodhje**

Përfshin: asteni NOS

dobësi:

- NOS
- kronike
- nervore

përkeqësim të përgjithshëm fizik

letargji

këputje

Përfshihet: dobësi:

- kongjenitale (P96.9)
- nga pleqëria (R54)

rraskapitje dhe lodhje (nga)(në):

- luftim (F43.0)
- ushtrim ekstrem (T73.3)
- ekspozim (T73.2)
- nxehësi (T67.-)
- neuroasteni (F48.0)
- shtatzëni (O26.8)
- asteni nga pleqëria (R54)

sindroma e lodhjes (F48.0)

sindroma e lodhjes

- postvirale (G93.3)

R54

Senilitet (pleqëri)

Mosha e vjetër

| pa hasjen e psikozës

Plakja [senescence]

Senile:

- astenia
- paaftësia

Përfshihet: psikozën senile (F03)

R55

Sinkopa dhe kolapsi

Përfshihet: rrëzim pa ndjenja
të fikët

Përfshihet: asteninë neurocirkulatore (F45.3)
hipotensionin ortostatik (I95.1)

- neurogjenik (G90.3)

shokun:

- NOS (R57.9)
- kardiogjenik (R57.0)
- si komplikacion ose gjatë:
 - abortit ose barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.3)
 - paralindje dhe lindje (O75.1)
- pas operacionit (T81.1)

goditja e Stokes-Adams (I45.9)

sinkop (i/e) (nga/në):

- sinusit karotid (G90.0)

- nxehtësi (T67.1)
 - psikogjen (F48.8)
- mungesë e vetëdijes NOS (R40.2)

R56

Konvulsione, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: konvulsionet dhe krizat epileptike (në):

- disociative (F44.5)
- epilepsi (G40-G41)
- të neonatit (P90)

R56.0

Konvulsione nga temperatura e lartë

R56.8

Konvulsione të tjera, të paspecifikuara

Goditje NOS

Krizë epileptike (konvulsive) NOS

R57

Gjendje shoku, të paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: shokun (gjatë):

- anestezië (T88.2)
- anafilaktik (gjatë):
 - NOS (T78.2)
 - efekte anësore të ushqimit (T78.0)
 - serumit (T80.5)
- si komplikacion ose gjatë abortit ose barrës ektopike ose molarë (O00-O07, O08.3)
- elektrik (rryma) (T75.4)
- rrufeja (T75.0)
- obstetrik (O75.1)
- pas operacionit (T81.1)
- psikik (F43.0)
- septik (A41.9)
- traumatik (T79.4)

sindromën e shokut toksik (A48.3)

R57.0

Gjendje shoku e shkaktuar nga sëmundjet e zëmrës (=Shok kardiogjenik)

R57.1

Gjendje shoku nga pakësimi i sasisë së gjakut qarkullues (=Shok hipovolemik)

R57.8 Gjendje shoku me tjetër origjinë

Shok endotoksik

R57.9 Gjendje shoku, e paspecifikuar

Insuficiencë e qarkullimit periferik NOS

R58 Hemorragji, të paklasifikuar tjetërkund

Përfshin: hemorragjinë NOS

R59 Zmadhimi i gjendrave limfatike

Përfshin: enjtjen e gjendrave

Përjashton: limfadenitin:

- NOS (I88.9)
- akut (L04.-)
- kronik (I88.1)
- mezenterik (akut)(kronik) (I88.0)

R59.0 Zmadhimi i gjendrave limfatike të lokalizuara

R59.1 Zmadhimi i përgjithshëm i gjendrave limfatike

Limfadenopati NOS

Përjashton: sëmundjen nga HIV që rezulton me limfadenopati (persistente) të gjeneralizuar (B23.1)

R59.9 Zmadhim i gjendrave limfatike, i paspecifikuar

R60 Edema, të paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: ascitin (R18)

hidropsin fetal NOS (P83.2)

hidrotoraksin (J94.8)

edemën (e):

- angioneurotike (T78.3)
- cerebrale (G93.6)
- cerebrale:
 - nga dëmtimet në lindje (P11.0)
- gestacionale (O12.0)
- trashëguar (Q82.0)
- laringut (J38.4)
- kequshqyerjes (E40-E46)
- nazofaringsit (J39.2)

- neonatit (P83.3)
- faringut (J39.2)
- mushkërive (J81)

R60.0 Edema e lokalizuar (e kufizuar)
 R60.1 Edema e gjeneralizuar (e përgjithshme)
 R60.9 Edemë, e paspecifikuar
 Mbajtje e lengjeve NOS

R61 Hiperhidroza

R61.0 Hiperhidroza e kufizuar
 R61.1 Hiperhidroza e gjeneralizuar (e përgjithshme)
 R61.9 Hiperhidroza, e paspecifikuar
 Djersitje profuze
 Djersitje natën

R62 Vonesë në zhvillimin e pritshëm normal fiziologjik

Përfshihet: pubertetin e vonuar (E30.0)

R62.0 Vonesë e zhvillimit themeltar (bazë)
 Vonesë e arritjes së stadi të pritshëm në zhvillimin fiziologjik
 I vonshëm:

- në të folur
- në të ecur

R62.8 Tjetër pamjaftueshmëri e zhvillimit fiziologjik normal

Paaftësi për:

- të fituar në peshë
- për t'u rritur

Infantilizëm NOS

Vonesë në rritje

Vonesë fizike

Përfshihet: sëmundjen nga HIV që shkakton paaftësi për t'u rritur (B22.2)
 vonesën në rritje nga kequshqyerja (E45)

R62.9 Pamjaftueshmëria e zhvillimit fiziologjik normal, e paspecifikuar

R63**Simptoma dhe shenja që lidhen me marrjen e ushqimit dhe të lëngjeve**

Përjashton: buliminë NOS (F50.2)
çrregullime të ushqyerjes me origjinë jo-organike (F50.-)
kequshqyerjen (E40-E46)

R63.0**Anoreksia**

Humbje oreksi

Përjashton: anoreksinë nervore (F50.0)
humbjen e oreksit me origjinë jo-organike (F50.8)

R63.1**Polidipsia**

Etje e shtuar

R63.2**Polifagia**

Uri e shtuar

Mbiushqyerje NOS

R63.3**Vështirësitë dhe gabimet në ushqyerje**

Problem në ushqyerje NOS

Përjashton: problemet në ushqyerje e të porsalindurit (P92.-)
çrregullime të të ushqyerit me origjinë jo-organike (F98.2)

R63.4**Humbje jonormale në peshë****R63.5****Shtim jonormal në peshë**

Përjashton: shtimin e tepërt në peshë gjatë shtatzënisë (O26.0)
obezitetin (E66.-)

R63.6**Marrje e pamjaftueshme e ujit dhe ushqimit për shkak të neglizhimit të vetvetes**

Përjashton: urinë e tejzgjatur nga anoreksia (R63.0)
urinë e tejzgjatur nga privimi nga ushqimi (X53)
etjen e tejzgjatur nga privimi nga uji (X54)
vetëneglizhimin NOS (R46.8)

R63.8**Simptoma dhe shenja të tjera që lidhen me ushqimin dhe marrjen e lëngjeve****R64****Kaheksia**

Përjashton: sëmundjen nga HIV me rezultat humbje në peshë (B22.2)
kaheksinë malinje (C80)
marazmën nutricionalë (E41)

R65**Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike**

Shënim: Kjo kategori nuk duhet të përdoret kurrë si kod i parë. Kjo kategori përdoret për kodim të shumëfishtë, për të identifikuar gjendje që vijnë nga çdo shkak. Një kod nga një kapitull tjetër duhet të vihet i pari, për të treguar sëmundjen kryesore.

- R65.0 Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike me origjinë infektive pa insuficiencë organesh
- R65.1 Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike me origjinë infektive me insuficiencë organesh
Sepsis i rëndë
- R65.2 Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike me origjinë jo-infektive pa insuficiencë organesh
- R65.3 Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike me origjinë jo-infektive me insuficiencë organesh
- R65.9 Sindroma e përgjigjes inflamatore sistemike, e papërcaktuar

R68**Simptoma dhe shenja të tjera të përgjithshme**

- R68.0 Hipotermia, e pashoqëruar me temperaturë të ulët të ambientit
Përjashton: hipoterminë (gjatë)(e):
 - NOS (aksidentale) (T68)
 - anestezisë (T88.5)
 - temperaturave të ulëta të ambientit (T68)
 - të porsalindurit (P80,-)
- R68.1 Simptoma jospecifike karakteristike për moshën foshnjore
Të qarë eksecsive e fëmijës
Fëmijë i irrituar
Përjashton: irritabilitetin cerebral të të porsalindurit (P91.3)
sindromën e daljes së dhëmbëve (K00.7)
- R68.2 Gojë e thatë, e paspecifikuar
Përjashton: gojën e thatë e shkaktuar nga:
 - dehidrimi (E86)
 - sindroma e gojës së thatë [Sjögren] (M35.0)hiposekretimin e gjendrave të pështymës (K11.7)
- R68.3 Gishta në formën e tamburit
Gishta në formën e tamburit

Përfshihet: gishtat në formën e tamburit, kongjenitale (Q68.1)
thonjtë në formën e tamburit, kongjenitale (Q84.6)

R68.8 Simptoma dhe shenja të tjera të përgjithshme, të paspecifikuara

R69 Shkaqe të panjohura dhe të paspecifikuara të sëmundshmërisë

Sëmundje NOS

Sëmundje e padiagnostikuar, i paspecifikuar vendi ose sistemi i përfshirë

Gjetje anormale në ekzaminimin e gjakut, pa diagnozë
(R70–R79)

Përfshihet: anomalitë (të)(në):

- depistimin e nënës para lindjes (O28.-)
- koagulimit (D65-D68)
- yndyrnave (E78.-)
- pllakëzat dhe trombocitet (D69.-)
- qelizat e bardha të gjakut klasifikuar dikund tjetër (D70-D72)

gjetje diagnostike jo-normale të klasifikuara tjetërkund – shih Indeks in Alfabetik

çrregullimet hemorragjike dhe hematologjike të fetusit dhe të porsalindurit (P50-P61)

R70 Nivel i lartë i eritrosedimentit dhe viskozitet jo-normal i plazmës

R70.0 Nivel i lartë i eritrosedimentit

R70.1 Viskozitet jo-normal i plazmës

R71 Anormalitet i qelizave të kuqe të gjakut

Përfshihet: qeliza të kuqe të gjakut anormale:

- në morfologji NOS
- në volum NOS

Anistocitozë

Poikilocitozë

Përfshihet: anemitë (D50-D64)

policiteminë:

- beninje (familjare) (D75.0)
- e të porsalindurit (P61.1)
- dytësore (D75.1)
- vera (D45)

R72

Anormalitet i qelizave të bardha të gjakut, të paklasifikuar tjetërkund

Përfshin: Diferencimin anormal të leukociteve NOS

Përjashton: leukocitozën (D72.8)

R73

Nivel i ngritur i glukozës në gjak

Përjashton: diabetin mellitus (E10-E14)

- në shtatzëni, lindje dhe paslindje (O24.-)
- çrregullimet tek i porsalinduri (P70.0-P70.2)
- hipoinsulineminë pas operacionit (E89.1)

R73.0

Test jo-normal i tolerancës së glukozës

Diabet:

- kimik
- latent

Tolerancë e dëmtuar e glukozës

Paradiabet

R73.9

Hiperglicemi, e paspecifikuar

R74

Nivele jo-normale të enzimave të serumit

R74.0

Ngritje e nivelit të transaminazave dhe acidit laktik dehidrogenazë [LDH]

R74.8

Nivele jo-normale të enzimave të tjera të serumit

Nivele jo-normale të:

- fosfatazës acide
- fosfatazës alkaline
- amilazës
- lipazës [triglicerol-lipazës]

R74.9

Nivele jo-normale të enzimave të serumit, të paspecifikuara

R75**Evidencë laboratorike e virusit të imunodeficiencës humane [HIV]**

Përfshin: gjetje jo-përfundimtare të testimeve për HIV tek foshnjat

Përfshihet: gjendjet e infeksionit josimptomatik të virusit të imunodeficiencës humane [HIV] (Z21)
 sëmundjen nga virusi i imunodeficiencës humane [HIV] (B20-B24)
 sëmundjen nga virusi i imunodeficiencës humane [HIV] që komplikon shtatzëninë, lindjes dhe paslindjen (O98.7)

R76**Të dhëna të tjera imunologjike jo-normale në serum****R76.0****Titër i rritur i antikorpeve**

Përfshihet: izoimunizimin, në shtatzëni (O36.0-O36.1)

izoimunizimin, në shtatzëni:

- që prek fetusin ose të porsalindurin (P55.-)

R76.1**Reaksion jo-normal ndaj testit (provës) të tuberkulinës**

Rezultate jo-normale të testit Mantoux (PPD)

R76.2**Testi serologjik fallco-pozitiv për sifilis**

Reaksioni fallco-pozitiv i Wassermann

R76.8**Të dhëna imunologjike të tjera jo-normale në serum, të paspecifikuara**

Nivel i rritur i imunoglobulinave NOS

R76.9**Të dhëna imunologjike jo-normale në serum, të paspecifikuara****R77****Anomali të tjera të tjera të proteinave të plazmës**

Përfshihet: çrregullime të metabolizmit të proteinave plazmatike (E88.0)

R77.0**Albumina jo-normale****R77.1****Globulina jo-normale**

Hiperglobulinemia NOS

R77.2**Anormalitet i alfafetoproteinës****R77.8****Anormalitete të tjera të proteinave të plazmës, të specifikuar****R77.9****Anormalitet i një proteine plazmike, e paspecifikuar****R78****Gjetje të drogave dhe substancave të tjera që nuk gjenden normalisht në gjak**

Përjashton: çrregullimet mendore dhe të sjelljes shkaktuar nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10-F19)

- R78.0** **Gjetja e alkoolit në gjak**
Përdor kod shtesë për shkaqet e jashtme (Y90.-), nëse dëshiron, për detaje që lidhen me nivelin e alkoolit.
- R78.1** **Gjetja e barnave opiate në gjak**
- R78.2** **Gjetja e kokainës në gjak**
- R78.3** **Gjetja e substancave halucinogjene në gjak**
- R78.4** **Gjetja e barnave të tjera me fuqi narkotike në gjak**
- R78.5** **Gjetja e barnave psikotrope në gjak**
- R78.6** **Gjetja e agjentit steroid në gjak**
- R78.7** **Gjetja e një niveli jo-normal të metaleve të rënda në gjak**
- R78.8** **Gjetja e substancave të tjera të paspecifikuara, që nuk gjenden normalisht në gjak**
Gjetja e një niveli jo-normal të litiumit në gjak
- R78.9** **Gjetja e ndonjë substance të paspecifikuar, që nuk gjendet normalisht në gjak**

R79 **Të tjera gjetje kimike jo-normale në gjak**

Përjashton: çrregullime të lëngjeve, balancës së elektroliteve ose acido-bazike (E86-E87)
hiperuriceminë asimptomatike (E79.0)
hipergliceminë NOS (R73.9)
hipogliceminë NOS (E16.2)
• e të porsalindurit (P70.3-P70.4)
gjetje specifike që tregojnë çrregullime të:
• metabolizmit të aminoacideve (E70-E72)
• të karbohidrateve (E73-E74)
• metabolizmit të yndyrnave (E75.-)

R79.0 **Nivel jo-normal i substancave minerale në gjak**

Nivel jo-normal i:

- kobaltit
- bakrit
- hekurit
- magnezit
- mineraleve NEC
- zinkut

	<i>Përfashton:</i>	nivelet jo-normale të litiumit (R78.8) çrregullimet e metabolizmit të mineraleve (E83.-) hipomagnezeminë e të porsalindurit (P71.2) mungesat e mineraleve në ushqim (E58-61)
R79.8	Të tjera gjetje jo-normale në gjak, të specifikuara	Nivele jo-normale të gazrave të gjakut
R79.9	Gjetje kimike jo-normale të gjakut, të paspecifikuara	

Gjetje jo-normale në ekzaminin e urinës, pa diagnozë (R80–R82)

<i>Përfashton:</i>	të dhëna jo-normale në ekzaminimin para lindjes, të nënës (O28.-) gjetje diagnostike jo-normale të klasifikuara tjetërkund – shih Indeks in Alfabetik gjetje specifike që tregojnë çrregullime të:
	- metabolizmit të aminoacideve (E70-E72) - metabolizmit të karbohidrateve (E73-E74)

R80

Proteinuria e izoluar

<i>Përfshin:</i>	albuminurinë NOS proteinurinë e Bence Jones proteinurinë NOS
<i>Përfashton:</i>	proteinurinë: - gestacionale (O12.1) - e izoluar, me dëmtime specifike morfologjike (N06.-) - ortostatike (N39.2) - persistente (N39.1)

R81

Glukozuria (prani e glukozës në gjak)

<i>Përfashton:</i>	glukozurinë renale (E74.8)
--------------------	----------------------------

R82

Gjetje të tjera jo-normale në urinë

<i>Përfashton:</i>	haematurinë (R31)
--------------------	-------------------

R82.0

Kiluria (=prania e limfës në urinë)

<i>Përfashton:</i>	kilurinë filariale (B74.-)
--------------------	----------------------------

R82.1	Mioglobinuria
R82.2	Biliuria
R82.3	Hemoglobinuria <i>Përjashton:</i> haemoglobinurinë: • shkaktuar nga hemoliza nga shkaqe të jashtme NEC (D59.6) • paroksismale nokturne [Marchiafava-Micheli] (D59.5)
R82.4	Acetonuria Ketonuria
R82.5	Nivele të rritura të barnave, medikamenteve dhe substancave biologjike në urinë Nivele të rritura në urinë të: • katekolaminave • acidit indolacetik • 17-ketosteroideve • steroideve
R82.6	Nivele jo-normale në urinë të substancave kryesisht jo-mjekësore përsa i përket burimit Nivele jo-normale në urinë të metaleve të rënda
R82.7	Gjetje jo-normale në ekzaminimin mikrobiologjik të urinës Gjetje pozitive në kulturë
R82.8	Gjetje jo-normale në ekzaminimin citologjik dhe histologjik të urinës
R82.9	Të tjera gjetje jo-normale në urinë, të paspecifikuara Qeliza dhe mbetje në urinë Kristaluri Melanuri

Gjetje jo-normale në ekzaminimin e lëngjeve të tjera të trupit, të substancave dhe indeve të tjera, pa diagnozë (R83–R89)

- Përjashton:* gjetje jo-normale në:
- skrinimin e nënës para lindjes (O28.-)
 - ekzaminimin e:
 - gjakut, pa diagnozë (R70-R79)
 - urinës, pa diagnozë (R80-R82)

Nën-ndarjet e mëposhtëme me katër-karaktere shërbejnë për kategoritë R83-R89:

- .0 Nivele jo-normale të enzimave**
- .1 Nivele jo-normale të hormoneve**
- .2 Nivele jo-normale të barnave, medikamenteve dhe substancave biologjike**
- .3 Nivele jo-normale të substancave jo-mjekësore në burim**
- .4 Gjetje jo-normale imunologjike**
- .5 Gjetje jo-normale mikrobiologjike**
Gjetje pozitive në kulturë
- .6 Gjetje jo-normale citologjike**
Ngjyrosje jo-normale Papanicolaou
- .7 Gjetje jo-normale histologjike**
- .8 Të tjera gjetje jo-normale**
Gjetje jo-normale kromozmike
- .9 Gjetje jo-normale jo-specifike**

R83 Gjetje jo-normale në lëngun cerebro-spinal

[shih para R83 për nën-ndarjet]

R84 Gjetje jo-normale në mostrat nga organet e frymëmarrjes dhe toraksit

[shih para R83 për nën-ndarjet]

Përfshin: gjetje jo-normale në:

- të shpëllarat bronkiale
- sekrecionet nazale
- lëngun pleural
- pështymë
- mbetjet e fytit

Përfashton: sputumin me rremba gjaku (R04.2)

R85 Gjetje jo-normale në mostrat nga organet e tretjes dhe kavitetit abdominal

[shih para R83 për nën-ndarjet]

Përfshin: gjetje jo-normale në:

- lëngun peritoneal
- pështymë

Përfshihet: feçet jo-normale (R19.5)

R86

Gjetje jo-normale në mostrat nga organet gjenitale mashkullore

[shih para R83 për nën-ndarjet]

Përfshihet: gjetje jo-normale në:

- sekrecionet prostatike
- spermë, lëngun seminal
- spermatozoide jo-normale

Përfshihet: azosperminë (N46)
oligosperminë (N46)

R87

Gjetje jo-normale në mostrat nga organet gjenitale femërore

[shih para R83 për nën-ndarjet]

Përfshihet: gjetje anormale në sekrecionet dhe ngjyrosjet nga:

- qafa e mitrës
- vagina
- vulva

Përfshihet: karcinomën in situ (D05-D07.3)
displazinë e:

- qafës së mitrës (N87.-)
- vaginës (N89.0-N89.3)
- vulvës (N90.0-N90.3)

R89

Gjetje jo-normale në mostrat nga organet, sistemet dhe inde të tjera

[shih para R83 për nën-ndarjet]

Përfshihet: gjetje jo-normale në:

- shkarkimet e thithit të gjirit
- lëngut sinovial
- sekrecionet e plagëve

Gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike dhe në studimet funksionale, pa diagnozë (R90–R94)

Përfshin: gjetje jo-normale jo-specifike në imazherinë diagnostike nga:

- tomografia aksiale e kompjuterizuar [CAT scan]
- rezonanca magnetike [MRI][NMR]
- tomografia me emision pozitronesh [PET scan]
- termografia
- ultratingujt [ekografia]
- ekzaminimi me rreze X

Përfshihet: gjetje jo-normale gjatë skrinit të nënës para lindjes (O28.-)

gjetje diagnostike jo-normale të klasifikuara tjetërkund – shih Indeks in Alfabetik

R90 Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të sistemit nervor qendror

R90.0 Lezion (dëmtim) që ka zënë hapësirën intrakraniale

R90.8 Të tjera gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të sistemit nervor qendror

Ekoencefalogramë jo-normale

Sëmundje e lëndës së bardhë NOS

R91 Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të mushkërisë

Lezione në formë monedhe NOS

Masë në mushkëri NOS

R92 Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të gjirit

R93 Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të pjesëve të tjera të trupit

R93.0 Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të kafkës dhe kokës, të paklasifikuara tjetërkund

- Përjashton:* lezionet që zenë hapësirën intrakraniale (R90.0)
- R93.1** Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të zemrës dhe qarkullimit koronar
- Anormale:
- ekokardiogramë NOS
 - hija e zemrës
- R93.2** Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të mëlçisë dhe traktit biliar
- Mosvizualizim i fshikëzës së tëmthit
- R93.3** Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të pjesëve të tjera të traktit tretës
- R93.4** Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të organeve urinare
- Defekt në mbushje i:
- fshikëzës së urinës
 - veshkave
 - uretereve
- Përjashton:* hipertrofinë e veshkave (N28.8)
- R93.5** Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të zonave të tjera të barkut, përfshi edhe retroperineumin
- R93.6** Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të gjymtyrëve
- Përjashton:* gjetje anormale në lëkurë dhe indin subkutan (R93.8)
- R93.7** Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të pjesëve të tjera të sistemit muskuloskeletik
- Përjashton:* gjetje jo-normale në imazherinë diagnostike të kafkës (R93.0)
- R93.8** Gjetje jo-normale gjatë imazherisë diagnostike të pjesëve të tjera të specifikuara të trupit
- Gjetje radiologjike anormale në lëkurë dhe indin e nënlëkurës
- Zhvendosje e mediastinit

R94

Rezultate jo-normale të studimeve funksionale

Përfshin: rezultate jo-normale në:

- studimet me kapje të radionukleideve [radioizotopeve]
- shintigrafi

R94.0 Rezultate jo-normale të studimeve funksionale të sistemit nervor qendror

Elektroencefalogramë jo-normale [EEG]

- R94.1 Rezultate jo-normale të studimeve funksionale të sistemit nervor periferik dhe shqisave të veçanta**
Jo-normal/e:
- elektromiogramë [EMG]
 - elektro-okulogramë [EOG]
 - elektroretinogramë [ERG]
 - përgjigje ndaj stimulimit të nervave
 - potencial vizual i ngacmimit [VEP]
- R94.2 Rezultate jo-normale të studimeve të funksionit pulmonar**
I reduktuar:
- kapaciteti ventilator
 - kapaciteti vital
- R94.3 Rezultate jo-normale të studimeve të funksionit kardiovaskular**
Jo-normale:
- elektrokardiogramë [ECG][EKG]
 - studime elektrofiziologjike intrakardiake
 - fonokardiogramë
 - vektorkardiogramë
- R94.4 Rezultate jo-normale të studimeve të funksionit të veshkës**
Test i funksionit renal anormal
- R94.5 Rezultate jo-normale të studimeve të funksionit të mëlçisë**
- R94.6 Rezultate jo-normale të studimeve të funksionit të tiroides**
- R94.7 Rezultate jo-normale të studimeve të gjendrave endokrine të tjera**
Përfshihet: rezultat jo-normal i testit të tolerancës ndaj glukozës (R73.0)
- R94.8 Rezultate jo-normale të studimeve të funksionit të organeve dhe sistemeve të tjera**
Anormal/e:
- shkalla metabolike bazale [BMR]
 - testi funksional i fshikëzës së urinës
 - testi funksional i shpretkës

Shkaqe të keq-përcaktuara dhe të panjohura të vdekshmërisë
(R95–R99)

Përfashton: vdekje fetale me shkak të paspecifikuar (P95)
vdekje obstetrike NOS (O95)

R95 Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes

R95.0 Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes me përmendje të autopsisë

R95.9 Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes pa përmendje të autopsisë

Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjës, e papërcaktuar

R96 Tjetër vdekje e papritur, shkak i panjohur

Përfashton: e menjëhershme:

- vdekje kardiake, e përshkruar kështu (I46.1)
- sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes (R95)

R96.0 Vdekje e menjëhershme

Sindroma e vdekjes së papritur tek i rrituri

Përfashton: vdekjen e papritur me etiologji të panjohur (A00.0-Q99.9, U04.9, V01.0-Y89.9)

R96.1 Vdekje që ndodh brenda 24 orëve nga shpërthimi i simptomave, e pashpjegueshme

Vdekje që vërtetohet se nuk ka qenë e dhunshme ose e menjëhershme, për të cilën asnjë shkak nuk mund të përcaktohet

Vdekje pa shenja sëmundje

R98 Vdekje e pandjekur (e pambikqyrur)

Përfshin: vdekje në rrethana kur trupi i të vdekurit është gjetur dhe asnjë shkak nuk është zbuluar
gjetur i vdekur

R99 Sëmundje tjetër e paspecifikuar dhe shkaqe të paspecifikuara të vdekshmerisë

Përfashton: vdekje NOS
shkak i panjohur i vdekjes

KAPITULLI XIX

Dëmtime, helmime dhe pasoja të tjera të përcaktuara të shkaqeve të jashtme (S00–T98)

Përjashton: traumën në lindje (P10-P15)
traumën obstetrikale (O70-O71)
keqbashkimin e frakturës (M84.0)
mosbashkimin e frakturës [pseudoartrozën] (M84.1)
frakturën patologjike (M84.4)
frakturën patologjike me osteoporozë (M80.-)
frakturë stresi (M84.3)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

S00-S09	Plagë të kokës
S10-S19	Plagë të qafës
S20-S29	Plagë të kafazit të krahërorit
S30-S39	Dëmtime të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit, pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe të legenit
S40-S49	Dëmtime në shpatull (sup) dhe në pjesën e sipërme të krahut
S50-S59	Dëmtime të bërrylit dhe parakrahut
S60-S69	Dëmtime të kyçit të dorës dhe të dorës (pëllëmbës)
S70-S79	Dëmtime në ije (hip) dhe kofshë
S80-S89	Dëmtime në gju dhe poshtë gjurit (kërcirit)
S90-S99	Dëmtime të kavigjës dhe këmbës (shputës)
T00-T07	Dëmtime që përfshijnë shumë zona të trupit
T08-T14	Dëmtime në një pjesë të paspecifikuar të trungut, gjymtyrës ose një zone të trupit
T15-T19	Pasojat e një trupi të huaj që futet nëpërmjet një vrimë natyrale
T20-T32	Djegiet dhe gërryerjet (korrozionet)
T20-T25	Djegiet dhe gërryerjet e sipërfaqes së jashtme të trupit, sipas zonave
T26-T28	Djegiet dhe gërryerjet e syrit dhe organeve të brendshme

T29-T32	Djegiet dhe gërryerjet e shumë pjesëve të trupit, të papërcaktuara
T33-T35	Ngrirje e trupit (nga të ftohtit)
T36-T50	Helmimet nga barnat, medikamentet dhe substancat biologjike
T51-T65	Efektet toksike të substancave kryesisht jo-mjekësore sipas burimit
T66-T78	Efekte të tjera e të paspecifikuara të shkaqeve të jashtme
T79	Komplikime të hershme të specifikuara të traumës
T80-T88	Ndërlikimet e kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund
T90-T98	Sekela të traumave, helmimeve dhe pasojave të tjera të shkaqeve të jashtme

Kapitulli shfrytëzon seksionin-S për kodifikimin e llojeve të ndryshme të plagëve që lidhen me rajone të veçanta dhe seksionin-T për mbulimin e plagëve në rajone të shumëfishta ose të paspecifikuara të trupit, gjithashtu edhe të helmimeve dhe disa konsekuencave të shkaqeve të jashtme.

Kur specifikohet se kemi plagë të shumëfishta, fjala “me” tregon përfshirjen e të dy vendeve, dhe fjala “dhe” tregon përfshirjen e njërit vend ose të dy vendeve të plagës.

Parimi i kodimit të plagëve të shumëfishta duhet ndjekur kurdoherë që është e mundshme. Kategoritë e kombinuara për plagët e shumëfishta ofrohen për përdorim kur ka detajim të pamjaftueshëm, si në rastin e gjendjeve individuale, ose për qëllime parësore tabelimi, kur është më i arsyeshëm përdorimi i një kodi të vetëm; përndryshe, komponenti plagë duhet koduar në mënyrë të ndarë. Gjithashtu, iu duhet referuar rregullave të kodifikimit të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në udhëzimet e Vëllimit 2.

Blloqet e seksionit-S dhe gjithashtu T00-T14 dhe T90-T98 përmbajnë klasifikim të plagëve në nivel me tre karaktere sipas llojeve në vazhdim:

Plagë sipërfaqësore, përfshin:

- abrazion
- fluskë (jotermale)
- kontuzion, që përfshin shtypjen dhe hematomën
- plagë nga trup i huaj sipërfaqësor (cifël) me plagë të madhe të hapur
- pickim nga insektet (johelmues)

Plagë e hapur, përfshin:

- kafshim nga kafshët
- prerje

- laceracion
- plagë shpuese:
 - NOS
 - me trup të huaj (penetrues)

Frakturë, që përfshin:

frakturë

e mbyllur:

• kominutive • e shtypur • e ngritur • e fisuruar • shkop i njomë • e impaktuar • lineare • e thjeshtë • nga lodhja • me epifizë të rrëshqitur • spirale • e dislokuar • e zhvendosur		me ose pa shërim të vonuar

frakturë

e hapur:

• e përbërë • e infektuar • nga predha • shpuese • me trup të huaj		me ose pa shërim të vonuar

Përjashton:

frakturën:

- patologjike (M84.4)
 - me osteoporozë (M80.-)
 - e stresit (M84.3)
- keqbashkimin e frakturës (M84.0)
- mosbashkimin e frakturës [pseudoartrozën] (M84.1)

Zhvendosje, përdredhje dhe tërheqje, që përfshin:

avulsion

| |

lacerim

përdredhje

tërheqje

traumatike:

- me hemartrozë
- me rupturë
- me subluksacion
- me fryrje

të

kartilagos

artikulationit (kapsulës)

ligamentit

Dëmtim i nervave dhe palcës kurrizore, që përfshin:

dëmtim i plotë ose i pjesshëm i palcës kurrizore

dëmtim i vazhdimësisë të nervave dhe të palcës kurrizore

traumatike:

- çarje e nervit
- hematomieli
- paralizë (tranzitore)
- paraplegji
- kuadriplegji

Dëmtim i enëve të gjakut, që përfshin:

avulsion

prerje

lacerim

traumatike:

- aneurizëm ose fistulë
(arteriovenoze)
- hematomë arteriale
- rupturë

i/e enëve të gjakut

Dëmtim i muskujve, fashave dhe tendineve, që përfshin:

avulsion

prerje

lacerim

tërheqje

rupturë traumatike

i/e muskulit, fascies dhe tendinit

Plagë shtypëse

Amputim traumatik

Dëmtim i organeve integrale, që përfshin:

• plagë nga shpërthimet• shtypjen• plagë nga vala goditëse• shtypje• lacerim• traumatik/e: - hematomë- shpim- rupturë- fryrje		i/e organeve të brendshme

Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara

Plagë të kokës (S00–S09)

Përfshin:

plagët e:

- veshit
- syrit
- fytyrës [çdo pjesë]
- gingivave
- nofullës
- zonës së artikulationit temporomandibular
- kavitetit oral
- palatumit
- zonës periokulare
- skalpit
- gjuhës
- dhëmbit

Përfshin:

djegiet dhe gërryerjet(T20-T32)

efekte të trupit të huaj:

- në:

- vesh (T16)
- larinks (T17.3)
- gojë (T18.0)
- hundë (T17.0-T17.1)
- farings (T17.2)
- pjesën e jashtme të syrit (T15.-)

ngjirjen (T33-T35)

pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S00

Plagë sipërfaqësore e kokës

Përfshihet: kontuzionin cerebral (difuz) (S06.2)

- fokal (S06.3)

plagën e syrit ose orbitës (S05.-)

S00.0

Plagë sipërfaqësore e skalpit

S00.1

Kontuzion i kapakut të syrit dhe zonës përreth syrit

Nxirja e syrit

Përfshihet: kontuzionin e globit të syrit dhe indit orbital (S05.1)

S00.2

Plagë të tjera sipërfaqësore të kapakut të syrit dhe zonës përreth syrit

Përfshihet: plagën sipërfaqësore të konjunktivës dhe kornesë (S05.0)

S00.3

Plagë sipërfaqësore e hundës

S00.4

Plagë sipërfaqësore e veshit

S00.5

Plagë sipërfaqësore e buzës dhe kavitetit të gojës

S00.7

Plagë sipërfaqësore të shumta të kokës

S00.8

Plagë sipërfaqësore e pjesëve të tjera të kokës

S00.9

Plagë sipërfaqësore e kokës, pjesë e paspecifikuar

S01

Plagë e hapur e kokës

Përfshihet: dekapitimin (S18)

plagët e syrit dhe orbitës (S05.-)

amputimin traumatik të një pjese të kokës (S08.-)

S01.0

Plagë e hapur e skalpit

Përfshihet: avulsionin (shkuljen, heqjen) e skalpit (S08.0)

S01.1

Plagë e hapur e anekseve të syrit

Plagë e hapur e kapakut të syrit dhe zonës periokulare me ose pa përfshirje të kanaleve të lotit

- S01.2 Plagë e hapur e hundës
- S01.3 Plagë e hapur e veshit
- S01.4 Plagë e hapur e faqes dhe zonës temporomandibulare
- S01.5 Plagë e hapur e buzës dhe kavitetit të gojës
 - Përfshihet:* dhëmbin:
 - dislokim (S03.2)
 - frakturë (S02.5)
- S01.7 Plagë të hapura, të shumta të kokës
- S01.8 Plagë e hapur e pjesëve të tjera të kokës
- S01.9 Plagë e hapur e kokës, pjesë e paspecifikuar

S02 Frakturë (thyerje) e kafkës dhe kockave të fytyrës

Shënim: Për kodifikimin parësor të frakturave të kafkës dhe kockave të fytyrës me plagë shoqëruese intrakraniale, iu duhet referuar rregullave dhe udhëzimeve të kodifikimit të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në Vëllimin 2.

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

- 0** e mbyllur
- 1** e hapur

S02.0 Frakturë e kupës së kokës

Kocka frontale

Kocka parietale

S02.1 Frakturë e bazës së kafkës

Fosa:

- anteriore
- e mesme
- posteriore

Oksiput

Tavani i orbitës

Sinusi:

- etmoid

- frontal

Sfenoid

Kocka temporale

Përjashton: orbitën NOS (S02.8)

dysshemenë orbitale (S02.3)

S02.2 Frakturë e kockave të hundës

S02.3 Frakturë e dyshemesë së zgavrës së syrit

Përjashton: orbitën NOS (S02.8)

tavanin orbital (S02.1)

S02.4 Frakturë e kockave të mollzës së faqes dhe të nofullës së sipërme

Maksila e sipërme

Nofulla e sipërme (kocka)

Zigoma

S02.5 Thyerje e dhëmbit

Dhëmb i thyer

S02.6 Frakturë e nofullës së poshtëme

Nofulla e poshtëme (kocka)

S02.7 Fraktura të shumta të kafkës dhe kockave të fytyrës

S02.8 Fraktura të kockave të tjera të kafkës dhe fytyrës

Alveola

Orbita NOS

Palatumi

Përjashton: orbital/e:

- dysshemenë (S02.3)

- tavanin (S02.1)

S02.9 Frakturë e kockave të kafkës dhe të fytyrës, pjesë e paspecifikuar

S03 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të kokës

S03.0 Luksacion i nofullës

Nofulla (kartilagoja)(menisku)

Mandibula

Temporomandibular (artikulationi)

S03.1 Luksacion i murit kërcor të hundës

S03.2 Luksacion i dhëmbit

S03.3 Luksacion i pjesëve të tjera dhe të kokës, të paspecifikuara

- S03.4** Përdredhje dhe tendosje e nofullës
Temporomandibular (artikulacioni)(ligamenti)
- S03.5** Përdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të kokës

S04 Dëmtim i nervave të kokës

S04.0 Dëmtim i nervit optik dhe i degëve të tij

Kiazma optike
Nervi i 2-të kranial
Korteksi vizual

S04.1 Dëmtim i nervit okulomotor

Nervi i 3-të kranial

S04.2 Dëmtim i nervit troklear

Nervi i 4-t kranial

S04.3 Dëmtim i nervit trigemineus

Nervi i 5-të kranial

S04.4 Dëmtim i nervit abducent

Nervi i 6-të kranial

S04.5 Dëmtim i nervit facial

Nervi i 7-të kranial

S04.6 Dëmtim i nervit akustik

Nervi i dëgjimit
Nervi i 8-të kranial

S04.7 Dëmtim i nervit aksesor

Nervi i 11-të kranial

S04.8 Dëmtim i nervave të tjera të kokës

Nervi glosofaringeal [9-të]
Nervi hipoglos [12-të]
Nervi olfaktor [1-rë]
Nervi vagus [10-të]

S04.9 Dëmtim i një nervi të kokës, të paspecifikuar

S05 Dëmtim i syrit dhe orbitës

Përjashton: dëmtimin e:

- nervit okulomotor [3-të] (S04.1)
- nervit optik [2-të] (S04.0)

plagët e hapura të syrit dhe zonës paraorbitale (S01.1)
frakturën e kockës orbitale (S02.1, S02.3, S02.8)
plagët sipërfaqësore të qepallave (S00.1-S00.2)

S05.0 Dëmtim i konjunktivës dhe shkollitje korneale pa praninë e trupit të huaj

Përjashton: trupin e huaj në:
• sakusin konjunktival (T15.1)
• korne (T15.0)

S05.1 Kontuzion i kokërdhokut të syrit dhe indeve të zgavrës së syrit

Hiphema traumatike

Përjashton: nxirjen e syrit (S00.1)
kontuzionin e qepallës dhe zonës periokulare (S00.1)

S05.2 Gërvishtje dhe çarje e syrit me prolaps dhe humbje të indit intraokular

S05.3 Gërvishtje e syrit pa prolaps apo humbje të indit intraokular

Lacerim i syrit NOS

S05.4 Plagë penetruse (e thellë) e orbitës me ose pa trup të huaj

Përjashton: mbetjen (e vjetër) të trupit të huaj pas plagës penetruese të orbitës (H05.5)

S05.5 Plagë e thellë e kokërdhokut të syrit me trup të huaj

Përjashton: mbetjen (e vjetër) intraokulare të trupit të huaj (H44.6-H44.7)

S05.6 Plagë e thellë e kokërdhokut të syrit pa trup të huaj

Penetrim okular NOS

S05.7 Heqje e syrit

Enukleim traumatik

S05.8 Dëmtime të tjera të syrit dhe zgavrës së tij

Plagë e duktusit lakrimal

S05.9 Dëmtim i syrit dhe zgavrës së tij, pjesë e paspecifikuar

Plagë e syrit NOS

S06 Dëmtim intrakranial

Shënim: Për kodifikimin parësor të frakturave intrakraniale me fraktura shoqëruese, iu duhet referuar rregullave dhe udhëzimeve të kodifikimit të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në Vëllimin 2.

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e dëmtimeve intrakraniale dhe plagëve të hapura:

0 pa plagë të hapur intrakraniale

1 me plagë të hapur intrakraniale

S06.0	Tronditje e trurit Komocion cerebral
S06.1	Edemë traumatike e trurit
S06.2	Dëmtim i përhapur i trurit Cerebral: • kontuzion NOS • laceracion NOS Komprimim traumatik i trurit NOS
S06.3	Dëmtim vatror i trurit Fokale: • cerebral: - kontuzion - laceracion • hemorragji intracerebrale traumatike
S06.4	Hemorragji epidurale Hemorragji ekstradurale (traumatike)
S06.5	Hemorragji subdurale traumatike
S06.6	Hemorragji subaraknoidale traumatike
S06.7	Trauma brenda kafkës me koma të zgjatur
S06.8	Dëmtime të tjera brenda kafkës Hemorragji traumatike: • cerebelare • intrakraniale NOS
S06.9	Trauma brenda kafkës, e paspecifikuar Dëmtim i trurit NOS <i>Përjashton:</i> dëmtimin e kokës NOS (S09.9)
S07	Dërrmim i kokës
S07.0	Dërrmim i fytyrës

- S07.1 Dërrmim i lëkurës së kokës
- S07.8 Dërrmim i pjesëve të tjera të kokës
- S07.9 Dërrmim i kokës, pjesë e paspecifikuar

S08 Amputacion traumatik i një pjese të kokës

- S08.0 Heqje e skalpit (lëkura e kokës me flokë)
- S08.1 Amputacion traumatik i veshit
- S08.8 Amputacion traumatik i pjesëve të tjera të kokës
- S08.9 Amputim traumatik i një pjese të paspecifikuar të kokës
Përjashton: dekapitimin (S18)

S09 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të kokës

- S09.0 Plagë të enëve të gjakut të kokës, të paklasifikuara tjetërkund
Përjashton: dëmtimin e:
 - enëve të gjakut, cerebrale (S06.-)
 - enëve të gjakut, precerebrale (S15.-)
- S09.1 Plagë të muskujve dhe tendineve të kokës
- S09.2 Ruptura traumatike e daulles së veshit
- S09.7 Dëmtimet e shumëfishta të kokës
Plagë të klasifikueshme në më shumë se një prej kategorive S00-S09.2
- S09.8 Të tjera plagë të specifikuara të kokës
- S09.9 Plagë të kokës, të paspecifikuara
Dëmtimi i:
 - fytyrës NOS
 - veshit NOS
 - hundës NOS

Dëmtime të qafës (S10–S19)

- Përfshin:*
- plagët e:
 - qafës
 - rajonit supraklavikular

- fytit

Përjashton: djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
 efektet e trupit të huaj në:

- larings (T17.3)
- ezofag (T18.1)
- farings (T17.2)
- trake (T17.4)

frakturën e shtyllës kurrizore NOS (T08)
 ngrirjen (T33-T35)
 dëmtimin e:

- shtyllës kurrizore NOS (T09.3)
- trungut NOS (T09.-)

pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S10 Plagë sipërfaqësore e qafës

- S10.0** Kontuzion i grykës
 Ezofagu cervical
 Laringu
 Faringu
 Trakea
- S10.1** Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara sipërfaqësore të grykës
- S10.7** Dëmtime sipërfaqësore të shumta të qafës
- S10.8** Dëmtim sipërfaqësor i pjesëve të tjera të qafës
- S10.9** Dëmtim sipërfaqësor i qafës, pjesë e paspecifikuar

S11 Plagë e hapur e qafës

- Përjashton:* dekapitimin (S18)
- S11.0** Plagë e hapur që përfshin laringun dhe trakenë
 Trakea:
- NOS
 - cervikale
- Përjashton:* trakenë torakale (S27.5)
- S11.1** Plagë e hapur që përfshin gjendrën tiroide
- S11.2** Plagë e hapur që përfshin faringun dhe pjesën cervikale të ezofgut

Përfashton: ezofagun NOS (S27.8)

- S11.7 Plagë të hapura të shumta të qafës
- S11.8 Plagë e hapur e pjesëve të tjera të qafës
- S11.9 Plagë e hapur e qafës, pjesë e paspecifikuar

S12

Frakturë e qafës

Përfshin: të/c qafës:

- harkun neural
- shtyllën kurrizore
- procesin spinal
- procesin transvers
- vertebrat
- harkun vertebrale

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

- S12.0 Frakturë e vertebrës së parë cervikale

Atlasi

- S12.1 Frakturë e vertebrës së dytë cervikale

Aksi

- S12.2 Frakturë e një vertebre tjetër cervikale, të paspecifikuar

Përfashton: frakturat e shumëfishta të shtyllës kurrizore (S12.7)

- S12.7 Fraktura të shumta të shtyllës kurrizore në zonën e qafës

- S12.8 Frakturë e pjesëve të tjera të qafës

Kocka hioide

Laringsi

Kartilagoja tiroide

Trakea

- S12.9 Frakturë e qafës, pjesë e paspecifikuar

Frakturë e (cervikale):

- shtyllës NOS
- vertebrës NOS

S13**Dislokim, spërdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve në nivelin e qafës**

Përjashton: rupturën ose zhvendosjen (jo-traumatike) të disqeve intervertebrale (M50.-)

- S13.0 Çarje (rupturë) traumatike e diskut intervertebror cervical
- S13.1 Luksacion i një vertebre cervikale
Shtylla kurrizore NOS
- S13.2 Luksacion i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të qafës
- S13.3 Luksacione të shumta në qafë
- S13.4 Përdredhje dhe tendosje e shtyllës kurrizore në nivelin e qafës
Anterior longitudinal (ligamenti), cervical
Atlanto-aksiale (artikulationet)
Atlanto-oksipitale (artikulationet)
Dëmtim si goditje kamzhiku [*whiplash*]
- S13.5 Përdredhje dhe tendosje në zonën e tiroides
Krikoaritenoid (artikulationi)(ligamenti)
Krikotiroid (artikulationi)(ligamenti)
Kartilagoja tiroide
- S13.6 Përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve të pjesëve të tjera e të paspecifikuara të qafës

S14**Dëmtim i nervave dhe palcës kurrizore në nivelin e qafës**

- S14.0 Tronditje (kontuzion) dhe edema e palcës kurrizore në nivelin e qafës
- S14.1 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të palcës kurrizore në nivelin e qafës
Dëmtime cervikale të palcës së kurrizit NOS
- S14.2 Dëmtim i rrënjës së nervit të shtyllës kurrizore në nivelin e qafës
- S14.3 Dëmtim i pleksit brakial
- S14.4 Dëmtim i nervave periferikë të qafës
- S14.5 Dëmtim i nervave simpatik cervical
- S14.6 Dëmtim i nervave të tjerë dhe të paspecifikuar të qafës

S15**Dëmtim i vazave të gjakut në nivelin e qafës**

- S15.0** Dëmtim i arteries karotide
Arteria karotide (e përbashkët) (eksternale) (interne)
- S15.1** Dëmtim i arteries vertebrale
- S15.2** Dëmtim i venës jugulare eksterne
- S15.3** Dëmtim i venës jugulare interne
- S15.7** Dëmtim i shumë vazave të gjakut në nivelin e qafës
- S15.8** Dëmtim i vazave të tjera të gjakut në nivelin e qafës
- S15.9** Dëmtim i një vase gjaku të paspecifikuar në nivelin e qafës

S16 Dëmtim i një tendini dhe muskuli në nivelin e qafës

S17 Dëmtim me dërrmim i qafës

- S17.0** Dëmtim me dërrmim i laringut dhe trakesë
- S17.8** Dëmtim me dërrmim i pjesëve të tjera të qafës
- S17.9** Dëmtim me dërrmim i qafës, pjesë e paspecifikuar

S18 Amputim traumatik në nivelin e qafës

Dekapitim

S19 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të qafës

- S19.7** Dëmtime të shumta të qafës
Dëmtime të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S10-S18
- S19.8** Dëmtime të tjera të paspecifikuara të qafës
- S19.9** Dëmtim i paspecifikuar i qafës

Dëmtime të toraksit
(S20–S29)

- Përfshin:* plagët e:
- gjirit
 - gjoksit (murit)
 - zonës interskapulare

Përjashton: djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)

efektet e trupit të huaj në:

- bronk (T17.5)
- mushkëri (T17.8)
- ezofag (T18.1)
- trake (T17.4)

frakturën e shtyllës kurrizore NOS (T08)

ngrrirjen (T33-T35)

plagët e (në):

- aksilës (S40-S49)
- klavikulës (S40-S49)
- regjionit skapular (S40-S49)
- shpatullës (S40-S49)
- palcën e kurrizit NOS (T09.3)
- trung NOS (T09.-)

pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S20

Dëmtim sipërfaqësor i toraksit

S20.0 Kontuzion i gjirit

S20.1 Dëmtime sipërfaqësore të tjera e të paspecifikuara të gjirit

S20.2 Kontuzion i kafazit të krahërorit

S20.3 Dëmtime sipërfaqësore të tjera të murit të përparshëm të kafazit të krahërorit

S20.4 Dëmtime sipërfaqësore të tjera të murit të pasëm të kafazit të krahërorit

S20.7 Dëmtime sipërfaqësore të shumta të kafazit të krahërorit

S20.8 Dëmtim sipërfaqësor i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të kafazit të krahërorit

Muri torakal NOS

S21

Plagë e hapur e toraksit

Përjashton: traumatik:

- hemopneumotoraksin (S27.2)
- hemotoraksin (S27.1)
- pneumotoraksin (S27.0)

S21.0	Plagë e hapur e gjirit
S21.1	Plagë e hapur e murit të përparshëm të kafazit të krahërorit
S21.2	Plagë e hapur e murit të pasëm të kafazit të krahërorit
S21.7	Plagë të hapura të shumta të murit të kafazit të krahërorit
S21.8	Plagë e hapur e pjesëve të tjera të kafazit të krahërorit
S21.9	Plagë e hapur e kafazit të krahërorit, pjesë e paspecifikuar
	Muri torakal NOS

S22 Frakturë e një ose disa brinjëve, e sternumit dhe e pjesës torakale të shtyllës kurrizore

<i>Përfshin:</i>	torakal(e):
	• harkun neural • procesin spinoz • procesin transvers • vertebrën • harkun vertebral

<i>Përjashton:</i>	frakturën e:
	• klavikulës (S42.0) • skapulës (S42.1)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0	e mbyllur
1	e hapur

S22.0	Frakturë e një vertebre torakale
	Frakturë e shtyllës kurrizore torakale NOS
S22.1	Frakturë të shumta të pjesës torakale të shtyllës kurrizore
S22.2	Frakturë e sternumit
S22.3	Frakturë e një brinje
S22.4	Frakturë të shumta të brinjëve
S22.5	Krahëror i goditur me shkop
S22.8	Frakturë e pjesëve të tjera të kockave të kafazit të krahërorit
S22.9	Frakturë e kockave të kafazit të krahërorit, pjesë e paspecifikuar

S23**Luksacion, përdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të kafazit të krahërorit**

Përfshihet: zhvendosjen, përdredhjen ose tërheqjen e artikulacionit sterno-klavikular (S43.2, S43.6)
rupturën ose zhvendosjen (jotraumatike) të disqeve intervertebrale torakale (M51.-)

S23.0 Rupturë traumatike e një disku intervertebror torakal

S23.1 Luksacion i një vertebre torakale

Shtylla kurrizore torakale NOS

S23.2 Luksacion i pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të kafazit të krahërorit

S23.3 Përdredhje dhe tendosje e shtyllës kurrizore në nivelin torakal

S23.4 Përdredhje dhe tendosje e brinjëve dhe e sternumit

S23.5 Përdredhje dhe tendosje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të kafazit të krahërorit

S24**Dëmtim i nervave dhe i palcës së kurrizit në nivelin torakal**

Përfshihet: dëmtimin e pleksit brakial (S14.3)

S24.0 Tronditje dhe edema të palcës së kurrizit në nivel torakal

S24.1 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të palcës së kurrizit në nivel torakal

S24.2 Dëmtimi i rrënjës së nervit të shtyllës kurrizore torakale

S24.3 Dëmtim i nervave periferikë të toraksit

S24.4 Dëmtim i nervave simpatikë torakalë

Pleksi kardiak

Pleksi ezofageal

Pleksi pulmonar

Ganglioni stelar

Ganglioni simpatik torakal

S24.5 Dëmtim i nervave të tjerë të toraksit

S24.6 Dëmtim i një nervi të paspecifikuar të toraksit

S25**Dëmtim i vazave të gjakut të toraksit**

S25.0 Dëmtim i aortës torakale

Aorta NOS

- S25.1** Dëmtim i arteries inominata ose i arteries subklavia
- S25.2** Dëmtim i venës kava superiore
Vena kava NOS
- S25.3** Dëmtim i venës inominata ose i venës subklavia
- S25.4** Dëmtim i vazave të gjakut pulmonare
- S25.5** Dëmtim i vazave të gjakut interkostale
- S25.7** Dëmtim i shumë vazave të gjakut të toraksit (=kafazit të krahërorit)
- S25.8** Dëmtim i vazave të tjera të gjakut të toraksit (=kafazit të krahërorit)
Vena azigos
Arteria ose vena mamare
- S25.9** Dëmtim i një vaze gjaku të paspecifikuar të krahërorit

S26 Dëmtim i zemrës

<i>Përfshin:</i>	kontuzionin	c/të zemrës
	lacerimin	
	shpimin	
	rupturën traumatike	

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve:

0 pa plagë të hapur në kavitetin torakal

1 me plagë të hapur në kavitetin torakal

- S26.0** Dëmtim i zemrës me grumbullim të gjakut në perikard
- S26.8** Dëmtime të tjera të zemrës
- S26.9** Dëmtim i zemrës, i paspecifikuar

S27 Dëmtim i organeve të tjera e të paspecifikuara intratorakale

<i>Përfshihet:</i>	dëmtimin e:
	• ezofagut cervical (S10-S19)
	• trakesë (cervikale) (S10-S19)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve:

0 pa plagë të hapur në kavitetin torakal

I me plagë të hapur në kavitetin torakal

- S27.0 Pneumotoraks traumatik
- S27.1 Hemotoraks traumatik
- S27.2 Hemopneumotoraks traumatik
- S27.3 Dëmtime të tjera të mushkërisë
- S27.4 Dëmtim i bronkut
- S27.5 Dëmtim i trakesë torakale
- S27.6 Dëmtim i pleurës
- S27.7 Dëmtime të shumta të organeve intratorakale
- S27.8 Dëmtim i organeve të tjera intratorakale, të specifikuara
 - Diafragma
 - Duktusi limfatik torakal
 - Ezofagu (pjesa torakale)
 - Gjendra e timusit
- S27.9 Dëmtim i një organi intratorakal, të paspecifikuar

S28 Dëmtim toraksit dhe amputim traumatik i një pjese të tij

- S28.0 Krahëror i dërmuar
 - Përjashton:* krahëror i thyer (S22.5)
- S28.1 Amputim traumatik i një pjese të krahërorit
 - Përjashton:* transeksionin torakal (T05.8)

S29 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të toraksit

- S29.0 Dëmtim muskuli dhe tendini në nivelin e toraksit
- S29.7 Dëmtime të shumta të toraksit
 - Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S20-S29.0
- S29.8 Dëmtime të tjera të specifikuara të toraksit
- S29.9 Dëmtim i paspecifikuar i toraksit

Dëmtime të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit, pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit

(S30–S39)

Përfshin: murin abdominal
anusin
të ndenjurit
gjenitalet e jashtme
ijet
zonën inguinale

Përfshihet: djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
efektet e trupit të huaj në:
• anus dhe rektum (T18.5)
• traktin urogjenital (T19.-)
• stomak, zorrë e hollë dhe kolon (T18.2-T18.4)
frakturën e shtyllës kurrizore NOS (T08)
ngjirjen (T33-T35)
plagët e :
• shpinës NOS (T09.-)
• shtyllës kurrizore NOS (T09.3)
• trungut NOS (T09.-)
pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S30 Dëmtim sipërfaqësor i barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

Përfshihet: plagët sipërfaqësore të ijes (S70.-)

S30.0 Kontuzion i pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit
Të ndenjurit

S30.1 Kontuzion i murit të abdomenit
Ijet
Zona inguinale

S30.2 Kontuzion i organeve të jashtme gjenitale
Labium (majus)(minus)
Penisi
Perineumi
Skrotumi

Testisi

Vagina

Vulva

S30.7 Dëmtime sipërfaqësore të shumta të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

S30.8 Dëmtime të tjera sipërfaqësore të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

S30.9 Dëmtime sipërfaqësore të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit, pjesë e paspecifikuar

S31 Plagë e hapur e barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe të pelvisit

Përfshihet: plagët e hapura të ijes (S71.0)

amputimin traumatik të një pjese të barkut, pjesën e poshtme të shpinës dhe pelvisit (S38.2-S38.3)

S31.0 Plagë e hapur e murit e pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit
Të ndenjurat

S31.1 Plagë e hapur e murit abdominal (të barkut)
Ijet

Zona inguinale

S31.2 Plagë e hapur e penisit

S31.3 Plagë e hapur e skrotumit dhe testeve

S31.4 Plagë e hapur e vaginës dhe vulvës

S31.5 Plagë e hapur e organeve gjenitale të jashtme të tjera dhe të paspecifikuara

Përfshihet: amputimin traumatik të organeve të jashtme gjenitale (S38.2)

S31.7 Plagë të hapura të shumta të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

S31.8 Plagë e hapur e pjesëve të tjera e të paspecifikuara të barkut

S32 Frakturë e pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit

Përfshihet: lumbosakral/e:

- harkun neural
- procesin spinoz
- procesin transvers
- vertebrën
- harkun vertebral

Përjashton: frakturën e ijës NOS (S72.0)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

- 0** e mbyllur
1 e hapur

- S32.0** Frakturë e një vertebre lumbare
Frakturë e shtyllës kurrizore lumbare
- S32.1** Frakturë e sakrumit
- S32.2** Frakturë e koksiksit
- S32.3** Frakturë e kockës iliake
- S32.4** Frakturë e acetabulit
- S32.5** Frakturë e kockës pubike
- S32.7** Fraktura të shumta të pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit
- S32.8** Frakturë e pjesëve të tjera e të paspecifikuara të pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe të pelvisit
Frakturë e:
- ishiumit
 - shtyllës kurrizore lumbosakrale NOS
 - pelvisit NOS

S33 Luksacion, spërdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të pjesës lumbare të shtyllës kurrizore dhe pelvisit

Përjashton: zhvendosjen, ndrydhjen ose tërheqjen e artikulationit dhe ligamentit të këllkut (S73.-)
dëmtimin obstetrikal të artikulacioneve dhe ligamenteve pelvike (O71.6)
rupturën ose zhvendosjen (jotraumatike) të disqeve intervertebrore lumbare (M51.-)

- S33.0** Rupturë traumatike e diskut intervertebror lumbar
- S33.1** Luksacion i një vertebre lumbare
Zhvendosje e shtyllës kurrizore lumbare NOS
- S33.2** Luksacion i artikulationit sakroiliak dhe sakrokoksigeal

- S33.3 Luksacion i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të shtyllës kurrizore lumbare dhe të pelvisit
- S33.4 Rupturë traumatike e simfizës pubike
- S33.5 Përdredhje dhe tendosje e pjesës lumbare të shtyllës kurrizore
- S33.6 Përdredhje dhe tendosje e artikulacionit sakroiliak
- S33.7 Përdredhje dhe tendosje e pjesëve të tjera e të paspecifikuara të pjesës lumbare dhe të shtyllës kurrizore dhe pelvisit

S34 Dëmtim i nervave dhe palcës kurrizore lumbare në nivelin e barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe të pelvisit

- S34.0 Tronditje dhe edemë e palcës kurrizore lumbare
- S34.1 Dëmtim tjetër i palcës kurrizore lumbare
- S34.2 Dëmtim i rrënjës së nervit të pjesës lumbare dhe sakrale të shtyllës kurrizore
- S34.3 Dëmtim i cauda equina
- S34.4 Dëmtim i pleksit lumbosakral
- S34.5 Dëmtim i nervave simpatikë lumbar, sakral dhe pelvik
 - Ganglioni ose pleksusi celiac
 - Pleksi hipogastrik
 - Pleksi mezenterik (inferior)(superior)
 - Nervi splanknik
- S34.6 Dëmtim i nervave periferikë të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit
- S34.8 Dëmtim i nervave të tjerë dhe të paspecifikuar, të nivelit të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

S35 Dëmtim i enëve të gjakut të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe të pelvisit

- S35.0 Dëmtim i aortës abdominale
 - Përfshihet:* aortën NOS (S25.0)
- S35.1 Dëmtim i venës kava inferiore
 - Vena hepatike
 - Përfshihet:* venën kava NOS (S25.1)
- S35.2 Dëmtim i arteries celiake ose mezenterike
 - Arteria gastrike
 - Arteria gastroduodenale

- Arteria hepatiche
 Arteria mezenterike (inferiore)(superiore)
 Arteria splenike
- S35.3 Dëmtim i venës porta ose venës splenike**
 Vena mezenterike (inferiore)(superiore)
- S35.4 Dëmtim i enëve të gjakut, renale**
 Arteria ose vena renale
- S35.5 Dëmtim i enëve të gjakut iliake**
 Arteria ose vena hipogastrike
 Arteria ose vena iliake
 Arteria ose vena uterine
- S35.7 Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**
- S35.8 Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e barkut, pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**
 Arteria ose vena ovariane
- S35.9 Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar në nivelin e barkut, të pjesës së poshtëme të kurrizit dhe pelvisit**

S36 Dëmtim i organeve intra-abdominale

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve:

- 0 pa plagë të hapur në kavitete**
1 me plagë të hapur në kavitete

- S36.0 Dëmtim i shpretkës**
- S36.1 Dëmtim i mëlçisë dhe i fshikëzës së tëmthit**
 Duktusi biliar
- S36.2 Dëmtim i pankreasit**
- S36.3 Dëmtim i stomakut**
- S36.4 Dëmtim i zorrës së hollë**
- S36.5 Dëmtim i zorrës së trashë**
- S36.6 Dëmtim i rektumit**
- S36.7 Dëmtim i shumë organeve intra-abdominale**
- S36.8 Dëmtim i organeve të tjera intra-abdominale**
 Peritoneumi

S36.9 Retroperitoneumi
Dëmtim i një organi intra-abdominal, të paspecifikuara

S37 Dëmtim i organeve të pelvisit

Përjashton: peritoneumin dhe retroperitoneumin (S36.8)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve:

0 pa plagë të hapur në kavitët

1 me plagë të hapur në kavitët

S37.0 Dëmtim i veshkës

S37.1 Dëmtim i ureterit

S37.2 Dëmtim i fshikës urinare

S37.3 Dëmtim i uretrës

S37.4 Dëmtim i ovareve

S37.5 Dëmtim i tubit të fallopit

S37.6 Dëmtim i mitrës

S37.7 Dëmtim i shumë organeve pelvike

S37.8 Dëmtim i organeve të tjera pelvike

Gjendra adrenale

Prostata

Vezikula seminale

Vas deferens

Përjashton: plagët e hapura të tjera të organeve gjenitale të jashtme, të paspecifikuara (S31.5)

S37.9 Dëmtim i një organi pelvik, i paspecifikuar

S38 Dëmtim dhe amputim traumatik i një pjese të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

S38.0 Dëmtim i organeve gjenitale të jashtme

S38.1 Dëmtim i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

S38.2 Amputim traumatik i organeve gjenitale të jashtme

Labium (majus)(minus)

Penisi

Skrotumi
Testisi
Vulva

S38.3 Amputim traumatik i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

Përjashton: transeksionin e abdomenit (T05.8)

S39 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

S39.0 Dëmtim muskuli dhe tendini të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

S39.6 Dëmtim i një ose disa organeve intra-abdominale me një ose disa organe pelvike

S39.7 Dëmtime të tjera të shumta të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S30-S39.6

Përjashton: plagët në S36.- me plagët në S37.- (S39.6)

S39.8 Dëmtime të tjera të paspecifikuara të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

S39.9 Dëmtim i paspecifikuar i barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit

Dëmtime në shpatull dhe në pjesën e sipërme të krahut (S40–S49)

Përfshin: plagët e:

- aksilës
- regjionit skapular

Përjashton: përfshirjen bilaterale të shpatullës dhe krahut (T00-T07)

djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)

ngjirjen (T33-T35)

plagët (në):

- krahun, niveli i paspecifikuar (T10-T11)
- bërrylin (S50-S59)

pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S40 Dëmtim sipërfaqësor i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

- S40.0 Kontuzion i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S40.7 Dëmtime sipërfaqësore të shumta të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S40.8 Dëmtime sipërfaqësore të tjera të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S40.9 Dëmtim sipërfaqësor i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut, i paspecifikuar

S41 Plagë e hapur e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Përfshihet: amputimin traumatik të shpatullës dhe krahut (S48.-)

- S41.0 Plagë e hapur e shpatullës
- S41.1 Plagë e hapur e pjesës së sipërme të krahut
- S41.7 Plagë të hapura të shumta të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S41.8 Plagë e hapur e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të rrethit të supit

S42 Frakturë e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

- 0** e mbyllur
- 1** e hapur

S42.0 Frakturë e klavikulës

Klavikula:

- fundi akromial
- boshti

Kularthi

S42.1 Frakturë e skapulës (shpatullës)

Procesi akromial

- Akromial (procesi)
- Skapula (trupi)(kaviteti glenoid)(qafa)
- Cepi i supit
- S42.2 Frakturë e fundit të sipërm të humerusit**
 - Qafa anatomike
 - Tuberoziteti i madh
 - Fundi proksimal
 - Qafa kirurgjikale
 - Epifiza e sipërme
- S42.3 Frakturë e trupit të humerusit**
 - Humerusi NOS
 - Krahu NOS
- S42.4 Frakturë e fundit të poshtëm të humerusit**
 - Procesi artikular
 - Fundi distal
 - Kondili ekstern
 - Interkondilar
 - Epikondili intern
 - Epifiza e poshtëme
 - Suprakondilar
 - Përfshihet:* frakturën e bërrylit NOS (S52.0)
- S42.7 Fraktura të shumta të klavikulës, skapulës dhe humerusit**
- S42.8 Frakturë e pjesëve të tjera të shpatullës dhe krahut**
- S42.9 Frakturë e rrethit të supit, pjesë e paspecifikuar**
 - Fraktura e shpatullës NOS
- S43 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e kyçeve dhe ligamenteve të rrethit të supit**
- S43.0 Luksacion i artikulacionit të supit**
 - Artikulacioni glenohumeral
- S43.1 Luksacion i artikulacionit akromioklavikular**
- S43.2 Luksacion i artikulacionit sternoklavikular**
- S43.3 Luksacion i pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të rrethit të supit**
 - Zhvendosje e shpatullës NOS
- S43.4 Përdredhje dhe tendosje e artikulacionit të supit**

Korakohumeral (ligamenti)

Kapsula e *rotator cuff*

S43.5 Përdredhje dhe tendosje e artikulacionit akromioklavikular

Ligamenti akromioklavikular

S43.6 Përdredhje dhe tendosje e artikulacionit sternoklavikular

S43.7 Përdredhje dhe tendosje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të rrethit të supit

Përdredhje dhe tërheqje e shpatullës NOS

S44 Dëmtim i nervave në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Përfshihet: dëmtimin e pleksusit brakial (S14.3)

S44.0 Dëmtim i nervit ulnar në nivelin e pjesës së sipërme të krahut

Përfshihet: nervin ulnar NOS (S54.0)

S44.1 Dëmtim i nervit median në nivelin e pjesës së sipërme të krahut

Përfshihet: nervin median NOS (S54.1)

S44.2 Dëmtim i nervit radial në nivelin e pjesës së sipërme të krahut

Përfshihet: nervin radial NOS (S54.2)

S44.3 Dëmtim i nervit aksilar

S44.4 Dëmtim i nervit muskulokutaneus

S44.5 Dëmtim i nervit sensor kutan në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S44.7 Dëmtim i shumë nervave në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S44.8 Dëmtim i nervave të tjerë në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S44.9 Dëmtim i një nervi të paspecifikuar në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S45 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Përfshihet: dëmtimin e (subklavias):

- arteries (S25.1)
- venës (S25.3)

S45.0 Dëmtim i arteries aksilare

S45.1 Dëmtim i arteries brakiale

- S45.2 Dëmtim i venës aksilare ose brakiale
- S45.3 Dëmtim i venës superficiale në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S45.7 Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S45.8 Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S45.9 Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S46 Dëmtim i një muskuli dhe tendini ne nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Përjashton: dëmtimin e muskulit dhe tendinit në ose poshtë bërrylit (S56.-)

- S46.0 Dëmtim i tendinit të muskulit rotator të supit
- S46.1 Dëmtim i muskulit dhe tendinit të kokës së gjatë të bicepsit
- S46.2 Dëmtim i muskulit dhe tendinit të pjesëve të tjera të bicepsit
- S46.3 Dëmtim i muskulit dhe tendinit të tricepsit
- S46.7 Dëmtim i shumë muskujve dhe tendineve në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S46.8 Dëmtim i muskujve dhe tendineve të tjerë në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S46.9 Dëmtim i një muskuli dhe tendini, të paspecifikuar, në nivelin e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

S47 Goditje dëmtuese e shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Përjashton: plagët shtypëse të bërrylit (S57.0)

S48 Amputim traumatik i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Përjashton: amputimin traumatik :

- në nivel të bërrylit (S58.0)
- të krahut, niveli i paspecifikuar (T11.6)

- S48.0 Amputim traumatik në artikulationin e supit
- S48.1 Amputim traumatik në nivelin ndërmjet shpatullës dhe bërrylit
- S48.9 Amputim traumatik i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut, nivel i paspecifikuar

- S49** Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S49.7 Dëmtime të shumta të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S40-S48
- S49.8 Dëmtime të tjera të paspecifikuara të shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
- S49.9 Dëmtim i paspecifikuar i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut

Dëmtime të bërrylit dhe parakrahut (S50–S59)

Përjashton: përfshirjen bilaterale të bërrylit dhe parakrahut (T00-T07)
djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
ngriren (T33-T35)
plagët e:
• krahut, niveli i paspecifikuar (T10-T11)
• kyçit të dorës dhe të dorës (S60-S69)
pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S50 Dëmtim sipërfaqësor i parakrahut

Përjashton: plagët sipërfaqësore të kyçit të dorës dhe të dorës (S60.-)

- S50.0 Kontuzion (shembje) e bërrylit
- S50.1 Kontuzion pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të parakrahut
- S50.7 Dëmtime sipërfaqësore të shumta të parakrahut
- S50.8 Dëmtime sipërfaqësore të tjera të parakrahut
- S50.9 Dëmtim sipërfaqësor i parakrahut, i paspecifikuar

S51 Plagë e hapur e parakrahut

Përjashton: plagët e hapura të kyçit të dorës dhe të dorës (S61.-)
amputimin traumatik të parakrahut (S58.-)

- S51.0 Plagë e hapur e bërrylit

- S51.7 Plagë të hapura të shumta të parakrahut
 S51.8 Plagë e hapur e pjesëve të tjera të parakrahut
 S51.9 Plagë e hapur e parakrahut, pjesë e paspecifikuar

S52 Frakturë e parakrahut

Përjashton: frakturën në nivel të kyçit të dorës dhe të dorës (S62.-)
 amputimin traumatik të parakrahut (S58.-)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

S52.0 Frakturë e fundit të sipërm të ulnës

Procesi koronoid

Bërryli NOS

Fraktura me zhvendosje e Monteggia

Procesi i olekranit

Fundi i sipërm

S52.1 Frakturë e fundit të sipërm të radiusit

Koka

Qafa

Fundi i sipërm

S52.2 Frakturë e trupit të ulnës

S52.3 Frakturë e trupit të radiusit

S52.4 Frakturë e trupave të ulnës dhe radiusit

S52.5 Frakturë e fundit të poshtëm të radiusit

Fraktura e Colles

Fraktura e Smith

S52.6 Frakturë e fundit të poshtëm të ulnës dhe radiusit

S52.7 Fraktura të shumta të parakrahut

Përjashton: frakturën e të dyjave: ulnës dhe radiusit:

- fundi i poshtëm (S52.6)
- boshti (S52.4)

S52.8 Frakturë e pjesëve të tjera të parakrahut

Fundi i poshtëm i ulnës

Koka e ulnës

S52.9 Frakturë e parakrahut, pjesë e paspecifikuar

S53 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve të bërrylit

S53.0 Luksacion i kokës radiale

Artikulacioni radiohumeral

Përjashton: frakturën me zhvendosje të Monteggia (S52.0)

S53.1 Luksacion i bërrylit, i paspecifikuar

Artikulacioni ulnohumeral

Përjashton: dislokacionin vetëm të kokës radiale (S53.0)

S53.2 Rupturë traumatike e ligamentit radial kolateral

S53.3 Rupturë traumatike e ligamentit ulnar kolateral

S53.4 Përdredhje dhe tendosje e bërrylit

S54 Dëmtim i nervave në nivelin e parakrahut

Përjashton: dëmtimin e nervave në nivel të kyçit të dorës dhe të dorës (S64.-)

S54.0 Dëmtim i nervit ulnar në nivelin e parakrahut

Nervi ulnar NOS

S54.1 Dëmtim i nervit median në nivelin e parakrahut

Nervi median NOS

S54.2 Dëmtim i nervit radial në nivelin e parakrahut

Nervi radial NOS

S54.3 Dëmtim i nervit sensor kutan në nivelin e parakrahut

S54.7 Dëmtim i shumë nervave në nivelin e parakrahut

S54.8 Dëmtim i nervave të tjerë në nivelin e parakrahut

S54.9 Dëmtim i një nervi të paspecifikuar në nivelin e parakrahut

S55 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e parakrahut

Përjashton: dëmtimin e:

- enëve të gjakut në nivel të kyçit të dorës dhe të dorës (S65.-)
- enëve të gjakut brakiale (S45.1-S45.2)

S55.0 Dëmtim i arteries ulnare në nivelin e parakrahut

S55.1 Dëmtim i arteries radiale në nivelin e parakrahut

S55.2 Dëmtim i një vene në nivelin e parakrahut

S55.7 Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e parakrahut

- S55.8 Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e parakrahut
S55.9 Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar në nivelin e parakrahut

S56 Dëmtim i muskulit dhe tendinit në nivelin e parakrahut

Përjashton: dëmtimin e muskulit dhe tendinit në nivel të ose poshtë kyçit të dorës (S66.-)

- S56.0 Dëmtim i tendinit dhe muskulit fleksor të gishtit të madh të dorës në nivelin e parakrahut
S56.1 Dëmtim i tendinit dhe muskulit fleksor të gjatë të gishtave të tjerë në nivelin e parakrahut
S56.2 Dëmtim i një tendini dhe muskuli tjetër fleksor në nivelin e parakrahut
S56.3 Dëmtim i muskujve ekstensor ose abduktor dhe tendineve të gishtit të madh të dorës në nivelin e parakrahut
S56.4 Dëmtim i një muskuli ekstensor dhe tendini i një ose disa gishtave të tjerë në nivelin e parakrahut
S56.5 Dëmtim i një muskuli tjetër ekstensor dhe tendini në nivelin e parakrahut
S56.7 Dëmtim i shumë muskujve dhe tendineve në nivelin e parakrahut
S56.8 Dëmtim i tendineve dhe muskujve të tjerë e të paspecifikuar në nivelin e parakrahut

S57 Dëmtim me thyerje i parakrahut

Përjashton: plagët shtypëse të kyçit të dorës dhe të dorës (S67.-)

- S57.0 Dëmtim me thyerje i bërrylit
S57.8 Dëmtim me thyerje i pjesëve të tjera të parakrahut
S57.9 Dëmtim me thyerje i parakrahut, pjesë e paspecifikuar

S58 Amputim traumatik i parakrahut

Përjashton: amputimin traumatik të kyçit të dorës dhe të dorës (S68.-)

- S58.0 Amputim traumatik në nivelin e bërrylit
S58.1 Amputim traumatik në nivelin midis bërrylit dhe kyçit të dorës
S58.9 Amputim traumatik i parakrahut, nivel i paspecifikuar

S59 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të parakrahut

Përjashton: plagë të tjera dhe të paspecifikuara të kyçit të dorës dhe të dorës (S69.-)

- S59.7** Dëmtime të shumta të parakrahut
 Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S50-S58
- S59.8** Dëmtime të tjera të paspecifikuara të parakrahut
- S59.9** Dëmtime të paspecifikuara të parakrahut

Dëmtime të kyçit të dorës dhe dorës (S60–S69)

Përjashton: përfshirjen bilaterale të kyçit të dorës dhe të dorës (T00-T07)
 djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
 ngrirjen (T33-T35)
 plagët e krahut, niveli i paspecifikuar (T10-T11)
 pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S60 Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të dorës dhe dorës

- S60.0** Kontuzion e një ose disa gishtave pa dëmtim të thoit
 Kontuzion i gishtit(ave) NOS
Përjashton: kontuzionin që përfshin thoin (matriksin) (S60.1)
- S60.1** Kontuzion e një ose disa gishtave me dëmtim të thoit
- S60.2** Kontuzion i pjesëve të tjera të kyçit të dorës dhe dorës
- S60.7** Dëmtime sipërfaqësore të shumta të kyçit të dorës dhe dorës
- S60.8** Dëmtime sipërfaqësore të tjera të kyçit të dorës dhe dorës
- S60.9** Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të dorës dhe dorës, i paspecifikuar

S61 Plagë e hapur e kyçit të dorës dhe dorës

- Përjashton:* amputimin traumatik të kyçit të dorës dhe të dorës (S68.-)
- S61.0** Plagë e hapur e një ose disa gishtave pa dëmtim të thoit
 Plagë e hapur e gishtit(ave) NOS
Përjashton: plagën e hapur që përfshin thoin (matriksin) (S61.1)
- S61.1** Plagë e hapur e një ose disa gishtave me dëmtim të thoit
- S61.7** Plagë të hapura të shumta të kyçit të dorës dhe dorës
- S61.8** Plagë e hapur e pjesëve të tjera të kyçit të dorës dhe dorës
- S61.9** Plagë e hapur e kyçit të dorës dhe dorës, pjesë e paspecifikuar

S62**Frakturë në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës**

Përjashton: frakturën e pjesës distale të ulnës dhe radiusit (S52.-)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

S62.0 Frakturë e kockës navikulare [skafoide] të dorës

S62.1 Frakturë e e kockave karpale të tjera

Kapitat [os magnum]

Hamat [unciform]

Lunat [semilunar]

Pisiform

Trapezium [multangular i madh]

Trapezoid [multangular i vogël]

Triquetrum [cuneiform i karpusit]

S62.2 Frakturë e kockës të metakarpale të parë

Fraktura e Bennett

S62.3 Frakturë e një tjetër kocke metakarpale

S62.4 Fraktura të shumta të kockave metakarpale

S62.5 Frakturë e gishtit të madh të dorës

S62.6 Frakturë e një gishti tjetër të dorës

S62.7 Fraktura të shumta të gishtave të dorës

S62.8 Frakturë e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të kyçit të dorës dhe dorës

S63**Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe e ligamenteve në nivelin e kyçit të dorës dhe të dorës**

S63.0 Luksacion i kyçit të dorës

Karpal (kocka)

Karpometakarpal (artikulacioni)

Metakarpal (kocka), fundi proksimal

Midkarpal (artikulacioni)

Radiokarpal (artikulacioni)

	Radioulnar (artikulacioni), distal
	Radiusi, fundi distal
	Ulna, fundi distal
S63.1	Luksacion i gishtit të dorës
	Interfalangeal (artikulacioni), dora
	Metakarpal (kocka), fundi distal
	Metakarpofalangeal (artikulacioni)
	Falanga, dora
	Gishti i madh i dorës
S63.2	Luksacione të shumta të gishtave
S63.3	Rupturë traumatike e ligamenteve të kyçit të dorës dhe kockave karpale
	Kolateral, kyçi i dorës
	Radiokarpal (ligamenti)
	Ulnokarpal (palmare)
S63.4	Rupturë traumatike e ligamentit të gishtit në artikulationin metakarpofalangeal dhe interfalangeal
	Kolateral
	Palmare
	Pjathëza volare
S63.5	Përdredhje dhe tendosje e kyçit të dorës
	Karpal (artikulacioni)
	Radiokarpal (artikulacioni) (ligamenti)
S63.6	Përdredhje dhe tendosje e një ose disa gishtave
	Interfalangeal (artikulacioni), dora
	Metakarpofalangeal (artikulacioni)
	Falanga, dora
	Gishti i madh i dorës
S63.7	Përdredhje dhe tendosje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuar të dorës
S64	Dëmtim i nervave në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S64.0	Dëmtim i nervit ulnar në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S64.1	Dëmtim i median ulnar në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S64.2	Dëmtim i nervit radial në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S64.3	Dëmtim i nervit digital të gishtit të madh të dorës
S64.4	Dëmtim i nervit digital të një gishti tjetër
S64.7	Dëmtim i shumë nervave në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

- S64.8 Dëmtim i nervave të tjerë në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S64.9 Dëmtim i një nervi të paspecifikuar, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

S65 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

- S65.0 Dëmtim i arteries ulnare në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S65.1 Dëmtim i arteries radiale në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S65.2 Dëmtim i harkut palmar sipërfaqësor
- S65.3 Dëmtim i harkut palmar të thellë
- S65.4 Dëmtim i një ose disa enëve të gjakut të gishtit të madh të dorës
- S65.5 Dëmtim i një ose disa enëve të gjakut të një gishti tjetër
- S65.7 Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S65.8 Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S65.9 Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

S66 Dëmtim i një muskuli dhe tendini në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

- S66.0 Dëmtim i muskulit fleksor të gjatë dhe tendinit të gishtit të madh të dorës, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S66.1 Dëmtim i muskulit fleksor dhe tendinit të një gishti tjetër, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S66.2 Dëmtim i muskulit ektensor dhe tendinit të gishtit të madh të dorës, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S66.3 Dëmtim i muskulit ektensor dhe tendinit të gishtit tjetër, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S66.4 Dëmtim i muskulit intrinsek dhe tendinit të gishtit të madh, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S66.5 Dëmtim i muskulit fleksor të brendshëm dhe tendinit të një gishti tjetër, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S66.6 Dëmtim i shumë muskujve fleksorë dhe tendineve, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S66.7 Dëmtim i shumë muskujve ektensorë dhe tendineve, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S66.8 Dëmtim i muskujve dhe tendineve të tjerë, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
- S66.9 Dëmtim i një muskuli dhe tendini të paspecifikuar, në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës

S67	Dërrmim i kyçit të dorës dhe dorës
S67.0	Dërrmim i gishtit të madh të dorës dhe një/disa gisht/ave të tjerë
S67.8	Dërrmim i pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të kyçit dhe të dorës
S68	Amputim traumatik i kyçit të dorës dhe dorës
S68.0	Amputim traumatik i gishtit të madh të dorës
S68.1	Amputim traumatik i një gishti tjetër të veçantë
S68.2	Amputim traumatik i dy ose më shumë gishtave (i plotë)(i pjesshëm)
S68.3	Amputim traumatik i kombinuar i një ose disa gishtave me pjesë të tjera të kyçit të dorës dhe dorës
S68.4	Amputim traumatik i dorës në nivelin e kyçit të dorës dhe dorës
S68.8	Amputim traumatik i pjesëve të tjera të kyçit të dorës dhe dorës
S68.9	Amputim traumatik i kyçit të dorës dhe dorës, nivel i paspecifikuar
S69	Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të kyçit të dorës dhe dorës
S69.7	Dëmtime të shumta të kyçit dhe dorës Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S60-S68
S69.8	Dëmtime të tjera të specifikuara të kyçit të dorës dhe dorës
S69.9	Dëmtim i paspecifikuar i kyçit të dorës dhe dorës

Dëmtime në ije dhe kofshë (S70–S79)

Përfshihet: përfshirjen bilaterale të këllkut dhe kofshës (T00-T07)
djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
ngrirjen (T33-T35)
plagët e këmbës, niveli i paspecifikuar (T12-T13)
pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S70 Dëmtim sipërfaqësor në ije dhe kofshë

- S70.0 Kontuzion i ijeve
- S70.1 Kontuzion i kofshës
- S70.7 Dëmtime sipërfaqësore të shumta në ije dhe kofshë
- S70.8 Dëmtime të tjera sipërfaqësore në ije dhe kofshë
- S70.9 Dëmtim sipërfaqësor në ije dhe kofshë, i paspecifikuar

S71 Plagë e hapur në ije dhe kofshë

Përfshihet: amputimin traumatik të këllkut dhe kofshës (S78.-)

- S71.0 Plagë e hapur në ije
- S71.1 Plagë e hapur në kofshë
- S71.7 Plagë të hapura të shumta në ije dhe kofshë
- S71.8 Plagë e hapur e pjesëve të tjera e të paspecifikuara të rrethit pelvik

S72 Frakturë e femurit

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

- 0 e mbyllur**
- 1 e hapur**

- S72.0 **Frakturë e qafës së femurit**
Fraktura e këllkut NOS
- S72.1 **Frakturë pertrokanterike**
Fraktura intertrokanterike
Fraktura trokanterike
- S72.2 **Frakturë subtrokanterike**
- S72.3 **Frakturë e trupit të femurit**
- S72.4 **Frakturë e fundit të poshtëm të femurit**
- S72.7 **Fraktura të shumta të femurit**
- S72.8 **Frakturë e pjesëve të tjera të femurit**
- S72.9 **Frakturë e femurit, pjesë e paspecifikuar**

S73 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulationit dhe ligamenteve të ijes

- S73.0 Luksacion i ijes

S73.1 Përdredhje dhe tendosje e ijes

S74 Dëmtim i nervave në nivelin e ijes dhe kofshës

S74.0 Dëmtim i nervit shiatic në nivelin e ijes dhe kofshës

S74.1 Dëmtim i nervit femoral në nivelin e ijes dhe kofshës

S74.2 Dëmtim i nervit sensor kutan në nivelin e ijes dhe kofshës

S74.7 Dëmtim i shumë nervave në nivelin e ijes dhe kofshës

S74.8 Dëmtim i nervave të tjerë në nivelin e ijes dhe kofshës

S74.9 Dëmtim i një nervi të paspecifikuar në nivelin e ijes dhe kofshës

S75 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e ijes dhe kofshës

Përfshihet: arterien popliteale (S85.0)

S75.0 Dëmtim i arteries femorale

S75.1 Dëmtim i venës femorale në nivelin e ijes dhe kofshës

S75.2 Dëmtim i venës safena magna në nivelin e ijes dhe kofshës

Përfshihet: venën safena magna NOS (S85.3)

S75.7 Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e ijes dhe kofshës

S75.8 Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e ijes dhe kofshës

S75.9 Dëmtim i një ene të paspecifikuar në nivelin e ijes dhe kofshës

S76 Dëmtim i një muskuli dhe tendini në nivelin e ijes dhe të kofshës

S76.0 Dëmtim i një muskuli dhe tendini të ijes

S76.1 Dëmtim i muskulit kuadriceps dhe tendinit

Ligamenti patelar (tendini)

S76.2 Dëmtim i muskulit adduktor dhe tendinit të kofshës

S76.3 Dëmtim i një muskuli dhe tendini të grupmuskujve të pasëm të kofshës

S76.4 Dëmtim i muskujve dhe tendineve të tjerë e të paspecifikuar në nivelin e kofshëve

S76.7 Dëmtim i shumë muskujve dhe tendineve në nivelin e ijes dhe kofshës

S77 Dëmtim me dërrmim i ijes dhe kofshës

S77.0 Dëmtim me dërrmim i ijes

S77.1 Dëmtim me dërrmim i kofshës

S77.2 Dëmtim me dërrmim i ijes me kofshën

S78 Amputim traumatik i ijes dhe kofshës

Përjashton: amputimin traumatik të gjymtyrës së poshtëme, niveli i paspecifikuar (T13.6)

S78.0 Amputim traumatik i artikulacionit të ijes

S78.1 Amputim traumatik në nivelin ndërmjet ijes dhe gjurit

S78.9 Amputim traumatik i ijes dhe kofshës, nivel i paspecifikuar

S79 Dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara të ijes dhe kofshës

S79.7 Dëmtime të shumta të ijes dhe kofshës

Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S70-S78

S79.8 Dëmtime të tjera të paspecifikuara të ijes dhe kofshës

S79.9 Dëmtim i paspecifikuar i ijes dhe kofshës

Dëmtime të gjurit dhe kërcirit
(S80–S89)

Përfshin: frakturën e kaviljes dhe të maleolës

Përjashton: përfshirjen bilaterale të gjurit dhe pjesës së poshtëme të këmbës (T00-T07)
djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
ngrirjen (T33-T35)

plagët e:

- kaviljes dhe këmbës, përveç frakturës së kaviljes dhe të maleolës (S90-S99)
- këmbës, nivel i paspecifikuar (T12-T13)

pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S80 Dëmtim sipërfaqësor i kërcirit

Përjashton: plagët sipërfaqësore të kaviljes dhe këmbës (S90.-)

S80.0 Kontuzion i gjurit

S80.1 Kontuzion i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të kërcirit

S80.7 Dëmtime sipërfaqësore të shumta në kërci

S80.8 Dëmtime sipërfaqësore të tjera në kërci

S80.9 Dëmtim sipërfaqësor në kërci, i paspecifikuar

S81 **Plagë e hapur e kërcirit**

Përfashton: plagët e hapura të kaviljes dhe këmbës (S91.-)
amputimin traumatik të pjesës së poshtme të këmbës (S88.-)

S81.0 Plagë e hapur në gju

S81.7 Plagë të hapura të shumta të kërcirit

S81.8 Plagë e hapur e pjesëve të tjera të kërcirit

S81.9 Plagë e hapur e kërcirit, pjesë e paspecifikuar

S82 **Frakturë e kërcirit përfshirë kyçin e këmbës**

Përfshin: malcolën

Përfashton: frakturën e këmbës, përveç kaviljes (S92.-)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

S82.0 Frakturë e patelës

Kupa e gjurit

S82.1 Frakturë e ekstremitetit të sipërm të tibia

Tibial/e:

- kondilet
- koka
- plato
- fundi proksimal
- tuberoziteti

me ose pa përmendje të frakturës së fibulës

S82.2 Frakturë e trupit të tibia

Me ose pa përmendje të frakturës së fibulës

S82.3 Frakturë e ekstremitetit të poshtme të tibia

Me ose pa përmendje të frakturës së fibulës

Përfashton: maleolin medial (S82.5)

S82.4 Frakturë vetëm e fibulës

Përfashton: maleolin lateral (S82.6)

S82.5 Frakturë e maleolës mediale

	Tibia përfshin:
	• kaviljen • maleolën
S82.6	Frakturë e maleolës laterale
	Fibula përfshin:
	• kaviljen • maleolën
S82.7	Fraktura të shumta të kërcirit
	<i>Përjashton:</i> frakturën e të dyjave, tibias dhe fibulas:
	• ekstremitetin e poshtëm (S82.3) • boshtet (S82.2) • ekstremitetin e sipërm (S82.1)
S82.8	Fraktura të pjesëve të tjera të kërcirit
	Frakturë (e):
	• kaviljes NOS • bimalleolare • trimaleolare
S82.9	Fraktura të kërcirit, pjesë e paspecifikuar
S83	Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve të gjurit
	<i>Përjashton:</i> çrregullimin e ekuilibrit të:
	• gjurit, nga brenda (M23.-) • patelës (M22.0-M22.3)
	zhvendosje të gjurit:
	• të vjetër (M24.3) • patologjike (M24.3) • rekurrente (M24.4)
S83.0	Luksacion i patelës
S83.1	Luksacion i gjurit
	Tibiofibular (artikulationi)
S83.2	Shkollitje e meniskut, e pranishme
	Dorezë e kovës [<i>bucket-handle tear</i>] (e):
	• NOS • meniskut lateral • meniskut medial
	<i>Përjashton:</i> dorezën e kovës [<i>bucket-handle tear</i>] të vjetër (M23.2)

- S83.3 Shkolitje e kartilagosit të kyçit të gjurit, e pranishme
- S83.4 Përdredhje dhe tendosje që përfshin ligamentet kolaterale (fibular)(tibial) të gjurit
- S83.5 Përdredhje dhe tendosje që përfshin ligamentet (anterior)(posterior) kruciate të gjurit
- S83.6 Përdredhje dhe tendosje e pjesëve të tjera dhe të paspecifikuara të gjurit

Artikulationi dhe ligament tibiofibular, superior

Përfshihet: përdredhjen e ligamentit patellar (S76.1)

- S83.7 Dëmtim i shumë strukturave të gjurit

Plagë e meniskut (lateral)(medial) kombinuar me ligamentet (kolaterale)(kruciale)

S84 Dëmtim i nervave në nivelin e kërcirit

Përfshihet: dëmtimin e nervave në nivel të kavigjës dhe këmbës (S94.-)

- S84.0 Dëmtim i nervit tibial në nivelin kërcirit
- S84.1 Dëmtim i nervit peroneal në nivelin e kërcirit
- S84.2 Dëmtim i nervit sensor kutan në nivelin e kërcirit
- S84.7 Dëmtim i shumë nervave në nivelin e kërcirit
- S84.8 Dëmtim i nervave të tjerë në nivelin e kërcirit
- S84.9 Dëmtim i një nervi të paspecifikuar, në nivelin e kërcirit

S85 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e kërcirit

Përfshihet: dëmtimin e enëve të gjakut në nivel të kavigjës dhe këmbës (S95.-)

- S85.0 Dëmtim i arteries poplitea
- S85.1 Dëmtim i arteries tibiale (anteriore)(posteriore)
- S85.2 Dëmtim i arteries peroneale
- S85.3 Dëmtim i venave safena magna në nivelin e kërcirit
- S85.4 Dëmtim i venave safena minima në nivelin e kërcirit
- S85.5 Dëmtim i venës poplitea
- S85.7 Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e kërcirit
- S85.8 Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e kërcirit
- S85.9 Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar në nivelin e kërcirit

S86 Dëmtim i një muskuli dhe tendini në nivelin e kërcirit

Përfshihet: dëmtimin e:

- muskulit dhe tendinit në ose poshtë nivelit të kavigjës (S96.-)

- ligamentit patelar (S76.1)

S86.0	Dëmtim i tendinit të Akilit
S86.1	Dëmtim i muskujve dhe tendineve të grup-muskujve të pasëm në nivelin e kërcirit
S86.2	Dëmtim i muskujve dhe tendineve të tjerë të grup-muskujve të përparshëm në nivelin e kërcirit
S86.3	Dëmtim i muskujve dhe tendineve të grup-muskujve peronealë në nivelin e kërcirit
S86.7	Dëmtim i shumë muskujve dhe tendineve në nivelin e kërcirit
S86.8	Dëmtim i muskujve dhe tendineve të tjerë në nivelin e kërcirit
S86.9	Dëmtim i një muskujli dhe tendini të paspecifikuar në nivelin e kërcirit

S87 Dëmtim me dërrmim i kërcirit

Përjashton: plagët shtypëse të kaviljes dhe këmbës (S97.-)

S87.0	Dëmtim me dërrmim i gjurit
S87.8	Dëmtim me dërrmim i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të kërcirit

S88 Amputim traumatik i kërcirit

Përjashton: amputimin traumatik të:

- kaviljes dhe këmbës (S98.-)
- këmbës, nivel i paspecifikuar (T13.6)

S88.0	Amputim traumatik në nivelin e gjurit
S88.1	Amputim traumatik në nivelin ndërmjet gjurit dhe kyçit të qafës së këmbës
S88.9	Amputim traumatik i këmbës poshtë gjurit (kërcirit), nivel i paspecifikuar

S89 Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të kërcirit

Përjashton: plagë të tjera dhe të paspecifikuara të kaviljes dhe këmbës (S99.-)

S89.7	Dëmtime të shumta të kërcirit
	Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S80-S88
S89.8	Dëmtime të tjera të paspecifikuara të kërcirit
S89.9	Dëmtim i paspecifikuar i kërcirit

Dëmtime të kyçit të këmbës dhe këmbës (S90–S99)

Përfshihet: përfshirjen bilaterale të kavigjës dhe këmbës (T00-T07)
djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
frakturën e kavigjës dhe këmbës (S82.-)
ngjirjen (T33-T35)
plagët e këmbës, nivel i paspecifikuar (T12-T13)
pickimin nga insektet: pickim djegës, ose helmues (T63.4)

S90 Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të këmbës dhe këmbës

- S90.0 Kontuzion i (shembje e) kyçit të këmbës
- S90.1 Kontuzion i një ose disa gishtave të këmbës pa dëmtim të thoit
Kontuzion i thoit (thonjve) NOS
- S90.2 Kontuzion i një ose disa gishtave të këmbës me dëmtim të thoit
- S90.3 Kontuzion i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të këmbës
- S90.7 Dëmtime sipërfaqësore të shumta të kyçit të këmbës dhe të këmbës
- S90.8 Dëmtime sipërfaqësore të tjera të kyçit të këmbës dhe të këmbës
- S90.9 Dëmtim sipërfaqësor i kyçit të këmbës dhe të këmbës, i paspecifikuar

S91 Plagë e hapur e kyçit të këmbës dhe këmbës

Përfshihet: amputimin traumatik të kavigjës dhe këmbës (S98.-)

- S91.0 Plagë e hapur e kyçit të këmbës
- S91.1 Plagë e hapur e një ose disa gishtave të këmbës pa dëmtim të thoit
Plagë e hapur e thoit (thonjve) NOS
- S91.2 Plagë e hapur e një ose disa gishtave të këmbës me dëmtim të thoit
- S91.3 Plagë e hapur e pjesëve të tjera të këmbës
Plagë e hapur e këmbës NOS
- S91.7 Plagë të hapura të shumta në kyçin e këmbës dhe në këmbë

S92 Frakturë e këmbës me përfshirje të kyçit të këmbës

Përfashton: kaviljen (S82.-)
maleolën (S82.-)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

S92.0 Frakturë e kalkaneus-it

Kocka e thembrës

Os calcis

S92.1 Frakturë e talus-it

Astragalus

S92.2 Frakturë e kockave tarsale të tjera

Kuboid

Kuneiform, këmba (e ndërmjetme)(laterale)(mediale)

Navikular, këmba

S92.3 Frakturë e kockave metatarsale

S92.4 Frakturë e gishtit të madh të këmbës

S92.5 Frakturë e një gishti tjetër të këmbës

S92.7 Fraktura të shumta të këmbës

S92.9 Frakturë e këmbës, e paspecifikuar

S93 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e artikulacioneve dhe ligamenteve në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës

S93.0 Luksacion i artikulacionit të kyçit të këmbës

Astragalus

Fibula, ekstremiti i poshtëm

Talusi

Tibia, ekstremiti i poshtëm

S93.1 Luksacion i një ose disa gishtave të këmbës

Interfalangeal (artikulationi/et)

Metatarsfalangeal (artikulationi/et)

S93.2 Rupturë e ligamenteve në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës

S93.3 Luksacion i pjesëve të tjera e të paspecifikuara të këmbës

Navikular, këmbë

- Tarsal (artikulacioni/et)
- Tarsometatarsal (artikulacioni/et)
- S93.4 Përdredhje dhe tendosje e kyçit të këmbës**
 - Kalkaneofibular (ligamenti)
 - Deltoid (ligamenti)
 - Kolateral i brendshëm (ligamenti)
 - Talofibular (ligamenti)
 - Tibiofibular (ligamenti), distal
 - Përfshihet:* dëmtimin e tendinit të Akilit (S86.0)
- S93.5 Përdredhje dhe tendosje e një ose disa gishtave të këmbës**
 - Interfalangeal (artikulacioni/et)
 - Metatarsfalangeal (artikulacioni/et)
- S93.6 Përdredhje dhe tendosje e pjesëve të tjera e të paspecifikuara të këmbës**
 - Tarsal (ligamenti)
 - Tarsometatarsal (ligamenti)
- S94 Dëmtim i nervave në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës**
 - S94.0 Dëmtim i nervit plantar lateral**
 - S94.1 Dëmtim i nervit plantar medial**
 - S94.2 Dëmtim i nervit peroneal të thellë në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës**
 - Dega laterale, terminale e thellë e nervit peroneal
 - S94.3 Dëmtim i nervit sensor kutan në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës**
 - S94.7 Dëmtim i shumë nervave në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës**
 - S94.8 Dëmtim i nervave të tjerë në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës**
 - S94.9 Dëmtim i një nervi të paspecifikuar në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës**
- S95 Dëmtim i enëve të gjakut në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës**
 - Përfshihet:* dëmtimin e venës dhe arteries posteriore tibiale (S85.-)
- S95.0 Dëmtim i arteries dorsale të këmbës**

- S95.1 Dëmtim i arteries plantare të këmbës
- S95.2 Dëmtim i venës dorsale të këmbës
- S95.7 Dëmtim i shumë enëve të gjakut në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës
- S95.8 Dëmtim i enëve të tjera të gjakut në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës
- S95.9 Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar në nivelin e kyçit të këmbës dhe të këmbës

S96 Dëmtim i muskulit dhe të tendinit në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës

Përjashton: dëmtimin e tendinit të Akilit (S86.0)

- S96.0 Dëmtim i muskulit dhe tendinit të muskulit fleksor të gjatë të gishtit të këmbës në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
- S96.1 Dëmtim i muskulit dhe tendinit të muskulit ekstensor të gjatë të gishtit të këmbës në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
- S96.2 Dëmtim i muskulit të brendshëm (intrinsek) dhe tendinit në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
- S96.7 Dëmtim i shumë muskujve dhe tendineve në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
- S96.8 Dëmtim i muskujve dhe tendineve të tjerë në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës
- S96.9 Dëmtim i një muskuli dhe tendini të paspecifikuar në nivelin e kyçit të këmbës dhe këmbës

S97 Dëmtim me dërrmim i kyçit të këmbës dhe këmbës

- S97.0 Dëmtim me dërrmim i kyçit të këmbës
 - S97.1 Dëmtim me dërrmim i gishtave të këmbës
 - S97.8 Dëmtim me dërrmim i pjesëve të tjera të kyçit të këmbës dhe këmbës
- Plagë shtypëse e këmbës NOS

S98 Amputim traumatik i kyçit të këmbës dhe këmbës

- S98.0 Amputim traumatik i këmbës në nivelin e kyçit të këmbës
- S98.1 Amputim traumatik i një gishti të këmbës
- S98.2 Amputim traumatik i dy ose më shumë gishtave

- S98.3** Amputim traumatik i pjesëve të tjera të këmbës
Amputimi traumatik i kombinuar i thoit dhe pjesëve të tjera të këmbës
- S98.4** Amputim traumatik i këmbës, nivel i paspecifikuar
- S99** Dëmtime të tjera e të paspecifikuara të kyçit të këmbës dhe këmbës
- S99.7** Dëmtime të shumta të kyçit të këmbës dhe këmbës
Plagë të klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë S90-S98
- S99.8** Dëmtime të tjera të paspecifikuara të kyçit të këmbës dhe të këmbës
- S99.9** Dëmtim i paspecifikuar i kyçit të këmbës dhe këmbës

Dëmtime që përfshijnë shumë zona të trupit (T00–T07)

- Përfshin:* përfshirjen bilaterale të gjymtyrëve të të njëjtës zonë të trupit
plagët sipas llojit ku përfshihen dy ose më shumë zona të trupit të klasifikueshme brenda S00-S99
- Përfshihet:* djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
ngrirjen (T33-T35)
pickimin nga insektet: pickim djegës ose helmues (T63.4)
plagët e shumëfishta që përfshijnë vetëm një rajon të trupit - shih seksionin S - djegien nga dielli (L55.-)

T00 Dëmtime sipërfaqësore që përfshijnë shumë zona të trupit

- T00.0** Dëmtime sipërfaqësore që përfshijnë kokën dhe qafën
Plagë sipërfaqësore në vende të klasifikueshme në S00.- dhe S10.-
Përfshihet: me përfshirjen e zonës/ave të tjera të trupit (T00.8)
- T00.1** Dëmtime sipërfaqësore që përfshijnë krahërorin dhe barkun, pjesën e poshtme të kurrizit dhe legenit (pelvisit)
Plagë sipërfaqësore në vende të klasifikueshme në S20.-, S30.- dhe T09.0
Përfshihet: me përfshirjen e zonës/ave të tjera të trupit (T00.8)
- T00.2** Dëmtime sipërfaqësore në shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të sipërme

Plagë sipërfaqësore në vende të klasifikueshme në S40.-, S50.-, S60.-, T11.0

Përjashton: me përfshirjen e:

- gjymtyrës/ve të poshtëme (T00.6)
- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T00.8)

T00.3 Dëmtime sipërfaqësore në shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të poshtëme

Plagë sipërfaqësore në vende të klasifikueshme në S70.-, S80.-, S90.- e T13.0

Përjashton: me përfshirjen e:

- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T00.8)
- gjymtyrës/ve të sipërme (T00.6)

T00.6 Dëmtime sipërfaqësore në shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të sipërme dhe të poshtëme

Plagë sipërfaqësore në vende të klasifikueshme në T00.2 dhe T00.3

Përjashton: me përfshirjen e toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T00.8)

T00.8 Dëmtime sipërfaqësore me kombinime të ndryshme të zonave të trupit

T00.9 Dëmtime sipërfaqësore të shumta, të paspecifikuara

Të shumëfishta:

- abrazione
- flluska (jotermale)
- shtypje
- kontuzione
- hematoma
- pickime nga insektet (johelmuese)

NOS

T01 Plagë të hapura në shumë zona të trupit

Përjashton: amputacionet traumatike që përfshijnë shumë zona të trupit (T05.-)

T01.0 Plagë të hapura përfshirë kokën dhe qafën

Plagë të hapura të zonave të klasifikueshme në S01.- dhe S11.-

Përjashton: me përfshirjen e zonës/ave të tjera të trupit (T01.8)

T01.1 Plagë të hapura përfshirë krahërorin dhe barkun, në pjesën e poshtëme të kurrizit dhe legenit (pelvisit)

Plagë të hapura të zonave të klasifikueshme në S21.-, S31.- dhe T09.1

	Përfshihet: me përfshirjen e zonës/ave të tjera të trupit (T01.8)
T01.2	Plagë të hapura në shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të sipërme Plagë të hapura të zonave të klasifikueshme në S41.-, S51.-, S61.- dhe T11.1 Përfshihet: me përfshirjen e: • gjymtyrës/ve të poshtëme (T01.6) • toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T01.8)
T01.3	Plagë të hapura në shumë zona të një/dy gjymtyrëve të poshtëme Plagë të hapura të zonave të klasifikueshme në S71.-, S81.-, S91.- dhe T13.1 Përfshihet: me përfshirjen e: • toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T01.8) • gjymtyrës/ve të sipërme (T01.6)
T01.6	Plagë të hapura në shumë zona të gjymtyrëve të sipërme dhe të poshtëme Plagë të hapura të zonave të klasifikueshme në T01.2 dhe T01.3 Përfshihet: me përfshirjen e toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T01.8)
T01.8	Plagë të hapura në kombinime të tjera të trupit
T01.9	Plagë të hapura të shumta, të paspecifikuara Të shumëfishta: • kafshim nga kafshët • prerje • laceracione • plagë nga pickimet
	NOS

T02

Frakturë në më shumë zona të trupit

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

T02.0

Frakturë që përfshin kokën dhe qafën

Fraktura të zonave të klasifikueshme në S02.- dhe S12.-

Përfshihet: me përfshirjen e zonës/ave të tjera të trupit (T02.8)

- T02.1 Frakturë që përfshin krahërorin, pjesën e poshtme të kurrizit dhe legenin (pelvisin)**
Fraktura të zonave të klasifikueshme në S22.-, S32.- dhe T08
Përfshihet: kur kombinohen me fraktura të:
• gjymtyrës/ve të (T02.7)
• zonës/ave të tjera të trupit (T02.8)
- T02.2 Frakturë që përfshin zona të shumta të një gjymtyrë të sipërme**
Fraktura të zonave të klasifikueshme në S42.-, S52.-, S62.- dhe T10 të një gjymtyrë të sipërme
Përfshihet: kur kombinohen me fraktura të:
• gjymtyrës/ve të poshtme (T02.6)
• tjetër, gjymtyrë e sipërme (T02.4)
• toraksit, abdomenit, pjesës së poshtme të shpinës dhe pelvisit (T02.7)
- T02.3 Frakturë që përfshin zona të shumta të një gjymtyrë të poshtme**
Fraktura të zonave të klasifikueshme në S72.-, S82.-, S92.- dhe T12 të një gjymtyrë të poshtme
Përfshihet: kur kombinohen me fraktura të:
• gjymtyrës tjetër të poshtme (T02.5)
• toraksit, abdomenit, pjesës së poshtme të shpinës dhe pelvisit (T02.7)
• gjymtyrës/ve të sipërme (T02.6)
- T02.4 Frakturë që përfshin zona të shumta të dy gjymtyrëve të sipërme**
Fraktura të zonave të klasifikueshme në S42.-, S52.-, S62.- dhe T10 specifikuar si bilateral
Përfshihet: kur kombinohen me fraktura të:
• gjymtyrës/ve të poshtme (T02.6)
• toraksit, abdomenit, pjesës së poshtme të shpinës dhe pelvisit (T02.7)
- T02.5 Frakturë që përfshin zona të shumta të dy gjymtyrëve të poshtme**
Fraktura të zonave të klasifikueshme në S72.-, S82.-, S92.- dhe T12 specifikuar si bilaterale
Përfshihet: kur kombinohen me fraktura të:
• toraksit, abdomenit, pjesës së poshtme të shpinës dhe pelvisit (T02.7)
• gjymtyrës/ve të sipërme (T02.6)
- T02.6 Frakturë (thyerje) që përfshin zona në një ose të dy gjymtyrët e sipërme dhe në një ose të dy gjymtyrët e poshtme**

Përfshihet: kur kombinohet me fraktura toraksit, abdomenit, pjesës së poshtme të shpinës dhe pelvisit (T02.7)

- T02.7 Frakturë që përfshin krahërorin, pjesën e poshtme të kurrizit dhe legenin me gjymtyrët
- T02.8 Frakturë që përfshin kombinime të tjera të zonave të trupit
- T02.9 Fraktura të shumta, të paspecifikuara

T03 Luksacione, përdredhje dhe tendosje në shumë zona të trupit

- T03.0 Luksacion, përdredhje dhe tendosje përfshirë kokën dhe qafën
Luksacion, përdredhje dhe tërheqje të zonave të klasifikueshme në S03.- dhe S13.-

Përfshihet: kur kombinohet me luksacione, përdredhje dhe tërheqje të zonës/ave të tjera të trupit (T03.8)

- T03.1 Luksacion, përdredhje dhe tendosje përfshirë toraksin me pjesën e poshtme të kurrizit dhe legenin (pelvisin)
Luksacion, përdredhje dhe tërheqje të zonave të klasifikueshme në S23.-, S33.- dhe T09.2

Përfshihet: kur kombinohet me luksacione, përdredhje dhe tërheqje të zonës/ave të tjera të trupit (T03.8)

- T03.2 Luksacion, përdredhje dhe tendosje, përfshirë shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të sipërme
Luksacion, përdredhje dhe tërheqje të zonave të klasifikueshme në S43.-, S53.-, S63.- dhe T11.2

Përfshihet: kur kombinohet me luksacione, përdredhje dhe tërheqje të:

- gjymtyrës/ve të poshtme(T03.4)
- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtme të shpinës dhe pelvisit (T03.8)

- T03.3 Luksacion, përdredhje dhe tendosje, përfshirë shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të poshtme
Luksacion, përdredhje dhe tërheqje të zonave të klasifikueshme në S73.-, S83.-, S93.- dhe T13.2

Përfshihet: kur kombinohet me luksacione, përdredhje dhe tërheqje të:

- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtme të shpinës dhe pelvisi (T03.8)
- gjymtyrës/ve të sipërme (T03.4)

- T03.4 Luksacion, përdredhje dhe tendosje përfshirë shumë zona të gjymtyrëve të sipërme dhe atyre të poshtme

Përfshihet: kur kombinohet me luksacione, përdredhje dhe tërheqje të toraksit, abdomenit, pjesës së poshtme të shpinës dhe pelvisit (T03.8)

T03.8 Luksacione, përdredhje dhe tendosje në kombinime të tjera të zonave të trupit

T03.9 Luksacione, përdredhje dhe tendosje të shumta, të paspecifikuara

T04 Dëmtime me dërrime përfshirë shumë zona të trupit

T04.0 Dëmtime me dërrime përfshirë kokën dhe qafën

Plagë shtypëse të zonave të klasifikueshme në S07.- dhe S17.-

Përfshihet: me përfshirjen e zonës/ave të tjera të trupit (T04.8)

T04.1 Dëmtime me dërrime përfshirë krahërorin dhe barkun, pjesën e poshtme të kurrizit dhe legenin (pelvisin)

Plagë shtypëse e:

- zonave të klasifikueshme në S28.- dhe S38.-
- trungut NOS

Përfshihet: me përfshirjen e:

- gjymtyrëve (T04.7)
- zona të tjera të trupit (T04.8)

T04.2 Dëmtime me dërrime përfshirë shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të sipërme

Plagë shtypëse e:

- zonave të klasifikueshme në S47.-, S57.- dhe S67.-
- gjymtyrës së sipërme NOS

Përfshihet: me përfshirjen e:

- gjymtyrës/ve të poshtme (T04.4)
- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtme të shpinës dhe pelvisit (T04.7)

T04.3 Dëmtime me dërrime përfshirë shumë zona të një ose të dy gjymtyrëve të poshtme

Plagë shtypëse e:

- gjymtyrës së poshtme NOS
- zonave të klasifikueshme në S77.-, S87.- dhe S97.-

Përfshihet: me përfshirjen e:

- toraksit, abdomenit, pjesës së poshtme të shpinës dhe pelvisit (T04.7)
- gjymtyrës/ve të sipërme (T04.4)

- T04.4** Dëmtime me dërrmime përfshirë shumë zona të gjymtyrëve të sipërme dhe gjymtyrëve të poshtëme
Përjashton: me përfshirjen e toraksit, abdomenit, pjesës së poshtëme të shpinës dhe pelvisit (T04.7)
- T04.7** Dëmtime me dërrmime në zonën e toraksit dhe barkut, pjesën e poshtëme të kurrizit dhe legenit (pelvisit) me gjymtyrët
- T04.8** Dëmtime me dërrmime përfshirë kombinime të tjera të zonave të trupit
- T04.9** Dëmtime me dërrmime të shumta, të paspecifikuara

T05

Amputim traumatik, përfshirë zona të shumta të trupit

Përfshin: avulsionin (shkuljes, heqjen) që përfshin shumë zona të trupit

Përjashton: dekapitimin (S18)

plagë të hapura që përfshijnë shumë zona të trupit (T01.-)

amputimin traumatik të:

- krahut NOS (T11.6)
- këmbës NOS (T13.6)
- trungut NOS (T09.6)

- T05.0** Amputim traumatik i të dy duarve
- T05.1** Amputim traumatik i një dore dhe i krahut tjetër [çdo lloj niveli, përjashtuar pëllëmbën e dorës]
- T05.2** Amputim traumatik i të dy krahëve [në çdo lloj niveli]
- T05.3** Amputim traumatik i të dy këmbëve
- T05.4** Amputim traumatik i një këmbë dhe i këmbës tjetër [në çdo lloj niveli, përjashtuar shputën e këmbës]
- T05.5** Amputim traumatik i të dy këmbëve [në çdo lloj niveli]
- T05.6** Amputim traumatik i gjymtyrëve të sipërme e të poshtëme, [çfarëdo niveli]
- T05.8** Amputim traumatik, përfshirë me kombinime të tjera të zonave të trupit
 Transeksion i:
- abdomenit
 - toraksit
- T05.9** Amputime traumatike të shumta, të paspecifikuara

T06

Dëmtime të tjera në shumë zona të trupit, të klasifikuara tjetërkund

- T06.0** Dëmtime të trurit dhe nervave kraniale me dëmtime të nervave dhe palcës kurrizore, në nivelin e qafës
 Plagë të klasifikueshme në S04.- dhe S06.- me plagë të klasifikueshme në S14.-
- T06.1** Dëmtime të nervave dhe palcës kurrizore duke përfshirë shumë zona të tjera të trupit
- T06.2** Dëmtime të nervave duke përfshirë shumë zona të tjera të trupit
 Dëmtimet e shumëfishta të nervave NOS
Përfshihet: me përfshirjen e palcës së kurrizit (T06.0-T06.1)
- T06.3** Dëmtime të enëve të gjakut në zona të shumta të trupit
- T06.4** Dëmtime të muskujve dhe tendineve në shumë zona të trupit
- T06.5** Dëmtime të organeve intratorakale, intra-abdominale dhe pelvike
- T06.8** Dëmtime të tjera të specifikuar në shumë zona të trupit

T07 Dëmtime të shumta të paspecifikuara

Përfshihet: plagët NOS (T14.9)

Dëmtime në një pjesë të paspecifikuar të trungut, gjymtyrës ose një zone të trupit
 (T08–T14)

Përfshihet: djegiet dhe gërryerjet (T20-T32)
 ngrirjen (T33-T35)
 plagët që përfshijnë shumë zona të trupit (T00-T07)
 pickimin nga insektet ose djegiet, helmuese (T63.4)

T08 Frakturë e shtyllës kurrizore, nivel i paspecifikuar

Përfshihet: frakturat e shumëfishta të shtyllës kurrizore, nivel i paspecifikuar (T02.1)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur.

0 e mbyllur

1 e hapur

T09**Dëmtime të tjera të shtyllës kurrizore dhe trungut, nivel i paspecifikuar**

Përjashton: plagët shtypëse të trungut NOS (T04.1)
 dëmtimet e shumëfishta të trungut (T00-T06)
 transeksionin e trungut (T05.8)

- T09.0 Dëmtim sipërfaqësor i trupit (trungut), nivel i paspecifikuar
- T09.1 Plagë e hapur e trungut, nivel i paspecifikuar
- T09.2 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e një artikulacioni dhe ligamenti të paspecifikuar të trungut
- T09.3 Dëmtim i palcës së kurrizit, nivel i paspecifikuar
- T09.4 Dëmtim i një nervi të paspecifikuar, rrënjës së një nervi spinal dhe pleksusi të trungut
- T09.5 Dëmtim i një muskuli dhe tendini të paspecifikuar të trungut
- T09.6 Amputim traumatik i trungut, nivel i paspecifikuar
- T09.8 Dëmtime të tjera të specifikuara të trungut, nivel i paspecifikuar
- T09.9 Dëmtim i paspecifikuar i trungut, nivel i paspecifikuar

T10**Frakturë e gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

Përfshin: krahun e thyer NOS
 frakturën e krahut NOS

Përjashton: frakturat e shumëfishta të krahut, niveli i paspecifikuar (T02.-)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

- 0** e mbyllur
- 1** e hapur

T11**Dëmtime të tjera të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar**

Përjashton: plagët shtypëse të gjymtyrës së sipërme NOS (T04.2)
 frakturën e gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar (T10)
 plagët që përfshijnë shumë zona të trupit (T00-T06)

- T11.0 Dëmtim sipërfaqësor i gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar

- T11.1 Plagë e hapur e gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
- T11.2 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e një artikulacioni dhe ligamenti të paspecifikuar të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
- T11.3 Dëmtim i një nervi të paspecifikuar të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
- T11.4 Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
- T11.5 Dëmtim i një muskuli dhe tendini të paspecifikuar të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
- T11.6 Amputim traumatik i gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
Amputimi traumatik i krahut NOS
- T11.8 Dëmtime të tjera të paspecifikuara të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
- T11.9 Dëmtim i paspecifikuar i gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
Dëmtim i gjymtyrës së sipërme NOS

T12 Frakturë e gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar

Përfshin: këmbën e thyer NOS

frakturën e këmbës NOS

Përfshihet: frakturat e shumëfishta të këmbës, nivel i paspecifikuar(T02.-)

Nën-ndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

T13 Dëmtime të tjera të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar

Përfshihet: plagët shtypëse të gjymtyrës së poshtëme NOS (T04.3)

frakturën e gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar (T12)

plagët që përfshijnë shumë zona të trupit (T00-T06)

T13.0 Dëmtim sipërfaqësor i gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar

T13.1 Plagë e hapur e gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar

- T13.2** Luksacion, përdredhje dhe tendosje e një artikulacioni dhe ligamenti të paspecifikuar të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar
- T13.3** Dëmtim i një nervi të paspecifikuar të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar
- T13.4** Dëmtim i një ene gjaku të paspecifikuar të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar
- T13.5** Dëmtim i një muskuli dhe tendini të paspecifikuar të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar
- T13.6** Amputim traumatik i gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar
Amputimi traumatik i këmbës NOS
- T13.8** Dëmtime të tjera të paspecifikuara të gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar
- T13.9** Dëmtim i paspecifikuar i gjymtyrës së poshtëme, nivel i paspecifikuar
Amputimi traumatik i këmbës NOS

T14 Dëmtim i një zone të paspecifikuar të trupit

Përfshihet: plagët që përfshijnë shumë zona të trupit (T00-T07)

T14.0 Dëmtim sipërfaqësor i një zone të paspecifikuar të trupit

Abrasion

Fluska (jotermale)

Nxirje

Kontuzion

Hematomë

Plagë nga trup i huaj sipërfaqësor

(nga ciflat) pa plagë të madhe të hapur

Pickim nga insektet (jo helmuese)

Plagë sipërfaqësore

NOS

Përfshihet: plagët sipërfaqësore të shumëfishta NOS (T00.9)

T14.1 Plagë e hapur e një zone të paspecifikuar të trupit

Kafshim nga kafshët

Prerje

Lacerim

Plagë e hapur

Plagë shpuese me trup të huaj (penetrues)

NOS

Përfshihet: të shumëfishta:

- plagët e hapura NOS (T01.9)
- amputimet traumatike NOS (T05.9)
- amputimin traumatik NOS (T14.7)

T14.2 Frakturë e një zone të paspecifikuar të trupit

Frakturë:

- NOS
- e mbyllur NOS
- e përdredhur NOS
- e zhvendosur NOS
- e hapur NOS

Përjashton: frakturat e shumëfishta NOS (T02.9)

Nënndarjet në vazhdim ofrohen për përdorim opsional, nëpërmjet një karakteri në pozicion shtesë, kur nuk është e mundur ose nuk dëshirohet përdorimi i shumë kodeve për identifikimin e frakturës dhe plagës së hapur; një frakturë e paidentifikuar si e mbyllur ose e hapur duhet klasifikuar si e mbyllur:

0 e mbyllur

1 e hapur

T14.3 Luksacion, përdredhje dhe tendosje e një zone të paspecifikuar të trupit

Avulsion

Laceracion

Ndrydhje

Tërheqje

Traumatik/e:

- hematoartrozë
- rupturë
- sublüksacion
- grisje

të

artikulationit
(kapsulës)
ligamentit

NOS

Përjashton: zhvendosje, përdredhje dhe tërheqje të shumëfishta NOS (T03.9)

T14.4 Dëmtim i një ose disa nervave të një zone të paspecifikuar të trupit

Dëmtim i nervit

Traumatik:

- çarje e nervit
- haematomieli
- paralizë (tranzitore)

NOS

Përjashton: dëmtimet e shumëfishta të nervave NOS (T06.2)

T14.5	Dëmtim i një ose disa enëve të gjakut të një zone të paspecifikuar të trupit Avulsion Prerje Plagë Laceracion Traumatik/e: • aneurizëm ose fistulë (arteriovenoze) • hematomë arteriale • rupturë <i>Përjashton:</i> dëmtimet e shumëfishta të enëve të gjekut NOS (T06.3)	e enës/ve të gjakut NOS
T14.6	Dëmtim i muskujve dhe tendineve të një zone të paspecifikuar të trupit Avulsion Prerje Plagë Laceracion Rupturë traumatike <i>Përjashton:</i> dëmtimet e shumëfishta të tendineve dhe muskujve NOS (T06.4)	e muskulit/jve NOS dhe tendinit/eve NOS
T14.7	Dëmtim me dërrmim dhe amputim traumatik i një zone të paspecifikuar të trupit Plagët shtypëse NOS Amputimi traumatik NOS <i>Përjashton:</i> të shumëfishta: • plagët shtypëse NOS (T04.9) • amputimet traumatike NOS (T05.9)	
T14.8	Dëmtime të tjera të një zone të paspecifikuar të trupit	
T14.9	Dëmtim, i paspecifikuar <i>Përjashton:</i> plagët e shumëfishta NOS (T07)	

Pasojat e një trupi të huaj që futet nëpërmjet një vrimë natyrale të organizmit
(T15–T19)

Përjashton: trupin e huaj:

- të harruar aksidentalisht në plagën operatore (T81.5)
- në plagët shpuese (shih plagët e hapura sipas rajoneve të trupit)
- të mbartur, në indin e butë (M79.5)

nga cifla, pa plagë të madhe të hapur (shih plagët sipërfaqësore sipas rajoneve të trupit)

T15

Trup i huaj në zonën e jashtme të syrit

Përjashton: trupin e huaj në plagën penetruese të:

- orbitës dhe kokërdhokut (S05.4-S05.5)
- mbetur (të vjetër) (H05.5, H44.6-H44.7)
- orbitës dhe kokërdhokut:
 - i ngelur (i vjetër) (H05.5, H44.6-H44.7)

trupin e huaj të mbetur në qepallë (H02.8)

T15.0

Trup i huaj në korne

T15.1

Trup i huaj në qeskën konjunktivale

T15.8

Trup i huaj në pjesë të tjera e të shumta të zonës së jashtme të syrit

Trup i huaj në pikën e lotimit

T15.9

Trup i huaj në zonën e jashtme të syrit, pjesë e paspecifikuar

T16

Trup i huaj në vesh

Përfshin: kanalin e dëgjimit

T17

Trup i huaj në traktin (aparatin) e frymëmarrjes

Përfshin: asfiksionin e shkaktuar nga trupi i huaj

mbytjen nga:

- ushqimi (i regurgituar)
- flegma

inhalimin lëngjeve ose të vjellave NOS

T17.0

Trup i huaj në sinuset nazale

T17.1

Trup i huaj në vrimën e hundës

Hundë NOS

T17.2

Trup i huaj në faring

Nazofaring

Grykë NOS

- T17.3 Trup i huaj në laring
T17.4 Trup i huaj në trake
T17.5 Trup i huaj në bronke
T17.8 Trup i huaj në pjesë të tjera të shumta të traktit të frymëmarrjes
Bronkiolë
Mushkëri
T17.9 Trup i huaj në traktin e frymëmarrjes, pjesë e paspecifikuar

T18 Trup i huaj në traktin tretës

Përfshihet: trupin e huaj në faring (T17.2)

- T18.0 Trup i huaj në gojë
T18.1 Trup i huaj në ezofag
T18.2 Trup i huaj në stomak
T18.3 Trup i huaj në zorrën e hollë
T18.4 Trup i huaj në zorrën e trashë
T18.5 Trup i huaj në anus dhe rektum
Rektosigmoid (junksioni)
T18.8 Trup i huaj në pjesë të tjera të shumta të traktit tretës
T18.9 Trup i huaj në traktin tretës, pjesë e paspecifikuar
Sistemi digjektiv NOS
Trup i huaj i gëlltitur NOS

T19 Trup i huaj në traktin urogjenital

Përfshihet: dispozitivin intrauterin (intrauterin)(vaginal):

- komplikacionet mekanike të (T83.3)
- prania e (Z97.5)

- T19.0 Trup i huaj në uretër
T19.1 Trup i huaj në fshikëzën (vezikën) e urinës
T19.2 Trup i huaj në vulvë dhe vaginë
T19.3 Trup i huaj në mitër (uterus) [çfarëdo pjese]
T19.8 Trup i huaj në pjesë të tjera të shumta të traktit urogjenital
T19.9 Trup i huaj në traktin urogjenital, pjesë e paspecifikuar

Djegiet dhe gërryerjet (T20–T32)

Përfshin: djegiet (termale) nga:

- përdorimi i aplikimeve elektrike
- elektriciteti
- flaka
- fërkimi
- ajri i nxehtë dhe gazet e nxehta
- objektet e nxehta
- vetëtimja
- rrezatimi

djegiet kimike [gërryerjet] (të jashtme)(të brendshme)
djegie

Përfshin: eritemën [dermatitin] ab igne (L59.0)
çrregullimet që lidhen me rrezatimin e lëkurës dhe indit të nënlëkurës (L55-L59)
djegien nga dielli (L55.-)

Djegiet dhe gërryerjet e sipërfaqes së jashtme të trupit, specifikuar sipas vendit (T20–T25)

Përfshin: djegiet dhe gërryerjet e:

- shkallës së parë [eritema]
- shkallës së dytë [fluska] [humbje epidermale]
- shkallës së tretë [nekrozë e thellë e indit të nënlëkurës] [humbje e lëkurës në gjithë trashësinë e saj]

T20 Djegie dhe gërryerje të kokës dhe qafës

Përfshin: veshin [çdo pjesë]
syrin me pjesët e tjera të fytyrës, kokën dhe qafën
buzën
hundën (septumin)
skalpin [çdo pjesë]

tëmthin e kokës (rajonin)

Përjashton: djegien dhe gërryerjen (të):

- kufizuar në sy dhe anekse (T26.-)
- gojë dhe farings (T28.-)

T20.0	Djegie e një grade (shkalle) të paspecifikuar të kokës dhe qafës
T20.1	Djegie e shkallës së parë të kokës dhe qafës
T20.2	Djegie e shkallës së dytë të kokës dhe qafës
T20.3	Djegie e shkallës së tretë të kokës dhe qafës
T20.4	Gërryerje (korrozion) e një grade të paspecifikuar e kokës dhe qafës
T20.5	Gërryerje (korrozion) e gradës së parë e kokës dhe qafës
T20.6	Gërryerje (korrozion) e gradës së dytë e kokës dhe qafës
T20.7	Gërryerje (korrozion) e gradës së tretë e kokës dhe qafës

T21

Djegie dhe gërryerje të trungut

Përfshin: murin abdominal

anusin

shpinën [çdo pjesë]

gjirin

të ndenjurat

murin e gjoksit

ijën

zonën inguinale

zonën interskapulare

labiumin (majus)(minus)

penisin

perineumin

skrotumin

testin

vulvën

Përjashton: djegien dhe gërryerjen e:

- aksilës (T22.-)
- regionit skapular (T22.-)

T21.0	Djegie e një plaje të paspecifikuar të trungut
T21.1	Djegie e gradës së parë e trungut
T21.2	Djegie e gradës së dytë e trungut

T21.3	Djegje e gradës së tretë e trungut
T21.4	Gërryerje (korrozion) e një grade të paspecifikuar e trungut
T21.5	Gërryerje (korrozion) e gradës së parë e trungut
T21.6	Gërryerje (korrozion) e gradës së dytë e trungut
T21.7	Gërryerje (korrozion) e gradës së tretë e trungut

T22

Djegje dhe gërryerje e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës

Përfshin: krahun [çdo pjesë, përveç kyçit të dorës dhe të vetëm dorës]
aksilën

zonën skapulare

Përjashton: djegien dhe gërryerjen e:

- zonës interskapulare (T21.-)
- vetëm të kyçit të dorës dhe të dorës (T23.-)

T22.0	Djegje e një grade të paspecifikuar e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.1	Djegje e gradës së parë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.2	Djegje e gradës së dytë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.3	Djegje e gradës së tretë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.4	Gërryerje (korrozion) e një grade të paspecifikuar e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.5	Gërryerje (korrozion) e gradës së parë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.6	Gërryerje (korrozion) e gradës së dytë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës
T22.7	Gërryerje (korrozion) e gradës së tretë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kyçit të dorës dhe dorës

T23

Djegje dhe gërryerje e kyçit të dorës dhe dorës

Përfshin: gishtin (thoin)
pëllëmbën
gishtin e madh të dorës (thoin)

T23.0	Djegje e një grade të paspecifikuar e kyçit të dorës dhe dorës
-------	--

T23.1	Djegie e gradës së parë e kyçit të dorës dhe dorës
T23.2	Djegie e gradës së dytë e kyçit të dorës dhe dorës
T23.3	Djegie e gradës së tretë e kyçit të dorës dhe dorës
T23.4	Gërryerje (korrozion) e një grade të paspecifikuar e kyçit të dorës dhe dorës
T23.5	Gërryerje (korrozion) e gradës së parë e kyçit të dorës dhe dorës
T23.6	Gërryerje (korrozion) e gradës së dytë e kyçit të dorës dhe dorës
T23.7	Gërryerje (korrozion) e gradës së tretë e kyçit të dorës dhe dorës

T24 Djegie dhe gërryerje të ijes dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës

Përfshin: këmbën [çdo pjesë, përveç kaviļjes dhe këmbën, vetëm]

Përjashton: djegien dhe gërryerjen e kaviļjes dhe këmbës, vetëm (T25.-)

T24.0	Djegie e një grade të paspecifikuar e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.1	Djegie e gradës së parë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.2	Djegie e gradës së dytë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.3	Djegie e gradës së tretë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.4	Gërryerje e një grade të paspecifikuar e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.5	Gërryerje e gradës së parë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.6	Gërryerje e gradës së dytë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës
T24.7	Gërryerje e gradës së tretë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshtëme, me përjashtim të kyçit të këmbës dhe këmbës

T25 Djegie dhe gërryerje të kyçit të këmbës dhe këmbës

Përfshin: thoin (thonjtë) e këmbës

T25.0	Djegie e një grade të paspecifikuar e kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.1	Djegie e gradës së parë e kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.2	Djegie e gradës së dytë e kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.3	Djegie e gradës së tretë e kyçit të këmbës dhe këmbës

T25.4	Gërryerje e një grade të paspecifikuar e kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.5	Gërryerje e gradës së parë e kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.6	Gërryerje e gradës së dytë e kyçit të këmbës dhe këmbës
T25.7	Gërryerje e gradës së tretë e kyçit të këmbës dhe këmbës

Djegje dhe gërryerje të kufizuara të syrit dhe organeve të brendshme

(T26–T28)

T26 Djegje dhe gërryerje të kufizuara në sy dhe anekset e tij

T26.0	Djegje e kapakut të syrit (palpebrës) dhe zonës periokulare
T26.1	Djegje e kornesë dhe e qeses së konjunktivës
T26.2	Djegje me pasojë rupturën dhe shkatërrimin e bulbit të syrit
T26.3	Djegje e pjesëve të tjera të syrit dhe anekseve të tij
T26.4	Djegje e syrit dhe anekseve të tij, pjesë e paspecifikuar
T26.5	Gërryerje e palpebrës dhe zonës periokulare
T26.6	Gërryerje e kornesë dhe qeses së konjunktivës
T26.7	Gërryerje me pasojë rupturë dhe shkatërrimin e bulbit të syrit
T26.8	Gërryerje e pjesëve të tjera të syrit dhe anekseve të tij
T26.9	Gërryerje e syrit dhe anekseve të tij, pjesë e papëcaktuar

T27 Djegje dhe gërryerje të traktit të frymëmarjes

T27.0	Djegje e laringut dhe trakesë
T27.1	Djegje ku përfshihet laringu dhe trakea me mushkërinë <i>Përfshihet:</i> sindromën e plagosjes nga shpërthimi (T70.8)
T27.2	Djegje e pjesëve të tjera të traktit të frymëmarjes Kaviteti torakal
T27.3	Djegje e traktit të frymëmarjes, pjesë e paspecifikuar
T27.4	Gërryerje e laringut dhe trakesë
T27.5	Gërryerje ku përfshihet laringu dhe trakea me mushkërinë
T27.6	Gërryerje e pjesëve të tjera të traktit të frymëmarjes
T27.7	Gërryerje e traktit të frymëmarjes, pjesë e paspecifikuar

T28**Djegie dhe gërryerje të organeve të brendshme**

T28.0	Djegie e gojës dhe faringut
T28.1	Djegie e ezofagut
T28.2	Djegie e pjesëve të tjera të traktit tretës
T28.3	Djegie e organeve të brendshme urogjenitale
T28.4	Djegie e organeve të brendshme të tjera e të paspecifikuara
T28.5	Gërryerje e gojës dhe faringut
T28.6	Gërryerje e ezofagut
T28.7	Gërryerje e pjesëve të tjera të traktit tretës
T28.8	Gërryerje e organeve të brendshme urogjenitale
T28.9	Gërryerje e organeve të brendshme të tjera e të paspecifikuara

*Djegie dhe gërryerje të zonave të shumta dhe të paspecifikuara të trupit
(T29–T32)*

T29**Djegie dhe gërryerje të shumë zonave të trupit**

Përfshin: djegiet dhe gërryerjet e klasifikueshme në më shumë se një nga kategoritë T20-T28

T29.0	Djegie të shumë zonave, gradë e paspecifikuar Djegie e shumëfishtë NOS
T29.1	Djegie e shumë zonave, jo më shumë se djegie e gradës së parë
T29.2	Djegie e shumë zonave, jo më shumë se djegie e gradës së dytë
T29.3	Djegie e shumë zonave, jo më shumë se djegie e gradës së tretë
T29.4	Djegie e shumë zonave, gradë e paspecifikuar Gërryerje e shumëfishtë NOS
T29.5	Gërryerje e shumë zonave, jo më shumë se gërryerje e gradës së parë
T29.6	Gërryerje e shumë zonave, jo më shumë se gërryerje e gradës së dytë
T29.7	Gërryerje e shumë zonave, jo më shumë se gërryerje e gradës së tretë

T30**Djegie dhe gërryerje në zonë të paspecifikuar të trupit**

Përfshirje: djegien dhe gërryerjen me përcaktim të masës trupore të përfshirë (T31-T32)

- T30.0** Djegie e një zone të paspecifikuar, gradë e paspecifikuar
Djegje NOS
- T30.1** Djegie e gradës së parë, zonë e paspecifikuar e trupit
Djegje e shkallës së parë NOS
- T30.2** Djegie e gradës së dytë, zonë e paspecifikuar e trupit
Djegje e shkallës së dytë NOS
- T30.3** Djegie e gradës së tretë, zonë e paspecifikuar e trupit
Djegje e shkallës së tretë NOS
- T30.4** Gërryerje e një zone të paspecifikuar të trupit, gradë e paspecifikuar
Gërryerje NOS
- T30.5** Gërryerje e gradës së parë, zonë e paspecifikuar e trupit
Gërryerje e shkallës së parë NOS
- T30.6** Gërryerje e gradës së dytë, zonë e paspecifikuar e trupit
Gërryerje e shkallës së dytë NOS
- T30.7** Gërryerje e gradës së tretë, zonë e paspecifikuar e trupit
Gërryerje e shkallës së tretë NOS

T31 Djegie të klasifikuara sipas madhësisë së sipërfaqes trupore të përfshirë

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur si kod parësor vetëm kur vendi i djegies nuk është i specifikuar. Mund të përdoret si kod shtesë, nëse dëshirohet, me kategoritë T20-T29 kur specifikohet vendi i djegies.

- T31.0** Djegie që përfshijnë më pak se 10% të sipërfaqes trupore
- T31.1** Djegie që përfshijnë 10-19% të sipërfaqes trupore
- T31.2** Djegie që përfshijnë 20-29% të sipërfaqes trupore
- T31.3** Djegie që përfshijnë 30-39% të sipërfaqes trupore
- T31.4** Djegie që përfshijnë 40-49% të sipërfaqes trupore
- T31.5** Djegie që përfshijnë 50-59% të sipërfaqes trupore
- T31.6** Djegie që përfshijnë 60-69% të sipërfaqes trupore
- T31.7** Djegie që përfshijnë 70-79% të sipërfaqes trupore
- T31.8** Djegie që përfshijnë 80-89% të sipërfaqes trupore
- T31.9** Djegie që përfshijnë 90% ose më shumë të sipërfaqes trupore

T32**Gërryerje të klasifikuara sipas madhësisë së sipërfaqes trupore të përfshirë**

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur si kod parësor vetëm kur vendi i djegies nuk është i specifikuar. Mund të përdoret si kod shtesë, nëse dëshirohet, me kategoritë T20-T29 kur specifikohet vendi i djegies.

T32.0	Gërryerje që përfshin më pak se 10% të sipërfaqes trupore
T32.1	Gërryerje që përfshin 10-19% të sipërfaqes trupore
T32.2	Gërryerje që përfshin 20-29% të sipërfaqes trupore
T32.3	Gërryerje që përfshin 30-39% të sipërfaqes trupore
T32.4	Gërryerje që përfshin 40-49% të sipërfaqes trupore
T32.5	Gërryerje që përfshin 50-59% të sipërfaqes trupore
T32.6	Gërryerje që përfshin 60-69% të sipërfaqes trupore
T32.7	Gërryerje që përfshin 70-79% të sipërfaqes trupore
T32.8	Gërryerje që përfshin 80-89% të sipërfaqes trupore
T32.9	Gërryerje që përfshin 90% ose më shumë të sipërfaqes trupore

Ngrirje e trupit (T33–T35)

Përfshihet: hipotermisë dhe efekte të tjera të temperaturave të ulëta (T68-T69)

T33**Ngrirje sipërfaqësore**

Përfshin: ngrirjen me humbje të pjesshme të trashësisë së lëkurës

Përfshihet: ngrirjen sipërfaqësore që përfshin shumë zona të trupit (T35.0)

T33.0	Ngrirje sipërfaqësore e kokës
T33.1	Ngrirje sipërfaqësore e qafës
T33.2	Ngrirje sipërfaqësore e krahërorit
T33.3	Ngrirje sipërfaqësore e murit të barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit
T33.4	Ngrirje sipërfaqësore e krahut

Përfshihet: ngrirjen sipërfaqësore të kyçit të dorës dhe vetëm të dorës (T33.5)

- T33.5** Ngrirje sipërfaqësore e kyçit të dorës dhe e dorës
- T33.6** Ngrirje sipërfaqësore e zonës së ijes dhe dhe kofshës
- T33.7** Ngrirje sipërfaqësore e gjurit dhe e kërcirit
Përjashton: ngrirjen sipërfaqësore të vetëm kavaljes dhe shputës së këmbës (T33.8)
- T33.8** Ngrirje sipërfaqësore e kyçit të këmbës dhe këmbës
- T33.9** Ngrirje sipërfaqësore e zonave të tjera dhe të paspecifikuara
 Ngrirje sipërfaqësore (të):
- NOS
 - këmbës NOS
 - trungut NOS

T34 Ngrirje me nekrozë të indeve

- Përjashton:* ngrirjen me nekrozë indore që përfshin shumë zona të trupit (T35.1)
- T34.0** Ngrirje me nekrozë të indeve të kokës
- T34.1** Ngrirje me nekrozë të indeve të qafës
- T34.2** Ngrirje me nekrozë të indeve të krahërorit
- T34.3** Ngrirje me nekrozë të indeve të murit të barkut, pjesës së poshteme të kurrizit dhe pelvisit (legenit)
- T34.4** Ngrirje me nekrozë të indeve të krahut
Përjashton: ngrirjen me nekrozë indore vetëm të kyçit të dorës dhe të dorës (T34.5)
- T34.5** Ngrirje me nekrozë të indeve të kyçit të dorës dhe dorës
- T34.6** Ngrirje me nekrozë të indeve të zonës pelvike dhe kofshës
- T34.7** Ngrirje me nekrozë të indeve të gjurit dhe e kërcirit
Përjashton: ngrirjen me nekrozë indore vetëm të kavaljes dhe këmbës (T34.8)
- T34.8** Ngrirje me nekrozë të indeve të kyçit të këmbës dhe këmbës
- T34.9** Ngrirje me nekrozë të indeve të zonave të tjera dhe të paspecifikuara
 Ngrirje me nekrozë indore (të):
- NOS
 - këmbës NOS
 - trungut NOS

T35**Ngrirje që përfshijnë shumë zona të trupit dhe ngrirje të paspecifikuara**

- T35.0** Ngrirje sipërfaqësore që përfshijnë shumë zona të trupit
Ngrirje sipërfaqësore e shumëfishtë NOS
- T35.1** Ngrirje me nekrozë të indeve që përfshijnë shumë zona të trupit
Ngrirje sipërfaqësore me nekrozë indore NOS
- T35.2** Ngrirje e paspecifikuar e kokës dhe e qafës
- T35.3** Ngrirje e paspecifikuar e krahërorit, barkut, pjesës së poshtme të kurrizit dhe pelvisit (legënit)
Ngrirje e trungut NOS
- T35.4** Ngrirje e paspecifikuar e gjymtyrës së sipërme
- T35.5** Ngrirje e paspecifikuar e gjymtyrës së poshtme
- T35.6** Ngrirje e paspecifikuar që përfshin shumë zona të trupit
Ngrirje e shumëfishtë NOS
- T35.7** Ngrirje e paspecifikuar e një zone të paspecifikuar
Ngrirje NOS

Helmim nga barnat, medikamentet dhe substancat biologjike

(T36–T50)

Përfshin: overdozën nga këto substanca

substancën e gabuar të dhënë ose të marrë gabimisht

Përfshihet: abuzimin me substanca që nuk krijojnë varësi (F55)

efektet anësore ["hipersensitivitet", "reaksione", etj.] të substancave të duhura të administruara në mënyrë korrekte; raste të tilla duhen klasifikuar sipas natyrës së efekteve anësore, të tilla si:

- gastriti nga aspirina (K29.-)
- sëmundjet e gjakut (D50-D76)
- dermatiti:
 - i kontaktit (L23-L25)
 - i shkaktuar nga substancat e marra nga brenda (L27.-)
- nefropatia (N14.0-N14.2)
- efektet anësore të paspecifikuara të barnave (T88.7)

varësinë nga drogat dhe çrregullimet mendore dhe të sjelljes shkaktuar nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10-F19)

reaksionet nga barnat dhe helmimet që prekin fetusin dhe të porsalindurin (P00-P96)

intoksikimin patologjik nga drogat (F10-F19)

T36

Helmim nga antibiotikët sistemikë

Përjashton: antibiotikët:

- antineoplastikë (T45.1)
- të aplikuar lokalisht NEC (T49.0)
- të përdorur lokalisht për:
 - veshin, hundën dhe fytyrën (T49.6)
 - syrin (T49.5)

T36.0	Penicilinat
T36.1	Cefalosporinat dhe antibiotikë të tjerë nga beta-laktaminat
T36.2	Grupi i kloramfenikolit
T36.3	Makrolidet
T36.4	Tetraciklinat
T36.5	Aminoglukozidet
	Streptomicina
T36.6	Rifamicinat
T36.7	Antibiotikët antifungale, të përdorur në rrugë të përgjithshme
T36.8	Antibiotikë sistemikë të tjerë
T36.9	Antibiotik sistemik, i paspecifikuar

T37

Helmime nga të tjerë anti-infektivë sistemikë dhe antiparazitarë

Përjashton: anti-infektivët:

- të përdorur lokalisht NEC (T49.0)
- të përdorur lokalisht (për):
 - veshin, hundën dhe fytyrën (T49.6)
 - syrin (T49.5)

T37.0	Sulfamidet
T37.1	Barnat antimykobakteriale

Përjashton: rifamicinat (T36.6)

	streptomycinat (T36.5)
T37.2	Antimalarikët dhe barnat që veprojnë mbi të tjerë protozoarë të gjakut <i>Përjashton:</i> derivatet e hidroksikinoloneve (T37.8)
T37.3	Barna të tjerë antiprotozoarë
T37.4	Antihelmintikët
T37.5	Barnat antivirale <i>Përjashton:</i> amantadinën (T42.8) citarabinën (T45.1)
T37.8	Të tjerë antiparazitarë dhe anti-infektivë sistemikë të paspecifikuar Derivatet e hidroksikinoloneve <i>Përjashton:</i> barnat antimalarikë (T37.2) hormonin oksitocik (T50.9) hormonin paratiroidik dhe derivatet e tij (T50.9)
T37.9	Anti-infektivë sistemikë dhe antiparazitarë, të paspecifikuar
T38	Helmim nga hormonet dhe zëvendësuesit e antagonistët e tyre sintetikë, të paklasifikuar tjetërkund <i>Përjashton:</i> mineralkortikoidët dhe antagonistët e tyre (T50.0) hormonet oksitoksike (T48.0) hormonet paratiroide dhe derivatet e tyre (T50.9)
T38.0	Glukokortikoidet dhe analogët sintetikë <i>Përjashton:</i> glukokortikoidet e përdorur lokalisht (T49.-)
T38.1	Hormonet e tiroides dhe zëvendësuesit
T38.2	Barnat antitiroidalë
T38.3	Insulina dhe barnat hypoglicemikë [antidiabetikë]
T38.4	Kontraceptivët oralë Preparatet me një apo disa përbërës
T38.5	Estrogjenë dhe progestogjenë të tjerë Miksturat dhe zëvendësuesit
T38.6	Antigonadotropinat, antiestrogjenikët, antiandrogjenikët, të paklasifikuar tjetërkund Tamoksifeni
T38.7	Androgjenët dhe grupi i anabolizantëve
T38.8	Hormone të tjerë të paspecifikuar dhe zëvendësuesit e tyre sintetikë

Hormonet e pituitares anteriore [adenohipofizare]
T38.9 Antagonistë hormonale të tjerë e të paspecifikuar

T39 **Helmim nga analgjezikët jo-opioidë, antipiretikët dhe antireumatikët**

T39.0 Salicilatet

T39.1 Derivatet e 4-aminofenolit

T39.2 Derivatet e pirazonit

T39.3 Barna të tjera anti-inflamatorë josteroidalë [NSAID]

T39.4 Antireumatikët, të paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: glukokortikoidet (T38.0)
 salicilatet (T39.0)

T39.8 Të tjerë analgjezikë jo-opioidë dhe antipiretikë, të paklasifikuar tjetërkund

T39.9 Analgjezikë jo-opioidë, antipiretikë dhe antireumatikë, të paspecifikuar

T40 **Helmim nga narkotikët dhe psikodisleptikët [haluçinogjenët]**

Përjashton: varësinë nga drogat dhe çrregullimet mendore dhe të sjelljes shkaktuar nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10-F19)

T40.0 Opiumi

T40.1 Heroina

T40.2 Opioidë të tjerë

Kodeina

Morfina

T40.3 Metadoni

T40.4 Narkotikë sintentikë të tjerë

Petidina

T40.5 Kokaina

T40.6 Narkotikë të tjerë e të paspecifikuar

T40.7 Kanabis (derivatet)

T40.8 Lisergide [LSD]

T40.9 Psikodisleptikë [haluçinogjenë] të tjerë dhe të paspecifikuar

Meskalina

Psilocina
Psilocibina

T41 **Helmim me anestetikë dhe gaze terapeutikë**

Përjashton: benzodiazepinat (T42.4)
 kokainën (T40.5)
 opioidet (T40.0-T40.2)

T41.0 **Anestetikë të inhaluar (inhalatorë)**

Përjashton: oksigjenin (T41.5)

T41.1 **Anestetikë intravenozë**

Tiobarbituratet

T41.2 **Anestetikë të tjerë të përgjithshëm, të paspecifikuar**

T41.3 **Anestetikë lokalë**

T41.4 **Anestetik, i paspecifikuar**

T41.5 **Gaze terapeutikë**

Dioksidi i karbonit

Oksigjeni

T42 **Helmim nga barnat atipiretikë, sedativë-hipnotikë dhe antiparkinsonikë**

Përjashton: vartësinë nga drogat dhe çrregullimet mendore dhe të sjelljes
 shkaktuar nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10-F19)

T42.0 **Derivatet e hidantoinës**

T42.1 **Iminostilbenet**

Karbamazepinë

T42.2 **Suksinimidet dhe oksazolidinedionet**

T42.3 **Barbituratet**

Përjashton: tiobarbituratet (T41.1)

T42.4 **Benzodiazepinat**

T42.5 **Antiepileptikë e përbërë, të paklasifikuara tjetërkund**

T42.6 **Barna të tjera antiepileptikë dhe sedativë-hypnotikë**

Metakualoni

Acidi valproik

Përjashton: karbamazepinën (T42.1)

T42.7 **Barna antiepileptikë dhe sedativë-hypnotikë, të paspecifikuar**

Për gjumë:

- pirje
 - droga
 - tableta
- NOS

T42.8 Barna antiparkinsonikë dhe të tjerë depresantë qendrorë të tonusit muskulator
Amantadina

T43 Helmin nga barna psikotrope, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: frenuesit e oreksit (T50.5)
barbituratet (T42.3)
benzodiazepinat (T42.4)
vartësinë nga drogat dhe çrregullimet mendore dhe të sjelljes shkaktuar nga përdorimi i substancave psikoaktive (F10-F19)
metakualonin (T42.6)
psikodisleptikët [haluçinogjenët] (T40.7-T40.9)

T43.0 Antidepresivët triciklikë dhe tetraciklikë
T43.1 Antidepresivët frenues të monoaminë-oksidadës
T43.2 Antidepresivë të tjerë e të paspecifikuar
T43.3 Antipsikotikët fenotiazinë dhe neuroleptikët
T43.4 Neuroleptikët butyrofenonë dhe thioksantenë
T43.5 Antipsikotikë dhe neuroleptikë të tjerë e të paspecifikuar
Përjashton: rauwolfian (T46.5)
T43.6 Psikostimuluesit me potencial abuzimi
Përjashton: kokainën (T40.5)
T43.8 Barna të tjera psikotrope, të paklasifikuara tjetërkund
T43.9 Bar psikotrop, i paspecifikuar

T44 Helmin me barna që në rradhë të parë prekin sistemin nervor autonom

T44.0 Vepruesit (agjentët) antikolinesterazë
T44.1 Të tjerë parasimpatomimetikët [kolinergjikë]
T44.2 Barna ganglio-blokues, të paklasifikuara tjetërkund
T44.3 Të tjerë parasimpatolitikë [antikolinergjikë dhe antimuskarinikë] dhe spasmolitikë, të paklasifikuar tjetërkund

- Papaverinë
- T44.4** Kryesisht agonistët e alfa-adrenoreceptorëve, të paklasifikuar tjetërkund
- Metaraminoli
- T44.5** Kryesisht agonistë të beta-adrenoreceptorëve, të paklasifikuar tjetërkund
- Përjashton:* agonistët e β -adrenoreceptorëve të përdorur në terapinë e astmës (T48.6)
- T44.6** Antagonistë të alpha-adrenoreceptorëve, të paklasifikuar tjetërkund
- Përjashton:* alkaloidët e bririt të thekrës (T48.0)
- T44.7** Antagonistë të beta-adrenoreceptorëve, të paklasifikuar tjetërkund
- T44.8** Agjentë adrenergjikë-neuron-blokues me veprim qendror, të paklasifikuara tjetërkund
- Përjashton:* klonidinën (T46.5)
guanetidinën (T46.5)
- T44.9** Barna të tjerë e të paspecifikuara që prekin në rradhë të parë sistemin nervor autonom
- Barnat stimulues të adrenoreceptorëve α - dhe β

T45

Helmim nga agjentë kryesisht sistemikë dhe hematologjikë, të paklasifikuar tjetërkund

- T45.0** Barnat antialergjikë dhe antiemetikë
- Përjashton:* neuroleptikët e bazuar në fenotiazinë (T43.3)
- T45.1** Barnat antineoplastikë dhe immunosupresivë
- Antibiotikët antineoplastikë
- Citarabina
- Përjashton:* tamoksifenin (T38.6)
- T45.2** Vitamina, të paklasifikuara tjetërkund
- Përjashton:* acidin nikotinik (derivatet) (T46.7)
vitaminën K (T45.7)
- T45.3** Enzima, të paklasifikuara tjetërkund
- T45.4** Hekuri dhe përbërësit e tij
- T45.5** Antikoagulantët
- T45.6** Barna që prekin fibrinogjenin
- T45.7** Antagonistët e antikoagulantëve, vitamina K dhe koagulantë të tjerë

- T45.8** Të tjerë agjentë kryesisht sistemikë dhe hematologjikë
 Preparatet hepaticë dhe agjentë të tjerë antiemetikë
 Gjak natyral dhe nënprodukte të gjakut
 Zëvendësuesit e plazmës
Përjashton: imunoglobulinën (T50.9)
 hekurin (T45.4)
- T45.9** Agjentë kryesisht sistemikë e hematologjikë, të paspecifikuar

T46 Helmin nga agjentë që prekin kryesisht sistemin kardiovaskular

- Përjashton:* metaraminolin (T44.4)
- T46.0** Glukozidet kardio-stimulantë dhe barnat me veprim të ngjashëm
- T46.1** Kalçiblokuesit
- T46.2** Barna të tjerë antiaritmikë, të paklasifikuar tjetërkund
Përjashton: antagonistët e β -adrenoreceptorëve (T44.7)
- T46.3** Vazodilatatorët koronarë, të paklasifikuar tjetërkund
 Dipyridamole
Përjashton: antagonistët e β -adrenoreceptorëve (T44.7)
 kalçiblokuesit (T46.1)
- T46.4** Frenuesit e enzimës së konversionit të angiotensinës
- T46.5** Barna të tjerë hipertensivë, të paklasifikuar tjetërkund
 Klonidina
 Guanetidina
 Rauwolfia
Përjashton: antagonistët e β -adrenoreceptorëve (T44.7)
 kalçiblokuesit (T46.1)
 diuretikët (T50.0-T50.2)
- T46.6** Barnat që ulin lipidet dhe ata anti-arteriosklerotikë
- T46.7** Vazodilatatorët periferikë
 Acidi nikotinik (derivatet)
Përjashton: papaverinën (T44.3)
- T46.8** Barnat antivarikoze, duke përfshirë dhe ato kundër sklerozës
- T46.9** Agjentë të tjerë të paspecifikuar që prekin kryesisht sistemin kardiovaskular

T47 Helmin nga agjentë që prekin kryesisht traktin tretës

- T47.0 Antagonistët e receptorëve të H2-histaminës
- T47.1 Barna të tjerë antiacidë dhe që ulin sekrecionin e stomakut
- T47.2 Laksativët nxitës
- T47.3 Laksativët salinë dhe ozmotikë
- T47.4 Laksativë të tjerë
Barna atonikë intestinale
- T47.5 Barnat digjektivë
- T47.6 Barnat antidiarreikë
Përfshihet: antibiotikët sistematikë dhe të tjerë anti-infektivë (T36-T37)
- T47.7 Barnat që shkaktojnë të vjella (emetikët)
- T47.8 Agjentë të tjerë që prekin kryesisht traktin tretës
- T47.9 Agjent që prek kryesisht traktin tretës, i paspecifikuar

T48 **Helmim nga agjentë që veprojnë kryesisht mbi muskulaturën e lëmuar dhe atë skeletike dhe në traktin e frymëmarrjes**

- T48.0 Barnat oksitocikë
Përfshihet: estrogenët, progestogjenët dhe antagonistët (T38.4-T38.6)
- T48.1 Relaksuesit e muskujve të skeletit [agjentë të bllokimit neuromuskular]
- T48.2 Agjentë të tjerë e të paspecifikuar që veprojnë kryesisht mbi muskujt
- T48.3 Qetësuesit e kollës (antitusivët)
- T48.4 Ekspektorantët
- T48.5 Barnat kundër të ftohurit
- T48.6 Antiastmatikët, të paklasifikuar tjetërkund
Antagonistët e β -adrenoreceptorëve të përdorur në terapinë e astmës
Salbutamoli
Përfshihet: antagonistët e β -adrenoreceptorëve jo të përdorur në terapinë e astmës
hormonet e pituitares anteriore [adenohipofizës] (T38.8)
- T48.7 Barna të tjerë e të paspecifikuar që veprojnë kryesisht mbi aparatit e frymëmarrjes

T49

Helmim nga barna për përdorim lokal që prekin kryesisht lëkurën dhe mukozën, si dhe nga barna që veprojnë në sy, veshë, hundë, laring dhe në stomatologji

Përfshin: glukokortikoidët e përdorur lokalisht

- T49.0 Barna me përdorim lokal antifungalë, anti-infektivë dhe anti-inflamatorë, të paklasifikuara tjetërkund
- T49.1 Antipruriginozët
- T49.2 Astringjentët dhe detergjentët lokalë
- T49.3 Zbutësit (emolientët), lehtësuesit (qetësuesit) dhe mbrojtësit e lëkurës
- T49.4 Barnat keratolitike, keratoplastike dhe përgatesa të tjera për trajtimin e flokëve
- T49.5 Barna dhe përgatesa oftalmologjike
Anti-infektivët e përdorur në sy
- T49.6 Barna dhe përgatesa otorinolaringologjike
Anti-infektivët e përdorur në vesh, hundë dhe fyt
- T49.7 Barna dentare, të përdorur lokalisht
- T49.8 Barna të tjerë lokalë
Spermicidet
- T49.9 Bar me veprim lokal, i paspecifikuar

T50

Helmim nga barna, medikamente dhe substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara

- T50.0 Mineralokortikoidët dhe antagonistët e tyre
- T50.1 Diuretikët e ansës
- T50.2 Inhalatorët e anhidrazës karbonike, benzotiadiazidet dhe diuretikët
Acetazolamidi
- T50.3 Tretësat elektrolitike dhe kalorike
Kripërat rehidruese orale
- T50.4 Barna që veprojnë mbi metabolizmin e acidit urik
- T50.5 Frenuesit e oreksit
- T50.6 Antidotët dhe vepruesit xhelatinozë, të paklasifikuar tjetërkund
Frenuesit e alkoolit
- T50.7 Analeptikët dhe antagonistët e receptorëve të opioideve
- T50.8 Barnat diagnostikuese

T50.9	Barna, medikamentet dhe substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara
	Agjentë acidifikues
	Agjentë alkalizues
	Imunoglobulina
	Imunologjikët
	Barnat lipotropike
	Hormonet e paratiroides dhe derivatet e tyre

Efektet toksike të substancave kryesisht jo-mjekësore sipas burimit

(T51–T65)

Përjashton: gërryerjet (T20-T32)
 efekte toksike të lokalizuara dikund tjetër (A00-R99)
 gjendje respiratore të shkaktuara nga agjentë të jashtëm (J60-J70)

T51 Efekti toksik i alkoolit

T51.0	Etanoli
	Alkooli etilik
	<i>Përjashton:</i> helmimin akut nga alkooli ose efektet "pas dehjes" (F10.0) dehjen (F10.0) helmimin patologjik nga alkooli (F10.0)
T51.1	Metanoli
	Alkooli metilik
T51.2	2-Propanoli
	Alkooli izopropilik
T51.3	Vaji fusel
	Alkooli:
	• amilik
	• butilik [1-butanol]
	• propilik [1-propanol]
T51.8	Alkoole të tjerë
T51.9	Alkool, i paspecifikuar

T52**Efekti toksik i solventëve organikë**

Përjashton: derivatet halogjene të hidrokarbureve alifatike dhe aromatike (T53.-)

T52.0**Produktet e naftës**

Benzinë [karburant]

Vajgur [vaj parafinik]

Dyllë parafine

Karburante:

- eter
- naftë
- përzierje

T52.1**Benzoli**

Përjashton: homologët e benzenit (T52.2)
nitroderivativët dhe aminoderivatët e benzenit dhe
homologëve të tij (T65.3)

T52.2**Homologët e benzolit**

Tolueni [metilbenzeni]

Xsileni [dimetilbenzeni]

T52.3**Glikolet****T52.4****Ketonet****T52.8****Tretësira të tjera organike****T52.9****Tretësirë organike, e paspecifikuar****T53****Efekti toksik i derivateve halogjene të hidrokarbureve alifatike dhe aromatike****T53.0****Tetraklorid karboni**

Tetraklormetani

T53.1**Kloroformi**

Triklormetani

T53.2**Trikloretileni**

Trikloreteni

T53.3**Tetrakloretileni**

Perkloretileni

Tetrakloreteni

T53.4	Diklormetani Klormetileni
T53.5	Klorofluorokarbonet
T53.6	Halogjenë të tjerë, derivate të hidrokarbureve alifatikë
T53.7	Halogjenë të tjerë, derivate të hidrokarbureve aromatikë
T53.9	Halogjen, derivat i hidrokarbureve aromatikë, i paspecifikuar

T54 Efekti toksik i substancave gërryese (korrozive)

T54.0	Fenoli dhe homologët e fenolit
T54.1	Përbërje organike gërryese të tjera
T54.2	Acidet gërryese dhe substancat e ngjashme me to Acid: • klorhidrik • sulfurik
T54.3	Substancat alkaline gërryese (korrozive) dhe substancat e ngjashme me to Hidroksidi i kaliumit Hidroksidi i natriumit
T54.9	Substancë gërryese (korrozive), e paspecifikuar

T55 Efekti toksik i sapuneve dhe detergjentëve

T56 Efekte toksike të metaleve

Përfshin: tymërat dhe avujt e metaleve
metalet nga të gjitha burimet, përveç substancave mjekësore

Përfshihet: arsenikun dhe përbërësit e tij (T57.0)
manganeziumin dhe përbërësit e tij (T57.2)

T56.0	Plumbi dhe përbërësit e tij
T56.1	Mërkuri dhe përbërësit e tij
T56.2	Kromi dhe përbërësit e tij
T56.3	Kadmiumi dhe përbërësit e tij
T56.4	Bakri dhe përbërësit e tij
T56.5	Zinku dhe përbërësit e tij
T56.6	Kallaji dhe përbërësit e tij
T56.7	Beriliumi dhe përbërësit e tij

- T56.8 Metale të tjera
 Talium
- T56.9 Metal, i paspecifikuar

T57 Efekte toksike të substancave të tjera inorganike

- T57.0 Arseniku dhe përbërësit e tij
- T57.1 Fosfori dhe përbërësit e tij
Përjashton: insekticidet organofosforike (T60.0)
- T57.2 Manganezi dhe përbërësit e tij
- T57.3 Cianid hidrogjeni
- T57.8 Substanca inorganike të specifikuara, të tjera
- T57.9 Substancë inorganike, e paspecifikuar

T58 Efekti toksik i monoksidit të karbonit

Përfshin: nga të gjitha burimet

T59 Efekti toksik i gazeve, tymrave dhe avujve të tjerë

Përfshin: aerosolet nën presion

Përjashton: fluoroklorokarburet (T53.5)

- T59.0 Oksid nitrogjeni
- T59.1 Dioksidi i squfurit
- T59.2 Formaldehida
- T59.3 Gazi lotsjellës
 Gazi lotsjellës
- T59.4 Gazi klorinë
- T59.5 Gazi florinë dhe florur hidrogjeni
- T59.6 Sulfur hidrogjeni
- T59.7 Dioksidi i karbonit
- T59.8 Të tjera gaze, tymra dhe avuj të specifikuar
- T59.9 Gaze, tymra dhe avujt, të paspecifikuara

T60 Efekti toksik i pesticideve

Përfshin: konservuesit e drurit

T60.0	Insekticidet organofosfate dhe karbamate
T60.1	Insekticidet halogjene
	<i>Përjashton:</i> hidrokarbonet e kloruara (T53.-)
T60.2	Insekticide të tjera
T60.3	Herbicidet dhe fungicidet
T60.4	Rodenticidet (për brejtësit)
	Taliumi
	<i>Përjashton:</i> strikninën dhe kripërat e saj (T65.1)
T60.8	Pesticide të tjera
T60.9	Pesticide, të paspecifikuara

T61 Efekti toksik i substancave të dëmshme të ngrëna si prodhime deti

Përjashton: reaksionet alergjike ndaj ushqimit, të tilla si:

- shokun anafilaktik nga reaksionet ushqimore (T78.0)
- dermatitin (L23.6, L25.4, L27.2)
- gastroenteritin (joinfektiv) (K52.-)

helmimet ushqimore bakteriale (A05.-)

efektet toksike të kontaminuesve, të tillë si:

- aflatoksina dhe mykotoksina të tjera (T64)
- cianidet (T65.0)
- cianidet e hidrogjenit (T57.3)
- mërkuri (T56.1)

T61.0	Helmim nga peshku Ciguatera
T61.1	Helmim nga peshku Scombroid
	Sindroma e ngjashme me histaminën
T61.2	Tjetër helmim nga peshqit dhe molusqet
T61.8	Efekti toksik i prodhimeve të tjera të detit
T61.9	Efekti toksik i një prodhimi deti të paspecifikuar

T62 Efekti toksik i substancave të tjera të dëmshme të ngrëna si ushqim

Përjashton: reaksionet alergjike ndaj ushqimit, të tilla si:

- shokun anafilaktik nga reaksionet ushqimore (T78.0)
- dermatitin (L23.6, L25.4, L27.2)
- gastroenteritin (joinfektiv) (K52.-)

helmimet ushqimore bakteriale (A05.-)

efektet toksike të kontaminuesve, të tillë si:

- aflatoksina dhe mykotoksina të tjera (T64)
- cianidet (T65.0)
- cianidet e hidrogjenit (T57.3)
- mërkuri (T56.1)

T62.0	Kërpudha të ngrëna
T62.1	Mana të ngrëna
T62.2	Të tjera bimë ose pjesë të tyre të ngrëna
T62.8	Të tjera substanca të dëmshme të paspecifikuara, të ngrëna si ushqim
T62.9	Substancë e dëmshme e ngrënë si ushqim, e paspecifikuar

T63 Efekti toksik i kontakteve me kafshë helmuese

T63.0	Helm gjarpëri Helmi i gjarpërit të ujit
T63.1	Helm i zvarranikëve të tjerë Helmi i hardhucës
T63.2	Helm i akrepit
T63.3	Helm i merimangës
T63.4	Helm i artropodëve të tjerë Pickim nga insektet ose djegie, helmuese
T63.5	Efekti toksik i kontaktit me peshk <i>Përjashton:</i> helmimin nga ngrënia e peshkut (T61.0-T61.2)
T63.6	Efekti toksik i kontaktit me kafshë të tjera deti Kandili i detit Korale Molusqe Ylli i detit <i>Përjashton:</i> helmimin nga ngrënia e molusqeve (T61.2) helmin e gjarpërit të detit (T63.0)
T63.8	Efekti toksik i kontaktit me kafshë të tjera helmuese. Helm i amfibëve
T63.9	Efekti toksik i kontaktit me kafshë helmuese, të paspecifikuara

T64 Efekti toksik i ushqimeve të kontaminuara nga aflatoksina dhe mykotoksinat e tjera

T65 Efekti toksik i substancave të tjera e të paspecifikuara

T65.0 Cianuret

Përjashton: cianidet e hidrogjenit (T57.3)

T65.1 Striknina dhe kripërat e saj

T65.2 Duhani dhe nikotina

T65.3 Nitroderivatet dhe aminoderivatet e benzolit dhe homologëve të tyre

Anilina [benzenamina]

Nitrobenzenet

Trinitrotoluenet

T65.4 Disulfidi i karbonit

T65.5 Nitroglicerina dhe të tjera acide nitrike dhe estere

1,2,3-Propanetriol trinitrati

T65.6 Bojrat dhe ngjyrat, të paklasifikuara tjetërkund

T65.8 Efekti toksik i substancave të tjera të specifikuara

T65.9 Efekti toksik i një substance të paspecifikuar

Helmimi NOS

Efekte të tjera dhe të paspecifikuara të shkaqeve të jashtme
(T66–T78)

T66 Efekte të paspecifikuar të rrezatimit

Përfshin: sëmundjen e rrezes (rrezatimit)

Përjashton: efektet anësore nga rrezatimi, të tilla si:

- djegiet (T20-T31)
- leuçemia (C91-C95)
- rrezatimi:
 - gastroenteriti dhe koliti (K52.0)
 - pneumonia (J70.0)
 - çrregullimet e-lidhura-me-rrezatimin të lëkurës dhe indit subkutan (L55-L59)

- djegien nga dielli (L55.-)

T67

Efektet e nxehtësisë dhe dritës

Përfshihet: djegiet (T20-T31)
 erythemën [dermatitin] ab igne (L59.0)
 hiperterminë malinje shkaktuar nga anestezia (T88.3)
 çrregullimet e lidhura me rrezatimin të lëkurës dhe indit
 subkutan (L55-L59)
 djegien nga dielli (L55.-)
 çrregullimet e djersitjes shkaktuar nga të nxehtët (L74-L75)

T67.0 Goditja nga të nxehtët dhe pika e diellit

Nga të nxehtët:

- apopleksi
- pireksi

Siriazë

Termoplegji

T67.1 Të fikët nga të nxehtët

Kolaps nga të nxehtët

T67.2 Kramp (kontraktim muskular) nga të nxehtët (nxehtësia)

T67.3 Kapitje nga nxehtësia, anhidrotike (pa djersë)

Kapitje nga të nxehtët shkaktuar nga humbja e ujit

Përfshihet: kapitjen nga të nxehtët shkaktuar nga humbje e kripës (T67.4)

T67.4 Kapitje nga nxehtësia për shkak të deficitit të kriprave

Kapitje nga të nxehtët shkaktuar nga humbja kripës (dhe e ujit)

T67.5 Kapitje nga nxehtësia, e paspecifikuar

Kapitje nga të nxehtët NOS

T67.6 Lodhje nga nxehtësia, kalimtare

T67.7 Edema nga nxehtësia

T67.8 Efekte të tjera të nxehtësisë dhe dritës

T67.9 Efekt i nxehtësisë dhe dritës, i paspecifikuar

T68

Hipotermia

Hipotermia aksidentale

Përfshihet: ngrirjen (T33-T35)
 hipoterminë (e):
 • pas anestezisë (T88.5)

- të porsalindurit (P80.-)
- që nuk shoqërohet me temperature të ulët të ambientit (R68.0)

T69

Efekte të tjera të temperaturës së ulët

Përjashton: ngrirjen (T33-T35)

T69.0

Zhytje në ujë e dorës dhe e këmbës

Këmba e llogores

T69.1

Ënjtje nga të ftohtit

T69.8

Efekte të tjera të paspecifikuara të temperaturës së ulët

T69.9

Efekt i temperaturës së ulët, i paspecifikuar

T70

Efekte të presionit të ajrit dhe presionit të ujit

T70.0

Barotrauma e veshit

Aero-otiti i veshit të mesëm

Efektet e ndryshimit të presionit atmosferik mjedisor ose të presionit të ujit në veshë

T70.1

Barotrauma sinisale

Aerosinuziti

Efektet e ndryshimit të presionit atmosferik mjedisor në sinuse

T70.2

Efekte të tjera e të paspecifikuara të lartësive të mëdha

Sëmundja e alpinistit

Anoksia e shkaktuar nga lartësitë e mëdha

Barotrauma NOS

Hipobaropatia

Sëmundja e malit

Përjashton: policiteminë e shkaktuar nga lartësitë e mëdha (D75.1)

T70.3

Sëmundja Caisson [sëmundja e dekompressionit]

Sëmundja e ajrit të ngjeshur

Paraliza e zhytësit

T70.4

Efekte të presionit të lartë të lëngjeve

Injektimi traumatik me presion (industrial)

T70.8

Efekte të tjera të presionit të ajrit dhe presionit të ujit

Sindroma e plagosjes nga shpërthimi

T70.9

Efekt i presionit të ajrit dhe presionit të ujit, i paspecifikuar

T71**Asfiksia***Përfshin:*

mbytje (nga zënia e frymës)

deficienca sistematike të oksigjenimit shkaktuar nga:

- përmbajtje e ulur e oksigjenit në ajrin e ambientit
- pengim mekanik i frymëmarrjes

Përjashton:

anoksinë e shkaktuar nga lartësitë e mëdha (T70.2)

asfiksionë nga:

- monoksidi i karbonit (T58)
- gëlltitja e ushqimit ose trupit të huaj ((T17.-)
- gaze të tjera, tymëra dhe avuj (T59.-)

distresin respirator (sindromën respiratore) në:

- të rriturit (J80)
- të porsalindurit (P22.-)

T73**Efektet e mungesave të tjera****T73.0****Efektet e urisë**

Mungesa e ushqimit

Uria

T73.1**Efektet e etjes**

Ndalimi i ujit

T73.2**Kapitje për shkak të ekspozimit (në dritë, etj.)****T73.3****Kapitje për shkak të mundimit të tepërt**

Mbiushtrimi

T73.8**Efekte të tjera të mungesave****T73.9****Efekt i mungesës, i paspecifikuar****T74****Sindromat e keqtrajtimit**

Përdor kod shtesë, nëse dëshiron, për identifikimin e plagës.

T74.0**Neglizhimi ose braktisja****T74.1****Abuzimi fizik**

Të rrahurit (rrahja):

- sindroma e bebes ose fëmijës NOS
- sindroma e bashkëshortes NOS

- T74.2** **Abuzimi seksual**
- T74.3** **Abuzimi psikologjik**
- T74.8** **Sindroma të tjera të keqtrajtimit**
Format e përziera
- T74.9** **Sindrom keqtrajtimi, i paspecifikuar**
Efektet e:
 - abuzimit ndaj të rriturit NOS
 - abuzimit ndaj fëmijës NOS

T75 **Efekte të shkaqeve të tjera të jashtme**

Përfashton: efektet anësore NEC (T78.-)
 djegiet (elektrike) (T20-T31)

- T75.0** **Efekte të vetëtimës (rrufesë)**
Shok nga vetëtima
Goditje nga vetëtima NOS
- T75.1** **Mbytja dhe zhytja jo-vdekjeprurëse**
Zhytje
Krampi i zhytësit
- T75.2** **Efektet e vibrimit (dridhjeve)**
Sindroma e çekiçit pneumatik
Sindroma traumatike vazospastike
Vertigo nga infratingujt
- T75.3** **Sëmundja (ose vjellja) nga lëvizja**
Sëmundja e ajrit
Sëmundja e detit
Sëmundja e udhëtimit
- T75.4** **Efekte nga rryma elektrike**
Elektroprerje
Shok nga rryma elektrike
- T75.8** **Efekte të tjera të specifikuara të shkaqeve të jashtme**
Efektet e:
 - forcave anormale gravitacionale [G]
 - mungesës së peshës

T78 **Efekte anësore, të paklasifikuara tjetërkund**

Shënim: Kjo kategori duhet përdorur si kod parësor për identifikimin e efekteve, me shkaqe të paklasifikuara tjetërkund, të panjohura, të paspecifikuara ose të keqspecifikuara. Me qëllim kodifikimi të shumëfishtë, kjo kategori mund të përdoret si kod shtesë për identifikimin e efekteve të gjendjeve të klasifikuara tjetërkund.

Përjashton: komplikacionet e kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor NEC (T80-T88)

T78.0 Shok anafilaktik për shkak të reaksionit të pafavorshëm të ushqimit

T78.1 Të tjera reaksione të pafavorshme nga ushqimi, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: helmimet ushqimore bakteriale (A05.-)
dermatitin e shkaktuar nga ushqimi (L27.2)
• në kontakt me lëkurën (L23.6, L24.6, L25.4)

T78.2 Shok anafilaktik, i paspecifikuar

Shok alergjik		NOS
Reaksion anafilaktik		
Anafilaksi		

Përjashton: shokun anafilaktik shkaktuar nga:

- efektet anësore të substancave mjekësore korrekte të administruara në mënyrën e duhur (T88.6)
- reaksionet ushqimore (T78.0)
- serumi (T80.5)

T78.3 Edema angioneurotike

Urtikaria gjigante
Edema Quincke

Përjashton: urtikarien (L50.-)
urtikarien:
• nga serumi (T80.6)

T78.4 Alergji, e paspecifikuar

Reaksion alergjik NOS
Hipersensitivitet NOS
Idiosinkrazi NOS

Përjashton: reaksionet alergjike NOS ndaj substancave mjekësore korrekte të administruara në mënyrën e duhur (T88.7)
tipe specifike të reaksioneve alergjike të tilla si:

- koliti dhe gastroenteriti alergjik (K52.2)
- dermatiti (L23-L25, L27.-)

- riniti alergjik [*hay fever*] (J30.1)

T78.8 Të tjera efekte të kundërta, të paklasifikuara tjetërkund

T78.9 Efekt i kundërt, i paspecifikuar

Përfashton: efektet anësore të kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor NOS (T88.9)

Komplikacione të hershme të specifikuara të traumës (T79)

T79 Ndërlikime të hershme të specifikuara të traumës, të paklasifikuara tjetërkund

Përfashton: ndërlikimet e kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor NEC (T80-T88)

sindromën e distresit respirator:

- tek i rrituri (J80)
- tek i porsalinduri (P22.0)

që ndodh gjatë ose pas procedurës kirurgjikale (T80-T88)

T79.0 Emboli ajrore (traumatike)

Përfashton: komplikacionet e embolizmit ajror:

- abort ose barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.2)
- barrë, lindje dhe paslindje (O88.0)

T79.1 Emboli yndyrore (traumatike)

Përfashton: komplikacionet e embolizmit yndyror:

- abort ose barrë ektopike ose molare (O00-O07, O08.2)
- barrë, lindje dhe paslindje (O88.8)

T79.2 Hemorragji traumatike sekondare dhe rekurrente (që përsëriten)

T79.3 Infeksion post-traumatik i plagës, i paklasifikuara tjetërkund

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infeksioz.

T79.4 Shok traumatik.

Shok (i menjëhershëm)(i vonuar) pas plagosjes

Përfashton: shokun:

- anestetik (T88.2)
- anafilaktik:

	- NOS (T78.2) - shkaktuar nga: - reaksioni nga ushqimi (T78.0) - administrimi korrekt i substancës së duhur mjekësore (T88.6) - serumit (T80.5) • si komplikacion i abortit ose barrës ektopike ose molarë (O00-O07, O08.3) • elektrik (T75.4) • i goditjes nga rrufeja (T75.0) • jo-traumatik NEC (R57.-) • obstetrik (O75.1) • postkirurgjikal (T81.1)
T79.5	Anuria traumatike Sindroma e shtypjes Insuficiencia renale pas traumës shtypëse
T79.6	Ishemia traumatike e muskujve Sindroma e kompartmentit Kontraktura ishemike e Volkmann <i>Përfshihet:</i> sindromën tibiale anteriore (M76.8)
T79.7	Emfizema subkutane traumatike <i>Përfshihet:</i> emfizemën (subkutane) që rezulton nga procedurat (T81.8)
T79.8	Ndërlikime të tjera të hershme të traumës
T79.9	Ndërlikim i hershëm i paspecifikuar i traumës

Komplikacionet e kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund (T80–T88)

Përdor kod shtesë të jashtëm (Kapitulli XX), nëse dëshiron, për identifikimin e pajisjeve të përfshira dhe detajeve të rrethanave.

Përdor kod shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për identifikimin e agjentit infeksioz.

Përfshihet: efektet anësore të barnave dhe medikamenteve (A00-R99, T78.-)

çdo kontakt me shërbimin shëndetësor për gjendje postoperative, në të cilat nuk ka komplikacione, të tilla si:

- gjendja e hapjes artificiale (Z93.-)
- mbyllja e stomës së jashtme (Z43.-)
- rregullimi dhe saktësimi i pozicionit të dispozitivit prostetik të jashtëm (Z44.-)

djegiet dhe gërryerjet nga aplikimet lokale dhe rrezatimi (T20-T32)

komplikacione të procedurave kirurgjikale gjatë shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes (O00-O99)

helmimin dhe efektet toksike të barnave dhe kimikateve (T36-T65)

komplikacionet specifike të klasifikuara dikund tjetër, të tilla si:

- rrjedhje e lëngut cerebrospinal nga punkcioni lumbar (G97.0)
- keqfunksionim i kolostomisë (K91.4)
- çrregullime të lëngjeve dhe balancës elektrolitike (E86-E87)
- çrregullime funksionale pas kirurgjisë kardiake (I97.0-I97.1)
- sindroma postkirurgjikale gastrike (K91.1)
- sindroma e postlaminektomisë NEC (M96.1)
- sindroma limfadenopatike e postmastektomisë (I97.2)
- sindroma postkirurgjikale blind-loop (K91.2)

T80

Komplikacione që pasojnë infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike

Përfshin: perfuzionin

Përfshihet: flakjen e transplantit të palcës kockore (T86.0)

T80.0 Embolia ajrore që ndjek infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike

T80.1 Ndërlikimet vaskulare që ndjekin infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike

Flebit	pas marrjes së infuzioneve, transfuzionit dhe injeksionit terapeutik
Tromboembolizëm	
Tromboflebit	

Përfshihet: gjendjet e listuara, kur specifikohen si:

- shkaktuar nga dispozitivët prostetikë, implantet dhe transplantet (T82.8, T83.8, T84.8, T85.8)
- pas procedurës (T81.7)

T80.2 Infeksione që ndjekin infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike

Infektion	pas marrjes së infuzioneve, transfuzionit dhe injeksionit terapeutik
Sepsis	

Përdorni kodin shtesë (R57.2), nëse dëshironi, për të identifikuar shokun septik.

Përjashton: gjendjet e listuara, kur specifikohen si:

- shkaktuar nga dispozitivët prostetikë, implantet dhe transplantet (T82.6-T82.7, T83.5-T83.6, T84.5-T84.7, T85.7)
- pas procedurës (T81.4)

T80.3 Reaksion nga papajtueshmëria e grupeve të gjakut ABO

Transfuzion i gjakut i papajtueshëm

Reaksion nga papajtueshmëria e grupit të gjakut gjatë infuzionit ose transfuzionit

T80.4 Reaksion nga papajtueshmëria e grupit Rh- të gjakut

Reaksion shkaktuar nga faktori Rh gjatë infuzionit ose transfuzionit

T80.5 Shok anafilaktik për shkak të serumit

Përjashton: shokun:

- alergjik NOS (T78.2)
- anafilaktik:
- NOS (T78.2)
- shkaktuar nga efektet anësore të substancave mjekësore të duhura, administruar në mënyrën e duhur (T88.6)

T80.6 Reaksione të tjera nga serumit

Intoksikim nga serumit

Sëmundja e proteinës

Nga serumit:

- rash
- sëmundje
- urtikarie

Përjashton: hepatitin nga serumit (B16-B19)

T80.8 Komplikacione të tjera që ndjekin infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike

T80.9 Komplikacion i paspecifikuar që ndjek infuzionin, transfuzionin dhe injeksionet terapeutike

Reaksion gjatë transfuzionit NOS

T81 Komplikacione të procedurave, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: efektet anësore të barit NOS (T88.7)

kompliakacionet pas:

- imunizimit (T88.0-T88.1)
 - infuzionit, transfuzionit dhe injeksionit terapeutik (T80.-)
- kompliakacionet specifike të klasifikuara dikund tjetër, të tilla si:
- komplikacione nga dispozitivët prostetikë, implantet dhe transplantet (T82-T85)
 - dermatitin e shkaktuar nga barnat dhe medikamentet (L23.3, L24.4, L25.1, L27.0-L27.1)
 - helmimin dhe efektet toksike të barnave dhe kimikateve (T36-T65)

T81.0 Hemorragji dhe hematoma që ndërlikojnë një procedurë, të paklasifikuara tjetërkund

Hemorragji në çdo zonë që rezulton nga një procedurë

Përjashton: hematomën e plagës obstetrikale (O90.2)

hemorragjinë e shkaktuar nga dispozitivët prostetikë, implantet dhe transplantet (T82.8, T83.8, T84.8, T85.8)

T81.1 Shok gjatë ose si rezultat i një procedure, të paklasifikuar tjetërkund

Kolaps NOS

Shok (endotoksik)
(hipovolemik)

gjatë ose pas procedurës

Shok pas-operator NOS

Përjashton: shokun:

- anestetik (T88.2)
- anafilaktik:
 - NOS (T78.2)
 - shkaktuar nga:
 - administrimi korrekt i substancës së duhur mjekësore (T88.6)
 - serumi (T80.5)
- elektrik (T75.4)
- pas abortit ose barrës ektopike ose molare (O00-O07, O08.3)
- obstetrik (O75.1)
- traumatik (T79.4)

T81.2 Shpuarje dhe çarje aksidentale gjatë një procedure, të paklasifikuara tjetërkund

Perforacion

| | |

aksidental i:		kateteri	
• enës së gjakut		endoskopi	gjatë
• nervit	nga	instrumenti	procedurës
• organit		sonda	

Përjashton: dëmtimin nga instrumentet gjatë lindjes (O70-O71)
 perforacionin, shpimin ose lacerimin e shkaktuar nga dispozitivi ose implanti i vendosur me qëllim në plagën operatore (T82-T85)
 komplikacione specifike të klasifikuara dikund tjetër, si sindroma e lacerimit të ligamentit të gjerë [Allen-Masters] (N83.8)

T81.3 Çarje e plagës operatore, të paklasifikuara tjetërkund

Dehishencë		e plagës operatore
Rupturë		

Përjashton: çarjen e:
 • plagës së seksio cesarea (O90.0)
 • plagës perineale obstetrikale (O90.1)

T81.4 Infeksion që ndjek një procedurë, të paklasifikuar tjetërkund

Abscesi:		
• intra-abdominal		
• i suturës		
• subfrenik		pas procedurës
• i plagës		
Septicemia		

Përjashton: infeksionin e shkaktuar nga:
 • infusion, transfusion dhe injeksion terapeutik (T80.2)
 • dispozitivët prostetikë, implantet dhe transplantet (T82.6-T82.7, T83.5-T83.6, T84.5-T84.7, T85.7)
 infeksionin e plagës kirurgjikale obstetrike (O86.0)

T81.5 Trup i huaj i lënë aksidentalisht në hapësirën e barkut ose në plagën operatore që ndjek një procedurë

Adezionet		shkaktuar nga trupi i huaj i harruar aksidentalisht
Obstruksioni		në plagën operatore ose kavitetin e trupit
Perforacioni		

Përjashton: obstruksionin ose perforacionin e shkaktuar nga dispozitivët prostetikë dhe implantet të lëna qëllimisht në trup (T82.0-T82.5, T83.0-T83.4, T84.0-T84.4, T85.0-T85.6)

T81.6 Reaksion akut ndaj një substance të huaj të lënë aksidentalisht gjatë një procedure

Peritoniti:

- aseptik
- kimik

T81.7 Komplikacione vaskulare që ndjekin një procedure, të paklasifikuara tjetërkund

Emboli ajrore pas procedurës NEC

Përjashton: embolizmin:

- si komplikacion i:
 - abortit, barrë ektopike ose molarë (O00-O07, O08.2)
 - shtatzënisë, lindjes dhe paslindje (O88.-)
- shkaktuar nga dispozitivët prostetikë, implantet dhe transplantet (T82.8, T83.8, T84.8, T85.8)
- pas infuzionit, transfuzionit dhe injeksionit terapeutik (T80.0)
- traumatik (T79.0)

T81.8 Komplikacione të tjera të procedurave, të paklasifikuara tjetërkund

Komplikacione të terapisë inhalatore

Emfizema (subkutane) pas procedurës

Fistula persistente pas-opeatore

Përjashton: hipoterminë pas anestezisë (T88.5)

hiperterminë malinje shkaktuar nga anestezia (T88.3)

T81.9 Komplikacion i paspecifikuar i një procedure

T82 Komplikacione të aparateve proteze implantive dhe transplantive, kardiake dhe vaskulare

Përjashton: flakjen dhe insuficiencën e indeve dhe organeve të transplantuara (T86.-)

T82.0 Komplikacion mekanik i protezës së valvulës së zemrës

Dëmtim (mekanik)

Zhvendosje

Insuficiencë

Rrjedhje

Keqvendosje

Obstruksion, mekanik

shkaktuar nga proteza e valvulës së zemrës

	Perforacion	
	Protruzion	
T82.1	Komplikacion mekanik i një pajisje elektronike të zemrës	
	Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:	
	• elektrodë	
	• gjenerator pulsi (bateri)	
T82.2	Komplikacion mekanik i bypass-it të arteries koronare dhe transplanteve valvulare	
	Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga transplant i arteries koronare të baipasuar dhe valvulës	
T82.3	Komplikacion mekanik i transplanteve të tjera vaskulare	
	Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:	
	• transplant (zëvendësues) i aortës (bifurkacioni)	
	• transplant (baipasi) arterial (femoral) (i karotides)	
T82.4	Komplikacion mekanik i kateterit të dializës vaskulare	
	Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga kateteri vaskular i dializës	
	<i>Përfshihet:</i> komplikacionin mekanik të kateterit intraperitoneal të dializës (T85.6)	
T82.5	Komplikacion mekanik i pajisjeve dhe implanteve të tjera kardiake dhe vaskulare	
	Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:	
	• arteriovenoz/e:	
	- fistula, e krijuar kirurgjikalisht	
	- shunti, e krijuar kirurgjikalisht	
	• zemra artificiale	
	• balloni (kundërpulsues/e) diaspozitivi	
	• kateteri i infuzionit	
	• dispozitivi në formë çadre	
	<i>Përfshihet:</i> komplikacionin mekanik nga kateteri i infuzionit epidural dhe subdural (T85.6)	
T82.6	Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të protezës së valvulës kardiake	
T82.7	Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të pajisjeve, implanteve dhe transplanteve të tjera kardiake dhe vaskulare	
T82.8	Komplikacione të tjera të aparateve protezë, të implanteve dhe transplanteve kardiake dhe vaskulare	
	Embolizëm	
	Fibrozë	shkaktuar nga dispozitivi, implanti dhe
	Haemorragji	transplanti kardiak dhe vaskular

Dhimbje
Stenozë
Trombozë

T82.9 **Komplikacion i paspecifikuar i protezave, implanteve dhe transplanteve kardiake dhe vaskulare**

T83 **Komplikacione të protezave, implanteve dhe transplanteve të traktit urogjenital**

Përjashton: flakjen dhe insuficiencën e indeve dhe organeve të transplantuara (T86.-)

T83.0 **Komplikacion mekanik i kateterit urinar**

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- kateteri:
 - cistostomi
 - uretrale, vendosja

T83.1 **Komplikacion mekanik i pajisjeve dhe implanteve të tjera urinare**

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- urinare:
 - paisje stimuluese elektronike
 - implantim i sfinkterit
 - stenti

T83.2 **Komplikacion mekanik i transplantit të një organi urinar**

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga transplantimi i organit urinar

T83.3 **Komplikacion mekanik i pajisjeve kontraceptive intrauterine**

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga dispozitivi kontraceptiv intrauterin

T83.4 **Komplikacion mekanik i të tjera protezave, implanteve dhe transplanteve të traktit gjenital**

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga prosteza penile (e implantuar)

T83.5 **Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të prostezës, implanteve dhe transplanteve në traktin urinar**

T83.6 **Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të prostezës, implantit dhe transplantit në traktin gjenital**

T83.8 **Komplikacione të tjera të protezave, implanteve dhe transplanteve të traktit urogjenital**

Gjendje të listuara në T82.8 shkaktuar nga dispozitivi, implanti dhe transplantu urogjenital

T83.9 **Komplikacion i paspecifikuar i prostezës, implantit dhe transplantit të traktit urogjenital**

T84**Komplikacione të protezave të brendshme, implanteve dhe trasplanteve ortopedike**

Përjashton: flakjen dhe insuficiencën e indeve dhe organeve të transplantuara (T86.-)
frakturën e kockës pas futjes së implantit ortopedik, protezat artikular ose pjatat kockore (M96.6)

- T84.0 Komplikacion mekanik i protezave brenda artikulacionit**
Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga prosteza artikulare
- T84.1 Komplikacion mekanik i një pajisjeje fiksuese brenda kockave të gjymtyrës**
Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga dispozitivi i brendshëm fiksues së kockës të gjymtyrës
- T84.2 Komplikacion mekanik i një pajisjeje fiksuese brenda kockave të tjera**
Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga dispozitivi i brendshëm fiksues të kockave të tjera
- T84.3 Komplikacion mekanik i të tjera pajisjeve, implanteve dhe trasplanteve të kockave**
Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:
- transplantit kockor
 - stimulimi elektronik i kockës
- T84.4 Komplikacion mekanik i të tjera pajisjeve, implanteve dhe trasplanteve të brendshme ortopedike**
Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga transplantit i muskujve dhe tendineve
- T84.5 Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të protezave brenda artikulacionit**
- T84.6 Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të pajisjeve fiksuese të brendshme [në çfarëdo vendi]**
- T84.7 Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të të tjera protezave, implanteve dhe trasplanteve të brendshme ortopedike**
- T84.8 Komplikacione të tjera të protezave, implanteve dhe trasplanteve të brendshme ortopedike**
Gjendje të listuara në T82.8 shkaktuar nga dispozitivi i brendshëm ortopedik, implantit dhe transplantit
- T84.9 Komplikacion i paspecifikuar i protezës, implantit dhe transplantit të brendshëm ortopedik**

T85**Komplikacione të protezave, implanteve dhe trasplanteve të brendshme, të tjera**

Përjashton: flakjen dhe insuficiencën e indeve dhe organeve të transplantuara (T86.-)

T85.0 Komplikacion mekanik i shuntit ventrikular intrakranial (komunikim i shuntit)

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga shunti ventrikular intrakranial (komunikues)

T85.1 Komplikacion mekanik i stimuluesit elektronik të implantuar në sistemin nervor

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga neurostimulimi elektrik (elektroda)

- i trurit
- i nervit periferik
- i palcës së shtyllës kurrizore

T85.2 Komplikacion mekanik i lenteve intraokulare

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga lentet intraokulare

T85.3 Komplikacion mekanik i protezave, implanteve dhe trasplanteve të tjera okulare

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- transplanti korneal
- orbitë protetike e syrit

T85.4 Komplikacion mekanik i protezave, implanteve dhe trasplanteve të krahërorit

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga protezat e gjoksit dhe implanti

T85.5 Komplikacion mekanik i protezave, implanteve dhe trasplanteve gastrointestinale

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- proteza e duktusit biliar
- dispozitivi ezofageal anti-refluks

T85.6 Komplikacion mekanik i të tjera protezave, implanteve dhe trasplanteve të brendshme e të specifikuara

Gjendje të listuara në T82.0 shkaktuar nga:

- kateteri infuzionit epidural dhe subdural
- kateteri intraperitoneal i dializës
- materiali kirurgjikal i pa-absorbueshëm NOS
- suturat permanente

Përjashton: komplikacionet mekanike të qepjes (fijes) permanente të përdorura në riparimet kockore (T84.1-T84.2)

- T85.7** Infeksion dhe reaksion inflamator për shkak të të tjera prostezave, implanteve dhe trasplanteve të tjera të brëndshme
- T85.8** Komplikacione të tjera të prostezave, implanteve dhe trasplanteve të brëndshme ortopedike
Gjendje të listuara në T82.8 shkaktuar nga dispozitivi i brëndshëm, implanti dhe transplantit NEC
- T85.9** Komplikacion i paspecifikuar i prostezës, implantit dhe transplantit të brëndshëm
Komplikacione të dispozitivit të brëndshëm, implantit dhe transplantit NOS

T86 Dështim dhe flakje i organeve dhe indeve të transplantuara

- T86.0** Flakje (mospranim) i transplantit të palcës së kockave
Reaksioni i ose sëmundja e transplant-kundër-pranuesit
- T86.1** Dështim dhe flakje e transplantit të veshkës
- T86.2** Dështim dhe flakje e transplantit të zemrës
Përfshihet: komplikimet e:
 - pajisjeve artificiale të zemrës (T82.5)
 - transplantit zemër-mushkëri (T86.3)
- T86.3** Dështim dhe flakje e transplantit të zemër-mushkërisë
- T86.4** Dështim dhe flakje e transplantit të mëlçisë
- T86.8** Dështim dhe flakje e organeve dhe indeve të tjera të transplantuara
Dështim ose flakje e transplantit në:
 - kockë
 - zorrë
 - mushkëri
 - pankreas
 - lëkurë (alotransplant) (autotransplant)
- T86.9** Dështim dhe flakje e papëcaktuar e organit dhe indit të transplantuar

T87 Komplikacione të veçanta nga ribashkimi dhe amputimi

- T87.0** Komplikacione të gjymtyrës (pjesë të saj) së sipërme të ribashkuar

T87.1	Komplikacione të gjymtyrës së poshtëme (pjesë të saj) të ribashkuar
T87.2	Komplikacione të pjesëve të tjera të trupit të ribashkuara
T87.3	Neuroma e cingut të amputuar
T87.4	Infeksion i cingut të amputuar
T87.5	Nekrozë e cingut të amputuar
T87.6	Komplikacione të tjera e të paspecifikuara të cingut të amputuar

Amputim i cingut:

- kontrakturë (fleksion)(të artikulationit proksimal në vazhdim)
- hematomë
- edemë

Përjashton: sindromën e gjymtyrës fantazëm (G54.6-G54.7)

T88

Komplikacione të tjera të kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: shpimin aksidental ose laceracionin gjatë një procedure (T81.2)

komplikacionet pas një:

- infuzioni, transfuzioni dhe injeksioni terapeutik (T80.-)
- procedure NEC (T81.-)

komplikacione specifike të klasifikuara dikund tjetër si:

- komplikacionet:
 - gjatë anestezisë:
 - paralindjes dhe lindjes (O74.-)
 - shtatzënisë (O29.-)
 - paslindjes (O89.-)
 - të dispozitivit, implantit dhe transplantit (T82-T85)
 - të kirurgjisë dhe procedurave obstetrikale (O75.4)
- dermatitin e shkaktuar nga barnat dhe medikamentet (L23.3, L24.4, L25.1, L27.0-L27.1)
- helmimet dhe efektet toksike të barnave dhe kimikateve (T36-T65)

T88.0 Infeksion që ndjek imunizimin

Sepsis pas imunizimit

T88.1 Ndërlikime të tjera që ndjekin imunizimin, të paklasifikuara tjetërkund

Rash pas imunizimit

Përjashton: shokun anafilaktik shkaktuar nga serumi (T80.5)
reaksione të tjera nga serumi (T80.6)
pas imunizimit:
• artropatinë (M02.2)
• encefalitin (G04.0)

T88.2 Shok për shkak të anestezisë

Shok i shkaktuar nga anestezia, gjatë së cilës substanca e duhur është administruar në mënyrë korrekte

Përjashton: komplikacionet e anestezisë:
• nga dhënia e mbidozës së substancës të dhënë (T36-T50)
• në paralindje dhe lindje (O74.-)
• gjatë shtatzënisë (O29.-)
• në paslindje (O89.-)
shokun postoperativ NOS (T81.1)

T88.3 Hipertermia malinje për shkak të anestezisë

T88.4 Intubim i dështuar ose i vështirë

T88.5 Ndërlikime të tjera të anestezisë

Hipotermia pas anestezisë

T88.6 Shok anafilaktik për shkak të efektit të kundërt të barnave ose medikamenteve të rregullta, të administruara siç duhet

Përjashton: shokun anafilaktik shkaktuar nga serumi (T80.5)

T88.7 Efek i kundërt i paspecifikuar i një bari ose medikamenti

Efekte anësore nga

Reaksione alergjike nga

Mbindjeshmëri nga

Idiosinkrazi nga

Bari:

- hipersensitivitet NOS
- reaksion NOS

bari ose medikamenti i duhur
i administruar në mënyrë korrekte

Përjashton: efektet anësore të specifikuara të barnave dhe medikamenteve (A00-R99, T80-T88.6, T88.8)

T88.8 Komplikacione të tjera të specifikuara të kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund

T88.9 Komplikacione të kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor, të paspecifikuara

Përjashton: efektet anësore NOS (T78.9)

Pasoja që mbeten (=sekela) të traumave, të helmimeve dhe të pasojave të tjera të shkaqeve të jashtme (T90–T98)

Shënim: Këto kategori duhen përdorur për të treguar gjendje në S00-S99 dhe T00-T88 si shkak i efekteve të vonëshme, të cilat vetë janë klasifikuar tjetërkund. “Sekelat” përfshijnë pasoja që mbeten, të tilla si efekte të vonëshme dhe ato të një viti ose më shumë pas pësimit të plagës.
Jo për t’u përdorur për hemimet ose ekspozimet kronike. Kodoni këto në helmimet ose ekspozimet e dëmshme aktuale.

T90 Pasoja që mbeten të dëmtimeve traumatike të kokës

- T90.0** Pasoja që mbeten të dëmtimit sipërfaqësor të kokës
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S00.-
- T90.1** Pasoja që mbeten nga plagë e hapur e kokës
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S01.-
- T90.2** Pasoja që mbeten nga fraktura e kafkës dhe kockave të fytyrës
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S02.-
- T90.3** Pasoja që mbeten nga dëmtimi i nervave kraniale
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S04.-
- T90.4** Pasoja që mbeten nga dëmtimi i syrit dhe orbitës
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S05.-
- T90.5** Pasoja që mbeten nga dëmtimi intrakranial
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S06.-
- T90.8** Pasoja që mbeten nga dëmtime të tjera të specifikuara të kokës
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S03.-, S07-S08 dhe S09.0-S09.8
- T90.9** Pasoja që mbeten nga një dëmtim i paspecifikuar i kokës
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S09.9

T91 Pasoja që mbeten nga dëmtimet e qafës dhe trungut

- T91.0** Pasoja që mbeten nga dëmtimi sipërfaqësor dhe plagë e hapur e qafës dhe kokës
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S10-S11, S20-S21, S30-S31 dhe T09.0-T09.1
- T91.1** Pasoja që mbeten nga fraktura e shtyllës kurrizore

- Sekela të plagëve të klasifikueshme në to S12.-, S22.0-S22.1, S32.0, S32.7 dhe T08
- T91.2 Pasoja që mbeten nga fraktura të tjera të krahavorit dhe pelvisit**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në to S22.2-S22.9, S32.1-S32.5 dhe S32.8
- T91.3 Pasoja që mbeten nga dëmtimi i palcës kurrizore**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S14.0-S14.1, S24.0-S24.1, S34.0-S34.1 dhe T09.3
- T91.4 Pasoja që mbeten nga dëmtimi i organeve intrakraniale**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S26-S27
- T91.5 Pasoja që mbeten nga dëmtimi i organeve intra-abdominale dhe atyre pelvike**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S36-S37
- T91.8 Pasoja që mbeten nga dëmtime të tjera të specifikuara të qafës dhe trungut**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S13.-, S14.2-S14.6, S15-S18, S19.7-S19.8, S23.-, S24.2-S24.6, S25.-, S28.-, S29.0-S29.8, S33.-, S34.2-S34.8, S35.-, S38.-, S39.0-S39.8, T09.2 dhe T09.4 -T09.8
- T91.9 Pasoja nga dëmtimi i paspecifikuar i qafës dhe trungut**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S19.9, S29.9, S39.9 dhe T09.9

T92 Pasoja që mbeten nga dëmtimet e gjymtyrës së sipërme

- T92.0 Pasoja nga plagë e hapur e gjymtyrës së sipërme**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në to S41.-, S51.-, S61.- dhe T11.1
- T92.1 Pasoja nga thyerja e krahut**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S42.-, S52.- dhe T10
- T92.2 Pasoja nga thyerja në nivelin e kyçit të dorës dhe të pëllëmbës**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S62.-
- T92.3 Pasoja nga luksacioni, përdredhja dhe tendosja e gjymtyrës së sipërme**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S43.-, S53.-, S63.- dhe T11.2
- T92.4 Pasoja nga dëmtimi i nervit të gjymtyrës së sipërme**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S44.-, S54.-, S64.- dhe T11.3
- T92.5 Pasoja nga dëmtimi i muskulit dhe tendinit të gjymtyrës së sipërme**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S46.-, S56.-, S66.- dhe T11.5
- T92.6 Pasoja nga dërrmimi dhe amputimi traumatik i gjymtyrës së sipërme**
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S47-S48, S57-S58, S67-S68 dhe T11.6

- T92.8** Pajoja nga dëmtime të tjera të specifikuara të gjymtyrës së sipërme
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S40.-, S45.-, S49.7-S49.8, S50.-, S55.-, S59.7-S59.8, S60.-, S65.-, S69.7-S69.8, T11.0, T11.4 dhe T11.8
- T92.9** Pajoja nga dëmtim i paspecifikuar i gjymtyrës së sipërme
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S49.9, S59.9, S69.9 dhe T11.9

T93 Pajoja që mbeten nga dëmtimet e gjymtyrës së poshtëme

- T93.0** Pajoja nga plagë e hapur e gjymtyrës së poshtëme
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S71.-, S81.-, S91.- dhe T13.1
- T93.1** Pajoja nga thyerja e femurit
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S72.-
- T93.2** Pajoja nga thyerje të tjera të gjymtyrës së poshtëme
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S82.-, S92.- dhe T12
- T93.3** Pajoja nga luksacioni, përdredhja dhe tendosja e gjymtyrës së poshtëme
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S73.-, S83.-, S93.- dhe T13.2
- T93.4** Pajoja nga dëmtimi i nervit të gjymtyrës së poshtëme
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S74.-, S84.-, S94.- dhe T13.3
- T93.5** Pajoja nga dëmtimi i muskulit dhe tendinit të gjymtyrës së poshtëme
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S76.-, S86.-, S96.- dhe T13.5
- T93.6** Pajoja nga dërmimi dhe amputimi traumatik i gjymtyrës së poshtëme
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S77-S78, S87-S88, S97-S98 dhe T13.6
- T93.8** Pajoja nga dëmtime të tjera të specifikuara të gjymtyrës së poshtëme
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S70.-, S75.-, S79.7-S79.8, S80.-, S85.-, S89.7-S89.8, S90.-, S95.-, S99.7-S99.8, T13.0, T13.4 dhe T13.8
- T93.9** Pajoja nga dëmtim i paspecifikuar i gjymtyrës së poshtëme
Sekela të plagëve të klasifikueshme në S79.9, S89.9, S99.9 dhe T13.9

T94 Pajoja që mbeten nga dëmtime që përfshijnë zona të shumta e të paspecifikuara të trupit

- T94.0** Pajoja nga dëmtime të zonave të shumta të trupit
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T00-T07

T94.1 Pasoja nga dëmtime, të paspecifikuara sipas zonës së trupit
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T14.-

T95 Pasoja që mbeten nga djegiet, gërryerjet dhe ngrirjet

T95.0 Pasoja nga djegia, gërryerja dhe ngrirja e kokës dhe qafës
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T20.-, T33.0-.1, T34.0-.1 dhe T35.2

T95.1 Pasoja nga djegia, gërryerja dhe ngrirja e trungut
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T21.-, T33.2-.3, T34.2-.3 dhe T35.3

T95.2 Pasoja nga djegia, gërryerja dhe ngrirja e gjymtyrës së sipërme
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T22-T23, T33.4-.5, T34.4-.5 dhe T35.4

T95.3 Pasoja nga djegia, gërryerja dhe ngrirja e gjymtyrës së poshtëme
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T24-T25, T33.6-.8, T34.6-.8 dhe T35.5

T95.4 Pasoja që mbeten nga djegia dhe gërryerja të klasifikueshme
vetëm sipas përmasave të sipërfaqes trupore të përfshirë
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T31-T32

T95.8 Pasoja nga djegie, gërryerje dhe ngrirje të tjera të specifikuara
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T26-T29, T35.0-T35.1 dhe T35.6

T95.9 Pasoja nga djegia, gërryerja dhe ngrirja e paspecifikuar
Sekela të plagëve të klasifikueshme në T30.-, T33.9, T34.9 dhe T35.7

T96 Pasoja që mbeten nga helmimi me barnat, medikamentet
dhe substancat biologjike

Sekela të helmimeve të klasifikueshme në T36-T50

T97 Pasoja që mbeten nga efektet toksike të substancave
kryesisht jo-mjekësore sipas burimit

Sekela të efekteve toksike të klasifikueshme në T51-T65

T98 Pasoja që mbeten të efekteve të tjera e të paspecifikuara të
shkaqeve të jashtme

T98.0 Pasoja të efekteve të trupit të huaj që hyn nga një vrimë natyrale
Sekela të efekteve të klasifikueshme në T15-T19

T98.1 Pasoja të efekteve të tjera e të paspecifikuara të shkaqeve të
jashtme
Sekela të efekteve të klasifikueshme në T66-T78

T98.2 Pasoja nga komplikacionet e herëshme të traumës

Sekela të komplikacioneve të klasifikueshme në T79.-

T98.3 Pasoja që mbeten nga komplikacionet e kujdesit kirurgjikal e mjekësor, të paklasifikuara tjetërkund

Sekela të komplikacioneve të klasifikueshme në T80-T88

KAPITULLI XX

Shkaqe të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë (V01–Y98)

Ky kapitull, që në revizionimet e mëparshme të ICD përbënte një klasifikim suplementar, mundëson klasifikimin e ngjarjeve dhe rrethanave ambientale, si shkak plagosje, helmim dhe pasoja të tjera. Kur një nga kodet e këtij seksioni është i përdorshëm, duhet përdorur si shtesë e një kodi nga një kapitull tjetër i Klasifikimit, me qëllim që të tregojë karakteristikat e gjendjes. Me së shpeshti, gjendja do të jetë e klasifikueshme në kapitullin XIX “Dëmtime (plagë), helmime dhe pasoja të tjera të specifikuara të shkaktarëve të jashtëm (S00-T98)”. Shkaqet e vdekjes preferohet të tabelohen sipas të dy kapitujve XIX dhe XX, por nëse tabelohet vetëm një kod, atëherë kodi nga kapitulli XX duhet të ketë precedencë. Gjendje të tjera që mund të vlerësohen pasojë e shkaqeve të jashtme, klasifikohen në Kapitujt I deri XVIII. Për këto gjendje, kodet nga Kapitulli XX duhen përdorur për të sjellë informacion shtesë vetëm me qëllim analize me kodifikim të shumëfishtë.

Kategoritë për sekelat e shkaqeve të jashtme të sëmundshmërisë dhe të vdekshmërisë janë përfshirë në Y85-Y89.

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

V01-X59	Aksidente
V01-V99	Aksidentet e transportit
V01-V09	Këmbësor i dëmtuar në aksident transporti
V10-V19	Çiklist i dëmtuar në aksident transporti
V20-V29	Motoçiklist i dëmtuar në aksident transporti
V30-V39	Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në aksident transporti
V40-V49	Person në veturë i dëmtuar në aksident transporti
V50-V59	Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksident transporti
V60-V69	Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në aksident transporti
V70-V79	Person në autobus i dëmtuar në aksident transporti

	V80-V89	Aksidente transporti tokësore të tjera
	V90-V94	Aksidente të transportit ujor
	V95-V97	Aksidente të transportit ajror dhe kozmik
	V98-V99	Aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara
W00-X59		Shkaqe të tjera të jashtme të dëmtimit aksidental
	W00-W19	Rënie (rrëzim aksidental)
	W20-W49	Ekspozim ndaj forcave mekanike inorganike
	W50-W64	Ekspozim ndaj forcave mekanike të gjalla
	W65-W74	Mbytje dhe fundosje aksidentale
	W75-W84	Të tjera rreziqe aksidentale për frymëmarrjen
	W85-W99	Ekspozim ndaj rrymës elektrike, rrezatimit, temperaturave ekstreme dhe presionit ekstrem të ajrit të ambientit
	X00-X09	Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë
	X10-X19	Kontakt me nxehtësi ose substanca të nxehta
	X20-X29	Kontakt me kafshë dhe bimë helmuese
	X30-X39	Ekspozim ndaj forcave të natyrës
	X40-X49	Helmim aksidental nga substanca të dëmshme
	X50-X57	Mbilodhja, udhëtimi dhe privimi (mungesa)
	X58-X59	Ekspozim aksidental ndaj faktorëve të tjerë e të paspecifikuar
X60-X84		Vetëdëmtim me qëllim
X85-Y09		Atentat
Y10-Y34		Ngjarje së cilës nuk i përcaktohet dot qëllimi
Y35-Y36		Ndërhyrje ligjore dhe veprime të luftës
Y40-Y84		Komplikacione (ndërlikime) gjatë kujdesit mjekësor dhe kirurgjikal
	Y40-Y59	Barna, medikamente dhe substanca biologjike që shkaktojnë efekte të padëshiruara gjatë përdorimit mjekësor
	Y60-Y69	Aksidente dhe ndërlikime që ndodhin gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore
	Y70-Y82	Pajisje mjekësore që shoqërohen me incidente të pafavorshme gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik
	Y83-Y84	Veprime kirurgjikale dhe mjekësore përgjegjëse të reaksioneve anormale tek i sëmurë ose të ndërlikimeve të mëvonëshme, pa përmendur aksidentet gjatë ndërhyrjes
Y85-Y89		Pasoja që mbeten të shkaqeve të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë
Y90-Y98		Faktorë suplementarë që lidhen me shkaqe të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë të klasifikuar tjetërkund

Kodi i vendit të ndodhjes

Nën-ndarja me katër karaktere në vazhdim duhet përdorur me kategoritë W00-Y34, përveç Y06.- dhe Y07.-, për identifikimin e vendit të ndodhjes apo hasjes të shkakut të jashtëm, atëherë kur konsiderohet i rëndësishëm:

0 Shtëpi

Apartament

Konvikt

Park karavan [trailer], rezidencial

Shtëpi fshati

Komunitet shtëpish

Shtëpi (rezidenciale)

Vend rezidencial joinstitutional

Privat/e:

- rrugë që të çon në shtëpi
- garazh
- kopështi i shtëpisë
- oborri i shtëpisë

Pishinë, në shtëpi private ose kopësht privat

Përjashton: shtëpinë e braktisur ose të abandonuar (8)

shtëpinë në ndërtim e sipër por akoma të pabanuar (6)

vend institucional rezidence (1)

1 Institucion rezidencial

Shtëpi fëmije

Fjetore

Shtëpi për të sëmurët

Bujtinë

Kamp ushtarak

Shtëpi pleqsh

Azil pleqsh

Jetimore

Shtëpi pensionistësh

Burg

Shkollë riedukimi

2 Shkolla, institucion tjetër dhe zonë publike administrative

Ndërtesë (përfshirë terrenet aksesore) e përdorur nga publiku ose nga ndonjë pjesë e caktuar e publikut, si:

- sallë mbledhje
- kampus
- objekt kulti
- kinema
- klub
- kolegji
- gjykatë
- pistë vallëzimi
- qerdhe ditore
- galeri
- spital
- institut edukimi
- kopësht fëmijësh
- bibliotekë
- kinema
- muzeum
- sallë muzike
- opera
- zyrë postare
- sallë publike
- shkollë (private)(publike)(shtetërore)
- teatër
- universitet
- qendër rinore

Përfshihen: ndërtesën në ndërtim e sipër (6)
institucionin rezidencial (1)
zonën sportive dhe atletike (3)

3 Zonë sportive dhe atletike

Fushë beizbolli

Fushë basketbolli

Fushë kriketi

Fushë futbollli

Fushë golfi

Palestër
Fushë hokei
Shkollë hipizmi
Shesh patinazhi
Fushë skuashi
Stadium
Pishinë, publike
Fushë tenisi

Përfshihet: pishinën ose fushën e tenisit në shtëpi private ose kopësht privat (0)

4 Rrugë dhe autostradë

Autostradë pa pagesë
Autostradë
Trotuar
Rrugë
Trotuar

5 Zonë tregtie dhe shërbimesh

Aeroport
Bankë
Kafe
Kazino
Garazh (qendër tregtare)
Pikë furnizimi me karburant
Hotel
Treg
Ndërtesë me zyra
Benzinatë
Stacion radio ose televiziv
Restorant
Pikë furnizimi
Dyqan (qendër tregtare)
Qendër tregtare
Stacion (autobusi)(hekurudhor)
Shitore
Supermarket
Depo

Përjashton: garazhin në shtëpi private (0)

6 Zonë industriale dhe ndërtimi

Ndërtesë [çdo] në ndërtim e sipër

Kantier detar

Kantier

Fabrikë:

- ndërtesa
- rrethinat

Uzinë gazi

Oborr industrial

Minierë

Pikë nxjerrje naftë dhe instalime të tjera në det të hapur

Gërmim (qymyr)(zhavorr)(rërë)

Stacion elektrik (qymyr)(bërthamore)(naftë)

Kantier anijesh

Tunel në ndërtim e sipër

Punishte

7 Fermë

Fermë:

- ndërtesat
- tokë e kultivuar

Fermë private

Përjashton: shtëpinë në fermë dhe rrethinat e fermës (0)

8 Vende të tjera të specifikuara

Plazh

Kamping

Kanal

Vend karvanesh NOS

Shtëpi e braktisur

Shkretëtirë

Port NOS

Pyll

Port detar

Kodër

Liqen
Kënetë
Terren trainimi ushtarak
Mal
Park (argëtimi) (publik)
Vend parkimi
Pellg ose pishinë
Prateri
Vend publik NOS
Vijë hekurudhore
Lum
Det
Bregdet
Rrjedhë
Zonë e përmbytur
Rezervuar uji
Kopësht zoologjik

9 Vend i paspecifikuar

Kodi i aktivitetit

Nënklasifikimi në vazhdim ofrohet për përdorim opsional, me vendosjen e një karakteri shtesë në kategoritë V01-Y34, për të treguar aktivitetin që po zhvillonte personi i dëmtuar gjatë kohës që ka ndodhur ngjarja. Ky nënklasifikim nuk duket të ngatërrohet me, ose të përdoret në vend të, nënndarjes së rekomanduar me katër karaktere, të ofruar për të treguar vendin e ndodhjes së ngjarjes të klasifikueshme në W00-Y34.

0 Gjatë angazhimit me aktivitete sportive

Ushtrimet fizike me një element të përshkruar funksional, i tillë si:

- golfi
- vrapimi sportiv
- kalërimi
- ora e fizkulturës në shkollë
- skitë
- noti
- ngjitje në mal
- ski ujor

1 Gjatë angazhimit në aktivitete pushimesh

Aktivitete hobi

Aktivitete të kohës së pushimit me element argëtimi si vajtja në kinema, në vallëzim ose në parti

Pjesëmarrja në sesione dhe aktivitete të organizatave vullnetare

Përjashton: aktivitetet sportive (0)

2 Gjatë punës për të fituar të ardhura

Punë e paguar (manuale)(profesionale)

Transporti (koha) në dhe nga aktivitete të tilla

Puna me rrogë, bonus dhe lloje të tjera të ardhurash

3 Gjatë angazhimit në lloje të tjera pune

Punë shtëpie të tilla si:

- kujdesi për fëmijët dhe të afërmit
- pastrim
- gatim
- kopshtari

- mirëmbajtja e shtëpisë

Detyra nga të cilat zakonisht nuk fitohen të ardhura

Aktivitetet mësimore, p.sh. pritja për të filluar sesionin ose mësimin

Gjatë edukimit

- 4 Gjatë pushimit, gjumit, të ushqyerit ose angazhimit në aktivitete të tjera jetësore**
Higjiena personale
- 8 Gjatë angazhimit në aktivitete të tjera specifike**
- 9 Gjatë aktiviteteve jospecifike**

Aksidentet (V01-X59)

Aksidentet e transportit (V01–V99)

Shënim: Ky seksion është strukturuar në 12 grupe. Ato që kanë të bëjnë me aksidentet e transportit tokësor (V01-V89) tregojnë mënyrën e transportimit të viktimës dhe janë nën-ndarë me qëllim identifikimin e "homologut" të viktimës ose ngjarjes. Mjeti, në të cilin personi i dëmtuar ka qenë pasagjer, tregohet në dy karakteret e para, meqenëse shihet edhe si faktori më i rëndësishëm i identifikuar për qëllime parandalimi.

Përjashton: aksidentimin e personave të angazhuar në mirëmbajtjen ose riparimin e pajisjeve ose mjeteve të transportit (jo në lëvizje) dhe jo në rrugë publike (W00-X59)

aksidentet që përfshijnë mjete lëvizëse, por pa lidhje me rreziqet që shoqërojnë mjetet e transportit, p.sh. dëmtimet e marra në një zënkë në anije; mjet lëvizës që përfshihet në një kataklizëm; gisht që dermohet kur mbyll derën e makinës (W00-X59)

atentatin nga përplasja e mjetit motorik (Y03.-)

ngjarjen me qëllim të paspecifikuar (Y32-Y33)

vetëdëmtimin e qëllimshëm (X82-X83)

Përkufizimet që lidhen me aksidentet e transportit

- (a) *Aksident transporti* (V01-V99) quhet çdo aksident, që përfshin një mjet të konceptuar fillimisht për, ose që përdoret fillimisht për, transportin e personave ose mallrave nga një vend në një tjetër.
- (b) *Autostradë publike* [rrugë me trafik] ose rrugë quhet e gjithë gjerësia midis vijave përcaktuese të pronës (ose vijave të tjera kufizuese) të tokës, që janë të hapura ndaj publikut si një e drejtë ose zakon, me qëllim lëvizjen e personave dhe pasurive nga një vend në një tjetër. Një *autostradë* është pjesë e rrugës publike e dizenuar, përmirësuar dhe kustomizuar për përdorimin e mjeteve të trafikut.

- (c) *Aksident trafiku* quhet çdo aksident me mjete transporti, që ndodh në një rrugë automobilistike publike [d.m.th. që fillon në, mbaron në, ose përfshin një mjet pjesërisht të vendosur në rrugën automobilistike]. Aksident nga një mjet konsiderohet që ka ndodhur në një rrugë automobilistike publike, nëse nuk specifikohet një vend tjetër, përveç rastit kur në aksident përfshihen mjete të tipit off-road, të cilët klasifikohen si jo si aksidente trafiku, përveç kur deklarohet e kundërta.
- (d) *Aksident jo-trafiku* është çdo aksident me mjete që ndodhin në çfarëdo vendi me përjashtim të një rruge automobilistike publike.
- (e) *Kalimtar* është çdo person i përfshirë në një aksident, i cili në kohën e ndodhjes së aksidentit nuk ishte në drejtim ose në një mjet motorik, tren, tramvaj ose mjet që tërhiqet nga kafshë ose mjet tjetër, ose në një biçikletë ose kafshë për hipje.

Përfshin: personin:

- që ndërron gomën e automjetit
- që riparon motorin e mjetit
- në këmbë

përdoruesin e një mjeti transporti për këmbësorë, i tillë si:

- korrocë fëmijësh
- patina akulli
- mbajtëse fëmijësh
- karrel
- karrocë me rrota
- patina me rrota
- motor
- skejtbord
- ski
- slitë skateboard
- karrocë me rrota (me bateri)

- (f) *Drejtues* quhet përdoruesi i një mjeti transporti, që e drejton ose ka për qëllim drejtimin e tij.
- (g) *Pasagjer* quhet çdo përdorues i një mjeti transporti me përjashtim të drejtuesit.
- Përjashton:** personin që udhëton jashtë mjetit – shih përkufizimin (h)

- (h) *Person jashtë mjetit* quhet çdo person, që transportohet nga një mjet, por nuk shfrytëzon hapësirën e rezervuar normalisht për drejtuesin ose pasagjerët, ose hapësirën e konceptuar për transportin e mallrave.

Përfshin: personin (që udhëton në):

- kofne
- parakolp [parafango]
- i varur nga jashtë
- çati (tavan)
- llaska
- shkallëzë

- (i) *Biçikletë* quhet çdo mjet transporti tokësor që manovrohet vetëm me forcën e pedaleve.

Përfshin: biçikletën

triçiklin

Përfshihet: biçikletën e motorizuar – shih përkufizimin (k)

- (j) *Çiklist* quhet çdo person në drejtimin e një biçiklete ose një koshi ose një traileri të lidhur pas një mjete të tillë.

- (k) *Motoçikletë* quhet mjete motorik me dy rrota, me një ose dy poste ulje në shalë, dhe nganjëherë edhe me një rrotë të tretë për mbështetjen e koshit. Koshi konsiderohet si pjesë e motoçikletës.

Përfshin: motoçikletën me pedale

motorin skuter

motoçikletën:

- NOS
- të kombinuar
- me kosh

biçikletën e motorizuar

motorbiçikletë me shpejtësi të kufizuar

Përfshihet: triçiklin me motor – shih përkufizimin (n)

- (l) *Pasagjer motoçiklete* quhet çdo person që ka hipur në motoçikletë ose në kosh ose në një trailer të lidhur pas një mjete të tillë.

- (m) *Mjet motorik me tri rrota* quhet triçikli i motorizuar, që është dizenuar me qëllim parësor përdorimi në rrugë.

Përfshin: triçiklin

rikshën e motorizuar
makinën me tre rrota

Përfashton: motoçikletën me kosh – shih përkufizimin (k)
mjetin special për çdo lloj terreni – shih përkufizimin (y)

- (n) *Makinë [automobil]* quhet mjeti motorik me katër rrota, i dizenuar me qëllim mbartjet e deri 10 personave.

Përfshin: minibusin

- (o) *Mjet motorik* mund t'i referohet mjeteve të ndryshme të transportit. Përdorimi lokal i terminologjisë duhet sqaruar mirë me qëllim vëndojen e kodit të duhur. Nëse terminologjia përdoret me më shumë se një kuptim, përdor kodin “e paspecifikuar”. Një trajler ose karavan që tërhiqet konsiderohet si pjesë e mjetit motorik.

- (p) *Pick-up* ose *furgon* quhet mjeti motorik me katër ose gjashtë rrota, i dizenuar me qëllim parësor mbartjen e mallrave, dhe peshon më pak se klasifikimi lokal për mjetet e tonazhit të lartë, dhe që nuk kërkon ndonjë liqencë të veçantë për drejtimin e tij.

- (q) *Mjet i rëndë transporti* quhet mjeti motorik i dizenuar me qëllim parësor mbartjen e mallrave, dhe plotëson kriteret e klasifikimit si mjet i tonazhit të lartë, ku pesha e tij është zakonisht mbi 3500 kg, dhe që kërkon liqencë të veçantë për drejtimin e tij.

- (r) *Autobus* quhet mjeti motorik i dizenuar ose adaptuar me qëllim parësor mbartjen e më shumë se 10 personave, dhe që kërkon liqencë të veçantë për drejtimin e tij.

Përfshin: autobusin

- (s) *Tren* ose *mjet hekurudhor* quhet çdo mjet, me ose pa makina të bashkëngjitura në të, i dizenuar për të udhëtuar në një rrugë hekurudhore.

Përfshin: interurban:

- makinën elektrike
 - tramvajin
- (zakonisht ka rrugë të veçantë,
jo të hapur për lloje të tjera trafiku)

trenin hekurudhor, çdo lloj karburanti [naftë] [elektrik] [avull]:

- funikular
- me një ose dy shina
- nëntokësor ose në lartësi

mjete të tjera të dizenuara të udhëtojnë në rrjetin hekurudhor

Përfashton: mjetet elektrike interurbane [tramvajet], specifikuar të udhëtojnë në një rrugë të veçantë, që është pjesë e një rruge publike ose rruge automobilistike – shih përkufizimin (u)

- (t) *Tramvaj* quhet mjeti i dizenuar dhe i përdorur me qëllim kryesor transportin e personave brendapërbrenda një zone urbane, lëviz mbi shina, zakonisht është subjekt i sinjaleve të zakonshme të kontrollit të trafikut, dhe lëviz përgjithësisht në një rrugë të veçantë që është pjesë e rrugës automobilistike. Një trailer i tërhequr nga një tramvaj konsiderohet si pjesë e tramvajit.

Përfshin: mjetin elektrik ose tramvajin interurban, kur specifikohet që vepron në një rrugë automobilistike publike
tramin (mjet motorik)
karron (mjet motorik)

- (u) *Mjet special i përdorur në rrethinat industriale* quhet mjeti i dizenuar me qëllim kryesor përdorimin brenda rrethinave të ndërmarrjeve industrial dhe tregtare.

Përfshin: me bateri:
• mjetin e transportit të pasagjerëve në aeroporte
• kamionçinën (bagazhe) (postë)
makinën qymyrbajtëse në minierë
pirunin (mjet motorik)
rimorkion për transport trungjesh
kamionin vetëlëvizës, industrial
kamionçinën e bagazheve të stacionit (me bateri)
tramin, kamionçinën ose vagonin (me bateri) në minierë ose gurore

- (v) *Mjet special i përdorur kryesisht në bujqësi* quhet mjeti i dizenuar me qëllim kryesor përdorimin në ferma dhe bujqësi (kopshtari), për shembull në punimin e tokës, selitjen dhe korjen e të mbjellave dhe transportimin e materialeve në fermë.

Përfshin: autokombajnën
kamionin vetëlëvizës të fermës
traktorin (dhe trailerin)

- (w) *Mjet special ndërtimi* quhet mjeti motorik i dizenuar në mënyrë specifike për ndërtimin (dhe shkatërrimin) e rrugëve, ndërtesave dhe strukturave të tjera.

Përfshin: buldozerin
ekskavatorin
kamjonin e plehrave
tokë-sheshuesin
lopatën mekanike
rulin

- (x) *Mjet special për çdo terren* quhet mjeti motorik i dizenuar në mënyrë të veçantë me qëllim lëvizjen në terrene shumë të buta ose të ashpra ose në borë. Shembuj të dizenjimit special janë lartësia e madhe e mjetit, timon dhe rrota të veçanta, zinxhirë, dhe dyshek me ajër.

Përfshin: automjetet e tokës dhe kënetës
automjetin e borës

Përfshihet: automjetin në ujëra të hapura – shih përkufizimin (y)

- (y) *Mjet ujor* quhet çdo pajisje që transporton pasagjerë ose mallra në ujë.

Përfshin: automjetin NOS

- (z) *Mjet ajror* quhet çdo pajisje që transporton pasagjerë ose mallra në ajër.

Instruksione për klasifikimin dhe kodifikimin e aksidenteve të transportit

1. Nëse një ngjarje mbetet e paspecifikuar si aksident trafiku opse jotrafiku, konsiderohet të jetë:

- (a) Aksident trafiku kur ngjarja klasifikohet në kategoritë V02-V04, V10-V82 dhe V87.
- (b) Aksident jotrafiku kur ngjarja klasifikohet në kategoritë V83-V86. Për këto kategori, viktimat është ose një kalimtar, ose pasagjeri i një mjeti të dizenuar me qëllim përdorimi *off-road*.

2. Kur ka aksidente që përfshijnë më shumë se një lloj transporti dhe raportohen, duhet të përdoret rregulli i preçedencës në vazhdim:

transport ajror dhe hapësinor (V95-V97)

transport ujor (V90-V94)

të tjera mënyra transporti (V01-V89, V98-V99)

3. Kur përshkrimi i aksidentit të transportit nuk e specifikon viktimën si pasagjer të mjetit dhe viktimat përshkruhet si i:

	kafshë për hipje
	mjet i tërhequr nga kafshë
	biçikletë
	buldozer
	autobus

shkelur		makinë
zvarritur		motoçikletë
goditur		triçikël i motorizuar
plagosur	nga çdo mjet, përfshirë	pick-up (kamionçinë)
vrarë		automjet rekreativ
rrëzuar		tramvaj
shtypur		traktor
përplasur		tren
		tram
		kamion
		furgon

klasifikojë viktimën si një këmbësor (kategoritë V01-V09).

4. Kur përshkrimet e aksidentit të transportit nuk tregojnë se çfarë roli ka luajtur viktimja, të tilla si:

aeroplan			
biçikletë			
anije			
buldozer			
autobus			
makinë			
motoçikletë			
triçikël i motorizuar		aksident	
<i>pick-up</i> (kamionçinë)		përplasje	
automjet rekreativ		rrëzim	NOS
anije hapësinore		shkatërrim	
tramvaj			
traktor			
tren			
tram			
kamion			
furgon			
mjet ujor			

klasifikojë viktimën si pasagjer ose vozitës (drejtues) të mjetit të përmendur.

Nëse përmendet më shumë se një mjet, mos bëj supozime se cili prej mjeteve ishte në përdorim të viktimës, përveç rastit kur mjetet janë të njëjta. Ndërkaq, kodifiko në kategoritë e duhura V87-V88, V90-V94, V95-V97, duke marrë parasysh rradhën e precedencës të treguar në pikën 2.

5. Kur një aksident transporti, i tillë si:

mjet (me motor) (pa motor):

- nuk arrin të marrë kthesën
- del jashtë kontrollit (për shkak të apo sepse):
 - plasjes së gomës [shfryrjes]
 - drejtuesin e zë gjumi
 - mosplasjes së vëmendjes nga drejtuesi
 - shpejtësisë së lartë
- ka dëmtim të një pjese mekanike

dhe me rezultat përplasjen, klasifikoj aksidentin si përplasje. Nëse ndodh një aksident i ndryshëm nga përplasja, klasifikoj si aksident jo nga përplasja sipas llojit të mjetit të përfshirë.

6. Kur një aksident transporti, që përfshin një mjet në lëvizje për këto gjendje të listuara:

helmim aksidental nga gaz shterrues i prodhuar nga

thyerje e çdo pjese të

shpërthim i çdo pjese të

rënie, hedhje ose shtyrje aksidentale nga

zjarr me fillesë në

goditur nga objekt i hedhur në ose nga

plagosur pas përplasjes me

ndonjë pjesë e, ose objekt në

plagosje nga lëvizja e një pjese të

objekt që bie në ose nga

me rezultat përplasjen, klasifikoj aksidentin si përplasje. Nëse ndodh një aksident i ndryshëm nga përplasja, klasifikoj si aksident jo nga përplasja sipas llojit të mjetit të përfshirë.

mjet/i në lëvizje

7. Aksidente të transportit tokësor të përshkruar si:

përplasje (për shkak të humbjes së kontrollit) (në rrugë automobilistike) ndërmjet mjetit dhe:

- kufirit të (urës) (mbikalimit)

- rënies së gurëve
- traut hekurudhor ose gardhit rrethues
- ndarëses së rrugës automobilistike
- rrëshqitjes së dheut (që nuk lëviz) përfshihen në V17.-, V27.-, V37.-,
- objekti të hedhur përballë mjetit motorik V47.-, V57.-, V67.- dhe V77.-
- ishulli sigurie
- pemës
- shenje ose treguesi trafiku (e përkohëshme)
- pike shërbimi
- muri kalldrëmi që shërben si rrugë
- objekti tjetër, të fiksuar, të lëvizshëm ose në lëvizje

rrotullimi në vend (pa përplasje) përfshihen në V18.-, V28.-, V38.-, V48.-, V58.-, V68.-, dhe V78.-

përplasje me kafshë (tufë) (të paruajtura) përfshihen në V10.-, V20.-, V30.-, V40.-, V50.-, V60.-, dhe V70.-

përplasje me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshë e kalëruar përfshihen në V16.-, V26.-, V36.-, V46.-, V56.-, V66.-, dhe V76.-

Këmbësor i dëmtuar në aksident transporti (V01–V09)

- Përjashton:*
- përplasjen e këmbësorit (i mbartur) me këmbësor tjetër (i mbartur) (W51.-)
 - përplasjen e këmbësorit (i mbartur) me këmbësor tjetër (i mbartur)
 - me rrëzim si pasojë (W03.-)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V01-V06:

- .0** **Aksident jo trafiku**
- .1** **Aksident trafiku**
- .9** **Aksident i paspecifikuar trafiku ose jo trafiku**

V01 Këmbësor i dëmtuar në përplasje me biçikletë

[Shih para V01 për nën-ndarjet]

V02 **Këmbësor i dëmtuar në përplasje me motor me 2 ose 3 rrota**

[Shih para V01 për nën-ndarjet]

V03 **Këmbësor i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion-vinç ose furgon**

[Shih para V01 për nën-ndarjet]

V04 **Këmbësor i dëmtuar në përplasje me automjet të rëndë transporti ose autobus**

[Shih para V01 për nën-ndarjet]

V05 **Këmbësor i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë (ose metro)**

[Shih para V01 për nën-ndarjet]

V06 **Këmbësor i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor**

[Shih para V01 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshë e kalëruar, tramvaj

V09 **Këmbësor i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara**

Përfshin: këmbësorin e plagosur nga mjet i veçantë (special)

V09.0 Këmbësor i dëmtuar jo në aksident trafiku që përfshin automjete të tjera e të paspecifikuara

V09.1 Këmbësor i dëmtuar jo në aksident trafiku, i paspecifikuar

V09.2 Këmbësor i dëmtuar në aksident trafiku që përfshin automjete të tjera e të paspecifikuara

V09.3 Këmbësor i dëmtuar në aksident trafiku të paspecifikuar

V09.9 Këmbësor i dëmtuar në aksident transporti të paspecifikuar

Çiklist i dëmtuar në aksident transporti (V10–V19)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V10-V18:

- .0 Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku**
- .1 Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku**
- .2 Çiklist i paspecifikuar i plagosur në aksident jo-trafiku**
- .3 Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes**
- .4 Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku**
- .5 Pasagjer i plagosur në aksident trafiku**
- .9 Çiklist i paspecifikuar i plagosur në aksident trafiku**

V10 Çiklist i dëmtuar në përplasje me këmbësorë ose kafshë

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

Përjashton: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V16.-)

V11 Çiklist i dëmtuar në përplasje me çiklist tjetër

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

V12 Çiklist i dëmtuar në përplasje me motor

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

V13 Çiklist i dëmtuar në përplasje me veturë, furgon ose kamion

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

V14 Çiklist i dëmtuar në përplasje me transport të rëndë ose autobus

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

V15 Çiklist i dëmtuar në përplasje me transport me tren ose lokomotivë

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

V16 **Çiklist i dëmtuar në përplasje me mjete transporti të tjera pa motor**

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin

V17 **Çiklist i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përherëshëm**

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

V18 **Çiklist i dëmtuar në aksident transporti papërplasje**

[Shih para V10 për nën-ndarjet]

Përfshin: rënien ose hedhjen nga biçikleta (pa përplasje të mëparëshme) rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V19 **Çiklist i dëmtuar në aksident transporti të tjera e të paspecifikuara**

V19.0 Drejtues (biçiklete) i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

V19.1 Pasagjer (biçiklete) i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

V19.2 Çiklist i paspecifikuar (biçiklete) i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

Përplasje me biçikletë NOS, jo-trafiku

V19.3 Çiklist [cilido] i dëmtuar në një jo-aksident trafiku të paspecifikuar

Aksident me biçikletë NOS, jo-trafiku

Çiklist i plagosur në një aksident jo-trafiku NOS

V19.4 Drejtues (biçiklete) i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku

V19.5 Pasagjer (biçiklete) i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku

V19.6 Çiklist i paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në aksident trafiku

- Përplasje me biçikletë NOS (trafiku)
- V19.8** Çiklist [cilido] i dëmtuar në aksidente transporti të tjera të specifikuara
I bllokuar nga levizja e pedalit
- V19.9** Çiklist [cilido] i dëmtuar në aksidente trafiku të paspecifikuara
Aksident me biçikletë NOS

Motoçiklist i dëmtuar në aksident transporti (V20–V29)

- Përfshin:* motobiçikletën
 motoçikletën me kosh anësor
 biçikletën me motor
 skuterin
- Përfshihet:* mjetin motorik me tri rrota (V30-V39)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V20-V28:

- .0** Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku
- .1** Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku
- .2** Drejtues i paspecifikuar motori i plagosur në aksident jo-trafiku
- .3** Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes
- .4** Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku
- .5** Pasagjer i plagosur në aksident trafiku
- .9** Drejtues i paspecifikuar motori i plagosur në aksident trafiku

- V20** Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
[Shih para V20 për nën-ndarjet]
- Përfshihet:* përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V26.-)

- V21** Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me një çiklist

[Shih para V20 për nën-ndarjet]

- V22** **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me motor me 2 ose 3 rrota**
[Shih para V20 për nën-ndarjet]
- V23** **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon**
[Shih para V20 për nën-ndarjet]
- V24** **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me mjete transporti të rëndë ose autobus**
[Shih para V20 për nën-ndarjet]
- V25** **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë**
[Shih para V20 për nën-ndarjet]
- V26** **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me mjete transporti të tjera pamotor**
[Shih para V20 për nën-ndarjet]
Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin
- V27** **Motoçiklist i dëmtuar në përplasje me një objekt të palëvizshëm ose të përhershëm**
[Shih para V20 për nën-ndarjet]
- V28** **Motoçiklist i dëmtuar në një aksident transporti pa përplasje**
[Shih para V20 për nën-ndarjet]
Përfshin: rënien ose hedhjen nga motoçikleta (pa përplasje të mëparëshme)
 rrotullimin në vend:
 • NOS
 • pa përplasje
- V29** **Motoçiklist i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara**

[Shih para V20 për nën-ndarjet]

- V29.0 Drejtues motori i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku
- V29.1 Pasagjer motori i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku
- V29.2 Motoçiklist i paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku
Përplasje me motoçikletë NOS, jo-trafiku
- V29.3 Motoçiklist [cilido] i dëmtuar në një jo-aksident trafiku të paspecifikuar
Aksident me motoçikletë NOS, jo-trafiku
Drejtues motoçikletë i plagosur në aksident jo-trafiku NOS
- V29.4 Drejtues motori i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në një aksident trafiku
- V29.5 Pasagjer motori i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në një aksident trafiku
- V29.6 Motoçiklist i paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në një aksident trafiku
Përplasje me motoçikletë NOS (trafiku)
- V29.8 Motoçiklist [cilido] i dëmtuar në aksident transporti të tjera të specifikuara
- V29.9 Motoçiklist [cilido] i dëmtuar në një aksident trafiku të paspecifikuar
Aksident me motoçikletë NOS

Person në automjet me 3 rrota i dëmtuar në aksident transporti (V30–V39)

Përfshin: triçiklin e motorizuar

Përfashton: motoçikletën me kosh anësor (V20-V29)

mjetin e dizenuar me qëllim parësor përdorimin off-road (V86.-)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V30-V38:

.0 Drejtues mjete i plagosur në aksident jo-trafiku

- .1 Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku
- .2 Person jashtë mjetit i plagosur në aksident jo-trafiku
- .3 Pasagjer i paspecifikuar i mjetit motorik me tri rrota i plagosur në aksident jo-trafiku
- .4 Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes
- .5 Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku
- .6 Pasagjer i plagosur në aksident trafiku
- .7 Person jashtë mjetit i plagosur në aksident trafiku
- .9 Pasagjer i paspecifikuar i mjetit motorrik me tri rrota i plagosur në aksident trafiku

V30 Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë
 [Shih para V30 për nën-ndarjet]
Përjashton: përplasjen me mjete të tërhequra nga kafshë ose kafshë që po ngiten

V31 Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me biçikletë
 [Shih para V30 për nën-ndarjet]

V32 Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota
 [Shih para V30 për nën-ndarjet]

V33 Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon
 [Shih para V30 për nën-ndarjet]

V34 Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobus
 [Shih para V30 për nën-ndarjet]

V35 Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

V36

Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me mjete të tjera pa motor

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin

V37

Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

V38

Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në aksident trasporti pa përplasje

[Shih para V30 për nën-ndarjet]

Përfshin: rënien ose hedhjen nga mjete motorik me tri rrota rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V39

Person brenda në automjet me 3 rrota (triçikël) i dëmtuar në aksident trasporti të tjera e të paspecifikuar

V39.0 Drejtues automjeti i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

V39.1 Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

V39.2 Person i paspecifikuar në triçikël i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

Përplasje NOS që përfshin mjet motorik me tri rrota, jo-trafiku

V39.3 Person [cilido] në triçikël i dëmtuar në një jo-aksident trafiku të paspecifikuar

Aksident NOS që përfshin mjet motorik me tri rrota, jo-trafiku

Pasagjer i mjetit motorik me tri rrota i plagosur në aksident jo-trafiku NOS

V39.4 Drejtues i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në aksident trafiku

V39.5 Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në aksident trafiku

- V39.6** **Person i paspecifikuar në triçikël i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në aksident trafiku**
Përplasje NOS që përfshin mjet motorik me tri rrota (trafiku)
- V39.8** **Person [cilido] në triçikël i dëmtuar në aksidente të tjera transporti të specifikuara**
I zënë nga dera ose pjesë tjetër e mjetit motorik me tri rrota
- V39.9** **Person [cilido] në triçikël i dëmtuar në aksident trafiku të paspecifikuar**
Aksident NOS që përfshin mjet motorik me tri rrota

Person në veturë i dëmtuar në aksident transporti (V40–V49)

Përfshin: minibusin

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V40-V48.

- .0** **Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku**
- .1** **Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku**
- .2** **Person jashtë mjetit i plagosur në aksident jo-trafiku**
- .3** **Pasagjer i paspecifikuar i plagosur në aksident jo-trafiku**
- .4** **Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes**
- .5** **Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku**
- .6** **Pasagjer i plagosur në aksident trafiku**
- .7** **Person jashtë mjetit i plagosur në aksident trafiku**
- .9** **Pasagjer i paspecifikuar i plagosur në aksident trafiku**

V40 **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë**

[Shih para V40 për nën-ndarjet]

Përjashton: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V46.-)

- V41** **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me biçikletë**
[Shih para V40 për nën-ndarjet]
- V42** **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota**
[Shih para V40 për nën-ndarjet]
- V43** **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon**
[Shih para V40 për nën-ndarjet]
- V44** **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobus**
[Shih para V40 për nën-ndarjet]
- V45** **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë**
[Shih para V40 për nën-ndarjet]
- V46** **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor**
[Shih para V40 për nën-ndarjet]
Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin
- V47** **Person në veturë i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm**
[Shih para V40 për nën-ndarjet]
- V48** **Person në veturë i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje**
[Shih para V40 për nën-ndarjet]
Përfshin: rrotullimin në vend:
 - NOS
 - pa përplasje

V49 **Person në veturë i dëmtuar në aksidente trasporti të tjera e të paspecifikuara**

- V49.0 Drejtues i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku
- V49.1 Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku
- V49.2 Person në veturë i paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku
Përplasje me makinë NOS, jo-trafiku
- V49.3 Person në veturë [cilido] i dëmtuar jo-aksident trafiku, i paspecifikuar
Aksident me makinë NOS, jo-trafiku
Pasagjer makine i plagosur në aksident jo-trafiku NOS
- V49.4 Drejtues i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku
- V49.5 Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku
- V49.6 Person në veturë i paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku
Përplasje me makinë NOS (trafiku)
- V49.8 Person në veturë [cilido] i dëmtuar në aksidente trasporti të tjera të specifikuara
I zënë nga dera ose pjesë tjetër e makinës
- V49.9 Person në veturë [cilido] i dëmtuar në aksident trafiku të paspecifikuar
Aksident me makinë NOS

**Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksident transporti
(V50–V59)**

Përjashton: mjetin e rëndë të transportit (V60-V69)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V50-V58:

- .0 Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku**
- .1 Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku**

- .2 Person jashtë mjetit i plagosur në aksident jo-trafiku
- .3 Pasagjer i paspecifikuar i kamionçinës ose furgonit i plagosur në aksident jo-trafiku
- .4 Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes
- .5 Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku
- .6 Pasagjer i plagosur në aksident trafiku
- .7 Person jashtë mjetit i plagosur në aksident trafiku
- .9 Pasagjer i paspecifikuar i kamionçinës ose furgonit i plagosur në aksident trafiku

V50 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

Përjashton: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V56.-)

V51 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me biçikletë

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

V52 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

V53 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

V54 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobuz

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

V55 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë

[Shih para V50 për nën-ndarjet]

V56 Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor

[Shih para V 50 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin

V57

Person në kamion ose furgon i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përherëshëm

[Shih para V 50 për nën-ndarjet]

V58

Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje

[Shih para V 50 për nën-ndarjet]

Përfshin: rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V59

Person në kamion ose furgon i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara

V59.0 Drejtues mjeti i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

V59.1 Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

V59.2 Person i paspecifikuar në kamion ose furgon, i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

Përplasje NOS që përfshin kamionçinën ose furgonin, jo-trafiku

V59.3 Person [cilido] në kamion ose furgon i dëmtuar, në një aksident të paspecifikuar, jo-aksident trafiku

Aksident NOS që përfshin kamionçinën ose furgonin, jo-trafiku

Pasagjer i kamionçinës ose furgonit i plagosur në aksident jo-trafiku NOS

V59.4 Drejtues mjeti i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, në aksident trafiku

V59.5 Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, në aksident trafiku

V59.6 Person i paspecifikuar në kamion ose furgon, i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, në aksident trafiku

Përplasje NOS që përfshin kamionçinën ose furgonin (trafik)

- V59.8** **Person [cilido] në kamion ose furgon i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të specifikuara**
 I zënë nga dera ose pjesë tjetër e kamionçinës ose furgonit
- V59.9** **Person [cilido] në kamion ose furgon i dëmtuar në aksident të paspecifikuar trafiku**
 Aksident NOS që përfshin kamionçinën ose furgonin

Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në aksident transporti (V60–V69)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V60-V68:

- .0** **Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku**
- .1** **Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku**
- .2** **Person jashtë mjetit i plagosur në aksident jo-trafiku**
- .3** **Pasagjer i paspecifikuar i mjetit të rëndë të transportit i plagosur në aksident jo-trafiku**
- .4** **Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes**
- .5** **Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku**
- .6** **Pasagjer i plagosur në aksident trafiku**
- .7** **Person jashtë mjetit i plagosur në aksident trafiku**
- .9** **Pasagjer i paspecifikuar i mjetit të rëndë të transportit i plagosur në aksident trafiku**

V60 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

Përfshihet: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V66.-)

V61 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me biçikletë**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

V62 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

V63 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

V64 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobus**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

V65 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje tren ose lokomotivë**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

V66 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin

V67 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përhershëm**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

V68 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje**

[Shih para V60 për nën-ndarjet]

Përfshin: rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V69 **Person në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara**

V69.0 Drejtues i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

V69.1 Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku

V69.2	Person i paspecifikuar në mjet transporti të rëndë, i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku Përplasje NOS që përfshin mjet transporti të rëndë, jo-trafiku
V69.3	Person [cilido] në mjet transporti të rëndë, i dëmtuar në aksident të paspecifikuar, jo-aksident trafiku Aksident NOS që përfshin mjet transporti të rëndë, jo-trafiku Pasagjer i mjetit të transportit të rëndë i plagosur në aksident jo-trafiku NOS
V69.4	Drejtues i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, në aksident trafiku
V69.5	Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në aksident trafiku
V69.6	Person i paspecifikuar në mjet transporti të rëndë, i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara në aksident trafiku Përplasje NOS që përfshin mjet transporti të rëndë (trafiku)
V69.8	Person [cilido] në mjet transporti të rëndë, i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të specifikuara I zënë nga dera ose pjesë tjetër e mjetit të transportit të rëndë
V69.9	Person [cilido] në mjet transporti të rëndë i dëmtuar në aksident trafiku të paspecifikuar Aksident NOS që përfshin mjet transporti të rëndë

Person në autobuz i dëmtuar në aksident transporti (V70–V79)

Përjashton: minibus (V40-V49)

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V70-V78:

- .0 Drejtues mjeti i plagosur në aksident jo-trafiku
- .1 Pasagjer i plagosur në aksident jo-trafiku
- .2 Person jashtë mjetit i plagosur në aksident jo-trafiku
- .3 Pasagjer i paspecifikuar i autobusit i plagosur në aksident jo-trafiku
- .4 Person i plagosur gjatë hipjes apo zbritjes
- .5 Drejtues mjeti i plagosur në aksident trafiku
- .6 Pasagjer i plagosur në aksident trafiku
- .7 Person jashtë mjetit i plagosur në aksident trafiku
- .9 Pasagjer i paspecifikuar i autobusit i plagosur në aksident trafiku

- V70** **Person në autobus i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë**
[Shih para V70 për nën-ndarjet]
Përjashton: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V76.-)
- V71** **Person në autobus i dëmtuar në përplasje me biçikletë**
[Shih para V70 për nën-ndarjet]
- V72** **Person në autobus i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota**
[Shih para V70 për nën-ndarjet]
- V73** **Person në autobus i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion ose furgon**
[Shih para V70 për nën-ndarjet]
- V74** **Person në autobus i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobus**
[Shih para V70 për nën-ndarjet]
- V75** **Person në autobus i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë**
[Shih para V70 për nën-ndarjet]
- V76** **Person në autobus i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor**
[Shih para V70 për nën-ndarjet]
Përfshin: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë, kafshën e kalëruar, tramvajin
- V77** **Person në autobus i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përherëshëm**
[Shih para V70 për nën-ndarjet]

V78**Person në autobus i dëmtuar në aksident transporti pa përplasje**

[Shih para V70 për nën-ndarjet]

Përfshin: rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V79**Person në autobus i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuar**

- V79.0** Drejtues mjeti i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku
- V79.1** Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku
- V79.2** Person në autobus i paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, jo-aksident trafiku
Përplasje autobusi NOS, jo-trafiku
- V79.3** Person në autobus [cilido] i dëmtuar në aksident të paspecifikuar, jo-aksident trafiku
Aksident autobusi NOS, jo-trafiku
Pasagjer autobusi i plagosur në aksident jo-trafiku NOS
- V79.4** Drejtues mjeti i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku
- V79.5** Pasagjer i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku
- V79.6** Person në autobus të paspecifikuar i dëmtuar në përplasje me automjete të tjera e të paspecifikuara, aksident trafiku
Përplasje autobusi NOS (trafiku)
- V79.8** Person në autobus [cilido] i dëmtuar në aksident të specifikuar, aksident trafiku
I zënë nga dera ose pjesë tjetër e autobusit
- V79.9** Person në autobus [cilido] i dëmtuar në aksident trafiku të paspecifikuar
Aksident autobusi NOS

Aksidente të tjera të transportit tokësor
(V80–V89)

V80**Karrociери ose personi në karrocë (të tërhequr nga kafsha) i dëmtuar në aksident transporti****V80.0****Karrociери ose person në karrocë i dëmtuar nga rrëzimi nga kafsha ose karroca në një aksident pa përplasje**

Rrotullimin në vend:

- NOS
- pa përplasje

V80.1**Karrociери ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me këmbësor ose kafshë***Përfshihet:* përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar(V80.7)**V80.2****Karrociери ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me biçikletë****V80.3****Karrociери ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me automjet me 2 ose 3 rrota****V80.4****Karrociери ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me veturë, kamion, furgon, mjet transporti të rëndë ose autobuz****V80.5****Karrociери ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me automjet tjetër të specifikuar****V80.6****Karrociери ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me tren ose lokomotivë****V80.7****Karrociери ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me mjet tjetër transporti pa motor**

Përplasje me:

- kafshën e kalëruar
- mjetin e tërhequr nga kafshë
- tramvajin

V80.8**Karrociери ose person në karrocë i dëmtuar në përplasje me objekt të palëvizshëm ose të përtheshëm****V80.9****Karrociери ose person në karrocë i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara**

Aksident me mjetin e tërhequr nga kafshë NOS

Aksident i kalorësit NOS

V81**Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në aksident transporti***Përfshihet:* personin jashtë trenit

- V81.0** Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në përplasje me automjet, jo-aksident trafiku
- V81.1** Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në përplasje me automjet, aksident trafiku
- V81.2** Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në përplasje me ose nga goditja e një vagoni
- V81.3** Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në përplasje me një objekt tjetër
Përplasje hekurudhore NOS
- V81.4** Person i dëmtuar gjatë hipjes ose zbritjes nga treni ose lokomotiva
- V81.5** Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar nga rënia në tren ose lokomotivë
Përjashton: rrëzimin:
 - gjatë daljes nga shinat:
 - me përplasje të mëparshme (V81.0-V81.3)
 - pa përplasje të mëparshme (V81.7)
 - gjatë hipjes apo zbritjes (V81.4)
- V81.6** Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar nga rënia nga tren ose lokomotivë
Përjashton: rrëzimin:
 - gjatë daljes nga shinat:
 - me përplasje të mëparshme (V81.0-V81.3)
 - pa përplasje të mëparshme (V81.7)
 - gjatë hipjes apo zbritjes (V81.4)
- V81.7** Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar nga dalja nga shinat (nga binarët) pa përplasje paraprake
- V81.8** Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në aksidente hekurudhore të tjera e të specifikuara
Shpërthim ose zjarr
Goditur nga rënia e:
 - dheut
 - gurëve
 - pemëve*Përjashton:* daljen nga shinat:
 - me përplasje të mëparshme (V81.0-V81.3)
 - pa përplasje të mëparshme (V81.7)

V81.9 Person në tren ose lokomotivë i dëmtuar në aksident hekurudhor të paspecifikuar
Aksident hekurudhor NOS

V82 Person në tramvaj i dëmtuar në aksident transporti

V82.0 Person në tramvaj i dëmtuar në përplasje me automjet, jo aksident trafiku

Përfshin: personin jashtë tramvajit

V82.1 Person në tramvaj i dëmtuar në përplasje me automjet, aksident trafiku

V82.2 Person në tramvaj i dëmtuar në përplasje ose i goditur nga vagoni

V82.3 Person në tramvaj i dëmtuar në përplasje me objekt tjetër

Përfshihet: përplasjen me mjet të tërhequr nga kafshë ose kafshën e kalëruar (V82.8)

V82.4 Person i dëmtuar në gjatë hipjes ose zbritjes nga tramvaji

V82.5 Person në tramvaj i dëmtuar nga rënia në tramvaj

Përfshihet: rrëzimin:

- gjatë hipjes apo zbritjes (V82.4)
- me përplasje të mëparshme (V82.0-V82.3)

V82.6 Person në tramvaj i dëmtuar nga rënia nga tramvaji

Përfshihet: rrëzimin:

- gjatë hipjes apo zbritjes (V82.4)
- me përplasje të mëparshme (V82.0-V82.3)

V82.7 Person në tramvaj i dëmtuar nga dalja nga shinat pa përplasje paraprake

V82.8 Person në tramvaj i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të specifikuara

Përplasje me trenin ose me një mjet pa motor

V82.9 Person në tramvaj i dëmtuar në aksident trafiku të paspecifikuar
Aksident tramvaji NOS

V83 Person në automjet të veçantë kryesisht i përdorur në ambiente industriale, dëmtuar në aksident transporti

Përfshihet: mjetin e palëvizshëm ose në mirëmbajtje (W31.-)

V83.0 Drejtues mjeti në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku

- V83.1 Pasagjer në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
 - V83.2 Person anësor në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
 - V83.3 Person i paspecifikuar në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
 - V83.4 Person i dëmtuar gjatë hipjes ose zbritjes nga automjeti industrial i veçantë
 - V83.5 Drejtues në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
 - V83.6 Pasagjer në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
 - V83.7 Person anësor në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
 - V83.9 Person i paspecifikuar në automjet industrial të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
- Aksident mjeti industrial të veçantë NOS

V84 **Person në automjet të veçantë, kryesisht i përdorur në bujqësi, i dëmtuar në aksident transporti**

Përfshihet: mjetin e palëvizshëm ose në mirëmbajtje (W30.-)

- V84.0 Drejtues në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
 - V84.1 Pasagjer në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
 - V84.2 Person anësor në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
 - V84.3 Person i paspecifikuar në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
 - V84.4 Person i dëmtuar gjatë hipjes ose zbritjes nga automjeti bujqësor i veçantë
 - V84.5 Drejtues në automjet bujqësor të veçantë i dëmtuar, jo-aksident trafiku
 - V84.6 Pasagjer në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
 - V84.7 Person anësor në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
 - V84.9 Person i paspecifikuar në automjet bujqësor të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
- Aksident nga mjeti bujqësor i veçantë NOS

V85**Person në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar në aksident transporti**

Përjashton: mjetin e palëvizshëm ose në mirëmbajtje (W31.-)

- V85.0 Drejtues në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
- V85.1 Pasagjer në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
- V85.2 Person anësor në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
- V85.3 Person i paspecifikuar në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar në aksident trafiku
- V85.4 Person i dëmtuar gjatë hipjes ose zbritjes nga një automjet ndërtimi i veçantë
- V85.5 Drejtues në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
- V85.6 Pasagjer në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
- V85.7 Person anësor në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku
- V85.9 Person i paspecifikuar në automjet ndërtimi të veçantë, i dëmtuar, jo-aksident trafiku

Aksident mjeti ndërtimi të veçantë NOS

V86**Person në automjet të veçantë për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë, i dëmtuar në aksident transporti**

Përjashton: mjetin e palëvizshëm ose në mirëmbajtje (W31.-)

- V86.0 Drejtues mjeti në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar në aksident trafiku
- V86.1 Pasagjer në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar në aksident trafiku
- V86.2 Person anësor (anash) në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar në aksident trafiku

- V86.3 Person i paspecifikuar në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar në aksident trafiku
- V86.4 Person i dëmtuar gjatë hipjes ose zbritjes nga një automjet për çdo terren ose një tjetër, për vende pa rrugë (fuoristrada)
- V86.5 Drejtues mjeti në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar, jo-aksident trafiku
- V86.6 Pasagjer në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar, jo-aksident trafiku
- V86.7 Person anësor (anash) në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar, jo-aksident trafiku
- V86.9 Person i paspecifikuar në automjet për çdo terren ose automjet tjetër, i projektuar në radhë të parë për t'u përdorur në një vend pa rrugë (fuoristrada), i dëmtuar, jo-aksident trafiku
- Aksident mjeti për çdo terren NOS
- Aksident mjeti për çdo terren off-road NOS

V87 Aksident trafiku e një tipi të specifikuar, por lloji i transportit të viktimës i panjohur

Përjashton: përplasjen që përfshin:

- çiklistin (V10-V19)
- këmbësorin (V01-V09)

- V87.0 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një automjeti me 2 ose 3 rrota (trafik)
- V87.1 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një automjeti tjetër dhe një automjeti me 2 ose 3 rrota (trafik)
- V87.2 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një kamioni ose furgoni (trafik)
- V87.3 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një autobuzi (trafik)
- V87.4 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një mjeti të rëndë transporti (trafik)
- V87.5 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një mjeti të rëndë dhe një autobuzi (trafik)
- V87.6 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një treni ose lokomotive dhe një veture (trafik)

- V87.7 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet automjeteve të tjera të specifikuara (trafik)
- V87.8 Person i dëmtuar në aksidente transporti të tjera pa përplasje ku përfshihet automjeti (trafik)
- V87.9 Person i dëmtuar në aksidente transporti të tjera të specifikuara (me përplasje) (pa përplasje) ku përfshihet mjet transporti pa motor (trafik)

V88

Aksident jo-trafiku i një tipi të specifikuar por lloji i transportit të viktimës i panjohur

Përjashton: përplasjen që përfshin:

- çiklistin (V10-V19)
- këmbësorin (V01-V09)

- V88.0 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veturë dhe një automjeti me 2 ose 3 rrota, jo-aksident trafiku
- V88.1 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një automjeti tjetër dhe një automjeti me 2 ose 3 rrota, jo-aksident trafiku
- V88.2 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një kamioni ose furgoni, jo-trafik
- V88.3 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një autobusi, jo-trafik
- V88.4 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një veture dhe një mjeti transporti të rëndë, jo-trafik
- V88.5 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një mjeti transporti të rëndë dhe autobuzi, jo-trafik
- V88.6 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet një treni ose lokomotive dhe një veture, jo-trafik
- V88.7 Person i dëmtuar në përplasje ndërmjet automjeteve të tjera të specifikuara, jo-trafik
- V88.8 Person i dëmtuar në aksidente transporti pa përplasje të tjera e të specifikuara ku përfshihet automjeti, jo-trafik
- V88.9 Person i dëmtuar në aksidente transporti të tjera e të specifikuara (me përplasje) (pa përplasje) ku përfshihet një mjet transporti pa motor, jo-trafik

V89

Aksident i mjetit me ose pa motor, tipi i mjetit i paspecifikuar

- V89.0 Person i dëmtuar në aksident automjeti të paspecifikuar, jo-trafik

	Aksident mjete motorik NOS, jo-trafiku
V89.1	Person i dëmtuar në aksident mjete pa motor të paspecifikuar, jo-trafik
	Aksident mjete jo-motorik NOS (jo-trafiku)
V89.2	Person i dëmtuar në aksident automjete të paspecifikuar, trafik
	Aksident mjete motorik [MVA] NOS
	Aksident rrugor (trafiku) [RTA] NOS
V89.3	Person i dëmtuar në aksident trafik nga mjete pa motor i paspecifikuar
	Aksident mjete jo-motorik NOS
V89.9	Person i dëmtuar në aksident mjete të paspecifikuar
	Përplasje NOS

Aksidente të transportit ujor (V90–V94)

Përfshin: aksidentet e mjeteve ujore gjatë aktiviteteve pushuese

Nën-ndarjet me katër karaktere në vazhdim përdoren me kategoritë V90-V94:

- .0 Anijet tregtare**
- .1 Anijet e pasagjerëve**
 - Traget
 - Traget-linje
- .2 Anije peshkimi**
- .3 Mjete të tjera ujore me motor**
 - Mjet ujor me jastëkë ajri (në ujëra të hapura)
 - Motor uji
- .4 Barka me vela**
 - Jaht

- .5 **Kanoe dhe kajak**
- .6 **Mjete lundrimi që fryhen (pa motorr)**
- .7 **Ski ujor**
- .8 **Të tjera mjete ujore që nuk fryhen**
 Rrëshqitje në ujë
 Rrëshqitje në ujë me parashutë
- .9 **Mjet ujor i paspecifikuar**
 Varkë (motor) (me shtytje) NOS
 Anije NOS
 Mjet ujor NOS

V90

Aksident i një mjeti lundrues që shkakton mbytje dhe fundosje

[Shih para V90 për nën-ndarjet]

Përfshin: mbytjen dhe fundosjen shkaktuar nga:

- anija:
 - rrotullim si fugë
 - fundosje
- rrëzimin ose hedhjen nga:
 - anije që digjet
 - mjeti ujor i përplasur
- aksidente të tjera të mjeteve ujore

Përfshihet: mbytjen dhe fundosjen që lidhet me transportin ujor pa aksidentim të mjetit ujor (V92.-)

V91

Aksident i një mjeti lundrues që shkakton dëmtim tjetër

[Shih para V90 për nën-ndarjet]

Përfshin: çdo dëmtim përveç mbytjes dhe fundosjes si pasojë e një aksidenti ndaj një mjeti lundrues
 djegien gjatë djegies së anijes
 shtypjen ndërmjet dy anijeve gjatë përplasjes së tyre
 shtypjen nga varka e shpëtimit pas braktisjes së anijes

rrëzimin e shkaktuar nga përplasja ose aksident tjetër i mjetit lundrues

goditjen nga objekt në rënie si pasojë e aksidentit të mjetit lundrues

dëmtimin në aksident të mjetit lundrues që përfshin përplasjen e mjetit lundrues

zënien nga varka ose një pjesë e saj pas hedhjes nga varka e dëmtuar

Përfshihet: djegiet nga zjarri ose shpërthimi të lokalizuar në bordin e anijes (V93.-)

V92

Mbytje dhe fundosje që ka lidhje me transportin ujor, pa aksident me mjet lundrues

[Shih para V90 për nën-ndarjet]

Përfshihet: mbytjen dhe fundosjen si rezultat i një aksidenti, të tillë si:

- rrëzimin:
 - nga pasarella
 - nga anija
 - nga kuverta
- nga hedhja jashtë bordit nga lëvizja e anijes
- nga rrëshqitja jashtë bordit

Përfshihet: mbytjen dhe fundosjen e notarit ose zhytësit, i cili hidhet vullnetarisht nga anija e papërfshirë në ndonjë aksident (W69.-, W73.-)

V93

Aksident në bordin e mjetit lundrues pa aksident të mjetit lundrues, pa shkaktuar mbytje dhe fundosje

[Shih para V90 për nën-ndarjet]

Përfshihet: helmimin aksidental nga gazet ose tymërat në anije
keqfunksionimin e reaktorit atomik në mjetin ujor
shtypjen nga objekt në rënie në anije
mbingrohjen në:

- kaldajë
- dhomën e motorave
- dhomën e avullit
- furrën e djegies

shpërthimin e tankut të avullit në anijen me avull

rrëzimin nga një nivel në tjetrin në një mjet lundrimi ujor

rrëzimin nëpër shkallët ose shkallaret e mjetit të lundrimit ujor
 plagosjen në një mjet lundrimi ujor shkaktuar nga:

• kuvertë • dhomën e motorave • galeri • lavanderi • ngarkim-shkarkim		makineri (në)

zjarrin e lokalizuar në anje

aksidentin e makinerive në një mjet lundrimi ujor

V94

Aksidente të transportit ujor të tjera e të paspecifikuara

[Shih para V90 për nën-ndarjet]

Përfshin: aksidentin ndaj një jo-pasagjeri të mjetit ujor
 goditjen nga anija gjatë skive në ujë

Aksidente të transportit ajror dhe hapësinor (V95–V97)

V95

Aksident i një aeroplani me motor, që shkakton dëmtim të personave në të

<i>Përfshin:</i> përplasjen me çfarëdo objekti, i fiksuar, i lëvizshëm ose në lëvizje përplasjen shpërthimin zjarrin zbritjen e detyruar		nga ose në (me motor) mjet fluturimi
---	--	---

V95.0 Aksident i një helikopteri, që dëmton personat në të

V95.1 Aksident i një aeroplani ultra të lehtë, mikro të lehtë ose një tjetër aeroplani privat me motor, që shkakton dëmtim të personave në të

V95.2 Aksident i një tjetër avioni privat me krahë të fiksuar, që dëmton personat në të

V95.3 Aksident i një avioni tregtar me krahë të fiksuar, që dëmton personat në të

V95.4 Aksident i një anije kozmike, që dëmton personat në të

- V95.8 Të tjera aksidente avionesh me dëmtim të personave në to
- V95.9 Aksident i një avioni të paspecifikuar me dëmtim të personave në të
- Aksident i mjetit të fluturimit NOS
- Aksident i transportit ajror NOS

V96 Aksident i një mjeti fluturimi pa motor, që shkakton dëmtim të personave në të

<i>Përfshin:</i>	përplasjen me çfarëdo objekti, i fiksuar, i lëvizshëm ose në lëvizje përplasjen shpërthimin zjarrin zbritjen e detyruar	nga ose në (pa shtytje) mjet fluturimi
------------------	--	---

- V96.0 Aksident i një balloni me dëmtim të personave në të
- V96.1 Aksident i një mjeti fluturues me tërheqje, që shkakton dëmtim të personave në të
- V96.2 Aksident i një mjeti fluturues pa motor, që shkakton dëmtim të personave në të
- V96.8 Të tjera aksidente të mjeteve fluturuese pa motor, me dëmtim të personave në të
- Balon që mban një person
- V96.9 Aksident i një mjeti fluturues pa motor, të papërcaktuar, me dëmtim të personave në të
- Aksident i mjetit të fluturimi pa shtytje NOS

V97 Të tjera aksidente të specifikuara të transportit ajror

Përfshin: aksidentet e jo-pasagjerëve të mjeteve të fluturimit

- V97.0 Person në aeroplan i dëmtuar në të tjera aksidente të specifikuara të transportit ajror
- Rrëzim në, nga ose prej mjetit të fluturimit në aksidentit e transportit ajror
- Përfshihet:* aksidentin gjatë hipjes apo zbritjes (V97.1)
- V97.1 Person i dëmtuar gjatë hipjes ose zbritjes nga aeroplani
- V97.2 Parashutist i dëmtuar në aksident të transportit ajror
- Përfshihet:* personin që bën zbritje pas aksidentimit të mjetit fluturues (V95-V96)

- V97.3** **Person në tokë i dëmtuar në një aksident të transportit ajror**
 Goditje nga objekt që bie nga mjeti fluturues
 Plagosje nga helika që rrotullohet
 Thithur nga rryma e ajrit
- V97.8** **Të tjera aksidente të transportit ajror, të paklasifikuara tjetërkund**
 Plagosje nga makineritë e mjetit fluturues
Përfshihet: aksidentin e mjetit të fluturimit NOS (V95.9)
 ekspozimin ndaj ndryshimeve të presionit të ajrit gjatë ngjitjes
 ose zbritjes (W94.-)

Aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara (V98–V99)

Përfshihet: aksidentin e mjetit, lloji i mjetit i paspecifikuar (V89.-)

V98 **Aksidente transporti të tjera e të paspecifikuara**

Përfshihet: aksidentin në, nga ose që përfshihet:

- makinat me kabëll elektrik, jo me shina
- akullthyeset
- mjete me vela që lëvizin në tokë
- teleferikun me karrike
- teleferikun me gondola

kapjen ose tërheqjen nga rrëzimin ose hedhjen nga objektin e hedhur nga		makinat me kabëll elektrik, jo me shina
---	--	--

V99 **Aksident transporti i papërcaktuar**

Shkaqe të tjera të jashtme të dëmtimit aksidental (W00–X59)

Rëniet

(W00–W19)

[shih në fillim të këtij kapitulli për klasifikimin e vendit të ndodhjes së aktivitetit]

Përjashton: sulmin (Y01-Y02)
rrëzimin (në)(nga):

- kafsha (V80.-)
- ndërtesë që digjet (X00.-)
- zjarr (X00-X04, X08-X09)
- ujë (me mbytje ose fundosje) (W65-W74)
- makineria (në punë e sipër) (W28-W31)
- rrëzimet e përsëritura që nuk rezultojnë nga aksidenti (R29.6)
- mjeti i transportit (V01-V99)

vetëdëmtimin e qëllimshëm (X80-X81)

W00 Rrëzim në të njëtin nivel shkaktuar nga akulli dhe bora

Përjashton: rrëzimin me përmendje të:

- patinave dhe skive (W02.-)
- shkallëve dhe shkallinave (W10.-)

W01 Rrëzim në (ose mbi) të njëtin nivel nga rrëshqitja, pengimi ose humbja e ekuilibrit

Përjashton: rrëzimin që përfshin akullin (W00.-)

W02 Rrëzim me patina akulli, ski, patina me rrota ose skateboards

W03 Rrëzim tjetër mbi të njëtin nivel për shkak të përplasjes me, ose shtytjes nga një person tjetër

Përfshin: rrëzimin e shkaktuar nga përplasja e këmbësorit (mjet transporti) me një këmbësor tjetër (mjet transporti)

Përjashton: shtypjen ose shtyrjen nga turma ose masa e madhe njerëzore (W52.-)
rrëzimin që përfshin akullin ose borën (W00.-)

W04 Rrëzim gjatë të qenit i mbartur nga ose i mbështetur tek persona të tjerë

Përfshin: rrëzimin aksidental gjatë mbartjes

W05 Rrëzim nga karrige invalidësh

W06 Rrëzim nga krevati

W07 Rrëzim nga karrigia

W08 Rrëzim nga pajisje të tjera shtëpiake

W09 Rrëzim nga një pajisje e sheshit të lojrave

Përjashton: rrëzimin që përfshin mjete që shërbejnë gjatë pushimeve (W31.-)

W10 Rrëzim në një shkallë ose nga një shkallë

Përfshin: rrëzimin (në)(nga):

- shkalla lëvizëse
- parmaku
- që përfshin akull ose borë në shkallë ose shkallina
- platforma

W11 Rrëzim në ose nga një shkallë lëvizëse

W12 Rrëzim në ose nga një skelë

W13 Rrëzim nga lartësia e një ndërtese ose strukture

Përfshin: rrëzimin nga, jashtë ose nëpërmjet:

- ballkonit
- urës
- ndërtesës
- shtagës mbajtëse të flamurit
- dyshemesë
- kangjellave
- pullazit
- kullës
- frëngjisë (sharapollit)
- urë-rrugës

- murit
- dritares

Përjashton: shëmbjen e një ndërtese ose strukture (W20.-)
rrëzimin ose hedhjen nga ndërtesa që digjet (X00.-)

W14 Rrëzim nga pema

W15 Rrëzim nga shkëmbi

W16 Zhytja ose kërcimi në ujë që shkakton dëmtim tjetër nga mbytja ose fundosja

Përfshin: goditjen ose përplasjen:

- përkundër fundit gjatë hedhjes ose zhytjes në ujë të cekët
- pas murit ose bazamentit të pishinës
- me sipërfaqen e ujit

Përjashton: mbytjen dhe fundosjen aksidentale (W65-W74)
zhytjen me furnizim të pamjaftueshëm ajri (W81.-)
efektet e shtypjes së ajrit gjatë zhytjes (W94.-)

W17 Rrëzim tjetër nga një nivel në një nivel tjetër

Përfshin: rrëzimin nga ose në:

- zgavër
- mbledhësi i qershive
- dok
- depozitë
- vrimë
- pajisje ngritëse
- platformë ngritëse e lëvizshme
- gropë
- gurore
- kolonë
- ashensor
- tank
- pus

W18 Rrëzim tjetër mbi të njëjtin nivel

- Përfshin:* rrëzimin:
- nga përplasje me objektin
 - prej ose në tualet
 - në të njëjtin nivel NOS

W19 Rrëzim i paspecifikuar

Përfshin: rrëzimin aksidental NOS

Ekspozim ndaj forcave mekanike jo-frymore (W20–W49)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e të vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përfshin: sulmin (X85-Y09)
kontaktin ose përplasjen me kafshët ose personat (W50-W64)
vetëdëmtimin e qëllimshëm (X60-X84)

W20 I goditur nga një objekt i hedhur, i lëshuar ose i rrëzuar

Përfshin: brenda në shpellë pa asfiksi ose ngulfatje
shëmbjen e ndërtesës, përveç kur po digjet
rrëzimin:

- nga shkëmbi
- guri
- pema

Përfshin: ndërtesën e shembur ose që po digjet (X00.-)
objektin që bie gjatë:

- kataklizmës (X34-X39)
- aksidentit të makinerisë (W24.-, W28-W31)
- aksidentit të transportit (V01-V99)

objektin e vendosur në lëvizje nga:

- shpërthimi (W35-W40)
- arma e zjarrit (W32-W34)

pajisjet sportive (W21.-)

W21 Gjuajtje kundër ose i goditur nga një pajisje sportive

- Përfshin:** goditjen nga:
- gjuajtja ose hedhja e topit
 - shkopi ose topi i hokeit

W22

Gjuajtje kundër objekteve të tjera ose i goditur nga objekte të tjera

Përfshin: përplasjen me murin

W23

I kapur, i shtypur, i bllokuar ose i shtrënguar në ose ndërmjet objekteve

Përfshin:	kapjen, shtypjen, shtrëngimin: • ndërmjet: - objekteve në lëvizje kasë dëre - objekteve të ndaluar ose në lëvizje • në objekt	si	objekt që paloset derë rrëshqitëse ose makinë paketimi dhe dysHEME pas humbjes së kapjes shtrydhësja e makinës larëse
------------------	---	----	---

Përfshiton: dëmtime të shkaktuara nga:

- instrumentet prerëse dhe të shpimit (W25-W27)
- pajisjet e ngritjes së peshave dhe transmisionit (W24.-)
- makineria (W28-W31)
- mjete dore pa motor (W27.-)
- mjet transporti (V01-V99)

goditjen nga objekti i hedhur, i projektuar ose në rënie (W20.-)

W24

Kontakt me ashensorin dhe pajisjet e transmisionit, të paklasifikuara tjetërkund

Përfshin: zinxhirin e ngritjes së peshave
 rripin e transmisionit
 makaranë (bllokun)
 litarin
 kabllin ose rripin e transmisionit
 kavon
 telin

Përfshiton: aksidentet e transportit (V01-V99)

W25**Kontakt me qelq të mprehtë**

Përfshihet: rrëzimin që përfshin xhamin (W00-W19)
 xhamin që fluturon nga shpërthimi që shkakton shkrehja e
 armës së zjarrit (W32-W40)
 xham i ngelur në lëkurë (W45)

W26**Kontakt me objekt tjetër të mprehtë**

Përfshihet: objekt të mprehtë të mbetur në lëkurë (W45)

W26.0**Kontakt me thikë, shpatë ose kamë****W26.8****Kontakt me objekt tjetër të mprehtë, të paklasifikuar tjetërkund**

Ana e një letre të fortë

Kapaku i një kanaçe teneqeje

W26.9**Kontakt me një objekt të mprehtë të paspecifikuar****W27****Kontakt me me vegla dore jo-elektrike**

Përfshihet: sopatën
 hapësen e konservave NOS
 daltën
 pirunin
 sharrën e dorës
 shatën
 hejtë
 gjilpërën
 letërprerësen
 sfurkun
 grabujën
 gërrshërën
 tapëheqësen e shishes
 makinën qepëse, pa motor
 lopatën

Përfshihet: shiringën hipodermike (W46.-)

W28**Kontakt me makinën elektrike për kositjen e barit**

Përfshihet: ekspozimin ndaj rrymës elektrike (W86.-)

W29**Kontakt me të tjera vegla dore elektrike dhe makineri shtëpiake**

Përfshin: përzierësin
me motor:
• hapësen e konservave
• sharrën
• mjetet e tipit bëje-vetë
• mjete kopshtarie
• makinën kositëse
• thikën
• makinën qepëse
• tharësen e rrobave
makineri larëse

Përfshihet: ekspozimin ndaj rrymës elektrike (W86.-)

W30**Kontakt me makineri bujqësore**

Përfshin: mjetin e fermës të tërhequr nga kafshë
autokombajnën
pajisjen për ndërtimin e mullarin të barit
makinerinë e fermës NOS
mjetin korrës
mjetin shirës

Përfshihet: kontaktin me makineritë bujqësore në transport me motor ose me tërheqje (V01-V99)
ekspozimin ndaj rrymës elektrike (W86.-)

W31**Kontakt me makineri të tjera e të paspecifikuara**

Përfshin: makinerinë NOS
makineritë që përdoren në kohën e pushimit

Përfshihet: aksidentet që përfshijnë makineritë bujqësore që ndodhin në rrugë automobilistike (V01-V99)
ekspozimin ndaj rrymës elektrike (W86.-)

W32**Shkrehje revolveri**

Përfshin: armë që përdoren vetëm me një dorë
pistoletën
revolverin

Përfshihet: pistoletën sinjalizuese (W34.-)

W33

Shkrehje pushke, shotguni ose e një arme zjarri më të fuqishme

Përfshihet: armën luftarake
armën e gjuetisë
automatikon

Përfshihet: pushkën me ajër (W34.-)

W34

Shkrehje nga armë zjarri të tjera e të paspecifikuara

Përfshihet: pushkën me ajër
pushkët BB
plagën nga arma e zjarrit NOS
goditjen NOS
pistoletën sinjalizuese [flakërimin]

W35

Plasje dhe çarje e bolierit

W36

Plasje dhe çarje e bombolës së gazit

Përfshihet: bombolën me aerazol
ajrin e depozitës
gazin e depozitës nën presion

W37

Plasje dhe çarje e një gome makine, tubi ose zorre për vaditje që janë nën presion (shpërthim)

W38

Shpërthim dhe çarje e pajisjeve të tjera të specifikuara nën presion

W39

Shpërthim fishekzjarri

W40

Shpërthim i materialeve të tjera

Përfshihet: materialin plasës
shpërthimin (në):

- NOS
- mbeturina

- fabrikë
 - hambar
 - municione
- gazin plasës

W41 **Goditje nga një rrymë uji me presion të lartë**

Përfshin: trapanin hidraulik
trapanin pneumatik

W42 **Ekspozim ndaj zhurmës**

Përfshin: valët zanore
valët supersonike

W43 **Ekspozim ndaj dridhjeve (vibracionit)**

Përfshin: valët infrazanore

W44 **Trup i huaj i futur në ose nëpërmjet syrit ose një vrime natyrale**

Përfshin: lëngjet gërryese (X49.-)
inhalacionin ose gëlltitjen e trupit të huaj me obstrukcion të traktit respirator (W78-W80)

W45 **Trup i huaj ose objekt i futur nëpërmjet lëkurës**

Përfshin: trupin e huaj ose objektin e ngelur në lëkurë
gozhdën
ciftlën

Përfshin: kontaktin me:

- mjete dore (jo-motorike)(motorike) (W27-W29)
- gjilpërë hipodermike (W46)
- thikën, shpatën ose kamën (W26.-)
- xham i mprehtë (W25.-)

goditjen nga objekte (W20-W22)

W46 **Kontakti me age hipodermike**

W49 **Ekspozim ndaj forcave mekanike inorganike të tjera e të paspecifikuara**

Përfshin: forcat gravitacionale jonormale [G]

Ekspozim ndaj forcave mekanike të gjalla (W50–W64)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përfshihet: kafshimet, helmuese (X20-X29)
pickimet (helmuese) (X20-X29)

W50 I goditur, i qëlluar, i shqelmuar, i ndrydhur, i kafshuar ose i gërvishtur nga një person tjetër

Përfshihet: sulmin (X85-Y09)
goditjen nga objekte (W20-W22)

W51 Duke qëlluar kundra ose i përplasur me një person tjetër

Përfshihet: rrëzimin e shkaktuar nga përplasja e një kalimtari (mjet transporti) me një kalimtar tjetër (mjetin e transportit) (W03.-)

W52 I shtypur, i shtyrë ose i shkelur nga një grup ose turmë njerëzish

W53 I kafshuar nga miu

W54 I kafshuar ose i sulmuar nga qeni

W55 I kafshuar ose i sulmuar nga gjitarë të tjerë

Përfshihet: kontaktin me gjitar detar (W56.-)

W56 Kontakt me një kafshë deti

Kafshim ose goditje nga kafshë deti

W57 I pickuar ose thumbuar nga një insekt jo-helmues dhe nga të tjerë artropodë jo-helmues

- W58** I kafshuar ose i sulmuar nga një krokodil ose aligator
- W59** I kafshuar ose i dërmuar (shtypur) nga zvarranikë të tjerë
Përfshin: hardhucën
gjarpërin, jo-helmues
- W60** Kontakt me bimë me gjëmba dhe me gjethe me majë të prehtë
- W64** Ekspozim ndaj forcave mekanike të gjalla të tjera e të paspecifikuara

Mbytje dhe fundosje aksidentale (W65–W74)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e të vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

- Përfshihet:* mbytjen dhe fundosjen shkaktuar nga:
- kataklizëm (X34-X39)
 - aksidentet e transportit (V01-V99)
 - aksidentet e transportit ujor (V90.-, V92.-)

- W65** Mbytje dhe fundosje gjatë larjes në vaskë
- W66** Mbytje dhe fundosje pas rrëzimit në vaskë
- W67** Mbytje dhe fundosje gjatë larjes në pishina
- W68** Mbytje dhe fundosje pas rrëzimit në pishina
- W69** Mbytje dhe fundosje gjatë qëndrimit në ujë natyral
Përfshihet: liqenin
detin e hapur
lumin
përroin

W70 Mbytje dhe fundosje pas rrëzimit në ujë natyral

W73 Mbytje dhe fundosje tjetër, e paspecifikuar

Përfshin: depozitën e shuarjes
rezervuarin

W74 Mbytje dhe fundosje e paspecifikuar

Përfshin: mbytjen NOS
rënien në ujë NOS

Të tjera rreziqe aksidentale për frymëmarrjen (W75–W84)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

W75 Mbytje aksidentale në krevat nga bllokimi i rrugëve të frymëmarrjes dhe nga shtrëngimi në qafë

Përfshin: mbytjen dhe asfiksionin e shkaktuar nga:

- çarçafët
- trupi i nënës
- jastëku

W76 Të tjera varje ose mbytje aksidentale me lak

W77 Rrezik për frymëmarrjen për shkak të futjes në shpellë, rënie dhe substancave të tjera

Përfshin: shembjen NOS
Përfshihet: shembjen e shkaktuar nga kataklizma (X34-X39)
shembjen pa mbytje dhe asfiksion (W20.-)

W78 Thithje e përmbajtjes së stomakut

Përfshin: asfiksionin nga
mbytjen nga | të vjellat [ushqim i regurgituar]
aspirimin dhe inhalimin e të vjellave (në traktin respirator)
NOS

shtypjen e trakesë	nga të vjellat në ezofag
ndërprerjen e frymëmarrjes	
obstruksionin e frymëmarrjes	

Përfshihet: dëmtimin, përveç asfiksionit ose obstruksionit të traktit respirator, shkaktuar nga të vjellat (W44.-)

obstruksionin e ezofagut nga të vjellat pa përmendje të asfiksionit ose obstruksionin e traktit respirator (W44.-)

W79

Thithje dhe gëlltije e ushqimit që shkakton bllokimin e traktit të frymëmarrjes

Përfshihet: asfiksionin nga

mbytjen nga	ushqimi [përfshirë kockën ose farën]
aspirimin dhe inhalimin e ushqimit [cilindo] (në traktin respirator) NOS	

shtypjen e trakesë	nga ushqimi në ezofag
ndërprerjen e frymëmarrjes	
obstruksionin e frymëmarrjes	

obstruksionin e faringsit nga ushqimi (bolusi)

Përfshihet: inhalimin e të vjellave (W78.-)

plagosjen, përveç asfiksionit ose obstruksionit të traktit respirator, shkaktuar nga ushqimi (W44.-)

obstruksionin e ezofagut nga ushqimi pa përmendje të asfiksionit apo obstruksionit të traktit respirator (W44.-)

W80

Thithje dhe gëlltije e objekteve të tjera, duke shkaktuar bllokim të traktit të frymëmarrjes

Përfshihet: asfiksionin nga

furjen nga	çdo objekt, përveç ushqimit dhe të vjellave që futen nga hunda ose goja
mbytjen nga	
aspirimin NOS	

aspirimin dhe inhalimin e trupit të huaj, përveç ushqimit dhe të vjellave (në traktin respirator), NOS

shtypjen e trakesë	nga trupi i huaj në ezofag
ndërprerjen e frymëmarrjes	
obstruksionin e frymëmarrjes	

trupin e huaj në hundë

obstruksionin e faringut nga trupi i huaj

Përfshihet: inhalimin e të vjellave ose ushqimit (W78-W79)

plagosjen, përveç asfiksionit ose obstrukcionit të traktit respirator, shkaktuar nga trupi i huaj (W44.-)
obstrukcionin e ezofagut nga trupi i huaj pa përmendje të asfiksionit apo obstrukcionit të traktit respirator (W44.-)

W81 I mbyllur ose i ngecur në një ambient me oksigjen të pakët

Përfshin: mbylljen aksidentale në frigorifer ose vend tjetër të ngushtë
zhytjen me furnizim të pamjaftueshëm ajri

Përfshihet: mbytjen me qese plastike (W83.-)

W83 Rreziqe të tjera të specifikuara të frymëmarrjes

Përfshin: mbytjen me qese plastike

W84 Rrezik i paspecifikuar për frymëmarrjen

Përfshin: asfiksionin NOS
mbytjen NOS

Ekspozim ndaj rrymës elektrike, rrezatimit, temperaturave ekstreme dhe presionit ekstrem të ajrit të ambientit (W85–W99)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përfshihet: reaksionin jo-normal ndaj një komplikacioni të trajtimit, pa përmendje të fatkeqësisë (Y84.2)
fatkeqësi e pacientit gjatë procedurave kirurgjikale dhe mjekësore (Y63.2-Y63.5)
ekspozimin ndaj:

- natyral:
 - të ftohtit (X31.-)
 - të nxehtit (X30.-)
- rrezatimit NOS (X39.-)
- dritës së diellit (X32.-)
- viktimën e rrufesë (X33.-)

W85 Ekspozim ndaj fijeve përcjellëse elektrike

W86 **Ekspozim ndaj një rryme tjetër elektrike të specifikuar**

W87 **Ekspozim ndaj një rryme elektrike të paspecifikuar**

Përfshin: djegiet ose plagë të tjera nga rryma elektrike NOS
shokun elektrik NOS
goditjen nga rryma elektrike NOS

W88 **Ekspozim në rrezatim jonizues**

Përfshin: izotopet radioaktive
rrezet-X

W89 **Ekspozim në dritë artificiale të dukshme dhe ultraviolet**

Përfshin: dritën e saldimit (harkun)

W90 **Ekspozim në rrezatimin tjetër jo-jonozues**

<i>Përfshin:</i>	infra		rrezatimin
	lazer		
	frekuencë radio		

W91 **Ekspozim në tip të paspecifikuar rrezatimi**

W92 **Ekspozim në nxehtësi artificiale të tepërt**

W93 **Ekspozim në të ftohtë artificial të madh**

Përfshin: kontaktin me ose inhalacionin e:

- akullin e thatë
- lëngjet
- ajrin
- hidrogjenin
- nitrogjenin

ekspozimin e zgjatur në pajisjen për ngrirje

W94 **Ekspozim në presion të lartë e të ulët të ajrit dhe në ndryshime të presionit të ajrit**

Përfshin: presionin e lartë të ajrit nga zbritja e shpejtë në ujë

zvogëlimin e presionit atmosferik ndërsa del në sipërfaqe nga:

- zhytja në ujëra të thella
- nëntoka

rezidenca ose vizita e zgjatur në lartësi të mëdha si shkak i:

- anoksisë
- barodontalgjisë
- barotitit
- hipoksisë
- sëmundjes së malit

ndryshimin e menjëhershëm në presionin e ajrit gjatë ngjitjes ose zbritjes

W99

Ekspozim ndaj faktorëve artificialë të tjerë e të paspecifikuar të mjedisit

Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë (X00–X09)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përfshin: zjarrin e shkaktuar nga vetëtimja

Përfshihet: zjarrvënien e qëllimshme (X97.-)

zjarr dytësor shkaktuar nga shpërthimi (W35-W40)

aksidentet e transportit (V01-V99)

X00

Ekspozim në zjarr të pakontrolluar në ndërtesë ose godinë

kolaps nga

rrëzim nga

goditur nga objekt që bie nga

kërcim nga

zjarr i madh

zjarr

shkrirje

djegje në vetvete

ndërtesë ose strukturë që po digjet

i/e

pajisjeve

mobiljeve

- X01** Ekspozim në zjarr të pakontrolluar, jo në ndërtesë ose godinë
Përfshin: zjarrin në pyll
- X02** Ekspozim në zjarr të kontrolluar në ndërtesë ose godinë
Përfshin: zjarrin në:
 • vatër
 • stufë
- X03** Ekspozim në zjarr të kontrolluar, jo në ndërtesë ose
 godinë
Përfshin: zjarrin e kampingut
- X04** Ekspozim në ndezje të një materiali shumë të djegshëm
Përfshin: ndezjen e:
 • benzinës
 • vaj-gurit
 • naftës
- X05** Ekspozim në ndezje ose djegie të rrobave të natës
- X06** Ekspozim në ndezje ose djegie të rrobave ose veshjeve të tjera
Përfshin: ndezjen | e stolive plastike
 shkriren |
- X08** Ekspozime të tjera në tym, zjarr dhe flakë, të specifikuara
- X09** Ekspozime në tym, zjarr dhe flakë, të paspecifikuara
Përfshin: djegien NOS
 inçenerimin NOS

Kontakt me nxehtësi ose substanca të nxehta (X10–X19)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

- Përfshihet:* ekspozimin ndaj:
- nxehtësisë natyrore ekscesive (X30.-)
 - flakëve dhe zjarrit (X00-X09)

X10 **Kontakt me pije të nxehta, ushqim, yndyrna dhe vajra
gatimi të nxehta**

X11 **Kontakt me ujë të nxehtë rubineti**

- Përfshihet:* ujin e nxehtë në:
- dush
 - kovë
 - vaskë
- ujin e nxehtë që rrjedh nga:
- zorra
 - rubineti

X12 **Kontakt me lëngje të tjera të nxehta**

- Përfshihet:* ujin e ngrohur në stufë
- Përfshihet:* metalet e nxehta (të lëngshme) (X18.-)

X13 **Kontakt me avuj të nxehtë**

X14 **Kontakt me ajër dhe gaze të nxehtë**

- Përfshihet:* inhalimin e ajrit të nxehtë dhe gazeve

X15 **Kontakt me pajisje shtëpiake të nxehta**

- Përfshihet:* furnelën
liganin
ibrikun
tenxheren (xhami)(metali)
stufën (e kuzhinës)
thekësen e bukës
- Përfshihet:* pajisjet për ngrohje (X16.-)

X16 **Kontakt me pajisje ngrohëse, radiatorë dhe tuba të nxehtë**

X17**Kontakt me makineri, mjete apo pajisje të tjera të nxehta**

Përjashton: pajisjet për ngrohje, radiatorët dhe tubacionet (X16.-)
pajisjet shtëpiake për ngrohje (X15.-)

X18**Kontakt me metale të tjera të nxehta**

Përfshin: metalin e lëngshëm

X19**Kontakt me nxehtësi dhe substanca të tjera të nxehta e të paspecifikuara**

Përjashton: objektet që normalisht nuk janë të nxehta, p.sh., një objekt i nxehur nga zjarri shtëpiak (X00-X09)

Kontakt me kafshë dhe bimë helmuese**(X20–X29)**

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përfshin:

kimikate të lëshuara nga:

- kafshë
- insekte

helmin e lëshuar nga dhëmbë, qime, gjemba, tentakula dhe aparat tjetër helmues

kafshime dhe pickime helmuese

Përjashton:

gëlltitjen e kafshëve ose bimëve helmuese (X49.-)

X20**Kontakt me gjarpërinj dhe hardhuca helmuese***Përfshin:*

kobrën
fer de lance
përbindëshin Gila
gjarpërin me zile
gjarpërin e ujit
gjarpërin (helmues)
nëpërkën

Përjashton:

hardhucën (jo-helmuese) (W59.-)
gjarpërin, jo-helmues (W59.-)

X21

Kontakt me merimanga helmuese

Përfshin: merimangën “vejusha e zezë”
tarantulën

X22

Kontakt me akrepa

X23

Kontakt me grerëza të zakonshme, lloje të tjera grerëzash dhe me bletë

Përfshin: grerëzën

X24

Kontakt me njëqindkëmbështa dhe shumëkëmbështa helmues (tropikalë)

X25

Kontakt me artropodë të tjerë helmues, të specifikuar

Përfshin: milingonat
krimbat

X26

Kontakt me kafshë dhe bimë helmuese deti

Përfshin: koralin
kandilin e detit
nematocistet
të detit:
• anemonën
• kastravecën
• iriqin

Përfshin: kafshët e detit jo-helmuese (W56.-)
gjarpërin e ujit (X20.-)

X27

Kontakt me kafshë të tjera helmuese, të specifikuara

X28

Kontakt me bimë të tjera helmuese, të specifikuara

Përfshin: injektimin e helmeve ose toksinave në ose nëpërmjet lëkurës nga ferrat, gjembat bimore ose mekanizma të tjerë

Përfshin: gëlltitjen e bimëve helmuese (X49.-)
plagën nga pickimi NOS shkaktuar nga ferrat ose gjembat bimore (W60.-)

X29**Kontakt me kafshë ose bimë helmuese të paspecifikuara**

Përfshin: pickimet (helmuese) NOS
kafshimet helmuese NOS

Ekspozim ndaj forcave të natyrës (X30–X39)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

X30**Ekspozim ndaj të nxehtit të madh natyror**

Përfshin: nxehtësinë e lartë si shkak i goditjes nga dielli
ekspozimin ndaj nxehtësisë NOS
Përfshihet: nxehtësinë e lartë të prodhuar nga njeriu (W92.-)

X31**Ekspozim ndaj të ftohtit të madh natyror**

Përfshin: të ftohtin ekseesiv, si pasojë e:

- pemiozës NOS
- zhytjes së dorës dhe këmbës

ekspozimin ndaj:

- të ftohtit NOS
- kushteve të motit

Përfshihet: të ftohtin me origjinë prodhimin nga njeriu (W93.-)
kontaktin me ose inhalacionin e:

- akullin e thatë (W93.-)
- gazit të lëngshëm (W93.-)

X32**Ekspozim në dritën e diellit****X33****Viktimë nga rrufeja**

Përfshihet: zjarrin e shkaktuar nga vetëtimat (X00-X09)
plagosjen nga rrëzimi i pemës ose objekteve të tjera të shkaktuar nga rrufeja (W20.-)

X34**Viktimë nga tërmeti**

- X34.0** Viktimë e lëvizjeve kataklizmike të tokës të shkaktuar nga tërmeti
Ngecje ose dëmtim nga rrëzimi i ndërtesave ose strukturave të tjera për shkak të tërmetit
- X34.1** Viktime cunami
- X34.8** Viktime e efekteve të tjera të specifikuara të tërmetit
- X34.8** Viktime e efekteve të paspecifikuara të tërmetit

X35 Viktimë nga shpërthimi i vullkanit

X36 Viktimë nga orteku, rrëshqitja dhe lëvizje të tjera të tokës

Përfshin: rrëshqitjen e tokës me natyrë kataklizmike

Përfshihet: tërmetin (X34.-)

aksidentin e transportit që përfshin përplasjen me ortekun ose rrëshqitjen e dheut jo në lëvizje (V01-V99)

X37 Viktimë e një stuhie kataklizmike

Përfshin: furtunën

rrëshqitjen

ciklonin

uraganin

valët e baticës të shkaktuara nga stuhia

tornadon

shiu të rrëmbyer

rrëshqitjen jashtë rrugë të mjetit të transportit nga stuhia

Përfshihet: kolapsin e digës ose strukturave të ndërtuara nga njeriu që shkaktojnë lëvizje të tokës (X36.-)

aksidentin e transportit që ndodh pas stuhisë (V01-V99)

X38 Viktimë nga përmytja

Përfshin: përmytjen:

- që e ka filluesin nga stuhia e fundit
- me natyrë kataklizmike që e ka filluesin nga shkrirja e borës
- që e ka filluesin gjatë stuhisë

Përfshihet: kolapsin e digës ose strukturave të ndërtuara nga njeriu që shkaktojnë lëvizje të tokës (X36.-)

dallgën gjigante:

- NOS (X39,-)
- shkaktuar nga stuhia (X37,-)

X39

Ekspozim ndaj forcave të tjera e të paspecifikuara të natyrës

- Përfshin:* rrezatimin natyror NO
valën e baticës NOS
- Përfshihet:* ekspozimin NOS
cunamin NOS

Helmim aksidental nga dhe ekspozimi ndaj substancave të dëmshme

(X40–X49)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Shënim: Për listën e barnave specifike dhe substancave të tjera të klasifikuara në kategoritë me tre karaktere, shih Tabelën e barnave dhe kimikateve në Indeks in Alfabetik. Faktet për përfshirjen e alkoolit, në kombinim me substancat e përcaktuara më poshtë, mund të identifikohen duke përdorur kodet shtesë Y90-Y91.

- Përfshin:* mbidozimin aksidental të barit, barin e gabuar të dhënë ose të marrë gabimisht, dhe barin e marrë pa u paralajmëruar aksidentet në përdorimin e barnave, medikamenteve dhe substancave biologjike gjatë procedurave mjekësore dhe kirurgjikale
- helmimin (si vetëdëmtim), kur nuk specifikohet nëse është aksidental ose me qëllim dëmtimi. Ndiq rregullat ligjore kur janë të disponueshme (shih Y10-Y34)
- Përfshihet:* administrimin me qëllim vetëvrasjen apo vrasjen, ose me qëllim dëmtimi, ose në rrethan të tjera të klasifikueshme në X60-X69, X85-X90, Y10-Y19
- barin e duhur të administruar në mënyrë korrekte në doza terapeutike ose profilaktike si shkak i çdo efekti anësor (Y40-Y59)

X40

Helmim aksidental nga analgjezikët jo-opioidë, antiperitikët dhe antireumatikët

- Përfshin:* derivatet e 4-aminofenolit

barnat anti-inflamatore jo-steroide [NSAID]
derivatet e pirazonit
salicilatet

X41

Helmim aksidental nga antiepileptikët, barnat qetësues dhe për gjumë, barnat kundër parkinsonizmit dhe ato psikotrope, të paklasifikuara tjetërkund

Përfshin: antidepresivët
barbituratet
derivatet e hidantoinës
iminostilbenet
përbërësit e metakualonit
neuroleptikët
psikostimuluesit
suksinimidet dhe oksazolidinedionet
trankuilizantët

X42

Helmim aksidental nga narkotikët dhe haluçinogjenët, të paklasifikuar tjetërkund

Përfshin: kanabisin (derivatet)
kokainën
kodeinën
heroinën
lisergidin [LSD]
meskalinën
metadonin
morfinën
opiumin (alkaloidet)

X43

Helmim aksidental nga barna të tjerë që veprojnë në sistemin nervor autonom

Përfshin: parasimpatolitikët [antikolinergjikët dhe antimuskarinikët] dhe spazmolitikët
parasimpatomimetikët [kolinergjikët]
simpatolitikët [antiadrenergjikët]
simpatomimetikët [adrenergjikët]

X44**Helmim aksidental nga barna, medikamente dhe substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara**

Përfshin: agjentët me veprim parësor në muskujt e lëmuar dhe të skeletit dhe në sistemin e frymëmarrjes
 anestetikët (të përgjithshëm)(lokalë)
 barnat që prekin:
 • sistemin kardiovaskular
 • sistemin gastrointestinal
 hormonet dhe zëvendësues sintetikë
 agjentët sistematikë dhe hematologjikë
 antibiotikët sistematikë dhe anti-infektivë të tjerë
 gazet terapeutike
 preparatet topikalë
 vaksinat
 agjentët e balancimit të ujit dhe barnat që prekin metabolizmin e mineraleve dhe acidit urik

X45**Helmim aksidental nga alkooli**

Përfshin: alkoolin:
 • NOS
 • butilik [1-butanol]
 • etilik [etanol]
 • isopropilik [2-propanol]
 • metilik [metanol]
 • propilik [1-propanol]
 alkoolin nga patatet

X46**Helmim aksidental me tretësa organikë dhe hidrokarbure halogjene dhe avujt e tyre**

Përfshin: benzenin dhe homologët
 tetrakloridin e karbonit [tetraklormetanin]
 klorofluorokarbonet
 naftën (derivatet)

X47**Helmim aksidental me gaze dhe avuj të tjerë**

Përfshin: monoksidin e karbonit
 gazin lakrimogjen [gazin lotsjellës]

gazrat e shkarkuar prej mjetit (motorik)
oksidet e nitrogjenit
dioksidin e squfurit
gazin për përdorim shtëpiak

Përjashton: tymërat dhe avujt e metaleve (X49.-)

X48

Helmim aksidental me pesticide

Përfshin: fumigantët
fungicidet
herbicidet
insekticidet
rodenticidet
prezervativët e drurit

Përjashton: ushqimet për bimë dhe fertilizuesit (X49.-)

X49

Helmim aksidental me substanca kimike të dëmshme të tjera e të paspecifikuara

Përfshin: gërryesit aromatikë, acidë dhe alkalet kaustike
ngjitësit dhe adezivët
metalet, përfshirë tymërat dhe avujt
bojërat dhe ngjyruesit
ushqimet bimore dhe fertilizuesit
helmimin NOS
ushqimet helmuese dhe bimët helmuese
sapunet dhe detergjentët

Përjashton: kontaktin me kafshë dhe bimë helmuese (X20-X29)

Mbilodhja, udhëtimi dhe privimi (mungesa) (X50–X57)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përjashton: sulmin (X85-Y09)
aksidentet e transportit (V01-V99)

X50

Mbilodhja dhe lëvizje të lodhshme ose të përsëritura

Përfshin: ngritjen e:
• objekteve të rënda
• peshave
vrapimin në maratonë
kanotazhin

X51 **Udhëtim dhe lëvizje**

X52 **Qëndrim i zgjatur në mjedis pa gravitet**

Përfshin: mungesën e peshës në mjet transporti ajror (simulator)

X53 **Mungesë ushqimi**

Përfshin: mungesën e ushqimit si shkak i:

- dobësisë
- ushqyerjes së pamjaftueshme
- urisë

Përfshihet: marrjen e pamjaftueshme të ujit ose ushqimit nga
vetëneglizhimi (R63.6)
neglizhimin ose braktisjen (Y06.-)
vetëneglizhimin NOS (R46.8)

X54 **Mungesë uji**

Përfshin: mungesën e ujit si shkak i:

- dehidratimit
- dobësisë

Përfshihet: marrjen e pamjaftueshme të ujit ose ushqimit nga
vetëneglizhimi (R63.6)
neglizhimin ose braktisjen (Y06.-)

X57 **Privim (mungesë) e paspecifikuar**

Përfshin: skamjen

Ekspozim aksidental ndaj faktorëve të tjerë e të
paspecifikuar
(X58–X59)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

X58 **Ekspozim ndaj faktorëve të tjerë e të specifikuar**

X59 **Ekspozim ndaj një faktori të paspecifikuar**

X59.0 **Ekspozim ndaj faktorëve të paspecifikuar që shkaktojnë frakturë**

X59.9 **Ekspozim ndaj faktorëve të paspecifikuar që shkaktojnë dëmtime të tjera dhe të paspecifikuara**

Përfshin: aksidentin NOS
ekspozimin NOS

Vetëdëmtim i qëllimshëm

(X60–X84)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Përfshin: vetëhelmimin ose vetëplagosjen e qëllimshme
vetëvrasjen (tentativën)

X60 **Vetëhelmim i qëllimshëm me analgjezikë jo-opioidë, antipiretikë dhe antireumatikë**

Përfshin: derivatet e 4-aminofenolit
barnat anti-inflamatore jo-steroidë [NSAID]
derivatet e pirazonit
salicilatet

X61 **Vetëhelmim i qëllimshëm me antiepileptikë, barna qetësues dhe për gjumë, barna kundër parkinsonizmit dhe ata psikotropë, të paklasifikuar tjetërkund**

Përfshin: antidepressivët
barbituratet
derivatet e hidantoinës
iminostilbenet
përbërësit e metakualonit
neuroleptikët

psikostimuluesit
suksinimidet dhe oksazolidinedionet
trankuilizantët

X62

Vetëhelmim i qëllimshëm me narkotikë dhe haluçinogjenë, të paklasifikuar tjetërkund

Përfshin: kanabisin (derivatet)
kokainën
kodeinën
heroinën
lisergidin [LSD]
meskalinën
metadonin
morfinën
opiumin (alkaloidet)

X63

Vetëhelmim i qëllimshëm nga barna të tjerë që veprojnë në sistemin nervor autonom

Përfshin: parasimpatolitikët [antikolinergjikët dhe antimuskarinikët] dhe spazmolitikët
parasimpatomimetikët [kolinergjikët]
simpatolitikët [antiadrenergjikët]
simpatomimetikët [adrenergjikët]

X64

Vetëhelmim i qëllimshëm me barna të tjerë e të paspecifikuar, medikamente dhe substanca biologjike

Përfshin: agjentët me veprim parësor në muskujt e lëmuar dhe të skeletit dhe në sistemin e frymëmarrjes
anestetikët (të përgjithshëm)(lokalë)
barnat që prekin:
• sistemin kardiovaskular
• sistemin gastrointestinal
hormonet dhe zëvendësues sintetikë
agjentët sistematikë dhe hematologjikë
antibiotikët sistematikë dhe anti-infektivë të tjerë
gazet terapeutike
preparatet topikalë

vaksinat

agjentët e balancimit të ujit dhe barnat që prekin metabolizmin e mineraleve dhe acidit urik

X65

Vetëhelmim i qëllimshëm me alkool

Përfshin:

alkoolin:

- NOS
- butilik [1-butanol]
- etilik [etanol]
- izopropilik [2-propanol]
- metilik [metanol]
- propilik [1-propanol]

alkoolin nga patatet

X66

Vetëhelmim i qëllimshëm me tretësa organikë dhe hidrokarbure halogjene dhe avujt e tyre

Përfshin:

benzenin dhe homologët

tetrakloridin e karbonit [tetraklormetani]

klorofluorokarbonet

naftën (derivatet)

X67

Vetëhelmim i qëllimshëm me gaze dhe avuj të tjerë

Përfshin:

monoksidin e karbonit

gazin lakrimogjen [gazin lotsjellës]

gazrat e shkarkuar prej mjetit (motorik)

oksidet e nitrogjenit

dioksidin e squfurit

gazin për përdorim shtëpiak

Përfshihet: tymërat dhe avujt e metaleve (X69.-)

X68

Vetëhelmim i qëllimshëm nga pesticidet (preparate që përdoren në bujqësi)

Përfshin:

fumigantët

fungicidet

herbicidet

insekticidet

rodenticidet

prezervativët e drurit

Përfshihet: ushqimet për bimë dhe fertilizuesit (X69.-)

- X69** Vetëhelmim i qëllimshëm me kimikate dhe substanca të dëmshme të tjera e të paspecifikuara
- Përfshihet:* gërryesit aromatikë, acidë dhe alkalet kaustike
ngjitësit dhe adezivët
metalet, përfshirë edhe tymërat dhe avujt
bojërat dhe ngjyresit
ushqimet bimore dhe fertilizuesit
ushqimet helmuese dhe bimët helmuese
sapunet dhe detergjentët
- X70** Vetëhelmim i qëllimshëm me varje, mbytje me lak dhe bllokim të rrugëve të frymëmarrjes
- X71** Vetëvrasje e qëllimshme me mbytje dhe zhytje (mbytje në ujë)
- X72** Vetëvrasje e qëllimshme me të shtënë revolveri
- X73** Vetëvrasje e qëllimshme me të shtënë pushke, shotguni dhe armë zjarri më të fuqishme
- X74** Vetëvrasje e qëllimshme me të shtënë të një armë zjarri tjetër e të paspecifikuar
- X75** Vetëvrasje e qëllimshme me material eksploziv
- X76** Vetëvrasje e qëllimshme me tym, zjarr dhe flakë
- X77** Vetëvrasje e qëllimshme nëpërmjet shpërthimit të avullit të nxehtë dhe objekteve të nxehta
- X78** Vetëvrasje e qëllimshme me objekte të mprehta

- X79** Vetëvrasje e qëllimshme me sipërfaqe jo të mprehtë
- X80** Vetëvrasje e qëllimshme me anë të kërcimit nga një vend i lartë
Përfshin: rrëzimin e qëllimshëm nga një nivel në tjetrin
- X81** Vetëvrasje e qëllimshme duke u hedhur ose duke u shtrirë përpara një objekti që lëviz
- X82** Vetëvrasje e qëllimshme me anë të përplasjes së automjetit
Përfshin: përplasjen e qëllimshme me:
 - mjet motorik
 - tren
 - tram (tramvaj)*Përfshihet:* përplasjen e mjetit të fluturimit (X83.-)
- X83** Vetëvrasje e qëllimshme me mënyra të tjera të specifikuara
Përfshin: vetëdëmtimin e qëllimshëm nga:
 - substancat kaustike, përveç helmimit
 - përplasjen e mjetit të fluturimit
 - goditjen nga rryma elektrike
- X84** Vetëvrasje e qëllimshme me mënyra të paspecifikuara

Sulm

(X85–Y09)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

- Përfshin:* vrasjen
 plagët e shkaktuara nga një person tjetër me qëllim plagosjen ose vrasjen, me çdo mjet
- Përfshihet:* plagët e shkaktuara nga:
 - ndërhyrjet ligjore (Y35.-)

- operacionet luftarake (Y36.-)

X85**Atentat me barna, medikamente dhe substanca biologjike**

Përfshin: vrasjen nëpërmjet helmimit (çdo):

- substancë biologjike
- bar
- medikament

X86**Atentat me lëndë gërryese (korrozive)**

Përfshin: gazin gërryes (X88.-)

X87**Atentat me substanca pesticide**

Përfshin: prezervativët e drurit

Përfshin: ushqimet bimore dhe fertilizuesit (X89.-)

X88**Atentat me gaze dhe avuj****X89****Atentat me të tjera substanca të dëmshme dhe kimikate të specifikuara**

Përfshin: ushqimet bimore dhe fertilizuesit

X90**Atentat me substancë të dëmshme ose lëndë kimike të paspecifikuar**

Përfshin: vrasjen nëpërmjet helmimit NOS

X91**Atentat me varje, mbytje me lak dhe zënie mekanike e frymës****X92****Atentat me mbytje dhe zhytje (me mbytje në ujë)****X93****Atentat me revole****X94****Atentat me pushkë, shotgun dhe armë zjarri më të fuqishme****X95****Atentat me armë zjarri tjetër e të paspecifikuar**

X96

Atentat me lëndë plasëse

Përjashton: pajisjen ndezëse (X97.-)

X97

Atentat me tym, zjarr ose flakë

Përfshin: zjarrvenien e qëllimshme
cigaret
pajisjen ndezëse

X98

Atentat nëpërmjet shpërthimit të avullit, avujve të nxehtë ose objekteve të nxehtë

X99

Atentat me objekt të mprehtë

Përfshin: therjen NOS

Y00

Atentat me objekt me sipërfaqe jo të mprehtë

Y01

Atentat me shtytje nga një vënd i lartë

Y02

Atentat duke shtyrë ose vendosur viktimën përpara një objekti që lëviz

Y03

Atentat me anë të përplasjes së autombjetit

Përfshin: përplasjen ose shtypjen e qëllimshme me një mjet motorik

Y04

Dhunë me forcë trupore

Përfshin: dyluftimin ose përleshjen pa armë

Përjashton: sulmin me:

- mbytje (X91.-)
 - zhytje (X92.-)
 - përdorim arme (X93-X95, X99.-, Y00.-)
- sulmin seksual me përdorim të forcës fizike (Y05.-)

Y05

Dhunë seksuale duke përdorur forcë trupore

Përfshin: përdhunimin (në tentativë)
sodominë (në tentativë)

Y06 Lënie pas dore dhe braktisje

- Y06.0 Nga bashkëshorti/tja ose partneri/rja
- Y06.1 Nga prindi
- Y06.2 Nga të njohurit ose shoku/shoqja
- Y06.8 Nga persona të tjerë të specifikuar
- Y06.9 Nga një person i paspecifikuar

Y07 Të tjera sindroma keqtrajtimi

- Përfshin:* dhunën mendore
abuzimin fizik
abuzimin seksual
torturën
- Përfshihet:* neglizhencën dhe braktisjen (Y06.-)
sulmin seksual me përdorim të forcës fizike (Y05.-)

- Y07.0 Keqtrajtim nga bashkëshorti/tja ose partneri/rja
- Y07.1 Keqtrajtim nga prindi
- Y07.2 Keqtrajtim nga një i/e njohur ose shok/shoqe
- Y07.3 Keqtrajtim nga autoritetet zyrtare
- Y07.8 Keqtrajtim nga persona të tjerë të specifikuar
- Y07.9 Keqtrajtim nga një person i paspecifikuar

Y08 Atentat me mënyra të tjera të specifikuara

Y09 Atentat me mënyra të paspecifikuara

- Përfshin:* atentatin (në tentativë) NOS
vrasjen (në tentativë) NOS
therjen (joaksidentale)
mbytjen (në tentativë) NOS

Ngjarje e një qëllimi të papërcaktuar

(Y10–Y34)

[Shih në fillim të kapitullit për klasifikimin e vendit të ndodhjes dhe aktivitetit]

Shënim: Ky seksion mbulon ngjarje ku mungon informacioni i mjaftueshëm që të mundësojë autoritetin mjekësor ose ligjor për të bërë dallimin ndërmjet aksidentit, vetëdëmtimit dhe sulmit. Përfshin plagët vetëdëmtuese, por jo helmimin, kur nuk specifikohet nëse është aksidental apo me qëllim dëmtimi (X40-X49). Ndiq rregullat ligjore kur janë të disponueshme.

Y10 **Helmim me analgjezikë jo-opioidë, antipiretikë dhe antireumatikë, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: derivatet e 4-aminofenolit
 barnat anti-inflamatore jo-steroide [NSAID]
 derivatet e pirazonit
 salicilatet

Y11 **Helmim me barna antiepileptikë, barna qetësues dhe për gjumë, barna kundër parkinsonizmit dhe ata psikotropë, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: antidepresantët
 barbituratet
 derivatet e hidantoinës
 iminostilbenet
 përbërësit e metaqualonit
 neuroleptikët
 psikostimuluesit
 suksinamidet dhe oksalidinedionet
 trankuilizantët

Y12 **Helmim me narkotikë dhe haluçinogjenë, të paklasifikuar tjetërkund, qëllim i paspecifikuar**

Përfshin: kanabisin (derivatet)
 kokainën
 kodeinën
 heroinën
 lisergidin [LSD]
 meskalinën

metadonin
morfinën
opiumin (alkaloidet)

Y13

Helmim me barna të tjerë që veprojnë në sistemin nervor autonom, qëllim i paspecifikuar

Përfshin: parasimpatolitikët [antikolinergjikët dhe antimuskarinikët] dhe spazmolitikët
parasimpatomimetikët [kolinergjikët]
simpatolitikët [antiadrenergjikët]
simpatomimetikët [adrenergjikët]

Y14

Helmim me barna, medikamente e substanca biologjike të tjera e të paspecifikuara, qëllim i paspecifikuar

Përfshin: agjentët me veprim parësor në muskujt e lëmuar dhe të skeletit dhe në sistemin e frymëmarrjes
anestetikët (të përgjithshëm)(lokalë)
barnat që prekin:
• sistemin kardiovaskular
• sistemin gastrointestinal
hormonet dhe zëvendësuesit sintetikë
agjentët sistematikë dhe hematologjikë
antibiotikët sistematikë dhe anti-infektivë të tjerë
gazet terapeutike
preparatet topikalë
vaksinat
agjentët e balancimit të ujit dhe barnat që prekin metabolizmin e mineraleve dhe acidit urik

Y15

Helmim me alkool, qëllim i paspecifikuar

Përfshin: alkoolin:
• NOS
• butilik [1-butanol]
• etilik [etanol]
• izopropilik [2-propanol]
• metilik [metanol]
• propilik [1-propanol]

alkoolin nga patatet

Y16

Helmim me tretësa organikë dhe hidrokarbure halogjene dhe avujt e tyre, qëllim i paspecifikuar

Përfshin: benzenin dhe homologët e tyre
tetrakloridin e karbonit [tetrachloromethane]
klorofluorokarbonet
naftën (derivatet)

Y17

Helmim me gaze dhe avuj të tjerë, qëllim i paspecifikuar

Përfshin: monoksidin e karbonit
gazin lakrimogjen [gazin lotsjellës]
gazrat e shkarkuar prej mjetit (motorrik)
oksidet e nitrogenit
dioksidin e squfurit
gazin për përdorim shtëpiak
Përfshihet: tymërat dhe avujt e metaleve (Y19.-)

Y18

Helmim me pesticide, qëllim i paspecifikuar

Përfshin: fumigantët
fungicidet
herbicidet
insekticidet
rodenticidet
prezervativët e drurit
Përfshihet: ushqimet për bimë dhe fertilizuesit (Y19.-)

Y19

Helmim me lëndë kimike dhe substanca të dëmshme të tjera e të paspecifikuara, qëllim i paspecifikuar

Përfshin: gërryesit aromatikë, acidë dhe alkalet kaustike
ngjitësit dhe adezivët
metalet, përfshirë edhe tymërat dhe avujt
bojërat dhe ngjyruarit
ushqimet bimore dhe fertilizuesit
ushqimet helmuese dhe bimët helmuese
sapunet dhe detergjentët

- Y20** Varje, mbytje me lak dhe zënie mekanike e frymës, qëllim i paspecifikuar
- Y21** Mbytje dhe fundosje në ujë, qëllim i paspecifikuar
- Y22** Gjuajtje me revole, qëllim i paspecifikuar
- Y23** Gjuajtje me pushkë, shotgun dhe armë zjarri më të fuqishme, qëllim i paspecifikuar
- Y24** Gjuajtje me armë zjarri tjetër e të paspecifikuar, qëllim i paspecifikuar
- Y25** Kontakt me lëndë plasëse, qëllim i paspecifikuar
- Y26** Ekspozim ndaj tymit, zjarrit dhe flakëve, qëllim i paspecifikuar
- Y27** Kontakt me shpërthim avulli, avuj të nxehtë dhe objekte të nxehta, qëllim i paspecifikuar
- Y28** Kontakt me objekt të mprehtë, qëllim i paspecifikuar
- Y29** Kontakt me objekt jo të mprehtë, qëllim i paspecifikuar
- Y30** Rrëzim, kërcim ose shtytje nga një vend i lartë, qëllim i paspecifikuar
Përfshin: viktimën që rrëzohet nga një nivel në një tjetër, qëllimi i paspecifikuar
- Y31** Rrëzim, shtrirje ose vrapim përpara një objekti që lëviz, qëllim i paspecifikuar
- Y32** Përplasje e automjetit, qëllim i paspecifikuar
- Y33** Ngjarje të tjera të paspecifikuara, qëllim i paspecifikuar

Y34**Ngjarje e paspecifikuar, qëllim i paspecifikuar****Ndërhyrje ligjore dhe veprime të luftës****(Y35–Y36)**

Përfshin: plagët e shkaktuara nga policia dhe subjekte të tjera zbatuese të ligjit, përfshirë detyrën ushtarake, gjatë arrestimit ose përpjekje për të arrestuar shkelësit e ligjit, shtypjen e trazirave, ruajtjes së rendit, dhe veprimeve të tjera ligjore me kryerje sipas ligjit

Y35**Ndërhyrje ligjore**

Përfshin: plagët e shkaktuara nga policia dhe subjekte të tjera zbatuese të ligjit, përfshirë detyrën ushtarake, gjatë arrestimit ose përpjekje për të arrestuar shkelësit e ligjit, shtypjen e trazirave, ruajtjes së rendit, dhe veprimeve të tjera ligjore të ekzekutimit sipas ligjit

Përfshihet: plagët e personelit ushtarak dhe civilëve, të shkaktuara nga lufta dhe kryengritja civile (Y36.0–Y36.9)

Y35.0**Ndërhyrje ligjore me armë zjarri**

Ndërhyrje ligjore me:

- automatik
- revolver
- pushkë me ajër ose plumba gome

Y35.1**Ndërhyrje ligjore me lëndë plasëse**

Ndërhyrje ligjore me:

- dinamit
- kapsollë
- granatë
- bombë

Y35.2**Ndërhyrje ligjore me gaz**

Asfiksion nga gazi

Dëmtim nga gazi lotsjellës

Helmim nga gazi

shkaktuar nga ndërhyrja ligjore

Y35.3**Ndërhyrje ligjore me objekte jo të mprehta**

	• Goditje, përplasje nga: • shkop • objekt topitës • dërrasë	gjatë ndërhyrjes ligjore
Y35.4	Ndërhyrje ligjore me objekte të mprehta	
	Prerje	
	Plagosje me bajonetë	gjatë ndërhyrjes ligjore
	Therje	
Y35.5	Ekzekutim ligjor	
	Çdo ekzekutim që kryhet me urdhër gjykatë ose të autoritetit qeverisës [qoftë i përhershëm apo e përkohëshëm], të tillë si:	
	• asfiksion nga gazi • prerje koke, dekapitim (me gijotinë) • dënim me vdekje • goditje nga rryma elektrike • varje • helmim • pushkatim	
Y35.6	Ndërhyrje ligjore me mënyra të tjera të specifikuara	
	Heqje zvarrë	
Y35.7	Ndërhyrje ligjore, mënyra të paspecifikuara	

Y36

Veprime lufte

<i>Shënim:</i>	Plagosjet e shkaktuara nga operacionet luftarake që ndodhin pas ndalimit të luftimeve klasifikohen në Y36.8.
<i>Përfshin:</i>	plagët e personelit ushtarak dhe civilëve të shkaktuara nga lufta dhe kryengritja civile

Y36.0	Veprime lufte me shpërthim të armëve të flotës detare
	Mina thellësie
	Mina detare
	Mina NOS, në det të hapur ose në port
	Predhë artilerie detare
	Silur
	Shpërthim nënujor
Y36.1	Veprime lufte me shkatërrim avioni
	Mjet transporti ajror:

- djegie
- shpërthim
- rrëzim

Përplasje nga rënia e mjetit të fluturimit

Y36.2

Veprime lufte me të tjera shpërthime dhe coptime

Shpërthimi aksidental (i):

- municioneve luftarake
- armëve private

Bombë antinjeri (fragmente)

Shpërthimi (i):

- predhës së artilerisë
- shulit
- trupit të topit
- tytës

Fragmente nga:

- predha e artilerisë
- bomba
- granada
- predha e drejtuar
- mina tokësore
- raketa
- gëzhoja
- shrapneli

gjatë operacioneve luftarake

Minë NOS

Y36.3

Veprime lufte me zjarr, lëndë djegëse dhe substanca të nxehta

Asfiksi

me fillesë nga zjarri i shkaktuar direkt nga

Djegje

një pajisje zjarrprodhuese ose indirekt

Plagë të tjera

nga çdo armë konvencionale

Shishe Molotov

Y36.4

Veprime lufte me armë zjarri dhe forma të tjera të luftës tradicionale

Plagë lufte

Plagë bajonete

Plumbi i:

- karabinës
- automatikut

- pistoletës
 - pushkës
 - gomës (pushkës)
- Mbytje gjatë operacioneve luftarake NOS
- Saçme (shotgan)
- Y36.5 Veprime lufte me armë bërthamore**
- Efekte të shpërthimit
- Ekspozim ndaj rrezatimit jonizues nga arma bërthamore
- Efekte të topit të zjarhtë
- Nxehtësi
- Të tjera, të drejtpërdrejta ose dytësore, efekte të armëve bërthamore
- Y36.6 Veprime lufte me armë biologjike**
- Y36.7 Veprime lufte me armë kimike dhe forma të tjera të luftës jo tradicionale**
- Gaze, tymëra dhe kimikate
- Lazera
- Y36.8 Veprime lufte pas ndërprerjes së veprimeve ushtarake**
- Plagët nga shpërthimi i bombave ose minave të vendosura gjatë operacioneve luftarake, nëse shpërthimi ka ndodhur pas ndalimit të luftimeve
- Plagët e shkaktuara nga operacionet luftarake dhe të klasifikueshme në Y36.0-Y36.7 ose Y36.9 por që ndodhin pas ndalimit të luftimeve
- Y36.9 Veprime lufte, të paspecifikuara**

Komplikacione gjatë kujdesit mjekësor dhe kirurgjikal (Y40–Y84)

- Përfshin:** komplikacionet nga pajisjet mjekësore
- barat e duhur të administruar në mënyrë korrekte në doza terapeutike dhe profilaktike si shkak i çfarëdo efekti anësor
- fatkeqësitë e pacientëve gjatë kujdesit kirurgjikal dhe mjekësor
- procedurat kirurgjikale dhe mjekësore si shkak i reaksioneve jo-normale të pacientit, ose komplikacione të mëvonshme, pa përmendje të fatkeqësive në kohën e procedurës
- Përfshihet:** overdozën aksidentale të barit ose barin e dhënë gabimisht (X40-X44)

Barna, medikamente dhe substanca biologjike që shkaktjnë efekte të padëshiruara gjatë përdorimit mjekësor (Y40–Y59)

Shënim: Për listën e barnave specifike të klasifikuar në kategoritë me katër karaktere të vendit të ndodhjes, shih Tabelën e barnave dhe kimikateve në Indeks in Alfabetik.

Përjashton: aksidentet e teknikës së administrimit të barit, medikamentit ose substancës biologjike gjatë procedurave kirurgjikale dhe mjekësore (Y60-Y69)

Y40 Antibiotikë sistemikë

Y40.0 Penicilinat

Përjashton: antibiotikët, e përdorur lokalisht (Y56.-)
antibiotikët antineoplastikë (Y43.3)

Y40.1 Cefalosporinat dhe antibiotikë të tjerë nga beta-laktaminat

Y40.2 Grupi i kloramfenikolit

Y40.3 Makrolidet

Y40.4 Tetraciklinat

Y40.5 Aminoglukozidet

Streptomicina

Y40.6 Rifamicinat

Y40.7 Antibiotikë antimykotikë të përdorur në rrugë të përgjithshme

Y40.8 Antibiotikë sistemikë të tjerë

Y40.9 Antibiotik sistemik, i paspecifikuar

Y41 Barna të tjerë sistemikë anti-infektivë dhe antiparazitarë

Përjashton: anti-infektivët, e përdorur lokalisht (Y56.-)

Y41.0 Sulfamidet

Y41.1 Barnat antimykobakteriale

Përjashton: rifamicinat (Y40.6)
streptomycinën (Y40.5)

- Y41.2** Antimalarikët dhe barnat që veprojnë mbi protozoarët e tjerë në gjak
Përjashton: derivatet e hidroksikinolinës (Y41.8)
- Y41.3** Të tjerë barna antiprotozoarë
- Y41.4** Antelmintikët
- Y41.5** Barnat antivirale
Përjashton: amantadinën (Y46.7)
 citarabinën (Y43.1)
- Y41.8** Anti-infektivë dhe antiparazitarë sistemikë të tjerë të specifikuar
 Derivatet e hidroksikinolinës
Përjashton: barnat antimalarikë (Y41.2)
- Y41.9** Anti-infektivë dhe antiparazitarë sistemikë, të paspecifikuar
- Y42** **Hormonet dhe zëvendësuesit sintetikë dhe antagonistët e tyre, e paklasifikuar tjetërkund**
Përjashton: mineralkortikoidet dhe antagonistët e tyre (Y54.0-Y54.1)
 hormonet oksitocike (Y55.0)
 hormonet dhe derivatet e paratiroides (Y54.7)
- Y42.0** Glukokortikoidët dhe analogët sintetikë
Përjashton: glukokortikoidët e përdorur lokalisht (Y56.-)
- Y42.1** Hormonet e tiroides dhe zëvendësuesit e tyre
- Y42.2** Barnat antitiroidike
- Y42.3** Insulina dhe barnat hypoglicemike orale [antidiabetikët]
- Y42.4** Kontraceptivët orale
 Përgatesat me një ose shumë përbërës
- Y42.5** Estrogjenë dhe progestogjenë të tjerë
 Miksturat dhe zëvendësuesit
- Y42.6** Antigonadotropinat, antiestrogjenët, antiandrogjenët, të paklasifikuar tjetërkund
 Tamoksifeni
- Y42.7** Androgjenët dhe steroidet anabolikë
- Y42.8** Hormonet dhe zëvendësues sintetikë të tyre të tjerë e të paspecifikuar
 Hormone të pituitares anteriore [adenohypophyseal hormones]
- Y42.9** Antagonistë hormonalë të tjerë e të paspecifikuar

Y43**Barna kryesisht sistemikë**

Përjashton: vitaminat NEC (Y57.7)

Y43.0 Barnat antialergjike dhe antiemetike (kundër të vjellave)

Përjashton: neuroleptikët fenotiazidikë (Y49.3)

Y43.1 Antimetabolitët antineoplastikë

Citarabina

Y43.2 Prodhime natyrale antineoplastike

Y43.3 Barna të tjerë antineoplastikë

Antibiotikë antineoplastikë

Përjashton: tamoksifenin (Y42.6)

Y43.4 Agjentë (barna) imunosupresorë

Y43.5 Barnat acidifikues dhe alkalizues

Y43.6 Fermente, të paklasifikuar tjetërkund

Y43.8 Barna të tjerë kryesisht sistemikë, të paklasifikuar tjetërkund

Antagonistët e metaleve të rënda

Y43.9 Bar kryesisht sistemik, i paspecifikuar

Y44**Barna që prekin kryesisht përbërësit e gjakut**

Y44.0 Preparatet e hekurit dhe të tjera përgatesa kundër anemisë hipokrome

Y44.1 Vitamina B12, acidi folik dhe përgatesa të tjera kundër anemisë megaloblastike

Y44.2 Antikoagulantët

Y44.3 Antagonistët antikoagulantëve, vitamina K dhe koagulantë të tjerë

Y44.4 Barna antitrombotikë [frenuesit e agregimit trombocitar]

Përjashton: acidin acetilsalicilik (Y45.1)

dipiridamolin (Y52.3)

Y44.5 Barnat trombotikë

Y44.6 Gjak natyral dhe produktet e gjakut

Përjashton: imunoglobulinat (Y59.3)

Y44.7 Zëvendësuesit e plazmës

Y44.9 Barna të tjerë e të paspecifikuar që prekin përbërësit e gjakut

Y45**Analgjezikët, antipiretikët dhe anti-inflamatorët**

Y45.0	Analgjezikët opioidë dhe analgjezikët e ngjashëm me ta
Y45.1	Salicilatet
Y45.2	Derivatet e acidit propionik Derivatet e acidit propanoik
Y45.3	Barna të tjerë anti-inflamatorë jo steroidë [NSAID]
Y45.4	Antireumatikët <i>Përjashton:</i> klorokinën (Y41.2) glukokortikoidet (Y42.0) salicilatet (Y45.1)
Y45.5	Derivatet e 4-aminofenolit
Y45.8	Analgjezikë dhe antipiretikë të tjerë
Y45.9	Bar analgjezik, antipiretik dhe anti-inflamator, i paspecifikuar

Y46 Barnat antiepileptikë dhe antiparkinsonikë

	<i>Përjashton:</i> acetazolamidin (Y54.2) barbituratet NEC (Y47.0) benzodiazepinat (Y47.1) paraldehidin (Y47.3)
Y46.0	Sukcinimidet
Y46.1	Oksazolidinedionet
Y46.2	Derivatet e hidantoinës
Y46.3	Deoksibarbituratet
Y46.4	Iminostilbenet Carbamazepina
Y46.5	Acidi valproik
Y46.6	Antiepileptikë të tjerë të paspecifikuar
Y46.7	Barna antiparkinsonikë Amantadina
Y46.8	Barna antispastikë <i>Përjashton:</i> benzodiazepinat (Y47.1)

Y47 Barna qetësues, hipnotikë dhe anksiolitikë

Y47.0	Barbituratet, të paklasifikuara tjetërkund <i>Përjashton:</i> deoksibarbituratet (Y46.3)
-------	---

tiobarbituratet (Y48.1)

Y47.1	Benzodiazepinat				
Y47.2	Derivatet e kloralit				
Y47.3	Paraldehida				
Y47.4	Përbërje të bromura				
Y47.5	Qetësues dhe hipnotikë të përbërë, të paklasifikuar tjetërkund				
Y47.8	Barna të tjerë qetësues, hipnotikë dhe antianksietikë Metakualoni				
Y47.9	Bar qetësues, hipnotik dhe antianksietik, i paspecifikuar Për gjumë: <table border="0"> <tr> <td>• lëng</td><td rowspan="3"> NOS</td></tr> <tr> <td>• bar</td></tr> <tr> <td>• tabletë</td></tr> </table>	• lëng	NOS	• bar	• tabletë
• lëng	NOS				
• bar					
• tabletë					

Y48 Gaze terapeutikë dhe anesteziqë

Y48.0	Anesteziqë inhalatorë
Y48.1	Anesteziqë intravenozë (parenteralë) Tiobarbiturate
Y48.2	Anesteziqë të përgjithshëm të tjerë e të paspecifikuar
Y48.3	Anesteziqë lokale
Y48.4	Anesteziq, i paspecifikuar
Y48.5	Gaze terapeutike

Y49 Barnat psikotropë, të paklasifikuar tjetërkund

Përfashton: frenuesit e oreksit [anorektikët] (Y57.0)
barbituratet NEC (Y47.0)
benzodiazepinat (Y47.1)
kafeinë (Y50.2)
kokainë (Y48.3)
metakualonin (Y47.8)

Y49.0	Antidepresivët triciklikë dhe tetraciklikë
Y49.1	Antidepresivët frenues të monoaminooksidazës
Y49.2	Antidepresivë të tjerë dhe të paspecifikuar
Y49.3	Neuroliptikët dhe antipsikotikët e fenotiazinës

- Y49.4 Neuroleptikët butyrofenonë dhe tioksantenë
- Y49.5 Antipsikotikë dhe neuroleptikë të tjerë
Përjashton: rauwolfian (Y52.5)
- Y49.6 Psikodyleptikët [haluçinogjenët]
- Y49.7 Psikostimuluesit me mundësi abuzimi
- Y49.8 Barna të tjerë psikotropë, të paklasifikuara tjetërkund
- Y49.9 Bar psikotrop, i paspecifikuar

Y50 Stimuluesit e sistemit nervor qendror, të paklasifikuar tjetërkund

- Y50.0 Analeptikët
- Y50.1 Antagonistët e receptorëve opioidë
- Y50.2 Metilksantinat, të paklasifikuara tjetërkund
Kafeina
Përjashton: aminofilinën (Y55.6)
teobrominën (Y55.6)
teofilinën (Y55.6)
- Y50.8 Stimulues të tjerë të sistemit nervor qendror
- Y50.9 Stimulues i sistemit nervor qendror, i paspecifikuar

Y51 Barna që prekin kryesisht sistemin nervor autonom

- Y51.0 Barnat (agjentë) antikolinesterasë
- Y51.1 Parasimpatomimetikë të tjerë [kolinergjikët]
- Y51.2 Barna ganglioblokues, të paklasifikuar tjetërkund
- Y51.3 Të tjerë parasimpatolitikë [antikolinergjië dhe antimuskarinikë]
dhe spazmolitikë, të paklasifikuar tjetërkund
Papaverina
- Y51.4 Kryesisht agonistë alfa-adrenoreceptorë, të paklasifikuar tjetërkund
Metaraminoli
- Y51.5 Kryesisht agonistë beta-adrenoreceptorë, të paklasifikuar tjetërkund
Përjashton: salbutamolin (Y55.6)
- Y51.6 Antagonistët e alfa-adrenoreceptorëve, të paklasifikuar tjetërkund
Përjashton: alkaloidet e bririt të thekrës (Y55.0)

- Y51.7** Antagonistët e beta-adrenoreceptorëve, të paklasifikuar tjetërkund
- Y51.8** Barna me veprim qendror dhe neurobllokues adrenergjikë, të paklasifikuar tjetërkund
Përjashton: klonidinën (Y52.5)
guanidinën (Y52.5)
- Y51.9** Barna të tjerë e të paspecifikuar që prekin kryesisht sistemin nervor autonom
Barna që stimulojnë të dyja, α - dhe β -adrenoreceptorët

Y52 Agjentë që prekin kryesisht sistemin kardiovaskular

- Përjashton:* metaraminolin (Y51.4)
- Y52.0** Glukozidet kardiao-stimulues dhe barna të tjerë me veprim të ngjashëm
- Y52.1** Kalçi-blokuesit
- Y52.2** Barna të tjerë antiaritmikë, të paklasifikuar tjetërkund
Përjashton: antagonistët e β -adrenoreceptorëve (Y51.7)
- Y52.3** Vazodilatatorë koronarë, të paklasifikuar tjetërkund
Dipyridamole
Përjashton: antagonistët e β -adrenoreceptorëve (Y51.7)
kalçiblokuesit (Y52.1)
- Y52.4** Frenuesit e enzimës së konversionit të angiotensinës
- Y52.5** Barna të tjerë antihipertensivë, të paklasifikuar tjetërkund
Klonidina
Guanitidina
Rauwolfia
Përjashton: antagonistët e β -adrenoreceptorëve (Y51.7)
kalçiblokuesit (Y52.1)
diuretikët (Y54.0-Y54.5)
- Y52.6** Barna që ulin lipidet dhe ata anti-arteriosklerotikë
- Y52.7** Vazodilatatorët periferikë
Acidi nikotinic (derivatet)
Përjashton: papaverinën (Y51.3)
- Y52.8** Barnat antivarikozë dhe sklerozues
- Y52.9** Barna të tjerë e të paspecifikuar që veprojnë kryesisht mbi sistemin kardiovaskular

Y53**Agjentë që kryesisht prekin sistemin gastrointesinal**

- Y53.0 Antagonistët e receptorëve H₂
- Y53.1 Të tjerë barna antiacidë dhe kundër sekretimit të stomakut
- Y53.2 Laksativë stimulantë
- Y53.3 Laksativë salinë dhe osmotikë
- Y53.4 Laksativë të tjerë
Barna atonikë intestinale
- Y53.5 Barnat që ndihmojnë tretjen
- Y53.6 Barnat antidiarreikë
Përjashton: antibiotikët sistematikë dhe anti-infektivë të tjerë (Y40-Y41)
- Y53.7 Emetikët
- Y53.8 Barna të tjerë që prekin kryesisht traktin tretës (gastrointestinal)
- Y53.9 Bar që prek kryesisht traktin tretës (gastrointestinal), i paspecifikuar

Y54**Agjentë që prekin kryesisht ekuilibrin hidromineral dhe metabolizmin e acidit urik**

- Y54.0 Mineralokortikoidët
- Y54.1 Antagonistët e mineralokortikoidëve [antagonistët e Aldosteronit]
- Y54.2 Frenuesit e anhidrazës karbonike
Acetazolamidi
- Y54.3 Derivatet e benzotiadiazinës
- Y54.4 Diuretikët e ansës [tavanit të sipërm]
- Y54.5 Diuretikë të tjerë
- Y54.6 Barna elektrolitikë, kalorikë dhe të ekuilibrit hidrik
Kripërat për rehidrim oral
- Y54.7 Barnat që prekin kalçiumin
Hormonet e paratiroides dhe derivatet e tyre
Grupi i vitaminës D
- Y54.8 Barna që prekin metabolizmin e acidit urik
- Y54.9 Kripëra mineralë, të paklasifikuar tjetërkund

Y55**Agjentë që kryesisht prekin muskulaturën e lëmuar e atë skeletike dhe sistemin respirator**

- Y55.0 Barnat oksitocikë**
Alkaloidët e bririt të thekrës
Përjashton: estrogenët, progestativët dhe antagonistët e tyre (Y42.5-Y42.6)
- Y55.1 Relaksuesit e muskujve të skeletit [barnat bllokues neuromuskularë]**
Përjashton: barnat antispastikë (Y46.8)
- Y55.2 Barna të tjerë e të paspecifikuar që veprojnë kryesisht mbi muskujt**
- Y55.3 Barnat kundër kollës**
- Y55.4 Ekspektorantët**
- Y55.5 Barna kundër rrufës dhe të ftohtit të zakonshëm**
- Y55.6 Antiastmatikët, të paklasifikuara tjetërkund**
Aminofilina
Salbutamoli
Teobromina
Teofilina
Përjashton: agonistët e β -adrenoreceptorëve (Y51.5)
hormonet e pituitares anteriore [adenohipofizarë] (Y42.8)
- Y55.7 Barna të tjerë dhe të paspecifikuar që veprojnë kryesisht në traktin e frymëmarrjes**
- Y56 Lëndë me përdorim lokal që veprojnë kryesisht në lëkurë e mukozë dhe barna që përdoren në mjekimin e syve, veshëve, hundës, laringut dhe dhëmbëve**
Përfshin: glukokortikoidet, e përdorur lokalisht
- Y56.0 Barna me përdorim lokal antimykotik, anti-infektivë dhe anti-inflamatorë, të paklasifikuara tjetërkund**
- Y56.1 Antipruriginozët**
- Y56.2 Astrigjentët dhe pastruesit lokalë**
- Y56.3 Barnat zbutës dhe mbrojtës të lëkurës**
- Y56.4 Keratolitikët, keratoplastikët dhe barna e përgatesa të tjera për trajtimin e flokëve**
- Y56.5 Barna dhe përgatesa oftalmologjike**
- Y56.6 Barna dhe përgatesa otorinolaringologjike**
- Y56.7 Barna që përdoren lokalisht për mjekimin e dhëmbëve**
- Y56.8 Lëndë të tjera me përdorim lokal**

Spermicide

Y56.9 Lëndë e paspecifikuar me veprim lokal

Y57 Barna dhe medikamente të tjerë e të paspecifikuar

Y57.0 Barna që ulin oreksin [anorektikët]

Y57.1 Barnat që ulin lipidet

Y57.2 Antidotë dhe lëndë xhelatinoze, të paklasifikuara tjetërkund

Y57.3 Frenuesit e alkoolit

Y57.4 Ekscipientët farmaceutikë

Y57.5 Kontrast i zakonshëm i përdorur në radiologji (në rrezet X)

Y57.6 Lëndë të tjera që përdoren në dignostikim

Y57.7 Vitaminat, të paklasifikuara tjetërkund

Përjashton: acidin nikotinik (Y52.7)

vitaminën B₁₂ (Y44.1)

vitaminën D (Y54.7)

vitaminën K (Y44.3)

Y57.8 Barna dhe medikamente të tjera

Y57.9 Bar ose medikament, i paspecifikuar

Y58 Vaksinat bakteriale

Y58.0 Vaksina B.C.G

Y58.1 Vaksinat tifoide dhe paratifoide

Y58.2 Vaksina e kolerës

Y58.3 Vaksina e murtajës

Y58.4 Vaksina e tetanozit

Y58.5 Vaksina e difterisë

Y58.6 Vaksina e pertusis (kollës së mirë), duke përfshirë edhe kombinimet me një komponent pertusik

Y58.8 Vaksina bakteriale të kombinuara, me përjashtim të kombinimeve që përmbajnë pertusis

Y58.9 Vaksina bakteriale të tjera dhe të paspecifikuara

Y59 Të tjera vaksina dhe substanca biologjike të paspecifikuara

Y59.0	Vaksinat virale
Y59.1	Vaksinat kundër rikecieve
Y59.2	Vaksinat kundër protozoarëve
Y59.3	Imunoglobulinat
Y59.8	Të tjera vakcina e substanca biologjike të specifikuara
Y59.9	Vaksinë ose substancë biologjike, e paspecifikuar

Aksidente dhe ndërlikime ndaj pacientëve që ndodhin gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore (Y60–Y69)

Përjashton: prishjen ose keqfunksionimin e pajisjeve mjekësore (gjatë procedurës) (pas implantimit) (gjatë përdorimit) (Y70-Y82)
shoqërimin e pajisjeve mjekësore me incidente gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik (V01-Y59, Y85-Y87, Y89)
procedurat kirurgjikale dhe mjekësore si shkak i reaksioneve anormale të pacientit, pa përmendje të fatkeqësisë në kohën e procedurës (Y83-Y84)

Y60 Prerje, shpim, çarje ose hemorragji aksidentale e paqëllimshme gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore

Y60.0	Gjatë ndërhyrjes kirurgjikale
Y60.1	Gjatë infuzionit ose transfuzionit
Y60.2	Gjatë dializës së veshkave ose një perfuzioni tjetër
Y60.3	Gjatë një injeksioni ose vaksinimi
Y60.4	Gjatë një ekzaminimi endoskopik
Y60.5	Gjatë kateterizimit të zemrës
Y60.6	Gjatë një aspirimi, shpimi dhe një kateterizimi tjetër
Y60.7	Gjatë bërjes së klizmës
Y60.8	Gjatë veprimeve të tjera kirurgjikale dhe mjekësore
Y60.9	Gjatë veprimeve të paspecifikuara kirurgjikale dhe mjekësore

Y61 Trup i huaj i lënë aksidentalisht në trup gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore

Y61.0	Gjatë një operacioni kirurgjikal
Y61.1	Gjatë infuzionit ose transfuzionit
Y61.2	Gjatë dializës së veshkave ose një perfuzioni tjetër
Y61.3	Gjatë një injeksioni ose vaksinimi
Y61.4	Gjatë një ekzaminimi endoskopik
Y61.5	Gjatë kateterizimit të zemrës
Y61.6	Gjatë një aspirimi, shpimi dhe një kateterizimi tjetër
Y61.7	Gjatë heqjes së kateterit
Y61.8	Gjatë veprimeve të tjera kirurgjikale dhe mjekësore
Y61.9	Gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore, të paspecifikuara

Y62 Asepsi e pamjaftueshme gjatë ndërhyrjeve kirurgjikale dhe mjekësore

Y62.0	Gjatë një operacioni kirurgjikal
Y62.1	Gjatë infuzionit ose transfuzionit
Y62.2	Gjatë dializës së veshkave ose një perfuzioni tjetër
Y62.3	Gjatë një injeksioni ose vaksinimi
Y62.4	Gjatë një ekzaminimi endoskopik
Y62.5	Gjatë kateterizimit të zemrës
Y62.6	Gjatë një aspirimi, shpimi dhe një kateterizimi tjetër
Y62.8	Gjatë veprimeve të tjera kirurgjikale dhe mjekësore
Y62.9	Gjatë veprimeve kirurgjikale dhe mjekësore, të paspecifikuara

Y63 Gabim në dozimin e barnave gjatë ndërhyrjeve kirurgjikale dhe mjekësore

Përfshihet: overdozën aksidentale ose dhënien e barit të gabur (X40-X44)

Y63.0	Sasi e tepërt gjaku ose lëngjeve të tjera, dhënë gjatë transfuzionit ose infuzionit
Y63.1	Hollim jokorrekt i likidit të përdorur gjatë infuzionit
Y63.2	Mbirrezatim i dhënë gjatë mjekimit
Y63.3	Ekspozim i pamenduar në rrezatim i një pacienti gjatë kujdesit mjekësor
Y63.4	Gabim në dozimin në elektroshok ose në terapinë e shokut insulinik
Y63.5	Temperaturë e papërshtatshme në aplikimin dhe paketimin lokal

- Y63.6 Mosdhënia e një bari, medikamenti ose substance biologjike të nevojshme
- Y63.8 Gabim në dozim gjatë një ndërhyrjeje tjetër mjekësore dhe kirurgjikale
- Y63.9 Gabim në dozim gjatë ndërhyrjeve të paspecifikuara mjekësore dhe kirurgjikale

Y64 Substanca mjekësore ose biologjike të kontaminuara

- Y64.0 Substanca mjekësore ose biologjike të kontaminuara, të transfuzuara ose të infuzuara
 - Y64.1 Substanca mjekësore ose biologjike të kontaminuara, të injektuara ose të përdorura për imunizim
 - Y64.8 Substanca mjekësore ose biologjike të kontaminuara, të dhëna në mënyra të tjera
 - Y64.9 Substanca mjekësore ose biologjike të kontaminuara, të dhëna në mënyrë të paspecifikuar
- Administrimi i substancave mjekësore ose biologjike të kontaminuara NOS

Y65 Të tjera aksidente dhe ndërlikime gjatë veprimeve mjekësore dhe kirurgjikale

- Y65.0 Gjak i papërputhshëm i përdorur në transfuzion
- Y65.1 Likid i pasaktë i përdorur në infuzion
- Y65.2 Gabim në suture ose ligaturë gjatë një ndërhyrje kirurgjikale
- Y65.3 Vendosja gabim e tubit endotrakeal gjatë procedurës së anestezisë
- Y65.4 Gabim në futje ose heqjen e një tubi ose vegle tjetër
- Y65.5 Kryerje e një ndërhyrjeje (operacioni) të papërshtatshme
- Y65.8 Aksidente të tjera të specifikuar gjatë ndihmës mjekësore dhe kirurgjikale

Y66 Mosdhënia e ndihmës mjekësore dhe kirurgjikale

Ndërprerja e parakohëshme e kujdesit kirurgjikal ose mjekësor

Y69 Aksidente të paspecifikuara gjatë ndihmës mjekësore dhe kirurgjikale

Pajisje mjekësore që shoqërohen me incidente të pafavorshme gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik (Y70–Y82)

Përfshin: prishjen ose keqfunksionimin e pajisjeve mjekësore (gjatë procedurës) (pas implantimit) (gjatë përdorimit)

Përjashton: pajisjet mjekësore që shoqërohen me incidente gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik (V01-Y59, Y85-Y87, Y89)
procedurat kirurgjikale dhe mjekësore si shkak i reaksioneve anormale të pacientit, të klasifikuara në Y60-Y69 (Y60-Y69)

Kodet me katër karaktere në vazhdim duhen përdorur me kategoritë Y70-Y82:

- .0 Pajisjet diagnostikuese dhe monitoruese**
- .1 Pajisjet terapeutike (jo-kirurgjikale) dhe të rehabilitimit**
- .2 Pajisjet prostetike dhe implante, material dhe aksesorë të tjerë**
- .3 Instrumente kirurgjikale, material dhe pajisje (përfshirë suturat)**
- .8 Pajisje të përziera, të paklasifikuara tjetërkund**

Y70 Pajisje anestezie që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y71 Pajisje kardiovaskulare që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y72 Pajisje otorinolaringologjike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y73 Pajisje gastroenterologjike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Y74 Pajisje të përgjithshme spitalore dhe me përdorim vetiak që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme

[shih para Y70 për nën-ndarjet]

- Y75** Pajisje neurologjike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme
[shih para Y70 për nën-ndarjet]
- Y76** Pajisje obstetrikale dhe gjinekologjike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme
[shih para Y70 për nën-ndarjet]
- Y77** Pajisje oftalmike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme
[shih para Y70 për nën-ndarjet]
- Y78** Pajisje radiologjike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme
[shih para Y70 për nën-ndarjet]
- Y79** Pajisje ortopedike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme
[shih para Y70 për nën-ndarjet]
- Y80** Pajisje mjekësore që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme
[shih para Y70 për nën-ndarjet]
- Y81** Pajisje të kirurgjisë së përgjithshme dhe asaj plastike që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme
[shih para Y70 për nën-ndarjet]
- Y82** Pajisje mjekësore të tjera dhe të paspecifikuara që shoqërohen me karakteristika të pafavorshme
[shih para Y70 për nën-ndarjet]

Procedura kirurgjikale dhe të tjera mjekësore, përgjegjëse të reaksioneve anormale tek i sëmuri ose të ndërlikimeve të mëvonëshme, pa përmendur aksidentet gjatë procedurës (Y83–Y84)

Përjashton: prishjen ose keqfunksionimin e pajisjeve mjekësore (gjatë procedurës) (pas implantimit) (gjatë përdorimit) (Y70-Y82)
pajisjet mjekësore që shoqërohen me incidente gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik (V01-Y59, Y85-Y87, Y89)
procedurat kirurgjikale dhe mjekësore si shkak i reaksioneve anormale të pacientit, të klasifikuara në Y60-Y69 (Y60-Y69)

Y83 **Operacion ose tjetër ndërhyrje kirurgjikale që ka shkaktuar reaksion jo-normal ose ndërlikime të vonshme tek i sëmuri, pa aksident gjatë ndërhyrjes në kohën e procedurës kirurgjikale**

- Y83.0 Operacion kirurgjikal me transplantim të një organi të tërë
- Y83.1 Operacion kirurgjikal me vendosje të një pajisje artificiale të brendshme
- Y83.2 Operacion kirurgjikal me anastomozë, bypass ose graft
- Y83.3 Operacion kirurgjikal me formim të një hapje (vrimë) të jashtme
- Y83.4 Tjetër kirurgji rikonstruktive (rindërtuese)
- Y83.5 Prerje e një gjymtyre ose e më shumë gjymtyrëve
- Y83.6 Heqje e një organi tjetër (e pjesshme)(e plotë)
- Y83.8 Ndërhyrje të tjera kirurgjikale
- Y83.9 Ndërhyrje kirurgjikale, e paspecifikuar

Y84 **Të tjera ndërhyrje, përgjegjëse të reaksioneve jo-normale tek i sëmuri, ose të ndërlikimeve të mëvonëshme, pa aksident gjatë ndërhyrjes**

- Y84.0 Kateterizimi i zemrës
- Y84.1 Dializa e veshkave
- Y84.2 Procedurë radiologjike dhe radioterapeutike
- Y84.3 Terapi e gjendjes së shokut
- Y84.4 Aspirim i likideve

Y84.5	Futje e sondës gastrike ose duodenale
Y84.6	Kateterizim urinar
Y84.7	Analizë gjaku
Y84.8	Ndërhyrje të tjera mjekësore
Y84.9	Ndërhyrje mjekësore, e paspecifikuar

Pasoja (=sekela) të shkaqeve të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë (Y85–Y89)

Shënim: Kategoritë Y85-Y89 duhet të përdoren për të treguar rrethanat si shkak vdekje, dëmtimi ose paafësie nga sekelat ose "efektet e vonëshme", që edhe ato vetë klasifikohen diku tjetër. Pasojat përfshijnë gjendje të raportuara si, ose që ndodhin si "efekte të vonëshme", një vit ose më shumë pas ndodhjes së ngjarjes.

Të mos përdoret për helmimin kronik dhe ekspozimin dëmprurës. Kodoni ato në helmimin dhe ekspozimin e dëmshëm aktual.

Y85 Pasoja të aksidenteve të transportit

Y85.0	Pasoja të një aksidenti me mjet transporti me motor
Y85.9	Pasoja të aksidenteve të tjera dhe të paspecifikuara të transportit

Y86 Pasoja të aksidenteve të tjera

Y87 Pasoja të një vetëdëmtimi të qëllimshëm, atentati dhe ngjarjeve me qëllim të papërcaktuar

Y87.0	Pasoja të një vetëvrasje të qëllimshme
Y87.1	Pasoja të një atentati
Y87.2	Pasoja të ngjarjeve me qëllim të paspecifikuar

Y88 Pasoja nga një shkak i jashtëm kryesisht mjekësor dhe kirurgjikal

- Y88.0 Pasoja të efekteve të pafavorshme shkaktuar nga barnat, medikamentet dhe substancat biologjike gjatë përdorimit terapeutik
- Y88.1 Pasoja të aksidenteve tek të sëmurët gjatë ndërhyrjeve mjekësore dhe kirurgjikale
- Y88.2 Pasoja të incidenteve të pafavorshme që shoqërojnë pajisjet mjekësore gjatë përdorimit diagnostik dhe terapeutik
- Y88.3 Pasoja të ndërhyrjeve kirurgjikale dhe mjekësore, përgjegjëse të reaksioneve jo-normale tek i sëmuri, ose të ndërlikimeve të mëvonëshme, pa aksidente gjatë ndërhyrjes

Y89 Pasoja nga shkaqe të tjera të jashtme

- Y89.0 Pasoja të një ndërhyrjeje të ligjshme
- Y89.1 Pasoja të operacioneve të luftës
- Y89.9 Pasoja të një shkakut të jashtëm të paspecifikuar

Faktorë shtesë të lidhur me shkaqet e sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë, të klasifikuar tjetërkund
(Y90–Y98)

Shënim: Këto kategori duhet të përdoren, nëse dëshironi, për të treguar informacion shtesë rreth shkaqeve të vdekjes dhe sëmundjeve. Ato nuk duhen përdorur për kodimin e një shkakut (kushti) të vetëm të sëmundjes apo vdekjes.

Y90 Evidencë e pranisë së alkoolit të përcaktuar nga niveli i alkoolit në gjak

- Y90.0 Niveli i alkoolit në gjak më pak se 20 mg/100 ml
- Y90.1 Niveli i alkoolit në gjak 20-39 mg/100 ml
- Y90.2 Niveli i alkoolit në gjak 40-59 mg/100 ml
- Y90.3 Niveli i alkoolit në gjak 60-79 mg/100 ml
- Y90.4 Niveli i alkoolit në gjak 80-99 mg/100 ml
- Y90.5 Niveli i alkoolit në gjak 100-119 mg/100 ml
- Y90.6 Niveli i alkoolit në gjak 120-199 mg/100 ml
- Y90.7 Niveli i alkoolit në gjak 200-239 mg/100 ml
- Y90.8 Niveli i alkoolit në gjak 240 mg/100 ml ose më i lartë

Y90.9 Prani e alkoolit në gjak, nivel i paspecifikuar

Y91 **Evidencë e pranisë së alkoolit të përcaktuar nga niveli i intoksikimit**

Përjashton: evidencën për përfshirje alkooli që përcaktohet me matjen e alkoolit në gjak (Y90.-)

Y91.0 **Intoksikim i lehtë nga alkooli**

Era alkool në frymë, çrregullime të lehta të sjelljes në funksione dhe përgjigje, ose vështirësi e vogël në koordinim.

Y91.1 **Intoksikim mesatar nga alkooli**

Era alkool në frymë, çrregullime mesatare të sjelljes në funksione dhe përgjigje, ose vështirësi mesatare në koordinim.

Y91.2 **Intoksikim i rëndë nga alkooli**

Çrregullime të rënda në funksione dhe përgjigje, vështirësi e madhe në koordinim, ose aftësi e dëmtuar për bashkëpunim.

Y91.3 **Intoksikim shumë i rëndë nga alkooli**

Çrregullime shumë të rënda në funksione dhe përgjigje, vështirësi shumë e madhe në koordinim, ose humbje e aftësisë për bashkëpunim.

Y91.9 **Prani alkooli, e paspecifikuar**

Dyshim për përfshirje të alkoolit NOS

Y95 **Kushtet nozokomiale**

Y96 **Kushte shëndetësore të lidhura me vendin e punës**

Y97 **Kushte shëndetësore të lidhura me ndotjen e mjedisit**

Y98 **Kushte shëndetësore të lidhura me mënyrën e jetesës**

KAPITULLI XXI

Faktorët që ndikojnë në gjendjen shëndetësore dhe kontaktin me shërbimet shëndetësore

(Z00–Z99)

Shënim: Ky kapitull nuk duhet përdorur për krahasim të të dhënave ndërkombëtare ose për kodifikim parësor të vdekshmërisë.

Kategoritë Z00-Z99 ofrohen për rastet kur rrethana të ndryshme nga një sëmundje, plagosje ose shkak i jashtëm i klasifikuar në kategoritë A00-Y89 regjistrohen si "diagnoza" ose "probleme". Kjo mund të ngjaset në dy mënyra kryesore:

- a) Kur një person që mund të jetë ose mund të mos jetë i sëmurë bie në kontakt me sistemin shëndetësor për një shkak të caktuar, si marrja e kufizuar e shërbimit ose e kujdesit për një gjendje të caktuar, për dhurimin e një organi ose indi, për vaksinim profilaktik ose dikutimi i një problemi që në vetvete nuk konsiderohet si sëmundje apo dëmtim.
- b) Kur ndonjë rrethanë ose problem është i pranishëm dhe ndikon në shëndetin e personit, por nuk konsiderohet në vetvete si sëmundje apo dëmtim. Faktorë të tillë mund të evidentohen gjatëurvejimeve në popullatë, kur personi mund të jetë apo mund të mos jetë aktualisht i sëmurë, ose të regjistrohen si faktorë shtesë dhe të mbahen në konsideratë kur personi të marrë kujdes shëndetësor për ndonjë sëmundje apo dëmtim.

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

Z00-Z13	Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për ekzaminime dhe kërkime (analiza)
Z20-Z29	Persona me rreziqe të mundshme shëndetësore lidhur me sëmundjet infektive
Z30-Z39	Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana që lidhen me shëndetin riprodhues (kujdesi apo shërbimi "nëna dhe fëmija")
Z40-Z54	Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për procedura të veçanta (specifike) dhe kujdes shëndetësor
Z55-Z65	Persona me rreziqe të mundshme shëndetësore lidhur me kushtet social-ekonomike dhe psiko-sociale
Z70-Z76	Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana të tjera
Z80-Z99	Persona me rreziqe shëndetësore të mundshme që lidhen me anamnezë familjare e personale dhe në kushte të caktuara që ndikojnë në gjendjen shëndetësore

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për ekzaminime dhe hulumtime (Z00–Z13)

Shënim: Gjetje jo-normale jo-specifike të zbuluara gjatë kohës së këtyre ekzaminimeve dhe që klasifikohen në kategoritë R70-R94.

Përjashton: Ekzaminimet e lidhura me shtatzëninë dhe riprodhimin (Z30-Z36, Z39.-)

Z00 Ekzaminime të përgjithshme dhe hulumtime (analiza) të personave pa ankesa ose diagnoza të njohura

Përjashton: ekzaminimet për qëllime administrative (Z02.-)
ekzaminimet speciale të skrinit (Z11-Z13)

Z00.0 Ekzaminim mjekësor i përgjithshëm

Kontrollet shëndetësore NOS

Ekzaminimet periodike (vjetore)(fizike)

Përjashton: kontrollin e përgjithshëm shëndetësor për:

- nënpopullata të specifikuara (Z10.-)
- foshnjët ose fëmijët (Z00.1)

Z00.1 Ekzaminim rutinë i shëndetit të fëmijës

Testet zhvillimore tek foshnjët dhe fëmijët

Përjashton: supervizimin e shëndetit të fëmijës së gjetur apo të tjera në foshnje dhe fëmijë të shëndetshëm (Z76.1-Z76.2)

Z00.2 Ekzaminim për periudhën e rritjes së shpejtë në fëmijëri

Z00.3 Ekzaminim i zhvillimit në adoleshencë

Gjendja e zhvillimit pubertal

Z00.4 Ekzaminim i përgjithshëm psikiatrik, i paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: ekzaminimin e kërkuar për qëllime mjekoligjore (Z04.6)

Z00.5 Ekzaminim i dhuruesit të mundshëm të një organi ose indi

Z00.6 Ekzaminim për kontroll dhe krahasim normal në programet e kërkimeve klinike

Z00.8 Ekzaminime të tjera të përgjithshme

Ekzaminimi shëndetësor nëurvejimin e popullatave

Z01 Të tjera ekzaminime dhe hulumtime të veçanta të pa

ankesa ose diagnozë të njohur

Përfshin: ekzaminimin rutinë të një sistemi specifik

Përjashton: ekzaminimin për:

- qëllime administrative(Z02.-)
 - gjendje të dyshuara, të paprovuara (Z03.-)
- ekzaminime speciale skrinimi (Z11-Z13)

Z01.0 Ekzaminim i syve dhe pamjes

Përjashton: ekzaminimet për marrjen e lejes së drejtimit (Z02.4)

Z01.1 Ekzaminim i veshëve dhe i dëgjimit

Z01.2 Ekzaminim i dhëmbëve

Z01.3 Ekzaminim i presionit të gjakut

Z01.4 Ekzaminim gjinekologjik (i përgjithshëm)(rutinë)

Ngjyrosja e Papanicolaou për cerviksin

Ekzaminimi pelvik (vjetor)(periodik)

Përjashton: ekzaminimin ose testin e shtatzënisë (Z32.-)

ekzaminimin rutinë për mbajtjen me kontraceptivë
(Z30.4-Z30.5)

Z01.5 Testet diagnostike të ndjeshmërisë së lëkurës

Testet e alergjisë

Testet e lëkurës për:

- sëmundje bakteriale
- mbindjeshmëri

Z01.6 Ekzaminim radiologjik, i paklasifikuar tjetërkund

Rutinë:

- radiografi toraksi
- mamogramë

Z01.7 Ekzaminim laboratorik

Z01.8 Të tjera ekzaminime të veçanta të specifikuara

Z01.9 Ekzaminim i veçantë, i paspecifikuar

Z02 Ekzaminime dhe takime për qëllime administrative

Z02.0 Ekzaminim për pranimin në institucion arsimor

Ekzaminim për pranim në edukimin (arsimin) parashkollor

Z02.1 Ekzaminim për punësim

Përjashton: ekzaminimin për shëndetin në punë (Z10.0)

- Z02.2 Ekzaminim për pranimin në institucione banimi (reziduale)**
Përjashton: ekzaminimin për pranimin në burg ()
kontrollin e përgjithshëm shëndetësor të banorëve të institucioneve (Z10.1)
- Z02.3 Ekzaminim për rekrutimi në forcat e armatosura**
Përjashton: kontrollin e përgjithshëm shëndetësor të forcave të armatosura (Z10.2)
- Z02.4 Ekzaminim për liçencë (patentë) për drejtimin e automjetit**
- Z02.5 Ekzaminim për pjesëmarrjen në sport**
Përjashton: testimin e gjakut për alkool dhe droga (Z04.0)
kontrollin e përgjithshëm shëndetësor të ekipeve sportive (Z10.3)
- Z02.6 Ekzaminim për qëllime sigurimi**
- Z02.7 Nxjerrje e çertifikatës mjekësore**
Nxjerrja e çertifikatës mjekësore për:
- shkakun e vdekjes
 - fitnes
 - paafësi
 - invaliditet
- Përjashton:* takimin për ekzaminim mjekësor të përgjithshëm (Z00-Z01, Z02.0-Z02.6, Z02.8-Z02.9, Z10.-)
- Z02.8 Ekzaminime të tjera për qëllime administrative**
Ekzaminim (për):
- pranim në:
 - burg
 - kamp veror
 - adoptim
 - imigrim
 - naturalizim
 - paramartesor
- Përjashton:* supervizimin e shëndetit të fëmijës së gjetur apo të tjera në foshnje dhe fëmijë të shëndetshëm (Z76.1-Z76.2)
- Z02.9 Ekzaminim për qëllime administrative, i paspecifikuar**
- Z03 Mbikqyrje dhe vlerësim mjekësor për sëmundje dhe gjendje të suspektuara**
Përfshin: personat që paraqesin disa simptoma ose evidencë të një gjendje jo-normale që duhet studiuar, por që, pas ekzaminimit

dhe observimit, nuk shfaq nevojë për trajtim ose kujdes mjekësor tjetër

Përfshihet: personin me ankesa tek i cili nuk vendoset ndonjë diagnozë (Z71.1)

- Z03.0** Mbikqyrje për tuberkuloz të suspektuar
- Z03.1** Mbikqyrje për neoplazëm malinje të suspektuar
- Z03.2** Mbikqyrje për çrregullime mendore dhe të sjelljes të suspektuara
- Observacion për:
- sjellje disociative
 - zjarrvenie
 - banditizëm
 - vjedhje në dyqan
- pa manifestim të çrregullimeve psikiatrike
- Z03.3** Mbikqyrje për çrregullim të dyshuar të sistemit nervor
- Z03.4** Mbikqyrje për infarkt miokardi të suspektuar
- Z03.5** Mbikqyrje për sëmundje të tjera kardiovaskulare të suspektuara
- Z03.6** Mbikqyrje për efekt toksik të suspektuar nga një lëndë e gëlltitur
- Observacion për dyshim të:
- efekteve anësore nga bari
 - helmim
- Z03.8** Mbikqyrje për të tjera sëmundje dhe gjendje të suspektuara
- Z03.9** Mbikqyrje për sëmundje ose gjendje të suspektuar, e paspecifikuar

Z04 Ekzaminim dhe mbikqyrje për arsye të tjera

Përfshihet: ekzaminimin për qëllime mjekoligjore

- Z04.0** Test (provë) për prani të alkoolit dhe drogës në gjak
- Përfshihet:* praninë e:
- alkoolit në gjak (R78.0)
 - drogave në gjak (R78.-)
- Z04.1** Ekzaminim dhe mbikqyrje pas një aksidenti transporti
- Përfshihet:* pas aksidentimit në punë (Z04.2)
- Z04.2** Ekzaminim dhe mbikqyrje pas një aksidenti në punë
- Z04.3** Ekzaminim dhe mbikqyrje pas një aksidenti tjetër
- Z04.4** Ekzaminim dhe mbikqyrje pas një përdhunimi dhe mashtrimi të dëshmuar

- Z04.5** Ekzaminimi i viktimës apo fajtorit pas përdhunimit të supozuar ose joshjes
Ekzaminim dhe mbikqyrje pas një dëmtimi tjetër të shkaktuar
 Ekzaminimi i viktimës apo fajtorit pas plagosjeve të tjera
- Z04.6** **Ekzaminim i përgjithshëm psikiatrik, i kërkuar nga autoritetet**
- Z04.8** **Ekzaminim dhe mbikqyrje për arsye të tjera të specifikuara**
 Kërkesë për evidencë
- Z04.9** **Ekzaminim dhe mbikqyrje për arsye të specifikuar**
 Observacion NOS

Z08 **Ekzaminim i mëtejshëm pas trajtimit për neoplazma malinje**

- Përfshin:* mbikqyrjen mjekësore pas trajtimit
- Përfshihet:* kujdesin mjekësor në ndjekje dhe konvaleshencë (Z42-Z51, Z54.-)
- Z08.0** **Ekzaminim i mëtejshëm pas kirurgjisë për neoplazëm malinje**
- Z08.1** **Ekzaminim i mëtejshëm pas radioterapisë për neoplazëm malinje**
Përfshihet: sesionin e radioterapisë (Z51.0)
- Z08.2** **Ekzaminim i mëtejshëm pas kemioterapisë për neoplazëm malinje**
Përfshihet: sesionin e kemioterapisë (Z51.1)
- Z08.7** **Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi të kombinuar për neoplazëm malinje**
- Z08.8** **Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi tjetër për neoplazëm malinje**
- Z08.9** **Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi të paspecifikuar për neoplazëm malinje**

Z09 **Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi (mjekimi) për gjendje të tjera nga neoplazma malinje**

- Përfshin:* mbikqyrjen mjekësore pas trajtimit
- Përfshihet:* kujdesin mjekësor në ndjekje dhe konvaleshencë (Z42-Z51, Z54.-)
- mbikqyrjen mjekësore pas trajtimit për neoplazëm malinje (Z08.-)
- survejancën e:
- kontrasepsionit (Z30.4-Z30.5)
 - protezave dhe mjeteve të tjera mjekësore (Z44-Z46)

- Z09.0 Ekzaminim i mëtejshëm pas një ndërhyrje kirurgjikale për gjendje të tjera
- Z09.1 Ekzaminim i mëtejshëm pas radioterapisë për gjendje të tjera
Përjashton: sesionin e radioterapisë (Z51.0)
- Z09.2 Ekzaminim i mëtejshëm kemioterapisë për gjendje të tjera
Përjashton: kemioterapinë mbajtëse (Z51.1-Z51.2)
- Z09.3 Ekzaminim i mëtejshëm pas psikoterapisë
- Z09.4 Ekzaminim i mëtejshëm pas trajtimit të një frakture
- Z09.7 Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi të kombinuar për gjendje të tjera
- Z09.8 Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi tjetër për gjendje të tjera
- Z09.9 Ekzaminim i mëtejshëm pas një trajtimi të paspecifikuar për gjendje të tjera

Z10 Kontroll mjekësor i përgjithshëm rutinë i një popullate të përcaktuar

Përjashton: ekzaminimin mjekësor për qëllime administrative (Z02.-)

- Z10.0 Ekzaminimi mjekësor profesional
Përjashton: ekzaminimin para punësimit (Z02.1)
- Z10.1 Kontroll mjekësor i përgjithshëm rutinë i punonjësve të institucioneve
Përjashton: ekzaminimin e pranimi (Z02.2)
- Z10.2 Kontroll mjekësor i përgjithshëm rutinë i forcave të armatosura
Përjashton: ekzaminimin e rekrutimit (Z02.3)
- Z10.3 Kontroll mjekësor i përgjithshëm rutinë i ekipeve të sportit
Përjashton: testimin e gjakut për alkool dhe droga (Z04.0)
ekzaminimin për pjesëmarrje në sport (Z02.5)
- Z10.8 Kontroll mjekësor i përgjithshëm rutinë i popullatave të tjera të specifikuara
Nxënësit e shkollave
Studentët

Z11 Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje infektive dhe parazitare

- Z11.0 Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje infektive intestinale
- Z11.1 Ekzaminim i veçantë depistimi për tuberkulozin respirator

- Z11.2 Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje të tjera bakteriale
- Z11.3 Ekzaminim i veçantë depistimi për infeksione që trasmetohen kryesisht me rrugë seksuale
- Z11.4 Ekzaminim i veçantë depistimi për virusin e imunodeficiencës humane [HIV]
- Z11.5 Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje të tjera virale
Përjashton: sëmundjen virale intestinale (Z11.0)
- Z11.6 Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje të tjera nga protozoarët dhe helmintet
Përjashton: sëmundjen intestinale nga protozoarët (Z11.0)
- Z11.8 Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje të tjera infektive dhe parazitare
 Klamidiat
 Rikeciet
 Spiroketat
 Mykozat
 sëmundjet nga
- Z11.9 Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje infektive dhe parazitare, të paspecifikuara

Z12 Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmat

- Z12.0 Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e stomakut
- Z12.1 Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e traktit intestinal
- Z12.2 Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e organeve të frymëmarjes
- Z12.3 Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e gjirit
Përjashton: mamogramën rutinë (Z01.6)
- Z12.4 Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e qafës së mitrës
Përjashton: kur bëhet testimi rutinë si pjesë e ekzaminimit të përgjithshëm gjinekologjik (Z01.4)
- Z12.5 Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e prostatës
- Z12.6 Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazmën e vezikës urinare
- Z12.8 Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazma në vende të tjera
- Z12.9 Ekzaminim i veçantë depistimi për neoplazëm, e paspecifikuar

Z13 Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje dhe çregullime të tjera

Z13.0	Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje të gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe çrregullime të specifikuara të mekanizmit imunitar
Z13.1	Ekzaminim i veçantë depistimi për diabetin melitus
Z13.2	Ekzaminim i veçantë depistimi për çrregullime të ushqyerjes
Z13.3	Ekzaminim i veçantë depistimi për çrregullime mendore dhe të sjelljes Alkoolizëm Depresion Vonesë mendore
Z13.4	Ekzaminim i veçantë depistimi për çrregullime të specifikuara të zhvillimit në fëmijëri <i>Përjashton:</i> testimin rutinë të zhvillimit të foshnjës ose të fëmijës (Z00.1)
Z13.5	Ekzaminim i veçantë depistimi për çrregullime të syve dhe veshëve
Z13.6	Ekzaminim i veçantë depistimi për çrregullime kardiovaskulare
Z13.7	Ekzaminim i veçantë depistimi për keqformimet, deformimet dhe çrregullime kromozomale kongjenitale
Z13.8	Ekzaminim i veçantë depistimi për sëmundje dhe çrregullime të tjera të specifikuara Çrregullime të dhëmbëve Çrregullime endokrine dhe metabolike <i>Përjashton:</i> diabetin melitus (Z13.1)
Z13.9	Ekzaminim i veçantë depistimi, i paspecifikuar

Persona me rreziqe të mundshme shëndetësore lidhur me sëmundjet infektive

(Z20–Z29)

Z20	Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj sëmundjeve infektive
Z20.0	Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj sëmundjeve infektive intestinale
Z20.1	Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj tuberkulozit
Z20.2	Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj infeksioneve që trasmetohen kryesisht me rrugë seksuale

- Z20.3** Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj tërbimit
- Z20.4** Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj rubeolës
- Z20.5** Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj hepatitit viral
- Z20.6** Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj virusit të imunodeficiencës humane [HIV]
Përjashton: gjendjen infektive jo-simptomatike nga virusi i imunodeficiencës humane [HIV] (Z21)
- Z20.7** Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj pedikulozës, askaridozës dhe parazitëve të tjerë
- Z20.8** Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj sëmundjeve të tjera infektive
- Z20.9** Persona në kontakt dhe të ekspozuar ndaj një sëmundje infektive, të paspecifikuar

Z21 Gjendje infektimi asiptomatik nga virusi i imunodeficiencës humane [HIV]

- Përfshin:* HIV pozitivin NOS
- Përjashton:* kontaktin me ose ekspozimin ndaj virusit të imunodeficiencës humane [HIV] (Z20.6)
 sëmundjen e virusit të imunodeficiencës humane [HIV] (B20-B24)
 sëmundjen e virusit të imunodeficiencës humane [HIV] që komplikon shtatzëninë, lindjen dhe paslindjen (O98.7)
 evidencën laboratorike të virusit të imunodeficiencës humane [HIV] (R75)

Z22 Person bartës i një sëmundje infektive

- Përfshin:* mbartës i dyshuar

- Z22.0** Bartës i tifos së zorrëve
- Z22.1** Bartës i sëmundjeve të tjera infektive intestinale
- Z22.2** Bartës e difterisë
- Z22.3** Bartës i sëmundjeve të tjera bakteriale të specifikuara
 Mbartës i sëmundjes infektive të shkaktuar nga:
- meningokoku
 - stafilokoku
 - streptokoku
- Z22.4** Bartës i infeksioneve që kryesisht transmetohen me rrugë seksuale
 Mbartës i:

- gonorresë
- sifilizit

- Z22.5** **Bartës i hepatitit viral**
 Bartës i antigenit të sipërfaqes të virusit të hepatitit B [HbsAg pozitiv]
- Z22.6** **Bartës i infeksionit me virus limfotropik - T human, tipi - 1**
 [HTLV-1]
- Z22.8** **Bartës i sëmundjeve të tjera infektive**
- Z22.9** **Bartës i një sëmundjeje infektive, të paspecifikuar**

Z23 **Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve bakteriale të vetme të specifikuara**

Përjashton: imunizimin:

- kundër një kombinimi sëmundjesh (Z27.-)
- të pakryer (Z28.-)

- Z23.0** **Nevojë për imunizim kundra kolerës**
- Z23.1** **Nevojë për imunizim kundra tifos dhe paratifos [TAB]**
- Z23.2** **Nevojë për imunizim kundra tuberkulozit [BCG]**
- Z23.3** **Nevojë për imunizim kundra murtajës**
- Z23.4** **Nevojë për imunizim kundra tularemisë**
- Z23.5** **Nevojë për imunizim kundra tetanozit**
- Z23.6** **Nevojë për imunizim kundra difterisë**
- Z23.7** **Nevojë për imunizim kundra pertusit (kollës së mirë)**
- Z23.8** **Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të tjera bakteriale të të vetme të specifikuara**

Z24 **Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve virale të vetme të specifikuara**

Përjashton: imunizimin:

- kundër një kombinimi sëmundjesh (Z27.-)
- të pakryer (Z28.-)

- Z24.0** **Nevojë për imunizim kundra poliomiELITIT**
- Z24.1** **Nevojë për imunizim kundra encefalitit viral nga arboviruset**
- Z24.2** **Nevojë për imunizim kundra tërbimit**
- Z24.3** **Nevojë për imunizim kundra etheve të verdha**
- Z24.4** **Nevojë për imunizim kundra fruthit (të vetëm)**

Z24.5 Nevojë për imunizim kundra rubeolës (të vetëm)

Z24.6 Nevojë për imunizim kundra hepatitit viral

Z25 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të tjera virale të vetme të specifikuara

Përjashton: imunizimin:

- kundër një kombinimi sëmundjesh (Z27.-)
- të pakryer (Z28.-)

Z25.0 Nevojë për imunizim kundra shytave (parotitit) (të vetëm)

Z25.1 Nevojë për imunizim kundra gripit

Z25.8 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të tjera të vetme të specifikuara

Z26 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të tjera infektive të vetme të specifikuara

Përjashton: imunizimin:

- kundër një kombinimi sëmundjesh (Z27.-)
- të pakryer (Z28.-)

Z26.0 Nevojë për imunizim kundra leishmaniozës

Z26.8 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve të tjera infektive të vetme të specifikuara

Z26.9 Nevojë për imunizim kundra një sëmundje infektive të paspecifikuar

Nevojë për imunizim NOS

Z27 Nevojë për imunizim kundra sëmundjeve infektive të kombinuara

Përjashton: imunizimin e pakryer (Z28.-)

Z27.0 Nevojë për imunizim kundra kolerës dhe tifos e paratifos [kolera + TAB]

Z27.1 Nevojë për imunizim kundra difeterisë-tetanozit-pertusis, të kombinuara [DTP]

Z27.2 Nevojë për imunizim kundra difeterisë-tetanozit-pertusit me tifon e paratifon [DTP + TAB]

- Z27.3 Nevojë për imunizim kundra difterisë-tetanozit-pertusit dhe poliomyelilitit [DTP + polio]
- Z27.4 Nevojë për imunizim kundra fruthit-parotitit-rubeolës [MMR]
- Z27.8 Nevojë për imunizim kundra kombinimeve të tjera të sëmundjeve infektive
- Z27.9 Nevojë për imunizim kundra kombinimeve të paspecifikuara të sëmundjeve infektive

Z28 Imunizim i pakryer

- Z28.0 Imunizim i pakryer për shkak të kundraindikacionit
- Z28.1 Imunizim i pakryer për shkak të vendimit të të sëmurit për arsye të besimit dhe presionit të një grupi njerëzish
- Z28.2 Imunizim i pakryer për shkak të të sëmururit për arsye të tjera të paspecifikuara
- Z28.8 Imunizim i pakryer për arsye të tjera
- Z28.9 Imunizim i pakryer për një arsye të paspecifikuar

Z29 Nevojë për masa të tjera profilaktike

Përfshihet: desensitizimin ndaj alergjenëve (Z51.6)
kirurgjinë profilaktike (Z40.-)

- Z29.0 Izolimi
Pranimi i mbrojtjes nga individit të ambienteve që e rrethojnë ose izolimi i individit pas kontaktit me sëmundje infektive
- Z29.1 Immunoterapia profilaktike
Administrimi i imunoglobulinave
- Z29.2 Kemioterapi tjetër profilaktike
Kemioprofilaksia
Terapia profilaktike me antibiotikë
- Z29.8 Masa të tjera profilaktike të specifikuara
- Z29.9 Masë profilaktike, e paspecifikuar

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana që lidhen me riprodhimin
(Z30–Z39)

Z30**Menaxhimi i kontraktivëve****Z30.0****Këshillim i përgjithshëm mbi kontracpcionin**

Këshillim planifikimi familjar NOS

Fillimi i përshkrimit të kontraktivëve

Z30.1**Vendosja (intrauterine) e një pajisje kontractive****Z30.2****Steriliteti (shterpësia)**

Pranim për ndërprerjen e tubave fallopianë ose të vazave deferente

Z30.3**Menstruacionet**

Ndërprerje e shtatzënisë

Rregullim i menstruacioneve

Z30.4**Mbikqyrje e barnave kontractive**

Përsëritje e recetës për tableta kontractive ose barna të tjera kontractive

Ekzaminim rutinë për mbajtjen me kontraktivë

Z30.5**Mbikqyrje e një pajisje kontractive (intrauterine)**

Kontrolli, rifutja ose heqja e (intrauterine) e dispozitivit kontraktiv

Z30.8**Tjetër menaxhim kontraktiv**

Përlogaritja numerike e spermës pas vazektomisë

Z30.9**Menaxhimi i kontraktivëve, i paspecifikuar****Z31****Menaxhimi i riprodhimit***Përjashton:* komplikacionet e shoqëruara me fertilizim artificial (N98.-)**Z31.0****Tuboplastikë ose vazoplastikë pas një steriliteti të mëparshëm****Z31.1****Inseminimi artificial****Z31.2****Fertilizim in vitro**

Pranim për marrjen apo implantimin e vezës

Z31.3**Metoda të tjera të asistuar të fertilizimit****Z31.4****Kërkime dhe testime gjatë paralindjes**

Insufim fallopian

Përlogaritje numerike e spermës

Përjashton: numërimin e spermës pas vazektomisë (Z30.8)**Z31.5****Këshillim gjenetik****Z31.6****Këshillim i përgjithshëm gjatë paralindjes****Z31.8****Tjetër menaxhim gjatë paralindjes**

Z31.9 Menaxhim gjatë paralindjes, i paspecifikuar

Z32 Ekzaminime dhe testime (analiza) gjatë shtatzënisë

Z32.0 Shtatzëni ende e pakonfirmuar

Z32.1 Shtatzëni e konfirmuar

Z33 Shtatzëni e papritur (e padëshiruar)

Përfshin: shtatzëninë NOS

Z34 Mbikqyrje e një shtatzënie normale

Z34.0 Mbikqyrje e shtatzënisë normale të parë

Z34.8 Mbikqyrje e një shtatzënie tjetër normale

Z34.9 Mbikqyrje e një shtatzënie normale, të paspecifikuar

Z35 Mbikqyrje e një shtatzënie me rrezik të lartë

Z35.0 Mbikqyrje e një shtatzënie me histori steriliteti (shterpësie)

Z35.1 Mbikqyrje e një shtatzënie me histori abortesh (me abort në anamnezë)

Mbikqyrje e një shtatzënie me histori:

- mole hidatiforme
- mole vezikulare

Përfshihet: abortuesen përsëritëse:

- kujdesin gjatë shtatzënisë (O26.2)
- pa shtatzëni, aktualisht (N96)

Z35.2 Mbikqyrje e një shtatzënie me tjetër histori të riprodhimit të pamjaftueshëm

Mbikqyrje e një shtatzënie me histori të:

- gjendje të klasifikueshme në O10-O92
- vdekje të nënës
- lindje e vdekur

Z35.3 Mbikqyrje e një shtatzënie me kujdes të pamjaftueshëm gjatë paralindjes në anamnezë

Shtatzëni:

- e maskuar

- e fshehur

- Z35.4** Mbikqyrje e një shtatzënie tek një grua multipare
Përfashton: multiparen pa shtatzëni të momentit (Z64.1)
- Z35.5** Mbikqyrje e një gruaje që ka mbetur shtatzënë për herë të parë në një moshë të madhe
- Z35.6** Mbikqyrje e një gruaje që ka mbetur shtatzënë për herë të parë në një moshë shumë të re
- Z35.7** Mbikqyrje e një shtatzënie me rrezik të lartë për shkak të problemeve sociale
- Z35.8** Mbikqyrje e shtatzënive të tjera me rrezik të lartë
- Z35.9** Mbikqyrje e një shtatzënie me rrezik të lartë, e paspecifikuar

Z36

Depistim gjatë periudhës së paralindjes

Përfashton: gjetjet jo-normale gjatë depistimit (skrinit) të nënës (O28.-) kujdesin rutinë para lindjes (Z34-Z35)

- Z36.0** Depistim gjatë periudhës së paralindjes për anomali kromozomike
Amniocentezë
Mostër placentare (e marrë me rrugë vaginale)
- Z36.1** Depistim gjatë periudhës së paralindjes për nivel të lartë të alfafetoproteinave
- Z36.2** Tjetër depistim gjatë periudhës së paralindjes bazuar në amniocentezë
- Z36.3** Depistim gjatë periudhës së paralindjes për keqformime duke përdorur ultratingujt dhe metoda të tjera fizike
- Z36.4** Depistim gjatë periudhës së paralindjes për vonesë të rritjes së fetusit duke përdorur ultratingujt dhe metoda të tjera fizike
- Z36.5** Depistim gjatë periudhës së paralindjes për imunizimin (imunizim i njëjtë) (isoimunizim)
- Z36.8** Tjetër depistim gjatë periudhës së paralindjes
Depistim (skrinit) për hemoglobinopati
- Z36.9** Tjetër depistim gjatë periudhës së paralindjes, i paspecifikuar

Z37

Përfundimi i lindjes

Shënim: Kjo kategori ka për qëllim përdorimin si kod shtesë për identifikimin e përfundimit të procesit të lindjes në regjistrimin e të dhënave që mbahen për nënën.

- Z37.0** Fëmijë i vetëm lindur i gjallë

- Z37.1 Fëmijë i vetëm lindur vdekur
- Z37.2 Binjakë, të dy lindur gjallë
- Z37.3 Binjakë, një i lindur gjallë dhe një i lindur vdekur
- Z37.4 Binjakë, të dy lindur vdekur
- Z37.5 Tjetër lindje e shumëfishtë, të gjithë të lindur gjallë
- Z37.6 Tjetër lindje e shumëfishtë, disa të lindur gjallë
- Z37.7 Tjetër lindje e shumëfishtë, të gjithë lindur të vdekur
- Z37.9 Përfundim i lindjes, i paspecifikuar

Lindje e shumëfishtë NOS

Lindje e vetme (teke) NOS

Z38 Foshnje e lindur gjallë sipas vendit të lindjes

- Z38.0 Foshnje e lindur në spital (i vetëm)
- Z38.1 Foshnje që nuk ka lindur në spital (maternitet)
- Z38.2 Foshnje e paspecifikuar sipas vendit të lindjes
 - Fëmijë i lindur i gjallë NOS
- Z38.3 Binjakë, lindur në spital
- Z38.4 Binjakë, që nuk kanë lindur në spital
- Z38.5 Binjakë, të paspecifikuar sipas vendit të lindjes
- Z38.6 Tjetër lindje e shumëfishtë, të lindur në spital
- Z38.7 Tjetër lindje e shumëfishtë, që nuk ka lindur në spital
- Z38.8 Tjetër lindje e shumëfishtë, e paspecifikuar sipas vendit të lindjes

Z39 Kujdesi dhe ekzaminime në periudhën pas lindjes

- Z39.0 Kujdesi dhe ekzaminimi direkt pas lindjes
 - Kujdesi dhe observimi në rastet e pakomplikuara
 - Përjashton:* kujdesin për komplikacionet pas lindjes – shih Indeks in Alfabetik
- Z39.1 Kujdesi dhe ekzaminimi për nënën dhe fëmijën në gji
 - Mbikqyrja e laktacionit
 - Përjashton:* çrregullimet e laktacionit (O92.-)
- Z39.2 Ndjekje rutinë në periudhën pas lindjes

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për proçedura të veçanta dhe kujdes shëndetësor (Z40–Z54)

Shënim: Kategoritë Z40-Z54 kanë për qëllim të tregojnë arsyet që tregojnë pse duhet të ofrohet kujdes shëndetësor. Ato mund të përdoren për pacientë që tashmë janë trajtuar për sëmundje apo dëmtime, por që janë duke u ndjekur akoma ose duke marrë shërbim profilaktik, kujdes gjatë konvaleshencës, ose për kujdesje mbështetëse ndaj trajtimit që marrin, për të siguruar që gjendja nuk është përsëritur, ose për parandalimin e përsëritjes.

Përjashton: ekzaminimet ndjekëse për mbikqyrjen mjekësore pas trajtimit (Z08-Z09)

Z40 Kirurgjia profilaktike

Z40.0 Ndërhyrje kirurgjikale profilaktike për rreziqet që lidhen me neoplazmet malinje

Pranimi për heqjen profilaktike të organit

Z40.8 Ndërhyrje tjetër kirurgjikale profilaktike

Z40.9 Ndërhyrje kirurgjikale profilaktike, e paspecifikuar

Z41 Proçedura kirurgjikale pa shkak mjekësor

Z41.0 Transplatim i flokëve

Z41.1 Tjetër ndërhyrje kirurgjikale plastike për paraqitje kozmetike të papranueshme

Implantim gjoksi

Përjashton: kirurgjinë plastike ose rikonstruktive pas shërimit të plagës ose operacionit (Z42.-)

Z41.2 Rrethprerje rituale dhe rutinë

Z41.3 Shpimi i veshëve

Z41.8 Të tjera proçedura kirurgjikale pa shkak mjekësor

Z41.9 Proçedurë pa shkak mjekësor, e paspecifikuar

Z42 Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike

Përfshin: kirurgjinë plastike ose rikonstruktive pas shërimit të plagës ose operacionit
riparimin e indit të dëmtuar

Përfshihet: kirurgjinë plastike:

- si trajtim për plagën aktuale – kodifikojë sipas plagës përkatëse – Shih Indeksin Alfabetik
- për paraqitjen kozmetike të papranueshme (Z41.1)

- Z42.0 Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale të kokës dhe qafës
- Z42.1 Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike të gjirit
- Z42.2 Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike të pjesëve të tjera të trungut
- Z42.3 Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike të gjymtyrëve të sipërme
- Z42.4 Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike të gjymtyrëve të poshtëme
- Z42.8 Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike të një pjese tjetër të trupit
- Z42.9 Mbikqyrje (kontroll) pas një ndërhyrje kirurgjikale plastike, e paspecifikuar

Z43

Kujdes pas ndërhyrjes për hapje artificiale

Përfshihet: mbylljen
kalimet e zërit ose dyllit
riformimin
heqjen e kateterit
tualetin apo pastrimin

Përfshihet: vetëm gjendjen e hapjes artificiale, pa nevojën për përkujdesje (Z93.-)
komplikacionet e stomës së jashtme (J95.0, K91.4, N99.5)
përshtatjen dhe rregullimin e pajisjeve prostetike dhe të tjera (Z44-Z46)

- Z43.0 Kujdes pas trakeotomisë
- Z43.1 Kujdes pas gastrostomisë
- Z43.2 Kujdes pas ileostomisë
- Z43.3 Kujdes pas kolostomisë
- Z43.4 Kujdes për vrima të tjera artificiale të traktit tretës
- Z43.5 Kujdes pas cistostomisë (në fshikën urinare)
- Z43.6 Kujdes për vrima të tjera artificiale të traktit urinar
- Nefrostomi

Ureterostomi

Uretrostomi

- Z43.7 Kujdes pas hapjes së vaginës artificiale
- Z43.8 Kujdes për vrima të tjera artificiale
- Z43.9 Kujdes për vrima artificiale të paspecifikuara

Z44 Vendosje dhe përshtatje e pajisjeve prostetike të jashtme

Përfshihet: praninë e pajisjes prostetike (Z97.-)

- Z44.0 Vendosje dhe përshtatje e krahut artificial (komplet)(i pjesshëm)
- Z44.1 Vendosje dhe përshtatje e këmbës artificiale (komplet)(i pjesshëm)
- Z44.2 Vendosje dhe përshtatje e syrit artificial
Përfshihet: komplikimin mekanik të protezës okulare (T85.3)
- Z44.3 Vendosje dhe përshtatje e protezës së jashtme të gjoksit
- Z44.8 Vendosje dhe përshtatje e pajisjeve të tjera prostetike të jashtme
- Z44.9 Vendosje dhe përshtatje e një pajisjeje prostetike të jashtme, të paspecifikuar

Z45 Vendosje dhe menaxhim i një pajisje të implantuar

Përfshihet: keqfunksionimin e apo komplikacione të tjera të pajisjes – shih
Indeksin Alfabetik
praninë e pajisjeve prostetike apo të tjera (Z95-Z97)

- Z45.0 Vendosje dhe menaxhim i pacemaker-it të zemrës
Kontroll dhe testim i gjeneratorit të pulsit [bateria]
- Z45.1 Vendosje dhe menaxhim i pompës së infuzionit
- Z45.2 Vendosje dhe menaxhim i një aparature vaskulare
- Z45.3 Vendosje dhe menaxhim i një aparature të implantuar për dëgjim
Pajisje përcjellëse kockore
Pajisje kokleare
- Z45.8 Vendosje dhe menaxhim i aparaturave të tjera të implantuara
- Z45.9 Vendosje dhe menaxhim i një aparature të implantuar, të paspecifikuar

Z46 Vendosje dhe përshtatje e pajisjeve të tjera

Përfshihet: çështjen e vetëm përshkrimit të përsëritur (Z76.0)

keqfunksionimin ose komplikacione të tjera të pajisjes- shih
Indeksin Alfabetik
praninë e pajisjeve protetike apo të tjera (Z95-Z97)

- Z46.0** Vendosje dhe përshtatje e syzeve dhe lenteve të kontaktit
Z46.1 Vendosje dhe përshtatje e një mjeti ndihmues të dëgjimit
Z46.2 Vendosje dhe përshtatje e pajisjeve të tjera që lidhen me sistemin nervor dhe shqisa të veçanta
Z46.3 Vendosje dhe përshtatje e një proteze dentare
Z46.4 Vendosje dhe përshtatje e një aparature ortopedike
Z46.5 Vendosje dhe përshtatje e ileostomisë dhe pajisjeve të tjera të zorrëve
Z46.6 Vendosje dhe përshtatje e një pajisjeje në traktin urinar
Z46.7 Vendosje dhe përshtatje e një pajisjeje ortopedike
Ortopedike:
• mbajtëse
• fiksuese
• korse
• këpucë
Z46.8 Vendosje dhe përshtatje e pajisjeje tjetër të specifikuar
Karrike me rrota
Z46.9 Vendosje dhe përshtatje e një pajisjeje të paspecifikuar

Z47

Të tjera kujdese (mbikqyrje, ndjekje) ortopedike

Përjashton: kujdesin që përfshin procedurat rehabilituese (Z50.-)
komplikacionet e pasijeve ortopedike të brendshme,
implanteve dhe transplanteve (T84.-)
ekzaminimin ndjekës pas trajtimit të frakturës (Z09.4)

- Z47.0** Kujdes (mbikqyrje, ndjekje) pas heqjes së shufrës në frakturë dhe një pajisje tjetër të brendshme fiksuese
Heqja e:
• kunjave
• pllakave
• shufrave
• vidave
Përjashton: heqjen e pajisjes fiksuese të jashtme (Z47.8)
Z47.8 Tjetër mbikqyrje (kujdes, ndjekje) e specifikuar

Ndryshim, kontroll ose heqje e:

- pajisjes fiksuese ose tërheqëse të jashtme
- gipsit

Z47.9 Mbikqyrje (kujdes, ndjekje) ortopedike, e paspecifikuar

Z48 Kujdes (mbikqyrje, ndjekje) tjetër kirurgjikale

Përjashton: vëmendjen ndaj hapjeve artificiale (Z43.-)
përshtatjen dhe rregullimin e pajisjeve prostetike dhe të tjera (Z44-Z46)
ekzaminimin e ndjekjes pas:
• kirurgjisë (Z09.0)
• trajtimit të frakturës (Z09.4)
kujdesin ortopedik, ndjekjen (Z47.-)

Z48.0 Mbikqyrje (kujdes, ndjekje) pas mjekimit të plagëve dhe suturave

Ndërrim i veshjeve

Heqje e suturave

Z48.8 Tjetër mbikqyrje (kujdes, ndjekje) kirurgjikale e specifikuar

Z48.9 Mbikqyrje (kujdes, ndjekje) kirurgjikale, e paspecifikuar

Z49 Mbikqyrje (kujdes, ndjekje) gjatë veprimit për dializë

Përfshin: përgatitjen për dializë dhe trajtimin

Përjashton: statusin e dializës renale (Z99.2)

Z49.0 Kujdes përgatitor për dializë

Z49.1 Dializa ekstrakorporale

Dializa (renale) NOS

Z49.2 Dializë tjetër

Dializa peritoneale

Z50 Kujdesi për procedura për riaftësim

Përjashton: këshillimin (Z70-Z71)

Z50.0 Riaftësimi i zemrës

Z50.1 Tjetër terapi fizike

Ushtrime terapeutike dhe riaftësuese

Z50.2 Riaftësim i përdoruesit të alkoolit

- Z50.3 Riaftësim i përdoruesit të drogave
- Z50.4 Psikoterapi, e paklasifikuar tjetërkund
- Z50.5 Terapia e të folurit
- Z50.6 Trajnim ortoptik (pas korigjimit të strabizmit)
- Z50.7 Terapi dhe riaftësim profesional, i paklasifikuar tjetërkund
- Z50.8 Kujdes pas procedurave të tjera riaftësuese
 - Reabilitimi nga duhani
 - Trajnimi gjatë aktiviteteve të përditëshme [ADL] NEC
- Z50.9 Kujdes pas një procedure riaftësimi, e paspecifikuar
 - Reabilitimi NOS

Z51 Tjetër kujdes mjekësor

Përfshihet: ekzaminimin ndjekës pas trajtimit (Z08-Z09)

- Z51.0 Sesion radioterapie
- Z51.1 Sesion kimioterapie për neoplazëm
- Z51.2 Tjetër kimioterapi
 - Kimioterapi mbajtëse NOS
 - Përfshihet:* kimioterapië profilaktike me qëllime imunizimi (Z23-Z27, Z29.-)
- Z51.3 Transfuzion gjaku pa diagnozë të njohur
- Z51.4 Kujdes përgatitor pas një trajtimi të mëvonshëm, i paklasifikuar tjetërkund
 - Përfshihet:* kujdesin përgatitor për dializë (Z49.0)
- Z51.5 Kujdes paliativ
- Z51.6 Ulje e ndjeshmërisë ndaj alergjenëve
- Z51.8 Tjetër kujdes mjekësor i specifikuar
 - Përfshihet:* kujdesin qetësues gjatë pushimeve (Z75.5)
- Z51.9 Kujdes mjekësor, i paspecifikuar

Z52 Dhurues të organeve dhe indeve

Përfshihet: ekzaminimin e dhuruesit potencial (Z00.5)

- Z52.0 Dhurues gjaku
 - Komponente të gjakut si limfocite, trombocite ose qeliza burimore
- Z52.1 Dhurues lëkure
- Z52.2 Dhurues kocke

Z52.3	Dhurues i palcës së kockës
Z52.4	Dhurues veshke
Z52.5	Dhurues i kornesë
Z52.6	Dhurues i mëlçisë
Z52.7	Dhurues i zemrës
Z52.8	Dhurues i organeve dhe indeve të tjera
Z52.9	Dhurues i një organi ose indi të paspecifikuar
	Dhurues NOS

Z53 Persona që kontaktojnë shërbime shëndetësore për procedura specifike të pakryera

Përjashton: imunizimin i pakryer (Z28.-)

Z53.0	Procedurë e pakryer për shkak kundraindikacioni
Z53.1	Procedurë e pakryer për shkak të vendimit të të sëmurit për arsye të besimit dhe presionit të një grupi njerëzish
Z53.2	Procedurë e pakryer për shkak të vendimit të të sëmurit për arsye të tjera të paspecifikuara
Z53.8	Procedurë e pakryer për arsye të tjera
Z53.9	Procedurë e pakryer, arsye e paspecifikuar

Z54 Konvaleshenca

Z54.0	Konvaleshenca pas një ndërhyrje kirurgjikale
Z54.1	Konvaleshenca pas radioterapisë
Z54.2	Konvaleshenca pas kemioterapisë
Z54.3	Konvaleshenca pas psikoterapisë
Z54.4	Konvaleshenca pas trajtimit të frakturës
Z54.7	Konvaleshenca pas trajtimit të kombinuar
	Konvaleshenca pas çfarëdo kombinimi trajtimesh të klasifikuara në Z54.0-Z54.4
Z54.8	Konvaleshenca pas trajtimit tjetër
Z54.9	Konvaleshenca pas një trajtimi të papërcaktuar

Persona me rreziqe të mundshme shëndetësore lidhur me kushtet social-ekonomike dhe psikosociale

(Z55–Z65)

Z55

Probleme që lidhen me arsimimin dhe mundësinë për shkrim dhe këndim

Përjashton: çrregullimet e psikologjike të zhvillimit (F80-F89)

- Z55.0 Analfabet dhe nivel i ulët në shkrim dhe këndim
- Z55.1 Shkollim i pamundshëm dhe i paarritshëm
- Z55.2 I mbetur në provime
- Z55.3 Rezultate të dobëta në shkollë
- Z55.4 Përshtatje e keqe në mësim dhe mosmarrëveshje me mësuesit dhe shokët e klasës
- Z55.8 Probleme të tjera që lidhen me arsimin dhe mundësinë për shkrim dhe këndim
Arsimim i pamjaftueshëm
- Z55.9 Problem i lidhur me arsimin dhe mundësinë për shkrim e këndim, i paspecifikuar

Z56

Probleme që lidhen me punësimin dhe papunësinë

Përjashton: ekspozimin profesional ndaj faktorëve të riskut (Z57.-)
problemet që lidhen me strehimin ose me rrethanat ekonomike (Z59.-)

- Z56.0 Papunësi e paspecifikuar
- Z56.1 Ndërrimi i punës
- Z56.2 Kërcënim për humbjen e vendit të punës
- Z56.3 Orar pune stresant
- Z56.4 Mosmarrëveshje me punëdhësin dhe punonjësit (shokët e punës)
- Z56.5 Punë e papëlqyeshme (e papërshtatshme)
Kushte të vështira pune
- Z56.6 Tjetër lodhje fizike dhe mendore e lidhur me punën
- Z56.7 Probleme të tjera e të paspecifikuara që lidhen me punësimin

Z57

Ekspozim profesional ndaj faktorëve të rrezikshëm

- Z57.0 Ekspozim ndaj zhurmës
- Z57.1 Ekspozim ndaj rrezatimit

- Z57.2 Ekspozim ndaj pluhurit
- Z57.3 Ekspozim ndaj ndotjeve të tjera të ajrit
- Z57.4 Ekspozim ndaj substancave toksike në bujqësi
Të ngurta, të lëngshme, gaze apo avuj
- Z57.5 Ekspozim ndaj substancave toksike në industrinë e tjera
Të ngurta, të lëngshme, gaze apo avuj
- Z57.6 Ekspozim ndaj temperaturës ekstreme
- Z57.7 Ekspozim ndaj dridhjeve
- Z57.8 Ekspozim ndaj faktorëve të tjera të rrezikshëm
- Z57.9 Ekspozim ndaj një faktori të rrezikshëm të paspecifikuar

Z58 Probleme që lidhen me mjedisin fizik

Përjashton: ekspozimin profesional (Z57.-)

- Z58.0 Ekspozim ndaj zhurmave
- Z58.1 Ekspozim në ajër të ndotur
Përjashton: duhanpirjen (Z58.7)
- Z58.2 Ekspozim në ujë të ndotur
- Z58.3 Ekspozim në dhé të ndotur
- Z58.4 Ekspozim në rrezatim
- Z58.5 Ekspozim në ndotje të tjera
- Z58.6 Furnizim me ujë të pijshëm të papërshtatshëm
Përjashton: efektet e etjes (T73.1)
- Z58.7 Ekspozim ndaj tymit të duhanit
Duhanpirje pasive
Përjashton: çrregullimet mendore dhe të sjelljes shkaktuar nga përdorimi i duhanit (F17.-)
 historinë personale të përdorimit të abuzimit me substanca psikoaktive (Z86.4)
 përdorimin e duhanit (Z72.0)
- Z58.8 Probleme të tjera që lidhen me mjedisin fizik
- Z58.9 Problem i lidhur me mjedisin fizik, i paspecifikuar

Z59 Probleme lidhur me strehimin dhe kushtet ekonomike

Përjashton: furnizimin e pamjaftueshëm me ujë të pijshëm (Z58.6)

- Z59.0 Mungesa e strehimit

- Z59.1** **Strehim i papërshtatshëm**
Mungesa e ngrohjes
Mungesa e hapësirës
Defekte teknike në banesë që kufizojnë përkujdesjen
Ambjent rrethues jo i kënaqshëm
Përjashton: problemet që lidhen me ambientin fizik (Z58.-)
- Z59.2** **Mosmarrëveshje me fqinjët, qeraxhinjtë dhe pronarin**
- Z59.3** **Probleme që lidhen me jetesën në institucion banimi**
Rezident në konvikt shkolle
Përjashton: edukimin institucional (Z62.2)
- Z59.4** **Mungesë ushqimi të përshtatshëm**
Përjashton: efektet e urisë (T73.0)
diçtën apo zakone të parregullta ushqyerje (Z72.4)
kequshqyerjen (E40-E46)
- Z59.5** **Varfëri e skajshme**
- Z59.6** **Të ardhura të pakta**
- Z59.7** **Sigurim shoqëror i pamjaftueshëm dhe mbështetje e pamjaftueshme për mirëqenie**
- Z59.8** **Probleme të tjera lidhur me strehimin dhe kushtet ekonomike**
Mbyllje kredie
Banim i izoluar
Probleme me kreditorët
- Z59.9** **Problem i lidhur me strehimin dhe kushtet ekonomike, i paspecifikuar**
- Z60** **Probleme të lidhura me ambientin shoqëror**
Përshtatje me tërheqjen nga puna [pensioni]
Sindroma e folesë së boshatisur
- Z60.0** **Probleme të përshtatjes gjatë periudhave të tranzicionit në jetë**
- Z60.1** **Situatë jo tipike (jo e zakonshme) e të qenit prind**
Probleme që lidhen me një situatë prindërore (rritjen e fëmijëve) me një prind të vetëm apo kur të dy prindërit biologjikë bashkëjetojnë.
- Z60.2** **Të jetuarit vetëm**
- Z60.3** **Vështirësi të lidhura me nivelin kulturor**
Migrimi
Integrim në një shoqëri të re

- Z60.4 Përrjashtim dhe mospranim (refuzim) shoqëror (nga shoqëria)**
Përrjashtimi dhe refuzimi bazuar në karakteristika personale, të tilla si paraqitje fizike jo e zakonshme, sëmundje ose sjellje.
Përrjashton: shënjestrimin diskriminues me bazë racore apo fetare (Z60.5)
- Z60.5 Objekt i diskriminimit dhe persekutimit të shoqërisë**
Persekutim ose diskriminim, të perceptuar apo real, me bazë përkatësinë në një grup të caktuar (të specifikuar nga ngjyra e lëkurës, feja, origjina etnike, etj.) dhe jo nga karakteristika personale.
Përrjashton: përrjashtimin dhe refuzimin shoqëror (Z60.4)
- Z60.8 Probleme të tjera me mjedisin shoqëror**
- Z60.9 Problem i lidhur me mjedisin shoqëror, i paspecifikuar**
- Z61 Probleme që lidhen me ngjarje negative të fëmijërisë**
Përrjashton: sindromat e keqtrajtimit (T74.-)
- Z61.0 Humbje e marrëdhënieve të ngrohta në fëmijëri**
Humbje e një marrëdhënie emocionalisht të afërt, të tillë si prindi, vëllai ose motra, një mik i afërt apo një kafshë shtëpiake e dashur, nga vdekja apo largimi i përhershëm ose mospranimi.
- Z61.1 Largim nga shtëpia në fëmijëri**
Pranimi në një institucion birësimi, spital ose institucion tjetër që shkaktojnë stres psikosocial, apo rekrutimi i detyruar në një aktivitet që zhvillohet larg nga shtëpia për një periudhë të zgjatur.
- Z61.2 Shembull (model) jo i mirë i marrëdhënieve familjare në fëmijëri**
Ardhja e një personi të ri në familje që rezultoi me ndryshime jo të mira në marrëdhëniet e fëmijës. Mund të përfshijë martesën e njërit nga prindërit ose lindjen e një fëmije tjetër.
- Z61.3 Ngjarje që çojnë në humbje të vetëvlersimit në fëmijëri**
Ngjarje që çojnë në humbje të vetëvlersimit të fëmijës, të tilla si dështim në detyra me investim të madh personal, zbulimi i një ngjarje të turpshme ose stigmatizuese personale apo familjare, dhe eksperiencat turpëruese që pasojnë.
- Z61.4 Probleme që lidhen me abuzimin seksual të dëshmuar të fëmijës prej një personi nga njerëzit më të afërm (grupi mbështetës)**
Probleme që lidhen me çfarëdo forme të kontaktit ose ekspozimit fizik ndërmjet një anëtarit të rritur të familjes dhe fëmijës, që ka përfunduar me eksitim seksual, ku fëmija mund të jetë angazhuar ose jo vullnetarisht në aktin seksual (p.sh. çdo kontakt gjenital ose manipulim ose ekspozim i gjinjve dhe organeve gjenitale).
- Z61.5 Probleme që lidhen me abuzimin seksual të fëmijës prej një personi jo nga grupi mbështetës kryesor (jo nga njerëzit më të afërm)**
Probleme që lidhen me kontaktin ose kontaktin e tentuar me gjinjtë ose organet gjenitale të fëmijës apo personave të tjerë, ekspozimin seksual në afërsi ose përpjekje

për të zhveshur apo joshur fëmijën, nga një person shumë më i vjetër në moshë, i cili përdor pozicionin apo statusin e tij ose kundër dëshirës së fëmijës.

Z61.6 Probleme që lidhen me abuzimin fizik të dëshmuar të fëmijës

Probleme që lidhen me incidente gjatë të cilave fëmija ka qenë plagosur në të shkuarën nga një i rritur prej pjesëtarëve të shtëpisë në masë klinikisht domethënëse (p.sh. fraktura, shenja të dukshme gërvishtje), ose rastet ku përfshihen forma jo-normale dhune (p.sh. goditja e fëmijës me mjete të rënda apo të mprehta, djegie ose lidhje të fëmijës).

Z61.7 Eksperiencë personale e frikshme në fëmijëri

Eksperiencë kërcënuese për të ardhmen e fëmijës, të tilla si marrja peng, fatkeqësi natyrore që kërcënojnë jetën, dëmtime që kërcënojnë vetëvlerësimin apo sigurinë, ose të qenit dëshmitar i traumës së rëndë të një personi të dashur.

Z61.8 Të tjera ngjarje negative në fëmijëri

Z61.9 Ngjarje negative në fëmijëri, e paspecifikuar

Z62 Probleme të tjera që lidhen me edukimin

Përjashton: sindromën e keqtrajtimit (T74.-)

Z62.0 Mbikqyrje dhe kontroll prindëror i papërshtatshëm

Mungesë e dijes nga ana e prindërve se çfarë fëmija po bën apo se ku ndodhet; kontroll i dobët; mosinteresim apo mungesë ndërhyrje e mjaftueshme kur fëmija gjendet në situatë të rrezikshme.

Z62.1 Mbrojtje prindërore e tepruar

Mënyra të rritjes së fëmijës që rezultojnë në sjellje infantile ose frenim nga sjellja e pavarur.

Z62.2 Edukim institucional (në institucione)

Kujdes nga ana e një institucioni birësues, ku përgjegjësitë prindërore merren përsipër nga punonjësit e institucionit (të tilla si çerdhe, jetimore, apo shtëpi fëmije), ose kujdes terapeutik që vazhdon për një kohë të gjatë dhe fëmija gjendet në spital, shtëpi konvaleshence apo të ngjashme, pa praninë e së paku një prindi që jeton me fëmijën.

Z62.3 Qëndrim armiqësor ndaj fëmijës, duke e bërë përgjegjës apo fajtor për gjithçka

Sjellje negative prindërore e fokusuar specifikisht tek fëmija, e vazhdueshme në kohë dhe e drejtuar në disa nga sjelljet e caktuara të fëmijës (p.sh. fajësimi i vazhdueshëm i fëmijës për çdo problem që ndodh në shtëpi apo atribuimi fëmijës i karakteristikave negative).

Z62.4 Neglizhim (braktisje) emocionale e fëmijës

Prind që flet me fëmijën në mënyrë indiferente apo të pandjeshme. Mosshfaqje interesi ndaj fëmijës, simpati për vështirësitë që has fëmija dhe mungesë lavdërimi dhe inkurajimi. Reaksion i irrituar deri në sjellje e shoqëruar me ankth dhe mungesë e mjaftueshme e qetësisë fizike dhe ngrohtësisë emocionale.

Z62.5 Probleme të tjera që lidhen me braktisjen (neglizhimin) në edukim

Mungesa në të mësuar dhe në eksperiencat e lojës.

Z62.6 Presion prindëror i papërshtatshëm dhe cilësi të tjera jo-normale gjatë edukimit

Prindër që e detyrojnë fëmijën të jetë ndryshe nga norma lokale ose e papërshtatshme seksualisht (p.sh. veshja e një djali me roba vajzash), e papërshtatshme për moshën (p.sh. marrja e përgjegjësisë më të mëdha se moshë e fëmijës), ose e papërshtatshme në mënyrë tjetër (p.sh. shtyrja e fëmijës që të merret me aktivitete të padëshiruara apo të vështira).

Z62.8 Probleme të tjera të specifikuara që lidhen me edukimin

Z62.9 Problem i lidhur me edukim, i paspecifikuar

Z63 Probleme të tjera që lidhen me njerëzit më të afërm, përfshirë rrethanat familjare

Përjashton: sindromat e keqtrajtimit (T74.-)

problemet që lidhen me:

- ngjarje negative të fëmijërisë (Z61.-)
- rritjen (Z62.-)

Z63.0 Probleme në marrëdhëniet me bashkëshortin ose partnerin

Mosmarrëveshje ndërmjet prindërve që rezulton në humbje të zgjatur kontrolli, në përgjithësim të ndjenjave kritike apo armiqësore ose atmosferë e përhershme dhune depersonalizuese (goditje apo rrahje).

Z63.1 Probleme në marrëdhëniet me prindërit dhe vjehërrit

Z63.2 Mbështetje familjare e papërshtatshme

Z63.3 Mungesë e një anëtar të familjes

Z63.4 Zhdukje (humbje) dhe vdekje e një pjesëtari të familjes

Vdekje e supozuar e një pjesëtari të familjes

Z63.5 Përçarje e familjes nga ndarja dhe divorci

Ndarje

Z63.6 Person i varur nga të tjerët në lidhje me kujdesin e nevojshëm në shtëpi

Z63.7 Të tjera ngjarje stresante në jetë që prekin familjen dhe ekonominë shtëpiake

Ankthi (normal) në lidhje me personin e sëmurë në familje

Problemet shëndetësore brenda familjes

Anëtar i sëmurë ose i shqetësuar i familjes

Familje e izoluar

Z63.8 Probleme të tjera të specifikuara që lidhen me njerëzit më të afërm

Mosmarrëveshje familjare NOS

Nivël i lartë emocional brenda familjes

- Z63.9** Komunikim i pamjaftueshëm apo i çekuilibruar brenda familjes
Problem i lidhur me njerëzit më të afërm, i paspecifikuar
- Z64** **Probleme që lidhen me rrethana psikosociale të specifikuara**
- Z64.0** Probleme që lidhen me një shtatzëni të paspecifikuar
Përjashton: supervizimin e shtatzënisë me risk të lartë me shkak problemet sociale (Z35.7)
- Z64.1** Probleme që lidhen me lindje të shumta
Përjashton: supervizimin e shtatzënisë multipare (Z35.4)
- Z64.2** Kërkim dhe pranim i ndërhyrjeve fizike, ushqimore dhe kimike të njohura si të rrezikshme dhe të dëmshme
Përjashton: vartësinë nga substancat - shih Indeks in Alfabetik
- Z64.3** Kërkime dhe pranim i ndërhyrjeve psikologjike dhe të sjelljes, të njohura si të rrezikshme dhe të dëmshme
- Z64.4** Grindje (mosmarrëveshje) me avokatët
Mosmarrëveshje me:
- oficerin e policisë gjyqësore
 - punonjës in social
- Z65** **Probleme që lidhen me rrethana të tjera psikosociale**
Përjashton: plagën aktuale - shih Indeks in Alfabetik
- Z65.0** Dënim në proçese gjyqësore civile dhe kriminale pa burgim
- Z65.1** Burgim dhe tjetër burgosje
- Z65.2** Probleme që lidhen me lirim in nga burgu
- Z65.3** Probleme që lidhen me rrethana të tjera ligjore
Arrestim
Kujdestari e fëmijës ose procedura mbështetëse
Çështje gjyqësore
Ndjekje penale
- Z65.4** Viktimë e krimit dhe terrorizmit
Viktimë e torturës
- Z65.5** Ekspozim ndaj një fatkeqësie (katastrofe), luftës dhe veprimeve
Përjashton: shënjestrim in e perceptuar, diskriminim apo persekutim in (Z60.5)

- Z65.8** Të tjera probleme të specifikuara që lidhen me rrethanat psikosociale
- Z65.9** Problem i lidhur me rrethana të paspecifikuara psikosociale

Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana të tjera
(Z70–Z76)

Z70 Këshillim që lidhet me pikëpamjen, sjelljen dhe orientimin seksual

Përjashton: këshillimin kontraceptiv ose prokreativ (Z30-Z31)

Z70.0 Këshillim që lidhet me pikëpamjen (qëndrimin) seksual

Person i shqetësuar në lidhje me sikletin, ndruajtjen ose tjetër përgjigje negative ndaj çështjeve seksuale

Z70.1 Këshillim që lidhet me sjelljen dhe orientimin seksual të pacientit

Pacient i shqetësuar në lidhje me:

- impotencën
- mospërgjigjen
- imoralitetin
- orientimin seksual

Z70.2 Këshillim që lidhet me sjelljen dhe orientimin seksual të palës së tretë

Këshilla të kërkuara në lidhje me sjelljen seksuale dhe orientimin e:

- fëmijës
- partnerit
- bashkëshortit

Z70.3 Këshillim që lidhet me shqetësime të kombinuara lidhur me pikëpamjen, sjelljen dhe orientimin seksual

Z70.8 Tjetër këshillim për seksin

Edukim seksual

Z70.9 Këshillim seksual, i paspecifikuar

Z71 Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore për këshillim mjekësor tjetër, të paspecifikuar

Përjashton: këshillimin kontraceptiv ose prokreativ (Z30-Z31)

- Z71.0** **Person që këshillohet në vend të një personi tjetër**
Këshillim apo trajtim për mospjesëmarrje si palë e tretë
Përjashton: anklth (normal) që lidhet ne një person të sëmurë në familje (Z63.7)
- Z71.1** **Person me ankesa të dyshimta (të pasigurta), i padiagnostikuar**
Gjendje frike por që nuk e tregon
Shfaqje e gjendjes normale si problematike
Ankesa pa gjetje të një diagnoze klinike, "Worried well"
Përjashton: observacionin klinik për vlerësim të një sëmundje ose gjendje të dyshuar (Z03.-)
- Z71.2** **Person që këshillohet për të shpjeguar rezultatet (të dhënat) e analizave**
- Z71.3** **Këshillim dhe mbikqyrje dietetike (mbi dietën)**
Këshillim dietetik dhe mbikqyrje (për):
- NOS
 - kolit
 - diabet melitus
 - alergji dhe intolerancë ushqimore
 - gastrit
 - hiperkolesterolemi
 - obezitet
- Z71.4** **Këshillim dhe mbikqyrje mbi abuzime alkoolike**
Përjashton: procedurat e reabilitimit nga alkooli (Z50.2)
- Z71.5** **Këshillim dhe mbikqyrje mbi abuzimin me drogën**
Përjashton: procedurat e reabilitimit nga droga (Z50.3)
- Z71.6** **Këshillim mbi abuzimin me duhanin**
Përjashton: procedurat e reabilitimit nga duhanpirja (Z50.8)
- Z71.7** **Këshillim mbi virusin e imunodifiçiensës humane [HIV]**
- Z71.8** **Këshillim tjetër i specifikuar**
Këshillim lidhje gjaku
- Z71.9** **Këshillim, i paspecifikuar**
Këshillim mjekësor NOS

Z72 **Probleme që lidhen me mënyrën e jetesës**
Përjashton: problemet që lidhen me:

- vështirësi në organizimin e jetës (Z73.-)
- rrethana social-ekonomike dhe psikosociale (Z55-Z65)

- Z72.0 Përdorimi i duhanit**
Përjashton: vartësinë nga duhani (F17.2)
- Z72.1 Përdorimi i alkoolit**
Përjashton: vartësinë nga alkooli (F10.2)
- Z72.2 Përdorimi i drogës**
Përjashton: abuzimin me substancë që nuk krijojnë varësi (F55)
 vartësinë nga drogat (F11-F16, F19.- me karakter të katërt të përbashkët .2)
- Z72.3 Mungesë (pamjaftushmëri) e ushtrimeve fizike**
- Z72.4 Dietë dhe zakone (rregulla) të papërshtatshme në të ushqyer**
Përjashton: çrregullimet e mënyrës së ushqyerjes të fëmijërisë (F98.2-F98.3)
 çrregullimet e ushqyerjes (F50.-)
 mungesën e ushqimit të nevojshëm (Z59.4)
 kequshqyerjen dhe mungesat nutrioionale (E40-E64)
- Z72.5 Sjellje seksuale me rrezik (risk) të lartë**
- Z72.6 Bixhozi dhe bastet**
Përjashton: kumarin kompulsiv ose patologjik (F63.0)
- Z72.8 Probleme të tjera që lidhen me mënyrën e jetesës**
 Sjellje vetëdëmtuese
- Z72.9 Probleme që lidhen me vështirësi të menaxhimit të jetës**
- Z73 Probleme që lidhen me vështirësi të menaxhimit të jetës**
Përjashton: problemet që lidhen me rrethana social-ekonomike dhe psikosociale (Z55-Z65)
- Z73.0 Shëndet i shkatërruar nga puna e tepërt**
 Mbilodhje
- Z73.1 Theksim i veçorive të personalitetit**
 Sjellje e tipit A (e karakterizuar nga ambicje e shfrenuar, nevojë për arritje të mëdha, padurimi, konkurrenca, dhe gjendje urgjence e përhershme)
- Z73.2 Pamjaftushmëri e çlodhjes dhe pushimit**
- Z73.3 Stres, i paklasifikuar tjetërkund**
 Tendosje fizike dhe mendore NOS

Përjashton: atë që lidhet me punësimin ose papunësinë (Z56.-)

Z73.4 Aftësi shoqërore (sociale) të papërshtatshme, të paklasifikuara tjetërkund

Z73.5 Konflikt me ndikim shoqëror, i paklasifikuar tjetërkund

Z73.6 Kufizimi i aktiviteteve për shkak të gjymtimit (paaftësisë)

Përjashton: varësinë nga ofruesi i përkujdesjes (Z74.-)

Z73.8 Probleme të tjera lidhur me vështirësitë e menaxhimit të jetës

Z73.9 Problem i lidhur me vështirësitë e menaxhimit të jetës, i paspecifikuar

Z74 Probleme që lidhen me varësinë nga kujdestari

Përjashton: varësinë në makina ndihmëse ose pajisje të tjera NEC (Z99.-)

Z74.0 Lëvizshmëri e kufizuar

Z74.1 Nevojë për ndihmë në kujdes personal

Z74.2 Nevojë për ndihmë në shtëpi kur asnjë anëtar i familjes nuk është në gjendje të kujdesit

Z74.3 Nevojë për mbikqyrje të vazhdueshme

Z74.8 Probleme të tjera që lidhen me varësinë nga kujdestari

Z74.9 Probleme që lidhen me varësinë nga kujdestari, të paspecifikuara

Z75 Probleme që lidhen me njësitë mjekësore dhe kujdes tjetër shëndetësor

Z75.0 Shërbime shëndetësore të porealizueshme në shtëpi

Përjashton: kur nuk ka pjestarë të tjerë të familjes që mund të kujdesen (Z74.2)

Z75.1 Person që pret leje për lehtësira të mjaftueshme gjetiu

Z75.2 Tjetër periudhë pritje për analiza dhe trajtim

Z75.3 Pavlefshmëri dhe mosarritje të lehtësirave të kujdesit shëndetësor

Përjashton: mungesën e shtratit (Z75.1)

Z75.4 Veprime të tjera ndihmëse të pavlefshme dhe të paarritshme

Z75.5 Kujdes lehtësues në ditë pushimi

Ofrim kujdesi shëndetësor nga institucione të kujdesit shëndetësor ndaj një personi që normalisht e merr kujdesin në shtëpi, me qëllim t'u mundësojë të afërmeve të bëjnë pushime.

Kujdes gjatë pushimit.

Z75.8 Probleme të tjera që lidhen me lehtësira mjekësore dhe kujdes shëndetësor tjetër

Z75.9 Problem i paspecifikuar që lidhet me lehtësirat mjekësore dhe kujdesin shëndetësor tjetër

Z76 Persona që kontaktojnë shërbimet mjekësore në rrethana të tjera

Z76.0 Çështje (problem) e përsëritjes së recetës

Çështja e recetave të përsëritura për:

- furnizim
- barna
- syze

Përjashton: nxjerrjen e çertifikatës mjekësore (Z02.7)

përshkrimin e përsëritur të kontraceptivëve (Z30.4)

Z76.1 Mbikqyrje dhe kujdes shëndetësor për një fëmijë të braktisur

Z76.2 Mbikqyrje dhe kujdes shëndetësor për tjetër foshnje ose fëmijë të shëndetshëm

Kujdes mjekësor ose infermieror, mbikqyrje të një fëmije të shëndetshëm në rrethana të tilla si:

- kushte të këqija social-ekonomike në shtëpi
- në pritje të birësimit ose zgjidhjes adoptive
- sëmundje e nënës
- numër i madh fëmijësh në shtëpi që pamundëson ose interferon me përkujdesjen normale

Z76.3 Person i shëndetshëm që shoqëron një person të sëmurë

Z76.4 Tjetër banor në njësi të kujdesit shëndetësor

Përjashton: mungesën e strehimit (Z59.0)

Z76.5 Simulant [simulim i vetëdijshëm]

Personi që simulon sëmundjen (me motivacion të kuptushëm)

Përjashton: sëmundjen fiktive (F68.1)

pacientin pelegrin (F68.1)

Z76.8 Persona që kontaktojnë shërbimet shëndetësore në rrethana të tjera të specifikuara

Z76.9 Person që kontakton shërbimet shëndetësore në rrethana të paspecifikuara

Persona me rreziqe shëndetësore të mundshme, që lidhen me histori familjare e personale dhe kushte të caktuara, që influencojnë gjendjen shëndetësore
(Z80–Z99)

Përjashton: ekzaminimin e ndjekjes (Z08-Z09)
kujdesin mjekësor në ndjekje dhe konvaleshencë (Z42-Z51, Z54.-)
kur familja ose historia personale është arsyeja për skrinime të veçantë ose të tjera ekzaminime ose investigime (Z00-Z13)
kur mundësia e prekjes së fetusit është arsyeja për observacion ose veprim gjatë shtatzënisë (O35.-)

Z80 Histori familjare për neoplazëm malinje

- Z80.0** Histori familjare për neoplazëm malinje të organeve të traktit tretës
Gjendje të klasifikueshme në C15-C26
- Z80.1** Histori familjare për neoplazëm malinje të trakesë, bronkeve dhe mushkërisë
Gjendje të klasifikueshme në C33-C34
- Z80.2** Histori familjare për neoplazëm malinje të organeve të tjera respiratore dhe ato intratorakale
Gjendje të klasifikueshme në C30-C32, C37-C39
- Z80.3** Histori familjare për neoplazëm malinje të gjirit
Gjendje të klasifikueshme në C50.-
- Z80.4** Histori familjare për neoplazëm malinje të organeve gjenitale
Gjendje të klasifikueshme në C51-C63
- Z80.5** Histori familjare për neoplazëm malinje të traktit urinar
Gjendje të klasifikueshme në C64-C68
- Z80.6** Histori familjare për leuçemi
Gjendje të klasifikueshme në C91-C95
- Z80.7** Histori familjare për neoplazëm malinje të tjeta të indit limfoid, hematopojetik (gjak-formues) dhe indit lidhor
Gjendje të klasifikueshme në C81-C90, C96.-
- Z80.8** Histori familjare për neoplazëm malinje të organeve ose sistemeve të tjera
Gjendje të klasifikueshme në C00-C14, C40-C49, C69-C79, C97

Z80.9 Histori familjare për neoplazëm malinje, e paspecifikuar
Gjendje të klasifikueshme në C80.-

Z81 Histori familjare për çrregullime mendore dhe të sjelljes

Z81.0 Histori familjare për vonesë (prapambetje) mendore
Gjendje të klasifikueshme në F70-F79

Z81.1 Histori familjare për abuzime me alkool
Gjendje të klasifikueshme në F10.-

Z81.2 Histori familjare për abuzim për duhan
Gjendje të klasifikueshme në F17.-

Z81.3 Histori familjare për abuzim me substanca të tjera psikoaktive
Gjendje të klasifikueshme në F11-F16, F18-F19

Z81.4 Histori familjare për abuzime me substancë tjetër
Gjendje të klasifikueshme në F55

Z81.8 Histori familjare për çrregullime të tjera mendore dhe të sjelljes
Gjendje të klasifikueshme diku tjetër në F00-F99

Z82 Histori familjare për paaftësi të specifikuara dhe sëmundje kronike që të çojnë në paaftësi

Z82.0 Histori familjare për epilepsi dhe sëmundje të tjera të sistemit nervor
Gjendje të klasifikueshme në G00-G99

Z82.1 Histori familjare për verbim dhe humbje të pamjes (shikimit)
Gjendje të klasifikueshme në H54.-

Z82.2 Histori familjare për shurdhim dhe humbje të dëgjimit
Gjendje të klasifikueshme në H90-H91

Z82.3 Histori familjare për hemorragji cerebrale
Gjendje të klasifikueshme në I60-I64

Z82.4 Histori familjare për sëmundje ishemike të zëmrës dhe sëmundje të tjera të sistemit të qarkullimit të gjakut
Gjendje të klasifikueshme në I00-I52, I65-I99

Z82.5 Histori familjare për astma dhe sëmundje të tjera kronike të rrugëve të poshtëme respiratore
Gjendje të klasifikueshme në J40-J47

Z82.6 Histori familjare për artrit dhe sëmundje të tjera të sistemit muskuloskeletik dhe të indit lidhor

- Gjendje të klasifikueshme në M00-M99
- Z82.7** Histori familjare për keqformime, deformime dhe anomali kromozomale kongjenitale
- Gjendje të klasifikueshme në Q00-Q99
- Z82.8** Histori familjare për paaftësi të tjera dhe sëmundje kronike të tjera që çojnë në gjymtim, të paklasifikuar tjetërkund

Z83 Histori familjare për çrregullime të tjera të veçanta

Përjashton: kontaktin me ose ekspozimin me sëmundje të transmetueshme në familje (Z20.-)

- Z83.0** Histori familjare nga virusi i imunodeficiencës humane [HIV]
- Gjendje të klasifikueshme në B20-B24, O98.7
- Z83.1** Histori familjare për sëmundje të tjera infektive dhe parazitare
- Gjendje të klasifikueshme në A00-B19, B25-B94, B99
- Z83.2** Histori familjare për sëmundje të gjakut dhe të organeve gjak-formuese dhe çrregullime të veçanta ku përfshihen dhe mekanizma imunitarë
- Gjendje të klasifikueshme në D50-D89
- Z83.3** Histori familjare për diabet melitus
- Gjendje të klasifikueshme në E10-E14, O24
- Z83.4** Histori familjare për sëmundje të tjera endokrine, nutricionale dhe metabolike
- Gjendje të klasifikueshme në E00-E07, E15-E90
- Z83.5** Histori familjare për çrregullime të syrit dhe veshit
- Gjendje të klasifikueshme në H00-H53, H55-H83, H92-H95
- Përjashton:* historinë familjare për:
- verbimin dhe humbjen e shikimit (Z82.1)
 - shurdhësinë dhe humbjen e dëgjimit (Z82.2)
- Z83.6** Histori familjare për çrregullime të aparatit të frymëmarrjes
- Gjendje të klasifikueshme në J00-J39, J60-J99
- Përjashton:* historinë familjare me sëmundje kronike të traktit të poshtëm respirator (Z82.5)
- Z83.7** Histori familjare për çrregullime të traktit tretës
- Gjendje të klasifikueshme në K00-K93

Z84 Histori familjare për gjendje të tjera

- Z84.0** Histori familjare për sëmundje të lëkurës dhe indit subkutan
Gjendje të klasifikueshme në L00-L99
- Z84.1** Histori familjare për çrregullime në veshkë dhe ureter
Gjendje të klasifikueshme në N00-N29
- Z84.2** Histori familjare për sëmundje të tjera të aparatit urogjenital
Gjendje të klasifikueshme në N30-N99
- Z84.3** Histori familjare për lidhje gjaku
- Z84.8** Histori familjare për gjendje të tjera të specifikuara

Z85

Anamenzë (histori) për neoplazëm malinje

Përfashton: kujdesin mjekësor në ndjekje dhe konvaleshencë (Z42-Z51, Z54.-)
ekzaminimin në ndjekje pas trajtimit për neoplazëm malinje (Z08.-)

- Z85.0** Histori personale për neoplazëm malinje të organeve tretëse
Gjendje të klasifikueshme në C15-C26
- Z85.1** Histori personale për neoplazëm malinje të trakesë, bronkut dhe mushkërisë
Gjendje të klasifikueshme në C33-C34
- Z85.2** Histori personale për neoplazëm malinje të organeve të tjera respiratore dhe intratorakale
Gjendje të klasifikueshme në C30-C32, C37-C39
- Z85.3** Histori personale për neoplazëm malinje të gjirit
Gjendje të klasifikueshme në C50.-
- Z85.4** Histori personale për neoplazëm malinje të organeve gjenitale
Gjendje të klasifikueshme në C51-C63
- Z85.5** Histori personale për neoplazëm malinje të aparatit urinar
Gjendje të klasifikueshme në C64-C68
- Z85.6** Histori personale për leuçemi
Gjendje të klasifikueshme në C91-C95
- Z85.7** Histori personale për neoplazma të tjera malinje të indeve limfoide, gjak-formuese dhe indit lidhor
Gjendje të klasifikueshme në C81-C90, C96.-
- Z85.8** Histori personale për neoplazëm malinje të organeve dhe sistemeve të tjera
Gjendje të klasifikueshme në C00-C14, C40-C49, C69-C79, C97
- Z85.9** Histori personale për neoplazëm malinje, e paspecifikuar

Z86

Histori personale për sëmundje të tjera të specifikuara

Përjashton: kujdesin mjekësor në ndjekje dhe konvaleshencë (Z42-Z51, Z54.-)

Z86.0 Histori personale për neoplazma të tjera

Gjendje të klasifikueshme në D00-D48

Përjashton: neoplazmat malinje (Z85.-)

Z86.1 Histori personale për sëmundje infektive dhe parazitare

Gjendje të klasifikueshme në A00-B89, B99

Përjashton: pasojat e sëmundjes infektive dhe parazitare (B90-B94)

Z86.2 Histori personale për sëmundje të gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe çrregullime të specifikuara ku përfshihen edhe mekanizmat imunitarë

Gjendje të klasifikueshme në D50-D89

Z86.3 Histori personale për sëmundje endokrine , nutricionale dhe metabolike

Gjendje të klasifikueshme në E00-E90

Z86.4 Histori personale për abuzim me substancë psikoaktive

Gjendje të klasifikueshme në F10-F19

Përjashton: varësinë aktuale (F10-F19 me karakter të katërt të përbashkët .2)

problemet që lidhen me përdorimin e:

- alkoolit (Z72.1)
- drogave (Z72.2)
- duhanit (Z72.0)

Z86.5 Histori personale për çrregullime të tjera mendore dhe të sjelljes

Gjendje të klasifikueshme në F00-F09, F20-F99

Z86.6 Histori personale për sëmundje të sistemit nervor dhe organeve të shqisave

Gjendje të klasifikueshme në G00-G99, H00-H95

Z86.7 Histori personale për sëmundje të sistemit të qarkullimit të gjakut

Gjendje të klasifikueshme në I00-I99

Përjashton: infarktin e vjetër të miokardit (I25.2)

sindromën pas infarktit të miokardit (I24.1)

pasojat e sëmundjes cerebrovaskulare (I69.-)

Z87**Histori personale për sëmundje dhe gjendje të tjera**

Përjashton: kujdesin mjekësor në ndjekje dhe konvaleshencë (Z42-Z51, Z54.-)

Z87.0**Histori personale për sëmundje të sistemit respirator**

Gjendje të klasifikueshme në J00-J99

Z87.1**Histori personale për sëmundje të sistemit digjektiv**

Gjendje të klasifikueshme në K00-K93

Z87.2**Histori personale për sëmundje të lëkurës dhe indit subkutan**

Gjendje të klasifikueshme në L00-L99

Z87.3**Histori personale për sëmundje të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor**

Gjendje të klasifikueshme në M00-M99

Z87.4**Histori personale për sëmundje të traktit urogjenital**

Gjendje të klasifikueshme në N00-N99

Z87.5**Histori personale për ndërlikime të barrës, lindjes dhe në periudhën pas lindjes**

Gjendje të klasifikueshme në O00-O99

Histori personale të sëmundjes trofoblastike

Përjashton: abortuesen përsëritëse (N96)

mbikqyrjen gjatë shtatzënisë aktuale të një gruaje me histori të varfër obstetrike (Z35.-)

Z87.6**Histori personale për gjendje të specifikuara që hasen në periudhën rreth lindjes (perinatale)**

Gjendje të klasifikueshme në P00-P96

Z87.7**Histori personale për keqformime, deformime dhe anomali kromozomale kongjenitale**

Gjendje të klasifikueshme në Q00-Q99

Z87.8**Histori personale për gjendje të tjera të specifikuara**

Gjendje të klasifikueshme në S00-T98

Përjashton: historinë personale të vetëdëmtimit (Z91.5)

Z88**Histori personale për alergji ndaj barnave, medikamenteve dhe substancave biologjike****Z88.0****Histori personale për alergji ndaj penicilinave****Z88.1****Histori personale për alergji ndaj antibiotikëve të tjerë****Z88.2****Histori personale për alergji ndaj sulfonamideve**

- Z88.3 Histori personale për alergji ndaj vepruesve të tjerë anti-infektivë
- Z88.4 Histori personale për alergji nga barnat anestetikë
- Z88.5 Histori personale për alergji nga narkotikët
- Z88.6 Histori personale për alergji nga analgjezikët
- Z88.7 Histori personale për alergji nga serumi dhe vaksina
- Z88.8 Histori personale për alergji nga barna, medikamente dhe substanca biologjike të tjera
- Z88.9 Histori personale për alergji nga barna, medikamente dhe substanca biologjike të paspecifikuara

Z89 Mungesë e fituar e një gjymtyre

Përfshin: humbjen e gjymtyrës:

- pas operacionit
- pas traumës

Përjashton: deformimet e fituara të gjymtyrëve (M20-M21)
mungesën kongjenitale të gjymtyrëve (Q71-Q73)

- Z89.0 Mungesë e fituar e një ose disa gishtave [duke përfshirë gishtin e madh të dorës], e njëanshme (unilaterale)
- Z89.1 Mungesë e fituar e dorës dhe kyçit
- Z89.2 Mungesë e fituar e gjymtyrës së sipërme, sipër kyçit të dorës
Krahu NOS
- Z89.3 Mungesë e fituar e të dyja gjymtyrëve të sipërme [çdo nivel]
Mungesë e fituar e gishtit(gishtave), e dyanshme
- Z89.4 Mungesë e fituar e këmbës dhe kyçit të këmbës
Thoi (thonjtë)
- Z89.5 Mungesë e fituar e këmbës në nivelin e gjurit ose poshtë tij
- Z89.6 Mungesë e fituar e këmbës sipër gjurit
Këmba NOS
- Z89.7 Mungesë e fituar e të dyja gjymtyrëve të poshtëme [çdo nivel, me përjashtim të mungesës të vetëm gishtit të madh të këmbës]
- Z89.8 Mungesë e fituar e gjymtyrës të sipërme dhe të poshtëme [çdo nivel]
- Z89.9 Mungesë e fituar e një gjymtyre, e paspecifikuar

Z90 Mungesë e fituar e organeve, e paklasifikuara tjetërkund

Përfshin: humbjen pas operacionit ose pas traumës të një pjese të trupit
NEC

Përjashton: mungesën e kongjenitale - shih Indeks in Alfabetik
mungesën pas operacionit të:
• gjendrave endokrine (E89.-)
• shpretkës (D73.0)

Z90.0 Mungesë e fituar e një pjese të kokës dhe qafës

Sy

Laring

Hundë

Përjashton: dhëmbin (K08.1)

Z90.1 Mungesë e fituar e gjirit (gjinjve)

Z90.2 Mungesë e fituar e një pjese të mushkërisë

Z90.3 Mungesë e fituar e një pjese të stomakut

Z90.4 Mungesë e fituar e pjesëve të tjera të traktit tretës

Z90.5 Mungesë e fituar e veshkës

Z90.6 Mungesë e fituar e organeve të tjera të traktit urinar

Z90.7 Mungesë e fituar e organeve gjenitale

Z90.8 Mungesë e fituar e organeve të tjera

Z91 Histori personale për faktorë të rrezikshëm (risk), të paklasifikuar tjetërkund

Përjashton: ekspozimin ndaj ndotjes ose problemeve të tjera që lidhen me shëndetin mjedisor (Z58.-)
ekspozimin profesional ndaj faktorëve të riskut (Z57.-)
historinë personale të abuzimit me substance psikoaktive (Z86.4)

Z91.0 Histori personale për alergji tjetër, jo nga barnat dhe substancat biologjike

Përjashton: historinë personale të alergjisë ndaj barnave dhe substancave biologjike (Z88.-)

Z91.1 Histori personale për mospranim të regjimit dhe trajtimit mjekësor

Z91.2 Histori personale për higjienë të ulët vetjake (personale)

Z91.3 Histori personale për orar gjumi të pashëndetshëm (të dëmshëm)

Përjashton: çrregullimet e gjumit (G47.-)

Z91.4 Histori personale për trauma psikologjike, të paklasifikuara tjetërkund

Z91.5 Histori personale për vetëvrasje (vetëdëmtim)

- Paravetëvrasje
- Vetëhelmim
- Tentativë vetëvrasje
- Z91.6 Histori personale për trauma të tjera fizike**
- Z91.7 Histori personale mutilimi të gjenitaleve të femrës**
 - Rrethprerja tek femra
 - Prerja e gjenitaleve të femrës
 - Mutilim gjenital i femrës llojt 1-4
- Z91.8 Histori personale për të tjerë faktorë të rrezikshëm (risk) të specifikuar, të paklasifikuar tjetërkund**
 - Abuzim NOS
 - Keqtrajtim NOS
- Z92 Histori personale për trajtim mjekësor**
- Z92.0 Histori personale për kontracepsionin**
 - Përfashton:* këshillimin ose menaxhimin e praktikave kontraceptive aktuale (Z30.-)
 - praninë e një dispozitivi (intrauterin) (Z97.5)
- Z92.1 Histori personale e përdorimit të gjatë (në vazhdim) të antikoagulantëve**
- Z92.2 Histori personale epërdorimit të gjatë (në vazhdim) të medikamenteve të tjera**
 - Aspirina
- Z92.3 Histori personale për rrezatimin**
 - Rrezatim terapeutik
 - Përfashton:* ekspozim ndaj rrezatimit në ambjentin fizik (Z58.4)
 - ekspozimin profesional ndaj rrezatimit (Z57.1)
- Z92.4 Histori personale për ndërhyrje kirurgjikale të rëndësishme, të paklasifikuar tjetërkund**
 - Përfashton:* gjendjen e hapjes artificiale (Z93.-)
 - gjendjet paskirurgjikale (Z98.-)
 - praninë e implanteve apo transplantave funksionale (Z95-Z96)
 - gjendjen e transplantit të organeve ose indeve (Z94.-)
- Z92.5 Histori personale për masa riaftësimi**
- Z92.6 Histori personale për kemioterapi për sëmundje neoplazike**
- Z92.8 Histori personale për trajtim tjetër mjekësor**
- Z92.9 Histori personale për trajtim mjekësor, të paspecifikuar**

Z93**Gjendja e një vrime artificiale**

Përjashton: hapjet artificiale që kërkojnë vëmendje ose menaxhim (Z43.-)
komplikacionet e stomës së jashtme (J95.0, K91.4, N99.5)

- Z93.0 Gjendja e trakeostomisë
- Z93.1 Gjendja e gastrostomisë
- Z93.2 Gjendja e ileostomisë
- Z93.3 Gjendja e kolostomisë
- Z93.4 Gjendja e vrimave të tjera artificiale të traktit gastrointestinal
- Z93.5 Gjendja e cistostomisë (në fshikëzën urinare)
- Z93.6 Gjendja e vrimave të tjera artificiale të traktit urinar
 - Nefrostomi
 - Ureterostomi
 - Uretrostomi
- Z93.8 Gjendja e një vrime tjetër artificiale
- Z93.9 Gjendja e një vrime artificiale, e paspecifikuar

Z94**Gjendja e një organi ose indi të transplantuar**

Përfshin: organin ose indin e zëvendësuar nga transplant heterogjen ose homogjen

Përjashton: komplikacionet e organit ose indit të transplantuar - shih
Indeksin Alfabetik

praninë e:

- transplantit vaskular (Z95.-)
- valvulës ksenogjenike të zemrës (Z95.3)

- Z94.0 Gjendja e veshkës së transplantuar
- Z94.1 Gjendja e zemrës së transplantuar
 - Përjashton:* gjendjen e zëvendësimit të valvulës së zemrës (Z95.2-Z95.4)
- Z94.2 Gjendja e mushkërisë së transplantuar
- Z94.3 Gjendja e zemrës dhe mushkërive të transplantuara
- Z94.4 Gjendja e mëlçisë së transplantuar
- Z94.5 Gjendja e lëkurës së transplantuar
 - Gjendje e transplantit autogjen të lëkurës
- Z94.6 Gjendja e kockës së transplantuar
- Z94.7 Gjendja e kornesë së transplantuar

Z94.8 Gjendja e një organi ose indi tjetër të transplantuar

Palca e kockave

Zorrë

Pankreas

Qelizat burimore

Z94.9 Gjendja e një organi ose indi të transplantuar, i paspecifikuar

Z95 Prania e implanteve dhe pjesëve të transplantuara kardiike dhe vaskulare

Përjashton: komplikacionet e pajisjeve, implanteve dhe transplanteve kardiake ose vaskulare (T82.-)

Z95.0 Prania e pajisjeve elektronike të zemrës

Prani e:

- pejsmejkerit kardiak
- defibrilatorit për terapinë e risinkronizimit kardiak
- pejsmejkerit për terapinë e risinkronizimit kardiak
- defibrilatorit për konvertimin e ritmit të zemrës

Përjashton: rregullimin dhe menaxhimin e pejsmejkerit kardiak (Z45.0)
varësinë nga zemra artificiale (Z99.4)

Z95.1 Prania e bypass-it aortokoronar

Z95.2 Prania e protezave valvulare të zemrës

Z95.3 Prania e valvulës ksenogjenike (me origjinë të huaj) të zemrës

Z95.4 Prania e një zëvendësuesi tjetër të valvulës së zemrës

Z95.5 Prania e një implanti dhe një transplantit të arteries koronare

Prania e protezës së arteries koronare

Gjendja pas angioplastikës koronare NOS

Z95.8 Prania e implanteve dhe transplanteve të tjera kardiike dhe vaskulare

Prania e protezës intravaskulare NEC

Gjendja pas angioplastikës periferike NOS

Z95.9 Prania e një implanti dhe transplantit kardiak dhe vaskular, i paspecifikuar

Z96 Prania e implanteve të tjera funksionale

Përjashton: komplikacionet e pajisjeve prostetike të brendshme, implanteve apo transplanteve (T82-T85)

përshtatjen dhe rregullimin e protezave dhe pajisjeve të tjera
(Z44-Z46)

Z96.0 Prania e implanteve urogjenitale

Z96.1 Prania e lenteve intraokulare

Pseudopaki

Z96.2 Prania e implanteve otologjike dhe audiologjike

Pajisje dëgjimi me përçim kockor

Implant koklear

Stent i tubit Eustachian

Miringotomi e tubit(ave)

Zëvendësim i stapit

Z96.3 Prania e laringut artificial

Z96.4 Prania e implanteve endokrine

Pompë insuline

Z96.5 Prania e implanteve mandibulare dhe të rrënjës së dhëmbit

Z96.6 Prania e implanteve ortopedike të artikulacioneve

Zëvendësim i artikulacionit të gishtit

Zëvendësim i artikulacionit të këllkut (të pjesshëm)(të plotë)

Z96.7 Prania e implanteve të tjera të kockave dhe tendineve

Implant në formë pllake brenda kafkës

Z96.8 Prania e implanteve funksionale të tjera, të specifikuara

Z96.9 Prania e një implanti funksional, i paspecifikuar

Z97 Prania e pajisjeve të tjera

Përjashton: komplikacionet e pajisjeve protetike të brendshme,
implanteve dhe transplanteve (T82-T85)

përshtatjen dhe rregullimin e pajisjes protetike ose tjetër
(Z44-Z46)

praninë e pajisjes për drenimin e lëngut cerebrospinal (Z98.2)

Z97.0 Prania e syrit artificial

Z97.1 Prania e një gjymtyre artificiale (komplet)(e pjesshme)

Z97.2 Prania e protezës dentare (komplete)(e pjesshme)

Z97.3 Prania e syzeve dhe lenteve të kontaktit

Z97.4 Prania e një pajisje të jashtme që ndihmon dëgjimin

Z97.5 Prania e një pajisje kontraceptive (intrauterine)

Përfashton: kontrollin, rifutjen apo heqjen e dispozitivit intrauterin (Z30.5)
futjen e dispozitivit intrauterin (Z30.1)

Z97.8 Prania e pajisjeve të tjera të specifikuara

Z98 Gjendje të tjera pas ndërhyrjeve kirurgjikale

Përfashton: kujdesin mjekësor ndjekës dhe konvaleshencën (Z42-Z51, Z54.-)
komplikacionet postprocedurale ose pasoperatore - shih
Indeksin Alfabetik

Z98.0 Gjendje pas një bypassi dhe anastomoze intestinale

Z98.1 Gjendja e artrodezës

Z98.2 Prani e një mjeti drenues të likidit cerebrospinal

Shunt i LCS

Z98.8 Të tjera gjendje pas ndërhyrjeve kirurgjikale, të specifikuara

Z99 Varësi nga makinat dhe pajisjet aftësuese, të paklasifikuara tjetërkund

Z99.0 Varësi nga aspiratori

Z99.1 Varësi nga respiratori

Z99.2 Varësi nga dializa e veshkave

Prani shunti arteriovenoz për dializë

Gjendje dialize renale

Përfashton: përgatitjen, trajtimin ose sesionin e dializës (Z49.-)

Z99.3 Varësi nga karrocë invalidësh

Z99.4 Varësi nga zemra artificiale

Z99.8 Varësi nga të tjera makina dhe pajisje aftësuese

Z99.9 Varësi nga një makinë ose pajisje aftësuese e paspecifikuar

KAPITULLI XXII

KODE PËR QËLLIME TË VEÇANTA (U00–U89)

Ky kapitull përmban blloqet në vazhdim:

U00-U49	Caktimi i përkohshëm për sëmundjet e reja me etiologji të pasigurt
U80-U89	Agjentë bakterialë rezistentë ndaj antibiotikëve

Caktimi i përkohshëm për sëmundjet e reja me etiologji të pasigurtë (U00–U49)

U04

Sindroma akute respiratore e rëndë [SARS]

U04.9

Sindroma akute respiratore e rëndë [SARS], e paspecifikuar

U06

Përdorim për urgjencë i U06

Shënim:

Kodet U00-U49 janë për t'u përdorur nga OBSH për caktimin e përkohshëm të sëmundjeve të reja me etiologji të panjohur. Në rast urgjencash, kodet nuk janë gjithnjë të aksesueshme në sistemin elektronik. Specifikimi i kategorive të U06, në mënyrën siç bëhet këtu, do të sigurojë që kjo kategori dhe nën-kategoritë e saj të jenë të gatshme në sistemet elektronike në çdo kohë dhe të mund të përdoren në mënyrë të menjëhershme sipas instruksioneve të OBSH.

U06.0 Përdorim për urgjencë i U06.0

U06.1 Përdorim për urgjencë i U06.1

U06.2 Përdorim për urgjencë i U06.2

U06.3 Përdorim për urgjencë i U06.3

U06.4 Përdorim për urgjencë i U06.4

U06.5 Përdorim për urgjencë i U06.5

U06.6 Përdorim për urgjencë i U06.6

U06.7 Përdorim për urgjencë i U06.7

U06.8 Përdorim për urgjencë i U06.8

U06.9 Përdorim për urgjencë i U06.9

U07

Përdorim për urgjencë i U07

Shënim:

Kodet U00-U49 janë për t'u përdorur nga OBSH për caktimin e përkohshëm të sëmundjeve të reja me etiologji të panjohur. Në rast urgjencash, kodet nuk janë gjithnjë të aksesueshme në sistemin elektronik. Specifikimi i kategorive të U07 në mënyrën siç bëhet këtu do të sigurojë që kjo kategori dhe nën-kategoritë e saj të jenë të gatshme në sistemet elektronike në çdo kohë dhe të mund të përdoren në mënyrë të menjëhershme sipas instruksioneve të OBSH.

U07.0 Përdorim për urgjencë i U07.0

U07.1 Përdorim për urgjencë i U07.1

U07.2 Përdorim për urgjencë i U07.2

U07.3 Përdorim për urgjencë i U07.3

U07.4 Përdorim për urgjencë i U07.4

U07.5	Përdorim për urgjencë i U07.5
U07.6	Përdorim për urgjencë i U07.6
U07.7	Përdorim për urgjencë i U07.7
U07.8	Përdorim për urgjencë i U07.8
U07.9	Përdorim për urgjencë i U07.9

Rezistenca ndaj barnave antimikrobike dhe antineoplastike (U82–U85)

Shënim: Këto kategori nuk duhen përdorur asnjëherë për kodifikim parësor. Ato ofrohen për përdorim si kode suplementare ose shtesë, kur dëshirohet të identifikohet antibiotiku, ndaj të cilit agjenti bakterial është rezistent, në infeksionet bakteriale të klasifikuara diku tjetër.

U82 Rezistencë ndaj antibiotikëve betalaktamikë

Përdor kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për të identifikuar agjentët rezistentë ndaj trajtimit me antibiotikë betalaktamikë.

U82.0 Rezistencë ndaj penicilinës

Rezistencë ndaj:

- Amoksisilinës
- Ampicilinës

U82.1 Rezistencë ndaj meticilinës

Rezistencë ndaj:

- Kloksacilinës
- Flukloksacilinës
- Oksacilinës

U82.2 Rezistencë ndaj antibiotikëve betalaktamikë me spektër të gjerë

U82.8 Rezistencë ndaj antibiotikëve betalaktamikë të tjerë

U82.9 Rezistencë ndaj antibiotikëve betalaktamikë, të pacpecifikuar

U83 Rezistenca ndaj antibiotikëve të tjerë

Përdor kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për të identifikuar agjentët rezistentë ndaj trajtimit me antibiotikët e tjerë.

U83.0 Rezistencë ndaj vankomicinës

U83.1 Rezistencë ndaj antibiotikëve të tjerë të ngjashëm me vankomicinën

U83.2 Rezistencë ndaj kuinoloneve

U83.7 Rezistencë ndaj shumë antibiotikëve

U83.8 Rezistencë ndaj një antibiotiku tjetër të veçantë

U83.9 **Rezistencë ndaj një antibiotiku tjetër të paspecifikuar**
Rezistencë ndaj antiobiotikëve NOS

U84 **Rezistencë ndaj barnave të tjerë antimikrobikë**

Përdor kodet shtesë (B95-B98), nëse dëshiron, për të identifikuar agjentët rezistentë ndaj barnave antimikrobikë.

Përfshihet: Rezistencën ndaj antibiotikëve (U82-U83)

U84.0 **Rezistencë ndaj barit/barnave antiparazitar/ë**

Rezistencë ndaj kininës dhe përbërësve të saj

U84.1 **Rezistencë ndaj barit/barnave antifungal/ë**

U84.2 **Rezistencë ndaj barit/barnave antiviral/ë**

U84.3 **Rezistencë ndaj barit/barnave tuberkulostatik/ë**

U84.7 **Rezistencë ndaj shumë barnave antimikrobikë**

U84.8 **Rezistencë ndaj një antimikrobiali tjetër të veçantë**

U84.9 **Rezistencë ndaj një antimikrobiali tjetër të paspecifikuar**

Rezistencë ndaj barnave NOS

U85 **Rezistencë ndaj barnave antineoplastikë**

Përfshihet: Mosreagimin (mospërgjigjen) ndaj barnave antineoplastikë
Kancerin refraktar

Morfologjia e neoplazmave

Morfologjia e neoplazmave

Morfologjia e neoplazmave kodohet duke përdorur *Klasifikimin ndërkombëtar të sëmundjeve për onkologjinë (ICD-O)*. Lista e saj morfologjike më parë përfshihej në ICD-10, por shumë shpejt u vjetërua, dhe ngeli peng i përditësimeve të ICD-O. Si rezultat, u vendos, që qysh prej 2016-ës ICD-O të mos përfshihej më në ICD-10. Përdoruesit e interesuar mund të shkarkojnë listat e ICD-O nga faqja e OBSH-së për klasifikimet (www.who.int/classifications).

ICD-O përdoret më shumë në regjistrat e kancerit ose tumoreve për kodimin e vendit (topografisë) dhe histologjisë (morfologjisë) të neoplazmave, zakonisht të përfuara nga raporti i patologjisë.

ICD-O është një klasifikim multi-aksial i vendit, morfologjisë, sjelljes dhe gradës së neoplazmës.

Akset e topologjise përdorin klasifikimin e ICD-10 për neoplazmat malinje (përveç atyre kategorive të neoplazmave sekondare dhe llojeve të veçanta morfologjike të tumoreve) për të gjitha llojet e tumoreve, duke dhënë detaje më të mëdha për tumoret jomalinje sesa jepet në ICD-10. Në dallim nga ICD-10, ICD-O përfshin topografinë për vendet e tumoreve hematopojetike dhe retikuloendoteliale.

Aksi i morfologjisë jep kode 5 shifrore për gradimin histologjik që ndryshon nga M-8000/0 deri në M-9989/3. Katër shifrat e para tregojnë llojin e caktuar histologjik. Kodi i pestë, pas fraksionit (/) është kodi i sjelljes, që tregon nëse tumori është malinj, benign, in situ apo i papërcaktuar (qoftë benign apo malinj).

Një kod i veçantë njëshifror jepet gjithashtu për gradimin histologjik (diferencimin).

Kodet njëshifrore të sjelljes janë si vijon:

/0	Beninj
/1	I pasigurt nëse benign ose malinj Pothuaj malinj ² Potencial i ulët malinjiteti
/2	Intraepitelial Jo-infiltrativ Jo-invaziv
/3	Malinj, vendi primar
/6	Malinj, vend metastaze

² Përveç cistadenomes së ovarit në M844-M849, që konsiderohet të jetë malinje.

Malinj, vend sekondar

/9 Malinj, e pasigurt nëse vend primar apo metastatik

Në ICD-O, numrat e kodit të morfologjisë përfshijnë kodin e sjelljes që i përket llojit histologjik të neoplazmës.

Tabela më poshtë jep lidhjen midis kodit të sjelljes dhe seksioneve të ndryshme të Kapitullit II:

Kodi i sjelljes		Kategoritë e Kapitullit II
/0	Neoplazmat beninje	D10-D36
/1	Neoplazmat me sjellje të panjohur dhe të paspecifikuar	D37-D48
/2	Neoplazmat in situ	D00-D09
/3	Neoplazmat malinje, të treguara ose të menduara që janë primare	C00-C76, C80-C97
/6	Neoplazmat malinje, të treguara ose të menduara që janë sekondare	C77-C79

Kodi /9 për sjelljen në ICD-O nuk pranohet në kontekstin e ICD-së, duke qënë se të gjitha neoplazmat malinje mendohen të jenë primare (/3) ose sekondare (/6), sipas informacioneve të dhëna në kartelat mjekësore.

Këtu jepet vetëm termi i listuar i pari në nomenklaturën e plotë të morfologjisë në ICD-O, që del në krah të çdo numri kodit në listë.

Disa lloje neoplazmash janë specifike për lloje të caktuara indesh. Për shembull, nefroblastoma, me përkufizim, del gjithnjë në veshka; karcinoma hepatocelulare del gjithnjë në fillim në mëlçi; dhe karcinoma bazalo-celulare del gjithnjë në lëkurë. Për terma të tillë, kodi i duhur i sjelljes jepet në kllapa në ICD-O. Duhet përdorur kodi i katërt i duhur për vendin. Kodet e vendeve në ICD-O, që i jepen termave morfologjike, mund të përdoren kur vendi i neoplazmës nuk jepet në diagnozë. Në ICD-O, kodet e vendeve mund të mos i jenë dhënë shumë nga termave të morfologjisë pasi llojet histologjike mund të dalin në më shumë se një lloj organi ose indi.

Për më tepër detaje mbi kodin e morfologjisë drejtojeni ICD-O.

Nomenklatura e koduar për morfologjinë e neoplazmave

Kjo nuk mbështetet më në ICD-10 që nga 2016.

Për momentin, ICD-10 e përmend akoma ICD-O në të tre volumet e saj. Këto kode duhen verifikuar përkundrejt versionit më të ri të ICD-O.

Lista të veçanta tabelare për vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë

Listat e tabelimit të vdekshmërisë

Lista 1 – vdekshmëria e përgjithshme – lista e kondensuar (103 shkaqe)

Lista 2 – vdekshmëria e përgjithshme – lista e përzgjedhur (80 raste)

Lista 2 – vdekshmëria foshnjore dhe fëmijënore – lista e kondensuar (67 shkaqe)

Lista 4 -- vdekshmëria foshnjore dhe fëmijënore – lista e përzgjedhur (51 shkaqe)

Lista tabelare e sëmundshmërisë (298 shkaqe)

Listat tabelare të veçanta për vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë

Shënim: Këto lista u adoptuan nga Asambleja Botërore e Shëndetit më 1990 për tabelimin e të dhënave. Ato përshkruhen, përdorimi i tyre shpjegohet, në Vëllimin 2, Manuali i instruksioneve.

Listë tabelare e vdekshmërisë 1

Vdekshmëria e përgjithshme

Lista e kondensuar

1-001	Disa sëmundje infektive e parazitare	A00–B99
1-002	Kolera	A00
1-003	Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive	A09
1-004	Sëmundje të tjera infektive të zorrëve	A01-A08
1-005	Tuberkuloz i aparatit respirator	A15- A16
1-006	Tuberkuloz i organeve të tjera	A17-A19
1-007	Murtaja	A20
1-008	Tetanoz i të porsalindurve	A33-A35
1-009	Difteri	A36
1-010	Kollë e mirë	A37
1-011	Infeksion meningokoksik	A39
1-012	Septicemi streptokoksike	A40-A41
1-013	Infeksione me mbizotërim të rrugës seksuale të transmetimit	A50–A64
1-014	Poliomieliti akut	A80
1-015	Tërbimi	A82
1-016	Ethet e verdha	A95
1-017	Ethet virale me-transmetim-nga-artropodët dhe ethet virale hemorragjike	A92–A94, A96-A99
1-018	Fruthi	B05
1-019	Hepatiti viral	B15–B19

1-020	Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV]	B20–B24
1-021	Malaria	B50–B64
1-022	Leishmaniaza	B55
1-023	Tripanozomiaza	B56
1-024	Shistosomiaza	B65
1-025	Pjesa tjetër e sëmundjeve infektive dhe parazitike	A21–A32, A38, A42–A49, A65–A79, A81, A83–A89, B00–B04, B06–B09, B25–B49, B58–B64, B66–B94, B99
1-026	Neoplazmat	C00–D48
1-027	Neoplazmat malinje të buzës, hapësirës së gojës dhe faringut	C00–C14
1-028	Neoplazëm malinje e ezofagut	C15
1-029	Neoplazëm malinje e stomakut	C16
1-030	Neoplazëm malinje e zorrës së trashë, rektumit dhe anusit	C18–C21
1-031	Neoplazëm malinje e heparit dhe kanaleve biliare intrahepatike	C22
1-032	Neoplazëm malinje e pankreasit	C25
1-033	Neoplazëm malinje e laringut	C32
1-034	Neoplazëm malinje e trakesë, bronkut dhe mushkërisë	C33–C34
1-035	Melanoma malinje e lëkurës	C43
1-036	Neoplazëm malinje e gjirit	C50
1-037	Neoplazëm malinje e qafës së mitrës	C53
1-038	Neoplazëm malinje e uterusit, pjesërisht e paspecifikuar	C54–C55
1-039	Neoplazëm malinje e ovarit	C56
1-040	Neoplazëm malinje e prostatës	C61
1-041	Neoplazëm malinje e vezikës (fshikëzës) urinare	C67
1-042	Neoplazëm malinje e meningeve, trurit, dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror	C70

1-043	Limfoma jo-Hoçkin	C83- C85
1-044	Mieloma multiple dhe neoplazmat malinje të qelizave plazmatike	C90
1-045	Leuçemi	C91- C95
1-046	Pjesa që ngelet nga neoplazmat malinje	C17, C23–C24, C26–C31, C37–C41, C44–C49, C51–C52, C57–C60, C62–C66, C68–C69, C73–C81, C88, C96–C97
1-047	Pjesa që ngelet nga neoplazmat	D00-D48
1-048	Sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe disa çrregullime që prekin mekanizmat imunitare	D50-D89
1-049	Anemitë	D50–D64
1-050	Pjesa që ngelet nga sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe disa çrregullime që prekin mekanizmat imunitare	D65-D89
1-051	Sëmundjet endokrine, sëmundjet e të ushqyerit dhe sëmundjet metabolike	E00–E88
1-052	Diabeti i sheqerit (=Diabeti melitus)	E10–E14
1-053	Malnutricioni (=Këqushqyerja)	E40–E46
1-054	Pjesa që ngelet nga sëmundjet endokrine, të ushqyerit dhe metabolike	E50-E88
1-055	Çrregullimet mendore dhe ato të sjelljes	F01–F99
1-056	Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i substancave psikoaktive	F10–F19
1-057	Pjesa që ngelet nga sëmundjet mendore dhe të sjelljes	F01-F09, F20-F99
1-058	Sëmundjet e sistemit nervor	G00–G98
1-059	Meningiti	G00, G03
1-060	Sëmundja Alzheimer	G30
1-061	Pjesa që ngelet nga sëmundjet nervore	G04–G25, G31–G98

1-062	Sëmundjet e syrit dhe anekseve të tij	H00–H59
1-063	Sëmundjet e veshit dhe procesit mastoid	H60–H95
1-064	Sëmundjet e sistemit cirkulator	I00–I99
1-065	Ethja reumatizmale akute dhe sëmundjet reumatizmale kronike të zemrës	I00–I99
1-066	Sëmundjet hipertensive	I10–I13
1-067	Sëmundjet iskemike të zemrës	I20–I25
1-068	Forma të tjera të sëmundjeve të zemrës	I26–I51
1-069	Sëmundje cerebro-vaskulare	I60–I69
1-070	Ateroskleroza	I70
1-071	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit të qarkullimit	I71–I99
1-072	Sëmundjet e sistemit respirator	J00–J98
1-073	Gripi	J09–J11
1-074	Pneumonia	J12–J18
1-075	Infeksione të tjera akute respiratore të poshtëme	J20–J22
1-076	Sëmundje kronike respiratore të poshtëme	J40–J47
	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit respirator	J00–J06, J30–J39, J60–J98
1-077		
1-078	Sëmundjet e sistemit tretës (digjestiv)	K00–K92
1-079	Ulçera gastrike dhe duodenale	K25–K27
1-080	Sëmundjet e mëlçisë (heparit)	K70–K77
1-081	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit tretës	K00–K22, K28–K66, K80–K92
1-082	Sëmundjet e lëkurës dhe indit subkutan	L00–L98
1-083	Sëmundjet e sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor	M00–M99
1-084	Sëmundjet e sistemit uro-gjenital	N00–N98
1-085	Sëmundjet renale tubulo-intersticiale	N10–N15
1-086	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit uro-gjenital	N17–N98
1-087	Shtatzënia, lindja dhe periudha e paslindjes	O00–O99
1-088	Barra me perfundim abortal	O00–O07
1-088	Vdekje obstetrike direkte të tjera	O10–O92
1-090	Vdekje obstetrike indirekte	O98–O99
1-091	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes	O95–O97
1-092	Gjendje të caktuara me origjinë nga periudha perinatale	P00–P96

1-093	Keqformimet kongjenitale, deformimet dhe anomalitë kromozomale	Q00-Q99
1-094	Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike jo-normale, të paklasifikuara tjetërkund	R00-R99
1-095	Shkaqe të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë	V01-Y98
1-096	Aksidentet e transportit	V01-V99
1-097	Rënie (rrëzim aksidental)	W00-W19
1-098	Mbytje dhe fundosje aksidentale	W65-W74
1-099	Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë	X00-X09
1-100	Helmim aksidental nga substanca të dëmshme	X40-X49
1-101	Vetëdëmtim me qëllim (i qëllimshëm)	X60-X84
1-102	Atentat (=Dhunë =Sulm)	X85-Y09
1-103	Të gjitha shkaqet e tjera të jashtme	W20-W64, W75-W99, X10-X39, X50-X59, Y10-Y89
1-901	SARS	U04

Listë tabelare e vdekshmërisë 2

Vdekshmëria e përgjithshme

Lista e përzgjedhur

2-001	Kolera	A00
2-002	Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive	A09
2-003	Infeksione të tjera të zorrëve	A01-A08
2-004	Tuberkuloz i aparatit respirator	A15- A16
2-005	Tuberkuloz i organeve të tjera	A17-A19
2-006	Murtaja	A20
2-007	Tetanoz	A33-A35
2-008	Difteri	A36
2-009	Kollë e mirë	A37
2-010	Infeksion meningokoksik	A39
2-011	Septicemi	A40-A41
2-012	Infeksione me mbizotërim të rrugës seksuale të transmetimit	A50–A64
2-013	Poliomieliti akut	A80
2-014	Tërbimi	A82
2-015	Ethet e verdha	A95
2-016	Ethet virale me-transmetim-nga-artropodët dhe ethet virale hemorragjike	A92–A94, A96-A99
2-017	Fruthi	B05
2-018	Hepatiti viral	B15–B19
2-019	Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV]	B20–B24
2-020	Malaria	B50–B54
2-021	Leishmaniaza	B55
2-022	Tripanozomiaza	B56-B57
2-023	Shistosomiaza	B65
2-024	Pjesa tjetër e sëmundjeve infektive dhe parazitare	A22-A32, A38, A42– A49, A65–A79, A81, A83–A89, B00–B04,

		B06–B09, B25–B49, B58–B64, B66–B94, B99
2-025	Neoplazmat malinje të buzës, hapësirës së gojës dhe faringut	C00–C14
2-026	Neoplazëm malinje e ezofagut	C15
2-027	Neoplazëm malinje e stomakut	C16
2-028	Neoplazëm malinje e zorrës së trashë, rektumit dhe anusit	C18–C21
2-029	Neoplazëm malinje e heparit dhe kanaleve biliare intrahepatike	C22
2-030	Neoplazëm malinje e pankreasit	C25
2-031	Neoplazëm malinje e laringut	C32
2-032	Neoplazëm malinje e trakesë, bronkut dhe mushkërisë	C33–C34
2-033	Melanoma malinje e lëkurës	C43
2-034	Neoplazëm malinje e gjirit	C50
2-035	Neoplazëm malinje e qafës së mitrës	C53
2-036	Neoplazëm malinje e uterusit, pjesërisht e paspecifikuar	C54–C55
2-037	Neoplazëm malinje e ovarit	C56
2-038	Neoplazëm malinje e prostatës	C61
2-039	Neoplazëm malinje e vezikës (fshikëzës) urinare	C67
2-040	Neoplazëm malinje e meningeve, trurit, dhe të pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror	C70–C72
2-041	Limfoma jo-Hoçkin	C83–C85
2-042	Mieloma multiple dhe neoplazmat malinje të qelizave plazmatike	C90
2-043	Leuçemi	C92–C95
2-044	Pjesa që ngelet nga neoplazmat malinje	C17, C23–C24, C26–C31, C37–C41, C44–C49, C52–C52, C57–C60, C62–C66, C68–C69, C73–C81, C88, C96–C97

2-045	Anemitë	D50–D64
2-046	Diabeti i sheqerit	E10–E14
2-047	Malnutricioni	E40–E46
2-048	Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i substancave psikoaktive	F10–F19
2-049	Meningiti	G00, G03
2-050	Sëmundja e Alzheimer	G30
2-051	Ethja reumatizmale akute dhe sëmundjet reumatizmale kronike të zemrës	I00–I09
2-052	Sëmundjet hipertensive	I10–I13
2-053	Sëmundjet iskemike të zemrës	I20–I25
2-054	Forma të tjera të sëmundjeve të zemrës	I26–I51
2-055	Sëmundje cerebro-vaskulare	I60–I69
2-056	Ateroskleroza	I70
2-057	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit të qarkullimit	I72–I99
2-058	Gripi	J09–J11
2-059	Pneumonia	J12–J18
2-060	Infeksione të tjera akute respiratore të poshtëme	J20–J22
2-061	Sëmundje kronike respiratore të poshtëme	J40–J47
2-062	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit respirator	J00–J06, J30–J39, J60–J98
2-063	Ulçera gastrike dhe duodenale	K25–K27
2-064	Sëmundjet e mëlçisë (heparit)	K70–K76
2-065	Sëmundjet renale tubulo-intersticiale	N10–N15
2-066	Barra me perfundim abortal	O00–O07
2-067	Vdekje obstetrike direkte të tjera	O10–O92
2-068	Vdekje obstetrike indirekte	O98–O99
2-069	Gjendje të caktuara me origjinë nga periudha perinatale	P00–P96
2-070	Keqformimet kongjenitale, deformimet dhe anomali të kromozomale	Q00–Q99
2-071	Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike	R00–R99

jo-normale, të paklasifikuara tjetërkund

2-072	Të gjitha sëmundjet e tjera	D00–D48, D65–D89, E00–E07, E15–E34, E50–E88, F01–F09, F20–F99, G04–G25, G31–G98, H00–H93, K00–K22, K28–K66, K80–K92, L00–L98, M00–M99, N17–N98, O95–O97
2-073	Aksidentet e transportit	V02–V99
2-074	Rënie (rrëzim aksidental)	W00–W19
2-075	Mbytje dhe fundosje aksidentale	W65–W74
2-076	Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë	X00–X09
2-077	Helmim aksidental nga substanca të dëmshme	X40–X49
2-078	Vetëdëmtim me qëllim (i qëllimshëm)	X60–X84
2-079	Atentat (=Dhunë =Sulm)	X85–Y09
2-080	Të gjithë shkaqet e tjera të jashtme	W20–W64, W75–W99, X10–X39, X50–X59,
2-901	SARS	U04

Listë tabelare e vdekshmërisë 3

Vdekshmëria e të posalindurit dhe fëmijës

Lista e kondensuar

3-001	Disa sëmundje infektive e parazitare	A00–B99
3-002	Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive	A09
3-003	Infeksione virale dhe infeksione të tjera të specifikuara të zorrëve	A03-A08
3-004	Tuberkuloz	A15- A16
3-005	Tetanoz i të posalindurve	A33-A35
3-006	Difteri	A36
3-007	Kollë e mirë	A37
3-008	Infeksion meningokoksik	A39
3-009	Septicemi	A40-A41
3-010	Poliomieliti akut	A80
3-011	Fruthi	B05
3-012	Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV]	B20–B24
3-013	Sëmundje të tjera virale	A83-B04, B06–B19, B25–B34
3-014	Malaria	B50–B64
3-015	Pjesa tjetër e sëmundjeve infektive dhe parazitike	A23-A32, A38, A42–A49, A65–A79, A81, A83–A89, B00–B04, B06–B09, B25–B49, B58–B64, B66–B94, B99
3-016	Neoplazmat	C00–D48
3-017	Leuçemi	C91- C95
3-018	Pjesa që ngelet nga neoplazmat malinje	C00-C90, C96–C97
3-019	Pjesa që ngelet nga neoplazmat	D00-D48
3-020	Sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe disa çrregullime që prekin mekanizmat imunitare	D50-D89
3-021	Anemitë	D50–D64
3-022	Pjesa që ngelet nga sëmundjet e gjakut dhe organeve	D65-D89

gjak-formuese dhe disa çrregullime që prekin mekanizmat imunitare

3-023	Sëmundjet endokrine, sëmundjet e të ushqyerit dhe sëmundjet metabolike	E00–E88
3-024	Malnutricioni dhe defiçiensat nutriceionale	E40–E46
3-025	Pjesa që ngelet nga sëmundjet endokrine, të ushqyerit dhe metabolike	E00-E34, E65-E88
3-026	Sëmundjet e sistemit nervor	G00–G98
3-027	Meningiti	G00, G03
3-028	Pjesa që ngelet nga sëmundjet nervore	G04–G98
3-029	Sëmundjet e veshit dhe procesit mastoid	H60–H95
3-030	Sëmundjet e sistemit cirkulator	I00–I99
3-031	Sëmundjet e sistemit respirator	J00–J98
3-032	Pneumoni	J12–J18
3-033	Infeksione të tjera akute respiratore	J00–J11, J20–J22
3-034	Pjesa që ngelet e sëmundjeve të sistemit respirator	J30–J98
3-035	Sëmundjet e sistemit tretës	K00–K92
3-036	Sëmundjet e sistemit uro-gjenital	N00–N98
3-037	Gjendje të caktuara me origjinë nga periudha perinatale	P00–P96
3-038	Fetus dhe i posalindur i prekur nga faktorë amëtarë dhe komplikacione të barrës, lindjes dhe lirimit	P00–P04
3-039	Çrregullime të lidhura me zgjatjen e barrës dhe rritjen fetale	P05–P08
3-040	Traumat në lindje	P10–P15
3-041	Hipoksia intrauterine dhe asfiksia e lindjes	P20–P21
3-042	Distresi respirator i të posalindurit	P22
3-043	Pneumonia kongjenitale	P23
3-044	Gjendje të tjera respiratore të të posalindurit	P24–P28
3-045	Sepsisi bakterial i të posalindurit	P36
3-046	Omfaliti i të posalindurit me ose pa hemorragji të lehtë	P38
3-047	Çrregullime hemorragjike dhe hematologjike të fetusit dhe të posalindurit	P50–P61
3-048	Pjesa që ngelet e gjendjeve perinatale	P29, P35, P37, P39, P70–P96
3-049	Keqformimet kongjenitale, deformimet dhe anomalitë kromozomale	Q00–Q99

3-050	Hidrocefalia kongjenitale dhe spina bifida	Q03, Q05
3-051		Q00–Q02, Q04,
	Keqformimet kongjenitale të tjera të sistemit nervor	Q06–Q07
3-052	Keqformime kongjenitale të zemrës	Q20–Q24
3-053	Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit cirkulator	Q25–Q28
3-054		
	Sindroma Down dhe anomali të tjera kromozomale	Q90–Q99
3-055	Keqformime kongjenitale të tjera	Q10–Q18, Q30–Q89
3-056	Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike jo-normale, të paklasifikuara tjetërkund	R00–R99
3-057	Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes	R95
3-058	Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike jo-normale, të paklasifikuara tjetërkund	R00–R94, R96–R99
3-059	Të gjitha sëmundjet e tjera	F01–F99, H00–H59, L00–L98, M00–M99
3-060	Shkaqe të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë	V01–Y89
3-061	Aksidentet e transportit	V01–V99
3-062	Mbytje dhe fundosje aksidentale	W65–W74
3-063	Shkaqe të tjera kërcënuese ndaj frymëmarrjes	W75–W84
3-064	Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë	X00–X09
3-065	Helmim aksidental nga substanca të dëmshme	X40–X49
3-066	Atentat (=Dhunë =Sulm)	X85–Y09
3-067	Të gjithë shkaqet e tjera të jashtme	W20–W64, W75–W99, X10–X39, X50–X59, Y10–Y89
3-901	SARS	U04

Listë tabelare e vdekshmërisë 4

Vdekshmëria e të posalindurit dhe fëmijës

Lista e përzgjedhur

4-001	Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive	A09
4-002	Infeksione virale dhe infeksione të tjera të specifikuara të zorrëve	A00-A08
4-003	Tuberkuloz	A15- A16
4-004	Tetanoz	A34-A35
4-005	Difteri	A36
4-006	Kollë e mirë	A37
4-007	Infeksion meningokoksik	A39
4-008	Septicemi	A40-A41
4-009	Poliomieliti akut	A80
4-010	Fruthi	B05
4-011	Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV]	B20-B24
4-012	Sëmundje të tjera virale	A81-B04, B06-B19, B25-B34
4-013	Malaria	B50-B64
4-014	Pjesa tjetër e sëmundjeve infektive dhe parazitike	A24-A32, A38, A42-A79, B35-B49, B55-B94, B99
4-015	Leuçemi	C91- C95
4-016	Pjesa që ngelet nga neoplazmat malinje	C00-C90, C96-C97
4-017	Anemitë	D50-D64
4-018	Pjesa që ngelet nga sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe disa çrregullime që prekin mekanizmat imunitare	D65-D89
4-019	Malnutricioni dhe deficiensat nutricionale	E40-E46

4-020	Meningiti	G00, G03
4-021	Pjesa që ngelet nga sëmundjet nervore	G04–G98
4-022	Pneumoni	J12–J18
4-023	Infeksione të tjera akute respiratore	J00–J11, J20–J22
4-024	Sëmundjet e sistemit tretës	K00–K92
4-025	Fetus dhe i posalindur i prekur nga faktorë amëtarë dhe komplikacione të barrës, lindjes dhe lirim	P00–P04
4-026	Çrregullime të lidhura me zgjatjen e barrës dhe rritjen fetale	P05–P08
4-027	Traumat në lindje	P10–P15
4-028	Hipoksia intrauterine dhe asfiksia e lindjes	P20–P21
4-029	Distresi respirator i të posalindurit	P22
4-030	Pneumonia kongjenitale	P23
4-031	Gjendje të tjera respiratore të të posalindurit	P24–P28
4-032	Sepsisi bakterial i të posalindurit	P36
4-033	Omfaliti i të posalindurit me ose pa hemorragji të lehtë	P38
4-034	Çrregullime hemorragjike dhe hematologjike të fetusit dhe të posalindurit	P50–P61
4-035	Pjesa që ngelet e gjendjeve perinatale	P29, P35, P37, P39, P70–P96
4-036	Hidrocefalia kongjenitale dhe spina bifida	Q03, Q05
4-037	Keqformimet kongjenitale të tjera të sistemit nervor	Q00–Q02, Q04, Q06–Q07
4-038	Keqformime kongjenitale të zemrës	Q20–Q24
4-039	Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit cirkulator	Q25–Q28
4-040	Sindromi Down dhe anomali të tjera kromozomale	Q90–Q99
4-041	Keqformime kongjenitale të tjera	Q10–Q18, Q30–Q89
4-042	Sindroma e vdekjes së papritur të foshnjes	R95
4-043	Simptoma, shenja dhe të dhëna klinike e laboratorike jo-normale, të paklasifikuara tjetërkund	R00–R94, R96–R99

4-044	Të gjitha sëmundjet e tjera	D00–D48, E00–E34, E65–E88, F01–F99, H00– H95, I00–I99, J30–J98, L00–L98, M00–M99, N00–N98
4-045	Aksidentet e transportit	V01–V99
4-046	Mbytje dhe fundosje aksidentale	W65–W74
4-047	Shkaqe të tjera kërcënuese ndaj frymëmarrjes	W75–W84
4-048	Ekspozim në tym, zjarr dhe flakë	X00–X09
4-049	Helmim aksidental nga substanca të dëmshme	X40–X49
4-050	Atentat (=Dhunë =Sulm)	X85–Y09
4-051	Të gjithë shkaqet e tjera të jashtme	W00–W64, W85–W99, X10–X39, X50–X84, Y10–Y89
4-901	SARS	U04

Listë tabelare e sëmundshmërisë

001	Kolera	A00
002	Ethet tifoide dhe paratifoide	A01
003	Shigeloza	A03
004	Amebiaza	A06
005	Diarre dhe gastroenterit me origjinë të supozuar infektive	A09
006	Infeksione virale dhe infeksione të tjera të specifikuar të zorrëve	A02, A04–A05, A07–A08
007	Tuberkuloz i aparatit respirator	A15–A16
008	Tuberkuloz i organeve të tjera	A17–A19
009	Murtaja	A20
010	Bruceloza	A23
011	Lepra	A30

012	Tetanoz i të porsalindurve	A33
013	Tetanoz tjetër	A34-A35
014	Difteri	A36
015	Kollë e mirë	A37
016	Infeksion meningokoksik	A39
017	Septicemi streptokoksike	A40-A41
018	Sëmundje të tjera bakteriale	A21-A22, A24-A28, A31-A32, A38, A42-A49
019	Sifiliz kongjenital	A50
020	Sifiliz i hershëm	A51
021	Sifiliz tjetër	
022	Infeksion gonokoksik	A54
023	Sëmundje e klamidies seksualisht e transmetueshme	A55-A56
024	Infeksione të tjera me mekanizëm kryesisht seksual transmetimi	A57-A64
025	Ethe të përsëritura	A71
026	Trakoma	A71
027	Ethet e tifos	A75
028	Poliomieliti akut	A80
029	Tërbimi	A82
030	Encefaliti viral	A83-A86
031	Ethet e verdha	A95
032	Ethet virale me-transmetim-nga-artropodët dhe ethet virale hemorragjike	A92-A94, A96-A99
033	Infeksionet nga viruset e herpesit	B00
034	Variçela dhe zoster	B01-B02
035	Fruthi	B05
036	Rubela	B06
037	Hepatiti B akut	B16
038	Hepatite të tjera	B15, B17-B19
039	Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane të fituar [HIV]	B20-B24
040	Shytat	B26
041	Sëmundje të tjera virale	A81, A87-A89, B03-B04, B07-B09, B25, B27-B34
042	Mykozat	B35-B49

043	Malaria	B50–B54
044	Leishmaniaza	B55
045	Tripanozomiaza	B56
046	Shistozomiaza	B65
047	Infeksione të tjera krimbash	B66
048	Ekinokokoza	B67
049	Drankuliaza	B72
050	Onkocerkiaza	B73
051	Filariaza	B74
052	Sëmundjet e krimbave gremç	B76
053	Helmintiaza të tjera	B68–B71, B75, B77–B83
054	Pasoja të tuberkulozit	B90
055	Pasoja të poliomyelilit	B91
056	Pajsoa të leprës	B92
057	Sëmundje të tjera infektive dhe parazitare	A65–A67, A69–A70, A74, A77–A79, B58–B64, B85–B89, B94, B99
058	Neoplazmat malinje të buzës, hapësirës së gojës dhe faringut	C00–C14
059	Neoplazëm malinje e ezofagut	C15
060	Neoplazëm malinje e stomakut	C16
061	Neoplazëm malinje e zorrës së trashë	C18
062	Neoplazëm malinje e bashkimit rekto-sigmoidal, rektumit, anusit dhe kanalit anal	C19–C21
063	Neoplazëm malinje e heparit dhe kanaleve biliare intrahepatike	C22
064	Neoplazëm malinje e pankreasit	C25
065	Të tjera neoplazma malinje të organeve digjестive	C17, C23–C24, C26
066	Neoplazëm malinje e laringut	C32
067	Neoplazëm malinje e trakesë, bronkut dhe mushkërisë	C33–C34
068	Të tjera neoplazma malinje të organeve respiratore dhe atyre intratorakale	C30–C31, C37–C39
069	Neoplazëm malinje e kockës dhe kartilagos artikulare	C40–C41
070	Melanoma malinje e lëkurës	C43
071	Të tjera neoplazma malinje të lëkurës	C44
072	Neoplazma malinje të indit të butë dhe mezotelial	C45–C49

073	Neoplazëm malinje e gjirit	C50
074	Neoplazëm malinje e qafës së mitrës	C53
075	Neoplazëm malinje e uterusit, pjesërisht e paspecifikuar	C54- C55
076	Tjetër neoplazëm malinje e organeve gjenitale femërore	C51-C52, C56-C58
077	Neoplazëm malinje e prostatës	C61
078	Tjetër neoplazëm malinje e organeve gjenitale mashkullore	C60, C62-C63
079	Neoplazëm malinje e vezikës (fshikëzës) urinare	C67
080	Tjetër neoplazëm malinje e traktit urinar	C64-C66, C68
081	Neoplazëm malinje e syrit dhe anekseve	C69
082	Neoplazëm malinje e trurit	C71
083	Neoplazëm malinje e pjesëve të tjera të sistemit nervor qendror	C70, C72
084	Neoplazëm malinje e zonave të tjera të shumëfishta, sekondare dhe të keqpërcaktuara	C73-C80, C97
085	Sëmundja Hoçkin	C81
086	Limfoma jo-Hoçkin	C82- C85
087	Leuçemi	C91- C95
088	Të tjera neoplazma malinje të indit limfoid, hematopoetik dhe të lidhura me to	C88-C90, C96
089	Karcinoma in situ e qafës së mitrës	D06
090	Neoplazma beninje e lëkurës	D22-D23
091	Neoplazma beninje e gjoksit	D24
092	Leiomioma e mitrës	D25
093	Neoplazma beninje e ovarit	D28
094	Neoplazma beninje e organeve urinare	D30
095	Neoplazma beninje e trurit dhe pjesëve të tjera të sistemit nervor	D33
096	Neoplazma të tjera beninje in situ, dhe të panjohura e të papërcaktuara	D00-D05, D07-D21, D26, D28-D29, D31-D32, D34-D48
097	Anemia hekur-deficitare	D50
098	Anemi të tjera	D51-D64
099	Gjendje hemorragjike dhe sëmundje të tjera të gjakut dhe organeve gjak-formuese	D65-D77
100	Çrregullime të caktuara që prekin mekanizmat imunitare	D80-D89
101	Çrregullime të tiroides nga mungesa e jodit	E00-E02
102	Tirotoksikoza	E05

103	Sëmundje të tjera të tiroides	E03–E04, E06–E07
104	Diabeti i sheqerit	E10–E14
105	Malnutricioni	E40–E46
106	Mungesa e vitaminës A	E50
107	Mungesa të tjera vitaminike	E51–E56
108	Pasoja të kequshqyerjes dhe mungesave nutricionalë	E64
109	Obeziteti	E66
110	Zvogëlim i volumit	E86
111	Çrregullime të tjera endokrine, nutricionalë dhe metabolike	E15–E35, E58–E63, E65, E67–E85, E87–E90
112	Demencia	F00–F03
113	Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i alkolit	F10
114	Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i substancave psikoaktive	F11–F19
115	Skizofrenia dhe çrregullimet skizotipike dhe deluzionale	F20–F29
116	Çrregullimet e humorit [afektive]	F30–F39
117	Çrregullimet neurotike, të lidhura me stresin dhe somatoforme	F40–F48
118	Prapambetja mendore	F70–F79
119	Të tjera çrregullime mendore dhe të sjelljes	F04–F09, F50–F69, F80–F99
120	Sëmundje inflamatorë të sistemit nervor qendror	G00–G09
121	Sëmundja e Parkinsonit	G20
122	Sëmundja e Alzheimerit	G30
123	Skleroza multiple	G35
124	Epilepsia	G40–G41
125	Migrena dhe sindroma të tjera të dhimbjes së kokës	G43–G44
126	Sulmet ishemike cerebrale tranziente dhe sindromat e lidhura me to	G45
127	Çrregullimet e nervave, rrënjës së nervit dhe pleksave nervore	G50–G59
128	Paraliza cerebrale dhe sindroma të tjera paralitike	G80–G83
129	Sëmundje të tjera të sistemit nervor	G10–G14, G21–G26, G31–G32, G36–G37, G46–G47, G60–G73, G90–G99
130	Inflamacion i qepallës	H00–H01

131	Konjuktiviti dhe çrregullime të tjera të konjuktives	H10–H13
132	Keratiti dhe çrregullime të komesë dhe sklerës	H15–H19
133	Katarakti dhe çrregullime të lentes	H25–H28
134	Shkëputje të retinës dhe çarje të saj	H33
135	Glaukoma	H40–H42
136	Strabizmi	H49–H50
137	Çrregullime të refraksionit dhe akomodimit	H52
138	Verbim dhe shikim i ulur	H54
139	Sëmundje të tjera të syrit dhe anekseve	H02–H06, H20–H22, H30–H32, H34–H36, H43–H48, H51, H53, H55–H59
140	Otiti media dhe sëmundje të tjera të veshit të mesëm dhe mastoidit	H65–H75
141	Humbje e dëgjimit	H90–H91
142	Sëmundje të tjera të veshit dhe procesit mastoid	H60–H62, H80–H83, H92–H95
143	Ethja reumatizmale akute	I00–I02
144	Sëmundjet reumatizmale kronike të zemrës	I05–I99
145	Hipertensioni esencial (primar)	I10
146	Sëmundje të tjera hipertensive	I11–I15
147	Infarkti akut i miokardit	I21–I22
148	Sëmundje të tjera iskemike të zemrës	I20, I23–I25
149	Embolia pulmonare	I26
150	Çrregullimet e përçimit dhe artimitë kardiake	I44–I49
151	Insuficiensa kardiake	I50
152	Forma të tjera të sëmundjeve të zemrës	I27–I43, I51–I52
153	Hemorragjia intrakraniale	I60–I62
154	Infarkti cerebral	I63
155	Insulti cerebral i paspecifikuar si hemorragji apo infarkt	I64
156	Sëmundje të tjera cerebro-vaskulare	I65–I69
157	Ateroskleroza	I70
158	Sëmundje të tjera periferike të sistemit të qarkullimit	I73
159	Embolizëm arterial dhe trombozë	I74
160	Sëmundje të tjera të arterieve, arteriolave dhe kapilareve	I71–I72, I77–I79

161	Flebit, tromboflebit, embolizëm venoz dhe trombozë	I80–I82
162	Vena varikoze të ekstremiteteve të poshtme	I83
164	Sëmundje të tjera të sistemit cirkulator	I85–I99
165	Faringit akut dhe tonsilit akut	J02–J03
166	Laringit akut dhe trakeit	J04
167	Infeksione akute respiratore të sipërme	J00–J01, J05–J06
168	Gripi	J09–J11
169	Pneumoni	J12–J18
170	Bronkit akut dhe bronkiolit akut	J20–J21
171	Sinuzit kronik	J32
172	Sëmundje të tjera të hundës dhe sinuseve nazale	J30–J31, J33–J34
173	Sëmundje kronike e tonsilave dhe adenoideve	J35
174	Sëmundje të tjera të traktit respirator të sipërm	J36–J39
175	Bronkit, emfizemë, dhe sëmundje obstruktive pulmonare të tjera	J40–J44
176	Astma	J45–J46
177	Bronkoektazia	J47
178	Pneumokonioza	J60–J65
179	Sëmundje të tjera të sistemit respirator	J22, J66–J99
180	Kariesi dentar	K02
181	Çrregullime të tjera të dhembëve dhe strukturave mbështetëse	K00–K01, K03–K08
182	Sëmundje të tjera të aktivitetit oral, gjendrave të pështymës dhe nofullave	K09–K14
183	Ulcera gastrike dhe duodenale	K25–K27
184	Gastriti dhe duodeniti	K29
185	Sëmundje të tjera të ezofagut, stomakut dhe duodenit	K20–K23, K28, K30–K31
186	Sëmundje të apendiksit	K35–K38
187	Hernie inguinale	K40
188	Hernie të tjera	K41–K46
189	Sëmundja e Crohn dhe koliti ulceroz	K50–K51
190	Ileusi paralitik dhe bllokimi intestinal pa hernie	K56
191	Sëmundja divertikulare e zorreve	K57
192	Sëmundje të tjera të zorreve dhe peritoneumit	K52–K55, K58–K67
193	Sëmundja alkolike e melçisë	K70
194	Semndje të tjera të melçisë	K71–K77

195	Kolelitiaza dhe kolecistiti	K80–K81
196	Pankreatiti akut dhe sëmundje të tjera të pankreasit	K85–K86
163	Hemorroidet	K64
197	Sëmundje të tjera të sistemit digjektiv	K82–K83, K87–K93
198	Infeksione të lëkurës dhe indit subkutan	L00–L08
199	Sëmundje të tjera të lëkurës dhe indit subkutan	L10–L99
200	Artriti reumatoid dhe poliatropati të tjera inflamatore	M05–M14
201	Atroza	M15–M19
202	Deformitete të fituara të gjymtyrëve	M20–M21
203	Sëmundje të tjera të gjymtyrëve	M00–M03, M22–M25
204	Çrregullime sistemike të indit lidhor	M30–M36
205	Çrregullime cervikale dhe të disqeve ndërvertebrale të tjera	M50–M51
206	Dorsopati të tjera	M40–M49, M53–M54
207	Çrregullime të indit të butë	M60–M79
208	Çrregullime të densitetit dhe strukturës së kockës	M80–M85
209	Osteomieliti	M86
210	Sëmundje të tjera të sistemit muskuloskeletal dhe indit lidhor	M87–M99
211	Sindromat nefritike progresive akute dhe të shpejta	N00–N01
212	Sëmundje të tjera glomerulare	N02–N08
213	Sëmundjet tubolo-intersticiale renale	N10–N16
214	Insuficiensa renale	N17–N19
215	Urolitiaza	N20–N23
216	Cistiti	N30
217	Sëmundje të tjera të sistemit urinar	N25–N29, N31–N39
218	Hiperplazia e prostatës	N40
219	Çrregullime të tjera të prostatës	N41–N42
220	Hidrocele dhe spermatocele	N43
221	Lafshë abundante, fimoze dhe parafimozë	N47
222	Sëmundje të tjera të organeve gjenitale mashkullore	N44–N46, N48–N51
223	Çrregullime të gjirit	N60–N64
224	Salpingit dhe oforit	N70
225	Sëmundje inflamatore e qafës së mitrës	N72
226	Sëmundje të tjera inflamatore të organeve gjenitale femërore	N71, N73–N77
227	Endometrioza	N80

228	Prolapse gjenital femëror	N81
229	Çrregullime jo-inflamatore të ovarit, tubit të fallopit dhe ligamentit të gjerë	N83
230	Çrregullimet e menstruacionit	N91-N92
231	Çrregullime menopauzale dhe perimenopauzale	N95
232	Infertiliteti femëror	N97
233	Çrregullime të tjera të traktit genitourinar	N82, N84-N90, N93-N94, N96, N98-N99
234	Abort spontan	O03
235	Abort mjekësor	O04
236	Shtatzëni të tjera me rezultat abortiv	O00-O02, O05-O08
237	Edema, proteinuria dhe çrregullimet hipertensive në shtatzëni, lindje dhe paslindje	O10-O16
238	Placenta e shkurtër, shkëputje e parakohëshme e placentës dhe hemorragji paralindjes	O44-O46
239	Kujdes tjetër për nënën të lidhur me fetusin dhe kavitetin amniotik dhe probleme të mundshme me lindjen	O30-O43, O47-O48
240	Lindje e bllokuar	O64-O66
241	Hemorragji pas lindjes	O72
242	Komplikacione të tjera të lindjes dhe shtatzënisë	O20-O29, O60-O63, O67-O71, O73-O75, O81-O84
243	Lindje e vetme spontane	O80
244	Komplikacione të lidhura kryesisht me paslindjen dhe gjendje të tjera obstetrike, të paklasifikuara tjetërkund	O85-O99
245	Fetus dhe i porsalindur i prekur nga faktorë amtare dhe nga komplikacione të shtatzënisë, shterzimit dhe lindjes	P00-P04
246	Rritje e ngadaltë fetale, kequshqyerje fetale dhe çrregullime të lidhura me shtatezaninë e shkurtër dhe peshën e ulët në lindje	P05-P07
247	Trauma në lindje	P10-P15
248	Hipoksi intrauterine dhe asfiksi në lindje	P20-P21
249	Çrregullime të tjera respiratore që dalin në periudhën perinatale	P22-P28
250	Infeksionet kongjenitale dhe semundjet parazitare	P35-P37
251	Sëmundje të tjera specifike të periudhës perinatale	P38-P39
252	Sëmundje hemolitike e fetusit dhe të porsalindurit	P55
253	Gjendje të tjera që dalin në periudhën perinatale	P08, P29, P50-P54, P56-P96

254	Spina bifida	Q05
255	Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit nervor	Q00–Q04, Q06–Q07
256	Keqformime të tjera kongjenitale të sistemit cirkulator	Q20–Q28
257	Buza dhe qiellza e çarë	Q35–Q37
258	Mungesa, atrezia dhe stenoza e zorrës së hollë	Q41
259	Keqformime të tjera të lindura të sistemit tretës	Q38–Q40, Q42–Q45
260	Testikul i pazbritur	Q53
261	Keqformime të tjera të sistemit genitourinar	Q50–Q52, Q54–Q64
262	Deformime të lindura të koksofemoralit	Q65
263	Deformime të lindura të këmbës	Q66
264	Keqformime të lindura të tjera dhe deformime të sistemit muskuloskeletal	Q67–Q79
265	Keqformime të tjera të lindura	Q10–Q18, Q30–Q34, Q80–Q89
266	Anomali kromozomale të paklasifikuara tjetërkund	Q90–Q99
267	Dhimbje abdominale dhe pelvike	R10
268	Ethe me origjinë të papercaktuar	R50
269	Senelitet	R54
270	Simptoma, shenja dhe gjetje anormale laboratorike dhe klinike të tjera, të paklasifikuara tjetërkund	R00–R09, R11–R49, R51–R53, R55–R99
271	Frakturë e kafkës dhe kockave të fytyrës	S02
272	Frakturë e qafës, toraksit ose pelvisit	S12, S22, S32, T08
273	Frakturë e femurit	S72
274	Frakturë e kockave të gjymtyrëve të tjera	S42, S52, S62, S82, S92, T10, T12
275	Fraktura që përfshijnë shumë rajone të trupit	T02
276	Dislokime, përdredhje, tërheqje të rajoneve specifike të trupit	S03, S13, S23, S33, S43, S53, S63, S73, S83, S93, T03
277	Dëmtime të syrit dhe orbitës	S05
278	Dëmtim intrakranial	S06
279	Dëmtime të organeve të tjera të brendshme	S26–S27, S36–S37
280	Dëmtime shtypëse dhe amputime traumatike të rajoneve specifike të shumëfishta të trupit	S07–S08, S17–S18, S28, S38, S47–S48, S57–S58, S67–S68, S77–S78, S87–S88, S97–S98, T04–T05

281	Dëmtime të tjera specifike, të papërcaktuara të shumëfishta të rajoneve të trupit	S00–S01, S04, S09–S11, S14–S16, S19–S21, S24–S25, S29–S31, S34–S35, S39–S41, S44–S46, S49–S51, S54–S56, S59–S61, S64–S66, 69–S71, S74–S76, S79–S81, S84–S86, S89–S91, S94–S96, S99, T00–T01, T06–T07, T09, T11, T13–T14
282	Efekte të trupit të huaj që hyn nga vrimat normale	T15–T19
283	Djegje dhe gërryerje	T20–T32
284	Helmim nga barnat dhe substancat biologjike	T36–T50
285	Efektet toksike të substancave me burim kryesisht jo-mjekësor	T51–T65
286	Sindromat e keqtrajtimit	T74
287	Efekte të tjera dhe të paspecifikuara të shkaqeve të jashtme	T33–T35, T66–T73, T75–T78
288	Komplikacione të caktuara të hershme të traumës dhe komplikacioneve të kirurgjise dhe kujdesit mjekësor, të paklasifikuar tjetërkund	T79–T88
289	Pasojat të dëmtimeve, helmimeve dhe pasojave të tjera të shkaqeve të jashtme	T90–T98
290	Persona që takojnë shërbimet shëndetësore për ekzaminime dhe hulumtime	Z00–Z13
291	Status asimptomatik infektimi me HIV	Z21
292	Persona të tjere me rreziqe shëndetësore të mundshme si pasojë e sëmundjeve të komunikueshme	Z20, Z22–Z29
293	Manaxhim i kontraktivëve	Z30
294	Depistim prenatal dhe mbikqyerje tjetër e shtatzënisë	Z34–Z36
295	Të porsalindur të gjallë sipas vendit të lindjes	Z38
296	Kujdes pas lindjes dhe ekzaminim	Z39
297	Persona që vizitojnë shërbimet shëndetësore për procedura të caktuara dhe kujdes shëndetësor	Z40–Z54
298	Persona që vizitojnë shërbimet shëndetësore për arsye të tjera	Z31–Z33, Z37, Z55–Z99
901	SARS	U04

Përkufizime

Përkufizime

Shënim: Këto përkufizime janë adoptuar nga Asambleja Botërore e Shëndetit (rezoluta WHA20.19 dhe WHA43.24) nën Artikullin 23 të Kushtetutës së Organizatës Botërore të Shëndetësisë.

1. Shkaqet e vdekjes

Shkaqet e vdekjes, që do të vendosen në çertifikatën mjekësore si shkak i vdekjes, janë të gjitha ato sëmundje, gjendje sëmundjesh ose dëmtime që ose kanë rezultuar në ose kanë kontribuar në vdekje dhe në rrethanat e aksidentit ose dhunës që rezultoi në dëmtime të tilla.

2. Shkak bazë (=themelor) i vdekjes

Shkak bazë i vdekjes është (a) sëmundja ose dëmtimi që filloi zinxhirin e ngjarjeve që përfundoi me vdekje, ose (b) rrethanat e aksidentit ose dhunës që prodhoi dëmtimin fatal.

3. Përkufizimet lidhur me vdekshmërinë fetale, perinatale, neonatale dhe foshnjore

3.1. *Lindje e gjallë*

Lindje e gjallë është nxjerrja ose ekstraktimi i plotë prej nënës i një produkti konceptioni, pavarësisht nga kohëzgjatja e shtatzënisë, i cili, pas një ndarje të tillë, merr frymë ose tregon shenja jete, si rrahje të zemrës, pulsime të kordonit umbilikal, ose lëvizje të vullnetshme të muskujve, pavarësisht nëse kordoni umbilikal është prerë apo placenta është akoma e ngjitur; çdo produkt i tillë i një lindje konsiderohet i gjallë.

3.2. *Vdekje e fetusit [fetus i lindur i vdekur]*

Vdekja fetale është vdekja para nxjerrjes ose ekstraktimit të plotë prej nënës i një produkti konceptioni, pavarësisht kohëzgjatjes së shtatzënisë; vdekja tregohet nga fakti që pas një ndarje të tillë fetusin nuk merr frymë dhe nuk tregon shenja jete, si rrahje të zemrës, pulsime të kordonit umbilikal, ose lëvizje të përcaktuara të vullnetshme të muskujve.

3.3. *Pesha në lindje*

Pesha e parë që fetusit ose i porsalinduri kanë pas lindjes.

3.4. Peshë e ulët në lindje

Më pak se 2500 gr (deri në, përfshirë dhe, 2499 gr)

3.5. Peshë shumë e ulët në lindje

Më pak se 1500 gr (deri në, përfshirë dhe, 1499 gr)

3.6. Peshe ekstremisht e ulët në lindje

Më pak se 1000 gr (deri në, përfshirë dhe, 999 gr)

3.7. Mosha e barrës

Kohëzgjatja e barrës matet nga dita e parë e menstruacioneve të fundit normale. Mosha e barrës shprehet në ditë ose në javë të plota apo të mbushura (p.sh. ngjarjet që ndodhin nga 280 deri në 286 ditë të mbushura pas fillimit të menstruacioneve të fundit normale konsiderohen të kenë ndodhur në javën e 40-të të barrës).

3.8. Para kohe

Më pak se 37 javë të mbushura (më pak se 259 ditë) të barrës.

3.9. Në kohë

Nga 37 javë të mbushura deri në më pak se 42 javë të mbushura (259 deri 293 ditë) të barrës.

3.10. Pas kohe

42 javë të mbushura ose më shumë (294 ditë ose më shumë) të barrës.

3.11. Periudha perinatale

Periudha perinatale fillon pas mbushjes së javës së 22-të (154 ditë) barre (koha kur pesha është 500gr), dhe mbaron 7 ditë të mbushura pas lindjes.

3.12. Periudha neonatale

Periudha neonatale fillon në lindje dhe përfundon në ditën e 28-të pas lindjes. Vdekjet neonatale (vdekjet ndër lindje të gjalla gjatë 28 diteve të para) mund të ndahen në vdekje neonatale të hershme, që ndodhin gjatë 7 ditëve të para, dhe vdekje neonatale të vona, që ndodhin pas ditës së 7 por para ditës së 28 pas lindjes.

Shënime mbi përkufizimet

- i. Për lindjet e gjalla, pesha në lindje duhet të matet, nëse mundet, në orën e parë pas lindjes, para se të ndodhë humbja e madhe në peshë pas lindjes. Ndërkohë që kategoritë statistikore përfshijnë ndarjet në grupe me nga 500 gr për peshën e lindjes, pesha nuk duhet të matet sipas atyre grup-peshave. Pesha e saktë duhet matur e regjistruar me shkallën e saktësisë në të cilën është matur.
- ii. Përkufizimet e 'vogël', 'shumë e vogël' dhe 'ekstremisht e vogël' nuk përbëjnë kategori që janë ekskluzive dhe përjashtuese me njëra-tjetrën. Poshtë kufinjve të përcaktuar, ato janë gjithëpërfshirëse dhe kanë mbivendosje (p.sh. 'e vogël' përfshin 'shumë e vogël' dhe 'ekstremisht e vogël', ndërkohë që 'shumë e vogël' përfshin 'ekstremisht e vogël').
- iii. Mosha e barrës është një burim i shpeshtë konfuzioni kur përllogaritjet bazohen në datat e menstruacioneve. Për qëllime të përllogaritjes të moshës së barrës nga dita e parë e fillimit të menstruacioneve deri në datën e lindjes, duhet mbajtur parasysh që dita e parë është dita 0, ditët 7-13 janë 'java e 1-rë e mbushur', dhe java e 40-të e shtatzënisë është sinonim i javës së 39-të të mbushur. Kur data e menstruacioneve të fundit nuk është e mundur për t'u regjistruar, mosha e barrës duhet të bazohet në vlerësimin më të mirë të mundshëm klinik. Me qëllim për të shmangur keqkuptimet, tabelimet duhet të japin si javët ashtu dhe ditët e mbushura.
- iv. Mosha në vdekje gjatë ditës së parë të jetës (dita 0) duhet të regjistrohet në njësi të minutave dhe orëve të jetës të mbushura. Për ditën e dytë (dita 1), të tretën (dita 2) dhe përgjatë 27 ditëve të mbushura të jetës, mosha në vdekje duhet regjistruar në ditë.

4. Përkufizimet lidhur me vdekshmërinë amtare

4.1. Vdekjet amtare

Një vdekje amtare është vdekja e gruas shtatzënë ose brenda 42 ditësh nga ndërprerja e shtatzënisë, pavarësisht nga kohëzgjatja dhe vendi i shtatzënisë, nga çdo shkak që lidhet me ose përkeqëson shtatzëninë ose menaxhimin e saj, por jo prej shkaqeve aksidentale ose incidentale.

4.2. Vdekjet e vona amtare

Një vdekje e vonë amtare është vdekja e gruas nga shkaqe direkte ose indirekte obstetrikale më shumë se 42 ditë, por më pak se një vit pas ndërprerjes së shtatzënisë.

4.3. *Vdekjet e lidhura me shtatzënitë (vdekjet që ndodhin gjatë shtatzënisë, lindjes ose paslindjes.*

Një vdekje e lidhur me shtatzëninë është vdekja e gruas ndërkohë që është shtatzënë ose brenda 42 ditësh pas ndërprerjes së shtatzënisë, pavarësisht nga shkaku i vdekjes.

Vdekjet amtare duhet të ndahen në dy nën-grupe:

4.4. *Vdekjet obstetrike direkte*

Vdekjet obstetrike direkte janë ato që vijnë si pasojë e komplikacioneve obstetrike të gjendjes së shtatzënisë (shtatzënia, lindja dhe paslindja), nga ndërhyrjet, trajtimi jo korrekt ose mungesa e tij, ose prej një zinxhiri ngjarjesh që burojnë prej nga si më sipër.

4.5. *Vdekjet obstetrike indirekte*

Vdekjet obstetrike indirekte janë ato që vijnë si pasojë e sëmundjeve ekzistuese ose sëmundjeve që dalin gjatë shtatzënisë dhe që nuk janë si pasojë e shkaqeve direkte obstetrike, por të cilat u rënduan nga efektet fiziologjike të shtatzënisë.

Rregullorja lidhur me nomenklaturën

Rregullorja lidhur me nomenklaturën

(përfshin mbledhjen dhe publikimin e statistikave)
lidhur me sëmundjet dhe shkaqet e vdekjeve

Asambleja e Njëzetë Botërore e Shëndetit,

Duke marrë në konsideratë rëndësinë e mbledhjes dhe publikimit të statistikave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në mënyrë të krahasueshme;

Duke pasur parasysh Artikujt 2(s), 21(b), 22 dhe 64 të Kushtetutës së Organizatës Botërore të Shëndetësisë,

ADOPTON, këtë ditë të njezet-e-dytë të Majit 1967, Rregulloren e Nomenklaturës 1967; këto rregullore mund të citohen si Rregulloret e Nomenklaturës së OBSH-së.

Artikulli 1

Anëtarët e Organizatës Botërore të Shëndetësisë, për të cilët këto Rregullore do të hyjnë në fuqi sipas Artikullit 7, më poshtë do të njihen si Anëtarët.

Artikulli 2

Anëtarët, që mbledhin statistikat e vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë, do ta bëjnë këtë në përputhje me vizionin e revizionit aktual të Klasifikimit Ndërkombëtar Statistikor të Sëmundjeve, Dëmtimeve dhe Shkaqeve të Vdekjes, siç adoptohen herë pas herë nga Asembleja Botërore e Shëndetit. Ky klasifikim mund të citohet si Klasifikimi Ndërkombëtar i Sëmundjeve (ICD).

Artikulli 3

Gjatë mbledhjes dhe publikimit të statistikave të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë, Anëtarët do të plotësojnë me sa të jetë e mundur rekomandimet e bëra nga Asambleja Botërore e Shëndetit lidhur me

klasifikimin, procedurën e kodimit, grup-moshat, zonat territoriale që duhen identifikuar, dhe standarde dhe përkufizime të tjera të vlefshme.

Artikulli 4

Anëtarët do të mbledhin dhe publikojnë çdo vit kalendarin vjetor të statistikave lidhur me shkaqet e vdekjeve për territorin metropolitan si një i tërë ose për çdo pjesë ku informacioni të jetë i mundshëm, dhe do të tregojë zonat të cilat mbulojnë statistikën.

Artikulli 5

Anëtarët do të adoptojnë një formë çertifikate mjekësore të shkaqeve të vdekjes që jep deklaratën mbi gjendjen e sëmundshmërisë ose dëmtimeve që vijnë prej ose shkaktojnë vdekjen, me një tregues të qartë të shkakut bazë apo themelor të vdekjes.

Artikulli 6

Çdo anëtar do t'i japë Organizatës, konform Artikullit 64 të Kushtetutës, sipas kërkesës, statistikën e përgatitura sipas kësaj Rregulloreje, dhe të pakomunikuara sipas Artikullit 63 të Kushtetutës.

Artikulli 7

1. Kjo Rregullore do të hyjë në fuqi në ditën e parë të Janarit 1968.
2. Pas hyrjes në fuqi, kjo Rregullore do të, me përjashtim të rregullave të shkruara më poshtë, zëvendësojë, si midis Anëtarëve që lidhin këtë Rregullore dhe midis Anëtarëve dhe Organizatës, parashikimet e Rregullores të Nomenklaturës të 1948 dhe revizioneve pasuese të saj.
3. Çdo Revizion i Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, adoptuar nga Asambleja Botërore e Shëndetit në vijim të Artikullit 22 të Kushtetutës së Organizatës, do të hyjë në fuqi në atë datë siç përshkruhet nga Asambleja Botërore e Shëndetit dhe do të, në varësi të përjashtimeve të përshkruara këtu e tutje, zëvendësojë çdo klasifikim të mëparshëm.

Artikulli 8

1. Periudha e dhënë në zbatimin e Artikullit 22 të Kushtetutës së Organizatës për hedhje poshtë ose rezervim do të jetë gjashtë muaj nga data e njoftimit të Drejtorit të Përgjithshëm për adoptimin e kësaj Rregullore nga Asambleja

Botërore e Shëndetit. Çdo hedhje poshtë ose rezervim i marrë nga Drejtori i Përgjithshëm pas mbarimit të këtij afati do jetë i pavlerë.

2. Parashikimet e paragrafit 1 të këtij Artikulli do të zbatohen për çdo revizion të mëparshëm të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve të adoptuar nga Asambleja Botërore e Shëndetësisë në vijim të Artikullit 2 të kësaj Rregullore.

Artikulli 9

Çdo hedhje poshtë, në tërësi ose në pjesë të veçanta të çdo rezervimi, i kësaj Rregulloreje ose i tërë Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, ose të revizioneve të tyre, mund të tërhiqet në çdo kohë duke njoftuar Drejtorin e Përgjithshëm.

Artikulli 10

Drejtori i Përgjithshëm do të njoftojë të gjithë Anëtarët për adoptimin e kësaj Rregullore, për adoptimin e çdo revizioni të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, si dhe për çdo njoftim të marrë prej tij sipas Artikullit 8 dhe 9.

Artikulli 11

Tekstet origjinale të kësaj Rregullore do të depozitohen në Arkivat e Organizatës. Kopje të vërteta të çertifikuara do t'u dërgohen nga Drejtori i Përgjithshëm të gjithë Anëtarëve. Me hyrjen në fuqi të kësaj Rregullore, kopje të vërteta të çertifikuara do t'i dërgohen nga Drejtori i Përgjithshëm Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara për regjistrim në përputhje me Artikullin 102 të Kartës së Kombeve të Bashkuara.

Me besim, ne kemi ngritur dorën në Gjenevë këtë ditë të njëzet-e-dy-të të Majit 1967.

(firmosur) VTH Gunaratne

President i

Asamblesë Botërore të Shëndetit

(firmosur) MG Candau

Drejtor i Përgjithshëm i

Organizatës Botërore të Shëndetësisë

**KLASIFIKIMI STATISTIKOR NDËRKOMBËTAR I SËMUNDJEVE DHE
PROBLEMEVE TË LIDHURA ME SHËNDETIN**

Revizioni i 10-të

Vëllimi 2

Manuali i instruksioneve

Botimi i pestë

2016

1. Hyrje

Ky vëllim i Rishikimit të Dhjetë të *Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve dhe Problemeve të Lidhura me Shëndetin* (ICD-10) përmban udhëzues për regjistrimin dhe kodimin, së bashku me shumë materiale të reja në aspektin praktik të përdorimit të klasifikimit, ashtu si dhe një pasqyrë të historikut të klasifikimit. Ky material paraqitet si një vëllim i ndarë për përdorim të lehtë kur referencat nevojiten të bëhen në të njëjtën kohë me klasifikimin (Vëllimi 1) dhe instruksionet për përdorimin e tij. Instruksionet e detajuara për përdorimin e Indeksit Alfabetik përmbahen në instruksionet e Vëllimit 3.

Ky material siguron një përshkrim bazë të ICD së bashku me instruksionet praktike për kodet e vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë dhe udhëzuesit për paraqitjen dhe interpretimin e të dhënave. Nuk është parashikuar të sigurohet trajnim i hollësishëm në përdorimin e ICD. Materiali i përfshirë këtu nevojitet të ndiqet nga kurse formale të instruksioneve, që lejojnë praktikën e gjerë në regjistrat e thjeshtë dhe diskutim të problemeve.

Nëse problemet e dala nga përdorimi i ICD nuk mund të zgjidhen lokalisht ose me ndihmën e zyrave kombëtare të statistikave, këshillimi vihet në dispozicion nga Qendrat e Bashkëpunimit të OBSH për Familjen e Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve (shih Vëllimin 1, faqet e hyrjes).

2. Përshkrimi i klasifikimit statistikor ndërkombëtar të sëmundjeve dhe problemeve të lidhura me shëndetin

2.1 Qëllimi dhe zbatueshmëria

Klasifikimi i sëmundjeve mund të përcaktohet si sistem i kategorive, në të cilën diagnozat e sëmundjes caktohen sipas kriterëve të vendosura. Qëllimi i ICD është të lejojë analizën e regjistrimeve sistematike, interpretimin dhe krahasimin e të dhënave të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë të mbledhura në shtete ose zona të ndryshme dhe në kohë të ndryshme. ICD përdoret për të përkthyer diagnozat e sëmundjeve dhe probleme të tjera shëndetësore nga fjalët në kodin alfanumerik, që lejon grumbullim të lehtë, rregullim dhe analizë të të dhënave.

Në praktikë ICD është kthyer në një klasifikim ndërkombëtar të standardeve diagnostike për të gjitha qëllimet e epidemiologjisë së përgjithëshme dhe shumë qëllime të menaxhimit shëndetësor. Këto përfshijnë analizën e situatës së përgjithëshme shëndetësore në lidhje me parametra të tjerë, si karakteristikat dhe rrethanat e individëve të prekur. ICD është parashikuar si i përshtatshëm për indeksimin e diagnozave të veçanta klinike. Gjenden gjithashtu disa detyrime në përdorim të ICD për studime të aspekteve financiare, si klasifikimi ose shpërndarje e burimeve.

ICD mund të përdoret për të klasifikuar sëmundjet dhe probleme të tjera shëndetësore të regjistruara në shumë lloje të regjistrave shëndetësore dhe demografike. Përdorimi i tij i hershëm ishte të klasifikonte shkaqet e vdekshmërisë së regjistruar në regjistrin e vdekjeve. Më vonë, fusha e tij u shtri duke përfshirë diagnozat në sëmundshmërinë. Është e rëndësishme të shënojmë se, megjithëse ICD është hartuar fillimisht për klasifikimin e sëmundjeve dhe dëmtimeve me një diagnozë zyrtare, jo çdo problem ose shkak i vënë në kontakt me shërbimet shëndetësore mund të karakterizohet në këtë mënyrë. Rrjedhimisht, ICD kujdeset për një shumëllojshmëri të gjerë të shenjave, simptomave, gjetjeve jo-normale, gjendjeve dhe rrethanave sociale që mund të qëndrojnë në vendin e diagnozës në regjistrat e lidhura me shëndetin (shih Vëllimin 1, Kapitulli XVIII dhe XXI). Prandaj mund të përdoret për të klasifikuar të dhënat e regjistruara nën titujt si *“diagnozat”*, *“shkaqet e shtrimit”*, *“kushtet e trajtimit”* dhe *“arsyet e konsultimit”*, të cilat paraqiten në një shumëllojshmëri të gjerë të regjistrave shëndetësore, nga të cilët rrjedh informacioni statistikor dhe informacion tjetër i situatave shëndetësore.

2.2 Koncepti "familje" në klasifikimet e sëmundjes dhe klasifikimet të-lidhura-me-shëndetin

Megjithëse ICD është i përshtatshëm në shumë zbatime të ndryshme, jo gjithmonë u shërben nevojave të të gjithë përdoruesve të ndryshëm. Ai nuk lejon përfshirjen e hollësive të mjaftueshme për disa specialitete dhe disa herë mund të nevojitet informacion për shenja të ndryshme të kushteve të klasifikuara. ICD nuk është e dobishme për të përshkruar funksionimin dhe paaftësitë si aspekte të

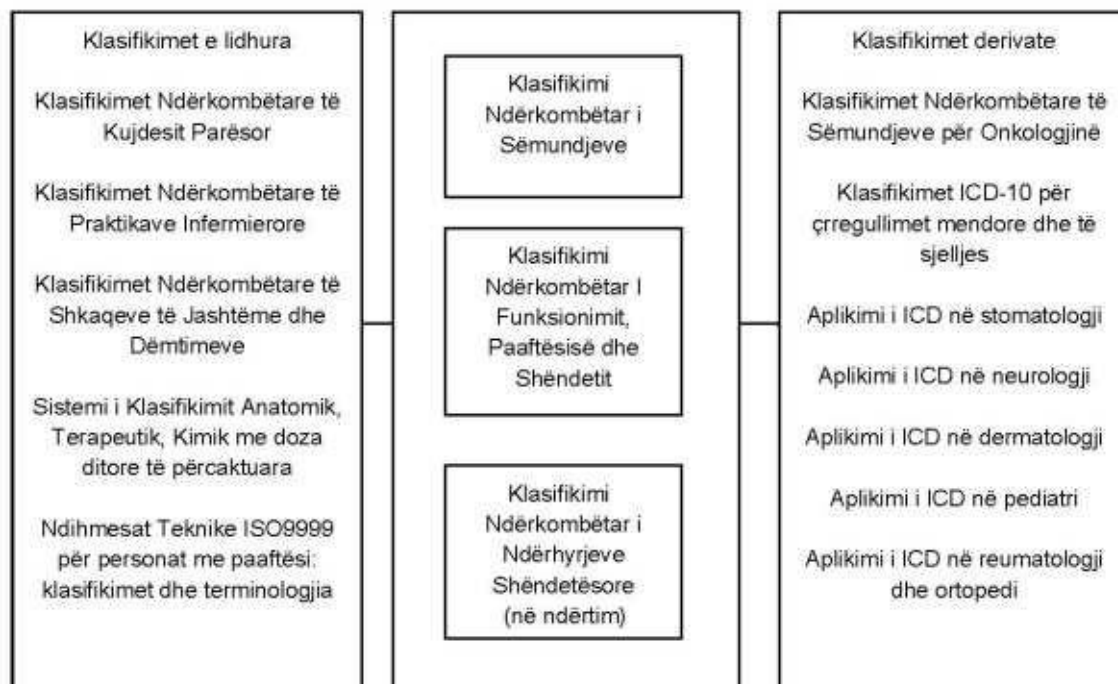
shëndetit, dhe nuk përfshin një gamë të plotë të ndërhyrjeve shëndetësore ose arsyet për vizitën mjekësore.

Është sugjeruar gjithashtu se ICD duhet të përfshijë klasifikimet e informacionit shtesë lidhur me gjendjen shëndetësore ose kujdesin shëndetësor.

Themelot e shtruara nga Konferenca Ndërkombëtare e ICD-10 më 1989 kanë dhënë bazën për zhvillimin e një 'familje' të klasifikimeve shëndetësore (shih Vëllimin 1, raportin e Konferencës Ndërkombëtare për Revizionin e 10-të të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, Seksioni 6, Familja e klasifikimeve). Në vitet e fundit, nëpërmjet përdorimit të ICD dhe zhvillimit të klasifikimeve të lidhura me shëndetin të OBSH-së, koncepti i 'familjes' u zhvillua më tej. Aktualisht, të ashtuquajturat familje përcaktojnë një grup produktesh të integruara klasifikimesh që kanë veçori të përbashkëta dhe mund të përdoren veçmas ose së bashku për të dhënë informacion mbi aspekte të ndryshme të shëndetit dhe kujdesit shëndetësor. Aspekte shtesë të domeneve, funksioneve dhe paaftësive shëndetësore janë klasifikuar tashmë së bashku në Klasifikimet Ndërkombëtare të funksionimit, paaftësisë dhe shëndetit (ICF). Në përgjithësi, Familja e Klasifikimeve Ndërkombëtare të OBSH (WHO-FIC) synon të japë një kornizë konceptuale dimensionesh informacioni që janë të lidhura me shëndetin dhe manaxhimin e tij. Në këtë mënyrë, ato sigurojnë një gjuhë të përbashkët për të përmirësuar komunikimin dhe lejimin e krahasimeve të të dhënave midis disiplinave, shërbimeve dhe kohëve të ndryshme të kujdesit shëndetësor të vendit. OBSH dhe Rrjeti WHO-FIC përpiqen të ndërtojnë familjet e klasifikimeve në mënyrë që të bazohen mbi parime shkencore dhe taksonomike; të jenë të pranueshme kulturalisht dhe të pranueshme ndërkombëtarisht, që të plotësojnë nevojat e përdoruesve të ndryshëm.

WHO-FIC tenton të shërbejë si një kornizë standardesh ndërkombëtare që jep blloqet përbërëse të sistemeve të informacionit shëndetësor. Fig.1 tregon llojet e ndryshme të klasifikimeve në WHO-FIC.

Fig.1. Paraqitja skematike e WHO-FIC

Klasifikimet referencë

Këto janë klasifikimet që mbulojnë parametrat kryesore të sistemit shëndetësor si vdekja, sëmundja, funksionimi, paaftësia, shëndeti dhe ndërhyrjet shëndetësore. Klasifikimet referencë të OBSH-së janë një produkt i marrëveshjeve ndërkombëtare. Ato kanë marrë pranueshmëri të gjerë dhe marrëveshje zyrtare për t'u përdorur dhe janë miratuar dhe rekomanduar si udhëzues për raportimin ndërkombëtar mbi shëndetin. Ato mund të përdoren edhe si modele për zhvillimin e revizioneve të klasifikimeve të tjera, si për strukturën dhe për karakterin dhe përkufizimin e klasave.

Aktualisht ka dy klasifikime referencë në WHO-FIC: ICD si klasifikim referencë për të kapur informacionin mbi vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë, dhe ICF që kap informacionin mbi domene të funksionimit njerëzor dhe paaftësisë. OBSH ka qenë duke shqyrtuar mundësinë e zëvendësimit të Klasifikimit Ndërkombëtar të Proedurave në Mjekësi (Shih Seksionin 2.2.2 Klasifikimet jo-diagnostike) me një të ri, Klasifikimin Ndërkombëtar të Nderhyrjeve Shëndetësore. Ky proces do të dojë shumë faza konsultimi, testimi në terren dhe miratim nga organet qeverisëse të OBSH-së.

Klasifikimet derivate

Klasifikimet derivate bazohen mbi klasifikimet referencë. Klasifikimet derivate mund të përgatiten

nga adoptimi i strukturës dhe klasave të klasifikimeve referente, duke dhënë detaje shtesë përtej atyre që japin klasifikimet referente, ose mund të përgatiten nëpërmjet ri-rregullimit ose bashkimit të objekteve nga një ose më shumë klasifikime referente. Klasifikimet derivate shpesh përshtaten për përdorim kombëtar ose ndërkombëtar.

Brenda WHO-FIC, klasifikimet derivate përfshijnë adaptime të bazuara në specialitete të ICF ose ICD, si *Klasifikimi Ndërkombëtar i Sëmundjeve për Onkologjinë*, botimi i 3-të (ICD-O-3), *Aplikimi i Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve për Stomatologjinë*, botimi i 3-të (ICD-DA), *Klasifikimi ICD-10 i çrregullimeve mendore dhe të sjelljes* (përfshirë në Kapitullin V të ICD-10) dhe *Aplikimi i Klasifikimeve Ndërkombëtare për Sëmundjet në Neurologji*, botimi i 2-të (ICD-10-NA) (shih Seksionin 2.2.1 “Klasifikimet e Lidhura me Diagnozat”)

Klasifikimet e lidhura

Klasifikimet e lidhura janë ato, që pjesërisht i referohen klasifikimeve referencë, ose ato që janë të shoqëruara me klasifikimet referencë në nivele të caktuara vetëm të strukturës. Procedurat për mirëmbajtjen, përditësimin dhe rishikimin e klasifikimeve statistikore të familjes inkurajojnë zgjidhjen e problemeve të korespondimit të pjesshëm midis klasifikimeve me lidhje të ndërsjelltë, dhe ofrojnë mundësi për harmoni të rritur me kalimin e kohës. Brenda WHO-FIC, klasifikimet e lidhura përfshijnë: *Klasifikimi Ndërkombëtar për Kujdesin Parësor*, botimi i 2-të (ICPC-2), *Klasifikimi Ndërkombëtar i Shkaqeve të Jashtme të Dëmtimit* (ICECI), *Ndihma Teknike për Personat me Paaftësi: klasifikimi dhe metodologjia* (ISO9999) dhe *Klasifikimi Anatomik Kimik dhe Terapeutik* (ATC) me doza ditore të përcaktuara (ATC/DDD).

2.2.1 Klasifikimet e-lidhura-me-diagnozën

Listat speciale regjistruese

Listat speciale regjistruese rrjedhin direkt nga klasifikimi qendror për t'u përdorur për të dhënat e paraqitura dhe për të ndihmuar analizën e gjendjes shëndetësore dhe trendeve në nivele kombëtare e ndërkombëtare. Listat speciale regjistruese rekomandohen për krahasime ndërkombëtare dhe publikimet përfshihen në Vëllimin 1. Janë pesë lista të tilla, katër për vdekshmërinë dhe një për sëmundshmërinë (për hollësi të mëtejshme shih 5.4 dhe 5.5).

Përshtatjet bazuar-në-specialitet

Përshtatjet bazuar në specialitet zakonisht sjellin së bashku në një volum të vetëm ndarje ose kategori të ICD që janë të lidhura me një specialitet të veçantë. Nënkatëgoritë katër-karakterëshe të ICD janë ruajtur, por shumë hollësi janë dhënë shpesh me anë të nën-ndarjeve pesë-karakterëshe apo ndonjëherë edhe gjashtë-karakterëshe, si dhe ka një indeks alfabetik të termave përkatëse. Adaptime të tjera mund të japin fjalor përkufizimesh të kategorive e nënkategorive brenda specialitetit.

Përshtatjet janë zhvilluar shpesh nga grupe ndërkombëtare specialistësh, por grupet kombëtare disa herë kanë publikuar përshtatje, që më vonë janë përdorur në shtete të tjera. Lista në vijim përfshin

disa nga përshtatjet e specialiteteve kryesore deri tani.

Onkologjia

Botimi i tretë i *Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve për Onkologjinë* (ICD-O-3), publikuar nga OBSH më 2000, u caktua për t'u përdorur në regjistrimet e kancerit dhe në patologji dhe në departamentet e tjera të specializuara të kancereve (1). ICD-O është një klasifikim dy-boshtor me sistemet koduese për topografinë dhe morfologjinë. Kodi topografik përdor për shumicën e neoplazive të njëjtën kategori tre-karakterëshe dhe katër-karakterëshe të përdorur në ICD-10 për neoplazmat malinje (kategoritë C00-C80). ICD-O lejon kështu specifikimin më të madh të vendit për neoplazmat jo malinje se sa është mundësia në ICD-10.

Kodi morfologjik për neoplazitë është identik si në *Nomenklaturën e Sistemuar të Mjekësisë* (SNOMED) (2), që ka rrjedhur nga botimi i *Manualit të Nomenklaturës së Tumorit* i 1968 dhe Kodimi (MOTNAC) (3) dhe *Nomenklatura e Sistemuar e Patologjisë* (SNOP) (4). Kodi morfologjik ka pesë karaktere; katër karakteret e para identifikojnë tipin histologjik dhe i pesti mënyrën e sjelljes së neoplazmës (malinje, në vend, beninje, etj.). Kodi morfologjik ICD-O shfaqet gjithashtu në Vëllimin 1 të ICD-10 dhe është shtuar në Indeks in Alfabetik (Vëllimi 3). Tabelat janë të përdorshme për shndërrimin e Botimit të dytë të kodit ICD-O-3 në ICD-10.

Dermatologjia

Më 1978 Shoqata Britanike e Dermatologëve publikoi *Indeksin e Kodimit Ndërkombëtar për Dermatologjinë* (5), i pajtueshëm me Rishikimin (Revizionin) e Nëntë të ICD. Ndërsa vëllimi aktual shkoi në shtyp, Shoqata ishte duke punuar për adaptimin e ICD-10 për dermatologjinë, nën kujdesin e Bashkimit Ndërkombëtar të Shoqërisë Dermatologjike.

Dentistria dhe stomatologjia

Botimi i tretë i Aplikimit të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve të Dentistrisë dhe Stomatologjisë (ICD-DA), bazuar në ICD-10, u publikua nga OBSH më 1995 (6). Ai është hartuar që të sjellë së bashku kategoritë ICD për sëmundjet ose kushtet në të cilat ndodhin, ka manifestimet, ose ka lidhjet me hapësirën e gojës dhe strukturat e afërta. Ai siguron hollësi më të mëdha se ICD-10 nëpërmjet pesë karaktereve, por sistemi i numërimit organizohet i tillë, që marrëdhëniet ndërmjet një kodi ICD-DA dhe kodit ICD nga i cili ai ka rrjedhur, të jetë menjëherë i dukshëm, dhe kështu, të dhënat nga kategoritë e ICD-DA të mund të përfshihen me lehtësi në kategoritë e ICD.

Neurologjia

Më 1997 OBSH publikoi një përshtatje neurologjike të ICD-10 (ICD-10-NA) (7), e cila ruan klasifikimin dhe sistemin kodues të ICD-10, por është me tepër nën-ndarje në nivelin pesë-karakterësh dhe më tej lejon që sëmundjet neurologjike të klasifikohen me saktësi me të madhe.

Reumatologjia dhe ortopedia

Shoqata Ndërkombëtare kundër Reumatizmit është duke punuar për një rishikim (rëvizion) të Aplikimit të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve Reumatizmale dhe Ortopedike (ICD-R&O), duke përfshirë Klasifikimin Ndërkombëtar të Dëmtimeve Muskuloskeletike (ICMSD), i pajtueshëm me ICD-10. ICD-R&O siguron specifikime të hollësishme të kushteve përmes përdorimit të karaktereve shtesë, të cilat lejojnë për hollësira shtesë, ndërkohë që ruan pajtueshmërinë me ICD-10. ICMSD është hartuar të qartësojë dhe standardizojë përdorimin e termave dhe mbështetet nga një fjalor i përshkrimeve të përgjithshme për grupet e rrethanave, si poliartropatitë inflamatore.

Pediatra

Nën kujdesin e Shoqatës Ndërkombëtare Pediatrike, Shoqata Pediatrike Britanike (BPA) ka publikuar një aplikim ICD-10 në pediatri, i cili përdor pesë karaktere për të siguruar një specifikim më të madh. Ky ndjek zbatimet e ngjashme përgatitura nga BPA për ICD-8 dhe ICD-9.

Çrregullimet mendore

Klasifikimi ICD-10 i Çrregullimeve Mendore dhe Mënyrës së Sjelljes: përshkrimet klinike dhe udhëzuesit diagnostikë, i publikuar më 1992 nga OBSH, siguron për çdo kategori në Kapitullin V të ICD-10 (Çrregullimet Mendore dhe Mënyrës së Sjelljes) një përshkrim të përgjithshëm dhe udhëzues për diagnozën, si edhe komentet rreth diagnozës diferenciale dhe një listim të sinonimeve dhe termave të veçanta (8). Kur kërkohen më shumë hollësira, udhëzuesit japin më tepër nën-ndarje në nivelet e pesë dhe gjashtë karakterëshe. Botimi i dytë lidhur me Kapitullin V, *Kriteret diagnostike për kërkim*, u publikua në 1993 (9).

Gjithashtu, një variant të klasifikimit për përdorim në kujdesin shëndetësor parësor (10) dhe një variant tjetër që do të përdorë një rivendosje të kategorive të çrregullimeve mendore të fëmijërisë në një sistem shumë aksialesh (11), duke lejuar vlerësimin e njëkohshëm të gjendjes klinike në lidhje me faktorët mjedisorë dhe shkallën e paaftësisë lidhur me sëmundjen.

2.2.2 Klasifikimet jo-diagnostike

Procedurat në mjekësi

Klasifikimi Ndërkombëtar i Procedurave në Mjekësi (ICPM) u publikua në dy vëllime nga OBSH më 1978 (12,13). Ai përfshin procedurat për diagnozën mjekësore, parandalimin, terapinë, radiologjinë, barnat, dhe procedurat kirurgjikale dhe laboratorike. Klasifikimi ka qenë adaptuar nga disa shtete, ndërsa të tjerë e kanë përdorur atë si një bazë për të zhvilluar klasifikimin e tyre kombëtar të veprimeve kirurgjikale.

Drejtuesit e Qendrës së Bashkëpunimit të OBSH për Klasifikimin e Sëmundjeve vlerësuan së proceset e konsultimit, që kanë qenë ndjekur përpara përfundimit dhe botimit, ishin të pavlerësuar në të tilla fusha të gjera dhe të përparuara. Për këtë arsye, ata rekomanduan që të mos bëhet rishikimi i ICPM në lidhje me Rishikimin (Revizionin) e Dhjetë të ICD.

Më 1987, Komiteti i Ekspertëve në Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve i kërkoi OBSH-së të merrte në konsideratë të paktën përditësimin e konturit për procedurat kirurgjikale (Kapitulli 5) të ICPM për Rishikimin (Revizionin) e Dhjetë. Në përgjigje të kësaj kërkesë dhe nevojave të shprehura nga një numër shtetesh, Sekretariati përgatiti një listë për procedurat.

Në mbledhjen e tyre më 1989, Drejtuesit e Qendrave të Bashkëpunimit ranë dakord që lista mund të shërbejë si një udhëzues për botimet kombëtare të statistikës në procedurat kirurgjikale dhe mund të lehtësojë gjithashtu krahasimet brenda shtetit. Lista mund të përdoret gjithashtu si një bazë për zhvillimin e klasifikimeve kombëtare të krahasueshme të procedurave kirurgjikale.

Puna me listën do të vazhdojë, por çdo botim do të ndjekë qështjet e ICD-10. Ndërkohë, janë eksploruar mënyra të tjera të këtij qëllimi. Disa nga këto kanë karakteristika të përbashkëta, si një fushë e caktuar për pika specifike (organ, teknike, trajtim, etj.), janë mundësia për t'u përditësuar automatikisht dhe fleksibilitet për të qenë i përdorshëm për më shumë se një qëllim.

Klasifikimi Ndërkombëtar i Funksionimit, Aftësisë së Kufizuar dhe Shëndetit

Klasifikimi Ndërkombëtar i Funksionimit, Aftësisë së Kufizuar (=Paaftësisë) dhe Shëndetit (ICF – *International Classification of Functioning, Disability and Health*) ishte botuar nga OBSH më 2001 në të gjashtë gjuhët zyrtare, pas miratimit zyrtar të tij nga Asambleja e Pesëdhjetë e katërt Botërore e Shëndetit në 22 maj 2001 (WHA 54.21). Më pas ai u përkthye në mbi 25 gjuhë.

ICF klasifikon shëndetin dhe gjendjet shëndetësore të lidhura me të në dy pjesë. Pjesa 1 klasifikon funksionimin dhe aftësinë e kufizuar. Pjesa 2 përbëhet nga faktorë të kontekstit personal dhe mjedisor. Funksionimi dhe paaftësia në pjesën 1 janë përshkruar nga perspektivat e trupit, individualiteti, dhe shoqëria, formuluar në dy komponentë: (1) funksionet e trupit dhe strukturat, dhe (2) aktivitetet dhe pjesëmarrja. Përderisa funksionimi individual dhe paaftësia hasen në një kontekst, ICF përfshin gjithashtu një listë me faktorë mjedisorë.

ICF ka zëvendësuar *Klasifikimin ndërkombëtar të dëmtimeve, aftësive të kufizuara dhe handikapeve* (ICIDH) (15). Si pasojë, termat e vjetra dhe përkufizimet e ICIDH, u zëvendësuan nga termat e reja dhe përkufizimet e ICF:

Funksionimi është një term gjenerik për funksionet e trupit, strukturat e trupit, aktivitetet dhe pjesëmarrja. Ai tregon aspektet pozitive të bashkëveprimit ndërmjet një individi (me gjendjen shëndetësore) dhe faktorëve kontekstualë individualë (faktorët personalë dhe mjedisorë).

Paaftësia është një term ombrellë për dëmtimet, kufizimet e aktivitetit dhe kufizime në pjesëmarrje. Ajo tregon aspektet negative të bashkëveprimit ndërmjet një individi (me një gjendje shëndetësore) dhe faktorëve kontekstualë individualë (faktorët personalë dhe mjedisorë).

Funksionet e trupit janë funksionet fiziologjike të sistemit të trupit (duke përfshirë funksionet psikologjike).

Strukturat e trupit janë pjesë anatomike të trupit, të tilla si organet, gjymtyrët dhe përbërësit e tyre.

Dëmtimet janë problemet në funksionin e trupit ose strukturë e tillë si një devijim i rëndësishëm ose humbje.

Aktiviteti është ekzekutim i një detyre ose veprim nga një person.

Kufizimet janë vështirësitë që një person mund ketë në ekzekutimin e aktiviteteve.

Pjesëmarrja është përfshirja në një situatë jetike.

Kufizimet janë problemet që një person mund të përjetojë në përfshirjen e situatave jetike.

Kufizimet në pjesëmarrje janë probleme që një individ mund të hasë në përfshirje në situata njerëzore.

Faktorët mjedisorë përbëjnë mjedisin fizik, social dhe të sjelljes, në të cilin njerëzit jetojnë dhe zhvillojnë jetën e tyre.

ICF përdor një sistem alfanumerike në të cilën gjerat *b*, *s*, *d* dhe *e* janë përdorur për të treguar përkatësisht funksionet e trupit, strukturat e trupit, aktivitetet dhe pjesëmarrjen, si dhe faktorët mjedisorë. Këto gërma ndiqen nga një kod numerik që fillon me numrin e kapitullit (një shifër), ndjekur nga niveli i dytë (dy shifra), dhe nivelet i tretë dhe i katërt (një shifër secili). Kategoritë ICF janë "mbivendosur", kështu që kategoritë më të gjera janë përkufizuar që të përfshijnë nënkategoritë më të detajuara të kategorisë mëmë. Çdo individ mund të ketë një gamë të kodeve në secilin nivel. Këto mund të jenë të pavarura apo të ndërlidhura.

Kodet janë të plotësuar vetëm në pranimë e kualifikuesit, çka tregon rëndësinë e nivelit shëndetësor (p.sh. ashpërsinë e problemit). Kualifikuesit janë koduar si një, dy ose më shumë numra pas një pike (ose ndarëse). Përdorimi i çdo kodi duhet të jetë i shoqëruar nga të paktën një kualifikues. Pa kualifikues, kodet nuk kanë kuptim të qenësishëm.

ICF vendos nocione të "Shëndetit" dhe "Paaftësisë" në një aspekt të ri. Ai pranon që çdo qenie humane mund të përjetojë një rënie në shëndet dhe, në këtë mënyrë, përjeton disa paaftësi.

Kjo nuk është diçka që ndodh vetëm në një pakicë njerëzish. ICF në këtë mënyrë, rrjedhat kryesore dhe përvojën e paaftësisë së kufizuar i njeh si një përvojë njerëzore. Duke e çvendosur fokusin nga shkaqet e ndikimit, ICF vendos të gjitha gjendjet shëndetësore në mënyrë të barabartë, duke lejuar që ato të jenë të krahasueshme me një metrik të zakonshëm, pikërisht "rregullin e shëndetit dhe aftësisë së kufizuar". Për më tepër, ICF merr parasysh aspektet sociale të aftësisë së kufizuar dhe nuk e sheh aftësinë e kufizuar vetëm si një mosfunksionim "mjekësor" ose "biologjik". Duke përfshirë faktorët kontekstualë, në të cilët janë listuar edhe faktorët mjedisorë, ICF lejon llogaritjen e impaktit të mjedisit në funksionimin e personit.

ICF është strukturë e OBSH për matjen e shëndetit dhe paaftësisë në të dy nivelet, atë individual dhe atë të popullatës. Ndërsa klasifikimi ndërkombëtar i sëmundjeve klasifikon sëmundjet dhe shkaqet e vdekjeve, ICF klasifikon fushën e shëndetit. ICD dhe ICF përbëjnë dy blloqet e mëdha të ndërtimit të

klasifikimeve familjare ndërkombëtare të OBSH. Së bashku, ata sigurojnë mjete jashtëzakonisht të sakta për të siguruar një panoramë të plotë të shëndetit.

2.2.3 Informacioni mbështetës për kujdesin shëndetësor parësor

Një nga sfidat e Strategjisë Globale e Shëndet për të Gjithë gjatë vitit 2000 (16) është të sigurohet informacion mbështetës për kujdesin shëndetësor parësor [PHC – *Primary Health Care*]. Në vëndet pa informacion komplet ose vetëm me të dhëna me cilësi të dobëta, nevojitet një shumëllojshmëri shtigjesh për të përshtatur, shtuar apo zëvendësuar përdorimin tradicional të ICD.

Që nga fundi i viteve 1970, shtete të ndryshme kanë eksperimentuar me mbledhjen e informacionit nga personel i rëndomtë. Proçesi i raportimit u transformua në një koncept më të gjerë, të quajtur “metodat jo konvencionale”. Këto metoda, që përfshijnë një shumëllojshmëri drejtimesh, janë zhvilluar në shtete të ndryshme si mjete për të marrë informacion të gjendjes shëndetësore, ku metodat tradicionale (censuset,urvejimet, statistikat jetësore ose institucionale të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë) janë gjetur të jenë jo adekuate.

Një nga këto përjasje, “informacion i-bazuar- në-komunitet”, përfshin pjesëmarrjen e komunitetit në përkufizimin, mbledhjen dhe përdorimin e të dhënave të lidhura me shëndetin. Shkalla e pjesëmarrjes së komunitetit luhet nga përfshirja vetëm në mbledhjen e të dhënave deri në përpunimin, analizën dhe përdorimin e informacionit. Eksperiencia në disa shtete ka treguar se kjo mënyrë është më shumë se një strukturë teorike. Konferenca Ndërkombëtare e Rishikimit të Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve (shih Vëllimin 1) shënon në raportin e saj:

Konferenca u informua rreth eksperiencës së vendeve në zhvillimin dhe aplikimin e informacionit shëndetësor bazuar tek komuniteti, që mbulonte problemet dhe nevojat shëndetësore të lidhura me faktorët e riskut dhe burimet. Ajo mbështeti konceptin e zhvillimit të metodave jotradicionale në nivel komuniteti si një metodë e plotësimit të boshllëkut të informacionit në vende të veçanta dhe forcimit të sistemit të tyre të informacionit. U theksua se si për vendet e zhvilluara ashtu dhe për ato në zhvillim, metodat ose sistemet duhet të zhvillohen lokalisht dhe kopjime të zonave ose vendeve të tjera nuk duhet të provohen për arsye të faktorëve, siç është modeli i sëmundshmërisë si dhe variacionet gjuhësore dhe kulturore.

Konferenca, duke dhënë rezultatet inkurajuese të kësaj mënyre në shumë shtete, ishte dakord që OBSH duhet të vazhdojë të drejtojë në zhvillimin e skemës lokale dhe të mbështesë progresin e metodologjisë.

2.2.4 Nomenklatura Ndërkombëtare e Sëmundjeve

Më 1970, Këshilli për Organizatat Ndërkombëtare të Shkencave Mjekësore (CIOMS) filloi përgatitjen e një Nomenklature të Sëmundjeve (IND – *International Nomenclature of Diseases*) me asistencën e organizatave anëtare të saj, dhe pesë vëllimet e nomenklaturës së parashikuar u botuan

gjatë 1972-1974. Megjithatë, u kuptua shpejt që përpilimi i një nomenklature të tillë duhej të ishte ndërkombëtar, pra nevojitej një konsultim më i gjerë se sa ai vetëm ndërmjet anëtarëve të CIONS. Më 1975, IND bëhet një projekt i përbashkët i CIOMS dhe OBSH, i udhëhequr nga një Komitet Drejtues Teknik i përfaqësuar nga të dy organizatat.

Qëllimi kryesor i IND ishte të siguronte për çdo entitet sëmundje një emër rekomandues të vetëm. Kriteret kryesore për përzgjedhjen e këtij emri janë që ai duhet të jetë specifik (i aplikueshëm i një dhe vetëm një sëmundje), jo i dykuptimshëm, sa më vetëpërshkrues i mundshëm, sa më i thjeshtë i mundshëm, dhe (ku mundet të jetë i realizueshëm) i bazuar në shkak. Megjithatë, shumë emra të përdorura gjerësisht, që nuk plotësojnë tërësisht kriteret, janë mbajtur si sinonime, nëse ata nuk janë pa vend, çorientues ose kundër rekomandimeve të organizatave të specializuara. Termat *eponime* [*eponymous*] janë shmangur qëkurse ata janë jo vetëpërshkrues; megjithatë, shumë nga këta terma (emërtime) janë në përdorime shumë të shtrira (psh. sëmundja Hoçkin, sëmundja e Parkinson, dhe sëmundja Adison), që mund të ruhen.

Çdo sëmundje ose sindrom për të cilin është rekomanduar një emër, është përcaktuar si jo e paqartë dhe sa më pak fjalë të jetë e mundur. Mbas çdo përkufizimi del një listë e sinonimeve. Këto lista gjithëpërfshirëse ndiqen, nëse nevojitet, nga shpjegimet se, përse sinonime të caktuara janë hequr, apo përse një sinonim i supozuar nuk është një sinonim i vërtetë.

IND është caktuar të jetë përplotësuese e ICD. Dallimet ndërmjet nomenklaturës dhe klasifikimit diskutohen në 2.3. Për aq sa mundet, terminologjia e IND ka qenë preferencë në ICD.

Vëllimet e IND të publikuara deri më 1992 janë: *Sëmundjet infektive (sëmundjet bakteriale* (1983) (17), *mykozat* (1982) (18), *sëmundjet virale* (1985) (19), *sëmundjet parazitare* (1987) (20)); *Sëmundjet e traktit të poshtëm respirator* (1979) (21); *Sëmundjet e sistemit tretës* (1990) (22); *Sëmundjet kardiake dhe vaskulare* (1989) (23); *Çrregullimet metabolike, të nutricionit dhe endokrine* (1991) (24); *Sëmundjet e veshkave, traktit të poshtë urinar dhe sistemit gjenital mashkullor* (1992) (25); dhe *Sëmundjet e sistemit gjenital femëror* (1992) (26).

2.2.5 Roli i OBSH-së

Shumica e klasifikimeve të përshkruara janë produkt i bashkëpunimit shumë të ngushtë ndërmjet organizatave jo qeveritare, agjensive të tjera, dhe divizioneve dhe reparteve të OBSH, me repartet përgjegjëse për ICD, duke pretenduar një rol koordinues dhe duke parashikuar udhëzues dhe këshilla.

OBSH përkrah zhvillimet e përshtatjeve që shtrijnë përdorshmërinë e ICD dhe krahasueshmërinë e statistikave shëndetësore së bashku. Roli i OBSH në zhvillimin e klasifikimeve të reja, adoptimeve dhe fjalorëve është të sigurojë një udhëheqje kooperuese dhe të veprojë si një zyrë qendrore, e dhënies së këshillave teknike, udhëzimeve dhe mbështetje kur nevojitet. Ndokush i interesuar në përgatitjen e adaptimit të ICD-10 ose të ICF duhet të konsultojë me OBSH menjëherë një deklaratë të qartë të objektivave të adaptimit të zhvilluar. Në këtë mënyrë, do të shmanget një dublikim i panevojshëm nga qëndrimi koordinues i zhvillimit të komponentëve të ndryshëm të familjes.

2.3 Parimet e përgjithëshme të klasifikimit të sëmundjeve

Siç shprehet William Farr në 1856 (9):

“Klasifikimi është një metodë përgjithësimi. Prandaj disa klasifikime mund të jenë përdorur me epërsi; dhe mjeku, patologu, ose juristi, secili nga pika e tij e vëzhgimit, mund të klasifikojnë ligjshëm sëmundjet dhe shkaqet e vdekjeve në mënyrën që ata mendojnë të adaptojnë më mirë për të lehtësuar informatat e tyre dhe për të dhënë rezultatet e përgjithëshme.”

Klasifikimi statistikor i sëmundjeve duhet të kufizohet në një numër të limituar të kategorive reciprokisht përjashtuese, të afta të rrethojnë tërë hapësirën e kushteve të sëmundshmërisë. Kategoritë kanë qenë zgjedhur për të lehtësuar studimin statistikor të fenomenit sëmundje. Një entitet specifik sëmundje që ka rëndësi të veçantë për shëndetin publik ose që ndodh shpesh, duhet të ketë kategorinë e vet. Ndryshe, kategoritë do të jenë caktuar në grupet e ndara por të lidhura me kushtet (konditat). Çdo sëmundje ose kusht patologjik duhet të ketë një vend të përcaktuar mirë në listën e kategorive. Si pasojë, në të gjitha anët klasifikimi do të jetë kategori mbetëse për kushte të tjera dhe të ndryshme, që nuk mund të jenë caktuar në kategori më specifike. Sa më pak kushte të jetë e mundur duhet të klasifikohen në kategoritë mbetëse.

Është elementi i grupimit që dallon klasifikimin statistikor nga një nomenklaturë, e cila duhet të ketë një titull të ndarë për çdo kusht patologjik të njohur. Konceptet e klasifikimit dhe nomenklaturës janë megjithatë të lidhura ngushtësisht sepse një nomenklaturë është shpesh e rregulluar sistematikisht.

Klasifikimi statistikor mund të lejojë nivele të ndryshme të detajeve, nëse ai ka një strukturë hierarkike me nën-ndarjet. Klasifikimi statistikor i sëmundjeve duhet të mbajë kompetencën për të identifikuar sëmundjet specifike dhe për të lejuar paraqitjet statistikore të të dhënave për grupet e gjera së bashku, për ta bërë informacionin të përdorshëm dhe të kuptueshëm.

Të njëjtat parime të përgjithshme mund të jenë të aplikueshme për klasifikimin e problemeve të tjera shëndetësore dhe arsyeve për kontakt me shërbimet e kujdesit shëndetësor, të cilat janë gjithashtu të përfshira në ICD.

ICD është zhvilluar si një praktikë, më mirë se një klasifikim teorik i thjeshtë, në të cilën ka një sërë kompromisesh ndërmjet klasifikimeve bazuar në etiologji, vend-ndodhje anatomike, rrethanash të fillimit, etj. Aty janë gjithashtu rregullimet për të hasur llojshmëri të aplikimeve statistikore, për të cilat ICD është hartuar, siç është vdekshmëria, sëmundshmëria, sigurimi social dhe tipa të tjerë të statistikave dhe vëzhgimeve shëndetësore.

2.4 Struktura bazë dhe parimet (principet) e klasifikimit të ICD-së

ICD është një sistem klasifikimi i ndryshueshëm. Struktura u zhvillua jashtë nga ajo e propozuar nga William Farr në ditët e para të diskutimit ndërkombëtar për klasifikimin e strukturës. Skema e tij ishte, që për të gjitha qëllimet praktike dhe epidemiologjike, të dhënat statistikore të sëmundjeve duhej të grupoheshin në mënyrat si në vazhdim:

- sëmundjet epidemike
- sëmundjet organike ose të përgjithshme
- sëmundjet lokale të rregulluara sipas vend-ndodhjes
- sëmundjet e zhvillimit
- dëmtimet.

Ky model mund të jetë identifikuar në kapitujt e ICD-10. Ai i ka qëndruar testit të kohës, dhe, megjithëse në disa raste arbitrarisht, ende vlerësohet si struktura më e përdorshme se çdo alternativë e testuar për qëllime të përgjithshme epidemiologjike.

Dy të parat dhe dy të fundit e grupeve të listuara përmbajnë “grupe speciale”, të cilat sjellin së bashku kushtet që do të rregullojnë papërshtatshmërinë për studime epidemiologjike, ku ato janë shpërndarë, për shembull në një klasifikim të rregulluar fillimisht nga vend-ndodhja anatomike.

Dallimi ndërmjet kapitujve “grupe speciale” dhe kapitujve “sisteme trupore” ka nëntekste praktike për kuptimin e strukturës së klasifikimit, për kodimin e tij dhe për interpretimin e statistikave të bazuara në të. Është rekomanduar që, në përgjithësi, kushtet të klasifikohen fillimisht në një nga kapitujt e “grupeve speciale”. Kapitujt e “grupeve speciale” do të marrin prioritet aty ku gjendet çdo dyshim, në mënyrë që të jetë pozicionuar një kusht aty ku duhet.

ICD-ja bazë është një listë e thjeshtë koduese e kategorive tre-karakterëshe, që mund të ndahet gjithashtu deri në dhjetë nënkategoritë katër-karakterëshe. Në vendin e sistemit të kodimit numerik të thjeshtë nga rishikimet (revizionet) e mëparshme, Rishikimi i Dhjetë përdor një kod alfanumerik me një shkronjë në pozicionin e parë dhe një numër në pozicionin e dytë, të tretë dhe të katërt. Shkronja e katërt pason një presje dhjetore. Si rrjedhim, kodi numerik i mundshëm varion nga A00.0 të Z99.9. Shkronja U nuk përdoret (shih 2.4.7).

2.4.1 Vëllimet

ICD-10 përmban tre vëllime: Vëllimi 1 përmban klasifikimin kryesor; Vëllimi 2 siguron udhëzues të përdorimit të ICD; dhe Vëllimi 3 është Indeksi Alfabetik i klasifikimit.

Shumica e Vëllimit 1 merret me klasifikimin kryesor, hartimin e listës së kategorive tre-karakterëshe dhe listën pasqyrë të përfshirjeve dhe nënkategoritë katër-karakterëshe. Klasifikimi “thelbësor” – lista e kategorive tre-karakterëshe – është niveli i detyrueshëm për raportimin në OBSH të të dhënave bazë të vdekshmërisë dhe krahasimet e përgjithshme ndërkombëtare. Ky klasifikim “thelbësor” liston gjithashtu kapitujt dhe titujt e blloqeve (grupeve). Lista pasqyrë, duke dhënë hollësi të plota të

nivELIT katër-karakterësh, ndahet në 22 kapituj.

Vëllimi 1 përmban gjithashtu si më poshtë:

- *Listat e posaçme pasqyrë për vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë.* Për arsye se listat tre-karakterëshe të plota janë tepër të gjata të paraqiten në çdo tabelë statistikore, shumica e statistikave rutinë përdorin një listë-pasqyrë që thekson disa kushte të vetme dhe grupe të tjera. Katër listat speciale për pasqyrimin e vdekshmërisë janë një pjesë integrale e ICD. Listat 1 dhe 2 janë për vdekshmërinë në përgjithësi dhe listat 3 dhe 4 për vdekshmërinë foshnjore (mosha <1 vjeç) dhe fëmijënore (mosha 0-4 vjeç). Ka gjithashtu lista të veçanta pasqyrë për sëmundshmërinë. Këto janë vendosur në Vëllimin 1. Udhëzuesi për përdorimin e përshtatshëm të niveleve të ndryshme të klasifikimit dhe listave pasqyrë është dhënë në seksionin 5 të këtij vëllimi.
- *Përkufizimet.*
Përkufizimet janë adoptuar nga Asambleja Botërore e Shëndetësisë (WHA) dhe janë përfshirë për të lehtësuar krahasueshmërinë ndërkombëtare të të dhënave.
- *Rregulloret e nomenklaturës.*
Rregulloret e adoptuara nga Asambleja Botërore e Shëndetësisë deklarojnë përgjegjësitë zyrtare të Shteteve Anëtare të OBSH në lidhje me klasifikimin e sëmundjeve dhe shkaqeve të vdekjes, dhe përpilimin dhe publikimin e statistikave. Këto janë vendosur në Vëllimin 1.

2.4.2 Kapitujt

Klasifikimi është ndarë në 22 kapituj. Shkronja e parë e kodit të ICD është një shkronjë, dhe çdo shkronjë shoqërohet me një kapitull të veçantë, përveç shkronjës D e cila është përdorur së bashku në Kapitullin II “Neoplazmat” dhe Kapitullin III “Sëmundjet e gjakut e organeve gjak-formuese dhe disa dëmtime që përfshijnë mekanizmat imune”, dhe shkronja H e cila është përdorur në Kapitullin VII “Sëmundjet e syve dhe adneksëve” dhe në Kapitullin VIII “Sëmundjet e veshit dhe të procesit mastoid”, së bashku. Katër kapituj (Kapitujt I, II, XIX, dhe XX) përdorin më shumë se një shkronjë në pozicionin e parë të kodeve të tyre.

Çdo kapitull përmban kategoritë e mjaftueshme tre-karakterëshe për të mbuluar përmbajtjen e tij; jo të gjitha kodet në dispozicion përdoren, duke lejuar hapësira për rishikim dhe shtrirje në të ardhmen.

Kapitujt nga I deri XVII lidhin sëmundjet dhe kushtet e tjera patologjike, dhe Kapitulli XIX dëmtimet, helmimet dhe pasojat e tjera të shkaqeve të jashtme. Kapitujt e mbetur kompletojnë shkallën e subjektivitetit që ka rëndësi në ditët tona, përfshirë në të të dhënat diagnostike. Kapitulli XVIII mbulon “Simptomat, shenjat dhe gjetjet klinike dhe laboratorike jo-normale, jo të klasifikuara diku tjetër”. Kapitulli XX “Shkaqet e jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë” u përdor tradicionalisht për klasifikimin e shkaqeve të dëmtimeve dhe helmimeve, deri kur Rishikimi

(Revizioni) i Nëntë siguroi gjithashtu regjistrimin për çdo shkak të jashtëm të sëmundjeve dhe kushteve të tjera të patologjisë. Së fundmi, Kapitulli XXI “Faktorët influencues të gjendjes shëndetësore dhe kontakti me shërbimet shëndetësore” është parashikuar për klasifikimin e të dhënave që shpjegojnë arsyen për kontaktin me shërbimet e kujdesit shëndetësor të personit jo vazhdimisht të sëmurë, ose rrethanat në të cilat pacienti merr kujdes në kohë të veçantë.

2.4.3 Grupet e kategorive

Kapitujt janë nën-ndarë në “grupet” homogjene të kategorive tre-karakterëshe. Në Kapitullin I, grupi i titujve pasqyron dy drejtime të klasifikimit – mënyrën e transmetimit dhe grupin e gjerë të mikroorganizmave infeksiozë. Në kapitullin II, drejtimi i parë është sjelljet e neoplazmave; brenda sjelljes, drejtimi është kryesisht nga vendndodhja, megjithëse disa kategori tre-karakterëshe janë për tipat e rëndësishëm morfologjikë (p.sh. leucemia, limfomat, melanomat, mezoteliomat, sarkoma e Kaposi). Kategoritë janë dhënë në parantezë pas çdo grup titujsh.

2.4.4 Kategoritë tre-karakterëshe

Brenda çdo grupi, disa kategori tre-karakterëshe janë për kushte të veçanta, të zgjedhura për shkak të shpeshtësisë së tyre, thjeshtësisë ose ndjeshmërisë ndaj ndërhyrjeve të shëndetit publik, ndërsa të tjerat janë për grupet e sëmundjeve me disa karakteristika të zakonshme. Zakonisht gjenden kushtet për klasifikimin e kushteve “të tjera”, duke lejuar të përfshihen kushte shumë të ndryshme por shumë të rralla, si edhe kushte “të paspecifikuara”.

2.4.5 Nënkategoritë katër-karakterëshe

Megjithëse jo-detyrues për raportim në nivel ndërkombëtar, shumica e kategorive tre-karakterëshe nën-ndahen nëpërmjet shkronjës së katërt numerike, pas një presje dhjetore, duke lejuar deri dhjetë nënkategori. Është rekomanduar që shkronja “X” të përdoret për të mbushur pozicionin e katërt, kur kategoria tre-karakterëshe nuk nën-ndahet; rrjedhimisht, kodet janë gjatësi standarde për procesin e të dhënave.

Nënkategoritë katër-karakterëshe përdoren në çfarëdo mënyre që është më e përshtatëshme, duke identifikuar për shembull vend-ndodhjet ose shumëllojshmëritë e ndryshme nëse kategoria tre-karakterëshe është një sëmundje e veçantë, ose sëmundje individuale nëse kategoria tre-karakterëshe është për një grup gjendjesh.

Shkronja e katërt .8 është përdorur zakonisht për kondita të “tjera” që i takojnë kategorisë tre-karakterëshe, dhe .9 është më shumë e përdorshme për të përçuar të njëjtin kuptim si titulli i kategorisë tre-karakterëshe, pa shtuar ndonjë informacion plotësues.

Kur të njëjtat nën-ndarje katër-karakterëshe aplikohen tek renditja e kategorive tre-karakterëshe, ato listohen vetëm një herë, në fillim të renditjes. Shënimi në çdo kategori përkatëse tregon ku të gjenden

hollësirat. Për shembull, kategoritë 003-006 për tipa të ndryshëm të abortit kanë zakonisht katër shifra për të treguar komplikacionet shoqëruese (shih Vëllimin 1).

2.4.6 Nën-ndarjet plotësuese për t'u përdorur në nivelin e karakterit të pestë ose karakterit pasues

Nivelet e karakterit të pestë dhe pasuesit janë zakonisht nënklasifikimet në një aks të ndryshëm nga karakteri i katërt. Ato gjenden në :

Kapitullin XIII	nën-ndarjet rreth vend-ndodhjes anatomike;
Kapitullin XIX	nën-ndarjet për të treguar frakturat e hapura dhe të mbyllura si dhe dëmtimet intrakraniale, intratorakale dhe intra-abdominale me dhe pa plagë të hapura;
Kapitullin XX	nën-ndarjet e mëparshme për të treguar tipin e aktivitetit që është ndërmarrë në kohën e ngjarjes tani janë bërë informacion shtesë që shënohet në fushë të veçantë.

2.4.7 Kodet “U” e papërdorura më parë

Kodet U00-U49 janë për t'u përdorur vetëm nga OBSH për caktimin e përkohshëm të sëmundjeve të reja me etiologji të panjohur. Kodet U50-U99 mund të jenë të përdorshme në kërkime, p.sh. kur testojmë një nënklasifikim alternativ për një projekt të veçantë. Aktualisht intervali përfshin Sindromin Akut Respirator të Rëndë (SARS), dhe kodet e veçanta për agjentët bakteriale që janë rezistentë ndaj antibiotikëve.

3. Si ta përdorim ICD-në

Ky seksion përmban informacion praktik, të cilin nevojitet ta dinë të gjithë përdoruesit, me qëllim që të shfrytëzojnë klasifikimin në gjithë dobinë e tij. Njohuritë dhe kuptimi i qëllimit dhe strukturës së ICD janë jetësore për statistikienët dhe analistët e informacionit shëndetësor si dhe për koduesit. Përdorimi i përpiktë dhe i qëndrueshëm i ICD varet në aplikimin korrekt të të tre volumeve.

3.1 Si ta përdorim Vëllimin 1

3.1.1 Hyrje

Vëllimi 1 përmban vetë klasifikimin. Ai tregon kategoritë në të cilat diagnozat caktohen, duke lehtësuar klasifikimin dhe numërimin e tyre për qëllime statistikore. Gjithashtu ai siguron që përdorimet statistikore me përkufizimin e përmbajtjes së kategorive, nënkategorive dhe pikat e listave tabulare mund të gjenden të përfshira në tabelat statistikore.

Megjithëse për një kodues teorikisht është e mundëshme të arrijë në kodin e drejtë vetëm nga përdorimi i Vëllimit të parë, kjo do të jetë kohë e humbur dhe mund të shpjerë në gabime në caktim. Indeksi Alfabetik si udhëzues i klasifikimit përmbahet në Vëllimin 3. Hyrja në Indeks siguron informacion të rëndësishëm rreth lidhjeve të tij me Vëllimin 1.

Shumica e përdorimeve statistikore rutine të ICD përfshijnë zgjedhjen e kushteve të veçanta nga çertifikata ose kartela kur ato përdorin më shumë se një. Rregullat për këtë zgjedhje lidhur me vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë përmbahen në Seksionin 4 të këtij Vëllimi.

Një përshkrim i hollësishëm i listave tabelë jepen në Seksionin 2.4.

3.1.2 Përdorimi i listave tabelare të përfshirjes dhe nënkategorive katër-karakterëshe

Termet e përfshirjes

Brenda rubrikave tre-karakterëshe dhe katër-karakterëshe¹ zakonisht ndodhen të listuara një numër termash të tjera diagnostike. Këto njihen si “terma përfshirëse” dhe janë dhënë përveç titujve, si shembuj të raporteve diagnostike të klasifikuara në atë rubrikë. Ato mund të bëjnë fjalë për kushte të ndryshme ose janë sinonime. Ato nuk janë nënklasifikime të rubrikës.

Termet përfshirëse listohen fillimisht si një udhëzues në kontekstin e rubrikës. Shumë paragrafë

¹ Në kontekstin e ICD, “rubrikë” do të thotë një kategori me 3 ose një nën-kategori me 4 karaktere

renditen sipas termave të rëndësishëm dhe të zakonshëm që bëjnë pjesë në rubrikë. Të tjerat janë kushtet ndarëse ose vend-ndodhjet renditur për përcaktimin e kufirit ndërmjet një nënkategorie nga tjetra. Listat e termave përfshirëse nuk janë nga mjete të plota dhe emrat alternative të realiteteve diagnostike përfshihen në Indeksin Alfabetik, i cili mund të referohet i pari kur kodohet një raport diagnostik i dhënë.

Është disa herë e nevojshme të lexohen termat e përfshira në lidhje me titujt. Kjo zakonisht ndodh kur termat e përfshira përpunojnë listat e vend-ndodhjes ose produktet farmaceutike, ku nevojitet të kuptohen fjalët e caktuara nga titulli (p.sh. "neoplazma malinje e ...", "dëmtime të ...", "helmime nga ...").

Përshkrimet e përgjithëshme diagnostike të zakonshme për një sërë kategorish, apo për të gjitha nënkategoritë e kategorive tre-karakterëshe, gjenden në shënimet e emërtuara "Përfshin" menjëherë pas një kapitulli, grup (blok) ose kategori të titullit.

Termt e përjashtimit

Rubrikat e përcaktuara përmbajnë listat e kushteve të paraprirë nga fjala "Përjashton". Këto janë terma, të cilat, megjithëse titulli i rubrikave mund të nënkuptojnë që ato ishin të klasifikuara aty, në fakt janë klasifikuar diku tjetër. Një shembull i kësaj është në kategorinë A 46, "Erisipelat", ku erisipela e paslindjes ose e lehonisë është përjashtuar. Në parantezë, çdo term i përjashtuar është i pasuar nga kodi i kategorisë dhe nënkategorisë diku tjetër në klasifikim, pra atje ku është vendosur ai term i përjashtuar.

Përjashtimet e përgjithëshme nga vargu i kategorive ose nga të gjitha nënkategoritë gjenden në shënimet nën titullin "Përjashtime", që pasojnë menjëherë një kapitull, grup (blok), ose kategori të titullit.

Fjalori përshkrues

Kapitulli V "Çrregullimet mendore dhe të sjelljes", përveç termave përfshirëse dhe përjashtuese, përdor fjalorin përshkrues për të treguar përmbajtjen e rubrikave. Kjo ndarje është përdorur për shkak të terminologjisë së variacioneve të mëdha të çrregullimeve mendore, veçanërisht ndërmjet vendeve të ndryshme. Fjalori nuk është i parashikuar për t'u përdorur nga stafi kodues.

Tipa të ngjashëm të përkufizimit janë dhënë diku tjetër në ICD, për shembull Kapitulli XXI, për të qartësuar përmbajtjen e parashikuar të rubrikës.

3.1.3 Dy kode për kushte të caktuara

Sistemi i "kryqeve" dhe "yllëzimeve (asteriskeve)"

ICD-9 paraqet një sistem, i vazhduar në ICD-10, nëpërmjet të cilit gjenden dy kode për raportet

diagnostike që përmbajnë informacion rreth sëmundjeve të përgjithshme themelore dhe manifestimit në një organ ose vend-ndodhje të veçantë së bashku, i cili është një problem klinik në të drejtën e vet.

Kodi fillestar është për sëmundjet themelore dhe shënohet me një kryq (†); kodi plotësues fakultativ për manifestimet shënohet me një yll (*). Kjo marrëveshje është siguruar sepse kodimi vetëm për sëmundjet themelore ishte shpesh i pakënaqshëm për përpilimin e statistikave lidhur me specialitetet e veçanta, ku gjendej një kërkesë për të parë kushtet e klasifikuara që kanë lidhje me kapitujt për manifestimet, kur ato ishin arsye për kujdes mjekësor.

Ndërsa sistemi i kryqeve dhe yjzimeve siguron klasifikime alternuese për prezantimin e statistikave, është një parim i ICD që kodi i kryqit është kodi fillestar dhe duhet gjithmonë të përdoret. Kushti duhet të jetë bërë për kodin e yllzimeve për t'u përdorur nëse metoda alternative e prezantimit mund të kërkojë gjithashtu. Për kodimin, kodi i yjzimeve nuk mund të përdoret kurrë vetëm. Megjithatë, për kodimin e sëmundshmërisë, sekuencat kryq dhe yll mund të reversohen kur manifestimet e sëmundjes janë fokusi parësor i kujdesit. Statistikat përfshijnë kodet kryq në përputhje me klasifikimin tradicional për prezantimin e të dhënave të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë dhe aspekteve të tjera të kujdesit mjekësor.

Kodet e yjzimeve shfaqen si kategori tre-karakterëshe. Ndodhen kategori të veçanta për të njëjtat kushte të ndodhura, kur një sëmundje e veçantë nuk specifikohet si një shkak themelor (bazë). Për shembull, kategoritë G20 dhe G21 janë për format e Parkinsonizmit që nuk janë manifestime të sëmundjeve të tjera të caktuara gjetiu, ndërsa kategoria G22* është për "Parkinsonizmin në sëmundjet e klasifikuara diku tjetër". Kodet kryq koresponduese jepen për kushtet mendore në kategoritë yjzuese; për shembull për Parkinsonizmin sifilitik në G22*, kodi kryq është A52.1†.

Disa kode kryq shfaqen në kategoritë e posaçme kryq. Megjithatë, më shpesh kodi kryq për diagnozat dy-elementëshe dhe kodet e paqarta për kushtet me një element të vetëm mund të rrjedhin nga e njëjta kategori ose nënkategori.

Zonat e klasifikimit ku veprojnë sistemi kryq dhe yllzues janë të kufizuara; gjenden 83 kategori të posaçme yllzuese në të gjithë klasifikimin, të cilat listohen në fillim të kapitujve përkatës.

Rubrikat në të cilat duken termat e shenjuara me simbolin "kryq" mund të marrin një nga tre format e ndryshme:

- (i) Nëse simboli (†) dhe kodi alternativ yllzues shfaqen së bashku në rubrikën e titulluar, të gjitha termat e klasifikueshme tek ajo rubrikë janë subjekte të klasifikimit të dyfishtë dhe të gjitha kanë të njëjtin kod alternativ, psh.:

A17.0†	Meningiti tuberkular (G01*)
	Tuberkulozi i meningjeve (cerebral) (spinal)
	Leptomeningiti tuberkular

- (ii) Nëse simboli shfaqet në rubrikën e titulluar por kodi alternativ yllzues jo, të gjithë termat e klasifikueshme të ajo rubrikë janë subjekte të klasifikimit të dyfishtë, por kanë kode alternative të ndryshme (të cilët janë listuar për çdo term) p.sh.

A18.1† Tuberkulozi i sistemit uro-gjenital
 Tuberkulozi i:
 fshikëzës urinare (N33.0*)
 i qafës së mitrës (N74.0*)
 veshkave (N29.1*)
 organeve gjenitale mashkullore (N51.-*)
 ureterit (N29.1*)
 Sëmundja inflamatore tuberkulare e pelvisit femëror (N74.1*)

- (iii) Nëse as simbolet as kodi alternativ nuk shfaqen në titull, rubrika si e gjithë nuk është subjekt i klasifikimit të dyfishtë, por mund të jetë përfshirje individuale termash; nëse është kështu, këto terma do të shënohen me simbol dhe jepen kodet e tyre alternative, p.sh.

A54.8 Infeksione të tjera gonokoksike
 Gonokoksik:
 ...
 peritoniti† (K67.1*)
 pneumonia† (J17.0*)
 septicemia
 dëmtime të lëkurës

Kodimi i dyfishtë opsional (jo i detyrueshëm)

Ka disa situata (të pashmangëshme), të ndryshme nga sistemi i kryqeve dhe yllëzimeve, që lejojnë të përdoren dy kode ICD për përshkrimin plotësisht të kushteve të pacientit. Shënimi në listën tubulare “Përdor kodin shtesë, nëse kërkohet ...” identifikon shumë nga këto situata. Kodet plotësuese përdoren vetëm në tabulimet e veçanta.

Këto janë:

- (i) Për infeksionet locale, të klasifikuara në kapitujt “sistemet e trupit”, kodet nga Kapitulli I mund të shtohen për të identifikuar mikroorganizmin infeksioz, ku ky informacion nuk shfaqet në titullin e rubrikës. Grupi i kategorive B95-B97 është dhënë për këtë qëllim në kapitullin I.
- (ii) Për neoplazmat me aktivitet funksional. Në kodin e Kapitullit II mund të shtohet kodi i përshtatshëm nga Kapitulli IV për të treguar tipin e aktivitetit funksional.
- (iii) Për neoplazmat, kodi morfologjik (Vëllimi 1), megjithëse jo pjesë e ICD kryesore, mund të shtohet në kodin e Kapitullit II për të identifikuar tipin morfologjik të tumorit.
- (iv) Për kushtet e renditura të F00-F09 (Organike, përfshirë simptomatiket, çrregullimet mendore) në Kapitullin V, ku një kod nga një kapitull tjetër mund të jetë shtuar për të treguar shkakun, p.sh. sëmundjet themelore, dëmtimet ose insultet e tjera të trurit.

- (v) Ku një kusht shkaktohet nga një shkaktar toksik, kodi nga Kapitulli XX mund të shtohet për të identifikuar atë shkaktar.
- (vi) Ku dy kode mund të përdoren për të përshkruar një dëmtim, helmim ose defekte të tjera të kundërta: kodi nga Kapitulli XIX i cili përshkruan natyrën e dëmtimeve dhe kodi nga Kapitulli XX i cili përshkruan shkakun. Zgjedhja se cili kod mund të jetë kodi plotësues varet nga qëllimi për të cilin të dhënat janë mbledhur (shih hyrjen tek Kapitulli XX të Vëllimit 1).

3.1.4 Marrëveshjet e përdorura në listën tabelare

Në termat përfshirëse dhe përjashtuese të listuara në listat tubulare, ICD përdor disa marrëveshje të veçanta lidhur me përdorimin e kllapave, kllapave katrore, kolonave, lidhëset, shkurtimi “NOS”, fraza “jo i klasifikuar diku tjetër” (NEC) dhe fjala “dhe” në titujt. Këto nevojitet të jenë të kuptuara qartë nga koduesit dhe çdo njeri që dëshiron të interpretojë statistikën bazuar në ICD, së bashku.

Kllapat ()

Kllapat janë përdorur në Vëllimin 1 në katër situata të rëndësishme.

- (a) Kllapat janë përdorur për të rrethuar fjalët shitesë, të cilat mund të shoqërojnë një term diagnostik jashtë ndikimit të numrit të kodit, të i cili do të caktohen fjalët jashtë kllapave. Për shembull, në I10 termi përfshirës “Hipertension (arterial) (beninj) (thelbësor) (malinj) (fillestar) (sistemik) nënkupton që I10 është numri i kodit për fjalën “Hipertension” vetëm ose kur cilësohet nga ndonjë, ose ndonjë kombinim, i fjalëve në kllapa.
- (b) Kllapat gjithashtu janë përdorur për të rrethuar kodin tek i cili shpjegohet termi përjashtues. Për shembull,

H01.0, Blefaritis, përjashton Blefarokonjuktivitin (H10.5).
- (c) Një tjetër përdorim i kllapave është në grupin e titujve për të rrethuar kodin tre-karakterësh të kategorive të përfshira në atë grup.
- (d) Përdorimi i fundit i kllapave ishte përfshirë në Rishikimin e Nëntë dhe ishte lidhur me sistemin e shënjave dhe yllëzimeve. Kllapat janë përdorur për të rrethuar kodin e shënjave në një kategori yllëzimi ose kodin e yllëzimeve ndjekur nga një term shenjë.

Kllapat katrore []

Kllapat katrore janë përdorur:

- (a) për të rrethuar sinonimet, fjalët alternative ose frazat shpjeguese; për shembull,

A30 Leproza [Sëmundja e Hansenit];

- (b) për shpjegimin e shenjave të mëparëshme; për shembull,

C00.8 Lezione shtrirëse të buzës
[Shih shënimin 5 në fillim të kapitullit];

- (c) për shpjegimin e tërësisë së gjendjes së mëparëshme të nën-ndarjeve katër-karakterëshe, zakonisht të një numri të kategorisë; për shembull,

K27 Ulçer peptike, vend i paspecifikuar
[Shih në fillim të këtij blloku për nën-ndarjet].

Dy pikat :

Dy pikat përdoren në listimin e termave përfshirës dhe përjashtues, kur fjalët që paraprijnë atë trem nuk i kompletojnë termat për përcaktimin në atë rubrikë. Ato kërkojnë një ose më shumë fjalë modifikuese ose cilësore të përqendruara nën ato, përpara se ato të mund të caktohen në rubrikë. Për shembull, në K36, "Apendicit tjetër", diagnoza "apendicit" është për ta klasifikuar aty vetëm nëse cilësohet nga fjalët "kronik" ose "i përsëritur".

Kllapa gjarpërushe }

Kllapa gjarpërushe (e treguar si një vije vertikale) përdoret në listimet e termave përfshirëse dhe përjashtuese, për të treguar se termi nuk përfundon as nga fjalët që e paraprijnë atë as nga fjalët pas saj. Cilido nga termat përpara kllapës gjarpërushe duhet të jetë cilësuar nga një ose më shumë terma që pasojnë atë. Për shembull:

O71.6	Dëmtimet obstetrikale të kockave dhe ligamenteve pelvike Heqja e kartilagos së brendëshme të simfizës Dëmtimet e kokseve Ndarjet traumatike obstetrikale të simfizës (pubike)	obstetrikale
-------	--	--------------

"NOS"

Shkronjat NOS janë një shkurtim për "jo i specifikuar ndryshe [*not otherwise specified*]" duke nënkuptuar "i paspecifikuar" apo "i pakualifikuar".

Disa herë një term i pacilësuar është klasifikuar prapëprapë në një rubrikë për më shumë tipa specifikë të kushteve. Kjo është për arsye se në terminologjinë mjekësore forma më e zakonshme e kushteve është shpesh e njohur me emrin e vetë kushtit dhe cilësohen vetëm tipat më pak të zakonshëm. Për shembull, "stenoza mitrale" është përdorur zakonisht për të treguar "stenozen mitrale reumatizmale". Këto supozime të paparashikueshme duhen marrë në vlerësim për të shmangur klasifikimin jo korrekt. Kontrolli i kujdesshëm i termave përfshirëse do të zbulojë ku është bërë hipoteza; koduesit duhet të jenë të kujdesshëm të mos kodojnë një term si të pacilësuar po të mos jenë krejt të qartë se asnjë informacion i disponueshëm të mund të lejojë një vlerësim më specifik

diku tjetër. Në të njëjtën mënyrë, në interpretimin e statistikave bazuar në ICD, disa kushte të caktuara në kategori të specifikuara dukshëm, nuk do të kenë qenë tepër të specifikuara në kartelat e koduara. Kur krahasohen drejtimet dhe interpretohen statistikat, është e rëndësishme të jemi të ndërgjegjshëm se supozimi mund të ndryshojë nga një rishikim i ICD tek tjetri. Për shembull, përpara Rishikimit të Tetë, aneurizmi i pacilësuar i aortës kujtohej se ishte shkaktuar nga sifilizi.

“Jo i klasifikuar diku tjetër”

Fjalët “jo i klasifikuar diku tjetër”, kur përdoren në një titull kategori tre-karakterëshe, shërbejnë si një paralajmërim se disa variante të specifikuara të kushteve të listuara mund të shfaqen në të tjera pjesë të klasifikimit. Për shembull:

J16 Pneumonia e shkaktuar nga mikroorganizma të tjerë infektive, jo të klasifikuar diku tjetër.

Kjo kategori përfshin J16.0 Pneumonia nga klamidia dhe J16.8 Pneumonia e shkaktuar nga mikroorganizma të tjerë infektivë të specifikuar. Shumë kategori të tjera janë përshkruar në Kapitullin X (për shembull, J10-J15) dhe kapituj të tjerë (për shembull, P23- Pneumonia kongjenitale) për pneumonitë e shkaktuara nga mikroorganizma infektivë të specifikuar. J18 Pneumonia, mikroorganizëm i paspecifikuar, përdoret për pneumonitë për të cilat nuk citohet agjenti infeksioz përkatës.

“Dhe” në titujt

“Dhe” qëndron për “dhe/ose”. Për shembull, në rubrikën A18.0, Tuberkulozi i kockës dhe kyçeve, janë për të klasifikuar rastet e “tuberkulozi i kockave”, “tuberkulozi i kyçeve” dhe “tuberkulozi i kockave dhe kyçeve”.

Pikë vizë [-]

Në disa raste, karakteri i katërt i kodit të nënkategorisë zëvendësohet nga një vizë, p.sh.

G03 Meningiti nga shkaqe të tjera dhe të paspecifikuara,
Përjashton: meningoencefalitin (G04.-)

Kjo i tregon koduesit se shifra e katërt ekziston dhe duhet të ishte synuar në kategorinë e përshtatshme. Kjo marrëveshje është përdorur në listën tabelare dhe Indeks in Alfabetik së bashku.

3.1.5 Kategoritë me karakteristika të përbashkëta

Për kontrollin cilësor është e nevojshme të përfshihen kontrollet e programuara në sistemin kompjuterik. Grupet pasuese të kategorive u siguruan si një bazë për kontrolle të tilla në qëndrueshmërinë e brendshme, të grupuar sipas karakteristikave të veçanta që bashkojnë ato.

Kategoritë e yllëzimeve

Kategoritë pasuese yllëzore nuk duhen përdorur vetëm; ato gjithmonë duhet të përdoren së bashku me një kod kryq:

Kategoritë e kufizuara për një gjini

Disa sëmundje, dëmtime dhe faktorë që influencojnë gjendjen shëndetësore dhe kontaktin me shërbimet shëndetësore kufizohen vetëm në, ose kanë më shumë shance të ndodhin në një nga gjinitë. Një listë kushtesh të tilla jepet në Aneksin 7.8. Rekomandohet që lista të përdoret për të kontrolluar konsistencën e të dhënave në kohën e kodimit të informacionit. Në qoftë se diagnoza e raportuar dhe gjinia e raportuar janë jo-konsistente, duhet kërkuar të bëhet sqarimi i informacionit të dhënë.

Udhëzues për trajtimet kontradiktore ndërmjet kushteve dhe gjinisë jepen në Seksionin 4.3.8.

Kategoritë e sekelave

Kategoritë pasuese jepen për sekelat e gjendjeve që nuk janë të zgjatura në fazën aktive:

B90-B94, E64.-, E68, G09, I69.-, O97, T90-T98, Y85-Y89.

Udhëzuesit për kodimin e sekelave për qëllime të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë së bashku gjenden në 4.3.6 dhe 4.5.2.

Çrregullimet pas-procedurale

Kategoritë e mëposhtme nuk duhet të përdoren për kodimin e shkakut bazë të vdekshmërisë. Udhëzimet për përdorimin e tyre në kodimin e sëmundshmërisë gjenden në Seksionin 4.5.2.

E89.-, G97.-, H59.-, H95.-, I97.-, J95.-, K91.-, M96.-, N99.-.

3.2 Si ta përdorim Vëllimin 3

Hyrja në Vëllimin 3, Indeksi Alfabetik në ICD-10, jep udhëzime se si të përdoret ky volum. Këto udhëzime duhen studiuar me kujdes përpara fillimit të kodimit. Më poshtë jepet një përshkrim i shkurtër i strukturës dhe përdorimit të Indeksit.

3.2.1 Rregullimi i Indeksit Alfabetik

Vëllimi 3 është ndarë në tre seksione si më poshtë:

- Seksioni I liston të gjitha termat e klasifikueshme në Kapitujt I-XIX dhe Kapitullin XXI, me

- përjashtim të medikamenteve dhe kimikateve.
- Seksioni II është indeksi i shkaqeve të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë dhe përmban të gjithë termat e klasifikueshme në Kapitullin XX, me përjashtim të medikamenteve dhe kimikateve.
- Seksioni III, Tabela e Medikamenteve dhe Kimikateve, liston për secilën substancë kodet për helmimin dhe efektet anësore të medikamenteve të klasifikueshme në Kapitullin XIX, dhe në Kapitullin XX, kodet që tregojnë nëse helmimi ishte aksidental, i paramenduar (vetë-dëmtim, i papërcaktuar, ose një efekt anësor i një substancë të rregullt të administruar siç duhet).

3.2.2 Struktura

Indeksi përmban "termat kryesuese", të pozicionuara në të majtën e largme të kollonës, me fjalë të tjera ("modifikuesit" ose "kualifikuesit") në nivele të ndryshme të ndarjeve poshtë tyre. Në Seksionin I, të ashtuquajturit modifikues ose kualifikues janë zakonisht varietete, vende (vend-ndodhje) ose rrethana që ndikojnë kodimin; në Seksionin II ato tregojnë tipa të ndryshëm të aksidenteve ose ngjarjeve, të automjeteve të përfshira, etj. Modifikuesit që nuk ndikojnë kodimin paraqiten në kllapa pas gjendjes.

3.2.3 Numrat e kodeve

Numrat kod që ndjekin termat i referohen kategorive dhe nënkategorive për të cilat duhet të klasifikohen termat. Në qoftë se kodi ka vetën tre karaktere, mund të supozohet që kategoria nuk është nënndarë. Në të shumtën e rasteve kur kategoria është nënndarë, numri kod në Indeksin Alfabetik do të japë karakterin e katërt. Një vizë në pozicionin e katërt (p.sh. O03.-) do të thotë që kategoria është nënndarë dhe se karakteri i katërt mund të gjendet duke iu referuar listës tabelare. Në rastin kur në term zbatohet sistemi i kryqeve dhe i yjeve, atëhere jepen të dy kodet.

3.2.4 Shenjat

Kllapat

Kllapat përdoren në Indeks në të njëjtën mënyrë si në Vëllimin 1, d.m.th. për të mbyllur modifikuesit.

"NEC"

NEC (=i paklasifikuar diku tjetër [not elsewhere classified]) tregon variantet e specifikuara të gjendjes së listuar, të cilët janë të klasifikuar në vend tjetër, dhe që, aty ku është e përshtatshme, duhet të kërkohet në Indeksin Alfabetik një term më i saktë.

Referencat-tërthore

Referencat-tërthore përdoren për të shmangur dublikimin e panevojshëm të termave në Indeks. Fjala

“shih” i kërkon koduesit t’i referohet termave të tjerë; “shih gjithashtu” orienton koduesin të referohet diku tjetër në Indeks, në qoftë se deklarata që po kodohet përmban informacion tjetër që nuk gjendet në ndarjen nën termin të cilit i është bashkëngjitur “shih gjithashtu”.

3.3 Udhëzuesi bazë i kodimit

Indeksi Alfabetik përmban shumë terma të papërfshirë në Vëllimin 1 dhe kodimi kërkon që Indeksi së bashku me Listën Tabelare duhet të konsultohen përpara caktimit të një kodi.

Para kodimit, koduesi duhet të njohë parimet e klasifikimit dhe të kodimit dhe të ketë kryer ushtrime praktike.

Më poshtë është një udhëzues i thjeshtë, që ka për qëllim të ndihmojë përdoruesin rastësor të ICD.

1. Identifiko tipin e deklaratës që do të kodohet dhe referoju seksionit të përshtatshëm në Indeksin Alfabetik. (Në qoftë se deklarata është një sëmundje, plagosje apo gjendje tjetër e klasifikueshme në Kapitujt I – XIX ose XXI-XXII, konsultohu me Seksionin I të Indeksit. Në qoftë se deklarata është një shkak i jashtëm i një plagosje apo ngjarje tjetër e klasifikueshme në Kapitullin XX, konsultohu me Seksionin II.)
2. Lokalizo termin kryesues. Për sëmundjet dhe plagosjet, ai është zakonisht një emër për gjendjen patologjike. Megjithatë, disa gjendje të shprehura si mbiemra apo eponime janë përfshirë në Indeksin Alfabetik si terma kryesues.
3. Lexo dhe udhëhiq nga çdo shënim që shfaqet nën termin kryesues.
4. Lexo çdo term të futur në kllapa pas termit kryesues (këta modifikues nuk ndikojnë në numrin kod), si dhe çdo term të nënndarë nën termin kryesues (këta modifikues mund të ndikojnë në numrin kod), derisa të jenë sqaruar të gjitha fjalët në shprehjen diagnostike.
5. Ndiq me kujdes çdo referencë—të tërthortë (“shih” dhe “shih gjithashtu”) të gjetur në Indeks.
6. Referoju listës tabelare për të vërtetuar përshtatshmërinë e numrit kod të zgjedhur. Ki parasysh që një kod në Indeks me tre karaktere dhe një vizë në pozicionin e katërt do të thotë që ka një karakter të katërt për t’u gjendur në Vëllimin 1. Nuk janë indeksuar nënndarje të mëtejshme për t’u përdorur në një pozicion të një karakteri plotësues, dhe nëse përdoret, duhet të lokalizohet në Vëllimin 1.
7. Udhëhiq nga çdo term përfshirës ose përjashtues nën kodin e zgjedhur apo nën titullin e kapitullit, bllokut ose kategorisë.
8. Cakto codin.

Në seksionin 4 jepen udhëzues specifikë për zgjedhjen e shkakut ose gjendjes që do të kodohen dhe për kodimin e gjendjes së zgjedhur.

4. Rregullat dhe udhëzuesit për kodimin e vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë

Ky seksion ka të bëjë me rregullat dhe udhëzuesit të adaptuar nga Asambleja Botërore e Shëndetit në lidhje me zgjedhjen e një shkaku ose gjendje të vetme për pasqyrimin rutinë nga çertifikatat e vdekjes dhe protokollet e sëmundshmërisë. Gjithashtu, janë siguruar udhëzues për zbatimin e rregullave dhe për kodimin e gjendjes së zgjedhur për tabulim (=pasqyrim).

4.1 Vdekshmëria: udhëzuesi për çertifikimin (vërtetimin) dhe rregullat për kodim

Nga Konferenca e 6-të dhjetëvjeçare Botërore e Rishikimit (Revizionit) u ra dakord që shkaku i vdekjes për pasqyrim parësor duhej të specifikonte shkaku kryesor (=bazë) të vdekjes.

Nga pikëpamja e parandalimit të vdekjes, është e nevojshme të këpusim zinxhirin e ngjarjeve ose të ushtrijmë kujdes në disa pika. Objektivi më efektiv i shëndetit publik është të parandalojë veprimin e shkakut të përshpejtimin. Për këtë qëllim, shkaku bazë ka qenë përcaktuar si “(a) sëmundja ose plagosja që nisi rrjedhën e ngjarjeve patologjike duke e çuar drejtëpërdrejt në vdekje, ose (b) rrethanat e aksidentit apo të dhunës që shkaktuan plagosjen vdekjeprurëse”. Megjithatë, për disa sëmundje ose dëmtime duhet rregulla të veçanta.

Seksionet 4.1-4.3 përmbajnë instruksione për kodimin e shkaqeve të vdekjes për statistikën e vdekshmërisë. Seksioni i parë, 4.1, shpjegon konceptet bazë, Seksioni 4.2 shpjegon si të identifikohet shkaku themelor i vdekjes dhe Seksioni 4.3 jep detaje të mëtejshme se si të kodohen shkaqet e shumta të vdekjes.

4.1.1 Qëllimi i instruksioneve: krahasimet ndërkombëtare

Statistikat e vdekshmërisë përdoren gjerësisht në punën kërkimore në shëndetësi, monitorimin e shëndetit publik, vlerësimin e ndërhyrjeve shëndetësore dhe planifikimin e ndjekjes së kujdesit shëndetësor. Analiza e të dhënave të vdekshmërisë përfshin krahasimin e të dhënave, p.sh. atyre nga rajone të ndryshme ose dy momente të ndryshme në kohë. Vetëm kur të dhënat janë prodhuar me të njëjten metodologji dhe standarte, këto krahasime mund të japin rezultate të sakta. Për të standartizuar prodhimin e të dhënave të vdekshmërisë, OBSH lëshoi instruksione ndërkombëtare mbi mbledhjen, kodimin dhe klasifikimin, dhe prezantimin e të dhënave mbi shkaqet e vdekshmërisë. Ka një rëndësi të jashtëzakonshme që prodhimi i të dhënave mbi vdekshmërinë të ndjekë procedurat e shpjeguara në vijim, sepse çdo shmangje nga instruksionet ndërkombëtare do të cënojë aftësinë për krahasim ndërkombëtar të këtyre të dhënave.

Qëllimi i këtyre instruksioneve është që të optimizojë statistikën e vdekshmërisë nga pikëpamja e shëndetit publik. Disa nga instruksionet mund të duken gabim ose që mund të vihen në dyshim nga

një pikëpamje thjesht mjekësore. Gjithësesi ato nuk duhen lënë mënjanë, pasi që mund të jenë të motivuara nga parime themelore epidemiologjike dhe të shëndetit publik. Në qoftë se një gabim i dukshëm vihet re, ai i duhet raportuar OBSH-së, e cila ose do të shpjegojë arsyet ose të do të ndërmarrë hapa për ta korrigjuar atë në nivel ndërkombëtar. Vende të veçanta nuk duhet të vetë-korrigjojnë atë çfare u duket si gabim, sepse ndryshime individuale në nivel të vendit do të prodhojnë të dhëna që janë të pakrahasueshme me vende të tjera, pra të padobishme për analizë.

4.1.2 Çertifikata ndërkombëtare e vdekjes

Instruksonet ndërkombëtare të kodimit të vdekshmërisë presupozojnë që të dhënat janë mbledhur me një çertifikatë vdekjeje që është në përputhje me Formën Ndërkombëtare të Çertifikatës Mjekësore për Shkaqet e Vdekjes (shiko Aneksin 7.1). Përndryshe, shkaqet e vdekjes nuk mund të kodohen sipas standarteve ndërkombëtare dhe të dhënat nuk do të jenë të krahasueshme në rang ndërkombëtar. Për shembull, disa nga instruksonet e kodimit aplikohen për gjendje të raportuara si shkaqe nga disa gjendje të tjera, dhe në raste të tilla është e rëndësishme të kihet një dallim i qartë midis shkaqeve të raportuara në Pjesën 1 dhe në Pjesën 2 të çertifikatës. Për më tepër, informacioni i raportuar tjetërkund në çertifikatë, si mënyra e vdekjes ose nëse shtatzënia kontribuoi në vdekje, është e rëndësishme kur vendosen kode të shumëfishta të shkaqeve të vdekjes për gjendjet e treguara në çertifikatë.

Është përgjegjësia e personelit mjekësor ose çertifikuesit të kualifikuar që firmos kartelën e vdekjes që të tregojë se cilat nga gjendjet morbide çuan direkt në vdekje dhe të tregojë çdo gjendje të mëparshme që ka çuar në këtë shkak. Mjeku ose çertifikuesi tjetër i kualifikuar duhet të përdorë gjykimin e vet klinik në plotësimin e çertifikatës mjekësore të shkakut të vdekjes. Sistemet e automatizuara nuk duhet të përfshijnë listat e tjera; kjo bën që të udhëheqë çertifikuesin se këto kufizojnë domosdoshmërisht gamën e diagnozës, dhe prandaj kanë një efekt të pafavorshëm në saktësinë dhe dobinë e raportit.

Pjesa mjekësore e formës është e ndarë në dy pjesë: Pjesa e I është për sëmundjet që lidhen me rrjedhjen e ngjarjeve që çojnë drejtëpërdrejt në vdekje dhe Pjesa II është për gjendje që nuk lidhen, por kontribuojnë. Në çertifikatë, të gjithë të dhënat që janë të nevojshme për të koduar korrekt shkakun themelor të vdekjes duhen rregjistruar, dhe forma (shiko Aneksin 7.1) tregon çfarë informacioni duhet mbledhur. Me qëllim që të përafrohet mënyra si është mbledhur informacioni ndërkombëtarisht, forma duhet të ndiqet sa më rigorozisht që të mundet. Informacioni më pas përdoret për kodimin manualisht ose elektronikisht të shkakut themelor të vdekjes ose për shkaqet e shumëfishta të vdekjes.

4.1.3 Konceptet Bazë

Koduesit e vdekshmërisë duhet të jenë të familjarizuar me konceptet bazë të prezantuar në këtë seksion.

Sekuencë

Termi 'sekuencë' i referohet një zinxhiri ose serie ngjarjesh mjekësore në të cilat një hap është një komplikim i, ose shkaktohet nga, një hap i mëparshëm.

Shembulli 1: 1 (a) Infarkt miokardi

nga

(b) Tromboza koronare

nga

(c) Ateroskleroza koronare

Infarkti i miokardit shkaktohet nga tromboza koronare, e cila, në vetvete, është një komplikacion i aterosklerozës koronare. Si pasojë, sekuenca e infarktit të miokardit shkaktohet nga tromboza koronare që shkaktohet nga ateroskleroza koronare.

Shembulli 2: 1 (a) Hemorragji profuze

nga

(b) Amputimi traumatik i këmbës së djathtë

nga

(c) Shtypja nga trami

Hemorragjia është një komplikim i amputimit traumatik, i cili, në vetvete, është një komplikacion i aksidentit me tramin. Si pasojë, sekuenca është hemorragji profuze nga amputimi traumatik i këmbës së djathtë nga shtypja nga trami.

Marrëdhëniet shkakësore

Një marrëdhënie shkakësore ekziston nëse një gjëndje e përmendur në çertifikatë mund të shkaktohet nga një tjetër gjithashtu e përmendur në çertifikatë. Megjithatë nëse marrëdhënia shkakësore konsiderohet e pranueshme ose jo për kodimin e vdekshmërisë bazohet jo vetëm në vlerësimin mjekësor por dhe atë epidemiologjik dhe në konsideratat e shëndetit publik. Kështu, që një marrëdhënie e pranueshme nga pikpamja mjekësore mund të listohet si e papranueshme në instruksionet e kodimit, sepse një hap i mëparshëm në sekuencë është më i rëndësishëm nga pikpamja e shëndetit publik.

Prandaj, për të vendosur nëse një marrëdhënie shkakësore është e pranueshme apo jo, kontrolloni së pari instruksionet në Seksionin 4.2.3, Instruksione speciale mbi sekuencat që pranohen ose hidhen poshtë. Marrëdhëniet e përmendura në Seksionin 4.2.3 duhet të pranohen për sa të jetë e mundur, sepse opinioni i çertifikuesit mbi shkaqet e vdekjes nuk duhet hedhur poshtë aq kollaj. Nëse një marrëdhënie e treguar duket si jo e mundur, referojuni tabelave ndërkombtarisht të pranuara mbi kodimin e vdekshmërisë.

Një sekuencë e raportuar që duket jo e mundur duhet pranuar nëse një ose më shumë nga hapat ndërmjetës do të shpjegojnë atë marrëdhënie shkakësore. Për shembull, nëse hematemeza jepet për shkak të cirrozës së mëlçisë, mendoni që hematemeza u shkaktoi nga hipertensioni portal, dhe hipertensioni portal u shkaktoi nga cirroza e mëlçisë. Këto hapa të ndërmjetëm të menduar nuk duhen përdorur për të modifikuar kodimin.

Kini parasysh që gjendja A nuk mund kurrë të shkaktohet nga një gjëndje B nëse gjendja A ka një kohëzgjatje më të madhe dhe fillon më herët në kohë se gjendja B.

Kohëzgjatja

Në çertifikatat e vdekjes, çdo gjëndje e raportuar duhet të përfshijë gjithashtu informacion mbi kohëzgjatjen. Kohëzgjatja i referohet kohës që nga fillimi i sëmundjes ose gjëndjes deri në kohën e vdekjes. Mbani mend që kjo nuk është gjithnjë e njëjta si koha e diagnozës së gjëndjes, e cila mund të jetë në të njëjtën kohë, ose më pas, të fillimit të simptomave.

Shkaku i fundor i vdekjes

Shkaku fundor i vdekjes është gjëndja e vendosur e para në rrjeshtin e parë të Pjesës 1 të çertifikatës së vdekjes.

Shembulli 3: 1 (a) Infarkt miokardi dhe edemë pulmonare
nga
(b) Ateroskleroza koronare

Infarkti i miokardit është shkaku fundor i vdekjes, duke qenë se futet i pari në rrjeshtin e parë të çertifikatës.

Pika e fillimit

Pika e fillimit është gjëndja ose ngjarja që filloi sekuencën e marrëdhënieve shkakësore të pranuar që përfunduan me shkakun e vdekjes. Në një çertifikatë të plotësuar në mënyrë korrekte, gjëndja raportohet në rrjeshtin më të poshtëm të përdorshëm në Pjesën 1 si pika fillestare e sekuencës.

Shembulli 4: 1 (a) Infarkt miokardi dhe edemë pulmonare
nga
(b) Ateroskleroza koronare

Ateroskleroza koronare është pika e fillimit, duke qenë se ajo filloi sekuencën e ngjarjeve që çuan në vdekje.

Shembulli 5: 1 (a) Pneumonia
nga
(b) Fratura e kofshës
nga
(c) Pengimi në qylym

Pengimi në qylym është pika fillestare, duke qenë se ajo filloi sekuencën e ngjarjeve që çuan në vdekje.

Pika tentative e fillimit

Në një çertifikatë të plotësuar në mënyrë korrekte, gjëndja raportohet në rrjeshtin më të poshtëm të përdorshëm në Pjesën 1 si pika e fillimit, por nëse çertifikata nuk është plotësuar korrekt, pika e fillimit mund të jetë raportuar diku tjetër. Instruksionet se si të identifikohen pikat e fillimit në këto

raste janë komplekse. Shpesh herë, shumë instruksione aplikohen mbi të njëjtën çertifikatë vdekjeje, dhe është e rëndësishme që të zbatohen instruksionet hap pas hapi siç është përshkruar në Seksionin 4.2.1, Gjetja e pikës së fillimit. Në çdo hap ku identifikohet një pikë tentative fillimi, një gjendje konsiderohet provizorisht si pika e fillimit, por mund, që në hapat pasues, ajo të jetë shkaktuar nga diçka tjetër. Pika tentative e fillimit mund të ndryshojë disa herë sipas instruksioneve që përdoren për çertifikatën.

Gjithashtu, mblidhni informacion shtesë mbi marrëdhëniet shkakësore që çertifikuesi ka dhënë në llogari. Kjo ka vlerë edhe kur informacioni duket në vend të 'gabuar' në çertifikatë. Për shembull, nëse sekuenca në Pjesën 1 fillon me sëmundjen A, dhe informacioni tjetërkund në çertifikatë thotë që sëmundja A është për shkak të sëmundjes B, atëherë konsideroni sëmundjen B si pikën tentative të fillimit.

Shkaqet e dukshme

Disa instruksione kodimi do tju thonë që të kontrolloni nëse pika tentative e fillimit është shkaktuar dukshëm dhe ajo vetë nga një shkak tjetër i përmendur në të njëjtin rresht ose më poshtë në çertifikatë. Fjala 'dukshëm' është e rëndësishme, dhe nuk duhet të ketë dyshime për marrëdhënien midis gjendjeve të ndryshme. Instruksione të mëtejshme jepen në Seksionin 4.2.1, Hapi SP6 – Shkaqe të dukshme, dhe në Seksionin 4.2.4, Instruksione të veçanta mbi shkaqet e dukshme (Hapi SP6).

Shembulli 6: 1 (a) Sepsis

nga

(b) Peritoniti

2 Apendisit me çarje

Peritoniti filloi sekuençën e ngjarjeve të raportuara në Pjesën 1, kështu që ai është pika tentative e fillimit. Megjithatë, apandisiti me çarje është një shkak i dukshëm i peritonitit. Kështu që sekuenca e ngjarjeve fillon me apandisit, i cili më pas është pika fillestare e ngjarjeve që përfundojnë me sepsis, shkakun fundor të vdekjes.

Sekuenca e përmendur e para

Një çertifikatë vdekjeje mund të përmbajë disa sekuenca, dhe instruksionet e kodimit do tju kërkojnë të gjeni pikën fillestare të sekuençës të përmendur e para.

Për të identifikuar pikën e fillimit të sekuençës së përmendur e para, filloni me shkakun fundor të vdekjes (shkaku i përmendur i pari në rrjeshtin më të sipërm të Pjesës 1). Përcaktoni nëse gjendja e parë në rrjeshtin pasues në Pjesën 1 mund të shkaktojë shkakun fundor të vdekjes. Nëse jo, dhe nëse ka më shumë gjendje në po atë rresht, përcaktoni nëse gjendja e dytë në listë në po atë rresht mund të shkaktojë shkakun fundor të vdekjes. Vijoni derisa të keni gjetur një shkak që mund të çojë në shkakun fundor të vdekjes. Kjo është pika tentative e fillimit.

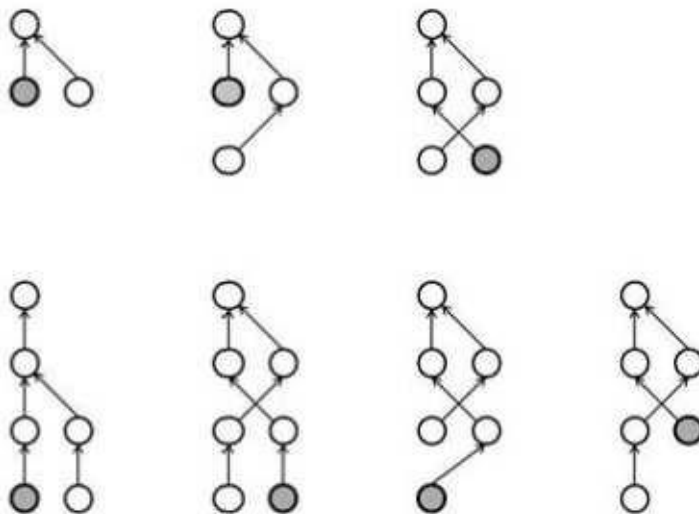
Nëse ju gjetët një pikë tentative fillimi por ka gjendje të raportuara më poshtë në rrjeshtat e Pjesës 1, përsëritni procedurën për rrjeshtin pasues. Filloni me pikën tentative të fillimit që identifikuat në hapin e mëparshëm. Nëse nuk mundeni, dhe nëse ka më shumë gjendje në rresht, kontrolloni nëse

gjendja e dytë e rjeshtuar në atë rjesht ose më poshtë mund të shkaktojë pikën tentative të fillimit. Vijoni derisa të keni gjetur një gjendje që mund të shkaktojë një pikë tentative fillimi. Kjo është pika e re tentative e fillimit.

Nëse ka gjendje të tjera të raportuara më poshtë në Pjesën 1, përsëritni procedurën për sa kohë të identifikohet një pikë e re tentative e fillimit. Kur të mos mundeni të përcaktoni më pika të reja tentative të fillimit, pika më e vjetër tentative e fillimit është gjithashtu pika e fillimit për sekuencën e përmendur e para.

Fig. 2 ilustron shembuj çertifikatash me disa sekuenca. Pika fillestare e sekuencës së parë është me gri, e rrethuar me vijë të zezë rumbullake.

Fig. 2. Shembuj çertifikatash me disa sekuenca

Shembulli 7: 1 (a) Pneumonia

nga

(b) Fraktura e kofshës dhe insuficienca kardiake

nga

(c) Pengimi në qylym, ateroskleroza koronare

Pneumonia mund të jetë nga fraktura e kofshës, dhe atëherë fraktura e kofshës është pika tentative e fillimit. Fraktura e kofshës mund të jetë nga pengimi dhe ky bëhet pika tentative e fillimit. Duke qenë se nuk ka shkaqe të tjera të përmendura më poshtë se rrjeshti 1(c), pengimi në qylym është pika fillestare e sekuencës së përmendur e para.

Shembulli 8: 1 (a) Pneumonia

nga

(b) Insuficienca kardiake dhe fraktura e kofshës

nga

- (c) Ateroskleroza koronare dhe pengimi në qylym

Pneumonia mund të jetë nga insuficiencia kardiake, dhe atëherë insuficiencia kardiake është pika tentative e fillimit. Insuficiencia kardiake mund të jetë nga ateroskleroza koronare dhe kjo bëhet pika tentative e fillimit. Duke qenë se nuk ka shkaqe të tjera të përmendura më poshtë se rrjeshti 1(c), ateroskleroza koronare është pika fillestare e sekuencës së përmendur e para.

Shembulli 9: 1 (a) Pneumonia

nga

- (b) Fraktura e kofshës dhe insuficiencia kardiake

nga

- (c) Ateroskleroza koronare dhe pengimi në qylym

Pneumonia mund të jetë nga fraktura e kofshës, dhe atëherë fraktura e kofshës është pika tentative e fillimit. Megjithatë, fraktura e kofshës nuk mund të jetë nga ateroskleroza koronare por fraktura e kofshës mund të jetë nga pengimi dhe ky bëhet pika tentative e fillimit. Duke qenë se nuk ka shkaqe të tjera të përmendura më poshtë se rrjeshti 1(c), pengimi në qylym është pika fillestare e sekuencës së përmendur e para.

Gjendja e përmendur e para

Disa instruksione kodimi i referohen gjendjes së 'përmendur e para'. Kur të identifikoni gjendjen e përmendur të parën, filloni nga fillimi i rrjeshtit të parë në Pjesën 1 dhe më poshtë, dhe nga e majta në të djathtë.

[*Shënim për përkthyesit:* nëse gjuha lokale nuk shkruhet nga e majta në të djathtë dhe nga sipër poshtë, adaptoni instruksionet që të përputhen me drejtimin e shkrimit].

Shkaku themelor i vdekjes

Shumica, por jo të gjitha, statistikët e vdekshmërisë tregojnë për një shkak të vetëm të vdekjes për çdo individ, pavarësisht se sa gjendje raportohen në certifikatë. Shkaku themelor i vdekjes është gjendja e përzgjedhur për pasqyrimin si shkaku i vetëm. Në shumicën e rasteve, shkaku themelor i vdekjes është i njëjtë me pikën e fillimit. Megjithatë, shpeshherë një gjendje tjetër nga ajo e pikës së fillimit mund të përzgjidhet si shkak themelor (bazë) për përdorim në statistikë. Shikoni dhe 'Modifikimin', në vijim.

Shembulli 10: 1 (a) Bronkopneumonia

nga

- (b) Hemiplegjia

nga

- (c) Infarkti cerebral

Infarkti cerebral filloi sekuencën e ngjarjeve që çuan në vdekje, kështu që ai është pika e fillimit. Në këtë rast, është dhe shkaku themelor për vdekjen.

Modifikimi

Instruksiione speciale të kodimit për sekuenca specifike ose kategori të ICD mund të kenë efektin që një gjendje tjetër nga pika e fillimit të përzgjidhet si shkak themelor (bazë) i vdekjes. Në këto raste, kodi për shkakun themelor shpesh shpreh një kombinim të pikës së fillimit me një gjendje tjetër të raportuar, ose një komplikacion ose pasojë të pikës së fillimit që ka rëndësi nga pikpamja e shëndetit publik. Kjo procedure me anë të të cilës kodi i ICD për pikën e fillimit zëvendësohet me një kod tjetër quhet modifikim.

Shembulli 11: 1 (a) Sëmundje e zemrës

nga

(b) Ateroskleroza e gjeneralizuar

Ateroskleroza e gjeneralizuar filloi sekuençën e ngjarjeve që çuan në vdekje, kështu që ai është pika e fillimit. Megjithatë, sipas një instruksioni special mbi aterosklerozën e gjeneralizuar, ateroskleroza e përgjithësuar ose e paspecifikuar që çon në sëmundje të zemrës i përket sëmundjes së zemrës nga ateroskleroza në statistikën e vdekshmërisë. Për shkak të këtij modifikimi, sëmundja e zemrës nga ateroskleroza është shkakun themelor i vdekjes.

Shkakun themelor tentativ i vdekjes

Shumë instruksione specifike mbi modifikimin mund të kenë efekt mbi të njëjtën çertifikatë të vdekjes. Në këtë rast instruksionet aplikohen hap pas hapi. Kodi i përzgjedhur si një rezultat i secilit hap në proces quhet si shkakun themelor tentativ i vdekjes.

Shembulli 12: 1 (a) Infarkt miokardi dhe edemë pulmonare

nga

(b) Ateroskleroza koronare

nga

(c) Ateroskleroza e gjeneralizuar

Ateroskleroza e gjeneralizuar filloi sekuençën e ngjarjeve që çuan në vdekje, kështu që ai është pika e fillimit. Ka instruksione speciale mbi aterosklerozën dhe sëmundjen koronare të zemrës në ICD, dhe në hapin tjetër, ateroskleroza koronare përzgjidhet si shkakun tentativ themelor i vdekjes. Por ka instruksione të tjera mbi aterosklerozën koronare dhe infarktin e miokardit, dhe në hapin e fundit, infarkti i miokardit përzgjidhet si shkakun themelor.

4.2 Instruksionet për kodimin e vdekshmërisë: përzgjedhja e kodit themelor të vdekjes

Kur kodohet dhe klasifikohen shkaqet e vdekjes, ju duhet së pari të vendosni kodet ICD për të gjitha gjendjet e përmendura në çertifikatën e vdekjes. Ka shumë instruksione për kodimin që bazohen në kode specifike të ICD dhe, për të përcaktuar nëse aty aplikohen instruksione, ju duhet të dini kodet ICD për të gjitha gjendjet në çertifikatë. Kjo quhet kodim shumë-fazor (shiko Seksionin 4.3, Instruksionet për kodimin e vdekshmërisë: shkaqe të shumëfishta). Më pas, ju përzgjidhni një shkak

themelor (bazë) të vdekjes për tu përdorur për statistikat e vdekshmërisë. Ky quhet klasifikimi i shkakut themelor të vdekjes.

Për shumicën e çertifikatave të vdekjes, përzgjedhja e shkakut themelor të vdekjes është një procedurë relativisht e thjeshtë. Ka, megjithatë, shumë raste ku shkakut themelor nuk është menjëherë i dukshëm. Për tu siguruar që si rastet e thjeshta dhe ato të komplikuar kodohen sipas rregulloreve ndërkombetare, është e rëndësishme për ti ndjekur këto instruksione kodimi me kujdes, hap pas hapi. Përndryshe, statistikat e vdekshmërisë që do dalin nuk do të jenë të krahasueshme ndërkombetarisht, gjë që do e ulte shumë vlerën e këtyre të dhënave për qëllime të shëndetit publik.

Përzgjedhja e shkakut themelor të vdekjes përfshin dy hapa të veçantë. Së pari, identifikoni pikën e fillimit – sëmundjen që filloi zinxhirin e ngjarjeve që çuan në vdekje. Më pas, kontrolloni nëse ka instruksione specifike që i aplikohen pikës së fillimit që përcaktohet. Nëse është kështu, hapi tjetër është që të modifikojë pikën e fillimit që përzgjedhet në hapin e parë.

Kini parasysh që qëllimi i procedurës të përzgjedhjes është që të prodhojë statistikat e vdekshmërisë më të dobishme të mundshme. Kështu, instruksionet pasuese mund të reflektojnë rëndësinë për shëndetin publik më tepër sesa çfarë është korrekte nga pikpamja e pastër mjekësore. Instruksionet që pasojnë janë gjithnjë të aplikueshme, edhe nëse ato mund të konsiderohen korrekte ose jo nga pikpamja mjekësore.

Në shembujt e kodimit që pasojnë, deklarata ‘për shkak të’ ndërmjet rrjeshtave të Pjesës 1 nuk përfshihet më. Megjithatë, është e rëndësishme të kihet parasysh se çdo gjë që raportohet në rrjeshtin e sipërm të Pjesës 1 ka ardhur si pasojë e çfarë është raportuar në rrjeshtat poshtë saj.

4.2.1 Gjetja e pikës së fillimit (Hapat SP1 deri në SP8)

Për të identifikuar pikën e fillimit, ndiqni tetë hapat e specifikuar në këtë seksion. Ata emërtohen SP1 deri në SP8 (Rregulli i Pikës së Fillimit 1 deri në 8). Çdo hap përmban një rregull të seksionit. Nde çdo hap, ka një shpjegim të rregullit të seksionit dhe një instruksion për çfarë të besh me tej. Për disa nga rregullat, ka dhe pika kyçe me instruksione të mëtejshme:

Hapi SP1 – Shkak i vetëm në çertifikatë

Nëse ka vetëm një shkak të raportuar në çertifikatë, ose në Pjesën 1 ose në Pjesën 2, kjo është pika e nisjes dhe gjithashtu dhe shkakut themelor. Më pas, shkoni në Hapin M4.

Nëse ka dy ose më shumë gjendje në çertifikatë, shkoni në Hapin SP2.

Hapi SP2 – Vetëm një rresht i përdorur në Pjesën 1

Nëse çertifikuesi ka përdorur vetëm një rresht në Pjesën 1 por ka shkruar dy ose më shumë gjendje në rresht, atëherë gjendja e përmendur e para është pika tentative e nisjes. Më tej, shko në Hapin SP6.

Gjithashtu, nëse ka vetëm një gjendje të raportuar në Pjesën 1 por një ose më shumë gjendje në Pjesën 2, atëherë gjendja e vetme në Pjesën 1 është pika tentative e fillimit. Më pas, shko në Hapin SP6.

Nëse çertifikuesi ka përdorur më shumë se një rresht në Pjesën 1, shko në Hapin SP3.

Shembulli 1: 1 (a) Infarkt miokardi dhe diabet sheqeri
(b)
(c)
(d)
(e)

2

Infarkti i miokardit është përmendur i pari në çertifikatë dhe është pika tentative e fillimit. Më pas, shko në Hapin SP6, për të kontrolluar nëse aplikohen rregulla të tjera të përzgjedhjes dhe të modifikimit.

Shembulli 2 1 (a) Infarkt miokardi dhe diabet sheqeri
(b)
(c)
(d)
(e)

2

Infarkti i miokardit është përmendur i pari në çertifikatë dhe është pika tentative e fillimit. Më pas, shko në Hapin SP6, për të kontrolluar nëse aplikohen rregulla të tjera të përzgjedhjes dhe të modifikimit.

Hapi SP3 – Më shumë se një rrjesht i përdorur në Pjesën 1, shkaku i parë në rrjeshtin më poshtë shpjegon të gjithë hyrjet më sipër

Nëse ka gjendje të raportuara në më shumë se një rresht në Pjesën 1, kontrolloni nëse të gjitha kushtet e raportuara në rrjeshtat mbi atë me të ulët in e përdorur në Pjesën 1 mund të jenë shkaktuar nga gjendja e parë në rrjeshtin me të ulët të përdorur.

Nëse të gjitha gjendjet në rrjeshtat më sipër atij të me të poshtëm të përdorur në Pjesën 1 mund të jenë shkaktuar nga gjendja e parë në rrjeshtin me të ulët të përdorur, atëherë kjo gjendje është – në mënyrë tentative – pika e fillimit. Më pas, shkoni në Hapin SP6.

Nëse të gjitha gjendjet në rrjeshtat mbi rrjeshtin me të poshtëm të përdorur në Pjesën 1 mund të mos jenë shkaktuar nga gjendja e parë në rrjeshtin me të ulët të porositur, përpikuni të merrni sqarime nga çertifikuesi. Nëse nuk ka informacion të mëtijshëm, shkoni në Hapin SP4.

Në Hapin SP3, nuk është e nevojshme të vlerësoni marrëdhëniet shkakësore midis gjendjeve të raportuara në rrjeshtat mbi atë të fundit të përdorur. Është e mjaftueshme që çdo një nga gjendjet në rrjeshtat mbi atë të poshtëmin të përdorur mund të jetë si pasojë nga një gjendje e raportuar në një rrjesht të mëposhtëm të përdorur.

Në Hapin SP3, nuk ka detyrime që gjendjet e vendosura më sipër rrjeshtit të vendosur më poshtë të mund të kenë shkaktuar gjithësesi gjendjet në rrjeshtat e mësipërme, për sa kohë asnjë nga to nuk ka një jetëgjatësi me të madhe se gjendja e përmendur së pari në rrjeshtin më të poshtëm të përdorur.

Kini parasysh që nëse një marrëdhënie shkakësore e listuar si korrekte ose jo mund të reflektojë rëndësinë për shëndetin publik sesa çfarë është e pranueshme nga një pikpamje thjesht mjekësore. Atëherë, kontrolloni instruksionet në Seksionin 4.2.3, Instruksione të veçanta mbi sekuenat e pranuara ose të hedhura poshtë, së pari, gjithnjë ndiqni instruksionet në Seksionin 4.2.3., nëse ato duken të jenë korrekte nga pikpamja mjekësore ose jo.

Marrëdhëniet e deklaruara që nuk janë të listuara si të hedhura poshtë në Seksionin 4.2.3 duhet të pranohen për aq sa të jetë e mundur. Ato reflektojnë opinionin e çertifikuesit mbi shkaqet që çojnë në vdekje dhe nuk duhet të hidhen poshtë lehtë.

Nëse marrëdhëniet e treguara duken si shumë improbabël, referojuni tabelave të vendimeve ndërkombtarisht të njohura për kodimin e vdekshmërisë.

Shembulli 3: 1 (a) Bronkopneumoni
(b) Hemiplegji
(c) Infarkt cerebral
(d)

2

Të dyja bronkopneumonia dhe hemiplegjia mund të jenë shkaktuar nga infarkti cerebral. Kjo do të thotë që infarkti cerebral është pika tentative e fillimit.

Shembulli 4: 1 (a) Sarkoma Kaposi 1 vit
(b) HIV 3 vjet
(c) Transfuzion i gjakut 5 vjet
(d) Hemofili që nga lindja

2

Sarkoma Kaposi, HIV, dhe transfuzioni i gjakut mund të jenë shkaktuar të gjitha nga hemofilia, e cila është e para (dhe mbase e vetmja) gjendje që përmendet në rreshtin më të ulët të përdorur në Pjesën 1. Kjo do të thotë që hemofilia është pika tentative e fillimit.

Shembulli 5: 1 (a) Pneumocistoze
(b) HIV
(c) Shpretke e çarë
(d) Sulm – rrahje me grushta

2

Sulmi i rrahjes me grushta është e vetmja gjendje e përmendur në rrjeshtin më të ulët të përdorur në Pjesën 1. Mund të shkaktojë çdo gje në rrjeshtat më sipër, duke marrë të mirëqenë që transfuzioni i gjakut është trajtim për çarjen e shpretkës. Shikoni gjithashtu Seksionin 4.1.3, Konceptet bazë, ku supozimet e shkakut ndërhyrës janë përshkruar në seksionin e marrëdhënieve shkakësore.

- Shembulli 6:* 1 (a) Metastaza në mëlqi
(b) Bronkopneumoni
(c) Kancer në stomak
(d)

2

Të dyja metastazat e mëlçisë dhe bronkopneumonise mund të shkaktohen nga kanceri i stomakut. Kjo do të thotë që kanceri i stomakut është pika tentative e fillimit, edhe pse bronkopneumonia nuk shkakton dot metastaza në mëlqi dhe bronkopneumonia ka një kohëzgjatje më të shkurtër se metastazat e mëlçisë.

- Shembulli 7:* 1 (a) Metastaza në mëlqi dhe edema pulmonare
(b) Bronkopneumoni
(c) Kancer në stomak
(d)

2

Metastazat e mëlçisë, edema pulmonare dhe bronkopneumonia mund të shkaktohen të tëra nga kanceri i stomakut. Kjo do të thotë që kanceri i stomakut është pika tentative e fillimit, edhe pse bronkopneumonia nuk shkakton dot metastaza në mëlqi.

- Shembulli 8:* 1 (a) Metastaza në mëlqi 2 muaj
(b) Bronkopneumoni 4 ditë
(c) Kancer në stomak 6 muaj
(d)

2

Të dyja metastazat e mëlçisë dhe bronkopneumonise mund të shkaktohen nga kanceri i stomakut. Kjo do të thotë që kanceri i stomakut është pika tentative e fillimit, edhe pse bronkopneumonia nuk shkakton dot metastaza në mëlqi dhe bronkopneumonia ka një kohëzgjatje më të shkurtër se metastazat e mëlçisë.

- Shembulli 9:* 1 (a) Metastaza në mëlqi
(b) Bronkopneumoni dhe kancer në stomak
(c)
(d)

2

Metastazat në mëlqi nuk mund të jenë prej bronkopneumonise. Kjo do të thotë që asnjë pikë tentative fillimi nuk mund të identifikohet në Hapin SP3. Kështu që, shkoni në Hapin SP4.

Hapi SP4 – Shkaku i parë në rrjeshtin me të poshtëm të përdorur nuk i shpjegon të gjitha hyrjet mbi të, por një sekuencë përfundon me gjendjen fundore

Nëse ka vetëm një sekuencë që mbaron me gjendje fundore, gjeni pikën fillestare të kësaj sekuencë. Kjo është një pikë tentative e re fillimi. Më pas, shkoni në Hapin SP6.

Nëse ka dy ose më shumë sekuenca gjendjesh ose ndodhish siç janë përshkruar në Seksionin 4.1.3,

dhe gjeni pikën fillestare në këtë sekuençë të përmendur të parën. Më pas, shkoni në Hapin SP6.

Nëse nuk ka një sekuençë që mbaron me gjendje terminale, shkoni në Hapin SP5.

Siç është përmendur më sipër nën hapin SP3, gjithnjë ndiqni instruksionet në Seksionin 4.2.3., nëse ato duken të jenë korrekte nga pikpamja mjekësore apo jo.

Marrëdhëniet e treguara që nuk janë të listuara si të hedhura poshtë në Seksionin 4.2.3 duhet të pranohen për sa të jetë e mundur. Ato reflektojnë opinionin e çertifikuesit mbi shkaqet që çojnë në vdekje dhe nuk duhen hedhur poshtë me lehtësi.

Nëse një marrëdhënie e deklaruar duket si e shumë e pamundur, referojuni tabelave të njohura ndërkombëtarisht të marrjes së vendimit për kodimin e vdekshmërisë.

Kur vlerësoni një sekuençë, mbani mend që sipas Seksionit 4.2.3, Instruksione speciale mbi pranimin ose hedhjen poshtë të sekuençave, një gjendje A nuk mund të jetë shkaktuar kurrë nga një gjendje B nëse gjendja A ka një kohëzgjatje më të madhe se gjendja B.

Shembulli 10:

1 (a)	Metastaza në mëlqi	2 muaj
(b)	Infarkt cerebral dhe kancer në stomak	6 muaj
(c)		
(d)		

2

Infarkti cerebral nuk mund të shkaktojë metastaza në mëlqi, por metastazat në mëlqi mund të jetë prej kancerit të stomakut. Kanceri i stomakut është pika tentative e fillimit.

Shembulli 11:

1 (a)	Bronkopneumoni	2 muaj
(b)	Infarkt cerebral dhe metastaza në mëlqi	6 muaj
(c)	Ateroskleroza dhe kanceri i stomakut	
(d)		

2

Ateroskleroza nuk mund të shkaktojë metastaza në mëlqi. Megjithatë, ka tre sekuenca të pranueshme në çertifikatë: 1) bronkopneumonia shkaktuar nga infarkti cerebral, në vetvete i shkaktuar nga ateroskleroza; 2) bronkopneumonia e shkaktuar nga infarkti cerebral, në vetvete i shkaktuar nga kanceri i stomakut; dhe 3) bronkopneumonia e shkaktuar nga metastazat e mëlqisë, në vetvete të shkaktuara nga kanceri i stomakut. Por sekuenca e përmendur e para është bronkopneumonia e shkaktuar nga infarkti cerebral, në vetvete i shkaktuar nga ateroskleroza. Si pasojë, ateroskleroza është pika tentative e fillimit.

Hapi SP5 – Pa sekuençë në Pjesën 1

Nëse nuk ka sekuençë që mbaron me gjendje fundore, atëherë gjendja fundore është gjithashtu dhe pika fillestare tentative e fillimit. Më pas, shko në Hapin SP6.

- Shembulli 12:* 1 (a) Metastaza në mëlqi
(b) Infark cerebral
(c) Aterosklerozë
(d)

2 Kancer në stomak

Ateroskleroza nuk mund të shkaktojë metastaza në mëlqi. Gjithashtu, nuk ka asnjë sekuençë në Pjesën 1 që përfundon me gjendjen fundore, sepse infarkti cerebral nuk mund të shkaktojë metastaza në mëlqi. Duke qenë se nuk ka një sekuençë që përfundon me gjendjen fundore, vetë gjendja fundore – metastazat në mëlqi --- është pika tentative e fillimit.

Hapi SP6 – Shkaku i dukshëm

Tani kontrolloni nëse pika tentative e fillimit që zgjidhet në Hapin SP1 deri SP5 është dukshëm shkaktuar nga një gjendje tjetër në certifikatë. Nëse pika tentative e fillimit është në Pjesën 1, atëherë kjo gjendje duhet të jetë ose në të njëjtin rresht ose më poshtë në Pjesën 1, ose në Pjesën 2. Nëse pika tentative e fillimit është në Pjesën 2, kjo gjendje tjetër duhet të jetë patjetër në Pjesën 2.

Tani, kontrolloni nëse ka një gjendje tjetër të përmendur në të njëjtin rresht ose më poshtë në certifikatë si pikë e re tentative e fillimit që ju sapo zbuluat por që dukshëm shkaktohet prej kesaj pikë të re tentative të fillimit. vijoni të kërkonti për një pikë të re tentative të fillimit derisa të gjeni një pikë fillimi që dukshëm nuk shkaktohet prej një gjendje të raportuar në të njëjtin rresht ose më poshtë në certifikatë. Më pas shkoni tek Hapi SP7.

Nëse nuk ka asnjë gjendje të përmendur në certifikatë që dukshëm shkaktoi pikën tentative të fillimit që ju zgjidhët në Hapat SP1 deri SP5, shkoni tek Hapi SP7.

- Nëse pika tentative e fillimit është në Pjesën 1, shikoni për një shkak të dukshëm të pikës tentative të fillimit së pari në të njëjtin rresht në Pjesën 1, më pas në rreshtat e poshtëm në Pjesën 1, dhe në fund në Pjesën 2. Mos kërkonti për shkaqe të dukshme në rreshtat mbi atë ku është pika tentative e fillimit.
- Nëse pika tentative e fillimit është në Pjesën 2, kërkonti një shkak të dukshëm në Pjesën 2, por jo në Pjesën 1.
- Nëse një gjendje A ka një kohëzgjatje më të madhe se gjendja B, atëherë gjendja B nuk mund të jetë shkaku i dukshëm i gjendjes A.
- Nëse ka disa gjendje që mund të jenë shkaqe të dukshme për pikën tentative të fillimit, përzgjidhni gjendjen që është përmendur e para.
- “Shkak dukshëm” do të thotë që nuk duhet të ketë asnjë dyshim që pika tentative e fillimit u shkaktua nga një gjendje tjetër e përmendur në certifikatë. Nuk është e mjaftueshme që një sekuençë të jetë pranuar nëse pika tentative e fillimit është raportuar për shkak të një gjendje tjetër.
- Referojuni Seksionit 4.2.4, Instruksione speciale mbi shkaqet e dukshme (Hapi SP6), për instruksione të mëtejshme. Mbani mend që nëse një gjendje B është konsideruar një shkak i dukshëm për gjendjen A, kjo mund të reflektojë rëndësinë për shëndetin publik sesa të jetë

motivuar nga një pikëpamje thjesht mjekësore. Atëherë, ndiqni gjithnjë instruksionet në Seksionin 4.2.4, edhe nëse do duken korrekte ose jo nga pikpamja mjekësore.

- Shembulli 13:* 1 (a) Metastaza në mëlqi
(b) Infark cerebral
(c)
(d)

2 Kancer në stomak

Infarkti cerebral nuk mund të shkaktojë metastaza në mëlqi. Metastazat në mëlqi është pika tentative e fillimit. Por kanceri i stomakut është një shkak i dukshëm i metastazave në mëlqi, dhe kanceri i stomakut është pika e re tentative e fillimit.

- Shembulli 14:* 1 (a) Sepsis
(b) Peritoniti
(c)
(d)

2 Nekrozë e zorrës, infarkt mezenterik

Sepsisi mund të shkaktohet nga peritoniti, dhe peritoniti është pika tentative e fillimit. Por nekroza e zorrës është një shkak i dukshëm i peritonitit, kështu që nekroza e zorrës është pika e re tentative e fillimit. Më pas, infarkti mezenterik është një shkak i dukshëm i nekrozës së zorrës, dhe infarkti mezenterik është pika finale e fillimit.

- Shembulli 15:* 1 (a) Sepsis
(b) Peritoniti
(c)
(d)

2 Embolizëm mezenterik, apendisiti i çarë

Sepsisi mund të shkaktohet nga peritoniti, dhe peritoniti është pika tentative e fillimit. Më pas, embolizmi mezenterik dhe apendisiti i çarë janë shkaqe të dukshme të peritonitit. Duke qenë se embolizmi mezenterik është përmendur i pari, ai është pika e re tentative e fillimit.

Hapi SP7 – gjendjet e keq-përcaktuara

Tani kontrolloni nëse pika tentative e fillimit është e listuar në tabelën e gjendjeve të keq-përcaktuara (Shiko Aneksin 7.3). nëse po, pika tentative e fillimit konsiderohet si e keq-përcaktuar. Atëherë bëj si më poshtë:

Nëse ka gjendje të tjera të përmendura në çertifikatë, kontrolloni nëse ato janë të keq-përcaktuara. Nëse të gjitha gjendjet e tjera janë të keq-përcaktuara kaloni në Hapin M1.

Nëse ka të paktën një gjendje që nuk është e keq-përcaktuar, atëherë mos e merrni parasysh gjendjen e keq-përcaktuar. Shkoni në Hapin SP1 dhe zgjidhni një pikë tjetër fillimi, sikur kjo gjendje e keq-përcaktuar të mos jetë përmendur në çertifikatë.

Nëse pika tentative e fillimit nuk është e keq-përcaktuar, shkoni në Hapin SP8.

- Kini parasysh që R57.2, Shoku septik, R65.0, Sindroma e përgjigjes inflamatorë sistemike me origjinë infektive dhe me insuficiencë organesh, dhe R95, Sindroma e vdekjes së papritur të të porsalindurit, nuk konsiderohen si të keq-përcaktuara.
- Në shumë raste gjendja e keq-përcaktuar mund të këtë një ndikim mbi atë sesi kodohen gjendjet e tjera në certifikatë. Nëse është kështu, mos merrni parasysh gjendjet e keq-përcaktuara kur të përzgjidhni pikën e fillimit, por merreni në konsideratë kur të kodoni gjendjet e tjera në certifikatë.

Shembulli 16: 1 (a) Insuficiencë respiratore

(b)

(c)

(d)

2 Embolizëm mezenterik

Insuficienca respiratore është e vetmja gjendje e përmendur në Pjesën 1 dhe është pika tentative e fillimit sipas hapave SP2 dhe SP6. Por insuficienca respiratore është në tabelën e gjendjeve të keq-përcaktuara, kështu që mos merrni parasysh insuficiencën respiratore dhe rifilloni procedurën e përzgjedhjes nga Hapi SP1. Embolizmi mezenterik është pika e re e fillimit sipas Hapit SP1.

Shembulli 17: 1 (a) Anemia

(b) Splenomegalia

(c)

(d)

2

Splenomegalia, pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3, është në tabelën e gjendjeve të keq-përcaktuara. Mos merrni parasysh splenomegalinë dhe rifilloni procedurën e përzgjedhjes nga Hapi SP1. Tani, anemia është pika e re e fillimit sipas Hapit SP2. Megjithatë, splenomegalia modifikon kodimin e anemisë (shiko Indeks in Alfabetik). Kodoni si 'anemi splenomegalike'.

Hapi SP8 – Gjendjet me pak shanse të shkaktojnë vdekjen

Tani kontrolloni nëse pika tentative e fillimit është e listuar në tabelën e gjendjeve që kanë pak gjasa të shkaktojnë vdekjen (shiko Aneksin 7.4, Lista e gjendjeve që kanë pak gjasa të shkaktojnë vdekjen). Nëse po, veproni si vijon:

Nëse ka gjendje të tjera të raportuara në certifikatë, kontrolloni nëse ato janë të keq-përcaktuara ose me pak gjasa të shkaktojnë vdekjen. Nëse janë të keq-përcaktuara ose kanë pak gjasa të shkaktojnë vdekjen, shkoni në Hapin M1.

Nëse ka gjendje të tjera të raportuara që nuk janë të keq-përcaktuara ose me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen, kontrolloni së pari nëse vdekja u shkaktoi nga një reaksion nga trajtimi i gjendjes me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen që ju zgjodhët si pika tentative e fillimit. Nëse po, atëherë zgjidhni reagimin nga trajtimi si një pikë fillimi. Më pas, shkoni në Hapin M1.

Nëse vdekja nuk u shkaktua nga një reaksion nga trajtimi i gjendjes me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen, atëherë kontrolloni nëse gjendja ishte shkak i një gjendje tjetër që nuk është në listën e gjendjeve me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen ose në listën e gjendjeve të keq-përcaktuara. Nëse është, atëherë gjendja me pak gjasa për të shkaktuar vdekje është pika tentative e fillimit. Më pas shkoni në Hapin M1.

Nëse nuk kishte një reaksion ndaj trajtimit të gjendjes me pak gjasa për të shkaktuar vdekje dhe as një komplikacion i gjendjes që çoi më pas në vdekje, atëherë mos e merrni fare parasysh gjendjen që ka pak gjasa për të shkaktuar vdekjen. Shkoni në Hapin SP1 dhe zgjidhni një pikë tjetër fillimi, sikur gjendja që ka pak gjasa të shkaktojë vdekjen të mos jetë përmendur fare në certifikatë.

- Nëse certifikata përmend disa trajtime për gjendjen me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen, zgjidhni trajtimin që përmendet i pari.
- “Komplikacion” do të thotë që një gjendje mund të jetë si pasojë e një gjendje me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen, ose për shkak të trajtimit të gjendjes që ka pak gjasa për të shkaktuar vdekjen.

Nëse pika e fillimit nuk është një gjendje që ka pak gjasa për të shkaktuar vdekjen, atëherë shkoni në Hapin M1.

Shembulli 18: 1 (a) Humbje dëgjimi

(b)

(c)

(d)

2 Sëmundja ishemike e zemrës

Humbja e dëgjimit është një pikë tentative e fillimit sipas Hapit SP2, por humbja e dëgjimit është në listën e gjendjeve të konsideruara si me pak gjasa për të shkaktuar vdekje. Ka një tjetër gjendje në certifikatë, sëmundja ishemike e zemrës, e cila nuk është në listën e gjendjeve me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen. Mos merrni parasysh humbjen e dëgjimit dhe rifilloni procedurën nga Hapi SP1. Sëmundja ishemike e zemrës është pika e re e fillimit sipas Hapit SP1.

Shembulli 19: 1 (a) Insuficiencë e mëlçisë

(b) Përdorim i tepruar i paracetamolit

(c) Dhimbje kokë e llojit të migrenes

(d)

2

Dhimbja kokë e llojit të migrenes është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Është në tabelën e gjendjeve me pak gjasa për të shkaktuar vdekje. Gjendja u trajtua me paracetamol dhe pati një reagim ndaj trajtimit, insuficiencë e mëlçisë. Mos merrni parasysh gjendjen me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen dhe zgjidhni reagimin ndaj trajtimit, insuficiencën e mëlçisë, si pikën e fillimit.

Shembulli 20: 1 (a) Sepsis

(b) Absesi submandibular

(c) Karies

(d)

2

Karies është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ai është në listën e gjendjeve të konsideruara si me pak gjasa për të shkaktuar vdekje, por në këtë rast ai shkaktoi komplikacionet që nuk janë gjendje me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen. Për këtë arsye, zgjidhni Kariesin si pikën e fillimit.

Shembulli 21: 1 (a) Dhimbje kokë

(b) Karies

(c)

(d)

2 Sëmundja ishemike e zemrës

Kariesi është pika tentative e fillimit, sipas Hapit SP3. Është në listën e gjendjeve me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen. Një komplikacion raportohet, dhimbja e kokës, por ajo është në listën e gjendjeve me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen. Mos merrni parasysh as kariesin dhe as dhimbjen e kokës dhe rifilloni procedurën nga Hapi SP1.

4.2.2 Kontrolloni për modifikime të pikës së fillimit (Hapat M1 deri M4)

Pika e fillimit që përzgjidhet duke përdorur Hapat SP1 deri në SP8 konsiderohet tani si shkaku themelor tentativ. Mund të këtë instruksione të veçanta për kodimin për këtë shkak themelor (bazë) tentativ, ose arsye të tjera për të modifikuar shkaqet themelore tentative. Kontrolloni nëse shkaku themelor tentativ duhet të modifikohet duke aplikuar rregullat e modifikimit të përshkruar në Hapat M1 deri M3 (Rregull modifikimi 1 deri në rregull modifikimi 3). Çdo hap përmban një rregull modifikimi. Në çdo hap, ka një përshkrim të vetë rregullit të modifikimit dhe çfarë duhet bërë më pas. Ka dhe pika kyçe me instruksione dhe shpjegime të mëtejshme.

Hapi M1 – Instruksione të veçanta

Kontrolloni nëse instruksione të veçanta i aplikohen shkaktuesit themelor tentativ. Nëse ka një instruksion të veçantë që i aplikohet, caktoni një shkak të ri themelor tentativ sipas instruksionit.

Më pas, kontrolloni nëse ka instruksione të tjera të veçanta që i aplikohen këtij shkaku të ri themelor tentativ. Dmth, riaplikoni Hapin M1. Perseriteni derisa të keni gjetur një shkak të ri themelor tentativ që nuk preket nga asnjë instruksion i veçantë kodimi tjetër. Më pas, kaloni në Hapin M2.

- Referojuni Seksionit 4.2.5, Instruksione të veçanta mbi lidhjet dhe provizionet e tjera (Hapi M1), për instruksione të detajuara mbi shkaqet specifike themelore tentative.
- Sipas disa nga këtyre instruksioneve të veçanta, shkaku themelor tentativ kombinohet me një tjetër shkak të raportuar të vdekjes, në një shkak të ri themelor tentativ. Nëse ka disa nga këto kombinime, aplikoni kombinimin më të parin e përmendur nga këto gjendje (lidhjen e përmendur të parën).
- Mbani parasysh që disa instruksione të veçanta aplikohen vetëm nën rrethana të caktuara, psh, kur një gjendje A raportohet si shkak i gjendjes B, ose i vdekjeve në një moshe të caktuar.

- Shpesh, në Vëllimin 1 ose në Indeks in Alfabetik tregohet një kod për një kombinim të një shkaku themelor tentativ me një tjetër shkak të përmendur në çertifikatë. Përdorni kodin e kombinimit vetëm nëse titulli i kodit tregon qartë etiologjinë e gjendjes.

Nëse nuk aplikohet një instruksion i veçantë, atëherë pika e fillimit që gjetët duke përdorur hapat SP1 deri SP8 është shkaku themelor tentativ. Më tej, shkoni në Hapin M2.

Shembulli 1: 1 (a) Infarkt miokardi
(b) Sëmundje ishemike e zemrës
(c)
(d)
(e)

2

Sëmundja ishemike e zemrës është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë mbi sëmundjen ishemike të zemrës që raportohet me infarkt të miokardit, dhe, sipas këtij instruksioni, infarkti i miokardit është shkaku themelor tentativ i ri.

Shembulli 2: 1 (a) Sëmundje ishemike e zemrës
(b) Ateroskleroza
(c)
(d)
(e)

2

Infarkt miokardi

Ateroskleroza është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë mbi aterosklerozën që raportohet me sëmundjen ishemike të zemrës, dhe një tjetër mbi aterosklerozën e raportuar me infarktin e miokardit. Sëmundja ishemike e zemrës është raportuar së pari në çertifikatë, kështu që aplikoni instruksionin mbi aterosklerozën e raportuar me sëmundjen ishemike të zemrës dhe zgjidhni sëmundjen ishemike të zemrës si pikën e re të fillimit. Më pas, ka një instruksion të veçantë mbi sëmundjen ishemike të zemrës të raportuar me infarktin e miokardit. Aplikoni këtë instruksion dhe zgjidhni infarktin e miokardit si shkakun themelor tentativ të ri.

Shembulli 3: 1 (a) Sëmundje ishemike e zemrës
(b) Ateroskleroza
(c)
(d)
(e)

2

Infarkt cerebral

Ateroskleroza është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë mbi aterosklerozën që raportohet me sëmundjen ishemike të zemrës, dhe një tjetër me aterosklerozën e raportuar me infarktin cerebral. Sëmundja ishemike e zemrës është e raportuar e para në çertifikatë, kështu që aplikoni instruksionet mbi aterosklerozën e raportuar me sëmundjen ishemike të zemrës dhe zgjidhni sëmundjen ishemike të zemrës si shkakun themelor tentativ të ri.

Shembulli 4: 1 (a) Infarkt cerebral

- (b) Ateroskleroza
- (c) Hipertension
- (d)
- (e)

2 Infarkt miokardi

Hipertensioni është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë mbi aterosklerozën që raportohet me sëmundjen ishemike të zemrës, dhe një tjetër mbi hipertensionin e raportuar me infarktin cerebral dhe infarkt miokardi. Infarkti cerebral është përmendur i pari në çertifikatë, kështu që aplikoni instruksionin mbi hipertensionin e raportuar me infarkt cerebral dhe zgjidhni infarktin cerebrovaskular si shkakun e ri themelor tentativ.

Shembulli 5:

- 1 (a) Demenca
- (b) Ateroskleroza
 - (c)
 - (d)
 - (e)

2

Ateroskleroza është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë mbi aterosklerozën e raportuar si shkakun e demencës. Aplikoni këtë instruksion dhe zgjidhni demencën aterosklerotike si shkakun e ri themelor tentativ.

Shembulli 6:

- 1 (a) Ateroskleroza
- (b)
 - (c)
 - (d)
 - (e)

2 Demenca

Ateroskleroza është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP2. Megjithatë ka një instruksion të veçantë mbi aterosklerozën e raportuar si shkakun e demencës, ky instruksion nuk aplikohet këtu pasi demenca është e raportuar në Pjesën 2 dhe nuk shkaktohet nga ateroskleroza. Në këtë rast, ateroskleroza ngelet si pika tentative e fillimit.

Shembulli 7:

- 1 (a) Epilepsia
- (b) Alkolizmi
 - (c)
 - (d)
 - (e)

2

Alkolizmi është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Në Vëllimin 1, një listë e gjithë termave të përfshirjes tek G40.5, Sindromat e veçanta epileptike, që përmend 'krizat epileptike të lidhura me alkolin'. Megjithatë, titulli i kodit për G40.5, Sindromat e veçanta epileptike, nuk e përmendin alkolin. Prandaj, mbani alkolizmin si pikën tentative të fillimit.

Hapi M2 – Specificiteti

Nëse shkaku themelor tentativ përshkruan një gjendje në terma të përgjithshëm dhe një term që jep informacion me të saktë mbi vendin ose natyrën e kësaj gjendjeje është raportuar në çertifikatë, ky term me informues është shkaku i ri themelor tentativ.

Më pas, kontrolloni nëse ky shkak i ri themelor tentativ mund të specifikohet dhe me tek me terma të tjerë në çertifikatën e vdekjes. Që do të thotë, riaplikoni Hapin M2. Perseriteni derisa të keni gjetur një shkak themelor (bazë) tentativ që nuk mund të specifikohet më tej.

- Përshkrimi sa me specifik duhet ti referohet të njëjtës gjendje si shkaku themelor tentativ. Mos e hidhni poshtë një gjendje të gjeneralizuar si ateroskleroza sepse një gjendje me specifike dhe e palidhur me të është raportuar në çertifikatë (shiko dhe Shembullin 9).
- Mbani parasysh se dhe vetë shkaku i ri themelor tentativ shpeshherë specifikohet më tej me terma të përgjithshëm (shiko Shembullin 10).
- Nëse disa shprehje të tjera në çertifikatë japin informacion me të saktë për shkakun themelor tentativ, filloni me atë që është përmendur i pari ndër këto gjendje.
- Mbani parasysh që disa nga këto instruksione mbi specificitetin aplikohen vetëm nën rrethana të caktuara, p.sh. ku një gjendje A raportohet su shkaku i gjendjes B.

Shembulli 8: 1 (a) Aksident cerebrovaskular
(b) Ateroskleroza
(c)
(d)
(e)

2 Embolizëm arterial i medulës oblongata

Ateroskleroza është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë për aterosklerozën e raportuar me aksidentin cerebrovaskular; aplikoni këtë instruksion dhe zgjidhni aksidentin cerebrovaskular si një pikë të re tentative të fillimit sipas Hapit M1. Lloji i aksidentit cerebrovaskular është përshkruar me saktë në Pjesën 2 si një embolizëm arterial i medulës oblongate. Ky është shkaku i ri themelor tentativ.

Shembulli 9: 1 (a) Aksident cerebrovaskular
(b) Ateroskleroza
(c)
(d)
(e)

2 Kancer me qeliza të vogla (oat cell cancer) në lobin e djathtë të sipërm

Ateroskleroza është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë për aterosklerozën e raportuar me aksidentin cerebrovaskular; aplikoni këtë instruksion dhe zgjidhni aksidentin cerebrovaskular si shkakun e ri themelor tentativ. Nuk ka më shpjegim specifik për llojin e aksidentit cerebrovaskular në çertifikatë, dhe aksidenti cerebrovaskular mbetet shkaku themelor tentativ.

Shembulli 10: 1 (a) Meningiti

- (b) Tuberkulozi
- (c)
- (d)
- (e)

2

Tuberkulozi është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Manifestimi është përshkruar si meningit, dhe të dy termat kombinohen në meningitin tuberkular, i cili është shkaku themelor tentativ.

Hapi M3 – Rikontrollo Hapat SP6, M1 dhe M2

Nëse, në këtë pikë, shkaku themelor tentativ nuk është i njëjtë me pikën e fillimit që keni përzgjedhur në Hapat SP1 deri SP8, kthehuni mbrapsht tek Hapi SP6. Përsëritni procedurat e përshkruar në Hapat SP6, M1 dhe M2.

- Mos u ktheni në Hapin SP6 nëse shkaku i përzgjedhur në Hapat M1 dhe M2 është raportuar korrekt si për shkak të gjendje tjetër, përveç se kur kjo gjendje është e keq-përcaktuar.
- Gjithashtu, mos shkoni mbrapsht tek SP6 nëse shkaku themelor tentativ është si reaksion ndaj trajtimit të një gjendje me pak gjasa të shkaktojë vdekjen, siç është përzgjedhur në SP8.

Shembulli 11: 1 (a) Sepsis

- (b) Sëmundje arteriale, embolizem arterial të këmbës së majtë
- (c)
- (d)

2 Kancer i kolonit

Sëmundja arteriale është pika tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Embolizmi arterial i këmbës së majtë, raportuar si një gjendje e dytë në rrjeshtin 1(b), është një lloj i veçantë i sëmundjes arteriale. Prandaj, zgjidhni embolizmin arterial të këmbës së majtë si një shkak themelor (bazë) tentativ në Hapin M2. Riaplikoni Hapin SP6, sepse pika tentative e fillimit nuk është e njëjta me atë të përzgjedhur në Hapat SP1 deri SP8. Por kanceri i kolonit nuk është një shkak i dukshëm i embolizmit arterial, dhe kanceri i kolonit është pika e re tentative e fillimit. Nuk ka më modifikime të tjera që duhen aplikuar. Kodoni kancerin e kolonit (C18.9, Neoplazmat malinje të kolonit, të papërcaktuara) si shkakun themelor të vdekjes.

Shembulli 12: 1 (a) Sepsis

- (b) Sëmundje arteriale, embolizem arterial të këmbës së majtë
- (c) Aterosklerozë
- (d)

2 Kancer i kolonit

Ateroskleroza është një pikë tentative e fillimit sipas Hapit SP3. Ka një instruksion të veçantë mbi aterosklerozën e raportuar si shkak të sëmundjes arteriale, dhe, sipas këtij instruksioni, sëmundja arteriale është pika e re e fillimit sipas Hapit M1. Embolizmi arterial i këmbës së majtë, raportuar si gjendje e dytë në rrjeshtin 1(b), është një përshkrim më specifik i llojit të sëmundjes arteriale, dhe është përzgjedhur si pika tentative e fillimit në Hapin SP2. Mos e riaplikoni Hapin SP6, pasi embolizmi

arterial i këmbës së majtë raportohet si për shkak të arteriosklerozës, dhe ajo është një marrëdhënie e saktë shkakësore. Nuk ka modifikime të tjera që duhen aplikuar. Kodoni embolizmin arterial të këmbës së majtë (I74.3, Embolizmi dhe tromboza e arterieve të gjymtyrëve të poshtme) si shkaun themelor të vdekjes.

Hapi M4 – Instruksionet mbi procedurat mjekësore, helmimet, dëmtimet kryesore dhe vdekjet amtare

Se fundmi, aplikoni instruksionet e mëposhtme për shkakun themelor tek i cili keni arritur:

- Nëse shkakun themelor tek i cili arritët duke aplikuar Hapat SP1 deri SP8 dhe Hapat M1 deri M3 janë kirurgjia ose një procedurë tjetër mjekësore, aplikoni instruksionet në Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe procedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
- Nëse shkakun themelor tek i cili arritët duke aplikuar rregullat e përzgjedhjes dhe modifikimit në Hapat SP1 deri SP8 dhe Hapat M1 deri M3 është një dëmtim ose një helmim (një kod në S00-T98), kodoni shkakun e jashtëm të dëmtimit ose helmimit si shkakun themelor të vdekjes.
- Nëse shkakun themelor është në Kapitullin XX, Shkaqe të jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë, zgjidhni gjithashtu një dëmtim kryesor. Shikoni instruksionet në Seksionin 4.3.6., Instruksione të veçanta mbi dëmtimet kryesore në vdekjet nga shkaqe të jashtme (Hapi M4).
- Nëse pika e fillimit që ju zgjodhët duke aplikuar Hapat SP1 deri SP8 dhe Hapat M1 deri M3 është helmimi, dhe më shumë se një substancë toksike është raportuar në certifikatë, aplikoni instruksionet në Seksionin 4.2.7, Instruksione të veçanta mbi helmimet nga barnat, medikamentet dhe substancat biologjike (Hapi M4), për të identifikuar barnat më të rëndësishme të përfshira.
- Nëse viktimi është grua, dhe në certifikatë është raportuar shtatzënia, lindja dhe paslindja, përcaktoni nëse duhet koduar shkakun themelor në Kapitullin XV, Shtatzënia, lindja dhe paslindja, sipas instruksioneve të Seksionit 4.2.8, instruksione të veçanta mbi vdekshmerinë amtare (Hapi M4).

Kur keni gjetur një shkak vdekjeje që nuk është ndryshuar më tej në Hapat SP16 apo M1 deri M3, ju keni arritur tek shkakun themelor i vdekjes.

Megjithatë shkakun i vdekjes që keni identifikuar nuk ndryshohet më tej në Hapat SP6 ose Hapat M1 deri M3, mund të aplikohen kufizime të tjera, p.sh. që shkakun është i kufizuar në një nga gjinitë ose në një interval të caktuar të moshës, ose që shkakun i vdekjes ka propabilitet të ulët, duke marrë në konsideratë kushtet gjeografike. Atëherë, kontrolloni gjithnjë nëse ka kufizime të tilla që aplikohen në shkakun themelor që përzgjedhët.

4.2.3 Instruksione të veçanta mbi pranimin ose hedhjen poshtë të sekuencave (Hapat SP3 dhe SP4)

Ky seksion liston sekuencat e shkaqeve të vdekjes që duhet të pranohen ose hidhen poshtë kur zgjidhet një shkak themelor (bazë) i vdekjes. Qëllimi është të prodhohen statistikat e vdekshmërisë

me të dobishme të mundshme. Kështu, nëse një sekuençë është listuar si 'e hedhur poshtë' apo e 'pranuar' mund të reflektojë interesin ose rëndësinë për shëndetin publik sesa çfarë është e pranueshme nga pikpamja thjesht mjekësore. Prandaj, i aplikoni gjithnjë këto instruksione, edhe nëse konsiderohen korrekte ose jo nga pikpamja mjekësore. Vende të veçanta nuk duhet të korrigjojnë çfarë mendojnë që është një gabim, pasi ndryshimet nivel kombëtar do të bëjnë që të humbasë krahasueshmëria me të dhëna nga vende të tjera, pra të dhëna me pak të dobishme për analizë.

A. Sekuencat e pranuar

Kur aplikoni Hapat SP3 dhe SP4 pranoni marrëdhëniet e rrjeshtuara më poshtë:

(a) Sëmundjet infektive për shkaqe të tjera

Pranoni sëmundjet infektive si shkaqe të shkaktuara nga gjendje të tjera, *përveç* se për sëmundjet infektive të listuara në Seksionin 4.2.3B, Sekuencat e hedhura poshtë, nën-seksioni (a), Sëmundjet infektive për shkak të gjendjeve të tjera.

(b) HIV i raportuar si për shkak të gjendjeve të tjera

Pranoni HIV për shkak të:

- Gjendjeve që kërkojnë transfuzion të gjakut, si hemofilia, anemia dhe dëmtime madhore
- Proçedura invazive, si kirurgjia
- Abuzimi me drogat

Shembuj mbi këto gjendje jepen në Aneksin 7.5, Shkaqet e HIV. Mbani parasysh që lista në Aneksin 7.5 nuk është e plotë.

(c) Sëmundjet infektive për shkak të HIV

Pranoni sëmundjet infektive më poshtë si të shkaktuara nga sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane [HIV], neoplazmat malinje dhe gjendje që prekin sistemin imunitar:

- Ethet tifoide dhe paratifoide, infeksione të tjera të Salmonelave, Shigelozat (A01-A03);
- Tuberkulozin (A15-A19)
- Pasojat e tuberkulozit (B90)

(d) Malinjitetet dhe HIV

Pranoni neoplazmat malinje si të shkaktuara nga sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane [HIV]:

- Neplazma malinje e orofaringut (C10)
- Neoplazma malinje e anusit dhe kanalit anal (C21)
- Sarkoma Kaposi (C46)
- Neoplazma malinje e vulvës (C51)

- Neoplazma malinje e vaginës (C52)
- Neoplazma malinje e qafës së mitrës (C53), *nëse e specifikuar si invazive*
- Neoplazma malinje e penisit (C60)
- Limfoma Hoçkin (C81), *nëse e specifikuar si parësore në tru*
- Limfoma folikulare (C82), *nëse e specifikuar si parësore në tru*
- Limfoma jo-folikulare (C83), *nëse e specifikuar si parësore në tru*
- Limfoma difuze me qeliza B të mëdha (C83.3), *nëse e specifikuar si imunoblastike*
- Limfoma Burkitt (C83.7)
- Limfoma me qeliza mature T/VN, *nëse e specifikuar si parësore në tru*
- Limfoma të tjera jo-Hoçkin të paspecifikuara, *nëse e specifikuar si parësore në tru*
- Limfoma të tjera me qeliza mature T/VN të paspecifikuara, *nëse e specifikuar si parësore në tru*

(e) Diabeti për shkaqe nga gjendje të tjera

Pranoni diabetin e sheqerit të tipit të parë (E10.-) nga gjendje që shkaktojnë shkatërrimin autoimun të qelizave β të pankreasit.

Pranoni diabetin e sheqerit të tipit të dytë (E11) nga shkaqe që çojnë në rezistencë ndaj insulinës.

Pranoni diabetin e sheqerit tjetër dhe të paspecifikuar (E13-E14) si prej gjendjeve që çojnë në dëmtime të pankreasit.

Shikoni Aneksin 7.6 për listën e gjendjeve që mund të shkaktojnë diabet.

(f) Ethja reumatike nga gjendje të tjera

Pranoni ethen reumatike akute (I00-I02) dhe sëmundjen reumatizmale kronike të zemrës (I05-I09) nga:

- Skarlatina (A38)
- Sepsis nga Streptokoku i grupit A (A40.0)
- Gryka e acaruar nga streptokoku (J02.0)
- Tonsiliti nga streptokoku (J03.-)

(g) Hipertensioni nga shkaqe të tjera

Pranoni gjendjen hipertensive si prej:

- Neoplazmave endokrine
- Neoplazmave renale
- Tumoreve karcinoide

(h) Sëmundjet cerebrovaskulare prej gjendjeve të tjera

Pranoni hemorragjinë intracerebrale (I61.-) si prej sëmundjeve të mëlqisë (K70-K76).

Pranoni embolizmin cerebrovaskular, trombozën dhe goditjen në tru të paspecifikuar (I63-I66, I69.3 dhe I69.4) si prej endokarditit (I05-I08, I09.1, I33-I38).

(i) Anomalite kongjenitale prej gjendjeve të tjera

- Pranoni një anomali kongjenitale si prej anomalive kromozomale ose prej një sindromë keqformimi të lindur.
- Pranoni hipopazinë pulmonare si prej anomalive kongjenitale.

(j) Aksidente nga gjendje të tjera

- Pranoni një Rrëzim (W00-W19) si prej Çrregullimeve të strukturës dhe densitetit të kockës (M80-M85) ose si prej frakturave (patologjike) të shkaktuara nga Çrregullimet e strukturës dhe densitetit të kockës (M80-M85).
- Pranoni asfiksionë dhe aspirimin (W78-W80) prej gjendjeve të tjera.

(k) Sëmundje cirkulatore akute ose fundore nga gjendje të tjera

Pranoni sëmundjet cirkulatore akute ose fundore si prej neoplazmave malinje, diabetit ose astmës:

- Infarkti i miokardit, akut ose pasues (I21 dhe I22)
- Sëmundje ishemike e zemrës, akute ose tjetër (I24)
- Embolizmi pulmonar (I26)
- Perikarditi akut (I30)
- Endokarditi akut ose subakut (I33)
- Miokarditi akut (I40)
- Blloku atrio-ventrikular dhe i gjysëm degës së majtë (I44)
- Çrregullime të tjera të përçimit (I45)
- Arresti kardiak (I46)
- Takikardia paroksizmale (I47)
- Fibrilacioni dhe flateri atrial (I48)
- Aritmi të tjera kardiake (I49)
- Insuficiencia kardiake (I50)
- Sëmundje të tjera të zemrës, të keq-përcaktuara (I51.8)
- Sëmundje cerebro-vaskulare në I60-I66, I67.6-I67.8 dhe I69.

B. Sekuencat e hedhura poshtë

Kur aplikoni Hapat SP3 dhe SP4, hidhi poshtë marrëdhëniet e treguara si vijon.

(a) Sëmundjet infektive nga gjendje të tjera

Mos pranoni sëmundjet infektive dhe parazitike nga ndonjë gjendje tjetër, as prej HIV/AIDS,

neoplazma malinje apo gjendje që prekin sistemin imunitar:

- Kolera (A00)
- Botulizmi (A05.1)
- Murtaja, Tularemia, Antraksi, Bruceloza (A20-A23)
- Leptospiroza (A27)
- Lepra [sëmundja e Hansen] (A30)
- Tetanoz, Difteri, Kolle e mire, Skarlatine, sëmundje meningokoksike (A33-A39)
- Sëmundjet nga *Chlamydia psittaci* (A70)
- Trakoma (A71)
- Rikeciozat (A75-A79)
- Poliomieliti akut (A80)
- Sëmundja Creutzfeldt-Jakob (A81.0)
- Panecefaliti sklerotizant subakut (A81.1)
- Tërbimi, encefaliliti viral nga mushkonjat, encefaliliti viral nga rriqnat, encefaliliti viral i paspecifikuar (A82-A86)
- Ethet Denge dhe ethe të tjera virale me vektor mushkonjat (A92dhe A97)
- Ethet e verdha (A95)
- Ethet hemorragjike Junin, Machupo, Lassa (A96.0–A96.2)
- Ethet të tjera hemorragjike virale (A98)
- Lija, Lija e majmunit, Fruthi, Rubeola (B03-B06)
- Hepatiti akut B dhe C (B16 dhe B17.1)
- Hepatiti kronik B dhe C (B18.0-B18.2)
- Shytat (B26)
- Malaria, Leshmanioza, sëmundja Chagas (B50-B57)
- Pasojat e poliomielitit (B91)
- Pasojat e leprës (B92)
- Pasojat e trakomës (B94.0)
- Pasojat e encefalitit viral (B94.1)
- Pasojat e hepatitit viral (B94.2)
- Sëmundje të tjera në rritje që i raportohen OBSH-se (p.sh. Sindroma Respiratore Akute e Rëndë [SARS], J09, gripi i shpendeve)
- Influenza për shkak të virusit të influencës, i identifikuar (J09)

Mos pranoni sëmundjet infektive si më poshtë si prej shkaqeve të tjera, *përveç*, sëmundjes së virusit të imunodeficiensës humane [HIV], neoplazmave malinje dhe gjendjeve që prekin sistemin imunitar:

- Ethet tifoide dhe paratifoide, infeksione të tjera të Salmonelave, Shigelozat (A01-A03);
- Tuberkulozin (A15-A19)
- Pasojat e tuberkulozit (B90)

(b) Neoplazmat malinje prej gjendjeve të tjera

- Neoplazma malinje e orofaringut (C10)
- Neoplazma malinje e anusit dhe kanalit anal (C21)

- Sarkoma Kaposi (C46)
- Neoplazma malinje e vulvës (C51)
- Neoplazma malinje e vaginës (C52)
- Neoplazma malinje e qafës së mitrës (C53), *nëse e specifikuar si invazive*
- Neoplazma malinje e penisit (C60)
- Limfoma Hoçkin (C81), *nëse e specifikuar si parësore në tru*
- Limfoma folikulare (C82), *nëse e specifikuar si parësore në tru*
- Limfoma jo-folikulare (C83), *nëse e specifikuar si parësore në tru*
- Limfoma difuze me qeliza B të mëdha (C83.3), *nëse e specifikuar si imunoblastike*
- Limfoma Burkitt (C83.7)
- Limfoma me qeliza mature T/VN, *nëse e specifikuar si parësore në tru*
- Limfoma të tjera jo-Hoçkin të paspecifikuara, *nëse e specifikuar si parësore në tru*
- Limfoma të tjera me qeliza mature T/VN të paspecifikuara, *nëse e specifikuar si parësore në tru*

(c) Hemofilia nga gjendje të tjera

Mos e pranoni hemofilinë (D66, D67, D68.0–D68.2) si prej ndonjë gjendje tjetër.

(d) Diabeti prej gjendjeve të tjera

Mos e pranoni diabetin e sheqerit të tipit të parë (E10.-) nga shkaqe të tjera përveç atyre që shkaktojnë shkatërrimin autoimun të qelizave β të pankreasit.

Mos e pranoni diabetin e sheqerit të tipit të dytë (E11) nga shkaqe të tjera përveç atyre që çojnë në rezistencë ndaj insulinës.

Mos e pranoni diabetin e sheqerit tjetër dhe të paspecifikuar (E13-E14) si prej gjendjeve të tjera përveç atyre që çojnë në dëmtime të pankreasit.

Shikoni Aneksin 7.6 për listën e gjendjeve që mund të shkaktojnë diabet.

(e) Ethja reumatike nga gjendje të tjera

Mos e pranoni ethen reumatike akute (I00-I02) dhe sëmundjen reumatizmale kronike të zemrës (I05-I09) si nga shkaqe të tjera, *përveç*:

- Skarlatina (A38)
- Sepsis nga Streptokoku i grupit A (A40.0)
- Gryka e acaruar nga streptokoku (J02.0)
- Tonsiliti nga streptokoku (J03.-)

(f) Hipertensioni nga shkaqe të tjera

Mos e pranoni gjendjen hipertensive si prej një neoplazme, *përveç*:

- Neoplazmave endokrine
- Neoplazmave renale
- Tumoreve karcinoide

(g) Sëmundja ishemike kronike e zemrës prej shkaqeve të tjera

Mos e pranoni sëmundjen ishemike të zemrës (I20, I25) si prej neoplazmave.

(h) Ateroskleroza prej gjendjeve të tjera

Mos e pranoni arteriosklerozën si prej neoplazmave.

(i) Influenza prej gjendjeve të tjera

Mos e pranoni influenzen (J09-J11) si prej ndonjë shkaku tjetër.

(j) Anomalite kongjenitale prej gjendjeve të tjera

Mos e pranoni një anomali kongjenitale (Q00-Q99) si prej ndonjë shkaku tjetër, përfshirë gjendjen e mosmaturimit, *përveç*:

- Anomali kongjenitale prej një anomalie kromozomale ose sindromës së keqformimit të lindur
- Hipoplazisë Pulmonare (Q33.6) nga anomalia kongjenitale.

(k) Kohëzgjatjet që nuk perputhen

Mos e pranoni një gjendje me një kohëzgjatje të caktuar si prej një gjendje me një kohëzgjatje me të shkurtër (shikoni Shembujt 6 dhe 8 në Seksionin 4.2.1, Hapi SP3, për përjashtimet)

(l) Aksidentet prej gjendjeve të tjera

Mos i pranoni aksidentet (V01-X59) si prej shkaqeve të koduar në kapituj të tjerë, *përveç*:

- Renies (W00-W19) si prej Çrregullimeve të strukturës dhe densitetit të kockës (M80-M85)
- Renies (W00-W19) si prej fractures (patologjike) shkaktuar nga një Çrregullim i strukturës ose densitetit të kockës (M80-M85)
- Asfiksia dhe aspirimi (W78-W80) si prej shkaqeve të tjera

(m) Vetevrasje si prej gjendjeve të tjera

Mos e pranoni vetevrasjen (X600X84) si prej ndonjë shkaku tjetër.

4.2.4 Instruksione të veçanta mbi shkaqet e dukshme

Ky seksion liston gjendjet të cilat duhen konsideruar një shkak i dukshëm i gjendjeve të selektuara si pika tentative fillimi në Hapat SP1 deri SP5.

A. *Komplikacione të HIV*

(a) Sëmundjet infektive dhe HIV

Konsideroni sëmundjen [HIV] (B20-B24), por jo statusin pozitiv për HIV (R75), si një shkak i dukshëm për sëmundjet infektive, *përveç* atyre të listuara në Seksionin 4.2.3, Instruksione të veçanta mbi pranimin ose hedhjen poshtë të sekuencave, Sekrioni B, Sekuencat e hedhura poshtë, nën-seksioni (a), Sëmundjet infektive prej gjendjeve të tjera.

Gjithashtu konsideroni sëmundjen HIV por jo statusin HIV-pozitiv si një shkak i dukshëm i etheve tifoide dhe para-tifoide, infeksioneve Salmoneloze të tjera dhe Shigeloze (A01-A03); këto janë listuar në pjesën e dytë të Seksionit 4.2.3B, nën-seksioni (a).

Konsideroni si sëmundjen e HIV dhe statusin HIV-pozitiv si një shkak të dukshëm për sëmundjet infektive si më poshtë:

- Sepsi nga Salmoneloza (A02.1)
- Kriptosporidioza (A07.2)
- Izosporioza (A07.3)
- Tuberkulozi (A15-A19)
- Infeksione nga mykobakterie të tjera (A31.-)
- Leukoencefalopatia multifokale progresive (A81.2)
- Infeksionet nga Herpes simplex (B00.0–B00.2, B00.7–B00.8) të specifikuara si ulçera kronike, bronkit, pneumoni ose ezofagit
- Infeksione të citomegalovirusit në B25.0, B25.2, B25.8 dhe B25.9 përveç se në mëlqi, shpretke, limfonodula
- Kandidiaze në vende të tjera (B37.8), të specifikuar si mushkeri ose ezofag
- Koksidioidomykoze (B38.0)
- Histoplazmoze (B39.-)
- Kriptokokoze (B45.-)
- Pneumocistoze (B59†)
- Pasoja të tuberkulozit (B90)

(b) Neoplazmat malinje dhe HIV

Konsideroni si sëmundjen e HIV (B20-B24) dhe gjendjen HIV-pozitive (R75) si një shkak i dukshëm që ndjek neoplazmat malinje:

- Sarkoma Kaposi (C46)
- Karcinoma e qafës së mitrës (C53), e specifikuar si invazive
- Neoplazma malinje e penisit (C60)
- Limfoma, e specifikuar si parësore në tru (C81-C85)

- Limfoma difuze me qeliza B të mëdha, e specifikuar si imunoblastike (C83.3)
- Limfoma Burkitt (C83.7)

(c) deficiensa imune dhe HIV

Konsideroni sëmundjen e HIV (B20-B24) si një shkak të dukshëm të deficiensës imune.

(d) Pneumonia dhe HIV

Konsideroni sëmundjen e HIV (B20-B24), por jo gjendjen HIV-pozitiv (R75), si një shkak të dukshëm të pneumonisë (J12-J18).

(e) Sindroma e rënies së theksuar në peshë

Konsideroni si HIV (B20-B24), dhe gjendjen HIV-pozitiv (R75), si një shkak të dukshëm të rënies së theksuar në peshë (R64).

B. Enterokoliti nga *Clostridium difficile*

Konsideroni enterokolitin nga *Clostridium difficile* si një pasojë e dukshme e terapisë me antibiotikë.

C. Sepsis dhe sindroma e përgjigjes inflamatore sistematike

Konsideroni prekjen e sistemit imunitar, sëmundjet me humbje të theksuar në peshë (si neoplazmat malinje dhe kequshqyerjen), sëmundjet që shkaktojnë paralizë (si hemorragjia dhe tromboza cerebrale), gjendjet e rënda respiratore dhe dëmtimet serioze (grada 1-4 sipas listës prioritare të dëmtimeve në Aneksin 7.7) si shkaqet e dukshme të sepsit në A40–A41, B37.7 dhe B49, dhe të sindromës së përgjigjes inflamatore sistematike [SIRS] në R65.0, R65.1 dhe R65.9.

D. Komplikimet e diabetit

Konsideroni diabetin e sheqerit (E10-E14) si një shkak të dukshëm për gjendjet si vijon:

- Acidozë (E87.2)
- Çrregullime të tjera metabolike të përcaktuara (E88.8)
- Mononeuropati të tjera (G58.-)
- Polineuropati, të papërcaktuara (G62.9)
- Çrregullime të tjera të sistemit nervor periferik (G64)
- Çrregullime të tjera parësore të muskujve (G71.8), të specifikuara si amiotrofi por pa specifikime të etiologjisë
- Çrregullime të sistemit nervor autonom, të papërcaktuara (G90.9)
- Iridociklit (H20.9)
- Katarakt, i papërcaktuar (H26.9)
- Inflamacion koriorretinal, i papërcaktuar (H30.9)
- Okluzion vaskular retinal (H34)

- Ndryshime retinopatike dhe vaskulare retinale në sfond (H35.0)
- Retinopati të tjera proliferative (H35.2)
- Hemorragji retinale (H35.6)
- Çrregullim retinal, i papërcaktuar (H35.9)
- Aeroskleroza e arterieve të ekstremiteteve (I70.2)
- Sëmundja vaskulare periferike, e papërcaktuar (I73.9)
- Nekrobioza lipoidike, e paspecifikuar tjetërkund (L92.1)
- Ulcer e gjymtyrës së poshtme, e papërcaktuar tjetërkund (L97)
- Artriti, i papërcaktuar (M13.9)
- Neuralgjia dhe neuriti, i papërcaktuar (M79.2)
- Sindroma nefritike dhe nefrotike (N03–N05)
- Sëmundja kronike e veshkës (N18.-)
- Insuficiencë renale e papërcaktuar (N19)
- Veshke e kontraktuar, e papërcaktuar (N26)
- Çrregullime të veshkës dhe ureterit, të papërcaktuar (N28.9), e specifikuar si gjendje renale
- Proteinuri e vazhduar, e papërcaktuar (N39.1)
- Gangrene, jo tjetërkund e përcaktuar (R02)
- Koma, e papërcaktuar (R40.2)
- Gjetje të tjera anormale në gjak (kimike) (R79.8), e specifikuar si acetonemi, azotemi dhe gjendje të lidhura me to.

E. Dehidratim

Konsideroni çdo sëmundje infektive intestinale si një shkak i dukshëm i humbjes së vëllimit (dehidrim) (E86)

F. Demenca

Konsideroni gjendjet që përfshijnë zakonisht dëmtime të pakthyeshme të trurit si një shkak i dukshëm i demencës, nëse nuk është përmendur asnjë shkak tjetër për demencën.

Konsideroni sindromën Down (Q90.-) si një shkak i dukshëm i Demencës së paspecifikuar dhe i sëmundjes së Alzheimer (G30.-).

G. Prapambetja mendore (F70-F90)

Konsideroni gjendjet si më poshtë si shkaqe të dukshme të prapambetjes mendore:

- Gjendjet perinatale në P00-P04, Fetus dhe i porsalindur i prekur nga faktorë amtare dhe nga komplikacione të shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes
- Rritje e ngadalte fetale dhe kequshqyerje fetale (P05)
- Çrregullime të lidhura me barren e shkurter dhe peshën e ulët në lindje, të paklasifikuara tjetërkund (P07)
- Carje intrakraniale dhe hemorragji nga dëmtimet në lindje (P10)
- Edemë cerebrale nga dëmtimet në lindje (P11.0)

- Dëmtime të tjera të trurit të paspecifikuara nga dëmtimet gjatë lindjes (P11.2)
- Dëmtime të lindjes në sistemin nervor qendror, i papërcaktuar (P11.9)
- Dëmtime në lindje, të papërcaktuara (P15.9)
- Hipoksi intrauterine (P20)
- Asfiksia në lindje (P21)
- Sëmundje virale kongjenitale (P35)
- Sëmundje të tjera kongjenitale infektive dhe parazitare (P37)
- Hemorragji jo-traumatike intrakraniale e fetusit dhe e të porsalindurit (P52)
- Kernikterus (P57)
- Konvulsione të të porsalindurit (P90)
- Çrregullime të tjera të statusit cerebral të të porsalindurit (P91)

H. Insuficiencë kardiake dhe sëmundje e zemrës, e paspecifikuar

Konsideroni gjendjet e tjera të zemrës si një shkak i dukshëm i insuficiencës së zemrës (I50.-) dhe sëmundjeve të zemrës të paspecifikuara (I51.9).

I. Embolizmi

Konsideroni trombozën venoze, flebitin dhe tromboflebitin, sëmundjen valvulare të zemrës, lindjen dhe çdo operacion si shkakun e dukshëm të sëmundjes të përshkruar si 'embolike'. Megjithatë, duhet të këtij një rrugë të qartë nga vendi ku formohet trombi deri tek vendi i embolizmit.

J. Varicet ezofageale

Konsideroni sëmundjet e mëlçisë që klasifikohen në B18.-, K70.-, K73.-, K74.-, dhe K76.- si shkak i dukshëm i variceve të ezofagut (I85.-).

K. Pneumonia

Konsideroni sindromën e varesise nga përdorimi i alkolit (F10.2) si një shkak i dukshëm i pneumonisë lobare, të papërcaktuar (J18.1).

Konsideroni gjendjet që prekin sistemin imunitar, sëmundjet me humbje të madhe në peshë (si neoplazmat malinje dhe kequshqyerjen), sëmundjet që shkaktojnë paralizë (si hemorragjinë cerebrale dhe trombozën), gjendjet e rënda respiratore, sëmundjet infektive, gjendjet që prekin procesin e gjellitjes, sëmundje të tjera që kufizojnë aftësinë për tu kujdesur për veten, përfshirë demencën dhe sëmundjet degjenerative të sistemit nervor, helmimet dhe dëmtimet e rënda (shkalla 1-4 sipas listës prioritare të dëmtimeve në Aneksin 7.7) si një shkak i dukshëm i çdo pneumonie (J12–J18, J69.0 dhe J69.8).

L. Edema pulmonare

Konsideroni gjendjet që vijojnë si shkaqe të dukshme të edemës pulmonare (J81):

- Sëmundjet e zemrës (përfshirë sëmundjen pulmonare të zemrës)
- Gjendjet që prekin parenkimen e mushkërisë, si:
 - Infeksionet e mushkërisë
 - Aspirimin dhe inhalimin
 - Sindromën e distresit respirator
 - Lartësitë e mëdhaja
 - Toksinat qarkulluese
- Gjendjet që shkaktojnë mbingarkesën me lëngje, si:
 - Insuficiencia renale
 - hipoalbuminemia
- Anomalite kongjenitale që prekin qarkullimin pulmonar, si:
 - Stenoza e lindur e venës pulmonare

M. sindroma nefritike

Konsideroni çdo infektion streptokoksik (skarlatinën, grykën e acaruar nga streptokoku etj) si një shkak të dukshëm i sindromës nefritike ose sindromës nefrotike (N00-N05).

N. Pielonefriti

Konsideroni çdo bllokim urinar nga gjendje si hiperplazia e prostatës ose stenoza e ureterëve si një shkak të dukshëm të Pielonefritit (N10-N12).

O. Insuficiencia renale akute

Konsideroni një infektion të traktit urinar si shkakun e dukshëm të insuficiencës renale akute (N17), nëse nuk ka një indikacion që insuficiencia renale ishte prezent që para infeksionit urinar.

P. Atelektaza parësore e të porsalindurit

Konsideroni gjendjet kongjenitale (Q60, Q61.0–Q61.1, Q61.3–Q61.9, Q62.1, Q62.3, Q62.4) si një shkak i dukshëm i Fetusit dhe të porsalindurit që preken nga çarja e parakohëshme të membranave (P01.1) dhe oligohidramioni (P01.1 dhe P01.2).

Q. Çarja e parakohëshme e membranave dhe oligohidramnios

Konsideroni gjendjet kongjenitale të veshkave (Q60, Q61.0–Q61.1, Q61.3–Q61.9, Q62.1, Q62.3, Q62.4) si shkak të dukshme të Fetusit dhe të porsalindurit që preken nga çarja e parakohëshme të membranave (P01.1) dhe oligohidramioni (P01.1 dhe P01.2).

R. Hemorragjia

Konsideroni helmimin ose mbidozën me antikoagulate si shkakun e dukshëm të hemorragjisë. Megjithatë, mos e konsideroni terapinë me antikoagulate, pa përmendje të helmimit ose mbidozimit, si një shkak të dukshëm të hemorragjisë. Për më tepër, konsideroni trajtimin me steroide, aspirinë

dhe barna anti-inflamatore jo-steroidë si shkak të dukshme të hemorragjisë së stomakut. Konsideroni hemorragjinë gastrointestinale si shkak të dukshëm të anemisë dytësore ose të papërcaktuar.

S. Aspirimi ose inhalimi

Konsideroni gjendjet e listuara në Seksionin 4.2.4K, Pneumonia, si shkak të dukshme të aspirimit ose inhalimit.

T. Operacionet dhe procedura të tjera mjekësore

Konsideroni kirurgjinë si një shkak të dukshëm të gjendjeve që konsiderohen komplikacione pas procedurave të zakonshme, shiko Aneksin 7.2, Lista e gjendjeve që duhen konsideruar si pasojë direkte të procedurave mjekësore.

Konsideroni çdo gjendje kirurgjikale (si tumoret malinje ose dëmtimet), të raportuara kudo në certifikatë, si shkak të dukshëm të një operacioni ose një procedure mjekësore të bërë në të njëjtin organ.

U. Gjendjet dytësore të zakonshme

Konsideroni sëmundjet me humbje të madhe në peshë (si neoplazmat malinje dhe kequshqyerjen), sëmundjet që shkaktojnë paralizë (si hemorragjinë cerebrale ose trombozën), sëmundjet infektive, sëmundje të tjera që kufizojnë aftësinë për tu kujdesur për veten, përfshirë demencën dhe sëmundje degjenerative të sistemit nervor, dhe dëmtimet e rënda si një shkak i dukshëm i gjendjeve dytësore të zakonshme që listohen në Tabelën 1. Megjithatë, çdo gjendje dytësore nuk duhet të konsiderohet një pasojë e dukshme e gjendjeve respiratore.

Gjendjet në kategoritë e shenuara si "M" (Mbase) duhet të konsiderohen si pasojë të dukshme të gjendjeve të rënies së theksuar në peshë dhe paralizave vetëm nëse plotësojnë kërkesat për vendosjen e kodit që jepet në kolonën e fundit në tabelë.

Tabela 2. Gjendjet dytësore të zakonshme

Kodi(et)	Përshkrimi	Përgjigja e kushtëzuar	Kualifikuesi
D50.0	Anemia hekur-deficitare si pasojë e humbjes (kronike) të gjakut		
D62	Anemia post-hemorragjike akute		
D64.9	Anemia, e paspecifikuar		
E40–E46	Kequshqyerja		
E86	Humbja e vëllimit		
G81–G83	Sindroma të tjera paralitike		
I26.0–I26.9	Embolizmi pulmonar		

vijon...

Kodi(et)	Përshkrimi	Përgjigja e kushtëzuar	Kualifikuesi
I80.1–I80.3	Flebity dhe tromboflebiti i ekstremiteteve të poshtme		
I80.9	Flebity dhe tromboflebiti, vendi i papërcaktuar		
I82.9	Embolizmi dhe tromboza e venës, e papërcaktuar		
K55.0	Çrregullime vaskulare akute të zorrës	M	Gjendja në K55.0 duhet specifikuar si embolizëm
K56.4	Prekje tjetër e zorrës		
K59.0	Kapslllek		
L89	Ulcer dekubitusi		
N10–N12	Nefrit tubolo-intersticial	M	Sëmundjet që shkaktojnë paralizë ose paaftesi për të kontrolluar fshikezen urinare
N17–N19	Sëmundje e veshkës, akute, kronike, ose e papërcaktuar		
N28.0	Ischemia dhe infarkti i veshkës	M	Gjendja në N28 duhet të specifikohet si një embolizëm i arterier renale
N30.0–N30.2	Cistiti, akut, intersticial (kronik) dhe kronik tjetër	M	Sëmundjet që shkaktojnë paralizë ose paaftesi për të kontrolluar fshikezen urinare
N30.9	Cistiti, i papërcaktuar	M	Sëmundjet që shkaktojnë paralizë ose paaftesi për të kontrolluar fshikezen urinare
N31	Disfunksioni neuromuskular i fshikëzës, i paklasifikuar tjetërkund		
N34.0–N34.2	Absesi uretra dhe uretriti	M	Sëmundjet që shkaktojnë paralizë ose paaftesi për të kontrolluar fshikezen urinare
N35.1–N35.9	Striktura uretrale (jo-traumatike)	M	Sëmundjet që shkaktojnë paralizë ose paaftesi për të kontrolluar fshikezen urinare
N39.0	Infeksion i traktit urinar, vendi i papërcaktuar	M	Sëmundjet që shkaktojnë paralizë ose paaftesi për të kontrolluar fshikezen urinare
R64	Kaheksia		

4.2.5 Instruksione të veçanta mbi lidhjet dhe provisionet e tjera (Hapi M1)

Përdorni listën në këtë seksion në Hapin M1.

Shkaku themelor tentativ është listuar në kolonën e krahut të majtë. Nëse gjendjet e specifikuara në anën e djathtë të kolonës, atëherë përdorni kodin në ‘bold’ si shkaku i ri tentativ.

Ka dy lloje të kombinimeve:

'me përmendje të' do të thotë që gjendja tjetër mund të jetë kudo në certifikatë;
'kur raportohet si shkak i' do të thotë që gjendja tjetër duhet të dalë në një marrëdhënie shkakësore korrekte ose të jetë e treguar si prej një shkakut themelor tentativ.

Për disa gjendje, ka kërkesa të tjera, për shembull që një term specifik të jetë përdorur ose për shkakun themelor tentativ ose për gjendje të cilat mund të ndryshojnë kodin e shkakut.

A00-B99	Disa sëmundje të caktuara infektive dhe parazitike <i>kur raportohet si shkak i:</i> C00-C97 (Neoplazëm malinje), kodi C00-C97 ; <i>Përfshirje:</i> për neoplazmat malinje të listuara në Seksionin 4.2.3A, Sekuenca të pranuar, nën-seksioni (d), Malinjitetet dhe HIV i raportuar prej sëmundjes HIV: kodoni si B21,- ose B22.7 siç duhet.
A02.1	Sepsis nga <i>Salmonella</i> <i>me përmendje të:</i> B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane (HIV)), kodoni si B20.1, B20.7 ose B22.7 siç duhet. R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiensës humane [HIV]), kodoni si B20.1, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
A07.3	Izosporioza <i>me përmendje të:</i> B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane (HIV)), kodoni si B20.1, B20.7 ose B22.7 siç duhet. R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiensës humane [HIV]), kodoni si B20.1, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
A15-A19	Tuberkulozi <i>me përmendje të:</i> B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane (HIV)), kodoni si B20.1, B20.7 ose B22.7 siç duhet. R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiensës humane [HIV]), kodoni si B20.1, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
A15.-	Tuberkuloz respirator, i konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht, <i>ose</i>
A16.-	Tuberkuloz respirator, i pa-konfirmuar bakteriologjikisht dhe histologjikisht <i>me përmendje të:</i> J60-J64(Pneumokonioza), kodoni J65
A17.- †	Tuberkuloz i sistemit nervor, <i>ose</i>
A18.-	Tuberkuloz i organeve të tjera <i>me përmendje të:</i> A15 ose A16 (Tuberkuloz respirator), kodoni A15, A16 , përveç se kur raportohet si një shkak i dhe me një kohëzgjatje të përcaktuar që kalon atë të gjendjeve në A15.- ose A16.-
A31.-	Infeksion nga mykobakterie të tjera

	<i>me përmendje të:</i>
B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane (HIV)), kodoni si B20.1, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiensës humane [HIV]), kodoni si B20.1, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
A39.2	Meningokoksemia akute, <i>ose</i>
A39.2	Meningokoksemia kronik, <i>ose</i>
A39.4	Meningokoksemia, e papërcaktuar
	<i>me përmendje të:</i>
A39.0†	(Meningiti meningokoksik), kodoni A39.0
A39.1†	(Sindroma Waterhouse–Friderichsen), kodoni A39.1
A51.-	Sifilizi i hershëm
	<i>me përmendje të:</i>
A52.-	(Sifiliz i vone), kodoni A52.-
A81.2	Leukoencefalopatia multifokale progresive
	<i>me përmendje të:</i>
B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane (HIV)), kodoni si B20.1, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiensës humane [HIV]), kodoni si B20.1, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
B00.0	Ekzema herpetike, <i>ose</i>
B00.1	Dermatiti vezikular herpetik, <i>ose</i>
B00.2	Gjingjivostomatiti dhe faringotonsiliti herpetik, <i>ose</i>
B00.7	Sëmundje herpetike e përhapur, <i>ose</i>
B00.8	Forma të tjera të infeksionit herpetik, i specifikuar si ulçera kronike, bronkit, pneumoni, ose ezofagit
	<i>me përmendje të:</i>
B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane (HIV)), kodoni si B20.1, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiensës humane [HIV]), kodoni si B20.1, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
B16.-	Hepatit B akut, <i>ose</i>
B17.-	Hepatit viral akut tjetër
	<i>kur raportohet si shkak i:</i>
K72.1	(Insuficiencë hepatike kronike), kodoni B18.-
K74.0-K74.2, K74.4-K74.6	(Fibroze dhe cirroze e mëlçisë), kodoni B18.-
B20-B24	Sëmundje e virusit të imunodeficiensës humane [HIV]
	Menyrat e vdekjes, gjendje të keq-përcaktuara dhe gjendje me pak gjasa për të shkaktuar vdekje nuk duhet të lidhen me kategoritë në B20-B23, përveç se kur ka një hyrje të veçantë në Vëllimin e për atë qëllim. Gjendjet që mund të klasifikohen në një ose më shumë nën-kategori duhet të kodohen në nën-kategorinë .7 të kategorisë përkatëse (B20 ose B21). Nëse deshironi, kodet shtesë nga brenda bllokut B20-B24 mund të përdoren për të specifikuar nëse gjendjet individuale janë të listuara.
B20.-	Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane [HIV] që rezulton në sëmundje infektive ose parazitare
	<i>me përmendje të:</i>

- B23.8 (Sëmundje HIV që rezultojnë në një gjendje tjetër të përcaktuar, nëse përdoret për të koduar mënyrat e vdekjes, shkaqe të keq-përcaktuara ose gjendje me pak gjasa për të çuar në vdekje), kodoni **B20.-** përveçse kur ka një hyrje në Vëllimin 3 që specifikon ndryshe.
- B21.- Sëmundje e virusit të imunodeficiencës humane [HIV] që rezultojnë me neoplazi malinje
me përmendje të:
 B23.8 (Sëmundje HIV që rezultojnë në një gjendje tjetër të përcaktuar, nëse është përdorur për të koduar mënyrat e vdekjes, gjendje të keq-përcaktuara ose gjendje me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen), kodoni **B21.-** përveçse kur ka një hyrje në Vëllimin 3 që specifikon ndryshe.
- B22.- Sëmundje e virusit të imunodeficiencës humane [HIV] që rezultojnë me një sëmundje tjetër të përcaktuar
me përmendje të:
 B23.8 (Sëmundje HIV që rezultojnë në një gjendje tjetër të përcaktuar, nëse është përdorur për të koduar mënyrat e vdekjes, gjendje të keq-përcaktuara ose gjendje me pak gjasa për të shkaktuar vdekjen), kodoni **B22.-** përveçse kur ka një hyrje në Vëllimin 3 që specifikon ndryshe.
- B22.7 Sëmundja e HIV që rezultojnë me shumë sëmundje të klasifikuara tjetërkund. Kjo nënkategori duhet përdorur kur gjendet e klasifikuara në dy ose më shumë kategori nga B20-B22 janë të listuara në çertifikatë. Nëse dëshirohet, kode shtesë nga brenda bllokut B20-B24 mund të përdoren për të specifikuar gjendjet individuale të listuara.
- B24 Sëmundje e virusit të imunodeficiencës humane [HIV] e papërcaktuar
kur raportohet si shkak i:
 I42.0 (Kardiomiopatia e dilatuar), kodoni **B23.8**
 I42.9 (Kardiomiopatia e papërcaktuar), kodoni **B23.8**
- B25.0† Pneumoniti citomegaloviral, *ose*
 B25.2† Pankreatiti citomegaloviral, *ose*
 B25.8 Sëmundje citomegalovirale tjetër, e përcaktuar si retinit, *ose*
 B25.9 Sëmundje citomegalovirale, e papërcaktuar, përveç se për mëllçinë, shpretkën dhe limfonodulat
me përmendje të:
 B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane (HIV)), kodoni si **B20.2, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
 R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiencës humane [HIV]), kodoni si **B20.2, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
- B37.1 Kandidiaza pulmonare, *ose*
 B37.8 Kandidiaza e vendeve të tjera, e përcaktuar si e ezofagut
me përmendje të:
 B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane (HIV)), kodoni si **B20.4, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
 R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiencës humane [HIV]), kodoni si **B20.4, B20.7** ose **B22.7** siç duhet.
- B38.- Koksidioidomikoza

	<i>me përmendje të:</i>
B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane (HIV)), kodoni si B20.5, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiensës humane [HIV]), kodoni si B20.5, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
B39.-	Histoplazmoza
	<i>me përmendje të:</i>
B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane (HIV)), kodoni si B20.5, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiensës humane [HIV]), kodoni si B20.5, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
B45.-	Kriptokokoza
	<i>me përmendje të:</i>
B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane (HIV)), kodoni si B20.5, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiensës humane [HIV]), kodoni si B20.5, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
B58.-	Toksoplazmoza
	<i>me përmendje të:</i>
B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane (HIV)), kodoni si B20.7, B20.8 ose B22.7 siç duhet.
R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiensës humane [HIV]), kodoni si B20.7, B20.8 ose B22.7 siç duhet.
B59†	Pneumonia nga pneumocisti
	<i>me përmendje të:</i>
B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane (HIV)), kodoni si B20.6, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiensës humane [HIV]), kodoni si B20.6, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
B90.-	Pasojat e tuberkulozit
	<i>me përmendje të:</i>
B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodeficiensës humane (HIV)), kodoni si B20.0, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiensës humane [HIV]), kodoni si B20.0, B20.7 ose B22.7 siç duhet.
B95.0–B95.5	<i>Streptokoku</i> si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni A49.1 .
B95.6–B95.8	<i>Stafilokoku</i> si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni A49.0 .
B96.0	<i>Mycoplasma pneumoniae</i> si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë. Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni A49.3 .
B96.1	<i>Klebsiella pneumoniae</i> si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.

- Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.8**.
- B96.2 *Escherichia coli* si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.8**.
- B96.3 *Haemophilus influenzae* si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.2**.
- B96. 4–B96.8 Agjente të tjerë bakteriale të përcaktuar si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.8**.
- B97.0 Adenovirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.0**.
- B97.1 Eterovirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.1**.
- B97.2 Koronavirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.2**.
- B97.3 Retrovirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B33.3**.
- B97.4 Virusi respirator sincial si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.8**.
- B97.5 Adenovirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.8**.
- B97.6 Parvovirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.3**.
- B97.7 Papilomavirusi si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.4**.
- B97.8 Agjente të tjerë virale si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **B34.8**.
- B98.0 *Helicobacter pylori* [*H. pylori*] si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.
Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.8**.
- B98.1 *Vibrio vulnificus* si shkak i sëmundjeve që duhen klasifikuar në kapituj të tjerë.

- Nuk duhet përdorur për kodimin e vdekshmërisë nga shkaqe themelore. Nëse sëmundja nuk është e treguar, shenoni **A49.8**.
- C46.-** Sarkoma Kaposi
me përmendje të:
 B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane (HIV)), kodoni si **B21.0, B21.7** ose **B22.7** siç duhet.
 R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiencës humane [HIV]), kodoni si **B21.0, B21.7** ose **B22.7** siç duhet.
- C53.-** Neoplazëm malinje e qafës së mitrës, e specifikuar si karcinome invazive
me përmendje të:
 B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane (HIV)), kodoni si **B21.7, B21.8** ose **B22.7** siç duhet.
 R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiencës humane [HIV]), kodoni si **B21.7, B21.8** ose **B22.7** siç duhet.
- C77-C79** Neoplazëm malinje dytësore
 Për të mos u përdorur për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Nëse vendi parësor i neoplazmës malinje nuk është i ditur ose i përcaktuar, kodoni si neoplazëm malinje pa përcaktuar vendin (C80.).
- C81-C86.5** Limfoma, e përcaktuar si cerebrale parësore
me përmendje të:
 B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane (HIV)), kodoni si **B21.2, B21.7** ose **B22.7** siç duhet.
 R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiencës humane [HIV]), kodoni si **B21.2, B21.7** ose **B22.7** siç duhet.
- C81-C86.5** Limfoma me qeliza B të mëdha difuze, e përcaktuar si imunoblastike
me përmendje të:
 B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane (HIV)), kodoni si **B21.2, B21.7** ose **B22.7** siç duhet.
 R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiencës humane [HIV]), kodoni si **B21.2, B21.7** ose **B22.7** siç duhet.
- C81-C86.5** Limfoma Burkitt
me përmendje të:
 B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane (HIV)), kodoni si **B21.1, B21.7** ose **B22.7** siç duhet.
 R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiencës humane [HIV]), kodoni si **B21.1, B21.7** ose **B22.7** siç duhet.
- C97** Neoplazma malinje në vende të shumëfishta (parësore) të pavarura.
 Nuk duhet përdorur për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Nëse vende të shumta por të pavarura neoplazmash malinje raportohen në certifikatën e vdekjes, përzgjidhni shkakun themelor duke aplikuar rregullat e përzgjedhjes dhe të modifikimit në mënyrën normale. Shikoni gjithashtu dhe Seksionin 4.3.5, Neoplazmat malinje.
- D50-D89** Sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe disa çrregullimeve të përcaktuara që përfshijnë mekanizmat imunitare
kur raportohet si shkak i:
 B20-B24 Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane (HIV) dhe ku në

çertifikatë tregohet sëmundja e HIV si një rezultat i një transfuzioni të dhënë si trajtim i një gjendje origjinale, kodoni **B20-B24**

E10-E14

Diabeti i sheqerit

me përmendje të:

- E87.2 (Acidozë), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .1
- E88.8 (Çrregullime të tjera metabolike të përcaktuara), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .1
- G58.- (Mononeuropati të tjera), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .4
- G62.9 (Polineuropati, të papërcaktuara), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .4
- G71.8 (Çrregullime parësore të muskujve, të tjera), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .4
- G90.9 (Çrregullime të sistemit nervor autonomik, të papërcaktuara) kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .4
- H20.9 (Iridociklit, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .3
- H26.9 (Katarakt, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .3
- H30.9 (Inflamacion korioretinal, i papërcaktuar) , kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .3
- H34 (Bllokim vaskular retinal), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .3
- H35.0 (Retinopati në sfond dhe ndryshime vaskulare retinale) kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .3
- H35.2 (Retinopati të tjera proliferative), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .3
- H35.6 (Hemorragji retinal), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .3
- H35.9 (Çrregullim retinal, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .3
- I70.2 (Aterosklerozë e arterieve të ekstremiteteve), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .5
- I73.9 (Sëmundje vaskulare periferike, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .5
- L92.1 (Nekrobioza lipidike, e paklasifikuar tjetërkund), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .6
- L97 (Ulcer e gjymtues së poshtme), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .5
- M13.9 (Atriti, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .6
- M79.2 (Neuralgjia dhe neuriti, i papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .6
- N03-N05 (Sindroma nefrotike dhe sindroma nefritike), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .2
- N18.- (Sëmundje kronike e veshkave), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .2
- N19 (Insuficiencë renale, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .2
- N26 (Veshke e kontraktuar, e papërcaktuar), kodoni **E10-E14** me karakter të katërt .2

N28.9	(Çrregullime të veshkës dhe ureterit, e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .2
N39.1	(Proteinuri, e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .2
R02	(Gangrene, e paklasifikuar tjetërkund), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .5
R40.2	(Koma, e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .0
R79.8	(Gjetje të tjera anormale kimike të gjakut), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .1

Në çdonjë nga kombinimet e mësipërme, kodoni **E10-E14** me karakter të katërt **.7**
kur raportohet si shkak i:

A09.-	(gastroenterit tjetër ose kolit infektiv ose me origjinë të papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
A40.-	(Sepsis streptokoksik), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
A41.-	(Sepsis tjetër), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
A49.-	(Infeksion bakterial në zone të papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
B35.-	(Dermatofitoze), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
B36.-	(Mykoza të tjera sipërfaqore), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
B37.-	(Kandidiaze), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
D65	(Koagulimi intravaskular i diseminuar [sindroma e defribinimit]), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
E15	(Koma hipoglicemike jodiabetike; për komen hipoglicemike të papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .0
E16.2	(Hipoglicemia, e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
E78	(Hiperkolesterolemia e paster), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
E78.1	(Hiperliceridemia e paster), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
E78.2	(Hiperlipidemia e perzier), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
E78.5	(Hiperlidemia, e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
E87.5	(Hipekalemia), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
E88.9	(Çrregullim metabolik, i papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
G04.8	(Encefalit, mielit dhe encefalomyelitis tjetër), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
G40.9	(Encefalit, mielit dhe encefalomyelitis, i papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
G70.9	(Çrregullime mioneurale të muskujve), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .4
G98	(Çrregullime të tjera të sistemit nervor, të paklasifikuara tjetërkund; përveç artropatisë Charcot, jo-sifilitike), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .4
G98	(Çrregullime të tjera të sistemit nervor, të paklasifikuara tjetërkund;

	nëse është artropatia Charcot, jo-sifilitike), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
H49.9	(Strabizem paralitik, i papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .3
H54	(Verbim dhe ulje të shikimit), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .3
I10	(Hipertension (parësor) esencial), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I11.-	(Sëmundja hipertensive e zemrës), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I20-I25	(Sëmundja ishemike e zemrës), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I33.0	(Endokardit infektive akut dhe subakut), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I38	(Endokardit, valvula e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I42.0	(Kardiomiopatia e dilatuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I42.9	(Kardiomiopatia, e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I48.-	(Fibrilacioni dhe flateri atrial), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I49.-	(Aritmi të tjera kardiake), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I50.-	(Insuficiencë kardiake), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I51.6	(Sëmundje kardiovaskulare, e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I61.-	(Hemorragji intracerebrale), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I62.-	(Hemorragji tjetër intrakraniale jo-traumatike), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I63.-	(Infarkt cerebral), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I64	(Insult cerebral, e papërcaktuar si hemorragji apo infarkt), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I67.2	(Aterosklerozë cerebrale), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I67.8	(Sëmundje cerebrovaskulare tjetër e përcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I67.9	(Sëmundje cerebrovaskulare, e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I69.1	(Pasoja të hemorragjisë intracerebrale), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I69.2	(Pasoja të hemorragjisë tjetër intrakraniale jo-traumatike), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I69.3	(Pasoja të infarktit cerebral), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I69.4	(Pasoja të insultit cerebral, të paspecifikuar si hemorragji ose infarkt), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I69.8	(Pasoja të sëmundjeve të tjera cerebrovaskulare të papërcaktuara), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6

I70.0	(Aterosklerozë të aortës), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I70.1	(Aterosklerozë të arteries renale), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I70.8	(Aterosklerozë e arterieve të tjera), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I70.9	(Aterosklerozë e gjeneralizuar dhe e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I74.2	(Embolizëm dhe trombozë e arterieve të gjymtyrëve të sipërme), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I74.3	(Embolizëm dhe trombozë e arterieve të gjymtyrëve të poshtme), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I74.4	(Embolizëm dhe trombozë e arterieve të ekstremiteteve, e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I80.-	(Flebit dhe tromboflebit), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I82.9	Embolizëm dhe trombozë të venës, e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
I99	(Çrregullime të tjera të sistemit cirkulator, të pacpecifikuara) vetëm për angiopatine, kodoni E10-E14 me karakter të katërt .5
J12-J18	(Pneumonia), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
K25-K28	(Ulcer gastrike, duodenale, peptike dhe gastrojejunale), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
K31.8	(Sëmundje tjetër e përcaktuar e stomakut dhe duodenit, vetëm për gastroparezen), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .4
K92.2	(Hemorragji gastrointestinale, e papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
L03.-	(Celulit), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
L08.-	(Infeksione të tjera lokale të lekures dhe indit subkutan), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
L30.9	(Dermatit, i papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
L89.-	(Ulcer dekubitusi dhe zone trysnie), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
L98.4	(Ulcer kronike e lekures, e paklasifikuar tjetërkund), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .5
M11.2	(Kondrocalcinoze tjetër), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
M72.6	(Fascit nekrotizant), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
M89.9	(Çrregullim i kockës, i papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
N39.0	(Infeksion i traktit urinar, vendi i papërcaktuar), kodoni E10-E14 me karakter të katërt .6
E86	Çdo kombinim i mësipërm, kodoni E10-E14 me karakter të katërt .7
	Zvogëlim i vëllimit
	me përmendje të:
A00-A09	(Sëmundjet infektive të zorrës), kodoni A00-A09
E89.-	Çrregullime post-proceduriale endokrine dhe metabolike, të paklasifikuara tjetërkund
	Të mos përdoret për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Shikoni

	Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe procedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
F03-F09	Çrregullime mendore organike, përfshirë dhe simptomatike
	Të mos përdoret nëse gjendja fizike themelore është e njohur
F10-F19	Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të substancave psikoaktive
	<i>me përmendje të:</i>
X40-X49	(Helmim aksidental nga ekspozimi ndaj substancave mbytese), kodoni X40-X49
X60-X69	(Vete-helmim i qëllimshëm nga ekspozimi ndaj substancave mbytese), kodoni X60-X69
X85-X90	(Sulm me substanca mbytese), kodoni X85-X90
Y10-Y19	(Helmim nga ekspozimi ndaj barnave, kimikateve dhe substancave mbytese), kodoni Y10-Y19
F10-F19	Karakter i katërt .0 (Intoksikim akut), kodoni X40-X49, X60-X69, X85-X90 ose Y10-Y19
	Karakter i katërt .1 (Përdorim i demshëm)
	<i>me përmendje të:</i>
	Sindromes se varesise (.2), kodoni F10-F19 me karakter të katërt .2
	Gjendje abstinence me delirium (.4), kodoni F10-F19 me karakter të katërt .4
	Sindroma amnezike (.6), kodoni F10-F19 me karakter të katërt .6
	Çrregullim psikotik rezidual dhe i vonet (.7), kodoni F10-F19 me karakter të katërt .7
	Karakter i katërt .2 (Sindroma e varesise)
	<i>me përmendje të:</i>
	Gjendjes se abstinences me delirium (.4), kodoni F10-F19 me karakter të katërt .4
	Sindrome amnezike (.6), kodoni F10-F19 me karakter të katërt .6
	Çrregullim psikotik rezidual dhe me fillim të vonet (.7), kodoni F10-F19 me karakter të katërt .7
	Karakter i katërt .5 (çrregullim psikotik)
	<i>me përmendje të:</i>
	Sindrome të varesise (.2), kodoni F10-F19 me karakter të katërt .2
	Gjendje abstinence me delirium (.4), kodoni F10-F19 me karakter të katërt .4
	Sindroma amnezike (.6), kodoni F10-F19 me karakter të katërt .6
	Çrregullim psikotik rezidual dhe i vonet (.7), kodoni F10-F19 me karakter të katërt .7
F10.-	Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit
	<i>me përmendje të:</i>
E24.4	(Sindromën Cushing të shkaktuar nga alkli), kodoni E24.4
G31.2	(Degjenerimin e sistemit nervor të shkaktuar nga alkoli), kodoni G31.2
G62.1	(Polineuropatine nga alkoli), kodoni G62.1
G72.1	(Miopatine alkolike), kodoni G72.1
I42.6	(Kardiomiopatine alkolike), kodoni I42.6
K29.2	(Gastriti alkolik), kodoni K29.2

K70.-	(Sëmundja alkolike e mëlçisë), kodoni K70.-
K72.-	(Insuficiencë hepatike, të paklasifikuara tjetërkund), kodoni K70.4
K73.-	(Hepatit kronik, i paklasifikuara tjetërkund), kodoni K70.1
K74.0	(Fibroze hepatike), kodoni K70.2
K74.1	(Skleroze hepatike), kodoni K70.2
K74.2	(Fibroze hepatike me sklerozë hepatike), kodoni K70.2
K74.6	(Cirrozë hepatike tjetër dhe e papërcaktuar), kodoni K70.3
K75.8	(Sëmundje të tjera inflamatorë të mëlçisë), nëse është përcaktuar si steatohepatit por jo si steatohepatit jo-alkolik, kodoni K70.1
K75.9	(Sëmundje inflamatorë e mëlçisë, e papërcaktuar), kodoni K70.1
K76.0	(Ndryshime dhjamore të mëlçisë, të paklasifikuara tjetërkund), kodoni K70.0
K76.9	(Sëmundje e mëlçisë, e papërcaktuar), kodoni K70.9
K85.2	(Pankreatiti akut nga alkoli), kodoni K85.2
K86.0	(Pankreatiti kronik nga alkoli), kodoni K86.0
O35.4	(Kujdes për nënën për dëmtim (të dyshuar) nga alkoli të fetusit), kodoni O35.4

Kur raportohet si shkak i:

I42.7	(Kardiomiopati për shkak të barnave dhe agjenteve të jashtëm), kodoni I42.6
-------	--

F17.-	Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të duhanit
	Të mos përdoret nëse gjendja fizike rezultante është e njohur.
F70-F79	Prapambetje mendore
	Të mos përdoret nëse gjendja fizike rezultante është e njohur.
F80.-	Çrregullime të caktuara të zhvillimit të gjuhës dhe të ligjerates
F81.-	Çrregullime të caktuara të zhvillimit në shkollë
	Të mos përdoret nëse gjendja fizike rezultante është e njohur.
G25.5	Korea të tjera
	<i>Me përmendje të:</i>
I00-I02	(Ethe reumatike), kodoni I02.-
I05-I09	(Sëmundje reumatizmale e zemrës, kronike), kodoni I02.-
G81.-	Hemiplegji, ose
G82.-	Paraplegji ose tetraplegji, ose
G83.-	Sindroma të tjera paralitike
	Të mos përdoret nëse shkakut i paralizës është i njohur.
G93.4	Encefalopati, e papërcaktuar
	<i>Me përmendje të:</i>
B20-B24	(Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane (HIV)), kodoni si B22.0 ose B22.7 siç duhet.
R75	(Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiencës humane [HIV]), kodoni si B22.0 ose B22.7 siç duhet.
G97.-	Çrregullime post-proceduriale të sistemit nervor, të paklasifikuara tjetërkund
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelore të vdekshmërisë. Shiko Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe procedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
H54.-	Çrregullime të të parit përfshirë dhe verbimin (në një sy ose në të dy)

	Shikim, i ulët
	Të mos përdoret nëse gjendja pararendëse është e njohur.
H59.-	Çrregullime post-proceduriale të syrit dhe anekseve të tij, të paklasifikuara tjetërkund
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelore të vdekshmërisë. Shiko Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe procedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
H90.-	Humbje e dëgjimit sensoneurale ose e përçimit
H91.-	Humbje të tjera të dëgjimit
	Të mos përdoret nëse shkak i humbjes së dëgjimit është i njohur.
H95.-	Çrregullime post-proceduriale të veshit dhe procesit mastoid, të paklasifikuara tjetërkund
	Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelore të vdekshmërisë. Shiko Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe procedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
I05.8	Sëmundje të tjera të valvulës mitrale, ose sëmundje të zemrës
I05.9	Sëmundje e valvulës mitrale, e papërcaktuar
	<i>Kur është nga shkak i papërcaktuarme përmendje të:</i>
	I34.- (Çrregullime jo-reumatike të valvulës mitrale), kodoni I34.-
I08.-	Sëmundje të shumë valvulave
	Të mos përdoret për sëmundje të shumë valvulave kur janë të përcaktuara me origjinë jo-reumatike. Kur raportohen sëmundje jo-reumatike të shumë valvulave në të njëjtën certifikatë, shkakut themelor duhet të përzgjidhet pas aplikimit të rregullave të përzgjedhjes dhe të modifikimit në mënyrë normale.
I09.1	Sëmundje reumatike të endokardiumit, valvula e pacifikuar, ose
I09.9	Sëmundje reumatike e zemrës, e papërcaktuar
	<i>Me përmendje të:</i>
	I05-I08 (Sëmundje reumatizmale kronike e zemrës), kodoni I05-I08
I10	Hipertension (parësor) esencial
	<i>Me përmendje të:</i>
I11.-	(Sëmundja hipertensive e zemrës), kodoni I11.-
I12.-	(Sëmundja renale e zemrës), kodoni I12.-
I13.-	(Sëmundje hipertensive e zemrës dhe veshkës), kodoni I13.-
I20-I25	(Sëmundja ishemike e zemrës), kodoni I20-I25
I50.-	(Insuficienca kardiake), përveç rasteve kur specifikohet si fundore ose akute, e papritur, ose shprehje të ngjajshme me kohëzgjatje të shkurter (me pak se 24 ore), kodoni I11.0
I51.4-I51.9	(Komplikacione dhe përshkrime të të keq-përcaktuara të sëmundjes së zemrës), përveç kur specifikohet si sëmundje fundore ose akute, e papritur, ose me shprehje të ngjajshme me kohëzgjatje të shkurter (me pak se 24 ore), kodoni I11.-
I60-I69	(Sëmundje cerebrovaskulare), kodoni I60-I69
N00.-	(Sindroma nefritike akute), kodoni N00.-
N01.-	(Sindromi nefritik progresiv i shpeshtë), kodoni N01.-
N03.-	(Sindroma nefritike kronike), kodoni N03.-
N04.-	(Sindroma nefrotike), kodoni N04.-
N05.-	(Sindroma nefritike, e papërcaktuar), kodoni N05.-

- N18.- (Sëmundje kronike e veshkave), kodoni **I12.-**
 N19.- (Insuficiencë e papërcaktuar e veshkave), kodoni **I12.-**
 N26 (Veshke e kontraktuar, e papërcaktuar), kodoni **I12.-**
Kur raportohet si shkak i:
 H35.0 (Retinopati në sfond dhe ndryshime të tjera vaskulare), kodoni **H35.0**
 I05-I09 (Gjendje të klasifikueshme në I05-I09 por të papërcaktuara si reumatike), kodoni **I34-I38**
 I34-I38 (Çrregullime joreumatike të valvules), kodoni **I34-I38**
- I11.- Sëmundja hipertensive të zemrës**
Me përmendje të:
 I12.- (Sëmundja renale e zemrës), kodoni **I13.-**
 I13.- (Sëmundje hipertensive e zemrës dhe veshkës), kodoni **I13.-**
 I20-I25 (Sëmundja ishemike e zemrës), kodoni **I20-I25**
 N18.- (Sëmundje kronike e veshkave), kodoni **I13.-**
 N19.- (Insuficiencë e papërcaktuar e veshkave), kodoni **I13.-**
 N26.- (Veshke e kontraktuar, e papërcaktuar), kodoni **I13.-**
- I12.- Sëmundje hipertensive renale**
Me përmendje të:
 I11.- (Sëmundja hipertensive e zemrës), kodoni **I13.-**
 I13.- (Sëmundje hipertensive e zemrës dhe veshkës), kodoni **I13.-**
 I20-I25 (Sëmundja ishemike e zemrës), kodoni **I20-I25**
 I50.- (Insuficiencia kardiake), përveç rasteve kur specifikohet si fundore ose akute, e papritur, ose shprehje të ngjajshme me kohëzgjatje të shkurter (me pak se 24 ore), kodoni **I13.0**
 I51.4-I51.9 (Komplikacione dhe përshkrime të të keq-përcaktuara të sëmundjes së zemrës), përveç kur specifikohet si sëmundje fundore ose akute, e papritur, ose me shprehje të ngjajshme me kohëzgjatje të shkurter (me pak se 24 ore), kodoni **I13.-**
- I13.- Sëmundje hipertensive e zemrës dhe e veshkave**
Me përmendje të
 I20-I25 (Sëmundja ishemike e zemrës), kodoni **I20-I25**
- I15.0 Hipertensioni renovaskular**
 Të mos përdoret nëse shkak i tensionit renovaskular është i njohur ose mund të kuptohet nga aplikimi i SP6. Nëse shkak nuk njihet ose nuk mund të kuptohet, kodoni **I15.0**.
- I15.1 Hipertension, dytësor nga çrregullime të tjera të veshkës**
 Të mos përdoret nëse çrregullimi renal është i njohur ose mund të kuptohet nga aplikimi i SP6. Nëse shkak nuk njihet ose nuk mund të kuptohet, kodoni në **N28.9**.
- I15.2 Hipertensioni dytësor pas çrregullimeve endokrine**
 Të mos përdoret nëse çrregullimi endokrin është i njohur ose mund të kuptohet pas aplikimit të SP6. Nëse shkak nuk njihet ose nuk mund të kuptohet, kodoni **E34.9**.
- I15.8 Hipertension dytësor tjetër**
 Të mos përdoret nëse shkak i hipertensionit tjetër është i njohur ose mund të kuptohet nga aplikimi i SP6. Nëse shkak nuk është i njohur ose nuk mund të kuptohet, kodoni **I15.8**.
- I15.9 Hipertension dytësor i papërcaktuar**

Të mos përdoret nëse shkaku i hipertensionit tjetër është i njohur ose mund të kuptohet nga aplikimi i SP6. Nëse shkaku nuk është i njohur ose nuk mund të kuptohet, kodoni **I15.89**.

I20.- Angina pectoris, *ose*

I24.- Sëmundjet ishemike akute të zemrës, të tjera *ose*

I25.- Sëmundja ishemike kronike e zemrës

Me përmendje të:

I21.- (Infarkt akut i miokardit), kodoni **I21.-**

I22.- (Infarkt i miokardit, pasues), kodoni **I21.-**

I22.- Infarkt i miokardit, pasues

Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Kodoni **I21.-**

I23.- Disa komplikime aktuale që pasojnë infarktin akut të miokardit

Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Kodoni si Infarkt akut i miokardit (**I21.-**).

I24.0 Tromboza koronare që nuk rezulton në infarkt miokardi

Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Për mortalitetin, supozohet ngjarja e infarktit akut të miokardit dhe i shenohet kodi **I21.-**.

I25.2 Infarkt i vjeter i miokardit

Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Nëse shkaku nuk përmendet, kodoni si Forma të tjera të sëmundjes ishemike kronike të zemrës (**I25.8**).

I27.9 Sëmundja pulmonare e zemrës, e papërcaktuar

Me përmendje

M41.- (Skolioze), kodoni **I27.1**

I44.- Bllok atrioventrikular dhe i gjysëm degës së majtë, *ose*

I45.- Çrregullime të tjera të përçimit, *ose*

I46.- Arrest kardiak, *ose*

I47.- Takikardi paroksizmale, *ose*

I48.- Fibrilacion dhe flater atrial, *ose*

I49.- Aritmi të tjera kardiake, *ose*

I50.- Insuficiencë kardiake, *ose*

I51.4-I51.9 Komplikime dhe përshkrime të keq-përcaktuara të sëmundjes së zemrës

Me përmendje të

B57.- (Sëmundjes e Chagas), kodoni **B57.-**

I20-I25 (Sëmundjet ishemike të zemrës), kodoni **I20-I25**

I50.- Insuficiencë kardiake, përveç rasteve kur përshkruhet si gjendje fundore ose akute, e papritur, ose me shprehje të ngjajshme me kohëzgjatje të shkurter (me pak se 24 ore), *ose*

I51.9 Sëmundje e zemrës, e papërcaktuar, përveç rasteve kur përshkruhet si gjendje fundore ose akute, e papritur, ose me shprehje të ngjajshme me kohëzgjatje të shkurter (me pak se 24 ore)

Me përmendje të

I10	(Hipertension (parësor) esencial) , kodoni I11.0
I11.-	(Sëmundja hipertensive e zemrës), kodoni I11.0
I12.0	(Sëmundja renale e zemrës me insuficiencë renale), kodoni I13.2
I12.9	(Sëmundja renale e zemrës pa insuficiencë renale), kodoni I13.0
I13.0	Sëmundje hipertensive e zemrës dhe e veshkave pa insuficiencë kardiake (kongjестive), kodoni I13.0
I13.1	Sëmundje hipertensive e zemrës dhe e veshkave me insuficiencë renale, kodoni I13.2
I13.2	Sëmundje hipertensive e zemrës dhe e veshkave me insuficiencë kardiake (kongjестive) dhe insuficiencë renale, kodoni I13.2
I13.9	Sëmundje hipertensive e zemrës dhe e veshkave, e papërcaktuar, kodoni I13.0
M41.-	(Skolioze), kodoni I27.1
I50.9	Insuficiencë kardiake, e papërcaktuar, <i>ose</i>
I51.9	Sëmundje e zemrës, e papërcaktuar
	<i>Me përmendje të:</i>
J81	(Edemë pulmonare), kodoni I50.1
I60-I69	Sëmundjet cerebrovaskulare
	<i>Kur raportohen si shkaku i :</i>
F01-F03	(Dementia), kodoni F01.-
I65.-	Bllokim ose stenoze e arterieve precerebrale, që nuk rezulton në infarkt cerebral, <i>ose</i>
I66.-	Bllokim ose stenoze e arterieve cerebrale, që nuk rezulton me infarkt cerebral
	Të mos përdoret për kodimin e shkaktit themelor të vdekshmërisë. Për vdekshmëri, ngjarja e infarktit cerebral mendohet dhe kodi vendoset I63.-
I67.2	Aterosklerozë cerebrale
	<i>Me përmendje të:</i>
I60-I66	(Hemorragji subaraknoidale, hemorragji intracerebrale, hemorragji të tjera intrakraniale jo-traumatike, infarkt cerebral, insult cerebral, i papërcaktuar si hemorragji ose infarkt, Bllokim dhe stenoze e arterieve precerebrale dhe cerebrale), kodoni I60-I64
	<i>Kur raportohet si shkaku i gjendjeve në:</i>
F03	(Demencë e papërcaktuar), kodoni F01.-
G20	(Sëmundja e Parkinsonit), kodoni G21.4
G21.9	(Parkinson dytësor, i papërcaktuar), kodoni G21.4
I70.-	Ateroskleroza
	<i>Me përmendje të:</i>
I10-I13	(Sëmundja hipertensive), kodoni I10-I13
I20-I25	(Sëmundjet ishemike të zemrës), kodoni I20-I25
I50.-	(Insuficiencë kardiake), kodoni I50.-
I51.4	(Miokardit, i papërcaktuar), kodoni I51.4
I51.5	(Degjenerim miokardial), kodoni I51.5

	I51.6	(Sëmundje kardiovaskulare, të papërcaktuara), kodoni I51.6
	I51.8	(Sëmundje të tjera të keq-përcaktuara të zemrës), kodoni I51.8
	I60-I69	(Sëmundje cerebrovaskulare), kodoni I60-I69
	<i>Kur raportohen si shkaku i:</i>	
	I05-I09	(Gjendje të klasifikueshme në I05-09 , por jo të përcaktuara si reumatike), kodoni I34-I38
	I34-I38	(Çrregullime valvulare jo-reumatike), kodoni I34-I38
	I51.9	(Sëmundje e zemrës, e papërcaktuar), kodoni I25.1
	I71-I78	(Sëmundje të tjera të arterieve, arteriolave dhe kapilareve), kodoni I71-I78
	K55.-	(Çrregullime vaskulare të zorreve), kodoni K55.-
	N03.-	(Sindroma nefritike kronike), kodoni I12.-
	N26	(Veshke e kontraktuar e papërcaktuar), kodoni I12.-
I70.9	Aterosklerozë e gjeneralizuar dhe e papërcaktuar	
	<i>Me përmendje të:</i>	
	R02	(Gangrene, jo tjetërkund të klasifikuar), kodoni I70.2
	<i>Kur raportohet si shkaku i:</i>	
	F01.-	(Dementia vaskulare), kodoni F01.-
	F03	(Dementia e papërcaktuar), kodoni F01.-
	G20	(Sëmundja e Parkinson), kodoni G21.4
	G21.9	(Parkinsonizem dytësor, i papërcaktuar), kodoni G21.4
I71.1	Aneurizmi aortik torakal, i çarë	
	<i>Me përmendje të:</i>	
	I71.3	(Aneurizem aortik abdominal, i çarë), kodoni I71.5
I71.2	Aneurizem aortike torakale, pa përmendje të çarjes	
	<i>Me përmendje të:</i>	
	I71.4	(Aneurizem aortik abdominal, pa përmendje të çarjes), kodoni I71.6
I71.3	Aneurizem aortik abdominal, i çarë	
	<i>Me përmendje të:</i>	
	I71.1	(Aneurizem aortik abdominal, i çarë), kodoni I71.5
I71.4	Aneurizem aortik abdominal, pa përmendje të çarjes	
	<i>Me përmendje të:</i>	
	I71.2	Aneurizem aortike torakale, pa përmendje të çarjes, kodoni I71.6
I97.-	Çrregullime post-proceduriale të sistemit të qarkullimit, të paklasifikuar tjetërkund	
	Të mos përdoret për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Shikoni Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe procedurat e tjera mjekësore (Hapi M4)	
J00	Nazofaringiti akut [ftohja e zakonshme], ose	
J06.-	Infeksione të sipërme respiratore në shumë vende ose i papërcaktuar	
	<i>Me përmendje të</i>	
	R26.3	(Palëvizshmëria), kodoni J18.2

Kur raportohet si shkak i:

- G03.8 (Meningiti), kodoni G03.8
G06.0 (Absesin dhe granulomen intrakraniale), kodoni G06.0
H65-H66 (Otitis media), kodoni H65-H66
H70.- (Mastoiditi dhe gjendjet e lidhura me të), kodoni H70.-
J09-J18(Influenza dhe pneumonia), kodoni J09-J18
J20-J21(Bronkiti dhe bronkioliti), kodoni J20-J21
J40-J42(Bronkit kronik dhe i papërcaktuar), kodoni J40-J42
J44.- (Sëmundje të tjera obstruktive pulmonare kronike), kodoni J44.-
N00.- (Sindroma nefritike akute), kodoni N00.-.

J18.- Pneumonia, organizmi i papërcaktuar

Me përmendje të:

- R26.3 (Palëvizshmëria), kodoni J18.2

J20.- Bronkit akut

Me përmendje të:

- J41.- (Bronkit kronik mukopurulent i thjeshtë), kodoni **J41.-**
J42 (Bronkit kronik i papërcaktuar), kodoni **J42**
J44 (Sëmundje pulmonare obstruktive kronike), kodoni **J44**

J40 Bronkiti, i papërcaktuar si akut ose kronik, *ose*

J41.- Bronkit kronik mukopurulent i thjeshtë, *ose*

J42 Bronkit kronik i papërcaktuar

Me përmendje të

- J43.- (Emfizema), kodoni **J44.-**
J44.- (Sëmundje pulmonare obstruktive kronike), kodoni **J44**

Kur raportohet si shkak i:

- J45.- (Astma), kodoni **J44.-** (por shikoni dhe shënimin në J45.-, J46 më poshtë)

J43.- Emfizema

Me përmendje të:

- J40 (Bronkiti, i papërcaktuar si akut ose kronik), kodoni **J44.-**
J41 (Bronkit kronik mukopurulent i thjeshtë), kodoni **J44.-**
J42 (Bronkit kronik i papërcaktuar), kodoni **J44.-**

J44.8-J44.9 Sëmundje tjetër pulmonare obstruktive kronike, e papërcaktuar

Me përmendje të:

- J12-J18(Pneumonia), kodoni **J44.0**
J20-J22(Infeksione të poshtme respiratore akute, të tjera), kodoni J44.0

J45.- Astma, *ose*

J46 Gjendje astmatike

Kur astma dhe bronkiti (akut)(kronik) dhe sëmundje të tjera pulmonare obstruktive kronike raportohen së bashku në çertifikatën mjekësore si shkaqe të vdekjes, shkaku themelor duhet të përzgjidhet në mënyrën normale. Asnjë nga termat nuk duhet trajtuar si një mbiemër modifikues i tjetrit.

J60-J64	Pneumokonioza <i>Me përmendje të:</i> A15-A16 (Tuberkuloz respirator), kodoni J65
J81	Edema pulmonare <i>Me përmendje të:</i> I50.9 (Insuficiencë kardiake, e papërcaktuar), kodoni I50.1 I51.9 (Sëmundje të zemrës, e papërcaktuar), kodoni I50.1
J95.-	Çrregullime respiratore post-proceduriale, të paklasifikuara tjetërkund Të mos përdoren për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Shikoni Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe procedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
K71	Sëmundje toksike e mëlçisë <i>Me përmendje të:</i> F10.- (Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K70.- K70.- (Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni K70.- T51.- (Efekte toksike të alkolit), kodoni K70.-
K72.-	Insuficiene hepatike, të paklasifikuara tjetërkund <i>Me përmendje të:</i> F10.- (Çrregullime mendore dhe të sjelljes nga përdorimi i alkolit), kodoni K70.4 K70.0-K70.4 (Sëmundja alkolike e mëlçisë), kodoni K70.0-K70.4 K70.9 (Sëmundja alkolike e mëlçisë, e paspecifikuar), kodoni K70.04 T51.- (Efektet toksike të alkolit), kodoni K70.4
K73.-	Herpatit kronik, të paklasifikuara tjetërkund <i>Me përmendje të:</i> F10.- (Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K70.1 K70.- (Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni K70.1 T51.- (Efekte toksike të alkolit), kodoni K70.1
K74.0	Fibroze hepatike <i>Me përmendje të:</i> F10.- (Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K70.2

	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni K70.2
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni K70.2
K74.1	Skleroze hepatike	
	<i>Me përmendje të:</i>	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K70.2
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni K70.2
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni K70.2
K74.2	Fibroze hepatike me sklerozë hepatike	
	<i>Me përmendje të:</i>	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K70.2
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni K70.2
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni K70.2
K74.6	Cirrozë tjetër e mëlçisë, e papërcaktuar	
	<i>Me përmendje të:</i>	
F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K70.3	
	<i>Me përmendje të:</i>	
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni K70.3
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni K70.3
K75.8	Sëmundje tjetër inflamatore e mëlçisë, <i>nëse</i> është përcaktuar si steatohepatit	
	<i>Me përmendje të:</i>	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K70.1
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni K70.1
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni K70.1
K75.9	Sëmundje inflamatore e mëlçisë, e papërcaktuar	
	<i>Me përmendje të:</i>	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K70.1
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni K70.1
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni K70.1
K76.0	(Ndryshime) dhjamore të mëlçisë, të paklasifikuara tjetërkund	
	<i>Me përmendje të:</i>	
	F10.-	(Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K70.0
	K70.-	(Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni K70.0
	T51.-	(Efekte toksike të alkolit), kodoni K70.0

K76.9	Sëmundje e mëlçisë, e papërcaktuar <i>Me përmendje të:</i> F10.- (Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), kodoni K70.9 K70.- (Sëmundje alkolike e mëlçisë), kodoni K70.9 T51.- (Efekte toksike të alkolit), kodoni K70.9
K85.9	Pakreatit akut, i papërcaktuar <i>Me përmendje të:</i> F10.- (Çrregullime mendore dhe të sjelljes për shkak të përdorimit të alkolit), përdorni K85.2
K91.-	Çrregullime post-proceduriale të sistemit digjestiv, të paklasifikuara tjetërkund Të mos përdoren për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Shikoni Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe procedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
L89.-	Ulcer dekubitusi dhe zone trysnie <i>Kur raportohet si një shkak me origjinë me të hershme:</i> L89.- (Ulcer dekubitusi dhe zone trysnie) e një faze me të avançuar, kodoni L89- me karakter të katërt për një faze me të avançuar
M41.-	Skolioze <i>Me përmendje të:</i> I27.9 (Sëmundje pulmonare e zemrës, e papërcaktuar), kodoni I27.1 I50.- (Insuficiencë kardiake), kodoni I27.1 I51.9 (sëmundje e zemrës, e papërcaktuar), kodoni I27.1
M96.-	Çrregullime muskuloskeletale post-proceduriale, të paklasifikuara tjetërkund Të mos përdoren për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Shikoni Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe procedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
N00.-	Sindroma nefritike akute <i>Kur raportohet si shkak i:</i> N03.- (Sindroma nefritike kronike), kodoni N03.-
N18.-	Sëmundja kronike e veshkës <i>Kur raportohet si shkak me origjinë me të hershme:</i> N18.- (Sëmundje kronike e veshkës) e një faze me të avançuar, kodoni N18.- me karakter të katërt për fazën me të avançuar
N18.-	Sëmundje kronike e veshkës, <i>ose</i>
N19	Insuficiencë renale e papërcaktuar, <i>ose</i>
N26	Veshke e kontraktuar e papërcaktuar <i>Me përmendje të:</i> I10 (Hipertension (parësor) esencial) , kodoni I12.-

	I11.-	(Sëmundja hipertensive e zemrës), kodoni I13.-
	I12.-	(Sëmundja renale e zemrës), kodoni I12.-
N46		Infertilitet mashkullor, <i>ose</i>
N97.-		Infertilitet femeror
		Të mos përdoret nëse shkak i infertilitetit është i njohur.
N99.-		Çrregullime post-proceduriale të sistemit genito-urinar, të paklasifikuar tjetërkund
		Të mos përdoren për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Shikoni Seksionin 4.2.9, Instruksione të veçanta për kirurgjinë dhe procedura të tjera mjekësore (Hapi M4).
O08.-		Komplikacione që pasojnë abortin, shtatzëninë ektopikë dhe molare
		Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Përdorni kategoritë O00-O07.
O14.-		Pre-eklampsia
		<i>Me përmendje të:</i>
	O15.-	(Eklampsia), kodoni O15.-
O30		Shtatezani e shumëfishtë
		Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë nëse një komplikacion me specifik është raportuar.
O32.-		Kujdes për nënen në rast të një keq-prezantimi të dyshuar të fetusit,
		<i>Me përmendje të:</i>
	O33.-	(Kujdes amtar për disporpocion të ditur ose të dyshuar), kodoni O33.-
O33.9		Disporpocion fetopelvik
		<i>Me përmendje të:</i>
	O33.0-O33.3	(Disporpocion për shkak të anomalive të pelvisit amtar), kodoni O33.0-O33.3
O64		Shtërzim i penguar për shkak të keq-pozicionimit dhe keq-prezantimit të fetusit
		<i>Me përmendje të:</i>
	O65.-	(Shtërzim i penguar për shkak të anomalive të pelvisit amtar), kodoni O65.-
O80-O84		Lindja
		Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Nëse nuk raportohet asnjë shkak tyjetër për vdekshmërinë amtare, kodoni sipas Komplikacione në shtërzim dhe lindje, të papërcaktuar (O75.9)
O94		Pasoja të komplikimeve të shtatzënisë, lindjes dhe pas lindjes
		Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Nëse vdekja erdhi nga pasojat e komplikacioneve të shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes, kodoni si Vdekje nga pasojat e shkaqeve obstetrike (O97.-).
P07.-		Çrregullime të lidhura me kohën e shkurter të shtatzënisë dhe moshën e vogël në lindje, të paklasifikuara tjetërkund, <i>ose</i>
P08.-		Çrregullime me kohëzgjatjen e madhe të shtatzënisë dhe peshën e madhe në lindje

	Të mos përdoret nëse ndonjë shkak tjetër i vdekshmërisë perinatale është raportuar. Kjo nuk ka vlerë nëse i vetmi shkak tjetër i vdekshmërisë perinatale të raportuar është Insuficienca respiratore e të porsalindurit (P28.5).
P70.3-P72.0	Çrregullime endokrine dhe metabolike tranzitore specifike për fetusin dhe të porsalindurin Të mos përdoret për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Nëse asnjë shkak perinatal është raportuar, kodoni si Gjendje që fillojnë në periudhën perinatale, të papërcaktuar (P96.9)
P72.2-P74	Çrregullime endokrine dhe metabolike tranzitore specifike për fetusin dhe të porsalindurin Të mos përdoret për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë. Nëse asnjë shkak perinatal është raportuar, kodoni si Gjendje që fillojnë në periudhën perinatale, të papërcaktuar (P96.9)
Q44.6	Sëmundja cistike e mëlçisë <i>Me përmendje të:</i> Q61.1-Q61.4 (Sëmundja policistike e veshkës), kodoni Q61.1-Q61.3
R57.2	Shok septik, <i>ose</i>
R65.0	Sindroma e përgjigjes inflamatorë sistëmiqe me origjinë infektive dhe me insuficiencë organi, <i>ose</i>
R65.1	Sindroma e përgjigjes inflamatorë sistëmiqe me origjinë infektive dhe me insuficiencë organi, <i>ose</i>
R65.9	Sindroma e përgjigjes inflamatorë sistëmiqe me origjinë infektive, e papërcaktuar Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Kodoni në sëmundjen infektive origjinuese (A00-A99). Nëse nuk ka një sëmundje infektive origjinuese, kodoni si Sepsis, i papërcaktuar (A41.9).
R64	Kaheksi <i>Me përmendje të:</i> B20-B24 (Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane (HIV)), kodoni si B22.2 , ose B22.7 siç duhet. R75 (Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiencës humane [HIV]), kodoni si B22.2 , ose B22.7 siç duhet.
R69.-	Shkaqe të paditura ose të papërcaktuara të vdekshmërisë Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë. Kodoni R95-R99 siç duhet.
R75	Gjetje laboratorike të virusit të imunodeficiencës humane [HIV] <i>Kur raportohet si shkak i:</i> A00-B99 (Sëmundje infektive ose parazitare të caktuara), kodoni B20.- ose B33.7 siç duhet.
S00-T98	Demitime, helmime dhe pasoja të tjera të shkaqeve të jashtme Të mos përdoret për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë, përveçse si një kod shtesë që ka lidhje me V01-Y89.

	Kur një sëmundje e densitetit të kockës është raportuar afer ose si shkak i frakturës, fraktura duket konsideruar si patologjike, M80.
T79,-	Komplikacione të hershme të caktuara të traumes, të paklasifikuara tjetërkund Të mos përdoret nëse demtimi fillestar është i njohur.
V01-X59	Aksidente <i>Me përmendje të:</i> A35 (Tetanoz), kodoni A35
Y90-Y98	Faktore shtesë të lidhur me shkaqet e sëmundshmërisë dhe të vdekshmërisë të klasifikuar tjetërkund Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë.
Z00-Z99	Faktore që ndikojnë gjendjen shëndetësore dhe kontaktin me shërbimet shëndetësore Të mos përdoret për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë.

Përmbledhje e kodeve që nuk duhen përdorur për kodimin e shkaqeve themelore të vdekshmërisë

Si shtesë të kodeve të yjëzuara (Shih Seksionin 3.1.3, Dy kode për gjendje të caktuara)

Kode që nuk duhen përdorur për kodimin e shkaktit themelor të vdekshmërisë (Kodi në kllapa; nëse nuk ka kod, kodoni si R99)	
B95.0–B95.5	(kodoni tek A49.1)
B95.6–B95.8	(kodoni tek A49.0)
B96.0	(kodoni tek A49.3)
B96.1–B96.2	(kodoni tek A49.8)
B96.3	(kodoni tek A49.2)
B96.4–B96.8	(kodoni tek A49.8)
B97.0	(kodoni tek B34.0)
B97.1	(kodoni tek B34.1)
B97.2	(kodoni tek B34.2)
B97.3	(kodoni tek B34.3)
B97.4–B97.5	(kodoni tek B34.8)
B97.6	(kodoni tek B34.3)
B97.7	(kodoni tek B34.4)
B97.8	(kodoni tek B34.8)
B98.0–B98.1	(kodoni tek A49.8)
C77–C79	(kodoni tek C80.-)
C97	(kodoni tek C00–C76 or C81–C96)
E89.-	
F10.0	(kodoni tek X45, X65, X85 ose Y15)
F11.0	(kodoni tek X42, X62, X85 ose Y12)
F12.0	(kodoni tek X42, X62, X85 ose Y12)
F13.0	(kodoni tek X41, X61, X85 ose Y11)
F14.0	(kodoni tek X42, X62, X85 ose Y12)
F15.0	(kodoni tek X41, X61, X85 ose Y11)
F16.0	(kodoni tek X42, X62, X85 ose Y12)
F17.0	(kodoni tek X49, X69, X89 ose Y19)
F18.0	(kodoni tek X46, X66, X89 ose Y16)
F19.0	(kodoni tek X40–X49, X60–X69, X85–X90 ose Y10–Y19)
G97.-	
H59.-	
H95.-	
I15.1	(kodoni tek N28.9 nëse nuk është e njohur)
I15.2	(kodoni tek E34.9 nëse nuk është e njohur)
I22.-	(kodoni tek I21.-)
I23.-	(kodoni tek I21.-)
I24.0	(kodoni tek I21.-)
I25.2	(kodoni tek I25.8)
I65.-	(kodoni tek I63)
I66.-	(kodoni tek I63)

vijon...

....vijon nga faqa e mëparëshme

**Kode që nuk duhen përdorur për kodimin e shkakut themelor të vdekshmërisë
(Kodi në kllapa; nëse nuk ka kod, kodoni si R99)**

I97.-	
J95.-	
K91.-	
M96.-	
N99.-	
O08.-	(kodoni tek O00–O07)
O80–O84	(kodoni tek O75.9)
O94	(kodoni tek O97.-)
P70.3–P72.0	(kodoni tek P96.9)
P72.2–P74	(kodoni tek P96.9)
R57.2	(kodoni tek A41.9)
R65.0–R65.1	(kodoni tek A41.9)
R65.9	(kodoni tek A41.9)
R69.-	(kodoni tek kodo tek R95–R99)
S00–T98	(kodoni tek V01–Y89)
Y90–Y98	
Z00–Z99	

Kode që nuk duhen përdorur nëse shkakut themelor nuk njihet

F03–F09	
F17.-	
F70–F79	
F80.-	
F81.-	
G81.-	
G82.-	
G83.-	
H54.-	
H90–H91	
I15.0	
I15.1	
I15.2	
I15.8	
I15.9	
N46	
N97.-	

4.2.6 Instruksione të veçanta mbi dëmtime kryesore në vdekjet nga shkaqe të jashtme (Hapi M4)

Nëse shkaku themelor tek i cili arritët duke aplikuar rregullat për perzgjedhjen dhe modifikimin në Hapat SP1 deri SP8 dhe M1 deri M3 është një shkak i jashtëm, kodoni shkakun e jashtëm të dëmtimit si shkakun themelor të vdekjes. Si shtesë të shkakut themelor nga Kapitulli XX, Shkaqe të jashtme të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë, kodoni dhe një dëmtim kryesor. Kjo ka vlerë si për dëmtimet e trupit dhe helmimet. Për instruksionet e veçanta se si të identifikohen vdekjet nga dëmtimet dhe helmimet kryesore, shikoni Seksionin 4.2.7.

Nëse më shumë se një dëmtim është raportuar në çertifikatën e vdekjes, aplikoni instruksionet si më poshtë:

- (a) kur më shumë se një dëmtim përfshin dëmtime të vogla dhe sipërfaqore (Siç listohen në Aneksin 7.4, Lista e gjendjeve me pak gjasa për të shaktuar vdekje), ose në Pjesën 1 ose në Pjesën 2, zgjidhni dëmtimin kryesor sikur dëmtimi i vogël dhe sipërfaqësor të mos jetë raportuar fare.

Shembulli 1: 1 (a) Kontuzion i krahut dhe frakturë e kafkës
(b)
(c)
(d)
(e)

2

Rënia nga skela është shkaku themelor i vdekjes. Kodoni shkakun themelor në W12, Rënie nga dhe prej skelës. Si dëmtim kryesor, kodoni Frakturën e kafkës (S02.9, Frakturë e kafkës dhe kockave të fytyrës, pjesa e paspecifikuar). Mos merrni parasysh kontuzionin e krahut (T11.0, Dëmtimë sipërfaqësore të gjymtyrës së sipërme, niveli i papërcaktuar) siç është në Aneksin 7.4, Lista e gjendjeve me pak gjasa për të shaktuar vdekje.

- (b) Kur dëmtime serioze (jo të vogla apo sipërfaqësore) janë raportuar si në Pjesën 1 dhe Pjesën 2, zgjidhni dëmtimin nga Pjesa 1. Kjo ka vlerë edhe kur dëmtimet e përmendura në Pjesën 2 janë të një rendi me të lartë në Aneksin 7.7, Renditja prioritare e kodeve sipas natyrës-së-dëmtimit në ICD-10, sesa e dëmtimeve të përmendura në Pjesën 1.

Shembulli 2: 1 (a) Dëmtime të shumta intratorakale
(b) Shofer veturë, përplasje me autobus
(c)
(d)
(e)

2

Kodoni shofer në veturë, përplasje me autobuz si shkaku themelor të vdekjes (V44.5, Udhëtar në veturë i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobuz, shoferi i dëmtuar në aksident trafiku). Si dëmtim kryesor, kodoni 'Dëmtime

të shumëfishta të toraksit* (S29.7). Dëmtime të papërcaktuara të trurit (S06.9) ka një renditje me të lartë në Aneksin 7.7, sesa dëmtimet e shumëfishta të toraksit, por dëmtimet e shumëfishta të toraksit përmenden në Pjesën 1 dhe kanë precedencë ndaj dëmtimeve të përmendura në Pjesën 2.

Kur raportohen dëmtime serioze vetëm në Pjesën 2, zgjidhni një dëmtim vetëm nga Pjesa 2.

- (c) Kur më shumë se një dëmtim serioz përmendet në pjesën përkatëse të çertifikatës, zgjidhni dëmtimin kryesor sipas Aneksit 7.7, Rënditja prioritare e kodeve të natyrës-së-dëmtimit në ICD-10. Mbani shënim që 1 është rendi me i lartë dhe 6 është ai me i ulet.

Shembulli 3: 1 (a) Dëmtime të shumta intratorakale dhe dëmtime të trurit
(b) Shofer veturë, përplasje me autobus
(c)
(d)
(e)

2

Kodoni shofer në veturë, përplasje me autobus si shkakun themelor të vdekjes (V44.5, Udhëtar në veturë i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobus, shoferi i dëmtuar në aksident trafiku). Si dëmtim kryesor, kodoni dëmtim të trurit (S06.9, Dëmtime intrakraniale, të papërcaktuar), e cila ka një rend me të lartë në listën prioritare sesa Dëmtimet e shumëfishta të toraksit (S29.7).

- (d) kur më shumë se një dëmtim serioz përmendur në pjesën përkatëse të çertifikatës kanë të njëjtën renditje me të lartë, zgjidhni atë që është përmendur i pari. Megjithatë, preferoni një dëmtim specifik kundrejt një dëmtimi nga blloku T00-T07, Dëmtime që prekin shumë rajone të trupit, që kanë të njëjtin rend prioritar.

Shembulli 4: 1 (a) Dëmtime të shumta me çarje të aortës
(b) Shofer veturë, përplasje me autobus
(c)
(d)
(e)

2

Kodoni shofer në veturë, përplasje me autobus si shkakun themelor të vdekjes (V44.5, Udhëtar në veturë i dëmtuar në përplasje me mjet transporti të rëndë ose autobus, shoferi i dëmtuar në aksident trafiku). Si dëmtim kryesor, kodoni çarjen e aortës (S25.0, Dëmtime të aortës torakale). Dëmtime të shumta (T07) dhe çarja e aortës kanë të njëjtën renditje prioritare, por një dëmtim specifik ka precedencë mbi një dëmtim i bllokut T00-T07, Dëmtime që prekin shumë organe të trupit.

4.2.7 Instruksione të veçanta mbi helmimet, medikamentet dhe substancat biologjike (Hapi M4)

A. Shkakun themelor

Nëse shkaku themelor që përzgjedhët pas aplikimit të Hapave SP1 deri SP8 dhe M1 deri M3 është helmimi, dhe ka më shumë se një bar të raportuar në certifikatë dhe barnat nuk kanë të njëjtin kod si shkak i jashtëm, zgjidhni kodin për shkaku themelor si më poshtë:

- (a) Nëse një nga barnat është përcaktuar si një substancë më e rëndësishme në shkaktimin e vdekjes, kodoni shkaku të jashtëm për atë bar si shkaku themelor të vdekjes.

Shembulli 5: 1 (a) Overdozë aksidentale me heroinë

- (b)
- (c)
- (d)
- (e)

2 Prezencë diazepami dhe amitriptiline

Duke vendosur overdozën me heroinë në Pjesën 1 dhe raportimin e substancës tjetër si kontribues në shkaku të vdekjes në Pjesën e 2, certifikuesi e ka identifikuar heroinën si substancën më të rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Zgjidhni helmim aksidental me heroinë si shkaku themelor (X42, Helmim aksidental nga ekspozimi ndaj narkotikeve dhe psikodelikeve [halucinogjenëve], të paklasifikuara tjetërkund).

Shembulli 6: 1 (a) Helmim me amfetaminë

- (b)
- (c)
- (d)
- (e)

2 Nivele toksike të heroinës dhe flunitrazepamit

Duke vendosur helmimin me amfetaminë në Pjesën 1 dhe raportimin e substancës tjetër si kontribues në shkaku të vdekjes në Pjesën e 2, certifikuesi e ka identifikuar amfetaminën si substancën më të rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Zgjidhni helmim aksidental me amfetaminë si shkaku themelor (X41, Helmim aksidental nga ekspozimi ndaj antiepileptikeve, sedativo-hipnotikeve, antiparkinsonikeve dhe barnave psikotrope, të paklasifikuara tjetërkund).

Shembulli 7: 1 (a) Helmim nga alkoli

- (b)
- (c)
- (d)
- (e)

2 Nivele toksike të heroinës dhe flunitrazepamit

Duke vendosur helmimin me alkoli në Pjesën 1 dhe raportimin e substancave të tjera si kontribues në shkaku të vdekjes në Pjesën e 2, certifikuesi e ka identifikuar alkolin

si substancën me të rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Zgjidhni helmim aksidental me alkool si shkakun themelor (X45, Helmim aksidental nga ekspozimi ndaj alkolit).

(b) Nëse asnjë nga barnat nuk është specifikuar si substanca më e rëndësishme në shkaktimin e vdekjes, se pari tentoni të merrni informacion shtesë nga çertifikuesi. Nëse nuk siguron dot informacion shtesë, kodoni:

- kombinimet e alkolit me barin tek bari;
- vdekje të tjera më shumë barna në kategorinë e duhur për 'Tjetër'

Shembulli 8: 1 (a) Nivele toksike të heroinës dhe amfetaminës

(b)

(c)

(d)

(e)

2

As heroína dhe as amfetamina nuk është identifikuar si substanca më e rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Kodoni si X44, Helmim aksidental në ekspozimin ndaj barnave të tjera, medikamenteve dhe substancave biologjike të papërcaktuara.

Shembulli 9: 1 (a) Helmim aksidental nga alkoli, heroína dhe diazepami

(b)

(c)

(d)

(e)

2

Asnjë nga substancat nuk është identifikuar si substanca më e rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Helmimi nga kombinimi i alkolit dhe barnave kodohet si nga barnat. Kodoni X44, Helmim aksidental nga ekspozimi ndaj barnave të tjera të papërcaktuara, medikamenteve dhe substancave biologjike. Proçedoni duke identifikuar barnat më të rrezikshme dhe kodojini ato si dëmtimin kryesor.

B. Dëmtimi kryesor

Nëse shkaku themelor është helmimi, përdorni kodet për helmimet në Kapitullin XX, Dëmtimet, helmimet nga shkaqe dhe pasojat e shkaqeve të caktuara të jashtme si dëmtimin kryesor. Nëse vetëm një substance toksike raportohet, kodoni atë substancë si dëmtimin kryesor. Nëse disa substanca toksike janë raportuar, identifikoni substancën më të rrezikshme dhe kodojeni atë si dëmtimin kryesor. Për të identifikuar substancën me të rrezikshme, aplikoni instruksionet që vijojnë.

(a) nëse një substancë toksike specifikohet si shkaku i vdekjes, kodoni atë komponent substancë.

Shembulli 10: 1 (a) Overdozë aksidentale nga heroína

(b)

(c)

(d)

(e)

2 Prezencë diazepami dhe amitriptiline

Duke vendosur overdozën nga heroína vetëm në Pjesën 1 dhe raportimin e substancave të tjera si shkaqe kontribues të vdekjes në Pjesën 2, çertifikuesi ka identifikuar heroinën si substancën me të rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Kodoni X42, Helmim aksidental nga ekspozimi ndaj narkotikeve dhe psikodisleptikeve [haluçinogjenëve], të paklasifikuar tjetërkund). Si dëmtim kryesor, kodoni helmimin nga heroína (T40.1, Helmime nga narkotiket dhe psikodisleptiket [haluçinogjenët] heroína).

Shembulli 11: 1 (a) Helmim nga alkoli

(b)

(c)

(d)

(e)

2 Prezencë diazepami dhe amitriptiline

Duke vendosur helmimin nga alkoli vetëm në Pjesën 1 dhe raportimin e substancave të tjera si shkaqe kontribues të vdekjes në Pjesën 2, çertifikuesi ka identifikuar alkolin si substancën me të rëndësishme që shkakton vdekjen. Përzgjidhni helmimin aksidental nga alkoli si shkakun themelor (X45, Helmim aksidental nga ekspozimi ndaj alkolit). Kodoni helmimin nga alkoli si dëmtimin kryesor (T51.9, Efekte toksike të alkolit, të papërcaktuara).

(b) nëse asnjë substancë toksike nuk është treguar si shkak i vdekjes, kodoni kombinimet e alkolit me barnat si bar.

Shembulli 12: 1 (a) Nivele toksike të alkolit dhe flunitrazepamit

(b)

(c)

(d)

(e)

2 Prezencë diazepami dhe amitriptiline

Duke vendosur nivelet toksike të alkolit dhe flunitrazepamit në Pjesën 1 dhe raportimin e substancave të tjera si shkaqe kontribuese të vdekjes në Pjesën 2, çertifikuesi ka identifikuar alkolin dhe flunitrazepamin si substancat me të rëndësishme në shkaktimin e vdekjes. Nga këto të dyja, zgjidhni helmimin nga flunitrazepami sepse kombinimet e alkolit me një bar kodohen si bar. Zgjidhni helmimin aksidental nga ekspozimi ndaj antiepileptikeve, sedativo-hipnotikeve, antiparkinsonikeve dhe psikotropeve, të paklasifikuar tjetërkund). Kodoni helmimin nga flunitrazepami si dëmtimin kryesor (T42.4, helmim nga antiepileptiket, sedativo-hipnotiket dhe antiparkinsoniket, benzodiazepinat).

(c) Nëse nuk ka kategori për kombinimet e duhura, zgjidhni natyrën kryesore të kodit të dëmtimit, sipas rendit prioritar të mëposhtëm:

1. Agonistët dhe agonistët e pjesshëm të opioideve dhe narkotikë të tjerë të papërcaktuar (T40.0–T40.4, T40.6)
Vdekjet që përfshijnë shumë opioide të klasifikueshëm në më shumë se një nën-kategori me karakter të katërt në T40.0–T40.4, T40.6, duhet të priorizohet si vijon:
 - 1a. Heroine (T40.1)
 - 1b. Metadon (T40.3)
 - 1c. Opium (T40.0)
 - 1d. Opioide të tjerë (T40.2)
 - 1e. Narkotikë sintetike të tjerë (T40.4)
 - 1f. Narkotikë të tjerë të papërcaktuar (T40.6)
2. Agjente anestetike të inhaluar ose intravenozë (T41.0–T41.2, T41.4)
Përfshin: Propofoln
3. Antidepresantët triciklike dhe tetraciklike (T43.0)
4. Barbituratët (T42.3)
5. Derivatet e 4-aminofenolit (T39.1)
Përfshin: APAP, acetaminofenin, paracetamolin
6. Antipsikotikët dhe neuroleptikët
Përfshin:
Antipsikotikët dhe neuroleptikët fenotiazidike
Neuroleptikët butirofenonike dhe tioksantenike
Antipsikotikë dhe neuroleptikë të tjerë
7. Barnat antiepileptike, antiparkinsonike dhe sedativet e papërcaktuar (T42.0–T42.2, T42.5–T42.8)
8. Kokaina (T40.5)
9. Psikostimulante me potencial abuzimi (T43.6)
Përfshin:
Amfetaminat dhe derivatet e tyre
10. Antidepresantët inhibitorë të monoaminë oksidazës (MAO) dhe antidepresantë të tjerë të papërcaktuar (T43.1, T43.2)
Përfshin: Inhibitorë selektive të rimarrjes së serotoninës (SSRIa), venlafaksinë
11. Benzodiazepinat (T42.4)
12. Barnat dhe substancat të palistuar me lart

Nëse ka më shumë se një bar në grupin me të njëjtin prioritet, kodoni të parin të përmendur.

Mbani shënim se për helmet, shkaku themelor i përzgjedhur nuk i perputhet gjithnjë kodit për dëmtimin kryesor. Për shembull, shkaku themelor mund të shprehë një kombinim substancash toksike, por kodi i dëmtimit kryesor identifikon komponentin më të rrezikshëm.

- Shembulli 13:* 1 (a) Nivele toksike të kokainës, heroinës, diazepamit dhe amitriptilinës
(b)
(c)
(d)
(e)

2

Asnjë nga substancat nuk është identifikuar si substanca më e rëndësishme që sjell vdekjen, dhe nuk ka një kod të veçantë kategorie për kombinimin e këtyre substancave. Kodoni X44, Helmim aksidental nga dhe ekspozim ndaj substancave të tjera të papërcaktuara, si shkak themelor i vdekjes.

Si dëmtim kryesor, kodoni helmimin me heroinë. Në listën prioritare më sipër, kokaina (T40.5) është në grupin 8, heroina (T40.1) është në grupin 1a, diazepami (T42.4) është në grupin 11 dhe amitriptilina (T43.0) është në grupin 10. Zgjidhni heroinën, substancën me prioritet më lartë (T40.1, Helmim nga narkotiket dhe psikodisleptiket [haluçinogjenët], heroina).

- Shembulli 14:* 1 (a) Mbidozë e heroinës, kokainës, diazepamit dhe amitriptilinës
(b)
(c)
(d)
(e)

2

Asnjë nga substancat nuk është identifikuar si substanca më e rëndësishme që sjell vdekjen, dhe nuk ka një kod të veçantë kategorie për kombinimin e këtyre substancave. Kodoni X44, Helmim aksidental nga dhe ekspozim ndaj substancave të tjera të papërcaktuara, medikamenteve dhe substancave biologjike, si shkak themelor i vdekjes (X44).

Pastaj, kodoni helmimin me heroinë si dëmtimin kryesor. Në listën prioritare më sipër, heroina (T40.1) është në grupin 1a, kokaina (T40.5) është në grupin 8, diazepami (T42.4) është në grupin 11 dhe amitriptilina (T43.0) është në grupin 10. Zgjidhni heroinën, substancën me prioritet më lartë (T40.1, Helmim nga narkotiket dhe psikodisleptiket [haluçinogjenët], heroina).

- Shembulli 15:* 1 (a) Helmim aksidental nga alkoli, heroina dhe alkoli
(b)
(c)
(d)
(e)

2

Helmimi nga kombinimi i alkolit me barnat kodohet si prej barnave, shikoni instruksionin në Seksionin 4.2.7B, nën-seksioni (b), sipër. Asnjë nga barnat e raportuara në Pjesën 1 nuk është identifikuar si substanca më e rëndësishme që sjell

vdekjen, dhe nuk ka një kod të veçantë kategorie për kombinimin e këtyre substancave. Kodoni X44, Helmim aksidental nga dhe ekspozim ndaj substancave të tjera të papërcaktuara, medikamenteve dhe substancave biologjike, si shkak themelor i vdekjes.

Pastaj, kodoni helmimin me heroinë si dëmtimin kryesor. Në listën prioritare më sipër, heroina (T40.1) është në grupin 1a, diazepami (T42.4) është në grupin 11. Zgjidhni heroinën, substancën me prioritet më lartë (T40.1, Helmim nga narkotiket dhe psikodisleptiket [halucinogjenët], heroina).

4.2.8 Instruksione të veçanta mbi vdekshmërinë amëtare (Hapi M4)

Nëse shtatzënia, lindja dhe paslindja është përmendur diku në certifikatë, në shumicën e rasteve shkak themelor (bazë) kodohet në Kapitullin XV, Shtatezania, lindja dhe paslindja. Kjo ndodh pasi ose shkak themelor që ju përzgjedhët duke aplikuar Hapat SP1 deri SP8 dhe M1 deri M4 është klasifikuar në Kapitullin XV sipas Indeksit Alfabetik, ose sepse ka një kod të veçantë në Kapitullin XV për gjendjen nëse del gjatë shtatzënisë, lindjes dhe paslindjes.

Aplikoni instruksionet e mëposhtme për të përcaktuar nëse ka një shkak themelor (bazë) që është indeksuar në pjesë të tjera të ICD por që duhet indeksuar në Kapitullin XV.

Mbani parasysh që instruksionet nuk aplikohen për gjendjet që janë të indeksuara në Kapitullin XV të Indeksit Alfabetik.

- Nëse shtatzënia, lindja dhe paslindja është raportuar diku në certifikatë por nuk është thënë qartë që shtatzënia, lindja dhe paslindja kontribuan në vdekje, konstaktoni së pari certifikuesin dhe merrni informacion shtesë.
 - Nëse certifikuesi thotë që vdekja ishte një komplikacion i shtatzënisë, lindjes apo paslindjes, kodojeni shkakun themelor në Kapitullin XV, Shtatezania, lindja dhe paslindja.
 - Nëse certifikuesi thotë që vdekja nuk ishte një komplikacion i shtatzënisë, lindjes apo paslindjes, mos e kodoni shkakun themelor në Kapitullin XV.
 - Nëse nuk merrni dot informacion shtesë, por shtatzënia, lindja dhe paslindja është raportuar diku në Pjesën 1 ose Pjesën 2 të certifikatës, kodoni shkakun themelor në Kapitullin XV.
- Nëse shkak themelor që përzgjedhët klasifikohet në O98-O99 (Infeksione dhe sëmundje parazitare të nënës të klasifikueshme tjetërkund por që komplikojnë shtatzëninë, lindjen dhe paslindjen), atëherë shtoni kodin korrespondues nga Kapitulli I-XVI si një shkak i shumëfishtë i vdekjes. Kjo është e rëndësishme sepse përndryshe informacioni i rëndësishëm mbi vdekjen nuk do të ishte i kapshëm.
- Vini re që disa gjendje nuk janë të koduara në Kapitullin XV, edhe nëse ndodhen gjatë

shtatzënisë, lindjes apo paslindjes, shikoni shënimin 'Përrjashton' në fillim të Kapitullit XV.

- Shembulli 1:* 1 (a) Embolizëm nga lëngu amniotik
(b)
(c)
(d)
(e)

2

Shkaku themelor, Embolizmi nga lëngu amniotik, është i indeksuar në Kapitullin XV (O88.1).

- Shembulli 2:* 1 (a) Edemë pulmonare
(b) Insuficiencë mitrale, shtatzëni
(c)
(d)
(e)

2

Shkaku themelor, insuficiencia mitrale, është i indeksuar në Kapitullin XV sepse shtatzënia është e përmendur në Pjesën 1. Kodoni shkaku themelor si Sëmundje të sistemit cirkulator që komplikojnë shtatzëninë, lindjen dhe paslindjen (O99.4). Gjithashtu shtoni një kod për Insuficiencën Mitrale (I34.0) si një shkak kontribues i vdekjes.

- Shembulli 3:* 1 (a) Hemorragji
(b) Kancer i cerviksit
(c)
(d)
(e)

2

Shkaku themelor, kanceri cervikal, është i indeksuar në Kapitullin XV sepse shtatzënia është e përmendur në Pjesën 2. Kodoni shkaku themelor si Sëmundje të tjera të përcaktuara që komplikojnë shtatzëninë, lindjen dhe paslindjen (O99.8). Gjithashtu shtoni një kod për Kancerin cervikal (C53.9) si një shkak kontribues i vdekjes.

- Shembulli 4:* 1 (a) Insuficiencë hepatike
(b) Ethet hemorragjike Dengi
(c)
(d)
(e)

2

Informacion shtesë: 30 ditë pas lindjes

Kodoni shkaku themelor si Sëmundje të tjera të përcaktuara që komplikojnë shtatzëninë, lindjen dhe paslindjen (O99.5). Gjithashtu shtoni një kod për Dengin (A97) si një shkak kontribues i vdekjes.

4.2.9 Instruksione të veçanta mbi kirurgjinë dhe procedurat mjekësore të tjera (Hapi M4)

A. *Arsyeja për kirurgjinë pse procedura është deklaruar*

Nëse pika tentative e fillimit tek e cila arritët duke aplikuar Hapat SP1 deri në SP7 dhe M1 deri në M4 është kirurgjia dhe procedura të tjera mjekësore dhe që çertifikata jep arsyen pse u krye kirurgjia ose procedura në fjalë, atëherë përzgjidhni arsyen për operacionin ose procedurën tjetërsi pikën e fillimit. Më pas, aplikoni instruksionet në Hapat SP7 dhe M1 deri M4 siç është përshkruar.

B. *Arsyeja për kirurgjinë ose procedurën nuk është deklaruar, komplikacioni i raportuar*

Nëse arsyeja për kirurgjinë ose procedurën nuk është deklaruar dhe komplikacioni është raportuar, procedoni siç shpjegohet më poshtë.

- Së pari kontrolloni nëse Indeksi Alfabetik jep një kod apriori për arsyen e kirurgjisë apo procedurës. Nëse po, kjo është pika e re e fillimit. Më pas, aplikoni instruksionet në Hapat SP7 dhe M1 deri M4 siç është përshkruar tashmë.
- Nëse Indeksi Alfabetik nuk jep një kod apriori për arsyen e kirurgjisë apo procedurës, përcaktoni nëse lloji kirurgjisë ose procedurës përcakton një organ ose vend të caktuar. Nëse po, atëherë përdorni kodin për kategorinë reziduale për organin apo vendin ku është operuar si pika e re e fillimit. Më pas, aplikoni instruksionet në Hapat SP7 dhe M1 deri M4 siç është përshkruar tashmë.
- Nëse Indeksi Alfabetik nuk jep një kod apriori për arsyen e kirurgjisë ose procedurës, dhe lloji i kirurgjisë dhe procedurës nuk tregon organin ose vendin, kontrolloni nëse çertifikata përmend një aksident në kohën e procedurës. Nëse po përdorni kodin e duhur nga O74, O75.4 ose Y83-Y84 si shkakun themelor të vdekjes.

C. *Arsyeja për kirurgjinë dhe procedurën nuk është deklaruar, asnjë komplikacion nuk raportohet*

Nëse arsyeja për kirurgjinë ose procedurën nuk deklarohet dhe as ndonjë komplikacion nuk raportohet, procedoni siç përshkruhet më poshtë.

- Së pari kontrolloni nëse Indeksi Alfabetik jep një kod apriori për arsyen e kirurgjisë apo procedurës. Nëse po, kjo është pika e re e fillimit. Më pas, aplikoni instruksionet në Hapat SP7 dhe M1 deri M4 siç është përshkruar tashmë.
- Nëse Indeksi Alfabetik nuk jep një kod apriori për arsyen e kirurgjisë apo procedurës, përcaktoni nëse lloji kirurgjisë ose procedurës përcakton një organ ose vend të caktuar. Nëse

po, atëherë përdorni kodin për kategorinë reziduale për organin apo vendin ku është operuar si pika e re e fillimit. Më pas, aplikoni instruksionet në Hapat SP7 dhe M1 deri M4 siç është përshkruar tashmë.

- Nëse Indeksi Alfabetik nuk jep një kod apriori për arsyen e kirurgjisë ose procedurës, dhe lloji i kirurgjisë dhe procedurës nuk tregon organin ose vendin, kodoni në R99, Shkaqe të tjera të keq-përcaktuara të vdekshmërisë.

Shembulli 1: 1 (a) Embolizëm pulmonar
(b) Apendektomi
(c)
(d)
(e)

2

Çertifikata nuk jep një shkak për kirurgjinë, por termi apendektomi tregon që organi i operuar është apendiksi. Kodoni K38.9, Sëmundje të apendiksit, të paspecifikuara, si shkakun themelor të vdekjes.

Shembulli 2: 1 (a) Shpim aksidental i aortës
(b) Laparotomi
(c)
(d)
(e)

2

Çertifikata nuk jep një shkak specifik për kirurgjinë, dhe termi laparotomi nuk tregon një organ specifik. Megjithatë ka një përmendje aksidenti gjatë kirurgjisë. Kodoni aksidentin, shpimin aksidental të aortës gjatë laparatomisë si shkaun themelor të vdekjes (Y60.0, Prerje, shpim, perforim pa dashje ose hemorragji gjatë kirurgjisë dhe kujdesit mjekësor, gjatë operacionit kirurgjikal).

Shembulli 3: 1 (a) Hemorragji post-operatore
(b) Seksion Cezarian
(c) Shtërzim i zgjatur
(d)

2

Çertifikata nuk jep një shkak specifik për kirurgjinë, dhe termi laparotomi nuk tregon një organ specifik. Kodoni arsyen për kirurgjinë, shtërzim i zgjatur, si shkakun themelor të vdekjes (O63.9, Shtërzim i zgjatur, i papërcaktuar).

Shembulli 4: 1 (a) Laparotomi
(b)
(c)
(d)

2

Çertifikata nuk jep një shkak specifik për kirurgjinë, dhe termi laparotomi nuk tregon një organ specifik. Nuk ka përmendje komplikacioni. Kodoni R99, Shkaqe të tjera të

keq-përcaktuara dhe papërcaktuara të vdekshmërisë, si shkakun themelor të vdekjes.

D. Pajisjet mjekësore të shoqeruara me aksidente nga shkaqe të jashtme

Nëse vdekja është shkaktuar nga një incident që përfshin një pajisje mjekësore, por incidenti është nga një shkak i jashtëm dhe jo për shkak të prishjes dhe keq-funksionimit të vetë pajisjes, kodoni shkakun e jashtëm si shkakun themelor të vdekjes.

- Shembulli 5:*
- 1 (a) Pneumoni nga inhalimi
 - (b) Hemorragji e trakese
 - (c) Rënie nga krevati ndërkohë që ishte i lidhur me respiratorin
 - (d)

2 Trajtimi me respirator pas transplantit të mëlqisë

Nuk ka një përmendje të prishjes ose keqfunksionimit të respiratorit ose tubit trakeal. Kodoni Rënie që përfshin krevatin (W06), aksidenti që shkaktoi hemorragjinë, si shkakun themelor të vdekjes.

- Shembulli 6:*
- 1 (a) Edemë pulmonare
 - (b) Ndalim i pompës balon intra-aortik
 - (c) Nderprerje e energjisë nga stuhia
 - (d) Infark miokardi i ndodhur së fundmi me insuficiencë mitrale

2

Pompa balon ndaloi së punuari, jo për shkak të prishjes ose keq-funksionimit, por për shkak të ndërprerjes së energjisë. Kodoni arsyen për ndërprerjen e energjisë, stuhinë e tmerrshme, si shkakun themelor të vdekjes (X37, Viktime e një stuhie kataklizmike).

Nëse shkakun e jashtëm të incidentit nuk është i klasifikuar në mënyrë specifike, kodojeni si Ekspozim ndaj faktorëve të papërcaktuar që shkaktojnë dëmtime të tjera të papërcaktuara (X59.9).

- Shembulli 7:*
- 1 (a) Insuficiencë kardiake
 - (b) Nderprerja e administrimit të barnave inotropike
 - (c) Heqje aksidentale e linjes subklaviane (intravenozë)
 - (d)

2 Kirurgji për çarjen akute të fshikëzës së tëmthit

Nuk ka një përmendje të prishjes ose keqfunksionimit të pajisjes. Duke qenë se aksidenti që shkaktoi heqjen e sistemit subklavian nuk përshkruhet, kodoni në X59.9, Ekspozim ndaj faktorëve të papërcaktuar që shkaktojnë një dëmtim tjetër dhe të papërcaktuar.

4.3 Instruksione kodimi për vdekshmerine: shkaqe të shumëfishta

4.3.1 Hyrje

Kodimi i shumë shkaqeve lejon analizë në detaje për shkaqet e vdekjes, për shembull për komplikacione serioze por të shmangshme të disa shkaqeve themelore të përcaktuara, dhe të impaktit të gjendjeve bashke-ekzistuese mbi rezultatet e procesit të sëmundjes. Atëherë, në kodimin e vdekshmërisë, si shkaku themelor dhe shkaqet e shumëfishta duhen rregjistruar. Gjithashtu, kodimi i plotë shumë-shkakësor është esencial për aplikimin e saktë të instruksioneve të ICD për perzgjedhjen dhe modifikimin e shkakut themelor të vdekjes (shiko Secsionin 4.2).

Të gjithë detajet e mundshëm mund të mbahen në kodimin e shumë shkaqeve, duke qenë se hurjt kanë të tera shumë shkaqe kjo lejon një analizë për plotë sesa hyrjet vetëm me një shkak të raportuara në certifikatë. Në vecanti:

- Pozicioni i kodeve individuale në të dhënat e rregjistruara duhet të reflektojë se ku në certifikatë janë futur shprehjet diagnostike korresponduese nga certifikuesi, por disa analiza mund të fokusohen në shkakun fundor të vdekjes, ose në gjendje të raportuara në Pjesën 2;
- Kodet për gjendjet e përbashkëta, ose për gjendjet e konsideruara si simptomatike dhe me pak informative, nuk duhet të fshihen ose të lihen fare jashtë, sepse ato mund të jenë me interes në analizën për të gjetur gjendjet që mund të shmangen dhe mund të shërbejnë si shenjues të seeriozitetit të gjendjeve të tjera të raportuara në certifikatë;
- Të dhënat mbi shkaqet e shumta duhet të ruhen në dy formate: njeri që tregon sa me qartë të jetë e mundur termin që ka përdorur certifikuesi në certifikatë dhe ku çdo term i përdorur në certifikatë është i ruajtur, dhe një format që merr në konsideratë marrëdhënien midis gjendjeve të raportuara në certifikatë, dhe ku kodet janë harmonizuar sipas instruksioneve në volumet e ICD.

4.3.2 Diagnozat e papercaktuara

Injoroni shprehjet që tregojnë për dyshim në vendosjen e diagnozës, për shembull ‘siç duket’, ‘siç prezumohet’, ‘me probabilitet’ ose ‘mundësisht’. Një diagnozë tentative, megjithëse e pasigurtë, është me e mire për përdorim sesa statistikën e vdekshmërisë sesa asnjë diagnozë fare.

4.3.3 Ose....ose

Certifikuesi mund të raportojë diagnoza alternative, ‘ose diagnoza A ose diagnoza B’. Në këto raste, procedura është si vijon.

A. *Një gjendje, ose në një vend ose në një tjetër*

- (a) nëse vendet janë të njëjta në sistemin anatomik, kodoni në kategorinë reziduale për grupin ose sistemin anatomik ku klasifikohen vendet e raportuara.

Shembulli 1: 1 (a) Kancer i veshkës ose fshikëzës urinare
(b)
(c)
(d)

2

Kodoni si neoplazëm malinje, organin urinar, të papërcaktuar (C68.9).

- (b) Nëse vendet e raportuara janë në sisteme anatomike të ndryshëm, ose nuk ka një kategori reziduale për grupin ose sistemin anatomik, kodoni në kategorinë reziduale të sëmundjes ose gjendjes së specifikuar.

Shembulli 2: 1 (a) Kancer i gjendrës mbiveshkore ose veshkës
(b)
(c)
(d)

2

Kodoni si neoplazëm malinje, vend parësor i papërcaktuar (C80.9), duke qenë se gjendja mbiveshkore dhe veshka janë në sisteme anatomike të ndryshëm.

B. Një vend ose sistem, ose një gjendje ose një tjetër

- (a) Nëse gjendjet e raportuara janë të klasifikueshme në nën-kategori të ndryshme katër-shifrore të të njëjtës kategori tre-shifrore, kodoni në nën-kategorinë katër-shifrore 'e papërcaktuar'.

Shembulli 3: 1 (a) Sëmundje aterosklerotike e zemrës ose aneurizëm koronar
(b)
(c)
(d)

2

Kodoni si Sëmundje ishemike kronike e zemrës, e papërcaktuar (I25.9)

- (b) nëse gjendjet e raportuara janë të klasifikueshme në disa kategori tre-shifrore të ndryshme por ICD-10 jep një kategori reziduale për sëmundjet në përgjithësi, kodoni në atë kategori reziduale.

Shembulli 4: 1 (a) Infarkt miokardi ose aneurizëm koronar
(b)
(c)
(d)

2

Kodoni si kategori reziduale për sëmundjen ishemike të zemrës, (I25.9)

- (c) Nëse gjendjet e raportuara janë të klasifikueshme në disa kategori tre-shifrore dhe nuk ka një

kategori reziduale për sëmundjet në përgjithësi, kodoni në kategorinë reziduale që ka lidhje me sistemin ose vendin anatomik.

Shembulli 5: 1 (a) Tuberkuloz ose kancer i mushkërisë

(b)

(c)

(d)

2

Kodoni si Sëmundje tjetër e mushkërisë (J98.4). Të dyja gjendjet e prekin mushkërinë.

Shembulli 6: 1 (a) Insult cerebral ose infarkt miokardi

(b)

(c)

(d)

2

Kodoni si Çrregullime të tjera të papërcaktuara të sistemit të qarkullimit (I99). Të dyja gjendjet janë në sistemin e qarkullimit.

C. Ose një gjendje ose një tjetër, sisteme anatomike të ndryshëm

Kur sëmundje të ndryshme të sistemeve anatomike të ndryshëm raportohen si 'oseose...', kodojini si Shenja dhe simptoma të tjera të përcaktuara (R68.8).

Shembulli 7: 1 (a) Kolikë e fshikëzës së tëmthit ose trombozë koronare

(b)

(c)

(d)

2

Kodoni si Shenja dhe simptoma të tjera të përcaktuara (R68.8).

D. Ose sëmundje ose dëmtim

Kur vdekja raportohet si prej ose sëmundjes ose dëmtimit, kodoni si Shkaqe të tjera të keq-përcaktuara dhe të papërcaktuara të vdekshmërisë (R99).

Shembulli 8: 1 (a) Bllokim i koronares ose dëmtim në luftë

(b)

(c)

(d)

2

Kodoni si Shkaqe të tjera të keq-përcaktuara dhe të papërcaktuara të vdekshmërisë (R99).

4.3.4 Efektet e termave lidhes

Kur një certifikues përdor një term lidhës, kodet që janë përcaktuar duket të reflektojnë qëllimet e certifikuesit.

Ka dy lloje të termave lidhës: ato që nënkuptojnë një marrëdhënie shkakësore dhe ato që nuk nënkuptojnë një marrëdhënie shkakësore midis shkaqeve të raportuara të vdekjes.

A. Termat lidhës që nënkuptojnë një marrëdhënie shkakësore

Një marrëdhënie shkakësore mund të shprehet në dy mënyra: 'për shkak të' e shkruar ose e nënkuptuar nga një term i ngjashëm; ose 'që rezulton në' i shkruar ose i nënkuptuar nga një term i ngjashëm.

(a) 'Për shkak të' i shkruar ose nënkuptuar nga një term i ngjashëm

Kur një shkak i certifikuar me një term lidhës nënkupton që është prej një shkakut tjetër, fusni kodin për shkakun e parë në rreshtin kur raportohet dhe kodin tjetër në një rresht më poshtë. Kodoni secilin nga shkaqet e raportuara në rreshtat që mbeten të Pjesës 1 ose në rreshtat dhe më poshtë.

Shembulli 1:

1 (a)	Insuficiencë kardiake nga sëmundja ishemike e zemrës	I50.9
(b)	Diabeti	I25.9
(c)		E14.9
(d)		

2

Insuficienca është shkak i parë në rresht (a), dhe kodohet atë rreshtin (a). Është raportuar si pasojë e sëmundjes ishemike të zemrës, kështu që kodoni sëmundjen ishemike të zemrës në rreshtin (b). Zhvendosni Diabetin, që është shkruar në rreshtin (b), në rreshtin (c).

Shembulli 2:

1 (a)	Insuficiencë kardiake nga Karcinoma hepatocelulare	I50.9
(b)	Sëmundja ishemike e zemrës	C22.0
(c)		I25.9
(d)		E14.9

2

Insuficienca është shkak i parë në rresht (a), dhe kodohet atë rreshtin (a). Është raportuar si pasojë e Karcinomës hepatocelulare, kështu që kodoni Karcinomën hepatocelulare në rreshtin (b). Zhvendosni sëmundjen ishemike të zemrës, që është shkruar në rreshtin (b), në rreshtin (c). Gjithashtu lëvizni diabetin, e raportuar në rreshtin (c), në rreshtin (d).

Kjo aplikohet dhe tek termat e tjerë lidhës ose shenjat që tregojnë një marrëdhënie 'për shkak të', si 'e shkaktuar nga', 'për shkak të' ose dicka e ngjashme.

(b) 'Që rezulton në' e shkruar ose e nënkuptuar nga një term i ngjashëm

Kur një shkak është çertifikuar me një term lidhës që nënkupton që ka ardhur për shkak të një shkakut tjetër, fusni kodin për shkakun që pason termin lidhës në rreshtin ku raportohet, dhe kodin për shkakun para termit lidhës në rreshtin e mëposhtëm. Kodoni çdo shkak të raportuar në rreshtat që mbeten në Pjesën 1 ose në rreshtat më poshtë.

Shembulli 3:

1 (a)	Sëmundja ishemike e zemrës që con në insuficiencë kardiake	I50.9
(b)	Diabeti	I25.9
(c)		E14.9
(d)		

2

Kodoni insuficiencën kardiake, që pason termin lidhës 'që rezulton në', në rreshtin (a). Kodoni sëmundjen ishemike të zemrës, e cila është raportuar para termit lidhës, në rreshtin (b). Zhvendosni Diabetin, e raportuar në rreshtin (b), një rresht më poshtë dhe kodojeni atë në rreshtin (c).

Shembulli 4:

1 (a)	Karcinoma hepatocelulare që con në insuficiencë kardiake	I50.9
(b)	Sëmundja ishemike e zemrës	C22.0
(c)	Diabeti	I25.9
(d)		E14.9

2

Kodoni insuficiencën, raportuar pas termit lidhës 'që con në', në rreshtin (a). Kodoni Karcinomën hepatocelulare, që është raportuar para termit lidhës, në rreshtin (b). Zhvendosni sëmundjen ishemike të zemrës, që është shkruar në rreshtin (b), në rreshtin (c), dhe lëvizni diabetin, e raportuar në rreshtin (c), në rreshtin (d).

Kjo aplikohet për termat lidhës ose shenjat e tjera që tregojnë 'që rezulton në' një marrëdhënie, si psh 'që shkakton', 'con në', 'zhvillohet si' etj të ngjashme.

B. Termat lidhës që nuk nënkuptojnë një marrëdhënie shkakësore

(a) 'Dhe' e shkruar ose e nënkuptuar nga një term i ngjashëm i pari ose i fundit në rresht

Termi lidhës 'dhe' nuk nënkupton një marrëdhënie shkakësore por tregon që termat para dhe pas tij i perkasin një renditje. Prandaj, kur një rresht mbaron me 'dhe', kodoni shkakun ose shkaqet në rreshtin më poshtë, të fundit në rreshtin me lart, kështu që kodimi të reflektojë rreshtimin e nënkuptuar nga termi lidhës.

Në mënyrë të ngjashme, kur një rresht fillon me 'dhe', konsideroni këtë një vazhdim të një rreshtimi që fillon në rreshtin më sipër, dhe kodoni shkakun ose shkaqet e raportuar në rreshtat që mbeten në Pjesën 1 ku është raportuar.

Kjo aplikohet në termat e tjerë lidhës ose shenjat që tregojnë një numerim por jo marrëdhënie

shkakësore, si 'gjithashtu', 'plus', 'përveç', 'si shtesë', '+' ose presje.

<i>Shembulli 5:</i>	1 (a)	Insuficiencë kardiake, dhe	I50.9 I25.9
	(b)	Sëmundja ishemike e zemrës	
	(c)	Diabeti	E14.9
	(d)		

2

Rreshti 1(a) mbaron me 'dhe', kështu që konsideroni 'sëmundjen ishemike të zemrës', të raportuar në rreshtin (b) si pjesë e numerimit 'insuficiencë kardiake dhe sëmundje ishemike e zemrës'. Kodoni siç duhet, dhe vendosni kodet për insuficiencen kardiake dhe sëmundjen ishemike të zemrës në rreshtin 1(a). Kodoni diabetin aty ku është raportuar, në rreshtin (c)

<i>Shembulli 6:</i>	1 (a)	Insuficiencë kardiake	I50.9
	(b)	Sëmundja ishemike e zemrës	I25.9 E14.9
	(c)	dhe diabet	
	(d)		

2

Rreshti 1(c) fillon me 'dhe'. Konsideroni diabetin, raportuar në rreshtin (c), si pjesë e rreshtimit 'sëmundje ishemike e zemrës dhe diabet'. Kodoni siç duhet, dhe vendosni kodet për sëmundjen ishemike të zemrës dhe diabetit në rreshtin 1(b).

- (b) 'Dhe' e shkruar ose e nënkuptuar nga një term i ngjashëm por jo i pari dhe fundit në rresht

Nëse një term lidhës që nuk nënkupton një marrëdhënie shkakësore është shkruar në një rresht por jo në fillim ose në fund, trajtoheni atë si presje. Mos e ri-formatoni tekstin dhe mos lëvizni pjesë të tij si shkak në një rresht tjetër.

C. *Terma diagnostike që nuk ndalojnë në fund të rreshtit*

Nëse një term diagnostik fillon në një rresht në Pjesën 1 dhe vijon në rreshtin tjetër, kodojeni sikur i gjithë termi diagnostik të ishte shkruar në rreshtin ku termi diagnostik fillon. Kodoni çdo shkak të raportuar në rreshtat që ngelen në Pjesën 1 ku raportohen.

<i>Shembulli 7:</i>	1 (a)	Sëmundja	I25.9
	(b)	Ishemike e zemrës	
	(c)	Diabet i tipit 2	E11.9
	(d)		

2

'Sëmundja ishemike e zemrës' është një term diagnostik që raportohet në dy rreshta. Kodoni sikur i gjithë termi të ishte shkruar në rreshtin (a). Kodoni Diabetin ku raportohet në rreshtin (c).

<i>Shembulli 8:</i>	1 (a)	Pneumonia	J18.9
	(b)	Sëmundja kronike	N18.9 E11.9
	(c)	e veshkës, diabet	
	(d)		

2

Rreshti 1(c) fillon me 'dhe'. Konsideroni diabetin, raportuar në rreshtin (c), si pjesë e rreshtimit 'sëmundje ishemike e zemrës dhe diabet'. Kodoni siç duhet, dhe vendosni kodet për sëmundjen ishemike të zemrës dhe diabetit në rreshtin 1(b). Gjithashtu kodoni diabetin në linjen (b), duke qenë se vijon në rreshtin ku është shkruar 'sëmundje kronike'.

4.3.5 Neoplazmat malinje

Për ti caktuar kodin korrekt neoplazmës më shumë shkaktare, ju duhet së pari të përcaktoni sjelljen (malinje, in situ, beninje, të papërcaktuar dhe të panjohur) për secilen nga neoplazmat e raportuara në çertifikatën mjekësore. Për neoplazmat malinje, ju duhet të përcaktoni nëse ti kodoni ato si parësore apo dytësore. Për atë qëllim, aplikoni instruksionet e treguara në Seksionin 4.35 dhe 4.3.5B që pason.

A. *Sjellje malinje, in situ, beninje ose e panjohur/papërcaktuar?*

Janë katër lloje kryesore të sjelljes:

- Malinje: neoplazma pushton indin rrethues ose perhapet nga pika e saj e origjines dhe fillon rritjen në një zonë tjetër;
- In situ: neoplazma është malinje por është akoma e kufizuar në indin ku filloi;
- Beninje: neoplazma rritet në vendin e origjines por pa potencialin për tu përhapur
- Sjellje e paqarte ose e panjohur: është e papërcaktuar ose e panjohur nëse neoplazma është beninje apo malinje.

Intervalet e kodeve të ICD janë:

- C00-C96 nëse malinje
- D00-D09 nëse in situ
- D10-D36 nëse beninje
- D37-D48 nëse me sjellje të papërcaktuar apo të panjohur

Përcaktoni cilin kod blloku do të përdorni si më poshtë:

(a) Vete termi tregon sjelljen

Shikoni në Indeks in Alfabetik për termin e përdorur në çertifikatë për të përshkruar neoplazmën. Nëse është përmendur dhe vendndodhja dhe morfologjia, atëherë shikoni termin për morfologjinë të parën. Për morfologji të caktuara, indeksi alfabetik jep ose kodin ICD, ose ju drejton në pjesën përkatëse të 'Neoplazmave' në Indeks in Alfabetik. Nëse morfologjia nuk përmendet, shikoni në listën

e indeksit të 'Neoplazmave' në Indeksin Alfabetik dhe kodoni sipas vendit dhe sjelljes.

(b) Informacion tjetër në çertifikatë tregon për sjelljen

Nëse termi i përdorur në çertifikatë nuk e tregon sjelljen specifike, atëherë shikoni për ndonjë informacion tjetër që mund të tregojë për sjelljen.

Kodoni një neoplazëm me sjellje të papërcaktuar, ose pershkrueni si 'in situ', si malinje nëse raportohet si shkak i, ose së bashku me, metastaza ose infiltrim. Shikoni gjithashtu Seksionin 4.3.5B, Neoplazma malinje: parësore apo dytësore?, nën-seksioni (c), Tregues tjetër i neoplazmës malinje parësore.

Shembulli 1: 1 (a) Tumor i kolonit me metastaza në mëlçi

(b)

(c)

(d)

2

Tumori i kolonit është i raportuar me metastaza në mëlçi dhe konsiderohet malinj. Kodoni tumorin e kolonit si parësor (C18.9).

Kjo i aplikohet gjithashtu të gjithë tipeve të rritjeve që nuk janë indeksuar në Kapitullin II (Vëllimi 1, ICD-10), për shembull, disa lloje polipesh. Nëse ata janë raportuar si shkak i metastazave ose tumore dytësore, ata duhet të konsiderohen malinj edhe të kodohen si neoplazma malinje.

Gjithashtu konsideroni një neoplazëm me sjellje të dyshuar - si malinje nëse raportohet si prej një neoplazme malinje. Për të përcaktuar nëse është parësor apo dytësor, shikoni instruksionet në seksionin 4.3.5B, Neoplazma malinje: parësore apo dytësore?, nën-seksioni (c), Tregues tjetër i neoplazmës malinje parësore.

Nëse tumori është indeksuar në Kapitullin II seksioni për neoplazmat beninje por është raportuar si shkak i metastazave apo infiltrimit, kontrolloni Indeksin Alfabetik dhe në Vëllimin 1 nëse ka një kod të caktuar për atë lloj. Nëse po, kodojeni si malinj. Nëse nuk ka një kod për atë lloj malinj, së pari përpikuni të merrni informacion sqarues nga çertifikuesi. Nëse nuk ka informacion tjetër të gatshëm, atëherë pranojeni deklaratën mbi çertifikatën e vdekjes dhe përdorni kodin për tumorin beninj.

Nëse nuk ka një tregues për malinjitet, kodojeni si sjellje të panjohur pse të papërcaktuar (D37-D48).

B. Neoplazëm malinje: parësore apo dytësore?

Nëse neoplazma është koduar në C00-C96, më pas vendosni nëse është parësore apo dytësore.

Vendi parësor është vendodhja anatomike ku filloi neoplazma malinje. Një neoplazëm malinje mund të përhapet në pjesë të tjera të trupit, dhe këto vende quhen dytësore ose metastaza. Është shumë e

rëndësishme për të përcaktuar vendin parësor. Kur çertifikata e vdekjes është ambigue lidhur me vendin parësor, duhet bërë çdo përpjekje për të marrë sqarime nga çertifikuesi. Instruksionet që pasojnë duhen aplikuar vetëm kur këto sqarime është e mundur të merren.

ICD jep kodet si më poshtë për neoplazmat malinje parësore:

C00-C75	Neoplazëm malinje, e deklaruar apo dyshuar që është primare, në një zonë anatomike të përcaktuar. Ky bllok nuk përfshin indet limfatike, hematopoetike apo të lidhura me to.
C76	Neoplazëm malinje e zonave të keq-përcaktuara
C80	Neoplazëm malinje, pa përcaktim të zonës
C81-C96	Neoplazëm malinje, e deklaruar apo e dyshuar të jetë primare, me ind limfatik, hematopoetik dhe indeve të lidhura me to.

Për neoplazmat malinje dytësore, ICD ka këto kode:

C77-C790	Neoplazma malinje dytësore ose të përcaktuara, të deklaruar ose të dyshuara si përhapje metastatike nga një vend tjetër
----------	---

Për neoplazmat malinje të një zonë të papërcaktuar të padeklaruara ose të pa dyshuara që janë parësore ose dytësore, ICD jep kodin C80.9, Neoplazëm malinje, vendi parësor i papërcaktuar.

(a) Vendet e zakonshme për metastazat

Kur zgjidhni ndërmjet kodeve për neoplazmat malinje parësore apo dytësore, referojuni listës së mëposhtme për vendet e zakonshme të metastazave:

- Kockë
- Tru
- Diafragmë
- Vend i keq-përcaktuar (vend i klasifikueshëm në C76)
- Mëlçi
- Mushkëri
- Limfonodula
- Mediastinum
- Meningje
- Peritoneum
- Pleura
- Retroperitoneum
- Shtyllë kurrizore

Shikoni më poshtë për instruksione të mëtejshme se si ta përdorni listën.

(b) Neoplazëm malinje e raportuar si parësore

Nëse çertifikuesi për shkruan një neoplazëm malinje si ‘parësore’, ‘parësore në’, ‘që ka origjinën në’ ose term i ngjashëm, atëherë përdorni një kod për neoplazëm malinje parësore (C00–C76, C80.0 ose C81–C96). Përdorni Indeks in alfabetik për të gjetur kodin e duhur.

Nëse morfologjia është përmendur, gjithnjë shikoni morfologjinë në Vëllimin 3 së pari, sepse për disa morfologji ka kode të përcaktuara që janë të ndryshëm nga kodet që jepen në tabelën ‘Neoplazmat’ sipas vendit dhe sjelljes.

(c) Tregues tjetër i neoplazmës malinje

Gjithashtu kodoni një neoplazëm malinje si parësore, edhe pse nuk përshkruhet nga çertifikuesi si parësore, nëse:

- Të gjitha neoplazmat malinje në çertifikatë janë përshkruar si dytësore ose si metastaza;
- Ajo është në intervalin e kodeve C81-C96:
 - Një neoplazëm parësore në C81-C96 mund të ndodhe njëkohësisht me një neoplazëm tjetër malinje në të njëjtin rend. Kodoni të gjitha neoplazmat malinje të kodueshme në C81-C96 si parësore, përveç rasteve kur çertifikuesi i specifikon ato si dytësore;
- Vendi nuk është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave.

Nëse vendi është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave, kodoni neoplazmën malinje si parësore nëse:

- Morfologjia tregon që është parësore në vendin e raportuar;
- Nëse përshkruhet e shkaktuar nga një faktor rreziku i njohur për neoplazëm malinje në vendin e deklaruar;
- Është e vetmja neoplazëm malinje e përmendur në çertifikatë, dhe nuk përshkruhet si ‘metastatike’:
 - *Përfashtim*: kodoni neoplazmën malinje të limfonodulave si dytësore, edhe nëse raportohet si e vetmja neoplazëm në çertifikatë, përveç kur deklarohet që neoplazma e limfonodulave është parësore;
 - *Kini parasysht*: nëse e vetmja neoplazëm malinje e raportuar në çertifikatë është neoplazma malinje e mëlçisë, dhe nuk është e përcaktuar nëse është parësore apo dytësore, atëherë përdorni kodin C22.9, Neoplazëm malinje e mëlçisë, e papërcaktuar.
- Nëse është neoplazëm malinje e mushkërisë, dhe të gjitha neoplazmat e tjera malinje të përmendura në çertifikatë janë në të njëjtën listë të vendeve të zakonshme të metastazave:
 - Kodoni mushkërinë si sekondare vetëm nëse një tjetër neoplazëm është raportuar në të njëjtin vend të çertifikatës (Pjesa 1 ose Pjesa 2) dhe kjo neoplazëm tjetër është koduar si neoplazëm malinje parësore.
- Kodoni gjithnjë mushkërinë si parësore nëse neoplazma malinje është përshkruar si e bronkut ose bronkogjenike.

Kodoni një neoplazëm që nuk është indeksuar si malinje, për shembull meningioma, si malinje dhe parësore nëse është raportuar që shkakton përhapje dytësore ose metastaza dhe kodoni për një variant malinj të neoplazmës që është i gatshëm. Shikoni dhe më sipër, Seksionin 4.3.5A Sjellje: malinje, in

situ, beninje ose e panjohur/e papërcaktuar, nën-seksioni (b), Informacion tjetër mbi sjelljen që treguar në çertifikatë.

Perjashtimet janë listuar si vijon.

- Nëse kohëzgjatja është e përmendur, neoplazmat dytësore nuk duhet të kenë një kohëzgjatje me të madhe se neoplazmat malinje të dyshuara parësore.
- Nëse morfologjitë përmenden, ajo dytësore dhe ajo e dyshuar malinje parësore duhet të kenë të njëjtën morfologji
- Nëse një neoplazëm që nuk do të kodohej si malinje është raportuar si shkak i një neoplazme tjetër që nuk do të kodohej si malinje, atëherë kodoni të dyja neoplazmat sipas indeksit alfabetik. Mos supozoni malinjitet ose përhapje metastatike.

Shembulli 2: 1 (a) Metastaza të trurit
(b) Tumor të mushkërisë
(c)
(d)

2

Tumori i mushkërisë ka shkaktuar përhapje metastatike dhe konsiderohet malinj. Konsiderohet gjithashtu parësor, duke qenë se vendi tjetër i përmendur (truri) është metastazë. Kodoni tumorin e mushkërisë si tumor parësor (C34.9).

Shembulli 3: 1(a) Kancer i pankreasit
(b) Kancer i stomakut
(c)
(d)

2

Pankreasi dhe stomaku nuk janë në listën e vendeve të zakonshme të metastazave. Kodoni të dy kancerat si parësore (C25.9 dhe C16.9).

Shembulli 4: 1 (a) Kancer i mëlçisë dhe mushkërisë
(b) Hepatit kronik
(c)
(d)

2

Hepatiti kronik rrit rrezikun për kancer parësor të mëlçisë. Prandaj, konsideroni kancerin e mëlçisë si parësor dhe kodojeni C22.9, (Neoplazëm malinje e mëlçisë, e papërcaktuar). Mos e përdorni kodin për Malinjitet dytësor të mëlçisë, C87.7. Kodoni kancerin e mushkërisë si Dytësor (C78.0), sepse vetëm një neoplazëm malinje tjetër në çertifikatë është parësore.

Shembulli 5: 1(a) Kancer i veshkës dhe kancer i mushkërisë
(b)
(c)
(d)

2

Kodoni kancerin e veshkës si parësor (C64), duke qenë se nuk është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave. Kodoni kancerin e mushkërisë si dytësor (C78.0), duke qenë se raportohet në të njëjtën pjesë të çertifikatës si kanceri i veshkës dhe kanceri i veshkës konsiderohet si parësor.

Shembulli 6: 1(a) Kancer i mushkërisë
(b)
(c)
(d)

2

Kodoni kancerin e mushkërisë si parësor (C34.9). Nuk ka neoplazëm tjetër parësore në të njëjtën pjesë të çertifikatës aty ku raportohet kanceri i mushkërisë, dhe kodi për kancerin e mushkërisë nuk influencohet nga neoplazmat e përmendura në ndonjë pjesë tjetër të çertifikatës. Kodoni kancerin e veshkës si parësor (C64), duke qenë se nuk është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave.

Shembulli 7: 1(a) Tumor i trurit
(b)
(c)
(d)

2 Tumor i mushkërisë, ndoshta dytësore

Konsideroni të dy tumoret si malinje. Duke qenë se çertifikuesi ka përshkruar një nga të dy si dytësor, që është tregues malinjiteti. Shikoni Seksionin 4.3.5A, Sjellja: malinje, in situ, beninje ose e panjohur/e papërcaktuar, nën-seksioni (b), Informacion tjetër në çertifikatë që tregon për sjelljen. Kodoni tumorin e trurit si parësor, duke qenë se neoplazmat e tjera malinje në çertifikatë janë të përshkruara si dytësore. Kualifikimi 'mbase' injorohet; shikoni Seksionin 4.3.2, Diagnoza të papërcaktuara.

Shembulli 8: 1 (a) Prekje me metastaza e murit të gjoksit
(b) Karcinoma in situ e gjoksit
(c)
(d)

2

Kodoni karcinomën in situ të gjoksit si neoplazmën malinje parësore të gjoksit (C50.9). Duke qenë se tumori i gjirit ka përhapje në murin e gjoksit ai nuk konsiderohet me in situ.

Shembulli 9: 1 (a) Neoplazëm malinje dytësore e mushkërive dhe trurit
(b) Polip i stomakut
(c)
(d)

2

Konsideroni polipin si neoplazëm malinje parësore e stomakut (C16.9). Duke qenë se polipi raportohet si shkak i përhapjes dytësore, ai konsiderohet malinj.

Shembulli 10: 1(a) Kancer i trurit

- (b)
- (c)
- (d)

2

Truri është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, por në këtë rast është e vetmja neoplazëm e përmendur në çertifikatë. Përdorni kodin për neoplazmën malinje parësore të trurit (C71.9).

Shembulli 11: 1(a) Kancer i limfonodulave cervikale

- (b)
- (c)
- (d)

2

Kodoni kancerin e limfonodulave cervikale si dytësore (C77.0). Ai konsiderohet dytësor pas një neoplazme malinje parësore të papërcaktuar.

Shembulli 12: 1(a) Kancer i fshikëzës urinare

- (b) Kancer i prostatës
- (c)
- (d)

2

Kanceri i prostatës është përshkruar si parësor. Kodojeni si C61, i cili është në bllokun e neoplazmave malinje parësore. Kodoni kancerin e fshikëzës si dytësore (C79.1), duke qenë që çertifikata tregon që kanceri ishte parësor në një vend tjetër. Shikoni gjithashtu Seksionin 4.3.5B, Neoplazmat malinje: parësore apo dytësore?, nën-seksioni (e), Tregues tjetër i neoplazmave malinje dytësore.

Shembulli 13: 1(a) Kancer i fshikëzës urinare

- (b) Tumor i mushkërisë
- (c)
- (d)

2

Asnjë nga tumoret nuk është përshkruar si beninj apo malinj. Atëherë, mos supozoni malinjitet ose përhapje metastatike. Përdorni kodet nga blloku i Neoplazmave të papërcaktuara ose me sjellje të panjohur, D41.4 (fshikez) dhe D38.1 (trake, bronk dhe mushkeri).

(d) Neoplazëm malinje e përshkruar si dytësore

Nëse çertifikuesi nuk përshkruhet si parësor apo dytësor, atëherë përdorni një kod në C77-C79. Përdorni listën në 'Neoplazëm, dytësore' në Indeks in Alfabetik për të gjetur kodin e duhur.

(e) Tregues tjetër i neoplazmës malinje dytësore

Nëse një neoplazëm nuk është përshkruar si parësore apo dytësore por deklarohet morfologjia, së

pari shikoni morfologjinë në Indeksin Alfabetik. Nëse morfologjia nuk perputhet me vendin e deklaruar të neoplazmës (p.sh. neoplazma nuk mund të jetë parësore e zonës së deklaruar sipas librave dhe teksteve reference), atëherë vendosni një kod për një neoplazëm malinje të një vendi të papërcaktuar për morfologjinë e treguar.

Kodoni një neoplazëm malinje si dytësore, nëse neoplazma është:

- E përcaktuar si dytësore nga çertifikuesi;
- E papërcaktuar nëse parësore apo dytësore, dhe vendi është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave:
 - *Përfashtim:* nëse ka vetëm një neoplazëm malinje të përmendur dhe vendi është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave, atëherë kodoni neoplazmën si parësore megjithëse është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave. Kjo nuk ka vlerë për limfonodulat, të cilat kodohen gjithnjë si dytësore. Shikoni gjithashtu seksionin 4.3.5B, neoplazmat malinje: parësore apo dytësore?, nën-seksioni (c), Tregues të tjerë të neoplazmave malinje parësore;
 - *Përfashtim:* kodoni mushkërinë si parësore, nëse të gjithë vendet e tjera në të njëjtën pjesë të çertifikatës (Pjesa 1 ose Pjesa 2) janë në listën e vendeve të zakonshme të metastazave.
- E papërcaktuar nëse parësore apo dytësore, dhe çertifikuesit deklaron që kanceri është parësor në një vend tjetër. Kjo aplikohet nëse vendi është në listën e vendeve të zakonshme për metastazat ose jo:
 - Pavarësisht nga vendi, mos e kodoni një neoplazëm si dytësore nëse është e një morfologjie të ndryshme nga ajo në neoplazmën tjetër që deklarohet të jetë parësore. Shikoni gjithashtu në Seksionin 4.3.5C, Më shumë se një neoplazëm malinje parësore;
- E papërcaktuar nëse malinje, in situ ose beninje, dhe raportohet si për shkak të një neoplazme malinje:
 - *Përfashtim:* nëse kohëzgjatja përmendet, mos e kodoni neoplazmën e papërcaktuar si dytësore nëse ka një kohëzgjatje me të madhe se neoplazma malinje e raportuar që është shkak i neoplazmës së papërcaktuar;
- Morfologjia tregon që neoplazma nuk mund të jetë parësore në zonën e thënë.
- Mos e përdorni rradsen e hyrjeve për të përcaktuar nëse neoplazmat janë parësore apo dytësore. Kodoni një neoplazëm malinje të raportuar si prej një neoplazme tjetër malinje si dytësore vetëm nëse përshkruhet si dytësore, me përhapje metastatike ose dicka të ngjashme, ose nëse është në listën e vendeve të zakonshme për metastazat.
- Mos e ngaterroni 'parësore' me 'kryesisht në'. Ndërkohë që 'kryesisht në' identifikon një nga tumoret malinje si tumorin parësor, 'parësor' do të thotë që neoplazma malinje nuk ishte dytësore. Nuk do të thotë detyrimisht që të gjitha neoplazmat malinje të tjera të përmendura në çertifikatë ishin dytësore.

Shembulli 14: 1(a) Karcinomë e gjendrave mbiveshkore

(b)

(c)

(d)

2

Parësor në veshkë

Neoplazma malinje e gjendrave mbiveshkore konsiderohet dytësore, duke qenë se çertifikata thotë që kanceri ishte parësor në veshkë. Kodoni karcinomën e gjendrave mbiveshkore si dytësore (C79.7) dhe parësor në veshkë si Neoplazëm parësore malinje e veshkës (C64).

- Shembulli 15:* 1(a) Kancer i prostatës
(b) Vendi parësor i panjohur
(c)
(d)

2

Vendi parësor përshkruhet si i panjohur. Kodoni si Neoplazëm malinje me vend parësor të panjohur (C80.0). Kodoni kancerin e prostatës si Dytësor (C79.8), duke qenë që neoplazma malinje parësore ka qenë qartësisht në një vend tjetër.

- Shembulli 16:* 1(a) Tumor i trurit
(b) Kancer i mushkërive
(c)
(d)

2

Tumori i trurit konsiderohet malinj, duke qenë se është raportuar për shkak të kancerit të mushkërive. Gjithashtu konsiderohet dytësor, pasi është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave dhe është raportuar së bashku me kancerin e mushkërive. Kodoni tumorin e trurit si Dytësor malinj (C79.3). Kodoni kancerin e mushkërive si Parësor (C34.9), duke qenë se e vetmja neoplazëm tjetër e raportuar është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave.

- Shembulli 17:* 1(a) Rritje kanceroze në mëlqi dhe në limfonodula
(b)
(c)
(d)

2

Neoplazëm malinje e stomakut

Rritje kanceroze në mëlqi dhe limfonodula konsiderohet si dytësore, pasi të dyja janë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza. Kodoni si Dytësore neoplazmën malinje të mëlqisë (C78.7) dhe limfonodula (C77.9), dhe si neoplazëm malinje parësore të stomakut (C16.0).

- Shembulli 18:* 1(a) Kancer i mushkërisë, pleures dhe murit të krahavorit
(b) Vendi parësor i panjohur
(c)
(d)

2

Kodoni kancerin e mushkërisë si parësor (C34.9), duke qenë se të gjitha vendet e tjera të përmendura në çertifikatë, pleura dhe muri i krahavorit, janë në listën e vendeve të zakonshme për metastazat. Kodoni kancerin e pleures dhe të murit të krahavorit si dytësor (C78.2 dhe C79.8).

- Shembulli 19:* 1(a) Mezotelioma e pleures dhe e limfonodulave
(b)
(c)
(d)

2

Mezotelioma e pleures është indeksuar në C45.0, e cila është në intervalin e kodeve për neoplazmat malinje parësore. Neoplazmamalinje e limfonodulave konsiderohet dytësore, duke qenë se limfonodulat janë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza (C77.9).

- Shembulli 20:* 1(a) Kancer i mushkërive
(b)
(c)
(d)

2 Kancer i stomakut

Kodoni të dy, kancerin e mushkërive dhe të stomakut si parësore (C34.9, C16.9), megjithëse mushkëria është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, është e vetmja neoplazëm e përmendur në Pjesën 1 të certifikatës, dhe që kodimi i kancerit të mushkërive nuk është influencuar nga neoplazmat e përmendura në pjesën tjetër të certifikatës.

- Shembulli 21:* 1(a) Kancer i fshikëzës së urinës
(b) Kancer i veshkës
(c)
(d)

2

Të dy si kanceri i fshikëzës dhe kanceri i veshkës janë parësore (C67.9, C64), duke qenë se asnjëri nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, dhe asnjëri nuk është përshkruar si parësor.

- Shembulli 22:* 1(a) Osteosarkoma e sakrumit
(b) Karcinomë me qeliza të pastra e veshkës
(c)
(d)

2

Kodoni të dyja neoplazmat malinje si parësore. Kocka është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, por osteosarkoma indeksohet si një kancer parësor i kockës (C41.4). gjithashtu, ka një morfologji të ndryshme nga kanceri me qeliza të pastra të veshkës (C64).

- Shembulli 23:* 1(a) Osteosarkoma e mushkërisë
(b)
(c)
(d)

2

Morfologjia tregon një neoplazëm parësore të kockës, dhe vendi i raportuar

(mushkeria) është në mosperputhje me morfologjinë. Kodoni osteosarkomen e një vendi të papërcaktuar (C41.9), dhe gjithashtu shtoni kodin për neoplazmën malinje dytësore të mushkërisë (C78.0).

Nëse të gjitha vendet janë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, atëherë kodoni të gjitha vendet si dytësore. Rekomandohet që ju gjithashtu të shtoni një kod për paresoret e panjohura. Përdorni C80.9, nëse nuk përmendet morfologjia. Nëse morfologjia përmendet, atëherë kodoni në 'vend i papërcaktuar' me kodin që jepet në Vëllimin 3 për morfologjinë e përfshirë.

C. Më shumë se një neoplazëm malinje parësore

Më shumë se një neoplazëm malinje parësore mund të raportohet në të njëjtën certifikatë. Kodoni çdo neoplazëm malinje parësore me një kod në C00–C76, C80.0, ose C81–C96.

Indikacionet për disa neoplazi malinje parësore janë:

- Morfologji të ndryshme;
- Një morfologji specifike për vendin e raportuar me një neoplazëm malinje të një vendi tjetër që nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza;
- Vendet nuk janë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza;
 - Nëse një term morfologjie është me pak specifik se një term tjetër që është përshkruar në certifikatë, atëherë i konsideroni që të dy sikur përshkruajnë të njëjtën neoplazëm;
 - Mos e konsideroni 'kancer' apo 'karcinome' si term morfologjik, por si sinonim të 'neoplazëm malinje'.

Shembulli 24: 1(a) Karcinoma me qeliza tranzicionale e fshikëzës së urinës

- (b)
- (c)
- (d)

2 Osteosarkomë, parësore në gju

Fshikëza në 1(a) nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastazat. Neoplazma malinje e raportuar në Pjesën 2 është specifikuar si parësore. Për më tepër, të dyja neoplazmat janë me morfologji të ndryshme dhe të dyja konsiderohen si parësore. Kodoni si Neoplazëm malinje e fshikëzës së urinës (C67.9) dhe osteosarkoma parësore e gjurit (C40.2).

Shembulli 25: 1(a) Hepatoma

- (b) Kancer i gjirit
- (c)
- (d)

2

Morfologjia e 'hepatomes' tregon një neoplazëm parësore të mëlçisë. Kanceri i gjirit gjithashtu konsiderohet parësor, duke qenë se gjoksi nuk është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave. Kodoni si Hepatomë (C22.0) dhe neoplazëm malinje parësore të gjirit (C50.9).

- Shembulli 26:* 1(a) Karcinoma me qeliza të vogla
(b) Kancer i gjirit
(c)
(d)

2

Morfologjia e karcinomes me qeliza të vogla tregon një neoplazëm malinje parësore të mushkërisë. Kanceri i gjirit gjithashtu konsiderohet si parësor, pasi gjiri nuk është në listën e vendeve të zakonshme të metastazave. Kodoni si parësor (C34.9), megjithëse mushkeria është në listën e vendeve të zakonshme për metastazat, dhe neoplazëm malinje parësore të gjoksit (C50.9).

D. Vendi i indikuar jo-qartë

Nëse një neoplazëm malinje përshkruhet si në ‘zonën’ ose ‘rajonin’ e një vendi, ose nëse vendi përshkruhet me prefiksat ‘peri’, ‘para’, ‘pre’, ‘supra’, ‘infra’ ose shprehje të ngjashme, atëherë kontrolloni së pari nëse termi i përbërë është i përfshirë në Indeks in Alfabetik.

Nëse termi i përbërë nuk është në Indeks in Alfabetik, atëherë kodoni morfologjitë të klasifikueshme në një nga kategoritë:

- C40, C41 (kockë dhe kartilago artikulare)
- C43 (melanome malinje e lekures)
- C44 (melanome tjetër malinje e lekures)
- C45 (mezoteliome)
- C46 (sarkoma Kaposi)
- C47 (nervat periferike dhe sistemi nervor autonomik)
- C49 (indi lidhor dhe i butë)
- C70 (meningjet)
- C71 (truri)
- C72 (pjesë të tjera të sistemit nervor qendror)

në pjesën e duhur të nën-ndarjeve të kategorisë.

Nëse termi i përbërë nuk është në Indeks in Alfabetik dhe morfologjia nuk është e klasifikueshme në kategoritë si më sipër, ose morfologjia nuk është deklaruar, atëherë kodoni në nën-ndarjen e duhur të C76 (vend tjetër ose i keq-përcaktuar).

- Shembulli 27:* 1(a) Fibrosarkoma në rajonin e pankreasit
(b)
(c)
(d)

2

Kodoni si Neoplazëm malinje e indit lidhur dhe të butë të barkut (C49.4)

- Shembulli 28:* 1(a) Karcinoma në zonën e mushkërive
(b)

(c)

(d)

2

Neoplazëm malinje e zonave të keq-përcaktuara dhe të tjera, brenda toraksit (C76.1)

Kur vendi i një neoplazme malinje parësore nuk përcaktohet, mos bëni asnjë supozim për vendin parësor bazuar në vendet e gjendjeve të tjera të raportuara si shpim, bllokim ose hemorragji. Keto gjendje mund të dalin në vende që nuk kanë lidhje me neoplazmën. Për shembull, bllokimi i zorreve mund të shkaktohet nga perhapja e neoplazmës malinje të ovarit.

Shembulli 29: 1(a) Bllokim i zorreve

(b) Karcinoma

(c)

(d)

2

Kodoni karcinomën si neoplazëm malinje pa përcaktim të zonës (C80.9)

Shembulli 30: 1(a) Karcinomë sekondare e mëlçisë

(b) Vendi parësor i papërcaktuar

(c)

(d)

2

Çertifikata thotë që vendi parësor është i papërcaktuar. Për rreshtin 1(b), përdorni kodin për karcinomën parësore pa përcaktim të vendit (C80.0)

Shembulli 31: 1(a) Metastaza të gjeneralizuara

(b) Melanome

(c) Vendi parësor i papërcaktuar

(d)

2

Çertifikata thotë që vendi parësor është i panjohur. Kodoni si Melanome malinje parësore në vend të papërcaktuar (C43.9)

Megjithatë, nëse çertifikata përmend një vend të mundshëm parësor, hidhni poshtë shprehjen që përmend dyshimin dhe kodoni për atë vend. Shikoni dhe Seksionin 4.3.2, (Diagnoze e papërcaktuar).

Shembulli 32: 1(a) Karcinomë dytësore e mëlçisë

(b) Vendi parësor i panjohur, mbase stomak

(c)

(d)

2

Çertifikata thotë që vendi parësor është i panjohu, por gjithashtu përmend stomakun si vend i mundshëm parësor. Injoroni fjalën 'mbase' dhe kodoni në rreshtin 1(b) si Neoplazëm malinje parësore e stomakut (C16.9)

Nëse çertifikata përmend disa vende të mundshme si parësore, zgjidhni kodin në perputhje me

instruksionet në Seksionin 4.3.3A, (Një gjendje, ose në një vend ose në një tjetër).

- Shembulli 33:* 1(a) Karcinomë dytësore e mëlçisë
(b) Vendi parësor i panjohur, mbase stomak ose kolon
(c)
(d)

2

Çertifikata thotë që vendi parësor është i panjohu, por gjithashtu përmend stomakun ose kolonin si vende të mundshme parësore. Kodoni në rreshtin 1(b) si Neoplazëm malinje e një vendi të keq-përcaktuar brenda sistemit digjestiv (C26.9).

F. Zona që mbivendosen

Në hyrjen e Kapitullit II në Vëllimin 1 (Shenimet, Seksioni 5) përshkruan perbajtjen dhe përdorimin e synuar të nën-kategorisë .8 për neoplazmat malinje të zonave që mbivendosen. Në kodimin e vdekshmërisë, megjithatë, kodet për neoplazmat malinje të zonave që kanë mbivendosje duhet të përdoren vetëm nëse lezioni përshkruar shprehimisht si i mbivendosur, ose në termat anatomike të përdorur ose në çertifikatën e vdekjes përmendet një zonë mbivendosjeje. Mos përdorni kodet për lezionet e mbivendosura nëse një neoplazëm malinje është përhapur nga një pjesë e një organi ose sistemi në një pjesë tjetër të të njëjtit organ ose sistem.

- Shembulli 34:* 1(a) Neoplazëm malinje e gjuhës dhe dyshemesë së gojës
(b)
(c)
(d)

2

Kodoni si C14.8, Lezion i mbivendosur i buzës, kavitetit të gojës dhe faringut. Neoplazma është përshkruar si e mbivendosur

- Shembulli 35:* 1(a) Neoplazëm malinje e kolonit rekto-sigmoidal
(b)
(c)
(d)

2

Kodoni si neoplazëm malinje të bashkimit rekto-sigmoidal. Termi 'rekto-sigmoidal' flet për mbivendosje.

Nuk është e mjaftueshme që çertifikata të numërojë disa zona të vazhdueshme. Në atë rast kodoni zonat një me një sipas instruksioneve të treguara më sipër.

- Shembulli 36:* 1(a) Neoplazëm malinje e kolonit dhe fshikëzës së tëmthit
(b)
(c)
(d)

2

Nuk ka asnjë deklaratë që 'koloni dhe fshikëza e tëmthit' i referohet një neoplazme të

mbivendosur. Asnjë nga vendet nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, dhe si pasojë ato konsiderohen si dy vende parësore të pavarura. Kodoni si një Neoplazëm malinje parësore e kolonit (C18.9) dhe Neoplazëm malinje e fshikëzës së tëmthit (C23).

G. Kancer 'metastatik'

Shënim: Shprehja 'metastatik' është një problem në gjuhën Angleze. Vendet e tjera duhet ta perkthejnë vetëm sa të jetë e mundur nga Seksioni 4.3.5G.

Neoplazmat e kualifikuara si metastatike janë gjithnjë malinje, edhe nëse janë parësore edhe dytësore.

Megjithatë, mbiemri 'metastatik' është përdorur në dy mënyra, disa herë që ka kuptimin dytësor nga një zonë parësore tjetërkund, dhe shpeshherë ka kuptimin e një zonë parësore që ka leshuar metastaza.

(a) Neoplazëm malinje 'metastatike prej' një zonë të përcaktuar

Nëse neoplazma malinje është përshkruar si 'metastatike prej' një zonë të përcaktuar, ose nëse është 'për shkak të' një marrëdhënie që nënkupton një përhapje nga një zonë e përcaktuar, ajo zone duhet klasifikuar si parësore. Kjo gjithashtu aplikohet për zonat në listën e zonave të zakonshme për metastaza. Përdorni kodet në C00-C76, C80.0 ose C81-C96 për zonën parësore.

(b) Neoplazëm malinje 'metastatike për tek' një zonë e përcaktuar

Nëse një neoplazëm malinje është përcaktuar si 'metastatike për tek' një zonë e caktuar, ose nëse një marrëdhënie për 'shkak të' nënkupton përhapje në një zonë të caktuar, ajo zonë duhet të konsiderohet si dytësore, edhe nëse është ose jo në listën e vendeve të zakonshme për metastaza. Përdorni një kod në C77-C79 për këtë vend dytësor. Megjithatë, nëse raportohet një morfologji e klasifikueshme në C40-C47, C49 ose C70-C72, kodoni nën-kategorinë 'vend i papërcaktuar' të asaj lloj morfologjie.

(c) Neoplazëm malinje metastatike e zonës A në zonën B

Një neoplazëm malinje e përshkruar si metastatike e zonës A për tek zona B duhet të interpretohet si parësore e zonës A dhe sekondare për zonën B. Përdorni një kod në C00-C76, C80.0 ose C81-C96 për vendin parësor dhe një kod në C77-C79 për zonën dytësore.

(d) Neoplazëm malinje 'metastatike' në listën e zonave të zakonshme të metastazave

Me përjashtim të mushkërisë, kodoni neoplazëm 'metastatike' të një zonë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza si dytësore (C77-C79), edhe nëse asnjë neoplazëm tjetër është përmendur në certifikatë. Për neoplazmën 'metastatike' të mushkërisë, shikoni Seksionin 4.3.5G Kancer metastatik, nën-seksioni (f), Kancer 'metastatik' i mushkërisë.

- *Përfashtim:* kodoni një neoplazëm të një vendi në listën e vendeve të zakonshme për neoplazëm si parësore kur raportohet që është për shkak të një gjendjeje që rrit rrezikun për një neoplazëm malinje të atij indi ose asaj zone.
- *Përfashtim:* kodoni një neoplazëm të një vendi në listën e vendeve të zakonshme për neoplazëm si parësore kur raportohet që është e vetmja neoplazëm malinje e përmendur në certifikatë.

(e) Neoplazëm malinje 'metastatike' që nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza

Nëse e vetmja neoplazëm malinje është përcaktuar si 'metastatike' dhe vendi nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, atëherë kodoni si neoplazëm malinje parësore të atij vendi të caktuar. Përdorni kodet në C00–C76, C80.0 ose C81–C96.

Nëse më shumë se një neoplazëm e përshkruar si 'metastatike' raportohet në certifikatë dhe nuk ka gjithashtu ndonjë neoplazëm malinje tjetër të raportuar si 'metastatike', atëherë kodoni neoplazmat e papërcaktuara si 'metastatike' si parësore dhe ato të përcaktuara si 'metastatike' si dytësore. Kjo aplikohet dhe për neoplazmat që nuk janë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, të cilat janë përcaktuar si metastatike.

Shembulli 37: 1(a) Kancer i fshikëzës urinare
(b) Kancer metastatik i prostatës
(c)
(d)

2

Kodoni si kancer dytësor të prostatës (C79.8) dhe Kancer parësor të fshikëzës së urinës (C67.9). Renditja e regjistrimit nuk ka ndikim në kodimin.

(f) Kancer 'metastatik' i mushkërisë

Nëse e vetmja neoplazëm malinje është përmendur si 'metastatike', kodojeni si Neoplazëm malinje parësore e mushkërisë (C34.-).

Gjithashtu kodoni një neoplazëm 'metastatike' të mushkërisë si Neoplazëm malinje parësore të mushkërisë (C34.-), nëse të gjitha vendet e neoplazmave të raportuara në certifikatën e vdekjes janë në listën e vendeve të zakonshme për metastaza.

Nëse një neoplazëm tjetër malinje edhe raportuar dhe që nuk është në listën e vendeve të zakonshme për metastaza, atëherë kodojeni një neoplazëm malinje 'metastatike' të mushkërisë si Neoplazëm malinje dytësore të mushkërisë (C78.0)

(g) Neoplazëm 'metastatike e një morfologjie të caktuar

Nëse certifikata raporton një neoplazëm malinje të përcaktuar 'metastatike' të një morfologjie të

klasifikueshme në C40–C47, C49 ose C70–C72, dhe vendi i raportuar është në përputhje me llojin morfologjik, atëherë kodoni atë si neoplazëm malinje parësore të llojit morfologjik të përcaktuar. Përdorni nën-kategoritë e dhura për llojin morfologjik të përcaktuar.

Nëse kanceri ‘metastatik’ raportohet në certifikatë dhe në vend nuk është konsistent me llojin morfologjik, kodojeni si neoplazëm malinje dytësore të zonës së përcaktuar (C77-C79). Gjithashtu shtoni një kod për një neoplazëm malinje parësore në zonë të papërcaktuar për llojin morfologjik të përmendur.

Shembulli 38: 1(a) Osteosarkoma e sakrumit, metastatike
(b)
(c)
(d)

2

Vendi i sakrumit është konsistent me sarkome parësore të kockës. Kodoni si osteosarkome parësore të sakrumit (C41.4).

Shembulli 39: 1(a) Osteosarkoma e veshkës, metastatike
(b)
(c)
(d)

2

Kodoni osteosarkomen e veshkës si një neoplazëm malinje dytësore (C79.0), sepse vendi i përcaktuar (veshka) nuk është konsistente me osteosarkomen, e cila është kryesisht në kockë. Gjithashtu kodoni C41.9, Osteosarkoma në vend të papërcaktuar.

4.3.6 Pasojat

A. Pasojat e tuberkulozit (B90.-)

Pasojat e tuberkulozit përfshijnë gjendje të përcaktuara si të ndaluara, kuruara, sheruara, inaktive, të vjetra ose të qeta, përveç rastit kur ka fakte të një tuberkulozi aktiv. Nuk përfshin tuberkulozin kronik, i cili duhet të kodohet si një sëmundje infektive aktive.

B. Pasojat e trakomës (B94.0)

Pasojat e trakomës përfshijnë mbetje të trakomës të pershkruara si të sheruara ose inaktive dhe pasoja të tjera të përcaktuara si verbimi, entropioni cikatricial dhe cikatricet konjuktivale, përveç rasteve kur ka fakte të një infeksioni aktiv. Ajo nuk përfshin trakomen aktive, e cila duhet të kodohet si sëmundje infektive aktive.

C. Pasoja të encefalitit viral (B94.1)

Pasojat e encefalitit viral përfshijnë gjendje si të vona efektet e të cilave dalin një vit ose më shumë pas

gjendjes shkaktare. Nuk përfshin encefalitin viral kronik, i cili duhet të kodohet si një sëmundje infektive aktive.

D. Pasoja të sëmundjeve të tjerainfektive dhe parazitike (B94.8)

Pasoja të sëmundjeve të tjera infektive dhe parazitike përfshijnë gjendjet e përcaktuara si të ndaluara, kuruara, inaktive, të vjetra ose të qeta. Pasojat gjithashtu përfshijnë gjendje që dalin një vit ose më shumë pas gjendjeve të klasifikueshme në kategoritë A00-B89, përveç se kur ka fakte të një sëmundje aktive. Ajo nuk duhet të përfshijë sëmundje infektive ose parazitare aktive.

E. Pasojat e rakitizmit (E64.3)

Pasojat e rakitizmit përfshijnë gjendje të cilat përmenden si pasoja ose efekte të vona të rakitizmit, ose rakitizem i meparshëm si shkak i gjendjeve që dalin një vit ose më shumë pas daljes së rakitizmit. Ajo nuk duhet të përfshijë kequshqyerjen kronike ose mungesat ushqimore, të cilat duhet të kodohen si kequshqyerje ose mungesa ushqimore aktuale.

F. Pasojat e sëmundjeve inflamatore të sistemit nervor qendror (G09)

Kjo kategori jep kodimin e gjendjeve pasoja të klasifikueshme në G00.-, G03-G04, G06.- dhe G08. Nuk duhet përdorur për sëmundjet inflamatore kronike të sistemit nervor qendror. Kodoni ato si sëmundje inflamatore aktuale të sistemit nervor qendror.

4.3.7 Instruksione të veçanta mbi kategoritë e tjera të ICD

A. Ethja reumatike me përfshirje të zemrës (I00-I09)

Nëse nuk ka një shprehje që procesi reumatik ishte aktiv në kohën e vdekjes, supozoni aktivitet nëse gjendja e zemrës (përveç se gjendjet fundore dhe endokarditi bakterial) që është përcaktuar si reumatike, ose e thënë që vjen nga ethja reumatik, është përshkruar si akute ose subakute. Në mungesë të një përshkrimi të tillë, termit 'karditi', 'endokarditi', 'sëmundje e zemrës', 'miokarditi' dhe 'perikarditi' duhet të konsiderohet si ose akut nëse intervali nga fillimi është me pak se një vit, ose nëse intervali nuk përmendet, për moshat nën 15 vjeç. 'perikarditi' duhet të konsiderohet si akut në çdo moshë.

B. Pneumonia dhe palëvizshmëria

Kodoni pneumoni në J18.0-18.1 dhe J18.8-J18.9 të raportuar me palëvizshmëri ose lëvizshmëri të kufizuar në J18.2, Pneumoni hipostatike, të papërcaktuara.

C. Vdekjes obstetrikale me shkak të papërcaktuar, Vdekjet obstetrikale 42 ditë-1 vit pas lindjes, pasojat e shkaqeve direkte obstetrike (O95, O96 dhe O97).

Kategorite O95, O96 dhe O97 klasifikojnë vdekjet obstetrike sipas kohës që ka kaluar nga ngjarja obstetrike deri në vdekjen e gruas. Kategoria O95 është për tu përdorur kur gruaja vdes gjatë shtatzënisë, shterzimit, lindjes ose paslindjes dhe vetëm nëse informacioni i siguruar është vdekje 'amtare' ose 'obstetrikale'. Nëse është specifikuar shkak obstetrik i vdekjes, mos përdorni kodin O95 por kodin e kategorisë përkatëse. Kategoria O96 është për tu përdorur për klasifikimin e vdekjeve nga shkaqe obstetrike direkte ose indirekte që ndodhin më shumë se 42 ditë por më pak se 1 vit nga mbarimi i shtatzënisë. Kategoria O97 është përdorur për të klasifikuar vdekjet nga çdo shkak obstetrik direkt që ka ndodhur një vit ose më shumë nga mbarimi i shtatzënisë.

D. Vdekjet perinatale (P00-P96)

Përdorni një kod nga Kapitulli XVI, gjendje të caktuara që dalin në periudhën perinatale, nëse:

- Gjendja është e indeksuar me një kod në Kapitullin XVI;
- Ka një hyrje indeks për gjendjen e përcaktuar si kongjenitale/perinatale porsalindur, dhe kohëzgjatja e gjendjes tregon që gjendja është zhvilluar në periudhën perinatale ose neonatale.

Për disa gjendje të diagnostikuara nën një moshë të të caktuar, supozohet që gjendja ishte kongjenitale, shikoni seksionin në vijim, Keqformime kongjenitale, deformime dhe anomali kromozomale.

Për më tepër, për femijet nën 28 ditësh, supozoni se një gjendje e raportuar është zhvilluar në periudhën perinatale, përveçse kur kohëzgjatja është deklaruar dhe që fillimi ishte pas mbushjes së javës së parë pas lindjes.

Mbani parasysh që disa lloje gjendjesh janë përjashtuar nga Kapitulli XVI, si p.sh.:

- Tetanozi i të porsalindurit (A33)
- Infeksione gonokoksike kongjenitale (A54)
- Sifiliz kongjenital (A50)
- Sëmundja HIV (B20-B24)
- Sëmundje infektive të marra pas lindjes (A00-B99)
- Sëmundje infektive të zorreve (A00-A09)
- Neoplazmat (C00-D48)
- Anemia hemolitike e trashëguar (D55-D58)
- Hipogamaglobulinemia kalimtare e të porsalindurit (D80.7)
- Sëmundjet endokrine, nutricionale dhe metabolike (E00-E90)
- Sëmundje kongjenitale të caktuara të sistemit nervor të klasifikuara në G00-G99
- Kardiomiopatia kongjenitale
- Bllokimi intestinal i klasifikueshem në K56.0-K56.5
- Pemfigus i neonatit dhe sindroma e lekures së djegur stafilokoksike (L00)
- Kapuci i djepit (L21.0)
- Dermatiti i pelenave [pecetes] (L22)
- Keqformime kongjenitale, deformime ose anomali kromozomale (Q00-Q99)
- Fakte laboratorike të virusit të imunodeficiencës njerezore [HIV] (R75)
- Demtim, helmim dhe pasoja të tjera të caktuara të shkaqeve të jashtme (S00-T98)

E. *Keqformime kongjenitale, deformime dhe anomali kromozomale (Q00-Q99)*

Gjendjet e klasifikuara si keqformime kongjenitale, deformime dhe anomali kromozomale (Q00-Q99) duhet të kodohen si të tilla nëse kohëzgjatja e gjendjes tregon që ka ekzistuar që nga lindja, edhe pse gjendja nuk është përcaktuar në certifikatë si kongjenitale.

Për me tepër, gjendjet pasuese duhet të kodohen si kongjenitale në moshat e treguara, nëse nuk ka tregues që ata u fituan pas lindjes.

- Nën një vjeç: aneurizëm, stenoze aortike, atrezi, atrofi e trurit, kist i trurit, deformitet, zhvendosje të organit, keqformim, stenoze pulmonare, sëmundje valvulare e zemrës.
- Nën 4 jave: sëmundje e zemrës NOS, hidrocefali NOS

F. *Komplikacione të kirurgjisë dhe kujdesit mjekesor*

Sa herë që një komplikacion i një procedurë nuk është i indeksuar dhe nuk është një sinonim i një përfshirjeje ose një termi të indeksuar, kodoni një komplikacion të hershëm ose komplikacion mekanik tek T80-T88. Kodoni komplikacionet e vona dhe komplikacione jetëgjata në funksionin e organit në kapitullin e sistemit përkatës.

4.3.8 Përputhja e seksit të pacientit dhe diagnozës

Shumë nga kategoritë e ICD-10 i aplikohen personave të të dy gjinive. Megjithatë, disa sëmundje kanë më shumë gjasa të ndodhin në një gjini më shumë se në tjetren. Një listë e këtyre gjendjeve jepet në Aneksin 7.8

Nëse ka një mosperputhje të dukshme midis seksit të të vdekurit dhe kodit të përzgjedhur si shkak të vdekjes së raportuar në certifikatë, atëherë koduesi duhet të kontrollojë informacinin dhe të sigurohet që nuk ka gabim në raportim.

Ndiqui çdo informacion shtesë të dhënë nga certifikuesi. Nëse del që kodi në fakt ka qenë korrekt, pavaresisht mosperputhjeve, atëherë ky kod duhet mbajtur. Në këto raste mund të jetë e dobishme të mbahet një shënim në statistikat dhe të raportohet që shkak i vdekjes u kontrollua dhe u verifikua që është i saktë dhe është koduar dhe raportuar saktë.

Nëse nuk ka informacion shtesë që mund të sigurohet dhe që shkak i vdekjes është plotësisht i papërputhshëm me gjininë e të vdekurit dhe nëse nuk ka asnjë tregues për ndryshimin e seksit, atëherë përdorni kodin R99, Shkaqe vdekshmërie të tjera dhe të papërcaktuara. Në këto raste, një shënim duhet të shtohet në publikimin zyrtar, që përcakton numrin e rasteve të rregjistruara si R99 për shkak të papërputhshmërisë së gjinisë me shkakun e vdekjes që nuk u arrit të verifikohën.

4.4 Vdekshmëria perinatale: udhëzues për certifikimin dhe

rregullat për kodimin

Me përmirësimin e Formës ndërkombëtare të çertifikatës mjekësore për shkaqet e vdekjes në 2016, rekomandohet që të përdorni një çertifikatë për të gjitha llojet (shikoni Aneksin 7.1). Çertifikata e mëparshme e rekomanduar për shkaqet perinatale duhet zëvendësuar me formën në Aneksin 7.1. nëse për arsye ligjore ose kufizime të tjera, zbatimi i formës në Aneksin 7.1 për vdekjet perinatale vonohet, duhet të ndiqen rregullat si më poshtë:

Informacioni shtesë i përmendur në paragrafet që pasojnë duhet të jetë i dobishëm për monitorimin e vdekjeve perinatale dhe të të porsalindurve të një vendi ose të një rajoni. Megjithatë, ky informacion nuk ka ndikim mbi rezultatet e kodimit sipas ICD-10 dhe duhet atëherë të mblidhet në një seksion të veçantë të çertifikatës së vdekjes.

4.4.1 Çertifikimi i vdekjeve perinatale

Nëse duhet të plotësohet një çertifikatë e veçantë për vdekjet perinatale, në të cilën shkaqet duhen grupuar si më poshtë:

- (a) Sëmundje apo patologjia kryesore në fetusin apo foshnjen
- (b) Sëmundje apo patologji të tjera në fetusin apo foshnjen
- (c) Sëmundja apo patologjia kryesore amtare (maternal) që prek fetusin apo foshnjen
- (d) Sëmundje apo patologji të tjera maternale që prekin fetusin apo foshnjen
- (e) Rrethana të tjera të rëndësishme

Çertifikata duhet të përfshijë detaje të tjera identifikuese si datën dhe kohën përkatëse, si dhe një deklaram nëse foshnja lindi e vdekur apo e gjallë, si dhe detaje të autopsisë.

Për të kryer një analizë të plotë të vdekshmërisë perinatale, janë të nevojshme të dhënat e mëposhtme për nënën dhe foshnjen, dhe kjo duhet përveç informacionit rreth shkaqeve të vdekjes, dhe jo vetëm për vdekjet perinatale por edhe për të gjitha lindjet e gjalla:

Nëna

Data e lindjes

Numri i shtatzënieve të mëparshme: lindje të gjalla / lindje të vdekura / aborte

Data dhe rezultati i shtatzënisë së fundit: lindje e gjallë / lindje e vdekur / abort

Shtatzënia e tanishme:

dita e parë e menstruacioneve të fundit (nëse nuk dihet, vlerësohet në javë në mënyrë të përafërt kohë-zgjatja e shtatzënisë)

kujdesi antenatal – dy apo me shumë vizita: po / jo / nuk dihet

lindja: normale spontane vertex / tjetër (specifiko)

Fëmija

Pesha në lindje në gram

Seksi: djalë / vajzë / i papërcaktuar

Lindje e vetme / binjak i parë / binjak i dytë / tjetër lindje e shumëfishtë

Nëse kemi të bëjmë me lindje të vdekur, kur ka ndodhur vdekja: para lindjes / gjatë

lindjes / nuk dihet

Variabla të tjerë që mund të shfaqen në çertifikatën bazë, përfshijnë detaje të lidhura me personin që asistoi në lindje, si më poshtë: mjek / mami e trajnuar / person tjetër i trajnuar (specifiko) / tjetër (specifiko).

Metoda me të cilën mblidhen të dhënat suplementare do të variojë sipas sistemit të regjistrave civilë që ekzistojnë në vende të ndryshme. Kur ato mund të mblidhen në regjistrat e lindjeve të vdekura apo vdekjeve neonatale të hershme, mund të përdoret një formular i ngjashëm me “Çertifikatën e Shkaqeve të Vdekjes Perinatale” (e treguar më poshtë). Përndryshe, duhen bërë ndryshimet përkatëse (për shembull, duke lidhur regjistrat e lindjes me të vdekjes) për të bashkuar të dhënat shtesë dhe shkaqet e vdekjes.

Kur është e vështirë të ndërtohet një çertifikatë e përbashkët vdekjeje për foshnjat e lindura gjallë apo lindjet e vdekura, problemi mund të zgjidhet me çertifikata të veçanta për lindjet e vdekura dhe vdekjet neonatit të hershëm, duke përfshirë secila prej tyre formatin e rekomanduar për shkaqet e vdekjes

4.4.2 Përshkrimi i shkaqeve të vdekjes

Çertifikata ka pesë seksione për futjen e shkaqeve të vdekjeve perinatale, të renditura nga (a) në (e). Në seksionet (a) dhe (b) duhen futur sëmundjet apo patologjitë e foshnjes ose fetusit, në (a) futet më e rëndësishmja, dhe, nëse ka tjetër, kjo futet në (b). Me termin “më e rëndësishmja” kuptohet patologjia që, në opinionin e çertifikuesit, ka kontribuar më shumë në vdekjen e foshnjes apo fetusit. Mënyra e vdekjes, si p.sh. insuficiencia e zemrës, asfiksia apo anoksia, nuk duhen futur në seksionin (a) veçse nëse ato janë e vetmja patologji e njohur e fetusit apo foshnjes. Kjo është e vërtetë edhe për rastin e prematuritetit.

Në seksionet (c) dhe (d) duhen futur të gjitha sëmundjet apo patologjitë e nënës, të cilat, në opinionin e çertifikuesit, kanë pasur disa efekte të padëshirueshme mbi fetusin apo foshnjën. Sërish, më e rëndësishmja prej tyre duhet futur në seksionin (c) dhe të tjerat, nëse ka, në seksionin (d). Seksioni (e) është për të raportuar çdo lloj rrethane tjetër që ka një lidhje me vdekjen, por që nuk mund të përshkruhet si një sëmundje apo patologji e foshnjes apo nënës, p.sh. lindja pa praninë e një mjeku apo mamie.

Shëmbujt e mëposhtëm ilustrojnë përshkrimin e shkaqeve të vdekjeve për rastet e përzgjedhura.

Shëmbulli 1: Një grua, shtatzënë e mëparëshme të së cilës kanë përfunduar në aborte spontane në javët e 12 dhe të 18, është shtruar në spital kur ishte 24 javëshe, për lindje të parakohëshme. Pati një lindje spontane të një fëmijë 700 g, i cili vdiq gjatë ditës së parë të jetës. Në autopsi, elementi kryesor i gjetur ishte “imaturitet pulmonar”.

Shkaqet e vdekjes perinatale:

- (a) Imaturitet pulmonar
- (b) -----

- (c) Lindje e parakohëshme, shkaku i panjohur
- (d) Abortuese e përsëritur
- (e) -----

Shembulli 2: Një primigravide 26 vjeçare, me një histori ciklesh menstruale të rregullta, i është nënshtruar vizitave rutinë antenatale qysh prej javës së 10-të të shtatzënisë. Në javët e 30-32, u vu re klinikisht ngadalësim rritjes fetale, çka u confirmua në javën e 34. Nuk kishte shkaqe të dukshme me përjashtim të një bakteriurie pa simptoma. Lindja u krye me operacion cesarian dhe lindi një djalë 1600 g. Placenta peshonte 300 g dhe u përshkrua si me infarkt. Pasi një sindromë e vuajtjes respiratore, e cila u përgjigj ndaj trajtimit. Foshnja vdiq papritmas në ditën e tretë. Autopsia zbuloi membrana të përhapura hialine në pulmone dhe hemorragji intraventriculare masive.

Shkaqet e vdekjeve perinatale:

- (a) Hemorragji intraventriculare
- (b) Sindroma e vuajtjes respiratore
Rritje e vonuar fetale
- (c) Insuficiencë placentare
- (d) Bakteriuri në shtatzëni
Prerje cezariane (Seksio sezarea)
- (e) -----

Shembulli 3: Një diabetike e njohur, e cila nuk ishte kontrolluar mirë gjatë shtatzënisë së saj të parë, pati anemi megaloblastike në javën e 32. Lindja u provokua në javën e 38. Si pasojë e një lindjeje spontane lindi një foshnje 3200 g. Foshnja zhvilloi hipoglicemi dhe vdiq ditën e dytë. Autopsia zbuloi një trunkus arterioz.

Shkaqet e vdekjes perinatale:

- (a) Trunkus arterioz
- (b) Hipoglicemi
- (c) Diabet
- (d) Anemi megaloblastike
- (e) -----

Shembulli 4: Një nënë 30 vjeçare e një djali të shëndetshëm 4 vjeçar pati një shtatzëni normale me përjashtim të hidramnios-it. Radiografia në javën e 36 sugjeronte për anencefali. U provokua lindja. Lindi një fetus i vdekur anencefalik 1500 g.

Shkaqet e vdekjes perinatale:

- (a) Anencefali
- (b) -----
- (c) Hidramnios
- (d) -----
- (e) -----

4.4.3 Tabelimi i vdekshmërisë perinatale sipas shkaqeve

Për statistikën e vdekshmërisë perinatale, të përfuara prej formularit të çertifikatës të treguar në dokumentacionin shoqëruar (shiko 4.4.1), do të arrijnë përfitimet maksimale vetëm një analizë e plotë e për të gjitha shkaqet. Kur kjo është e pa-praktikueshme, duhet konsideruar si një minimum i mundshëm analiza e sëmundjes kryesore të fetusit apo foshnjës (pjesa (a)) dhe e patologjisë kryesore amësores (maternal) që prek fetusin apo foshnjën (pjesa (c)) me kryq-tabelim të grupeve të këtyre patologjive. Kur është e nevojshme të zgjidhet vetëm një patologji (për shembull, kur është e nevojshme të inkorporohen vdekjet e neonatit të hershëm në tabelat e vdekjeve vetëm me një shkak, për të gjitha moshat), duhet zgjedhur sëmundja apo patologjia kryesore e fetusit apo foshnjës (pjesa (a)).

4.4.4 Kodimi i shkaqeve të vdekjes

Çdo patologji e futur në seksionet (a), (b), (c) dhe (d) duhet koduar në mënyrë të veçantë. Patologjitë amësores (maternal) që prekin foshnjën apo fetusin, të futura në seksionet (c) dhe (d), duhen koduar në kategoritë P00-P04 dhe këto kode nuk duhen përdorur për seksionet (a) dhe (b). Patologjitë në fetus apo foshnje, të futura në seksionin (a), mund të kodohen në çdo kategori me përjashtim të P00-P04, por do të duhet të kodohen në më të shumtën e rasteve në kategoritë P05-P96 (patologjitë perinatale) ose Q00-Q99 (anomalitë kongjenitale). Vetëm një kod duhet të futet për seksionet (a) dhe (c), por për seksionet (b) dhe (d) duhen futur aq kode sa ç'janë patologjitë e raportuara.

Seksioni (e) është për rishikimin e vdekjeve perinatale individuale dhe nuk do të ketë nevojë normalisht të kodohet. Nëse, sidoqoftë, dëshirohet një analizë statistikore e rrethanave të futura në seksionin (e), disa kategori të përshtatshme mund të ekzistojnë në Kapitujt XX dhe XXI. Nëse jo, përdoruesit do të duhej të ndërtonin sistemin e tyre të kodeve për këtë informacion.

4.4.5 Rregullat e kodimit

Rregullat e përzgjedhjes për vdekshmërinë e përgjithshme nuk përdoren edhe për çertifikatën e vdekjes perinatale. Mund të ngjasë, sidoqoftë, që të ekzistojnë çertifikata të vdekjeve perinatale, në të cilat shkaqet e vdekjes nuk janë futur sipas udhëzimeve të përshkruara më sipër. Kurdoherë që është e mundur, këto çertifikata duhen korrigjuar nga çertifikuesi, por kur edhe kjo nuk është e mundur, duhet të përdoren rregullat e mëposhtme.

Rregulli P1 – Mënyra e vdekjes apo prematuritetit e futur në seksionin (a)

Nëse insuficienca kardiake, asfiksia ose anoksia (çdo patologji në P20.-, P21.-) ose prematuriteti (çdo patologji në P07.-) është futur në seksionin (a) dhe patologjitë e tjera të fetusit apo foshnjës janë futur ose në seksionin (a) ose në seksionin (b), kodo atë që përmendet e para nga këto patologji të tjera, si të kish qenë futur e vetme në seksionin (a), dhe kodo patologjinë e futur në fakt në seksionin (a) si të kish qenë futur në seksionin (b).

<i>Shembulli 1:</i>	I lindur gjallë; vdekja në ditën 4-t	Kodimi
(a)	Prematuritet	Q05.9
(b)	Spina bifida	P07.3
(c)	Insuficiencë placentare	P02.2
(d)	-----	

Prematuriteti kodohet në (b) dhe spina bifida në (a).

<i>Shembulli 2:</i>	I lindur gjallë; vdekja në minutën e 50-të	Kodimi
(a)	Asfiksi e rëndë në lindje Hidrocefalus	Q03.9
(b)	-----	P21.0
(c)	Lindje e obstruktuar	P03.1
(d)	Pre-eklampsia e rëndë	P00.0

Asfiksia e rëndë në lindje kodohet në (b) dhe hidrocefalia në (a).

Rregulli P2 – Dy apo më shumë patologji të futura në seksionet (a) ose (c).

Nëse dy apo më shumë patologji janë futur në seksionin (a) ose seksionin (c), kodo atë që përmendet e para, si të kish qenë futur e vetme në seksionin (a) apo (c), dhe kodo të tjerat si të kishin qenë futur në seksionet (b) apo (d).

<i>Shembulli 3:</i>	Lindur i vdekur; vdekja para fillimit të lindjes	Kodimi
(a)	Malnutricion i rëndë fetal Parakohë Anoksia antepartum	P05.0
(b)	-----	P20.9
(c)	Pre-eklampsia e rëndë Placenta previa	P00.0
(d)	-----	P02.0

Lindje parakohë me malnutricion fetal kodohet në (a) dhe anoksia antepartum në (b); pre-eklampsia e rëndë kodohet në (c) dhe placenta previa në (d).

<i>Shembulli 4:</i>	Lindur i gjallë; vdekja ditën e 2-të	Kodimi
(a)	Hemorragji traumatike subdurale Inhalacion masiv i mekoniumit Anoksi intrauterine	P10.0
(b)	Hypoglicemi Shtatzëni e zgjatur	P24.0 P20.9 P70.4 P08.2
(c)	Lindje me forceps	P03.2
(d)	Pre-eklampsia e rëndë	P00.0

Hemorragjia traumatike subdurale kodohet në (a) dhe patologjitë e tjera të futura në (a) kodohen në (b).

Rregulli P3 – Nuk ka të dhëna në seksionet (a) ose (c).

Nëse nuk ka të dhëna në seksionin (a), por ka patologji të foshnjes apo fetusit në seksionin (b), kodo atë që përmendet e para prej tyre në seksionin (a); nëse nuk ka të dhëna si në seksionin (a) ashtu edhe në (b), ose kodo P95 (vdekje fetale me shkak të paspecifikuar) për lindje të vdekur, ose kodo në P96.9 (patologji që e ka origjinën në periudhën perinatale, e paspecifikuar) për vdekjet neonatale të hershme që duhet përdorur për seksionin (a).

Në mënyrë të ngjashme, nëse nuk ka të dhëna në seksionin (c), por ka të dhëna të lidhura me patologjitë amësore (maternale) në seksionin (d), kodo atë që përmendet e para midis tyre, si të kish qenë futur në seksionin (c); nëse nuk ka të dhëna në asnjërin prej seksioneve (c) ose (d), përdor një kod artificial, p.sh. xxx.x për seksionin (c) për të treguar që nuk është raportuar asnjë patologji amësore (maternale).

<i>Shembulli 5:</i>	Lindur i gjallë; vdekur pas 15 minutash	Kodimi
(a)	-----	P10.4
(b)	Çarje tentoriale Sindroma e vuajtjes respiratore	P22.0
(c)		xxx.x
(d)	-----	
	Çarja tentoriale kodohet në (a); xxx.x kodohet në (c).	

<i>Shembulli 6:</i>	Lindur i gjallë; vdekur pas 2 ditësh	Kodimi
(a)	-----	P95
(b)	-----	
(c)	-----	P00.0
(d)	Eklampsia (hipertension esencial afatgjatë)	
	Shkaku perinatal i paspecifikuar kodohet në (a); eklampsia kodohet në (c).	

Rregulli P4 – Patologjitë e futura në seksionin e gabuar.

Nëse një patologji amësore (maternal) (p.sh. patologjitë në P00-P04) është futur në seksionin (a) ose seksionin (b), ose nëse një patologji e foshnjes apo fetusit është futur në seksionin (c) ose seksionin (d), kodo patologjitë si të kishin qenë futur në seksionin përkatës korrekt.

Nëse një patologji e klasifikueshme si një patologji e fetusit apo e foshnjes, ose një patologji maternale, është futur gabimisht në seksionin (e), kodoje atë si një patologji fetale apo maternale shtesë në përkatësisht seksionin (b) ose (d).

<i>Shembulli 7:</i>	Lindur i vdekur; vdekja pas fillimit të lindjes	Kodimi
(a)	Hipoksi intrauterine e rëndë	P20.9
(b)	Oksipitoposterior persistent	
(c)	-----	P03.1
(d)	-----	P03.2
(e)	Lindje e vështirë me forceps	

Oksipitoposteriori persistent kodohet në (c); lindje e vështirë me forceps kodohet në (d).

4.5. Sëmundshmëria

Në kohën e rishikimit (revizionit) të gjashtë të ICD-së, të adoptuar më 1948, pati mjaft kërkesa prej administratoreve të shëndetit publik, menaxherëve të shërbimeve mjekësore, autoriteteve të mbështetjes sociale dhe kërkuesve të ndryshëm, lidhur me një klasifikim të përshtatshëm për aplikimet e sëmundshmërisë. Në këtë mënyrë, ICD u arrit të bëhej e përshtatshme për grupimin e të dhënave të sëmundshmërisë, përveç përdorimeve të saj tradicionale, dhe ky aspekt i lidhur me sëmundshmërinë ka qenë zgjeruar në rishikimet (revizionet) e mëpasme. Të dhënat lidhur me sëmundshmërinë kanë qenë përdorur gjithmonë e më shumë në formulimin e politikave shëndetësore, në monitorimin e tyre, në epidemiologji, në identifikimin e popullatave në risk dhe në studime klinike (përfshirë studime të shpeshtësisë së hasjes të sëmundjes në grupe të ndryshme shoqërore).

Patologjia që merret në konsideratë për analizën e sëmundshmërisë prej një patologjie-të-vetme është patologjia kryesore e mjekuar (kuruar, trajtuar) apo investiguar (hulumtuar) gjatë episodit përkatës (relevant) të kujdesit shëndetësor. Patologjia kryesore përkufizohet si patologjia, e diagnostikuar në fund të episodit të kujdesit shëndetësor, përgjegjëse në rradhë të parë për nevojën e pacientit për trajtim (mjekim, kurim) apo diagnostikim. Nëse ka më shumë se një patologji të tillë, duhet të zgjidhet ajo për të cilën u përdor më shumë kujdes mjekësor. Nëse nuk është vendosur ndonjë diagnozë, duhet zgjedhur si patologji kryesore simptoma kryesore, problemi kryesor, apo anormaliteti kryesor i gjetur.

Përveç patologjisë kryesore, dokumentacioni duhet të rendisë veçmas, pra ndarasi, kurdoherë që dhe ku është e mundur, probleme apo patologji të tjera të hasura gjatë episodit të kujdesit shëndetësor. Patologjitë e tjera përkufizohen si ato patologji që bashkë-ekzistojnë ose shfaqen gjatë episodit të kujdesit mjekësor dhe influencojnë në menaxhimin e pacientit. Patologjitë e lidhura me një episod tjetër dhe që nuk ndikojnë në episodin e tanishëm nuk duhet të regjistrohen.

Duke e kufizuar analizën në një patologji të vetme për çdo episod, mund të humbasë një pjesë e informacionit të vlefshëm. Rekomandohet që, kur është e mundur, të kryhen kodime dhe analiza për multi-patologji për të plotësuar të dhënat rutinë. Kjo duhet bërë sipas rregullave të vendit përkatës (=rregullave lokale), përderisa nuk janë vendosur rregulla ndërkombëtare. Megjithatë, përvoja në fusha të tjera mund të jenë të dobishme në zhvillimin e skemave të secilit vend (=skemave lokale).

4.5.1 Udhëzime për regjistrimin e informacionit diagnostik për analizën e të dhënave të sëmundshmërisë (vetëm një patologji)

E përgjithshme

Personeli shëndetësor përgjegjës për trajtimin e pacientit duhet të zgjedhë se cila është patologjia kryesore për t'u regjistruar, si dhe patologjitë e tjera për çdo episod kujdesi mjekësor/shëndetësor.

Ky informacion duhet të organizohet në mënyrë sistematike duke përdorur metoda të standardizuara regjistrimi. Një formular i plotësuar në mënyrë korrekte, është thelbësor për një menaxhim të mirë të pacientit dhe është një burim me shumë vlerë për të dhëna epidemiologjike apo të dhëna të tjera statistikore lidhur me kujdesin shëndetësor.

Specificiteti dhe detajet

Çdo dëshmi diagnostike duhet të jetë sa më informative që të jetë e mundur, në mënyrë që të klasifikohet patologjia në kategorinë më specifike të ICD. Shembuj të dëshmive të tilla diagnostike mund të jenë:

- karcinoma me qeliza tranzicionale e trekëndëshit të fshikëzës së urinës
- apendiciti akut me perforim
- katarakti diabetik insulino-vartës
- perikarditi meningokoksik
- kujdesi antenatal (=prenatal, =i paralindjes) për hipertensionin e shkaktuar nga shtatzënia
- diplopia si pasojë e një reaksioni alergjik ndaj mjekimit me antihistaminikë
- osteoartrit i artikulacionit kokso-femoral (=çapokut, kërdhokut, =kokës së femurit) si pasojë e një frakturë të vjetër të tij
- frakturë e qafës së femurit si pasojë e një rënieje në shtëpi
- djegie e gradës së tretë e palmës (pëllëmbës) së dorës.

Diagnoza apo simptoma të pasigurta/paqarta

Nëse nuk ka qenë vendosur ende një diagnozë përfundimtare në fund të episodit të kujdesit mjekësor, atëherë duhet të regjistrohet informacioni që lejon shkallën me të lartë të specificitetit dhe njohurive lidhur me patologjinë që bëri të nevojshëm kujdesin mjekësor. Kjo duhet bërë duke vendosur në formular një simptomë apo problem shëndetësor, dhe jo duke e përcaktuar diagnozën si “e mundshme”, “e dyshuar (suspektuar)”, etj, kur ajo nuk ka qenë vendosur.

Kontakti me shërbimet shëndetësore për arsye të tjera nga sëmundja [illness]

Episodet e kujdesit shëndetësor apo kontakti me shërbimet shëndetësore nuk kufizohet vetëm me trajtimin apo diagnostikimin e një sëmundjeje apo traume. Episodet mund të ndodhin edhe kur dikush pa qenë i sëmurë kërkon ndihmën apo këshillën e mjekut; detajet e rrethanave me rëndësi duhet të shënohen si “patologjia kryesore”. Shembuj të tillë mund të jenë:

- monitorimi i patologjive të trajtuara më parë
- vaksinimi
- trajtimi lidhur me kontraceptivët, kujdesi antenatal dhe postpartum
- ndjekja e personave me risk të rritur si pasojë e historisë vetiake apo familiare
- ekzaminimet e personave të shëndetshëm, p.sh. për qëllime të punës apo emigrimit
- kërkimi i këshillave mjekësore
- kërkesat për këshilla lidhur me mbështetjen sociale
- konsulta për një palë të tretë.

Kapitulli XXI (Faktorët që influencojnë gjendjen shëndetësore dhe kontaktin me shërbimet

shëndetësore) ofron një diapason (gjani) të gjerë të kategorive (Z00-Z99) për klasifikimin e këtyre rrethanave; referimi ndaj këtij kapitulli do të jepte ndihmë lidhur me klasifikimin në kategorinë më të përshtatshme.

Patologjitë e shumëfishta

Kur një episod i kujdesit mjekësor ka të bëjë me më shumë se një patologji të lidhura me njera tjetrën (p.sh. trauma të shumëfishta ose shumë patologji që ndodhin në sëmundjen e HIV), duhet të regjistrohet si “patologjia kryesore” ajo që është dukshëm më e rënda dhe që kërkon më shumë ndihmë mjekësore, ndërkohë që të tjerat duhen raportuar si “patologji të tjera”, e ndjekur kjo nga një listë me patologji. Kur nuk predominon asnjë patologji, duhet të përdoren terma të tilla si “fraktura të shumëfishta” apo “plagë të shumta”, ose ‘sëmundje e HIV që rezulton në infeksione të shumë-fishta’ duhet të regjistrohen si ‘gjendja kryesore’ e pasuar nga lista e gjendjeve. Nëse ka një numer gjendjesh të tilla, ku asnjë nuk predominon, atëherë një term i tillë si ‘dëmtime të shumëfishta’ ose ‘dëmtime shtypese të shumëfishta’ duhet të regjistrohen me vetë.

Patologji si pasojë e shkaqeve të jashtme

Kur regjistrohet një patologji, si p.sh. plagosje, helmim, etj. është e rëndësishme të përshkruhen qartë si natyra e patologjisë ashtu dhe rrethanat që e shkaktuan atë. Për shembull: “frakturë e qafës së femurit e shkaktuar nga rënia si pasojë e rrëshqitjes në një dysHEME të yndyrshme”; “kontuzion cerebral i shkaktuar kur pacienti kish humbur kontrollin e makinës, që goditi një pemë”, “helmim aksidental – pacienti piu dezinfektant që e mori gabimisht për pije”; ose “hipotermi e rëndë – pacienti është rrëzuar në kopshtin e tij, në mot të ftohtë”.

Trajtimi i sekelës

Aty ku një episod i kujdesit është për trajtimin ose hulumtimin e një gjendje/pasojë të mbetur (=sekelë) të një sëmundjeje që nuk është më e pranishme, sekela duhet të përshkruhet plotësisht dhe duhet deklaruar origjina e saj, së bashku me një tregues të qartë që sëmundja origjinale nuk është më e pranishme. Për shembull: “septum nazal i devijuar – frakturë e hundës në fëmijëri”, “kontraktimi i tendinit të Akilit – efekt i vonshëm i një dëmtimi në tendinë”, ose “infertiliteti për shkak të mbylljes së tubave nga një tuberkuloz i vjetër”.

Aty ku janë të pranishme sekela shumëfishte dhe ku trajtimi ose shqyrtimi nuk drejtohet kryesisht në njërin prej tyre, është i pranueshëm një deklaram si “sekela të aksidentit cerebrovaskular” ose “sekela të frakturave shumëfishte”.

4.5.2 Udhëzuesit për kodimin e “gjendjes kryesore” dhe “gjendjeve të tjera”

E përgjithshmeja

“Gjendja kryesore” dhe “gjendjet e tjera” që lidhen me një episod të kujdesit shëndetësor duhet të

kenë qenë regjistruar nga mjeku përgjegjës, dhe prandaj, zakonisht kodimi është i drejtpërdrejtë, derisa gjendja kryesore e deklaruar duhet të pranohet për kodimin dhe përpunimin, vetëm po të mos jetë e qartë që nuk është ndjekur udhëzuesi i dhënë më lart. Kurdoherë që është e mundur, duhet që një regjistrim, me një gjendje kryesore qartësisht kontradiktore ose të regjistruar gabim, duhet të kthehet për sqarim. Në rast mungese të sqarimit, Rregullat MB1 deri në MB5 (Seksioni 4.5.3) do të ndihmojë koduesin të merret me disa nga shkaqet më të zakonshme të regjistrimit të gabuar. Udhëzuesit e dhënë më poshtë janë për t'u përdorur atëherë, kur koduesi mund të jetë i paqartë për sa i takon kodit që duhet përdorur.

Është rekomanduar që 'gjendjet e tjera' në lidhje me një episod të kujdesit duhet të regjistrohen si shtesë e gjendjes kryesore, duke qenë se ky informacion mund të ndihmojë në perzgjedhjen e kodit korrekt të ICD për gjendjen kryesore.

Kode opsionale shtesë

Në udhëzuesin e mëposhtëm, disa herë, për të dhënë më shumë informacion, një kod i preferuar për "gjendjen kryesore" është treguar bashkë me një kod shtesë opsional. Kodi i preferuar tregon "gjendjen kryesore" për analizën një-shkakësore dhe një kod shtesë mund të përfshihet për analizë shumë-shkakësore.

Kodimi i gjendjeve ku zbatohet sistemi i kryqeve [†] dhe i yjeve (yllëzimeve) [*]

Nëse është e zbatueshme, për gjendjen kryesore duhet të përdoren së bashku kodet e kryqeve dhe të yjeve, duke qenë se ata tregojnë dy kalime të ndryshme për një gjendje të vetme.

<i>Shembulli 1:</i>	Gjendja kryesore:	Pneumonia nga fruthi
	Gjendje të tjera:	-----
	Kodo fruthin të komplikuar nga pneumonia (B05.2†) dhe pneumoninë në sëmundjet virale të klasifikuara tjetërkund (J17.1*).	
<i>Shembulli 2:</i>	Gjendja kryesore:	Perikardit tuberkular
	Gjendje të tjera:	-----
	Kodo tuberkulozin e organeve të tjera të specifikuar (A18.8†) dhe perikarditin në sëmundjet bakteriale të klasifikuara gjetiu (I32.0*).	
<i>Shembulli 3:</i>	Gjendja kryesore:	Artriti në sëmundjen Lyme
	Gjendje të tjera:	-----
	Kodo sëmundjen Lyme (A69.2†) dhe artritin në sëmundjen Lyme (M01.2*).	

Kodimi i gjendjeve të dyshuara, simptomave dhe gjetjeve jo-normale, si dhe gjendjeve pa sëmundje të shprehur klinikisht

Në qoftë së periudha e kujdesit shëndetësor ishte për një pacient të shtruar, koduesi duhet të jetë i kujdesshëm për klasifikimin e gjendjes kryesore në Kapitujt XVIII dhe XXI. Nëse në fund të qëndrimit të pacientit në spital nuk është bërë një diagnozë më specifike, ose nëse vërtet kishte sëmundje apo dëmtim të pakodueshëm, atëherë janë të lejueshme kodet nga kapitujt e mësipërm (shih gjithashtu Rregullat MB3 dhe MB5, Seksioni 4.5.3). Kategoritë mund të përdoren normalisht për episodet e tjera të kontaktit me shërbimet shëndetësore.

Në qoftë se pas një episodi të kujdesit shëndetësor, gjendja kryesore mbetet ende e regjistruar si “e dyshimtar (pandehur)”, “e dyshimtë”, etj., dhe nuk ka informacion apo sqarim të mëtejshëm, diagnoza e dyshuar (=suspektuar) duhet të kodohet si diagnozë tanimë e vendosur.

Kategoria Z03.- (Vëzhgimi dhe vlerësimi mjekësor për sëmundje dhe gjendje të dyshimta) zbatohet në diagnozat e dyshimta (=suspektuara) që mund të mos konsiderohen pas vëzhgimit/hulumtimit.

Shembulli 4: Gjendja kryesore: Kolecistit akut i dyshuar (dyshuar)
Gjendje të tjera: -----
Kodo kolecistitin akut (K81.0) si “gjendja kryesore”.

Shembulli 5: Gjendje kryesore: Pranuar për hulumtimin (vëzhgimin) e neoplazmës malinje të dyshuar (dyshuar) të cerviksit (qafës së mitrës) – nuk do të merret në konsideratë
Kodo në vëzhgimin (observimin) për neoplazmën malinje të dyshuar (Z03.1) si “gjendja kryesore”.

Shembulli 6: Gjendja kryesore: Infarkt i miokardit i pa-marrë në konsideratë
Gjendje të tjera: -----
Kodo në vëzhgimin (observimin) për infarkt miokardi të dyshuar (dyshuar) (Z03.4) si “gjendja kryesore”.

Shembulli 7: Gjendja kryesore: Epistaks i rëndë
Gjendje të tjera: -----
Pacient i hospitalizuar për vetëm një ditë. Nuk ka procedurë ose hulumtime (vëzhgime) të raportuara
Kodo epistaksin (R04.0). Kjo është e pranueshme përderisa pacienti ishte dukshëm i pranuar të kishte të bënte vetëm me urgjencën e ngutshme.

Kodimi i gjendjeve shumëfishe

Atje ku gjendjet shumëfishe janë regjistruar në një kategori të titulluar “.... e shumëfishtë”, dhe nuk mbizotëron një gjendje e vetme, kodi për kategorinë “.... e shumëfishtë” duhet të përdoret si kodi i preferuar dhe kodet opsionale shtesë mund të shtohen për gjendjet individuale të listuara. Një kodim i tillë zbatohet kryesisht në gjendjet e shoqëruara me sëmundjen HIV, me dëmtimet dhe sekelat.

Kodimi i kategorive të kombinuara

ICD parashikon kategori të përcaktuara, ku dy gjendje ose një gjendje dhe një proces dytësor shoqëruet mund të paraqiten nga një kod i vetëm. Të tilla kategori të kombinuara duhet të përdoren si gjendje kryesore aty, ku është regjistruar informacion i përshtatshëm. Indeksi Alfabetik tregon se për ku janë parashikuar kombinacione të tilla, në ndarjen “me”, e cila shfaqet menjëherë pas termit kryesues. Dy ose më shumë gjendje të regjistruara nën “gjendja kryesore” mund të lidhen nëse njëra prej tyre mund të shihej si një modifikuese mbiemërore e tjetrës.

Shembulli 8: Gjendja kryesore: Insuficiencë renale
Gjendje të tjera: Sëmundja hipertensive renale

Kodo sëmundjen hipertensive renale me dëmtim renal (I12.0) si “gjendja kryesore”.

Shembulli 9: Gjendja kryesore: Glaukomë sekondare në inflamacion të syrit
Gjendje të tjera: -----

Kodo glaukomën sekondare në inflamacion të syrit (H40.4) si “gjendja kryesore”.

Shembulli 10: Gjendja kryesore: Bllokim intestinal
Gjendje të tjera: Hernie inguinale e majtë

Kodo hernien inguinale të njëanshme ose të paspecifikuar, me bllokim, pa gangrenë (K40.3).

Shembulli 11: Gjendja kryesore: Katarakt. Diabet i varur nga insulina
Gjendje të tjera: Hipertension
Specialiteti: Oftalmologji

Kodo diabetin e varur nga insulina (=insulino-vartës) me komplikacione oftalmike (E10.3†) dhe kataraktin diabetik (H28.0*) si “gjendja kryesore”.

Shembulli 12: Gjendja kryesore: Diabet melitus i pavarur nga insulina
Gjendje të tjera: Hipertension
Artrit reumatoid
Katarakt
Specialiteti: Mjekësi e përgjithshme

Kodo diabetin e pavarur nga insulina (=jo-insulinovartës) pa komplikacione (E11.9) si “gjendja kryesore”. Ki parasysh që në këtë shembull nuk duhet të bëhet lidhja e kataraktit me diabetin, duke qenë se ata nuk janë që të dy të regjistruar nën “gjendja kryesore”.

Kodimi i shkaqeve të jashtme të sëmundshmërisë

Për dëmtime dhe gjendje të tjera për shkak të shkaqeve të jashtme, duhen koduar së bashku natyra e gjendjes dhe rrethanat e shkakut të jashtëm. Kodi i preferuar “gjendje kryesore” duhet të jetë ai, që përshkruan natyrën e gjendjes. Zakonisht, por jo gjithmonë, kjo do të jetë e klasifikueshme në Kapitullin XIX. Kodi nga Kapitulli XX, që tregon shkakun e jashtëm, do të përdoret si një kod shtesë opsional.

Shembulli 13: Gjendja kryesore: Frakturë e qafës së femurit, shkaktuar nga rënia për shkak të pengimit në një rrugë jo të rrafshët
Gjendje të tjera: Shembje (kontuzion) i brrylit dhe krahut

Kodo frakturën e qafës së femurit (S72.0) si “gjendja kryesore”. Kodi i shkakut të jashtëm për rënie në të njëjtin nivel nga rrëshqitja, pengimi apo marrja e këmbëve në rrugë ose superstrada (W01. Vendi i ngjarjes 4), mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Shembulli 14: Gjendja kryesore: Hipotermi e rëndë – pacienti ka rënë në oborr në mot të ftohtë
Gjendje të tjera: Pleqëria

Kodo hipoterminë (T68) si “gjendja kryesore”. Kodi i shkakut të jashtëm për ekspozim ndaj të ftohtës të tepërm natyror në shtëpi (X31.0) mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Shembulli 15: Gjendja kryesore: Diplopia për shkak të reaksionit alergjik ndaj antihistaminës të marrë sipas rekomandimit
Gjendje të tjera: -----

Kodo diplopinë (H53.2) si “gjendja kryesore”. Kodi i shkakut të jashtëm për ilaçet antialergjike dhe antiemetike që shkaktojnë efekte anësore në përdorim terapeutik (Y43.0) mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Shembulli 16: Gjendja kryesore: Hemoglobinuria shkaktuar nga trajnimi për vrapim maratonë (trajnim në rrugë të jashtme në stadium)
Gjendje të tjera: -----

Kodo hemoglobinurinë për shkak të hemolizës nga shkaqe të tjera të jashtme (D59.6) si “gjendja kryesore”. Kodi i shkakut të jashtëm për mbilodhjen dhe lëvizjet kapitëse dhe të përsëritshme në sporte dhe zonat e atletikës (X50.3) mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Kodimi i sekela ve të gjendjeve të përcaktuara

ICD parashikon një numër kategorish të titulluar “Sekela e ... “ (B90-B94, E64.-, E68, G09, I69.-, O97, T90-T98, Y85-Y89), që mund të përdoren për të treguar gjendjet që nuk janë më të pranishme (prezente) si shkak i një problemi të ndodhur gjatë trajtimit ose vëzhgimit (hulumtimit). Megjithatë, kodi i preferuar për “gjendjen kryesore” është kodi për natyrën e vetë sekelës, në të cilën, kodi për “Sekela e ... “ mund të shtohet si një kod shtesë opsional.

Aty ku janë të pranishme një numër sekelash të ndryshme shumë specifike dhe asnjë prej tyre nuk mbizotëron në rreptësinë dhe përdorimin e burimeve për trajtim, është e lejueshme që për përshkrimin “Sekela e ... “ të regjistrohet si “gjendja kryesore”, dhe kjo mund të kodohet më pas në kategorinë e duhur (e përshtatshme). Mbaj parasysh që, që kjo të zbatohet, është e mjaftueshme që gjendja shkakësore të përshkruhet si “e vjetër”, “jo më e pranishme”, etj, ose që gjendja që rezulton të përshkruhet si “efekt i mëvonshëm i ... “, ose “sekela e ... “. Nuk ka interval kohor minimal.

Shembulli 17: Gjendja kryesore: Disfazia nga infarkt i vjetër cerebral
Gjendje të tjera: -----

Kodo disfasinë (R47.0) si “gjendja kryesore”. Kodi për sekela të infarktit cerebral (I69.3) mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Shembulli 18: Gjendja kryesore: Osteoartrit i kofshës për shkak të një frakturë të vjetër nga aksidenti me motor 10 vjet më parë
Gjendje të tjera: -----

Kodo koksartroza të tjera pas-traumatike (M16.5) si “gjendje kryesore”. Kodet për sekela të frakturës së femurit (T93.1) dhe sekela e aksidentit me motor (Y85.0) mund të përdoren si kode shtesë opsionale.

Shembulli 19: Gjendja kryesore: Efekte të mëvonshme të poliomielitit
Gjendje të tjera: -----

Kodo tek sekelat e poliomielitit (B91) si “gjendja kryesore”, duke qenë se nuk ka informacion tjetër në dispozicion.

Kodimi i gjendjeve akute dhe kronike

Atje ku gjendja kryesore është regjistruar njëkohësisht si akute (ose subakute) dhe kronike, dhe ICD parashikon kategori ose nënkategori të veçanta për secilën, por jo për kombinimin, kategoria për gjendjen akute duhet të përdoret si gjendja kryesore e preferuar.

Shembulli 20: Gjendja kryesore: Kolecistit akut dhe kronik
Gjendje të tjera: -----

Kodo kolecistitin akut (K81.0) si “gjendja kryesore”. Kodi për kolecistitin kronik (K81.1) mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

<i>Shembulli 21:</i>	Gjendja kryesore:	Acarim akut i bronkitit obstruktiv kronik
	Gjendje të tjera:	-----

Kodo sëmundjen obstruktive kronike pulmonare me acarim akut (J44.1) si “gjendja kryesore”, duke qenë se ICD parashikon një kod të përshtatshëm për kombinimin.

Kodimi i gjendjeve pas-proceduriale dhe komplikacioneve

Kategoritë janë parashikuar në Kapitullin XIX (T80-T88) për komplikacione të caktuara që lidhen me procedura kirurgjikale dhe të tjera, p.sh. infeksionet e plagëve kirurgjikale, komplikacionet mekanike të pajisjes së vendosur, shok, etj. Më të shumtët e kapitujve të sistemit trupor përmbajnë gjithashtu kategoritë për gjendjet që ndodhin ose si rrjedhojë e procedurave dhe teknikave specifike, ose si rezultat i zhvendosjes së një organi, p.sh. sindromi i limfodemës pas mastektomisë, apo hipotiroidizmi pas rrezatimit. Disa gjendje (p.sh. pneumonia, embolizmi pulmonar), që mund të shfaqen në periudhën pas-proceduriale, nuk konsiderohen si realitete të vetme, prandaj kodohen në mënyrën e zakonshme; por, për të identifikuar marrëdhënien me procedurën, mund të shtohet një kod shtesë opsional nga Y83-Y84.

Në rastet kur gjendjet dhe komplikacionet pas-proceduriale janë të regjistruara si gjendje kryesore, për zgjedhjen e kodit korrekt, është thelbësor referimi tek modifikuesit ose cilësuesit në Indeks in Alfabetik.

<i>Shembulli 22:</i>	Gjendja kryesore:	Hipotiroidizëm që nga tiroidektomia e kryer 1 vit më parë
	Gjendje të tjera:	-----
	Specialiteti:	Mjekësi e përgjithshme

Kodo hipotiroidizmin paskirurgjikal (postkirurgjikal) (E89.0) si “gjendja kryesore”.

<i>Shembulli 23:</i>	Gjendja kryesore:	Hemorragji e tepërt pas heqjes së dhëmbit
	Gjendje të tjera:	Dhembje
	Specialiteti:	Stomatologji (Dentistri)

Kodo hemorragjinë që rezulton nga një procedurë (T81.0) si “gjendja kryesore”.

<i>Shembulli 24:</i>	Gjendja kryesore:	Psikozë post-operative pas kirurgjisë plastike
	Gjendje të tjera:	-----
	Specialiteti:	Psikiatri

Kodo psikozën (F09) si “gjendja kryesore” dhe plotësoje me Y83.8 (procedura të tjera kirurgjikale të specifikuara [si shkak i reagimit jonormal të pacientit]) për të treguar marrëdhënien pas-proceduriale (postproceduriale).

4.5.3 Rregullat për rizgjedhjen kur gjendja kryesore nuk është regjistruar saktësisht

Mjeku përgjegjës për kujdesin shëndetësor tregon "gjendjen kryesore" që do kodohet, dhe normalisht, kjo duhet të pranohet për subjekt kodimi në udhëzuesit e mësipërm dhe në shënimet specifike të kapitullit në Seksionin 4.4.4. Megjithatë, rrethana të caktuara ose vlefshmëria e informacioneve të tjera mund të tregojnë që mjeku përgjegjës për kujdesin shëndetësor nuk ka ndjekur procedurën e saktë. Nëse nuk është e mundur të marrim sqarim nga mjeku i kujdesit shëndetësor, mund të zbatohet një nga rregullat e mëposhtëm dhe rizgjidhet "gjendja kryesore".

Rregullat për rizgjedhjen e gjendjes kryesore

Rregulli MB1 – Gjendje minore e regjistruar si "gjendja kryesore", gjendje më domethënëse e regjistruar si "gjendje tjetër"

Atje ku një gjendje minore ose e vjetër, ose një problem i rastësishëm, është regjistruar si "gjendja kryesore", dhe një gjendje më domethënëse, që lidhet me trajtimin e dhënë dhe/ose specialiteti që kujdesej për pacientin, është regjistruar si një "gjendje tjetër", rizgjidh këtë të fundit si "gjendja kryesore".

Rregulli MB2 – Disa gjendje të regjistruara si "gjendja kryesore"

Në qoftë se disa gjendje që nuk mund të kodohen së bashku janë të regjistruara si "gjendja kryesore", dhe hollësi të tjera në regjistrim (dokumentacion) tregojnë (përtheksojnë) njëri prej tyre si "gjendja kryesore" për të cilën pacienti ka marrë kujdesin mjekësor, zgjidh pikërisht atë gjendje. Përndryshe, zgjidh gjendjen e përmendur e para.

Rregulli MB3 – Gjendja e regjistruar si "gjendja kryesore" paraqet faktikisht simptomë të gjendjes së diagnostikuar dhe trajtuar (mjekuar)

Nëse një simptomë ose shenjë (zakonisht e klasifikueshme në Kapitullin XVIII), ose një problem i klasifikueshëm në Kapitullin XXI, është regjistruar si "gjendja kryesore" dhe kjo është dukshëm shenja prezantuese, simptoma ose problemi i një gjendje të diagnostikuar të regjistruar diku tjetër dhe kujdesi ishte dhënë për të fundit, rizgjidh gjendjen e diagnostikuar si "gjendja kryesore".

Rregulli MB4 – Specificiteti

Atje ku diagnoza e regjistruar si "gjendja kryesore" përshkruan një gjendje në terma të përgjithshëm, dhe një term që jep informacion më të saktë mbi vend-ndodhjen dhe natyrën e gjendjes është regjistruar diku tjetër, rizgjidh këtë të fundit si "gjendja kryesore".

Rregulli MB5 – Diagnozat kryesore alternative

Atje ku një simptomë ose shenjë është regjistruar si "gjendja kryesore" me një indikacion që mund të jetë për shkak të një gjendje ose një tjetre, zgjidh simptomën si "gjendje kryesore". Atje ku dy ose më shumë gjendje janë regjistruar si opsione diagnostike për "gjendje kryesore", zgjidh gjendjen e regjistruar e para.

Shembuj të zbatimit të rregullave për rizgjedhjen e gjendjes kryesore

Rregulli MB1 – Gjendje minore e regjistruar si "gjendja kryesore", gjendje më domethënëse e regjistruar si "gjendje tjetër"

Atje ku një gjendje minore ose e vjetër, ose një problem i rastësishëm, është regjistruar si "gjendja kryesore", dhe një gjendje më domethënëse, që lidhet me trajtimin e dhënë dhe/ose specialiteti që kujdesej për pacientin është regjistruar si një "gjendje tjetër", rizgjidh këtë të fundit si "gjendja kryesore".

Shembulli 1:

Gjendja kryesore:	Sinuzit akut
Gjendje të tjera:	Karcinoma e endocerviksit Hipertension Pacienti në spital për tri javë
Procedura:	Histerektomi totale
Specialiteti:	Gjinekologji
Rizgjidh karcinomën e endocerviksit si "gjendja kryesore" dhe kodoje në C53.0.	

Shembulli 2:

Gjendja kryesore:	Artrit reumatoid
Gjendje të tjera:	Diabet melitus Hernia femorale e bllokuar Arteriosklerozë e përhapur Pacienti në spital për dy javë
Procedura:	Herniorrafi
Specialiteti:	Kirurgji
Rizgjidh hernien femorale të bllokuar si "gjendja kryesore" dhe kodoje në K41.3.	

Shembulli 3:

Gjendja kryesore:	Epilepsi
Gjendje të tjera:	Otomykozë
Specialiteti:	Vesh, hundë dhe grykë (=Otorinolaringologji)
Rizgjidh otomykozën si "gjendja kryesore" dhe kodoje në B36.9† dhe H62.2*.	

Shembulli 4:

Gjendja kryesore:	Insuficiencë kongjестive e zemrës
Gjendje të tjera:	Frakturë e qafës së femurit për shkak të rënies nga krevati gjatë qëndrimit në spital Pacienti në spital për katër javë
Procedura:	Fiksim i brendshëm i frakturës

Specialiteti: Mjekësi interne për 1 javë, pastaj transferim në kirurgjinë ortopedike për trajtim të frakturës
 Rizgjidh frakturën e qafës së femurit si "gjendja kryesore" dhe kodoje në S72.0.

Shembulli 5:

Gjendja kryesore: Karies dentar
 Gjendje të tjera: Stenozë mitrale reumatike
 Proçedura: Shkulje dentare
 Specialiteti: Stomatologji (Dentistri)

Zgjidh kariesin dentar si "gjendja kryesore" dhe kodoje në K02.9. Rregulli MB1 nuk zbatohet. Megjithatë kariesi dentar mund të konsiderohet si një gjendje minore dhe stenozë mitrale reumatike si një gjendje më domethënëse, kjo e fundit nuk ishte gjendja e trajtuar gjatë episodit të kujdesit.

Rregulli MB2 – Disa gjendje të regjistruara si "gjendja kryesore"

Në qoftë se disa gjendje që nuk mund të kodohen së bashku janë të regjistruara si "gjendja kryesore", dhe hollësi të tjera në regjistrim (dokumentacion) tregojnë (përtheksojnë) njëri prej tyre si "gjendja kryesore" për të cilën pacienti ka marrë kujdesin mjekësor, zgjidh pikërisht atë gjendje. Përndryshe, zgjidh gjendjen e përmendur e para.

Shënim: Shih gjithashtu 4.5.2, kodimi i gjendjes shumëfishe dhe kodimi i kategorive kombinuere.

Shembulli 6:

Gjendja kryesore: Katarakt
 Meningit stafilokoksik
 Sëmundje ishemike e zemrës
 Gjendje të tjera: -----
 Pacienti në spital për pesë javë
 Specialiteti: Neurologji

Zgjidh meningitin stafilokoksik si "gjendja kryesore" dhe kodoje në G00.3.

Shembulli 7:

Gjendja kryesore: Bronkit obstruktiv kronik
 Hipertrofi e prostatës
 Psoriasis vulgaris

Pacient ambulator në kujdesin e një dermatologu

Zgjidh psoriazën vulgare si "gjendja kryesore" dhe kodoje në L40.0.

Shembulli 8:

Gjendja kryesore: Stenozë mitrale
 Bronkit akut
 Artrit Reumatoid
 Gjendje të tjera: -----
 Specialiteti: Mjekësi e përgjithshme

Nuk ka informacion mbi terapinë

Zgjidh stenozen mitrale, gjendjen e përmendur e para, si "gjendja kryesore" dhe kodoje në I05.0.

Shembulli 9:

Gjendja kryesore:	Gastrit kronik Malinjitet sekondar në noduset limfatike aksilare Karcinomë e gjirit
Gjendje të tjera:	-----
Procedura:	Mastektomi

Zgjidh neoplazmën malinje të gjirit si "gjendja kryesore" dhe kodoje në C50.9.

Shembulli 10:

Gjendja kryesore:	Rupturë (shkëputje) premature e membranës Shfaqje e gojëzës Anemi
Gjendje të tjera:	-----
Procedura:	Lindje spontane

Zgjidh rupturën (shkëputjen) premature të membranës, gjendje kjo e përmendur e para, si "gjendja kryesore", dhe kodoje në O42.9.

Rregulli MB3 – Gjendja e regjistruar si "gjendja kryesore" paraqet faktikisht simptomë të gjendjes së diagnostikuar dhe trajtuar (mjekuar)

Nëse një simptomë ose shenjë (zakonisht e klasifikueshme në Kapitullin XVIII), ose një problem i klasifikueshëm në Kapitullin XXI, është regjistruar si "gjendja kryesore" dhe kjo është dukshëm shenja prezantuese, simptoma ose problemi i një gjendje të diagnostikuar të regjistruar diku tjetër dhe kujdesi ishte dhënë për të fundit, rizgjidh gjendjen e diagnostikuar si "gjendja kryesore".

Shembulli 11:

Gjendja kryesore:	Hematuria
Gjendje të tjera:	Variçe të venave të këmbëve Papiloma e murit të prapmë të fshikëzës së urinës
Trajtimi:	Ekscizion diatermik i papilomës
Specialiteti:	Urologji

Rizgjidh papilomën e murit të prapmë të fshikëzës së urinës si "gjendja kryesore" dhe kodoje në D41.4.

Shembulli 12:

Gjendja kryesore:	Koma
Gjendje të tjera:	Sëmundja ishemike e zemrës Otosklerozë Diabet melitus i varur nga insulina
Specialiteti:	Endokrinologji

Kujdesi: Vendosja e dozës së saktë të insulinës

Rizgjidh diabetin melitus i varur nga insulina si "gjendja kryesore" dhe kodoje në E10.0. Informacioni në dispozicion tregon që koma ishte për shkak të diabetit melitus dhe koma është konsideruar si modifikues i kodimit.

Shembulli 13: Gjendja kryesore: Dhembje abdominale
Gjendje të tjera: Apendisit akut
Procedura: Apendektomi

Rizgjidh apendisitin akut si "gjendja kryesore" dhe kodoje në K35.9.

Shembulli 14: Gjendja kryesore: Konvulsione febrile
Gjendje të tjera: Anemia
Nuk ka informacion mbi terapinë

Prano konvulsionet febrile si "gjendja kryesore" dhe kodohje në R56.0. Rregulli MB3 nuk zbatohet duke qenë se "gjendja kryesore", ashtu si është raportuar, nuk është një simptom prezantues i gjendjes tjetër të raportuar.

Rregulli MB4 – Specificiteti

Atje ku diagnoza e regjistruar si "gjendja kryesore" përshkruan një gjendje në terma të përgjithshëm, dhe një term që jep informacion më të saktë mbi vend-ndodhjen dhe natyrën e gjendjes është regjistruar diku tjetër, rizgjidh këtë të fundit si "gjendja kryesore".

Shembulli 15: Gjendja kryesore: Aksident cerebrovaskular
Gjendje të tjera: Diabet melitus
Hipertension
Hemorragji cerebrale

Rizgjidh hemorragjinë cerebrale si "gjendja kryesore" dhe kodoje në I61.9.

Shembulli 16: Gjendja kryesore: Sëmundje e lindur (kongjenitale) e zemrës
Gjendje të tjera: Difekt ventrikular septal (=i septumit ventrikular)

Rizgjidh difektin ventrikular septal si "gjendja kryesore" dhe kodoje në Q21.0.

Shembulli 17: Gjendja kryesore: Enterit
Gjendje të tjera: Sëmundja Crohn e ileumit

Rizgjidh sëmundjen Crohn të ileumit si "gjendja kryesore" dhe kodoje në K50.0.

Shembulli 18: Gjendja kryesore: Distocia

Gjendje të tjera:	Fetus hidrocefalik Distres fetal
Procedura:	Seksio Çezarian

Rizgjidh mbylljen e rrugëve të lindjes për shkak të anormaliteteve të tjera të fetusit si "gjendja kryesore" dhe kodoje në O66.3.

Rregulli MB5 – Diagnozat kryesore alternative

Atje ku një simptomë ose shenjë është regjistruar si "gjendja kryesore" me një indikacion që mund të jetë për shkak të një gjendje ose një tjetre, zgjidh simptomën si "gjendje kryesore". Atje ku dy ose më shumë gjendje janë regjistruar si opsione diagnostike për "gjendje kryesore", zgjidh gjendjen e regjistruar e para.

Shembulli 19: Gjendja kryesore: Dhembje kokë për shkak ose të stresit dhe tensionit ose të sinuzitit akut
Gjendje të tjera: -----

Zgjidh dhembjen e kokës si "gjendja kryesore" dhe kodoje në R51.

Shembulli 20: Gjendja kryesore: Kolecistit akut ose pankreatit akut
Gjendje të tjera: -----

Zgjidh kolecistitin akut si "gjendja kryesore" dhe kodoje në K81.0.

Shembulli 21: Gjendja kryesore: Gastroenterit për shkak të infeksionit ose helmimit nga ushqimi (intoksikacion alimentar)
Gjendje të tjera: -----

Zgjidh gastroenteritin infektiv si "gjendja kryesore" dhe kodoje në A09.

4.5.4 Shënime për kapituj specifikë

Më poshtë (në vijim) është dhënë udhëzues për kapituj specifikë, pikërisht atje ku mund të hasen probleme në zgjedhjen e kodeve të preferuara "gjendje kryesore". Udhëzuesit e përgjithshëm dhe rregullat paraprirës zbatohen në gjithë kapitujt, veç nëse një shënim specifik kapitulli deklaron ndryshe.

Kapitulli I: Sëmundje infektive dhe parazitare të përcaktuara

B20-B24 Sëmundja e virusit të imunodeficiencës humane [HIV]

Një pacient me një sistem imun të komprometuar për shkak të sëmundjes së virusit HIV mundet disa herë të kërkojë trajtim gjatë të njëjtit episod të kujdesit për më shumë se një sëmundje, për shembull

infeksionet mykobakteriale dhe nga citomegalovirus. Kategoritë dhe nënkategoritë janë parashikuar në këtë bllok për sëmundjen HIV me sëmundje të tjera të ndryshme rezultante. Kodo nënkategorinë e përshtatshme për "gjendjen kryesore" siç është zgjedhur nga mjeku i kujdesit shëndetësor.

Atje ku "gjendja kryesore" ka qenë regjistruar si sëmundja HIV me sëmundje shoqëruese të shumëfishta, duhet të kodohet nënkategoria e përshtatshme .7 nga B20-B22. Gjendjet e klasifikueshme në dy ose më shumë nënkategori të së njëjtës kategori duhet të kodohet në nënkategorinë .7 të kategorisë përkatëse (p.sh. B20 ose B21). Nënkategoria B22.7 duhet të përdoret kur janë të pranishme gjendjet e klasifikueshme në dy ose më shumë kategori nga B20-B22. Nëse dëshirohet, për të specifikuar gjendjet individuale të listuara, mund të përdoren kodet shtesë nga brenda bllokut B20-B24.

Në ato raste të rralla kur gjendja shoqëruese paralajmëron dukshëm infeksionin HIV, kombinimi nuk duhet të kodohet dhe duhen ndjekur rregullat e zgjedhjes.

Shembulli 1: Gjendja kryesore: Sëmundja HIV dhe sarkoma Kaposi
Gjendje të tjera: -----

Kodo sëmundjen HIV që rezulton në sarkoma Kaposi (B21.0).

Shembulli 2: Gjendja kryesore: Toksoplazmozë dhe kriptokozë në pacientin me HIV
Gjendje të tjera: -----

Kodo sëmundjen HIV që rezulton në infeksione të shumëfishta (B20.7). Në qoftë se dëshirohet, kodet B20.8 (sëmundja HIV që rezulton në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare) dhe B20.5 (sëmundja HIV që rezulton në mykoza të tjera) mund të përdoren si kode shtesë.

Shembulli 3: Gjendje kryesore: Sëmundja HIV me pneumoni nga *Pneumocystis carinii*, limfoma Burkitt dhe kandidiazë orale
Gjendje të tjera: -----

Kodo sëmundjen HIV që rezulton në sëmundje të shumëfishta (B22.7). Në qoftë se dëshirohet, mund të përdoren kodet shtesë B20.6 (sëmundja HIV që rezulton në pneumoni nga *Pneumocystis carinii*), B21.1 (sëmundja HIV që rezulton në limfoma Burkitt) dhe B20.4 (sëmundja HIV që rezulton në kandidiazë).

Nënkategoritë në B20-B23 janë të vetmet kode opsionale me katër-karaktere për vendet që përdorin versionin me katër-karaktere të ICD-10. Atje ku nuk është e dëshirueshme që të përdoren këto nënkategori opsionale me katër-karaktere, duhet që kodet nga diku tjetër në klasifikim të përdoren si kode shtesë për të identifikuar gjendjet rezultante specifike. Në shembullin 1 të mësipër, "gjendja kryesore" do të kodohej në B21 (sëmundja HIV që rezulton në neoplazëm malinje). Kodi C46.9 (sarkoma Kaposi) do të përdorej si një kod shtesë. Në shembullin 2, "gjendja kryesore" do të kodohej në B20 (sëmundja HIV që rezulton në sëmundje të tjera infektive dhe parazitare). Kodet B58.9

(Toksoplazmozë, e paspecifikuar) dhe B45.9 (Kriptokokozë, e paspecifikuar) do të përdoren si kode shtesë.

Përdorimi i nënkategorive me katër-karaktere të B20-B23 apo të kodimit shkak i shumëfishtë për të identifikuar gjendjet specifike, është vendim i politikë-bërjes (apo vendim-marrjes), që duhet bërë në kohën kur zbatohet (implementohet) ICD-10 në praktikë.

B90-B94 Sekelat e sëmundjeve infektive dhe parazitare

Në qoftë se natyra e gjendjes mbetëse (reziduale) është regjistruar, këto kode nuk përdoren si kode të preferuar për "gjendje kryesore". Kur kodohet gjendja mbetëse (reziduale), kodet B90-B94 mund të përdoren si kode opsionale shtesë (shih 4.5.2, Kodimi i sekela të gjendjeve të caktuara).

B95-B97 Agjentët bakterialë, agentët viralë dhe agentë të tjerë infeksiozë (infektivë)

Këto kode nuk përdoren si kode të "gjendjes kryesore". Kategoritë janë parashikuar për përdorim opsional si kode shtesë për identifikimin e agjentëve infektivë në sëmundjet e klasifikuara jashtë Kapitullit I. Infeksionet e vend-ndodhjeve të paspecifikuara, të shkaktuara prej këtyre agjentëve, janë klasifikuar diku në Kapitullin I.

Shembulli 4: Gjendja kryesore: Cistit akut për shkak të *E. coli*
Gjendje të tjera: -----

Kodo cistitin akut (N30.0) si "gjendja kryesore"; B96.2 (*E. coli* si shkak i sëmundjeve të klasifikuara në kapituj të tjerë) mund të përdoret si një kod shtesë opsional.

Shembulli 5: Gjendja kryesore: Infeksion bakterial
Gjendje të tjera: -----

Kodo infeksionin bakterial, i paspecifikuar (A49.9), si "gjendja kryesore", jo në një kod nga B95-B97.

Kapitulli II: Neoplazmat

Kur kodohen neoplazmat, referoju shënimeve që paraqesin Kapitullin II në Vëllimin 1 dhe hyrjes së Indeksit Alfabetik (Vëllimi 3) lidhur me caktimin e kodeve dhe përdorimin e përshkrimeve morfologjike.

Një neoplazëm, qoftë parësore apo metastatike, që është fokusi i kujdesit gjatë një episodi përkatës të kujdesit shëndetësor, duhet të regjistrohet dhe kodohet si "gjendja kryesore". Kur "gjendja kryesore", siq është regjistruar nga mjeku i kujdesit shëndetësor, është një neoplazëm primare që nuk është më e pranishme (është hequr gjatë një episodi të mëparshëm të kujdesit), kodo si "gjendje kryesore" neoplazmën e vend-ndodhjes sekondare (sajtit sekondar), komplikimin aktual, ose rrethanën e përshtatshme të kodueshme në Kapitullin XXI (shih Seksionin 4.4.1, 'Kontakti me shërbimet

shëndetësore për arsye të tjera nga sëmundja [*illness*]), që ishte fokusi i trajtimit ose vëzhgimit gjatë episodit aktual të kujdesit. Një kod i përshtatshëm nga Kapitulli XXI për histori personale të neoplazmës mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Shembulli 6:

Gjendja kryesore:	Karcinoma e prostatës
Gjendje të tjera:	Bronkit kronik
Procedura:	Prostatektomi

Kodo neoplazmën malinje të prostatës (C61) si "gjendja kryesore".

Shembulli 7:

Gjendja kryesore:	Karcinoma e gjirit – e hequr dy vjet më parë
Gjendje të tjera:	Karcinoma sekondare në mushkëri
Procedura:	Bronkoskopi me biopsi

Kodo neoplazmën malinje sekondare të mushkërive (C78.0) si "gjendja kryesore". Z85.3 (Historia personale e neoplazmës malinje të gjirit) mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Shembulli 8:

Gjendja kryesore:	Kancer i vezikës urinare i hequr më parë – pranuar për ndjekje me cistoskop
Gjendje të tjera:	-----
Procedura:	Cistoskopi

Kodo ekzaminimin në ndjekje (follow-up) me cistoskop pas ndërhyrjes kirurgjikale për neoplazmën malinje (Z08.0) si "gjendja kryesore". Z85.5 (Historia personale e neoplazmës malinje të traktit urinar) mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

C79.9 Neoplazëm malinje dytësore, vendi i papërcaktuar

C79.9 duhet të përdoret për 'gjendje kryesore' vetëm kur malinjiteti është përshkruar si 'karcinomatoze e përhapur' ose 'malinjitet i përhapur' (ose term i ngjashëm siç përshkruhet në listën përfshirëse të C79.9) dhe vendet përkatëse nuk janë të dokumentuara.

C80 Neoplazëm malinje pa specifikim të vend-ndodhjes

C80.0 Neoplazëm malinje, vendi parësor i panjohur, kështu e shprehur

C80.9 Neoplazëm malinje, vendi parësor i papërcaktuar

C80 duhet të përdoret për kodimin "gjendja kryesore" vetëm kur mjeku i kujdesit shëndetësor ka regjistruar qartazi neoplazmën si të një vendi parësor të panjohur ose të papërcaktuar, që mendohet të jetë parësore.

C97 Neoplazëm malinje e vend-ndodhjeve të pavarura (parësore) të shumëfishta

C97 duhet të përdoret vetëm kur mjeku i kujdesit shëndetësor regjistron si "gjendje kryesore" dy ose më shumë neoplazma malinje primare të pavarura, ku asnjë prej të cilave nuk mbizotëron. Për të identifikuar neoplazmat malinje individuale të listuara, mund të përdoren kodet shtesë.

Shembulli 9: Gjendja kryesore: Karcinomatozë
 Gjendje të tjera: -----

Kodo neoplazmën malinje pa specifikim të sajtit (vend-ndodhjes) (C80).

Shembulli 10: Gjendja kryesore: Mieloma shumëfishe dhe adenokarcinoma primare e prostatës

Kodo neoplazmat malinje të sajteve (vendndodjeve) të pavarura (primare) të shumëfishta (C97). C90.0 (Mieloma shumëfishe) dhe C61 (Neoplazëm malinje e prostatës) mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

Kapitulli III: Sëmundjet e gjakut dhe organeve gjak-formuese dhe çrregullime të caktuara që përfshijnë mekanizmin imunitar

Gjendje të caktuara të klasifikueshme në këtë kapitull mund të rezultojnë nga barnat ose shkaqe të tjera të jashtme. Kodet nga Kapitulli XX mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

Shembulli 11: Gjendja kryesore: Anemia nga deficienca e folatit trimetoprim-të-induktuar
 Gjendje të tjera: -----

Kodo aneminë nga nga deficienca e folatit trimetoprim-të-induktuar (D52.1) si "gjendja kryesore". Y41.2 (Antimalarikët dhe barnat që veprojnë në protozoarë të tjerë të gjakut duke shkaktuar efekte anësore në përdorim terapeutik) mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Kapitulli IV: Sëmundjet endokrine, të ushqyerjes dhe metabolike

Gjendje të caktuara të klasifikueshme në këtë kapitull mund të rezultojnë nga barnat ose shkaqe të tjera të jashtme. Kodet nga Kapitulli XX mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

E10-E14 Diabetes melitus

Në kodimin e "gjendjes kryesore", zgjedhja e një nënkategorie të përshtatshme nga lista që zbatohet

në të gjitha këto kategori duhet të bazohet në "gjendjen kryesore" siç është regjistruar nga mjeku i kujdesit shëndetësor. Nënkatëgoria .7 duhet të përdoret si kod "gjendja kryesore" vetëm kur komplikacionet e shumëfishta të diabetit kanë qenë regjistruar si "gjendje kryesore" pa preferencë për ndonjë komplikacion. Kodet për çdo komplikacion individual të listuar mund të shtohen si kode opsionale shtesë.

Shembulli 12: Gjendja kryesore: Insuficiencë renale për shkak të glomerulonefrozës diabetike

Kodo diabetin melitus të paspecifikuar me komplikacione renale (E14.2† dhe N08.3*).

Shembulli 13: Gjendja kryesore: Diabetik i varur nga insulina me nefropati, gangrenë dhe katarakte
Gjendje të tjera: -----

Kodo diabetin melitus i varur nga insulina me komplikacione të shumëfishta (E10.7). Kodet E10.2† dhe N08.3* (Diabet i varur nga insulina me nefropati), E10.5 (Diabet i varur nga insulina me komplikacione periferike cirkulatore (=të sistemit të qarkullimit të gjakut)), dhe E10.3† dhe H28.0* (Diabet i varur nga insulina me katarakt) mund të shtohen si kode opsionale shtesë për të identifikuar komplikacionet individuale.

E34.0 Sindromi karcinoid

Ky kod nuk është për t'u përdorur si kod i preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se është regjistruar një tumor karcinoid, vetën nëse episodi i kujdesit ka qenë drejtuar kryesisht tek vetë sindromi endokrin. Kur kodohet tumori, kodi E34.0 mund të përdoret si një kod opsional shtesë për të identifikuar aktivitetin funksional.

E64.- Sekelat e kequshqyerjes dhe mungesave të tjera nutricionale

E68 Sekelat e mbiushqyerjes

Këto kode nuk janë për t'u përdorur si kode të preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se është regjistruar natyra e gjendjes mbetëse (reziduale). Kur kodohet gjendja mbetëse, kodi E64.- ose E68 mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Kapitulli V: Çrregullimet mendore dhe të sjelljes

Përkufizimet e kategorive dhe nënkategorive në këtë Kapitull janë parashikuar të ndihmojnë mjekun e kujdesit shëndetësor në vendosjen e shenjave (=etiketimeve) diagnostike; ato nuk duhet të përdoren nga koduesit. Kodi "gjendje kryesore" duhet të caktohet në bazë të diagnozës së regjistruar nga mjeku, edhe nëse duket të jetë një konflikt midis gjendjes siç është regjistruar dhe përkufizimit. Në disa kategori ka kushte për kode opsionale shtesë.

Kapitulli VI: Sëmundjet e sistemit nervor

Gjendje të caktuara të klasifikueshme në këtë Kapitull mund të rezultojnë nga efektet e barnave ose shkaqeve të tjerë të jashtëm. Kodet nga Kapitulli XX mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

G09 Sekelat e sëmundjeve inflamatore të sistemit nervor qendror

Ky kod nuk duhet të përdoret si kod i preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se natyra e gjendjes mbetëse (reziduale) është e regjistruar. Kur kodohet gjendja mbetëse (reziduale), G09 mund të përdoret si një kod opsional shtesë. Ki parasysh që sekelat e kategorive G01*, G02*, G05* dhe G07* nuk duhen caktuar në G09, por më mirë në kategoritë e krijuara për sekelat e kushtit kryesor (gjendjes/patologjisë kryesore), p.sh. B90-B94. Nëse nuk ka kategori të sekels për kushtin kryesor (gjendjen/patologjinë kryesore), kodo në vetë kushtin kryesor (gjendjen/patologjinë kryesore).

Shembulli 14: Gjendja kryesore: Shurdhëria për shkak të meningitit tuberkular
Specialiteti: Klinika e të folurit dhe të dëgjuarit

Kodo humbjen e dëgjimit, e paspecifikuar (H91.9) si "gjendja kryesore". B90.0 (Sekelat e tuberkulozit të sistemit nervor qendror) mund të përdoren si një kod opsional shtesë.

Shembulli 15: Gjendja kryesore: Epilepsi për shkak të abscesit të vjetër në tru
Specialiteti: Neurologji

Kodo epilepsinë, e paspecifikuar (G40.9) si "gjendja kryesore". G09 (Sekelat e sëmundjeve inflamatore të sistemit nervor qendror) mund të përdoren si një kod opsional shtesë.

Shembulli 16: Gjendja kryesore: Vonesë e lehtë mendore pas encefalitit pas-vaksinimit (pas-vaksinor)
Specialiteti: Psikiatri

Kodo vonesën e lehtë mendore (F70.9) si "gjendja kryesore". G09 (Sekelat e sëmundjeve inflamatore të sistemit nervor qendror) mund të përdoren si një kod opsional shtesë.

G81-G83 Sindromat paralitike

Këto kode nuk duhet të përdoren si kode të preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se një shkak aktual është regjistruar, veç nëse episodi i kujdesit ka qenë kryesisht për vetë paralizën. Kur kodohet shkaku, G81-G83 mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

Shembulli 17: Gjendja kryesore: Aksident cerebrovaskular me hemiplegji
Gjendje të tjera: -----
Specialiteti: Neurologji

Kodo goditjen (=aksidentin cerebrovaskular), i paspecifikuar si hemorragji

apo infarkt (I64), si "gjendja kryesore". G81.9 (Hemiplegjia, e paspecifikuar) mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Shembulli 18:

Gjendja kryesore: Infarkt cerebral tre vjet më parë

Gjendje të tjera: Paralizë e këmbës së majtë

Pacienti merr terapi fizike

Kodo monoplegjinë e gjymtyrës së poshtme (G83.1) si "gjendja kryesore". I69.3 (Sekelat e infarktit cerebral) mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Kapitulli VII: Sëmundjet e syrit dhe adneksëve të tij

H54.- Dëmtim i shikimit përfshirë verbërinë (binokular ose monokular)

Ky kod nuk duhet të përdoret si kod i preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se shkaku është regjistruar, veç nëse episodi i kujdesit ka qenë kryesisht për vetë verbërinë. Kur kodohet shkaku, H54.- mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Kapitulli VIII: Sëmundjet e veshit dhe procesit mastoid

Këto kode nuk duhet të përdoren si kode të preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se shkaku është regjistruar, veç nëse episodi i kujdesit ka qenë kryesisht për vetë humbjen e dëgjimit. Kur kodohet shkaku, H90.- ose H91.- mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

H90-H91 Humbje e dëgjimit, percuese, sensorioneurale apo tjetër

Keto kode nuk duhet të përdoret si kode të preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se shkaku është regjistruar, veç nëse episodi i kujdesit ka qenë kryesisht për vetë humbjen e dëgjimit. Kur kodohet shkaku, H90.- apo H001.- mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Kapitulli IX: Sëmundjet e sistemit cirkulator (=të qarkullimit të gjakut)

I15.- Hipertensioni sekondar

Ky kod nuk duhet përdorur si kod i preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se shkaku është regjistruar, veç nëse episodi i kujdesit ka qenë kryesisht për hipertensionin. Kur kodohet shkaku, I15.- mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

I69.- Sekelat e sëmundjes cerebrovaskulare

Ky kod nuk duhet përdorur si kod i preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se natyra e gjendjes mbetëse (reziduale) është regjistruar. Kur kodohet gjendja mbetëse (reziduale), I69.- mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Kapitulli XV: Shtatzënia, lindja e fëmijës dhe lehonja

O08.- Ndërlikimet që ndjekin (pasojnë) abortin dhe shtatzëninë ektopikë dhe molare

Ky kod nuk përdoret si kod i preferuar për "gjendjen kryesore", përveçse atje ku një episod i ri i kujdesit është vetëm për trajtimin e një komplikacioni, p.sh. një ndërlikim aktual i një aborti të mëparshëm. Ai mund të përdoret si një kod opsional shtesë me kategoritë O00-O02 për të identifikuar komplikacionet shoqëruese dhe me kategoritë O03-O07 për të dhënë hollësira më të plota mbi ndërlikimin.

Ki parasysh se kur caktohen nënkategoritë me karakter të katërt të O03-O07, duhet referuar në termat përfshirës të parashikuar në nënkategoritë e O08.

Shembulli 19: Gjendja kryesore: Shtatzëni tubare e ndërprerë (rupturuar) me shok
Specialiteti: Gjinekologji

Kodo shtatzëninë tubale të ndërprerë (O00.1) si "gjendja kryesore".
O08.3 (Shoku që ndjek (pason) abortin dhe shtatzëninë ektopikë e molare) mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Shembulli 20: Gjendja kryesore: Abort jo i plotë me perforacion të uterusit
Specialiteti: Gjinekologji

Kodo abortin jo të plotë me komplikacione të tjera të paspecifikuara (O06.3) si "gjendja kryesore". Kodi O08.6 (Dëmtimi i organeve dhe indeve pelvike që ndjek (pason) abortin dhe shtatzëninë ektopikë e molare) mund të shtohet si një kod opsional shtesë.

Shembulli 21: Gjendja kryesore: Koagulim i përhapur intravaskular që ndjek (pason) abortin e kryer dy ditë më parë në një institucion tjetër
Specialiteti: Gjinekologji

Kodo hemorraginë e vonuar ose abondante (ekscesive) që ndjek (pason) abortin dhe shtatzëninë ektopikë e molare (O08.1). Nuk kërkohet kod tjetër duke qenë se aborti u krye gjatë një episodi të mëparshëm të kujdesit.

O80-O84 Lindja

Përdorimi i këtyre kodeve për të përshkruar "gjendjen kryesore" duhet të kufizohet në rastet ku i vetmi informacion i regjistruar është një deklaratë e lindjes ose metoda e lindjes. Kodet O80-O84 mund të përdoren si kode opsionale shtesë për të treguar një metodë ose tip të lindjes atje, ku për këtë qëllim, nuk është përdorur set i veçantë të dhënash ose klasifikim procedural.

Shembulli 22: Gjendje kryesore: Shtatzënia

Gjendje të tjera: -----
Procedura: Lindje me forceps

Kodo lindjen me forceps (O81.0) si "gjendja kryesore" duke qenë se nuk është dhënë ndonjë informacion tjetër.

Shembulli 23: Gjendja kryesore: Lindja
Gjendje të tjera: Përpjekje e dështuar e punës
Procedura: Seksion cezarian

Kodo përpjekjen e dështuar të punës, e paspecifikuar (O66.4) si "gjendja kryesore". Kodi për lindjen me seksion cezarian, e paspecifikuar (O82.9), mund të përdoret si një kod opsional shtesë.

Shembulli 24: Gjendja kryesore: Lindja binjake
Gjendje të tjera: -----
Procedura: Lindje e vetëvetishme (spontane)

Kodo lindjen binjake (O30.0) si "gjendja kryesore". Kodi O84.0 (Lindje të shumëfishta, të gjitha të vetëvetishme (spontane)) mund të shtohet si një kod opsional shtesë.

Shembulli 25: Gjendja kryesore: Shtatzëni kohë-plotë me lindjen e fetusit të vdekur, 2800 g
Gjendje të tjera: -----
Procedura: Lindje e vetëvetishme (spontane)

Kodo kujdesin amëtar (maternal) për vdekje intrauterinare (O36.4) nëse nuk mund të përcaktohen arësye specifike për vdekjen fetale.

098-099 Sëmundjet amëtare (maternale) të klasifikueshme diku tjetër, por që ndërlikojnë shtatzëninë, lindjen e fëmijës dhe lehoninë

Nënkategoritë e parashikuara duhet të përdoren si kode "gjendje kryesore" në preferencë ndaj kategorive jashtë Kapitullit XV kur gjendjet që klasifikohen kanë qenë treguar nga mjeku i kujdesit shëndetësor të kenë ndërlikuar gjendjen e shtatzënisë, të kenë qenë keqësuar nga shtatzënia, ose të kenë qenë arësyeja për kujdes obstetrikal. Kodet përkatëse nga kapituj të tjerë mund të përdoren si kode opsionalë shtesë për të lejuar specifikimin e gjendjes.

Shembulli 26: Gjendja kryesore: Toksoplazmozë
Gjendje të tjera: Shtatzëni e palindur
Specialiteti: Klinikë antenatale e rrezikut (riskut) të lartë

Kodo sëmundjet protozoare që ndërlikojnë shtatzëninë, lindjen e fëmijës dhe lehoninë (O98.6) si "gjendja kryesore". Kodi B58.9 (Toksoplazmoza, e

paspecifikuar) mund të përdoret si një kod opsional shtesë për të identifikuar mikroorganizmin specifik.

Kapitulli XVIII: *Simptomat, shenjat dhe gjetjet jonormale klinike dhe laboratorike, të paklasifikuara diku tjetër*

Kategoritë nga ky kapitull nuk duhet të përdoren si kode "gjendja kryesore" veç nëse simptoma, shenja ose gjetja jonormale të ketë qenë qartësisht gjendja kryesore e trajtuar ose vëzhguar gjatë një episodi të kujdesit dhe nuk ka qenë lidhur me gjendje të tjera të regjistruara nga mjeku kujdesit shëndetësor. Për më tepër informacion, shih gjithashtu Rregullin MB3 (4.5.3) dhe hyrjen në Kapitullin XVIII në Vëllimin 1.

Kapitulli XIX: *Dëmtim, helmim dhe pasoja të tjera të shkaqeve të jashtme*

Atje ku janë regjistruar dëmtime të shumëfishta dhe asnjë prej tyre nuk është zgjedhur si "gjendja kryesore", kodo në një prej kategorive të parashikuara për deklaratimet e dëmtimeve të shumëfishta:

- të të njëjtit tip në të njëjtin region të trupit (zakonisht karakteri i katërt .7 në kategoritë S00-S99);
- të tipave të ndryshëm në të njëjtin region të trupit (zakonisht karakteri i katërt .7 në kategorinë e fundit të secilit bllok, d.m.th. S09, S19, S29, etj.); dhe
- të të njëjtit tip në regione të ndryshme të trupit (T00-T05).

Kini parasysh përjashtimet e mëposhtme:

- për dëmtimet e brendshme të regjistruara me dëmtimet sipërfaqësore dhe/ose vetëm plagët e hapura, kodo dëmtimet e brendshme si "gjendja kryesore";
- për fraktura të kafkës dhe kockave faciale me dëmtime shoqëruese intrakraniale, kodo dëmtimin intrakranial si "gjendja kryesore";
- për hemorragjinë intrakraniale të regjistruar me dëmtim të tjera vetëm në kokë, kodo hemorragjinë intrakraniale si "gjendja kryesore"; dhe
- për fraktura të regjistruara me plagë të hapura të vetëm të njëjtit vend, kodo frakturën si "gjendja kryesore".

Kur përdoren kategoritë e dëmtimit të shumëfishtë, kodet për çdo dëmtim individual të listuar mund të përdoren si kode opsionalë shtesë. Në rastin e përjashtimit të përmendur, përveç kodit "gjendje kryesore", dëmtimi i shoqëruar mund të identifikohet ose nga një kod opsional shtesë, ose nga një prej dixhiteve (njëshifrorëve) të parashikuar për këtë qëllim.

Shembulli 27: Gjendja kryesore: Dëmtim i fshikëzës së urinës dhe uretrës
Gjendje të tjera: -----

Kodo dëmtimin e organeve të shumëfishta pelvike (S37.7) si "gjendja kryesore". Kodet S37.2 (Dëmtim i fshikëzës së urinës) dhe S37.3 (Dëmtim i uretrës) mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

Shembulli 28:

Gjendja kryesore:	Plagë intrakraniale e hapur me hemorragji cerebelare
Gjendje të tjera:	-----

Kodo hemorragjinë traumatike cerebelare (S06.8) si "gjendja kryesore". Nëse dëshirohet, plaga intrakraniale e hapur mund të tregohet nga shtimi i kodit S01.9 (Plagë e hapur e kokës, pjesë e paspecifikuar) ose nga shtimi i shifrës (dixhitit) 1 (me plagë intrakraniale të hapur) në kodin S06.8 (S06.8.1).

T90-T98 Sekelat e dëmtimeve, helmimit dhe e pasojave të tjera të shkaqeve të jashtme

Këto kode nuk përdoren si kode të preferuar për "gjendjen kryesore" në qoftë se është regjistruar natyra e gjendjes mbetëse (reziduale). Kur kodohet gjendje mbetëse (reziduale), kodet T90-T98 mund të përdoren si kode opsionalë shtesë.

Kapitulli XX: Shkaqet e jashtme të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë

Këto kode nuk përdoren si kode të "gjendjes kryesore". Ata janë parashikuar të përdoren si kode opsionalë shtesë për të identifikuar shkaqet e jashtme të gjendjeve të klasifikuara në Kapitullin XIX, dhe gjithashtu mund të përdoren si kode opsionalë shtesë me gjendjet e klasifikuara në çdo Kapitull tjetër, por duke pasur një shkak të jashtëm.

5. Paraqitja statistikore

5.1 Hyrje

Ky seksion prezanton (paraqet) rregullat lidhur me statistikën për krahasim ndërkombëtar dhe udhëzuesit mbi prezantimin e të dhënave në tabela statistikore kombëtare dhe ndërkombëtare.

Përgjegjësit për analizën e të dhënave duhet të përfshihen në zhvillimin e protokollit për përpunimin (duke përfshirë kodimin), jo vetëm e të dhënave diagnostike, por gjithashtu e çështjeve të tjera për t'u ndërpyrë (kros-tabeluar) me to.

5.2 Burimi i të dhënave

Vërtetimi (çertifikimi) mjekësor i shkakut të vdekjes, është normalisht përgjegjësi e mjekut në shërbim. Vërtetimi mjekësor i shkakut të vdekjes duhet të jetë në përputhje me rekomandimet ndërkombëtare (shih Seksionin 4.1.3). Proçedurat administrative duhet të sigurojnë konfidencialitetin (privatësinë) e të dhënave nga çertifikata e vdekjes apo kartelave të tjera mjekësore.

Në rastet e vdekjeve të vërtetuara (çertifikuara) nga hetues ose autoritete të tjerë ligjorë, evidencat mjekësore dhënë vërtetuesit (çertifikuesit) duhet të deklarohet në vërtetim (çertifikatë) përveç vendimeve ligjore.

5.3 Niveli i detajimit të shkakut në tabela

Ka mënyra standarde të listimit të shkaqeve të koduara në përputhje me ICD-në, dhe ka rekomandime formale lidhur me listat për pasqyrë duke lejuar krahasime ndërkombëtare (shih Seksionin 5.6). Në pasqyra (tabelime) të tjera, struktura hierarkike e ICD-së lejon fleksibilitet të konsiderueshëm për grupime të mundshme.

Rubrikat me tre- dhe katër-karakte të ICD-së lejojnë për detajim të konsiderueshëm. Nganjëherë, ato përdoren për të prodhuar tabela reference duke mbuluar shtrirjen e plotë të të dhënave, të cilat mund të mos jenë botuar, por mbahen në një zyrë qendrore, ku, me kërkesë, mund të tërhiqet informacion lidhur me diagnoza specifike. Klasifikimi në këtë nivel përdoret gjithashtu nga specialistë të interesuar në studimin e hollësishëm të një shtrirje të kufizuar të diagnozave. Për to, më shumë detajim mund të shtohet në nivelin me karakter të pestë ose edhe të gjashtë, atje ku kodimi është bërë ose në karakteret plotësuese të dhëna për disa rubrika të ICD-së, ose në një prej përshtatjeve të-bazuara-në specialitet të familjes së klasifikimeve.

Megjithëse janë bërë të gjitha përpjekjet për të siguruar që titujt e nënkategorive me katër-karakte të ICD të jenë kuptimplotë kur ata qëndrojnë vetëm, nganjëherë është e nevojshme që ata të lexohen

bashkë me titullin e kategorisë me tre-karakte. Atje ku është kështu, është e nevojshme ose të përfshihë rubrikat me tre-karakte (dhe totalët e tyre), ose të përdorësh tituj të përshtatur veçanërisht për rubrikat me katër-karakte, të cilat janë të kuptueshme kur qëndrojnë vetëm. Ka mbi 2000 rubrika në nivelin me tre-karakte, që identifikojnë të gjitha gjendjet që mund të jenë me interes për shëndetin publik.

Në Vëllimin 1 ka gjithashtu lista pasqyrë, të cilat janë parashikuar për rrethanat në të cilat lista me tre-karakte është shumë e detajuar, dhe janë projektuar në mënyrë të tillë që krahasimi ndërkombëtar i sëmundjeve sinjifikative (të rëndësishme) dhe grupeve të sëmundjeve nuk pengohet nga grupime të ndryshme duke qenë përdorur në vende të ndryshme.

5.4 Listat e veçanta të rekomanduara për vdekshmërinë

Listat-pasqyra të veçanta për vdekshmërinë janë dhënë në Vëllimin 1.

5.4.1 Listat e kondensuara

Dy listat e kondensuara, Lista 1 dhe Lista 3, parashikojnë çështje për secilin kapitull të ICD-së, dhe gjithashtu, brenda shumicës së kapitujve, identifikojnë çështjet e listave të zgjedhura së bashku me çështjet mbetëse (reziduale) të titulluar "Mbetës i...", të cilat plotësojnë mbulimin e kapitullit përkatës. Kështu, ato kondensojnë shtrirjen e plotë të kategorive me tre-karakte të ICD-së në një numër të menaxhueshëm çështjesh për shumë qëllime publikimi.

5.4.2 Listat e zgjedhura

Dy listat e zgjedhura, Lista 2 dhe Lista 4, përmbajnë çështje brenda shumicës së kapitujve të ICD-së, për gjendje dhe shkaqe të jashtme sinjifikative (domethënë, të rëndësishme) për monitorimin dhe analizën e gjendjes shëndetësore të popullatës dhe problemeve shëndetësore të lidhura me vdekshmërinë në nivele (shkallë) kombëtare dhe ndërkombëtare. Nuk janë parashikuar përfundimet e kapitullit dhe vetëm pak kapituj kanë rubrika mbetëse (reziduale) që bëjnë të mundur të merren përfundime të tilla.

5.4.3 Përdorimi i prefikseve për të identifikuar listat e vdekshmërisë

Përdorimi i prefikseve numerike në numrat e çështjeve parandalon ngatërresën ndërmjet listave speciale të pasqyrimit (tabelimit), ku çështjet për të njëjtën gjendje mbajnë numra të ndryshëm. (Numrat e çështjeve mund të dallohen nga kodet e ICD me katër-karakte të cilat kanë një gërmë në pozicionin e parë.) Atje ku për qëllime kombëtare dhe ndërkombëtare është përdorur një listë e përshtatur, duhet të përdoret një prefiks identifikues alternativ.

5.4.4 Listat e projektuara lokalisht

Katër listat speciale të pasqyrimin (tabelimit) parashikojnë për shumicën e vendeve një burim të mjaftueshëm informacioni mbi sëmundjet më të rëndësishme dhe shkaqet e jashtme të vdekjes. Ato lehtësojnë gjithashtu krahasimin në ecurinë e kohës dhe vëzhgimin e shifteve (ndryshimeve, luhatjeve) në frekuencat relative, për shembull të sëmundjeve infektive dhe sëmundjeve degjenerative, që programet e shëndetit të jenë të efektshëm. Ato lejojnë krahasimin ndërmjet zonave brenda vendit dhe nëngrupeve të popullatës së atij vendi. Përveç kësaj, ato bëjnë të mundur krahasimin kuptimplotë ndërkombëtar të shkaqeve të vdekjes.

Kur nuk është nevoja për krahasim ndërkombëtar, për përdorim lokal mund të projektohen lista të ngjashme me listat e veçanta pasqyrë. Rubrikat ICD të listave të tilla mund të zgjidhen dhe të grupohen në çfarëdo mënyre që është më e përshtatshme dhe më e përdorshme. Listat e veçanta do të ishin të nevojshme për të monitoruar, për shembull, ecurinë e disa programeve shëndetësore lokale në lidhje me sëmundshmërinë dhe vdekshmërinë.

Kur listat speciale pasqyrë (tabelare) përshtaten ndaj kërkesës kombëtare, ose kur një listë pasqyrë është ndarë për një projekt të ri ose special, është e dobishme të bëhet një test, thjesht duke numëruar numrin e rasteve që bien në secilën kategori me tre-karakterë, për të përcaktuar për cilën gjendje është i përshtatshëm grupimi në rubrika të gjera dhe ku mund të jetë i nevojshëm përdorimi i nënkategorive.

Atje ku është përpiluar (ndërtuar) një listë lokale, çelësi në kategoritë e kondensuara duhet të përmbajë kodet me tre- (ose katër-) karaktere të klasifikimit bazë.

5.5 Tabelë speciale për sëmundshmërinë

5.5.1 Përshkrimi

Lista-pasqyrë (tabelimi) për sëmundshmërinë përmban 299 çështje të detajuara. Lista e sëmundshmërisë është një listë e kondensuar, ku çdo kategori përfshihet vetëm një herë dhe përfundimet për grupet e sëmundjeve dhe kapitujt e ICD-së mund të merren nga të shtuarit e çështjeve që vijojnë në mënyrë sekuenciale (një-pas-një).

Lista e sëmundshmërisë është parashikuar si një bazë për listat kombëtare dhe për krahasim ndërmjet vendeve. Listat kombëtare mund të ndërtohen ose nga kondensimi, ose nga shtrirja e klasifikimit bazë, si të jetë e përshtatshme. Lista është e përshtatshme për të dhëna mbi kujdesin ndaj pacientëve të shtruar dhe, me përshtatje të mirë në sidomos grumbullimin e disa çështjeve dhe shtrirjen e çështjeve që lidhen me Kapitullin XVIII (Simptomat, shenjat dhe gjetjet jonormale klinike e laboratorike) dhe Kapitullin XXI (Faktorët që ndikojnë gjendjen shëndetësore dhe kontakti me shërbimet shëndetësore) – me informacion nga burime të tjera, si kujdesi ambulator dheurvejimet. Kur është ndërtuar një listë lokale, çelësi në kategoritë e kondensuara duhet të përmbajë kodet me tre- (ose katër-) karaktere të klasifikimit bazë.

Lista e sëmundshmërisë përfshin numrat e kodit të kategorive yje (*) për përdorim kur kodi yll për klasifikim të dyfishtë është përfshirë në analizë. Lista mund të përdoret ose për tabelat me bazë kryq (†), ose për tabelat me bazë yll (*), dhe prandaj është e rëndësishme të tregohet cila bazë është përdorur në secilën tabelë.

5.5.2 Modifikimi i listës speciale-pasqyrë për sëmundshmërinë sipas kërkesave kombëtare

Në qoftë se pas ekzaminimit të frekuencave të rubrikave me tre-karakte të ICD-së është e nevojshme të zgjerohet lista, disa nga qështjet për një gamë kategorish të ICD-së mund të nënndahen në përputhje me klasifikimin bazë ose edhe në nivelin me katër-karakte. Nëse lista e rekomanduar konsiderohet si shumë e detajuar, ose nëse kërkohet një listë më e shkurtër, zgjedhja mund të bëhet në bazë të problemeve shëndetësore kombëtare ose lokale. Në varësi të "profilit epidemiologjik" të një vendi, kategoritë mund të kombinohen për të shkurtuar listën.

5.6 Rekomandime në lidhje me tabelat statistikore për krahasime ndërkombëtare

5.6.1 Tabelat statistikore

Shkalla e detajimit në klasifikimin-e-ndërkryqëzuar [*cross-classification*] sipas shkakut, gjinisë, moshës dhe zonës gjeografike do të varet si nga qëllimi dhe gama e statistikës ashtu edhe nga kufizimet praktike të tabelimit të tyre. Modelet e mëposhtme, të cilat janë projektuar të ndihmojnë pajtueshmërinë ndërkombëtare, paraqesin mënyrat standarde të shprehjes së karakteristikave të ndryshme. Kur në tabelat e botuara (p.sh. në grupimin në bazë moshe) është përdorur një klasifikim i ndryshëm, duhet që të thjeshtohet në një prej grupeve të rekomanduara.

- (a) Analiza nga Klasifikimi Ndërkombëtar i Sëmundjeve [*Diseases*] duhet, që sipas përshtatjes më të mirë, të jetë në përputhje me:
 - (i) listën e detajuar të kategorive me tre-karakte, me ose pa nënkategori me katër-karakte;
 - (ii) një nga listat-pasqyrë (tabelimet) speciale për vdekshmërinë;
 - (iii) listën-pasqyrë (tabelimin) speciale për sëmundshmërinë.
- (b) Klasifikimi në bazë moshe për qëllime të përgjithshme:
 - (i) nën 1 vjeç, çdo vit deri në 4 vjeç, grupet 5-vjeçare nga 5 në 84 vjeç, 85 vjeç e lart;
 - (ii) nën 1 vjeç, 1-4 vjeç, 5-14 vjeç, 15-24 vjeç, 25-34 vjeç, 35-44 vjeç, 45-54 vjeç, 55-64 vjeç, 65-74 vjeç, 75 vjeç e lart.
 - (iii) nën 1 vjeç, 1-14 vjeç, 15-44 vjeç, 45-64 vjeç, 65 vjeç e lart.
- (c) Klasifikimi në bazë zone gjeografike duhet që, sipas përshtatjes më të mirë, të jetë në

përputhje me:

- (i) secilën ndarje kryesore civile (administrative);
- (ii) secilin qytet ose zonë metropolitane me 1 000 000 banorë e lart; për ndryshe, qyteti më i madh me një popullsi të paktën 100 000 banorë;
- (iii) një grumbullim kombëtar të zonave urbane me 100 000 banorë e lart;
- (iv) një grumbullim kombëtar të zonave urbane me më pak se 100 000 banorë;
- (v) një grumbullim kombëtar i zonave rurale.

Shënim 1. Statistikat në lidhje me (c) duhet të përfshijnë përkufizimet për termat *urbane* dhe *rurale* të përdorura.

Shënim 2. Në vendet ku vërtetimi (çertifikimi) mjekësor i shkakut të vdekjes është jo i plotë ose i kufizuar në zona të caktuara, shifrat për vdekjet e pavërtetuara nga ana mjeksore botohen më vetë.

5.6.2 Tabelimi i shkaqeve të vdekjes

Statistikat e shkaqeve të vdekjes për një zonë të caktuar duhet të jenë në përputhje me rekomandimin (a)(i) të lartpërmendur, ose, nëse kjo është e pamundur, me rekomandimin (a)(ii). Është e preferueshme që vdekjet të klasifikohen në bazë të gjinisë dhe grup-moshës si në rekomandimin (b)(i).

Statistikat e shkaqeve të vdekjes për zonat në rekomandimin (c) duhet të pajtohen me rekomandimin (a)(ii), ose nëse kjo është e pamundur, me rekomandimin (a)(iii). Preferohet që ato të tabelohen në bazë të gjinisë dhe grup-moshës si në rekomandimin (b)(ii).

5.7 Standardet dhe kërkesa e raportimit lidhur me vdekshmërinë fetale, perinatale, neonatale dhe foshnjore

Përkufizimet e mëposhtëme janë përshtatur nga Asambleja Botërore e Shëndetit në lidhje si me statistikatat që i përgjigjen krahasimeve ndërkombëtare ashtu dhe me kërkesat e raportimit për të dhënat nga të cilat janë përftuar. Përkufizimet e përshtatura nga Asambleja Botërore e Shëndetit paraqiten në Vëllimin 1, dhe, për lehtësi, paraqiten sërish më poshtë.

5.7.1 Përkufizime

Lindje e gjallë

Lindje e gjallë është largimi (ekspulsioni) i plotë ose nxjerrja nga e ëma e tij e frutit (produktit) të shtatzënisë, pavarësisht nga kohë-zgjatja e shtatzënisë, i cili, pas një ndarje të tillë, merr frymë ose tregon çfarëdo shenje tjetër të jetës, siç është rrahje e zemrës, pulsimi i kordonit umbilikal, ose lëvizje të qarta të muskujve të vullnetshëm, pavarësisht nëse kordoni umbilikal është prerë ose jo, apo plaçenta është e lidhur; çdo produkt i një lindje të tillë konsiderohet i lindur i gjallë.

Vdekja fetale [fetus i lindur i vdekur]

Vdekja fetale është vdekja para largimit (ekspulsionit) të plotë ose nxjerrjes nga e ëma e tij e frutit (produkteit) të shtatzënisë, pavarësisht nga kohë-zgjatja e shtatzënisë; vdekja tregohet nga fakti që pas një ndarje të tillë, fetusin nuk merr frymë ose nuk tregon çfarëdo shenje tjetër jetë, siç është rrahje e zemrës, pulsimi i kordonit umbilikal, ose lëvizje të qarta të muskujve të vullnetshëm.

Pesha e lindjes

Pesha e parë e fetusit ose të sapolindurit (porsalinduriy) e përftuar pas lindjes.

Për lindjet e gjalla, preferohet që pesha e lindjes të matet brenda orës së parë të jetës, përpara se të ndodhin humbje sinjifikante (domethënëse) të peshës pas lindjes. Megjithatë tabelimet statistikore përfshijnë grupime 500 g për peshë në lindje, peshat nuk duhet të regjistrohen në ato grupime. Pesha reale duhet të regjistrohet me shkallën e saktësisë në të cilën ajo matet.

Përkufizimet (përcaktimet): peshë në lindje "e ulët", "shumë e ulët", dhe "jashtëzakonisht e ulët" nuk përbëjnë kategori që përjashtojnë reciprokisht njëra tjetrën. Poshtë kufijve të vendosur, ato janë gjithë-përfshirëse, dhe prandaj mbivendosen (d.m.th. "e ulët" përfshin "shumë e ulët " dhe "jashtëzakonisht e ulët ", ndërsa "shumë e ulët " përfshin "jashtëzakonisht e ulët").

Peshë lindje e ulët

Më pak se 2500 g (deri në dhe duke përfshirë 2499 g).

Peshë lindje shumë e ulët

Më pak se 1500 g (deri në dhe duke përfshirë 1499 g).

Peshë lindje jashtëzakonisht e ulët

Më pak se 1000 g (deri në dhe duke përfshirë 999 g).

Mosha e shtatzënisë

Kohë-zgjatja e shtatzënisë matet duke filluar nga dita e parë e periudhës menstruale normale të fundit. Mosha e shtatzënisë shprehet në ditë të plota ose javë të plota (p.sh. ngjarjet që ndodhin në 280 deri 286 ditë të plota pas fillimit të periudhës së fundit menstruale normale konsiderohen si të ndodhura në javën e 40-të të shtatzënisë).

Shpesh mosha e shtatzënisë është burim paqartësie, kur llogaritjet janë bazuar në datat menstruale. Për qëllimet e llogaritjes të moshës së shtatzënisë nga dita e parë e periudhës së fundit normale të menstruacioneve dhe datës së lindjes, duhet të ngulitet në mendje që dita e parë është dita zero dhe jo dita një; prandaj ditët 0-6 korespondojnë me "javën e plotë zero"; ditët 7-13 me "javën e plotë një"; dhe java e 40-të e shtatzënisë reale është sinonim me "javën e plotë 39". Kur nuk është e disponueshme data e periudhës së fundit menstruale normale, mosha e shtatzënisë duhet të bazohet në vlerësimin më të mirë klinik. Me qëllim shmangien e keqkuptimit, tabelimet duhet të tregojnë së

bashku javët dhe ditët.

Para-afatit (Pre-term)

Më pak se 37 javë të plota (më pak se 259 ditë) të shtatzënisë.

Në afati (Term)

Nga 37 javë të plota në më pak se 42 javë të plota (259 në 293 ditë) të shtatzënisë.

Pas-afatit (Post-term)

42 ose më shumë javë të plota (294 ose më shumë ditë) të shtatzënisë.

Periudha perinatale

Periudha perinatale fillon në 22 javë të plota (154 ditë) të shtatzënisë (koha kur pesha e lindjes është normalisht 500 g), dhe përfundon shtatë ditë të plota pas lindjes.

Periudha neonatale

Periudha neonatale fillon në lindje dhe përfundon 28 ditë të plota pas lindjes. Vdekjet neonatale (vdekjet ndër lindjet e gjalla gjatë 28 ditëve të plota të para të jetës) mund të nënndahen në vdekjet neonatale të hershme, që ndodhin gjatë shtatë ditëve të para të jetës dhe vdekjet neonatale të vonshme, që ndodhin pas ditës së shtatë por përpara 28 ditëve të plota të jetës.

Mosha në vdekje gjatë ditës së parë të jetës (dita zero) duhet të regjistrohet në njësitë e minutave të plota ose orëve të jetës. Për ditën e dytë (dita 1), të tretë (dita 2) dhe deri në 27 ditë të plota të jetës, mosha në vdekje duhet të regjistrohet në ditë.

5.7.2 Kriteret e raportimit

Kërkesat ligjore për regjistrimin e vdekjeve fetale dhe lindjeve të gjalla variojnë nga vendi në vend si dhe brenda vendeve. Mundësisht, të gjithë fetuset dhe foshnjat që peshojnë të paktën 500 g në lindje, të gjallë apo të vdekur, duhet të përfshihen në statistikë. Kur informacioni mbi peshën në lindje është i padisponueshëm, duhet të përdoren kriteret korresponduese mbi moshën e shtatzënisë (22 javë të plota) ose gjatësinë trupore (25 cm majë e kokës-thembër). Kriteret për të vendosur nëse një ngjarje ka ndodhur brenda periudhës perinatale duhet të zbatohen në renditjen: (1) pesha e lindjes, (2) mosha e shtatzënisë, (3) gjatësia majë e kokës-thembër. Përfshirja e peshës së fetuseve dhe foshnjeve ndërmjet 500 g dhe 1000 g në statistikat kombëtare rekomandohet si për shkak të vlerës së saj të brendshme, ashtu edhe se përmirëson mbulimin e raportimit nga 1000 g e sipër.

5.7.3 Statistikat për krahasime ndërkombëtare

Në statistikat për krahasime ndërkombëtare, përfshirja e grupit të peshës së lindjes jashtëzakonisht të ulët përçan vlefshmërinë e krahasimeve dhe nuk rekomandohet. Vendet duhet të rregullojnë procedurat e regjistrimit dhe të raportimit në mënyrë të tillë, që ngjarjet dhe kriteret për përfshirjen e

tyre në statistika të mund të identifikohen lehtë. Fetuset dhe foshnjat që nuk korespondojnë me këto kritere (d.m.th. që peshojnë më pak se 1000 g) duhet të përjashtohen nga statistikat perinatale, përveç kur ka arsye ligjore ose arsye të tjera të vlefshme për të kundërtën, rast ky, në të cilin përfshirja e tyre duhet të deklarohet qartë. Kur nuk njihen pesha e lindjes, mosha e shtatzënisë dhe gjatësia majë e kokës-thembër, ngjarjet duhet më shumë të përfshihen se sa të përjashtohen nga statistikat e vdekshmërisë së periudhës perinatale. Vendet duhet gjithashtu të paraqesin statistika në të cilat si numëruesi ashtu dhe emëruesi i të gjithë raporteve *[ratio]* dhe niveleve *[rate]* janë kufizuar në fetuset dhe foshnjat me peshë 1000 g ose më shumë të (raportet dhe nivelet peshë-specifike); kur informacioni mbi peshën e lindjes nuk është i disponueshëm, duhet të përdoren mosha koresponduese e shtatzënisë (28 javë të plota) ose gjatësia trupore (35 cm majë e kokës-thembër).

Në raportimin e statistikave të vdekshmërisë fetale, perinatale, neonatale dhe foshnjore, numri i vdekjeve për shkak të keqformimeve duhet që kurdoherë të jetë e mundur të identifikohet për lindje të gjalla dhe vdekje fetale dhe në lidhje me peshën e lindjeve 500-999 g dhe 1000 g ose më shumë. Vdekjet neonatale për shkak të keqformimeve duhet të nënndahen në vdekje neonatale të hershme dhe të vonshme. Ky informacion bën të mundur që statistika e vdekshmërisë perinatale dhe neonatale të raportohen me ose pa vdekjet nga keqformimet.

RAPORTET DHE NIVELET

Raportet dhe nivelet e botuara duhet të specifikojnë gjithmonë emëruesin, d.m.th. lindjet e gjalla ose lindjet totale (lindjet e gjalla plus vdekjet fetale). Vendet inkurajohen të prodhojnë (japin) raportet dhe nivelet e listuara më poshtë, ose sa më shumë prej tyre sa e lejojnë sistemet e tyre të mbledhjes së të dhënave.

Raporti i vdekjes fetale

$$\frac{\text{Vdekjet fetale}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times 1000$$

Niveli i vdekjes fetale

$$\frac{\text{Vdekjet fetale}}{\text{Lindjet totale}} \times 1000$$

Niveli vdekjes fetale, peshë-specifike

$$\frac{\text{Vdekjet fetale me peshë 1000 g e sipër}}{\text{Lindjet totale me peshë 1000 g e sipër}} \times 1000$$

Niveli vdekshmërisë neonatale të hershme

$$\frac{\text{Vdekjet neonatale të hershme}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times 1000$$

Niveli i vdekshmërisë neonatale të hershme, peshë-specifike

$$\frac{\text{Vdekjet neonatale të hershme të foshnjave me peshë në lindje 1000 g e sipër}}{\text{Lindjet e gjalla me peshë 1000 g e sipër}} \times 1000$$

Raporti i vdekshmërisë perinatale

$$\frac{\text{Vdekjet fetale dhe vdekjet neonatale të hershme}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times 1000$$

Niveli e vdekshmërisë perinatale

$$\frac{\text{Vdekjet fetale dhe vdekjet neonatale të hershme}}{\text{Totali i lindjeve (= të gjalla + vdekje fetale)}} \times 1000$$

Niveli i vdekshmërisë perinatale është numri i vdekjeve të fetuseve që peshojnë të paktën 500 g (ose, kur pesha e lindjes nuk është e disponueshme, pas 22 javë të plota të shtatzënisë ose me një gjatësi majë e kokës-thembër prej 25 cm ose më shumë), plus numrin e vdekjeve të hershme neonatale, për 1000 lindje totale. Për shkak të emëruesve të ndryshëm në secilin përbërës, ai nuk është domosdoshmërisht i barabartë me shumën e nivelit të vdekjes fetale dhe nivelit të vdekshmërisë së neonatit të hershëm.

Niveli i vdekshmërisë perinatale, peshë-specifike

$$\frac{\text{Vdekjet fetale me peshë 1000 g e sipër, plus (+)} \\ \text{vdekjet e hershme neonatale të foshnjeve me peshë në lindje 1000 g e sipër}}{\text{Lindjet totale me peshë 1000 g e sipër}} \times 1000$$

Niveli i vdekshmërisë neonatale

$$\frac{\text{Vdekjet neonatale}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times 1000$$

Niveli i vdekshmërisë neonatale, peshë-specifike

$$\frac{\text{Vdekjet neonatale të foshnjeve me peshë në lindje 1000 g e sipër}}{\text{Lindjet e gjalla me peshë 1000 g e sipër}} \times 1000$$

Niveli i vdekshmërisë foshnjore [IMR – Infant Mortality Rate]

$$\frac{\text{Vdekjet nën një vjeç}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times 1000$$

Niveli i vdekshmërisë foshnjore, peshë-specificke

$$\frac{\text{Vdekjet foshnjore ndër lindjet e gjalla me peshë në lindje 1000 g sipër}}{\text{Lindjet e gjalla me peshë 1000 g e sipër}} \times 1000$$

5.7.4 Paraqitja e shkaqeve të vdekshmërisë perinatale

Për statistika të vdekshmërisë perinatale të përftuar nga forma e çertifikatës (vërtetimit) të rekomanduar për këtë qëllim (shih Seksionin 4.3.1), do të ishte mjaft e dobishme analiza e plotë e shkakut të shumëfishtë e të gjitha gjendjeve të raportuara. Kur një analizë e tillë nuk është praktike, analiza e sëmundjes ose gjendjes kryesore në fetus ose foshnjë (pjesa (a)) dhe e gjendjes amëtare që ndikon fetusin ose foshnjën (pjesa (c)) me ndër-tabelimin (kros-tabelimin) e grupeve të këtyre dy gjendjeve, duhet të konsiderohet si minimumi. Kur është e nevojshme të zgjidhet vetëm një gjendje (për shembull, vdekjet neonatale të hershme duhet të përfshihen në tabelat-shkak i vetëm i vdekjeve të të gjitha moshave), atëherë duhet të zgjidhet sëmundja ose gjendja kryesore në fetus ose foshnje (pjesa (a)).

Klasifikimi i moshës për statistika të veçanta të vdekshmërisë foshnjore

- (i) Nga ditë unike për javën e parë të jetës (nën 24 orë, 1, 2, 3, 4, 5, 6 ditë), 7-13 ditë, 14-20 ditë, 21-27 ditë, 28 ditë deri në, por pa përfshirë, 2 muaj, nga muaj unik të jetës nga 2 muaj në 1 vjeç (2, 3, 4 ... 11 muaj).
- (ii) Nën 24 orë, 1-6 ditë, 7-27 ditë, 28 ditë deri në, por pa përfshirë, 3 muaj, 3-5 muaj, 6 muaj por nën 1 vjeç.
- (iii) Nën 7 ditë, 7-27 ditë, 28 ditë por nën 1 vjeç.

Klasifikimi i moshës për vdekjet neonatale të hershme

- (i) Nën 1 orë, 1-11 orë, 12-23 orë, 24-47 orë, 48-71 orë, 72-167 orë;
- (ii) Nën 1 orë, 1-23 orë, 24-167 orë.

Klasifikimi i peshës së lindjes për statistika të vdekshmërisë perinatale

Nga intervalet e peshës prej 500 g, d.m.th. 1000 - 1499 g, etj.

Klasifikimi i moshës së shtatzënisë për statistika të vdekshmërisë perinatale

Nën 28 javë (nën 196 ditë), 28-31 javë (196-223 ditë), 32-36 javë (224-258 ditë), 37-41 javë (259-

293 ditë), 42 javë e sipër (294 ditë e sipër).

5.8 Standardet dhe kërkesat e raportimit lidhur me vdekshmërinë amëtare

5.8.1 Përkufizime

Vdekja amëtare (amësore, maternale)

Një vdekje amëtare është vdekja e një gruaje gjatë shtatzënisë ose brenda 42 ditëve të ndërprerjes së shtatzënisë, pavarësisht nga kohëzgjatja dhe vendi i shtatzënisë, nga çfarëdolloj shkakut lidhur me shtatzëninë ose agravuar (rënduar) nga shtatzënia apo menaxhimi i saj, por jo nga shkaqe aksidentale ose të rastësishme.

Vdekja amëtare e vonshme

Një vdekje amëtare e vonshme është vdekja e një gruaje pas më shumë se 42 ditëve por më pak se një vit mbas ndërprerjes së shtatzënisë nga shkaqe obstetrikale direkte ose jo direkte.

Vdekja e lidhur me shtatzëninë

Një vdekje që lidhet me shtatzëninë është vdekja e një gruaje ndërsa ajo është shtatzënë ose brenda 42 ditëve të ndërprerjes së shtatzënisë, pavarësisht nga shkakut i vdekjes (obstetrik ose jo).

Vdekjet amëtare duhet të ndahen në dy grupe:

1. *Vdekje obstetrikale direkte* (të dretpërdrejta): këto rezultojnë nga komplikacione të gjendjes së shtatzënisë (shtatzëni, lindje, puerperium (lehoni)), nga ndërhyrje, ndërprerje, trajtim jo të mirë ose nga një zinxhir ngjarjesh që rezultojnë nga cilidoqoftë prej shkaqeve të mësipërme.
2. *Vdekje obstetrikale jo-direkte* (indirekte, të tërthorta): këto rezultojnë nga sëmundje ekzistuese të mëparshme ose nga sëmundje që janë zhvilluar gjatë shtatzënisë dhe që nuk lidhen me shkaqe direkte obstetrikale por janë agravuar (rënduar, acaruar) nga efektet fiziologjike të shtatzënisë.

Me qëllim që të përmirësohet cilësia e të dhënave mbi vdekshmërinë amëtare dhe të jepen metoda alternative të mbledhjes së të dhënave mbi vdekjet gjatë shtatzënisë apo të lidhura me të, si dhe për të inkurajuar regjistrimin e vdekjeve nga shkaqe obstetrikale që ndodhin në më shumë se 42 ditë pas ndërprerjes së shtatzënisë, Asambleja e 43-të Botërore e Shëndetësisë më 1990 adoptoi rekomandimet, që vendet të konsiderojnë përfshirjen në certifikatat e vdekjes të pyetjeve që kanë të bëjnë me shtatzëninë aktuale dhe shtatzëninë që ka çuar në vdekje brenda një viti.

5.8.2 Raportimi ndërkombëtar

Për raportimin ndërkombëtar të vdekshmërisë amëtare, vetëm ato vdekje amëtare që ndodhin para fundit të periudhës referuese prej 42 ditësh duhet të përfshihen në llogaritjen e raporteve dhe niveleve, ndonëse regjistrimi i vdekjeve të mëvonshme është i dobishëm për qëllime analitike kombëtare.

5.8.3 Nivelet e vdekshmërisë amëtare të botuara (publikuara)

Nivelet e vdekshmërisë amëtare të botuara (publikuara) duhet të specifikojnë gjithmonë numëruesin (numrin e vdekjeve amëtare të regjistruara), i cili mund të jepet si:

- numri i vdekjeve obstetrikale direkte të regjistruara, ose
- numri i vdekjeve obstetrikale të regjistruara (direkte plus indirekte).

Ki parasysh që, kur përlogarit nivelet e vdekshmërisë amëtare, rastet e pakoduara në Kapitullin XV (kodet O) duhet të përfshihen. Këto përfshijnë ato kategori që paraqiten në “Shënim për Përfshirje” në fillimin e Kapitullit XV, duke qenë të sigurtë që ato përmbushin specifikimet e përfshiruara në Seksionin 4.2.8) për shkaqet obstetrikale indirekte.

5.8.4 Emëruesit për vdekshmërinë amëtare

Emëruesi i përdorur për përlogaritjen e vdekshmërisë amëtare duhet të specifikohet ose si numër i lindjeve të gjalla ose si numër i lindjeve totale (lindje të gjalla plus vdekje fetale). Aty ku janë të disponueshëm të dy emëruesit, përlogaritja duhet bërë dhe botuar (publikuar) për secilin.

Raportet dhe nivelet

Rezultatet duhet të shprehen si një raport i numëruesit ndaj emëruesit, shumëzuar me k (ku k mund të jetë 1000, 10 000 ose 100 000, siç preferohet apo diktohet nga vendi). Kështu raportet dhe nivelet e vdekshmërisë amëtare mund të shprehen si më poshtë:

*Niveli i vdekshmërisë amëtare*¹

$$\frac{\text{Vdekjet amëtare (direkte dhe indirekte)}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times k$$

¹ Përdorimi i termit ‘nivel [rate]’, ndonëse jo i saktë në këtë kontekst, mbahet për hir të vijueshmërisë

Raporti i vdekshmërisë obstetrikale direkte

$$\frac{\text{Vetëm vdekjet obstetrikale direkte}}{\text{Lindjet e gjalla}} \times k$$

Raporti i vdekshmërisë të lidhur me shtatzëninë

Vdekje të lidhura me shtatzëninë

$\times k$

Lindjet e gjalla

5.9 Proporcioni i vdekjeve të klasifikuara nga shkaqe të keq-përcaktuara

Përqendrimi i një proporcioni (përqindjeje) të lartë të shkaqeve të vdekjeve në Kapitullin XVIII (Simptoma, shenja, dhe rezultate laboratorike dhe klinike jo-normale, të paklasifikuara diku tjetër) tregon një nevojë për të kontrolluar ose vlerësuar cilësinë e të dhënave sipas tabelave të përqendruara në shkaqe më specifike në kapituj të tjerë.

5.10 Sëmundshmëria

Ka një varietet të gjerë të burimeve të mundshme të informacionit mbi sëmundshmërinë. Të dhënat më të përshtashme për analiza në bazë rajonale ose kombëtare janë ato që bëjnë të mundur që disa llogaritje të bëhen mbi incidencën e sëmundjeve, ose të paktën e atyre sëmundjeve që janë duke u shfaqur, për shembull, nën kujdesin mjekësor ose spitalor. Kjo është kryesisht për të dhënat në episode të kujdesit shëndetësor, ku janë ndjekur udhëzues dhe përkufizime të miratuara zyrtarisht për regjistrimin e shkaqeve të sëmundshmërisë dhe seleksionimin e një kushti të vetëm. Tipa të tjerë të dhënash kërkojnë zhvillimin e rregulloreve lokale.

Problemet në statistikat e sëmundshmërisë fillojnë pikërisht me përcaktimin (përkufizimin) e “Sëmundshmërisë”. Ka shumë mundësi për përmirësimin e statistikave të sëmundshmërisë. Krahasime ndërkombëtare të të dhënave të sëmundshmërisë janë, për momentin, të mundshme deri në një masë të kufizuar dhe për qëllime të përcaktuara saktësisht. Informacioni kombëtar ose rajonal mbi sëmundshmërinë duhet të interpretohet në lidhje me burimin dhe me njohuritë e cilësisë së të dhënave, besueshmërinë diagnostike dhe karakteristikat demografike dhe social-ekonomike.

5.11 Masat paraprake të nevojshme kur listat tabelare përfshijnë nën-totalet

Për ata që përpunojnë të dhënat mund të mos jetë gjithmonë i dukshëm fakti, që disa nga të dhënat në listat tabelare janë në të vërtetë nën-totale, për shembull, titujt e blloqeve dhe, në rastin e listës me katër-karakte të ICD-10, titujt e kategorive me tre-karakte, si dhe të dhënat për çdo titull kapitulli në versionin e kondensuar të listave tabelare të vdekshmërisë. Këto duhet të injorohen kur të llogariten totalet, përndryshe rastet do të numërohen më shumë se një herë.

5.12 Problemet e popullatave të vogla

Madhësia e popullatës është një faktor që duhet të konsiderohet kur gjendja shëndetësore e popullatës vlerësohet nga të dhënat e vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë. Në vende me popullata të vogla, numri vjetor i rasteve në shumë kategori të listave të shkurtëra do të jetë shumë i vogël dhe do të lëvizë (luhatet) krejt rastësisht nga viti në vit. Kjo është veçanërisht e vërtetë për grup-mosha dhe gjini (seks) të ndara (=të marra veçmas). Problemet mund të mënjanojnë nga një ose më shumë prej masave të mëposhtme:

- përdorim ose prezantim i grupeve të gjera të rubrikave të ICD, siç janë kapitujt;
- përmbledhje e të dhënave gjatë një periudhe të gjatë kohë, p.sh. të dhënat për dy vitet e mëparëshme së bashku me ato të vitit aktual, nga ku përflohet një shifër “mesatare e lëvizshme”;
- duke përdorur grup-moshën më të gjerë të rekomanduar në 5.6.1 dhe 5.7.4.

Ajo që aplikohet për popullata të vogla kombëtare vlen gjithashtu në përgjithësi edhe për segmente nënkombëtare (subnacionale) të popullatave më të mëdha. Hetime (hulumtime) të problemeve shëndetësore në nëngrupe të popullatës duhet të marrin në konsideratë efektin e masës të secilit nga nëngrupet ndaj llojit (tipit) të analizës së përdorur. Kjo nevojë përgjithësisht njihet kur ke të bësh me vëzhgime model, por shpesh mbivlerësohet kur hetimi ka të bëjë me probleme shëndetësore të grupeve të veçanta në popullatën kombëtare.

5.13 “Qelizat boshe” dhe qelizat me frekuencë të ulët

Për çfarëdo lloj listë që përdoret, mund të gjendet që asnjë rast nuk haset në qeliza të veçanta të tabelave statistikore. Kur ka shumë rreshta bosh në një tabelë, është me vlerë të konsiderosh lënien jashtë të këtyre rreshtave nga një tabelë e publikuar ose e printuar. Kur ka vetëm ndonjë rast okazional të shfaqjes së një sëmundje në një vend, rreshti mund ndërpritet nga tabela e publikuar dhe të shtohet një shënim në fund që tregon se ose nuk kishte raste, ose, edhe kur rastet shfaqen, në cilën qelizë do të shfaqej rasti.

Për qeliza me frekuencë shumë të ulët, veçanërisht ato që lidhen me sëmundje që nuk priten të shfaqen, është e rëndësishme të vendoset që rastet kanë ekzistuar dhe nuk kanë rezultuar nga një gabim i kodimit ose gabim i përpunimit të të dhënave. Kjo duhet të kryhet si pjesë e kontrollit të përgjithshëm të cilësisë së të dhënave.

5.14 Rekomandime

Përgjegjësia për certifikatën mjekësore të shkakut të vdekjes (shih Seksionin 5.2)

Çertifikata mjekësore e shkakut të vdekjes është normalisht përgjegjësi e mjekut që e ndjek ndodhinë e vdekjes. Në rastin e çertifikimit të vdekjes nga mjeku ligjor apo nga autoritete të tjera ligjore, dëshmia mjekësore e plotësuar nga çertifikuesi duhet të qëndrojë në çertifikatë krahas çfarëdo gjetje tjetër ligjore-juridike.

Forma e çertifikatës mjekësore të shkakut të vdekjes (shih Aneksin 7.1)

Çertifikata mjekësore e shkakut të vdekjes duhet të jetë në përputhje me rekomandimin ndërkombëtar (shih Aneksin 7.1). Mbledhja e statistikave të vdekshmërisë perinatale duhet të jetë konsistente me rekomandimet e paraqitura në Seksionin 4.4.1.

Konfidencialiteti i informacionit mjekësor (shih Seksionin 5.2)

Procedurat administrative duhet të sigurojnë konfidencialitetin e të dhënave nga çertifikata e vdekjes ose të dhënave apo rekordeve të tjera mjekësore.

Përzgjedhja e shkakut për tabelimin e vdekshmërisë (shih Seksionin 4.1.1)

Shkaqet e vdekjes për t'u shkruar në çertifikatën mjekësore të shkakut të vdekjes janë të gjitha sëmundjet, gjendjet morboze ose plagosjet apo dëmtimet që kanë rezultuar në apo kontribuar në vdekjen dhe rrethanat e aksidentit apo dhunës që ka rezultuar në dëmtim. Kur është regjistruar vetëm një nga shkaqet e vdekjes, ky shkak përzgjidhet për tabelim. Kur është regjistruar më shumë se një shkak i vdekjes, zgjedhja duhet të bëhet në përputhje me rregullat dhe udhëzimet e dhëna në ICD.

Përdorimi i Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve (shih Seksionet 2.1, 2.2 dhe 3.3)

Qëllimi i ICD është që të lejojë regjistrimin sistematik, analizën, interpretimin dhe krahasimin e të dhënave të vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë të mbledhura në vende ose zona të ndryshme dhe në kohë të ndryshme. Klasifikimi 'qendror' i ICD-10 është kodi me tre-karakte, i cili është niveli i detyrueshëm i kodimit për raportimin ndërkombëtar të vdekshmërisë në bazën e të dhënave (databazën) të OBSH-së dhe për krahasimet e përgjithshme ndërkombëtare. Nënlojet apo nënkategoritë me katër-karakte, ndonëse jo të detyrueshme për raportim në nivel ndërkombëtar, janë rekomanduar për shumë qëllime dhe formojnë një pjesë integrale të ICD, e cila bën pjesë në listën e tabelave speciale.

Statistikat e vdekshmërisë dhe sëmundshmërisë duhet të kodohen sipas listës tabelare të përfshirjeve dhe indeksit alfabetik. Nënkatëgoritë me katër-karakte, kur botohen, duhet të jenë pikërisht ato të ICD. Çdo shtesë ose variacion duhet treguar në tabelat statistikore të publikuara.

Statistikat e vdekshmërisë perinatale (shih Seksionet 5.7.2 dhe 5.7.3)

Rekomandohet që të gjithë fetuset dhe foshnjat që peshojnë të paktën 500 g në lindje, qoftë gjallë ose vdekur, duhet të jenë përfshirë në statistikën kombëtare. Kur informacioni i peshës në lindje është i

padisponueshëm, duhet përdorur kriteri korespondues për moshën e shtatzënisë (22 javë të plota) ose gjatësia e trupit (25 cm nga maja e kokës në thembër). Kriteret për të vendosur nëse një ngjarje ka ndodhur brenda periudhës perinatale duhen aplikuar në renditjen (1) pesha në lindje; (2) moshë e shtatzënisë; (3) gjatësia nga maja e kokës në thembër. Përfshirja e fetusit dhe foshnjave që peshojnë ndërmjet 500 g dhe 1000 g në statistikën kombëtare rekomandohet për vlerën e vet inhereente (të brendshme) si dhe për shkak se kjo përmirëson mbulimin e raportimi në 1000 gr e sipër.

Në statistikën për krahasime ndërkombëtare, përfshirja e grupit me peshën jashtëzakonisht-të-ulët në lindje prish vlefshmërinë e krahasimeve dhe, rrjedhimisht, nuk rekomandohet. Vendet duhet të paraqesin gjithashtu statistika në të cilat, të dy, numëruesi dhe emëruesi i të gjitha raporteve dhe niveleve janë të kufizuar tek fetuset dhe foshnjat që peshojnë 1000 g ose më shumë (raportet dhe nivelet peshë-specifike); atje ku informacioni për peshën në lindje nuk është i disponueshëm, duhet përdorur moshë koresponduese e shtatzënisë (28 javë të plota) ose gjatësia e trupit (35 cm nga maja e kokës në thembër).

Statistikat e vdekshmërisë amëtare (shih Seksionet 5.8.2 dhe 5.8.3)

Nivelet e vdekshmërisë amëtare të publikuara duhet gjithmonë të specifikojnë numëruesin, i cili mund të jepet si: numri i vdekjeve obstetrikale direkte të regjistruara, ose numri i vdekjeve obstetrikale të regjistruara (direkte plus indirekte). Për qëllime raportimi ndërkombëtar të vdekshmërisë amëtare, vetëm vdekjet amëtare që ndodhin para përfundimit të periudhës reference 42-ditore referuese duhet të përfshihen në llogaritjen e raportve dhe niveleve të ndryshme, ndonëse regjistrimi edhe i vdekjeve të mëvonshme (pra pas kësaj periudhe reference) është i dobishëm për qëllime analitike kombëtare.

Tabelat statistikore (shih Seksionet 5.6.1 dhe 5.7.4)

Shkalla e detajimeve në ndër-klasifikimin (kros-klasifikimin) nga sipas shkakut, seksit, moshës, dhe zonës gjeografike do të varet si nga qëllimi dhe diapazoni i statistikave ashtu dhe nga kufizimet praktike në tabelimin e tyre. Mënyrat standarde në prezantimin e statistikave janë përshkruar në Seksionet 5.6.1 dhe 5.7.4 për të promovuar pajtueshmëri ndërkombëtare.

Tabelimi i shkaqeve të vdekjeve (shih Seksionet 5.6.2 dhe 5.7.4)

Statistikat e shkaqeve të vdekjeve për një zonë të përcaktuar duhet të jenë në përputhje me rekomandimet në Seksionin 5.6.1. Për statistikën e vdekshmërisë perinatale, një shkallë e plotë e analizës shumë-shkakësore të të gjitha patologjive të raportuara, do të jetë përfitimi më i madh. Atje ku analiza të tilla janë të pazbatueshme, analiza e sëmundjes kryesore ose gjendjes/patologjisë kryesore tek fetusit ose foshnja dhe e gjendjes/patologjisë kryesore amëtare (maternale) që ndikon tek fetusit ose foshnja, ndër-tabelimet (kryq-tabelimet) e grupeve të këtyre dy gjendjeve/patologjive duhet konsideruar si minimumi i duhur. Aty ku është e nevojshme për të përzgjedhur vetëm njërin nga gjendjet, duhet përzgjedhur sëmundja apo gjendja kryesore tek fetusit apo foshnja.

6. Historiku i zhvillimit të ICD

6.1 Historiku i hershëm

Sir George Knibbs, statisticieni i shquar Australian, kreditoi Francois Bossier de Lacroix (1706-1777), i mirënjohur si Sauvages, me përpjekjen e parë për të klasifikuar sistematikisht sëmundjet (10). Traktakti i plotë i Sauvages u botua me titullin '*Nosologia Methodica*'. Një bashkëkohës i Sauvages ishte metodologjisti i madh Linnaeus (1707-1778), një nga paktet e të cilit u quajt *Genera Morbura*. Në fillim të shekullit të 19-të, klasifikimi i sëmundjeve në përdorimin e gjerë u bë nga William Cullen (1710-1790) nga Edinburgu, i cili u publikua më 1785 me titullin *Synopsis nosologiae methodicae*.

Megjithatë, për të gjitha qëllimet praktike, studimi statistikor i sëmundjes fillon një shekull më herët me punën e John Graunt mbi vdekshmërinë në Londër. Ky lloj klasifikimi i iniciuar nga ky pionier ka një rëndësi të madhe nga përpjekja e tij për të vlerësuar proporcionin e fëmijëve të lindur që vdesin para se të arrijnë moshën 6 vjeç, kur nuk ekzistonin regjistra mbi vdekshmërinë sipas moshave. Ai mori të gjitha vdekjet e klasifikuara si sorre, konvulsione, rakitizëm, dhëmbët dhe krimbat, aborte, chrysomet, foshnjët, zmadhim i mëlçisë dhe mbivendosja dhe iu shtoi atyre gjysmën e vdekjeve të klasifikuara si lija e vërtetë, lija e dhenvë, fruthi dhe krimbat pa konvulsione. Pavarësisht nga vulgarizmi i këtij klasifikimi, për një vdekshmëri prej 36 % i fëmijëve para moshës 6 vjeç duket se ka qenë i mirë nga vlerësimet e bëra më vonë. Ndërkohë që tre shekuj kanë kontribuar diçka në saktësinë shkencore të klasifikimit të sëmundjeve, ende ka shumë që dyshojnë në dobësinë e përpjekjeve për të hartuar statistika të sëmundjeve ose edhe shkaqe të vdekjeve, për shkak të vështirësive të klasifikimit. Për këtë mund të kujtojmë Major Greenwood: "Shkençtari i vërtetë, i cili do të presë për statistika mjekësore tërësisht ekzakte, nuk është më i mençur se fshatari i Horacit që pret që lumi të rrjedhë" (30).

Për fat të mirë për progresin e mjekësisë parandaluese, Zyra e Regjistrimit të Përgjithshëm e Anglisë dhe Uellsit, në fillimin e vet më 1837, gjeti tek William Farr (1807-1883) statisticienin e saj të parë, i cili jo vetëm përdori në mënyrën më të mirë të mundshme klasifikimin jo të përkryer të sëmundjeve që ishte i disponueshëm në atë kohë, por punoi për të siguruar klasifikime më të mira dhe një uniformitet ndërkombëtar në përdorimin e tyre.

Farr gjeti klasifikimin e Cullen që përdorej në shërbimet publike të kohës së tij. Ai nuk ishte rishikuar për të mishëruar përparimet në shkencën mjekësore. Po ashtu ai nuk iu duk atij i kënaqshëm për qëllime statistikore. Prandaj në Raportin e parë Vjetor të Regjistratit të Përgjithshëm (12) ai diskutoi parimet e përgjithshme që duhet të qeverisin klasifikimin statistikor të sëmundjeve dhe i kërkoj miratiminin e një klasifikimi uniform si më poshtë:

"Avantazhet e një nomenklature statistikore uniforme, sado jo e përkryer, janë të dukshme saqë në mënyrë të habitshme asnjë vëmendje nuk iu kushtua zbatimit të saj në Çertifikatat e Vdekshmërisë. Në shumë raste, çdo sëmundje është përkufizuar me

tre ose katër terma dhe çdo term është zbatuar për shumë sëmundje: janë përdorur emra jo të përshtatshëm ose në vend të sëmundjes parësore janë regjistruar ndërlikimet. Nomenklatura është aq e rëndësishme në këtë departament hetimesh, siç është pesha dhe masa në shkencat e fizikës dhe duhet zgjidhur pa vonesë.”

Si për nomenklaturën ashtu dhe klasifikimin statistikor u bënë studime dhe shqyrtime konstante nga Farr në “*Letrat*” e tij vjetore për Regjistrarin e Përgjithshëm, të publikuara në Raportet Vjetore të Regjistrarit të Përgjithshëm. Dobia e klasifikimit uniform të shkaqeve të vdekjes u pranua aq fuqishëm në Kongresin e Parë Ndërkombëtar të Statistikave, i mbajtur në Bruksel në vitin 1853, sa që kongresi i kërkoi Willam Farr dhe Marc d’Espine të Gjenevës që të përgatisnin një klasifikim të shkaqeve të vdekjes, uniform dhe të aplikueshëm në gjithë botën. Në kongresin tjetër në Paris më 1855, Farr dhe d’Espine paraqitën dy lista të veçanta të cilat bazoheshin në parime shumë të ndryshme. Klasifikimi i Farr kishte pesë grupe: sëmundjet epidemike, sëmundjet e përgjithshme, sëmundje lokale sipas vendit anatomik, sëmundje të zhvillimit dhe sëmundjet që ishin rezultat direkt i dhunës. D’Espine i klasifikoi sëmundjet sipas natyrës së tyre (cërma, herpetike, hematike, etj). Kongresi miratoi një listë të përmbledhur me 139 rubrika. Më 1864, ky klasifikim u rishikua në Paris mbi bazën e modelit të Farr dhe më pas u rishikua edhe më tej në vitin 1874, 1880 dhe 1886. Megjithatë ky klasifikim nuk u pranua kurrë në mënyrë universale, propozimi i Farr që përfshinte parimin e klasifikimit të sëmundjeve sipas vendit anatomik mbijetoi si bazë për Listën Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes.

6.2 Adaptimi i listës ndërkombëtare të shkaqeve të vdekjes

Instituti Ndërkombëtar Statistikor, që pasoi Kongresin Ndërkombëtar Statistikor, në takimin e tij në Vjenë në vitin 1891, ngarkoi një komitet të kryesuar nga Jacques Bertillon (1851-1922), shef i Shërbimeve Statistike të qytetit të Parisit, me përgatitjen e klasifikimit të shkaqeve të vdekjes. Është me interes që të vërehet se Bertillon ishte nipi i Achille Guillard, një botanist dhe statisticien i njohur, i cili futi rezolutën që i kërkonte Farr dhe d’Espine për të përgatitur një klasifikim uniform në kongresin e Parë Ndërkombëtar të Statistikave në vitin 1853. Raporti i këtij komiteti u paraqit nga Bertillon në takimin e Institutit Ndërkombëtar të Statistikës në Çikago në vitin 1893 dhe u miratua prej tij. Klasifikimi i përgatitur nga komiteti i Bertillonit ishte bazuar në klasifikimin e shkaqeve të vdekjes i përdorur nga qyteti i Parisit, i cili që nga rishikimi i tij në vitin 1885, përfaqësonte sintezën e klasifikimeve Angleze, Gjermane dhe Zvicerane. Klasifikimi bazohej në parimin e miratuar nga Farr të dallimit midis sëmundjes së përgjithshme dhe sëmundjeve të lokalizuara në një organ të caktuar ose në një vend anatomik të caktuar. Në përputhje me instruksionet e Kongresit të Vjenës të bërë sipas sugjerimeve të L. Guillaume, drejtori i Zyrës Federale të Statistikave të Zvicrës, Bertillon përfshiu tre klasifikime: i pari një klasifikim i shkurtuar me 44 tituj; i dyti një klasifikim me 99 tituj dhe i treti një klasifikim me 166 tituj.

Klasifikimi i shkaqeve të vdekjes i Bertillon, siç u quajt në fillim, pati një miratim të përgjithshëm dhe u zbatua në disa vende si dhe nga shumë qytete. Në fillim klasifikimi u përdor në Amerikën e Veriut nga Jesus E. Monjaras për statistikën e San Luis de Potosi, Meksiko (13). Më 1898, Shoqata Amerikane e Shëndetit Publik, në takimin e saj në Ottawa të Kanadasë rekomandoi zbatimin e klasifikimit të Bertillon nga regjistrat e Kanadasë, Meksikës dhe SHBA. Përveç kësaj, Shoqata

sugjeroi që ky klasifikim të rishikohëj çdo dhjetë vjet.

Në takimin e Institutit Ndërkombëtar Statistikor në Christiania në vitin 1899, Bertillon paraqiti një raport mbi progresin e klasifikimit, duke përfshirë rekomandimet e Shoqatës Amerikane të Shëndetit Publik për rishikime dhjetëvjeçare. Instituti Ndërkombëtar Statistikor miratoi rezolutën e mëposhtme (14):

Instituti Ndërkombëtar i Statistikave, i bindur për domosdoshmërinë e përdorimit në vende të ndryshme të nomenklaturave të krahasueshme:

Mëson më kënaqësi mbi përdorimin nga të gjitha zyrat e statistikave të Amerikës së Veriut, nga disa prej tyre në Amerikën e Jugut dhe nga disa në Europë, të sistemit të nomenklaturës së shkaqeve të vdekjes të paraqitur në vitin 1893;

Këmbëngul fuqishëm që ky sistem nomenklature të pranohet në parim dhe pa rishikim nga të gjitha institucionet statistikore të Europës;

Miraton, të paktën në linjë të përgjithshme, sistemin e rishikimit dhjetëvjeçar të propozuar nga Shoqata Amerikane e Shëndetit Publik në sesionin e saj të Ottawës (1898);

I kërkon zyra të statistikës, të cilat ende nuk kanë aderuar, që të aderojnë pa vonesë dhe të kontribuojnë në krahasueshmërinë e nomenklaturës së shkaqeve të vdekjes.

Prandaj qeveria franceze mbledhi në Paris në gusht 1900 Konferencën e Parë Ndërkombëtare për Rishikimin e Bertillonit ose Listës Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes. Delegatë nga 26 vende morën pjesë në këtë konferencë. Një klasifikim i detajuar i shkaqeve të vdekjes, që konsistonte në 179 grupe, dhe një klasifikim i shkurtuar me 35 grupe, u miratuan në 21 gusht 1900. Dëshira për të bërë rishikim çdo dhjetë vjet u pranua dhe qeverisë franceze iu kërkuar të kërkonte takimin tjetër në vitin 1910. Në fakt konferenca tjetër u mbajt në vitin 1909 dhe qeveria franceze i thirri konferencat pasuese në vitin 1920, 1929 dhe 1938.

Bertillon vazhdoi të ishte forca drejtuese në promovimin e Listës Ndërkombëtare të shkaqeve të vdekjes dhe rishikimi i vitit 1900, 1910 dhe 1920 u bënë nën drejtimin e tij. Si sekretar i përgjithshëm i Konferencës Ndërkombëtare, ai kërkoj rishikimin paraprak për vitin 1920 në më tepër se 500 njerëz, duke kërkuar komentet përkatëse. Vdekja e tij në vitin 1922 e la Konferencën Ndërkombëtare pa një dorë drejtuese.

Në sesionin e vitit 1923 të Institutit Ndërkombëtar të Statistikave, Michel Huber, pasuesi i Bertillon në Francë, e pranoi mungesën e lidhshërit dhe futi rezolutën për Institutin Ndërkombëtar të Statistikave për të rinovuar qëndrimin e tij të vitit 1893 përsa i takonte Klasifikimit Ndërkombëtar të Shkaqeve të Vdekjes dhe të bashkëpunonte me organizata të tjera ndërkombëtare në përgatitjen e rishikimeve të mëpasme. Organizata Shëndetësore e Lidhjes së Kombeve gjithashtu ka treguar një interes aktiv për statistikat jetësore dhe caktoi një komision të Ekspertëve të Statistikave për të

studiuar klasifikimin e sëmundjeve dhe shkaqet e vdekjeve si dhe probleme të tjera në fushën e statistikave mjekësore. E. Roesle, shef i shërbimit Statistikor Mjekësor të Zyrës Gjermane të Shëndetësisë dhe një anëtar i komisionit të Ekspertëve të Statistikës, përgatiti një monografi që jepte listën e zgjerimit në rubrika të Listës Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes të vitit 1920, që do të duhej në tabelimin e statistikave të sëmundshmërisë. Ky studim i kujdesshëm u publikua nga Organizata e Shëndetësisë e Lidhjes së Kombeve në vitin 1928 (15). Në mënyrë që të koordinohet puna e të dy agjensive, u krijua një komision ndërkombëtar i njohur si “Komisioni i përzier”, me një numër të barabartë përfaqësuesish nga Insituti Ndërkombëtar i Statistikave dhe Organizata Shëndetësore e Lidhjes së Kombeve. Ky komision hartoi draftin e propozimeve për Rishikimin (Revizionin) e Katërt (1929) dhe të Pestë (1938) të Listës Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes.

6.3 Konferenca e Pestë e Rishikimit (revizionit) Dhjetëvjeçar

Konferenca e Pestë e Rishikimit Ndërkombëtar të Listës Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes, ashtu si dhe konferencat e mëparëshme, u thirr nga qeveria e Francës dhe u mbajt në Paris në tetor të 1938-tës. Konferenca miratoi tri lista: një listë të detajuar prej 200 titujsh, një listë të ndërmjetme prej 87 titujsh dhe një listë të shkurtuar prej 44 titujsh. Përveç rifreskimit të listave në përputhje me progresin e shkencës, veçanërisht në kapitullin e sëmundjeve infektive dhe parazitare dhe ndryshimeve në kapitujt mbi gjendjet e paslindjes dhe mbi aksidentet, Konferenca bëri pak ndryshime në përmbajtje, numrin dhe madje në numërimin e zërave. Po ashtu u hartua dhe një listë e shkaqeve të lindjeve të vdekura që u miratua nga Konferenca.

Përsa i takon klasifikimit të sëmundjeve për statistikat e sëmundshmërisë, Konferenca pranoi nevojën në rritje për një listë koresponduese të sëmundjeve për të plotësuar kërkesat statistikore të organizatave që ndryshojnë gjerësisht nga njëra tjetra, siç janë organizata e sigurimeve shëndetësore, spitalet, shërbimet shëndetësore ushtarake, adminstratat shëndetësore dhe organizata të ngjashme. Prandaj u miratua rezoluta e mëposhtëme (16):

2. Lista Ndërkombëtare e Sëmundjeve

Duke marrë parasysh rëndësinë e hartimit të listave ndërkombëtare të sëmundjeve që i korespondojnë listave ndërkombëtare të shkaqeve të vdekjes:

Konferenca rekomandon se një Komitet i Përbashkët i caktuar nga Instituti Ndërkombëtar i Statistikave dhe Organizata Shëndetësore e Lidhjes së Kombeve të ndërmarrë ashtu si në vitin 1929, përgatitjen e listave ndërkombëtare të sëmundjeve, në lidhje me ekspertët dhe përfaqësuesit e organizatave që janë të interesuar në mënyrë të posaçme.

Duke pritur hartimin e listave ndërkombëtare të sëmundjeve, Konferenca rekomandon se përdorimi i listave të ndryshme kombëtare në përdorim duhet të jetë në përputhje me Listën Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes (numrat e kapitujve, krerët dhe nënkrerët në atë listë duhet të futen në kllapë).

Më tej, Konferenca rekomandon se qeveria e SHBA-së të vazhdojë studimet e saj të trajtimit statistikor të shkaqeve të përbashkëta të vdekjes në rezolutën e mëposhteme (35):

3. Çertifikata e Vdekjes dhe Zgjedhje e Shkakut të Vdekjes aty ku jepet me tepër se Një Shkak Vdekje (Shkaqe të Përbashkëta)

Konferenca,

Ndërsa në vitin 1929, Qeveria e SHBA-së ishte aq e zonja sa të ndërmernte studimin e mjeteve për të njësuar metodat e seleksionimit të shkaqeve kryesore të vdekjes për t'u paraqitur në ato raste kur përmendeshin dy ose më tepër shkaqe në çertifikatën e vdekjes,

Dhe ndërsa studime të shumta të përfunduara ose në vazhdim në vende të ndryshme nxirrnin rëndësinë e këtij problemi, i cili ende nuk është zgjidhur,

Dhe ndërsa sipas studimeve, krahasueshmëria ndërkombëtare e vdekshmërisë nga sëmundje të ndryshme kërkon jo vetëm zgjidhjen e problemit, por edhe zgjidhjen e një sërë pyetjesh të tjera;

(1) Falenderon përزمërsisht Qeverinë e SHBA-së për punën që ajo bëri ose promovoi në këtë drejtim;

(2) I kërkon Qeverisë së SHBA-së të vazhdojë investigimet e saj në dhjetë vitet e ardhshme, në bashkëpunim me vende dhe organizata të tjera, mbi një bazë lehtësisht më të gjërë, dhe

(3) Sugjeron se, për këto studime të ardhshme, qeveria e SHBA-së duhet të ngrejë një nënkomitet që përfshin përfaqësues të vendeve dhe organizatave që marrin pjesë në investigimet në këtë drejtim.

6.4 Klasifikimet e mëparëshme të sëmundjeve për statistikat e sëmundshmërisë

Në diskutimin e derimësipërm, klasifikimi i sëmundjeve është paraqitur pothuajse tërësisht në lidhje me statistikat e shkaqeve të vdekjes. Megjithatë Farr e pranoi se ishte e dëshirueshme "për ta zgjeruar të njëjtin sistem të nomenklaturës tek sëmundjet, të cilat megjithëse jo fatale, shkaktonin paaftësi në popullatë, dhe tani në tabelat e sëmundjeve numërohen shifra që kanë të bëjnë me sëmundjet në ushtri, flotë, spitale, burgje, azilet e të çmendurve, institutet publike të çdo lloji dhe shoqatat e të sëmureve, si dhe në numrin e popullsisë të vendeve si Irlanda, ku numërohen sëmundjet e të gjithë njerëzve" (9). Prandaj në *Raportin e tij mbi nomenklaturën dhe klasifikimin statistikor të sëmundjeve*, të paraqitur në Kongresin e Dytë Ndërkombëtar të Statistikave, ai përfshiu në listën e përgjithshme të sëmundjeve shumicën e atyre sëmundjeve që çënonin shëndetin si dhe ato fatale. Në Kongresin e

Katërt Ndërkombëtar të Statistikave të mbajtur në Londër në vitin 1860, Florence Nightingale kërkoi me forcë miratimin e klasifikimit të sëmundjeve të Farr për tabelimin e sëmundshmërisë spitalore, *Propozimet për një plan të njësuar të statistikave spitalore*.

Në Konferencën e Parë Ndërkombëtare për rishikimin e Klasifikimit të Shkaqeve të Vdekjes të Bertillon në Paris më 1900, u miratua një klasifikim paralel i sëmundjeve për përdorim në statistikat e sëmundjeve. Një listë paralele u miratua gjithashtu në konferencën e dytë në vitin 1909. Kategoritë ekstra për sëmundjet jo fatale u ndanë në nëndivizione të disa rubrikave të shkaqeve të vdekjes në dy ose tre grupe, çdo njeri prej të cilëve i shenjuar me një gërmë. Përkthimi në anglisht i rishikimit të dytë dhjetëvjeçar, i publikuar nga departamenti i tregtisë dhe punës i SHBA-së në vitin 1910 u titullua *Klasifikimi Ndërkombëtar i Shkaqeve të Sëmundjes [Sickness] dhe Vdekjes*. Rishikimet e mëvonshme integruan disa prej grupeve në listën ndërkombëtare të shkaqeve të vdekjes. Konferenca e Katërt Ndërkombëtare miratoi një klasifikim të sëmundjeve, i cili ndryshonte nga Lista Ndërkombëtare e Shkaqeve të Vdekjes vetëm nga shtimi i disa nën-ndarjeve të tjera prej 12 titujsh. Këto klasifikime ndërkombëtare të sëmundjeve megjithatë nuk ia dolën që të gjenin një terren të përgjithshëm receptiv, pasi ato ofronin vetëm një zgjerim të kufizuar të listës së shkaqeve të vdekjes.

Në mungesë të një klasifikimi të njësuar të sëmundjeve që do të mund të përdorej në mënyrë të kënaqshme për statistikat e sëmundjeve, shumë vende e gjetën të domosdoshme që të përgatisnin listat e veta. U përgatit një Kod Standard i Sëmundshmërisë nga Këshilli i Domininit të Shëndetit i Kanadasë, që u publikua në vitin 1936. Nën-ndarjet kryesore të këtij kodi përfaqësonin 18 kapituj të Rishikimit (Revizionit) të vitit 1929 të Listës Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes, dhe këto ishin nënndarë në 380 kategori specifike sëmundjesh. Në Konferencën e Pestë Ndërkombëtare më 1938 delegati kanadez futi një modifikim të kësaj listë për shqyrtim si baza për një listë ndërkombëtare të shkaqeve të sëmundjeve. Megjithatë nuk u ndërmorr asnjë veprim për këtë propozim, Konferenca miratoi rezolutën e cituar më sipër.

Më 1944, klasifikimet paraprake të sëmundjeve dhe dëmtimeve fizike u publikuan si në Mbretërinë e Bashkuar ashtu dhe në SHBA për përdorim në statistikat e sëmundshmërisë. Të dy klasifikimet ishin më të gjëra sesa lista kanadeze, por, po ashtu si ajo, ndoqën rendin e përgjithshëm të sëmundjeve në Listën Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes. Klasifikimi britanik u përgatit nga komiteti për statistikat spitalore mbi sëmundshmërinë të Këshillit Kërkimor Mjekësor, i cili u krijua në janar të vitit 1942. Ai titullohej "*Një klasifikim paraprak i sëmundjeve dhe dëmtimeve fizike për përdorim në hartimin e statistikave të sëmundshmërisë*" (17). Ai u përgatit me synimin për të ofruar një skemë për grumbullimin dhe regjistrimin e statistikave të pacientëve të shtruar në spitalet në Mbretërinë e Bashkuar duke përdorur një klasifikim standard të sëmundjeve dhe dëmtimeve fizike dhe u përdor në të gjithë vendin nga agjensitë qeveritare dhe të tjera.

Pak vite më parë, në gusht 1940, Kirurgu i Përgjithshëm i Shërbimit të Shëndetit Publik të SHBA-së dhe Drejtori i Zyrës së SHBA-së për Censusin e Popullsisë, publikuan një listë të sëmundjeve dhe dëmtimeve fizike për statistikat e sëmundshmërisë (18). Kodi u përgatit nga Departamenti i Metodave të Shëndetit Publik të Shërbimit të Shëndetit Publik në bashkëpunim me një komitet konsulentësh të caktuar nga Kirurgu i Përgjithshëm. *Manuali për kodimin e shkaqeve të sëmundjes sipas kodit të diagnozës për tabelimin e statistikave të sëmundshmërisë*, që konsiston në kodin e diagnozës, një listë tabelare inkluzionesh dhe një indeks alfabetik, u publikua më 1944. Kodi u përdor në disa spitale, në një numër të madh shoqërisht të sigurimeve shëndetësore spitalore dhe në

planet e kujdesit mjekësor, si dhe në studime speciale nga agjensi të tjera në SHBA.

6.5 Komiteti i SHBA-së mbi Shkaqet e Përbashkëta të Vdekjes

Në përputhje me rezolutën e Konferencës së Pestë Ndërkombëtare, Sekretari Amerikan i Shtetit ngriti më 1945 Komitetin e SHBA-së mbi Shkaqet e Përbashkëta të Vdekjes nën drejtimin e Lowell J. Reed, profesor i biostatistikës në Universitetin Johns Hopkins. Anëtarët dhe konsulentët e këtij komiteti përfshinin përfaqësues të Qeverisë së Kanadasë dhe Mbretërisë së Bashkuar dhe seksionin e Shëndetësisë të Lidhjes së Kombeve. Komiteti njohu tendencën e përgjithshme për atë çka mendohej lidhur me listat e statistikave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë dhe vendosi se përpara se të merrej me çështjen e shkaqeve të përbashkëta të vdekjes, do të ishte me avantazh për të konsideruar klasifikimet nga pikëpamja e sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë, meqë problemi i shkaqeve të përbashkëta të vdekjes i takon të dy tipeve të statistikave.

Komiteti gjithashtu mori në konsideratë atë pjesë të rezolutës mbi Listat Ndërkombëtare të Sëmundjeve të Konferencës së mëparshme Ndërkombëtare që rekomandonte se *"lista të ndryshme kombëtare në përdorim duhet sa më tepër të jetë e mundur të sillen në linjë me listën e detajuar ndërkombëtare të shkaqeve të vdekjes"*. Ai pranoi se klasifikimi i sëmundjeve dhe dëmtimeve fizike është i lidhur ngushtë me klasifikimin e shkaqeve të vdekjes. Pikëpamja se të tilla lista janë fundamentalisht të ndryshme lind nga besimi i gabuar se lista ndërkombëtare është një klasifikim i shkaqeve terminale, ndërsa në fakt ajo bazohet në gjendjen e sëmundjes e cila inicion vazhden e ngjarjeve që më në fund shpiten në vdekje. Komiteti besonte se në mënyrë që të shfrytëzohen plotësisht si statistikat e sëmundshmërisë ashtu dhe ato të vdekshmërisë, jo vetëm që klasifikimi i sëmundjeve duhet të jetë i krahasueshëm për të dy synimet, por nëse është e mundur, duhet të jetë një listë e vetme.

Përveç kësaj, një numër në rritje i organizatave statistikore po përdornin kartela mjekësore që përmbanin si sëmundjen ashtu edhe vdekjen. Madje edhe në organizata që hartonin vetëm statistika të sëmundshmërisë, duhet të kodoheshin si rastet fatale ashtu dhe ato jo fatale. Prandaj një listë e vetme e lehtëson shumë veprimin e tyre të kodimit. Ajo gjithashtu ofron një bazë të përbashkët për krahasim të statistikave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë.

Prandaj u caktua një nënkomitet, i cili përgatiti një draft të një Klasifikimi Statistikor të Propozuar të Sëmundjeve, Dëmtimeve dhe Shkaqeve të Vdekjes. Një draft final u miratua nga komiteti pasi ai u modifikua mbi bazën e provave të bëra nga agjensi të ndryshme në Kanada, Mbretërinë e Bashkuar dhe SHBA.

6.6 Rishikimi (Revizioni) i Gjashtë i Listave Ndërkombëtare

Konferenca Ndërkombëtare e Shëndetësisë mbajtur në New York në qershor dhe korrik 1946 (19) ngarkoi Komitetin e Brendshëm të OBSH-së me përgjegjësinë për:

Rishikimin e strukturave ekzistuese dhe për realizimin e një pune përgatitore që mund të ishte e domosdoshme lidhur me:

(i) rishikimin tjetër dhjetëvjeçar të "Listave Ndërkombëtare të Shkaqeve të Vdekjes" (përfshirë listat e miratuara nën Marrëveshjen Ndërkombëtare të vitit 1934 lidhur me Statistikat e Shkaqeve të Vdekjes); dhe

(ii) hartimin e Listave Ndërkombëtare të Shkaqeve të Sëmundshmërisë.

Për të përmbushur këtë përgjegjësi, Komiteti i Përkohshëm caktoi Komitetin e Ekspertëve për përgatitjen e Rishikimit (Revizionit) të Gjashtë Dhjetëvjeçar të Listave Ndërkombëtare të Sëmundjeve dhe Shkaqeve të Vdekjes.

Ky komitet, duke marrë plotësisht parasysh opinionin mbizotërues lidhur me sëmundshmërinë dhe vdekshmërinë, rishikoi klasifikimin mbi shkaqet e vdekjes të propozuar më lart, i cili ishte përgatitur nga Komiteti mbi Shkaqet e Përbashkëta të Vdekjes i SHBA-së.

Klasifikimi që rezultoi iu shpërnda qeverive të vendeve të cilat përgatisnin statistikën e sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë për komente dhe sugjerime nën titullin *Klasifikimi Ndërkombëtar i Sëmundjeve, Dëmtimeve dhe Shkaqeve të Vdekjes*. Komiteti i Ekspertëve mori në shqyrtim përgjigjet dhe përgatiti një version të rishikuar, që mishëron të tilla ndryshime siç u paraqitën ato, për të përmirësuar dobinë dhe pranueshmërinë e klasifikimit. Komiteti gjithashtu hartoi një listë termash diagnostikë që do të paraqiteshin nën çdo titull të klasifikimit. Përveç kësaj, një nënkomitet u caktua për të përgatitur një indeks të gjerë të deklaratave diagnostike të klasifikuara në kategorinë e duhur të klasifikimit.

Komiteti gjithashtu mori në shqyrtim strukturën dhe përdorimet e listave speciale të shkaqeve për tabelimin dhe publikimin e statistikave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë, siç janë format e çertifikatës mjekësore dhe rregullat për klasifikim.

Konferenca Ndërkombëtare për Rishikimin e Gjashtë të Listave Ndërkombëtare të Sëmundjeve dhe Shkaqeve të Vdekjes u mbledh në Paris më 26-30 prill 1948 nga qeveria e Francës nën termat e marrëveshjes së nënshkruar në mbyllje të Konferencës së Rishikimit të Pestë më 1938. Sekretariati i saj u caktua nga autoritetet kompetente franceze së bashku me Organizatën Botërore të Shëndetësisë, e cila kishte kryer punë përgatitore në termat e një marrëveshje të mbyllur nga qeveritë e përfaqësuara në Konferencën Ndërkombëtare të Shëndetësisë më 1946 (38).

Konferenca miratoi klasifikimin e përgatitur nga Komiteti i Ekspertëve si Rishikimin e Gjashtë të Listave Ndërkombëtare (20). Ajo gjithashtu mori në shqyrtim propozime të tjera të komitetit të eksperteve në lidhje me hartimin, tabelimin dhe publikimin e statistikave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë. Konferenca miratoi formularin ndërkombëtar të çertifikatës mjekësore të vdekjes, pranoi shkaqet e nënvizuara të vdekjes si shkaqe kryesore që duhen tabeluar dhe miratoi rregullat për përzgjedhjen e shkaqeve kryesore të vdekjeve si dhe listat speciale për tabelimin e të dhënave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë. Përveç kësaj, ajo rekomandonte se Asambleja Botërore e Shëndetësisë duhet të miratojë rregulla nën nenin 21(b) të Kushtetutës së OBSH-se për të drejtuar Shtetet Anëtare në hartimin e statistikave të sëmundshmërisë dhe vdekshmërisë në përputhje me

Klasifikimin Ndërkombëtar të Statistikave.

Në vitin 1948, Asambleja e Parë Botërore e Shëndetësisë miratoi raportin e Konferencës së Rishikimit të Gjashtë dhe Rregulloren Numër 1 të Organizatës Botërore të Shëndetësisë e përgatitur mbi bazën e rekomandimeve të konferencës. Klasifikimi Ndërkombëtar, përfshirë listën tabelare të inkluzioneve që përcaktonte përmbajtjen e kategorive, u përfshi bashkë me formularin e çertifikatës mjekësore të shkaqeve të vdekjes, rregullat për klasifikimin dhe listat speciale për tabelim në Manualin e Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, Dëmtimeve fizike dhe Shkaqeve të Vdekjes (40). Manuali konsistonte në dy volume, Vëllimi 2 ishte një indeks alfabetik i termave diagnostike i koduar sipas kategorisë së duhur.

Konferenca e Rishikimit të Gjashtë shënoi fillimin e një epoke të re në statistikat ndërkombëtare jetësore dhe shëndetësore. Përveç miratimit të një listë të gjerë për vdekshmërinë dhe sëmundshmërinë dhe rënies në ujdi për rregullat ndërkombëtare për përzgjedhjen e shkaqeve bazë të vdekjes, ajo rekomandoi miratimin e një programi të gjerë të bashkëpunimit ndërkombëtar në fushën e statistikave jetësore dhe shëndetësore. Një çështje e rëndësishme në këtë program ishte rekomandimi se qeveritë duhet të ngrenë komitete kombëtare për statistika jetësore dhe shëndetësore për të koordinuar veprimtaritë statistikore në vend dhe për të shërbyer si lidhje midis institucioneve kombëtare statistikore dhe OBSH-së. Përveç kësaj, u synua se një komitet i tillë kombëtar, ose i vetëm, ose në bashkëpunim me komitete të tjera kombëtare, do të studionte problemet statistikore me rëndësi për shëndetin publik dhe do t'i vinte në dispozicion të OBSH-së rezultatet e investigimeve të tyre.

6.7 Rishikimi (revizioni) i shtatë dhe rishikimi (revizioni) i tetë

Konferenca Ndërkombëtare për Rishikimin (Revizionin) e Shtatë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve u mbajt në Paris nën udhëheqjen e OBSH-së në shkurt 1955 (41). Në përputhje me rekomandimin e Komitetit të Ekspertëve të OBSH-së për Statistikat Shëndetësore, ky rishikim u kufizua në ndryshime dhe amendime esenciale të gabimeve dhe mospërputhjeve (42).

Konferenca e Rishikimit (Revizionit) të Tetë u mbledh nga OBSH-ja në Gjenevë nga 6 deri në 12 korrik 1965 (43). Ky rishikim ishte më radikal se i Shtatë, por e la të pandryshuar strukturën bazë të klasifikimit dhe filozofinë e përgjithshme të klasifikimit të sëmundjeve, kur ishte e mundur, sipas etiologjisë së tyre, sesa si një manifestim i veçantë.

Gjatë viteve që ishte në fuqi Rishikimi i Shtatë dhe ai i Tetë, përdorimi i ICD-së për indeksimin e kartelave mjekësore spitalore u rrit me shpejtësi, dhe disa vende përgatitën adaptime kombëtare, të cilat ofruan detajet shtesë të nevojshme për këtë zbatim të ICD-së.

6.8 Rishikimi (revizioni) i nëntë

Konferenca ndërkombëtare për Rishikimin (Revizionin) e Nëntë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve u mbledh nga OBSH në Gjenevë nga 30 shtatori deri në 6 tetor 1975 (44). Gjatë

diskutimeve në konferencë, fillimisht u synua se do të kishte pak ndryshime, përveç rifreskimit të klasifikimit. Kjo ishte kryesisht për shkak të shpenzimit që kërkonte adaptimi i sistemeve të përpunimit të të dhënave sa herë që rishikohëj një klasifikim. Ka pasur një rritje jashtëzakonisht të madhe të interesit në ICD dhe duhet të gjendeshin rrugë për t'ju përgjigjur kësaj, pjesërisht duke modifikuar vetë klasifikimin dhe pjesërisht duke futur mundësi koduese speciale. Një numër përfaqësimesh u bënë nga organizma të specializuara, të cilat ishin të interesuara në përdorimin e ICD-së për statistikat e tyre. Disa fusha në klasifikim u konsideruan se nuk ishin përshtatur siç duhet dhe kishte presion të konsiderueshëm për më tepër detaje dhe për një adaptim të klasifikimit për ta bërë atë më relevant për vlerësimin e kujdesit shëndetësor, duke klasifikuar gjendje tek kapituajt përkatës me pjesën e trupit të prekur sesa me ato që kishin të bënin me sëmundje bazë të përgjithshme. Nga ana tjetër ishin përfaqësues nga vende dhe fusha ku një klasifikim i sofistikuar i detajuar ishte jo relevant, por i cili megjithatë kishte nevojë për një klasifikim të bazuar në ICD, në mënyrë që të vlerësohej progresi i tyre në kujdesin shëndetësor dhe në kontrollin e sëmundjeve.

Propozimet finale të paraqitura në konferencë dhe të pranuara prej saj e ruajtën strukturën bazë të ICD-së, ndonëse me më shumë detaje shtesë në nivelin e nënkategorive me katër-karakte dhe disa nënndarje me pesë-karakte. Për përfitimin e përdoruesve që nuk kërkojnë të tilla detaje, u bë kujdes për të bërë të mundur që kategoritë në nivelin e tre-karakteve të ishin siç duhet.

Për përfitimin e përdoruesve që dëshironin të prodhonin statistika dhe indekse të orientuara drejt kujdesit shëndetësor, Rishikimi i Nëntë përfshiu një metodë alternative opsionale të klasifikimit të deklaratave diagonstike, përfshirë informacionin mbi sëmundjen bazë dhe manifestimet në një organ ose vend të caktuar. Ky sistem u bë i njohur si sistemi me yll (*) dhe kryq (†) dhe është ruajtur në Rishikimin e Dhjetë. U përfshinë edhe një numër inovacionesh teknike në këtë Rishikim të Nëntë, që synonin rritjen e fleksibilitetit për përdorim në një sërë situatash.

Asambleja e 29 e OBSH-se, duke marrë shënim rekomandimet e Konferencës Ndërkombëtare për Rishikimin e Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, miratoi publikimin për qëllime prove të klasifikimeve suplementare të Dëmtimeve dhe Handikapeve dhe Proçedurave në Mjekësi, si shtesë por jo si pjesë integrale e Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve. Gjithashtu konferenca bëri rekomandime për një numër subjektesh teknike: rregullat koduese për vdekshmërinë u amenduan lehtësisht dhe rregullat për selektimin e një shkakut të vetëm për tabelimin e sëmundshmërisë u futën për herë të parë; përkufizimet dhe rekomandimet për statistika në fushën e vdekshmërisë perinatale u amenduan dhe u zgjeruan dhe u rekomandua një çertifikatë e shkaqeve të vdekjes perinatale. Vendet u inkurajuan për të punuar më tej në kodimin dhe analizën e gjendjeve të shumëfishta, por nuk u rekomandua ndonjë metodë zyrtare; dhe, së fundi, u prodhuan një listë bazë tabelare.

6.9 Përgatitjet për rishikimin (revizionin) e dhjetë

Madje edhe përpara Konferencës për Rishikimin (Revizionin) e Dhjetë, OBSH-ja ishte përgatitur për Rishikimin e Dhjetë. U kuptua se shtrirja e madhe në përdorimin e ICD-së lypte një rishikim të plotë të strukturës së vet dhe një përpjekje për të planifikuar një klasifikim të qëndrueshëm dhe fleksibël, i cili nuk do të kërkonte një rishikim fondamental për shumë vite të ardhshme. Qendrat e OBSH-së për

Klasifikimin e Sëmundjeve (shih Vëllimi 1) u thirrën më pas për të eksperimentuar me modelet e strukturave alternative për ICD-10.

U bë e qartë se ai interval i vendosur prej 10 vjetësh midis rishikimeve ishte tejet i shkurtër. Puna për procesin e rishikimit duhej të fillonte përpara se versioni aktual i ICD-së të ishte përdorur aq gjatë sa të mund të vlerësohej tërësisht, kryesisht për nevojën për të konsultuar kaq shumë vende dhe organizata, çka e bënte procesin shumë të gjatë. Prandaj Drejtori i Përgjithshëm i OBSH-së i shkruajti Vendeve Anëtare dhe mori pëlqimin e tyre për ta shtyrë deri në vitin 1989 Konferencën e Rishikimit të Dhjetë, i cili fillimisht ishte eaktuar për 1985, dhe për ta shtyrë futjen e Rishikimit të Dhjetë, i cili duhej të mbaronte më 1989. Përveç lejimit të eksperimentimit me modele alternative për strukturën e ICD-së, kjo lejoi kohë për vlerësimin e ICD-9, për shembull përmes takimeve të organizuara nga disa prej Zyrave Rajonale të OBSH-së dhe përmes një studimi të organizuar në Zyrën Qendrore të OBSH-së.

Një program i gjerë punë pasoi, i cili kulmoi me Rishikimin (Revizionin) e Dhjetë të ICD-së dhe është përshkruar në Raportin e Konferencës Ndërkombëtare për Rishikimin (Revizionin) e Dhjetë të Klasifikimit Ndërkombëtar të Sëmundjeve, i riprodhuar në Vëllimin 1.

7. Shtojcat

7.1 Forma ndërkombëtare e çertifikatës mjekësore për shkaqet e vdekjes

7.1.1 Forma ndërkombëtare e çertifikatës mjekësore për shkaqet e vdekjes

Të dhëna shtesë që mund të jenë të nevojshme për sistemin e raportimit të vendeve mund të shtohet në këtë çertifikatë. Nuk duhet të zëvendësojë informacionin e treguar më poshtë:

7.1.2 Shkaqet e Vdekjes në Çertifikatën e Vdekjes sipas Udhëzuesit Referencë të Shpejtë të ICD-10

[LOGO]

Shkaku i Vdekjes në Çertifikatën e Vdekjes

Në përputhje me ICD-10

Udhëzues referencë i shpejtë

Informacioni për shkaqet e vdekjes i shërben

- Epidemiologjisë dhe parandalimit
- Manaxhimit të kujdesit shëndetësor
- Krahasimit të shëndetit në popullata të ndryshme

Çertifikimi i vdekjes së regjistruar në çertifikatën e vdekjes paraqet opinionin më të mirë mjekësor.

Një çertifikatë e shkaqeve të vdekjes e plotësuar siç duhet jep një përshkrim të llojit, rradhës dhe marrëdhënies së ngjarjeve që çuan në vdekje.

Diagnozat e raportuara në çertifikatë kodohen me Klasifikimin Ndërkombëtar të Sëmundjeve, botimi i 10-të. Të dhënat e koduara analizohen dhe përdoren në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar pavarësisht gjuhës në të cilën është plotësuar çertifikata.

Shkaqet e Vdekjes në çertifikatë – si të plotësohen?

Korniza A: Çertifikata e vdekjes mund të duket ndryshe në vende të ndryshme. Por seksioni i shkaqeve të vdekjes është i njëjtë në të gjithë botën.

Korniza A ka dy pjesë; të quajtura Pjesa 1 dhe Pjesa 2, dhe një seksion që regjistron intervalin kohor nga fillimi i secilës gjendje deri në kohën e vdekjes.

Pjesa 1 – përdoret për sëmundjet ose gjendjet që janë pjesë e **sekuencës së ngjarjeve që çuan direkt në vdekje**.

Shkaku i menjëhershëm i vdekjes (direkti) futet në rreshtin e parë, 1(a).

Duhet gjithnjë që rreshti 1(a) të plotësohet.

Hyrja në rreshtin 1(a) mund të jetë vetëm një gjendje e raportuar në Pjesën 1 të Çertifikatës.

Aty ku ka **dy ose më shumë gjendje** që janë pjesë e sekuencës së ngjarjeve që çuan në vdekje, çdo ngjarje duhet të futet në një rresht të veçantë. Për çdo rast duhet të kodoni sëmundjen, dëmtimin ose shkakun e jashtëm që çoi në vdekje. Mos regjistroni **mënyrën e vdekjes**, si psh arrest kardiak, insuficiencë respiratore apo insuficiencë e zemrës. Përpiquni të jeni sa më të saktë të jetë e mundur. Shkaqet e 'panjohura' të vdekjes duhet të regjistrohen për rastet kur autopsia ose ekzaminimet e detajuara nuk mund të përcaktojnë një shkak për vdekjen. **'E panjohur'** është më mirë se çdo spekulim tjetër mbi shkaqet e vdekjes. Gjithmonë i shkruani termat e plota dhe pa shkurtime. **Shkurtime** mund të interpretohen në mënyra të ndryshme. Termat si 'e dyshuar' ose 'i mundshëm' duhet të injorohen kur vlerësohen temat e përdorur. Për shembull 'diabet i dyshuar' do të interpretohet si 'diabet'. Katër rreshtat mund të mos jenë të mjaftueshëm për të gjithë zinxhirin e ngjarjeve. Mos humbisni hapësirë me **fjalë të panevojshme**. Disa terma klinike janë të mjegullt. Për shembull, 'tumor' nuk specifikon sjelljen (shiko dhe faqen e fundit të kesaj fletëpalosje).

Kohëzgjatja – është intervali kohor nga fillimi i çdo gjendjeje të shënuar në çertifikatë (jo koha e diagnozës së gjendjes), dhe datës së vdekjes. Informacioni i kohëzgjatjes është i dobishëm në kodimin e disa sëmundjeve dhe gjithashtu bën të mundur kontrollin e rradhës së raportuar të sekuencës së gjendjeve.

Pjesa 2 – përdoret për kushtet që nuki përkasin Pjesës 1 por që ishin present dhe kontribuan në vdekje.

Korniza B: Disa detaje harrohen shpesh në Pjesën 1 dhe 2 (Korniza A). Pyetje të

Shkaqet e Vdekjes në çertifikatë – hap pas hapi

Filloni në rreshtin 1(a), me shkakun e menjëhershëm, dhe pastaj shkoni pas në kohë në gjendjet pararendese derisa të arrini në atë që filloi sekuencën e ngjarjeve. Ju do i afroheni kohës kur pacienti ishte i shëndetshëm.

Tani, ju duhet të keni raportuan shkakun themelor ose original në rreshtin më të ulët të përdorur dhe një sekuence ngjarjesh që çuan nga shkakun themelor deri në shkakun e menjëhershëm të vdekjes në rreshtin 1(a).

Së fundmi, regjistroni intervalin kohor nga fillimi i çdo gjendjeje të shënuar në çertifikatë dhe datën e vdekjes. Aty ku data dhe koha e fillimit nuk është e njohur duhet shënuar një diçka sa më e përafërt e mundur. Futni njësinë e kohës (minuta, orë, ditë, javë, muaj, vite).

Shembull

Korniza A		
► Të dhëna mjekësore: Pjesa 1 dhe 2		
	► Shkakun e vdekjes*	► Intervali kohor deri në kohën e vdekjes
1. Raportoni sëmundje ose gjendje që çojnë direkt në vdekjen në rreshtin a Raportoni zinxhirin e ngjarjeve sipas rradhës (nëse duhet) Deklaroni shkakun themelor të vdekjes në rreshtin më të poshtëm të përdorur	a Shkakun direkt të vdekjes Hemorragji cerebrale	4 orë
	b Për shkak të Metastazave të trurit	4 muaj
	c Për shkak të Kancerit gjoksit	5 vite
	d Për shkak të	
2. Gjendje të tjera sinjifikante që kontribuojnë në vdekje (Intervali kohor mund të futet në kllapa pas gjendjes) * Kjo nuk do të thotë mënyrën e vdekjes, psh., insuficiencë kardiake, insuficiencë respiratore. Kjo do të thotë sëmundje, dëmtim, ose komplikacion që shkaktoi vdekjen.	Hipertension arterial (3 vite); Diabet i sheqerit (10 vite)	

- **Shkruani qartë** dhe mos përdorni shkurtime.
- Sigurohuni që informacioni është **i plotë**.
- **Mos spekuloni** për shkakun e vdekjes.
- Mos plotësoni në pjesën e rezultateve laboratorike gjëra si 'u gjet nga partneri'.
(Mund të ketë fusha të veçanta në formular për këtë lloj informacioni)
- **Një gjendje në një rresht** duhet të jetë e mjaftueshme.

Terma të përdorur shpesh në mënyre të keq-përcaktuar

Aksident	Specifiko rrethanat Specifiko qëllimin , si aksident me makinë, vdekjeprurës, sulm Specifiko vendin e ngjarjes
Alkol, barna	Specifiko përdorimin : kohëgjatë ose i vetëm, varësi
Komplikacione të kirurgjisë	Specifiko sëmundjen : sëmundjen që shkaktoi kirurgjinë
Demencë	Specifiko shkakun: Alzheimer, infarkt, moshë të vjetër, tjetër
Hepatit	Specifiko ecurinë, etiologjinë: akut ose kronik, alkolik Nëse viral : specifiko Tipin (A,B,C,....)
Infarkt	Specifiko vendin : zemër, tru... Specifiko shkakun : arteriosklerotik, trombotik, embolik...
Infeksion	Specifiko: parësor ose dytësor, organizmin shkaktar... Nëse parësor: specifiko bakterial ose viral Nëse dytësor: specifiko infeksionin primar
Leuçemi	Specifiko: akute, subakute, limfatike kronike, mieloidë, monocitike
Pneumoni	Specifiko: parësore, aspirimi, shkakun , organizmin shkaktar Nëse nga palëvizshmëria: specifikoni shkakun e palëvizshmërisë
Embolizëm pulmonar	Specifikoni shkakun : shkaktarin e embolit Nëse pas kirurgjisë ose palëvizshmërisë : specifikoni sëmundjen që shkaktoi kirurgjinë ose palëvizshmërinë
Insuficiencë renale	Specifikoni: akute, kronike ose fundore, shkakun themelor të insuficiencës, si arteriosklerozën ose infeksionin Nëse nga palëvizshmëria : specifikoni shkakun që shkaktoi palëvizshmërinë
Trombozë	Specifiko: arteriale apo venoze Specifiko: enën e gjakut Nëse pas kirurgjisë ose palëvizshmërisë : specifikoni sëmundjen që shkaktoi kirurgjinë ose palëvizshmërinë
Tumor	Specifikoni: sjelljen, vend-ndodhjen, metastazat
Infeksion i traktit urinar	Specifikoni: vendin në traktin urinar, organizmin shkaktar, shkakun themelor të infeksionit Nëse nga palëvizshmëria : specifikoni shkakun që shkaktoi palëvizshmërinë

7.1.3 Detaje të tjera shtesë, të rekomanduara për vdekjet perinatale (lindje të vdekura dhe të gjalla që vdiqën brenda 168 orësh [1 javë] nga lindja)

Veçoritë identifikuese											
Fëmija u lind më	D	D	M	M	V	V	më hh:mm	ora			
Fëmija lindi i vdekur më	D	D	M	M	V	V	më hh:mm	ora			
☐ Vdiq para shtërzimit	☐ Gjatë shtërzimit		☐ Nuk dihet								
Nëna											
Data e lindjes	D	D	M	M	V	V					
Numri i shtatëzanive të mëparshme			Data e shtatëzanisë së fundit			D	D	M	M	V	V
Lindje e gjallë _____			Rezultati i shtatëzanisë së fundit								
Lindje e vdekur _____			☐ Lindje e gjallë								
Abort _____			☐ Lindje e vdekur								
			☐ Abort								
Dita e parë e menstruacioneve të fundit			D	D	M	M	V	V			
Lindja			Kujdes prenatal, dy ose më shumë vizita								
☐ Verteks spontan normal			☐ Po								
☐ Tjetër (specifiko) _____			☐ Jo								
			☐ Nuk dihet								
Lindje e asistuar nga											
☐ Mjek			☐ Person tjetër i trajnuar (specifiko) _____								
☐ Mami e trainuar			☐ Tjetër (specifiko) _____								
Fëmijë											
☐ Lindje e vetme			☐ Binjak i dytë								
☐ Binjak i parë			☐ Tjetër i shumëfishtë (specifiko) _____								

7.2 Lista e gjendjeve që duhet të konsiderohen si pasoja direkte të procedurave mjekësore

- Një gjendje në listë duhet të konsiderohet një pasojë direkte e procedurës mjekësore nëse procedura u krye brenda 4 javësh nga vdekja
- Asnjë gjendje në listë nuk duhet konsideruar pasojë direkte e procedurës nëse ka fakte që gjendja ishte prezente që para se të kryhej procedura.
- Një gjendje e shënuar me 'OPCR' (Tjetër Shkak ose Procedure Nevojitet) duhet të konsiderohet një pasojë e dukshme e një procedure vetëm nëse një tjetër arsye për kryerjen e procedurës është e treguar në certifikatë.
- Një gjendje e shënuar me 'DSAP' (Kohëzgjatja e Treguar, e zhvilluar Pas Procedure) duhet të konsiderohet si një pasojë e dukshme e një procedure mjekësore vetëm nëse ka fakte të qarta që gjendja u zhvillua pas procedurës.
- Ngjitjet duhet të konsiderohen një pasojë e dukshme e procedurës në të njëjtën zone ose rajon, edhe në më shumë se pas katër javësh. Nëse procedura u krye më shumë se një vit nga vdekja, përdorni kodet për pasojat e kujdesit mjekësor.

Infeksione	Shënim
Absces	OCPR
Bakteremi	
Fistula	OCPR, dhe vetëm për një procedurë në të njëjtin vend ose rajon
Gangrenë gazoze	
Infeksion, hemolitik	
Infeksion NOS	DSAP
Infeksion ne plagën kirurgjikale	
Sepsis	
Septike	

Hemorragji, hemolizë	Shënim
Koagulopati, konsumim	
Koagulim Intravaskular i diseminuar	
Hemorragji NOS	
Hemorragji, gastrointestinal	OCPR
Hemorragji, inatra-abdominale	OCPR
Hemorragji, rektale	OCPR
Hemorragji, plage kirurgjikale	
Hemorragji, zone e përcaktuar	Për një procedurë në të njëjtin vend ose rajon
Hematemezë	OCPR
Hematomë	OCPR
Hemotoraks	OCPR
Hemolizë	
Melenë	OCPR

vijon...

...vijon

Komplikacione kardiake	Shënim
Arrest, kardiak	
Aritmi NOS	DSAP
Asistoli	
Bllok, kardiak	DSAP
Insuficiencë, kardiake	
Fibrilacion, atrial	DSAP
Fibrilacion, ventricular	
Infarkt (miokardi)	
Ishemi (miokardi) akute	
Çarje, e miokardit	

Komplikacione cerebrovaskulare dhe cerebrale	Shënim
Apopleksi	DSAP
Dëmtim, i trurit (anoksik)	DSAP
Embolizëm, cerebral	DSAP
Hemorragji, cerebral/intrakraniale	DSAP
Infarkt, cerebral	DSAP
Ishemi, cerebrale/cerebrovaskulare	DSAP
Lezion, cerebral/cerebrovaskular	DSAP
Meningit	DSAP
Edemë, cerebrale	DSAP
Insult cerebral	DSAP
Trombozë, cerebrale	DSAP

Komplikacione të tjera vaskulare	Shënim
Arrest, circulator	
Embolizëm (arterial)	
Embolizëm, dhjamor/ajror	
Embolizëm, pulmonary	OCPR
Embolizëm, venoz	OCPR
Insuficiencë, cirkulatore	OCPR
Hipotension	
Infarkt, pulmonary	Për një procedurë në të njëjtin vend ose rajon
Infarkt (çdo vend)	OCPR
Okluzion (çdo vend)	OCPR

vijon...

...vijon

Komplikacione të tjera vaskulare	Shënim
Flebit (çdo vend)	
Flebotrombozë (çdo vend)	
Tromboflebit (çdo vend)	
Trombozë, arteriale	
Trombozë, venoze	
Trombozë NOS (çdo vend)	

Komplikacione respiratore	Shënim
Sindroma e distresit respirator të tërriturit (ARDS)	
Alkalozë dhe acidozë	
Arrest, respirator	
Aspirim	
Atelektazë	
Bronkit	DSAP
Efuzion, pleura	
Empiëmë	OCPR
Fistula, bronkopleurale/ezofageale	OCPR
Insuficiencë, pulmonare	
Insuficiencë, respiratore	
Mediastinit	
Bllokim, rugët e sipërme	OCPR
Edemë, laringeale	OCPR
Edemë/hipostazë, pulmonare	
Pneumoni	
Pneumotoraks	OCPR

Komplikacione gastrointestinale	Shënim
Abses, intra-abdominal	OCPR
Konstipacion	OCPR
Zgjerim, gastrik	OCPR
Çrregullim, circulator, gastrointestinal	OCPR
Embolizëm, mezenterik	OCPR
Insuficiencë, hepatike	DSAP
Fistula, biliare/zorre/rektovaginale	OCPR
Ileus	OCPR
Ishemi, intestinale	OCPR
Nekrozë, gastrointestinale	OCPR

vijon...

...vijon

Komplikacione gastrointestinale	Shënim
Blokim, zorre (mekanik)	OCPR
Peritonit	OCPR
Ulçer, gastrointestinale (stresi)	OCPR
Volculus	OCPR

Komplikacione renale dhe urinare	Shënim
Anuria	
Insuficiencë, renale	
Fistula, urinare	OCPR
Infeksion, urinar	
Pielonefrit	DSAP
Mbajtje e urinës	
Strikturë e uretrës	OCPR
Uremi	
Urosepsis	

Komplikacione të tjera	Shënim
Adezion	Për një procedurë në të njëjtin vend ose rajon
Sindroma e kompartmentit	OCPR
Komplikacione NOS	
Kriza, tirotoksike	OCPR
Zhvendosje e protezës	
Insuficiencë e shumë organeve	
Gangrenë	
Insuficiencë, anastomozë	OCPR
Nekroze, dhjamore/plage	OCPR
Kriza epileptike	DSAP
Shoku NOS	
Shoku, anafilaktik	
Ulçer, dekubitus	

7.3 Lista e gjendjeve të keq-përcaktuara

Përdorni këtë listë në Hapin SP7. Gjendjet në këtë tabelë janë të keq-përcaktuara.

Kodi	Titulli i kategorisë ose nën-kategorisë
I46.1	Vdekje kardiake e papritur, kështu e përshkruar
I46.9	Arrest kardiak, i papërcaktuar
(I50.-)	Insuficiencë kardiake ne I50.-
I95.9	Hipotension, i papërcaktuar
I99	Çrregullime të tjera dhe të papërcaktuara të sistemit të qarkullimit
J96.0	Insuficiencë respiratore akute
J96.9	Insuficiencë respiratore, e papërcaktuar
P28.5	Insuficiencë respiratore e të porsalindurit
R00–R57.1, R57.8–R59.9, R65.2– R65.3, R68.0–R94, R96–R99	Simptoma, shenja dhe gjetje anormale laboratorike, të paklasifikuara tjetërkund

7.4 Lista e gjendjeve me pak gjasa të shkaktojnë vdekje

Kodi	Titulli i kategorisë ose nën-kategorisë
A31.1	Infeksion mykobakterial i lëkurës
A42.8	Aktinomykozë e formave të tjera
A60.0	Infeksion viral herpetik i organeve gjinitale dhe traktit urogjenital
A71.0–A71.9	Trakoma
A74.0†	Konjuktivit nga klamidiat
B00.2	Gingivostomatit dhe faringotonsilit herpetik viral
B00.5	Sëmundje herpetike virale e syrit
B00.8	Forma të tjera të infeksionit herpetik viral
B07	Kondilomat virale të lëkurës
B08.1	Molluscum contagiosum
B08.8	Sëmundja e dorës, këmbës dhe gojës
B30.0–B30.9	Konjuktivit viral
B35.0–B35.9	Dermatofitoza
B36.0–B36.9	Mykoza të tjera sipërfaqësore
B85.0–B85.4	Pedikuloza dhe ftiriza
F45.3–F45.9	Çrregulime somatoforme
F50.1, F51.0–F51.9	Çrregulime të ngrënies
F52.0–F52.9	Disfunksion seksual, i pashkaktuar nga ndonjë çrregullim organik ose sëmundje
F60.0–F60.9	Çrregulime specifike të personalitetit
F61	Çrregulime të tjera e të përziera të personalitetit
F62.0–F62.9	Ndryshime të qëndrueshmërisë të personalitetit, të palidhura me dëmtim dhe/ose sëmundje të trurit
F63.0–F63.9	Çrregulime impulsive të sjelljes
F64.0–F64.9	Çrregulime të identitetit të gjinisë
F65.0–F65.9	Çrregulime të preferencës seksuale
F66.0–F66.9	Çrregulime psikologjike dhe të sjelljes të lidhura me zhvillimin dhe orientimin seksual
F68.0–F68.9	Çrregulime të tjera të personalitetit dhe të sjelljes së të rriturve
F69	Çrregullim i paspecifikuar i personalitetit dhe sjelljes së të rriturve
F80–F89	Çrregullim zhvillimor specifik i të folurit dhe i gjuhës
F95.0–F95.9	Çrregulime me tike nervore

...vzjon

... vijon

Kodi	Titulli i kategorisë ose nën-kategorisë
F98.0–F98.9	Çrregullime të tjera të sjelljes dhe emocionale që shfaqen zakonisht në fëmijëri dhe në adoleshencë
G43.0–G43.2, G43.8–G43.9	Migrena, përjashtuar Migrenë e komplikuar
G44.0–G44.2	Sindroma të tjerë me dhimbje koke
G45.0–G45.9	Atake iskemike cerebrale kalimtare dhe sindroma që lidhen me to
G50.0–G50.9	Çrregullime të nervit trigeminal
G51.0–G51.9	Çrregullime të nervit facial
G54.0–G54.9	Çrregullime të radikseve dhe të pleksuseve nervore
G56.0–G56.9	Mononeuropati të gjymtyrës së sipërme
G57.0–G57.9	Mononeuropati të gjymtyrës së sipërme
G58.7	Mononeurit multipleks
H00.0–H00.1	Hordeolum dhe kalazion
H01.0–H01.9	Inflamacion tjetër i palpebrës
H02.0–H02.9	Çrregullime të tjera të palpebrës
H04.0–H04.9	Çrregullime të sistemit lakrimal
H10.0–H10.9	Konjunktivit
H11.0–H11.9	Çrregullime të tjera të konjunktivës
H15.0–H15.9	Çrregullime të sklerës
H16.0–H16.9	Keratitis
H17.0–H17.9	Cikatrice korneale dhe opacitete
H18.0–H18.9	Çrregullime të tjera të kornesë
H20.0–H20.9	Iridocikliti
H21.0–H21.9	Çrregullime të tjera të insit dhe të trupit ciliar
H25.0–H25.9	Katarakt senil
H26.0–H26.9	Formë tjetër e kataraktit
H27.0–H27.9	Çrregullime të tjera të kristalinit
H30.0–H30.9	Inflamacion korioretinal
H31.0–H31.9	Çrregullime të tjera koroidale
H33.0–H33.5	Shkëputje dhe çarje të retinës
H34.0–H34.9	Okluzone vaskulare të retinës
H35.0–H35.9	Çrregullime të tjera të retinës
H40.0–H40.9	Glaukoma
H43.0–H43.9	Çrregullime të trupit vitroz
H46	Neuriti optik
H47.0–H47.7	Çrregullime të tjera të nervit (2-të) optik dhe rrugëve të shikimit
H49.0–H49.9	Strabizëm paralitik
H50.0–H50.9	Strabizma të tjerë
H51.0–H51.9	Çrregullime të tjera të lëvizjes binokulare
H52.0–H52.7	Çrregullimet të refraksionit dhe akomodimit
H53.0–H53.9	Turbullimi i pamjes
H54.0–H54.9	Verbimi dhe shikimi i ulur
H55	Nistagmusi dhe çrregullime të tjera të lëvizjeve të syrit
H57.0–H57.9	Çrregullime të tjera të syrit dhe anekseve
H60.0–H60.9	Otiti i jashtëm
H61.0–H61.9	Çrregullime të tjera të veshit të jashtëm
H80.0–H80.9	Otoskleroza
H83.0–H83.9	Sëmundje të tjera të veshit të brendshëm
H90.0–H90.9	Humbja konduktive dhe neurosensoriale e dëgimit
H91.0–H91.9	Humbje të tjera të dëgimit
H92.0–H92.2	Otalgjia dhe efuzioni i veshit
H93.0–H93.9	Çrregullime të tjera të veshit të paklasifikuara tjetërkund
J00	Nazofaringjiti akut
J06.0–J06.9	Infeksionet akute respiratore të sipërme me lokalizime të shumta dhe të paspecifikuara

... vijon

... vijon

Kodi	Titulli i kategorisë ose nën-kategorisë
J30.0-J30.4	Riniti alergjik dhe vazomotor
J33.0-J33.9	Polipi nazal
J34.2	Deviacioni i septumit nazal
J35.0-J35.9	Sëmundje kronike të tonsilave dhe adenoideve
K00.0-K00.9	Çrregullimet e zhvillimit dhe të daljes së dhëmbëve
K01.0-K01.1	Dhëmbët e ngulura e të ngjeshura
K02.0-K02.9	Kariesi dental
K03.0-K03.9	Sëmundje të tjera të indeve të forta të dhëmbit
K04.0-K04.9	Sëmundjet e pulpës dhe indeve periapikale
K05.0-K05.6	Gingiviti dhe sëmundjet periodontale
K06.0-K06.9	Çrregullime të tjera të gingivës dhe edentulozë e vargut alveolar
K07.0-K07.9	Keqformimet dentofaciale
K08.0-K08.9	Çrregullime të tjera të dhëmbëve dhe strukturave mbështetëse
K09.0-K09.9	Kistat e regionit oral të paklasifikuara tjetërkund
K10.0-K10.9	Sëmundje të tjera të nofullës
K11.0-K11.9	Sëmundjet e gjendrave të pështymës
K14.0-K14.9	Sëmundjet e gjuhës
L01.0-L01.1	Impetigo
L03.0	Celuliti
L04.0-L04.9	Limfadeniti akut
L05.0-L05.9	Kisti pilonidal
L08.0-L08.9	Infeksione të tjera lokale të lëkurës dhe indit subkutan
L20.0-L20.9	Dermatiti atopik
L21.0-L21.9	Dermatiti seboroik
L22	Dermatiti i pelenave
L23.0-L23.9	Dermatiti alergjik i kontaktit
L24.0-L24.9	Dermatiti irritues i kontaktit
L25.0-L25.9	Dermatiti i paspecifikuar i kontaktit
L28.0-L28.2	Liken i simpleks kronik dhe prurigo
L29.0-L29.9	Pruriti
L30.0-L30.9	Dermatiti tjetër
L41.0-L41.9	Parapsoriaza
L42	Pitiriza rosea
L43.0-L43.9	Liken planus
L44.0-L44.9	Çrregullime të tjera papuloskuamoze
L55.0-L55.1	Diegia e diellit
L56.0-L56.9	Ndryshime të tjera akute kutane nga rrezet ultraviolet
L57.0-L57.9	Ndryshime të lëkurës nga ekspozimi kronik në rrezatimin jo-jonizues
L58.0-L58.9	Radiodermatiti
L59.0-L59.9	Çrregullime të tjera të lëkurës dhe subkutisit nga rrezatimi
L60.0-L60.9	Çrregullimet e thoit
L63.0-L63.9	Alopecia areata
L64.0-L64.9	Alopecia androgjene
L65.0-L65.9	Humbje e flokëve jockatriciale
L66.0-L66.9	Alopecia cikatriciale
L67.0-L67.9	Çrregullime të ngjyrës dhe fjes së flokut
L68.0-L68.9	Hipertrikoza
L70.0-L70.9	Akne
L72.0-L72.9	Kisti folikular i lëkurës dhe i indit subkutan
L73.0-L73.9	Çrregullime të tjera folikulare
L74.0-L74.9	Çrregullime të gjendrave të djersës
L75.0-L75.9	Çrregullime të gjendrave apokrine
L80	Vitiligo
L81.0-L81.9	Çrregullime të tjera të pigmentimit

... vijon

Kodi	Titulli i kategorisë ose nën-kategorisë
L83	Akantoza nigrikans
L84	Kalozitetet
L85.0–L85.9	Trashje të tjera epidermale
L87.0–L87.9	Çrregullimet e eliminimit transepidermal
L90.0–L90.9	Çrregullime atrofike të lëkurës
L91.0–L91.9	Çrregullime hipertrofike të lëkurës
L92.0–L92.9	Çrregullime granulomatoze të lëkurës dhe nënlëkurës
L94.0–L94.9	Çrregullime të tjera të lokalizuara të indit lidhor
L98.0–L98.3	Çrregullime të tjera të lëkurës dhe nënlëkurës të paklasifikuara tjetërkund
M20.0–M20.6	Deformimet e fituara të gishtave
M21.0–M21.9	Deformime të tjera të fituara të anësive
M22.0–M22.9	Çrregullimet e patelës
M23.0–M23.9	Çrregullime të brendshme të gjurit
M24.0–M24.9	Çrregullime të tjera specifike të kyçeve
M25.0–M25.9	Çrregullime të tjera të kypit të paklasifikuara tjetërkund
M35.3	Prekje të tjera sistemike të indit lidhor
M40.0–M40.5	Kifoza dhe lordoza
M43.6	Tortikoli
M43.8–M43.9	Dorsopati të tjera deformuese të specifikuara
M48.0	Spondilopati të tjera
M53.0–M53.9	Dorsopati të tjera të paklasifikuara tjetërkund
M54.0–M54.9	Dorsalgjia
M60.0–M60.9	Mioziti
M65.0–M65.9	Sinoviti dhe tendosinoviti
M66.0–M66.5	Ruptura spontane e sinoviumit dhe tendinit
M67.0–M67.9	Çrregullime të tjera të sinoviumit e tendinit
M70.0–M70.9	Çrregullime të indeve të buta nga përdorimi, mbipërdorimi dhe presioni
M71.0–M71.9	Bursopati të tjera
M75.0–M75.9	Dëmtimet e supit
M76.0–M76.9	Entezopatitë e anësive së poshtme, përjashtuar këmbën
M77.0–M77.9	Entezopati të tjera
M79.0–M79.9	Çrregullime të tjera të indeve të buta të paklasifikuara tjetërkund
M85.0–M85.9	Deformime të fituara të sistemit muskuloskeletik dhe indit lidhor
M99.0–M99.9	Lezione biomekanike të paklasifikuara tjetërkund
N39.3	Inkontinenca e stresit
N46	Infertiliteti mashkullor
N47	Prepucium i tepërt, fimozja dhe parafimozja
N60.0–N60.9	Displazia mamare beninje
N84.0–N84.9	Polipi i traktit gjeneral femëror
N85.0–N85.9	Çrregullime të tjera jo-inflamatore të uterusit, përveç qafës
N86	Erozioni dhe ektopia e cerviks uteri
N87.0–N87.9	Displazia e cerviks uteri
N88.0–N88.9	Çrregullime të tjera jo-inflamatore të cerviks uteri
N89.0–N89.9	Çrregullime të tjera jo-inflamatore të vaginës
N90.0–N90.9	Çrregullime të tjera jo-inflamatore të vulvës dhe perineumit
N91.0–N91.5	Menstruacione të munguara, të paplota dhe të rralla
N92.0–N92.6	Menstruacione të tepruara, të shpeshta dhe të parregullta
N93.0–N93.9	Hemorragji të tjera uterine dhe vaginale jo-normale
N94.0–N94.9	Dhimbje dhe gjendje të tjera të shoqënuara me organet gjinitale dhe ciklin menstrual
N96	Abortuesja habituale
N97.0–N97.9	Infertiliteti femëror
Q10.0–Q10.7	Keqformimet kongjenitale të kapakut të syrit, aparatit lakrimal dhe orbitës
Q11.0–Q11.3	Anoftalmusi, mikroftalmusi dhe makroftalmusi
Q12.0–Q12.9	Keqformimet kongjenitale të lentes

Kodi	Titulli i kategorisë ose nën-kategorisë
Q13.0–Q13.9	Keqformimet kongenitale të segmentit anterior të syrit
Q14.0–Q14.9	Keqformimet kongenitale të segmentit posterior të syrit
Q15.0–Q15.9	Keqformimet kongenitale të tjera të syrit
Q16.0–Q16.9	Keqformimet kongenitale të veshit që shkaktojnë uljen e dëgjimit
Q17.0–Q17.9	Keqformime të tjera kongenitale të veshit
Q18.0–Q18.9	Keqformime të tjera kongenitale të fytyrës dhe qafës
Q38.1	Ankloglosia
Q65.0–Q65.9	Deformime kongenitale të koksofemoralit
Q66.0–Q66.9	Deformime kongenitale të këmbës
Q67.0–Q67.8	Deformime kongenitale muskuloskeletike të kokës, fytyrës, kollonës dhe krahërorit
Q68.0–Q68.8	Deformime të tjera kongenitale të sistemit muskuloskeletik
Q69.0–Q69.9	Polidaktilia
Q70.0–Q70.9	Sindaktilia
Q71.0–Q71.9	Defekte të reduktimit të gjymtyrës së sipërme
Q72.0–Q72.9	Defekte të reduktimit të gjymtyrës së poshteme
Q73.0–Q73.8	Defekte të reduktimit të gjymtyrës, të papërcaktuar
Q74.0–Q74.9	Keqformime të tjera kongenitale të gjymtyrës/eve
Q80.0–Q80.3,	
Q80.8–Q80.9	Iktoza kongenitale, përveç Harlekin-fetusit
Q81.0	Epidermoliza buloze simpleks
Q81.2–Q81.9	Forma të tjera të Epidermoliza buloze, përveç Epidermoliza buloze letale
Q82.0–Q82.9	Keqformime kongenitale të tjera të lëkurës
Q83.0–Q83.9	Keqformime kongenitale të gjirit
Q84.0–Q84.9	Keqformime kongenitale të tjera të integumentit
S00.0–S00.9	Plagë sipërfaqësore e kokës
S05.0, S05.1, S05.8	Dëmtim sipërfaqësor (çdo pjesë) i syrit dhe orbitës (çdo pjesë)
S10.0–S10.9	Plagë sipërfaqësore e qafës
S20.0–S20.8	Dëmtim sipërfaqësor i toraksit
S30.0–S30.9	Dëmtim sipërfaqësor i barkut, pjesës së poshteme të kurrizit dhe pelvisit
S40.0–S40.9	Dëmtim sipërfaqësor i shpatullës dhe pjesës së sipërme të krahut
S50.0–S50.9	Dëmtim sipërfaqësor i parakrahut
S60.0–S60.9	Dëmtim sipërfaqësor i kycit të dorës dhe dorës
S70.0–S70.9	Dëmtim sipërfaqësor në lje dhe kofshë
S80.0–S80.9	Dëmtim sipërfaqësor i kërcitit
S90.0–S90.9	Dëmtim sipërfaqësor i kycit të këmbës dhe këmbës
T09.0	Dëmtime të tjera të shtyllës kurrizore dhe trungut, nivel i paspecifikuar
T11.0	Dëmtime të tjera të gjymtyrës së sipërme, nivel i paspecifikuar
T13.0	Dëmtime të tjera të gjymtyrës së poshteme, nivel i paspecifikuar
T14.0	Dëmtim i një zone të paspecifikuar të trupit
T20.1	Djegje e shkallës së parë të kokës dhe qafës
T21.1	Djegje e gradës së parë e trungut
T22.1	Djegje e gradës së parë e shpatullës dhe gjymtyrës së sipërme, me përjashtim të kycit të dorës dhe dorës
T23.1	Djegje e gradës së parë e kycit të dorës dhe dorës
T24.1	Djegje e gradës së parë e zonës pelvike dhe gjymtyrës së poshteme, me përjashtim të kycit të këmbës dhe këmbës
T25.1	Djegje e gradës së parë e kycit të këmbës dhe këmbës

7.5 Shkaqet e HIV

Përdorni këtë listë në Hapin SP3 dhe SP4.

C00–C96	S45	T12
D47.7	S47–S49	T13.1
D50–D53	S51–S52	T13.6–T13.9
D55–D59	S55	T14.1–T14.2
D60–D64	S57–S59	T14.5
D65–D69	S65	T14.7–T14.9
F11	S67–S69	T15–T32
F13–F16	S71–S72	T80.2
F19	S75	T80.8–T80.9
R75	S77–S79	T90.1
S01–S02	S81–S82	T90.8–T90.9
S07–S09.0	S85	T91.1–T92.2
S09.7–S09.9	S87–S89	TT92.6–T92.9
S11–S12	S95	T93.0–T93.2
S15	S97–S99	T93.6–T93.9
S17–S19	T01–T08	T94–T95
S21–S22	T09.1	T98
S28–S29	T09.8–T09.9	Y60
S31–S32	T10	Y62
S35–S39	T11.1	Y64
S41–S42	T11.6–T11.9	Y83–Y84

7.6 Lista e shkaqeve që mund të shkaktojnë diabet

Sekuensa te pranueshme per diabetin 'per shkak te' te semundjeve te tjera.

Lloji i diabetit	Për shkak të	Lloji i diabetit	Për shkak të
E10	B25.2		D13.6–D13.7
	E40–E46		D35.0
	E63.9		E05–E06
	E64.0		E22.0
	E64.9		E24
	M35.9		E80.0–E80.2
	P35.0		E83.1
E11			E84
	E24		E89.1
	E40–E46		F10.1–F10.2
	E63.9		G10
	E64.0		G11.1
	E64.9		G25.8
	M35.9		G71.1
	O24.4		K85
	P35.0		K86.0–K86.1
			K86.8–K86.9
E12	E40–E46		M35.9
	E63.9		O24.4
	E64.0		P35.0
	E64.9		Q87.1
	E13 B25.2		Q90
	B26.3		Q96
	C25		
	C78.8 (pancreas only)		
	Q98		E89.1
	Q99.8		F10.1–F10.2
	S36.2		G10
	T37.3		G11.1
	T37.5		G25.8
	T38.0–T38.1		G71.1
	T42.0		K85
	T46.5		K86.0–K86.1
	T46.7		K86.8–K86.9
	T50.2		M35.9
	Y41.3		O24.4
E14	Y41.5		P35.0
	Y42.0–Y42.1		Q87.1
	Y46.2		Q90
	Y52.5		Q96
	Y52.7		Q98
	Y54.3		Q99.8
	E14 B25.2		S36.2
	B26.3		T37.3
	C25		T37.5
	C78.8 (pancreas only)		T38.0–T38.1
	D13.6–D13.7		T42.0
	D35.0		T46.5
	E05–E06		T46.7
	E22.0		T50.2
	E24		Y41.3
	E40–E46		Y41.5

E63.9
E64.0
E64.9
E80.0-E80.2
E83.1
E84

Y42.0-Y42.1
Y46.2
Y52.5
Y52.7
Y54.3

7.7 Renditja prioritare e kodeve të ICD-10 për natyrën e dëmtimit

Kodi	Rendi	Kodi	Rendi
S00.0–S00.9	6	S09.9	3
S01.0–S01.8	6	S10.0–S10.2	6
S01.9	5	S10.7–S10.9	6
S02.0	3	S11.0	4
S02.1	4	S11.1	5
S02.2–S02.6	6	S11.2	4
S02.7	3	S11.7	5
S02.8	4	S11.8	6
S02.9	3	S11.9	3
S03.0	5	S12.0–S12.7	3
S03.1–S03.2	6	S12.8	3
S03.3	5	S12.9	3
S03.4–S03.5	6	S13.0	6
S04.0–S04.9	6	S13.1	3
S05.0–S05.6	6	S13.2	5
S05.7	5	S13.3	3
S05.8–S05.9	6	S13.4	5
S06.0	6	S13.5–S13.6	6
S06.1–S06.2	1	S14.0	5
S06.3–S06.6	2	S14.1	3
S06.7	1	S14.2–S14.5	6
S06.8	2	S14.6	5
S06.9	2	S15.0	1
S07.0	5	S15.1	2
S07.1	1	S15.2–S15.3	3
S07.8–S07.9	1	S15.7–S15.9	1
S08.0–S08.1	6	S16	6
S08.8–S08.9	4	S17.0	3
S09.0	5	S17.8	3
S09.1–S09.2	6	S17.9	3
S09.7	4	S18	1
S09.8	6	S19.7	3

vijon....

vijon....

Kodi	Rendi
S19.8	4
S19.9	5
S20.0–S20.8	6
S21.0	6
S21.1–S21.9	5
S22.0–S22.1	5
S22.2–S22.3	6
S22.4	5
S22.5	2
S22.8–S22.9	5
S23.0	6
S23.1–S23.2	5
S23.3–S23.5	6
S24.0–S24.1	4
S24.2–S24.6	5
S25.0	1
S25.1	5
S25.2	1
S25.3	3
S25.4	1
S25.5	4
S25.7	3
S25.8	4
S25.9	4
S26.0	3
S26.8–S26.9	2
S27.0–S27.2	3
S27.3–S27.5	2
S27.6	4
S27.7	1
S27.8–S27.9	2
S28.0–S28.1	3
S29.0	6
S29.7	3

Kodi	Rendi
S29.8	6
S29.9	3
S30.0–S30.9	6
S31.0–S31.1	6
S31.2–S31.3	5
S31.4–S31.8	6
S32.0–S32.3	6
S32.4	5
S32.5	6
S32.7–S32.8	5
S33.0–S33.2	6
S33.3	5
S33.4–S33.6	6
S33.7	5
S34.0–S34.6	6
S34.8	5
S35.0–S35.1	1
S35.2	3
S35.3	2
S35.4	5
S35.5	3
S35.7	2
S35.8–S35.9	5
S36.0–S36.9	3
S37.0–S37.9	5
S38.0	6
S38.1	5
S38.2	4
S38.3	3
S39.0	6
S39.6	3
S39.7	4
S39.8	6
S39.9	4

vijon....

vijon....

Kodi	Rendi
S40.0–S40.9	6
S41.0–S41.7	6
S41.8	5
S42.0	6
S42.1–S42.2	5
S42.3	5
S42.4	6
S42.7–S42.8	5
S42.9	5
S43.0–S43.7	6
S44.0–S44.9	6
S45.0–S45.1	3
S45.2–S45.9	5
S46.0–S46.9	6
S47	5
S48.0–S48.9	3
S49.7	5
S49.8–S49.9	6
S50.0–S50.9	6
S51.0–S51.9	6
S52.0–S52.9	5
S53.0–S53.4	6
S54.0–S54.9	6
S55.0	6
S55.1–S55.9	5
S56.0–S56.9	6
S57.0–S57.9	6
S58.0–S58.9	4
S59.7	4
S59.8	6
S59.9	5
S60.0–S60.9	6
S61.0–S61.9	6

Kodi	Rendi
S62.0–S62.7	6
S62.8	5
S63.0–S63.7	6
S64.0–S64.9	6
S65.0	6
S65.1	5
S65.2–S65.8	6
S65.9	5
S66.0–S66.9	6
S67.0–S67.8	6
S68.0–S68.3	6
S68.4–S68.9	4
S69.7–S69.9	5
S70.0–S70.9	6
S71.0–S71.8	6
S72.0–S72.2	3
S72.3–S72.9	4
S73.0–S73.1	6
S74.0–S74.1	6
S74.2–S74.7	5
S74.8–S74.9	6
S75.0	4
S75.1	5
S75.2	6
S75.7	5
S75.8	6
S75.9	5
S76.0–S76.7	6
S77.0–S77.2	5
S78.0–S78.9	3
S79.7–S79.9	5
S80.0–S80.9	6
S81.0–S81.9	6

vijon....

vijon....

Kodi	Rendi
S82.0–S82.9	5
S83.0–S83.7	6
S84.0–S84.9	6
S85.0	5
S85.1–S85.2	6
S85.3	5
S85.4–S85.5	6
S85.7	5
S85.8	6
S85.9	5
S86.0–S86.7	6
S86.8	5
S86.9	6
S87.0	6
S87.8	5
S88.0–S88.1	3
S88.9	4
S89.7–S89.9	5
S90.0–S90.9	6
S91.0–S91.7	6
S92.0–S92.9	6
S93.0–S93.6	6
S94.0–S94.9	6
S95.0	6
S95.1	5
S95.2–S95.9	6
S96.0–S96.9	6
S97.0	6
S97.1	5
S97.8	6
S98.0	4
S98.1–S98.3	6
S98.4	4
S99.7–S99.9	5

Kodi	Rendi
T00.0–T00.9	6
T01.0	6
T01.1	4
T01.2–T01.6	6
T01.8	5
T01.9	6
T02.0–T02.1	3
T02.2–T02.4	5
T02.5–T02.9	3
T03.0–T03.8	6
T03.9	5
T04.0	4
T04.1–T04.3	5
T04.4	5
T04.7	5
T04.8	4
T04.9	5
T05.0–T05.9	3
T06.0–T06.1	3
T06.2–T06.4	5
T06.5	3
T06.8	5
T07	2
T08	5
T09.0	6
T09.1	5
T09.2	6
T09.3	3
T09.4	4
T09.5	6
T09.6	1
T09.8–T09.9	5
T10	5
T11.0–T11.1	6

vijon....

vijon....

Kodi	Rendi
T11.2	6
T11.3	5
T11.4	4
T11.5	6
T11.6	3
T11.8–T11.9	5
T12	5
T13.0–T13.3	6
T13.4	5
T13.5	6
T13.6	3
T13.8	4
T13.9	5
T14.0	6
T14.1	5
T14.2	5
T14.3–T14.4	6
T14.5	5
T14.6	6
T14.7	2
T14.8–T14.9	6
T15.0–T15.8	6
T15.9	5
T16	6
T17.0–T17.9	5
T18.0–T18.2	6
T18.3–T18.4	5
T18.5–T18.9	6
T19.0–T19.1	6
T19.2	5
T19.3–T19.8	6
T19.9	5
T20.0–T20.2	6

Kodi	Rendi
T20.3	3
T20.4–T20.6	6
T20.7	3
T21.0–T21.2	6
T21.3	3
T21.4–T21.6	6
T21.7	3
T22.0–T22.2	6
T22.3	5
T22.4–T22.6	6
T22.7	5
T23.0–T23.2	6
T23.3	5
T23.4–T23.6	6
T23.7	5
T24.0–T24.2	6
T24.3	5
T24.4–T24.6	6
T24.7	5
T25.0–T25.2	6
T25.3	5
T25.4–T25.6	6
T25.7	5
T26.0–T26.2	6
T26.3	5
T26.4–T26.6	6
T26.7–T26.9	5
T27.0–T27.7	3
T28.0	5
T28.1–T28.4	3
T28.5	6
T28.6–T28.9	3
T29.0	3

vijon....

vijon....

Kodi	Rendi	Kodi	Rendi
T29.1–T29.2	6	T67.7	2
T29.3	3	T67.8	6
T29.4–T29.6	6	T67.9	5
T29.7	3	T68	3
T30.0	3	T69.0	6
T30.1–T30.2	6	T69.1	5
T30.3–T30.4	3	T69.8	4
T30.5–T30.6	6	T69.9	4
T30.7	3	T70.0	5
T31.0–T31.1	5	T70.1	4
T31.2	4	T70.2	3
T31.3	3	T70.3	5
T31.4–T31.6	2	T70.4–T70.8	6
T31.7–T31.9	1	T70.9	5
T32.0–T32.1	5	T71	1
T32.2	4	T73.0	3
T32.3	3	T73.1	5
T32.4–T32.5	2	T73.2	6
T32.6	3	T73.3	5
T32.7–T32.9	1	T73.8–T73.9	6
T33.0–T33.9	6	T74.0–T74.9	6
T34.0–T34.4	6	T75.0	4
T34.5	5	T75.1	2
T34.6–T34.9	6	T75.2–T75.3	6
T35.0	6	T75.4	3
T35.1	4	T75.8	6
T35.2–T35.5	6	T90.0–T90.4	6
T35.6	6	T90.5	3
T35.7	5	T90.8	6
T66	6	T90.9	3
T67.0	3	T91.0–T91.1	6
T67.1–T67.3	6	T91.2–T91.3	4
T67.4	3	T91.4	3
T67.5–T67.6	6	T91.5–T91.8	6

vijon....

vijon....

Kodi	Rendi
T91.9	1
T92.0–T92.2	5
T92.3–T92.8	6
T92.9	3
T93.0	6
T93.1	5
T93.2–T93.3	6
T93.4	5
T93.5–T93.9	6
T94.0–T94.1	3
T95.0	6

Kodi	Rendi
T95.1	5
T95.2–T95.3	6
T95.8–T95.9	3
T98.0–T98.1	1
T98.2	6

7.8 Lista e kategorive të kodeve të kufizuara, ose me më shumë gjasa që të ngjasin vetëm në një nga gjinitë

7.8.1 Lista e kategorive të kodeve të kufizuara, ose me më shumë gjasa që të ngjasin vetëm tek femrat

A34	C58	D39.9	N72
B37.3	C79.6	E28.0	N73.0
C51.0	D06.0	E28.1	N73.1
C51.1	D06.1	E28.2	N73.2
C51.2	D06.7	E28.3	N73.3
C51.8	D06.9	E28.8	N73.4
C51.9	D07.0	E28.9	N73.5
C52	D07.1	E89.4	N73.6
C53.0	D07.2	F52.5	N73.8
C53.1	D07.3	F53.0	N73.9
C53.8	D25.0	F53.1	N74.0
C53.9	D25.1	F53.8	N74.1
C54.0	D25.2	F53.9	N74.2
C54.1	D25.9	F84.2	N74.3
C54.2	D26.0	I86.3	N74.4
C54.3	D26.1	L29.2	N74.8
C54.8	D26.7	L70.5	N75.0
C54.9	D26.9	M80.0	N75.1
C55	D27	M80.1	N75.8
C56	D28.0	M81.0	N75.9
C57.0	D28.1	M81.1	N76.0
C57.1	D28.2	M83.0	N76.1
C57.2	D28.7	N70.0	N76.2
C57.3	D28.9	N70.1	N76.3
C57.4	D39.0	N70.9	N76.4
C57.7	D39.1	N71.0	N76.5
C57.8	D39.2	N71.1	N76.6
C57.9	D39.7	N71.9	N76.8

vijon...

vijon...

N77.0	N83.2	N88.2	N92.0
N77.1	N83.3	N88.3	N92.1
N77.8	N83.4	N88.4	N92.2
N80.0	N83.5	N88.8	N92.3
N80.1	N83.6	N88.9	N92.4
N80.2	N83.7	N89.0	N92.5
N80.3	N83.8	N89.1	N92.6
N80.4	N83.9	N89.2	N93.0
N80.5	N84.0	N89.3	N93.8
N80.6	N84.1	N89.4	N93.9
N80.8	N84.2	N89.5	N94.0
N80.9	N84.3	N89.6	N94.1
N81.0	N84.8	N89.7	N94.2
N81.1	N84.9	N89.8	N94.3
N81.2	N85.0	N89.9	N94.4
N81.3	N85.1	N90.0	N94.5
N81.4	N85.2	N90.1	N94.6
N81.5	N85.3	N90.2	N94.8
N81.6	N85.4	N90.3	N94.9
N81.8	N85.5	N90.4	N95.0
N81.9	N85.6	N90.5	N95.1
N82.0	N85.7	N90.6	N95.2
N82.1	N85.8	N90.7	N95.3
N82.2	N85.9	N90.8	N95.8
N82.3	N86	N90.9	N95.9
N82.4	N87.0	N91.0	N96
N82.5	N87.1	N91.1	N97.0
N82.8	N87.2	N91.2	N97.1
N82.9	N87.9	N91.3	N97.2
N83.0	N88.0	N91.4	N97.3
N83.1	N88.1	N91.5	N97.4

vijon...

vifon...

N97.8	O03.9	O07.0	O14.0
N97.9	O04.0	O07.1	O14.1
N98.0	O04.1	O07.2	O14.2
N98.1	O04.2	O07.3	O14.9
N98.2	O04.3	O07.4	O15.0
N98.3	O04.4	O07.5	O15.1
N98.8	O04.5	O07.6	O15.2
N98.9	O04.6	O07.7	O15.9
N99.2	O04.7	O07.8	O16
N99.3	O04.8	O07.9	O20.0
O00.0	O04.9	O08.0	O20.8
O00.1	O05.0	O08.1	O20.9
O00.2	O05.1	O08.2	O21.0
O00.8	O05.2	O08.3	O21.1
O00.9	O05.3	O08.4	O21.2
O01.0	O05.4	O08.5	O21.8
O01.1	O05.5	O08.6	O21.9
O01.9	O05.6	O08.7	O22.0
O02.0	O05.7	O08.8	O22.1
O02.1	O05.8	O08.9	O22.2
O02.8	O05.9	O10.0	O22.3
O02.9	O06.0	O10.1	O22.4
O03.0	O06.1	O10.2	O22.5
O03.1	O06.2	O10.3	O22.8
O03.2	O06.3	O10.4	O22.9
O03.3	O06.4	O10.9	O23.0
O03.4	O06.5	O11	O23.1
O03.5	O06.6	O12.0	O23.2
O03.6	O06.7	O12.1	O23.3
O03.7	O06.8	O12.2	O23.4
O03.8	O06.9	O13	O23.5

vifon...

vijon...

O23.9	O29.5	O33.9	O40
O24.0	O29.6	O34.0	O41.0
O24.1	O29.8	O34.1	O41.1
O24.2	O29.9	O34.2	O41.8
O24.3	O30.0	O34.3	O41.9
O24.4	O30.1	O34.4	O42.0
O24.9	O30.2	O34.5	O42.1
O25	O30.8	O34.6	O42.2
O26.0	O30.9	O34.7	O42.9
O26.1	O31.0	O34.8	O43.0
O26.2	O31.1	O34.9	O43.1
O26.3	O31.2	O35.0	O43.2
O26.4	O31.8	O35.1	O43.8
O26.5	O32.0	O35.2	O43.9
O26.6	O32.1	O35.3	O44.0
O26.7	O32.2	O35.4	O44.1
O26.8	O32.3	O35.5	O45.0
O26.9	O32.4	O35.6	O45.8
O28.0	O32.5	O35.7	O45.9
O28.1	O32.6	O35.8	O46.0
O28.2	O32.8	O35.9	O46.8
O28.3	O32.9	O36.0	O46.9
O28.4	O33.0	O36.1	O47.0
O28.5	O33.1	O36.2	O47.1
O28.8	O33.2	O36.3	O47.9
O28.9	O33.3	O36.4	O48
O29.0	O33.4	O36.5	O60.0
O29.1	O33.5	O36.6	O60.1
O29.2	O33.6	O36.7	O60.2
O29.3	O33.7	O36.8	O60.3
O29.4	O33.8	O36.9	O61.0

vijon...

vijon...

O61.1	O66.1	O71.2	O75.7
O61.8	O66.2	O71.3	O75.8
O61.9	O66.3	O71.4	O75.9
O62.0	O66.4	O71.5	O80.0
O62.1	O66.5	O71.6	O80.1
O62.2	O66.8	O71.7	O80.8
O62.3	O66.9	O71.8	O80.9
O62.4	O67.0	O71.9	O81.0
O62.8	O67.8	O72.0	O81.1
O62.9	O67.9	O72.1	O81.2
O63.0	O68.0	O72.2	O81.3
O63.1	O68.1	O72.3	O81.4
O63.2	O68.2	O73.0	O81.5
O63.9	O68.3	O73.1	O82.0
O64.0	O68.8	O74.0	O82.1
O64.1	O68.9	O74.1	O82.2
O64.2	O69.0	O74.2	O82.8
O64.3	O69.1	O74.3	O82.9
O64.4	O69.2	O74.4	O83.0
O64.5	O69.3	O74.5	O83.1
O64.8	O69.4	O74.6	O83.2
O64.9	O69.5	O74.7	O83.3
O65.0	O69.8	O74.8	O83.4
O65.1	O69.9	O74.9	O83.8
O65.2	O70.0	O75.0	O83.9
O65.3	O70.1	O75.1	O84.0
O65.4	O70.2	O75.2	O84.1
O65.5	O70.3	O75.3	O84.2
O65.8	O70.9	O75.4	O84.8
O65.9	O71.0	O75.5	O84.9
O66.0	O71.1	O75.6	O85

vijon...

vijon...

O86.0	O90.5	O99.0	Q52.4
O86.1	O90.8	O99.1	Q52.5
O86.2	O90.9	O99.2	Q52.6
O86.3	O91.0	O99.3	Q52.7
O86.4	O91.1	O99.4	Q52.8
O86.8	O91.2	O99.5	Q52.9
O87.0	O92.0	O99.6	Q96.0
O87.1	O92.1	O99.7	Q96.1
O87.2	O92.2	O99.8	Q96.2
O87.3	O92.3	P54.6	Q96.4
O87.8	O92.4	Q50.0	Q96.8
O87.9	O92.5	Q50.1	Q96.9
O88.0	O92.6	Q50.2	Q97.0
O88.1	O92.7	Q50.3	Q97.1
O88.2	O95	Q50.4	Q97.2
O88.3	O96.0	Q50.5	Q97.3
O88.8	O96.1	Q50.6	Q97.8
O89.0	O96.9	Q51.0	Q97.9
O89.1	O97.0	Q51.1	R87.0
O89.2	O97.1	Q51.2	R87.1
O89.3	O97.9	Q51.3	R87.2
O89.4	O98.0	Q51.4	R87.3
O89.5	O98.1	Q51.5	R87.4
O89.6	O98.2	Q51.6	R87.5
O89.8	O98.3	Q51.7	R87.6
O89.9	O98.4	Q51.8	R87.7
O90.0	O98.5	Q51.9	R87.8
O90.1	O98.6	Q52.0	R87.9
O90.2	O98.7	Q52.1	S31.4
O90.3	O98.8	Q52.2	S37.4
O90.4	O98.9	Q52.3	S37.5

vijon...

vijon...

S37.6	Z30.5	Z35.6	Z37.3
T19.2	Z31.1	Z35.7	Z37.4
T19.3	Z31.2	Z35.8	Z37.5
T83.3	Z32.0	Z35.9	Z37.6
Y42.4	Z32.1	Z36.0	Z37.7
Y42.5	Z33	Z36.1	Z37.9
Y76.0	Z34.0	Z36.2	Z39.0
Y76.1	Z34.8	Z36.3	Z39.1
Y76.2	Z34.9	Z36.4	Z39.2
Y76.3	Z35.0	Z36.5	Z64.0
Y76.8	Z35.1	Z36.8	Z64.1
Z01.4	Z35.2	Z36.9	Z67.5
Z12.4	Z35.3	Z37.0	
Z30.1	Z35.4	Z37.1	
Z30.3	Z35.5	Z37.2	

7.8.2 Lista e kategorive të kodeve të kufizuara, ose me më shumë gjasa që të ngjasin vetëm tek meshkujt

B26.0	E29.1	N48.2	Q55.1
C60.0	E29.8	N48.3	Q55.2
C60.1	E29.9	N48.4	Q55.3
C60.2	E89.5	N48.5	Q55.4
C60.8	F52.4	N48.6	Q55.5
C60.9	I86.1	N48.8	Q55.6
C61	L29.1	N48.9	Q55.8
C62.0	N40	N49.0	Q55.9
C62.1	N41.0	N49.1	Q98.0
C62.9	N41.1	N49.2	Q98.1
C63.0	N41.2	N49.8	Q98.2
C63.1	N41.3	N49.9	Q98.3
C63.2	N41.8	N50.0	Q98.4
C63.7	N41.9	N50.1	Q98.5
C63.8	N42.0	N50.8	Q98.6
C63.9	N42.1	N50.9	Q98.7
D07.4	N42.2	N51.0	Q98.8
D07.5	N42.3	N51.1	Q98.9
D07.6	N42.8	N51.2	R86.0
D17.6	N42.9	N51.8	R86.1
D29.0	N43.0	Q53.0	R86.2
D29.1	N43.1	Q53.1	R86.3
D29.2	N43.2	Q53.2	R86.4
D29.3	N43.3	Q53.9	R86.5
D29.4	N43.4	Q54.0	R86.6
D29.7	N44	Q54.1	R86.7
D29.9	N45.0	Q54.2	R86.8
D40.0	N45.9	Q54.3	R86.9
D40.1	N46	Q54.4	S31.2
D40.7	N47	Q54.8	S31.3
D40.9	N48.0	Q54.9	Z12.5
E29.0	N48.1	Q55.0	

7.9 Lista termave të rishikuar në instruksionet për kodimin e vdekshmërisë

Botimet e mëparshme të ICD-10	Botimi në 2016 i ICD-10
Shkaku pararendës origjinues	Pika e fillimit
Shkaku origjinues	Pika e fillimit
Rregullat për përzgjedhjen e shkaktit pararendës origjinues	Gjej pikën e fillimit
Parime të përgjithshme:	Hapi SP3 – Më shumë se një rresht i përdorur në Pjesën 1, shkaku i parë në rreshtin më të poshtëm të përdorur i shpjegon të gjitha hyrjet më sipër
Rregulli 1	Hapi SP4 – shkaku i parë në rreshtin më të poshtëm të përdorur nuk i shpjegon të gjitha hyrjet më sipër, por një sekuençë përfundon me shkaktin fundor
Rregulli 2	Hapi SP5 – Nuk ka sekuençë në Pjesën 1
Rregulli 3	Hapi SP6 – Shkak i dukshëm
Rregulli A. Seniliteti dhe gjendje të tjera të keq-përcaktuara	Hapi SP7 – gjendjet e keq-përcaktuara
Rregulli B. Gjendje të parëndësishme	Hapi SP8 – Gjendje me pak gjasa të shkaktojnë vdekje
Rregullat e modifikimit	Kontrolloni për modifikime të pikës së fillimit
Rregulli C. Lidhjet	Hapi M1 – Instruksionet e veçanta
Rregulli D. Specifiteti	Hapi M2 – Specifiteti
"Kur raportohet si shkaku i gjendjes pararendëse origjinuese"	"Kur raportohet si shkaku i"
Natyra e dëmtimit	Dëmtimi kryesor

Referencat

1. International classification of diseases for oncology (ICD-O), 2nd ed. Geneva: World Health Organization; 1990.
2. Systematized nomenclature of medicine (SNOMED). Chicago: College of American Pathologists; 1976.
3. Manual of tumor nomenclature and coding (MOTNAC). New York: American Cancer Society; 1968.
4. Systematized nomenclature of pathology (SNOP). Chicago: College of American Pathologists; 1965.
5. Alexander S, Shrank AB. International coding index for dermatology. Oxford: Blackwell Scientific Publications; 1978.
6. Application of the International classification of diseases to dentistry and stomatology, 3rd ed. Geneva: World Health Organization; 1995 (http://extranet.who.int/iris/restricted/bitstream/10665/40919/1/9241544678_eng.pdf, accessed 22 May 2015).
7. Application of the International classification of diseases to neurology (ICDNA), 2nd ed. Geneva: World Health Organization; 1997.
8. The ICD-10 classification of mental and behavioural disorders: clinical descriptions and diagnostic guidelines. Geneva: World Health Organization; 1992 (<http://www.who.int/classifications/icd/en/bluebook.pdf>, accessed 22 May 2015).
9. The ICD-10 classification of mental and behavioural disorders: diagnostic criteria for research. Geneva: World Health Organization; 1993 (<http://www.who.int/classifications/icd/en/GRNBOOK.pdf>, accessed 22 May 2015).
10. Diagnostic and management guidelines for mental disorders in primary care: ICD-10. Chapter 5, Primary care version. Göttingen: WHO/Hogrefe & Huber Publishers; 1975 (http://whqlibdoc.who.int/publications/1996/0889371482_eng.pdf, accessed 22 May 2015).
11. Rutter M, World Health Organization. Multiaxial classification of child and adolescent psychiatric disorders: the ICD-10 classification of mental and behavioural disorders in children and adolescents. Geneva: World Health Organization; 1996.
12. International classification of procedures in medicine (ICPM), volume Geneva: World Health Organization, 1978 (http://whqlibdoc.who.int/publications/1978/9241541245_eng.pdf, accessed 22 May 2015).
13. International classification of procedures in medicine (ICPM), volume 2. Geneva: World Health Organization, 1978, reprinted 1990 (http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/40527/2/9241541253_eng.pdf, accessed 22 May 2015).
14. The International classification of functioning, disability and health. Geneva: World Health Organization; 2001

- (<http://www.who.int/classifications/icf/en/>, accessed 22 May 2015).
15. International classification of impairments, disabilities, and handicaps. A manual of classification relating to the consequences of disease. Geneva: World Health Organization; 1980
(http://whqlibdoc.who.int/publications/1980/9241541261_eng.pdf, accessed 22 May 2015).
 16. Global strategy for health for all by the year 2000. Geneva: World Health Organization; 1981 (<http://whqlibdoc.who.int/publications/9241800038.pdf>, accessed 22 May 2015).
 17. Bacterial diseases. International nomenclature of diseases. Volume II Infectious diseases. Part 1. Geneva: World Health Organization; 1983.
 18. Mycoses. International nomenclature of diseases. Volume II Infectious diseases. Part 2. Geneva: World Health Organization; 1982.
 19. Viral diseases. International nomenclature of diseases. Volume II Infectious diseases. Part 3. Geneva: World Health Organization; 1985.
 20. Bacterial diseases. International nomenclature of diseases. Volume II Infectious diseases. Part 4. Geneva: World Health Organization; 1987.
 21. International nomenclature of diseases. Volume III Diseases of the lower respiratory tract. Infectious diseases. Part 1 Geneva: World Health Organization; 1979.
 22. International nomenclature of diseases. Volume IV Diseases of the digestive system. Geneva: World Health Organization; 1990.
 23. International nomenclature of diseases. Volume V Cardiac and vascular diseases. Geneva: World Health Organization; 1989.
 24. International nomenclature of diseases. Volume VI Metabolic, nutritional and endocrine disorders. Geneva: World Health Organization; 1991.
 25. International nomenclature of diseases. Volume VII Diseases of the kidney, the lower urinary tract, and the male genital system. Geneva: World Health Organization; 1992.
 26. International nomenclature of diseases. Volume VIII Diseases of the female genital system. Geneva: World Health Organization; 1992.
 27. Sixteenth annual report. Appendix. London: Registrar General of England and Wales; 1856:73.
 28. Report of the international conference for the sixth decennial revision of the international lists of diseases and causes of death. In: Official records of the World Health Organization. No. 11. Report of expert committees and other advisory bodies to the Interim Commission. New York and Geneva: United Nations and World Health Organization; 1948:23–32
(http://whqlibdoc.who.int/hist/official_records/11e.pdf, accessed 24 May 2014).
 29. Knibbs GH. The International classification of disease and causes of death and its revision. *Med J Aust.* 1929;1:2–12.
 30. Greenwood M. Medical statistics from Graunt to Farr. Cambridge: Cambridge University Press; 1948.
 31. Committee on Organization. First annual report of the Registrar-General of births, deaths and marriages in England. London: W Clowes and Sons; 1839.

32. Bertillon J. Classification of the causes of death (abstract). In: Transactions of the 15th International Congress on Hygiene Demography, Washington September 28 1912. Washington, DC: Government Printing Office; 1912.
33. Bulletin of the International statistical institute,. 1900;12:280.
34. Roesle E. Essai d'une statistique comparative de la morbidité devant servir à établir les listes spéciales des causes de morbidité. Geneva: League of Nations Health Organization; 1928 (document CH 730).
35. International list of causes of death. The Hague: International Statistical Institute; 1940.
36. Medical Research Council, Committee on Hospital Morbidity Statistics. A provisional classification of diseases and injuries for use in compiling morbidity statistics. London: Her Majesty's Stationery Office; 1944 (Special Report Series No 248).
37. US Public Health Service, Division of Public Health Methods. Manual for coding causes of illness according to a diagnosis code for tabulating morbidity statistics. Washington, DC: Government Publishing Office; 1944 (Miscellaneous Publication No. 32).
38. Arrangement concluded by the governments represented at the International Health Conference for the establishment of an Interim Commission of the World Health Organization. In: Official records of the World Health Organization. No. 2. Proceedings and final acts of the International Health Conference held in New York from 19 June to 22 July 1946. New York and Geneva: United Nations and World Health Organization; 1948:110–12 (http://whqlibdoc.who.int/hist/official_records/2e.pdf, accessed 24 May 2015).
39. Constitution of the World Health Organization. Geneva: World Health Organization; 1946 (<http://apps.who.int/gb/bd/PDF/bd47/EN/constitutionen.pdf?ua=1>, accessed 1 June 2015).
40. Manual of the international statistical classification of diseases, injuries, and causes of death. Sixth revision. Geneva: World Health Organization; 1949.
41. Report of the international conference for the seventh revision of the international lists of diseases and causes of death. Geneva: World Health Organization; 1955 (unpublished document WHO/HA/7 Rev. Conf./17 Rev.1).
42. Third report of the expert committee on health statistics. Geneva: World Health Organization; 1952 (WHO Technical Report Series, No. 53).
43. Report of the international conference for the eighth revision of the international classification of diseases. Geneva: World Health Organization; 1965 (unpublished document WHO/ICD9/74.4).
44. International classification of diseases. Manual of the international statistical classification of diseases, injuries, and causes of death. Based on the recommendations of the Ninth Revision Conference, 1975, and adopted by the Twenty-ninth World Health Assembly. Volume 1. Geneva: World Health Organization; 1977.